

នៅចំពោះមុខសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ : ០០៤/២០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស
ដាក់ទៅ : សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី២១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 21-Aug-2017, 20:38
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សម្ងាត់ អមដោយឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ ៤**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយ កសចស: **សាធារណៈ/Public**

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:

ហត្ថលេខា:

**ដីការសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិអនុលោមតាមវិធាន ៦៦
នៃវិធានផ្ទៃក្នុង**

អ្នកដាក់ឯកសារ:

សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
លោក Nicholas KOUMJIAN

អ្នកទទួលឯកសារ:

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
ចៅក្រម យូ ប៊ុនឡេង
ចៅក្រម Michael BOHLANDER

សហមេធាវី អា អាឌ

លោក ម៉ូ លុផ្ស

លោក Richard ROGERS

លោក Göran SLUITER

ចម្លងជូន:

សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ
លោកស្រី ជា លាង

មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ទាំងអស់ក្នុងសំណុំរឿង០០៤/២

មាតិកា

I. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃសំណុំរឿង 1

II. អំពើ សកម្មភាព តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរបស់ អោ អាន.....2

 ១ .សវការផ្ទាល់ខ្លួន និងតួនាទីមុនឆ្នាំ ១៩៧៥ របស់ អោ អាន.....2

 ២ .តួនាទីរបស់ អោ អាន ពីថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ១៩៧៥រហូតដល់ពេលផ្ទេរ ទៅភូមិភាគកណ្តាល
.....3

 ៣ .ការផ្ទេរទៅភូមិភាគកណ្តាល.....3

 ៤ ការអនុវត្តការបោសសម្អាតរបស់ អោ អាន.នៅភូមិភាគកណ្តាល4

 ការមកដល់ និងការតែងតាំង.....4

 “សង្គ្រាមស្ងៀមស្ងាត់” ប្រឆាំងនឹងជនក្បត់.....5

 ការចាប់ផ្តើមបោសសម្អាតកម្មាភិបាល6

 ការបោសសម្អាតជនស៊ីវិលធម្មតា8

 ទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មនៃសំណុំរឿង០០៤/២ មានតួនាទីជាផ្នែកមួយនៃប្រព័ន្ធរួមតែមួយ ដែលគ្រប់គ្រង
ដោយ អោ អាន 11

 អោ អាន និង កែ ពក គ្រប់គ្រងធនធានដឹកជញ្ជូនដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ សម្រាប់ដឹកជញ្ជូនជនរង
គ្រោះ នៅក្នុងប្រព័ន្ធបោសសម្អាត 12

 អ្នកទោសត្រូវបានឃុំឃាំង ធ្វើទារុណកម្ម និងសម្លាប់នៅជិតបរិវេណតំបន់ របស់ អោ អាន នៅ
ព្រៃទទឹង 14

 អោ អាន ឈរនៅចំណុចកណ្តាល និងគ្រប់គ្រងលើយន្តការបោសសម្អាតក្នុងតំបន់ ៤១ 15

 អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ជនជាតិចាម 16

 ១ .បញ្ហារបស់ អោ អាន ដើម្បីសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំងអស់ 16

 ៣បញ្ហារបស់ អោ អាន ឱ្យរៀបចំបញ្ជីទីពឹងភ្លាមមុនពេលវៀតណាមចូលល្អានពាន..... 18

 ៤មសារខ្លីរបស់គាត់ ទាក់ទងនឹងចម្លើយមុនៗរបស់ ប្រាក់ យុត ពីជឿឱ្យគួរមិនខ្លួនការដក .
អោ អាន របស់បញ្ហា 19

វិសាលភាពនៃការសម្លាប់	23
ឧទាហរណ៍ពិការភាព ដោយបង្ខំ.....	23
៦. ទីតាំងពលកម្មដោយបង្ខំទំនប់អន្តង្គៃជ្រៃ	23
III. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច និងប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងការងារ	24
គោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាននៃរចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច បក.ក.	24
តំបន់ ៤១ និងថ្នាក់ក្រោម	24
ភូមិភាគកណ្តាល	27
មជ្ឈិមបក្ស	28
IV. គោលនយោបាយ ប.ក.ក ពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀបចំប្រឆាំង អោ អោ	29
ការលុបបំបាត់ខ្មាំង និងការប្រឆាំងនឹងថ្នាក់ដឹកនាំរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា	30
គោលនយោបាយសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងកសិកម្ម.....	32
១. ការបង្កើតសហករណ៍ និងការដ្ឋាន.....	32
២. អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ	33
V. ធាតុផ្សំផ្សេងៗនៃក្រឹត្យកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ.....	33
ធាតុផ្សំយុត្តាធិការនៃក្រឹត្យកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ	34
១. ការវាយប្រហារទៅលើប្រជាជនស៊ីវិល	34
២. ជាទូទៅ ឬជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ.....	34
ពហេតុផលរើសអើង	35
៤ការដឹងព្រមរបស់ អោ អោ អំពីការវាយប្រហារ	35
VI. ឧក្រិដ្ឋកម្ម និងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម.....	36
ក. មន្ទីរសន្តិសុខវត្តតាមាក់.....	36
១. សេចក្តីផ្តើម.....	36
២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង.....	36

៣. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច និងតួនាទីក្នុងការបោសសម្អាត	37
៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម.....	38
ការដាក់ពន្ធនាគារ	38
អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត	39
ការធ្វើទារុណកម្ម	39
ការធ្វើមនុស្សឃាត និងការសម្លាប់រង្គាល	40
ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ.....	40
ខ. មន្ទីរសន្តិសុខ គ មិត្ត សុប))	41
១. សេចក្តីផ្តើម	41
២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង.....	42
៣. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច និងតួនាទីក្នុងការបោសសម្អាត	42
៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម.....	44
ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង	44
អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត.....	46
ការធ្វើទារុណកម្ម.....	47
ការធ្វើមនុស្សឃាត និងការសម្លាប់រង្គាល	47
ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ.....	48
គ. ទីតាំងសម្លាប់មនុស្ស ភ្នំប្រស	49
១. សេចក្តីផ្តើម	49
២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង.....	49
៣. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច និងតួនាទីក្នុងការបោសសម្អាត	50
៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម.....	52
ការធ្វើមនុស្សឃាត	52

ការសម្ភាសន៍រដ្ឋាល.....	56
ឃ. ទូលរបេង និងមន្ទីរសន្តិសុខវត្តអង្គញដី	58
១. សេចក្តីផ្តើម.....	58
២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង.....	58
៣. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច និងតួនាទីក្នុងការបោសសម្អាត	59
៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម	60
ការចាប់ដាក់ពន្ធនាគារ	60
អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត.....	63
ការធ្វើមនុស្សឃាត និងការសម្ភាសន៍រដ្ឋាល	63
ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍	64
ង. ទីតាំងសម្ភាសន៍គោកព្រីង	65
១. សេចក្តីផ្តើម.....	65
២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង.....	66
៣. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច និងតួនាទីក្នុងការបោសសម្អាត	66
៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម.....	67
ការធ្វើមនុស្សឃាត និងការសម្ភាសន៍រដ្ឋាល	67
ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍	69
ចមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ	69
១. សេចក្តីផ្តើម.....	69
២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង.....	70
៣. រចនាសម្ព័ន្ធ និងតួនាទីក្នុងការបោសសម្អាត.....	71
៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម.....	72
ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង	72

អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត..... 73

ការធ្វើទារុណកម្ម..... 74

ការធ្វើមនុស្សឃាត និងការសម្លាប់រង្គាល..... 74

ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ 76

គ. ការដ្ឋានការងារពលកម្មដោយបង្ខំទំនប់អន្លង់ជ្រៃ..... 76

 ១. សេចក្តីផ្តើម..... 76

 ២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង..... 77

 ៣. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច..... 78

 ៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម..... 80

 ការដាក់ឱ្យក្លាយជាទាសករ 80

 អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត..... 81

 អំពើមនុស្សឃាត 82

ជួរត្រកូនមន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរ 82

 ១ .សេចក្តីផ្តើម..... 82

 ២ទីតាំង រយៈពេលប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីកន្លែង 83

 ៣រចនាសម្ព័ន្ធអំណាច និងតួនាទីក្នុងការចោលសម្អាត 84

 ក) រចនាសម្ព័ន្ធអំណាច..... 84

 ខ) តួនាទីក្នុងការចោលសម្អាត 85

 ៤ឧក្រិដ្ឋកម្ម 86

 ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង..... 86

 ក) ការចាប់ខ្លួនខុសច្បាប់ និងគ្មានដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះក្តីត្រឹមត្រូវ 86

 ខ) ចំនួនអ្នកទោស 88

 អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត 89

ក) លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំឃាំងអមនុស្សធម៌ 89

ខ) ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ 90

ការធ្វើទារុណកម្ម 91

ឃាតកម្ម 92

ការសម្លាប់រង្គាល 94

ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយ 96

ក) ប្រជាជន ១៧ មេសា 96

ខ) អតីតទាហាន លន់ នល់ 97

គ) កម្មាភិបាលភូមិភាគកណ្តាល (ឧត្តរចាស់) និង “សមាសភាពមិនល្អ” និង “ខ្មាំងស្ទឹងផ្ទៃក្នុង” ផ្សេងទៀត 98

អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុសាសនាសាលីជនជាតិចាម 99

ឈ. ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍លើជនជាតិចាម 101

១ .ជនជាតិចាមជាក្រុមជនជាតិភាគតិច និងសាសនាដាច់ដោយផ្ទៃកម្រ 102

ការវិវត្តនៃយុទ្ធនាការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញប្រឆាំងនឹងជនជាតិចាម 104

ការបះបោរ និងការផ្លាស់ប្តូរទស្សនៈរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាលើជនជាតិចាម 106

ការកើនឡើងនៃការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងការបែកខ្ញែករបស់ជនជាតិចាម 108

“ខ្មាំងលេខមួយ” 110

ការសន្មតដោយបង្ខំ 110

២. អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ជនជាតិចាម 111

ការអនុវត្តអំពើប្រល័យពូជសាសន៍នៅភូមិភាគកណ្តាលដោយកម្មាភិបាលនិរតី..... 116

ពាណិជ្ជកម្មនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍លើជនជាតិចាម 121

ញ. អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការរំលោភសេពសន្ថវៈ 123

១. សេចក្តីផ្តើម 123

២. សាវតារនយោបាយ 124

 ទស្សនទាននៃគ្រួសារ 124

 តម្រូវការកំណើនប្រជាជន 125

៣. ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មុនរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ 126

៤. ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ 127

 ការអនុវត្តគោលនយោបាយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្នាក់ជាតិ..... 127

 ក) ការរៀបចំ និងការជូនដំណឹង 127

 ខ) ពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍..... 128

 គ) កង្វះការព្រមព្រៀង 130

 ឃ) ការរួមដំណេកដោយបង្ខំ (ការរំលោភសេពសន្ថវៈ)..... 130

 ការអនុវត្តគោលនយោបាយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅក្នុងភូមិភាគកណ្តាល 131

 ក) ការផ្សព្វផ្សាយគោលនយោបាយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍..... 131

 ខ) ការរៀបចំ និងការជូនដំណឹង 132

 គ) ពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ 133

 ឃ) កង្វះការព្រមព្រៀង..... 134

 ង) ការរួមដំណេកដោយបង្ខំ (ការរំលោភសេពសន្ថវៈ)..... 135

 ការឈឺចាប់រាងកាយ និងការឈឺចាប់ផ្លូវចិត្តរបស់ជនរងគ្រោះ 137

៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន 141

VII. ច្បាប់..... 141

 ក. ឧក្រិដ្ឋកម្ម 141

 ១. អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ 141

ក្រុមដែលទទួលបានការការពារ	142
ធាតុផ្សំពិរុទ្ធ.....	145
១. ការធ្វើមនុស្សឃាតទៅលើសមាជិកនៃក្រុម	146
២. ការធ្វើឱ្យបួសយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់រូបរាងកាយ ឬសតិបញ្ញាសមាជិកនៃក្រុម	146
៣. ការធ្វើដោយចេតនាឱ្យក្រុមនេះទទួលរងនូវស្ថានភាពរស់នៅមួយ ដែលបានរៀបចំឡើង សម្រាប់បំផ្លិចបំផ្លាញរាងកាយទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក.....	147
ធាតុផ្សំអត្តនាមីត	147
១. ចេតនាបំផ្លិចបំផ្លាញក្រុម “តាមន័យត្រង់”	147
២. ទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក	152
៣. ការបង្ហាញអំពីចេតនា.....	153
៤. ទម្រង់ជាធរមាននៃការទទួលខុសត្រូវ	155
២. ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ	156
លក្ខខណ្ឌតម្រូវទូទៅ	156
ក) ការវាយប្រហារ.....	156
១. ជាទូទៅ ឬជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ	157
២. សំដៅលើប្រជាជនស៊ីវិល	157
៣. ការកំហិតលើផ្នែកយុត្តាធិការ.....	159
៤. ចំណងទាក់ទងរវាងអំពើរបស់ចារី និងការវាយប្រហារ.....	159
បទល្មើសជាក់លាក់	160
១. ការធ្វើមនុស្សឃាត.....	160
២. ការសម្លាប់រង្គាល	161
៣. ការដាក់ជាទាសករ.....	163
៤. ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង.....	164

៥. ការធ្វើទារុណកម្ម 165

៦. ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយ ពូជសាសន៍ និងសាសនា 167

 ក) អំពើសកម្ម ឬអំពើអកម្មដែលបដិសេធឬរំលោភសិទ្ធិជាសាធារណៈ 168

 ខ) ការរើសអើងជាក់ស្តែង 169

 គ) ធាតុផ្សំអត្តនោម័ត 169

៧. អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត 170

 ក) ការវាយប្រហារទៅលើសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្សជាតិ-លក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌នៃការឃុំឃាំង..... 172

 ខ) អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ 173

 គ) ការរំលោភសេពសន្ថវៈ 174

 ឃ) ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ..... 176

 ង) ការរំលោភបំពានលើរាងកាយអ្នកទោស 177

 ច) ពលកម្មដោយបង្ខំ..... 177

ខត្រូវខុសទទួលការនៃទម្រង់ 178

១. ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌជាលក្ខណៈបុគ្គល..... 179

 បានប្រព្រឹត្ត..... 179

 សហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម 179

 ក) ធាតុផ្សំសត្យានុម័ត..... 179

 ខ) ធាតុផ្សំអត្តនោម័ត..... 184

 រៀបចំផែនការ 185

 ញុះញង់..... 186

 បញ្ជា 186

ជួយនិងជំរុញ.....	188
២របស់ថ្នាក់លើទទួលខុសត្រូវការ	189
ទំនាក់ទំនងថ្នាក់លើ-អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់.....	190
បានដឹង និងមានហេតុផលដឹង	190
មិនបានបង្ការ ឬដាក់ទណ្ឌកម្ម.....	191
គបទដ្ឋាននៃភស្តុតាងដែលចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជូនជនត្រូវចោទទៅជំនុំជម្រះ	192
យបុគ្គលយុត្តាធិការ	194
១ជន . ១ង់ឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត.....	195
២ជាន់ខ្ពស់មេដឹកនាំ	196
VIII បទល្មើសជាតិ និងបទល្មើសមិនធានចោទប្រកាន់	196
បទល្មើសស្ថិតក្រោមក្រមព្រហ្មទណ្ឌកម្មជាឆ្នាំ១៩៥៦.....	196
ឧក្រិដ្ឋកម្ម និងទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវ ដែលមិនបានចោទប្រកាន់ពីមុន	198
IX. យុត្តាធិការលើបុគ្គល	200
ការអនុវត្តកត្តាពាក់ព័ន្ធ	200
១. មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់.....	200
២. ការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត	201
ក) កត្តាពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់ស្ថានទម្ងន់នៃឧក្រិដ្ឋកម្ម.....	201
ខ) កត្តាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់នូវការទទួលខុសត្រូវផ្លូវច្បាប់.....	204
X. ការទទួលខុសត្រូវលើឧក្រិដ្ឋកម្មជ័យជម្នះ	207
កទូទៅទិដ្ឋភាព	207
ខ .ទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវ.....	207
ការប្រព្រឹត្តិតាមរយៈសហឧក្រិដ្ឋកម្ម.....	207
ការរៀបចំផែនការ ការញុះញង់ ការបញ្ជា ព្រមទាំងការជួយនិងជំរុញ	215

សំណុំរឿងលេខៈ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសថស

ការទទួលខុសត្រូវរបស់មន្ត្រីថ្នាក់លើ 217

XI. បទដោទប្រកាន់..... 218

I. វិស័យការពារនៃសំណុំរឿង

1. នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៧ **អោ អាន** បានក្លាយជាលេខាធិការតំបន់ ៤១ នៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដែលជាផ្នែកមួយនៃផែនការបោសសម្អាតខ្មាំងនៅក្នុងតំបន់នោះ។ **អោ អាន** ភ្លាមៗបានចាប់ផ្តើម ប្រើអំណាច និងធនធាននៃមុខតំណែងថ្មីរបស់ខ្លួនអនុវត្តយុទ្ធនាការកំណត់អត្តសញ្ញាណ ចាប់ខ្លួន ឃុំខ្លួន និងសម្លាប់បុរស ស្រ្តី និងកុមារនៅក្នុងតំបន់ ៤១ ដែលមានការសង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់នឹង របបខ្មែរក្រហម។ (ចាប់ពីចំណុចនេះ យុទ្ធនាការនេះត្រូវបានហៅ “ការបោសសម្អាត”)។ ការ បោសសម្អាតរបស់ **អោ អាន** បានចាប់ផ្តើមលើកម្មាភិបាលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាដែលធ្លាប់ធ្វើការ ក្រោមការដឹកនាំរបស់អតីតលេខាធិការភូមិភាគ (ឧត្តរចាស់) កុយ ជួន ប៉ុន្តែការបោសសម្អាតនោះ បានរីកធំយ៉ាងឆាប់រហ័សដោយរួមបញ្ចូលទាំងជនស៊ីវិលសាមញ្ញ ដែលរស់នៅក្នុងភូមិ និងសហករ ណ៍នានាទូទាំងតំបន់ ៤១ ផងដែរ។ ក្នុងពេលមនុស្សគ្រប់គ្នាដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមិនស្មោះត្រង់ នឹងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ អាចក្លាយជាជនរងគ្រោះនៃការបោសសម្អាតនេះ ក្រុមមនុស្សខ្លះ ត្រូវបានកំណត់គោលដៅជាពិសេស រួមមាន “ប្រជាជន ១៧ មេសា” និងអ្នកដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង របប លន់ នល់។ នៅពេលការបោសសម្អាតបានរីកធំ ជនជាតិចាមមូស្លីមទាំងមូលក្នុងតំបន់ ៤១ នៅទីបំផុត ត្រូវបានកំណត់ថាជាខ្មាំង ហើយ **អោ អាន** បានអនុវត្តផែនការកម្ទេចចោលជនជាតិ ចាមនៅក្នុងតំបន់ ៤១ ជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចខិតខំបំផ្លាញជនជាតិចាម ដែលជាក្រុមជនជាតិភាគតិច និងសាសនាដាច់ដោយឡែកនៅកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ ជនជាតិចាមរាប់ពាន់នាក់ត្រូវបានសម្លាប់ តាមការបញ្ជារបស់ **អោ អាន**។
2. បន្ថែមពីលើការបោសសម្អាតនេះ **អោ អាន** ក៏បានមើលខុសត្រូវផងដែរលើការប្រើប្រាស់ពលកម្ម ដោយបង្ខំក្នុងលក្ខខណ្ឌឈោរឈៅនៅឯការដ្ឋានសំណង់នានា (រួមទាំងការដ្ឋានទំនប់អន្លង់ជ្រៃ) និង អនុវត្តគោលនយោបាយរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ដែលបង្ខំឱ្យប្រជាពលរដ្ឋក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជា ធិបតេយ្យរៀបការផ្ទុយពីឆន្ទៈរបស់ពួកគេ ក្នុងគោលបំណងបង្កើនចំនួនប្រជាជនក្នុងប្រទេសនេះ។
3. នៅពេលធ្វើការបោសសម្អាត ក្នុងការគ្រប់គ្រងការដ្ឋានពលកម្មដោយបង្ខំ និងក្នុងការបង្ខំប្រជាជន ស៊ីវិល និងកម្មាភិបាលឱ្យរៀបការផ្ទុយពីឆន្ទៈរបស់ពួកគេ **អោ អាន** បានអនុវត្តការងារ ដោយ

សហការជាមួយថ្នាក់លើរបស់គាត់ គឺលេខាធិការភូមិភាគកណ្តាល កែ ពក និងអ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់នៅទូទាំងតំបន់នេះ។

- 4. ដោយសារតែអំពើសកម្ម និងអាកប្បកិរិយារបស់គាត់ ក្នុងឋានៈជាលេខាតំបន់ ៤១ **អោ អាន** គឺជាអ្នកទទួលខុសត្រូវលើឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យជនជាតិសាសន៍ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ រួមមានការសម្លាប់រង្គាល ការធ្វើមនុស្សឃាត ការធ្វើទារុណកម្ម ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយនិងសាសនា។

II. អំពើ សកម្មភាព គួរជាទី និងទំនួលខុសត្រូវរបស់ អោ អាន

១ .សាវតារផ្ទាល់ខ្លួន និងតួនាទីមុនឆ្នាំ ១៩៧៥ របស់ អោ អាន

- 5. **អោ អាន** មានឈ្មោះពិតឈើតថា ឱម ឃឿង និងកើតនៅឆ្នាំ ១៩៣៣ ឬឆ្នាំ ១៩៣៦ នៅភូមិតាំងស្វាយ ឃុំពាម ស្រុកកំពង់ត្រឡាច ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង¹។ គាត់បានបួសជាព្រះសង្ឃប្រហែលពីឆ្នាំ ១៩៥៤ ដល់ឆ្នាំ ១៩៦០²។ គាត់បានចាកសិក្ខាបទដោយសារមានជំងឺនៅឆ្នាំ ១៩៦០³។ ក្រោយមក គាត់បានធ្វើជាកសិករធ្វើស្រែនៅស្រុកកំណើតរបស់គាត់⁴។
- 6. នៅក្រោយរដ្ឋប្រហាររបស់ លន់ នល់ ប្រឆាំងនឹងសម្តេចសីហនុ នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ១៩៧០⁵ **អោ អាន** បានបញ្ជាក់ប្រាប់ DC-Cam ថាគាត់បានចូលរួមក្នុងចលនាខ្មែរក្រហម។ ក្នុងបទសម្ភាសន៍ដដែលនោះ **អោ អាន** បានបញ្ជាក់ថា ដំបូង គាត់ត្រូវបានចាត់ឱ្យចូលក្នុងក្រុមយោធនាការដែលមានសមាជិក ១២ នាក់⁶។ ប៉ុន្តែនៅឆ្នាំ ១៩៧១ គា ម៉ុក បានតែងតាំង **អោ អាន** ជាលេខាធិការស្រុកកណ្តាលស្ទឹងដែលស្ថិតនៅភាគខាងត្បូងទីក្រុងភ្នំពេញ⁷។ **អោ អាន** បានបញ្ជាក់បន្ថែមថា ភ្លាមបន្ទាប់ពីគាត់ក្លាយជាមេបញ្ជាការកងពលធំលេខ ១១ នៃយោធាខ្មែរក្រហម⁸។ នៅពេលនោះ ការតែងតាំងរបស់គាត់ គឺកងពលធំលេខ ១១ គឺជាផ្នែកនៃភូមិភាគទី៣ ប៉ុន្តែក្រោយមកជាផ្នែកមួយនៃភូមិភាគទី៤សេស⁹។ **អោ អាន** នៅបន្តបម្រើការនៅកងពលធំលេខ ១១ ក្នុងស្រុកកណ្តាលស្ទឹងដដែល រហូតដល់មានការវាយសម្រុកចុងក្រោយរបស់ខ្មែរក្រហមចូលទីក្រុងភ្នំពេញ¹⁰។

២. តួនាទីរបស់ អោ អាន ពីថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ រហូតដល់ពេលផ្ទេរ ទៅភូមិភាគកណ្តាល

7. **អោ អាន** និងកងពលធំលេខ ១១ បានចូលរួមក្នុងការវាយប្រហារទីក្រុងភ្នំពេញ នៅថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ដោយធ្វើដំណើរឡើងទៅផ្លូវជាតិលេខ ៣ កាត់តាមចោមចៅ ឆ្ពោះទៅទីក្រុង¹¹ ។ រយៈពេលតិចជាងមួយខែបន្ទាប់ពីការគ្រប់គ្រងទីក្រុងភ្នំពេញ **អោ អាន** ត្រូវបានកោះហៅឱ្យទៅជួបប្រជុំជាមួយ សុន សេន ដែលនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនោះ គាត់ត្រូវបានតែងតាំងជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការសម្រាប់តំបន់ ២៥ ក្នុងភូមិភាគនិរតី¹²។ គាត់ត្រូវបានតែងតាំងក្នុងពេលតែមួយជាលេខាស្រុកស្អាង¹³។
8. នៅដើមឆ្នាំ១៩៧៦ តា ម៉ុក បានផ្ទេរ **អោ អាន** ទៅតំបន់ ៣៥ (កំពត) ដែលនៅទីនោះ គាត់បានបម្រើការនៅក្នុងគណៈកម្មាធិការតំបន់នេះ¹⁴។ គាត់ក៏ទទួលខុសត្រូវផងដែរលើស្រុកស្រែក្នុង ឈូក និងកោះស្នា¹⁵។ នៅក្នុងតំបន់ ៣៥ **អោ អាន** បានមើលការខុសត្រូវការងារនៅការដ្ឋានសាងសង់ទំនប់នានាតាមផែនការដែលផ្តល់ដោយ និងនៅក្រោមសិទ្ធិអំណាចរបស់ តា ម៉ុក¹⁶។

៣ .ការផ្ទេរទៅភូមិភាគកណ្តាល

9. ពេលមួយនៅចន្លោះចុងខែ មករា និងចុងខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៧៧¹⁷ ក្រុមកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីមួយ ក្រុមមានគ្នាប្រមាណ ១០០ ទៅ ៣០០ នាក់ រួមទាំង **អោ អាន** ផង ត្រូវបានផ្ទេរពីភូមិភាគនិរតីទៅភូមិភាគ (ខាងជើងចាស់)¹⁸ កណ្តាល¹⁹។ សមាជិកក្រុមនេះបានស្គាល់គ្នាយ៉ាងច្បាស់ ដោយបានធ្វើការជាមួយគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធនៅភូមិភាគនិរតី²⁰។ លេខាភូមិភាគនិរតី តា ម៉ុក បានជូនដំណឹងដោយផ្ទាល់ដល់កម្មាភិបាលមួយចំនួនអំពីការផ្ទេរដែលនឹងមកដល់របស់ពួកគេ²¹ ហើយលេខាធិការភូមិភាគកណ្តាល កែ ពក ត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីការមកដល់ឆាប់ៗរបស់ពួកគេ តាមរយៈ “លិខិតបេសកកម្ម” មួយច្បាប់²²។
10. ពួកគេបានធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ភ្នំពេញ ដែលពួកគេបានឈប់សម្រាកមួយថ្ងៃ ឬពីរថ្ងៃនៅទីនោះ ទៅមើលមន្ទីរភូមិភាគកណ្តាលនៅទីនោះ²³ និងស្នាក់នៅកន្លែងស្នាក់នៅជាក្រុម ដែលផ្តល់ដោយមជ្ឈិមបក្ស²⁴។ ក្រុមនេះត្រូវបាននាំទៅកាន់ភ្នំពេញដោយ តា ម៉ុក²⁵ និងបន្ទាប់មកបានប្រជុំគ្នានៅទីនោះដោយ កែ ពក ដែលបានដឹកនាំក្រុមនេះ ដោយផ្ទាល់ទៅកាន់ភូមិភាគកណ្តាល²⁶។
11. មុន និងក្នុងពេលធ្វើដំណើរ ក្រុមកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីនេះ ត្រូវបានប្រាប់ច្បាស់ថាមូលហេតុដែលត្រូវផ្ទេរពួកគេ គឺដោយសារមជ្ឈិមបក្សបានអះអាងថា ពួកកម្មាភិបាលភូមិភាគកណ្តាលបានក្លាយ

ជា “ជនក្បត់”។ អោ អាន បានថ្លែងថា តា ម៉ុក បានប្រាប់គាត់ដោយផ្ទាល់ថា ហេតុផលដែលផ្ទេរ រូបគាត់ទៅភូមិភាគកណ្តាលនេះគឺដោយសារ “មេដឹកនាំទាំងអស់នៅទីនោះបានក្លាយជាជនក្បត់”²⁷ ហើយ ជុំ វង្ស បានរំលឹកថាមានកិច្ចប្រជុំមួយ មុនពេលចេញដំណើរដែលមានការពន្យល់ទៅកាន់ ក្រុមថា “នៅទីនោះ នៅភូមិភាគកណ្តាល [...] ពិតជាមានអំពើក្បត់ជាច្រើន តាំងពីថ្នាក់លើដល់ ថ្នាក់ក្រោម ដូច្នេះជាការចាំបាច់ណាស់ ដែលត្រូវយកកម្លាំងទៅចាត់ការរឿងរ៉ាវឱ្យបានរៀបរយ”²⁸ ។ ដូចគ្នានេះដែរ នៅពេលដែលក្រុមបានមកដល់ភ្នំពេញ ពេជ្រ ជឹម ត្រូវបាន កែ ពក ប្រាប់ថា ហេតុផលដែលផ្ទេរក្រុមនេះ “គឺដោយសារមានការក្បត់ផ្ទៃក្នុងនៅក្នុងភូមិភាគកណ្តាលនេះ”²⁹ ។

12. ក្នុងអំឡុងពេលស្នាក់នៅរបស់ក្រុមនេះក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ កម្មាភិបាលជាច្រើនដែលត្រូវបានផ្ទេរពី ភូមិភាគកណ្តាល រួមទាំង អោ អាន ផង បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំមួយជាមួយ ប៉ុល ពត, តា ម៉ុក, នួន ជា, កែ ពក និង សុន សេន³⁰។ ក្នុងពេលប្រជុំនោះ ប៉ុល ពត បានចាត់ទុកភូមិភាគកណ្តាលថាជា “ភូមិភាគក្បត់” និងបានប្រាប់ដល់កម្មាភិបាលដែលបានជួបជុំគ្នានោះឱ្យ “ដោះស្រាយបញ្ហានេះ”³¹ ។
13. ភ័ស្តុតាងនេះបង្ហាញថា ការបោសសម្អាត គឺជាគោលបំណងចម្បងនៃការផ្ទេរកម្មាភិបាលភូមិភាគ និរតីទៅភូមិភាគកណ្តាល។ ដូចដែលលេខាឃុំក្រឡា ពៅ សារ៉ុម បានលើកឡើង កម្មាភិបាលភូមិ ភាគនិរតី “ត្រូវបានបញ្ជា [ឱ្យទៅភូមិភាគកណ្តាល] ដើម្បីសម្លាប់ប្រជាជន”³² ។
14. ជាករណីមួយនៅទូទាំងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ គ្មានតុលាការឡើយនៅក្នុងតំបន់ ៤១ គ្មាន ច្បាប់ជាធរមាន ហើយការចាប់ខ្លួន ការឃុំឃាំង និងការសម្លាប់ទាំងអស់បានកើតឡើងដោយគ្មាន ដំណើរជំនុំជម្រះតាមផ្លូវតុលាការឡើយ។ អ្នកដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ មិនត្រូវបានទទួលដំណឹង អំពី “បទចោទប្រកាន់” ឡើយ គ្មានសិទ្ធិទទួលបានមេធាវីការពារក្តី និងមិនទទួលបានការកាត់ ទោសឡើយ។ ហើយការឃុំឃាំង និងការសម្លាប់ទាំងអស់ គឺសុទ្ធតែនៅក្រៅច្បាប់។

៤.ការអនុវត្តការបោសសម្អាតរបស់ អោ អាន នៅភូមិភាគកណ្តាល

ការមកដល់ និងការតែងតាំង

15. នៅពេលក្រុមកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីបានមកដល់ភូមិភាគកណ្តាល កន្លែងដែលពួកគេឈប់ដំបូង គឺមន្ទីរភូមិភាគរបស់ កែ ពក ក្នុងទីរួមខេត្តកំពង់ចាម³³។ នៅទីនោះ ពួកគេបានជួបប្រជុំរយៈពេល ពីរ ឬបីថ្ងៃ ដែលក្នុងពេលនោះ កែ ពក បានតែងតាំង អោ អាន ជាលេខាធិការតំបន់ ៤១ និងជា លេខាតំបន់ ៤២ និង ៤៣ ផងដែរ³⁴។ អោ អាន ក៏បានក្លាយជាអនុលេខាធិការភូមិភាគកណ្តាល

ផងដែរដែលជាតំណែងមួយ តម្រូវឱ្យគាត់បំពេញតួនាទីជំនួស កែ ពក នៅពេលដែល កែ ពក អវត្តមាន³⁵។ គាត់ក៏បានក្លាយជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការភូមិភាគកណ្តាលផងដែរ³⁶។

- 16. បន្ទាប់ពីកិច្ចប្រជុំគ្នាក្នុងទីរួមខេត្តកំពង់ចាម **អោ អាន** និងកម្មាភិបាលផ្សេងទៀត ត្រូវបានដឹកទៅកាន់មន្ទីរតំបន់ ៤១ នៅព្រៃទឹក ដោយរថយន្តដឹកទំនិញ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ភូមិភាគនេះ³⁷។ នៅទីនោះ **អោ អាន** បានចាប់ផ្តើមប្រើអំណាចរបស់គាត់ជាលេខាធិការតំបន់ដោយតែងតាំងលេខាស្រុកចំនួន៥នាក់នៅក្នុងតំបន់ ៤១ ដែលបម្រើការជាអ្នកក្រោមបង្គាប់ផ្ទាល់របស់គាត់³⁸។

“សង្គ្រាមស្ងៀមស្ងាត់” ប្រឆាំងនឹងជនក្បត់

- 17. **អោ អាន** មិនធ្វើឱ្យខ្លះខ្មោយពេលវេលាក្នុងការធ្វើការងារដែលត្រូវបានចាត់ឱ្យគាត់ធ្វើនោះទេ ពោលគឺការចាប់ខ្លួន និងការសម្លាប់អ្នកដែលរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យកំណត់ថាជាខ្មាំង។ នៅខែមីនាឆ្នាំ១៩៧៧³⁹ គាត់បានធ្វើជាប្រធាននៃកិច្ចប្រជុំកម្មាភិបាលថ្នាក់តំបន់មួយនៅវត្តតាមាយ ដែលនៅពេលនោះ គាត់បានប្រកាសថា គាត់គឺជាលេខាធិការថ្មីនៃតំបន់ ៤១ ហើយបន្ទាប់មក បានប្រកាសថា ពួកកម្មាភិបាលភូមិភាគកណ្តាលដែលកំពុងកាន់តំណែង គឺជាជនក្បត់ ដោយនិយាយថា “ពួកវាយ លន់ នល់ ឥឡូវជិះសេះ លន់ នល់”⁴⁰ ។ បន្ទាប់មក គាត់បានពន្យល់ពីរបៀបដែល “ជនក្បត់” ទាំងនេះ នឹងត្រូវបោសសម្អាត ដោយនិយាយថា “ចាប់ពីពេលនេះទៅ នឹងស្លាប់ដោយសារសង្គ្រាមស្ងៀមស្ងាត់ច្រើនជាងស្លាប់ដោយសារ បេ-៥២ ទៅទៀត”⁴¹។ **អោ អាន** បាននិយាយគម្រាមម្តងហើយម្តងទៀតក្នុងឱកាសផ្សេងៗ ដោយចាត់ទុកខ្មាំងរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាថាជា “រថយន្តដែលមានសំបកកង់ចាស់ៗ ត្រូវប្តូរចេញ និងកាត់ធ្វើជាស្បែកជើង” ដែលមានន័យថា ពួកគេសមតែសម្លាប់ចោល⁴²។

- 18. សេចក្តីផ្តើមការណ៍របស់ **អោ អាន** ទៅកាន់អ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនោះ បានបន្តសេចក្តីណែនាំដែលគាត់ទទួលបានពី កែ ពក។ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនានាក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ដែល **អោ អាន** និងកម្មាភិបាលជាន់ខ្ពស់ដទៃទៀតមកពីតំបន់នានានៃភូមិភាគកណ្តាលបានចូលរួម⁴³ កែ ពក បាននិយាយថា មានបញ្ហាពីថ្នាក់លើឱ្យធ្វើការបោសសម្អាត ដោយសង្កត់ធ្ងន់ថា កម្មាភិបាល “ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាក៏ដោយ ឱ្យតែអាចចាប់ខ្លួនពួកខ្មាំងទាំងអស់នោះបាន” ហើយថា “នៅពេលជីកស្មៅ” កម្មាភិបាលគួរតែ “ជីកទាំងបួស”⁴⁴។ បន្ថែមពីលើការដាស់តឿនទូទៅទាំងនេះ **អោ អាន** ក៏បានទទួលបញ្ហាជាក់លាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពី កែ ពក ឱ្យសម្លាប់មនុស្សផងដែរ⁴⁵។ **អោ អាន** ខ្លួនឯងបានសារភាពថា គាត់បានទទួលបញ្ជាពី កែ ពក ឱ្យសម្លាប់មនុស្ស និងបានសារភាពថា

គាត់ក្រោយមកបានប្រាប់ កែ ពក ថា គាត់បានធ្វើតាមបញ្ជាទាំងនោះរួចហើយ បើទោះជាគាត់ អះអាងថា គាត់តាមពិតបានលាក់បាំង និងការពារអ្នកដែលគាត់ត្រូវសម្លាប់ក្តី^{៤៦}។

ការចាប់ផ្តើមបោសសម្អាតកម្មាភិបាល

19. ការបោសសម្អាតដែលបញ្ហាដោយ កែ ពក និង អោ អាន បានចាប់ផ្តើមលេចជាប្រធានយ៉ាងឆាប់ រហ័ស^{៤៧}។ ប្រហែលជាមួយខែក្រោយពីខ្លួនមកដល់ភូមិភាគនិរតី អោ អាន បានបញ្ជាឈោស្រុក កំពង់សៀម ប្រាក់ យុត ឱ្យ “ប្រមូល” មេឃុំទាំងអស់ (ដែលនៅជាកម្មាភិបាលភូមិភាគកណ្តាល “ចាស់” នៅឡើយ^{៤៨}) នៅក្នុងស្រុករបស់គាត់ យកមកកសាងនៅថ្នាក់តំបន់^{៤៩}។ ប្រាក់ យុត បាន កោះហៅមេឃុំ និងមេភូមិ ដែលកំពុងកាន់តំណែងនៅក្នុងស្រុករបស់គាត់ឱ្យមកប្រជុំ និងបានប្រាប់ ដល់ពួកគេថា ពួកគេនឹងត្រូវមានអ្នកមកជំនួស^{៥០}។ បើយោងតាម ប្រាក់ យុត បន្ទាប់ពីកិច្ចប្រជុំនេះ “តា អាន បានដឹកនាំឱ្យមានការចាប់ខ្លួនពួកគេ និងបានរៀបចំជំនួសពួកគេដោយកម្មាភិបាលភូមិភាគ និរតី”^{៥១}។ កម្មាភិបាលទាំងនោះត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងឃុំខ្លួនរយៈពេលខ្លីនៅមន្ទីរសន្តិសុខស្រុកកំពង់ សៀមមួយ បន្ទាប់មកត្រូវបានបញ្ជូនទៅមន្ទីរសន្តិសុខតំបន់វិញ^{៥២}។ ដំណើរការនេះមិនមែនកើតមាន តែនៅស្រុកកំពង់សៀមទេ ពោលគឺ ការជំនួសមេឃុំចាស់ៗនេះ បានកើតឡើងតាមគំរូតែមួយនៅ ទូទាំងតំបន់ ៤១^{៥៣}។

20. ភ័ស្តុតាងរបស់ ប្រាក់ យុត នៅលើចំណុចនេះ ត្រូវបានបញ្ជាក់បន្ថែមដោយសាក្សីយ៉ាងហោច ណាស់ ៥ នាក់។ ពេញ វ៉ា បានលើកឡើងថា៖ “មេឃុំទាំងអស់នៃតំបន់ ៤១ ត្រូវបានចាប់ខ្លួន។ ពួកគេត្រូវបានចាប់ខ្លួនម្តងមួយៗ។ ចាប់ពីខែមីនា ឆ្នាំ១៩៧៧ ពួកគេពីរ ឬបីនាក់ បានបាត់ខ្លួនរៀង រាល់សប្តាហ៍។ មេឃុំ និងអនុរបស់ខ្ញុំ បានបាត់ខ្លួនម្នាក់ហើយម្នាក់ទៀត។ ប្រធានសហករណ៍ទាំង អស់នៃតំបន់ ៤១ បានបាត់ខ្លួន”^{៥៤}។ សូ សាវ៉េន បានបញ្ជាក់ថាគឺ ប្រាក់ យុត នោះឯង ជាអ្នកជំនួស ឈោឃុំអូរស្វាយ ស្រុកកំពង់សៀម^{៥៥} ហើយ ញឹម កុល បានលើកឡើងថា “កម្មាភិបាលដែល មានតំណែងចាប់ពីមេភូមិឡើងទៅ [...] ត្រូវបានបញ្ជូនទៅថ្នាក់តំបន់” និងបានរៀបរាប់អំពីការ បាត់ខ្លួនរបស់មេឃុំ និងមេភូមិ^{៥៦}។ ពៅ សារ៉ុម ក៏បានបញ្ជាក់បន្ថែមផងដែរពីការជាប់ពាក់ព័ន្ធរបស់ ថ្នាក់តំបន់នៅក្នុងការចាប់ខ្លួនមេភូមិ^{៥៧}។ យូ វ៉ាន់ ក៏បានបញ្ជាក់ផងដែរថា អតីតមេឃុំយ៉ាងច្រើនត្រូវ បានបោសសម្អាត និងបាត់ខ្លួន^{៥៨}។

21. កម្មាភិបាលត្រូវបានទាហានចាប់ខ្លួនក្រោមការបញ្ជារបស់ អោ អាន នៅឯផ្ទះរបស់ អោ អាន ផ្ទាល់ ឬនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនានាដែលគាត់បានផ្ដើមឡើង។ អោ អាន បានកោះហៅកម្មាភិបាលពី

មន្ទីរកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម សិប្បកម្ម វាយនភណ្ឌ ពាណិជ្ជកម្ម និងភស្តុភារទៅផ្ទះរបស់គាត់ ដើម្បីជួបប្រជុំគ្នា និងបានបញ្ជាឱ្យទាហានរបស់គាត់ចាប់ខ្លួនកម្មាភិបាលទាំងនោះ នៅពេលពួកគេមកដល់⁵⁹។ កម្មាភិបាលសរុបប្រហែលជា ៥០ នាក់ ត្រូវបានចាប់ខ្លួនតាមរបៀបនេះ ហើយអ្នកដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួន ត្រូវបានជំនួសដោយកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតី⁶⁰។ អោ អាន បានចាប់ខ្លួនកម្មាភិបាលថ្នាក់ស្រុក និងថ្នាក់ឃុំ ដោយការកោះហៅពួកគេមកប្រជុំនៅមន្ទីរតំបន់ និងបន្ទាប់មកឱ្យសមាជិកនៃអង្គភាពការពារផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គាត់ ចាប់ខ្លួនពួកគេដោយក្នុងនឹងកាំភ្លើង បន្ទាប់ពីកិច្ចប្រជុំនោះ⁶¹។

22. កម្មាភិបាលខ្លះក៏ត្រូវបានចាប់ខ្លួនផងដែរ បន្ទាប់ពីកិច្ចប្រជុំថ្នាក់តំបន់ប្រចាំខែ (ដែលត្រូវបានប្រារព្ធធ្វើនៅព្រៃទទឹង)⁶² និងនាំយកទៅទិសខាងកើតសំដៅទៅទីរួមខេត្តកំពង់ចាម⁶³ ទំនងជាយកទៅសម្លាប់។ ដូចដែលសាក្សីម្នាក់បានពន្យល់ “នៅពេលនោះ នៅពេលយើងត្រូវបានបញ្ជូនទៅទិសខាងកើត យើងទាំងអស់គ្នាបានដឹងជាមុនហើយថា យើងនឹងត្រូវគេយកទៅសម្លាប់”⁶⁴។

23. ការបោសសម្អាតកម្មាភិបាលនោះធ្វើឡើងយ៉ាងហ្មត់ចត់។ សាក្សីម្នាក់បានពន្យល់ថា “ពួកគេបានកម្ទេចតាមបណ្តាញ។ មេដឹកនាំទាំងអស់នៅក្នុងភូមិភាគឧត្តរ ត្រូវបានយកទៅសម្លាប់ចោល”⁶⁵។ អង្គរក្សរបស់ អោ អាន ឈ្មោះ ហ្លួម ចិន បានបញ្ជាក់ថា “ពួកគេបានចាប់ខ្លួនមនុស្សគ្រប់រូបឱ្យតែពួកគេជាបណ្តាញរបស់ [អតីតលេខាធិការតំបន់ ៤១] តា តាំង។ [...] រឿងតូចតាចបំផុត ហើយយើងទាំងអស់គ្នាគឺជាជនក្បត់”⁶⁶។ ដូចគ្នានឹងទិដ្ឋភាពផ្សេងទៀតនៃការបោសសម្អាតដែរ វិធីសាស្ត្រទូលំទូលាយនេះ គឺជាលទ្ធផលនៃការបញ្ជារបស់ អោ អាន៖ គាត់បានណែនាំដល់មន្ត្រីសន្តិសុខរបស់គាត់ថា នៅក្នុងការធ្វើការបោសសម្អាតនេះ ពួកគេត្រូវតែ “ជីកស្មៅទាំងប្រស”⁶⁷។ ទោះជាអត្តសញ្ញាណរបស់កម្មាភិបាលទាំងអស់ដែលគេយកទៅសម្លាប់ មិនត្រូវបានស្គាល់ក្តី ក៏សាក្សីអាចចងចាំ និងផ្តល់ឈ្មោះកម្មាភិបាលទាំងនោះមួយចំនួនធំ⁶⁸ ខណៈដែលក្នុងពេលជាមួយគ្នាទទួលស្គាល់ថា ចំនួនដែលពួកគេចងចាំ គឺតែមួយផ្នែកតូចក្នុងចំណោមផ្នែកទាំងមូលប៉ុណ្ណោះ⁶⁹។

24. ខណៈដែលកម្មាភិបាលពេលខ្លះត្រូវបានចាប់ខ្លួនដោយសម្ងាត់ ការចាប់ខ្លួនផ្សេងទៀតត្រូវបានមើលឃើញជាសាធារណៈ និងដោយឃោរឃៅ ដែលកើតឡើងនៅក្នុងបរិវេណជិតៗជុំវិញមន្ទីរតំបន់របស់ អោ អាន។ បុគ្គលិកម្នាក់មកពីមន្ទីរភស្តុភារតំបន់ ៤១⁷⁰ (ដែលនៅទល់មុខផ្លូវពីមន្ទីរ អោ អាន)⁷¹ បានរៀបរាប់ថាឃើញថ្នាក់លើរបស់គាត់ត្រូវបានចាប់ចេញក្រៅ វាយនឹងច្រវាក់ ចាប់ហែកខោអាវនៅសល់តែខោអាវក្នុង និងចង ព្រមទាំងចងក្រណាត់បិទមុខផង មុនពេលគេយកដាក់លើរថយន្តដឹកទំនិញដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់មន្ទីរតំបន់ ហើយបើកចេញសំដៅទៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ⁷²។

សាក្សីម្នាក់ទៀតបានរំលឹកពីពេលមួយដែលរថយន្តមួយគ្រឿងបើកបរ និងយាមដោយទាហានរបស់ ភូមិភាគឈប់នៅមុខមន្ទីរភ័ស្តុភារ ប្រចាំតំបន់នៅព្រៃទទឹង ដោយមានអ្នកទោសប្រាំ ឬប្រាំមួយនាក់ ជាប់នៅក្នុងបាវនៅខាងក្រោយរថយន្ត⁷³។ សាក្សីម្នាក់ទៀតបានរៀបរាប់ថា កម្មាភិបាលម្នាក់ផ្សេង ទៀតពីមន្ទីរភ័ស្តុភារ ប្រចាំតំបន់ត្រូវបានចាប់ខ្លួនភ្លាមៗ បន្ទាប់ពីហូបអាហារពេលល្ងាចរួចបន្តិច នៅមន្ទីរពាណិជ្ជកម្មប្រចាំតំបន់ ដោយត្រូវបោះចូលក្នុងបាវនាំយកចេញទៅសម្លាប់ចោល⁷⁴។ ព្រឹត្តិ ការណ៍បង្ហាញជាសាធារណៈច្បាស់ៗទាំងនេះ បានកើតឡើងនៅកន្លែងធ្វើការប្រចាំតំបន់ ក្បែរមន្ទីរ និងផ្ទះរបស់ អោ អាន។

- 25. អ្នកដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាជនក្បត់ ហើយចោទប្រកាន់ថាបានចងសម្ព័ន្ធមេត្រី ភាពជាមួយពួកវៀតណាម ឬសេអ៊ីអា⁷⁵។

ការបោសសម្អាតជនស៊ីវិលធម្មតា

- 26. ខណៈដែលកម្មាភិបាលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា គឺជាជនរងគ្រោះទីមួយនៃការបោសសម្អាតនេះ ការ ស្វែងរកខ្មាំង បានពង្រីកលើសពីជួរកម្មាភិបាលរបស់ខ្លួនសំដៅដល់ជនស៊ីវិលសាមញ្ញផងដែរ។ ក្នុង នាមជាអង្គរក្សរបស់ អោ អាន ញ៉ែម ចិន បាននិយាយថា “នៅពេលខ្លាំងទាំងអស់ត្រូវបានចាប់ខ្លួន ពីថ្នាក់ខេត្ត និងតំបន់នានា ពួកគេបានចាប់ផ្តើមស្វែងរកអ្នកដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងរបបមុន នៅ ក្នុងឃុំ និងភូមិ”⁷⁶។
- 27. អោ អាន បានណែនាំអ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ឱ្យដឹកប្លង់ និងសម្លាប់ប្រជាជនសាមញ្ញទាំងអស់ ដែលមានជាប់សង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់ ហើយការសង្ស័យអាចកើតឡើងពីរឿងតូចតាចផងដែរ ដូចជាការមិនសប្បាយចិត្តនឹងលក្ខខណ្ឌរស់នៅវេទនា ដែលកើតមានក្រោមរបបកម្ពុជាប្រជាធិប តេយ្យ។ ដូចដែល ប្រាក់ យុត បាននិយាយថា “តា អាន បានបញ្ជាឱ្យកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នក ដែលប្រឆាំងនឹងបដិវត្ត អ្នកដែលចង់ផ្តល់រំលំបដិវត្ត និងអ្នកដែលមិនពេញចិត្តនឹងលក្ខខណ្ឌរស់នៅ របស់ខ្លួន និងឱ្យចាប់ខ្លួនអ្នកទាំងនោះកម្ទេចចោល”⁷⁷។ ប្រាក់ យុត បានធ្វើតាមបញ្ជានោះ ដោយត្រ ឡប់ទៅបញ្ជាឱ្យមេឃុំរបស់គាត់ “កំណត់តាមកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ អ្នកដែលជំទាស់ខ្លាំងនឹងបដិវត្ត និងអ្នក ដែលអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ធំដល់បដិវត្ត”⁷⁸។ ភ័ស្តុតាងបង្ហាញថា ការណែនាំទាំងនេះត្រូវបានផ្សព្វ ផ្សាយបន្តនៅគ្រប់ជាន់ថ្នាក់រហូតដល់ថ្នាក់ភូមិ⁷⁹។ ក្រោយមក មេឃុំទាំងអស់បានចាប់ខ្លួន “សមា សភាពមិនល្អ” ទាំងនេះយកមកឃុំឃាំង ឬសម្លាប់ចោល⁸⁰។ ប្រជាជនសាមញ្ញដែលរងការសង្ស័យ

ថាមិនស្មោះត្រង់ទាំងនេះហើយ ដែលសាកសពរបស់ពួកគេបានចាក់បំពេញផ្ទុកនៅកន្លែងប្រហារជីវិតនានា ដូចជា ទួលបេង និងគោកព្រីង ជាដើម⁸¹ ។

28. **អា អាន** ត្រូវបានផ្តល់ដំណឹងយ៉ាងដិតដល់អំពីវឌ្ឍនភាពនៃការបោសសម្អាតនេះ៖ បន្ទាប់ពីការបញ្ជារបស់គាត់ត្រូវបានអនុវត្ត ប្រាក់ យុត បានបញ្ជូនបញ្ជីឈ្មោះអ្នកដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួន ព្រមទាំងហេតុផលនៃការចាប់ខ្លួន ឃុំឃាំង ដោះលែង និង/ឬសម្លាប់ផងដែរ អា អាន⁸²។ មន្ត្រីថ្នាក់ស្រុកបានរក្សាកំណត់ត្រាយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្នអំពីចំនួនមនុស្សដែលត្រូវបានសម្លាប់ ពីព្រោះវាពាក់ព័ន្ធនឹងការគណនារបបអាហារដែលគេត្រូវការ ក្នុងចំណោមហេតុផលផ្សេងៗទៀត⁸³។ ពេលខ្លះអា អាន បានជួបនឹង ប្រាក់ យុត ដោយផ្ទាល់ ដើម្បីសម្រេចជោគវាសនារបស់អ្នកដែលត្រូវបានកំណត់ថាជាជនមិនស្មោះត្រង់នេះ⁸⁴។ ប្រាក់ យុត មិនអាចដោះលែងអ្នកទោសណាដែលធ្លាប់បាន “កសាង” រួចហើយពីមន្ទីរសន្តិសុខស្រុក ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពី **អា អាន** ឡើយ⁸⁵។

29. ភ័ស្តុតាងរបស់ ប្រាក់ យុត ដែលថា គាត់ត្រូវបានប្រាប់ឱ្យកម្ទេចអ្នកដែលជាប់សង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់នៅក្នុងភូមិ និងឃុំនានានោះ គឺត្រូវគ្នានឹងការបញ្ជាក់អះអាងរបស់ សូ សារ៉ែ ដែលបម្រើការជាកងឈ្នួបម្នាក់ នៅឃុំអូរស្វាយ ស្រុកកំពង់សៀម។ គាត់បាននិយាយថា មេឃុំបានណែនាំគាត់ “ឱ្យដើរជុំវិញភូមិ និងឃុំមើលក្រែងលោមានអ្នកនិយាយអាក្រក់ពីបដិវត្តក្រោយខ្នង ឬលួចដាំបាយស្លាត់ៗនៅតាមផ្ទះ។ បើមានមែន យើងត្រូវតែរាយការណ៍អំពីរឿងនោះ”⁸⁶។ គាត់ក៏បានបញ្ជាក់ផងដែរថា “អ្នកដែលគេនិយាយថាមាននិន្នាការ ឬទំនាក់ទំនងតិចតួច” ក៏ត្រូវបានចាប់ខ្លួនផងដែរ⁸⁷។

30. បទល្មើសស្រាលៗអាចនាំឱ្យមានការសង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់ ហើយហេតុដូច្នេះ នាំទៅដល់ការចាប់ខ្លួន និងការបាត់ខ្លួន។ ដូចសាក្សីម្នាក់និយាយថា “បើយើងបេះផ្តៃចេកមួយ ពួកគេនឹងផ្តល់ការណែនាំដល់យើងម្តង ហើយបើយើងបេះម្តងទៀត ពួកគេនឹងផ្តល់ការណែនាំដល់យើងម្តងទៀត។ ប៉ុន្តែលើកទីបី ពួកគេនឹងចាប់ខ្លួនយើងតែម្តង”⁸⁸។ អ្នកដែលលួចដំឡូង មាន់ ឬអង្ករ ឬហូបពោត ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ក៏ត្រូវចាប់ខ្លួន និងបាត់ខ្លួនផងដែរ⁸⁹។

31. ដំណើរការនេះមិនមែនមានតែនៅស្រុកកំពង់សៀមនោះទេ ពោលគឺបញ្ជារបស់ **អា អាន** ឱ្យកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងកម្ទេចអ្នកដែលប្រឆាំងនឹងបដិវត្ត ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងស្រុកទាំងប្រាំក្នុងតំបន់ ៤១⁹⁰។ សាក្សី ពុធ កុល ត្រូវបានលេខាធិការស្រុកបាធាយ ភឹម ប្រាប់ថា មនុស្សរាប់ពាន់អ្នកត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់នៅក្នុងភូមិភាគកណ្តាល ពីឆ្នាំ១៩៧៧ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៩ ហើយថា

ការបញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់ ត្រូវបានបញ្ជូនពីមជ្ឈមណ្ឌលទៅភូមិភាគ បន្ទាប់មកពីភូមិភាគទៅ តំបន់ បន្ទាប់មកពីតំបន់ទៅស្រុក⁹¹។ នៅទូទាំងតំបន់ ៤១ ការពិន័យចំពោះការសង្ស័យថាមិនស្មោះ ត្រង់ ឬជំទាស់ គឺការស្លាប់។

32. **អា អាន** មិនត្រឹមតែណែនាំមន្ត្រីក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ឱ្យដឹកយួស និងសម្លាប់ខ្មាំងប៉ុណ្ណោះទេ គាត់ថែមទាំងបានផ្តល់ការណែនាំជាក់លាក់ដល់ពួកគេអំពីវិធីធ្វើផងដែរ។ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំមួយ ដែលគាត់បានដឹកនាំដោយផ្ទាល់នៅវត្តតាមាយ **អា អាន** បានណែនាំបណ្តាមេក្រុមសហករណ៍ឱ្យ ដាក់អន្ទាក់អ្នកដែលបានបម្រើការក្នុងរបប លន់ នល់ ឱ្យបង្ហាញខ្លួន ដោយសន្យាថា ពួកគេនឹងត្រូវ បានផ្តល់តំណែងស្រដៀងគ្នានេះនៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ប្រសិនបើពួកគេបង្ហាញ អត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួន⁹²។ អ្នកដែលនិយាយចេញត្រូវបានសម្លាប់ចោល⁹³។

33. អ្នកជម្លៀសមកពីទីក្រុង ដែលហៅថា “ប្រជាជន ១៧ មេសា” ត្រូវបានកំណត់គោលដៅតាមរយៈ ការប្រើកលល្បិចពិសេសមួយ។ នៅពេលមួយក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ ក្រុមប្រជាជន ១៧ មេសា ធំៗជា ច្រើន ត្រូវបានប្រាប់ថា ភូមិថ្មីៗពិសេសៗត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់តែពួកគេប៉ុណ្ណោះ ដែលនៅទី នោះ នឹងសម្បូរណ៍អាហារហូប និងដីធ្វើស្រែចម្ការ⁹⁴។ អ្នកដែលប៉ិនប៉ងផ្លាស់ទីលំនៅទៅភូមិថ្មីទាំង នោះបានបាត់ខ្លួន ហើយគេមិនដែលទទួលដំណឹងអ្វីពីពួកគេម្តងណាឡើយ⁹⁵។ ក្រុមគ្រួសារទាំងមូល ត្រូវបានចាប់ខ្លួនក្នុងពេលតែមួយ⁹⁶ មិនមែនចាប់ម្នាក់ៗនោះទេ។ ដូចគ្នានឹងព្រឹត្តិការណ៍ចោល សម្លាតផ្សេងៗទៀតដែរ ផែនការនេះត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយបន្តពីថ្នាក់តំបន់របស់ **អា អាន** មក⁹⁷។ **អា អាន** ក៏បានបញ្ជាផងដែរឱ្យបញ្ជូនទាហានជាន់ខ្ពស់ក្នុងរបប លន់ នល់ ទៅកាន់ថ្នាក់តំបន់⁹⁸។

34. ក្រៅពីណែនាំអ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ឱ្យកំណត់អត្តសញ្ញាណ ចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់អ្នកដែលពួក គេសង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់ **អា អាន** ពេលខ្លះក៏បានផ្តល់បញ្ជីឈ្មោះបុគ្គលជាក់លាក់ដែលត្រូវចាប់ ខ្លួនដល់លេខាស្រុករបស់គាត់ផងដែរ⁹⁹។ ក្នុងករណីទាំងនោះ លេខាស្រុក តម្រូវឱ្យចាប់ខ្លួនមនុស្ស ក្នុងបញ្ជីទាំងនោះ និងឃុំខ្លួនពួកគេនៅមន្ទីរសន្តិសុខស្រុករហូតដល់កងកម្លាំងថ្នាក់តំបន់មកដល់ ដើម្បីបញ្ជូនអ្នកទោសទាំងនោះទៅមន្ទីរសន្តិសុខថ្នាក់តំបន់¹⁰⁰។ លេខាស្រុកបានរក្សាទុកបញ្ជីឈ្មោះ អ្នកដែលត្រូវចាប់ខ្លួនយ៉ាងប្រយ័ត្នប្រយែង និងដឹកទៅតំបន់ដើម្បីសម្រួលដល់ការត្រួតពិនិត្យមើល ដំណើរការរបស់ **អា អាន**¹⁰¹ ព្រមទាំងបានខិតខំយ៉ាងខ្លាំង ដើម្បីធានាថាពួកគេចាប់ខ្លួនមនុស្សបាន ត្រឹមត្រូវតាមការស្នើរបស់តំបន់¹⁰²។

35. ជាញឹកញាប់ **អោ អាន** បានប្រើ ឈ្មោះ អូន ជាកម្មាភិបាលដែលនៅពេលណាមួយនោះបានក្លាយជាប្រធានមន្ទីរតំបន់ ៤១¹⁰³ ឲ្យជួយសម្រួល និងអនុវត្តការបោសសម្អាត ក៏ដូចជាឧក្រិដ្ឋកម្មពាក់ព័ន្ធផងដែរ¹⁰⁴។ សាក្សីម្នាក់បានរាយការណ៍ថា អូន និង អោ អាន បានហូបអាហាររួមគ្នា និងជួបគ្នារាល់ថ្ងៃ ហើយ អូន បានធ្វើការសម្រេចដោយមិនចាំបាច់មានការអនុញ្ញាតពី អោ អាន¹⁰⁵។ ភារកិច្ចរបស់ អូន រួមមាន ការធានាថាស្ថានភាពរបស់អ្នកទោសត្រូវបានត្រួតពិនិត្យមើល បន្ទាប់មកលទ្ធផលត្រូវបានបញ្ជូនទៅគណៈកម្មាធិការតំបន់¹⁰⁶។

**ទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មនៃសំណុំរឿង០០៤/២ មានតួនាទីជាផ្នែកមួយនៃប្រព័ន្ធរួមតែមួយ
ដែលគ្រប់គ្រងដោយ អោ អាន**

36. ថ្វីបើផ្នែកក្រោយៗទៀតនៃសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះនិយាយអំពីទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម នៅក្នុងស្រុកនានាដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ក៏យើងគួរតែយល់ផងដែរថា យន្តការនៃការបោសសម្អាតនេះបានដំណើរការជាប្រព័ន្ធតែមួយនៅទូទាំងតំបន់ ៤១ ដែលតម្រូវឲ្យមានសកម្មភាពសម្របសម្រួល ដែលរៀបចំដោយមេដឹកនាំថ្នាក់តំបន់ និងភូមិភាគ។

37. ចំណុចនេះ គឺជាការបង្ហាញមួយអំពីរបៀបដែលទីតាំងសម្លាប់មនុស្សជាច្រើន អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីផ្តល់ចំណុះបន្ថែមទៀត នៅពេលទីតាំងសម្លាប់មនុស្សផ្សេងៗទៀតពេញ។ ឧទាហរណ៍នៅពេលមួយ មន្ទីរសន្តិសុខ គ បាន “ពេញ” ជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលមានន័យថា “លែងសល់កន្លែងទំនេរសម្រាប់កប់” ជនរងគ្រោះទៀតហើយ¹⁰⁷ នោះ អ្នកទោសត្រូវបានបញ្ជូនត្រឡប់ទៅវិញឆ្ពោះទៅរកទីរួមខេត្តកំពង់ចាម¹⁰⁸ ដែលទំនងជាត្រូវបានសម្លាប់នៅភ្នំប្រុស។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ នៅពេលមួយទៀត នៅពេលដែលភ្នំប្រុស “ពេញ” ជនរងគ្រោះដែលលើសត្រូវបានបញ្ជូនទៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ¹⁰⁹។ អ្នកទោសបម្រុងទុកសម្រាប់តំបន់ ជួនកាលត្រូវបានឃុំខ្លួននៅមន្ទីរសន្តិសុខថ្នាក់ស្រុកសិន ខណៈពេលកំពុងរង់ចាំការបញ្ជូន¹¹⁰។ ការសម្របសម្រួលប្រភេទនេះ តម្រូវឲ្យមានការសម្រេចពីមជ្ឈមណ្ឌល និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ភូមិភាគ ព្រមទាំងបង្ហាញពីរបៀបដែលប្រព័ន្ធមន្ទីរសន្តិសុខបំពេញមុខងារជាប្រព័ន្ធទាំងមូលតែមួយ។

38. មានភស្តុតាងបង្ហាញផងដែរថា ជនរងគ្រោះត្រូវបានបែងចែកឲ្យទៅជាប្រភេទផ្សេងៗគ្នា ហើយបន្ទាប់មកត្រូវបញ្ជូនទៅកន្លែងខុសៗគ្នា ដើម្បីឃុំឃាំង ឬសម្លាប់ ដោយផ្អែកលើប្រភេទទាំងនោះ។ ឧទាហរណ៍ សាក្សីម្នាក់និយាយថា៖ “ពួកគេគ្រាន់តែនិយាយថា ពួកគេនឹងយកជនរងគ្រោះទាំងនោះទៅវត្តតាមាយ ប៉ុន្តែអ្នកដែលមានឋានៈខ្ពស់នឹងត្រូវបញ្ជូនទៅភ្នំប្រុស ហើយឋានៈបន្ទាប់មកទៀត

នឹងត្រូវយកទៅកាន់មន្ទីរសន្តិសុខ គ។ កម្មាភិបាលភូមិភាគនឹងត្រូវយកទៅភ្នំប្រុស ហើយប្រជាជន សាមញ្ញនឹងត្រូវបញ្ជូនទៅមន្ទីរសន្តិសុខស្រុកបាធាយ”¹¹¹។ សាក្សីម្នាក់ទៀតបានលើកឡើងថា៖ “បន្ទាប់ពីកម្មាភិបាលជាន់ខ្ពស់ទាំងនេះត្រូវបានចាប់ខ្លួនបញ្ជូនទៅឃុំឃាំង នៅមន្ទីរសន្តិសុខអង្គព្រលឹម ពួកខ្មែរក្រហមបានចាប់ផ្តើមចាប់ខ្លួនអ្នកដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង ឬជាសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួក កម្មាភិបាលជាន់ខ្ពស់ទាំងនោះ។ បន្ទាប់ពីចាប់ខ្លួនរួច អ្នកទាំងនោះត្រូវបានបញ្ជូនទៅកន្លែងប្រហារ ជីវិតគោកព្រីង”¹¹²។ ជាថ្មីម្តងទៀត ការពិតដែលទីតាំងខុសៗគ្នា “ផ្តោតជាពិសេស” (ក្នុងកម្រិត ខ្លះ) លើប្រភេទអ្នកទោសផ្សេងៗគ្នា បង្ហាញថា កន្លែងទាំងអស់សុទ្ធតែដំណើរការជាផ្នែកៗនៃ ប្រព័ន្ធរួមតែមួយ។

39. ទីតាំងក្រិកកម្ពុជាកំបង់ ៤១ ក៏ជាផ្នែកមួយនៃប្រព័ន្ធនៅថ្នាក់ជាតិ។ ដូចសាក្សីម្នាក់បានពន្យល់ “ប្រពន្ធ និងកូនរបស់កម្មាភិបាលដែលត្រូវបានបោសសម្អាត” ជាញឹកញាប់ត្រូវបានបញ្ជូនទៅមន្ទីរ សន្តិសុខ គ ខណៈពេលដែល “កម្មាភិបាលជាន់ខ្ពស់ ដូចជា តា តាំង ត្រូវបានបញ្ជូនទៅពន្ធនាគារ ទួលស្លែង”¹¹³។

**អោ អាន និង កែ ពក គ្រប់គ្រងធនធានដឹកជញ្ជូនដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់
សម្រាប់ដឹកជញ្ជូនជនរងគ្រោះ នៅក្នុងប្រព័ន្ធបោសសម្អាត**

40. ប្រតិបត្តិការខ្នាតធំនេះត្រូវបានចាំបាច់ឱ្យមានការដឹកជញ្ជូនជនរងគ្រោះជាច្រើនទៅ និងរវាងទីតាំង ឧក្រិដ្ឋកម្មខុសៗគ្នានៅក្នុងតំបន់ ៤១។ តំបន់នេះត្រូវបានឆ្លងកាត់ខ្លាំងដោយរថយន្តដឹកជញ្ជូន អ្នកទោស ក្នុងនោះរួមទាំងឡានហ្ស៊ីប និងរថយន្តប្រភេទផ្សេងៗទៀត¹¹⁴ និងឡានធំៗមួយចំនួន របស់តំបន់¹¹⁵។
41. ឡានហ្ស៊ីបរបស់តំបន់ (ដែលចតនៅមន្ទីរតំបន់របស់ អោ អាន នៅពេលដែលមិនប្រើប្រាស់¹¹⁶) មានភាពមញ្ញញឹកជាពិសេស ក្នុងការដឹកជញ្ជូនមនុស្សពីទីតាំងជាច្រើននៅទូទាំងតំបន់ ៤១ ទៅ កាន់មន្ទីរសន្តិសុខ គ “បី ឬបួនដងក្នុងមួយថ្ងៃ ទាំងថ្ងៃទាំងយប់” ជារៀងរាល់ថ្ងៃយ៉ាងហោចក្នុង រយៈពេលបីខែ¹¹⁷។ ឡានហ្ស៊ីបអាចដឹកបានរហូតមនុស្សដប់នាក់ ហើយអ្នកទោសពីរទៅដប់នាក់ ត្រូវបានដឹករៀងរាល់ជើង¹¹⁸។ អោ អាន ខ្លួនឯងប្រើប្រាស់ឡានហ្ស៊ីបនេះសម្រាប់ធ្វើដំណើរជុំវិញ តំបន់ នៅពេលឡាននេះមិនត្រូវបានប្រើដើម្បីដឹកអ្នកទោស¹¹⁹។ យ៉ាងហោចណាស់ មានពេលម្តង នោះ អោ អាន ចូលរួមក្នុងការដឹកអ្នកទោសមួយក្រុមធំ៖ សាក្សីម្នាក់រៀបរាប់ថា បានឃើញ អោ អាន ធ្វើដំណើរក្នុងឡានហ្ស៊ីបរបស់គាត់ ដោយមានអមដំណើរដោយឡានធំៗ ពេញដោយកម្មាភិបាល

(ដែលត្រូវបានចាប់ចងភ្ជាប់គ្នា) ពីភូមិភាគបូព៌ា¹²⁰។ កម្មាភិបាលទាំងនេះត្រូវបានសម្លាប់ភ្លាមៗ ក្រោយមកនៅស្រុកកងមាស¹²¹។ រថយន្តដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយអនុប្រធានរបស់ អោ អាន ឈ្មោះ អូន ក៏ត្រូវបានគេឃើញដឹកជញ្ជូនអ្នកទោសទៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ ជារៀងទាត់ផងដែរ¹²²។

- 42. រថយន្តធំៗប្រចាំតំបន់ ដែលពេលខ្លះបើកបរលក្ខណៈជាខ្សែៗ ដែលមានបី ឬបួនគ្រឿង¹²³ អាចដឹក អ្នកទោសពី ៣០ ទៅ ៥០ នាក់ ក្នុងមួយជើងៗ និងមានទាហានពីរនាក់យាមនៅផ្នែកខាងក្រោយនៃ ឡាន¹²⁴។ រថយន្តទាំងនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ ជាពិសេស ដើម្បីដឹកប្រជាជន ១៧ មេសា និងអ្នក ទោសពីភូមិភាគបូព៌ា¹²⁵។

បរិវេណថ្នាក់តំបន់ព្រៃទទឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាចំណុចដឹកជញ្ជូនសំខាន់ក្នុងប្រព័ន្ធបោសសម្អាត

- 43. ចំណុចប្រសព្វជួបជុំព្រៃទទឹង ដែលជាទីតាំងនៃមន្ទីររបស់ អោ អាន និងមន្ទីរផ្សេងៗទៀតនៅថ្នាក់ តំបន់¹²⁶ គឺជាទីតាំងសំខាន់នៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងកាត់ប្រចាំតំបន់¹²⁷។ សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ ខ ចំពោះទីតាំង ការិយាល័យពាក់ព័ន្ធរបស់ អោ អាន និងទីតាំងក្រុមការងារក្នុងតំបន់ (៤១)។ ក្នុងរយៈពេលពីរ សប្តា ហ៍បន្ទាប់ពីសេចក្តីប្រកាស “សង្គ្រាមស្ងៀមស្ងាត់” របស់ អោ អាន នៅវត្តតាមាយ អ្នកទោសជា ច្រើនក្រុមដែលបានដឹកតាមរទេះគោពីភូមិទានា បានចាប់ផ្តើមមកដល់ចំណុចប្រសព្វជួបជុំផ្សារព្រៃ ទទឹង¹²⁸។ នៅទីនោះ មានការយំ ស្រែក និងការលាពីបងប្អូនរបស់ខ្លួន ហើយអ្នកទោសទាំងនេះ បើមិនត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងរថយន្តធំៗ ដោយមានអ្នកយាម (ទំនងជារថយន្តរបស់តំបន់) និង ត្រូវបានដឹកទៅភ្នំប្រុស¹²⁹ ក៏ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងរថយន្តធំៗពីចំណុចថ្នាក់តំបន់ ហើយដឹក ទៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ¹³⁰។ ដំណើរការនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងយ៉ាងរៀងទាត់ រយៈពេលមួយសប្តាហ៍ និងបន្ទាប់មក បានកើតឡើងម្តងម្កាល រហូតដល់យ៉ាងហោចណាស់ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៧៧¹³¹។

- 44. សាក្សីម្នាក់ បានរៀបរាប់យ៉ាងច្បាស់ពីមុខងារនៃបរិវេណថ្នាក់តំបន់ព្រៃទទឹងថាជាចំណុចដឹកជញ្ជូន នៅក្នុងយន្តការបោសសម្អាតប្រចាំតំបន់៖ “ការបែងចែកអ្នកទោស និងការសម្រេចពីកន្លែងបញ្ជូន អ្នកទោស ត្រូវបានធ្វើឡើងមុនពេលអ្នកទោសទាំងនោះ ត្រូវបានដឹកដល់ចំណុចប្រសព្វព្រៃទទឹង។ នៅចំណុចប្រសព្វព្រៃទទឹង អ្នកទោសត្រូវបានបែងចែក និងដឹកជញ្ជូនទៅតាមទីតាំងដែលបាន សម្រេចរួចហើយ”¹³²។ សាក្សីម្នាក់ទៀតបានហៅ វត្តតាមាយ (ដែលស្ថិតនៅប្រហែល ៥០០ ម៉ែត្រពីចំណុចប្រសព្វជួបជុំព្រៃទទឹង)¹³³ ថាជា “កន្លែងគ្រប់គ្រងរបស់អ្នកទោស ដែលត្រូវបាន បញ្ជូនពីកន្លែងផ្សេងៗ មុននឹងពួកគេត្រូវបានបញ្ជូនចេញ”¹³⁴។

- 45. ព្រៃទទឹង ក៏មានតួនាទីជាចំណុចដឹកជញ្ជូនអ្នកទោសមកពីភូមិភាគបូព៌ា ដែលបានដឹកតាមទូកពីទន្លេមេគង្គទៅកាន់ស្រុកកងមាស¹³⁵។ នៅពេលទៅដល់ស្រុកកងមាស អ្នកទោសត្រូវបានដាក់ទៅក្នុងរថយន្តធំៗ ដើម្បីដឹកជញ្ជូនទៅភ្នំប្រសាស្តង់ភាគីព្រៃទទឹង¹³⁶។
- 46. ដោយសារទីតាំងព្រៃទទឹងស្ថិតនៅលើផ្លូវបំបែកសំខាន់នោះ អ្នកសង្កេតពេលខ្លះ អាចកំណត់បានថា តើអ្នកទោសត្រូវបានដឹកទៅកាន់មន្ទីរ ឬទីតាំងសម្លាប់មនុស្សមួយណា ពោលគឺ អ្នកទោសដែលត្រូវបានដឹកទៅទិសខាងជើង គឺទៅកាន់មន្ទីរសន្តិសុខ គ¹³⁷ ចំណែកអ្នកដែលត្រូវបានដឹកទៅទិសខាងកើត គឺត្រូវបានបញ្ជូនទៅភ្នំប្រសាស្តង់¹³⁸។

**អ្នកទោសត្រូវបានឃុំឃាំង ធ្វើទារុណកម្ម និងសម្លាប់នៅជិតបរិវេណតំបន់
របស់ អោ អាន នៅព្រៃទទឹង**

- 47. អ្នកទោសក៏ត្រូវបានឃុំឃាំងក្នុងបរិវេណតំបន់ នៅព្រៃទទឹងផងដែរ និងអ្នកខ្លះទៀតត្រូវរងការធ្វើទារុណកម្ម និងសម្លាប់នៅទីនោះ។ យ៉ាងហោចណាស់ អ្នកទោសម្នាក់ត្រូវបានឃុំខ្លួនក្នុងអគារមន្ទីរតំបន់នេះតែម្តង៖ នៅពេលប្តីរបស់ ប្រាក់ យុត ឈ្មោះ អ៊ឹម (នៅពេលនោះជាប្រធានប្រចាំមន្ទីរតំបន់) ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីការក្បត់បក្ស និងត្រូវបានចាប់ខ្លួន គាត់ត្រូវបានវាយខ្មោះនៅក្នុងបន្ទប់ប្រជុំក្នុងអគារមន្ទីរតំបន់អស់រយៈពេលបី ឬបួនថ្ងៃ ដោយមានវត្តមានរបស់ អោ អាន¹³⁹។ អ្នកទោសស្រីមួយក្រុម ក៏ត្រូវបានដាក់ឃុំ នៅក្នុងអគារមន្ទីរតំបន់ យ៉ាងហោចណាស់ក៏ម្តងដែរ¹⁴⁰។
- 48. អ្នកទោសជាក្រុមធំៗជាងនេះ ក៏ត្រូវបានឃុំ នៅបរិវេណតំបន់ផងដែរ។ សាក្សីម្នាក់រៀបរាប់ថា ក្នុងពេលមួយនោះ ជនជាតិចាមមួយក្រុមត្រូវបានឃុំខ្លួន ក្នុង “បរិវេណតំបន់ដែលមានសំណាញ់លួស” នៅព្រៃទទឹង ជាច្រើនម៉ោងមុននឹងល្អបចង និងដឹកយកទៅសម្លាប់¹⁴¹។ ប្រហែលជាមួយម៉ោងក្រោយមក ល្អបទាំងនោះត្រឡប់មកវិញដោយមានទាំងឡើងទៀតបំពាក់របស់អ្នកទោស ដែលបានយកទៅដាក់ក្នុងឃ្នាំងក្នុងចំណោមឃ្នាំងរបស់តំបន់¹⁴² ដែលនេះបង្ហាញថា អ្នកទោសត្រូវបានសម្លាប់ហើយ។
- 49. សមាជិកម្នាក់នៃកងការពាររបស់ អោ អាន បានរៀបរាប់ពីការប្រព្រឹត្តិលើអ្នកទោសដែលបានឃុំឃាំង ក្នុងបរិវេណតំបន់នៃផ្ទះរបស់ អោ អាន និង អូន¹⁴³។ អ្នកទោសមួយចំនួនត្រូវបានឃុំឃាំង ក្នុងរោងគ្មានជញ្ជាំង ដែលជាកន្លែងចតរថយន្ត មានផ្លូវនៅកណ្តាល¹⁴⁴ (និងអាចមើលឃើញច្បាស់ពី¹⁴⁵) ផ្ទះរបស់ អោ អាន ក្នុងពេលអ្នកទោសផ្សេងៗទៀតត្រូវបានឃុំឃាំងក្នុងរោងមានរបង

(ក៏ជាផ្នែកមួយនៃកន្លែងចតរថយន្តដែរ) ដែលទីនេះក៏ជាកន្លែងចតម៉ូតូ¹⁴⁶។ អ្នកទោសក្នុងរោងគ្មាន របងត្រូវបានយាមដោយកងការពារផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ អា អាន និង អូន¹⁴⁷។ អ្នកទោសទាំងពីរក្រុម ត្រូវបានចងជាប់គ្នា ឬជាប់ខ្មោះដៃ¹⁴⁸។

- 50. អ្នកទោសមួយចំនួនដែលបានជាប់ឃុំក្នុងបរិវេណតំបន់ ត្រូវបានសួរចម្លើយ និងរងការធ្វើ ទារុណកម្ម នៅក្នុងសាលារៀនដែលមានទីតាំងនៅក្រោយផ្ទះរបស់អូន¹⁴⁹។ ពួកគេត្រូវបានព្យួរជើង រុំស្បែកឱ្យថប់ដង្ហើម ឆក់ខ្សែភ្លើង និងចាក់ដោយអំបែងកែវ¹⁵⁰។ ទារុណកម្មទាំងនេះត្រូវបានធ្វើ ឡើងដោយសមាជិកកងការពារផ្ទាល់របស់ អា អាន¹⁵¹។ នៅពេលខ្លះ សំឡេងស្រែករបស់ពួកគេ អាចឮចេញពីបរិវេណតំបន់¹⁵²។ អ្នកទោសខ្លះបានស្លាប់ដោយសារការធ្វើទារុណកម្មនេះ¹⁵³ រួម ទាំងស្រ្តីម្នាក់ដែលគេយកក្បាលគ្រាប់កាំភ្លើង ៤០ មីលីម៉ែត្រទៅបាញ់រន្ធគូទ្រ¹⁵⁴។ មានពេលមួយ នោះ អ្នកទោសពីរនាក់ត្រូវបានសមាជិកម្នាក់ពីកងការពាររបស់ អា អាន ដឹកចេញផ្ទាល់ពី បរិវេណតំបន់ទៅកាន់វត្តតាមាយ¹⁵⁵។ នៅវត្ត អ្នកទោសត្រូវបានរះពោះ និងយកថ្លើមទៅស៊ី¹⁵⁶។

អា អាន ឈរនៅចំណុចកណ្តាល និងគ្រប់គ្រងឈឺយន្តការបោសសម្អាតក្នុងតំបន់ ៤១

- 51. ក្នុងនាមជាលេខាប្រចាំតំបន់ ៤១ អា អាន ជាអ្នកគ្រប់គ្រង និងធ្វើប្រតិបត្តិការខ្ពស់បំផុតនៃយន្តការ សុគតស្នាញនេះ។ ទីតាំងរបស់គាត់នៅព្រៃទីងជួយគាត់ឱ្យមើលឃើញទូលំទូទាយលើចលនារបស់ ជនរងគ្រោះ នៅពេលឆ្លងទីតាំងរបស់គាត់ ហើយគ្មានអ្នកទោសណាម្នាក់អាចត្រូវដឹកចេញពីស្រុក មួយទៅស្រុកមួយទៀតដោយគ្មានការដឹងឮពី អា អាន ឡើយ¹⁵⁷។ អា អាន ក៏បានគ្រប់គ្រង និង អនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់រថយន្តធំៗរបស់តំបន់¹⁵⁸។ (ថ្នាក់ស្រុក និងថ្នាក់ក្រោមស្រុកគ្មានរថយន្តទេ គឺមានតែម៉ូតូប៉ុណ្ណោះ¹⁵⁹)។ គាត់ប្រាប់អ្នកក្រោមបង្គាប់គាត់ពីការបោសសម្អាតដែលត្រូវអនុវត្ត តាំងពីដំបូង និងព្យាយាមផ្តល់យុត្តិកម្មដល់ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានគ្រោងទុកនេះដល់ពួកគេ¹⁶⁰។ គាត់ ចេញបញ្ជាដោយផ្ទាល់ដើម្បីចាប់ខ្លួន¹⁶¹ និងសម្លាប់¹⁶² ដោយគ្មានដំណើរការតុលាការឡើយ ដូចជា នៅក្នុងពេលម្តងនោះ គាត់បានបញ្ជាឱ្យសម្លាប់ស្រ្តីដែលមានផ្ទៃពោះម្នាក់ និងរះពោះនៅក្នុងមន្ទីរ តំបន់¹⁶³។ គាត់បានពិនិត្យមន្ទីរសន្តិសុខដោយផ្ទាល់ ដើម្បីធានាថា បញ្ជាសម្លាប់របស់គាត់ត្រូវបាន អនុវត្ត¹⁶⁴។ យ៉ាងហោចណាស់ក៏មានម្តងដែរ ដែលគាត់បានទៅតាមរថយន្តធំមួយដែលមានមនុស្ស ពេញ នៅពេលរថយន្តនោះបានបើកឆ្លងកាត់តំបន់ ៤១¹⁶⁵។

- 52. អា អាន បានត្រួតពិនិត្យយ៉ាងសកម្មលើការអនុវត្តនៃការបោសសម្អាត ដោយតម្រូវឱ្យរៀបចំ របាយការណ៍ និងបញ្ជូនរបាយការណ៍នោះមកគាត់ ទាក់ទងនឹងវិសាលភាពនៃការសម្លាប់តាមផែន

ការ¹⁶⁶។ អ្វីៗ ដែលជាមេបញ្ជាការនៃមន្ទីរសន្តិសុខតំបន់ នៅ គ “ជាញឹកញាប់ណាស់” បានទៅជួប
 អោ អាន និង អូន នៅមន្ទីរតំបន់ នៅព្រៃទទឹង¹⁶⁷។ អោ អាន ក៏បានទទួលភស្តុតាងជាក់ស្តែងពី
 វឌ្ឍនភាពនៃការសម្លាប់ នៅពេលដែលសម្លៀកបំពាក់ និងវត្ថុប្រើប្រាស់របស់ជនរងគ្រោះត្រូវបាន
 យកមកទុកនៅមន្ទីរតំបន់វិញ បន្ទាប់ពីបានសម្លាប់ពួកគេ¹⁶⁸។ គាត់បង្ហាញការយល់ដឹងរបស់គាត់
 ទៅលើការបោសសម្អាត ដោយផ្តល់មតិយ៉ាងសាមញ្ញថា “មិនយូរទេ ផែនការបស់យើង[នឹង]បាន
 សម្រេចជោគជ័យ”¹⁶⁹។

- 53. អោ អាន ក៏បានដឹងព្រឹត្តិការណ៍នានា ក្នុងតំបន់ ៤១ ជាលក្ខណៈទូទៅ ដោយធ្វើដំណើរជាញឹក
 ញាប់ទៅសហការណ៍ ភូមិ និងស្រុកនៅក្នុងតំបន់¹⁷⁰ និងជួបប្រជុំជាមួយលេខាប្រចាំតំបន់ និង
 យោធាតំបន់¹⁷¹ និងដោយប្រជុំជាមួយលេខាស្រុក¹⁷² និងយោធាតំបន់¹⁷³។ គាត់ក៏បានធ្វើដំណើរ
 ទៅជួបមេដឹកនាំតំបន់ ៤៣ និងស្រុកបារាយនៅក្នុងតំបន់ ៤២¹⁷⁴។

អំពីប្រល័យពូជសាសន៍ជនជាតិបាម

- 54. ការបោសសម្អាតនៅតំបន់ ៤១ បានវិវត្តជាចុងក្រោយដល់ការបំផ្លិចបំផ្លាញជនជាតិបាម។ ដូចគ្នា
 នឹងទិដ្ឋភាពផ្សេងៗទៀតនៃការបោសសម្អាតដែរ អោ អាន មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការវាយ
 ប្រហារនេះដែរ។
- 55. ការវាយប្រហារបែបប្រល័យពូជសាសន៍ប្រឆាំងនឹងជនជាតិបាមកើតឡើង ក្នុងអំឡុងពេលមួយ
 ចំនួន បន្ទាប់ពីការចាប់ផ្តើមបោសសម្អាត ដូច ប្រាក់ យុត បាននិយាយថា “យើងធ្វើការប្រហារជីវិត
 ជនជាតិបាមទាំងអស់ បន្ទាប់ពីចាប់បានសមាសភាពផ្សេងៗរួចហើយ”¹⁷⁵។

១ .បញ្ហារបស់ អោ អាន ដើម្បីសម្លាប់ជនជាតិបាមទាំងអស់

- 56. ខុសពីអ្នកផ្សេងៗទៀតដែលបានសម្លាប់នៅក្នុងការបោសសម្អាតនៅក្នុងតំបន់ ៤១ ដែលត្រូវបាន
 កំណត់គោលដៅ ដោយសារហេតុផលជាបុគ្គល ដូចជា ការសង្ស័យពីភាពមិនស្មោះត្រង់ ឬទំនាក់
 ទំនងជាមួយនឹងរបប លន់ នល់ ជនជាតិបាមត្រូវបានកំណត់គោលដៅជាក្រុម ដោយសារ
 អត្តសញ្ញាណជាជនជាតិភាគតិច និងសាសនារបស់ពួកគេ។ ចម្លើយរបស់ ប្រាក់ យុត ដល់អ្នក
 ស៊ើបអង្កេតដែលបានធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង០០៤ គ្មានអ្វីឱ្យសង្ស័យ
 សោះឡើយ ទាក់ទងនឹងលក្ខខណៈនៃការវាយប្រហារយ៉ាងច្បាស់លាស់ ដោយផ្អែកលើ

អត្តសញ្ញាណ និងតាមក្រុម។ ឬក៏គ្មានអ្វីឱ្យសង្ស័យដែរទាក់ទងនឹងតួនាទីសំខាន់របស់ អោ អាន ក្នុង យុទ្ធនាការប្រល័យពូជសាសន៍។

57. នៅក្នុងចម្លើយក្នុងកិច្ចស៊ើបសួររបស់គាត់ក្នុងសំណុំរឿង០០៤ ប្រាក់ យុត បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា អោ អាន បានកោះប្រជុំជាមួយនឹងលេខាស្រុកទាំង ៥ ក្នុងតំបន់ ៤១ នៅក្នុងមន្ទីររបស់គាត់នៅព្រៃ ទទឹង ដែលនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនេះ គាត់ណែនាំលេខាទាំងនោះឱ្យកំណត់អត្តសញ្ញាណជនជាតិចាម ទាំងអស់នៅក្នុងតំបន់ ហើយកម្ទេចពួកគេ¹⁷⁶។ គាត់បានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា អោ អាន បញ្ជាឱ្យ សម្លាប់ជនជាតិចាមនៅតំបន់ ៤១ ជាឧទាហរណ៍ បាននិយាយថា “ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថា ខ្ញុំបាន ទទួលបញ្ជាពីថ្នាក់តំបន់ ដើម្បីចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំងអស់។ បញ្ជាដែលខ្ញុំទទួល មាន ភាពច្បាស់លាស់អំពីការសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំងអស់នោះ [...]។ នៅពេលដែលការសម្លាប់ជន ជាតិចាមទាំងនេះត្រូវបានធ្វើរួចរាល់ ខ្ញុំទទួលបានរបាយការណ៍ពីអនុរបស់ខ្ញុំ ឬមេឈ្នួបអំពីចំនួនជន ជាតិចាមដែលគេបានសម្លាប់។ បន្ទាប់មក ខ្ញុំបញ្ជូនរបាយការណ៍នោះទៅឱ្យ តា អាន ដែលស្ថិតនៅ ថ្នាក់តំបន់ [...]។ ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ម្តងទៀតថា បញ្ជាដែលខ្ញុំបានទទួល គឺមានភាពច្បាស់លាស់ ដោយគេបានបញ្ជាក់ថា ត្រូវសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំងអស់ចោល”¹⁷⁷។

58. ភស្តុតាងភាគច្រើនដែលគាត់ផ្តល់ឱ្យក្នុងអំឡុងពេលនៃសក្ខីកម្មរបស់គាត់ ក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ បញ្ជាក់ពីព័ត៌មាននេះ។ គាត់បន្តទៀតថា នៅពេលដែលត្រូវធ្វើ “ការសម្លាប់នៅស្រុករបស់ខ្ញុំ [...] បញ្ជាចេញពី តា អាន¹⁷⁸” ហើយថា “មានបញ្ជាពីថ្នាក់តំបន់ឱ្យពួកយើងចោលសម្លាតជនជាតិ ចាម”¹⁷⁹។ គាត់កត់សម្គាល់ថា អោ អាន ប្រាប់គាត់ពី “ចំនួនសរុបនៃជនជាតិចាមពីឃុំទ្រាន និង ត្រូវចោលសម្លាត”¹⁸⁰ និងបញ្ជាក់ថា “ថ្នាក់លើបានណែនាំឱ្យកំណត់អត្តសញ្ញាណជនជាតិចាម ទាំងអស់នៅក្នុងឃុំនោះ”¹⁸¹។ ស្របជាមួយនឹងចម្លើយក្នុងពេលស៊ើបអង្កេតរបស់គាត់ ប្រាក់ យុត ក៏បានបញ្ជាក់ថា កិច្ចប្រជុំដែលក្នុងនោះ អោ អាន បានផ្តល់ការណែនាំទាក់ទងនឹងជនជាតិចាម ធ្វើ ឡើងនៅមន្ទីររបស់គាត់នៅព្រៃទទឹង¹⁸² និងថា កិច្ចប្រជុំនោះមានការចូលរួមពីលេខាស្រុកទាំងអស់ នៅតំបន់ ៤១¹⁸³។

59. ចម្លើយរបស់ ប្រាក់ យុត ដែលបញ្ជាក់ថា បញ្ជារបស់ អោ អាន គឺត្រូវសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំង អស់ក្នុងតំបន់ ៤១ គឺស្របគ្នាទៅនឹងសាក្សីដទៃទៀត។ ម្នាក់ សេងលី បានចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំនៅ ស្រុកកំពង់សៀម ដែលក្នុងកិច្ចប្រជុំនោះ គាត់បានឮ ប្រាក់ យុត និយាយថា “ជនជាតិចាមគឺជាខ្មាំង របស់អង្គការ ពីព្រោះពួកគេមានគម្រោងចង់បះបោរ ដូច្នេះអង្គការត្រូវតែកម្ទេចពួកគេ [...] បើនៅ

មានជនជាតិចាមនៅសល់ នោះនឹងត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ដើម្បីសម្អាតពួកគេ ព្រោះនេះជាផែនការរបស់ថ្នាក់លើ”¹⁸⁴។ កម្មាភិបាលនៅឃុំក្រឡា ឈ្មោះ ញឹម កុល លើកឡើងថា នៅរដូវប្រាំងនៅចុងឆ្នាំ១៩៧៧ គាត់បានឮ ប្រាក់ យុត ប្រាប់ដោយផ្ទាល់មាត់ទៅកាន់លេខាភូមិក្រឡាឈ្មោះ រ៉ុ “ឱពិនិត្យមើលថាតើមានជនជាតិចាមនៅសល់ ឬទេ ហើយបើមាននៅសល់នោះ រ៉ុ ត្រូវរាយការណ៍ប្រាប់ ប្រាក់ យុត”¹⁸⁵។ គាត់បញ្ជាក់ថា “ជនជាតិចាមមូស្លីមទាំងអស់នៅក្នុងស្រុកកំពង់សៀមត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់នៅក្នុងស្រុក។ ពុំមានចាមមូស្លីមណាម្នាក់រួចផុតឡើយ លើកលែងតែ ភាពដែលត្រូវបានការពារដោយ ប្រាក់ យុត”¹⁸⁶។ កម្មាភិបាលឃុំក្រឡាម្នាក់វិញឡើងវិញថា គាត់បានទទួលបញ្ជាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពី ប្រាក់ យុត ដើម្បីចាប់ខ្លួនជនជាតិចាម¹⁸⁷។ លិខិតនោះបញ្ជាឱ្យកម្មាភិបាល “កម្ទេចខ្មាំងផ្ទៃក្នុង ដូចជា ជនជាតិចាម វៀតណាម ពួកមូលធន អតីតអ្នកធ្វើការឱ្យ លន់ នល់ បញ្ញវន្ត និងភ្នាក់ងារសេអ៊ីអា”¹⁸⁸។ ស្លោង យ៉ាន់ បញ្ជាក់ផងដែរថា “ពុំមានជនជាតិចាមណានៅសល់ក្នុងអំឡុងចុងឆ្នាំ១៩៧៧ឡើយ”¹⁸⁹ ហើយនៅមេឃុំក្រឡា ឈ្មោះ ពៅ សារ៉ុម ក៏ត្រូវបានគេប្រាប់ផងដែរថា “គេមិនទុកជនជាតិចាមឱ្យនៅឡើយ”¹⁹⁰។ សាក្សីជាច្រើនបានផ្តល់ភស្តុតាងពីផលប៉ះពាល់ទៅលើក្រុមគោលដៅដែលជាជនជាតិចាម ហើយភស្តុតាងរបស់គេត្រូវបានសង្ខេបនៅផ្នែកខាងក្រោម នៅក្នុងផ្នែកលម្អិតស្តីពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ជនជាតិចាម¹⁹¹។

២ .ការត្រួតពិនិត្យ និងការគ្រប់គ្រងរបស់ អា អាន លើវឌ្ឍនភាពនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍

- 60. អា អាន តាមដានពិនិត្យលើវឌ្ឍនភាពនៃយុទ្ធនាការប្រល័យជនជាតិចាម ដែលគាត់បានចេញបញ្ជា។ ប្រាក់ យុត បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា បន្ទាប់មក “អ្នកទាំងនោះត្រូវបានបោសសម្អាតរួចហើយ” គាត់ “បានរាយការណ៍ត្រឡប់ទៅថ្នាក់លើ”¹⁹²។ គាត់បញ្ជាក់ថា “ក្រោយយើងអនុវត្តសេចក្តីណែនាំរួចរបស់យើង តាមពិត ស៊ី បានធ្វើរបាយការណ៍ឱ្យខ្ញុំ ហើយខ្ញុំនឹងបញ្ជូនរបាយការណ៍ទៅលេខាធិបន់។ នេះជារបៀបធ្វើការងារ”¹⁹³។ យូ វ៉ាន់ ក៏បានបញ្ជាក់រឿងនេះដែរ¹⁹⁴។

៣.បញ្ហារបស់ អា អាន ឱ្យរៀបចំបញ្ជីទីពឹងភ្លាមមុនពេលវៀតណាមចូលឈ្លានពាន

- 61. អា អាន បន្តផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើតួនាទីក្នុងការបំផ្លិចបំផ្លាញជនជាតិចាមរហូតដល់ប៉ុន្មានថ្ងៃចុងក្រោយនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ យូ វ៉ាន់ បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា គាត់បានចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំដែលដឹកនាំដោយ អា អាន និង តា ម៉ុត ក្នុងរយៈពេលមិនយូរប៉ុន្មាន មុនការចូលលុកលុយរបស់វៀតណាម ដែលនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនោះ អា អាន បានណែនាំដល់អ្នកចូលរួមឱ្យធ្វើបញ្ជីទីពឹងនៃជនជាតិចាម ចិន និងវៀតណាម (ក៏ដូចជាអ្នករដ្ឋការ លន់ នល់) ដែលស្នាក់នៅក្នុង

តំបន់¹⁹⁵។ អ្នកចូលរួមមានកម្មាភិបាលមកពីគ្រប់ស្រុកនៅតំបន់ ៤១ ដែលទទួលខុសត្រូវ រៀបចំបញ្ជីទាំងនោះ រួមទាំងមេឃុំទាំងអស់ពីតំបន់ ៤១¹⁹⁶។ អោ អាន ក៏បានណែនាំអ្នកចូលរួមថា ពួកគេមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យគ្រាន់តែពឹងផ្អែកលើបញ្ជីដែលបានផ្តល់ដោយមេភូមិឡើយ ផ្ទុយទៅវិញពួកគេត្រូវទៅភូមិដោយផ្ទាល់ និងកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកពាក់ព័ន្ធដោយខ្លួនឯង¹⁹⁷។ បន្ទាប់មក អោ អាន និង តា ម៉ុក បានណែនាំអ្នកចូលរួមឱ្យ “ចោសសម្អាត” មនុស្ស “ដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងជាតិពន្ធុផ្សេងៗ និងសមាភាពចាស់”¹⁹⁸។ យូ វ៉ាន់ អះអាងថា បញ្ជីទាំងនេះមិនត្រូវបានរៀបចំឡើងឡើយ ដោយសារតែមានការចូលលុកលុយរបស់វៀតណាម បន្ទាប់ពីកិច្ចប្រជុំនោះភ្លាម¹⁹⁹។

62. កិច្ចប្រជុំនេះមានសារៈសំខាន់លើចំណុចច្រើនយ៉ាង។ ទីមួយ វាបង្ហាញថា គោលបំណងជាក់លាក់របស់ អោ អាន ក្នុងការកម្ទេចជនជាតិចាម បន្តកើតមានរហូតដល់ថ្ងៃចុងក្រោយនៃរបបនេះ។ ទីពីរ កិច្ចប្រជុំបង្ហាញពីការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ អោ អាន ពីការអនុវត្តឱ្យបានហ្មត់ចត់នៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍។ អោ អាន មិនត្រឹមតែចេញបញ្ជាទៅកាន់លេខាស្រុករបស់គាត់ និងណែនាំឱ្យពួកគេបន្តបញ្ជូនបញ្ហានេះទៅអ្នកក្រោមបង្គាប់នៅឃុំនោះទេ ផ្ទុយទៅវិញ គាត់ផ្ទាល់ប្រាប់ទៅបុគ្គល ដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការរៀបចំបញ្ជី ដោយធានាថា បញ្ជារបស់គាត់ទៅដល់ពួកគេដោយគ្មានកែប្រែ។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ គាត់មិនអនុញ្ញាតឱ្យកម្មាភិបាលដែលទទួលខុសត្រូវរៀបចំបញ្ជីដោយគ្រាន់តែទទួលយកការបង្ហាញរបស់មេភូមិអំពីមនុស្សដែលនៅរស់នៅក្នុងភូមិរបស់គេឡើយ ផ្ទុយទៅវិញគាត់តម្រូវឱ្យពួកគេចុះទៅភូមិដោយផ្ទាល់ដើម្បីធានាថា បញ្ជីនេះមានភាពពេញលេញ។ អង្គហេតុទាំងពីរនេះបង្ហាញថា អោ អាន មិនពេញចិត្តដោយគ្រាន់តែអនុវត្តតាមលិខិតណែនាំរបស់គាត់នោះទេ ប៉ុន្តែគាត់ផ្ទាល់ថែមទាំងធានាថា គោលដៅរបស់គាត់ត្រូវបានអនុវត្តជោគជ័យ។

៤. ការដកខ្លួនមិនគួរឱ្យជឿរបស់ ប្រាក់ យុត ពីចម្លើយមុនៗរបស់គាត់
ទាក់ទងនឹងខ្លឹមសារបញ្ជារបស់ អោ អាន

63. ក្នុងអំឡុងពេលផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់ខ្លួនក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ ប្រាក់ យុត ព្យាយាមរំលងវិញលើផ្នែកមួយចំនួនពីភស្តុតាងដែលច្បាស់ និងស៊ីចង្វាក់គ្នាដែលគាត់បានផ្តល់ឱ្យ ទាក់ទងនឹងបញ្ជារបស់ អោ អាន ឱ្យកម្ទេចជនជាតិចាមទាំងអស់។ សាច់រឿងដែលបានកែសម្រួលរបស់គាត់មិនស៊ីចង្វាក់គ្នា មិនគួរឱ្យទុកចិត្ត និងមិនគួរឱ្យជឿ។

64. ក្នុងការស្តាប់ចម្លើយរបស់គាត់ជាមួយនឹង ក.ស.ច.ស ប្រាក់ យុត បាននិយាយដោយស្មោះត្រង់ អំពីខ្លឹមសារបញ្ហារបស់ អោ អាន និងតួនាទីរបស់គាត់ក្នុងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍។ អ្វីដែលគួរឱ្យ ភ្ញាក់ផ្អើលនោះគឺថា គាត់បានបញ្ជាក់ថា គាត់មានអារម្មណ៍ថាមានកំហុសយ៉ាងខ្លាំង ទាក់ទងទៅ នឹងឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់ដែលបានប្រព្រឹត្តនៅស្រុកកំពង់សៀម និងតួនាទីរបស់គាត់នៅក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្ម នោះ ហើយថា គាត់បារម្ភថា ការនិយាយស្មោះត្រង់ពីបញ្ហាទាំងនេះ អាចបង្កហានិភ័យដល់សុវត្ថិភាព របស់គាត់ផ្ទាល់។ នៅក្នុងការស្តាប់ចម្លើយជាមួយនឹង ក.ស.ច.ស គាត់បាននិយាយដោយខ្លួនឯងថា “ខ្ញុំសូមឱ្យប្រជាជននៅកំពង់សៀមអធ្យាស្រ័យឱ្យខ្ញុំ។ ខ្ញុំមិនបាននិយាយឱ្យអស់នៅក្នុងកិច្ចសម្ភាសន៍ មុនៗរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំសូមឱ្យរក្សាការសម្ងាត់នូវចម្លើយរបស់ខ្ញុំ ដោយសារខ្ញុំបារម្ភពីសុវត្ថិភាពរបស់ ខ្ញុំ”²⁰⁰ ។
65. ប្រាំមួយខែបន្ទាប់ពីបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់លាស់ទៅកាន់អ្នកស៊ើបអង្កេតនៃ ក.ស.ច.ស ថាគាត់ “បានទទួលបញ្ជាពីថ្នាក់តំបន់ឱ្យចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំងអស់”²⁰¹ ប្រាក់ យុត ត្រូវបាន កោះហៅឱ្យធ្វើជាសាក្សីក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២។ ចាប់ពីចម្លើយទីមួយរបស់ខ្លួន គាត់ ព្យាយាម កាត់បន្ថយឱ្យដល់កម្រិតអប្បបរមានូវតួនាទីរបស់គាត់ក្នុងការសម្លាប់ជនជាតិចាម ដោយអះអាង ដោយបង្ខំ និងម្តងហើយម្តងទៀតថា គាត់គ្រាន់តែបញ្ជូនបញ្ជាពី អោ អាន ទៅកាន់អ្នកនៅក្រោម បង្គាប់របស់គាត់ផ្ទាល់ និងមិនមានតួនាទីក្នុងការអនុវត្តបញ្ជាទាំងនោះឡើយ²⁰²។ ទោះបីមានការ ភ័យខ្លាច និងភាពមិនសូវចិត្តក៏ដោយ ក៏សក្ខីកម្មរបស់គាត់នៅតែស៊ីចង្វាក់គ្នាជាមួយនឹងចម្លើយក្នុង កិច្ចស៊ើបសួរដំបូងៗរបស់គាត់ ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ។ ប៉ុន្តែ ប្រហែលមួយម៉ោងកន្លះនៃសក្ខី កម្មរបស់គាត់ ប្រាក់ យុត បានកែប្រែភស្តុតាងរបស់គាត់យ៉ាងខ្លាំង ដោយនិយាយអំពីតួនាទីថ្មី ស្រឡាងថា បញ្ជារបស់ អោ អាន ត្រូវបានធ្វើឡើងតែដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងសម្លាប់ “ សមាសភាពមិនល្អ” ក្នុងចំណោមជនជាតិចាមប៉ុណ្ណោះ²⁰³។
66. សាច់រឿងដែលបានកែប្រែរបស់ ប្រាក់ យុត មិនអាចជឿបានឡើយ។ សាច់រឿងនេះមិនត្រឹមតែផ្ទុយពី ចម្លើយក្នុងពេលស៊ើបអង្កេតទាំងអស់នោះទេ វាថែមទាំងផ្ទុយពីសក្ខីកម្មផ្ទាល់នៅមុខតុលាការ ដែលគាត់បានផ្តល់ឱ្យភ្លាមៗនៅមុន និងបន្ទាប់ពីគាត់បានព្យាយាមផ្លាស់ប្តូររឿងរបស់គាត់អំពីខ្លឹម សារបញ្ហានោះ។ ឧទាហរណ៍ នៅចម្លើយដ៏សំខាន់ទីពីរក្នុងសក្ខីកម្មរបស់គាត់ គាត់បានថា “ពេល នោះគឺឆ្នាំ១៩៧៧។ មានបញ្ហាមួយពីថ្នាក់តំបន់ឱ្យពួកយើងធ្វើការបោសសម្អាតជនជាតិចាម។ ហើយ ខ្ញុំផ្ទាល់ក៏មានចម្ងល់ដែរថាហេតុអ្វីគេចង់បោសសម្អាតជនជាតិចាម។ ហើយខ្ញុំក៏មិនច្បាស់ទេថាគេ មានប្រជាជនចាមប៉ុន្មាននាក់ ដែលបានរស់នៅក្នុងស្រុករបស់ខ្ញុំទេ។ ដូច្នេះ ខ្ញុំប្រាប់ពួកគេថា ខ្ញុំដឹង

ច្បាស់ - ខ្ញុំមិនបានដឹងពីចំនួនពិតប្រាកដនៃប្រជាជនចាម ដែលរស់នៅក្នុងស្រុកកំពង់សៀម [...] និងទាក់ទងនឹងជនជាតិចាម ខ្ញុំក៏គ្រប់ដៃថាហេតុអ្វីបានជាចាម ឈ្មោះប្រជាជនចាមត្រូវបោសសម្អាត។ ប៉ុន្តែបញ្ហានោះមកពីថ្នាក់លើ ដូច្នេះខ្ញុំក៏អនុវត្តទៅ”²⁰⁴។

67. ចម្លើយនេះបង្ហាញបីចំណុច។ ទីមួយ តាមអត្ថន័យផ្ទាល់របស់វា ចម្លើយនេះច្បាស់ណាស់ គឺដូចជា ការបញ្ជាក់ថា “ចាម” គឺជា សំដៅដល់ចាមទាំងអស់ ត្រូវបោសសម្អាត។ ទីពីរ ប្រាក់ យុត បង្ហាញ ការភ្ញាក់ផ្អើល (“ឆ្ងល់”) ពីរដងថា ជនជាតិចាមត្រូវតែបោសសម្អាត។ ដោយសារថា នៅក្នុង ចំណុចនេះ គាត់បានទទួលបញ្ជាពី អោ អាន ឱ្យជួយបោសសម្អាត “សមាសភាពមិនល្អ” ក្នុង ចំណោមកម្មាភិបាល និងអ្នកភូមិធម្មតា²⁰⁵ ប្រាក់ យុត ប្រហែលជាមិនត្រូវបានភ្ញាក់ផ្អើលចំពោះ បញ្ហាឱ្យបោសសម្អាត “សមាសភាពមិនល្អ” ក្នុងចំណោមជនជាតិចាម។ គ្រាន់តែបញ្ហាមួយសន្លឹក ឱ្យកម្ទេចជនជាតិចាមទាំងស្រុង អាចបង្ហាញពីការផ្លាស់ប្តូរឃើញទូសាស្ត្រ ហើយដូច្នេះធ្វើឱ្យគាត់ “ឆ្ងល់”។ ទីបី គាត់បញ្ជាក់ថា គាត់មិនដឹងពីចំនួនជនជាតិចាម ដែលរស់នៅក្នុងស្រុករបស់គាត់ទេ ហើយគាត់បានជូនដំណឹងទៅថ្នាក់លើថា គាត់ពុំមានព័ត៌មាននេះទេ។ ប៉ុន្តែ ចំនួនសរុបនៃជនជាតិ ចាមដែលរស់នៅក្នុងស្រុករបស់គាត់អាចមិនពាក់ព័ន្ធ បើបញ្ហានោះត្រឹមតែកំណត់អត្តសញ្ញាណ និង បោសសម្អាត “សមាសភាពមិនល្អ”។ ចំនួនសរុបនៃជនជាតិចាមក្នុងស្រុករបស់គាត់អាចពាក់ព័ន្ធ បើបញ្ហានោះ តាមពិត គម្របឱ្យសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំងអស់។

68. ក្នុងចម្លើយបន្ទាប់របស់គាត់ ចម្លើយសំខាន់ទី៣ ក្នុងសក្ខីកម្មនៃសំណុំរឿង០០២/០២ ប្រាក់ យុត បាននិយាយយ៉ាងច្បាស់ថា បញ្ហាឱ្យសម្លាប់ជាបញ្ហាទូទៅមួយ។ ក្នុងចម្លើយនោះ គាត់ថា “ដូច្នេះ គាត់ប្រាប់ពីចំនួនសរុបនៃប្រជាជនចាមនៅក្នុងឃុំ ទ្រាន ត្រូវបោសសម្អាត [...]។ ថ្នាក់លើបាន ណែនាំខ្ញុំ កំណត់អត្តសញ្ញាណជនជាតិចាមទាំងអស់ក្នុងឃុំនោះ”²⁰⁶។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ នៅ ពេលចម្លើយមុនរបស់គាត់ដែលថា “បញ្ហាដែលខ្ញុំបានទទួលមានភាពច្បាស់លាស់។ បញ្ហាទាំងនេះ បញ្ជាក់ថា យើងត្រូវសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំងអស់” ត្រូវបានលើកមកបង្ហាញគាត់ គាត់ទទួលស្គាល់ ថា “យើងបានទទួលបញ្ហាបែបនោះមែន”²⁰⁷។ ចម្លើយទាំងនេះដែលស៊ីគ្នាទៅនឹងបញ្ហាឱ្យសម្លាប់ ជនជាតិចាមទាំងអស់ និងមិនស៊ីគ្នានឹងបញ្ហាក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងបោសសម្អាតតែ “សមាសភាពមិនល្អ” ដែល ប្រាក់ យុត ត្រូវបានផ្តល់ឱ្យមុនគាត់ផ្លាស់ប្តូរសាច់រឿងរបស់គាត់។

69. ចម្លើយទាំងឡាយដែល ប្រាក់ យុត ផ្តល់ឱ្យភ្លាមៗ បន្ទាប់ពីផ្លាស់ប្តូររឿងរបស់គាត់ ក៏ផ្ទុយទៅនឹង សំណើថ្មីរបស់គាត់ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រឹត្តិការណ៍ផងដែរ។ បន្ទាប់ពីបានបញ្ជាក់ថា គាត់គ្រាន់តែត្រូវបាន

ណែនាំឱ្យកំណត់អត្តសញ្ញាណ “សមាសភាពមិនល្អ” ចំណោមជនជាតិចាមប៉ុណ្ណោះ ប្រាក់ យុត បានផ្តល់ព័ត៌មានលម្អិតអំពីការប្រឹងប្រែងរបស់គាត់ ក្នុងការជួយរក្សាស្រីជនជាតិចាមម្នាក់ (ឈ្មោះភាព) ដែលនាងបានចិញ្ចឹម និងធានាថា ភាពរស់រានមានជីវិត ដោយសារតែអន្តរាគមន៍របស់គាត់²⁰⁸។ ជាថ្មីម្តងទៀត ចម្លើយនេះមានភាពសមហេតុផលបាន លុះត្រាតែស្ថិតក្នុងបរិបទនៃបញ្ហាឱ្យបោសសម្អាតជនជាតិចាមទាំងអស់ ពីព្រោះរក្សាស្រីម្នាក់ដែលស្ថិតក្រោមការមើលថែទាំផ្ទាល់របស់កម្មាភិបាលដែលជឿទុកចិត្តម្នាក់ មិនអាចត្រូវបានចាត់ទុកថាជា “សមាសភាពមិនល្អ” ឡើយ។

70. ភា បានគាំទ្រដល់ភស្តុតាងរបស់ ប្រាក់ យុត ដែលថា គាត់បានរស់រានមានជីវិតដោយសារតែអន្តរាគមន៍របស់ ប្រាក់ យុត ប៉ុណ្ណោះ។ ភាព បានឮ ប្រាក់ យុត ប្រាប់អ្នកដទៃថា គាត់បានទទួលបញ្ជាពីថ្នាក់តំបន់ឱ្យចាប់ ភា ព្រោះ ភា ជាជនជាតិចាម²⁰⁹។ ពៅ សារ៉ុម ក៏បានគាំទ្រសក្ខីកម្មនេះដែរ²¹⁰។ ពិតណាស់ នៅពេលគេសួរ ប្រាក់ យុត ថា តើមានជនជាតិចាមណានៅរស់ទេ? ចម្លើយរបស់គាត់ច្បាស់ថា ភា គឺជាអ្នកនៅរស់ម្នាក់គត់។

សំណួរ៖ លោកស្រីបានផ្តល់សក្ខីកម្មថា លោកស្រីបានទៅជួបលេខាតំបន់ អាន ដើម្បីសុំលើកលែងឱ្យ ភាព។ តើមានជនជាតិចាមណាទៀតដែលលោកស្រីទៅជួបពួក អាន ហើយសួរថា ជនជាតិចាមទាំងនោះ មិនត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់ ប្រសិនបើដូចនេះមែន តើអ្នកទាំងអស់នោះជានរណា?

ចម្លើយ៖ ប្រាក់ យុត នៅពេលនោះ ខ្ញុំអាណិត ភាព ហើយគេទុកជីវិតឱ្យភាព។ ប៉ុន្តែ គ្មានជនជាតិចាមណាម្នាក់ត្រូវបានទុកជីវិតឱ្យទេ ហើយខ្ញុំក៏មិនបានឆ្លើយទុកជីវិតឱ្យជនជាតិចាមណាម្នាក់ទៅ តា អាន ដែរ។ នេះមិនមានន័យថា ខ្ញុំមានចេតនាសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំងអស់នោះដែរ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនបានគិតចំពោះជនជាតិចាមទេនៅពេលនោះ។ ចិត្តរបស់ខ្ញុំក៏មានចំពោះ ភាព មិនមានចំពោះជនជាតិចាមផ្សេងទេ²¹¹។

71. សរុបមក សេចក្តីសន្និដ្ឋានសមហេតុផលមួយ ដោយផ្អែកលើភស្តុតាងទាំងមូលរបស់ ប្រាក់ យុត និងភស្តុតាងផ្សេងទៀតក្នុងសំណុំរឿងនេះ គឺថាបញ្ហារបស់ អោ អាន គឺជាបញ្ហាឱ្យសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំងអស់ក្នុងតំបន់ ៤១។

វិសាលភាពនៃការសម្លាប់

72. ចំនួនសរុបច្បាស់លាស់នៃជនរងគ្រោះពីការបោសសម្អាតរបស់ អា អាន ក្នុងតំបន់ ៤១ មិនអាចដឹងបានទេ។ ប៉ុន្តែ ការប៉ាន់ស្មានពីមនុស្សដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅតាមមន្ទីរសន្តិសុខ និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សទាំងប្រាំពីរនៅក្នុងសំណុំរឿងនេះអាចមានពីចំនួនរាប់ពាន់ទៅរាប់ម៉ឺននាក់។ លេខាស្រុកបាធាយ ឈ្មោះ ភឹម (ដែលខ្លួនគាត់ផ្ទាល់ទទួលខុសត្រូវលើឧក្រិដ្ឋកម្មនៅមន្ទីរសន្តិសុខបាធាយ²¹³) បានទទួលស្គាល់ពីវិសាលភាពនៃការសម្លាប់ នៅក្នុងកិច្ចសន្ទនាឯកជនជាមួយសាក្សី ពុត គល់

“បានប្រាប់ខ្ញុំថា មនុស្សរាប់ពាន់នាក់ត្រូវបានចាប់ខ្លួន នៅភូមិភាគកណ្តាល ពិសេសចន្លោះឆ្នាំ ១៩៧៧ ដល់៧៩។ លោកបានប្រាប់ខ្ញុំថា មនុស្សរាប់ពាន់នាក់ត្រូវបានចាប់ និងសម្លាប់នៅស្រុកកំពង់សៀម ហើយបញ្ជាចេញពីថ្នាក់លើមកថ្នាក់ភូមិភាគ បន្ទាប់មក តមកថ្នាក់តំបន់ និងស្រុក”

²¹³ ។

៥. អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ

73. ក្រៅពីតួនាទីយ៉ាងសំខាន់របស់គាត់ក្នុងការអនុវត្តការបោសសម្អាតក្នុងតំបន់ ៤១ អា អាន ក៏មានពាក់ព័ន្ធយ៉ាងសកម្ម ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ នៅក្នុងទីតាំងដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់។ គាត់បានពន្យល់ជាសាធារណៈថា ផែនការរបស់ ប៉ុល ពត តម្រូវឱ្យបង្កើនចំនួនប្រជាជនដល់ ១៥ ឬ ២០ លាននាក់ ក្នុងរយៈពេលពី ១៥ ទៅ ២០ ឆ្នាំទៀត ហើយថា ផែនការនេះត្រូវតែអនុវត្តឱ្យបានសម្រេចតាមរយៈ “ការរៀបចំផែនការអាពាហ៍ពិពាហ៍”²¹⁴ ដែលមានន័យថា “រៀបការអ្នកដែលធ្វើការតាមមន្ទីរក្រសួង និងសហករណ៍ជាមួយគ្នា”²¹⁵។ អា អាន បាននិយាយជាសាធារណៈថា បន្ទាប់ពីរៀបការរួច គូស្វាមីភរិយា “ត្រូវតែមានកូន”²¹⁶។ បញ្ហាទាំងនេះមានភាពស៊ីជម្រកគ្នាជាមួយនឹងការណែនាំដែលធ្វើឡើងដោយកែ ពក ផងដែរ²¹⁷។ អា អាន ត្រូវតែផ្តល់ការឯកភាពដោយផ្ទាល់យ៉ាងហោចណាស់អាពាហ៍ពិពាហ៍មួយចំនួនដែលបានធ្វើឡើងនៅក្នុងតំបន់ ៤១²¹⁸ និងបានចូលរួមដោយផ្ទាល់ នៅក្នុងពិធីមង្គលការ²¹⁹។

៦. ទំលាក់សពដោយបង្ខំទំលាក់អង្គចង្រៃ

74. អា អាន មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រងការដ្ឋានទំលាក់អង្គចង្រៃ។ ទំលាក់អង្គចង្រៃត្រូវបានគេស្គាល់ថាជា “ទំលាក់តំបន់”²²⁰ ដែលបញ្ជាក់ថា ការដ្ឋាននេះស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់

របស់ អោ អាន។ អោ អាន ជាញឹកញាប់បានទៅត្រួតពិនិត្យការដ្ឋានទំនប់អន្លង់ព្រៃដែលនៅកន្លែងនេះ គាត់បានជួបប្រជុំជាមួយនឹងមេគ្រប់គ្រងសំណង់ ត្រួតពិនិត្យពលករ និងពេលខ្លះចូលរួមធ្វើការ²²¹ ។

75. អោ អាន ក៏បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំសាធារណៈធំៗ ដែលនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំទាំងនោះ គាត់បានប្រាប់អ្នកធ្វើការថាអ្នកដែលខកខានមិនបានបំពេញការងារតាមការចាត់តាំងនឹងត្រូវបានចាត់ទុកថាជាខ្មាំង²²² ហើយក៏បានព្រមានពលករអំពីភាពចាំបាច់ ក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណ “ខ្មាំង” ផ្សេងៗទៀតក្នុងរបបនេះ²²³ ។

III. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច និងប្រព័ន្ធនៃការងារ

គោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាននៃរចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច ប.ក.ក

76. ប.ក.ក ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងដោយឋានានុក្រមវិន័យមួយដែលសង្កត់ធ្ងន់អំពី “វិន័យចាត់តាំងហ្មត់ចត់” និងបានតម្រូវឱ្យសមាជិកបក្ស “គោរពវិន័យចាត់តាំងរបស់បក្សដោយឥតលក្ខខណ្ឌ”²²⁴ ។ នេះបានតម្រូវឱ្យគោរព “មាគ៌ានយោបាយ” របស់បក្ស និង “គោលការណ៍ និងជំហរមនោគមវិជ្ជា” របស់បក្ស²²⁵ ។

77. គោលការណ៍ចាត់តាំងរបស់បក្សចែងថា ព័ត៌មានត្រូវបញ្ជូនតាមឋានានុក្រមពីក្រោមទៅលើចំណែកការណែនាំចាំបាច់ ត្រូវទម្លាក់ពីលើចុះក្រោម។ លក្ខន្តិកៈ ប.ក.ក បានតម្រូវថា ថ្នាក់ក្រោមត្រូវរាយការណ៍ជូនថ្នាក់លើស្តីពី “សភាពការណ៍ និងការងារដែលបានធ្វើ” ចំណែកថ្នាក់លើផ្តល់ឱ្យថ្នាក់ក្រោមនូវ “ការណែនាំដែលថ្នាក់ក្រោមត្រូវតែអនុវត្ត”²²⁶ ។

តំបន់ ៤១ និងថ្នាក់ក្រោម

78. ក្នុងនាមជាលេខាតំបន់ ៤១ អោ អាន បានមាន “សិទ្ធិអំណាចទូលំទូលាយទៅលើបញ្ហាបុគ្គលិក និងចាត់តាំង បញ្ជាសន្តិសុខ និងបញ្ជាសេដ្ឋកិច្ច” ក្នុងតំបន់ ៤១²²⁷ ។ នេះបានរួមបញ្ចូលការគ្រប់គ្រងយោធាតំបន់ ហើយយោធាតំបន់ជាអ្នកមើលការខុសត្រូវលើយោធាស្រុក²²⁸ ។ គាត់ជាប្រធានគណៈកម្មាធិការតំបន់ ដែលជា “អង្គការចាត់តាំងប្រតិបត្តិការកំពូល” នៃតំបន់នោះ និងត្រូវបានចោទប្រកាន់ចំពោះការត្រួតត្រាប្រជាជនទាំងមូល ព្រមទាំងអង្គការចាត់តាំងស្រុក និងឃុំដែលស្ថិត

ក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ដែលជាលេខាតំបន់²²⁹។ គាត់ក៏ត្រូវបានចោទប្រកាន់ចំពោះការអនុវត្តវិស័យ²³⁰។ គណៈកម្មាធិការស្រុកនៃស្រុកចំនួនប្រាំក្នុងតំបន់ ៤១ បានរាយការណ៍ដោយផ្ទាល់ជូន **អោ អាន** និងគណៈកម្មាធិការតំបន់²³¹។ (សូមមើល ឧបសម្ព័ន្ធ គ១-៣ ចំពោះទិដ្ឋភាពតំណាងមួយចំនួនដែលមើលឃើញពាក់ព័ន្ធនឹងរចនាសម្ព័ន្ធអំណាចក្នុងតំបន់ ៤១)។

79. ហេតុដូច្នេះ មនុស្សក្រោមបង្គាប់ផ្ទាល់របស់ **អោ អាន** បានរួមបញ្ចូលលេខាស្រុកទាំងប្រាំក្នុងតំបន់ ៤១៖ លេខាស្រុកកំពង់សៀមឈ្មោះ ប្រាក់ យុត្ត²³² លេខាស្រុកកងមាសឈ្មោះ កាន²³³ លេខាស្រុកព្រៃឈរឈ្មោះ ស៊ឹម²³⁴ លេខាស្រុកបាធាយឈ្មោះ ភឹម (ក្រោយមកទៀតឈ្មោះ ផល)²³⁵ និងលេខាស្រុកជើងព្រៃឈ្មោះ ម៉ុន²³⁶។ មនុស្សក្រោមបង្គាប់ផ្ទាល់របស់គាត់ផ្សេងទៀតមានប្រធានមន្ទីរតំបន់របស់គាត់ឈ្មោះ អាំ²³⁷ និងបន្ទាប់មកឈ្មោះ អូន²³⁸ (ក្រោយពេល អាំ ត្រូវបានចាប់ខ្លួន) ប្រធានយោធាតំបន់ ៤១ ឈ្មោះ ហ៊ុំ²³⁹ និងឈ្មោះ សុខ²⁴⁰ (ក្រោយពេល ហ៊ុំ ត្រូវបានចាប់ខ្លួន) ប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខតំបន់នៅ គ ឈ្មោះ សុប²⁴¹ និង ង៉ូរ²⁴² (ក្រោយពេល សុប ត្រូវបានចាប់ខ្លួន) អ្នកបើកបរផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គាត់ និងកងការពារឈ្មោះ ម៉ាយ (សរសេរ ម៉ូរី ផងដែរ) និង ប៉ុន ក្នុងចំណោមមនុស្សដទៃទៀត²⁴³ និងប្រធានតំបន់នៃ “ក្រសួង”²⁴⁴ នានា ដូចជាឈ្មោះ ម៉េង ប្រធានមន្ទីរសិប្បកម្មតំបន់²⁴⁵ (ដែលបានមានវត្តមាននៅឯកិច្ចប្រជុំមួយដែល **អោ អាន** បាននិយាយអំពី “សង្គ្រាមសៀមស្ងាត់” ប្រឆាំងជនក្បត់²⁴⁶ ប៉ុន្តែក្រោយមកត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងបញ្ជូនទៅ ស-២១ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៧៧²⁴⁷) ឈ្មោះ គន ប្រធានមន្ទីរភស្តុភារតំបន់²⁴⁸ និងឈ្មោះ ឡាយ ប្រធានយានដ្ឋានតំបន់²⁴⁹។

80. មនុស្សក្រោមបង្គាប់ផ្ទាល់របស់ **អោ អាន** បានសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយ **អោ អាន** ដើម្បីប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ក្នុងសំណុំរឿងនេះ។ បើទោះបីជាសេចក្តីលម្អិតនៃការជាប់ពាក់ព័ន្ធ មានក្នុងតំបន់ដទៃទៀតនៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានទាំងនេះក៏ដោយ ក៏ឧទាហរណ៍មួយចំនួនតូចជួយបង្ហាញអំពីរបៀបដែល **អោ អាន** និងមនុស្សក្រោមបង្គាប់ផ្ទាល់របស់គាត់បានធ្វើការងារជាមួយគ្នាដើម្បីប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម។ លេខាស្រុកបាធាយឈ្មោះ ភឹម បានចេញបញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួនមនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវបានឃុំឃាំង និងសម្លាប់នៅវត្តបាធាយ²⁵⁰ ដូចគ្នាទៅនឹង ប្រាក់ យុត្តដែលបានធ្វើតាមបញ្ជារបស់ **អោ អាន** ក្នុងការចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់មនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅតាមរយៈការបោសសម្អាតក្នុងស្រុកកំពង់សៀម²⁵¹។ ប្រធានមន្ទីររបស់ **អោ អាន** ឈ្មោះ អូន បានចេញបញ្ជាឱ្យមានការចាប់ខ្លួន និងការសម្លាប់នៅវត្តតាមាក់²⁵² បានបញ្ជាកម្មករនៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃឱ្យប្រឹងប្រែងធ្វើការងារដើម្បីសម្រេចគោលដៅរបស់អង្គការ²⁵³ និងបានទទួល

របាយការណ៍នានាអំពីចំនួនអ្នកទោសនៅមន្ទីរសន្តិសុខតំបន់នៅ គ ព្រមទាំងចំនួនមនុស្សដែលត្រូវ “យកចេញទៅ” ដែលបន្ទាប់មកគាត់បានបញ្ជូនទៅឱ្យ អោ អាន²⁵⁴។ ប្រធានយោធាតំបន់ (និង ប្រធានកងការពាររបស់ អោ អាន) ឈ្មោះ សុខ បានមានវត្តមាននៅវត្តបាធាយ ក្នុងអំឡុងពេល មានការសម្លាប់ជាទ្រង់ទ្រាយធំនៅទីនោះ²⁵⁵ និងបានអនុវត្តដោយផ្ទាល់នូវការសម្លាប់នានានៅមន្ទីរ សន្តិសុខនៅ គ²⁵⁶។ អ្វីៗ ដែលជាប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខតំបន់នៅ គ (ដែលបានទទួលបញ្ជាពី អោ អាន “ឱ្យធ្វើអ្វីដែលចាំបាច់ដើម្បីធ្វើពីរឿងក្នុងមួយយប់”²⁵⁷) បានចូលរួមដោយផ្ទាល់ក្នុងការ សម្លាប់អ្នកទោស និងក៏បានបញ្ជាឱ្យមនុស្សក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ឈ្មោះ កែ ធ្វើការសម្លាប់²⁵⁸។ អ្វីៗ ក៏បានទៅមន្ទីររបស់ អោ អាន ជាញឹកញាប់ផងដែរ²⁵⁹។ ការសហការជិតស្និទ្ធរបស់ អោ អាន ជាមួយមនុស្សក្រោមបង្គាប់ទាំងនេះ ធ្វើឱ្យមានការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មក្នុងទ្រង់ទ្រាយ ដែលចាំបាច់ ដើម្បីអនុវត្តការបោសសម្អាត និងអនុវត្តគោលនយោបាយ កសិកម្ម សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមរបស់ ប.ក .ក។

81. មនុស្សក្រោមបង្គាប់ផ្ទាល់ម្នាក់ៗរបស់ អោ អាន ក៏មានមនុស្សក្រោមបង្គាប់ពួកគេរៀងៗខ្លួនដែរ ដែលបានសហការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ទាំងនេះ។ ប្រធានឃុំជាច្រើនបាន រាយការណ៍ទៅលេខាស្រុកម្នាក់ៗ²⁶⁰ ហើយលេខាស្រុកម្នាក់ៗបានផ្តល់ការណែនាំទៅកាន់ថ្នាក់ ឃុំ²⁶¹។ លេខាស្រុកក៏មានមនុស្សក្រោមបង្គាប់ដទៃទៀតដែរ ដូចជាប្រធានមន្ទីរស្រុក និងប្រធាន សន្តិសុខស្រុក និងប្រធានយោធា ដែលរមែងទទួលបន្ទុកអនុវត្តបញ្ជាទាក់ទងនឹងការចាប់ខ្លួន និង ការសម្លាប់ និងការត្រួតពិនិត្យមន្ទីរសន្តិសុខ²⁶²។ ស្រដៀងគ្នានេះ អ្វីៗ ប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខតំបន់នៅ គ មានទាំងអនុប្រធានឈ្មោះ កែ និងទាហានមួយក្រុមប្រហែល៣០នាក់ ដែលជាអ្នករាយការណ៍ ជូនគាត់²⁶³។
82. ដូចមនុស្សក្រោមបង្គាប់ផ្ទាល់របស់គាត់ មនុស្សក្រោមបង្គាប់ដោយប្រយោលរបស់ អោ អាន ក៏ បានសហការជាមួយកម្លាំងពលទូទាំងតំបន់ ដើម្បីប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់។ ជាថ្មីម្តងទៀត សេចក្តីលម្អិតជាក់លាក់ គឺជាកម្មវត្ថុនៃផ្នែកដទៃទៀតក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ ប៉ុន្តែ តាមរយៈឧទាហរណ៍ លេខាឃុំវិហារធំ (មនុស្សក្រោមបង្គាប់ ប្រាក់ យុត) ដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុង ការសម្លាប់ជាទ្រង់ទ្រាយធំនៅគោកព្រីង²⁶⁴។ ប្រធានយោធាបាធាយឈ្មោះ អេន (មនុស្សក្រោម បង្គាប់ ភឹម) បានចាប់ខ្លួនមនុស្សជាច្រើនក្នុងចំណោមមនុស្ស ដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅវត្តបាធា យ²⁶⁵ និងប្រធានសន្តិសុខស្រុកកងមានឈ្មោះ ហន (មនុស្សក្រោមបង្គាប់ កាន) បានដើរតួនាទី សំខាន់ក្នុងការសម្លាប់នៅវត្តអូរត្រកួន²⁶⁶។ ឋានានុក្រមដ៏មានប្រសិទ្ធភាពដែលមាននៅទូទាំងតំបន់

៤១ បានអនុញ្ញាតឱ្យ **អោ អាន** និងមនុស្សក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ទាំងអស់ ទាំងផ្ទាល់ និងប្រយោល ធ្វើការងារប្រកបដោយប្រសិទ្ធផល និងដោយសហការអនុវត្តការងារ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅរបស់ពួកគាត់។

83. ភ័ស្តុតាងក្នុងសំណុំរឿងនេះបង្ហាញថា មនុស្សក្នុងឋានានុក្រមបានបំពេញមុខងារយ៉ាងចំរើនឥតឆ្កៀងដូចដែលគេបានរៀបចំ។ ស៊ីវិលថ្នាក់ជាមួយលក្ខន្តិកៈ ប.ក.ក **អោ អាន** បានផ្តល់ឱ្យមនុស្សក្រោមបង្គាប់របស់គាត់នូវ “ការណែនាំដែលពួកគេត្រូវតែអនុវត្ត”²⁶⁷ ដូចជាការណែនាំរបស់ **អោ អាន** ទៅឈ្មោះ ង៉ូរ “ឱ្យធ្វើអ្វីក៏ដោយដែលចាំបាច់ដើម្បីធ្វើការឡានក្នុងមួយយប់” នៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ²⁶⁸ ឬការណែនាំរបស់គាត់ទៅ ប្រាក់ យុត និងលេខាស្រុកដទៃទៀតឱ្យ “កម្ទេចប្រជាជនចាម”²⁶⁹។ យ៉ាងហោចណាស់សាក្សីចំនួន ២ រូប បាននិយាយថា ពួកគាត់មិនដែលឃើញនរណាមិនគោរពបញ្ជារបស់ **អោ អាន** ឡើយ²⁷⁰។ ដូចមានចែងក្នុងលក្ខន្តិកៈផងដែរ មនុស្សក្រោមបង្គាប់របស់ **អោ អាន** បានរក្សា “ប្រព័ន្ធនៃការរាយការណ៍ទៅថ្នាក់លើអំពីសភាពការណ៍ និងការងារ”²⁷¹ ដូចដែលនៅពេល ប្រាក់ យុត “បានរាយការណ៍ទៅថ្នាក់តំបន់” នៅពេលអនុប្រធានរបស់គាត់បានប្រាប់គាត់ថា ប្រជាជនចាមត្រូវបានកម្ទេច²⁷² ឬនៅពេល ង៉ូរ បានធ្វើដំណើរទៅមន្ទីរតំបន់របស់ **អោ អាន**²⁷³ និងបានធ្វើរបាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅថ្នាក់តំបន់²⁷⁴។ ឧទាហរណ៍ជាក់លាក់អំពីការចេញសេចក្តីណែនាំរបស់ **អោ អាន** ទៅកាន់មនុស្សក្រោមបង្គាប់ និងការរាយការណ៍របស់មនុស្សក្រោមបង្គាប់ ទៅ **អោ អាន** មានចំនួនច្រើនលើសលប់ ដែលយើងមិនអាចបែងចែកជាក់លាក់នៅទីនេះបាន ប៉ុន្តែឧទាហរណ៍ទាំងនេះមាននៅគ្រប់ផ្នែកនៃសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ។

84. ការសម្របសម្រួលនៃការប្រឹងប្រែង ក៏ត្រូវបានធានាផងដែរ តាមរយៈការប្រជុំទល់មុខ (ជាក្រុមឬជាបុគ្គលរវាងថ្នាក់លើនិងមនុស្សក្រោមបង្គាប់) និងលិខិតប្រាស្រ័យទាក់ទងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ រវាងថ្នាក់ផ្សេងៗនៃឋានានុក្រម²⁷⁵។ លំហូរព័ត៌មានក៏ត្រូវបានសម្រួលផងដែរតាមរយៈការធ្វើដំណើរជាទៀងទាត់របស់កម្មាភិបាលទៅកាន់ទីតាំងនានានៅទូទាំងតំបន់ ៤១²⁷⁶។

ភូមិភាគកណ្តាល

85. ឋានានុក្រមនេះបានលាតសន្ធឹងលើ **អោ អាន** ផងដែរ ទៅដល់លេខាភូមិភាគកណ្តាល កែ ពក ដែលជាសមាជិកមួយរូបទៀតនៃ JCE²⁷⁷។ ស្រដៀងនឹងថ្នាក់ដទៃទៀតក្នុងឋានានុក្រម ប.ក.ក លេខាភូមិជាអ្នកបញ្ជូនការណែនាំទៅថ្នាក់ក្រោម ដែលថ្នាក់ក្រោមត្រូវរាយការណ៍ជូនទៅថ្នាក់ភូមិភាគវិញ²⁷⁸។

86. ដូច អោ អាន និងមនុស្សក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ដែរ កែ ពក បានប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ក្នុងការអនុវត្តឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ក្នុងសំណុំរឿងនេះ ហើយការណែនាំរបស់គាត់ទៅ អោ អាន ឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីការពិតនេះ។ នៅឯអង្គប្រជុំមួយដែលចូលរួមដោយ អោ អាន និងកម្មាភិបាលផ្សេងទៀត កែ ពក “បានបញ្ជាឱ្យចាត់វិធានការចាប់ខ្លួនខ្មាំងក្នុងស្រុកទាំងនេះជាបន្តបន្ទាប់” និងបានគូសបញ្ជាក់ថា “ដកស្មៅ ត្រូវដកទាំងឫស!”²⁷⁹។ កែ ពក ក៏បានកត់សម្គាល់ថាបញ្ជាឱ្យអនុវត្តការបោសសម្អាត ចេញមកពី “ថ្នាក់លើ”²⁸⁰។ ដូចដែលបានពិភាក្សាខាងលើ អោ អាន បានទទួលស្គាល់ជាសាធារណៈអំពីការទទួលបញ្ជាឱ្យសម្លាប់ពី កែ ពក²⁸¹។ គាត់ក៏បាននិយាយផងដែរថា គាត់ និង កែ ពក “គ្មានបញ្ជា” ក្នុងការធ្វើការងារជាមួយគ្នាឡើយ²⁸² ហើយនៅពេលដែល កែ ពក បានណែនាំគាត់ឱ្យអនុវត្តការចាប់ខ្លួន អោ អាន បាននិយាយថាគាត់ “ប្តេជ្ញាបំពេញការងារឱ្យបានសម្រេចតាមផែនការរបស់បក្ស”²⁸³។
87. ភ័ស្តុតាងក្នុងសំណុំរឿងក៏បង្ហាញថា អោ អាន ផ្ទាល់ ក៏មានតួនាទីថ្នាក់ភូមិភាគសំខាន់មួយដែរ ជាលេខាធិការនៃភូមិភាគកណ្តាលនៅពេល កែ ពក អវត្តមាន។ សាក្សីជាច្រើនបានផ្តល់ភ័ស្តុតាងទាំងពីរដែលថា អោ អាន ជាអនុប្រធានរបស់ កែ ពក និងថាតាមរយៈតួនាទីនោះ អោ អាន មានសមត្ថភាពអនុវត្តជំនួស កែ ពក នៅពេល កែ ពក អវត្តមានពីភូមិភាគកណ្តាល²⁸⁴។ ភ័ស្តុតាងដទៃទៀតបង្ហាញថា កែ ពក បានអវត្តមានជាទៀងទាត់ពីភូមិភាគកណ្តាល ក្នុងឋានៈរបស់គាត់ជាមេបញ្ជាការរងនៃកងទ័ពកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ²⁸⁵។ ហេតុដូច្នេះ បន្ថែមពីលើមុខងារជាលេខាតំបន់ ៤១ នៅគ្រប់ពេលវេលាពាក់ព័ន្ធសំណុំរឿងនេះ អោ អាន ក៏បានបម្រើការងារជាញឹកញាប់ជាលេខាធិការនៃភូមិភាគកណ្តាល ដែលស្ថិតក្នុងចំណោមភូមិភាគទាំងប្រាំពីរនៅកម្ពុជា។ ជាលទ្ធផល លេខាតំបន់ ៤២ ឈ្មោះ អឿន²⁸⁶ និងលេខាតំបន់៤៣ ចាន់²⁸⁷ ផេន²⁸⁸ និង ស៊ឹម²⁸⁹ (ដែលបានបម្រើការងារនៅពេលផ្សេងៗគ្នា) ពេលខ្លះក៏ជាមនុស្សក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ដែរ។

មជ្ឈិមបក្ស

88. នៅពីលើថ្នាក់ភូមិភាគ ស្ថាប័នមជ្ឈិមបក្ស (ជាចម្បង គណៈកម្មាធិការមជ្ឈិម និងគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍) ជាអ្នកកំណត់គោលនយោបាយបក្ស ដែលត្រូវបានបញ្ជូនទៅថ្នាក់ក្រោមតាមឋានានុក្រម។ លក្ខន្តិកៈ ប.ក.ក កំណត់អត្តសញ្ញាណគណៈកម្មាធិការមជ្ឈិមថាជា “អង្គភាពប្រតិបត្តិការកំពូលទូទាំងប្រទេស”²⁹⁰។ គណៈកម្មាធិការមជ្ឈិមមានសមាសភាពសមាជិកនានានៃគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ និងបានរួមបញ្ចូលលេខាភូមិភាគ និងលេខាតំបន់²⁹¹ អោ អាន បានដឹងអំពីការចូលរួមប្រជុំនៅ

ភ្នំពេញ²⁹²។ ទោះជាអាវាចហាក់ដូចជា **អា អា** ជាសមាជិកមួយរូបនៃគណៈកម្មាធិការមជ្ឈឹម ដោយសារតួនាទីដ៏សំខាន់របស់គាត់នៅថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ភូមិភាគក៏ដោយ ក៏បញ្ជីឈ្មោះសមាជិក គណៈកម្មាធិការមជ្ឈឹមពុំមានអត្ថិភាព ហើយភស្តុតាងជាក់លាក់ស្តីពីចំណុចនេះក៏គ្មានដែរ²⁹³។

- 89. សាវតរណ៍របស់គណៈកម្មាធិការមជ្ឈឹម និងគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅកាន់ មន្ទីរភូមិភាគ កងពលយោធា និងក្រសួងនានា ដែលនៅទីនោះសាវតរណ៍ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយទៅ តាមតំបន់ ស្រុក និងថ្នាក់ក្រោមផ្សេងទៀត²⁹⁴។ ការណែនាំជាក់ស្តែងត្រូវបានផ្តល់ឱ្យក្នុងសាវតរ ណ៍ស្តីពីវិធីដែលត្រូវធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងការអនុវត្ត²⁹⁵។ សមាជិកគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ក៏ជាអ្នកធ្វើការចុះពិនិត្យតាមភូមិភាគផងដែរ²⁹⁶។
- 90. គណៈកម្មាធិការមជ្ឈឹម និងគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ បានកំណត់ និងបានអនុវត្តគោល នយោបាយ ប.ក.ក យ៉ាងតឹងរឹង ដែលត្រូវបានស្គាល់ជាទូទៅថា “មាតិកា” បក្ស²⁹⁷។ ដូចដែលបាន រៀបរាប់ដោយ កម្មាភិបាល ប.ក.ក មួយរូប “អ្វីទាំងអស់” មានប្រភពចេញពីមជ្ឈឹមបក្ស²⁹⁸។ ការ ប៉ុនប៉ងរិះគន់ ឬកែប្រែមាតិកាបក្ស ត្រូវបានចាត់ទុកជាអំពើក្បត់នៃ “ការសើសើម”²⁹⁹។ លក្ខន្តិកៈ ប.ក.ក បានហាមឃាត់ “ឯករាជ្យនិយម សេរីនិយម [និង] និកាយនិយម” និងបានដាក់វិន័យ សមាជិកបក្សណា “ដែលជំទាស់មាតិកានយោបាយបក្ស” និង “ជំហរមនោគមវិជ្ជាបក្ស”³⁰⁰។

IV. គោលនយោបាយ ប.ក.ក ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងប្រឆាំង អា អា

- 91. ដូចមានការកំណត់ក្នុងផ្នែកផ្សេងទៀតក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ³⁰¹ **អា អា** ទទួលខុសត្រូវលើការ ប្រព្រឹត្តិកិច្ចកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទសហគម្មនក្រិក្ខកម្ម (“JCE”) ដែលបង្កើតឡើង ដើម្បីរក្សាអំណាចរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា និងអនុវត្តគោលនយោបាយសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និង កសិកម្មជ្រុលនិយមរបស់មជ្ឈឹមបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ក្នុងភូមិភាគកណ្តាលតាមរយៈការប្រព្រឹត្តិកិច្ច ក្រិក្ខកម្ម ដែលរងការចោទប្រកាន់។ ផែនការក្រិក្ខកម្មគឺជាសក្ខីភាពនៃការអនុវត្តគោល នយោបាយដោយថ្នាក់ដឹកនាំរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាដូចការកំណត់ខាងក្រោម។
- 92. ដូចកម្មាភិបាលជាន់ខ្ពស់ផ្សេងទៀតដែរ **អា អា** បានចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំជាមួយមជ្ឈឹមបក្សនៅទី ក្រុងភ្នំពេញ ជាកន្លែងដែលគាត់ទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលអំពីគោលនយោបាយបក្សកុម្មុយនីស្ត កម្ពុជា³⁰²។ ការណែនាំស្តីពីការអនុវត្តគោលនយោបាយទាំងនេះក៏ត្រូវបានបង្ហាត់បង្ហាញដោយថ្នាក់ លើរបស់គាត់ គឺ កែ ពក ផងដែរ³⁰³។

93. គោលនយោបាយរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាដែលលុបបំបាត់ការប្រឆាំង និងផ្ដោតលើអ្នកដែល ត្រូវសន្មតថាជាខ្មាំង ដើម្បីរក្សាអំណាចរបស់ខ្លួន មានទម្រង់ជាការកំណត់អត្តសញ្ញាណ ចាប់ខ្លួន ឃុំខ្លួន និងការសម្លាប់ប្រភេទផ្សេងៗនៃអ្នកដែលត្រូវសន្មតថាជាខ្មាំង ដែលត្រូវបានគេយកទៅ សម្លាប់ ឬបញ្ជូនទៅមន្ទីរសន្តិសុខ។ ការអនុវត្តគោលនយោបាយសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច និងកសិកម្ម ជ្រុលនិយមរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្ខំឱ្យជនស៊ីវិលផ្លាស់ទីលំនៅ ការរឹតត្បិត សេរីភាពជាមូលដ្ឋានរបស់ពួកគេ និងការបង្ខំឱ្យពួកគេធ្វើការក្នុងលក្ខខណ្ឌការងារអមនុស្សធម៌ និង គ្មានការផ្តល់សំណងជំងឺចិត្តនៅការដ្ឋាន និងសហករណ៍ ដូចជា គោលនយោបាយដែលបង្កើតជា ការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ និងការបង្ខំឱ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដើម្បីបង្កើនចំនួនប្រជាជនរបស់កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ។

ការលុបបំបាត់ខ្មាំង និងការប្រឆាំងនឹងថ្នាក់ដឹកនាំរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា

94. ក្នុងសមាជលើកទីមួយរបស់បក្សនៅឆ្នាំ១៩៦០ ខ្មែរក្រហមបានសម្រេចប្រើប្រាស់អំពើហិង្សា ប្រដាប់អាវុធដើម្បីវាយកម្ទេច “ខ្មាំង” និងបង្កើនការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះពីពេលមួយទៅ ពេលមួយលើសមាសភាពកងទ័ព និងជនស៊ីវិលគ្រប់រូបដែលគេយល់ថាអាចបង្កការគំរាមកំហែង ផ្នែកនយោបាយ³⁰⁴។ លក្ខន្តិកៈរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាជំរុញឱ្យសមាជិករបស់ខ្លួនរក្សាការប្រុង ប្រយ័ត្នចំពោះ “ខ្មាំង” និងការពារកងកម្លាំងបដិវត្តទាំងក្នុង និងក្រៅបក្ស³⁰⁵។ មាត្រា ១០ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ របស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យចែងថា “សកម្មភាពគ្រោះថ្នាក់” “ត្រូវផ្ដន្ទាទោសកម្រិតខ្ពស់បំផុត” ហើយ “ករណីផ្សេងទៀត” ត្រូវអប់រំកសាង³⁰⁶។

95. បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានកំណត់អ្នកដែលអាចជាការគំរាមកំហែង ឬបានប្រឆាំងទៅនឹងរបបកម្ពុជា ជាប្រជាធិបតេយ្យ។ អ្នកដែលពាក់ព័ន្ធនឹងករណីនេះរួមមាន អតីតមន្ត្រី និងអ្នករដ្ឋការនៃរបប លន់ នល់³⁰⁷ ជនជាតិចាម³⁰⁸ អ្នកដែលរងការចោទប្រកាន់ថាពាក់ព័ន្ធនឹង សេអ៊ីអា ឬ កាហ្សែប³⁰⁹ អ្នក មកពីវណ្ណៈ “គហបតី” “សក្តិភូមិ” ឬ “នាយទុន”³¹⁰ និងប្រជាជនសាមញ្ញដែលគេសន្មតថា មិន ស្មោះត្រង់នឹងរបបនេះ ដោយសារតែបទល្មើសតូចតាច ដូចជា ការមិនពេញចិត្តនឹងលក្ខខណ្ឌ ឬការ ប្រមូលផលដំណាំរបស់ខ្លួន³¹¹។ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានបំផុសឱ្យមានការស្អប់ខ្ពើមចំពោះខ្មាំង និងគូសបញ្ជាក់ពីភាពចាំបាច់ក្នុងការរក្សា “ការប្រុងប្រយ័ត្នបដិវត្ត”³¹²។

96. បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានលុបបំបាត់រាល់រចនាសម្ព័ន្ធតុលាការ និងច្បាប់ទាំងអស់³¹³ និងបានអនុវត្តគោលនយោបាយផ្ដោតលើអ្នកដែលសន្មតថាជាសត្រូវ តាមរយៈការសម្រេចឃុំខ្លួន និងសម្លាប់

ចោល ដោយបង្កើតបណ្តាញមន្ទីរសន្តិសុខយ៉ាងធំ^{៣១៤}។ សេចក្តីសម្រេចឆ្នាំ១៩៧៦ របស់គណៈមជ្ឈិមបានផ្តល់ដល់គណៈភូមិភាគនូវ “សិទ្ធិសម្រេចកម្ទេចក្នុងផ្ទះ និងក្រៅផ្ទះ”^{៣១៥}។ ពាក្យ “កម្ទេច” សំដៅលើការសម្លាប់ក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ^{៣១៦}។ នៅមន្ទីរសន្តិសុខទូទាំងប្រទេស ប្រជាជនត្រូវបានបំប្លែង សូយកចង្ហើយ ធ្វើទារុណកម្ម និងសម្លាប់^{៣១៧}។ ការធ្វើទារុណកម្ម និងការសូយកចង្ហើយអ្នកដែលគេចាត់ទុកថាជា “ខ្មាំង” តែងពាក់ព័ន្ធនឹងការសារភាពដោយបង្ខំដែលពាក់ព័ន្ធនឹងមនុស្សផ្សេងទៀត។ ចំណុចនេះបង្កើតបានជាផ្នែកនៃការចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់^{៣១៨}។

97. គោលនយោបាយនៃការ “កម្ទេចខ្មាំង” និងការចាប់ខ្លួន “សមាសភាពមិនល្អ” ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈការបោះពុម្ពផ្សាយថ្នាក់ជាតិរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា^{៣១៩} ការផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា^{៣២០} និងកិច្ចប្រជុំរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជានៅគ្រប់ជាន់ថ្នាក់^{៣២១}។ “ការកម្ទេច” “ខ្មាំង” ត្រូវបានគាំទ្រ និងទទួលស្គាល់ក្នុងទស្សនាវដ្តី *ទង់បដិវត្ត* និងទស្សនាវដ្តី *យុវជនបដិវត្ត* នៅចន្លោះឆ្នាំ១៩៧៥ និង១៩៧៩^{៣២២}។ សារទូរលេខរវាងកម្រិតផ្សេងៗនៃឋានានុក្រមរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាក៏រាយការណ៍ពី “សកម្មភាពខ្មាំង” និងព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីមនុស្សដែលត្រូវបានសម្លាប់ផងដែរ^{៣២៣}។

98. នៅឆ្នាំ១៩៧៧ សកម្មភាពលុបបំបាត់ “ជនក្បត់” និង “ខ្មាំង” និង “ក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ”^{៣២៤} ដោយបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា បានកើនឡើង^{៣២៥}។ មជ្ឈិមបក្សបានសម្របសម្រួលឱ្យមានការបោសសម្អាតទ្រង់ទ្រាយធំលើកម្មាភិបាលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា^{៣២៦} ដូចជា ការបោសសម្អាតភូមិភាគមជ្ឈិមដោយកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតី^{៣២៧}។ ទស្សនាវដ្តី *ទង់បដិវត្ត* ឆ្នាំ១៩៧៨ បានបញ្ជាឱ្យគ្រប់កម្រិតទាំងអស់របស់បក្ស

ត្រូវប្រកាន់នាទីដឹកនាំកងទ័ព និងប្រជាជន រាយឡំទាំងនេះ បោសសម្អាតខ្មាំងទាំងនេះ បោសហើយបោសទៀត បោសហើយបោសទៀត គ្មានឈប់ឈរ ដើម្បីឱ្យកម្លាំងបក្សរបស់យើងស្អាត កម្លាំងដឹកនាំរបស់យើងគ្រប់ថ្នាក់ គ្រប់ផ្នែក និងគ្រប់ពេលវេលា ស្អាត^{៣២៨}។

គោលនយោបាយសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងកសិកម្ម

១. ការបង្កើតសហករណ៍ និងការដ្ឋាន

99. បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាខិតខំបង្កើតជាអង្គសង្គមនិយមឱ្យបានលឿនបំផុត ដែលពលរដ្ឋគ្រប់រូបធ្វើការជាសហគមន៍ក្នុងវិស័យកសិកម្ម និងឧស្សាហកម្មដើម្បីពង្រឹងសេដ្ឋកិច្ច និងភាពម្ចាស់ការផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ³²⁹។ ការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះធ្វើឱ្យមានការបង្កើត និងប្រើប្រាស់សហករណ៍ និងការដ្ឋានដែលប្រជាជនរងការបង្ខំឱ្យរស់នៅ និងធ្វើការក្រោមលក្ខខណ្ឌដែលស្មើនឹងការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ³³⁰។
100. ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៧២មក បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានបង្កើតសហករណ៍ និងការដ្ឋានក្នុងដែនដីដែលខ្លួនកាន់កាប់³³¹។ រូបិយវត្ថុ និងទីផ្សារឯកជនត្រូវបានលុបបំបាត់³³²។ នៅឆ្នាំ១៩៧៣ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា បានអនុម័តគោលនយោបាយជម្លៀសប្រជាជនដោយបង្ខំ ចេញពីតំបន់ប្រជុំជនដើម្បីធ្វើការក្នុងសហករណ៍ និងការដ្ឋាននៅទីជនបទ³³³។ គោលនយោបាយនេះមានគោលបំណងសេដ្ឋកិច្ចនយោបាយ និងមនោគមវិជ្ជា ដូចជា ៖ វាយប្រហារលើអំណាចសេដ្ឋកិច្ចរបស់ “ពួកសក្តិភូមិ និងម្ចាស់ដី³³⁴” ២) វាយបំបែក ពិនិត្យតាមដាន គ្រប់គ្រង និងសម្លាប់រាល់អ្នកដែលប្រឆាំងនឹងបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា និងបដិវត្តន៍³³⁵ និង ៣) បង្កើនផលិតកម្មកសិកម្មឱ្យបានលឿនបំផុត³³⁶។
101. បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានបង្កើតសហករណ៍ និងការដ្ឋាននៅទូទាំងប្រទេស ក្រោយពេលឡើងកាន់អំណាច³³⁷ ដូចជា សហករណ៍កសិកម្ម ការដ្ឋានសាងសង់បណ្តាញធារាសាស្ត្រ³³⁸ ទំនប់³³⁹ វាលយន្តហោះ³⁴⁰ ស្រែអំបិល និងការដ្ឋានវាយធ្ម³⁴¹។ កងចល័តត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីធ្វើការនៅការដ្ឋាន និងសហករណ៍កសិកម្មជាច្រើន³⁴²។ គោលនយោបាយរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាពាក់ព័ន្ធនឹងសហករណ៍ និងការដ្ឋាន³⁴³ ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈសេចក្តីណែនាំរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា³⁴⁴ កិច្ចប្រជុំនៅគ្រប់ថ្នាក់³⁴⁵ ការបោះពុម្ពផ្សាយ³⁴⁶ និងការផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា³⁴⁷។ សហករណ៍ និងការដ្ឋានត្រូវប្រើប្រាស់រចនាសម្ព័ន្ធ និងមធ្យោបាយប្រតិបត្តិការស្រដៀងគ្នានៅទូទាំងប្រទេស³⁴⁸។ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានទទួលស្គាល់ថា គោលនយោបាយនេះមានលក្ខណៈបង្ខិតបង្ខំ³⁴⁹ និងបានថ្លែងថា ការងារផលិតកម្មត្រូវសម្រេចឱ្យបានតាមវិធីចាំបាច់គ្រប់បែបយ៉ាង³⁵⁰ និងបានដាក់ពង្រាយកងទ័ព ដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ³⁵¹។ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានកំណត់ក្លាផលិតកម្មដែលមិនមានភាពជាក់ស្តែង ដូចជា ការតម្រូវឱ្យសម្រេចបានទិន្នផលស្រូវ ៣ តោន ក្នុងមួយហិកតា³⁵²។

102. ការផ្លាស់ទីប្រជាជនដោយបង្ខំបានបង្កើនចំនួនប្រជាជនក្នុងសហករណ៍ និងការដ្ឋានយ៉ាងលឿន³⁵³។ ប្រជាជនត្រូវបានបង្ខំឱ្យរស់នៅ និងធ្វើការក្នុងលក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌ ដូចជា ទំហំ និងចំនួនម៉ោង ការងារអមនុស្សធម៌ អាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ ការបំបែកបំបាក់សមាជិកគ្រួសារ កង្វះអនាម័យ និង ថ្នាំសង្គ្រោះ និងវិន័យយ៉ាងអាក្រក់។ ការងារដ៏លំបាកស្ទើរតែធ្វើឡើងទាំងស្រុងដោយគ្មានជំនួយពី គ្រឿងម៉ាស៊ីន³⁵⁴។ កម្មាភិបាលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានចាត់ទុកកម្មករអត់ឃ្លាន ដែលស្វែងរក អាហារ ការទៅសួរសុខទុក្ខគ្រួសារដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ឬការព្យាយាមរត់គេចខ្លួន ថាជាអំពើ ក្បត់នឹងបដិវត្តន៍³⁵⁵។ មានការដឹងឮ និងការរាយការណ៍យ៉ាងច្រើនស្តីពីលក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌³⁵⁶។ ថ្នាក់ដឹកនាំបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជានៅកម្រិតផ្សេងៗបានចុះតាមការដ្ឋាន³⁵⁷ និងបានកត់សម្គាល់ពីការ ខ្វះខាតស្បៀងអាហារ និងការកើតមានជំងឺក្នុងកិច្ចប្រជុំ³⁵⁸ ក្នុងការបោះពុម្ពផ្សាយរបស់បក្សកុម្មុយ នីស្តកម្ពុជា³⁵⁹ និងបានរាយការណ៍ទៅកាន់ថ្នាក់លើ³⁶⁰។

103. ទោះបីជាមានការខ្វះខាតស្បៀងអាហារនៅការដ្ឋាន និងសហករណ៍ក្តី³⁶¹ ក៏របបកម្ពុជាប្រជាធិប តេយ្យនៅតែអួតអាងពីការនាំចេញស្រូវអង្ករទៅប្រទេសផ្សេងទៀត³⁶²។ នៅចុងឆ្នាំ១៩៧៦ ឬដើម ឆ្នាំ១៩៧៧ ក្នុងរបាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាពក្បត់របស់កម្មាភិបាល ដែលមិនអនុវត្តតាមគោល នយោបាយរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា³⁶³ មជ្ឈឹមបក្សបានបញ្ជូនកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីជាច្រើន រយនាក់ ទៅកាន់ភូមិភាគកណ្តាលដើម្បីបោសសម្អាតថ្នាក់ដឹកនាំរបស់ភូមិភាគកណ្តាល³⁶⁴។ ទី បំផុត ការឆ្លើយតបរបស់គោលនយោបាយបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាចំពោះការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញប្រជា ជនជាប្រព័ន្ធ គឺសំដៅស្វែងរក និងបោសសម្អាតខ្លាំង ដោយមានសន្ទុះយ៉ាងខ្លាំងក្លាបំផុត³⁶⁵។

២. អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ

104. គោលនយោបាយរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ត្រូវបាន កំណត់ក្នុងផ្នែកដែលមានចំណងជើងថា *ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការរំលោភសេពស ទ្រវៈ* ដូចខាងក្រោម³⁶⁶។

V. ធាតុរួមផ្សំនៃឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ

105. ភស្តុតាងក្នុងសំណុំរឿង និងភស្តុតាងដែលត្រូវបានយោងនៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ បង្ហាញថា ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដែលអាចផ្ដន្ទាទោសបានក្រោមមាត្រា៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ត្រូវបាន

ប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងរយៈកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ យើងខ្ញុំសូមលើកអំពីអង្គហេតុដែលបង្ហាញ អំពីធាតុផ្សំយុត្តាធិការដែលត្រូវបានតម្រូវ ដូចខាងក្រោម។

ធាតុផ្សំយុត្តាធិការនៃក្រឹត្យកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ

១. ការវាយប្រហារទៅលើប្រជាជនស៊ីវិល

106. បទល្មើសដែលត្រូវបានបង្ហាញលម្អិតក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ ជាផ្នែកមួយនៃការវាយប្រហារទាក់ ទងការប្រព្រឹត្តិក្រឹត្យកម្មជាច្រើនក្នុងប្រព័ន្ធនៃការបង្ក្រាបដែលត្រូវបានរៀបចំ។ អំពើទាំងនេះរួម បញ្ចូល (i) ការបណ្តេញមនុស្សដោយបង្ខំពីតំបន់ទីប្រជុំជន (ii) ការដាក់មនុស្សជាទាសករនៅតាម សហករណ៍ និងការដ្ឋានដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ ប.ក.ក (iii) ការធ្វើការងារពលកម្មដោយ បង្ខំ (iv) ការគាបសង្កត់ឱ្យមានការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ (v) ការបដិសេធសិទ្ធិមនុស្ស ជាមូលដ្ឋាន និងសេរីភាព និងការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិ និង (vi) ការអនុវត្តទម្រង់ទាំងនេះនៃការ បង្ក្រាប តាមរយៈការចាប់ខ្លួនតាមទំនើងចិត្ត ការឃុំឃាំង និងការសម្លាប់³⁶⁷។ ការវាយប្រហារនេះ សំដៅជាចម្បងទៅលើប្រជាជនស៊ីវិលទាំងអស់នៅកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ រួមបញ្ចូលជាតិពន្ធុ និង ជនជាតិភាគតិចតាមសាសនា³⁶⁸។

២. ជាទូទៅ ឬជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ

107. ការវាយប្រហារមានលក្ខណៈទូទៅ និងជាប្រព័ន្ធ។ វាមានលក្ខណៈជាទូទៅដោយសារវាមានទ្រង់ ទ្រាយធំ មានរយៈពេលយូរ និងតំបន់ភូមិសាស្ត្រដែលវាបានកើតឡើង និងចំនួនជនរងគ្រោះច្រើន ដែលបានទទួលរងការវាយប្រហារ។ ការវាយប្រហារប្រភេទនេះ បានដាក់ជាគោលដៅទៅលើ ប្រជាជនស៊ីវិលភាគច្រើននៃប្រទេសនៅទូទាំងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យទាំងមូល និងបានមានរយៈ ពេលជាងពាន់ឆ្នាំ និង៨ខែ³⁶⁹។ ក្រុមជនស៊ីវិលជាច្រើនត្រូវបានបង្ខំឱ្យផ្លាស់ទីលំនៅពីតំបន់ប្រជុំជន ហើយប្រជាជនច្រើនរាប់មិនអស់ត្រូវបានដាក់ជាទាសករនៅតាមសហករណ៍ និងការដ្ឋាន³⁷⁰។ ប. ក.ក បានបង្កើតមន្ទីរសន្តិសុខចំនួនប្រមាណ ១៩៦³⁷¹ ដែលមនុស្សរាប់ពាន់នាក់ត្រូវបានចាប់ឃុំ ឃាំង ធ្វើទារុណកម្ម និងសម្លាប់³⁷²។ ប្រជាជនសរុបដែលបានស្លាប់ដោយសារការវាយប្រហារនេះ ត្រូវបានស្មានថាមានចំនួនចន្លោះពី ១.៧ លាន ដល់ ២.២ លាននាក់³⁷³។

108. ការវាយប្រហារទៅលើប្រជាជនស៊ីវិលក៏មានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធផងដែរ។ គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ប.ក.ក ជាអ្នកតាក់តែងគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធការប្រព្រឹត្តិក្រឹត្យកម្ម បានចេញសារាចរណ៍

សម្រាប់ការអនុវត្តគោលនយោបាយទាំងនោះ និងបានទទួលរបាយការណ៍ជាទៀងទាត់ពីគ្រប់ថ្នាក់ ប.ក.ក ទាំងអស់ ស្តីពីការអនុវត្តគោលនយោបាយទាំងនោះ នៅទីកន្លែងជាក់ស្តែង³⁷⁴។

៣. ហេតុផលរើសអើង

- 109. ការវាយប្រហារទាំងនេះ គឺផ្អែកលើហេតុផលរើសអើង ដែលមានជាអាទិ៍គឺការរើសអើងផ្អែក នយោបាយ សាសនា និង/ឬជាតិពន្ធុ។ ប.ក.ក បានដាក់ ក្នុងចំណោមប្រការផ្សេងៗ បដិវត្តន៍ នយោបាយ និងបានទប់ទល់ការប្រឆាំងនានា។ ប្រជាជនស៊ីវិលទាំងអស់ត្រូវបានចាត់ទុកជាខ្មាំង ជាក់ស្តែង ឬសក្តានុពល និងស្ថិតក្រោមការរៀនសូត្រនយោបាយ ការដាក់ជាទាសករ ការឃុំឃាំង និងការសម្លាប់³⁷⁵។ នេះបានរួមបញ្ចូលសមាជិកនៃអតីតរបប លទ្ធផល កម្មាភិបាលក្នុងផ្លូវ ប.ក.ក ដែលស្ថិតក្រោមការសង្ស័យ មនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណជា “គឺញ” សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលបរទេស និង “ប្រជាជនថ្មី” ឬ ប្រជាជន “១៧មេសា” ដែល ប.ក.ក បានចាត់ ទុកថាជាអ្នកប្រឆាំងបដិវត្តន៍³⁷⁶។ វាបានរួមបញ្ចូលមនុស្សទាំងអស់ដែលត្រូវបានសង្ស័យថាមិន ស្មោះត្រង់នឹងរបបនោះ ឬបដិវត្ត ដោយសារទង្វើនានាដូចជាការសម្តែងការមិនពេញចិត្តជាមួយស្ថាន ភាពរស់នៅ ឬកំហុសតូចតាច ដូចជា ការប្រមូលចំណីអាហារដោយគ្មានការអនុញ្ញាត³⁷⁷។
- 110. ការវាយប្រហារលើជនស៊ីវិលក៏ផ្អែកលើមូលហេតុសាសនា និងជាតិពន្ធុផងដែរ។ ក្នុងភូមិភាគកណ្តាល វាបានពាក់ព័ន្ធការលុបបំបាត់ និងការគាបសង្កត់លើសាសនា ការបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិសាសនា និង ការគាបសង្កត់ជនជាតិចាម³⁷⁸។

៤. ការដឹងព្រមរវាង អោ អាន អំពីការវាយប្រហារ

- 111. អោ អាន និងចារីដទៃទៀត បានដឹងព្រមអំពីការវាយប្រហារលើប្រជាជនស៊ីវិល និងបានដឹងថា អំពើ របស់ពួកគាត់ជាផ្នែកមួយនៃការវាយប្រហារ។ ការដឹងព្រមរវាង អោ អាន អំពីការវាយប្រហារ និង ដែលថា អំពើរបស់គាត់ជាផ្នែកមួយនៃការវាយប្រហារ ត្រូវបានបង្ហាញតាមរយៈការរួមចំណែក ដ៏ ធំធេង របស់គាត់ និងការចូលរួមរបស់គាត់ក្នុងការវាយប្រហារ ដូចដែលបានពិភាក្សាត្រង់ចំណុច ផ្សេងៗក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ³⁷⁹។

VI. ឧក្រិដ្ឋកម្ម និងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម

ក. មន្ទីរសន្តិសុខវត្តតាមាក់

១. សេចក្តីផ្តើម

- 112. វត្តតាមាក់ ដែលស្ថិតនៅមិនដល់១គីឡូម៉ែត្រពីមន្ទីររបស់ អោ អាន គឺជាទីកន្លែងថ្នាក់តំបន់ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាទីតាំងឃុំឃាំង និងប្រហារជីវិត នៅពេលមួយរយៈកាលដែល អោ អាន ធ្វើជាលេខាតំបន់ ៤១។ ដោយសារទំហំ និងទីតាំងមន្ទីរសន្តិសុខនេះនៅជិតមន្ទីររបស់ អោ អាន វាត្រូវបានប្រើប្រាស់យ៉ាងទូលំទូលាយសម្រាប់ការប្រជុំ និងការបណ្តុះបណ្តាលកម្មាភិបាល។
- 113. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចោទប្រកាន់ អោ អាន បទល្មើសឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដែលមានបទល្មើសដូចជា ការឃុំឃាំង មនុស្សឃាត សម្លាប់រង្គាល ទារុណកម្ម អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំឃាំងបែបអមនុស្សធម៌ ការងារដោយបង្ខំ និងការរំលោភលើរាងកាយ) ការធ្វើទុកបុកម្នេញដោយហេតុផលនយោបាយ និងការធ្វើទុកបុកម្នេញដោយហេតុ (លើអ្នកទោសផលសាសនានៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តតាមាក់ ព្រមទាំងបទមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុនស្របតាមក្រមព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ១៩៥៦³⁸⁰។ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្វែងរកការចោទប្រកាន់ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់នៅក្នុងទីតាំងនេះ លើកលែងតែអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត ដូចជា ការងារដោយបង្ខំ និងការរំលោភលើរាងកាយអ្នកទោស និងអំពើមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុន។³⁸¹

២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង

- 114. វត្តតាមាក់ ស្ថិតនៅប្រមាណ ១ គីឡូម៉ែត្រពីមន្ទីររបស់ អោ អាន និងពីបរិវេណតំបន់នៅ ចំណុចប្រសព្វផ្លូវព្រៃទទឹង³⁸² ក្នុងឃុំជ្រៃវៀន ស្រុកព្រៃឈរ³⁸³។
- 115. ចាប់ផ្តើមភ្លាមៗក្រោយពេល អោ អាន និងកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីមកដល់តំបន់ ៤១ ក្នុងដើមឆ្នាំ១៩៧៧ និងបន្តមកទល់ពេលរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដួលរលំ វត្តនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាមន្ទីរឃុំឃាំង³⁸⁴ និងមន្ទីរសន្តិសុខថ្នាក់តំបន់³⁸⁵។ បន្ថែមពីនេះ ទីតាំងនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាកន្លែងប្រជុំនយោបាយ អង្គប្រជុំ វគ្គវៀនសូត្រនិងកែប្រែ³⁸⁶ ហើយយ៉ាងហោចណាស់ក៏មានមួយលើកដែរដែលទីតាំងនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ធ្វើពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ³⁸⁷។

- 116. បរិវេណវត្តតាមាក់ស្ថិតនៅប្រមាណ២០០ម៉ែត្រខាងជើងផ្លូវជាតិលេខ៧ និងធ្វើដំណើរទៅដល់តាមរយៈផ្លូវវែងមួយដែលមានផ្ទះអ្នកស្រុកនៅសងខាងផ្លូវ^{៣៨៨}។ ទីតាំងនេះគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដីប្រមាណ ៣ ហិកតា^{៣៨៩}។
- 117. ក្នុងអំឡុងរយៈកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ អគារនៅទីតាំងនេះរួមបញ្ចូលជម្រកដែលចំហសងខាងដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល^{៣៩០} សាលប្រជុំធំមួយដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការប្រជុំថ្នាក់តំបន់^{៣៩១} និងវិហារមួយ^{៣៩២} និងផ្ទះមួយ^{៣៩៣} ដែលអ្នកទោសត្រូវបានឃុំឃាំងនៅក្នុងនោះ^{៣៩៤}។ ទីតាំងសម្លាប់មនុស្ស និងទីតាំងរណ្តៅសាកសពត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណនៅតាមប៉ែកខាងជើង ប៉ែកខាងលិច និងប៉ែកខាងកើតនៃបរិវេណវត្ត^{៣៩៥}។
- 118. ចាប់តាំងពីពេលរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដួលរលំ វត្តតាមាក់បានឆ្លងកាត់ការកែលម្អ និងកែប្រែជាច្រើន^{៣៩៦}។ ជាលទ្ធផល អគារនៅទីតាំងនេះនាពេលសព្វថ្ងៃ ពុំផ្ទុះបញ្ចាំងអំពីសណ្ឋាននៃទីតាំងនេះក្នុងអំឡុងរយៈកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យឡើយ^{៣៩៧}។

៣. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច និងតួនាទីក្នុងការបោសសម្អាត

- 119. វត្តតាមាក់បានធ្វើប្រតិបត្តិការជាមន្ទីរសន្តិសុខថ្នាក់តំបន់^{៣៩៨}។ ហេតុដូច្នេះ វាស្ថិតក្រោមសិទ្ធិអំណាចផ្ទាល់របស់ **អា អាន**^{៣៩៩}។ អូន ប្រធានមន្ទីរតំបន់របស់ **អា អាន** (និងហេតុដូច្នេះជាមនុស្សក្រោមបង្គាប់ផ្ទាល់របស់ **អា អាន**)^{៤០០} ក៏បានអនុវត្តសិទ្ធិអំណាចនៅទីតាំងនេះ ដោយធ្វើជាប្រធានអង្គប្រជុំ និងចាត់ចែងការងារ^{៤០១}។ អូន ក៏បានចេញបញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់មនុស្សនៅវត្តនេះដែរ^{៤០២}។ សុខ ប្រធានកងការពាររបស់ **អា អាន**^{៤០៣} បានសួរចម្លើយអ្នកទោសដោយផ្ទាល់នៅវត្តតាមាក់^{៤០៤} ហើយសមាជិកម្នាក់ទៀតនៃកងការពាររបស់ **អា អាន** ឈ្មោះ រុន ក៏បានចូលរួមក្នុងការសួរចម្លើយ ការធ្វើទារុណកម្ម និងការសម្លាប់អ្នកទោសនៅទីនោះផងដែរ^{៤០៥}។ មន្ទីរសន្តិសុខនេះស្ថិតក្រោមការយាមកាមរបស់បុគ្គលិកទាំងថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ភូមិភាគ^{៤០៦}។
- 120. ដោយសារវត្តតាមាក់នៅជិតមន្ទីរតំបន់ ៤១ របស់ **អា អាន** និងដោយសារមន្ទីរតំបន់នេះមានទំហំតូចពុំអាចទុកសម្រាប់ការជួបជុំធំៗរបស់កម្មាភិបាល វត្តតាមាក់បានក្លាយជាទីតាំងជួបជុំដ៏សំខាន់សម្រាប់ការប្រជុំធំៗរបស់កម្មាភិបាល^{៤០៧}។ **អា អាន** បានចូលរួមការប្រជុំនានាដែលបានធ្វើឡើងនៅវត្តតាមាក់ជាទៀងទាត់^{៤០៨}។ ការប្រជុំខ្លះក្នុងចំណោមការប្រជុំទាំងនេះត្រូវបានកោះ និងដឹកនាំដោយ **អា អាន** រួមបញ្ចូលការប្រជុំបណ្តុះបណ្តាលនយោបាយ ដែលខ្លះមានចំនួនជាច្រើនថ្ងៃ^{៤០៩}។

ការប្រជុំទាំងនេះពាក់ព័ន្ធប្រធានបទផ្សេងៗដូចជា៖ ការបណ្តុះបណ្តាលនយោបាយ គំរោងសាងសង់ ផលិតកម្មការងារពលកម្ម និងការកម្ទេចសត្រូវនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ⁴¹⁰។ លេខាភូមិភាគ កែ ពក ក៏បានចូលរួម និងបានធ្វើប្រធានអង្គប្រជុំ និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលខ្លះក្នុងចំណោមកិច្ចប្រជុំ និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលទាំងនោះដែលត្រូវបានធ្វើនៅវត្តតាមាក់⁴¹¹។

- 121. គួរឱ្យកត់សម្គាល់ វត្តតាមាក់ ជាទីតាំងដែល អោ អាន បានប្រកាសអំពីអត្ថិភាពនៃការបោសសម្អាត ទៅកាន់ការជួបជុំធំមួយនៃកម្មាភិបាលថ្នាក់តំបន់ក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ១៩៧៧⁴¹²។

៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម

ការដាក់ពន្ធនាគារ

- 122. អ្នកទោសត្រូវបានបញ្ជូនទៅវត្តតាមាក់តាមរយៈចរន្ត និងដោយផ្ទៃដឹង⁴¹³ ជាក្រុមដែលមានចំនួនពីររឺបីនាក់ ដល់ “វាប័រយត្រួសារ”⁴¹⁴។ ក្នុងចំណោមអ្នកទាំងឡាយដែលត្រូវបានឃុំឃាំងគឺ “ប្រជាជន ១៧ មេសា” ឬ “ប្រជាជនថ្មី”⁴¹⁵ ប្រជាជនមូលដ្ឋាន⁴¹⁶ កម្មាភិបាល ប.ក.ក ដែលត្រូវបានបោសសម្អាត និងគ្រួសាររបស់ពួកគាត់⁴¹⁷ ប្រជាជនជម្លៀសមកពីភូមិភាគបូព៌ា⁴¹⁸ មនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាជាប៉ុន្មែររយៈជាមួយ លន់ នល់⁴¹⁹ និងប្រជាជនធម្មតា ដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាខ្មាំងរបស់អង្គការ⁴²⁰។ ជួនកាល ក្រោយពេលត្រូវបានចាប់ខ្លួន មុនដំបូងអ្នកទោសនឹងត្រូវបានគេយកទៅមន្ទីរតំបន់ដើម្បីសួរចម្លើយ មុនពេលឃុំឃាំងនៅវត្តតាមាក់⁴²¹។
- 123. ការចាប់ខ្លួនអ្នកទាំងឡាយដែលត្រូវបានឃុំឃាំងនៅវត្តតាមាក់ ជួនកាលត្រូវបានសម្របសម្រួលដោយឧបាយកល។ កម្មាភិបាលជាច្រើនត្រូវបានបញ្ជូនទៅវត្តតាមាក់ បន្ទាប់ពីត្រូវបានប្រាប់ថា ពួកគេនឹងចូលរួមវគ្គរៀនសូត្រ ហើយបន្ទាប់មកត្រូវបានចាប់ខ្លួន ឬបាត់ខ្លួន⁴²²។ សុន កាន់ ដែលបានធ្វើការងារនៅមន្ទីរព័ត៌មានតំបន់បានឃើញទាហានរបស់ អោ អាន ចាប់ខ្លួនសមាជិកគណៈកម្មាធិការស្រុកជើងព្រៃ ឈ្មោះ សោ នៅវត្តតាមាក់ បន្ទាប់ពីកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីបានមកដល់តំបន់ ៤១⁴²³។
- 124. អ្នកទោសត្រូវបានឃុំឃាំងនៅវត្តតាមាក់ចន្លោះរយៈពេលពីររឺបីថ្ងៃ ដល់ពីររឺបីខែ⁴²⁴។
- 125. ដោយហេតុថា អ្នកទោសត្រូវបានឃុំឃាំងនៅអគារពីរខុសគ្នានៅវត្តតាមាក់⁴²⁵ វាមានការលំបាកសម្រាប់សាក្សីដែលនៅរស់ដើម្បីផ្តល់ដំណើររឿងពេញលេញអំពីចំនួនមនុស្សដែលត្រូវបានឃុំឃាំង

នៅវត្តតាម៉ាក់នៅពេលណាមួយជាក់លាក់^{៤២៦}។ សាក្សីម្នាក់ផ្ទៀងថា នៅខណៈពេលដែលគាត់ត្រូវបានឃុំឃាំងនៅវត្តតាម៉ាក់ មានអ្នកទោសប្រមាណ ៣០ នាក់ កំពុងជាប់ឃុំនៅទីនោះ^{៤២៧}។

- 126. គ្មានដំណើរការនីតិវិធីច្បាប់ឡើយពាក់ព័ន្ធនឹងការឃុំឃាំងមនុស្សនៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ។ គ្មានភស្តុតាងឡើយចំពោះការចាប់ខ្លួនតាមរយៈដឹកចាប់ខ្លួន ឬដឹកចេញដោយតុលាការមានសុពលភាព។ គ្មានភស្តុតាងឡើយ ដែលថាអ្នកទោសត្រូវបានប្រាប់ដំណឹងអំពីមូលហេតុនៃការចាប់ខ្លួន ឬក៏ការចោទប្រកាន់តាមផ្លូវច្បាប់ ឬភស្តុតាងយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការចោទប្រកាន់ ហើយអ្នកទោសមានជំនួយពីមេធាវី ការឃុំឃាំងតាមផ្លូវច្បាប់ គឺស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យរបស់អ្នកច្បាប់ ឬថាការជំនុំជម្រះ ឬការកំណត់ពិរុទ្ធភាព បានកើតឡើងឡើយ។

អំពីអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត

ក) លក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌នៃការឃុំឃាំង

- 127. លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំឃាំងនៅវត្តតាម៉ាក់ មានសភាពយ៉ាប់យឺន និងមានលក្ខណៈអមនុស្សធម៌។ អ្នកទោសរមែងត្រូវបាននាំទៅមន្ទីរសន្តិសុខដោយត្រូវបានចងជាមួយគ្នានឹងខ្សែពួរ ដោយដៃត្រូវបានចងទៅខាងក្រោយខ្នង និងបន្ទាប់មកជួនកាលត្រូវបានដាក់ខ្នោះដៃនិងខ្នោះជើងដើម្បីការពារមិនឱ្យមានសេរីភាពធ្វើចលនា^{៤២៨}។ គេពុំអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទោសប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយគ្នាឡើយ^{៤២៩} ហើយតែងមានទាហានឃ្លាំមើល និងយាមកាមអ្នកជាប់ឃុំឃាំងទាំងអស់^{៤៣០}។ គេឱ្យចំណីអាហារទៅអ្នកទោសមិនគ្រប់គ្រាន់^{៤៣១}។ គេតែងឮអ្នកទោសស្រែកសុំជំនួយ និងសុំទឹក^{៤៣២}។

ការធ្វើទារុណកម្ម

- 128. អ្នកទោសខ្លះដែលត្រូវបានឃុំឃាំងនៅវត្តតាម៉ាក់ត្រូវបានធ្វើទារុណកម្មដោយទាហាន^{៤៣៣} អំឡុងពេលសួរចម្លើយដើម្បីទទួលព័ត៌មានអំពីសមាជិកគ្រួសាររបស់ជនរងគ្រោះ^{៤៣៤} ដើម្បីបង្ខំឱ្យទាហានលន់ នល់ សារភាព^{៤៣៥} និងដើម្បីផ្ដន្ទាទោសខ្លាំងរបស់អង្គការ^{៤៣៦}។ ការធ្វើទារុណកម្មមានភាពធ្ងន់ធ្ងរ៖ អ្នកទោសត្រូវបានវាយដំរហូតដល់ ៤ ដងក្នុងមួយថ្ងៃជាដោយរំពាត់ ច្រវាក់ និងចានដែក រហូតដល់ពួកគាត់សន្លប់ និងត្រូវបានធ្វើឱ្យដឹងខ្លួនឡើងវិញ^{៤៣៧}។ សម្រាប់អ្នកទោសខ្លះ ទារុណកម្មធ្ងន់ធ្ងរនេះ ត្រូវបានធ្វើទៅលើពួកគាត់រហូតដល់ការឃុំឃាំងពួកគាត់ត្រូវបានបញ្ចប់ ឬពួកគាត់ត្រូវបានបញ្ជូនទៅសម្លាប់^{៤៣៨}។

ការធ្វើមនុស្សឃាត និងការសម្លាប់រង្គាល

- 129. ការបញ្ជូនទៅវត្តតាមាក់បានធានាទាំងស្រុងថា អ្នកទោសនឹងត្រូវបានសម្លាប់។ ការដោះលែងមានភាពកម្រណាស់⁴³⁹។ អ្នកទោសជាច្រើនត្រូវបានយកពីវត្តតាមាក់ទៅទីតាំងដទៃដើម្បីសម្លាប់⁴⁴⁰។ អ្នកខ្លះទៀតត្រូវបានសម្លាប់នៅនឹងកន្លែង⁴⁴¹។
- 130. **អា អាន** បានចេញបញ្ជាដោយផ្ទាល់ឱ្យសម្លាប់អ្នកទោសនៅវត្តតាមាក់⁴⁴² ហើយការសម្លាប់ជូនកាលត្រូវបានធ្វើដោយសមាជិកនៃកងការពាររបស់គាត់⁴⁴³។
- 131. គ្រាមួយ អ្នកទោសត្រូវបានវាយដំរហូតដល់ស្លាប់ និងត្រូវបានបោះចូលទៅក្នុងអណ្តូង⁴⁴⁴។ សាក្សីម្នាក់ទៀតបានរំលឹកថាអ្នកទោសត្រូវបានសម្លាប់ដោយកាត់ក⁴⁴⁵។ យ៉ាងហោចណាស់អ្នកទោសចំនួន ២ នាក់ ត្រូវបានផ្ទេរពីបរិវេណតំបន់ទៅវត្តតាមាក់ ដែលនៅទីនោះពួកគាត់ត្រូវបានសម្លាប់ និងរំពោះ។ បន្ទាប់មក ពួកអ្នកសម្លាប់ពួកគាត់បានយកផ្លើមរបស់អ្នកទោសទៅធ្វើម្ហូប និងបរិភោគ⁴⁴⁶។
- 132. អ្នកទោសដទៃទៀតដែលត្រូវបានបញ្ជូនទៅវត្តតាមាក់បានបាត់ខ្លួន ដោយទុកឱ្យសមាជិកគ្រួសារសន្មតថា ពួកគាត់ត្រូវបានសម្លាប់បាត់ទៅហើយ⁴⁴⁷។ ក្នុងករណីខ្លះ សម្លៀកបំពាក់របស់មនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវបានបញ្ជូនទៅវត្តតាមាក់ និងបន្ទាប់មកបានបាត់ខ្លួន ត្រូវបានយកត្រឡប់មកភូមិឬការដ្ឋានវិញ និងត្រូវបានចែកចាយទៅកម្មករដែលនៅរស់⁴⁴⁸។
- 133. ទីតាំងរណ្តៅសាកសព និងទីតាំងកប់សាកសព បានមានអត្ថិភាពនៅប៉ែកខាងជើង និងខាងលិចនៃវត្តតាមាក់⁴⁴⁹។ ក្នុងចំណោមរណ្តៅចំនួនប្រាំពីរនៅប៉ែកខាងជើង និងប៉ែកខាងលិចនៃវត្តនេះ រណ្តៅមួយត្រូវបានប្រទះឃើញមានលាងក្បាលកុមារជាច្រើន⁴⁵⁰។
- 134. ទីកន្លែងសម្លាប់មនុស្ស និងទីកន្លែងកប់សាកសពទីពីរមានអត្ថិភាពនៅភូមិត្រពាំងល្វាក្នុងឃុំជ្រៃវៀនមិនឆ្ងាយពីវត្តតាមាក់។ រណ្តៅសាកសពរួមនៅទីនោះមានរណ្តៅចំនួនប្រមាណ ១៣០ ដោយក្នុងមួយរណ្តៅអាចដាក់សាកសពមនុស្ស២០នាក់⁴⁵¹។ ទោះបីជាមិនមែនជនរងគ្រោះទាំងអស់នៅទីនោះបានមកពីវត្តតាមាក់ក៏ដោយ⁴⁵² ក៏ជនរងគ្រោះជាច្រើនបានមកពីវត្តតាមាក់⁴⁵³។

ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ

ក) ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយ

135. ជនរងគ្រោះនៅវត្តតាមាក់បានរួមបញ្ចូលមនុស្សជាច្រើន ដែលត្រូវបានគេចាត់ទុកជាខ្មាំងផ្ទៃក្នុងរបស់ ប.ក.ក ដោយរួមបញ្ចូលប្រជាជន⁴⁵⁴ អតីតកម្មាភិបាលភូមិភាគកណ្តាល ព្រមជាមួយគ្រួសារ និងមនុស្សក្រោមបង្គាប់របស់ពួកគាត់⁴⁵⁵ កម្មាភិបាលភូមិភាគបូព៌ា⁴⁵⁶ អតីតទាហាន លន់ នល់ និងគ្រួសាររបស់ពួកគាត់⁴⁵⁷ និង “សមាសភាពមិនល្អ” ដទៃទៀត និងមនុស្សដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាខ្មាំងផ្ទៃក្នុង⁴⁵⁸។

ខ. មន្ទីរសន្តិសុខ គ (មិត្ត សុប)

១. សេចក្តីផ្តើម

136. មន្ទីរសន្តិសុខ គ ជាគុកថ្នាក់តំបន់ក្នុងតំបន់ ៤១ នៃភូមិភាគកណ្តាលក្នុងអំឡុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ⁴⁵⁹។ មន្ទីរសន្តិសុខនេះក៏ត្រូវបានហៅ មិត្ត សុប ជាញឹកញាប់ផងដែរ តាមឈ្មោះប្រធានដើមនៃមន្ទីរនេះដែលជាកម្មាភិបាលមួយរូបដែលមានឈ្មោះ សុប⁴⁶⁰។ ការជាប់ទាក់ទងឈ្មោះនេះនៅតែមានសូម្បីតែបន្ទាប់ពី សុប ត្រូវបានចោលសម្អាតដោយកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧⁴⁶¹។ ពុំមានអ្នកទោសដែលនៅរស់ត្រូវបានគេស្គាល់ពីរយៈកាលដែល **អោ អាន** និងកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីបានគ្រប់គ្រងគុកនេះឡើយ។

137. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចោទប្រកាន់ **អោ អាន** បទល្មើសឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដែលមានបទល្មើសដូចជា ការឃុំឃាំង មនុស្សឃាត សម្លាប់រង្គាល ទារុណកម្ម អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួនបែបអមនុស្សធម៌ ការងារដោយបង្ខំ និងការរំលោភលើរាងកាយ) ការធ្វើទុកបុកម្នេញដោយហេតុផលនយោបាយ និងការធ្វើទុកបុក (លើអ្នកទោសម្នេញដោយហេតុផលសាសនានៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ ព្រមទាំងបទមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុន ស្របតាមក្រមព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ១៩៥៦។⁴⁶² សហព្រះរាជអាជ្ញាស្វែងរកការចោទប្រកាន់ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់នៅក្នុងទីតាំងនេះ លើកលែងតែអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត ដូចជា ការងារដោយបង្ខំ និងការរំលោភលើរាងកាយអ្នកទោស និងអំពើមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុន។⁴⁶³ ជាងនេះទៀត សហព្រះរាជអាជ្ញាស្វែងរកការចោទប្រកាន់ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងមនុស្សជាតិនៃបទសម្លាប់រង្គាល ដែលមិនទាន់បានចោទប្រកាន់ចំពោះទីតាំងនេះ⁴⁶⁴។

២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង

- 138. មន្ទីរសន្តិសុខ គ ស្ថិតនៅក្នុងឃុំ គ ស្រុកព្រៃឈរ ៧ទៅ១០ គីឡូម៉ែត្រខាងជើងភូមិព្រៃទទឹង⁴⁶⁵ ដែលជាទីតាំងនៃមន្ទីររបស់ អាហារ អាស⁴⁶⁶។ កន្លែងសម្គាល់ដិតបំផុតគឺវត្ត គ ដោយសារវាមាន ចម្ងាយពីនោះតែ ៥០០ ម៉ែត្រ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាញឹកញាប់ ដើម្បីពិពណ៌នាអំពីទីតាំងនៃមន្ទីរសន្តិសុខ⁴⁶⁷។
- 139. ទីតាំងនេះបានធ្វើប្រតិបត្តិការជាគុកមួយពេញមួយរយៈកាលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ⁴⁶⁸ ប៉ុន្តែ ល្បឿននៃការចាប់ខ្លួន និងការសម្លាប់បានកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំង បន្ទាប់ពីការមកដល់នៃកម្មាភិបាល ភូមិភាគទិស⁴⁶⁹។ គុកនេះត្រូវបានស្គាល់ដោយឈ្មោះមួយចំនួន រួមបញ្ចូល៖ “មន្ទីរសន្តិសុខ តំបន់”⁴⁷⁰ “Sob/sup/sop’s” “ផ្ទះ/មន្ទីរ/ទីកន្លែង”⁴⁷¹ “មន្ទីរសន្តិសុខនៅ គ” “គុក គ” ឬ “មន្ទីរ គ”⁴⁷² “គុក/មន្ទីរសន្តិសុខ គ្រូច គ”⁴⁷³ និង “ទួលព្រៃម៉ែសាក់”⁴⁷⁴។
- 140. មន្ទីរសន្តិសុខ គ បានធ្វើប្រតិបត្តិការនៅទីតាំងនៃអតីតសាលារៀនមួយ⁴⁷⁵។ បរិវេណនេះមាន សាលាមួយ និងអគារលើចំនួន៤ ដែលអ្នកទោសត្រូវបានឃុំឃាំងនៅទីនោះ ហើយបុគ្គលិកគុកស្នាក់ នៅ⁴⁷⁶។ របងបន្ទាល់សម្គាល់ព្រំប្រទល់នៃបរិវេណនេះ⁴⁷⁷។ វាលស្រែនិងព្រៃព័ទ្ធជុំវិញគុកនេះ⁴⁷⁸ ធ្វើឱ្យមន្ទីរសន្តិសុខ គ នៅដាច់ដោយឡែកពីគេ ហើយមនុស្សដែលរស់នៅក្បែរនោះមិនអាចចូល ទៅដល់⁴⁷⁹ នោះទេ។ ផ្លូវរទេះជាចំណុចសំខាន់នៃផ្លូវចូល ដែលអ្នកទោសត្រូវបានដឹកទៅកាន់ និង ដឹកមកពីគុកនេះតាមផ្លូវនេះ⁴⁸⁰។
- 141. នាពេលបច្ចុប្បន្ន គ្មានសេសសល់ស្លាកស្នាមជាក់ស្តែងនៃមន្ទីរសន្តិសុខនេះទេ⁴⁸¹។

៣. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច និងតួនាទីក្នុងការបោសសម្អាត

- 142. មុនពេលកម្មាភិបាលភូមិភាគទិសមកដល់ភូមិភាគកណ្តាល ប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខ គ ឈ្មោះ ហាក់ ប៊ុនថន ហៅ សុប⁴⁸² អតីតគ្រូបង្រៀន⁴⁸³។ គាត់និងអនុប្រធានរបស់គាត់ឈ្មោះ ហេង⁴⁸⁴ ជាអ្នកគ្រប់គ្រងឆ្នាំមួយចំនួននៅទីតាំងនេះ⁴⁸⁵។
- 143. នៅពេលកម្មាភិបាលភូមិភាគទិសមកដល់ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ សុប ត្រូវបានបោសសម្អាត⁴⁸⁶។ ប៉ុន្តែមុន ពេលគាត់ត្រូវបានចាប់ខ្លួន គាត់បានជួយកម្មាភិបាលដែលទើបមកដល់ក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណ “ខ្សែរយៈ” នៃកម្មាភិបាលដែលបម្រើការងារនៅទូទាំងតំបន់នេះ⁴⁸⁷។ ក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៧៧ នៅ

ពេលគាត់ដែលមានប្រយោជន៍ដល់កម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតី សុប ក៏ត្រូវបានចាប់ខ្លួន បញ្ជូនទៅ ស ២១ និងសម្លាប់នៅថ្ងៃទី៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៧៧^{៤៨៨}។

144. ក្រោយពេល សុប ត្រូវបានចាប់ខ្លួន កម្មាភិបាលនិរតីម្នាក់ឈ្មោះ យក់ ង៉ូវ (ត្រឹមនេះតទៅហៅថា “ង៉ូវ”) ដែលជាអតីតគ្រូបង្រៀនដែរ^{៤៨៩} និងបច្ចុប្បន្នប្រើឈ្មោះ ជុំ វង្ស^{៤៩០} ត្រូវបានតែងតាំងជា ប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខ គ^{៤៩១}។ ទោះជា ង៉ូវ ត្រូវបានស្តាប់ចម្លើយជាច្រើនលើក និងបដិសេធអំពើការ កាន់កាប់តួនាទីនេះក៏ដោយ^{៤៩២} ក៏សាក្សីជាច្រើនកំណត់អត្តសញ្ញាណ ង៉ូវ ជាអ្នកបន្តវេនពី សុប ជា ប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខ គ ពីពេលណាមួយក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ ដោយបានរស់នៅទីតាំងនោះ និងបាន គ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការរបស់វាជាប្រចាំថ្ងៃ^{៤៩៣}។ ផ្អែកលើភស្តុតាងរបស់ពួកគាត់ មានភាពជាក់លាក់ ដែលថា ង៉ូវ ពិតជាបានរស់នៅក្នុងមន្ទីរសន្តិសុខ គ និងគ្រប់គ្រងមន្ទីរនេះប្រហែលពីខែឧសភា ឆ្នាំ ១៩៧៧ រហូតដល់វៀតណាមមកដល់ក្នុងខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩^{៤៩៤} ដែលនៅពេលនោះគាត់បានរត់ ភៀសខ្លួនទៅកំពង់ធំ^{៤៩៥}។

145. មនុស្សក្រោមបង្គាប់របស់ ង៉ូវ រួមបញ្ចូលអនុប្រធានរបស់គាត់ឈ្មោះ កែ^{៤៩៦} និងទាហានមួយកង អនុសេនាធំ ចំនួនប្រមាណ ៣០ នាក់^{៤៩៧}។ ទាហានទាំងនោះជាអ្នកត្រួតពិនិត្យដំណើរការប្រចាំថ្ងៃ របស់គុកនេះ និងយាមបរិវេណនេះ^{៤៩៨} ចំណែកឆ្នាំត្រូវបានជ្រើសរើសពីស្រុកផ្សេងៗ^{៤៩៩}។ សមមិត្ត សុខ ប្រធានយោធាតំបន់ ៤១^{៥០០} ក៏បានមានតួនាទីក្នុងការគ្រប់គ្រងមន្ទីរសន្តិសុខ គ ដែរ^{៥០១} ទោះជា សុខ មានមូលដ្ឋាននៅមន្ទីរតំបន់ ៤១ នៅព្រៃទទឹងក៏ដោយ^{៥០២}។

146. ង៉ូវ ត្រូវបានស្តាប់ចម្លើយជាច្រើនលើក ដោយការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និង មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា^{៥០៣}។ គ្មានអ្វីចម្លែកឡើយ គាត់បដិសេធអំពើការមានតួនាទីសិទ្ធិអំណាច នៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ និងបានផ្តល់ចម្លើយមួយចំនួន ដែលបង្កើតពេលវេលា និងសម្រាលតួនាទីរបស់ គាត់នៅគុកនោះ^{៥០៤}។ គាត់ក៏ព្យាយាមដកខ្លួនចេញពីការចូលរួមដោយផ្ទាល់នានាក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ការដឹងព្រហ្មទណ្ឌឧក្រិដ្ឋកម្ម និងគេចវេសពីការបង្ហាញអំពីការដឹងព្រហ្មទណ្ឌ តាមរយៈការរក្សាដំណើររឿង របស់គាត់អំពីហេតុការណ៍នានាក្នុងកម្រិតភ្នាក់ងារដែល។ ជាទាហាន គាត់អះអាងថា គាត់គ្រាន់ តែធ្លាប់ “បានសម្លឹងមើលទៅខាងក្នុង” គុកនេះប៉ុណ្ណោះ^{៥០៥}។ ជួនកាល គាត់ក៏មិនព្រមឆ្លើយសំណួរ នានា និងបានបដិសេធមិនឆ្លៀងផ្ទាត់ព័ត៌មានដែលបានផ្តល់ក្នុងការស្តាប់ចម្លើយមុនៗ^{៥០៦}។

147. ហេតុដូច្នេះ ភស្តុតាងរបស់ ង៉ូវ បង្ហាញជាដំណើររឿងលាងជម្រះខ្លួន អំពីពេលវេលារបស់គាត់នៅ ភូមិភាគកណ្តាល និងពិរុទ្ធភាពរបស់គាត់។ ភាគច្រើននៃដំណើររឿងរបស់គាត់ពុំអាចត្រូវបានចាត់

ទុកថាជាការពិតឡើយ។ ប៉ុន្តែនៅពេល អ្វីៗ មិនព្យាយាមលុបបំបាត់ពិរុទ្ធភាពរបស់គាត់ ភ័ស្តុតាង ខ្លះរបស់គាត់ពិសេសទាក់ទងពិធីការប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងមន្ទីរសន្តិសុខ និងថ្នាក់លើ មានភាព លម្អិត និងមានភាពស៊ីជម្រៅ។ អ្វីៗ ពន្យល់ថា គាត់បានរៀបចំរបាយការណ៍សម្រាប់តំបន់ប្រហែល មួយលើករៀងរាល់ប្រាំពីរថ្ងៃ^{៥០៧}។ របាយការណ៍ទាំងនោះមានការវាយតម្លៃ អំពីថាតើទាហាន “បាន អនុវត្តការងារបានត្រឹមត្រូវ” ដែរឬទេ ចំនួនអ្នកទោសថ្មីនិងចាស់ ដោយរួមបញ្ចូលអ្នកទោសទាំងឡាយ “ដែលត្រូវយកចេញ” “ស្ថានភាពរស់នៅរបស់អ្នកទោសនិងបុគ្គលិក” និងការងារពលកម្មដែលធ្វើ ដោយអ្នកទោស^{៥០៨}។ របាយការណ៍ទាំងនេះត្រូវបានបញ្ជូនទៅតាមបណ្តាញបញ្ជាការ^{៥០៩}។ អ្វីៗ បាន រាយការណ៍ទៅអូន^{៥១០} ហើយ អូន រាយការណ៍ទៅ អោ អាន និងគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍តំបន់^{៥១១}។

148. អោ អាន បានចេញបញ្ជាដោយផ្ទាល់ទៅ អ្វីៗ^{៥១២}។ អ្វីៗ ជាញឹកញាប់បានធ្វើដំណើរខ្លីៗទៅមន្ទីររបស់ អោ អាន ដើម្បីជួប អោ អាន^{៥១៣}។ អោ អាន ក៏បានធ្វើដំណើរដោយផ្ទាល់ទៅកាន់គុកនេះនៅ គ ជា ទៀងទាត់ផងដែរ^{៥១៤}។ បន្ទាប់ពីបានចេញបញ្ជាឱ្យសម្លាប់អ្នកទោស យ៉ាងហោចណាស់ក៏មានមួយ លើកដែរ ដែលគាត់បានទៅទីនោះ ពីព្រោះ “គាត់ចង់ដឹងថាតើបញ្ជារបស់គាត់ត្រូវបានអនុវត្តពេញ លេញដែរឬយ៉ាងណា”^{៥១៥}។ គាត់ក៏បានចូលរួមដោយផ្ទាល់យ៉ាងហោចណាស់ ក្នុងការសម្លាប់មួយ ជាទ្រង់ទ្រាយធំនៅគុកនេះ។ ញឹម ចិន ដែលជាអតីតអង្គរក្សរបស់ អោ អាន និង សុខ វិញ្ញាណ អំពីការ ចូលប្រជុំជាមួយ អោ អាន ដែលនៅទីនោះអ្នកទោសត្រូវបានសម្លាប់៖ “គាត់ [អោ អាន] បានទៅ ប្រជុំ [នៅ គ] នៅថ្ងៃមួយ ដែលអ្នកទោសត្រូវបានកំពុងសម្លាប់។ ខ្ញុំបានឃើញពួកគាត់ដែលមានដៃ ជាប់ចំណង និងត្រូវបានបណ្តើរទៅកាន់រណ្តៅប្លន់ជ្រុងមួយ។ ខ្ញុំបានឃើញដូច្នោះ។ [...] អ្នក ទោសត្រូវបានវាយនឹងត្បូងចប”^{៥១៦}។

៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម

ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំយ៉ាង

149. បើទោះបីជាមន្ទីរសន្តិសុខ គ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាគុក មុនពេលកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីមកដល់ក៏ ដោយ ក៏បន្ទាប់ពីពួកគេមកដល់ ការចាប់ខ្លួនបានមានកំណើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់^{៥១៧}។ នៅចំណុច កំពូលនៃការបោសសម្អាត ការចាប់ខ្លួនត្រូវបានធ្វើរហូតដល់ “បីទៅបួនដងក្នុងមួយថ្ងៃ ទាំងថ្ងៃ និង យប់” ដោយ “មនុស្សពីរទៅដប់នាក់ត្រូវបាននាំចេញទៅក្នុងមួយលើក”^{៥១៨}។ កំណើននៃការចាប់ ខ្លួន មានន័យថានៅពេលគុក គ ឬគុកដទៃក្នុងតំបន់នេះពេញ អ្នកដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួនត្រូវបាននាំ យកទៅទិសដៅផ្សេងជុំវិញតំបន់នេះ^{៥១៩}។ ជាឧទាហរណ៍ អ្នកទោសត្រូវបានបញ្ជូនទៅនិងបញ្ជូន

មកពី គ ពីគុក និងទីតាំងសម្លាប់នានានៅវត្តតាមាក់⁵²⁰ វត្តអូរត្រកួន⁵²¹ និងភ្នំប្រសូ⁵²²។ អ្នកទោសដែលត្រូវបានឃុំឃាំងក្នុងមួយលើកតាមការស្នើសុំមានចំនួនពី ២០ ដល់ ៥០ នាក់⁵²³ រហូតដល់រាប់រយនាក់⁵²⁴។

150. អា អាង និងប្រធានមន្ទីររបស់គាត់ អូន បានបញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួនមនុស្សជាច្រើនក្នុងចំណោមមនុស្សដែលបានជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ⁵²⁵។ យោធាតំបន់ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងផ្ទាល់របស់ អា អាង⁵²⁶ បានអនុវត្តការចាប់ខ្លួនជាច្រើនក្នុងចំណោមការចាប់ខ្លួននានា⁵²⁷។ ប៉ុន្តែ នៅពេលខ្លះ កម្មាភិបាលថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ស្រុក⁵²⁸ ព្រមទាំងប្រធានភូមិ និងឈ្នួប⁵²⁹ ក៏ជាអ្នកធ្វើការចាប់ខ្លួនមនុស្សដែរ។

151. អ្នកទោសកម្រត្រូវបានប្រាប់មូលហេតុនៃការចាប់ខ្លួន។ ជំនួសវិញ មុខសញ្ញាដែលត្រូវចាប់ជាទូទៅត្រូវបានហៅទៅកាន់ទីតាំងមួយដើម្បីចូលរួម “រៀនសូត្រ” ឬ “ប្រជុំ” ដែលនៅទីនោះ ពួកគាត់ត្រូវបានចាប់ខ្លួន នៅពេលមកដល់⁵³⁰។ តយ មៀច ដែលបានធ្វើការនៅមន្ទីរព័ត៌មានតំបន់ពេញមួយរយៈកាលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ធ្លាប់បានឃើញ អា អាង បញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួនកម្មាភិបាលភូមិភាគខត្តរចាស់នៅផ្ទះរបស់គាត់។ មនុស្សទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួនត្រូវបានឈ្លងនៅទីនោះ ក្រោមលេសថាចូលប្រជុំ ហើយអ្នកខ្លះក្នុងចំណោមអ្នកដែលត្រូវគេចាប់ ត្រូវបានគេនាំទៅកាន់មន្ទីរសន្តិសុខ គ នៅពេលបន្ទាប់ពីនោះ⁵³¹។ ញឹម ចិន រំលឹកថាកម្មាភិបាលត្រូវបានដឹកតាមរថយន្ត និងត្រូវបាននាំទៅកាន់មន្ទីរសន្តិសុខ គ ដែលនៅទីនោះ “ពួកគាត់ត្រូវបានហៅម្នាក់ម្តងឱ្យចូលទៅក្នុងបន្ទប់មួយ ហើយបន្ទាប់មកពួកគាត់ត្រូវបានគេចង”⁵³²។

152. ជាគុកថ្នាក់តំបន់ មន្ទីរសន្តិសុខ គ បានឃុំឃាំងអ្នកទោសដែលមកពីបណ្តាទីតាំងនានាទូទាំងតំបន់៤១⁵³³ ដូចជា ស្រុកស្ពឺន ស្រុកជើងព្រៃ និងស្រុកព្រៃឈរ⁵³⁴។ អ្នកទោសជាច្រើនក្នុងចំណោមអ្នកទោសទាំងឡាយ ជាកម្មាភិបាលដែលកំពុងបម្រើការងារ ដែលកំពុងត្រូវបានបោសសម្អាត⁵³⁵ ប៉ុន្តែប្រជាជន⁵³⁶ ប្រជាជនមូលដ្ឋាន⁵³⁷ និងខ្មាំងខាងក្នុង និងសមាសភាពមិនល្អដទៃទៀត⁵³⁸ ដូចជាទាហាន លន់ នល់⁵³⁹ និងមនុស្សដែលមិនស្តាប់បង្គាប់អង្គការ⁵⁴⁰ ក៏ត្រូវបានឃុំឃាំងនៅទីនោះដែរ។

153. យានជំនិះមួយចំនួន ដែលទាំងអស់ជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បានដឹកអ្នកដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួនទៅកាន់មន្ទីរសន្តិសុខ គ។ រថយន្ត និងរថយន្តធំៗ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់តំបន់និងភូមិភាគ⁵⁴¹ ដឹកមនុស្សរហូតដល់៥០ ដែលត្រូវបានបិទបាំងដោយការគ្របរនាំង តង់ ឬ ភួយ⁵⁴²។

រថយន្តហ្ស៊ីបយោធាមួយគ្រឿងដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់មន្ទីរតំបន់^{៥៤៣} បានដឹកមនុស្សរហូតដល់១០ នាក់ក្នុងមួយលើក^{៥៤៤}។ ហើយយាន្តជំនិះរបស់ អូន ដែលបានដាក់អ្នកទោសពី៤ ទៅ ១៥ នាក់ ក៏ បានដឹកអ្នកទោសទៅតុកនេះរៀងរាល់ ៧ ទៅ ១០ ថ្ងៃ^{៥៤៥}។ រទេះគោមួយក៏ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បី ដឹកអ្នកទោសទៅមកទីតាំងនេះ ដោយពេលខ្លះជួយសម្រួលជាមួយយានជំនិះធំៗ ដែលបានដឹក ជញ្ជូនអ្នកទោសនានាជុំវិញតំបន់នេះ^{៥៤៦}។

- 154. អ្នកទោសជួនកាលត្រូវបានចងមុខ^{៥៤៧} និងត្រូវបានភ្ជង់^{៥៤៨} នៅពេលពួកគាត់ត្រូវបានចាប់ខ្លួន។ អ្នក ទោសខ្លះត្រូវបានរក្សាទុកនៅមន្ទីរតំបន់មួយរយៈពេលខ្លី (ជាទូទៅមួយថ្ងៃឬពីរថ្ងៃ) មុនពេលបញ្ជូន ទៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ^{៥៤៩}។
- 155. គ្មានដំណើរការច្បាប់ណាមួយត្រូវបានផ្តល់ទៅអ្នកដែលត្រូវបានឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ ឡើយ។ គ្មានភ័ស្តុតាងទាល់តែសោះដែលថាការចាប់ខ្លួនត្រូវបានធ្វើឡើងដោយអនុលោមតាម ដីកា ឬដីកា តុលាការដែលត្រូវបានចេញប្រកបដោយសុពលភាព ដែលថាអ្នកទោសត្រូវបានប្រាប់អំពីមូល ហេតុនៃការចាប់ខ្លួន ឬអំពីការចោទប្រកាន់ផ្នែកច្បាប់ទៅលើពួកគាត់ ឬអំពីភ័ស្តុតាងនៃការចោទ ប្រកាន់ ដែលថា អ្នកទោសត្រូវបានផ្តល់ឱ្យនូវជំនួយផ្នែកច្បាប់ ដែលថានីត្យានុកូលភាពនៃការឃុំ ឃាំងស្ថិតក្រោមការពិនិត្យដោយមន្ត្រីយុត្តិធម៌ណាម្នាក់ ឬដែលថាការជំនុំជម្រះ ឬការសម្រេចដទៃ ទៀតអំពីពិរុទ្ធភាព បានកើតឡើងឡើយ។

អំពីអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត

ក) ស្ថានភាពអមនុស្សធម៌នៃការឃុំឃាំង

- 156. អ្នកទោសត្រូវបានដាក់ខ្នោះជើងជាក្រុម^{៥៥០}។ អ្នកទោសខ្លះមានរបួសដោយសារត្រូវបានដាក់ខ្នោះជា អចិន្ត្រៃយ៍^{៥៥១}។ អ្នកទោសដេកនៅលើដីគ្មានឈើ^{៥៥២} ហើយអគារឃុំឃាំងពេញទៅដោយសង្កើច និងចៃ^{៥៥៣}។ របបអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់^{៥៥៤} ហើយអ្នកទោសបានធ្លាក់ខ្លួនស្គម^{៥៥៥}។ ខ្លះបានដាច់ពោះ ស្អាប់^{៥៥៦}។ អនាម័យក៏មិនគ្រប់គ្រាន់ដោយអ្នកទោសត្រូវបានបង្ខំឱ្យបត់ជើងដាក់ក្នុង ដែលត្រូវបាន រក្សាទុកក្នុងបន្ទប់នោះ^{៥៥៧}។ អ្នកទោសក៏ត្រូវបានបង្ខំឱ្យកាយសាកសពដែលរលួយ និងកប់ សាកសពដែលបានស្លាប់ ឬដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅទីតាំងនេះ^{៥៥៨}។

ការធ្វើទារុណកម្ម

157. អ្វីវ បានទទួលស្គាល់ថា អ្នកទោសនៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ ត្រូវបានសួរចម្លើយ ប៉ុន្តែអះអាងថាគាត់ “ពុំបានដឹងថាគេបានប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រអ្វី ឬទារុណកម្មអ្វីឡើយ ពីព្រោះ [គាត់] គ្មានវត្តមានអំឡុងពេលសួរចម្លើយឡើយ”⁵⁵⁹។ ប៉ុន្តែសាក្សី ដូង ស៊ីម ដែលធ្លាប់ធ្វើជាចុងភៅនៅសហករណ៍មួយក្នុងភូមិនេះដែលស្ថិតនៅក្បែរមន្ទីរសន្តិសុខនេះ រំលឹកអំពីការឮ “សម្រែកមនុស្សពីមន្ទីរនេះ”⁵⁶⁰ ហើយនៅពេលគាត់បានទៅដល់ទីតាំងនេះក្រោយពេលរបបនេះដួលរលំ គាត់បានឃើញ “ឧបករណ៍សួរចម្លើយ”⁵⁶¹។

ការធ្វើមនុស្សឃាត និងការសម្លាប់រង្គាល

158. ទោះជាចំនួនពិតប្រាកដពុំអាចត្រូវបានកំណត់ឱ្យបានជាក់លាក់ក៏ដោយ ក៏មានភាពប្រាកដដែលថា អ្នកទោសមួយចំនួនធំនៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ ត្រូវបានសម្លាប់។ ការសម្លាប់បានកើតឡើងនៅក្នុងបរិវេណគុកនេះ ព្រមទាំងនៅតាមរណ្តៅទុកសម្លាប់មនុស្ស ដែលត្រូវបានដឹកនៅក្បែរទីតាំងនេះ⁵⁶²។ អ្នកទោសត្រូវបានសម្លាប់ដោយត្រូវបានវាយត្រង់ក្បាលនឹងត្បូងចប⁵⁶³ ឬវាយនឹងដំបងឫស្សី⁵⁶⁴។ ការសម្លាប់រមែងត្រូវបានធ្វើនៅពេលយប់⁵⁶⁵។ អ្នកទោសខ្លះដែលត្រូវបានបញ្ជូនទៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ ត្រូវបានសម្លាប់ភ្លាមៗ ក្រោយពួកគាត់មកដល់⁵⁶⁶។

159. ការបញ្ជាឱ្យសម្លាប់នៅ គ ត្រូវបានចេញដោយផ្ទាល់ និងដោយប្រយោលដោយ **អោ អាន** ទៅ អ្វីវ⁵⁶⁷។ បន្ទាប់មក អ្វីវ បានបង្គាប់ឱ្យទាហាន ដូចជា កែ និង សុខ អនុវត្តការសម្លាប់ទាំងនោះ⁵⁶⁸។ ជាឧទាហរណ៍ នៅគ្រាមួយ ញឹម ចិន បានឃើញការដឹកមនុស្សមួយក្រុម ដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួន ទៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ ដោយ **អោ អាន** បានបញ្ជាឱ្យ អ្វីវ ធ្វើ “អ្វីក៏ដោយឱ្យតែចាំបាច់ដើម្បីធ្វើពីរឿងក្នុងមួយយប់”⁵⁶⁹។ មានការយល់ឃើញថាបញ្ជានេះបានតម្រូវឱ្យដឹកកម្មាភិបាលទៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ និងការសម្លាប់ពួកគាត់នៅពេលមកដល់⁵⁷⁰។

160. បន្ថែមពីលើការចេញបញ្ជាឱ្យសម្លាប់អ្នកទោស **អោ អាន** ក៏បានមានវត្តមានដោយផ្ទាល់នៅមន្ទីរសន្តិសុខនេះយ៉ាងហោចមួយលើកនៅពេលអ្នកទោសកំពុងត្រូវបានសម្លាប់⁵⁷¹។

161. នៅពេលណាមួយក្រោយពេល **អោ អាន** និងកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីមកដល់ មានការសម្លាប់ជាច្រើនសន្លឹកសន្លាប់នៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ រហូតដល់ជាបណ្តោះអាសន្ន “គ្មានកន្លែងនៅសល់ដើម្បីកប់” សាកសពអ្នកទោសដែលត្រូវបានសម្លាប់⁵⁷²។

162. ចំនួនមនុស្សដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ ពុំអាចត្រូវបានកំណត់ឱ្យជាក់លាក់បានឡើយ។ សាកសពមនុស្សចំនួនប្រមាណ ២០០០ នាក់ ត្រូវបានប្រទះឃើញក្នុងបរិវេណនៃមន្ទីរសន្តិសុខនេះ និងមានភស្តុតាងដែលថា សាកសពមួយចំនួនធំទៀតត្រូវបានដុត^{៥៧៣}។ ទោះបីជាមានមនុស្សស្លាប់នៅទីតាំងនេះពីឆ្នាំ១៩៧៥ក៏ដោយ ក៏ការសម្លាប់នៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ បានកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងក្រោយពេលកម្មាភិបាលនិរតីមកដល់ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ និងគ្មានដំណើររឿងដែលអ្នកទោសត្រូវបានដោះលែងក្នុងអំឡុងរយៈកាលនោះឡើយ^{៥៧៤}។
163. សាក្សីនានាដែលមានឱកាសដើម្បីស្ថិតនៅក្នុង ឬនៅក្បែរមន្ទីរសន្តិសុខនេះក្នុងអំឡុង ឬភ្លាមៗបន្ទាប់ពីរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដួលរលំ រាយការណ៍អំពីសាកសពមួយចំនួនធំ ដែលរាយប៉ាយនិងដែលត្រូវបានកប់តាមវាលស្រែដែលព័ទ្ធជុំវិញបរិវេណគុក^{៥៧៥}។ ការកប់សាកសពក៏បានកើតមាននៅតាមតំបន់ក្បែរៗ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងនៅទួលក្រសាំង ត្នោតជូ អូតាគង់ និងទួលដើមអំពិល^{៥៧៦}។ នៅពេលដែលវៀតណាមបានចូលមកដល់ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩ អ្នកទោសទាំងអស់ ដែលនៅសេសសល់ត្រូវបានសម្លាប់^{៥៧៧}។ សាកសពត្រូវបានប្រទះឃើញដេកផ្កាប់មុខដោយដៃជាប់ចំណង^{៥៧៨} ហើយមាន “សាកសពពាសពេញវាលស្រែ”^{៥៧៩}។

ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ

ក) ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយហេតុផលនយោបាយ

164. អ្នកទោសនៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ ត្រូវបានធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយហេតុផលនយោបាយ ពិសេសត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅដោយសារសមាជិកភាពរបស់ពួកគាត់ ឬសមាជិកភាព ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ ក្រុមនយោបាយដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាខ្លាំងនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ អ្នកទោសទាំងនេះរួមបញ្ចូលសមាជិកនៃ ប.ក.ក ដែលនោះគឺកម្មាភិបាលភូមិភាគកណ្តាល (ឧត្តរចាស់)។ ដូចដែល តយ មៀច រំពួក ដោយសារកម្មាភិបាលនិរតី “បានកម្ទេចតាមខ្សែរយៈ [...] មេដឹកនាំទាំងអស់នៅភូមិភាគឧត្តរត្រូវបានយកចេញទៅ”^{៥៨០}។ ក្រុមដទៃដែលត្រូវបានធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយហេតុផលនយោបាយនៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ បានរួមបញ្ចូល “ប្រជាជន១៧មេសា” អតីតទាហាន លន់ នល់ និង “សមាសភាពមិនល្អ” និង “សត្រូវខាងក្នុង” ដទៃទៀត^{៥៨១}។

គ. ទីតាំងសម្លាប់មនុស្ស ភ្នំប្រុស

១. សេចក្តីផ្តើម

- 165. ភ្នំប្រុសដែលគេស្គាល់ថាភ្នំប្រុស ដោយមានវត្តមួយនៅលើកំពូលភ្នំនោះ គឺជាកន្លែងសម្លាប់ដែល ងាយរកនៅស្រុកកំពង់សៀម ដែលអាចមើលឃើញពីផ្លូវជាតិលេខ ៧^{៥៨២}។ បន្ទាប់ពីកម្មាភិបាល ភូមិភាគនិរតីបានមកដល់ភូមិភាគកណ្តាល ខ្មែរក្រហមបានប្រើប្រាស់ភ្នំនេះ និងតំបន់ជុំវិញ (សម្រាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ ហៅជាមួយថា “ភ្នំប្រុស”^{៥៨៣}) ជាទីតាំងសម្លាប់មនុស្សថ្នាក់ភូមិភាគ។ ទីតាំងនេះជិតផ្លូវជាតិលេខ៧ ដែលធ្វើឱ្យងាយស្រួលសម្រាប់យានជំនិះចូលទៅដឹកអ្នកទោស ហើយ ភូមិសាស្ត្រដាច់ពីគេនៃភ្នំនេះនៅប៉ែកម្ខាងទៀតនៃភ្នំនេះ បានអនុញ្ញាតឱ្យការសម្លាប់ធ្វើឡើង ដោយសម្ងាត់។ ហេតុដូច្នេះ រដ្ឋអំណាចកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យជាប្រក្រតីបានបញ្ជូនអ្នកទោសពី មន្ទីរសន្តិសុខនានា និងទីតាំងដទៃទៀតភ្នំនេះ ពិសេសតំបន់៤១ ទៅសម្លាប់នៅភ្នំប្រុស។
- 166. ស.ច.ស.អ បានចោទប្រកាន់ **អោ អាន** ពីបទឈ្លើសមនុស្សឃាត និងការសម្លាប់រង្គាល់នៅទីតាំង នេះ ព្រមទាំងបទមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុនស្របតាមក្រមព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៥៦^{៥៨៤}។ សហ ព្រះរាជអាជ្ញាស្វែងរកការចោទប្រកាន់ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់នៅក្នុងទីតាំងនេះ លើកលែងតែ បទមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុន^{៥៨៥}។

២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង

- 167. ភ្នំប្រុសស្ថិតនៅក្នុងភូមិក្រឡា ឃុំក្រឡា ស្រុកកំពង់សៀម^{៥៨៦}។ ទីតាំងនេះចុះពីផ្លូវជាតិលេខ៧ ដែល ជាផ្លូវធំដែលនៅចន្លោះពីមន្ទីរភូមិភាគកណ្តាលក្នុងទីរួមខេត្តកំពង់ចាម និងមន្ទីរតំបន់ ៤១ នៅព្រៃ ទទឹង^{៥៨៧}។ ភ្នំប្រុសស្ថិតនៅចម្ងាយប្រមាណ ៧ គីឡូម៉ែត្រ ប៉ែកពាយព្យនៃទីរួមខេត្តកំពង់ចាម^{៥៨៨} និង ចម្ងាយ១ គីឡូម៉ែត្រខាងលិខិត្រលានយន្តហោះកំពង់ចាម ដែលជួនកាលត្រូវបានគេហៅថាព្រលាន យន្តហោះវាលវង់^{៥៨៩}។ នៅពេលដែលការសម្លាប់បានចាប់ផ្តើមនៅភ្នំប្រុសក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧^{៥៩០} ការធ្វើ ដំណើរជាទូទៅទៅកាន់ទីតាំងនេះត្រូវបានហាមឃាត់យ៉ាងតឹងរ៉ឹង^{៥៩១}។ ការសម្លាប់បានឈប់មួយរយៈ ពេលខ្លីក្នុងចុងឆ្នាំ១៩៧៧ និងបន្ទាប់មកបានបន្តរហូតដល់រៀតណាមមកដល់ដើមឆ្នាំ១៩៧៩^{៥៩២}។
- 168. ភ្នំប្រុសអាចធ្វើដំណើរចូលទៅដោយផ្ទាល់តាមរយៈផ្លូវបំបែកពីផ្លូវជាតិលេខ៧^{៥៩៣}។ នៅជិតផ្លូវចូល ក្នុងអំឡុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ គឺបន្ទាយយោធាមួយដែលទាហានភូមិភាគកណ្តាលស្នាក់នៅពី ឆ្នាំ១៩៧៧-១៩៧៩^{៥៩៤}។ ពីផ្លូវចូល មានផ្លូវវែងត្រង់មួយទៅភ្នំដែលមានចំណាត់បន្តិចៗម្តង^{៥៩៥}។

នៅលើកំពូលភ្នំ មានវត្តមួយគឺវត្តភ្នំប្រសូ^{៥៩៦}។ នៅខាងមុខវត្តនោះ ចុះពីផ្លូវ មានជណ្តើរទៅកាន់ជើងភ្នំនោះ ចូលទៅកាន់ជ្រលងដីធំមួយដែលបដិមារ ចេតិយ៍ បណ្ណាល័យ និងអគារដទៃជាច្រើនស្ថិតនៅនាពេលបច្ចុប្បន្ន^{៥៩៧}។ ជ្រលងនេះជាប់ព្រំប្រទល់ប៉ែកខាងកើតភ្នំស្រី ដែលជាភ្នំដ៏លេចធ្លោមួយទៀតដែលមានកម្ពស់ខ្ពស់ជាងភ្នំប្រសូបន្តិច និងស្ថិតនៅក្នុងឃុំអម្ពិល^{៥៩៨}។ ក្នុងជ្រលង នៅជើងភ្នំស្រី គឺជាភូមិតូចមួយឈ្មោះ ស្រឡៅ ដែលអ្នកភូមិនោះត្រូវបានជម្លៀសមុនពេលតំបន់នោះក្លាយជាទីតាំងសម្លាប់មនុស្ស^{៥៩៩}។ ពីកំពូលភ្នំទាំងពីរនេះ គឺទេសភាពកំពង់ចាម ចំណែកជ្រលង ខាងក្រោមត្រូវបានបិទបាំងពីផ្លូវជាតិលេខ ៧។ ទីតាំង និងលក្ខណៈរបស់ភ្នំប្រសូ ធ្វើឱ្យទាហានអាចបិទផ្លូវចូលទៅទីតាំងនេះ និងយាមទីតាំងនេះនៅពេលការសម្លាប់បានចាប់ផ្តើមក្នុងជ្រលងនេះក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧^{៦០០}។

៣. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច និងតួនាទីក្នុងការបោសសម្អាត

ក) ខាងលើភ្នំប្រសូ

169. ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ នៅពេល **អោ អាន** បានមកដល់តំបន់ ៤១ និងរហូតដល់ពេលចប់នៃរបបខ្មែរក្រហម ភ្នំប្រសូស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ភូមិភាគកណ្តាល^{៦០១}។ ជាអនុលោមភូមិភាគកណ្តាល **អោ អាន** បានមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះសន្តិសុខទូទាំងភូមិភាគនេះ^{៦០២}។ លេខាភូមិភាគកណ្តាល **កែ ពក** មានសិទ្ធិអំណាចលើមន្ត្រីយោធាភូមិភាគទាំងអស់ ដែលឈរជើងនៅទីតាំងនេះ^{៦០៣}។ **អោ អាន** ក្នុងនាមជាអនុលេខាភូមិភាគ បានដើរតួនាទីជំនួស **កែ ពក** នៅពេលអវត្តមាន **កែ ពក**^{៦០៤}។
170. បន្ថែមពីលើតួនាទីរបស់គាត់នៅថ្នាក់ភូមិភាគ ការសហការរបស់ **អោ អាន** ជាលេខាតំបន់ ៤១ មានភាពចាំបាច់ដល់ការប្រមូល និងការដឹកជនរងគ្រោះទៅភ្នំប្រសូ ដែលត្រូវបានរុញបញ្ចូលទៅទីតាំងនេះពីទីតាំងផ្សេងៗទូទាំងភូមិភាគនេះ ពិសេសតំបន់៤១។ **អោ អាន** បានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់យានជំនិះរបស់តំបន់ដើម្បីដឹកអ្នកទោស ដោយរួមបញ្ចូលអ្នកទោសពីភូមិភាគបូព៌ា ទៅចំណុចប្រសព្វព្រៃទទឹង ជាប់មន្ទីរតំបន់ ៤១^{៦០៥}។ ចំណុចប្រសព្វនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាតំបន់ជួបជុំ ដែលអ្នកទោសត្រូវបានប្រមូលមុំ ដាក់ទៅលើយានជំនិះភូមិភាគ និងបញ្ជូនទៅភ្នំប្រសូ^{៦០៦}។ អ្នកទោសដទៃដែលត្រូវបានឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខនានា ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ ៤១ ត្រូវបានបញ្ជូនដោយផ្ទាល់ទៅភ្នំប្រសូដើម្បីសម្លាប់^{៦០៧}។ អ្នកបើកបរពីមន្ទីរតំបន់ ៤១ ជួនកាលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីដឹកជនរងគ្រោះទៅកាន់ទីតាំងនេះ^{៦០៨}។

171. ក្នុងអំឡុងការប្រជុំជាន់ខ្ពស់ជាសម្ងាត់ក្រោមអធិបតី កែ ពក និងចូលរួមដោយ **អោ អាន** និង **អូន អោ អាន** បានពិភាក្សាអំពីការបញ្ជូនកម្មាភិបាលជាន់ខ្ពស់ទៅភ្នំប្រុស^{៦០៩}។ នៅពេលចំនួនមនុស្សនៅ ភ្នំប្រុស ពេញ **អោ អាន** បានបញ្ជា **អូន អនុលេខាតំបន់៤១** ឱ្យបញ្ជូនយានជំនិះតំបន់ដែលដឹកកម្មាភិ បាលជាន់ខ្ពស់ដែលសំដៅទៅភ្នំប្រុស ទៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ វិញ^{៦១០}។ បន្ថែមពីនេះ នៅពេលបង្ហាញ រូបថត **អោ អាន** សាក្សីម្នាក់បានស្គាល់គាត់ថាជាអ្នកដែលបានមកពិនិត្យភ្នំប្រុស យ៉ាងហោច ណាស់ ចំនួន ២ ដង^{៦១១}។

172. យោងតាមកូនប្រសរបស់ កែ ពក ឈ្មោះ កែ ពេជ្រវណ្ណៈ **អោ អាន** បានចេញបញ្ជាដោយផ្ទាល់ទៅ រាប (មេបញ្ជាការយោធានៅភ្នំប្រុសរហូតដល់ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៧៧^{៦១២}) យ៉ាងហោចណាស់ចំនួន ១ លើក ដើម្បីយកប្រជាជនទៅភ្នំប្រុស និងសម្លាប់ពួកគាត់។ កែ ពេជ្រវណ្ណៈ បានប្រាប់ឪពុករបស់ គាត់ថាខណៈពេលកំពុងជិះម៉ូតូរបស់គាត់ គាត់បានឃើញរថយន្តយោធាចំនួនប្រហែលដប់ ដែល ដាក់មនុស្សពេញ មកដល់ភ្នំប្រុស^{៦១៣}។ ក្រោយមក គាត់ជាសាក្សីនៃការសន្ទនាដូចខាងក្រោម៖

ឪពុកខ្ញុំបន្ទាប់មកបានហៅ តា វ៉ៃ រាប [...] ចូលមកជួប និងបានសួរគាត់

“តើមនុស្សទាំងនោះត្រូវបានដឹកទៅណា?” វ៉ៃ រាប ប្រធានថ្មីនៃកងពលធំ

នៃភូមិភាគកណ្តាល បានឆ្លើយថា “បង អាន ចេញបញ្ជាឱ្យដឹកមនុស្សទាំងនោះ

ទៅភូមិថ្មី”។ ឪពុកខ្ញុំបានសួរទៀតថា “ភូមិថ្មីនេះនៅណា?”។ តា រាប ឆ្លើយថា

“នៅតំបន់ភ្នំប្រុសភ្នំស្រី [...] បង អាន ចេញបញ្ជាឱ្យដឹកមនុស្សទាំងនោះទៅទីនោះ

ដែលនៅទីនោះពួកគាត់នឹងត្រូវបានកម្ទេច”^{៦១៤}

173. ក្នុងការសម្ភាសន៍ក្នុងឆ្នាំ២០១១ ជាមួយ DC-Cam **អោ អាន** បានអះអាងថា គាត់ជឿថា ភ្នំប្រុស ស្ថិតនៅស្រុកចម្ការលើ ក្នុងតំបន់ ៤២ ជាជាងក្នុងស្រុកកំពង់សៀម^{៦១៥}។ ដូចដែលបានពិភាក្សារួច ហើយ ភ្នំប្រុសជាទីតាំងដ៏លេចធ្លោមួយដែលស្ថិតនៅលើផ្លូវធំរវាងមន្ទីររបស់ **អោ អាន** និងទីរួម ខេត្តកំពង់ចាម ដែលមន្ទីរភូមិភាគកណ្តាលស្ថិតនៅ^{៦១៦}។ គ្មាននរណាម្នាក់ដែលមានសិទ្ធិអំណាចដូច **អោ អាន** ដែលមានលទ្ធភាពធ្វើដំណើរទៅតំបន់នោះ អាចច្រឡំអំពីទីតាំងរបស់វាឡើយ។ ការ អះអាងរបស់គាត់ថា ទីតាំងនោះស្ថិតនៅខាងក្រៅតំបន់ដែលគាត់គ្រប់គ្រង បង្ហាញថា គាត់ដឹងអំពី

ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅទីនោះ ហើយគាត់ព្យាយាមគេចពីការទទួលខុសត្រូវចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះ។

ខ) នៅភ្នំប្រស

- 174. នៅពេលមួយរយៈកាលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ មន្ត្រីយោធាភូមិភាគជាអ្នកយាមភ្នំប្រស^{៦១៧}។ នៅដើមឆ្នាំ១៩៧៧ ដល់ពាក់កណ្តាលឆ្នាំ១៩៧៧ កងវរសេនាធិបតេយ្យភូមិភាគខត្តរពីសៀមរាប បានមកដល់ភ្នំប្រស ដែលដឹកនាំដោយមេបញ្ជាការកងពលធំមួយរូបឈ្មោះ វី ស៊ីម ហៅ រាប^{៦១៨}។ នៅពេលទាហានសៀមរាបមកដល់កងអនុសេនាធិ ដើមនៃទាហានភូមិភាគកណ្តាល ដែលបានឈរជើងនៅកំពូលភ្នំនោះ ត្រូវបានផ្លាស់ទៅបន្ទាយយោធានៅមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួនវិញ^{៦១៩}។ ទាហានភូមិភាគកណ្តាលទាំងនេះបានបន្តយាមភ្នំនេះ និងទីតាំងជុំវិញ ដោយសង្កេតមើលយានជំនិះ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅកាន់ទីតាំងនេះ និងដោយធានាថា ជនស៊ីវិលពុំបានមកជិតតំបន់នេះ^{៦២០}។ ទាហានមកពីសៀមរាបជាអ្នកពិនិត្យយានជំនិះដែលចូលទៅតំបន់នេះ^{៦២១} និងជាអ្នកសម្លាប់មនុស្ស^{៦២២}។
- 175. ប្រហែលនៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៧៧ រាប ត្រូវបានចាប់ខ្លួនយកទៅ ស-២១^{៦២៣}។ បន្ទាប់ពី រាប ត្រូវបានចាប់ខ្លួន ការសម្លាប់នៅភ្នំប្រសបានឈប់មួយរយៈពេលខ្លីប្រហែល ១ ទៅ ២ ខែ ដោយសារទ័ពរបស់ រាប ត្រូវបានបញ្ជូនទៅប្រយុទ្ធនឹងវៀតណាម^{៦២៤}។ ផលដែលជាប្រធានសន្តិសុខភូមិភាគកណ្តាល និងទាហានមួយក្រុមពីភ្នំពេញ បន្ទាប់មកបានជំនួសទាហានសៀមរាបទាំងនេះ ហើយការសម្លាប់នៅភ្នំប្រសបានបន្ត^{៦២៥}។
- 176. ពីពាក់កណ្តាល ដល់ចុងឆ្នាំ១៩៧៧ កែ ពក បានតែងតាំង ព្រ ណាម ហៅ ជឿន ជាមេបញ្ជាការកងវរសេនាធិបតេយ្យភូមិភាគកណ្តាលដែលឈរជើងនៅភ្នំប្រស^{៦២៦}។ ជឿន ទទួលបន្ទុកសន្តិសុខ និងការគ្រប់គ្រងភ្នំប្រស ប៉ុន្តែពុំបានធ្វើការសម្លាប់ដោយផ្ទាល់ឡើយ^{៦២៧}។ ជឿន បានរស់នៅជាមួយអង្គការរបស់គាត់នៅលើកំពូលភ្នំនេះ^{៦២៨} និងបានបន្តស្ថិតនៅភ្នំប្រសរហូតដល់វៀតណាមបានមកដល់ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩^{៦២៩}។

៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម

ការធ្វើមនុស្សឃាត

ក) ការដឹកទៅកាន់ទីតាំងនេះ និងប្រភេទនៃជនរងគ្រោះ

177. ការសម្លាប់នៅភ្នំប្រុសបានចាប់ផ្តើមពីដើម ដល់ពាក់កណ្តាលឆ្នាំ១៩៧៧ បន្ទាប់ពីកម្មាភិបាលពីភូមិភាគនិរតីបានមកដល់ភូមិភាគកណ្តាល^{៦៣០}។ ជនរងគ្រោះត្រូវបានបញ្ជូនទៅភ្នំប្រុសពីទីតាំងនានាទូទាំងតំបន់ ៤១^{៦៣១} ដោយរួមបញ្ចូលព្រៃទទឹង^{៦៣២} វត្តតាមាក់^{៦៣៣} ទួលបេង^{៦៣៤} និងស្រុកបាធាយ^{៦៣៥} ព្រមទាំងផ្នែកដទៃទៀតនៃភូមិភាគនេះ^{៦៣៦}។ យានជំនិះតំបន់ក្រោមសិទ្ធិអំណាចរបស់ **អោ អាន** បានដឹកអ្នកទោសទៅកន្លែងជួបជុំនៅចំណុចប្រសព្វព្រៃទទឹង^{៦៣៧} ចំណែករថយន្តយោធាដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ភូមិភាគ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីដឹកជនរងគ្រោះទៅភ្នំប្រុស^{៦៣៨}។ អ្នកភូមិរមែងត្រូវបានយកទៅសម្លាប់នៅភ្នំប្រុស ក្រោមលេសថា ពួកគាត់ត្រូវបានកំពុងផ្លាស់ទៅទីកន្លែងថ្មី^{៦៣៩}។
178. ក្រុមអ្នកទោសទីមួយដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅភ្នំប្រុស ភាគច្រើនជាមនុស្សជាប់ឱ្យរយៈពេលមួយរយៈកាល លន់ នល់^{៦៤០} ជាមួយអតីតកម្មាភិបាលដែលត្រូវបានចោលសម្អាត បន្ទាប់ពីកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតី បានមកដល់^{៦៤១}។ ជនរងគ្រោះដទៃដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅភ្នំប្រុសបានរួមបញ្ចូល “ប្រជាជនថ្មី”^{៦៤២} និងចាម^{៦៤៣} ប៉ុន្តែជនរងគ្រោះជាអ្នកភូមិធម្មតា^{៦៤៤}។ សូម្បីតែអ្នកបើកបរដែលបានដឹកជនរងគ្រោះទៅភ្នំប្រុស ត្រូវបានសម្លាប់ បន្ទាប់ពីពួកគាត់បានធ្វើដំណើរជាច្រើនដង ប្រហែលដើម្បីកម្ចាត់សាក្សីមិនឱ្យជជែកអំពីអ្វីដែលបានកើតឡើងនៅទីតាំងនេះ^{៦៤៥}។
179. ពីចុងឆ្នាំ១៩៧៧ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៨ ប្រជាជនមកពីភូមិភាគបូព៌ាត្រូវបាននាំទៅចូលរួម “ការសិក្សា” ក្នុងតំបន់ ៤១^{៦៤៦}។ ញឹម ចិន កងការពារស្ថិតរមួតរបស់ **អោ អាន** បានស្តាប់ឮ **អោ អាន** និយាយថា កម្មាភិបាលភូមិភាគបូព៌ាអាចត្រូវបានដាក់នៅផ្ទះរបស់គាត់ និងផ្តល់ចំណីអាហារ ជាឧបាយកលនយោបាយ មុនពេលពួកគាត់ត្រូវបានបញ្ជូនទៅសម្លាប់នៅភ្នំប្រុស^{៦៤៧}។ ទូកធំៗដែលផ្ទុកមនុស្សពី ២០ ទៅ ៥០ ឬលើសពីនេះ បានដឹកអ្នកទោសពីប៉ែកភូមិភាគបូព៌ានៃទន្លេមេគង្គ ទៅកាន់ប៉ែកភូមិភាគកណ្តាលនៅស្រុកកងមាស^{៦៤៨}។ នៅច្រាំងទន្លេ រថយន្តតំបន់បានប្រមូលអ្នកទោស និងបានដឹកពួកគាត់ទៅព្រៃទទឹង ដែលនៅទីនោះពួកគាត់ត្រូវបានផ្ទេរទៅយានជំនិះភូមិភាគ និងដឹកពួកគាត់ទៅភ្នំប្រុស^{៦៤៩}។ ក្នុងខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៨ គេបានឃើញ **អោ អាន** ធ្វើដំណើរនាំមុខរថយន្តមួយដែលផ្ទុកអ្នកទោសភូមិភាគបូព៌ាចំនួនប្រហែល ២០ នាក់ ក្នុងស្រុកកងមាស^{៦៥០}។

ខ) ការសម្លាប់

180. ការដឹកអ្នកទោសក្នុងចំនួនដ៏ច្រើនដែលត្រូវបានចាត់តាំងទៅភ្នំប្រុស និងមធ្យោបាយជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធដែលពួកគាត់ត្រូវបានសម្លាប់យ៉ាងព្រៃផ្សៃ និងកប់ក្នុងរយៈកាលចំនួនជិត ២ ឆ្នាំ បង្ហាញថាការសម្លាប់ទាំងប៉ុន្មាននៅភ្នំប្រុស ត្រូវបានរៀបចំផែនការយ៉ាងម៉ត់ចត់ និងជាផ្នែកមួយនៃយុទ្ធនាការ

ការដែលបានគិតទុកជាមុន។ ការសម្លាប់បានកើតឡើងនៅទីតាំងចំនួន២ ក្នុងជ្រលង រវាងភ្នំប្រុស និងភ្នំស្រី មួយនៅជើងភ្នំប្រុស និងមួយទៀតនៅជើងភ្នំស្រី ជិតភូមិស្រឡៅ^{៦៥១}។ ជនរងគ្រោះត្រូវបានសម្លាប់ភ្លាមៗ ឬមិនយូរប៉ុន្មានបន្ទាប់ពីពួកគាត់មកដល់ ជារឿយៗនៅពេលយប់^{៦៥២}។ បន្ទាប់ពីចុះពីរថយន្តដែលបានដឹកពួកគាត់មក ជនរងគ្រោះត្រូវបានបង្ខំឱ្យដោះសម្លៀកបំពាក់ និងបន្ទាប់មកត្រូវបានវាយសម្លាប់ និងត្រូវបានបោះទៅក្នុងរណ្តៅ ឬអណ្តូងក្បែរនោះ^{៦៥៣}។

181. សាក្សីដែលស្ថិតនៅទីតាំងដែលអាចមើលឃើញ បានផ្តល់ភស្តុតាងអំពីការសម្លាប់នៅភ្នំប្រុស។ ស៊ឹម ចាន់ថុល ដែលជាសាក្សីម្នាក់ដែលបានហូបបាយ ជាមួយអ្នកឃ្លាតគេ ក្បែរចម្ការកៅស៊ូធំៗ ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ ត្រូវបានប្រាប់ដោយអ្នកឃ្លាតគេថាគាត់បានឃើញប្រជាជនចាមកំពុងត្រូវបានសម្លាប់នៅ ភ្នំប្រុស^{៦៥៤}។ ឡេង វ៉ា ដែលជាអ្នកធ្វើការនៅកងចល័តមួយ បាននិយាយថាជនរងគ្រោះខ្លះនៅភ្នំប្រុស ត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងឡ និងត្រូវបានដុតទាំងរស់ ពីព្រោះគាត់បានឮមនុស្សស្រែកឱ្យជួយនៅខាងក្នុងឡ ដែលស្ថិតនៅក្បែរសាល ដែលកងចល័តរបស់គាត់ស្នាក់នៅ^{៦៥៥}។ គាត់ និងអ្នកធ្វើការនៅកងចល័តដទៃទៀត ត្រូវបានគេប្រើឱ្យប្រមូលផេះពីឡដុតខ្មោច ដើម្បីប្រើប្រាស់ធ្វើដីនៅតាមវាលស្រែ ហើយគាត់បានឃើញសំណល់នៃលាងក្បាល និងឆ្អឹងក្នុងផេះនោះ^{៦៥៦}។

182. មនុស្សមួយចំនួនដទៃទៀតរំលឹកអំពីការស្តាប់ឮមនុស្សស្រែក នៅពេលពួកគាត់ត្រូវបានសម្លាប់។ សាត ស៊ឹម ដែលជាសាក្សីម្នាក់ដែលបានឈរជើងនៅព្រលានយន្តហោះកំពង់ចាមដែលស្ថិតនៅជិតនោះ រហូតដល់រដូវវស្សាឆ្នាំ១៩៧៧ បានឮសម្រែកនៅពេលយប់ និងសំឡេងមនុស្សយំនៅក្បែរទឹកឆ្នែងដែលគាត់បានឈរយាម^{៦៥៧}។ រង សុគន្ធ បានរំលឹកថា ជឿន មេបញ្ជាការកងវរសេនាតូច ដែលឈរជើងនៅភ្នំប្រុស បានពន្យល់អំពីសម្រែកនានា ដែលគាត់បានស្តាប់ឮ ខណៈពេលដែលគាត់បានឮក្នុងពិភានផ្ទះរបស់គាត់៖

ខ្ញុំបានឮសំឡេងមនុស្សស្រែកដោយការឈឺចាប់។ ជឿន បានពន្យល់ថា មនុស្សទាំងឡាយដែលស្រែក ជាអ្នកទោសដែលកំពុងត្រូវបានសម្លាប់។ ពួកគាត់ត្រូវបាននាំមកពីទីកន្លែងនានា និងត្រូវបានសម្លាប់នៅជ្រលងនៅក្បែរនោះ។ ជឿន បានប្រាប់កុំឱ្យយើងភ័យស្លន់ស្លោរ និងបានទទួលថា យើងត្រូវតែប្រយ័ត្នក្នុងការឮសំឡេង ពីព្រោះយើង រួមទាំងគាត់ ក៏អាចត្រូវបានសម្លាប់ផងដែរ^{៦៥៨}។

183. នៅចុងឆ្នាំ១៩៧៨ ឬ វ៉ាន់ អនុប្រធានឃុំ រអាង បានកំពុងដាំគ្រាប់ពូជ ជាមួយប្រាក់ យុត នៅជើងភ្នំប្រុស នៅពេលគាត់បានឮសូរកាំភ្លើង និងសម្រែកចេញពីភ្នំនេះ^{៦៥៩}។

184. សាក្សីជាច្រើនក៏បានពិពណ៌នាអំពីអ្វីដែលបានកើតឡើងចំពោះសម្លៀកបំពាក់ ដែលត្រូវបានបោះបង់ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់មនុស្សដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅភ្នំប្រុស។ សម្លៀកបំពាក់ខ្លះត្រូវបានចែកចាយ ជាថ្មីទៅតាមភូមិ^{៦៦០} ឯខ្លះទៀតត្រូវបាន កែ ពក បញ្ជាឱ្យដុតចោល^{៦៦១} ហើយខ្លះត្រូវបញ្ជូនត្រឡប់ទៅ មន្ទីរតំបន់^{៦៦២}។ បំណែកសម្លៀកបំពាក់មួយចំនួនធំក៏ត្រូវបានប្រទះឃើញនៅភ្នំប្រុស ក្រោយរបប កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ^{៦៦៣}។ សម្លៀកបំពាក់ជាច្រើនដែលនៅសល់ និងឈើច្រត់របស់ជនពិការ ត្រូវ បានដុតនៅជើងភ្នំ^{៦៦៤}។
185. សាក្សីជាច្រើនបានផ្តល់ភស្តុតាងទាក់ទងសាកសពថ្មីៗ។ អន គឹមអេង បានរំលឹកថានៅថ្ងៃដែល កែ ពក បានចុះមកដល់ភ្នំប្រុស ដើម្បីតែងតាំង ជឿន ជាមេបញ្ជាការកងវរសេនាតូចនាចុងឆ្នាំ១៩៧៧ កែ ពក បានបញ្ជាឱ្យ ជឿន កប់សាកសពដែលពុំទាន់ត្រូវបានកប់ពេញលេញ^{៦៦៥}។ អ្នកជំនាញ Alexander Hinton បានសរសេរថាទាហានរបស់ ផល បានយកត្រាក់ទ័រមកកប់រណ្តៅសាកសព រួម និង “ជួនកាល ត្រូវយកដីបន្ថែមមកកប់ពីលើមាត់រណ្តៅ ពីព្រោះសាកសពបានហើមដោយសារ កម្ដៅថ្ងៃ ប៉ុន្តែអវយវៈរបស់សាកសព ជួនកាលអាចត្រូវបានឃើញលឿនចេញពីវាលពិឃាតទាំង នោះ”^{៦៦៦}។
186. ចំនួនដ៏ច្រើននៃបំណែកសាកសពមនុស្សត្រូវបានប្រទះឃើញក្នុងរណ្តៅសាកសពរួម និងអណ្តូង នៅពេលសាក្សីបានវិលត្រឡប់ទៅកាន់ទីតាំងនោះ ក្រោយពេលរបបខ្មែរក្រហមបានដួលរលំ^{៦៦៧}។ សាក្សី មន មុត បានពិពណ៌នាអំពីការឃើញលលាដ៍ក្បាល និងឆ្អឹង “នៅក្រហមជាមួយសាច់ រលួយ” នៅពេលគាត់បានវិលត្រឡប់ទៅភូមិស្រឡៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩^{៦៦៨}។ ដោយសារសាកសពមាន ចំនួនច្រើន ភ្នំប្រុសផុំក្លិនមនុស្សស្លាប់។ ទឹម ឈាង បានរំលឹកថា “ក្លិនស្អុយនៅភ្នំប្រុសមានរយៈ ពេល៥ឆ្នាំ”^{៦៦៩}។
187. ទោះបីយើងមិនអាចកំណត់អត្តសញ្ញាណមនុស្សភាគច្រើន ដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅភ្នំប្រុសក៏ដោយ ក៏សាក្សីជាច្រើនដែលធ្វើយរបស់ពួកគាត់ស្ថិតក្នុងសំណុំរឿង បានមានសាច់ញាតិ ឬបានស្គាល់ មនុស្សដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅភ្នំប្រុស^{៦៧០} ដោយរួមបញ្ចូលអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីជាង ៦០ នាក់^{៦៧១}។ ដោយសារភ្នំប្រុសពុំត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់សម្លាប់មនុស្សរហូត ដល់ក្រោយពេលកម្មាភិបាលនិរតីបានមកដល់ភូមិភាគកណ្តាល^{៦៧២} ការសម្លាប់ដោយចេតនាទាំង អស់នេះ អាចស្ថិតក្នុងពេល អា អាន ជាលេខាតំបន់ ៤១ និងអនុលេខាភូមិភាគកណ្តាល។

ការសម្លាប់រង្គាល

188. មានភស្តុតាងច្រើនសន្លឹកសន្លាប់នៅក្នុងសំណុំរឿងអំពីការសម្លាប់ជាទ្រង់ទ្រាយធំនៅភ្នំប្រុស។ ជាឧទាហរណ៍ នៅចន្លោះពេលចាប់ផ្តើមជាទីតាំងសម្លាប់មនុស្សក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ រហូតដល់ពេលចប់របបនេះក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩ ភ្នំប្រុសបានទទួលលំហូរនៃអ្នកទោសស្ទើរតែជាប់ជាប្រចាំ^{៦៧៣}។ ដំណើររឿងរបស់សាក្សីរៀបរាប់យ៉ាងស៊ីជម្រៅអំពីរថយន្តដឹកជនរងគ្រោះទៅកាន់ទីតាំងនេះ ប៉ុន្តែគ្មាននរណាម្នាក់រៀបរាប់អំពីនរណាម្នាក់ដែលបានចាកចេញឡើយ។ ក្នុងអំឡុងរយៈពេលប៉ុន្មានខែក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៧ ដែល រាប បានឈរជើងនៅភ្នំប្រុស^{៦៧៤} មនុស្សចន្លោះពី ១ រថយន្ត ទៅ ៤ រថយន្តត្រូវបានដឹកជាទៀងទាត់ទៅកាន់ទីតាំងនេះដើម្បីសម្លាប់^{៦៧៥}។ មានគ្រាមួយក្នុងអំឡុងរយៈពេលនោះ កូនប្រុសរបស់ កែ ពក ឈ្មោះ កែ ពេជ្រវណ្ណៈ បានឃើញរថយន្តចំនួន ១០ ដឹកអ្នកភូមិទៅភ្នំប្រុស និងក្រោយមកបានដឹងថា ពួកគាត់ត្រូវបានបញ្ជូនទៅទីនោះដើម្បីកម្ទេចតាមបញ្ជារបស់ **អោ អាន**^{៦៧៦}។ ញឹម ចិន ដែលជាអង្គរក្សជំនិតរបស់ **អោ អាន** បានស្មានថាយ៉ាងហោចណាស់មនុស្សចំនួន ៥០០ នាក់ត្រូវបានចាប់ខ្លួនពីភូមិភាគបូព៌ា និងត្រូវបានបញ្ជូនទៅភ្នំប្រុសតាមរថយន្តយោធា ក្នុងរយៈពេលប្រហែល ២ ខែកន្លះក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧^{៦៧៧}។ ទំហំនៃចំនួនមនុស្សដែលត្រូវបានបញ្ជូនទៅសម្លាប់ ត្រូវបានគាំទ្របន្ថែមដោយភស្តុតាងរបស់សាក្សីដទៃទៀតជាច្រើន ដែលបានឃើញអ្នកទោសត្រូវបានដឹកទៅកាន់ភ្នំប្រុស នៅតាមទីតាំង និងពេលវេលាផ្សេងៗគ្នាក្នុងអំឡុងរយៈពេលនោះ^{៦៧៨}។ ពីដំណាច់ឆ្នាំ១៩៧៧ និងពេញមួយឆ្នាំ១៩៧៨ មានការស្មានថា ផល និងក្រុមរបស់គាត់ បានសម្លាប់មនុស្សក្នុងចំនួនដ៏ច្រើនដូចអ្នកមុន រាប របស់ពួកគាត់ដែរ^{៦៧៩}។ ភស្តុតាងនេះបង្ហាញអំពីចេតនាសម្លាប់ជាទ្រង់ទ្រាយធំនៅភ្នំប្រុស ដោយហេតុថា ការសម្លាប់ទាំងអស់នេះមានការពាក់ព័ន្ធគ្នា ហើយជាផ្នែកមួយនៃផែនការឧក្រិដ្ឋកម្មតែមួយ។ អ្នកទាំងអស់បានប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រប្រតិបត្តិការជាមូលដ្ឋាន និងបានជំរុញយុទ្ធនាការរបស់ថ្នាក់លើ និងតំបន់ ដើម្បីសម្លាប់មនុស្សទាំងឡាយ ដែលខ្លួនសង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់នយោបាយ និងដែលត្រូវបានចាត់ទុកជា “ខ្មាំង”។

189. រណ្តៅសាកសពរួមដែលត្រូវបានប្រទះឃើញក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩ ក៏ផ្តល់ភស្តុតាងអំពីការសម្លាប់ជាទ្រង់ទ្រាយធំនៅភ្នំប្រុសដែរ។ នៅជើងភ្នំទាំងនេះ និងនៅជុំវិញជ្រលង គឺរណ្តៅកប់សាកសពធំចំនួនជាង៤០ និងរណ្តៅតូចៗជាច្រើនដែរ^{៦៨០}។ ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៦ ក្រុមការងារគូសផែនទីប្រល័យពូជសាសន៍កម្ពុជា បានរាយការណ៍អំពី “លំនាំនៃទីតាំងសម្លាប់ និងទីតាំងកប់សាកសពធំៗនាតាមទន្លេមេគង្គ និង [ផ្លូវជាតិ] លេខ ៧” ដែលអាចដោយសារភាពដោយស្រួលនៃការដឹកជនរងគ្រោះជា

ទ្រង់ទ្រាយធំទៅកាន់តំបន់ទាំងនេះ^{៦៨១}។ ជាក់ស្តែង ទីតាំងភ្នំប្រុសចុះពីផ្លូវជាតិលេខ ៧ ត្រូវទៅនឹង លំនាំនេះ។

190. រណ្តៅសាកសពរួមនៅភ្នំប្រុស មានបំណែកសាកសពជនរងគ្រោះរាប់ពាន់នាក់។ ជាអកុសល បំណែកសាកសពនៃមួយចំនួនត្រូវបានបាត់បង់ ក្រោយរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដោយសារកត្តា មួយចំនួនដូចជា ការពុករលួយ និងការអភិរក្សមិនបានល្អ។ អ្វីៗក៏មានសភាពរាយប៉ាយ ដោយសារ រណ្តៅទាំងនោះត្រូវបានមនុស្សជីករករបស់មានតម្លៃ^{៦៨២}។ សាក្សី មន មុត បានរៀបរាប់អំពីសុខ ពាំអ្វីៗ និងលលាដ៍ក្បាលនៅមាត់របស់ពួកវា កាត់ភូមិស្រឡៅរបស់គាត់^{៦៨៣}។ នីវ ស៊ុន អតីតអ្នកធ្វើ ការងារនៅកងចល័តនៅតំបន់ ៤១ បានកត់សម្គាល់ថា រណ្តៅក្បែរៗនោះ ពោរពេញទៅដោយ សាកសព ហើយគាត់បានជឿថា មានសាកសពមនុស្សរាប់ម៉ឺននាក់ ក្នុងតំបន់នៃប៉ែកខាងភ្នំប្រុស ដែលគាត់បានឃើញក្នុងឆ្នាំ១៩៨០^{៦៨៤}។

191. ក្នុងឆ្នាំ១៩៨០ រដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំការរាប់សាកសពមនុស្សនៅភ្នំប្រុស។ លលាដ៍ក្បាលជាង ១០០០០ ត្រូវបានប្រទះឃើញនៅទីតាំងនេះ ដែលក្រោយមកត្រូវបានគាំទ្របន្ថែមដោយព័ត៌មាន របស់ DC-Cam^{៦៨៥}។ កូនសៀវភៅព័ត៌មានមួយដែលត្រូវបានរៀបចំដោយរដ្ឋអំណាចខេត្តក្នុងឆ្នាំ ២០០៧ បានកត់ត្រាអំពីអត្ថិភាពនៃរណ្តៅចំនួន ៤៨ អណ្តូងចំនួន បី សម្លៀកបំពាក់ សម្ភារៈ និង លលាដ៍ក្បាលចំនួន ៧៣០០ ដែលត្រូវបានប្រទះឃើញនៅភ្នំប្រុស ភ្នំស្រី ក្រោយរយៈកាលនៃរបប ខ្មែរក្រហម^{៦៨៦}។ គួរឱ្យកត់សម្គាល់ តួលេខ ៧៣០០ នេះ ពុំរាប់បញ្ចូលរណ្តៅចំនួន ១០ បន្ថែម ដែលត្រូវបានប្រទះឃើញក្នុងភូមិស្រឡៅ ដែលនៅទីនោះសាកសពមនុស្សច្រើនជាងនេះ (លលាដ៍ ក្បាលចំនួន ១០០០) ត្រូវបានរកឃើញ ឬវាពុំបានរាប់បញ្ចូលអ្វីៗដែលសត្វបានកកាយចេញពីអ ណ្តូង^{៦៨៧}។ អ្នកភូមិស្រឡៅដែលបានរស់នៅក្នុងភូមិនេះ មុនពេលជម្លៀស បានបញ្ជាក់អះអាងថា រ ណ្តៅកប់សាកសពទាំងនេះជាស្នាដៃនៃរយៈកាលខ្មែរក្រហម^{៦៨៨}។

192. នាពេលបច្ចុប្បន្ន សាកសពខ្លះនៃជនរងគ្រោះភ្នំប្រុសត្រូវបានផ្ទេរទៅវត្តគរនៅឃុំអម្ពិល^{៦៨៩} ប៉ុន្តែ អ្វីៗ និងលលាដ៍ក្បាលមួយចំនួនតូច អាចនៅតែត្រូវបានប្រទះឃើញនៅក្នុងចេតិយវិញកវិញ្ញាណក្ខន្ធ នៅភ្នំប្រុស^{៦៩០}។ ជនរងគ្រោះរាប់ពាន់នាក់ដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅជ្រលងដីធំនេះ រវាងភ្នំទាំងពីរនេះ គឺមាននៅពេល អា អា ន ជាលេខាតំបន់ ៤១ និងជាអនុលេខាភូមិភាគកណ្តាល ហើយគាត់បាន ដើរតួនាទីសំខាន់មួយ ក្នុងការស្តាប់របស់ជនរងគ្រោះទាំងនោះ។

ឃ. ទួលបេង និងមន្ទីរសន្តិសុខវត្តអង្គញដី

១. សេចក្តីផ្តើម

- 193. ទួលបេង និងមន្ទីរសន្តិសុខវត្តអង្គញដី គឺជាមន្ទីរសន្តិសុខថ្នាក់ស្រុកដែលស្ថិតនៅឃុំក្រឡា ស្រុកកំពង់សៀម។ មន្ទីរទាំងពីរត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយលេខាស្រុកកំពង់សៀម ប្រាក់ យុត និងមនុស្សក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ ដើម្បីអនុវត្តការណែនាំរបស់ អា អាន ទាក់ទងការបោសសម្អាតស្រុកកំពង់សៀម។ អ្នកទោសដែលត្រូវបានឃុំឃាំង និងសម្លាប់នៅទីតាំងទាំងពីរ ជាទូទៅជាជនរងគ្រោះនៃការបោសសម្អាតតំបន់ ៤១ ដោយរួមបញ្ចូលប្រជាជនថ្មី អតីតទាហាន លន់ នល់ កម្មាភិបាល ភូមិភាគខត្តរចាស់ដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាខ្មាំង ចាមមូស្លីម និងប្រជាជនធម្មតាដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាខ្មាំងដោយសារកំហុសតូចតាច ឬជាប់សង្ស័យពីភាពមិនស្មោះត្រង់។
- 194. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចោទប្រកាន់ អា អាន បទល្មើសឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដែលមានបទល្មើសដូចជា ការឃុំឃាំង មនុស្សឃាត សម្លាប់រង្គាល ទារុណកម្ម អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត (លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំឃាំងបែបអមនុស្សធម៌) និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយហេតុផលនយោបាយ និងសាសនា នៅមន្ទីរសន្តិសុខទួលបេង និងវត្តអង្គញដី ព្រមទាំងបទមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុនស្របតាមក្រមព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៥៦^{៦៩១}។ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្វែងរកការចោទប្រកាន់ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់នៅក្នុងទីតាំងនេះ លើកលែងតែអំពើមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុន^{៦៩២}។

២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង

ក) ទួលបេង

- 195. មន្ទីរសន្តិសុខទួលបេង និងទីតាំងសម្លាប់ដែលពាក់ព័ន្ធ ស្ថិតក្នុងភូមិទួលបេង ឃុំក្រឡា ស្រុកកំពង់សៀម^{៦៩៣}។ មុនពេលកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីបានមកដល់តំបន់នេះ ទួលបេង ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់គោលបំណងមួយចំនួន (ដោយរួមបញ្ចូល ការឃុំឃាំង និងការសម្លាប់អ្នកទោស)^{៦៩៤} ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីបានចូលត្រួតត្រា អគារថ្មីៗត្រូវបានកសាង^{៦៩៥} ហើយល្បឿននៃការសម្លាប់បានកើនឡើងយ៉ាងគំហុក^{៦៩៦}។ មន្ទីរសន្តិសុខនេះបានឈប់ប្រតិបត្តិការ នៅពេលទ័ពវៀតណាមបានចូលមកជិតដល់ នៅពេលជិតចប់របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ហើយអ្នកទោសដែលនៅសេសសល់ត្រូវបានដឹកចេញពីទួលបេងទៅព្រៃទទឹង ដែលពួកគាត់ត្រូវបានសម្លាប់នៅទីនោះ^{៦៩៧}។

196. ទីតាំងនេះមានអគារឈើធម្មតាមួយ ឬច្រើនដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ឃុំឃាំងអ្នកទោស^{៦៩៨} និងរណ្តៅកប់សាកសព ឬរណ្តៅសាកសពមួយចំនួនធំ^{៦៩៩}។ អ្នកទោសត្រូវបានដាក់ខ្នោះនៅក្នុងអគារទាំងនេះ ហើយឆ្នាំនៅខាងក្រៅ^{៧០០}។ នៅពេលណាក៏ដោយ ក៏គុកនេះឃុំឃាំងមនុស្សប្រហែល ៥០ ទៅ ៦០ នាក់^{៧០១} ដែរ។ សព្វថ្ងៃ ទីតាំងនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់គោលបំណងកសិកម្ម ហើយគ្មានសល់ស្លាកស្នាមនៃគុកនេះ ឬរណ្តៅកប់សាកសពឡើយ^{៧០២}។

ខ) វត្តអង្គញដី

197. មន្ទីរសន្តិសុខវត្តអង្គញដីស្ថិតនៅក្នុងបរិវេណវត្តអង្គញដីក្នុងភូមិអង្គញដី ឃុំក្រឡា ស្រុកកំពង់សៀម ចម្ងាយប្រហែល ១ គីឡូម៉ែត្រកន្លះ ខាងកើតទួលបេងតាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ ៧^{៧០៣}។ មន្ទីរឃុំក្រឡាស្ថិតនៅខាងកើតវត្ត នៅប៉ែកតែមួយនៃផ្លូវជាតិលេខៈ^{៧០៤}។ ឆ្លងកាត់ពីវត្តនេះនៅប៉ែកខាងត្បូងនៃផ្លូវនេះ គឺមន្ទីរស្រុកកំពង់សៀមដែល ប្រាក់ យុត បានធ្វើការងារជាលេខាស្រុក^{៧០៥}។
198. មុនពេលកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីមកដល់ បរិវេណវត្តអង្គញដីត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីចិញ្ចឹមជ្រូកផ្តល់ការព្យាបាលដោយឱសថ និងជាកន្លែងប្រជុំ^{៧០៦}។ បន្ទាប់ពីពួកគាត់មកដល់ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ កម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីបានប្រើប្រាស់ទីតាំងនេះជាមន្ទីរឃុំឃាំង និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្ស^{៧០៧}។
199. មន្ទីរឃុំឃាំងនៅបរិវេណវត្តអង្គញដី មានវាលលំហមួយក្រោមជម្រកប្រក់ក្បឿងនៅប៉ែកខាងកើតបរិវេណវត្តដែលអ្នកទោសត្រូវបានដាក់ខ្នោះជើងដោយរចារដែក^{៧០៨}។ ទោះជាបរិវេណវត្តនេះនៅដូចមុនក៏ដោយ ក៏ជម្រកនេះលែងមានអត្ថិភាពទៀតហើយ^{៧០៩}។

៣. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច និងតួនាទីក្នុងការបោសសម្អាត

200. ជាលេខាស្រុកកំពង់សៀម^{៧១០} ប្រាក់ យុត បានមានសិទ្ធិអំណាចលើទីតាំងថ្នាក់ស្រុកនានានៅទួលបេង និងវត្តអង្គញដី^{៧១១}។ ប្រាក់ យុត ជាអ្នករាយការណ៍ទៅ អោ អាន^{៧១២} ដែលបានណែនាំគាត់ជាលម្អិតអំពីវិធីអនុវត្តការបោសសម្អាតនៅស្រុកកំពង់សៀម^{៧១៣}។ ប្រាក់ យុត បានទទួលស្គាល់ថាក្នុងការអនុវត្តបញ្ជារបស់ អោ អាន ដើម្បី “ចាប់ខ្លួន [និង] កម្ទេច []” “អ្នកទាំងឡាយដែលប្រឆាំងបដិវត្តន៍ [...] និងអ្នកទាំងឡាយដែលមិនពេញចិត្តអំពីស្ថានភាពរស់នៅរបស់ពួកគាត់”^{៧១៤} គាត់ “នឹងសម្រេចទៅតាមករណីនីមួយៗ [...] ថាអាចទុកនរណា ហើយ [...] ត្រូវបញ្ជូននរណាទៅទួលបេង”^{៧១៥}។

- 201. ការប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងស្រុកនិងតំបន់ត្រូវបានធ្វើតាមរយៈការធ្វើដំណើររបស់ អោ អាន ទៅកាន់ស្រុកនោះដោយផ្ទាល់⁷¹⁶ លិខិតឆ្លើយឆ្លងរវាង អោ អាន និង ប្រាក់ យុត⁷¹⁷ កិច្ចប្រជុំប្រចាំខែនៅមន្ទីរតំបន់⁷¹⁸ និងតាមរយៈយោធាតំបន់ និងយោធាស្រុក⁷¹⁹។
- 202. អនុលោមរបស់ប្រាក់ យុត ឈ្មោះ ស៊ី⁷²⁰ និងប្រធានមន្ទីរស្រុករបស់គាត់ឈ្មោះ ណាន⁷²¹ បានជួយប្រាក់ យុត ក្នុងការអនុវត្តតាមការណែនាំរបស់ អោ អាន ដែលអ្នកទាំងពីរក៏ជាសមាជិកគណៈស្រុកកំពង់សៀម ជាមួយ ប្រាក់ យុត⁷²²។ ស៊ី បានមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការអនុវត្តការចាប់ខ្លួន និងការអនុវត្តបទបញ្ជាឱ្យសម្លាប់ ដែលត្រូវបានបញ្ជូនចុះមកដោយ ប្រាក់ យុត⁷²³។ ជីដូនមួយរបស់ប្រាក់ យុត ឈ្មោះ ពៅ សាវុំ ហៅ រ៉ូ បានបម្រើការងារជាលេខាឃុំក្រឡា⁷²⁴ និងបានដើរតួនាទីសំខាន់មួយក្នុងការអនុវត្តការបោសសម្អាតនេះ⁷²⁵។
- 203. នៅខាងក្រោម ប្រាក់ យុត និង ស៊ី គឺ ផុន ដែលជាប្រធានយោធាស្រុក⁷²⁶ បានអនុវត្តសិទ្ធិអំណាចទាំងនៅទូលបេង⁷²⁷ និងវត្តអង្គញដី⁷²⁸។ អនុរបស់ ផុន ឈ្មោះ នី⁷²⁹ ក៏បានរួមចំណែកទទួលខុសត្រូវផ្នែកសន្តិសុខស្រុក⁷³⁰។ គាត់បានឈរជើងនៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តអង្គញដី⁷³¹ និងធ្វើការងារនៅទូលបេងផងដែរ⁷³²។ យោធាស្រុកជាអ្នករាយការណ៍ដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈយោធាតំបន់ទៅ អោ អាន⁷³³។

៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម

ការចាប់ដាក់ពន្ធនាគារ

- 204. បន្ទាប់ពីបានទទួលបញ្ជាពី អោ អាន ប្រាក់ យុត បានបញ្ជូនបញ្ជាទាំងនេះបន្តទៅអនុរបស់គាត់ឈ្មោះ ស៊ី⁷³⁴ ឬយោធាស្រុក ឱ្យធ្វើការចាប់ខ្លួនទាំងនេះ⁷³⁵។ យោធាស្រុកដែលដឹកនាំដោយ ផុន⁷³⁶ និង នី⁷³⁷ បន្ទាប់មកបានធ្វើការចាប់ខ្លួនជាច្រើនក្នុងចំណោមការចាប់ខ្លួនទាំងនេះ⁷³⁸។ ការចាប់ខ្លួនដទៃទៀតត្រូវបានធ្វើដោយប្រធានភូមិ និងប្រធានឃុំតាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ពួកគាត់⁷³⁹ ឬតាមការណែនាំរបស់ ប្រាក់ យុត⁷⁴⁰។ មនុស្សដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួននៅថ្នាក់ក្រោម ត្រូវបានបញ្ជូនទៅមន្ទីរសន្តិសុខស្រុកផងដែរ⁷⁴¹។
- 205. ការចាប់ខ្លួនត្រូវបានធ្វើជាញឹកញាប់ក្រោមលេសផ្សេងៗ។ ញឹម កុល ហៅ សាយ ដែលជានិរសាររបស់ រ៉ូ និងជាសមាជិកនៃគណៈឃុំក្រឡា⁷⁴² រំលោភអំពីវិធីដែលមេដឹកនាំឃុំចាស់ៗត្រូវបានចាប់ខ្លួននៅពេលទៅចូលរួម “ប្រជុំ” នៅមន្ទីរស្រុក⁷⁴³។ គាត់ក៏បាននិយាយថា មនុស្សត្រូវបានគេយកទៅ

សម្លាប់ក្រោមលេសថាទៅទទួលស្បៀងអាហារ និងសម្ភារៈ^{៧៤៤} ឬទៅធ្វើការងារនៅអង្គភាពចម្ការ កៅស៊ូ^{៧៤៥}។ សាក្សីម្នាក់ទៀតរំលឹកថា ប្រជាជនចាមមួយចំនួនធំបានបាត់ខ្លួន បន្ទាប់ពីប្រធានភូមិ ម្នាក់បានរៀបចំ “ពិធីជប់លៀង” មួយក្នុងឆ្នាំ១៩៧៨^{៧៤៦}។ ការចាប់ខ្លួនដ៏ច្រើនសន្លឹកសន្លាប់នៃ គ្រួសារចាម ក៏បានកើតឡើងក្រោមលេសថា ជនរងគ្រោះបានកំពុងផ្លាស់ទៅភូមិថ្មី។ ក្នុងយ៉ាង ហោចណាស់មួយករណី គ្រួសារចាមទាំងនេះត្រូវបានសម្លាប់នៅទទួលបេង^{៧៤៧}។

206. មនុស្សដែលត្រូវបានបញ្ជូនទៅទទួលបេង និងវត្តអង្គញដី ជាទូទៅត្រូវបានចាប់ខ្លួនជាក្រុម ដែលភាគ ច្រើននៅពេលល្ងាច ឬពេលយប់^{៧៤៨} ប៉ុន្តែជួនកាលនៅពេលថ្ងៃផងដែរ^{៧៤៩}។ ពួកគាត់ត្រូវបានបណ្តើរ ដោយសន្តិសុខប្រដាប់អាវុធ ដែលរមែងត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណថាមិនមែនជាអ្នកមូលដ្ឋាន^{៧៥០} ទេ។ ជួនកាល អ្នកដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួន ត្រូវបានដឹកតាមរទេះគោទៅទទួលបេង^{៧៥១} ហើយនៅពេល ខ្លះទៀត ពួកគាត់ត្រូវដើរជាជួរដោយដៃជាប់ចំណងស្លាបសេក^{៧៥២}។ សាក្សីម្នាក់ពិពណ៌នាអំពីហេតុ ការណ៍មួយដែលអ្នកទោសចាមត្រូវបានដឹកដោយខ្សែពួរ ដែលចងកាត់ប្រហោងបាតដៃ ដែលត្រូវ បានចោះ^{៧៥៣}។ ជួនកាល អ្នកបណ្តើរបានធាក់ និងវាយដំអ្នកដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួន^{៧៥៤} ដោយរំពាត់ខ្សែ តី^{៧៥៥}។ សូម្បីតែស្ត្រីមានគភ៌ ក៏ត្រូវបានឃើញពួកវាវាយដំ និងធ្វើបាបក្នុងអំឡុងពេលចាប់ខ្លួនដែរ^{៧៥៦}។

207. អ្នកទោសដែលតំបន់បានកំណត់អត្តសញ្ញាណជាពិសេសសម្រាប់ការចាប់ខ្លួន ត្រូវបានឃុំឃាំងមួយ រយៈពេលខ្លីនៅទទួលបេង^{៧៥៧} មុនពេលដឹកទៅកន្លែងរបស់តំបន់តាមយានជំនិះតំបន់^{៧៥៨}។ អ្នកទោស ដែលមិនត្រូវបានតម្រូវឱ្យបញ្ជូនទៅតំបន់ នឹងត្រូវបានទុកនៅស្រុកនេះ^{៧៥៩}។

ក) ទទួលបេង

208. មនុស្សជាច្រើនដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួនក្នុងការបោសសម្អាតនៅស្រុកកំពង់សៀម ត្រូវបានឃុំឃាំង នៅមន្ទីរសន្តិសុខទទួលបេង^{៧៦០}។ អ្នកទោសបានរួមបញ្ចូលអតីតប្រធានឃុំ និងប្រធានភូមិ^{៧៦១} ប្រជា ជនចាម^{៧៦២} និង “សត្រូវរបស់បដិវត្តន៍”-ដោយរួមបញ្ចូលប្រជាជន ១៧ មេសា អ្នកដែលបានទទួល ការអប់រំជ្រៅជ្រះ ទាហាន លន់ នល់ និងអតីតអ្នករដ្ឋការ^{៧៦៣}។ អ្នកទោសក៏បានរួមបញ្ចូលប្រជាជន ខ្មែរសាមញ្ញធម្មតា ដែលមានប្រពន្ធរៀតណាម^{៧៦៤} និងមនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ ថាបានប្រព្រឹត្តកំហុសសីលធម៌ និងកំហុសដទៃទៀត^{៧៦៥}។ កុមារក៏ត្រូវបាននាំទៅកាន់ទទួលបេងរួម ជាមួយគ្រួសាររបស់ពួកគាត់^{៧៦៦}។

209. ចំនួនអ្នកទោសដែលត្រូវបានឃុំឃាំងនៅទូលបេងមានចំនួនខុសគ្នា តាមពេល អាស្រ័យទៅតាម ល្បឿននៃការចាប់ខ្លួន និងការសម្លាប់។ សាក្សីម្នាក់និយាយថា ក៏គុកនេះអាចដាក់មនុស្ស ៥០ ទៅ ៦០ នាក់ក្នុងមួយលើក⁷⁶⁷។ សាក្សីម្នាក់ទៀតបានឃើញអ្នកទោសប្រហែល ២០ ទៅ ៣០ នាក់នៅ ទូលបេងក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៨ ដែលអ្នកទោសភាគច្រើនជាបុរសអាយុពី ៤០ ទៅ ៥០ ឆ្នាំ⁷⁶⁸ ចំណែក សាក្សីទីបីរំលឹកអំពីការបានឃើញអ្នកទោសប្រុសប្រហែល ១០ នាក់ និងអ្នកទោសស្រីប្រហែល ក្រោម ១០ នាក់ ដែលត្រូវបានឃុំឃាំងនៅតាមអគារឈើនៅទូលបេង⁷⁶⁹។

ខ) វត្តអង្គញដី

210. អ្នកជាប់ឃុំឃាំងនៅវត្តអង្គញដី រួមបញ្ចូលកម្មាភិបាលដឹកនាំមូលដ្ឋាន⁷⁷⁰ ប្រជាជនថ្មី⁷⁷¹ អតីត ទាហាន លន់ នល់ និងអតីតអ្នករដ្ឋការ⁷⁷² និងមនុស្សដែលជាប់ចោទថាបានប្រព្រឹត្តកំហុសតូច តាច⁷⁷³។ អ្នកទោសរួមបញ្ចូលកុមារផងដែរ សាក្សីម្នាក់បានឮសម្រែករបស់កុមារដែលត្រូវបាន ចាប់ខ្លួនម្តងទៀត នៅពេលពួកគាត់បានព្យាយាមគេចខ្លួនពីវត្តអង្គញដីនៅពេលយប់⁷⁷⁴។

211. មន្ទីរសន្តិសុខវត្តអង្គញដី តូចជាងទូលបេង និងត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាចម្បងសម្រាប់ការឃុំឃាំង បណ្តោះអាសន្ន⁷⁷⁵។ អ្នកទោសដែលត្រូវបានឃុំឃាំងនៅទីនោះរមែងត្រូវបានបញ្ជូនបន្តទៅទូល បេង ឬគោកព្រីងដើម្បីសម្លាប់ ឬទៅកាន់ទីតាំងដទៃទៀត ដូចជាមន្ទីរសន្តិសុខតំបន់⁷⁷⁶។ អ្នកទោស ដែលត្រូវបានឃុំឃាំងនៅវត្តអង្គញដី ក្នុងមួយលើក មានចំនួនខុសគ្នា ពីម្នាក់ ទៅ ១០ នាក់ ដោយ អ្នកទោសបានចេញចូលជារៀងរាល់ថ្ងៃ⁷⁷⁷។

212. នៅពេលដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួន អ្នកទោសមានឱកាសត្រូវបានដោះលែងតិចតួចណាស់។ ញឹម កុល បានសម្គាល់ឃើញថា ការដោះលែងមានតែម្តងប៉ុណ្ណោះ ដែលក្នុងនោះមនុស្ស២នាក់ត្រូវបានដោះ លែង⁷⁷⁸។

213. គ្មានដំណើរការនីតិវិធីច្បាប់ឡើយពាក់ព័ន្ធនឹងការឃុំឃាំងមនុស្សនៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ។ គ្មាន ភស្តុតាងឡើយចំពោះការចាប់ខ្លួនតាមរយៈដីកាចាប់ខ្លួន ឬដីកាចេញដោយតុលាការមានសុពលភាព។ គ្មានភស្តុតាងឡើយ ដែលថាអ្នកទោសត្រូវបានប្រាប់ដំណឹងអំពីមូលហេតុនៃការចាប់ខ្លួន ឬក៏ការ ចោទប្រកាន់តាមផ្លូវច្បាប់ ឬភស្តុតាងយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការចោទប្រកាន់ ហើយអ្នក ទោសមានជំនួយពីមេធាវី ការឃុំឃាំងតាមផ្លូវច្បាប់ គឺស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យរបស់អ្នកច្បាប់ ឬ ថាការជំនុំជម្រះ ឬការកំណត់ពិរុទ្ធភាព បានកើតឡើងឡើយ។

អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត

ក) លក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌នៃការឃុំឃាំង៖ ទួលបេង

214. អ្នកទោសនៅទួលបេងត្រូវបានដាក់ខ្មោះនៅក្នុងអគារលើ⁷⁷⁹។ អ្នកទោសទាំងនោះស្តម្ភស្តាប់ណាស់⁷⁸⁰ ហើយសាក្សីម្នាក់ដែលបានធ្វើការកែប្រែនោះ រៀបរាប់ថា ពួកគាត់ស្រែកសុំឱ្យជួយ និងសុំស្លឹកឈើ និងសណ្តែកដើម្បីហូប⁷⁸¹។

ខ) លក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌នៃការឃុំឃាំង៖ វត្តអង្គញដី

215. ស្រដៀងនឹងលក្ខខណ្ឌនានានៅទួលបេង អ្នកទោសនៅវត្តអង្គញដី ត្រូវបានដាក់ខ្មោះជើងទៅនឹង រចារដែក ជា២ជួរ ក្រោមដំបូលប្រក់ក្បឿងដែរ⁷⁸²។

ការធ្វើមនុស្សឃាត និងការសម្លាប់រង្គាល

ក) ទួលបេង

216. ទោះបីការចូលទៅទីតាំងនេះត្រូវបានរឹតត្បិតយ៉ាងតឹងតែង⁷⁸³ ទួលបេង ត្រូវបានគេស្គាល់យ៉ាងទូលំ ទូលាយថាជាទីតាំងសម្លាប់មនុស្ស⁷⁸⁴។ អ្នកទោសដែលត្រូវបាននាំយកទៅទួលបេង ពុំដែលត្រូវ បានឮពីពួកគាត់ម្តងទៀតឡើយ⁷⁸⁵។

217. សាក្សី និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ផ្តល់សក្ខីកម្មអំពីចំនួនដ៏ច្រើននៃរណ្តៅកប់សាកសព និងរណ្តៅ សាកសពរួមនៅទីតាំងនេះ។ មិន យ៉ាង បានឃើញរណ្តៅចំនួន ២០ ដែលស្ថិតនៅចម្ងាយ១០ម៉ែត្រ ពីគុកនេះ ដែលរណ្តៅនីមួយៗមានទទឹង៥ម៉ែត្រ និងបណ្តោយ៧ម៉ែត្រ និងជម្រៅ២ម៉ែត្រកន្លះ។ នៅពេលចប់រយៈកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ រណ្តៅទាំងនេះ “ពេញទាំងស្រុង” និងរោមទៅដោយ សត្វល្អិត⁷⁸⁶។ ស្បែក យ៉ាន់ ក៏រាយការណ៍អំពីរណ្តៅចំនួន ២០ ដោយរួមបញ្ចូលរណ្តៅមួយដែល មានសាកសពចំនួន ៥០ នៅខាងក្នុង⁷⁸⁷។ សាក្សីម្នាក់ទៀតបានប្រទះឃើញអណ្តូងមួយ និងរណ្តៅ ចំនួន ២ ដែលមានសកសពហើម នៅពេលគាត់ត្រូវបានចាត់តាំងឱ្យធ្វើការក្នុងវាលស្រែមួយ កែប្រែ ទួលបេង⁷⁸⁸។ រណ្តៅខ្លះមានក្បាលដែលត្រូវបានកាត់ ចំណែករណ្តៅខ្លះទៀតមានតែខ្នងសាកសព⁷⁸⁹។

218. ទោះជាចំនួនពិតប្រាកដនៃជនរងគ្រោះនៅទួលបេង មិនត្រូវបានដឹងក៏ដោយ ក៏ភស្តុតាងនេះបង្ហាញ ថាការសម្លាប់បានកើតឡើងជាទ្រង់ទ្រាយធំ។ ថ្នាក់ ផែង ដែលបានមានវត្តមាននៅពេលមានការដី

ករណីសាកសពរួម ក្រោយពេលរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដួលរលំ និងយោងថា “លទ្ធផលក្បាល ចំនួនរាប់រយ ឬរហូតដល់រាប់ពាន់” ត្រូវបានប្រទះឃើញក្នុងភូមិទួលបេង^{៧៩០}។ ម្នាក់ សេងលី វង្ស អំពីប្រជាជនចាមចំនួន ១៥០ នាក់ពីភូមិត្រពាំងឫស្សី ត្រូវបានបញ្ជូនទៅសម្លាប់នៅទួលបេងក្នុង ហេតុការណ៍មួយក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧^{៧៩១}។

- 219. មនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅទួលបេង រួមបញ្ចូលប្រជាជនថ្មី មនុស្សដែលទទួលបាន ការអប់រំ អតីតទាហាន លន់ នល់ និងអ្នករដ្ឋការ និងប្រជាជនចាម^{៧៩២}។ ប្រជាជនធម្មតាដែលត្រូវបាន សម្លាប់នៅទួលបេងដែរ^{៧៩៣}។ ភ័ស្តុតាងក៏បង្ហាញថា គ្រួសារទាំងមូលអាចត្រូវបានសម្លាប់ ប្រសិន បើសមាជិកគ្រួសារម្នាក់បានប្រព្រឹត្តកំហុសតូចតាច។ ស្ត្រីមានគភ៌ម្នាក់ និងប្តីរបស់គាត់ត្រូវបាននាំ យកទៅសម្លាប់ ពីព្រោះស្ត្រីនោះបានលួចយកស្រូវពីស្រែ^{៧៩៤} ហើយបុរសម្នាក់ និងគ្រួសាររបស់ គាត់ត្រូវបានសម្លាប់ ពីព្រោះគាត់បានលួចដំឡូងហូប^{៧៩៥}។
- 220. យ៉ាងហោចណាស់ ការសម្លាប់ខ្លះក្នុងចំណោមការសម្លាប់នានានៅទួលបេង ធ្វើឡើងដោយទាហាន តំបន់^{៧៩៦}។

ខ) វត្តអង្គញដី

- 221. មានមនុស្សបាត់ខ្លួនផងដែរ បន្ទាប់ពីត្រូវបានបញ្ជូនទៅវត្តអង្គញដី^{៧៩៧}។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមួយ រូបនិយាយថា គាត់បានឃើញដោយផ្ទាល់មនុស្សចំនួន ៣ ទៅ ៥ នាក់ ត្រូវបាននាំយកទៅសម្លាប់ នៅវត្តអង្គញដី និងភ្នំប្រុសជារៀងរាល់យប់ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧^{៧៩៨}។
- 222. បន្ទាប់ពីបទបញ្ជាឱ្យសម្លាប់ត្រូវបានអនុវត្តនៅទួលបេង ឬវត្តអង្គញដី ប្រធានឃុំនានា បានរាយការណ៍ ដោយផ្ទាល់ទៅ ប្រាក់ យុត្ត^{៧៩៩}។ ប្រាក់ យុត្ត បាននិយាយថា គាត់ជាអ្នករាយការណ៍អំពីការសម្លាប់ ទាំងនេះទៅ អោ អាន^{៨០០}។

ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍

- 223. រដ្ឋអំណាចស្រុកកំពង់សៀម បានប្រមូលព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីលក្ខណៈប្រជាសាស្ត្ររបស់ប្រជាជន សាវតារ និងទំនាក់ទំនង^{៨០១} ហើយជនរងគ្រោះជាច្រើននៃជនរងគ្រោះទាំងឡាយ នៅវត្តអង្គញដី និងទួលបេង ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ក្រុមដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅសម្រាប់ហេតុផលនយោបាយ ឬ ហេតុផលសាសនា ដោយរដ្ឋអំណាចតំបន់ ៤១។

ក) ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញនយោបាយ

224. ប្រជាជនថ្មី និង “ប្រជាជន ១៧ មេសា” ជាផ្នែកមួយដ៏ធំនៃជនរងគ្រោះទាំងនេះនៅទូលបេង^{៨០២}។ បន្ថែមពីលើនេះ សាក្សីនានាគូសបញ្ជាក់ថា អតីតទាហាន លន់ នល់ ក្នុងស្រុកនេះ ត្រូវបាននាំយកទៅឃុំឃាំង និងសម្លាប់នៅទូលបេង^{៨០៣} និងវត្តអង្គញដី^{៨០៤}។ ជាចុងក្រោយ កម្មាភិបាលភូមិភាគឧត្តរចាស់ដែលត្រូវបានឃុំឃាំងនៅវត្តអង្គញដី^{៨០៥} មុនពេលត្រូវបាននាំយកទៅសម្លាប់នៅទីតាំងសម្លាប់នានាក្នុងស្រុកនេះដោយរួមបញ្ចូលទូលបេង^{៨០៦}។

ខ) ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញខាងសាសនា និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍៖ ទូលបេង

225. ការសម្លាប់ដ៏ច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់នៃប្រជាជនចាមបានកើតឡើងនៅទូលបេង^{៨០៧}។ សាក្សីពិពណ៌នាអំពីចំនួនច្រើននៃជនជាតិចាម ដែលត្រូវបាននាំយកទៅទូលបេង មិនដែលត្រូវបានឃើញម្តងទៀត^{៨០៨}។ នេះបានរួមបញ្ចូលមនុស្សប្រហែល ១០០ គ្រួសារ ពីភូមិត្រពាំងឫស្សី^{៨០៩} និងមនុស្ស ៨ គ្រួសារពីភូមិត្រពាំងត្រស់^{៨១០}។ ស្បែង យ៉ាន់ ដែលបានរស់នៅក្នុងភូមិទូលបេងចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៧៥ បានឃើញប្រជាជនចាមមួយក្រុមប្រហែល៣០នាក់ ត្រូវបាននាំទៅកាន់មន្ទីរសន្តិសុខទូលបេង ជាច្រើនលើក^{៨១១}។ គាត់បានគូសបញ្ជាក់ថា គ្មានប្រជាជនចាមនៅសេសសល់ឡើយ នៅដំណាច់ឆ្នាំ១៩៧៧^{៨១២}។

គ) ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញខាងសាសនា និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍៖ វត្តអង្គញដី

226. គ្រួសារចាមក៏ត្រូវបាននាំយកទៅកាន់វត្តអង្គញដីផងដែរ^{៨១៣}។ សាក្សីម្នាក់និយាយថា ឪពុកធម៌របស់គាត់ ដែលជាប្រធានសហគមន៍សាសនាចាម ត្រូវបាននាំភូមិកំពង់ត្រស់ នៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ១៩៧៧។ គាត់ត្រូវបានឃុំឃាំងនៅសាលាអង្គញដី និងបន្ទាប់មកត្រូវបានសម្លាប់នៅភ្នំប្រុស រួមជាមួយប្រជាជនចាមប្រហែល ៣០ នាក់ទៀត^{៨១៤}។

១. ទីតាំងសម្លាប់គោកព្រីង

១. សេចក្តីផ្តើម

227. ទីតាំងសម្លាប់គោកព្រីង ជាវាលពិឃាតធំមួយដែលស្ថិតនៅលើមាត់បឹងមួយក្បែរភូមិក្តីបឹង (ក្តីបឹង) ក្នុងស្រុកកំពង់សៀម ដែលនៅទីនោះមនុស្សរាប់រយនាក់ត្រូវបានសម្លាប់ក្នុងអំឡុងពេលដែល អាណាន ធ្វើជាលេខាតំបន់ ៤១។ មនុស្សជាច្រើនក្នុងចំណោមមនុស្សដែលត្រូវបានសម្លាប់ ជាជនស៊ី

វិលធម្មតា ដែលជាប់សង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់ជាមួយរបបនោះ ចំណែកកម្មាភិបាល និងអ្នកមាន ឋានៈខ្ពស់ពីរបបមុន ជាទូទៅត្រូវបានបញ្ជូនទៅមន្ទីរសន្តិសុខស្រុក ឬមន្ទីរសន្តិសុខតំបន់។ **អា អាន** បានចេញបញ្ជាដោយផ្ទាល់ចំពោះការសម្លាប់នៅគោកព្រីង ដោយបានណែនាំឱ្យ ប្រាក់ យុត សម្រេចថា គួរសម្លាប់អ្នកដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួនណាខ្លះនៅគោកព្រីង ហើយគួរបញ្ជូននរណាខ្លះទៅ ថ្នាក់លើ។ ការសម្លាប់ទាំងនេះ បន្ទាប់មកត្រូវបានអនុវត្តដោយប្រធានឃុំវិហារធំ និងមនុស្សក្រោម បង្គាប់របស់គាត់ តាមការណែនាំរបស់ ប្រាក់ យុត។

228. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចោទប្រកាន់ **អា អាន** បទល្មើសឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិនៃ បទមនុស្សឃាត សម្លាប់រង្គាល ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយហេតុផលនយោបាយ និងសាសនា នៅទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មគោកព្រីង ព្រមទាំងមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុនស្របតាមក្រមព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៥៦⁸¹⁵។ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្វែងរកការចោទប្រកាន់ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់ នៅក្នុងទីតាំងនេះ លើកលែងតែអំពើមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុន។⁸¹⁶

២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង

229. ទីតាំងសម្លាប់មនុស្សគោកព្រីង ស្ថិតនៅលើមាត់បឹងធំ ចម្ងាយប្រមាណ ១ គីឡូម៉ែត្រពីភូមិក្តីបឹង ក្នុងឃុំវិហារធំ ស្រុកកំពង់សៀម⁸¹⁷។ ទោះជាការសម្លាប់ខ្លះៗអាចបានកើតឡើងនៅទីតាំងនេះ មុន ឆ្នាំ១៩៧៧ ការសម្លាប់ជាទ្រង់ទ្រាយធំបានកើតឡើងក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ និង១៩៧៨ ក្រោយការមកដល់ របស់ **អា អាន** និងកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីរបស់គាត់⁸¹⁸។ សាក្សីនានាស្មានថា មនុស្សក្រោម ១.០០០ នាក់ត្រូវបាននាំយកទៅគោកព្រីងដើម្បីសម្លាប់⁸¹⁹។

230. ទោះជាទីតាំងនេះនាពេលសព្វថ្ងៃជាវាលស្រែ ហើយមិនឃើញអ្វីនៅលើដីគួរឱ្យសម្គាល់បានក៏ដោយ⁸²⁰ ក៏សាក្សីនានាផ្តល់សក្ខីកម្មអំពីការបានឃើញរណ្តៅកប់សាកសពក្នុងចំនួនដ៏ច្រើននៅគោកព្រីង និងនៅតាមមាត់ច្រាំងនៃបឹងធំក្នុងអំឡុងពេលដែល **អា អាន** និងកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីដទៃទៀត ត្រួតត្រាតំបន់នោះ⁸²¹។ រណ្តៅទាំងនោះមានទំហំខុសៗគ្នាពីប្រហែល ៥ ម៉ែត្រការ៉េ ដល់១០០ ម៉ែត្រការ៉េ⁸²²។ សាក្សីនានាស្មានថារណ្តៅនីមួយៗមានសាកសពមនុស្សចំនួនពី ៨ ទៅ ២០ នាក់⁸²³។

៣. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច និងតួនាទីក្នុងការបោសសម្អាត

231. **អា អាន** បានចេញបញ្ជាផ្ទាល់ដីជាក់លាក់ទៅ ប្រាក់ យុត ឱ្យសម្លាប់មនុស្សនៅទីតាំងពិឃាតគោកព្រីង។ ជាពិសេស **អា អាន** បានបញ្ជាឱ្យ ប្រាក់ យុត “ជ្រើសរើស និងបញ្ជូនមនុស្សសំខាន់ៗទៅ

ថ្នាក់តំបន់” ហើយបន្ទាប់មក “សម្លាប់អ្នកសេសសល់នៅទីតាំងពិឃាតនៅគោកព្រីង”⁸²⁴។ ប្រាក់ យុត បានបញ្ជូនបទបញ្ជាឱ្យសម្លាប់ទាំងនេះ ចុះមកអនុវត្តសាត់ឈ្មោះ ស៊ី (ដែលជាអ្នកទទួល បន្ទុកសន្តិសុខស្រុកផងដែរ) និងប្រធានឃុំវិហារធំឈ្មោះ ជា⁸²⁵ ដែលមានសិទ្ធិអំណាចលើប្រធាន កងនានាដែលទីបំផុតជាអ្នកអនុវត្តការចាប់ខ្លួន និងការសម្លាប់ទាំងនេះ⁸²⁶។

៤. ព្រឹទ្ធកម្ម

ការធ្វើមនុស្សឃាត និងការសម្លាប់រង្គាល

- 232. បន្ទាប់ពីបានទទួលបញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់ពី ប្រាក់ យុត, ជា បានបញ្ជូនបទបញ្ជាទាំងនេះចុះ ទៅប្រធានកង និងប្រធានភូមិ ជាញឹកញាប់នៅក្នុងអង្គប្រជុំដែលត្រូវបានរៀបចំសម្រាប់គោល បំណងនោះ⁸²⁷។ គាត់ក៏បានផ្តល់ឈ្នួបពិសេស ដែលបានជួយជ្រោមជ្រែងក្នុងការចាប់ខ្លួន និងការ សម្លាប់ទាំងនោះ⁸²⁸។
- 233. ក្រោយកិច្ចប្រជុំទាំងនេះ ប្រធានកងបានដឹកនាំឈ្នួប និងទាហានដែលបានចាប់ខ្លួនជនរងគ្រោះ ដែលជួនកាលបានចងពួកគាត់នៅក្នុងដំណើរការចាប់ខ្លួននេះ⁸²⁹។ ការចាប់ខ្លួននានាជាទូទៅបាន កើតឡើងជាក្រុម-សាក្សីនានារំពូកអំពីការឃើញក្រុមអ្នកទោសដែលមានចំនួនពី ១០ ដល់ ៥០ នាក់ ត្រូវបាននាំចេញទៅក្នុងមួយលើក⁸³⁰។ ការចាប់ខ្លួនខ្លះត្រូវបានសម្របសម្រួលក្រោមលេសថា ជន រងគ្រោះត្រូវបានគេនាំទៅចូលរួមប្រជុំ ឬរៀនសូត្រ ឬត្រូវបានផ្លាស់ទៅភូមិថ្មីឆ្លងកាត់បឹងនេះ⁸³¹។ ការចាប់ខ្លួនជាច្រើនបានកើតឡើងនៅពេលយប់⁸³² ហើយជនរងគ្រោះមកពីគ្រប់ទិសទីនៃស្រុក កំពង់សៀម⁸³³។ នៅទូទាំងតំបន់ ៤១ ជនរងគ្រោះត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ ដោយសារជាប់ សង្ស័យថាមិនស្មោះនឹងរបបនេះ ដែលអាចកើតចេញពីកំហុសតូចតាច ដូចជាការត្អូញត្អែរអំពីរបប អាហារ ឬការលួចបេះផ្លែឈើ ឬលួចចាប់មាន់⁸³⁴។ ជនរងគ្រោះដទៃទៀតជាច្រើន ជាសមាជិក គ្រួសារ ឬមនុស្សជាប់ខ្សែរយៈអ្នកទោសដែលមានឋានៈខ្ពស់ ដែលត្រូវបាននាំយកទៅមន្ទីរសន្តិសុខ ស្រុក នៅទួលបេង និងវត្តអង្គញដី⁸³⁵។
- 234. ឈ្នួប និងទាហាន បានយកជនរងគ្រោះដែលត្រូវបានចងទៅទីតាំងពិឃាតគោកព្រីង។ សាក្សីជា ច្រើនរំពូកអំពីការបានឃើញអ្នកទោស ដែលត្រូវបានដឹកនាំទៅកាន់ទិសដៅគោកព្រីង ហើយអ្នក ទោសជាច្រើនក្នុងចំណោមអ្នកទោសទាំងនោះ រំពូកថា គ្មាននរណាម្នាក់បានវិលត្រឡប់មកវិញ ឡើយ⁸³⁶។ អ្នកឈឺ ឬមិនអាចធ្វើដំណើរទៅគោកព្រីង ជួនកាលត្រូវបានសម្លាប់នៅតាមផ្លូវ⁸³⁷។

235. នៅពេលជនរងគ្រោះបានមកដល់គោកព្រីង កម្មាភិបាល ល្អប និងទាហានបានសម្រាតសម្លៀកបំពាក់របស់ជនរងគ្រោះ^{៨៣៨} បណ្តើរពួកគាត់ទៅមាត់រណ្តៅកប់សាកសព និងបានសម្លាប់ពួកគាត់ដោយវាយនឹងដំបងឈើ ឬដំបងដែក ត្រង់ក្បាល និងបន្ទាប់មកកាត់-ក របស់ពួកគាត់^{៨៣៩}។ កុមារជួនកាលត្រូវបានគ្រវែងចូលក្នុងរណ្តៅកប់សាកសពទាំងអស់^{៨៤០}។ ក្នុងករណីខ្លះ កម្មាភិបាល និងទាហានទាំងនេះបានរំលោភស្ត្រី មុនពេលសម្លាប់ពួកគាត់^{៨៤១}។
236. ទោះជាមានការប៉ុនប៉ងខ្លះដើម្បីរក្សាទុកការសម្លាប់ជារឿងសម្ងាត់ក៏ដោយ^{៨៤២} ក៏បារីជួនកាលបានអបអរ ក្រោយពេលការសម្លាប់ត្រូវបានបញ្ចប់ និងបានអួតប្រាប់គ្នាអំពីចំនួនមនុស្សដែលពួកគាត់បានសម្លាប់^{៨៤៣}។ ពួកគាត់ជួនកាលក៏បានប្រាប់អ្នកដទៃអំពីអ្វីដែលពួកគាត់បានធ្វើ។ បារីម្នាក់ឈ្មោះឯម បាននាំដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឈ្មោះ ពិន ដន ទៅរណ្តៅសាកសពរួមមិនយូរប៉ុន្មានក្រោយពេលមានការសម្លាប់រង្គាលមួយ និងបានបង្ហាញគាត់អំពី “សាកសពហើមដែលធ្វើឲ្យដឹងខាងលើសាកសពប្រេះ”^{៨៤៤}។ បារីម្នាក់ទៀតឈ្មោះ ខេន បានពន្យល់ទៅសាក្សី កាក់ ស្រៀន អំពីវិធីដែលគាត់ និងមនុស្សដទៃវាយជនរងគ្រោះរហូតដល់ស្លាប់ និងកាត់បំពង់-ករបស់ពួកគាត់ និងបានប្រាប់គាត់ថា “សាកសពត្រូវបានតម្រៀបជាជួរក្នុងរណ្តៅសាកសពដូចឧស”^{៨៤៥}។ ខេន បានទទួលស្គាល់ដូច្នេះចំពោះ កាក់ ស្រៀន មុនពេលចប់របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ^{៨៤៦}។
237. យ៉ាងហោចណាស់សាក្សី និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន ៦ នាក់ រាយការណ៍អំពីការបានឃើញសាកសព និងរណ្តៅកប់សាកសព ដែលជាលទ្ធផលពីការសម្លាប់រង្គាលទាំងនេះ^{៨៤៧}។ ភ័ស្តុតាងដ៏គួរឱ្យរន្ធត់អំពីការសម្លាប់ទាំងនេះមានភាពជាក់ស្តែង។ ប៊ុម សេ រាយការណ៍អំពីការបានឃើញ “ជើង និងដៃ ផុសចេញពីរណ្តៅ” ៥ ថ្ងៃបន្ទាប់ពីមានការសម្លាប់រង្គាលមួយ^{៨៤៨}។ ការចាប់ខ្លួន និងការសម្លាប់ទាំងនេះបានបន្តរហូតដល់ឆ្នាំ១៩៧៩ នៅពេលដែលវៀតណាមបានមកដល់^{៨៤៩}។ បន្ទាប់ពីមានការលុកលុយរបស់វៀតណាមក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩ អ្នកស្រុកបានចាប់ផ្តើមដឹករណ្តៅសាកសពរួមដើម្បីស្វែងរកមាស និងគ្រឿងអលង្ការ និងមានសម្លៀកបំពាក់ លលាដ៍ក្បាល និងឆ្អឹងរាយប៉ាយនៅទីតាំងនេះ^{៨៥០}។ បន្ទាប់ពីការសម្លាប់មួយក្រុមនៅគោកព្រីងត្រូវបានអនុវត្តជារាយការណ៍ទៅ ប្រាក់យុត អំពីការបំពេញភារកិច្ចរបស់គាត់ដែលត្រូវបានចាត់តាំង។ បន្ទាប់មក ប្រាក់ យុត រាយការណ៍បន្តទៅ អោ អាង^{៨៥១}។
238. ដោយសារកង្វះកំណត់ត្រាដែលនៅសេសសល់ យើងពុំអាចគណនាជាក់លាក់អំពីចំនួនជនរងគ្រោះនៅគោកព្រីងបានឡើយ ប៉ុន្តែភ័ស្តុតាងនេះបង្ហាញថា វាមានចំនួនសន្លឹកសន្លាប់។ ដំណើររឿងរបស់

សាក្សីនានាអំពីការចាប់ខ្លួនជាទ្រង់ទ្រាយធំ រណ្តៅកប់សាកសពមួយចំនួនធំដែលពេញ និងហូរ
 ហៀរទៅដោយសាកសព និងរយៈកាលយូរអង្វែងដែលទីតាំងនេះបានបំពេញមុខងារ បង្ហាញអំពី
 ចំនួនជនរងគ្រោះ ដ៏ច្រើនសន្លឹកសម្លាប់។ សាន សុន បានសួរ ថាមនុស្សចំនួន ៨០០-៩០០ ត្រូវ
 បានសម្លាប់នៅទីតាំងនេះ^{៨៥២}។ ប៊ិម សេ និយាយថា បន្ទាប់ពីមានការលុកលុយរបស់វៀតណាម
 នៅពេលដែលអ្នកស្រុកបានកំពុងគាស់សាកសពក្នុងរណ្តៅសាកសពរួមទាំងនោះដើម្បីស្វែងរក
 គ្រឿងអលង្ការ និងវត្ថុមានតម្លៃ អ្នកទាំងឡាយដែលបានមានវត្ថុមាននៅទីនោះបានសួរថា មាន
 ជនរងគ្រោះប្រមាណ ១០០០ នាក់^{៨៥៣}។

ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍

ក) ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញផ្អែកនយោបាយ

239. ជនរងគ្រោះជាច្រើនក្នុងចំណោមជនរងគ្រោះទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅគោកព្រីង ជា
 ប្រជាជន ១៧ មេសា ឬប្រជាជនថ្មី ដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ ដោយសារគេយល់ថាជាអ្នក
 ស្មោះត្រង់របប លន់ នល់ ក្នុងអំឡុងសង្គ្រាមស៊ីវិល^{៨៥៤}។ អតីតទាហាន លន់ នល់ និងមនុស្សដែល
 ជាប់ចោទជាប់ឡើយរបប លន់ នល់ ក៏ត្រូវបានសម្លាប់នៅគោកព្រីងផងដែរ^{៨៥៥}។

ខ) ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញទៅលើសាសនា និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍

240. ប្រជាជនចាមជាច្រើន និងគ្រួសារ ក៏ត្រូវបានសម្លាប់នៅគោកព្រីងផងដែរ^{៨៥៦}។

ច. មន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ

១. សេចក្តីផ្តើម

241. តំបន់ដែលស្ថិតនៅកៀកបរិវេណវត្តបាធាយក្នុងស្រុកបាធាយ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាមន្ទីរសន្តិសុខ
 ថ្នាក់ស្រុកដើម្បីឃុំឃាំង សួរចម្លើយ និងសម្លាប់អ្នកទោសក្នុងអំឡុងពេល អោ អាន ធ្វើជាលេខា
 តំបន់ ៤១។ ភ័ស្តុតាងនេះបង្ហាញថា កម្មាភិបាលក្រោម អោ អាន បានសម្លាប់មនុស្សរាប់ពាន់នាក់
 នៅទីតាំងនេះ។ អ្នកទោសដែលត្រូវបានឃុំឃាំង និងសម្លាប់នៅបរិវេណវត្តបាធាយ បានរួមបញ្ចូល
 ជនស៊ីវិលធម្មតាដែលជាប់ចោទពីកំហុសផ្សេងៗ អតីតកម្មាភិបាលដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាខ្មាំង
 ប្រជាជនចាម និងមនុស្សមកពីភូមិភាគបូព៌ា។ មានភ័ស្តុតាងជាក់ស្តែងនិងស៊ីចង្វាក់ដែលថា អោ
 អាន ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ក្នុងទម្រង់នៃការធ្វើមនុស្សឃាត

ការសម្លាប់រង្គាល ការដាក់ជាទាសករ ការចាប់ដាក់ពន្ធនាគារ ការធ្វើទារុណកម្ម ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងអំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ។ ការសម្លាប់ប្រជាជនចាមនៅវត្តបាធាយ ក៏ពាក់ព័ន្ធផងដែរទៅនឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់ អា អាន ចំពោះអំពើប្រល័យពូជសាសន៍។

242. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចោទប្រកាន់ អា អាន បទល្មើសឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដែលមានបទល្មើសដូចជា ការឃុំឃាំង មនុស្សឃាត សម្លាប់រង្គាល ទារុណកម្ម អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំឃាំងបែបអមនុស្សធម៌ ការងារដោយបង្ខំ និងការរំលោភលើរាងកាយ) ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយហេតុផលនយោបាយ និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយហេតុ (លើអ្នកទោសរសន្តិសុខវត្តបាធាយ ព្រមទាំងបទមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុនស្របតាមក្រមផលសាសនានៅមន្ទីរ ១៩៥៦ព្រហ្មទណ្ឌ^{៨៥៧}។ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្វែងរកការចោទប្រកាន់ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់នៅក្នុងទីតាំងនេះ លើកលែងតែអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត ដូចជា ការងារដោយបង្ខំ និងការរំលោភលើរាងកាយអ្នកទោស និងអំពើមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុន^{៨៥៨}។

២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង

243. មន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយស្ថិតនៅកៀកបរិវេណវត្តបាធាយក្នុងភូមិ និងឃុំបាធាយ ក្នុងស្រុកបាធាយ^{៨៥៩} ។ ទីតាំងនេះស្ថិតនៅចម្ងាយប្រមាណ ៦០ គីឡូម៉ែត្រ ខាងជើងភ្នំពេញ នៅប៉ែកខាងត្បូងនៃផ្លូវជាតិលេខ ៦ ក្បែរត្រង់ផ្លូវកោងទៅប៉ែកខាងកើតឆ្ពោះទៅកំពង់ចាម^{៨៦០}។ មន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ ពុំស្ថិតនៅក្នុងបរិវេណវត្តនេះឡើយ ប៉ុន្តែស្ថិតនៅកៀកបរិវេណវត្តនៅប៉ែកខាងកើត^{៨៦១} និងត្រូវបានបំផ្លាញចាប់តាំងពីពេលនោះមក^{៨៦២}។ ប៉ុន្តែវត្តនេះនៅតែមានអត្ថិភាព និងហ៊ុំព័ទ្ធទៅដោយចេតិយ ភូមិ និងរបងព័ទ្ធជុំវិញ^{៨៦៣}។

244. វត្តបាធាយបានចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការជាមន្ទីរសន្តិសុខមួយនៅដើមឆ្នាំ១៩៧៥ និងបានបញ្ឈប់នៅពេលទ័ពវៀតណាមបានមកដល់ក្នុងខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩^{៨៦៤}។

245. ក្នុងអំឡុងរយៈកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ មន្ទីរសន្តិសុខនេះមានអគារមួយចំនួន។ មន្ទីរសន្តិសុខនេះមានទំហំប្រហែល ៤ម៉ែត្រ គុណនឹង ៥ម៉ែត្រ^{៨៦៥}។ ក៏មានអគារមួយចំនួនផងដែរដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ឃុំឃាំងអ្នកជាប់ឃុំ^{៨៦៦} សាលសួរចម្លើយ^{៨៦៧} និងកន្លែងដាំស្ពឺ^{៨៦៨}។ រណ្តៅកប់សាកសពបានគ្របដណ្តប់តំបន់មួយដ៏ធំទៅប៉ែកខាងត្បូង និងខាងកើតនៃអគារមន្ទីរសន្តិសុខនេះ^{៨៦៩}

។ រណ្តៅចំនួនរាប់រយដែលមានទំហំផ្សេងគ្នានៅតំបន់នេះ^{៨៧០}។ តំបន់នេះសព្វថ្ងៃព្រៃដុះជុំជិត និង គ្មានសញ្ញានៃអង្គធាតុមនុស្សនៅលើផ្ទៃដីនាពេលបច្ចុប្បន្នឡើយ^{៨៧១}។

246. មន្ទីរសន្តិសុខនេះ និងរណ្តៅកប់សាកសពទាំងនេះ ស្ថិតនៅកំបាំងពីផ្លូវជាតិក្នុងដោយព្រៃ^{៨៧២}។ សាក្សីម្នាក់បាននិយាយថា នរណាដែលត្រូវបានគេចាប់ នៅពេលដើរក្នុងតំបន់នេះក្នុងអំឡុងរបប កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនឹងត្រូវបានសម្លាប់^{៨៧៣}។

៣. រចនាសម្ព័ន្ធ និងតួនាទីក្នុងការបោសសម្អាត

247. កម្មាភិបាលម្នាក់ឈ្មោះ “ហាស់” បានគ្រប់គ្រងមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយនេះរហូតដល់ពេលគាត់ ត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់នៅពេលណាមួយក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧^{៨៧៤}។ បន្ទាប់ពីការចាប់ខ្លួន ហាស់ គាត់ ត្រូវបានជំនួសដោយ ពិន ពៅ ដែលជួនកាលត្រូវបានស្គាល់ថា យុន យឹម^{៨៧៥}។ លឹម ជាអនុប្រធាន នៃគុកនេះ^{៨៧៦} ហើយឆ្នាំចំនួន ៧ នាក់បានធ្វើការនៅទីនោះ^{៨៧៧}។

248. នៅពីលើមន្ទីរសន្តិសុខនេះ កម្មាភិបាលម្នាក់ឈ្មោះ ភឹម (ពីភូមិភាគនិរតី)^{៨៧៨} បានធ្វើជាលេខាស្រុក បាធាយ បន្ទាប់ពីការចាប់ខ្លួនអ្នកមុនគាត់ឈ្មោះ តា សៅ ចំពោះការមានទំនាក់ទំនងជាមួយ “បណ្តាញក្បត់”^{៨៧៩}។ ណាង ជាប្រធានមន្ទីរស្រុកនេះក្នុងស្រុកបាធាយ^{៨៨០}។

249. លេខាស្រុកឈ្មោះ ភឹម បានបញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួនមនុស្សទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ^{៨៨១}។ នៅពេលនិយាយទៅកាន់សាក្សី ពុត កុល ភឹម បានទទួលស្គាល់អំពីទំហំនៃការបោសសម្អាតដែលគាត់បានជាប់ពាក់ព័ន្ធ។ គាត់បានប្រាប់ ពុត កុល ថា “មនុស្សរាប់ពាន់នាក់ត្រូវបានចាប់ខ្លួនក្នុងភូមិភាគកណ្តាល ពិសេសនៅចន្លោះពីឆ្នាំ១៩៧៧ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៩”^{៨៨២}។ គាត់ក៏បាននិយាយថា ការបញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់ បានទៅដល់ស្រុកទាំងនោះ *តាមរយៈថ្នាក់តំបន់*^{៨៨៣}។

250. ការបញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួន ភឹម ត្រូវបានអនុវត្តដោយ អ៊ិន (ហៅ អេន)^{៨៨៤} ដែលកាលនោះជាមេបញ្ជាការយោធាស្រុកបាធាយ ដែលជាអង្គរក្ស និងនិរសារជំនិតរបស់ ភឹម ផងដែរ^{៨៨៥}។ ការចាប់ខ្លួនក៏ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយល្អបឃុំក្មេងៗផងដែរ^{៨៨៦}។

251. នៅពេលដែលអ្នកជាប់ឃុំឃាំងបានមកដល់មន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ ពួកគាត់ត្រូវបានសួរចម្លើយ ហើយរបាយការណ៍សួរចម្លើយរបស់ពួកគាត់ត្រូវបានបញ្ជូនទៅលេខាស្រុក ភឹម^{៨៨៧} ដែលបន្ទាប់មកបានបញ្ជូនរបាយការណ៍ទាំងនោះទៅរដ្ឋអំណាចតំបន់ ដើម្បីសម្រេចថាតើត្រូវសម្លាប់អ្នកទោស

ណាខ្លះ^{៨៨៨}។ នៅពេលសេចក្តីសម្រេចទាំងនេះត្រូវបានធ្វើ ភីម បានប្រាប់កម្មាភិបាលនៅមន្ទីរសន្តិសុខនេះថាអ្នកទោសណាខ្លះត្រូវបានសម្លាប់ និងខ្លះអាចត្រូវបានដោះលែង^{៨៨៩}។ បន្ទាប់ពីបានអនុវត្តតាមការណែនាំរបស់ ភីម ប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខនេះនឹងប្រាប់ ភីម អំពីចំនួនអ្នកទោសដែលត្រូវបានឃុំឃាំង សម្លាប់ និងដោះលែង^{៨៩០}។ ដោយហេតុថានេះជាការពិតសម្រាប់មន្ទីរសន្តិសុខទាំងអស់ក្នុងតំបន់ ៤១ អា អា ន បានទទួលរបាយការណ៍អំពីការសម្លាប់ទាំងនេះ^{៨៩១}។

252. ប្រធានកងការពារផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ អា អា ន (និងប្រធានយោធាតំបន់ ៤១) សុខ^{៨៩២} បានទៅវត្តបាធាយនៅគ្រាមួយដែលអ្នកទោស “ដែលជាប់ខ្នោះ និងដែលស្រែកឱ្យជួយ” ត្រូវបាននាំយកចេញទៅសម្លាប់^{៨៩៣}។ អា អា ន បានមានវត្តមានដោយផ្ទាល់ នៅវត្តបាធាយយ៉ាងហោចណាស់ចំនួនដងដើម្បីចូលរួមប្រជុំ^{៨៩៤}។

253. ក្រោមរចនាសម្ព័ន្ធនៃសិទ្ធិអំណាចនេះ មន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយបានដើរតួនាទីជាទីតាំងដ៏សំខាន់មួយក្នុងការអនុវត្តការបោសសម្អាតនៃភូមិភាគកណ្តាល^{៨៩៥}។

៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម

ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង

254. មនុស្សរាប់ពាន់នាក់ត្រូវបានឃុំឃាំង និងសម្លាប់នៅវត្តបាធាយក្នុងអំឡុងរយៈកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ^{៨៩៦} ដោយរួមបញ្ចូលស្ត្រី និងកុមារ^{៨៩៧}។

255. លេខាស្រុកបាធាយ ភីម បានចេញបញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួនទៅកាន់ទាហាន និងឈ្មួញស្រុក ដែលបន្ទាប់មកបានចាប់អ្នកទោស និងបានយកពួកគាត់ទៅវត្តបាធាយ^{៨៩៨}។ ជាទូទៅ អ្នកទោសត្រូវបានដឹកទៅកាន់មន្ទីរសន្តិសុខនេះជាក្រុមធំៗតាមរថយន្ត^{៨៩៩}។ អ្នកជាប់ឃុំឃាំងខ្លះក៏ត្រូវបាននាំយកចេញទៅដោយថ្មើជើង^{៩០០} ឬតាមរថយន្ត^{៩០១}។ ជួនកាល គុកនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាកន្លែងសម្រាប់រៀបចំការបញ្ជូនអ្នកទោសបន្តទៅទីតាំងដទៃក្នុងភូមិភាគកណ្តាល ដូចជានៅភ្នំប្រុស ឬចម្ការកៅស៊ូ^{៩០២}។

256. នៅពេលពួកគាត់មកដល់មន្ទីរសន្តិសុខនេះ អ្នកទោសមែងត្រូវបានយកទៅបន្ទប់សួរចម្លើយ ដែលនៅទីនោះពួកគាត់បានទទួលរងទារុណកម្ម ដើម្បីទទួលបានចម្លើយសារភាព^{៩០៣}។ បន្ទាប់ពីនេះ ពួកគាត់នឹងត្រូវបានឃុំឃាំង និងត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើការ ឬត្រូវបានសម្លាប់^{៩០៤}។

257. គ្មានដំណើរការនីតិវិធីច្បាប់ឡើយពាក់ព័ន្ធនឹងការឃុំឃាំងមនុស្សនៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ។ គ្មានភស្តុតាងឡើយចំពោះការចាប់ខ្លួនតាមរយៈដីកាចាប់ខ្លួន ឬដីកាចេញដោយតុលាការមានសុពលភាព។ គ្មានភស្តុតាងឡើយ ដែលថាអ្នកទោសត្រូវបានប្រាប់ដំណឹងអំពីមូលហេតុនៃការចាប់ខ្លួន ឬក៏ការចោទប្រកាន់តាមផ្លូវច្បាប់ ឬភស្តុតាងយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការចោទប្រកាន់ ហើយអ្នកទោសមានជំនួយពីមេធាវី ការឃុំឃាំងតាមផ្លូវច្បាប់ គឺស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យរបស់អ្នកច្បាប់ ឬថាការជំនុំជម្រះ ឬការកំណត់ពិរុទ្ធភាព បានកើតឡើងឡើយ។

អំពីអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត

ក) លក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌នៃការឃុំឃាំង

258. អ្នកទោសនៅវត្តបាធាយស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌។ អ្នកជាប់ឃុំឃាំងត្រូវបានដាក់ខ្នោះជើង^{៩០៥} និងជួនកាលត្រូវបានដាក់ខ្នោះដៃ^{៩០៦} និងត្រូវបានឃុំឃាំងជាមួយអ្នកទោសមួយចំនួនធំផ្សេងទៀត^{៩០៧}។

259. ចំណីអាហារដែលត្រូវបានផ្តល់ឱ្យមិនគ្រប់គ្រាន់ ទាំងបរិមាណនិងគុណភាព ដោយបានធ្វើឱ្យអ្នកជាប់ឃុំឃាំងអត់ឃ្លាន និងខ្វះជីវជាតិ^{៩០៨}។ សាក្សីម្នាក់បាននិយាយថា អ្នកទោសត្រូវបានផ្តល់ឱ្យអាហារមួយពេលប៉ុណ្ណោះសម្រាប់មួយថ្ងៃ ដែលមានបាយមួយស្លាបព្រា^{៩០៩} ហើយពួកគេត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យផឹកទឹកតែម្តងប៉ុណ្ណោះក្នុងមួយថ្ងៃ^{៩១០}។ អ្នកទោសដែលខ្វះជីវជាតិខ្លះបានស្លាប់^{៩១១}។ សាក្សីម្នាក់បាននិយាយថា អ្នកជាប់ឃុំឃាំងដែលត្រូវសម្លាប់ ត្រូវបានបង្អត់អាហារដើម្បីទប់ស្កាត់ការតដៃ^{៩១២}។

260. លក្ខខណ្ឌអនាម័យនៅវត្តបាធាយមានភាពយ៉ាប់យឺន ហើយជាលទ្ធផលអ្នកទោសខ្លះបានធ្លាក់ខ្លួនឈឺជាទម្ងន់^{៩១៣}។ គ្មានការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ ហើយអ្នកជាប់ឃុំឃាំងភ័យខ្លាចថា ការប្រាប់ឱ្យដឹងអំពីជំងឺរបស់ពួកគាត់នឹងនាំឱ្យគេសម្លាប់ពួកគាត់^{៩១៤}។ អ្នកទោសខ្លះបានស្លាប់ដោយសារជំងឺរបស់ខ្លួន^{៩១៥}។

261. អ្នកទោសដែលមិនទាន់បានត្រូវសម្លាប់ភ្លាម គឺស្ថិតនៅក្រោមការងារដោយបង្ខំដោយមានការឃ្លាំមើលដើម្បីជួលដល់មន្ទីរសន្តិសុខ និងផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់របបនោះ^{៩១៦} ទម្រង់ពលកម្មដែលតម្រូវនោះរួមមាន ដងទឹក^{៩១៧} រានដី^{៩១៨} ដាំដុះឡើង^{៩១៩} ធ្វើដី^{៩២០} និងជាញឹកញាប់ដឹករណ៍សម្រាប់កប់អ្នកទោសដែលត្រូវបានសម្លាប់ ឬបានស្ថិតក្នុងសភាពទន់ខ្សោយពេកមិនអាចធ្វើការបាន^{៩២១}។ កម្មករដែលមិនបានធ្វើការខ្លាំងគ្រប់គ្រាន់ត្រូវបានវាយដំ^{៩២២} ឬសម្លាប់ចោល^{៩២៣}។ អ្នកជាប់ឃុំនៅវត្តបាធាយជឿថាការ

ធ្វើការងារខ្លាំងគឺជាផ្លូវរស់តែមួយគត់៖ “ពីព្រោះ [ពួកគេ] ធ្វើការខ្លាំង [ពួកគេ] អត់ត្រូវសម្លាប់ ទេ”⁹²⁴។

ការធ្វើទារុណកម្ម

- 262. អតីតប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយបានដឹងថាមានប្រើទារុណកម្មនៅទីនោះ⁹²⁵។ ទារុណកម្មត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាញឹកញាប់នៅវត្តបាធាយ ដើម្បីទទួលបានចម្លើយសារភាព⁹²⁶ ឬដើម្បីផ្ដន្ទាទោសអ្នកជាប់ឃុំឃាំង⁹²⁷។ ការសួរចម្លើយរមែងត្រូវបានធ្វើភ្លាមៗ នៅពេលដែលអ្នកទោសបានមកដល់ដើម្បី “ស្វែងរកបណ្ដាញ”⁹²⁸។
- 263. ការវាយដំនឹងរំពាត់ ឬដំបង គឺជាវិធីសាស្ត្រទូទៅនៃការធ្វើទារុណកម្ម⁹²⁹។ គេបានឮអ្នកជាប់ឃុំឃាំងស្រែកដោយការឈឺចាប់⁹³⁰។ អ្នកសួរចម្លើយជូនកាលក៏បានចងអ្នកទោសក្នុងសភាពដែលពិបាកទ្រាំទ្រ⁹³¹ ឬបានធ្វើឲ្យអ្នកទោសចង់ដង្ហើមដោយច្រកក្បាលក្នុងថង់ប្លាស្ទិក⁹³²។ អតីតអ្នកទោសម្នាក់ដែលនៅមានស្មារតីរូស ដែលនៅមើលឃើញពីការរងទារុណកម្មក្នុងមន្ទីរសន្តិសុខនេះពិពណ៌នាអំពីវិធីដែល “ដៃទាំងពីរបស់គាត់ត្រូវបានចងទៅក្រោយខ្នងយ៉ាងតឹង ហើយគាត់ត្រូវបានគេបញ្ជាឲ្យឈរជើងមួយ ក្រោមកម្ដៅថ្ងៃ”⁹³³។

ការធ្វើមនុស្សឃាត និងការសម្លាប់រង្គាល

- 264. របាយការណ៍មួយរបស់ DC-Cam បានស្មានថាមនុស្សចំនួន ៨០០០ ទៅ ១០០០០ នាក់ត្រូវបានសម្លាប់នៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ⁹³⁴។ អតីតប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខនេះ បានទទួលស្គាល់ថា អ្នកទោសភាគច្រើនដែលត្រូវបានយកទៅកាន់ទីនោះ ត្រូវបានសម្លាប់⁹³⁵ ដែលជាការពិតមួយដែលអះអាងដោយអ្នកនៅរស់ម្នាក់ដែលបាននិយាយថា មនុស្សដែលមិនត្រូវបានសម្លាប់ គឺ “មនុស្សមួយក្រុមតូចដែលបានធ្វើការឲ្យពួកវា”⁹³⁶។ ទោះបីជាការសម្លាប់អាចត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅទីនោះ មុនពេលនោះក៏ដោយ ក៏ចំនួននៃការសម្លាប់នៅវត្តបាធាយបានកើតឡើង “នៅពេលកម្មាភិបាលនិរតីបានមកដល់ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧” និងនៅពេលអ្នកទោសពីភូមិភាគបូព៌ាបានមកដល់⁹³⁷។ ការសម្លាប់បានកើតឡើងជារៀងរាល់ថ្ងៃ⁹³⁸ រហូតដល់យ៉ាងហោចណាស់ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៧៨⁹³⁹។
- 265. សាក្សីម្នាក់ផ្តល់សក្ខីកម្មអំពីការបានឃើញដោយផ្ទាល់នូវការសម្លាប់ចំនួនរាប់ពាន់⁹⁴⁰។ អតីតអ្នកទោសនានាពិពណ៌នាអំពីវិធីដែលអ្នកទោសចំនួន១ ទៅ៣រយនាក់ ត្រូវបាននាំមកជារៀងរាល់ថ្ងៃ ឬចន្លោះតែមួយថ្ងៃ ឬពីរថ្ងៃពីគ្នា ដែលរយន្តនីមួយៗមានមនុស្សប្រហែល ២០ នាក់⁹⁴¹។ ចំនួននៃ

ការសម្លាប់ និងទំហំនៃរណ្តៅទាំងប៉ុន្មានដែលអ្នកជាប់ឃុំឃាំងត្រូវដឹកមានទំហំខុសគ្នា “អាស្រ័យតាមចំនួនមនុស្សនៅលើរថយន្ត”^{៩៤២}។ ស្រដៀងនេះ អតីតអ្នកជាប់ឃុំឃាំងម្នាក់គូសបញ្ជាក់ថា ចំនួនរណ្តៅដែលគាត់ត្រូវដឹក “អាស្រ័យលើចំនួនមនុស្សដែលត្រូវបានសម្លាប់ក្នុងមួយថ្ងៃ” និងថារណ្តៅ មានទំហំខុសគ្នាដើម្បីដាក់ “នៅពេលពួកគាត់សម្លាប់កុមារ”^{៩៤៣}។ រណ្តៅសាកសពរួមសរុបចំនួន ៤០០ ទៅ ៥០០ ត្រូវបានប្រទះឃើញនៅទីតាំងនេះ ក្រោយពេលចប់រយៈកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ^{៩៤៤}។

266. ការសម្លាប់ជាទូទៅបានកើតឡើងនៅក្នុងព្រៃនៅពេលល្ងាច ឬយប់^{៩៤៥} ហើយវិធីសាស្ត្រនៃការសម្លាប់មិនដូចគ្នាទេ។ សាក្សីនានាពិពណ៌នាអំពីវិធីដែល “កុមារត្រូវបានសម្លាប់ដោយដំបងឬស្បី” ចំណែកមនុស្សពេញវ័យ “ត្រូវបានសម្លាប់ដោយចាក់បំពង់-ក របស់ពួកគាត់”^{៩៤៦}។ សាក្សីម្នាក់ទៀតបានពន្យល់ថា “សាកសពរបស់ស្ត្រីត្រូវបានវះ ហើយប្រម៉ាត់ត្រូវបានយកចេញ”^{៩៤៧} ហើយថាអ្នកសម្លាប់ជួនកាលសម្រាតសម្លៀកបំពាក់របស់ជនរងគ្រោះស្ត្រី មុនពេលសម្លាប់ពួកគាត់^{៩៤៨}។ អតីតអ្នកទោសម្នាក់បានឃើញអ្នកជាប់ឃុំឃាំងត្រូវបាន “វាយនឹងដំបងឬស្បី” មុននឹង “ត្រូវបានចាក់ពិស្មាដល់ទ្រូងនឹងចំពុះទង”^{៩៤៩}។ អ្នកទោសម្នាក់ក្នុងចំណោមអតីតអ្នកទោសទាំងនេះឆ្លុះបញ្ចាំងថា “មានវិធីជាច្រើនដើម្បីសម្លាប់មនុស្ស”^{៩៥០}។ ពិន ពៅ ទទួលស្គាល់ថា អ្នកសម្លាប់មានភាពថ្លៃប្រមិត អំពីវិធីសាស្ត្រដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីសម្លាប់អ្នកទោស^{៩៥១}។ អ្នកទោសម្នាក់ទៀតបានឃើញអ្នកជាប់ឃុំឃាំងត្រូវបាន “កប់ទាំងរស់”^{៩៥២}។ អ្នកទោសម្នាក់ដែលទទួលបន្ទុកកប់រណ្តៅនឹងដី បានកត់សម្គាល់ឃើញថា វត្តមានតម្លៃត្រូវបានយកពីអ្នកជាប់ឃុំឃាំង មុនពេលពួកគាត់ត្រូវបានសម្លាប់^{៩៥៣}។ ភ្លេងកង់រំពងត្រូវបានលេង ក្នុងអំឡុងពេលសម្លាប់ដើម្បីបំបាត់សំឡេងដែលកើតចេញពីការសម្លាប់^{៩៥៤}។

267. ក្រុមអ្នកជាប់ឃុំឃាំងមួយចំនួន ត្រូវបានធ្វើបាបខ្លាំងជាងក្រុមអ្នកជាប់ឃុំឃាំងដទៃ។ សាក្សីនានារាយការណ៍ថា នៅពេលកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីបានមកដល់ មនុស្សពីភូមិភាគបូព៌ាត្រូវបានដឹកទៅវត្តបាធាយដើម្បីសម្លាប់^{៩៥៥}។ ជនរងគ្រោះពីភូមិភាគបូព៌ាត្រូវបានចោទថាជាជនក្បត់ និងជាមនុស្សរបស់វៀតណាម^{៩៥៦}។ អ្នកទោសប្រភេទនេះត្រូវបានសម្លាប់ស្ទើរតែភ្លាមៗ បន្ទាប់ពីពួកគាត់បានផ្តល់ ប្រវត្តិរូបផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគាត់ (ជាជាងស្ថិតក្រោមទារុណកម្មដូចអ្នកទោសដទៃដែលត្រូវបានឃុំឃាំងនៅវត្តបាធាយ)^{៩៥៧} ដើម្បីរបបនេះអាចកត់ត្រាអំពីអាយុនិងស្រុកកំណើតរបស់អ្នកទោសពីប៉ែកបូព៌ាទាំងនេះ។ ពួកគាត់ជួនកាលត្រូវបានសម្លាប់ជាក្រុម^{៩៥៨}។ អតីតអ្នកទោសម្នាក់នៅវត្តបាធាយរំលឹកថាការអនុវត្តបែបនេះបានកើតឡើងរាល់ថ្ងៃ សម្រាប់រយៈពេលរហូតដល់ ២ ខែ^{៩៥៩}។

អតីតអ្នកធ្វើការនៅគុកនេះរាយការណ៍ថា មនុស្សមកពីភូមិភាគបូព៌ា បានចាប់ផ្តើមត្រូវបានឃុំឃាំង នៅវត្តបាធាយ បន្ទាប់ពីកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីបានមកដល់ (នោះគឺ នៅពេលដែលតំបន់នេះស្ថិត ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ អាស អាស)^{៩៦០}។

268. ការសម្លាប់ចំនួនរាប់ពាន់លើកនៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយបំពេញធាតុផ្សំនៃទ្រង់ទ្រាយធំ ដែលត្រូវ បានតម្រូវសម្រាប់ឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការសម្លាប់រង្គាល។ បន្ថែមពីលើនេះ ការសម្លាប់នៅមន្ទីរសន្តិសុខ វត្តបាធាយ ត្រូវបានប្រព្រឹត្តដោយចេតនា ដែលបង្ហាញអំពីចេតនាផ្ទាល់របស់ចារី។

ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍

ក) ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយហេតុផលនយោបាយ

269. អ្នកទោសនៅវត្តបាធាយបានរួមបញ្ចូលកម្មាភិបាល ប.ក.ក ឬអតីតកម្មាភិបាល ប្រជាជនសាមញ្ញ ដែលជាប់ចោទថាជា “ចោរ” ឬជាប់ចោទថាបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មនានាដូចជាការលួច ឬ “កំហុស សីលធម៌” និងមន្ត្រីបុគ្គលិកមកពីភូមិភាគបូព៌ាដែលជាប់ចោទថាជាជនក្បត់^{៩៦១}។ អតីតអ្នក ជាប់ឃុំឃាំងម្នាក់រាយការណ៍ថាអ្នកទោសត្រូវបានជ្រើសរើសដោយសារ (ត្រូវបានគេចាត់ទុកថា) មិនស្មោះត្រង់នឹង ប.ក.ក។ ជាលទ្ធផល អតីតរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋានត្រូវបានជំនួសដោយមនុស្ស ដែលជំរុញមាតិកាបក្សឱ្យកាន់តែរីកចម្រើន^{៩៦២}។

ខ) ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុសាសនា និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍

270. អ្នកទោសនៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយបានរួមបញ្ចូល “ជនជាតិចាមជាច្រើន”^{៩៦៣}។ អតីតអ្នក ទោសម្នាក់នៅវត្តបាធាយពិពណ៌នាអំពីគ្រាមួយដែលរថយន្តចំនួន២ដែលដឹកគ្រួសារចាម-“ប្រជាជន ចាស់ កុមារ ស្ត្រី និងបុរស”-ត្រូវបាននាំមកកាន់គុកនេះ ត្រូវបានសម្លាប់ និងត្រូវបានកប់ក្នុងរណ្តៅ កប់សាកសពចំនួន ៣^{៩៦៤}។ គាត់ក៏និយាយថា អ្នកទោសចាមមានចំនួន ១០ ភាគរយនៃជនរង គ្រោះមួយចំនួនដែលបានមកដល់ពីភូមិភាគបូព៌ា^{៩៦៥}។

ឆ. ការដ្ឋានការងារពលកម្មដោយបង្ខំទំនប់អន្លង់ថ្ងៃ

១. សេចក្តីផ្តើម

271. ទំនប់អន្លង់ថ្ងៃគឺជាការដ្ឋានថ្នាក់តំបន់ក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ដែលនៅទីនោះអ្នកធ្វើការងារពលកម្មរាប់ ពាន់នាក់ត្រូវបានបង្ខំឱ្យអនុវត្តគំរោងសាងសង់ជាទ្រង់ទ្រាយធំមួយក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧-១៩៧៨ ក្រោម

ការគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់របស់លេខាតំបន់ អោ អាន។ កម្មករត្រូវបានបង្ខាំងនៅទីតាំងនេះ ដោយបានធ្វើការជាច្រើនម៉ោង និងធ្វើការងារពលកម្មដ៏លំបាកក្នុងលក្ខខណ្ឌគួរឱ្យអាណាចអាធម៌។ ការចាប់ខ្លួន ការបាត់ខ្លួន និងការសម្លាប់គឺជាការផ្ដន្ទាទោសដ៏ញឹកញាប់សម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយដែលពុំបានបំពេញតាមផែនការការងារដែលកំណត់ដោយមន្ត្រីកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។

272. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចោទប្រកាន់ អោ អាន បទល្មើសឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដែលមានបទល្មើសដូចជា មនុស្សឃាត ធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀតលក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួនបែបអមនុស្សធម៌ ការងារដោយបង្ខំ និងការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ(នៅទីតាំងការដ្ឋានការងារដោយបង្ខំនៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃ ព្រមទាំងបទមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុនស្របតាមក្រមព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា^{៩៦៦}។ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្វែងរកការចោទប្រកាន់ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់នៅក្នុងទីតាំងនេះ លើកលែងតែអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត នៃលក្ខខណ្ឌឃុំខ្លួនបែបអមនុស្សធម៌ និងការងារដោយបង្ខំ និងអំពើមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុន^{៩៦៧}។

២. ទីតាំង រយៈកាលនៃប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីតាំង

273. ទំនប់អន្លង់ជ្រៃស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ចម្ងាយប្រមាណ៤គីឡូម៉ែត្រខាងត្បូងផ្លូវជាតិលេខ ៧ រវាងទីប្រជុំជនស្កន់ (ប៉ែកខាងលិច) និងកំពង់ចាម (ប៉ែកខាងកើត)^{៩៦៨}។ ទីតាំងសំណង់ទំនប់នេះស្ថិតនៅព្រំប្រទល់នៃស្រុកព្រៃឈរ និងជើងព្រៃ ក្នុងតំបន់ ៤១ នៃភូមិភាគកណ្តាល^{៩៦៩}។

274. ជាការដ្ឋានមួយនៃថ្នាក់តំបន់ អន្លង់ជ្រៃរមែងត្រូវបានហៅថាទំនប់តំបន់^{៩៧០}។ សាក្សីនានាក៏បានហៅវាថាទំនប់ទួលគុកគូ ដែរ ដោយយោងទៅរកឈ្មោះភ្នំមួយដែលស្ថិតនៅជិតទំនប់នេះ^{៩៧១}។ អោ អាន បានប្រាប់ DC-Cam ថាគាត់ “ទទួលបន្ទុកការសាងសង់” ទំនប់អន្លង់ជ្រៃដែលគាត់ហៅថា “ទំនប់ខួប ១៧ មេសា”^{៩៧២}។

275. ទោះជាការងារខ្លះអាចបានកើតឡើង មុនពេលកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីមកដល់ក៏ដោយ^{៩៧៣} ក៏ការងារសំណង់ភាគច្រើនបានកើតឡើង បន្ទាប់ពីពួកគាត់មកដល់ ក្នុងអំឡុងរដូវវស្សានៃឆ្នាំ ១៩៧៧-១៩៧៨^{៩៧៤}។ នៅដើមឆ្នាំ១៩៧៨ អោ អាន បានធ្វើជាប្រធានពិធីដំឡើងនៃបើកការដ្ឋាននេះជាផ្លូវការ^{៩៧៥}។ ព្រឹត្តិការណ៍នេះត្រូវបានចូលរួមដោយកម្មករជាច្រើនពាន់នាក់ ដែលបានចាប់ផ្តើមកសាងទំនប់នេះរួចហើយ^{៩៧៦}។ (សាក្សីម្នាក់វិញថា អោ អាន បានអះអាងថា កម្លាំងពលកម្មមានចំនួន ២០០០០ នាក់)^{៩៧៧}។ ក្នុងអំឡុងពិធីនេះ អោ អាន និងកម្មាភិបាលដទៃទៀត បានប្រាប់អ្នកចូលរួម

អំពីទ្រង់ទ្រាយធំនៃគំរោងនេះ និងបានគូសបញ្ជាក់អំពីការតម្រូវឱ្យកម្មករខំប្រឹងធ្វើការ ដើម្បីសម្រេចមុនកាលកំណត់របស់អង្គការសម្រាប់ការបញ្ចប់ការសាងសង់ទំនប់នេះ^{៩៧៨}។

276. ទោះជាសាក្សីម្នាក់និយាយថា មានពិធីបិទបញ្ចប់សម្រាប់ទីតាំងសាងសង់នេះក៏ដោយ^{៩៧៩} ក៏ទំនប់អន្លង់ជ្រៃ មិនត្រូវបានបញ្ចប់ឱ្យដល់ចំណុចដែលវាអាចធ្វើប្រតិបត្តិការបានឡើយ^{៩៨០}។ ជាការពិត ភ័ស្តុតាងបង្ហាញថាកងចល័តទាំងអស់បានចាកចេញពីទីតាំងនេះ ក្នុងអំឡុងរដូវវស្សាឆ្នាំ១៩៧៨ ពីព្រោះអាកាសធាតុមិនអាចធ្វើឱ្យគេបន្តការងារនេះបាន^{៩៨១} ដែលការងារនេះមិនបានបន្តទៀតឡើយ មុនពេលរបបនេះដួលរលំ^{៩៨២}។

277. ទំនប់អន្លង់ជ្រៃជាសំណង់ដែលមានទំហំយ៉ាងធំ ភាគច្រើនធ្វើពីដី^{៩៨៣}។ កម្ពស់ដែលត្រូវបានកំណត់របស់វាមានប្រវែងខុសគ្នាចន្លោះពី ៥ ទៅ ១៥ ម៉ែត្រអាស្រ័យលើដី^{៩៨៤} ហើយវាត្រូវបានបែងចែកជា ៤ ផ្នែកដោយទ្វារទំនប់បេតុងចំនួន ៣^{៩៨៥}។ អាងស្តុកទឹកដែលភ្ជាប់ដោយទំនប់នេះ មានទំហំប្រមាណ ៤ គីឡូម៉ែត្រការ៉េ^{៩៨៦} ដោយទំនប់នេះបង្កើតជាបរិវេណប៉ែកខាងត្បូងនៃអាងស្តុកទឹកនេះ^{៩៨៧} ហើយផ្លូវជាតិលេខ ៧ បង្កើតជាបរិវេណប៉ែកខាងជើង^{៩៨៨}។ នៅប៉ែកខាងកើត និងខាងលិច អាងស្តុកនេះភ្ជាប់ដោយផ្លូវចំនួន ២ ដែលសំដៅទៅប៉ែកខាងត្បូងពីចំណុចប្រសព្វជាមួយផ្លូវជាតិលេខ ៧^{៩៨៩}។ ដោយសារទ្វារទំនប់ពុំត្រូវបានគម្លើង អាងស្តុកនេះពុំដែលត្រូវបានស្តុកទឹកឡើយ^{៩៩០}។

278. នាពេលបច្ចុប្បន្ន ទំនប់អន្លង់ជ្រៃ និងបរិវេណផ្លូវ ខាងកើត ស្ថិតក្នុងសភាពទ្រុឌទ្រោមធ្ងន់ធ្ងរ^{៩៩១}។ ទ្វារប្រឡាយបេតុងជាមូលដ្ឋានគឺនៅដដែល ប៉ុន្តែច្រាំងដែលធ្វើពីដី ដែលក្នុងអំឡុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បានឡើងដល់ដំបូលនៃទ្វារទំនប់ នៅសល់តែប្រហែលពីរភាគបីនៃកម្ពស់ដើមរបស់វា^{៩៩២}។

៣. រចនាសម្ព័ន្ធសិទ្ធិអំណាច

279. ជាការដ្ឋានថ្នាក់តំបន់^{៩៩៣} ទំនប់អន្លង់ជ្រៃស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងផ្ទាល់របស់ អា អាន^{៩៩៤} ហើយជាញឹកញាប់ គាត់បានទៅពិនិត្យទីតាំងនេះជាមួយនិរសារ ឬអ្នកបើកបរ និងអង្គរក្សប្រដាប់អាវុធរបស់គាត់^{៩៩៥}។ គាត់ក៏បានអះអាងដោយចំហអំពីសិទ្ធិអំណាចរបស់គាត់ទៅលើទីតាំងនេះ តាមរយៈការធ្វើជាប្រធានអង្គប្រជុំជំនុំនៃកម្មករដែលគាត់បានជំរុញ ពួកគាត់ឱ្យបំពេញគោលដៅដែលអង្គការបានកំណត់ និងបានប្រាប់ពួកគាត់ថា អ្នកណាដែលមិនបានបំពេញតាមផែនការនឹងត្រូវបានចាត់ទុកជាខ្មាំង^{៩៩៦}។ អា អាន ក៏បាននិយាយអំពីភាពចាំបាច់ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណមនុស្សដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាខ្មាំងនៃរបបនោះ ដូចជាអតីតអ្នករដ្ឋការ នាយទុន ពួកមូលធន និងភ្នាក់ងារ សេ

អ៊ីរ៉ា និងការហ្វូបេ^{៩៩៧}។ កម្មករម្នាក់បានចាត់ទុកសិទ្ធិអំណាចរបស់ **អោ អាង** ថាមានលក្ខណៈផ្តាច់ការ និងបាននិយាយថា នៅពេល **អោ អាង** ស្ថិតនៅទីតាំងនេះ “គ្មានកម្មករណាហ៊ានសម្រាកឡើយ” ដោយខ្លាចគេចាត់ទុកពួកគាត់ថាជាមនុស្សខ្ជិល និងត្រូវបានសម្លាប់^{៩៩៨}។

280. បន្ថែមពីលើការប្រជុំធំៗជាមួយកម្មករទាំងនេះ **អោ អាង** ក៏ជូនកាលបានរៀបចំការប្រជុំជាមួយប្រធានកងចល័តក្នុងអំឡុងពេលគាត់ទៅពិនិត្យទីតាំងនេះ^{៩៩៩} និងបានពិនិត្យដោយផ្ទាល់ខ្លួនអំពីការវិវត្តនៃការងារនេះ^{១០០០}។

281. មនុស្សក្រោមបង្គាប់របស់ **អោ អាង** ក៏បានត្រួតពិនិត្យអំពីការវិវត្តនៃការងារនេះនៅទីតាំងនេះ។ អូន ដែលជាអនុប្រធានរបស់ **អោ អាង** និងទទួលបន្ទុកមន្ទីរតំបន់ ៤១ បានទៅពិនិត្យការងារនេះជាញឹកញាប់^{១០០១}។ ក្នុងអំឡុងការពិនិត្យទាំងនេះ គាត់ ក៏ដូច **អោ អាង** បានពិនិត្យការងារដែលបានធ្វើដោយសមាជិកនៃកងចល័តនានា បានរៀបចំការប្រជុំ និងគូសបញ្ជាក់អំពីភាពចាំបាច់សម្រាប់កម្មករដើម្បីប្រឹងធ្វើការដើម្បីសម្រេចផែនការរបស់អង្គការ^{១០០២}។ តំណាងថ្នាក់តំបន់នានាដែលបានមានវត្តមាននៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃ ក៏បានរាយការណ៍ទៅ អូន^{១០០៣} ដោយធានាថា ប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ និងត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋអំណាចថ្នាក់តំបន់ សូម្បីតែនៅពេលពួកគាត់អវត្តមានក៏ដោយ។

282. ស៊ឹម ពិត ដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើការនៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃចំនួន ៥ ខែ បាននិយាយថា ស្រុកនីមួយៗបានរក្សាការិយាល័យមួយនៅទំនប់នេះ ដោយមានតំណាងស្រុកម្នាក់ និងដោយមានវត្តមាននិរសារម្នាក់ឬ២នាក់^{១០០៤}។ គាត់ក៏បានឃើញប្រធានឃុំណែនាំប្រធានកងចល័ត ឱ្យគោរពតាមបញ្ជារបស់តំណាងស្រុកទាំងនោះ^{១០០៥}។ ហេតុដូច្នេះ ការណែនាំពីថ្នាក់តំបន់ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈតំណាងស្រុកដោយផ្ទាល់ទៅប្រធានកងចល័ត ដែលបន្ទាប់មកបានណែនាំទៅកម្មករ^{១០០៦}។

283. ទ្រង់ទ្រាយធំនៃទីតាំងសំណង់អន្លង់ជ្រៃ បានធ្វើឱ្យអតីតកម្មករជាច្រើន ពិបាកយល់អំពីរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំងនៃការងារទាំងមូល។ ហេតុដូច្នេះ ចម្លើយភាគច្រើនពីអតីតកម្មករ ផ្តោតជាសំខាន់អំពីអត្ថបញ្ញាណនៃប្រធានកងដែលទទួលបន្ទុកការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគាត់^{១០០៧}។

៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម

ការដាក់ឱ្យក្លាយជាទាសករ

284. **អា អាន** និងមនុស្សក្រោមបង្គាប់របស់គាត់បានគ្រប់គ្រងគ្រប់ផ្នែកនៃការរស់នៅរបស់មនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើការនៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃ។ ជនរងគ្រោះត្រូវបានកេងប្រវ័ញ្ចកម្លាំងពលកម្ម និងបានធ្វើការងារជាច្រើនម៉ោង¹⁰⁰⁸។ ខ្មែរក្រហមបានកំណត់ពេលវេលា ប្រភេទ និងចំនួនអាហារដែលកម្មករត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យទទួល ហើយរបបអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ទាល់តែសោះ បើធៀបនឹងតម្រូវការការងារដែលត្រូវបានដាក់កម្មករធ្វើ¹⁰⁰⁹។ ការធ្វើដំណើរត្រូវបានរឹតត្បិតយ៉ាងតឹងតែង ពីព្រោះកម្មករមិនអាចចាកចេញពីទីតាំងនេះដោយគ្មានការអនុញ្ញាត សូម្បីតែនៅពេលផែនការការងាររបស់ពួកគាត់ត្រូវបានបំពេញរួចរាល់ក៏ដោយ¹⁰¹⁰។ គ្រួសារ និងជីវិតផ្ទាល់ខ្លួនក៏ស្ថិតនៅក្រោមឆន្ទានុសិទ្ធិទាំងស្រុងរបស់ ប.ក.ក ផងដែរ ដោយកម្មាភិបាលមិនអនុញ្ញាតឱ្យកម្មករទៅជួបគ្រួសាររបស់ពួកគាត់ឡើយ¹⁰¹¹។ កម្មករក៏ត្រូវបានរំពឹងថានឹងត្រូវគោរពទ្រព្យសម្បត្តិសមូហភាព។ ប្រសិនបើមានណាម្នាក់ធ្វើឱ្យបាត់បង់កម្មសកម្មភាពណាមួយក្នុងពេលធ្វើការងាររបស់ពួកគាត់ ពួកគាត់ត្រូវបានចាត់ទុកជាខ្មាំង¹⁰¹²។
285. កម្លាំងពលកម្មនៅទំនប់នេះ មានចំនួនមនុស្សរាប់ពាន់នាក់ពីស្រុកនានាក្នុងភូមិភាគកណ្តាល ដែលត្រូវបានចាត់តាំងទៅតាមកងចល័តនានា¹⁰¹³។ ភារកិច្ចចម្បងដែលត្រូវបានចាត់តាំងទៅកម្មករនៅទំនប់នេះ គឺរឹកដីដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីកសាងទំនប់នេះ¹⁰¹⁴។ កម្មករត្រូវធ្វើការងារយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ និងមានរយៈពេលច្រើនម៉ោងហួសហេតុ¹⁰¹⁵។
286. មន្ត្រី ប.ក.ក កំណត់ផែនការការងារតឹងរ៉ឹង ដោយបញ្ជាក់អំពីចំនួនម៉ែត្រគុបនៃដីដែលសមាជិក ម្នាក់ៗនៃកងចល័តត្រូវរឹកក្នុងមួយថ្ងៃ¹⁰¹⁶។ អ្នកទាំងឡាយណាដែលមិនអាចបំពេញផែនការរបស់ខ្លួនបាន ត្រូវបានគំរាមកំហែង ត្រូវបានធ្វើទារុណកម្ម ត្រូវបានចាប់ខ្លួន ឬចាត់ខ្លួន¹⁰¹⁷។ មន្ត្រីនានាក៏បានដាក់ពិន័យអ្នកទាំងឡាយណាដែលខកខានមិនបានបំពេញតាមផែនការ តាមរយៈការកាត់បន្ថយរបបអាហារ¹⁰¹⁸ និងបង្កើនផែនការសម្រាប់កម្មករទាំងឡាយណា ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាបានប្រព្រឹត្តកំហុសសីលធម៌ ដូចជាការមានស្នេហា ឬការរួមភេទខាងក្រៅបរិបទនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍¹⁰¹⁹។
287. កម្មករនានាត្រូវបានឃ្លាំមើលយ៉ាងដិតដល់ និងត្រូវបានរំពួកដោយមន្ត្រី ប.ក.ក អំពីផលវិបាកនៃការពុំបានបំពេញតាមផែនការរបស់ពួកគាត់¹⁰²⁰។ បរិយាកាសនៃការភ័យខ្លាចនេះត្រូវបានបង្កើន

តាមរយៈការបញ្ជាក់របស់ អោ អាន ដែលថា អ្នកណាដែលមិនបានបំពេញគោលដៅដែលត្រូវបាន ចាត់តាំង នឹងត្រូវបានចាត់ទុកជា “ខ្មាំង”¹⁰²¹។ ដើម្បីធានាថានឹងសម្រេចតាមផែនការរបស់ពួកគាត់ កម្មករបានជួយមនុស្សដែលពួកគាត់ស្គាល់ដើម្បីបំពេញតាមគោលដៅរបស់ពួកគាត់ ឬធ្វើការរហូត ដល់យប់ដើម្បីបញ្ចប់ការងារ ដែលពួកគាត់ត្រូវបានចាត់តាំង¹⁰²²។ ប៉ុន្តែការទទួលយក ឬការផ្តល់ ជំនួយក៏ប្រឈមនឹងការដាក់ទោសផងដែរ¹⁰²³។

288. បន្ថែមពីលើការងារពលកម្មដោយបង្ខំ ដែលត្រូវបានធ្វើដោយកម្មករដើម្បីសាងសង់ទំនប់នេះ ពួក គាត់ក៏រំពឹងឱ្យកសាងជម្រកទាំងឡាយដែលពួកគាត់ត្រូវសម្រាន¹⁰²⁴។ ជម្រកទាំងនេះពេញទៅ ដោយកម្មករ ដោយមានកន្លែងដ៏តូចដែលកម្មករជាច្រើនត្រូវសម្រាននៅលើដី¹⁰²⁵។ លក្ខខណ្ឌទាំង នេះបានធ្វើឱ្យពួកគាត់សម្រានបានបន្តិចបន្តួចទាំងពិបាក ពិសេសក្នុងអំឡុងរដូវវស្សា¹⁰²⁶។ សម្រាប់ អនាម័យ កម្មករបានជីករណ្តៅនៅក្នុងដី នៅពេលពួកគាត់ត្រូវការបន្ទោរបង់¹⁰²⁷។

289. កម្មករនៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃត្រូវបានផ្តល់ចំណីអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់¹⁰²⁸។ ជាទូទៅ ពួកគាត់ត្រូវបានផ្តល់ ឱ្យនូវអាហារចំនួន២ពេលប៉ុណ្ណោះ ក្នុងមួយថ្ងៃ ដែលមានបបរវាវ បាយ បបរ ឬទឹកសម្លបន្តិច បន្តួច¹⁰²⁹។

290. ជាលទ្ធផលនៃកត្តាទាំងនេះ កម្មករខ្លះនៅអន្លង់ជ្រៃបានធ្លាក់ខ្លួនឈឺ¹⁰³⁰។ ប៉ុន្តែជំនួសឱ្យការអនុញ្ញាត ឱ្យអ្នកឈឺបានសម្រាក ឬផ្តល់ចំណីអាហារ និងការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ កម្មាភិបាលបានចោទពួកគាត់ ថាធ្វើពុតជាលឺ និងខ្ជិលច្រអូស¹⁰³¹។

291. ដោយសារការចុះពិនិត្យការដ្ឋាននេះជាញឹកញាប់របស់គាត់ អោ អាន បានដឹងអំពីស្ថានភាពដែល មនុស្សត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើការនៅអន្លង់ជ្រៃ¹⁰³²។ ទាំង អោ អាន និងអ្នកបើករថយន្តរបស់គាត់ អ៊ឹម ប៉ុន គូសបញ្ជាក់ថា អោ អាន ជូនកាលបានវែកដីជាមួយកម្មករនៅទីតាំងនេះ¹⁰³³។ បទពិសោធនេះ នឹងផ្តល់ឱ្យគាត់នូវការយល់ដឹងជាក់ស្តែងអំពីស្ថានភាពដែលកម្មករទាំងនោះបានជួបប្រទះ។

អំពីអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត

ក) ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ

292. អ្នកធ្វើការងារពលកម្មដោយបង្ខំនៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃ ត្រូវបាននាំយកចេញទៅ (ឬត្រូវបានចាប់ខ្លួន) និងបានបាត់ខ្លួនស្ទើររៀងរាល់ថ្ងៃ ដោយគ្មានការប្រាប់ពីរដ្ឋអំណាចថាតើពួកគាត់នៅទីកន្លែងណា

ឡើយ¹⁰³⁴។ បន្ថែមពីលើការងារធម្មតា អ្នកដែលត្រូវបានជម្លៀសនៃភូមិភាគបូព៌ា ចាម និងកម្ពុជា
ល ប.ក.ក ដែលបានជាប់សង្ស័យថាបានក្បត់អង្គការ ក៏ស្ថិតក្នុងចំណោមអ្នកបាត់ខ្លួនផងដែរ¹⁰³⁵។

- 293. ក្រៅពីសមាជិកភាពក្នុងក្រុមណាមួយ មានហេតុផលផ្សេងៗដែលមនុស្សបានបាត់ខ្លួន។ កម្មករ
នានាដែលបានបាក់ព័ន្ធនឹងទំនាស់នានាបានបាត់ខ្លួន¹⁰³⁶។ កម្មករដែលមិនបានបំពេញផែនការរបស់
ពួកគាត់បានបាត់ខ្លួន¹⁰³⁷។ កម្មករដទៃទៀតត្រូវបានហូតចេញទៅ ក្រោមលេសថាទៅរៀនសូត្រ ឬ
ការព្យាបាលវេជ្ជសាស្ត្រនៅមន្ទីរពេទ្យ និងមិនដែលបានវិលត្រឡប់មកវិញឡើយ¹⁰³⁸។

អំពីមនុស្សឃាត

- 294. ដូចដែលកត់សម្គាល់ខាងលើ ក្នុងអំឡុងកិច្ចប្រជុំមួយនៅអន្លង់ជ្រៃ ដែលចូលរួមដោយកម្មករទាំង
នេះ អោ អាន បានគូសបញ្ជាក់អំពីសារៈសំខាន់នៃការកំណត់អត្តសញ្ញាណ “ខ្មាំង” នៃរបបនេះ ដូច
ជាអតីតអ្នករដ្ឋការ ពួកនាយទុន ពួកមូលធន និងភ្នាក់ងារសេអ៊ីអា ឬកាហ្សែបេ¹⁰³⁹។ គោល
នយោបាយ ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងកម្លាំងខ្មាំងបាននាំទៅរកការសម្លាប់ក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ
លើកម្មករជាច្រើននាក់នៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃ ចំពោះទង្វើដែលហាក់ដូចជាគ្មានទោសព្រៃ ដូចជា គ្រាន់
តែជាជនជាតិចាម ការប្រព្រឹត្តិកំហុស ការធ្លាក់ខ្លួនឈឺ ការសម្រាក ឬការលាក់ចំណីអាហារ¹⁰⁴⁰។
មនុស្សត្រូវបានយកទៅសម្លាប់ស្ទើររៀងរាល់ថ្ងៃ¹⁰⁴¹ ដោយគ្មានដំណើរការជំនុំជម្រះអ្វីទាល់តែ
សោះ។ រណ្តៅសាកសពដែលមានសម្លៀកបំពាក់ និងអដ្ឋិធាតុមនុស្ស ត្រូវបានប្រទះឃើញនៅក្បែរ
រាងការដ្ឋាននេះ បន្ទាប់ពីការដួលរំលំនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យភ្លាម¹⁰⁴²។
- 295. បន្ថែមពីលើនេះ ការសម្លាប់ទាំងប៉ុន្មានដែលត្រូវបានធ្វើនៅការដ្ឋានទំនប់អន្លង់ជ្រៃ ការខកខានមិន
បានផ្តល់ជីវជាតិគ្រប់គ្រាន់ទៅឱ្យកម្មករ ការបាក់កម្លាំងកាយដោយលក្ខខណ្ឌការងារធ្ងន់ធ្ងរ កង្វះ
ការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ និងលក្ខខណ្ឌការងារអមនុស្សធម៌នៅទីតាំងនេះបានរួមចំណែកដល់ការស្លាប់
របស់កម្មករជាច្រើននាក់¹⁰⁴³។

៧. មន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកួន

១. សេចក្តីផ្តើម

- 296. មន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកួន គឺជាពន្ធនាគារមួយក្នុងចំណោមពន្ធនាគារដែលធ្វើឱ្យមនុស្សស្លាប់ច្រើន
បំផុតដែលបានប្រតិបត្តិការក្នុងភូមិភាគកណ្តាលនាអំឡុងសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ តាមការ
ប៉ាន់ស្មាន មនុស្សជាង ២០០០០ នាក់ ត្រូវបានសម្លាប់នៅទីនោះ ក្រោយពីបានប្រឈមនឹង

លក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌ ការធ្វើទារុណកម្ម និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញខាងនយោបាយ និងសាសនា។ ទីកន្លែងនេះ ក៏ជាទីតាំងសំខាន់មួយដែលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា អនុវត្តគោលនយោបាយរបស់លុបបំបាត់ជនជាតិចាមខ្លួនផងដែរ។ ឧក្រិដ្ឋកម្មនានាដែលបានប្រព្រឹត្តនៅវត្តអូរត្រកូនបង្ហាញពីវិសាលភាព និងភាពយោធន៍នៃគោលនយោបាយរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជានៅក្នុងតំបន់ ៤១។

- 297. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចោទប្រកាន់ អោ អាន បទល្មើសឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដែលដែលមានបទល្មើសដូចជា ការឃុំឃាំង មនុស្សឃាត សម្លាប់រង្គាល ទារុណកម្ម អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួនបែបអមនុស្សធម៌(ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយហេតុផលនយោបាយ និងសាសនា នៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកូន ព្រមទាំងបទមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុនស្របតាមក្រមព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា¹⁰⁴⁴។ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្វែងរកការចោទប្រកាន់ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់នៅក្នុងទីតាំងនេះ លើកលែងតែអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត ដូចជា ការរំលោភលើរាងកាយអ្នកទោស និងអំពើមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុន¹⁰⁴⁵។

២. ទីតាំង រយៈពេលប្រតិបត្តិការ និងការពិពណ៌នាអំពីទីកន្លែង

- 298. វត្តអូរត្រកូនស្ថិតក្នុងភូមិសំបួរមាស ឃុំពាមជីកង ស្រុកកងមាស ប្រមាណជា ២ គីឡូម៉ែត្រពីទីរួមស្រុកកងមាស¹⁰⁴⁶។ ទីកន្លែងនេះបានដំណើរការជាវត្តអាវ៉ាមរហូតដល់ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៦ នៅពេលដែលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានបង្ខំឱ្យព្រះសង្ឃសឹក¹⁰⁴⁷។ មិនយូរប៉ុន្មានក្រោយមក វត្តនោះត្រូវបានកែប្រែទៅជាមន្ទីរសន្តិសុខមួយ¹⁰⁴⁸ ដែលបានដាក់ឈ្មោះជាផ្លូវការថា មុនី សារវន្ត ប៉ុន្តែគេស្គាល់ជាទូទៅជាងថា វត្តអូរត្រកូន¹⁰⁴⁹។ ជាមន្ទីរសន្តិសុខតែមួយគត់នៅស្រុកកងមាស¹⁰⁵⁰ វត្តអូរត្រកូនត្រូវបានទុកចោល នៅពេលរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យរដ្ឋលំដាប់¹⁰⁵¹ និងក្រោយមកបានបន្តដំណើរការជាវត្តវិញ។
- 299. ក្នុងអំឡុងសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បរិវេណមន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកូនមានទទឹង ១៧០ ម៉ែត្រ និងបណ្តោយ ២០០ ម៉ែត្រ ហើយមន្ទីរសន្តិសុខនេះព័ទ្ធជុំវិញដោយរបងលូសបន្លាខ្ពស់ៗ¹⁰⁵²។ ច្រកចូលមេស្ថិតនៅចំហៀងខាងត្បូងនៃបរិវេណមន្ទីរ និងជាផ្លូវត្រង់ទៅវិហារធំ ដែលជាកន្លែងឃុំឃាំងអ្នកទោស¹⁰⁵³។ នៅភាគខាងកើតបន្តិចនៃច្រកចូលមេនេះ គឺជាបន្ទប់សួរចម្លើយដ៏សំខាន់ ដែលស្ថិតក្នុងអគារដែលជាអតីតអគារសិក្សា¹⁰⁵⁴។ នៅខាងក្រៅបរិវេណទីធ្លាដែលមានរបងព័ទ្ធជុំវិញ កន្លែង

ដែលមានព្រៃដុះក្រាស់ៗ ជាប់គ្នានៅភាគខាងកើត ត្រូវគេយកធ្វើជាកន្លែងប្រហារជីវិតដ៏ចម្បង និងជាកន្លែងកប់សាកសព¹⁰⁵⁵។ គំនូសតាង និងរូបថតនៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ ផ្តល់នូវព័ត៌មានលម្អិតដែលអាចមើលឃើញយ៉ាងច្បាស់អំពីទីកន្លែងនេះក្នុងអំឡុង និងក្រោយរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ¹⁰⁵⁶។

៣. រចនាសម្ព័ន្ធអំណាច និងតួនាទីក្នុងការបោសសម្អាត

ក) រចនាសម្ព័ន្ធអំណាច

- 300. វត្តអូរត្រកួន គឺជាមន្ទីរសន្តិសុខថ្នាក់ស្រុកមួយក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់លេខាធិការស្រុកកងមាសឈ្មោះ កាន ដែលត្រូវបានបញ្ជូនទៅតំបន់នោះ រួមជាមួយកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីផ្សេងៗទៀត¹⁰⁵⁷។ កាន បានតែងតាំងប្រពន្ធរបស់គាត់ឈ្មោះ ភាព ធ្វើជាអនុប្រធានរបស់គាត់នៅក្នុងស្រុក និងជាលេខាធិការឃុំពាមជីកង¹⁰⁵⁸។
- 301. ប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខអូរត្រកួនឈ្មោះ ហន ជាកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីម្នាក់ដែលបានមកដល់ភូមិភាគកណ្តាលនៅដើមឆ្នាំ១៩៧៧ និងបានធ្វើការជាប្រធានសន្តិសុខប្រចាំស្រុកកងមាស¹⁰⁵⁹។ ហន បានបញ្ជាឱ្យកងល្អប និងពេជ្ឈយាតឃុំឈរជើងនៅនឹងវត្តនោះ¹⁰⁶⁰ និងរាយការណ៍ដោយផ្ទាល់ទៅលេខាធិការស្រុក កាន¹⁰⁶¹។
- 302. អនុប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកួន គឺ បុត ដែលជាអ្នកសួរចម្លើយនៅមន្ទីរឃុំឃាំងនោះផងដែរ រហូតដល់គាត់ត្រូវបានសម្លាប់តាមបញ្ជារបស់ ហន¹⁰⁶²។ ក្រោយពី បុត ត្រូវបានសម្លាប់ គួងបានកាន់តំណែងជាអនុប្រធាន និងជាអ្នកសួរចម្លើយជំនួស ហន¹⁰⁶³។ បុគ្គលិកផ្សេងទៀតនៅមន្ទីរសន្តិសុខនោះ រួមមាន មុយ វ៉ាន់នី ដែលជាអង្គរក្ស និងជំនួយការផ្ទាល់របស់ ហន និងចុងភៅ ពានាក់ទៀត¹⁰⁶⁴។
- 303. ឆ្នាំនៅវត្តអូរត្រកួន គឺជាសមាជិកនៃកងល្អបឃុំពាមជីកង ដែលត្រូវបានស្គាល់ជាទូទៅថាជា “កងល្អបដាវវែង”¹⁰⁶⁵ ព្រោះសមាជិកនៃកងនេះអាចត្រូវបានសម្គាល់បានដោយសារដាវវែង ដែលពួកគេកាន់¹⁰⁶⁶។ កងល្អបដាវវែងត្រូវបានបង្កើតឡើង បន្ទាប់ពីកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីបានមកដល់ភូមិភាគកណ្តាល¹⁰⁶⁷។ កងសន្តិសុខក្នុងក្រុមនេះបានចាប់ខ្លួន និងបញ្ជូនអ្នកទោសទៅវត្តអូរត្រកួន¹⁰⁶⁸។
- 304. កងល្អបដាវវែងបានរាយការណ៍ និងទទួលការណែនាំពី កាន ហន និង ភាព¹⁰⁶⁹។ ហន មានតួជាអ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទាល់របស់ពួកគេនៅមន្ទីរសន្តិសុខ និងភ្ជាប់រាល់បញ្ជាដែលគាត់ទទួលបានពីថ្នាក់ស្រុក¹⁰⁷⁰។

ភាព ដែលជាលេខាឃុំ និងជាលេខាឃុំស្រុក ភ្ជាប់បញ្ជា និងបញ្ជូនបញ្ជីឈ្មោះអ្នកដែលត្រូវចាប់ខ្លួន ទៅឱ្យកងឈ្លបដាវវែង ដែលចេញដោយគណៈកម្មាធិការស្រុកដើម្បីអនុវត្ត¹⁰⁷¹ ។

- 305. ពេជ្ឈយោគនៅវត្តអូរត្រកួន គឺជាភ្នំប្រស បុរសវ័យក្មេង អាយុពី ១៥ ទៅ ២០ ឆ្នាំ ដែលត្រូវបានជ្រើសរើស និងហ្វឹកហាត់ជាពិសេសដើម្បីសម្លាប់មនុស្ស¹⁰⁷² ។ ជួនកាល អ្នកទោសពីរនាក់ត្រូវគេបញ្ជាឱ្យជួយក្នុងកិច្ចការនោះផងដែរ¹⁰⁷³ ។ ពេជ្ឈយោគបានរាយការណ៍ទៅកាន់ ហន¹⁰⁷⁴ ។

ខ) តួនាទីក្នុងការចោលសម្លាត

- 306. **អា អាង** បានរៀបចំការប្រជុំជាច្រើនដងនៅវត្តអូរត្រកួន និងនៅក្នុងឃុំពាមជីកង ដែលនៅក្នុងការប្រជុំទាំងនោះ គាត់បានផ្សព្វផ្សាយគោលនយោបាយបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ដោយប្រាប់ប្រជាជនជនស៊ីវិលឱ្យខិតខំធ្វើការដើម្បី **អង្គការ** និងព្រមានថា មានខ្មាំងនៅក្នុងចំណោមពួកគេ¹⁰⁷⁵ ។ ដូចដែល សេង ស្រីន បានរំលឹកថា៖

អាង បានប្រាប់ពួកយើងមិនឱ្យភ័យខ្លាចចំពោះការចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់អតីតកម្មាភិបាល ដោយសារអ្នកទាំងនោះជាខ្មាំង និងមិនស្មោះត្រង់នឹងអង្គការ។ កម្មាភិបាលពីមុន ត្រូវខ្មែរក្រហមចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់ចោលភ្លាមៗ នៅពេលពួកនិរតីចូលមកដល់។ **អាង** បាននិយាយថា អតីតកម្មាភិបាលមុន ត្រូវបាន “កម្ទេច” ដោយសារពួកគេមិនស្មោះត្រង់នឹង[អង្គការ] និងបដិវត្ត¹⁰⁷⁶ ។

- 307. នៅក្នុងការប្រជុំទាំងនេះ ពលករបានត្អូញត្អែរប្រាប់ **អា អាង** ថា ពួកគេមិនបានទទួលអាហារគ្រប់គ្រាន់ឡើយ ហើយគាត់បានណែនាំពួកគេឱ្យរាយការណ៍ឈ្មោះមេកង ដែលទទួលខុសត្រូវទៅឱ្យលេខាស្រុក កាន ហើយគាត់ក៏បានផ្តល់ការអនុញ្ញាតដោយពាក្យសម្តីដល់កម្មករឱ្យដាំដុះ និងរកចំណីអាហារហូបខ្លួនឯងផងដែរ¹⁰⁷⁷ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ កម្មករដែលបានបញ្ចេញការត្អូញត្អែររបស់ខ្លួននៅក្នុងការប្រជុំ ឬទៅកាន់ កាន ត្រូវបានចាប់ខ្លួនជាបន្តបន្ទាប់យកទៅវត្តអូរត្រកួន¹⁰⁷⁸ ។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ អ្នកដែលបានចាប់ផ្តើមដាំដុះ ឬរកចំណីអាហារហូបដោយខ្លួនឯងតាមការណែនាំរបស់ **អា អាង** ក៏ត្រូវបានចាប់ខ្លួនយកទៅកាន់វត្តអូរត្រកួន និងត្រូវបានសម្លាប់ផងដែរ¹⁰⁷⁹ ។

308. ការចាប់ខ្លួនអ្នកទោសមកពីវណ្ណៈផ្សេងៗដែលបាននាំទៅវត្តអូរត្រកួន គឺជាលទ្ធផលនៃគោលនយោបាយដែលបានបញ្ជាដោយថ្នាក់លើ¹⁰⁸⁰។ អោ អាន បានចូលរួមប្រជុំជាប្រចាំជាមួយលេខាភូមិភាគ និងសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការមជ្ឈឹមគឺ កែ ពក¹⁰⁸¹, និងយោងទៅតាមអតីតប្រធានឃុំគឺគាត់បានជួបជាមួយ តាម៉ុក¹⁰⁸²។ បន្ទាប់មកបានរៀបចំការប្រជុំនៅមន្ទីររបស់គាត់នៅព្រៃឈរ “ម្តងក្នុងមួយខែ ជារៀងរាល់ខែ”¹⁰⁸³។ ក្នុងអំឡុងពេលប្រជុំប្រចាំខែទាំងនេះ ដែលមានការចូលរួមពីលេខាស្រុកទាំងអស់ រួមទាំង កាន ផង អោ អាន បានណែនាំឱ្យរៀបចំ និងបញ្ជូនបញ្ជីឈ្មោះប្រជាជនមកពីវណ្ណៈជាក់លាក់ រួមមានជនជាតិបាម និងអតីតទាហាន លន់ នល់ ទៅថ្នាក់តំបន់¹⁰⁸⁴។ បញ្ជីឈ្មោះទាំងនេះត្រូវបានចងក្រងជាបន្តបន្ទាប់នៅថ្នាក់ឃុំ និងស្រុក និងត្រូវផ្តល់ទៅឱ្យ អោ អាន¹⁰⁸⁵ ដែលបន្ទាប់មកបញ្ជូនបញ្ជីទាំងនោះត្រឡប់ទៅថ្នាក់ក្រោមវិញ រួមនឹងការណែនាំឱ្យអនុវត្តផង¹⁰⁸⁶។ អោ អាន ក៏បានប្រាប់លេខាស្រុក ដោយផ្ទាល់ផងដែរនៅក្នុងការប្រជុំប្រចាំខែឱ្យ “ប្រមូល” ជនជាតិបាម និងទាហាន លន់ នល់¹⁰⁸⁷។ ភ័ស្តុតាងបានបង្ហាញថា បញ្ជីទាំងនេះត្រូវបានបញ្ជូនបន្តឱ្យអនុវត្តនៅវត្តអូរត្រកួន¹⁰⁸⁸។ លើសពីនេះទៀត ស ឈាង បានរំលឹកថា ក្នុងអំឡុងពេលបីខែដ៏ខ្លីនៃការជាប់ឃុំឃាំងរបស់គាត់នៅវត្តអូរត្រកួន នៅឆ្នាំ១៩៧៧ លេខាស្រុក កាន “បានចុះមកមើលមន្ទីរសន្តិសុខនោះជាច្រើនដង” ដើម្បីចេញបញ្ជា និងតាមដានការអនុវត្តការងាររបស់ប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកួន¹⁰⁸⁹។

៤. ឧក្រិដ្ឋកម្ម ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង

ក) ការចាប់ខ្លួនខុសច្បាប់ និងគ្មានដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះក្តីត្រឹមត្រូវ

309. អ្នកទោសនៅវត្តអូរត្រកួន ត្រូវបានដកហូតសេរីភាពតាមអំពើចិត្ត។ ការចាប់ខ្លួន និងការឃុំខ្លួនបានកើតឡើងដោយគ្មានដំណើរការតុលាការ ឬការពិនិត្យមើលតាមប្រព័ន្ធតុលាការឡើយ។ ក្នុងករណីជាច្រើន ប្រជាជនត្រូវបានបោកប្រាស់ដោយប្រាប់ថា ពួកគេនឹងទៅរៀនសូត្រ ឬទៅធ្វើការនៅកន្លែងផ្សេងទៀត ប៉ុន្តែតាមពិតត្រូវបានយកទៅដាក់ឃុំឃាំងនៅវត្តអូរត្រកួន¹⁰⁹⁰។ ប្រពន្ធ និងកូន ត្រូវបានចាប់ខ្លួនដោយសារតែប្តី/ឪពុករបស់ពួកគេត្រូវបានចាប់ខ្លួន ដែលផ្ទុះបញ្ចាំងពីគោលនយោបាយរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាដែលត្រូវ “ដឹកទាំងឫស” នៃបណ្តាញដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាខ្មាំង¹⁰⁹¹។ ក្នុងករណីភាគច្រើន អ្នកទោសមិនត្រូវបានប្រាប់ពីហេតុផលណាមួយចំពោះការចាប់ខ្លួន ឬការឃុំ

ឃាំងរបស់ពួកគេឡើយ។ អតីតសមាជិកកងឈ្នបដាវវែងម្នាក់បានរំលឹកថា “យើងបានចាប់ពួកគេចង
ហើយ មិនចាំបាច់ប្រាប់ហេតុផលដល់ពួកគេនោះទេ។ យើងយកពួកគេទៅវត្តអូរត្រកូនតែម្តង”¹⁰⁹²។

- 310. អ្នកទោសត្រូវបានវាយដំជាញឹកញាប់ក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណើរការចាប់ខ្លួន ឬធ្វើដំណើរទៅមន្ទីរឃុំ
ឃាំង¹⁰⁹³។ អ្នកទោស “ដែលមានកម្លាំងខ្លាំង” ត្រូវគេចង ឬដាក់ខ្នោះរួមគ្នា¹⁰⁹⁴។ ស ឈាង បាន
រំលឹកថា៖

ដោយសារគេចង់ស្លាប់សេកខ្ញុំ ដៃខ្ញុំស្លាក់ឈាម ឡើងហើម។ បន្ទាប់មកទៀត
គេដឹកខ្ញុំតាមកង់ [...] ទៅវត្តអូរត្រកូន [...] ដែរបស់ខ្ញុំហើមខ្លាំង¹⁰⁹⁵។

- 311. បន្ទាប់ពីបានទៅដល់កន្លែងនោះ ស្រ្តី និងបុរសត្រូវបានបំបែកចេញពីគ្នានៅក្នុងវត្ត¹⁰⁹⁶។ អ្នកទោស
ជាញឹកញាប់ត្រូវបានដាក់ខ្នោះ និងបង្ខំឱ្យនៅតែក្នុងបន្ទប់ឃុំឃាំងរបស់ខ្លួនគ្រប់ពេល ទោះជាអ្នក
ទោសខ្លះត្រូវបានដោះខ្នោះបណ្តោះអាសន្នឱ្យធ្វើការនៅក្នុងទីធ្លាមន្ទីរឃុំឃាំងក្តី¹⁰⁹⁷។ អ្នកជាប់ឃុំខ្លះ
នៅតែបន្តជាប់ឃុំដោយគ្មានការកាត់សេចក្តី នៅវត្តអូរត្រកូនលើសពីមួយឆ្នាំ¹⁰⁹⁸។

- 312. គ្មានពេលណាដែលអ្នកទោសនៅវត្តអូរត្រកូនទទួលបានដំណើរការផ្លូវច្បាប់ណាមួយឡើយ។ ពួក
គេមិនត្រឹមតែមិនបានទទួលការជូនដំណឹងអំពីមូលហេតុនៃការចាប់ខ្លួន ឬការចោទប្រកាន់តាម
ច្បាប់ប្រឆាំងនឹងពួកគេនោះទេ ប៉ុន្តែពួកគេថែមទាំង មិនដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ជាផ្លូវការ មិន
ដែលត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីសិទ្ធិទីតិវិធីច្បាប់របស់ខ្លួន ឬត្រូវបានផ្តល់ជូននូវជំនួយមេធាវីឡើយ។ គឺ
ត្បាញនូវភាពនៃការឃុំខ្លួនរបស់ពួកគេមិនត្រូវបានព្រឹត្តិការណ៍ដោយមន្ត្រីតុលាការណាមួយឡើយ ហើយ
ពួកគេក៏មិនដែលត្រូវបានជំនុំជម្រះចំពោះបទល្មើសរបស់ខ្លួននោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ ពួកគេត្រូវបាន
សន្មត់ និងប្រព្រឹត្តលើហាក់ដូចជាពួកគេមានពិរុទ្ធភាព គ្រាន់តែដោយសារការចាប់ខ្លួនពួកគេនោះ៖
អង្គការមិនដែលខុស។

- 313. អ្នកទោសកម្រើងត្រូវបានដោះលែងពីវត្តអូរត្រកូននេះណាស់ រហូតដល់មនុស្សជាច្រើនជឿថា
គ្មាននរណាម្នាក់ធ្លាប់រួចជីវិតចេញពីទីនោះបានឡើយ¹⁰⁹⁹។ ផាន់ ឆន ដែលត្រូវបានឃុំខ្លួននៅវត្តអូរ
ត្រកូនអស់រយៈពេលមួយឆ្នាំ និង ពិតជាបានរស់រានមានជីវិត បានរៀបរាប់ពីរបៀបដែលក្រុមអ្នក
ទោសមួយក្រុមត្រូវបានបាញ់សម្លាប់ ខណៈពេលកំពុងព្យាយាមរត់ចេញខ្លួន រីឯ ជា ម៉ាលី បាន
រៀបរាប់អំពីរបៀបដែលអ្នកទោសម្នាក់ដែលត្រូវបានដោះលែងពីវត្តអូរត្រកូន ត្រូវបានសម្លាប់ នៅ
ពេលគាត់បានត្រឡប់មកអរគុណឆ្នាំដែលបានដោះលែងគាត់វិញ¹¹⁰⁰។ អ្នកទោសមួយចំនួនតូចត្រូវ

បានដោះលែងដោយសារហេតុផលផ្សេងៗ ពេលខ្លះដោយសារតែកំហុសរបស់ពួកគេត្រូវបានចាត់ទុកថាគឺច្បាស់ ឬដោយសារតែគ្រួសាររបស់ពួកគេស្គាល់នរណាម្នាក់ក្នុងចំណោមឆ្នាំទាំងនោះ¹¹⁰¹។

ខ) ចំនួនអ្នកទោស

314. សាក្សីជាច្រើនបានផ្តល់ព័ត៌មានអំពីភាពញឹកញាប់នៃការមកដល់របស់អ្នកទោស និងចំនួនអ្នកទោសដែលត្រូវបាននាំទៅវត្តអូរត្រកួន ដែលអាចឱ្យគេប៉ាន់ប្រមាណថា មនុស្សរាប់ពាន់នាក់ត្រូវបានដាក់ឃុំឃាំង ដោយអយុត្តិធម៌នៅវត្តអូរត្រកួន។ អតីតអង្គរក្ស និងជំនួយការផ្ទាល់របស់ ហន គី មុយ វ៉ាន់ឌី បានរំលឹកថា អ្នកទោសពី ៥០ ទៅ ១០០ នាក់ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងនៅពេលនាំចូលមកម្តងៗ នៅពេលដែលគាត់នៅទីនោះក្នុងឆ្នាំ១៩៧៨ ទោះជាគាត់មិនច្បាស់ថាតើប្រការនេះកើតឡើងទៀងទាត់ប៉ុណ្ណា¹¹⁰²។ ម៉ាត់ ទូលីស បានដឹកក្រុមផ្សេងៗទៅកាន់វត្តអូរត្រកួនតាមទូក ដោយរួមមាន មេភូមិ និងមេក្រុមចំនួន ២២ នាក់ “ប្រជាជន ១៧ មេសា” ចំនួន ១៣០ នាក់ និងកូនៗរបស់ពួកគេចំនួន ៨០ នាក់ ព្រមទាំងកម្មករកងចល័តជំងឺៗចំនួន ១០០០ នាក់ផង¹¹⁰³។ សេង ស្រីន បានរៀបរាប់ថា គាត់ត្រូវបានចាត់តាំងឱ្យនាំជនជាតិចាម ៣០០ នាក់ទៅកន្លែងនោះដោយផ្ញើរជើង នៅខែសីហា ឆ្នាំ១៩៧៧ និងបានរំលឹកថា បានឃើញអ្នកទោសមកដល់វត្តអូរត្រកួនរាល់ថ្ងៃជាប្រចាំ¹¹⁰⁴។ ផុង គីមយុន បានរៀបរាប់ថា នៅតាមផ្លូវទៅធ្វើការនៅឆ្នាំ១៩៧៨ គាត់បានឃើញជនជាតិចាមប្រហែល ៥០០ នាក់ត្រូវបាននាំទៅកាន់វត្តអូរត្រកួន មកពីទូកមួយដែលឈប់ចតនៅច្រាំងទន្លេមេគង្គ¹¹⁰⁵។ មឿង ប៉េងហេ ដែលត្រូវបានឃុំខ្លួននៅវត្តនោះមួយរយៈពេលនៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ១៩៧៧ បានពិពណ៌នាថា វត្តនោះ គឺ “ពេញទៅដោយអ្នកទោស” ដែលត្រូវបានឃុំឃាំងជាជួរ និងដាក់ច្រវាក់ជាប់ៗគ្នាពីមួយទៅមួយ បើទោះជាគាត់មិនបានផ្តល់ចំនួនមនុស្សប្រហាក់ប្រហែលដែលត្រូវបានឃុំឃាំងនៅពេលនោះ¹¹⁰⁶។ ស ឈាង ដែលត្រូវបានឃុំខ្លួននៅវត្តអូរត្រកួនរយៈពេល ៣ ខែ នៅឆ្នាំ១៩៧៧ បានរំលឹកថា៖

ខ្ញុំសង្កេតឃើញថា មនុស្សជាច្រើនត្រូវបាននាំមកដាក់នៅមន្ទីរស្តីសុខកាន់តែច្រើនឡើងៗ គឺពី៥០ ទៅ ១០០នាក់ក្នុង១ថ្ងៃៗ [...] ពេលគេអស់ខ្លោះសម្រាប់ដាក់អ្នកទោស គេបញ្ជូនអ្នកទោសចាស់ៗចេញទៅសម្លាប់ទាំងថ្ងៃ មុននឹងគេយកអ្នកថ្មីមកដាក់បន្ថែមទៀត។ នៅពេលដែលគេទទួលដំណឹងថាមានអ្នកទោសថ្មីចូលមកដល់ គេនឹងយកអ្នកទោសដែលជាប់ចាស់ៗទៅសម្លាប់ចោល¹¹⁰⁷។

315. ដូចដែលបានពិភាក្សានៅខាងក្រោម ចំនួនអ្នកទោសសរុប ដែលត្រូវបានសម្លាប់ នៅវត្តអូរត្រកូនពី ឆ្នាំ១៩៧៦ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៩ មានចំនួនប្រមាណពី ២០០០០ ទៅ ៣៩០០៨ នាក់¹¹⁰⁸។ សាក្សីបានរាយការណ៍ថា ចំនួនមនុស្សដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងកំណត់គោលដៅ យកទៅវត្តអូរត្រកូន បានកើនឡើង យ៉ាងខ្លាំង បន្ទាប់ពីពួកកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីបានមកដល់នៅដើមឆ្នាំ១៩៧៧¹¹⁰⁹។ ក្រោយមក អ្នកទោសភាគច្រើនដែលត្រូវបានឃុំខ្លួននៅវត្តអូរត្រកូនពេញមួយរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ត្រូវបានចាប់ខ្លួន បន្ទាប់ពី អោ អាន និងក្រុមភូមិភាគនិរតីមកដល់។ ខណៈពេលចំនួនទាំងនេះមិនរាប់បញ្ចូលចំនួនអ្នកទោសដែលនៅទីបំផុតត្រូវបានដោះលែង ការដោះលែងគឺជាការកើតមានដោយកម្រ រហូតដល់ចំនួនប្រហាក់ប្រហែលនោះ ផ្តល់នូវការចង្អុលបង្ហាញដ៏ល្អមួយដែលថា អ្នកទោសរាប់ពាន់នាក់ត្រូវបានដាក់ឃុំឃាំងដោយគ្មានការជំនុំជម្រះ នៅវត្តអូរត្រកូន ក្នុងអំឡុងពេលដែល អោ អាន គ្រប់គ្រងតំបន់នេះ¹¹¹⁰។

អំពីអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត

ក) លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំឃាំងអមនុស្សធម៌

316. កងកម្លាំងសន្តិសុខនៅវត្តអូរត្រកូន ជាវៀយៗបានប្រើអំពើហិង្សាទៅលើអ្នកទោស នៅពេលពួកគេចូលដល់មន្ទីរឃុំឃាំង។ សាក្សីជាច្រើនបានរំលឹកពីឧប្បត្តិហេតុដែលក្មេងៗ ស្រ្តី និងមនុស្សចាស់ត្រូវរងការធ្វើបាប ដោយសារពួកគេមានការលំបាកក្នុងការឡើងដណ្តើរ¹¹¹¹។ អ្នកទោសចាមប្រុសៗត្រូវរងការវាយនឹងដែកភ្លាមៗ មុនពេលពួកគេចូលក្នុងវិហារ ដើម្បីឱ្យពួកគេកាន់តែស្តាប់បង្គាប់¹¹¹²។
317. អ្នកទោសត្រូវបានឃុំឃាំងនៅក្នុងវិហារធំ ដែលខណ្ឌជាពីរផ្នែកដោយជញ្ជាំងឈើមួយ ដោយអ្នកទោសប្រុសត្រូវបានឃុំឃាំងនៅម្ខាង និងអ្នកទោសស្រីនៅម្ខាងទៀត¹¹¹³។ នៅពេលយប់ អ្នកជាប់ឃុំ “ដែលនៅជាជួរពី ៣០ ទៅ ៤០ ឬ ៥០ នាក់” ត្រូវបានដាក់ច្រវាក់ទន្ទឹមៗគ្នាភ្ជាប់ទៅនឹងរបារដែកវែងៗដែលចងភ្ជាប់ពីសសរទៅសសរមួយទៀត¹¹¹⁴។
318. ខណៈពេលអតីតសមាជិកគណៈឃុំ និងមន្ត្រី លន់ នល់ នៅជាប់ច្រវាក់នៅខាងក្នុងដដែល នៅពេលថ្ងៃ អ្នកទោសខ្លះត្រូវរងការបង្ខំឱ្យធ្វើការ “ហូសកម្លាំង” នៅខាងក្រៅ ដោយធ្វើកិច្ចការដូចជា ជីករណ្តៅត្រៀមសម្រាប់ការប្រហារជីវិត¹¹¹⁵។ ស ឈាង ត្រូវបានបង្ខំឱ្យលាងសម្អាតលាមកក្នុង

បន្ទប់ឃុំឃាំងរបស់អ្នកទោសដទៃទៀត ក្នុងអំឡុងពេលជាប់ឃុំឃាំងរយៈពេល ៣ ខែរបស់គាត់ នៅវត្តអូរត្រកួន និងបានធ្លាក់ខ្លួនឈឺក្នុងអំឡុងពេលជាប់ឃុំឃាំងនោះ¹¹¹⁶។ គាត់បានរំលឹកថា៖

គេដាក់ខ្លោះខ្ញុំប្រហែល២០ថ្ងៃ ទាំងថ្ងៃទាំងយប់។ នៅពេលនោះ ដៃខ្ញុំឡើងហើម ដោយសារដៃខ្ញុំស្លាក់ឈាម។ ក្រោយមក គេលែងខ្ញុំនៅពេលថ្ងៃឱ្យធ្វើការ ដូចជា សម្អាតឈាមក និងវែកឈាមកអ្នកទោស តែពេលយប់គេដាក់ខ្លោះជើងខ្ញុំវិញ¹¹¹⁷។

319. របបអាហារនៅវត្តអូរត្រកួនមានភាពខ្វះខាតជាខ្លាំង។ អ្នកទោសត្រូវគេផ្តល់បបរពោត ឬបបរទឹក រាវៗតិចតួចឱ្យហូប¹¹¹⁸ ហើយអ្នកទោសដែលមិនស្រួលខ្លួន ឬខ្វះអាហារបុគ្គលមិនទទួលបានការ ថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រឡើយ¹¹¹⁹។ ម៉ឺង ប៉េងហោ ត្រូវបានឃុំខ្លួនមួយយប់នៅមន្ទីរឃុំឃាំងនោះ និងបាន រំលឹកថា “អ្នកទោសដែលខ្ញុំបានឃើញនៅវត្តអូរត្រកួន គឺស្តុកស្តាំងជាខ្លាំង។ ពួកគេអាចនិយាយបាន ឡាវៗប៉ុណ្ណោះ ហើយមុខរបស់ពួកគេមើលទៅដូចខ្មោចអញ្ចឹង”¹¹²⁰។ លក្ខខណ្ឌនៅទីនោះគឺវេទនា ខ្លាំងណាស់ ដល់ថ្នាក់ ស ឈាង បានអង្វរសុំឱ្យគេសម្លាប់គាត់នៅឆ្នាំ១៩៧៧ បន្ទាប់ពីមើលឃើញ អ្នកទោសផ្សេងទៀតស្រេកឃ្លាន៖

អំឡុងពេល ៣ ខែខ្ញុំជាប់គុកនៅទីនោះ ខ្ញុំមិនមានអ្វីហូបទ ខ្ញុំស្តុក ឃើញតែឆ្អឹង។ ដោយសារអ្វីដែលខ្ញុំបានឃើញ និងអត់ឃ្លាននោះ ខ្ញុំបន់ឱ្យតែដល់ថ្ងៃគេយកខ្ញុំទៅ សម្លាប់ ខ្ញុំមិនចង់រស់ទៀតទេ ហើយខ្ញុំបានសួរគេថា តើយកខ្ញុំទៅសម្លាប់នៅ ពេលណា។ គេថាអត់ទាន់ដល់វេនទេ។ ជាធម្មតា ពេលមនុស្សមានហូបគ្រប់ គ្រាន់ គេខ្លាចស្លាប់ តែចំពោះស្ថានភាពខ្ញុំពេលនេះ គឺលែងខ្លាចស្លាប់ហើយ គឺ ចង់តែស្លាប់¹¹²¹។

ខ) ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ

320. សាក្សីជាច្រើនបានរំលឹកពីការបាត់ខ្លួននៅស្រុកកងមាន ពេញមួយអំឡុងពេលនៃប្រតិបត្តិការរបស់ មន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកួន ដោយនិយាយថា បន្ទាប់ពីការចាប់ខ្លួន មនុស្សជាច្រើនមិនដែលឃើញ ត្រឡប់មកវិញទេ¹¹²²។ ដូចដែលបានពិភាក្សានៅក្នុងផ្នែក ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ប្រជាជនត្រូវ បានចាប់ខ្លួននាំទៅវត្តអូរត្រកួន ដោយគ្មានការពន្យល់អំពីមូលហេតុនៃការចាប់ខ្លួន ហើយគ្មានទាំង ការពន្យល់ ឬរឿងបញ្ជាក់អំពីកន្លែងដែលពួកគេនឹងត្រូវទៅទៀត¹¹²³។ អ្នករស់រានមានជីវិតមិន ធ្លាប់ឃើញពួកគេជាលើកទីពីរឡើយ។

321. ការចាប់ខ្លួន និងការបោសសម្អាតក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំនៅក្នុងស្រុកកងមាសនេះ បានបង្កើតបរិយាកាស ភ័យខ្លាចមួយ ដែលរារាំងមិត្តភក្តិ និងក្រុមគ្រួសាររបស់អ្នកដែលបាត់ខ្លួនមិនហ៊ានសួរនាំអំពី ជោគវាសនារបស់មនុស្សជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្លួនឡើយ¹¹²⁴។ ហ៊ឹម ម៉ាន បានផ្តល់សក្ខីកម្មចំពោះ ការភ័យខ្លាចដែលបានបំផ្លិចបំផ្លាញភូមិរបស់គាត់ថា៖

ពេលខ្លះគេយកពីរ ឬបីនាក់នៅពេលហូបបាយ ហើយយើងភ័យ [...] ថាវាមក យកពួកយើងទៅនៅពេលនោះ។ ចាស់ៗពីដើម ច្បាស់ណាស់ ហូបបាយរស់ តែ នៅជំនាន់ខ្មែរក្រហម រាល់ពេលបាយ យើងភ័យខ្លាចថា ពួកគេនឹងយកយើងទៅ សម្លាប់ ហើយអ្នកដែលយកទៅខាងលិច ខ្ញុំសង្ស័យគេយកពួកគេទៅវត្តអូរ ត្រកួន¹¹²⁵។

322. ចំនួនជនរងគ្រោះនៅវត្តអូរត្រកួន បានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា មនុស្សជាច្រើនដែលបានបាត់ខ្លួននៅ ក្នុងស្រុកកងមាស ត្រូវបានយកទៅវត្តអូរត្រកួន និងចុងក្រោយត្រូវបានសម្លាប់ចោល ដែលកាន់តែ បញ្ជាក់ច្បាស់បន្ថែមទៀតដោយការពិតដែលថា អ្នកដែលនៅរស់រានមានជីវិតមិនធ្លាប់ទទួលដំណឹង ពីពួកគេម្តងទៀតឡើយ។ ប៉ុន្តែ អ្វីដែលពួកគេដឹងច្បាស់គឺ ពួកគេបានបាត់ខ្លួន ព្រោះពួកគេមិនត្រូវ បានផ្តល់ព័ត៌មានច្បាស់លាស់នៅពេលរឿងនោះកើតឡើង ឬនៅពេលសែសិបឆ្នាំក្រោយ ទាក់ទង នឹងវាសនាចុងក្រោយរបស់ពួកគេឡើយ។ ការឈឺចាប់ដែលមិនដឹងថាមានអ្វីបានកើតឡើងចំពោះ មិត្តភក្តិ ឬមនុស្សជាទីស្រឡាញ់ គឺជាអ្វីដែលធ្វើឲ្យឧក្រិដ្ឋកម្មនេះមានភាពធ្ងន់ធ្ងរខ្លាំង។

ការប្រើទាហ្មកម្ម

323. ការសួរចម្លើយនៅវត្តអូរត្រកួន ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅអតីតអគារសិក្សានៅបរិវេណខាងត្បូងនៃទីធ្លា នៅខាងស្តាំដៃគ្រង់នៃច្រកចូលមេ¹¹²⁶។ អនុប្រធានរបស់ ហាន គឺ បុត និងក្រោយមក គួង បានធ្វើ ការសួរចម្លើយជាផ្នែកមួយនៃការកិច្ចរបស់ខ្លួននៅវត្តអូរត្រកួន¹¹²⁷។ គោលបំណងនៃការសួរ ចម្លើយនេះ គឺដើម្បីទាញយកព័ត៌មាន និង “ចម្លើយសារភាព” អំពីសមាជិកដទៃទៀតនៃបណ្តាញ របស់ជនរងគ្រោះដែលត្រូវចោទថា ក្បត់¹¹²⁸។

324. ដើម្បីទទួលបានចម្លើយសារភាព អ្នកសួរចម្លើយបានប្រើទាហ្មកម្ម។ អ្នកទោសត្រូវបានវាយដំ និងឆក់ខ្សែភ្លើងក្នុងអំឡុងពេលសួរចម្លើយ ហើយ ហាន ខ្លួនឯងបានសុំឲ្យ ម៉ាត់ ទូលស ជួយវាយ អ្នកជាប់ឃុំយ៉ាងទាំងនោះ¹¹²⁹។ អតីតអ្នកទោស ស ឈាង បានរំលឹកថា អ្នកជាប់ឃុំត្រូវគេចង

ជើងព្យួរក្បាលចុះក្រោម¹¹³⁰ ហើយគាត់ត្រូវគេបញ្ជាឱ្យជួយបណ្តើរអ្នកទោសដែលគេបានធ្វើ ទារុណកម្មចេញពីអគារសួរចម្លើយត្រឡប់ទៅបន្ទប់ឃុំឃាំងរបស់ពួកគេនៅក្នុងវិហារធំវិញ ព្រោះ ពួកគេរងរបួសធ្ងន់ពេកមិនអាចដើរដោយគ្មានជំនួយបាន¹¹³¹។ ការធ្វើទារុណកម្មនៅវត្តអូរត្រកួន មានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរណាស់ រហូតដល់អ្នកទោសជាច្រើនបានស្លាប់ដោយសារការរងរបួសដែល កើតមាននៅអំឡុងពេលសួរចម្លើយ¹¹³²។

325. អ្នកសួរចម្លើយនៅវត្តអូរត្រកួន បានកត់ត្រាចម្លើយសារភាព¹¹³³ ដែលចាប់ពីពេលនោះមកបាន បាត់បង់ ឬខូច។ សំណាង បានលើកឡើងថា អ្នកទោសដែលបានសហការក្នុងអំឡុងពេលសួរ ចម្លើយ មានលទ្ធភាពនៅរស់ខ្ពស់ និងថែមទាំងទទួលបានការលើកទឹកចិត្តទៀតផង ដូចជាម្ហូប អាហារ ដូច្នេះពួកគេអាចផ្តល់ឈ្មោះជាច្រើនទៀតក្នុងអំឡុងពេលសួរចម្លើយ ដែលអូសបន្លាយជា ច្រើនថ្ងៃ¹¹³⁴។ អ្នកដែលត្រូវគេបញ្ចេញឈ្មោះក្នុងចម្លើយសារភាពត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់ជា បន្តបន្ទាប់¹¹³⁵។

326. បន្ថែមពីលើការធ្វើទារុណកម្មដែលនាំឱ្យមានរបួសក្នុងអំឡុងពេលសួរចម្លើយ អ្នកទោសនៅវត្តអូរ ត្រកួន បានទទួលរងនូវការឈឺចាប់ខាងរាងកាយ និងសតិអារម្មណ៍ធ្ងន់ធ្ងរ ដែលបំពេញតាមធាតុផ្សំ នៃការធ្វើទារុណកម្ម។ អ្នកទោសស្រ្តីដែលស្អាតៗនៅវត្តអូរត្រកួន ត្រូវគេចាប់រំលោភ មុនពេល សម្លាប់ ដែលត្រូវបានរំលោភបំពានទ្វេដងដោយអ្នកចាប់ខ្លួនដែលបានប្រើ និងក្រោយមកសម្លាប់ ពួកគេចោល¹¹³⁶។ ទោះជាគេចាក់ឆ្កែតាមបករណ៍បំពង់សំឡេងដើម្បីបិទបាំងសំឡេងនៃការ សម្លាប់ក្តី អ្នកទោសមួយចំនួននៅវត្តអូរត្រកួន នៅតែលឺសំឡេងស្រែកយំរបស់ជនរងគ្រោះ ដែល ត្រូវបានសម្លាប់នោះដដែល¹¹³⁷ ហើយក្តីស្តាយនៃសាកសពរលួយចេញពីរណ្តៅកប់សពនៅជិត នោះ មានជាប់ជាប្រចាំ¹¹³⁸។

ឃាតកម្ម

327. អ្នកទោសនៅវត្តអូរត្រកួន ត្រូវគេប្រហារជីវិតនៅក្នុងតំបន់ព្រៃក្រាស់ៗ ដែលនៅខាងក្រៅទីផ្លូវគូ នោះបន្តិចប៉ុណ្ណោះ¹¹³⁹។ ការសម្លាប់ត្រូវបានគេគិតទុកជាមុន និងត្រូវបានបញ្ជា និងធ្វើឡើងក្នុង គោលបំណងច្បាស់លាស់ដើម្បីឱ្យស្លាប់។ ការប្រហារជីវិតត្រូវបានធ្វើឡើងនៅជិតរណ្តៅ ដែលត្រូវ បានដឹកទុកត្រៀមសម្រាប់ពេលសម្លាប់ ដែលមានន័យថា សាកសពនឹងត្រូវទម្លាក់ចូលក្នុងរណ្តៅ ទាំងនោះ បន្ទាប់ពីអ្នកទោសត្រូវបានសម្លាប់¹¹⁴⁰។

328. នៅពេលធ្វើការឱ្យប្រធានគុកវត្តអូរត្រកួន ឈ្មោះហន ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៨ មុយ វ៉ាន់នី បានឃើញការប្រហារជីវិត “ក្រុមមនុស្សដែលមានគ្នាប្រហែល ១០ នាក់” ចំនួន “២ ឬ ៣ ដង” និងបានរំលឹកថា មុនរបស់ពួកគេត្រូវគេគ្រប ចងស្លាបសេក ហើយគេប្រើភ្លើងរំលោភរាយសម្លាប់ពួកគេ ដែលជាធម្មតាដោយគ្រាន់តែរាយនៅត្រង់ក្បាលផ្នែកខាងក្រោយប៉ុណ្ណោះ¹¹⁴¹។
329. ហ៊ឹម ម៉ាន និងប្រពន្ធរបស់គាត់ ឈ្មោះ ហ៊ឹម ជា បានរត់គេចខ្លួនរួចពីការឃុំឃាំង ខណៈពេលពួកគេត្រូវបាននាំទៅវត្តអូរត្រកួនជាមួយជនជាតិចាមដទៃទៀតមកពីកងមាសនៅឆ្នាំ១៩៧៨¹¹⁴²។ នៅយប់ដែលពួកគេរត់គេច ប្តីប្រពន្ធនេះបានលាក់ខ្លួនប្រមាណ ១០០ ម៉ែត្រ ពីកន្លែងប្រហារជីវិត ហើយហ៊ឹម ម៉ាន បានរំលឹកថា៖

យើងឮសូរសំឡេងវ៉ែនីងដំបងភ្លេងៗ។ ខ្ញុំមិនបានឃើញសកម្មភាពទាំងនេះដោយផ្ទាល់ភ្នែកទេ ប៉ុន្តែបានឮសម្រែក ហើយដឹងច្បាស់ថាពិតជាបងប្អូនចាម ពីព្រោះមុននឹងស្លាប់ ម្នាក់ៗស្រែកហៅព្រះអស់ឡោះមកជួយ ស្រែករកម្តាយតាមភាសាចាម និងសម្រែកនៃការឈឺចាប់ផ្សេងៗ។ ក្នុងចំណោមនោះ ក៏មាន ម្តាយ និងប្អូនប្រុសរបស់ខ្ញុំដែរ។ រហូតដល់ជិតភ្លឺ ទើបការសម្លាប់ចប់សព្វគ្រប់¹¹⁴³។

330. អ្នកបើកបរទូក ម៉ាត់ ទូលីស បានបញ្ជូនអ្នកទោសវ័យជំទង់ចំនួន ១០០០ នាក់ ទៅវត្តអូរត្រកួនបន្ទាប់ពីពួកកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីបានមកដល់¹¹⁴⁴។ មុនពេលឡើងលើទូក ក្មេងៗទាំងនោះត្រូវគេប្រាប់នៅកន្លែងប្រជុំមួយថា ពេលទៅដល់ ឡានដឹកទំនិញនឹងរង់ចាំទទួលពួកគេដើម្បីនាំពួកគេទៅព្រៃឈរ ប៉ុន្តែនៅពេលពួកគេទៅដល់ ហើយគ្មានឡានដឹកទំនិញ ម៉ាត់ ទូលីស បានដឹងថា កម្មករវ័យក្មេងទាំងនោះនឹងត្រូវគេសម្លាប់¹¹⁴⁵។ គាត់បានរំលឹកថា ទាហានបានយកមនុស្សម្តង ១០ នាក់ចេញពីទូក “រហូតដល់នាំពួកគេយកទៅអស់”¹¹⁴⁶។
331. សេង ស្រីនី ត្រូវបានមិត្តរបស់គាត់ មឿន ដែលជាឆ្មាំសន្តិសុខ និងជាពេជ្ឈយោគនៅវត្តអូរត្រកួនប្រាប់អំពីការសម្លាប់រង្គាល ដែលបង្ហាញពីភាពយោរយៅ និងវិសាលភាពនៃការសម្លាប់នៅវត្តអូរត្រកួននេះ។ ក្នុងឧប្បត្តិហេតុនេះ ពេជ្ឈយោគវ័យក្មេងៗបានទន្ទឹងរង់ចាំតំណែងជាមេកងដោយប្រកួតប្រជែងគ្នាសម្លាប់អ្នកទោសឱ្យបានច្រើនបំផុតក្នុងមួយម៉ោង¹¹⁴⁷។ ជ័យលាភីនៃការប្រឡងសម្លាប់នេះបានទៅលើពេជ្ឈយោគអាយុ ២០ ឆ្នាំម្នាក់ ដែលបានសម្លាប់អ្នកទោស ៧០ នាក់ ក្នុងអំឡុងពេលប្រកួតប្រជែងរយៈពេល ៦០ នាទី¹¹⁴⁸។

332. បន្ទាប់ពី សេង ស្រីន បានអមដំណើរក្រុមជនជាតិចាមចំនួន ២០០-៣០០ នាក់ ទៅវត្តអូរត្រកួន ម៉ឿន ក្រោយមកបានប្រាប់គាត់អំពីជោគវាសនារបស់ពួកគេថា៖

ពួកគេវិវេចាលអស់ហើយ និងវែងទល់តែម៉ោងជិតពីរដណ្តប់យប់ [...] ខ្ញុំបានសួរ គាត់ថាមានអ្នកនៅសល់ឬទេ។ គាត់ប្រាប់ខ្ញុំថាជនជាតិចាមទាំងអស់ត្រូវគេវែ និងសម្លាប់ ហើយគ្មានសល់មួយទេ។ ខ្ញុំបញ្ជាក់ថាគេយកជនជាតិចាមប្រហែល ពីរបីរយនាក់ទៅវិហារ ប៉ុន្តែយប់បន្តិចទៅគេដឹកពីការដ្ឋាន [...] និងយកមកស ម្លាប់ក្នុងពេលយប់តែមួយ¹¹⁴⁹។

333. ក្មេងៗជាច្រើនក៏ត្រូវបានចាប់ខ្លួននាំយកទៅវត្តអូរត្រកួន ដើម្បីសម្លាប់ជាមួយឪពុកម្តាយរបស់ពួក គេ ឬបន្ទាប់ពីចាប់ខ្លួនឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេផងដែរ¹¹⁵⁰។ ដើម្បីសម្លាប់ក្មេងតូចៗ ពេជ្ឈឃាតបាន ចាប់ផ្តើមពួកគេបោកផ្ទប់នឹងដើមឈើ អគារវិហារ ឬសសរផ្ទះ¹¹⁵¹។ អាមិន ម៉ារីយ៉ាម ដែលត្រូវគេ ឃុំឃាំងនៅវត្តអូរត្រកួនមួយយប់នៅឆ្នាំ១៩៧៨ បានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកពីរបៀបដែលពេជ្ឈឃាត “បោះក្មេងៗខ្លះទៅលើអាកាស ហើយចាក់នឹងកាំបិត។ ខ្លះត្រូវគេបោកផ្ទប់នឹងដើមឈើ និងក្រោយ មកបោះចូលក្នុងរណ្តៅនៅពីលើគំនរសាកសពមនុស្សពេញវ័យ”¹¹⁵²។

334. ក្រៅពីការប្រហារជីវិត សាកសពខ្លះដែលត្រូវបានកប់នៅជុំវិញវត្តអូរត្រកួន ត្រូវគេជឿថាជាអ្នក ទោសដែលបានស្លាប់ដោយសារជំងឺ ឬការអត់ឃ្លាន¹¹⁵³។ ដូចដែលបានពិភាក្សាពីមុន អនាម័យ និង របបអាហារនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងមានសភាពអាក្រក់ខ្លាំង ហើយគ្មានការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រឱ្យអ្នក ទោសទៀត ដូច្នេះទំនងដែរដែលអ្នកជាប់ឃុំខ្លះស្លាប់ដោយសារការអត់ឃ្លាន ឬជំងឺ¹¹⁵⁴។ អ្នកទោស នៅវត្តអូរត្រកួន ក៏បានស្លាប់ផងដែរក្នុងអំឡុងពេលសួរចម្លើយ ដោយសារតែការធ្វើទារុណកម្មរាង កាយធ្ងន់ធ្ងរ¹¹⁵⁵។ ការស្លាប់ទាំងនេះសម្រាប់ត្រូវមើលឃើញច្បាស់ដោយបុគ្គលិក និងអ្នកគ្រប់ គ្រងនៅវត្តអូរត្រកួន ដោយសារតែកង្វះអនាម័យ និងម្ហូបអាហារ និងភាពហោរហៅនៃការសួរ ចម្លើយ។ មិនមានភស្តុតាងណាមួយបង្ហាញថា គេបានចាត់វិធានការនានា ដើម្បីកែលម្អលក្ខខណ្ឌទាំង នេះឡើយ។

ការសម្លាប់រង្គាល

335. វានឹងមិនអាចទៅរួចទេ ក្នុងការបញ្ជាក់ចំនួនសរុបនៃជនរងគ្រោះដែលត្រូវបានសម្លាប់ នៅវត្តអូរ ត្រកួនឱ្យបានជាក់លាក់នោះ។ ទឹកនៃនោះមិនដែលត្រូវបានកកាយរុករកជាផ្លូវការនៅឡើយ¹¹⁵⁶

ហើយសំណល់ឆ្អឹងជាច្រើនត្រូវបានរំខាន និង/ឬខូចខាត ដោយសារប្រជាជនបានរុករកមាស និង វត្ថុមានតម្លៃផ្សេងទៀតក្នុងចំណោមសាកសពទាំងនោះ បន្ទាប់ពីរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យបាន ដួលរលំ¹¹⁵⁷ ហើយឯកសារទាំងអស់ពីមន្ទីរសន្តិសុខអាចបាត់បង់ ឬគេបំផ្លាញអស់ហើយ¹¹⁵⁸។

336. ទោះជាយ៉ាងណា ភ័ស្តុតាងយ៉ាងច្រើននៅក្នុងសំណុំរឿងនេះចង្អុលបង្ហាញថា ការសម្លាប់បានកើត ឡើងនៅវត្តអូរត្រកួនក្នុងទំហំមួយដ៏ធំ។ អ្នកទោសត្រូវបាននាំទៅមន្ទីរសន្តិសុខនោះជាប្រចាំ ជូន កាលមានចំនួនយ៉ាងច្រើន រួមទាំងក្មេងជំទង់ចំនួន ១០០០ នាក់ ផងក្នុងមួយថ្ងៃ¹¹⁵⁹។ ភ័ស្តុតាងក៏ បង្ហាញផងដែរថា ការសម្លាប់រដ្ឋាលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅវត្តអូរត្រកួនដើម្បីឱ្យសល់បន្ទប់សម្រាប់ អ្នកជាប់ឃុំដែលនឹងត្រូវមកដល់¹¹⁶⁰។ នៅទីបំផុត មានរបាយការណ៍តិចតួចណាស់ស្តីអំពីអ្នកដែល នៅរស់រានមានជីវិតពីវត្តអូរត្រកួន ដែលមានន័យថា អ្នកទោសស្ទើរតែទាំងអស់ត្រូវបានសម្លាប់នៅ ទីនោះ¹¹⁶¹។

337. ជនរងគ្រោះត្រូវបានកប់នៅក្នុងរណ្តៅមួយចំនួនក្នុងចំណោមរណ្តៅ ៤៦៧ ដែលបានរកឃើញនៅ ក្នុងតំបន់ព្រៃ នៅខាងក្រៅទីធ្លាវត្តអូរត្រកួន¹¹⁶²។ រណ្តៅនីមួយៗដាក់សាកសពអតីតអ្នកទោសចំនួន ពី ២ ទៅ ១០០ នាក់¹¹⁶³។ តំបន់ដែលរណ្តៅកប់សពត្រូវបានរកឃើញនោះ ធ្លាប់ជាចម្ការដំណាំពី មុន និងគ្មានផ្ទុកសាកសពឡើយ នៅមុនរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ¹¹⁶⁴ ដែលនេះបញ្ជាក់ថា សាកសពទាំងអស់នេះ គឺជាជនរងគ្រោះក្នុងរបបខ្មែរក្រហម ហើយមួយចំនួនធំនៅអំឡុងពេល ដែល **អោ អាន** គ្រប់គ្រងតំបន់ ៤១¹¹⁶⁵។

338. ចំនួនសរុបប្រហាក់ប្រហែលនៃជនរងគ្រោះដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅវត្តអូរត្រកួន គឺចាប់ពី ២០០០០ ដល់ ៣៩០០៨ នាក់។ នៅចុងទាបនៃវិសាលភាពនេះ គឺជាតួលេខដែលទទួលបានក្នុងពេលធ្វើការ សាកសួរនៅមន្ទីរស្រុកកងមាស។ ទេព រាមមុនី អនុប្រធានមន្ទីរស្រុកនៅពេលសាកសួរនោះ បាន មានប្រសាសន៍ថា លលាដ៍ក្បាលជាង ២០០០០ លលាដ៍ ត្រូវបានប្រមូលបានពីឆ្នាំ១៩៧៩ ដល់ឆ្នាំ ១៩៨២ ដែលត្រូវបានរាប់ និងរក្សាទុកនៅក្នុងចេតិយនៅនឹងកន្លែងនោះ¹¹⁶⁶។ អុំ វន្តា ដែលជាមេឃុំ ទីមួយនៃឃុំពាមជីកង ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩ និងជាអ្នកទទួលខុសត្រូវលើការប្រមូលឆ្អឹងទាំងនោះ បាន និយាយថា លលាដ៍ក្បាលត្រូវបានប្រមូលនៅចុងឆ្នាំ១៩៧៩ ហើយមានចំនួនជាង ២០០០០ ក្បាល។ គាត់បានរំលឹកថា ដើមឡើយ មានចេតិយពីរ ឬបី សម្រាប់ដាក់ឆ្អឹងទាំងនោះ ប៉ុន្តែឥឡូវ នៅសល់តែ ចេតិយមួយប៉ុណ្ណោះ ហើយគាត់ជឿថា ឆ្អឹងបន្ថែមទៀតមិនត្រូវបានបានគាស់ឡើយ¹¹⁶⁷។

339. នៅពាក់កណ្តាលនៃចន្លោះប៉ាន់ស្មាននេះ គឺជាភស្តុតាងបានមកពីសាក្សីម្នាក់ដែលបានរំលឹកថា អាជ្ញាធរកម្ពុជាបានប្រកាសថា មានជនរងគ្រោះប្រមាណ ៣០០០០ នាក់ ដែលត្រូវបានឃុំខ្លួន និងសម្លាប់នៅវត្តអូរត្រកួន¹¹⁶⁸ ដែលត្រូវគ្នានឹងរបាយការណ៍របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ដែលទាញចេញពីឯកសារមួយដែលមានការបញ្ជាក់ពីទីស្នាក់ការកណ្តាលស្រុក ដែលបានលើកឡើងថាជនរងគ្រោះនៅកន្លែងនោះមានប្រមាណ ៣២៦៩០ នាក់¹¹⁶⁹។ ចុងក្រោយ ចំនួនប៉ាន់ស្មានខ្ពស់បំផុតបានមកពី ម៉ៅ ហួរ ដែលជាអ្នកគ្នាលគោនៅក្នុងស្រុក បានប្រាប់អ្នកស៊ើបអង្កេត Henri Locard ថា គាត់ធ្លាប់បានឃើញបញ្ជីរបស់មន្ទីរឃុំយ៉ាង ដែលបញ្ជាក់ថា មានអ្នកស្លាប់ពិតប្រាកដចំនួន ៣៩០០៨ នាក់¹¹⁷⁰។
340. ទោះជាមានភាពខុសគ្នារវាងចំនួនប៉ាន់ស្មានទាបបំផុត និងខ្ពស់បំផុតក្តី ក៏វាជាការច្បាស់ណាស់ដែលថា មនុស្សរាប់ម៉ឺននាក់ត្រូវបានសម្លាប់ដោយខុសច្បាប់នៅវត្តអូរត្រកួន ក្នុងពេលដែល អា អាន គ្រប់គ្រងតំបន់ ៤១ ដែលបំពេញតាមតម្រូវការសម្លាប់រង្គាលក្នុងទំហំមួយធំធេង។

ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយ

ក) ប្រជាជន ១៧ មេសា

341. បន្ទាប់ពីកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីបានមកដល់ភូមិភាគកណ្តាល គោលនយោបាយមួយត្រូវបានអនុវត្តដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងចាប់ខ្លួនប្រជាជនថ្មី និងយកពួកគេទៅវត្តអូរត្រកួន¹¹⁷¹។ សុខ ម៉េងលី គឺជាអតីតសមាជិកម្នាក់នៃកងល្បួងដាវវែង ដែលត្រូវបានបញ្ជូនឱ្យចាប់ខ្លួនប្រជាជនថ្មី ដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីចាប់ខ្លួន។ គាត់បានប្រាប់អ្នកស៊ើបអង្កេតថា៖

ខ្សឹន ដែលជាប្រធានក្រុមដាវវែង បានទទួលបញ្ជីឈ្មោះមនុស្សដែលត្រូវចាប់ខ្លួនពីគណៈឃុំ ដែលទទួលបន្ទុកពីគណៈស្រុក។ នៅពេលដំបូងមានតែប្រជាជនថ្មីដែលមានកំហុសប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវចាប់ខ្លួន។ [...] ខ្ញុំត្រូវបានចាត់តាំងឱ្យទៅជាមួយសមាជិកម្នាក់ ឬពីរនាក់ទៀតទៅចុះចាប់មនុស្ស។ [...] ពេលចុះទៅដល់យើងចាប់មនុស្សដែលត្រូវចាប់ [...] យើងនាំយកទៅវត្តអូរត្រកួនតែម្តង¹¹⁷²។

342. សេង ស្រីនី អ្នកឡើងភ្នោតម្នាក់ដែលបានរស់នៅចម្ងាយតែប៉ុន្មានម៉ែត្រប៉ុណ្ណោះពីវត្តអូរត្រកួនក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បាននិយាយថា អ្នកទោសភាគច្រើននៅវត្តអូរត្រកួន គឺជាប្រជាជនថ្មី និងបានរំលឹកផងដែរថា គាត់ត្រូវគេប្រាប់ថា ប្រសិនបើពួកគេ “ទុក” ប្រជាជនថ្មី ដែលអាចមាន

ទំនាក់ទំនងទៅក្រៅប្រទេស នោះប្រជាជនថ្មីនឹងអាចធ្វើ “ការកែប្រែ” និងមកផ្តល់រំលឹរបបខ្មែរ ក្រហមបាន¹¹⁷³។ គាត់ក៏បានរំលឹកផងដែរពីការចូលរួមរបស់កងឈ្នបដាវវែង ក្នុងការចាប់ខ្លួន ប្រជាជនថ្មី៖

ពេលណាមានអន្តរាគមន៍ចុះចាប់ប្រជាជន ដូចជាប្រជាជនថ្មី ឬក៏ប្រជាជននៅ ក្នុងកងចល័ត គេឱ្យពួកដាវវែងចុះទៅចាប់។ ជាធម្មតាពួកដាវវែងទៅមិនមែន ចាប់មួយពីរទេ គឺចាប់ម្តងច្រើនៗ¹¹⁷⁴។

343. ម៉ាត់ ទូលីស អ្នកបើកបរទូកដែលបានដឹកអ្នកទោសទៅវត្តអូរត្រកូនជាច្រើនលើក បន្ទាប់ពីពួក កម្លាំងបាលភូមិភាគនិរតីបានមកដល់ បានរំលឹកថា គាត់បានដឹកមនុស្សចំនួន ១៣០ នាក់ទៅវត្តអូរ ត្រកូន ដែលគាត់បានកំណត់អត្តសញ្ញាណបានថា ភាគច្រើនគឺជា “ប្រជាជន ១៧ មេសា” ហើយ បន្ទាប់មកដឹកកូនៗរបស់អ្នកទោសទាំងនោះចំនួន ៨០ នាក់ ទៅវត្តអូរត្រកូន នៅសប្តាហ៍បន្ទាប់¹¹⁷⁵។ ហុក ហៀន ដែលជាមេកងទទួលខុសត្រូវលើប្រជាជននៅភូមិសំបួរមាស បាននិយាយថា ក្រុមអ្នក ជម្លៀសពីភ្នំពេញត្រូវគេណែនាំឱ្យទៅវត្តអូរត្រកូនដើម្បី “រៀនសូត្រ” ប៉ុន្តែត្រូវបានចាប់យកទៅ សម្លាប់ទៅវិញ¹¹⁷⁶។

344. ដូចដែលបានពិភាក្សាពីមុន ពេលណាដែលអ្នកទោសចូលដល់វត្តអូរត្រកូនហើយ អ្នកមួយចំនួនតូច ណាស់ដែលមានជីវិតចេញមកវិញ¹¹⁷⁷។ សាក្សីជាច្រើនបានផ្តល់ភស្តុតាងដោយផ្ទាល់ថា ប្រជាជន ថ្មីដែលគេបញ្ជូនទៅវត្តអូរត្រកូន ត្រូវគេសម្លាប់ចោលជាបន្តបន្ទាប់¹¹⁷⁸។ នៅទីបំផុត សាកសពជា ច្រើនដែលត្រូវបានកាយចេញពីរណ្តៅកប់សពដោយប្រជាជនក្នុងតំបន់ ត្រូវបានកំណត់ថាជាប្រជាជន ថ្មីដោយផ្អែកលើសម្លៀកបំពាក់របស់ពួកគេ¹¹⁷⁹។

ខ) អតីតទាហាន លន់ នល់

345. អតីតទាហាន លន់ នល់ នៅភូមិភាគកណ្តាលក៏ត្រូវបានកំណត់គោលដៅផងដែរ តាមបញ្ជារបស់ **អា អាង**។ នៅក្នុងការប្រជុំមួយជាមួយតំណាងមកពីស្រុកនីមួយៗក្នុងតំបន់ ៤១ **អា អាង** បាន បញ្ជាឱ្យអ្នកចូលរួមទាំងអស់ចងក្រងបញ្ជីឈ្មោះអតីតមន្ត្រី លន់ នល់¹¹⁸⁰។ នៅក្នុងស្រុកកងមាស សេង ស្រីន បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា រួមជាមួយប្រជាជនថ្មី អតីតទាហាន លន់ នល់ គឺជាគោលដៅ ទី ១ របស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា¹¹⁸¹។ អតីតទាហានត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណតាមរយៈជីវប្រវត្តិ

របស់ពួកគេ រួចត្រូវបានចាប់ខ្លួនដោយកងឈ្លបដាវវែង ហើយត្រូវបានឃុំឃាំង និងប្រហារជីវិត នៅវត្តអូរត្រកួន¹¹⁸²។

346. ផ្ទុយពីអ្នកទោសតាមដែលត្រូវបានសម្លាប់ជាញឹកញាប់ ដោយមិនត្រូវការសួរចម្លើយ ក្រោយពីមក ដល់វត្តអូរត្រកួន ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ផាន់ ឆន បានលើកឡើងថា អតីតទាហាន លន់ នល់ និង អតីតនាយទាហាន “តែងតែត្រូវគេធ្វើទារុណកម្មជានិច្ច” ក្នុងអំឡុងពេលសួរចម្លើយ នៅវត្តអូរត្រកួន “ដើម្បីទទួលបានចម្លើយ [អំពី] អ្នកដែលពួកគេបានធ្វើការឱ្យ”¹¹⁸³។

គ) កម្មាភិបាលភូមិភាគកណ្តាល (ឧត្តរចាស់) និង “សមាសភាពមិនល្អ” និង “ខ្មាំងស៊ីវិលផ្ទៃក្នុង” ផ្សេងទៀត

347. ទាក់ទងនឹងទង្វើរបស់កម្មាភិបាលខ្មែរក្រហម សេង ស្រីន បានរៀបរាប់ថា នៅក្នុងការប្រជុំមួយ ដែលធ្វើឡើងនៅវត្តអូរត្រកួន អោ អាន បានដាក់ឈ្មោះកម្មាភិបាលចាស់ថាជា “ខ្មាំង” ផ្ទៃក្នុង និង “ជនក្បត់” ចំពោះរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងបានប្រាប់ប្រជាជនកុំឱ្យភ័យខ្លាច ដោយសារការ សម្លាប់កម្មាភិបាលចាស់ៗ ពីព្រោះ “ពួកគេគឺជាខ្មាំង និងមិនស្មោះត្រង់ចំពោះអង្គការ”¹¹⁸⁴។ សំរិត មួយ ក៏បានរៀបរាប់ផងដែរ អំពីការប្រជុំមួយដែលធ្វើឡើងនៅដើមឆ្នាំ១៩៧៧ នៅពហុកុំឡង្គាន ពាម ក្នុងស្រុកកងមាស ដែលនៅក្នុងការប្រជុំនោះ អោ អាន និង កាន បានប្រាប់អ្នកចូលរួមថា មាន “ខ្មាំងនៅក្នុងចំណោមប្រជាជន” ហើយក្រោយមក ការចាប់ខ្លួនក៏ចេះតែកើនឡើង¹¹⁸⁵។

348. កម្មាភិបាលភូមិភាគឧត្តរចាស់ជាច្រើននៅស្រុកកងមាស ដែលត្រូវបានជំនួសដោយកម្មាភិបាលមក ពីភូមិភាគនិរតី ត្រូវបានចាប់ឃុំឃាំង និងប្រហារជីវិតនៅវត្តអូរត្រកួន¹¹⁸⁶។ អ្នកបើកបរទូក ម៉ាត់ ទូលស បានរំលឹកថា គាត់បានបញ្ជូនអ្នកទោស ២២ នាក់ដែលជាអតីត “មេក្រុម និងមេភូមិ” ទៅមន្ទីរឃុំឃាំង បន្ទាប់ពី កាន និង ភាព មកដល់ស្រុកកងមាសហើយ ហន និង ដាន បានប្រាប់ គាត់ដោយផ្ទាល់ថា ពួកគេទាំងអស់ត្រូវបានសម្លាប់អស់ហើយ¹¹⁸⁷។ តួយ ម៉ៀច ដែលបានធ្វើការ នៅមន្ទីរដឹកជញ្ជូននៃតំបន់ ៤១ ក្នុងអំឡុងសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បានរៀបរាប់ថា កម្មាភិបាលត្រូវបានហៅឱ្យទៅប្រជុំនៅផ្ទះរបស់ អោ អាន និងត្រូវបានចាប់ខ្លួន នៅពេលណាដែលពួកគេ ទៅដល់ភ្លាមៗ គាត់បានឱ្យដឹងទៀតថា កម្មាភិបាលមួយចំនួនមកពីក្រុមនោះ ដែលរស់នៅក្នុងស្រុក កងមាស ត្រូវបានបញ្ជូនទៅវត្តអូរត្រកួន¹¹⁸⁸។

349. ប្រជាជនដែលមានឈ្មោះថាជា “សមាសភាពមិនល្អ” ក៏ត្រូវបានសម្លាប់ផងដែរនៅវត្តអូរត្រកូន។ ឧទាហរណ៍ អ្នកភូមិដែលធ្លាប់ជឿទុកចិត្ត **អោ អាន** នៅពេលដែលគាត់បានផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យដាំដុះ និងរកចំណីអាហារហូបខ្លួនឯងនោះ ត្រូវបានចាប់ខ្លួន រួចនាំទៅវត្តអូរត្រកូនសម្លាប់ចោល¹¹⁸⁹ ហើយក៏ដូចគ្នាផងដែរចំពោះប្រជាជនណាដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជា “ពួកមូលធននិយម” ឬ “ពួកសក្តិភូមិនិយម” ឬអ្នកដែលបាន “ធ្វើខុស” នៅក្នុងភ្នែករបស់ពួកខ្មែរក្រហម¹¹⁹⁰។

អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុសាសនាជនជាតិចាម

350. ដូចដែលបានពិភាក្សានៅក្នុងផ្នែក **អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ចាម** នៃសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ ផែនការសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំងអស់ ត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងខ្លាំងក្លានៅទូទាំងតំបន់ ៤១ ក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ **អោ អាន**។ ប្រការនេះក៏បានរួមបញ្ចូលស្រុកកងមាសផងដែរ ដែលក្នុងស្រុកនេះ ជនជាតិចាមមួយចំនួនធំត្រូវបានចាប់ខ្លួន ដាក់ឃុំឃាំងមួយរយៈពេលខ្លី និងបន្ទាប់មកសម្លាប់ចោលនៅវត្តអូរត្រកូន។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដែលមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ និងទ្រង់ទ្រាយធំនេះ បានបង្ហាញឱ្យឃើញច្បាស់ថា មានផែនការដោយចេតនាក្នុងការលុបបំបាត់ជនជាតិចាមទាំងមូល ហើយជាអកុសល ផែនការនេះត្រូវបានអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយមានអ្នករស់រានមានជីវិតតិចតួចណាស់¹¹⁹¹។

351. ជនជាតិចាមនៅក្នុងតំបន់ ៤១ ត្រូវបានចាប់ខ្លួនតាមអំពើចិត្ត ដែលជាញឹកញាប់ជាក្រុមធំៗ ហើយបញ្ជូនទៅកាន់មន្ទីរសន្តិសុខនានា រួមទាំងវត្តអូរត្រកូនផងដែរ¹¹⁹²។ **អោ អាន** បានរៀបចំការប្រជុំនានាជាមួយតំណាងមកពីស្រុកនីមួយៗក្នុងតំបន់នេះ ដោយរួមទាំងតំណាងមកពីស្រុកកងមាសផង និងបានណែនាំអ្នកចូលរួមទាំងអស់ឱ្យកំណត់អត្តសញ្ញាណជនជាតិចាម នៅក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន¹¹⁹³។ បន្ទាប់ពីប្រជុំរួច លេខាស្រុកកងមាស កាន់ បានចេញបញ្ជាទៅលេខាធិការឃុំពាមជីកងគឺ ភាព ដែលបានសម្របសម្រួលជាមួយមេកងរបស់គាត់ ឱ្យធ្វើបញ្ជីឈ្មោះជនជាតិចាមនៅក្នុងកងការងាររបស់ពួកគេ¹¹⁹⁴។ បន្ទាប់មក ជនជាតិចាមត្រូវបានចាប់ខ្លួនជាប្រព័ន្ធក្នុងចំនួនយ៉ាងច្រើន ហើយត្រូវបាននាំយកទៅវត្តអូរត្រកូន¹¹⁹⁵។ ក្នុងអំឡុងពេលដែល មុយ វ៉ាន់នី ធ្វើការឱ្យ ហន នៅមន្ទីរឃុំឃាំងនៅឆ្នាំ១៩៧៨ អ្នកទោសចាមមានចំនួនច្រើនលើសលប់ជាងអ្នកទោស ដែលមិនមែនជាជនជាតិចាម¹¹⁹⁶។

352. អ្នកទោសចាមមកពីតំបន់នានាក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ជាញឹកញាប់ត្រូវបាននាំយកទៅវត្តអូរត្រកូនតាមទូក។ ថុង គីមយុន ដែលជាកម្មករម្នាក់នៅឃុំពាមជីកង បានឃើញជនជាតិចាមចំនួន ៥០០ នាក់

ដែលត្រូវបានដឹកភាគច្រើន “តំបន់ខាងលើ” ខេត្តកំពង់ចាម ត្រូវបាននាំពីទន្លេទៅកាន់វត្តអូរត្រកួន ដោយផ្ទាល់ភ្នែក¹¹⁹⁷។

353. នៅពេលដែលពួកគេចូលដល់វត្តអូរត្រកួនភ្លាម អ្នកទោសជនជាតិចាមត្រូវគេវាយធ្វើបាបរាងកាយ៖

មុននឹងឡើងទៅលើវិហារ គេវ៉ៃគាត់មួយដៃក ដើម្បីបំបាក់ស្មារតីកុំឱ្យមានការ បះបោរ។ ប៉ុន្តែមានតែបងប្អូនចាមប្រុសទេដែលត្រូវគេវ៉ៃ បងប្អូនចាមស្រី អត់ មានការវ៉ៃតប់អីទេ។ ក្មេងៗតូចដែលឡើងជណ្តើរមិនរួច ត្រូវរុញច្រានដោយពួក សន្តិសុខនៅវត្តអូរត្រកួន។ ដូនេះ មានក្មេងខ្លះដួលយំនៅវិហារនឹង ហើយនេះជា អ្វីដែលខ្ញុំឃើញ។ គេឱ្យចូលទៅវិហារ ហើយគេវ៉ៃពួកប្រុសៗ។ បុរសម្នាក់ៗ ត្រូវគេវ៉ៃនៅមាត់ទ្វា¹¹⁹⁸។

354. នៅខាងក្នុងវត្តអូរត្រកួន អ្នកទោសចាមទាំងអស់ សូម្បីតែកូនក្មេងក្តី ត្រូវបានដាក់ខ្នោះ មិនអាចដើរ ទៅណាដោយសេរីបានទេ¹¹⁹⁹។ យោងតាមរបាយការណ៍មួយចេញដោយ Henri Locard សាក្សី ម្នាក់ដែលគាត់បានសម្ភាស បានប៉ាន់ប្រមាណថា ជនជាតិចាមជិត ១០០០០ នាក់ត្រូវគេឃុំឃាំង នៅទីកន្លែងនោះក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧¹²⁰⁰។ គ្មាននរណាម្នាក់ទទួលបានដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះត្រឹមត្រូវ នោះទេ។

355. មិនដូចអ្នកទោសដទៃទៀតឡើយ ជនជាតិចាមដែលជាប់ឃុំនៅវត្តអូរត្រកួនទាំងនោះ មិនត្រូវបាន សួរចម្លើយនោះទេ “ពួកគេគ្រាន់តែត្រូវគេនាំមក ហើយបន្ទាប់មកបញ្ជូនទៅរណ្តៅកប់សពតែ ម្តង”¹²⁰¹។ សាក្សីជាច្រើនរំលឹកថា អ្នកទោសជនជាតិចាមភាគច្រើនត្រូវបានសម្លាប់ភ្លាមៗក៏មាន ឬ ត្រូវជាប់ឃុំមួយរយៈពេលខ្លីមុនពេលប្រហារជីវិតក៏មាន¹²⁰²។ ការអនុវត្តនេះគាំទ្រការអះអាងដែល ថា ជនជាតិចាមត្រូវបានចាប់ខ្លួន ដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង និងសម្លាប់ចោល ដោយគ្រាន់តែពួកគេជា ជនជាតិចាមប៉ុណ្ណោះ មិនមែនដោយសារតែពួកគេជាផ្នែកមួយនៃ “បណ្តាញក្បត់” ឬបានប្រព្រឹត្ត បទល្មើសណាមួយដែលចាំបាច់ត្រូវការ “ចម្លើយសារភាព” នោះទេ¹²⁰³។

356. សាក្សីជាច្រើន បានពិពណ៌នាអំពីការសម្លាប់អ្នកទោសជនជាតិចាមនៅវត្តអូរត្រកួន¹²⁰⁴។ ហុក ហៀន គឺ ជាមេកងដែលទទួលខុសត្រូវលើប្រជាជននៅភូមិសំបួរមាស និងបានធ្វើការនៅក្នុង និងជុំវិញវត្តអូរ ត្រកួន។ គាត់បានឮសមាជិកនៃកងល្បួងដាវវែង និយាយដោយបើកចំហអំពីការសម្លាប់អ្នកទោស ចាម¹²⁰⁵។ ហ៊ឹម ម៉ាន បានឮសំឡេងស្រែកយំរបស់ជនជាតិចាម រួមទាំងសមាជិកគ្រួសារផ្ទាល់

របស់គាត់ផង ដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅឆ្នាំ១៩៧៨។ គាត់បានរំលឹកថា គាត់បានលាក់ខ្លួននៅក្បែរ កន្លែងប្រហារជីវិត និងបានរៀបរាប់ពីរបៀបដែលគេសម្លាប់គ្រួសាររបស់គាត់ និងជនជាតិចាម ផ្សេងៗទៀតចាប់ពីម៉ោង ៧ យប់ រហូតដល់ “មុនព្រឹកព្រលឹមបន្តិច”¹²⁰⁶។ សាក្សីជាច្រើនបាន រៀបរាប់ថា ក្មេងៗជនជាតិចាមត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងនាំទៅវត្តអូរត្រកូនសម្លាប់ចោលផងដែរជា មួយ ឬបន្ទាប់ពីឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេ¹²⁰⁷។

357. ជនជាតិចាមត្រូវបានសម្លាប់រង្គាលនៅវត្តអូរត្រកូន។ ចំនួនជនជាតិចាមដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅទី នោះនៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ១៩៧៧ គឺខ្ពស់ខ្លាំង រហូតដល់គេត្រូវសម្លាប់ជនរងគ្រោះចាមមួយចំនួននៅ ក្បែរមាត់ទន្លេផង ព្រោះគ្មានកន្លែងគ្រប់គ្រាន់នៅតំបន់ភាគខាងកើតទីផ្លូវត្ន ដែលជាធម្មតា ការ សម្លាប់ កើតមាននៅទីនោះ¹²⁰⁸។ សាក្សីជាទូទៅសំដៅទៅលើការសម្លាប់ជនជាតិចាម “ទាំង អស់”¹²⁰⁹។ ទោះជាមានដំណើររឿងរបស់អ្នកនៅរស់រានមានជីវិតពីវត្តអូរត្រកូនតិចតួចក្តី ហ៊ុម ម៉ា ន និងប្រពន្ធរបស់គាត់ ហ៊ុម ជា ដែលបានរត់គេច និងលាក់ខ្លួននៅក្នុងវាលភក់ក្បែរមន្ទីរឃុំឃាំង នោះអស់រយៈពេលជិតបួនខែ ត្រូវបានកំណត់ជាញឹកញាប់ថាជាជនជាតិចាម ដែលនៅរស់រានមាន ជីវិតតែពីរនាក់គត់ដែលគេស្គាល់¹²¹⁰ ហើយពួកគេមិនដែលបានចូលសូម្បីតែក្នុងបរិវេណនោះផង។ សេង គុយ ដែលជាកសិករម្នាក់នៅឃុំអង្គរ បាននៅជិតនោះក្នុងអំឡុងសម័យខ្មែរក្រហម បាន ដឹកស្រ្តី និងក្មេងជនជាតិចាមទៅវត្តអូរត្រកូន ភាគរទេះគោ នៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ១៩៧៧ តាមបញ្ជា មេកងរបស់គាត់។ គាត់បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា “ចាប់តាំងពីពេលនោះមក [...] ជនជាតិចាមដែល ធ្លាប់រស់នៅក្នុងភូមិជាមួយខ្ញុំទាំងនោះ។ ខ្ញុំមិនដែលឃើញពួកគេទៀតទេ សូម្បីតែម្នាក់ [...] ពួក ខ្មែរក្រហមបានបោសសម្អាតជនជាតិចាមក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ”¹²¹¹។

៣៥. ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍លើជនជាតិចាម

358. ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងប្រឆាំងនឹងជនជាតិចាម នៅ ក្នុងភូមិភាគកណ្តាល ឡើងដល់ចំណុចកំពូលនៃដំណើរការទូទាំងប្រទេស ក្នុងការរឹតបន្តឹងកាន់តែ ខ្លាំងឡើងលើសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ចាម និងបង្កើនការមិនជឿទុកចិត្តលើជនជាតិចាមទាំងអស់ក្នុង ជួរមេដឹកនាំរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា។ ថ្នាក់ដឹកនាំបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបាននិយាយតាំងពីយូរ មកហើយអំពីបំណងប្រាថ្នាចង់បានពូជសាសន៍ “កម្ពុជា” តែមួយគត់របស់ខ្លួន និងបានខិតខំបំផ្លាញអត្ត សញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ជនជាតិចាម មិនឱ្យចាត់ទុកថាជាក្រុមសាសនា និងជាតិពន្ធដាច់ដោយ ឡែកឡើយ។ សូម្បីតែមុនពេលឡើងកាន់អំណាចនៅខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា

បានដាក់កម្រិតលើកិច្ចប្រតិបត្តិសាសនា និងការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនជាតិភាគតិច នៅក្នុងតំបន់ ចាមនានាដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន។ បន្ទាប់ពីមានការបះបោរប្រឆាំងនឹងការរឹតត្បិត ធ្ងន់ធ្ងរដែលចេះតែកើតមានឡើងៗ នៅក្នុងស្រុកក្រូចឆ្មារ ក្នុងអំឡុងពេលនៃពិធីបុណ្យវិមាដាន នៅខែតុលា ឆ្នាំ១៩៧៥ យុទ្ធនាការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាប្រឆាំងនឹងជនជាតិចាម បានវិវត្តឈានដល់ការបំបែក និងធ្វើឱ្យសហគមន៍ចាមខ្ចាត់ព្រាត់គ្នាអស់។ នៅទីបំផុត ក្នុងការប៉ុន ប៉ងបំផ្លាញជនជាតិចាមជាក្រុមជនជាតិភាគតិច និងសាសនាដាច់ដោយឡែកនៅក្នុងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានកំណត់គោលដៅលើថ្នាក់ដឹកនាំជនជាតិចាម និងបានអនុវត្ត យុទ្ធនាការមួយលុបបំបាត់ជនជាតិចាមតាមរយៈការសម្លាប់ នៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាលដែលមានជន ជាតិចាមរស់នៅតាំងពីបុរាណកាលមក តាមដងទន្លេមេគង្គក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ដែលជាតំបន់សំខាន់ ចំពោះការរស់រានមានជីវិតយូរអង្វែងរបស់ជនជាតិចាម ដែលជាក្រុមជនជាតិភាគតិច និងមាន សាសនាដាច់ដោយឡែកមួយនេះ។ នៅក្នុងតំបន់ ៤១ ការកម្ទេចនេះស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ អាស អាន និងត្រូវបានអនុវត្តដោយអ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់។

359. អាស អាន ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ជនជាតិចាមនៅទូទាំងភូមិភាគកណ្តាល¹²¹²។ គាត់ក៏ត្រូវបានចោទប្រកាន់ផងដែរ ពីបទធ្វើទុក្ខបុកម្នេញលើជនជាតិចាម ដោយផ្អែកលើហេតុផល សាសនា (តាមរយៈបទល្មើសសំខាន់ៗដូចជា ការធ្វើឃាត ការសម្លាប់រង្គាល ការដាក់ក្នុង ពន្ធនាគារ ការធ្វើទារុណកម្ម និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត) នៅទីកន្លែងឧក្រិដ្ឋកម្មចំនួន ៤ ក្នុង ចំណោមទីកន្លែងឧក្រិដ្ឋកម្មផ្សេងៗគ្នាក្នុងតំបន់ ៤១ មានកោគព្រឹង ទួលបេង វត្តអង្គញដី វត្តបាណ យ និងវត្តអូត្រកូន¹²¹³។

360. ទោះជាភ័ស្តុតាងដែលពិភាក្សាត្រង់ផ្នែកនេះបង្ហាញពីព្រឹត្តិការណ៍ ដែលបានកើតឡើងនៅខាងក្រៅ តំបន់ភូមិសាស្ត្រ ឬខាងក្រៅរង្វង់ពេលវេលានៃការចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹង អាស អាន ក៏ដោយ ក៏ ភ័ស្តុតាងទាំងនេះ ត្រូវតែលើកឡើងដើម្បីបង្ហាញពីធាតុផ្សំអត្តនាម័ត ដែលចាំបាច់ និងដើម្បីបង្ហាញ ពីការបង្កើតផែនការឧក្រិដ្ឋកម្មរួមដែល អាស អាន បានចូលរួមចំណែក ដែលបន្តកើតឡើងក្នុងអំឡុង ពេលទាក់ទងទៅនឹងការចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹងរូបគាត់។

១ .ជនជាតិចាមជាក្រុមជនជាតិភាគតិច និងសាសនាដាច់ដោយឡែកមួយ

361. នៅមុនរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ជនជាតិចាម គឺជាជនជាតិដើមភាគតិចធំជាងគេបង្អស់នៅ កម្ពុជា¹²¹⁴។ ដោយសាច់ឈាមរបស់ប្រជាជននៃប្រទេសនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ពីបុរាណគឺថ្មីៗ ជន

ជាតិចាម បានរត់គេចខ្លួនទៅប្រទេសកម្ពុជានៅឆ្នាំ១៩៧១ ដើម្បីគេចពីការឈ្លានពានពីសំណាក់កង កម្លាំងវៀតណាមដែលបានអះអាងថា ចម្ប៉ាគឺជាទឹកដីរបស់វៀតណាម¹²¹⁵។ ពួកគេបានតាំងទីលំនៅ ភាគច្រើននៅក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ប៉ុន្តែក៏មានផងដែរនៅតាមតំបន់ផ្សេងៗទៀតក្នុងប្រទេស ដូចជា កំពង់ឆ្នាំង ពោធិ៍សាត់ កំពត និងតាកែវ¹²¹⁶។ មុនឆ្នាំ១៩៧៥ ជនជាតិចាមសរុប នៅកម្ពុជាត្រូវបាន ប៉ាន់ប្រមាណថាមានចន្លោះពី ២៥០០០០ ទៅ ៧០០០០០ នាក់¹²¹⁷។

362. ជនជាតិចាមបានរស់នៅតាមរបៀបជាក់លាក់មួយដែលកំណត់ដោយជំនឿសាសនា និងទំនៀម ទម្លាប់វប្បធម៌របស់ខ្លួន ដែលធ្វើឱ្យពួកគេខុសគ្នាដាច់ពីអ្នកជិតខាងខ្មែររបស់ខ្លួន និងពីជនជាតិមូស្លីម ដទៃទៀត ដែលរស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា¹²¹⁸។ ក្នុងនាមជនជាតិមូស្លីមនិកាយអូស្សូដក់ដំណើរលុប ជនជាតិចាមនៅកម្ពុជាដែលប្រកាន់ខ្ជាប់នូវសិក្ខាបទជាច្រើនដែលពួកគេបានជឿ បានឆ្លុះបញ្ចាំងពី កាតព្វកិច្ចសាសនារបស់ខ្លួន (*vachip*)¹²¹⁹ រួមមាន ការអធិដ្ឋានប្រាំដងក្នុងមួយថ្ងៃ¹²²⁰ ការតម អាហារ និងការបរិចាគ សប្បុរសធម៌ក្នុងអំឡុងខែនៃបុណ្យវ៉ាម៉ាដាន¹²²¹ ដែលជាការធ្វើធម្មយាត្រា ទៅកាន់ទីក្រុងម៉ុកកា¹²²² ប្រសិនបើអាច ការធ្វើពិធីបុណ្យសពជាក់លាក់ដើម្បីធានាថា សាកសព នឹងត្រូវបានប្រទានពរ¹²²³ និងចៀសវាងទង្វើដែលមានការហាមឃាត់ (ហាវ៉ាម) ដូចជា ការ ទទួលទាន ឬប៉ះពាល់សាច់ជ្រូក¹²²⁴ ការមិនគោរពគម្ពីរកូរ៉ាន់¹²²⁵ និងការរៀបការជាមួយនឹងអ្នក ដែលមិនមែនជាជនជាតិមូស្លីម¹²²⁶។ ស្រ្តីក៏ស្លៀកសម្លៀកបំពាក់ប្រពៃណី រម្យទម និងទុកសក់ ឱ្យវែង ដែលជាញឹកញាប់ពួកគេគ្របដណ្តប់សក់នោះ¹²²⁷។ បុរសទុកពុកចង្ការវែងៗ និងពាក់មួកស ខណៈពេលអធិដ្ឋាន ចំណែកឯមេដឹកនាំសាសនាចាមយកសំពត់វែងជួតក្បាល¹²²⁸។

363. ចំណងគ្រួសារមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ ដូចដែលប្រវត្តិសាស្ត្រដែលនិយាយតាមគ្នារបស់ជនជាតិ ចាមត្រូវបានផ្ទេរពីជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយទៀត¹²²⁹ ហើយ *vachip* តម្រូវឱ្យឪពុកម្តាយផ្ទេរជំនឿ របស់ខ្លួនទៅឱ្យកូនរបស់ពួកគេផងដែរ¹²³⁰។ ឪពុកម្តាយក៏ត្រូវដាក់ឈ្មោះកូនៗរបស់ពួកគេដោយ ប្រើឈ្មោះដែលមានក្នុងគម្ពីរកូរ៉ាន់ និងសៀវភៅអធិដ្ឋានដទៃទៀត៖ ជាលទ្ធផល ឈ្មោះជនជាតិ ចាមមានភាពខុសប្លែកគ្នាគួរឱ្យកត់សម្គាល់ពីឈ្មោះជនជាតិខ្មែរ¹²³¹។ ជនជាតិចាមនៅកម្ពុជាភាគ ច្រើននិយាយភាសាចាមជាចម្បង អ្នកខ្លះចេះភាសាខ្មែរតិចតួច។ អ្នកដែលចេះនិយាយភាសាខ្មែរ តែងតែនិយាយភាសានេះដោយការបញ្ចេញសំឡេងមានលក្ខណៈដឹងច្បាស់ ខុសពីអ្នកជិតខាងជា ជនជាតិខ្មែររបស់ខ្លួន¹²³²។

364. ជនជាតិចាមជាធម្មតារស់នៅជាមួយគ្នាជាកូមិច ដែលបង្កើតជាក្រុមតូចៗដែលមានចំណងទាក់ទង

គ្នាខ្លាំង¹²³³ នៅជិតទន្លេ ឬផ្លូវទឹកនានា ព្រោះមុនរបរចម្បងរបស់ពួកគេគឺនេសាទត្រី¹²³⁴។ ភូមិទាំងនោះប្រមូលផ្តុំគ្នានៅជុំវិញវិហារឥស្លាម¹²³⁵ ហើយជីវិតសហគមន៍ និងមេដឹកនាំត្រូវបានរៀបចំឡើងស្របតាមជំនឿសាសនាឥស្លាម។ អ៊ីម៉ាម ដឹកនាំការអធិដ្ឋានប្រចាំថ្ងៃ រីឯ ហាកឹម ភូមិ ទទួលខុសត្រូវលើការរក្សាភូមិប្រតិបត្តិសាសនានៅក្នុងសហគមន៍¹²³⁶។ ការបង្រៀនគឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់ ទួន¹²³⁷ ហើយភូមិ នីមួយៗត្រូវបែងចែកជាអនុក្រុមនៃគ្រួសារដែលតំណាងដោយមេដឹកនាំម្នាក់ហៅថា មេជុំអា (*me chum-ah*)¹²³⁸។ នៅថ្នាក់ជាតិ Mufti (ថ្នាក់ដឹកនាំកំពូល) រួមដោយជំនួយពីជំនួយការរដ្ឋការពីរនាក់ បានធ្វើជាអធិបតីក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរបស់ *អ៊ីម៉ាម ហាកឹម* និងមេដឹកនាំសហគមន៍ផ្សេងៗទៀតដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានានា ដែលជនជាតិចាមកំពុងប្រឈមនៅកម្ពុជា¹²³⁹។

365. ការការពារវប្បធម៌របស់ពួកគេគឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ចំពោះជនជាតិចាម។ សំ ទាមណាស់ [Sam Teimnah] បានរំលឹកថា “នៅពេលខ្ញុំនៅក្មេង ប្រជាជននៅទីនេះគោរពតាមទំនៀមទម្លាប់ និងវប្បធម៌ [របស់ជនជាតិចាម] យ៉ាងតឹងរឹង ដោយសារតែយើងយល់ថា ប្រសិនបើយើងបាត់បង់រឿងទាំងពីរយ៉ាងនេះ នោះយើងនឹងបាត់បង់ជាតិទាំងមូលរបស់យើងហើយ”¹²⁴⁰។

366. ផ្នែកនានានៃខេត្តកំពង់ចាមដែលនៅជិតទន្លេមេគង្គ បង្កើតបានជាតំបន់ទំនាបសំខាន់របស់សហគមន៍ចាមនៅកម្ពុជា¹²⁴¹។ តំបន់នេះមានទៅដោយវិហារឥស្លាមដ៏សម្បូរណ៍បែប ក៏ដូចជាប្រជាជនចាមដ៏ច្រើនកុះករជាងគេនៅក្នុងប្រទេស¹²⁴²។ វាក៏ជាលំនៅស្ថានរបស់មេដឹកនាំសាសនាចាមជាច្រើនផងដែរ¹²⁴³។ ដោយសារមូលហេតុនេះ ការបំផ្លាញប្រជាជនចាមនៅទីនេះ និងនៅផ្នែកនានានៃភូមិភាគកណ្តាល និងភូមិភាគបូព៌ាដែលនៅជាប់នឹងទន្លេមេគង្គនេះ គឺជាផ្នែកដ៏សំខាន់មួយនៃផែនការរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យក្នុងការបំផ្លាញជនជាតិចាម ដែលជាក្រុមជនជាតិភាគតិចដាច់ដោយឡែកមួយនៅកម្ពុជា។

ការវិវត្តនៃយុទ្ធនាការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញប្រឆាំងនឹងជនជាតិចាម

367. ការដាក់កំហិតរបស់ខ្មែរក្រហមទៅលើជនជាតិចាម បានចាប់ផ្តើមឡើងសឹងតែនៅមុនសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យទៅទៀត។ ចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ១៩៧៣ បន្ទាប់ពីពួកខ្មែរក្រហមបានបង្កើតការត្រួតត្រាលើខេត្តកំពង់ចាមមួយភាគធំ¹²⁴⁴ និងបានរៀបចំសហគមន៍ចាមជាសហករណ៍¹²⁴⁵ ពួកគេបានចាប់ផ្តើមវិវត្តន៍ការដាក់កំហិតលើការបដិបត្តិសាសនាឥស្លាម និងការបង្ហាញអត្តសញ្ញាណរបស់ជនជាតិចាម¹²⁴⁶។ ការចាប់ខ្លួន និងការសម្លាប់ពួកមេដឹកនាំចាមបានចាប់ផ្តើម ហើយមិនយូរ

ប៉ុន្មានក្រោយមក មានការចាប់ខ្លួនជនជាតិចាមទូទៅកាន់តែច្រើនឡើង¹²⁴⁷ ។

368. ខ្មែរក្រហមបានមើលឃើញជនជាតិចាមដោយការសង្ស័យ និងការអាក់អន់ចិត្តក្នុងកម្រិតមួយរួច ទៅហើយ សូម្បីតែនៅដំណាក់កាលដំបូងនេះក្តី។ នៅខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៣ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា បានចេញផ្សាយឯកសារមួយដែលមានចំណងជើងថា “ការវិភាគវណ្ណៈ និងការតស៊ូវណ្ណៈ” ដែល ក្នុងឯកសារនោះ ពួកគេបានអះអាងថា “គ្រប់សញ្ញាតិទាំងអស់សុទ្ធតែមានពលករ ដូចជាសញ្ញាតិ កម្ពុជារបស់យើងជាដើម លើកលែងតែខ្មែរឥស្លាមប៉ុណ្ណោះ ដែលជីវិតរបស់ពួកគេមិនសូវលំបាក ខ្លាំង”¹²⁴⁸ ។ បន្ទាប់មក នៅឆ្នាំ១៩៧៤ ឯកសារមួយផ្សេងទៀតរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបាន បញ្ជាក់ថា “ទាក់ទងនឹងបងប្អូនខ្មែរឥស្លាម ត្រូវពន្យារពេលពួកគេក្នុងការចូលរួមក្នុងសហករណ៍ ... រៀបចំពួកគេឱ្យចូលក្នុងក្រុមជំនួយទៅវិញទៅមក។ [...] ទោះជាយ៉ាងណា វាការចាំបាច់ត្រូវ បំបែកក្រុមនេះ តាមកម្រិតមួយចំនួន។ កុំឱ្យពួកគេនៅប្រមូលផ្តុំគ្នាតែនៅតំបន់មួយច្រើនពេក”¹²⁴⁹ ។

369. ការប្រព្រឹត្តិលើជនជាតិចាម និងការរឹតត្បិតលើការបដិបត្តិសាសនា និងវប្បធម៌របស់ពួកគេ បាន ក្លាយទៅជារឿងធ្ងន់ធ្ងរឡើងៗ គួរឱ្យកត់សម្គាល់ បន្ទាប់ពីការទទួលជ័យជម្នះរបស់បក្សកុម្មុយនីស្ត កម្ពុជា នៅថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥¹²⁵⁰ ។ នៅទូទាំងសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បក្សកុម្មុយនីស្ត កម្ពុជាបានហាមឃាត់ជនជាតិចាមមិនឱ្យបដិបត្តិសាសនារបស់ខ្លួន និយាយភាសារបស់ខ្លួន ស្លៀក សម្លៀកបំពាក់ប្រពៃណីរបស់ខ្លួន ឬបង្ហាញវប្បធម៌របស់ខ្លួន បើមិនដូច្នោះទេនឹងត្រូវស្លាប់¹²⁵¹ ហេតុ នេះ “បង្ខំពួកគេឱ្យជ្រើសរើសយកជំនឿ និងអត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួន ឬជ្រើសរើសយកបដិវត្តន៍ និង ជីវិតរបស់ពួកគេ”¹²⁵² ។ អ្នកណាដែលប្រឆាំង “នឹងត្រូវចាត់ទុកថាជាខ្មាំង និងត្រូវដកយកចេញ”¹²⁵³ ។

370. ការរឹតត្បិត និងការហាមឃាត់ទាំងនេះត្រូវបានបញ្ជូនតាមឋានានុក្រមរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុ ជា¹²⁵⁴ និងត្រូវបានប្រកាសម្តងហើយម្តងទៀតនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនានា¹²⁵⁵ ។ សាក្សីទាំងនៅក្នុងភូមិ ភាគបូព៌ា¹²⁵⁶ និងភូមិភាគកណ្តាល¹²⁵⁷ បានបញ្ជាក់ថា គោលនយោបាយទាក់ទងនឹងជនជាតិចាមនេះ កើតចេញមកពី “ថ្នាក់លើ” ហើយអ្នកណាដែលប្រឆាំងនឹងគោលនយោបាយនេះត្រូវបានចាត់ទុក ថា “ក្បត់អង្គការ”¹²⁵⁸ ។ លោក សាតេស [No Sates] បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា៖ “ការប្រជុំនឹងប្រព្រឹត្តទៅ ម្តងក្នុងមួយខែ ឬសឹងតែឆាប់ជាងនេះផង ហើយអង្គប្រជុំបានប្រាប់យើងមិនឱ្យនិយាយភាសាចាម ឡើយ។ សាសនារបស់យើងត្រូវបានលុបបំបាត់ចោល ហើយយើងត្រូវបានហាមមិនឱ្យបដិបត្តិ សាសនារបស់យើង ហើយយើងក៏មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យអធិដ្ឋានទៀត”¹²⁵⁹ ។

371. ការបដិបត្តិសាសនាឥស្លាមត្រូវបានហាមឃាត់នៅទូទាំងប្រទេស¹²⁶⁰ ហើយជនជាតិចាមត្រូវបាន

ប្រាប់ថា “សាសនាត្រូវបានចាត់ទុកថាជាប្រតិកិរិយា”¹²⁶¹ ។ អ្នកណាដែលបន្តបដិបត្តិសាសនា ឥស្លាមត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងចាត់ខ្លួន ឬត្រូវបានសម្លាប់ចោល¹²⁶² ។ ការបដិបត្តិសាសនាដែលត្រូវបានបង្ក្រាបផងដែរដោយការចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់មេដឹកនាំសាសនា¹²⁶³ និងអ្នកដឹកនាំសហគមន៍តាមដោយការរឹបអូស និងដុតបំផ្លាញគម្ពីរកូរ៉ាន់ និងអត្ថបទសាសនាឥស្លាមដទៃទៀត¹²⁶⁴ ដោយការបិទទ្វារ និងប្រមាថវិហារឥស្លាម (រួមទាំងការប្រើវិហារទាំងនេះធ្វើជាទ្រុងជ្រកផង)¹²⁶⁵ និងការហាមឃាត់មិនឱ្យមានការបង្រៀនសាសនា¹²⁶⁶ ។ វិហារឥស្លាមជាច្រើនរហូតដល់ ៨០% ទៅ ៩០% នៅកម្ពុជា ត្រូវបានបំផ្លិចបំផ្លាញក្នុងអំឡុងសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ¹²⁶⁷ ។

372. ក្រៅពីហាមឃាត់មិនឱ្យមានការថ្វាយបង្គំជាផ្លូវការ ខ្មែរក្រហមក៏បានបង្ខំជនជាតិចាមឱ្យរំលោភបំពានលើកាតព្វកិច្ចសាសនាដទៃៗទៀតផងដែរ។ ជនជាតិចាមត្រូវបានហាមឃាត់មិនឱ្យតមអាហារអំឡុងពេលបុណ្យវ៉ាម៉ាដាន¹²⁶⁸ និងមិនឱ្យធ្វើពិធីបញ្ចុះសពសមរម្យតាមសាសនាទៀតផង¹²⁶⁹ ។ ពួកគេត្រូវបានបង្ខំឱ្យហូបសាច់ជ្រូក និងអាហារហាមឃាត់ផ្សេងៗទៀត¹²⁷⁰ (ដែលបណ្តាលឱ្យអ្នកខ្លះត្រូវយំ ឬក្អកដោយសារការខ្ពើមរអើម)¹²⁷¹ បើទោះជាសាច់ជ្រូកមិនសូវសម្បូរយ៉ាងណាក៏ដោយ¹²⁷² ។ អ្នកដែលប្រកែកត្រូវរងការគំរាមកំហែង ដាក់ទណ្ឌកម្ម ឬសម្លាប់¹²⁷³ ។ សាក្សីម្នាក់បានបញ្ជាក់ថា គាត់ “ត្រូវគេសួរថាតើជ្រើសរើសយកគ្រាប់កាំភ្លើង ឬក៏សាច់ជ្រូក”¹²⁷⁴ ។

373. ពួកខ្មែរក្រហមបានបង្ក្រាបយ៉ាងស៊ីជម្រៅលើវប្បធម៌ និងសាសនាចាម។ ភាសាចាមត្រូវបាន “ហាមឃាត់ដោយចាត់ទុកថា “ភាសាបរទេស”¹²⁷⁵ ហើយជនជាតិចាមត្រូវបានបង្ខំឱ្យនិយាយភាសាខ្មែរ¹²⁷⁶ ។ ជនជាតិចាមដែលគេចាប់បានថានិយាយភាសារបស់ខ្លួន រួមទាំងកុមារផង ត្រូវបានដាក់ទណ្ឌកម្ម ឬត្រូវបានសម្លាប់¹²⁷⁷ ។ ជនជាតិចាមត្រូវបានហាមប្រាមមិនឱ្យស្លៀកសម្លៀកបំពាក់ប្រពៃណី¹²⁷⁸ រួមទាំងអាវុធដែលចាំបាច់ខាងផ្លូវសាសនាផងដែរ¹²⁷⁹ ហើយស្ត្រីចាមត្រូវបានបង្ខំឱ្យកាត់សក់របស់ខ្លួន¹²⁸⁰ ។

ការបះបោរ និងការផ្លាស់ប្តូរទស្សនៈរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាលើជនជាតិចាម

374. ដោយសារការរឹតត្បិតទាំងនេះ និងដោយសារការចាប់ខ្លួនមេដឹកនាំសាសនា និងជនស៊ីវិលទូទៅចាមកាន់តែញឹកញាប់ឡើងៗ ភូមិចាមចំនួនពីរនៅភូមិភាគបូព៌ាបានងើបឡើងតស៊ូក្នុងអំឡុងខែនៃពិធីបុណ្យវ៉ាម៉ាដាន នៅខែសីហា និងខែតុលា ឆ្នាំ១៩៧៥¹²⁸¹ ។ អ្នកភូមិចាមទាំងនោះ បានបំពាក់ស្មើគ្រប់ដៃនូវកាំបិត និងដាវ ហើយការបះបោរនេះ ត្រូវបានបង្ក្រាបយ៉ាងរហ័ស និងយ៉ាងយោធាដោយកងទ័ពខ្មែរក្រហម ដែលប្រដាប់ដោយអាវុធគ្រប់ដៃរាប់រយនាក់¹²⁸² ។ ជនជាតិចាម

ជាច្រើនរយនាក់បានបាត់បង់ជីវិត ដែលជាសមាមាត្រប្រជាជនមួយដ៏ធំធេងបំផុតក្នុងចំណោមទាំងនេះ¹²⁸³។ អ្នកនៅរស់រានមានជីវិតត្រូវបានបណ្តេញចេញពីភូមិរបស់ខ្លួន និងបានបែកខ្ញែកទៅតំបន់ផ្សេងៗនៅទូទាំងប្រទេស¹²⁸⁴។

- 375. ការបះបោរទាំងនេះ គឺជាចំណុចរបស់មួយដែលនាំឱ្យបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា យល់ឃើញលើជនជាតិចាម លើកត្តាសំខាន់ៗចំនួនពីរ។ ទីមួយ ដូចដែលអ្នកជំនាញ Alexander Hinton បានធ្វើសក្ខីកម្ម ការបះបោរទាំងនោះបានធ្វើឱ្យពួកមេដឹកនាំកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យកាន់តែយល់ឃើញច្បាស់ឡើងថា ជនជាតិចាម គឺជាក្រុមដាច់ដោយឡែក គួរឱ្យសង្ស័យ និងគ្រោះថ្នាក់ជាខ្លាំង¹²⁸⁵។ Hinton បានពន្យល់ដល់តុលាការថា បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានចាប់ផ្តើមមើលឃើញជនជាតិចាមថាមិនអាចកសាងបាន ហេតុនេះពួកគេគ្មានផលប្រយោជន៍អ្វីដល់បដិវត្តទេ ៖

លទ្ធភាពដែលថា ពួកគេនឹងអាចកសាងស្ថាប័នរបស់ជនជាតិចាមទាំងនោះ ត្រូវបានមើលឃើញថាបានថយចុះ ជាពិសេស បន្ទាប់ពីការបះបោរបានកើតឡើង។ ហើយមកដល់ចំណុចនោះ ពួកគេហាក់ដូចជាត្រូវបានកំណត់គោលដៅ ដោយសារតែពួកគេជាជនជាតិចាម ហើយជនជាតិចាមគឺជាក្រុមមួយ ដែលហាក់មិនទំនងនឹងអាចកសាងស្ថាប័នរបស់ពួកគេបានឡើយ¹²⁸⁶។

- 376. ទីពីរ ការបះបោរនេះបានគូសបញ្ជាក់ការពិតដែលថា សហគមន៍ចាម ដោយមានស្ថាប័នសហគមន៍និងរចនាសម្ព័ន្ធអំណាចឯករាជ្យ រក្សាបាននូវសមត្ថភាពសម្រាប់ធ្វើសកម្មភាពសម្របសម្រួល។ ប្រការនេះបានធ្វើឱ្យពួកគេ (នៅក្នុងគំនិតរបស់មេដឹកនាំបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា) ក្លាយជាក្រុមដែលគំរាមកំហែងដល់ឯកាធិភាពរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាលើអំណាច និងតម្រូវឱ្យសហគមន៍របស់ពួកគេចាំបាច់ត្រូវកម្ទេចចោល។ អ្នកជំនាញ David Chandler បានពន្យល់ដល់តុលាការថា ៖

មូលហេតុនៃការកម្ទេចសហគមន៍ទាំងនោះ [...] គឺដោយសារតែចង់កម្ទេចចោលនោះឯង។ សហគមន៍ទាំងនោះគឺជាសហគមន៍ស្វ័យគឺជាប្រព័ន្ធ ដោយមានទម្រង់នៃអំណាច សង្គតិភាពនៃសាសនា និងប្រវត្តិសាស្ត្រក្នុងស្រុក (រួម) ដែលដូចនឹងកន្លង បើអ្នកចង់ឧទាហរណ៍ ដែលរបបនេះចង់កម្ទេចចោល រួមទាំងក្រុមគ្រួសារ អ្នករស់នៅទីក្រុង ប្រជាជនក្នុងជួរកងទ័ព ព្រះសង្ឃ។ ពួកគេតំណាងឱ្យគ្រោះថ្នាក់ដោយប្រយោលមួយ ដោយគ្រាន់តែរក្សាអត្តសញ្ញាណរួមរបស់ពួកគេដែលតាមពិតពួកគេចង់រក្សា និងបន្តរក្សាអត្តសញ្ញាណនេះរហូតដល់វា ឬរហូតដល់សហគមន៍ទាំងនេះត្រូវគេកម្ទេច¹²⁸⁷។

- 377. ទស្សនៈនេះត្រូវបានបញ្ជូនបន្តចុះតាមឋានានុក្រមទៅក្នុងថ្នាក់ស្រុក និងឃុំ។ សាក្សី ញឹម កុល បាន

ប្រាប់ ក.ស.ច.ស ថា៖ “នៅក្នុងការប្រជុំថ្នាក់ស្រុក ពួកគេបាននិយាយថា ជនជាតិចាម គឺជា សាសនាដទៃ មិនមែនខ្មែរទេ ដូច្នេះ ពួកខ្មែរក្រហមមានការបារម្ភថា ពួកចាមធ្វើការបះបោរប្រឆាំង នៅពេលក្រោយ”¹²⁸⁸ ។

ការកើនឡើងនៃការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងការបែកខ្ញែករបស់ជនជាតិចាម

- 378. ទស្សនៈដែលមានការប្រែប្រួលទាំងនេះបាននាំឱ្យបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា បង្កើនការគាបសង្កត់របស់ ខ្លួនលើសាសនា និងវប្បធម៌ចាម និងចាប់ផ្តើមកម្មវិធីទូលំទូលាយកម្ទេច និងបំបែកសហគមន៍ចាម នៅភូមិភាគកណ្តាល និងបូព៌ា។
- 379. សាក្សីជាច្រើនបានផ្តល់ភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថា ការប្រព្រឹត្តិកម្មលើជនជាតិចាមកាន់តែសាហាវ ទៅៗ បន្ទាប់ពីមានការបះបោរ¹²⁸⁹ ។ ជនជាតិចាមនៅក្នុងសហគមន៍នានាទូទាំងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យរំលឹកថា ខ្លួនត្រូវបានកោះហៅឱ្យទៅជួបប្រជុំនៅប៉ុន្មានសប្តាហ៍ក្រោយការបះបោរ ដែលក្នុងការ ប្រជុំនោះ ពួកគេត្រូវបានពួកកម្មាភិបាលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាគំរាមកំហែង និងជេរប្រមាថ ព្រម ទាំងព្រមានប្រឆាំងនឹងការបះបោរស្រដៀងគ្នានេះទៀត¹²⁹⁰ ។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហ៊ុម ម៉ាន បានប្រាប់តុលាការថា នៅចុងឆ្នាំ១៩៧៥ ឬដើមឆ្នាំ១៩៧៦ ជនជាតិចាមនៅក្នុងភូមិរបស់គាត់ក្នុង តំបន់ ៤១¹²⁹¹ ត្រូវបានហៅឱ្យទៅប្រជុំ ដែលពេលនោះមេភូមិបានប្រាប់ពួកគេថា៖

ពួកយើង ជនជាតិភាគតិចចាម ត្រូវគេតម្រូវឱ្យកាត់សក់ មិនឱ្យគ្របក្បាលនឹងក្រមា និងមិន ឱ្យនិយាយពាក្យអធិដ្ឋានរាល់ថ្ងៃនោះទេ តែត្រូវហូបសាច់ជ្រូកនៅពេលនោះ។ អ្វីគ្រប់យ៉ាង ដែលទាក់ទងទៅនឹងសាសនាឥស្លាមយើងត្រូវបានហាមឃាត់មិនឱ្យប្រតិបត្តិសាសនា ហើយ នៅពេលដែលយើងត្រូវបានប្រាប់ថា កងប្រវត្តិសាស្ត្រកំពុងតែរំកិលទៅមុខ ហើយបើយើង ចៃដន្យមិនដាក់ដៃ ឬជើងរបស់យើងចូលដើម្បីបញ្ឈប់កងនោះទេ យើង ដៃជើងរបស់យើង នឹងត្រូវដាច់ដោយសារតែល្បឿននៃកងនោះ¹²⁹² ។

- 380. ការផ្តេរជនជាតិចាមដោយបង្ខំ បានចាប់ផ្តើមរួចហើយ ប៉ុន្តែកាន់តែកើនឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័ស បន្ទាប់ពីមានការបះបោរនៅកោះផល និងស្វាយឃ្លាង¹²⁹³ ។ ដូចដែល Stephen Heder បានលើក ឡើង ការសម្រេចបំបែកសហគមន៍ចាមនេះ “គ្រាន់តែជាការធ្វើយុត្តិកម្ម [ដោយបក្សកុម្មុយនីស្ត កម្ពុជា] ថាជាប្រតិកម្មសមហេតុផលមួយចំពោះភាពចលាចល ដែលគេកំណត់ថាជាការតស៊ូ ប្រឆាំងនឹងបដិវត្ត” ដោយមេដឹកនាំចាមប៉ុណ្ណោះ¹²⁹⁴ ។ ការតស៊ូប្រឆាំងនឹងអាជ្ញាធរបក្សកុម្មុយនីស្ត កម្ពុជានេះ បានធ្វើឱ្យជនជាតិចាមទាំងអស់ ជាប់ឈ្មោះ “យ៉ាងហោចណាស់ថាជាក្រុមបង្កគ្រោះ

ថ្នាក់ខាងនយោបាយដូចនឹងប្រជាជនថ្មីដែរ បើមិនលើសពីនេះ”¹²⁹⁵។ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ពីគោលបំណងនៃការផ្ទេរប្រជាជននេះថាជា “ការបំបែកជនជាតិចាម”¹²⁹⁶។

381. ការផ្ទេរដោយបង្ខំនេះធ្វើឡើងដើម្បីធ្វើឱ្យសហគមន៍ចាមបែកបាក់ និងចុះខ្សោយ ដោយការកម្ទេចរចនាសម្ព័ន្ធនានា ដែលតាមរយៈរចនាសម្ព័ន្ធទាំងនេះ ពួកគេបានរក្សាទំនៀមទម្លាប់ ភាសា និងសាសនាចាម¹²⁹⁷។ អ្នកភូមិភាគបូព៌ានាក់ បើមិនមែនរាប់សែន¹²⁹⁸ មកពីសហគមន៍ចាមជាច្រើន¹²⁹⁹ នៅភូមិភាគបូព៌ា¹³⁰⁰ និងកណ្តាល¹³⁰¹ និងភូមិភាគដទៃទៀត¹³⁰² ត្រូវបានបញ្ជា¹³⁰³ ឱ្យផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅ ដែលចាប់ផ្តើម នៅចុងឆ្នាំ១៩៧៥ នៅក្នុងរង្វង់ ឬរវាងភូមិភាគទាំងនោះ ឬទៅភូមិភាគផ្សេងៗទៀត¹³⁰⁴។ ការផ្លាស់ទីនេះរួមបញ្ចូលប្រជាជនស្ទើរតែទាំងអស់នៃភូមិដែលបោះបង់ គឺភូមិកោះផល¹³⁰⁵ និងស្វាយឃ្លាង¹³⁰⁶ ក៏ដូចជាប្រជាជនចាមភាគច្រើននៅស្រុកក្រចេះក្នុងភូមិភាគបូព៌ាផងដែរ¹³⁰⁷។ នៅត្រឹមឆ្នាំ១៩៧៧ ប្រជាជនចាមចំនួន ៨០ ទៅ ៨៥ ភាគរយ នៅឃុំទ្រា ត្រូវបានផ្ទេរទៅភូមិភាគកណ្តាល¹³⁰⁸។

382. “គ្រប់សហគមន៍ចាមទាំងអស់ ទាំងនៅទីក្រុង ឬជនបទ “ថ្មី” ឬ “មូលដ្ឋាន” ត្រូវបានបំបែក។ ហើយភូមិចាមនានាមិនត្រូវបានបំបែកដោយគ្មានផែនការនោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវបានបំបែកដោយចេតនាជាក្រុមតូចៗ”¹³⁰⁹។ នៅពេលមកដល់ ពួកគេត្រូវបានប្រាប់ថា ពួកគេមិនអាចប្រមូលផ្តុំគ្នាជាក្រុមលើសពីពីរ ឬបីនាក់ឡើយ¹³¹⁰។ ប្រាក់ យុត បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា នៅពេលដែលគាត់មកដល់ស្រុកកំពង់សៀម ក្នុងភូមិភាគកណ្តាល នៅដើមឆ្នាំ១៩៧៧ ជនជាតិចាម “គ្មានរស់នៅក្នុងភូមិណាមួយទេ។ ពួកគេត្រូវបានពង្រាយនៅទូទាំងស្រុក”¹³¹¹។

383. ជនជាតិចាមដែលត្រូវបានផ្ទេរជាញឹកញាប់ត្រូវបានដាក់ឱ្យរស់នៅក្នុង ឬភាគច្រើននៅក្រោមផ្ទះរបស់គ្រួសារខ្មែរ ឬនៅជង្រុកស្រូវ¹³¹²។ ដោយសារលក្ខខណ្ឌជីវិតដែលបានដាក់ទៅលើជនជាតិចាម បំណាស់ទីទាំងនេះ ជនជាតិចាមជាច្រើនបានស្លាប់ដោយសារជំងឺ ឬការអត់ឃ្លាន¹³¹³។ Stephen Heder បានសរសេរថា “ជនជាតិចាមជាច្រើនបានស្លាប់ មុនពេលពួកគេទៅដល់កន្លែងដែលពួកគេត្រូវទៅ មិនត្រូវបានទទួលស្វាគមន៍នៅកន្លែង ដែលពួកគេត្រូវបានបញ្ជូនទៅ ត្រូវបានបំបែកបន្តទៀតនៅពេលទៅដល់ និងមិនយូរប៉ុន្មានក៏បានស្លាប់ដោយសារជំងឺ ឬការអត់ឃ្លាន”¹³¹⁴។ សុះ មីន បានធ្វើសក្ខីកម្មថា ក្នុងចំណោមក្រុមគ្រួសារចាមទាំង ២០ ដែលគាត់បានធ្វើដំណើរជាមួយទៅកាន់ស្រុកតំបែរ នៅភូមិភាគបូព៌ា គ្រួសារទាំងអស់ លើកលែងតែប្រាំពីរគ្រួសារប៉ុណ្ណោះបានស្លាប់ដោយសារភាពអត់ឃ្លាន និងជំងឺគ្រុនចាញ់¹³¹⁵។

384. ជនជាតិចាមភាគច្រើនបានរស់នៅក្នុងតំបន់ដែលគ្រប់គ្រងដោយខ្មែរក្រហម ចាប់តាំងពីដើមទសវត្សរ៍ឆ្នាំ៧០¹³¹⁶ មកម៉្លេះ ហេតុដូច្នេះ គួរតែត្រូវបានចាត់ទុកថាជា “ប្រជាជនមូលដ្ឋាន”។ ប៉ុន្តែនៅពេលដែលត្រូវបានផ្ទេរ ជនជាតិចាមត្រូវបាន “ដកហូតឋានៈជាប្រជាជនចាស់”¹³¹⁷ និងត្រូវបានចាត់ទុកថាជា “ប្រជាជន ១៧ មេសា” ឬ “ប្រជាជនថ្មី”¹³¹⁸ ឬអាក្រក់ជាងនេះផង។ ឱ ហូ ដែលជាមេភូមិនៅភូមិភាគឧត្តរ (ចាស់)/កណ្តាល ពីឆ្នាំ១៩៧៥-៧៨¹³¹⁹ បានមានប្រសាសន៍ថា “ជនជាតិចាមត្រូវបានចាត់ទុកសឹងតែទាបជាងប្រជាជន ១៧ មេសា ផង”¹³²⁰។
385. ខណៈដែលមេដឹកនាំគឺជាគោលដៅជាក់លាក់ ជនជាតិចាមទាំងអស់ស្ថិតក្នុងគ្រោះថ្នាក់នៃយុទ្ធនាការបំបាត់ក្រុមចាមចោលរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា។ សាក្សីបានរាយការណ៍ថាមានការចាប់ខ្លួន ការបាត់ខ្លួន និងការសម្លាប់នៅក្នុងភូមិភាគបូព៌ា¹³²¹។ សាក្សីម្នាក់បាននិយាយថា ការចាប់ខ្លួនបានកើតឡើង “ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ” បន្ទាប់ពីការបះបោរនៅកោះផល¹³²²។ ដូចគ្នានេះដែរ នៅក្នុងភូមិភាគកណ្តាល មានរបាយការណ៍ជាច្រើនស្តីពីការចាប់ខ្លួន ការបាត់ខ្លួន និងការសម្លាប់ជនជាតិចាម¹³²³។ ភ័ស្តុតាងបានបង្ហាញថា ជនជាតិចាមត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់នៅក្នុងភូមិភាគផ្សេងៗទៀតផងដែរ¹³²⁴។

“ខ្មាំងលេខមួយ”

386. នៅពេលមានការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញកាន់តែខ្លាំងឡើង ការយោសាសរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា បានចាប់ផ្តើមបង្ហាញថា ជនជាតិចាម គឺជា “ខ្មាំង”¹³²⁵។ នៅក្នុងការប្រជុំនានា ក្រុមមន្ត្រីមូលដ្ឋានបានប្រកាសថា “ជនជាតិចាមគឺជាខ្មាំងទីមួយ”¹³²⁶ ថា “ប្រជាជនចាមគឺជាខ្មាំងរបស់ខ្លួន ពោលគឺខ្មាំងលេខមួយ”¹³²⁷ និងបានព្រមានថា “កុំទុកចិត្តចាម។ ពួកគេប្រៀបដូចជាខ្មាំងដែលយើងបានវាយបង្ក្រាប។ ដូច្នេះ ជារឿងធម្មតាទេដែលខ្មាំងបរាជ័យនឹងមិនឈរនៅស្ងៀមនោះ។ ក្នុងចិត្តរបស់ពួកគេពួកគេនៅតែជាជនក្បត់នឹងពួកយើងដដែល”¹³²⁸។ ការដាក់ជនជាតិចាមជាគ្រោះថ្នាក់ដែលជាអត្ថិភាពចំពោះខ្មែរ គឺជាឧទាហរណ៍ទូទៅមួយនៃការយោសាសមួយប្រភេទ ដែលគេប្រើជាការផ្តើមនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍¹³²⁹។

ការសន្មតដោយបង្ខំ

387. ដើម្បីលុបបំបាត់ក្រុម “ខ្មាំងលេខមួយ” នេះ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាដំបូងបានដាក់ទៅរកគោលនយោបាយសមាហរណកម្មដោយបង្ខំ ដែលសម្របសម្រួលដោយការចំបែកជនជាតិចាម ក្នុងចំណោមប្រជាជនភាគច្រើនខ្មែរ។ ជនជាតិចាម “ត្រូវបានសន្មត ដូចនឹងក្រុមដទៃទៀតដែរ នៅ

ត្រឹមឆ្នាំ១៩៧៧ ថាបានបាត់បង់អត្តសញ្ញាណជាជនជាតិភាគតិចរបស់ខ្លួន”¹³³⁰ ហើយសាក្សីបាន
រៀបរាប់ពីសេចក្តីប្រកាសនានារបស់មេភូមិថា ពួកគេមិនគួរចាត់ទុកខ្លួនឯងជាជនជាតិចាមនោះទេ
ប៉ុន្តែជំនួសមកវិញ គួរចាត់ទុកខ្លួនឯងថាជា “ជនជាតិខ្មែរ”¹³³¹។ “គោលនយោបាយនេះប្រាកដ
ណាស់ជាការធ្វើសមាហរណកម្មជនជាតិចាម ដែលគេលែងទទួលស្គាល់ ឬទទួលយកជាជនជាតិ
ភាគតិចដាច់ដោយឡែកមួយហើយ”¹³³²។ សាក្សី ឱ ហូ ជាមេភូមិម្នាក់ បានឮ “អ្នកតំណាងអង្គការ
កម្រិតមជ្ឈមណ្ឌល ឱយាយថា នៅកម្ពុជានឹងមានប្រជាជនតែមួយគត់ គឺខ្មែរ។ ហើយនឹងលែងមាន
ប្រជាជនកម្ពុជា ឬចាមទៀតហើយ គឺមានតែប្រជាជនខ្មែរតែមួយគត់”¹³³³។ មន្ត្រីបក្សបានប្រកាស
ថា៖ “ពេលនេះ យើងស្ថិតនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៦ យើងត្រូវតែបន្តដំណើរទៅមុខដោយគម្រោងផ្សេងមួយ។
ត្រូវតែគ្មានចាម គ្មានចិន គ្មានយួន។ គ្រប់គ្នាត្រូវបញ្ចូលជាសញ្ជាតិតែមួយដូចគ្នា គឺ ខ្មែរ”¹³³⁴។
សាក្សីបានប្រាប់តុលាការថា ចេញពីបទពិសោធរបស់ពួកគេ ពួកគេបានសន្និដ្ឋានថា បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា
“ចង់បញ្ចូលយើងទាំងអស់គ្នាជាសាច់ឈាមតែមួយ និងជាវិញ្ញាណតែមួយ។ ពួកគេចង់
បំប្លែងជនជាតិចាមជាជនជាតិខ្មែរ”¹³³⁵។

២. អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ជនជាតិចាម

388. គោលនយោបាយកម្ទេចជនជាតិចាមដែលជាក្រុមជនជាតិភាគតិច និងមានសាសនាដាច់ដោយ
ឡែករបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា បានវិវត្តពីការតម្រូវឱ្យជនជាតិចាមរស់នៅលាយឡំគ្នា (ជាញឹក
ញាប់ដោយការបង្ខំតាមរយៈការសម្លាប់) រហូតដល់យុទ្ធសាស្ត្រនៃការសម្លាប់រង្គាលនៅក្នុងតំបន់
ជាបេះដូងរបស់ជនជាតិចាមពីបុរាណកាលមក (រួមមាន តំបន់ ៤១ និងភូមិភាគកណ្តាល) ដើម្បី
ធានាថា ជនជាតិចាមមិនអាចរស់រានជាក្រុមសាសនា និងជនជាតិភាគតិចដាច់ដោយឡែកបាន។
អត្ថបទ ក្នុងទស្សនាវដ្តី ទង់បដិវត្ត ដែលចេញផ្សាយនៅខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៨ បង្ហាញពីរបៀបដែល
មេដឹកនាំបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាផ្លាស់ប្តូរទស្សនៈអំពីការបោសសម្អាតរបស់ខ្លួន ក្នុងលក្ខខណ្ឌផ្អែក
លើពូជសាសន៍យ៉ាងច្បាស់ៗ។ បន្ទាប់ពីបានបង្ហាញពីប្រវត្តិសង្ខេបនៃការបោសសម្អាតមួយចំនួនរួច
មក អត្ថបទនេះបានបន្តរៀបរាប់ពីគោលបំណងរបស់ពួកគេថា៖

“យើងធ្វើឱ្យកងទ័ពយើងស្អាតស្អំ បក្សយើងស្អាតស្អំ ប្រជាជនយើងស្អាតស្អំ ដើម្បីឱ្យពួកគេអាច
ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងខ្មាំង ការពារទឹកដីកម្ពុជា ពោលគឺការពារពូជសាសន៍កម្ពុជា។ បើមិនដូច្នោះទេ
ពូជសាសន៍របស់យើងនឹងរលាយបាត់។ តើយើងចង់បាត់បង់ពូជសាសន៍របស់យើងឬ?”¹³³⁶

389. ខណៈពេលដែលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានសម្លាប់ជនជាតិចាមជាប្រចាំ ដែលគេយល់ថាបាន

ប្រឆាំងនឹងការបោះបង់អត្តសញ្ញាណចាម តាមរយៈទង្វើដែលបានប្រព្រឹត្តកន្លងមក ដូចជាការធ្វើ
អធិដ្ឋាន ឬនិយាយភាសាចាម នៅឆ្នាំ១៩៧៧ និងឆ្នាំ១៩៧៨ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានចាប់ផ្តើម
កំណត់គោលដៅលើជនជាតិចាមដើម្បីសម្លាប់រង្គាល ដោយផ្អែកលើតែជាតិពន្ធុរបស់ពួកគេតែ
ប៉ុណ្ណោះ ដែលជាការប៉ុនប៉ង “លុបបំបាត់ពូជសាសន៍ចាមពីកម្ពុជា”¹³³⁷។ អ្នកជំនាញ អ៊ីសា ឧស្មាន
បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា៖

ការសម្លាប់ពីឆ្នាំ១៩៧៧ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៨ មានលក្ខណៈកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ និងកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។
មានន័យថា ការសម្លាប់នោះធ្វើឡើងដោយរើសអើង ដែលមានន័យថា អ្នកណាដែលគេចាត់
ទុកថាជាចាម ឬជាប់ទាក់ទងនឹងចាមគឺជាអ្នកដែលគេត្រូវសម្លាប់ចោល¹³³⁸។

390. មជ្ឈឹមបក្ស បានប្រគល់ការអនុវត្តន៍មហាសេនាបាយតាំងពីរឿងបំផុតរបស់ខ្លួន លើជនជាតិ
ចាម ទៅឱ្យក្រុមអ្នកអនុវត្តដែលគេទុកចិត្តបំផុត គឺកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតី ព្រោះពួកគេបាន
គ្រប់គ្រងលើតំបន់ផ្សេងៗ រួមទាំងភូមិភាគកណ្តាល និងភូមិភាគបូព៌ា ដែលគ្របដណ្តប់ខេត្តកំពង់
ចាមផង¹³³⁹។ ទោះជាជាមូលដ្ឋាន ការតស៊ូទាំងអស់នៅក្នុងសហគមន៍ចាមប្រឆាំងនឹងការលុប
បំបាត់ជំនឿ និងវប្បធម៌របស់ពួកគេបានឈប់នៅត្រង់ចំណុចនេះក្តី¹³⁴⁰ បុរស ស្រ្តី និងកុមារជនជាតិ
ចាមនៅតែជាគោលដៅសម្រាប់ការសម្លាប់រង្គាលដដែល¹³⁴¹។ ដូចដែលសាក្សីម្នាក់នៅភូមិភាគក
ណ្តាលបានធ្វើសក្ខីកម្មថា៖ “បន្ទាប់ពីក្រុមនិរតីមកដល់នៅឆ្នាំ១៩៧៧ ជនជាតិចាមទាំងអស់ត្រូវ
បានប្រមូលកម្ទេចចោល”¹³⁴²។

391. ភ័ស្តុតាងក្នុងសំណុំរឿងបង្ហាញថា នៅក្នុងតំបន់ជាបេះដូងរបស់ជនជាតិចាមតាំងពីបុរាណកាលមក
តាមបណ្តោយទន្លេមេគង្គនៅភូមិភាគកណ្តាល និងភូមិភាគបូព៌ា ដែលជាតំបន់មួយចាំបាច់ដល់ការ
រស់រាននៃអត្តសញ្ញាណវប្បធម៌ និងសាសនាតែមួយគត់របស់ជនជាតិចាម គោលនយោបាយរបស់
បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា បានវិវត្តទៅជាយុទ្ធសាស្ត្រសាមញ្ញដ៏សាហាវមួយ៖ សម្លាប់ពួកគេចោល
ទាំងអស់។ ប្រាក់ យុត លេខាធិការស្រុកកំពង់សៀម បានថ្លែងថា៖ “ខ្ញុំចង់បញ្ជាក់ជាថ្មីម្តងទៀតថា
ការបញ្ជាដែលខ្ញុំទទួលបាន គឺច្បាស់លាស់ខ្លាំងណាស់៖ ពួកគេបាននិយាយថា យើងត្រូវតែសម្លាប់
ជនជាតិចាមទាំងអស់។ ខ្ញុំគ្មានជម្រើសអ្វីក្រៅពីធ្វើតាមបញ្ជានោះទេ”¹³⁴³។ មួក សេងលី ជាអ្នកភូមិ
ខ្មែរម្នាក់នៅស្រុកកំពង់សៀម ត្រូវបានកោះហៅឱ្យទៅប្រជុំនៅស្រុកនោះ បន្ទាប់ពីជនជាតិចាម
ទាំងអស់ត្រូវបានដកចេញពីភូមិរបស់គាត់។ នៅក្នុងការប្រជុំនោះ គាត់បានឮ ប្រាក់ យុត និយាយ
ថា៖ “ចាមគឺជាខ្មាំងរបស់អង្គការ ព្រោះពួកគេមានផែនការរក្សា ដូច្នេះ អង្គការត្រូវតែកម្ទេចពួក

គេ។ ... បើមានចាមនៅសេសសល់ ត្រូវតែរាយការណ៍ដើម្បីបោសសម្អាត ពីព្រោះនេះគឺជា ផែនការរបស់អង្គការថ្នាក់លើ”¹³⁴⁴។ សយ ឡឺន ជាមេកងម្នាក់ក្នុងស្រុកកងមាស ដែលរងការ ចោទប្រកាន់ពីបទចាប់ខ្លួនជនជាតិចាម បានប្រាប់តុលាការថា៖ “ខ្ញុំបានឮពីផែនការដែលថា មិន ត្រូវទុកជីវិតឱ្យជនជាតិចាមណាមួយម្នាក់”¹³⁴⁵។ សេង ឃុយ ជាអ្នកភូមិខ្មែរម្នាក់ដែលគេបញ្ជា ឱ្យជួយដឹកស្រូវ និងកុមារជនជាតិចាមទៅសម្លាប់ចោលនៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកូន បានប្រាប់ តុលាការថា ខណៈពេលដែលការចាប់ខ្លួនបានកើតឡើង គាត់បានឮប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខឃុំដែលអនុ វត្តការចាប់ខ្លួននោះនិយាយថា៖ “យើងនឹងសម្លាប់ប្រជាជនចាមទាំងអស់ មិនទុកឱ្យរណាម្នាក់ នៅរស់ឡើយ”¹³⁴⁶។ សុះ វលី បានធ្វើការជាស្មៀនឃុំម្នាក់ក្នុងស្រុកក្រចេះ ដែលជាទីកន្លែងដាច់ស្រយាល ពីបុរាណកាលមក។ គាត់បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា៖ “នៅឆ្នាំ១៩៧៧ ប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខតំបន់ ២១ ដោយដឹងថា ជនជាតិដើមចាម ១៥% នៅក្នុងឃុំនោះនៅតែមានសល់ដដែល បានប្រាប់គាត់ថា៖ “ថ្ងៃក្រោយ ជនជាតិចាមទាំងនោះនឹងត្រូវគេកម្ទេចចោលទាំងអស់រហូតទាល់តែគ្មាននរណាម្នាក់ នៅសល់”¹³⁴⁷។ មុយ វ៉ាន់នី ជាជំនួយការប្រធានសន្តិសុខស្រុកកងមាស បានឮ¹³⁴⁸ ថា “មាន ផែនការមួយសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំងអស់ចោល”¹³⁴⁹។ វ៉ាន់ ម៉ាត់ បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា គាត់បានឮ លេខាធិការភូមិភាគកណ្តាល កែ ពក លើកឡើងនៅក្នុងការប្រជុំមួយជាមួយមេឃុំ មេតំបន់ និង មេស្រុក នៅខែសីហា ឆ្នាំ១៩៧៨ ថា ជនជាតិចាម ដែលជាក្រុមជាក់លាក់មួយ ឬជាក្រុមមួយក្នុង ចំណោមក្រុម “ខ្មាំង” ធំៗ ចាំបាច់ត្រូវតែ “កម្ទេចចោល”¹³⁵⁰ និងបានជំរុញឱ្យពួកគេត្រលប់ទៅ មូលដ្ឋានរបស់ខ្លួនវិញ ហើយ “អនុវត្ត និងសម្រេចគោលនយោបាយរបស់អង្គការឱ្យបាន ១០០%”¹³⁵¹។ សុំ កំរី ជាកម្មករម្នាក់នៅក្នុងកងចល័តក្នុងខេត្តកំពង់ចាម បានបញ្ជាក់នៅចំពោះមុខ តុលាការថា គាត់បានឃើញការបោះពុម្ពផ្សាយមួយក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដែលលើក ឡើងថា “ចាម គឺជាខ្មាំងធំបំផុតដែលគេត្រូវកម្ទេចចោលឱ្យបានទាំងស្រុងនៅមុនឆ្នាំ១៩៨០”¹³⁵²។ ហើយឯកសារមួយដែលសាក្សីពីរនាក់បានឃើញ នៅឆ្នាំ១៩៧៨ ដែលត្រូវបាន Ben Kiernan សម្ភាស បានបញ្ជាក់ថា៖

យើងនឹងមិនទុកជីវិតឱ្យជនជាតិចាមឡើយ ព្រោះបើទុកជីវិតឱ្យពួកគេ ពួកគេនឹងតស៊ូប្រឆាំង ... ពូជសាសន៍ចាមនឹងមិនត្រូវគេទុកឱ្យមានឡើយ ...។ ដូច្នេះ យើងត្រូវអនុវត្តគោល នយោបាយលះបង់ពួកគេចោលឥឡូវនេះ។ ... យើងត្រូវតែសម្លាប់ពួកគេទាំងអស់ចោល។ ... ឥឡូវ យើងត្រូវកម្ទេចពួកគេចោល។ មិនថាពួកគេនៅផ្នែកណាទេ យើងត្រូវតែកម្ទេចពួកគេ ចោល”¹³⁵³។

392. ដូចដែលអ្នកជំនាញ David Chandler បានផ្តល់សក្ខីកម្ម៖ “នៅចុងឆ្នាំ១៩៧៨ ខ្មែរក្រហមពិតជា មានគោលនយោបាយលុបបំបាត់ជនជាតិចាមមែន”¹³⁵⁴ ជាគោលនយោបាយមួយដែលមានសមាស ភាពពូជសាសន៍និយមដ៏ខ្លាំងក្លាមួយ”¹³⁵⁵។ អ្នកជំនាញ Alexander Hinton បានយល់ស្របថា ជនជាតិចាមត្រូវបាន៖

កំណត់គោលដៅ មួយផ្នែកដោយសារតែជំនឿសាសនារបស់ពួកគេមិនស្របនឹងមនោគមវិជ្ជា របស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ សញ្ញាណនៃប្រជាពលរដ្ឋជាឯកសណ្ឋាន បដិវត្តបរិសុទ្ធដែល ចាំបាច់ត្រូវបង្កើតឡើង និងត្រូវបានកំណត់គោលដៅដោយសារតែកត្តានោះ ដោយសារ ទំនៀមទម្លាប់របស់ពួកគេ ដោយសារពួកគេបានបះបោរ ដោយសារពួកគេនិយាយភាសា ផ្សេង ដោយសារពួកគេស្លៀកពាក់ខុសគ្នា ដែលប្រភេទជាច្រើនផ្សេងទៀតដែលនរវិទូហៅថា ជាកំណត់សម្គាល់ជាតិពន្ធុផងដែរ¹³⁵⁶។

393. ទោះជាអំពើប្រល័យពូជសាសន៍កំពុងប្រព្រឹត្តទៅក៏ដោយ ក៏បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា បានផ្សាយការ យោសនាដែលអះអាងថា ពូជសាសន៍ចាមលែងមានទៀតហើយ ព្រោះពួកគេត្រូវបានលុបបំបាត់ ចោលអស់រាប់សតវត្សរ៍មកហើយ ដោយពួកវៀតណាម¹³⁵⁷ ដែលបង្ហាញពីការយល់ដឹងរបស់អ្នក ដឹកនាំថា ការបាត់ជនជាតិចាមទាំងស្រុងគួរណាស់តែត្រូវបានពន្យល់។

394. ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយលុបបំបាត់របស់ខ្លួនឱ្យបានហ្មត់ចត់ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានចាប់ ផ្តើមដំណើរការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនជាតិចាមយ៉ាងហ្មត់ចត់¹³⁵⁸។ កិច្ចខិតខំទាំងនេះ ត្រូវបានរារាំង ដោយកត្តាពីរនៃគោលនយោបាយមុនរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា។ ទី ១ ការសន្មត និងបំលាស់ទី ដោយបង្ខំនាឆ្នាំមុនៗ បានធ្វើឱ្យគេកាន់តែពិបាកសម្គាល់ជនជាតិចាមដែលនៅរស់បាន¹³⁵⁹។ ជន ជាតិចាមលែងស្លៀកសម្លៀកបំពាក់ប្រពៃណី និងតុបតែងម្ហូបសក់ ចៀសវាងការនិយាយភាសា របស់ខ្លួន និងជារឿយៗព្យាយាមលាក់អត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួន។ ទី ២ កម្មាភិបាលមូលដ្ឋានជាច្រើន ដែលធ្លាប់ស្គាល់ប្រវត្តិគ្រួសារជនជាតិចាម ត្រូវបានសម្លាប់អស់ទៅហើយនៅក្នុងការបោសសម្អាត របស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា និងត្រូវបានជំនួសដោយកម្មាភិបាលមកពីខាងក្រៅតំបន់។ ហេតុដូច្នេះ នៅពេលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាអនុវត្តដំណោះស្រាយចុងក្រោយ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនជាតិ ចាមបានក្លាយជាបញ្ហាប្រឈម។ ប្រជាជនត្រូវបានបញ្ជាឱ្យវិលត្រឡប់ទៅភូមិកំណើតរបស់ខ្លួន វិញ ដើម្បីឱ្យបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាអាចមើលឃើញថាតើនរណាដែលរស់នៅក្នុងភូមិចាមពីបុរាណ កាល¹³⁶⁰ ហើយបញ្ជីឈ្មោះជនជាតិចាមត្រូវបានបង្កើតឡើង¹³⁶¹។ សាក្សី យូ វ៉ាន់ បានផ្តល់សក្ខីកម្ម ថា នៅពេលមួយ អោ អាន បានបញ្ជាឱ្យលេខាធិការស្រុក និងឃុំចុះទៅភូមិនានាដោយផ្ទាល់

ដើម្បីចងក្រងបញ្ជីឈ្មោះបន្ថែមទៀត ព្រោះអ្នកដឹកនាំមិនជឿថា បញ្ជីឈ្មោះមុនដែលមេភូមិបាន
បង្កើត បានកំណត់អត្តសញ្ញាណជនជាតិចាមទាំងអស់ពេញលេញនោះទេ¹³⁶²។ ជនជាតិចាមខ្លះ
អាចរស់រានមានជីវិតបាន ដោយសារពួកគេលាក់បាំងជាតិពន្ធរបស់ខ្លួន នៅពេលថ្នាក់ដឹកនាំបក្ស
កុម្មុយនីស្តកម្ពុជាសួរចម្លើយ ថាតើពួកគេជាខ្មែរ ឬជាចាម¹³⁶³។

395. វិធីសាស្ត្រទាំងនេះ បានធ្វើឱ្យគេសម្រេចគោលបំណងកំណត់អត្តសញ្ញាណជនជាតិចាម ដើម្បីការ
សម្លាប់រង្គាល។ នៅ “ឆ្នាំ១៩៧៧ ការសម្លាប់បានកើតមានកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ នៅក្នុងស្រុកកំពង់
សៀម កងមាស ស្ទឹងត្រង់ និងទីតាំងមួយចំនួនទៀត នៅពេលដែលពួកគេធ្វើការបោសសម្អាត។
ពួកគេពិតជាបានប្រមូលប្រជាជនចាមមែន និងនាំយកទៅសម្លាប់ទាំងហ្នឹង។ គ្មានជនជាតិចាម
ណាម្នាក់អាចរួចជីវិតបានឡើយ”¹³⁶⁴។

396. បន្ទាប់ពីកងកម្លាំងភូមិភាគនិរតីបានមកដល់ភូមិភាគកណ្តាល និងភូមិភាគបូព៌ា ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ និង
ឆ្នាំ១៩៧៨ បុរស ស្រ្តី និងកុមារជនជាតិចាម ត្រូវបានកំណត់គោលដៅជាលក្ខខណ្ឌប្រព័ន្ធដើម្បី
សម្លាប់រង្គាល¹³⁶⁵។ “ពួកគេបាននិយាយថា ជនជាតិចាមជាជនជាតិ “បះបោរ” ហើយហេតុនេះត្រូវ
តែ “លុបបំបាត់ចោល”¹³⁶⁶។ នៅត្រឹមចុងអំឡុងពេលនេះ លែងជាការសំខាន់ទៀតហើយ “ថាតើ
ពួកគេជាស្រ្តី ជាកុមារ ឬថាតើពួកគេព្រមហូបសាច់ជ្រូក ឬក៏អត់នោះទេ ឬថាតើពួកគេលែង
និយាយភាសាចាមទៀត ឬក៏អត់នោះទេ”¹³⁶⁷ “ជនជាតិចាមគឺជាខ្មាំងរួចទៅហើយ ហើយបក្ស
កុម្មុយនីស្តកម្ពុជា “បានសម្លាប់ដោយគ្មានរើសមុខ។ ពួកគេសម្លាប់អ្នកណាដែលជាជនជាតិ
ចាម”¹³⁶⁸។ សាក្សីម្នាក់បានផ្តល់ភស្តុតាងថា គាត់ត្រូវបានកម្មាភិបាលចោទប្រកាន់ពីបទសង្ស័យថា
ជាជនជាតិចាម ប៉ុន្តែក្រោយមក “ពួកគេបានដឹងថា ខ្ញុំជាជនជាតិខ្មែរ ហើយក៏ចាកចេញទៅ”¹³⁶⁹។
គាត់បានបន្តថា៖ “បើពួកគេយល់ច្រឡំថា ខ្ញុំជាជនជាតិចាម ហើយចាប់ខ្លួនខ្ញុំ នោះខ្ញុំមុខជាត្រូវបាន
សម្លាប់បាត់ទៅហើយ។ ខ្ញុំមុខជានឹងត្រូវបានសម្លាប់ បើពួកគេគិតថា ខ្ញុំជាជនជាតិចាម”¹³⁷⁰។ នៅ
ស្រុកកំពង់សៀម អ្នកភូមិបានរំលឹកជាញឹកញាប់ថា កងកម្លាំងបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានសម្លាប់
“ជនជាតិចាមទាំងអស់”¹³⁷¹។ ភស្តុតាងបង្ហាញថា ការសម្លាប់ជនជាតិចាមបានកើនឡើងនៅក្នុង
ភូមិភាគដទៃទៀតផងដែរ នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៨¹³⁷²។ ជនជាតិចាមជាទូទៅមិនត្រូវបានឃុំខ្លួនយូរ ប៉ុន្តែ
ត្រូវបានសម្លាប់ចោលភ្លាមៗតែម្តង បន្ទាប់ពីពួកគេត្រូវបានចាប់ខ្លួន¹³⁷³។ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាមិន
យល់ថាចាំបាច់ក្នុងការយក “ការសារភាព” ឬត្រូវសួរចម្លើយជនជាតិចាមដើម្បីស្វែងរក “បណ្តា
ញ” របស់ពួកគេឡើយ ព្រោះជនជាតិចាម និងក្រុមគ្រួសារទាំងអស់របស់ពួកគេ ត្រូវបានចាត់ទុក
ថាជាខ្មាំងរួចទៅហើយ ដោយគ្រាន់តែពួកគេជាជនជាតិចាមប៉ុណ្ណោះ។

ការអនុវត្តអំពើប្រល័យពូជសាសន៍នៅភូមិភាគកណ្តាលដោយកម្មាភិបាលនិរតី

397. បន្ទាប់ពីកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីបានមកដល់ភូមិភាគកណ្តាល នៅដើមឆ្នាំ១៩៧៧¹³⁷⁴ ការចាប់ខ្លួន ការបាត់ខ្លួន និងការសម្លាប់¹³⁷⁵ បុរស ស្រ្តី និងកុមារាជនជាតិចាមបានកើតមានយ៉ាងខ្លាំងក្លា¹³⁷⁶។ អ្នកជំនាញ Alexander Hinton បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា អ្នកផ្តល់ចម្លើយជាច្រើនរបស់គាត់នៅភូមិ ភាគកណ្តាល បានផ្តល់ភស្តុតាងទាក់ទងនឹងរឿង “ជនជាតិចាមត្រូវបានសម្លាប់ទាំងហ្នឹង”¹³⁷⁷។ ការបញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួននេះចុះមកតាមឋានានុក្រម។ កងល្បួបឃុំម្នាក់នៅភូមិភាគកណ្តាល បាន ពិពណ៌នាពីរបៀបដែល “ប្រជាជនចាមត្រូវបានចាប់ខ្លួនតាមបញ្ជាដែលចេញពីថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ ខេត្ត។ មេឃុំបានទៅទទួលការណែនាំទាំងនោះ ហើយនៅពេលគាត់វិលត្រឡប់ទៅឃុំវិញ គាត់បាន អនុវត្តតាមសេចក្តីណែនាំនោះ”¹³⁷⁸។
398. ប្រាក់ យុត បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា នៅពេលគាត់ទៅដល់ស្រុកកំពង់សៀម “មានប្រជាជនចាមយ៉ាង ច្រើននៅទីនោះ”¹³⁷⁹។ អា អាន បានបញ្ជាឱ្យគាត់ និងលេខាស្រុកផ្សេងទៀត បោសសម្អាតជន ជាតិចាមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំមួយ នៅពាក់កណ្តាលទៅចុងឆ្នាំ១៩៧៧¹³⁸⁰។ គាត់បានប្រាប់តុលាការថា៖ “មានការបញ្ជាពីថ្នាក់តំបន់ឱ្យពួកយើងបោសសម្អាតជនជាតិចាម”¹³⁸¹ និងក្រោយមកបានបញ្ជាក់ ថា៖ “ខ្ញុំបានទទួលបញ្ជាឱ្យកម្ទេច ឬសម្លាប់ប្រជាជន [ចាម]”¹³⁸²។ ប្រាក់ យុត បានលើកឡើងថា លេខាស្រុកមកពីស្រុកទាំង ៥ ក្នុងតំបន់ ៤១ បានចូលរួមក្នុងការប្រជុំនោះ¹³⁸³ រួមទាំង កាន លេខា ស្រុកកងមាសផងដែរដែលវត្តអូត្រកូនតាំងនៅ¹³⁸⁴។
399. ដើម្បីអនុវត្តការបោសសម្អាតនេះ អា អាន បានណែនាំប្រាក់ យុត ឱ្យកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងធ្វើ បញ្ជីឈ្មោះជនជាតិចាមទាំងអស់នៅស្រុករបស់គាត់¹³⁸⁵។ បញ្ជីទាំងនោះមានរាយឈ្មោះ “ទាហាន នៃរបបសីហនុ ប្រជាជនភាគតិចចាម និងប្រជាជនវៀតណាម”¹³⁸⁶។ បញ្ជីទាំងនេះត្រូវបានចងក្រង ដោយផ្អែកលើឈ្មោះដែលមេភូមិបានបញ្ជូនមកពីក្នុងស្រុកទាំងមូល¹³⁸⁷ ហើយ យូ វ៉ាន់ បានរាយ ឈ្មោះពួកគេបញ្ចូលនៅពេលនោះ¹³⁸⁸។ យូ វ៉ាន់ បានពន្យល់ថា ជនជាតិចាម “បានរស់នៅលាយឡំ ជាមួយជនជាតិខ្មែរ ហេតុនេះ ប្រាក់ យុត ចង់ឱ្យមានបញ្ជីឈ្មោះមួយថានរណាជាជនជាតិចាម និងនរណាជាជនជាតិខ្មែរ”¹³⁸⁹។
400. សាក្សីជាច្រើនបានបញ្ជាក់បន្ថែមពីលើភស្តុតាងរបស់ ប្រាក់ យុត ទាក់ទងនឹងការរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះ ជនជាតិចាមនេះ។ អ្នកជំនាញ Alexander Hinton បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា ឈ្មោះជនជាតិចាមត្រូវ បានកត់ត្រាចូលក្នុងបញ្ជីចំណូលចំណាយក្នុងស្រុកកំពង់សៀម¹³⁹⁰ ហើយ សេង ស្រ៊ុន បានលើក

ឡើងថា បញ្ជីឈ្មោះទាំងនោះក៏ត្រូវបានចងក្រងឡើងដោយដាក់បញ្ចូលជនជាតិចាមនៅការដ្ឋាន នានាក្នុងស្រុកកងមាសផងដែរ តាមការបញ្ជាក់ “ថ្នាក់លើ”¹³⁹¹។ ភ័ស្តុតាងរបស់ យូ វ៉ាន់ ទាក់ទង នឹងការធ្វើបញ្ជីឈ្មោះប្រជាពលរដ្ឋតាមក្រុមជាតិពន្ធុ ក៏ត្រូវបានបញ្ជាក់បន្ថែមផងដែរ ដោយបងប្អូន ជីដូនមួយរបស់ ប្រាក់ យុត (និងជាលេខាធិការឃុំក្រឡា) រ៉ុម¹³⁹² ដែលភ័ស្តុតាងរបស់គាត់បង្ហាញ ថា ការចាប់ខ្លួនយ៉ាងច្រើនបានកើតមាន បន្ទាប់ពីការធ្វើបញ្ជីឈ្មោះទាំងនេះ¹³⁹³។ ញ៉ែម កុល ក៏បាន បញ្ជាក់បន្ថែមផងដែរពីការបង្កើតកំណត់ត្រាអំពី “ពូជសាសន៍” អ្នកភូមិ ដោយអាជ្ញាធរឃុំ និង ភូមិ¹³⁹⁴។

401. ប្រាក់ យុត បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា ការសម្រេចលើការសម្លាប់នៅស្រុកកំពង់សៀមត្រូវធ្វើឡើងដោយ “ថ្នាក់លើ”¹³⁹⁵។ គាត់នឹងបញ្ជូនការបញ្ជាក់ថ្នាក់លើទៅអ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ “ហើយបន្ទាប់ពី អ្នកនៅថ្នាក់ក្រោមបានអនុវត្តតាមបញ្ជានោះហើយ ពួកគេបានរាយការណ៍មកខ្ញុំថា ឥឡូវនេះ ប្រជា ជនទាំងនោះត្រូវបានបោសសម្អាតរួចរាល់ហើយ ហើយបន្ទាប់មក ខ្ញុំបានរាយការណ៍ត្រឡប់ទៅ តា អាន វិញ”¹³⁹⁶។ ប្រាក់ យុត បានផ្ទេរការងារបោសសម្អាតនោះទៅឱ្យលេខាធិការរងរបស់គាត់ ស៊ី¹³⁹⁷ ដែលក្រោយមកបានរាយការណ៍លទ្ធផលទៅគាត់ ដោយគាត់ត្រូវរាយការណ៍បន្តទៅ លេខាធិការតំបន់ អា អាន¹³⁹⁸។ “បន្ទាប់ពីការសម្លាប់ប្រជាជនចាមបានបញ្ចប់ហើយ ខ្ញុំបានទទួល រាយការណ៍ពី ... ប្រធានកងឈ្លបអំពីចំនួនជនជាតិចាមដែលពួកគេបានសម្លាប់។ បន្ទាប់មក ខ្ញុំ បានផ្ញើររាយការណ៍នោះទៅ តា អាន ដែលនៅថ្នាក់តំបន់”¹³⁹⁹។ យូ វ៉ាន់ បានបញ្ជាក់ថា រាយការណ៍ស្តីពីការសម្លាប់ដែលបានបញ្ជូនទៅថ្នាក់តំបន់ រួមមាន ឈ្មោះ និងចំនួនអ្នកដែលត្រូវបាន សម្លាប់ និង “ជាតិពន្ធុ ឬសមាសភាពលម្អិតផងដែរ”¹⁴⁰⁰។ យូ វ៉ាន់ បានកត់សម្គាល់ឃើញថា មាន “បាត់មនុស្សបន្តិចម្តងៗ” នៅក្នុងបញ្ជីនោះ បន្ទាប់ពីបញ្ជូនទៅ អា អាន¹⁴⁰¹ រហូតដល់ពួកគេទាំង អស់ត្រូវបានចាប់ខ្លួន¹⁴⁰²។ “ខ្ញុំបានកត់សម្គាល់ឃើញការបាត់ខ្លួនជាច្រើន ជាពិសេសជនជាតិ ចាម”¹⁴⁰³។ ខណៈពេលដែលបញ្ជីទាំងនោះរួមបញ្ចូលតែឈ្មោះមនុស្សពេញវ័យ កូនៗរបស់ពួកគេក៏ នឹងត្រូវបានចាប់ខ្លួនផងដែរ¹⁴⁰⁴។ ញ៉ែម កុល ដែលជាកម្មាភិបាលធ្វើការនៅស្រុកកំពង់សៀម បាន ពន្យល់ដល់ ក.ស.ច.ស ថា “នៅពេលពួកគេបានចាប់ខ្លួនក្រុមគ្រួសារទាំងមូល ដូចជាគ្រួសារចាម ជាដើម ពួកគេបានសម្លាប់អ្នកទាំងនោះនៅនឹងមូលដ្ឋានតែម្តង”¹⁴⁰⁵។

402. ក.ស.ច.ស បានគណនាឃើញថា ជនជាតិចាមប្រហែល ១៨០០ នាក់ ត្រូវបានសម្លាប់នៅក្នុងឃុំ ត្រឹមតែមួយប៉ុណ្ណោះក្នុងស្រុកកំពង់សៀម¹⁴⁰⁶។ ប្រាក់ យុត បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា ជា “ការពិតណាស់ ដែលប្រជាជនចាមត្រូវបានបោសសម្អាត។ ថ្នាក់លើបានណែនាំឱ្យកំណត់អត្តសញ្ញាណប្រជាជន

ចាមទាំងអស់នៅក្នុងឃុំនោះ”¹⁴⁰⁷ ហើយថា “ខ្ញុំគ្រាន់តែដឹងថា ប្រជាជនចាមត្រូវនាំយកទៅសម្លាប់ ប៉ុណ្ណោះ។ ខ្ញុំត្រូវបាន [លេខាធិការថ្នាក់តំបន់] ប្រាប់ ដោយផ្អែកលើការណែនាំពីថ្នាក់លើ”¹⁴⁰⁸។

403. ការបញ្ជាឱ្យបោសសម្អាតនេះត្រូវបានធ្វើឡើងនៅទូទាំងតំបន់ ៤១¹⁴⁰⁹។ ប្រាក់ យុត បានប្រាប់អ្នក ស៊ើបអង្កេតរបស់ ក.ស.ច.ស ថា៖ “ខ្ញុំចង់បញ្ជាក់ជាថ្មីម្តងទៀតថា ការបញ្ជានានាដែលខ្ញុំទទួល បានគឺច្បាស់លាស់ណាស់៖ ពួកគេបាននិយាយថា យើងត្រូវតែសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំងអស់។ ខ្ញុំ គ្មានជម្រើសអ្វីក្រៅពីធ្វើតាមការបញ្ជានោះទេ”¹⁴¹⁰។ ប្រាក់ យុត បានប្រាប់ យូ វ៉ាន់ ជាច្រើនលើក ថា យោធាស្រុកបានធ្វើការចាប់ខ្លួនជនជាតិចាម¹⁴¹¹។ ញ៉ែម កុល ដែលបានធ្វើការនៅមន្ទីររបស់ មេឃុំក្រឡា រ៉ុម បានរំលឹកថា៖ “នៅរដូវប្រាំង ចុងឆ្នាំ១៩៧៧ ខ្ញុំបានលឺ ប្រាក់ យុត ប្រាប់ រ៉ុម ឱ្យពិនិត្យមើល ថាតើមាននៅសល់ជនជាតិចាមណាម្នាក់ ឬអត់ ហើយបើមានជនជាតិចាមណាម្នាក់នៅ សល់ រ៉ុម ត្រូវតែរាយការណ៍ប្រាប់ ប្រាក់ យុត”¹⁴¹²។ សាក្សីពីរនាក់បានរំលឹកថា នៅឆ្នាំ១៩៧៨ ជន ជាតិចាមទាំងអស់នៅភូមិត្រពាំងឫស្សី ឃុំក្រឡា ដែលមានប្រជាជនប្រហែល ១០០ គ្រួសារ ត្រូវ បានដឹកយកចេញតាមរទេះគោជាច្រើនថ្ងៃជាប់ៗគ្នា ហើយមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យនាំយកទ្រព្យ សម្បត្តិអ្វីទៅជាមួយទេ¹⁴¹³។ បន្ទាប់ពីពួកគេត្រូវបានដឹកយកទៅសម្លាប់៖

មានការប្រជុំជុំមួយដែលចូលរួមដោយកងកុមារ កងចល័ត និងប្រជាជន “មូលដ្ឋាន”។ យាយ យុត ដែលជាគណៈកម្មាធិការស្រុក បាននិយាយថា “ចាមគឺជាខ្មាំងរបស់អង្គការ ព្រោះពួកគេ មានផែនការបះបោរ ដូច្នេះ អង្គការ ត្រូវតែកម្ទេចពួកគេ”។ គាត់បាននិយាយថា “បើមានជន ជាតិចាមណាម្នាក់នៅសល់ ត្រូវតែរាយការណ៍ ធ្វើដូច្នេះ យើងអាចបោសសម្អាតពួកគេបាន ព្រោះនេះគឺជាផែនការរបស់ថ្នាក់លើ”។ យាយ យុត បាននិយាយថា “ប្រជាជនមូលដ្ឋានណា ដែលលាក់បាំងជនជាតិចាមក៏នឹងត្រូវចាត់ទុកជាខ្មាំងផងដែរ”¹⁴¹⁴។

404. ខុម អ្នកនាំសារម្នាក់ទៀតរបស់ ប្រាក់ យុត ដែលធ្វើការនៅថ្នាក់ស្រុក បានប្រាប់ យូ វ៉ាន់ ថា ការ ចាប់ខ្លួនមនុស្សក្នុងបញ្ជី ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយយោធាថ្នាក់តំបន់ និងស្រុក ដែលធ្វើការជាមួយ គ្នា¹⁴¹⁵។ កងកម្លាំងមន្ត្រីសន្តិសុខស្រុក មានមន្ត្រីមួយនៅភូមិទួលបេង និងមានមន្ត្រីឃុំយ៉ាង និង កន្លែងប្រហារជីវិតដែលពាក់ព័ន្ធផងដែរ¹⁴¹⁶។ អ្នកភូមិម្នាក់បាននិយាយថា “ខ្ញុំធ្លាប់ឃើញគេចាប់ខ្លួន ជនជាតិចាមប្រហែល ៣០ នាក់ក្នុងមួយលើកៗ រហូតដល់គ្មានជនជាតិចាមណានៅសល់ឡើយ នៅចុងឆ្នាំ១៩៧៧។ ពួកគេត្រូវបានបណ្តើរពីមន្ទីរស្រុកកំពង់សៀម ឆ្ពោះទៅទួលបេង” ¹⁴¹⁷។ ជន ជាតិចាមត្រូវបានឃុំខ្លួននៅមន្ទីរឃុំយ៉ាងនោះ និងមួយរយៈក្រោយមក “បានបាត់ខ្លួន”¹⁴¹⁸។ ផ្ទៃរួម ជាច្រើនត្រូវបានរកឃើញនៅទួលបេង បន្ទាប់ពីរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យបានដួលរលំ¹⁴¹⁹។ យូ វ៉ាន់

ក៏បានឮផងដែរពី ផុន មេបញ្ជាការនៃកងកម្លាំងយោធាស្រុក ដែលទទួលខុសត្រូវលើការចាប់ខ្លួនជនជាតិចាម និងអ្នកដទៃទៀតក្នុងបញ្ជី¹⁴²⁰ ថា ជនជាតិចាមត្រូវបានចោលសម្អាត¹⁴²¹ ។

405. អ្នកជំនាញ Alexander Hinton បានសម្ភាសអតីតកម្មាភិបាលម្នាក់ ដែលធ្វើការនៅឃុំក្រឡា ដែលបានរំលឹកថាបានទទួលបញ្ជាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរឱ្យចាប់ខ្លួនជនជាតិចាមពី ប្រាក់ យុត¹⁴²² ។ លិខិតនោះបានបញ្ជាឱ្យកម្មាភិបាល “កម្ទេចខ្លាំងខាងក្នុង រួមមាន ចាម វៀតណាម ពួកមូលធន អតីតអ្នកធ្វើការឱ្យរបប លន់ នល់ ពួកបញ្ញវន្ត និងពួកភ្នាក់ងារសេអ៊ីអា”¹⁴²³ ។ បុគ្គលដែលនេះបានថ្លែងថា តាមពិត បទបញ្ជានោះត្រូវបានធ្វើឡើងទាក់ទងនឹងជនជាតិចាម ដែលត្រូវបានចាប់យកទៅសម្លាប់យ៉ាងច្រើន ហើយ Alexander Hinton បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា ព័ត៌មាននេះត្រូវបានអះអាងដោយអ្នកភូមិដទៃទៀតជាច្រើន¹⁴²⁴ ។ អ្នកធ្វើការខ្មែរម្នាក់នៅស្រុកកំពង់សៀម បានប្រាប់ ក .ស.ច.ស ថា គាត់ “បានឃើញជនជាតិចាមជាច្រើនត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងបណ្តើរបន្តកន្ទុយគ្នា”¹⁴²⁵ ឆ្ពោះទៅទូលបេង។ “ក្រុមគ្រួសារពួកគេទាំងមូលត្រូវបានចាប់ខ្លួន”¹⁴²⁶ ។ ជ្រៀម កុល កម្មាភិបាលនៅស្រុកកំពង់សៀម បានរំលឹកថា “ជនជាតិចាមម្ល៉ឹងនៅស្រុកកំពង់សៀមទាំងអស់ក៏ត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់នៅក្នុងស្រុកនេះតែម្តងផងដែរ”¹⁴²⁷ ។ ដោយបានសង្កេតឃើញដំណើរការនៃការសម្លាប់ក្នុងស្រុកកងមាស អ្នកភូមិខ្មែរសាមញ្ញម្នាក់ជឿជាក់ច្បាស់ណាស់ថា បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា “មិនចង់ឱ្យជនជាតិចាម ឬជនជាតិដទៃទៀតរស់នៅក្នុងប្រទេសនោះទេ”¹⁴²⁸ ប៉ុន្តែ “ពួកគេចង់ឱ្យមានតែពូជសាសន៍សុទ្ធតែមួយប៉ុណ្ណោះ”¹⁴²⁹ ។

406. យូ វ៉ាន់ បានរំលឹកអំពីការប្រជុំបន្ថែមបន្តបន្ទាប់ ជាមួយ អោ អាន នៅពេលដែលគាត់បានក្លាយជាលេខាធិការឃុំ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះមនុស្សនៅក្នុងស្រុកផ្សេងៗទៀត។ ការប្រជុំនោះក៏មានការចូលរួមផងដែរពីសំណាក់ “អ្នកទទួលខុសត្រូវរៀបចំបញ្ជី និងឯកសារនៅក្នុងស្រុកនីមួយៗ” នៅទូទាំងតំបន់ ៤១ រួមទាំងមេស្រុកកងមាស និងមេឃុំទាំងអស់ផងដែរ¹⁴³⁰ ។ នៅក្នុងការប្រជុំនោះ អោ អាន បានពន្យល់អំពីប្រភេទមនុស្ស ដែលគួររាយបញ្ជូលក្នុងបញ្ជី រួមទាំងជនជាតិចាមផងដែរ¹⁴³¹ ។ ប៉ុន្តែ ពេលនេះ អោ អាន បានណែនាំដល់អ្នកចូលរួមទាំងអស់ឱ្យចុះទៅភូមិនានាដោយផ្ទាល់ ដើម្បីចងក្រងបញ្ជី ជាជាងពីងលើមេភូមិឱ្យបង្កើត ព្រោះពួកគេមិនទុកចិត្តមេភូមិឡើយ¹⁴³² ។ អោ អាន បានណែនាំពួកគេឱ្យបន្ទាប់មកធ្វើបញ្ជីទាំងនោះទៅថ្នាក់តំបន់¹⁴³³ ។ ដោយប្រើមីក្រូហ្វូន អោ អាន និង តា ម៉ុក ដែលបានចូលរួមផងដែរនោះ “បានណែនាំឱ្យយើងចោលសម្អាតប្រជាជន។ ... ប្រជាជនទាំងឡាយណា ដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយជនជាតិភាគតិច និងសម្ព័ន្ធភាពផ្សេងៗទៀត”¹⁴³⁴ ។ យូ វ៉ាន់ អះអាងថា បញ្ជីឈ្មោះបន្ថែមទាំងនោះ មិនអាចត្រូវបានចង

ក្រុងមុនពេលពួកវៀតណាមមកដល់បានទេ¹⁴³⁵ ដែលដូច្នេះ បង្ហាញថា ខណៈពេលដែលអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ នៅតែកំពុងបន្តដំណើរការដដែល នៅពេលពួកវៀតណាមបានមកដល់ ហេតុនេះ ចេតនាជាក់លាក់របស់ អា អា ន ដែលចង់បំផ្លាញជនជាតិចាម នៅតែកើតមានដដែលរហូតដល់របបនេះចប់។

407. ការអះអាងរបស់ ប្រាក់ យុត នៅអំឡុងពេលផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងសវនាការរបស់គាត់ដែលថា គាត់បានបញ្ជាក់ថា មានតែជនជាតិចាមទាំងឡាយណាដែល “ជាសមាសភាពអាក្រក់បង្កបញ្ហា” ប៉ុណ្ណោះដែលគួរតែត្រូវសម្លាប់¹⁴³⁶ គឺជាការប្រឌិតយ៉ាងច្បាស់ក្រឡេក ក្នុងបំណងកាត់បន្ថយការពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់របស់គាត់ក្នុងផែនការប្រល័យពូជសាសន៍នេះ។ គាត់មិនដែលបានពន្យល់ថា “បញ្ហា” អ្វីដែលបង្កឡើងដោយអ្នកភូមិភាគពាន់នាក់ ដែលត្រូវបានសម្លាប់ទាំងនោះទេ។ ការប៉ុនប៉ងកាត់បន្ថយគោលនយោបាយសម្លាប់របស់គាត់ មានលក្ខណៈផ្ទុយទៅនឹងចម្លើយមុនៗ ដែលគាត់ប្រាប់ដល់អ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់ ក.ស.ច.ស និងសក្ខីកម្មរបស់គាត់ដែលថា គាត់គ្មានឆន្ទានុសិទ្ធិក្នុងការមិនគោរពតាមបញ្ជាពីថ្នាក់លើរបស់គាត់ឱ្យបោសសម្អាតជនជាតិចាមទាំងអស់នោះ¹⁴³⁷។ តាមពិត បន្ទាប់ពីការប្រើសម្តីព្រះត្រណាតនេះភ្លាម គាត់បានលើកឡើងជាថ្មីថា៖

នៅស្រុកទាំងមូល យើងបានបោសសម្អាតដោយផ្អែកលើបញ្ជាពីថ្នាក់លើ។ ខ្ញុំ ខ្លួនឯងក៏ចូលដែរថា ហេតុអ្វីបានជាថ្នាក់លើណែនាំឱ្យយើងឱ្យបោសសម្អាតជាពិសេសជនជាតិចាម។ ... នៅពេលខ្ញុំបានទទួល និងបានឃើញលិខិតពីថ្នាក់លើ ខ្ញុំគ្រប់ដៃ ប៉ុន្តែ ខ្ញុំនៅតែត្រូវធ្វើតាមបញ្ជានោះដដែល។ ខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថា ការអនុវត្តបទបញ្ជាបែបនោះ គឺលំបាកណាស់ ប៉ុន្តែ នៅពេលមានបញ្ជាបែបនោះ ហើយបើខ្ញុំមិនធ្វើតាម ខ្ញុំនឹងមានបញ្ហា¹⁴³⁸។

408. ប្រាក់ យុត ក៏បានរៀបរាប់ផងដែរថា នៅពេល “មានបញ្ជាពីថ្នាក់លើឱ្យបោសសម្អាតប្រជាជនចាម”¹⁴³⁹ វិធីតែមួយគត់ដែលគាត់អាចធ្វើបាន ដើម្បីជួយសង្គ្រោះកូនស្រីចិញ្ចឹមរបស់គាត់ ឈ្មោះ ភាព ដែលជាជនជាតិចាម និងដែលគាត់បានចិញ្ចឹមតាំងពីកុមារភាពមកនោះបាន គឺមានតែឱ្យអ្នកគ្រប់គ្នានៅមន្ទីរស្រុក “រក្សាការសម្ងាត់អំពីរឿងនេះ”¹⁴⁴⁰។ ជាការពិត ដើម្បីរក្សាជីវិត ភាព ដែលច្បាស់ណាស់មិនមានជាមនុស្សម្នាក់ដែលគាត់ចាត់ទុកថាជា “សមាសភាពមិនល្អ” ដែលបាន “បង្កបញ្ហា” មែន ប្រាក់ យុត បានបញ្ជាក់ថា គាត់បានធ្វើអន្តរាគមន៍ដោយផ្ទាល់ជាមួយ អា អា ន ជំនួសមុខឱ្យ ភាព ហើយ “ពូ អា ន បានយល់ព្រមមិនដាក់ ភាព ក្នុងបញ្ជីឈ្មោះទេ ព្រោះនាងជាចាមតែម្នាក់គត់ដែលធ្វើការ និងរស់នៅជាមួយខ្ញុំ ប៉ុន្តែ គាត់បានបញ្ជាខ្ញុំឱ្យរាយឈ្មោះជនជាតិចាម

ផ្សេងទៀត។ ខ្ញុំក៏យល់ព្រម”¹⁴⁴¹។ លើសពីនេះទៀត ប្រាក់ យុត បានសារភាពជាច្រើនដងថា ភាព គឺជាជនជាតិចាមតែម្នាក់គត់ដែលគាត់ “បានសម្រេចចិត្តទុកជីវិត ... ឱ្យរស់មកដល់សព្វថ្ងៃ”¹⁴⁴²។ ដូចដែល ប្រាក់ យុត បានពន្យល់ គាត់ “មានចិត្តអាណិត ភាព ហើយជីវិតនាងក៏ត្រូវបានជួយសង្គ្រោះ”។ ទោះជាយ៉ាងណា គ្មានប្រជាជនចាមណាមួយទៀតត្រូវបានលើកលែងឱ្យឡើយ ហើយខ្ញុំ ក៏មិនបានសុំឱ្យទុកជីវិតដល់ចាមណាម្នាក់ផ្សេងទៀតពី តា អាន ដែរ”¹⁴⁴³។ គាត់បានថ្លែងថា គាត់ “មិនអាចជួយសង្គ្រោះជីវិតប្រជាជនចាមទាំងអស់នៅក្នុងស្រុកបានទេ”¹⁴⁴⁴ ហើយថា “មានតែ ភាព ម្នាក់គត់ ដែលបានសង្គ្រោះ”¹⁴⁴⁵។ កម្មាភិបាលម្នាក់ទៀតនៅក្នុងស្រុកនោះក៏បានបញ្ជាក់ផងដែរថា “គ្មានចាមម្នាក់ណាបានរួចជីវិតនោះទេ លើកលែងតែ ភាព ដែលត្រូវបានការពារដោយ ប្រាក់ យុត”¹⁴⁴⁶។

៣. ផលប៉ះពាល់នៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍លើជនជាតិចាម

409. ភ័ស្តុតាងនៅក្នុងសំណុំរឿងបង្ហាញពីផលប៉ះពាល់ដ៏មហន្តរាយ ដែលយុទ្ធនាការប្រល័យពូជសាសន៍ របស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាមានទៅលើសហគមន៍ចាម នៅភូមិភាគកណ្តាល និងនៅក្នុងប្រទេស កម្ពុជាជាទូទៅ។ ភូមិជាច្រើនដែលធ្លាប់តែជាភូមិដែលមានជនជាតិចាមច្រើនជាងគេ ឬទាំងស្រុង នៅមុនរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ស្ទើរតែគ្មាន ឬគ្មានទាំងស្រុងនូវជនជាតិចាមតែម្តងបន្ទាប់ពី របបនេះ។ មានការបាត់បង់ជនជាតិចាមរហូតដល់រាប់ពាន់នាក់ក្នុងរបបនេះតែឯង¹⁴⁴⁷។ ឧទាហរណ៍ Ben Kiernan បានប៉ាន់ប្រមាណថា គួរណាស់តែមានក្រុមគ្រួសារចាមប្រមាណ ១.២០០ គ្រួសារនៅក្នុងភូមិត្រីមតែ ៥ ប៉ុណ្ណោះ នៅស្រុកកងមាស ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥ ហើយយោងទៅ តាមមេដឹកនាំមូស្លីមម្នាក់ដែលគាត់បានសម្ភាស “គ្មានគ្រួសារចក្តីសន្តិដ្ឋាននៅរស់រានមាន ជីវិតនោះ ទេ មានតែមនុស្សម្នាក់ ឬពីរនាក់ប៉ុណ្ណោះ”¹⁴⁴⁸។ “នៅភូមិខ្លះ ប្រជាជនបានបាត់ខ្លួនទាំងស្រុង រីឯ នៅភូមិផ្សេងៗទៀត មានអ្នកភូមិមិនដល់ពាក់កណ្តាលផងនៅសល់។ មានភូមិច្រើនណាស់ដែល ដូចគ្នានេះ”¹⁴⁴⁹។ ផ្អែកតាមបទសម្ភាសន៍ជាមួយអ្នកភូមិដែលបានផ្តល់ការសម្ភាសក្របមាម ក.ស. ច.ស បានប៉ាន់ប្រមាណថា នៅឃុំទ្រាន ដែលគ្រាន់តែជាឃុំមួយក្នុងចំណោមឃុំទាំង ១១ នៅក្នុង ស្រុកកំពង់សៀមរបស់ ប្រាក់ យុត ប៉ុណ្ណោះ ជនជាតិចាម “ជិត ១៨០០ នាក់” ត្រូវបានសម្លាប់នៅ ក្នុងអំឡុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ¹⁴⁵⁰។
410. នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃសៀវភៅរបស់គាត់ ដែលមានចំណងជើងថា Oukoubah, អ៊ីសា អូស្តាន បាន រាយឈ្មោះភូមិចំនួន ៧ ដែលបានបាត់បង់ក្រុមគ្រួសារចាមសរុបចំនួន ៣៧៣៨ គ្រួសារ (ជាង ១៨០០០ នាក់ បើសិនជាគ្រួសារនីមួយៗមានសមាជិកជាមធ្យម ៥ នាក់) និងភូមិចំនួន ២ ទៀត

ដែលបានបាត់បង់ជនជាតិចាម ២១៣១ នាក់ ពីឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៩¹⁴⁵¹។ គាត់ក៏បានរាយ
 ឈ្មោះភូមិចាមពីបុរាណកាលមកចំនួន ១០ ផ្សេងទៀតផងដែរ ដែលបានបាត់បង់ប្រជាជនចាម
 ស្ទើរតែទាំងស្រុង ដែលភូមិចំនួន ៥ ក្នុងចំណោមនោះស្ថិតនៅក្នុងស្រុកកំពង់សៀម¹⁴⁵²។ អ៊ីសា អូ
 ស្មាន បានពន្យល់ថា ៩៩% នៃប្រជាជនចាមដែលបាត់ គឺដោយសារតែការស្លាប់ មិនថាដោយគេ
 សម្លាប់ ដោយសារជំងឺ ឬដោយសារការអត់ឃ្លាននោះទេ¹⁴⁵³ ពីព្រោះតាមទម្លាប់ ជនជាតិចាមនឹង
 វិលត្រឡប់ទៅភូមិកំណើតរបស់ខ្លួនវិញហើយ¹⁴⁵⁴។ អ៊ីសា អូស្មាន និង Ben Kiernan ក៏បានប៉ាន់
 ប្រមាណផងដែរថា បន្ថែមពីលើការសម្លាប់ Mufti និងអនុប្រធានរបស់គាត់ មានតែហាកឹម
 ១៧% ទួន ១២% និងហាតជីប្រមាណបីភាគរយ ប៉ុណ្ណោះ ដែលរួចរស់ជីវិតពីរបបកម្ពុជាប្រជាធិ
 បតេយ្យនោះ¹⁴⁵⁵។

411. Ben Kiernan ដែលតួលេខរបស់ខ្លួនត្រូវបានអ្នកប្រជាសាស្ត្រ Ewa Tabeau យល់ឃើញថាជា
 តួលេខដែលជាក់ច្បាស់បំផុតក្នុងចំណោមតួលេខដែលគាត់បានពិនិត្យ¹⁴⁵⁶ បានប៉ាន់ប្រមាណថាចំនួន
 អ្នកស្លាប់សរុបនៃប្រជាជនចាម គឺមានប្រមាណ ៩០០០០ នាក់ នៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ
 ដែលស្មើនឹងប្រមាណ ៣៦% នៃប្រជាជនចាមដើម នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥ ដែលមានចំនួន ២៥០០០០
 នាក់¹⁴⁵⁷ “ដែលជាភាគរយមួយខ្ពស់ខ្លាំងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ជាក្រុមដទៃទៀត”¹⁴⁵⁸។ ការប៉ាន់
 ប្រមាណចំនួនប្រជាជនចាមមុនឆ្នាំ១៩៧៥ របស់ Kiernan ពឹងផ្អែកលើចំនួនប្រជាជនសរុប ដែល
 បានមកពីការធ្វើជំរឿនដោយពួកបារាំងនៅឆ្នាំ១៩៣៦ និងបានសន្មតថា ជំរឿននោះនឹងរាប់បានត្រឹម
 ត្រូវនូវចំនួនមនុស្សដែលខ្លះត្រូវបាននិរទេស¹⁴⁵⁹ ដែលពួកគេភាគច្រើនមិននិយាយភាសាបារាំង ឬ
 ខ្មែរ ព្រមទាំងសន្មតថា អត្រាកំណើនជាតិត្រូវបានប្រើស្មើគ្នាចំពោះជនជាតិភាគតិចមូស្លីមនៅតាម
 ជនបទ ដែលគេអាចស្រមៃថាទំនងជាគ្រួសារធំជាងជាមធ្យម។ ជនជាតិចាមខ្លួនឯងគេបាន
 អះអាងថា តួលេខនៃប្រជាជនរបស់ខ្លួនមុនរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ គឺច្រើនជាងការប៉ាន់
 ប្រមាណរបស់ Kiernan ឆ្ងាយណាស់ ហើយថា ភាគរយអ្នកដែលបានស្លាប់បាត់បង់ជីវិតក្នុង
 របបនោះក៏ច្រើនជាងដែរ¹⁴⁶⁰។

412. ទោះជាភស្តុតាងនេះពិតជាមិនគ្រប់គ្រាន់មែន ដើម្បីកំណត់ចំនួនអ្នកស្លាប់សរុបពិតប្រាកដក្តី ក៏
 ផលប៉ះពាល់ធំសម្បើម គឺមានច្បាស់ណាស់។ ពូជចាមទាំងមូលត្រូវបានលុបបំបាត់ចោល។ ភូមិ
 ចាមទាំងមូលត្រូវបានបំផ្លាញចោលជាស្ថាពរ។ “ប្រជាជនចាមច្រើន ច្រើនមែនទែនបានស្លាប់”¹⁴⁶¹
 ហើយ “សូម្បីតែអ្នកនៅរស់រានមានជីវិតក្តី ពួកគេក៏បានទទួលរងនូវការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្ត និងជំងឺ
 ធ្លាក់ទឹកចិត្តធ្ងន់ធ្ងរផងដែរ ហើយអារម្មណ៍ប្រឆាំងនឹងនៅតែមានជាប់ជាមួយនឹងពួកគេរហូត

ដល់ថ្ងៃនេះ។^{១៤៦២}។

ក្ម. អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការរំលោភសេពសន្ថវៈ

១. សេចក្តីផ្តើម

413. ទោះបីជាមានការលំបាកក្នុងការប៉ាន់ស្មានចំនួនអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង ក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យក៏ដោយ ក៏ចំនួនសរុបទំនងជាមានរាប់ម៉ឺនករណី^{១៤៦៣}។ ភាគច្រើននៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ទាំងនេះបានកើតឡើងនៅក្រោមស្ថានភាពចាប់បង្ខំដោយសារតែរដ្ឋាភិបាល និងភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួនបានប្រើការគំរាមកំហែង និងការផ្តន្ទាទោស ដើម្បីបង្ខំឱ្យជនស៊ីវិលរៀបការដោយគ្មានការព្រមព្រៀងដោយសេរីរបស់ពួកគេ។ លើសពីនេះទៀត អាជ្ញាធរបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ដល់ប្តីប្រពន្ធចា ពួកគេត្រូវបានរំពឹងថានឹងត្រូវរួមដំណេកដើម្បីបង្កើតពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ពួកគេ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីបង្កើនចំនួនប្រជាជន។ នៅក្នុងបរិយាកាសទូទៅ ដែលប្រជាជនសាមញ្ញរស់នៅក្នុងភាពភ័យខ្លាចយ៉ាងខ្លាំងនៃការធ្លាក់ចូលទៅក្នុងការស្តាប់ខ្លើមរបស់អាជ្ញាធរ ប្តីប្រពន្ធបានរួមដំណេក ដើម្បីបង្កើតពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំទាំងនេះ ដែលជាញឹកញាប់ដោយគ្មានការព្រមព្រៀងដោយសេរីពីដៃគូម្នាក់ ឬទាំងពីរនាក់។ អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការរួមដំណេកដោយបង្ខំបែបនេះ បានបង្កឱ្យមានការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តសម្រាប់ទាំងបុរស និងស្ត្រី នៅពេលព្រឹត្តិការណ៍ទាំងនោះកើតឡើង និងក្នុងរយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំក្រោយមក ដែលបណ្តាលឱ្យជនរងគ្រោះជាច្រើនប្រឈមនឹងរូសនកម្មផ្លូវចិត្ត សង្គម និងរាងកាយរយៈពេលយូរអង្វែង។
414. នៅក្នុងស្រុកកំពង់សៀម និងស្រុកព្រៃឈរ ក្នុងតំបន់ ៤១ អា អា និងអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ បានចូលរួមយ៉ាងពេញទំហឹងក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងការរួមដំណេកដើម្បីបង្កើតពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ រួមទាំងការរៀបចំ និងការជូនដំណឹងអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលជិតនឹងកើតមាន ពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងការតាមដានមើលការរួមដំណេកដើម្បីបង្កើតពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។ វិសាលភាព និងឧបទ្វីបហេតុនៃព្រឹត្តិការណ៍ទាំងនេះ និងភាពស្រដៀងគ្នាដែលកើតមានជាទូទៅពាក់ព័ន្ធនឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅទូទាំងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បង្ហាញថា ព្រឹត្តិការណ៍ទាំងនេះគឺជាផ្នែកមួយនៃគោលនយោបាយរបស់មជ្ឈឹមបក្សដែលបានរៀបចំយ៉ាងល្អ និងជាផ្នែកមួយនៃការវាយប្រហារជាទូទៅ ឬជាប្រព័ន្ធរបស់របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យទៅលើជនស៊ីវិល^{១៤៦៤}។

415. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចោទប្រកាន់ អោ អាន បទល្មើសឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដែលរំពើ អមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀតតាមរយៈការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការរំលោភសេពសន្ថវៈ នៅក្នុងទីតាំងស្រុកព្រៃឈរ ស្រុកកំពង់សៀម¹⁴⁶⁵។ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្វែងរកការចោទប្រកាន់ចំពោះ ឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់នៅក្នុងទីតាំងនេះ¹⁴⁶⁶។

២. សាវតារនយោបាយ

ទស្សនទាននៃគ្រួសារ

416. ប.ក.ក បានបោះពុម្ពផ្សាយជាលើកដំបូងនូវគំនិតរបស់ខ្លួនស្តីពីការកសាងគ្រួសារនៅក្នុងទស្សនាវដ្តី យោសនា *យុវជនបដិវត្ត* ច្បាប់ចេញផ្សាយក្នុងខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៤។ ក្នុងរយៈពេលត្រឹមតែប្រាំមួយ សប្តាហ៍បន្ទាប់ពីការកាន់កាប់ទីក្រុងភ្នំពេញ បក្សបានបោះពុម្ពផ្សាយឡើងវិញនូវឯកសារនេះ សម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយជាងមុន ដែលផ្ទុះបញ្ចាំងពីសារៈសំខាន់ដែលបក្សបានផ្ដោត ការយកចិត្តទុកដាក់លើបញ្ហានេះ និងបំណងប្រាថ្នារបស់ខ្លួនដើម្បីធានាថា គោលនយោបាយទាំង អស់ដែលបានរៀបរាប់យ៉ាងលម្អិតនៅក្នុងឯកសារនេះ ត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងពេញលេញនៅទូទាំង ប្រទេស¹⁴⁶⁷។

417. ចំណុចស្នូលនៃឯកសារនេះ និងសេចក្តីប្រកាសជាបន្តបន្ទាប់អំពីគោលដំហែរបស់បក្ស គឺជាទស្សនទាន ដែលថា ទម្រង់ថ្មីមួយនៃគ្រួសារ ពោលគឺគ្រួសារបដិវត្ត គឺត្រូវមកជំនួសគ្រួសារប្រពៃណី។ គ្រួសារ បដិវត្តន៍តម្រូវឱ្យមានភាពស្មោះត្រង់ដាច់ខាតចំពោះ *អង្គការ* ដែលជា “ឪពុកម្តាយ” ថ្មីរបស់ប្រជា ជន ដោយចាត់ទុកទំនាក់ទំនងគ្រួសារផ្សេងទៀតទាំងអស់ដែលជាភ្លើងមិនសំខាន់ហើយ¹⁴⁶⁸។ គោលបំណងតែមួយគត់នៃគ្រួសារបដិវត្ត គឺត្រូវអភិវឌ្ឍគោលដៅបដិវត្តរបស់ប្រទេស¹⁴⁶⁹។ ដើម្បី សម្រេចបានបេសកកម្មក្នុងការកសាងប្រទេសឡើងវិញ ក្រុមគ្រួសារលែងត្រូវការរស់នៅជាមួយ គ្នាទៀតហើយ និងជាទូទៅត្រូវបានបំបែកចេញពីគ្នា ដោយបញ្ជូនទៅការដ្ឋានផ្សេងគ្នា និងពេលខ្លះ ឆ្ងាយពីគ្នា¹⁴⁷⁰។ កុមារតូចៗត្រូវបានយកចេញពីម្តាយរបស់ពួកគេ ដើម្បីឱ្យម្តាយអាចផ្ដោតលើការ ងារខណៈដែលកុមារទាំងនោះ ត្រូវបានបណ្តុះបណ្តាលឱ្យធ្វើជាកូនចៅរបស់ *អង្គការ*¹⁴⁷¹។

418. ទំនាក់ទំនងជាមួយភេទផ្ទុយគ្នា ក៏ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការរំខានដល់គោលដៅសំខាន់នៃការកសាង ប្រទេសឡើងវិញផងដែរ¹⁴⁷²។ ការស្វែងរកថ្មីប្រពន្ធដើម្បីផលប្រយោជន៍ ឬសុភមង្គលគ្រួសារត្រូវ បានចាត់ទុកថាជា “កម្មសិទ្ធិឯកជន” ដែលរំលោភលើផលប្រយោជន៍សហគមន៍របស់ប្រទេស¹⁴⁷³

ហើយជនទាំងឡាយណាដែលឱ្យតម្លៃផលប្រយោជន៍បែបនោះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាកំពុងបោកបញ្ឆោត និងបោះបង់ចោលបដិវត្ត¹⁴⁷⁴។ សរុបសេចក្តីមក ភាពស្មោះត្រង់ពេញលេញចំពោះអង្គការគ្មានកន្លែងសម្រាប់អ្នកដទៃឡើយ។ ដូចអ្នកកាសែតឈ្មោះ អេលីហ្សាបេត ប៊ែកខ័រ បានពន្យល់ថា៖ “ពួកខ្មែរក្រហមដឹងខ្លួនថាត្រូវធ្វើឱ្យបាត់បង់ដោយលក្ខណៈគ្រប់បែបយ៉ាងនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ ឬការជំពាក់ចិត្ត : រវាងប្តី និងប្រពន្ធ ឪពុក និងកូន មិត្តភក្តិ និងសហសេរីក ។ មនុស្សទាំងអស់គោរពតែជម្រុះជីវិតឯកជនរបស់ខ្លួនចោល”¹⁴⁷⁵។

419. ដោយហេតុនេះ ប.ក.ក បានគ្រប់គ្រងទាំងស្រុងលើ “ការកសាងគ្រួសារ”។ ប.ក.ក បានអនុវត្តគោលនយោបាយដើម្បីគ្រប់គ្រងយ៉ាងតឹងរឹងលើអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងហាមឃាត់រាល់ទំនាក់ទំនងទាំងអស់ដែលមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយអង្គការ¹⁴⁷⁶។ ឯកសារគោលនយោបាយរបស់មជ្ឈឹមបក្សបញ្ជាក់ថា ៖

ក្នុងបញ្ហាកសាងគ្រួសារនេះ បើអង្គការសមូហភាពពិនិត្យឃើញយ៉ាងណា សម្រេចយ៉ាងណា ត្រូវគោរពតាមដាច់ខាត កុំទោមនស្ស កុំថ្នាំថ្នាក់។ ព្រោះមានតែអង្គការ មានតែសមូហភាពទេ ដែលអាចពិនិត្យមើលបានម៉ត់ចត់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយបាន¹⁴⁷⁷។

តម្រូវការកំណើនប្រជាជន

420. ដោយមានចំនួនប្រជាជនកំពុងថយចុះយ៉ាងឆាប់រហ័សដោយសារតែការសម្លាប់ និងការស្លាប់ដោយសារការរស់នៅ និងលក្ខខណ្ឌការងារអមនុស្សធម៌ រួមជាមួយនឹងទំនាក់ទំនងជាមួយវៀតណាមកាន់តែហ៊ាប់យ៉ូនថែមទៀតនោះ មេដឹកនាំបានសម្រេចថា ខ្លួនត្រូវជំរុញកំណើនប្រជាជន។ ការចាំបាច់នេះមានពីរផ្នែក ៖ ១) ប្រទេសត្រូវការទាហានច្រើនថែមទៀត ដើម្បីការពារទឹកដីរបស់ខ្លួន និង ២) ប្រទេសត្រូវការកម្មករ ដើម្បីកសាងសេដ្ឋកិច្ច¹⁴⁷⁸។
421. មេដឹកនាំ ប.ក.ក បានពិភាក្សាជាសាធារណៈអំពីតម្រូវការបែបនេះ ដោយប្រកាសថា កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យត្រូវការប្រជាជនពី ១៥ ទៅ ២០ លាននាក់ក្នុងរយៈពេលពីប្រាំទៅដប់ឆ្នាំដើម្បី “បំពេញតាមសេចក្តីត្រូវការរបស់ដី”¹⁴⁷⁹។ ប៉ុល ពត ខ្លួនគាត់ផ្ទាល់បានពន្យល់ថា គោលដៅនេះត្រូវសម្រេចឱ្យបានតាមរយៈការរៀបចំអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយសេចក្តីណែនាំពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបញ្ជូនឱ្យកម្មាភិបាលអនុវត្ត¹⁴⁸⁰។ ដោយសារតែការប្រទូសរាយជាមួយវៀតណាមកាន់តែខ្លាំងឡើង បញ្ហានេះបានក្លាយជារឿងបន្ទាន់ ហើយចំនួនពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅទូទាំងប្រទេសបានកើនឡើងផងដែរ¹⁴⁸¹។

ក្នុងការរក្សាគោលដៅនៃការបង្កើនចំនួនប្រជាជន ជាទូទៅប្តីប្រពន្ធត្រូវបានពិនិត្យតាមដានភ្លាមៗ បន្ទាប់ពីពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ពួកគេ ដើម្បីធានាថា ពួកគេបានរួមដំណេកជាកិច្ចបង្កើន ពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍¹⁴⁸² ។

- 422. ផ្ទុយនឹងគោលដៅនៃការបង្កើនចំនួនប្រជាជន គឺជាការអនុវត្តនៃការបញ្ជូនប្តីប្រពន្ធទៅការដ្ឋាន ផ្សេងៗគ្នា ដើម្បីកសាងប្រទេសឡើងវិញ។ ដើម្បីបម្រើគោលដៅទាំងពីរនេះ ប្តីប្រពន្ធដែលត្រូវបាន បំបែកចេញពីគ្នា ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យជួបសួរសុខទុក្ខគ្នាតាមកាលកំណត់¹⁴⁸³ ។ ដូច អេលីហ្សាបែត ប៊ែកខ័រ បានពន្យល់ថា ៖

ម្យ៉ាង ពួកគេគិតថា គេត្រូវតែរឹតត្បិតការទាក់ទងគ្នាខាងផ្លូវភេទនេះ ពីព្រោះវាធ្វើឱ្យ ខាតពេលវេលាច្រើនណាស់ និងនាំឱ្យមនុស្សបោះបង់ពីភារកិច្ចការងារដែលត្រូវ បំពេញទៀតផង - ការធ្វើឱ្យប្រទេសមានលក្ខណៈឧស្សាហកម្មឆាប់រហ័ស ការលើក តម្កើងជាតិមាតុភូមិ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកគេយល់ឃើញថា គេត្រូវការចំនួនប្រជាជន កម្ពុ ជាច្រើនថែមទៀត ដើម្បីប្រើឱ្យការអនុវត្តកម្មវិធីនេះ។ ដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហា នេះ ពុំមែនរឿងភេទ ឬរឿងស្នេហាទេ ប៉ុន្តែគឺសិទ្ធិទៅសួរសុខទុក្ខគ្រួសារដោយទៀង ទាត់ ដែលគេអនុញ្ញាតឱ្យប្តីទៅជួបប្រពន្ធ និងប្រពន្ធទៅជួបប្តី¹⁴⁸⁴ ។

៣. ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មុនរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

- 423. ពីព្រោះមេធាវីការពារក្តីរបស់ អា អាន បានលើកឡើងថា អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំក្នុងរបប កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ មិនអាចត្រូវបានញែកឱ្យដាច់ពីការអនុវត្តនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយការ រៀបចំក្នុងប្រទេសកម្ពុជា¹⁴⁸⁵ វាជាការសំខាន់ដែលតម្រូវឱ្យមានការពិភាក្សាអំពីភាពខុសគ្នារវាង អាពាហ៍ពិពាហ៍មុន និងក្រោយពេលដែល ប៉ុល ពត បានឡើងកាន់អំណាច។
- 424. មុនពេល ប.ក.ក បានឡើងកាន់អំណាចនៅប្រទេសកម្ពុជា អាពាហ៍ពិពាហ៍ក្នុងសង្គមកម្ពុជា មាន មូលដ្ឋានយ៉ាងខ្លាំងលើប្រពៃណីដ៏សម្បូរបែប ដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងពិធីបុណ្យដ៏ឧឡារិកនានា មានការចូលរួមពីសមាជិកគ្រួសាររបស់ប្តីប្រពន្ធ ហើយសំខាន់បំផុតនោះ គឺមានការព្រមព្រៀងពី កូនក្រមុំ និងកូនកំលោះ។
- 425. ចាប់ពីដើមទឹមក គ្រួសាររបស់អនាគតប្តីប្រពន្ធគ្រប់គ្រងដំណើរការរៀបការ ដោយវាយតម្លៃយ៉ាង ប្រុងប្រយ័ត្នទៅលើកត្តាជាច្រើន រួមទាំងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងភាពអាចប្រៀបធៀបបានរវាង

បុគ្គលទាំងពីរ^{១៤៨៦}។ តាមបែបប្រពៃណី អនាគតកូនកំណោះ ឬឪពុកម្តាយរបស់កូនកំណោះ ដែលជួនកាលស្វែងរក “មេអណ្តើក” ឱ្យធ្វើជាអន្តរការីនោះ បានបង្ហាញចំណាប់អារម្មណ៍ចំពោះអនាគតកូនក្រមុំ^{១៤៨៧}។ ក្រោយមក គ្រួសារកូនក្រមុំធ្វើការស៊ើបសួរប្រវត្តិរបស់កូនកំណោះ ហើយបានប្រឹក្សាជាមួយ អាចារ្យ (អ្នកហោរាសាស្ត្រខាងសាសនា) ដើម្បីស្វែងរកពេលវេលាល្អសម្រាប់រៀបចំពិធីរៀបការ^{១៤៨៨}។

426. បន្ទាប់ពីមានការព្រមព្រៀងគ្នាពីភាគីទាំងពីររួចហើយ កូនកំណោះជូនជំនួន ឬលុយដល់គ្រួសារខាងកូនក្រមុំដើម្បីទុកបញ្ចាំចិត្តសម្រាប់ការរៀបការ^{១៤៨៩}។ ពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលត្រូវបានរៀបចំធ្វើឡើងនាពេលបន្ទាប់មកមានរយៈពេលជាច្រើនថ្ងៃ^{១៤៩០} ដោយមានពិធីបែបសាសនា និងវប្បធម៌ជាច្រើន និងជានិមិត្តរូបនៃការរស់នៅជួបជុំគ្នារបស់ប្តីប្រពន្ធ និងគ្រួសារទាំងពីរស្ថិតក្នុងក្រសែភ្នែករបស់មនុស្សម្នាក់ៗក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ^{១៤៩១}។

427. បើទោះជាអាពាហ៍ពិពាហ៍ទាំងនេះជាញឹកញាប់ ត្រូវបានរៀបចំដោយឪពុកម្តាយរបស់ប្តីប្រពន្ធទាំងពីរនាក់ ហើយផ្អែកលើការពិចារណាតាមទម្លាប់ដូចដែលបានពិភាក្សាខាងលើក្តី ក៏អាពាហ៍ពិពាហ៍នេះតម្រូវឱ្យមានការយល់ព្រមពីកូនក្រមុំ និងកូនកំណោះផងដែរ^{១៤៩២}។ បទប្បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជាដែលចូលជាធរមានមុនរយៈពេលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បានអនុញ្ញាតឱ្យបុរសឬស្ត្រី បញ្ឈប់ការភ្ជាប់ពាក្យ ហើយក្នុងករណីរៀបការហើយ បានអនុញ្ញាតឱ្យសហព័ទ្ធបញ្ឈប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ ប្រសិនបើការព្រមព្រៀងទទួលបានដោយសារការបង្ខំ^{១៤៩៣}។

៤. ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

ការអនុវត្តគោលនយោបាយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្នាក់ជាតិ

ក) ការរៀបចំ និងការជូនដំណឹង

428. ទម្លាប់អនុវត្តក្នុងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាបានផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងខ្លាំង នៅពេលដែលប.ក.ក បានឡើងកាន់អំណាច។ ជនរងគ្រោះដោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំឈ្មោះ ជាញឹកញាប់ បានឱ្យដឹងថា ៖ “បើនិយាយពីប្រៀបធៀបរៀបការនៅជំនាន់ខ្មែរក្រហម និងសម័យមុនៗ ខ្មែរក្រហម មកក្រោយខ្មែរក្រហម...បើប្រៀបដូចមេឃ និងដី” ^{១៤៩៤}។

429. បើទោះជាកន្លងមកក្រុមគ្រួសារបានចូលរួមក្នុងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងការរៀបចំផែនការ អាពាហ៍ពិពាហ៍នៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យក៏ដោយ ក៏រដ្ឋបានគ្រប់គ្រងទាំងស្រុងលើរាល់ ដំណាក់កាលទាំងអស់នៃដំណើរការអាពាហ៍ពិពាហ៍¹⁴⁹⁵។ ការអនុវត្តអំណាចនេះបានបង្កឱ្យមាន សេណារីយ៉ូច្នួនពីរ។ ស្ថិតក្រោមសេណារីយ៉ូសាមញ្ញបំផុត អាជ្ញាធរខ្មែរក្រហមបានផាត់ចេញក្រុម គ្រួសារពីដំណើរការជ្រើសរើសអនាគតសហព័ទ្ធ¹⁴⁹⁶ និងបានផ្សំផ្គុំប្រពន្ធដោយយោងទៅតាម លក្ខណវិនិច្ឆ័យនានា ដូចជា វណ្ណៈនយោបាយ ជាតិពន្ធុ និងប្រវត្តិ¹⁴⁹⁷។ សូម្បីតែកម្មាភិបាល ប.ក.ក និងអតីតទាហាន ក៏ត្រូវបានផ្សំផ្គុំដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រនេះដែរ¹⁴⁹⁸ ខណៈទាហានពិការជាញឹក ញាប់ត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការដើម្បីធ្វើជា “រង្វាន់តបស្នង” សម្រាប់ការពលីរបស់ពួកគេ ដើម្បី ប្រទេសជាតិ¹⁴⁹⁹។
430. ជាធម្មតា នៅថ្ងៃរៀបចំពិធី ឬមុនពេលពេលរៀបចំពិធីបន្តិច មន្ត្រីមូលដ្ឋានបានជូនដំណឹងដល់ បុគ្គលសាមីខ្លួនថា ពួកគេនឹងត្រូវរៀបការ ហើយបានបញ្ជាឱ្យពួកគេរាយការណ៍សម្រាប់ពិធី អាពាហ៍ពិពាហ៍¹⁵⁰⁰។ មនុស្សមួយចំនួនមិនទទួលបានការជូនដំណឹងជាមុនទាល់តែសោះ ដោយ បានមកដល់សម្រាប់អ្វីដែលពួកគេបានគិតថានឹងដើម្បីចូលរួមកិច្ចប្រជុំ តែបានចាកចេញទៅវិញ ជាមួយនឹងសហព័ទ្ធម្នាក់¹⁵⁰¹ ដែលជាញឹកញាប់ជាអ្នកមិនស្គាល់គ្នាទាល់តែសោះ¹⁵⁰²។
431. នៅក្នុងសេណារីយ៉ូទីពីរ ដែលជាសេណារីយ៉ូមិនសូវមានលក្ខណៈទូទៅ បុរស ជាពិសេស ទាហាន ខ្មែរក្រហម ពួកមន្ត្រី ឬអ្នកផ្សេងទៀតដែលទទួលបានការយោគយល់ពីអ្នកណាម្នាក់ដែលមាន អំណាច បានដាក់សំណើទៅកាន់មន្ត្រីមូលដ្ឋានរបស់ពួកគេ ដើម្បីស្នើសុំការអនុញ្ញាតរៀបការ ជាមួយស្រ្តីជាក់លាក់ណាម្នាក់¹⁵⁰³។ ទោះជាយ៉ាងណា សូម្បីតែអ្នកដែលស្វែងរកការរៀបការ ក៏ ត្រូវតែរង់ចាំការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋ ហើយសំណើជាច្រើនត្រូវបានបដិសេធ បើទោះជាវាជាឆន្ទៈរបស់ដៃ គូម្នាក់ ឬទាំងពីរនាក់ក្តី¹⁵⁰⁴។

ខ) ពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

432. ទាក់ទងនឹងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ផ្ទាល់ វាបានប្រាស់ចាកឆ្ងាយពីពិធីបុណ្យបែបប្រពៃណីដ៏ឧទ្ធារិក ដែលធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងជំរុញ អបអរសាទរ និងជូនពរដល់ការមកជួបជុំគ្នារបស់គ្រួសារទាំង ពីរ¹⁵⁰⁵។ សមាជិកគ្រួសារ ជាទូទៅត្រូវបានផាត់ចេញពីការចូលរួមក្នុងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ ថែមទាំងមិនឱ្យមានវត្តមានក្នុងពិធី¹⁵⁰⁶។ ពួកកម្មាភិបាល និងឈ្មួញបានកាន់កាប់តួនាទីរបស់ក្រុម

ត្រូវសារ¹⁵⁰⁷ ខណៈមន្ត្រី ប.ក.ក មកពីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ បានរៀបចំ និងធ្វើជាអធិបតីក្នុងពិធីរៀប
អាពាហ៍ពិពាហ៍¹⁵⁰⁸។

433. ប្តីប្រពន្ធបានជួបជុំប្រមូលផ្តុំគ្នាជាហួត ក្នុងពិធីកាន់ដៃគ្នាស្នាហាប់ ដែលស្រដៀងគ្នាជាងគ្នាទៅ
នឹងកិច្ចប្រជុំជាជាងព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់នៃជីវិត¹⁵⁰⁹។ សេវានានាជាសេវាសមូហភាព មានរយៈ
ពេលខ្លី ហើយត្រូវបានរៀបចំឡើងបន្ទាប់ពីធ្វើការងាររួច ដើម្បីជៀសវាងកុំឱ្យខ្លះខ្លាយម៉ោង
ការងារណាមួយ¹⁵¹⁰។ ជាញឹកញាប់បំផុត ប្តីប្រពន្ធត្រូវបានប្រកាសឈ្មោះ ឬក៏បុរស និងស្ត្រីត្រូវ
បានឱ្យឈរតម្រង់ជួរមុខទៅរកគ្នា ត្រូវបានណែនាំឱ្យកាន់ដៃជាមួយអ្នកនៅទល់មុខពួកគាត់¹⁵¹¹។
ក្នុងករណីខ្លះទៀត ដោយសារប្តីប្រពន្ធមានចំនួនច្រើនគួរ ការរៀបចំពិធីក្នុងភាពប្រញាប់ប្រញាល់
និងភាពងងឹតក្នុងពេលល្ងាចនោះ ពួកគេឆ្លើយថា តើខ្លួនត្រូវបានចាត់តាំងឱ្យរៀបការជាមួយអ្នកណា
ទៅហើយ¹⁵¹²។

434. ប្តីប្រពន្ធដែលត្រូវបានផ្តួចផ្តើមត្រូវបានតម្រូវឱ្យធ្វើ “ការប្តេជ្ញាចិត្ត” ដើម្បី ១) បម្រើ *អង្គការ* ដែល
មានការសន្យាយ៉ាងច្រើន ដូចជាខិតខំធ្វើការងារ ផលិតស្រូវក្នុងបរិមាណជាក់លាក់ និងគោរព *អង្គ
ការ* និង ដើម្បី ២) ប្តេជ្ញាចិត្តរស់នៅជាមួយដៃគូរបស់ខ្លួនជារៀងរហូត¹⁵¹³។ ទាក់ទងនឹងទិដ្ឋភាពនៃ
ការប្តេជ្ញាចិត្តទីពីរ កម្មាភិបាលជាធម្មតាបានណែនាំឱ្យប្តីប្រពន្ធ “ត្រូវចេះស្រលាញ់គ្នា” កុំឱ្យឈ្លោះ
ប្រកែកគ្នា និង “បង្កើតកូនឱ្យ *អង្គការ*”¹⁵¹⁴។ បើទោះជាមានការប្រើប្រាស់ពាក្យខុសគ្នា ការនេះ
បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា ប្តីប្រពន្ធថ្មីថ្លោងត្រូវបានរំពឹងថានឹងត្រូវរួមដំណេកជាកិច្ចបង្កើនពិធីរៀប
អាពាហ៍ពិពាហ៍ដើម្បីបង្កើនចំនួនប្រជាជន¹⁵¹⁵។ ឆែត ចាត ចងចាំពីការសាកសួរផ្ទៃក្នុងអំពីការប្តេ
ជ្ញាចិត្តដែលគាត់ត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើក្នុងពេលត្រឹមតែប៉ុន្មានថ្ងៃ បន្ទាប់ពីប្តីទីមួយរបស់គាត់ ដែលជា
ខ្មែរក្រោមត្រូវបានគេយកទៅសម្លាប់ ហើយគាត់ត្រូវបានគេប្រាប់ដោយផ្ទាល់ឱ្យរួមដំណេកជាមួយ
ប្តីថ្មីរបស់គាត់ ៖

គេបានឱ្យរួមដំណេកថា ខំប្តេជ្ញាចិត្តយកគ្នាទៅ ខំបង្កើតកូនឱ្យបានច្រើន ឱ្យបានមាន
កូនមានអីទៅ។ ខ្ញុំមានកូនទៅ បើមនុស្សស្អាតហូបតែបបរ បានអីមានកូន បើអត់មាន
កម្លាំងកំហែងអីផង ប៉ុន្តែមិនហ៊ានថាទេ ប៉ុន្តែប្តេជ្ញាចេះតែស្រែកថាប្តេជ្ញា ទះដៃអីចឹង
ចេះតែទះនឹងគេអីចឹងទៅ¹⁵¹⁶។

គ) កង្វះការព្រមព្រៀង

435. ក្នុងបរិស្ថានបង្ខិតបង្ខំដែលកើតមានលើសលុបក្នុងរយៈកាលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ការយល់ព្រមពិតប្រាកដចំពោះអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលបានរៀបចំឡើងដោយអាជ្ញាធរកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ មិនអាចធ្វើទៅបាននោះទេ។ អ្នកដែលត្រូវបានណែនាំឱ្យរៀបការ ភ័យខ្លាចថា ការបដិសេធណាមួយ នឹងត្រូវបានគេចាត់ទុកខ្លួនថាជាខ្លាំង¹⁵¹⁷ ហើយអាចបង្កឱ្យមានការយកទៅរៀនសូត្រការសម្លាប់ និងគ្រោះថ្នាក់ដល់គ្រួសាររបស់ពួកគេ¹⁵¹⁸។ ជាលទ្ធផល មនុស្សជាច្រើនបានទទួលយកការណែនាំរបស់ អង្គការ ឱ្យរៀបការដោយគ្មានការជំទាស់¹⁵¹⁹។ កុល ណែម ដែលជាជនរងគ្រោះនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំក្នុងភូមិភាគឦសានបានផ្តល់សក្ខីកម្មថា៖ “ការកំការចុះក្រែងលោបានរស់ បានឃើញមេឃឃើញផ្កាយឃើញហ្នឹងគេ”¹⁵²⁰។
436. អ្នកដែលស្នាក់នៅ ឬបដិសេធបញ្ជារៀបការ ជាញឹកញាប់ទទួលរងការគំរាមកំហែង¹⁵²¹ ឬត្រូវបានដាក់ទណ្ឌកម្មដោយការយកទៅរៀនសូត្រ¹⁵²² អំពើហិង្សាលើរាងកាយ¹⁵²³ ការរំលោភសេពសន្ថវៈ¹⁵²⁴ និង/ឬការសម្លាប់¹⁵²⁵។ ក្នុងករណីមួយចំនួន ជនរងគ្រោះត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការជាថ្មីភ្លាមៗបន្ទាប់ពីសហព័ទ្ធដំបូងរបស់ពួកគេត្រូវបានសម្លាប់ ហើយពួកគេមិនបានបដិសេធនោះឡើយ ពីព្រោះពួកគាត់បានដឹងដោយផ្ទាល់អំពីផលវិបាកដែលអាចនឹងកើតឡើង¹⁵²⁶។
437. ក្នុងគ្រាដែលបរិយាកាសភ័យខ្លាច កើតមានលើសលុបក្នុងរយៈកាលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ មនុស្សភាគច្រើនដែលដំបូងឡើយបានជំទាស់ ជាចុងក្រោយបានយល់ព្រមទៅនឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដដែល¹⁵²⁷។ អ្នកផ្សេងទៀត បានជ្រើសរើសការធ្វើអត្តឃាតជាជាងការទទួលយកការផ្សំផ្គុំដែលត្រូវបានចាត់តាំងរបស់ពួកគាត់¹⁵²⁸។ បើទោះជាមានភស្តុតាងមួយចំនួនដែលបង្ហាញអំពីបុរស និងស្ត្រី ដែលមិនត្រូវបានដាក់ទោសទណ្ឌ ដោយសារការបដិសេធមិនព្រមរៀបការក្តី ក៏ឧទាហរណ៍បែបនេះ គឺជាការលើកលែងជាជាងវិធាន ហើយមានភាពខុសគ្នាទៅតាមតំបន់¹⁵²⁹។ សូម្បីតែអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលជាការចង់បានរបស់ដៃគូម្ខាង ក៏ជាញឹកញាប់ខ្វះការព្រមព្រៀងពិតប្រាកដពីដៃគូម្ខាងទៀតដែរ¹⁵³⁰។

ឃ) ការរួមដំណេកដោយបង្ខំ (ការរំលោភសេពសន្ថវៈ)

438. បន្ទាប់ពីពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាធម្មតាពួកមន្ត្រីបានតម្រូវឱ្យប្រពន្ធថ្មីថ្មោងចំណាយពេលរួមរស់នៅជាមួយគ្នាពីរបីយប់ ដើម្បីរួមដំណេក មុនពេលបញ្ជូនពួកគេឱ្យត្រលប់ទៅកាន់ការដ្ឋាន

រៀងៗខ្លួនវិញ¹⁵³¹។ ក្នុងករណីជាច្រើន ពួកមន្ត្រីបានសង់ខ្ទមតូចៗក្នុងគោលបំណងសម្រាប់រួម
ដំណេក¹⁵³²។ ដើម្បីធានាថា ការរួមភេទកើតមានឡើង ពួកឈ្មួញជាធម្មតាបានឈរយាមនៅជិតខ្ទម
ទាំងនោះ ដើម្បីតាមដានសកម្មភាពពេលយប់របស់ប្តីប្រពន្ធ¹⁵³³។

439. ការដឹងឮរបស់ពួកឈ្មួញ និងការភ័យខ្លាចកើតមានផលវិបាកពីការបដិសេធមិនរួមដំណេក ប្តីប្រពន្ធ
ថ្មីថ្មោងជាញឹកញាប់បានយល់ឃើញថាទទួលរងការបង្ខំឱ្យរួមភេទជាមួយជនចម្លែក ដែលពួកគេ
ទើបតែបានផ្គូផងជាមួយ¹⁵³⁴។ ក្នុងករណីជាច្រើន កូនកំលោះបានបង្ខំប្រពន្ធថ្មីថ្មោងរបស់គាត់ឱ្យ
រួមភេទ ប្រសិនបើប្រពន្ធគាត់បដិសេធមិនរួមភេទ ដែលជួនកាលមានការធ្វើអន្តរាគមន៍ពីពួកឈ្មួញ
ទៀតផង¹⁵³⁵។ បើទោះជាប្តីប្រពន្ធមួយចំនួនបានលាក់បាំងដោយជោគជ័យចំពោះការពិតដែលថា
ពួកគេមិនបានរួមដំណេកក៏ដោយ¹⁵³⁶ ក៏អ្នកដែលត្រូវបានគេរកឃើញ ត្រូវបានគំរាមកំហែងដោយ
ពួកកម្មាភិបាល¹⁵³⁷ និង/ឬត្រូវបានដាក់ទោសទណ្ឌយ៉ាងយោធរយោ ដោយសារទោសកំហុសមិន
ស្តាប់បង្គាប់របស់ពួកគេ¹⁵³⁸។

440. នៅពេលរយៈពេលសមស្របមួយ សម្រាប់ការរួមដំណេកជាកិច្ចបង្ហើយពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍
បានកន្លងផុតទៅ ដើម្បីបង្កើនចំនួនប្រជាជន ប្តីប្រពន្ធថ្មីថ្មោងត្រូវបានបញ្ជូនឱ្យវិលត្រលប់ទៅធ្វើ
ការវិញ ដែលជាញឹកញាប់ស្ថិតនៅឆ្ងាយពីសហព័ទ្ធរៀងៗខ្លួនរបស់ពួកគេ ដើម្បីបម្រើគោលដៅ
បដិវត្តន៍ផ្សេងទៀតក្នុងការកសាងប្រទេស¹⁵³⁹។ ដើម្បីបំពេញគោលបំណងទាំងពីរនេះ អាជ្ញាធរ
បានរៀបចំដំណើរឱ្យជួបគ្នារវាងប្តីប្រពន្ធ ដោយបញ្ជា ឬផ្តល់អំណាចដល់ពួកគេឱ្យជួបជុំគ្នា
ប្រហែលម្តង ឬពីរដងក្នុងមួយខែ បើទោះជាការអនុវត្តមានលក្ខណៈខុសៗគ្នាដីដោយ¹⁵⁴⁰។

ការអនុវត្តគោលនយោបាយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅក្នុងភូមិភាគកណ្តាល

ក) ការផ្សព្វផ្សាយគោលនយោបាយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

441. នៅពេល អោ អាន បានមកដល់ភូមិភាគកណ្តាលនៅដើមឆ្នាំ១៩៧៧ គាត់បានធានាថា គោល
នយោបាយអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ ប.ក.ក ត្រូវបានអនុវត្តក្នុងតំបន់ ៤១ ទៅតាមសេចក្តីណែនាំ
របស់បក្ស។ យូ វ៉ាន់ ដែលជាមិត្តសាររបស់លេខាស្រុកកំពង់សៀម ប្រាក់ យុត និងក្រោយមកបានធ្វើ
ជាគណៈឃុំនៅទីនោះ បានរំលឹកឡើងវិញថា អាពាហ៍ពិពាហ៍ក្នុងតំបន់របស់គាត់ “បានចាប់ផ្តើម
ឡើង” បន្ទាប់ពី អោ អាន បានចេញសេចក្តីណែនាំអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដល់ ប្រាក់ យុត¹⁵⁴¹។

442. **អោ អាន** បានផ្សព្វផ្សាយបទបញ្ជាទាំងនេះដល់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានទូទាំងតំបន់របស់គាត់។ នៅចុងឆ្នាំ ១៩៧៧ កម្មាភិបាលស្រុកព្រៃឈរ សាត ភាព បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំដែល **អោ អាន** និយាយអំពី ផែនការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងហេតុផលនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយលើកឡើងថា គាត់ “គ្រោងនឹងបង្កើនកម្លាំងថ្មី (និង) ដើម្បីបង្កើនចំនួនប្រជាជន”¹⁵⁴²។ សាត ភាព បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា **អោ អាន** “បានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់” ថា គាត់ចង់សម្រេចគោលដៅនេះ “តាមរយៈការរៀបការអ្នក ដែលធ្វើការតាមមន្ទីរក្រសួង និងសហករណ៍ជាមួយគ្នា”¹⁵⁴³។ ស្រដៀងគ្នានឹងព្រឹត្តិការណ៍ដែលបាន កើតឡើងនៅកន្លែងផ្សេងទៀតនៅកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ¹⁵⁴⁴ **អោ អាន** បានណែនាំឱ្យថ្នាក់ក្រោម របស់គាត់ផ្គត់ផ្គង់ប្តីប្រពន្ធទៅតាមសាវតាររបស់ពួកគេ¹⁵⁴⁵ និងបានចេញវិធានតម្រូវឱ្យប្តីប្រពន្ធរួម ដំណេកជាមួយគ្នាដើម្បី “បង្កើតកូន” និងដើម្បី “កសាងជាតិឱ្យរីកចម្រើន”¹⁵⁴⁶។

ខ) ការរៀបចំ និងការជូនដំណឹង

443. យោងតាមបទបញ្ជាទាំងនេះ អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់ **អោ អាន** ក្នុងស្រុកកំពង់សៀម និងស្រុក ព្រៃឈរ បានស្រាវជ្រាវសាវតាររបស់អ្នកដែលនឹងក្លាយជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នា ដោយធានាថា គ្មាន “ការលាយបញ្ចូលគ្នានៃក្រុមសង្គម នយោបាយ និងសាសនា និងមិនរាប់បញ្ចូលគ្រួសារក្នុងដំណើរ ការជ្រើសរើសនេះឡើយ”¹⁵⁴⁷។ កម្មាភិបាលមកពីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ រួមទាំង ប្រធានកង¹⁵⁴⁸ មេឃុំ¹⁵⁴⁹ និងគណៈស្រុក¹⁵⁵⁰ បានសហការគ្នារៀបចំអាពាហ៍ពិពាហ៍ទៅតាមការណែនាំទាំងនេះ។

444. **អោ អាន** ផ្តល់ក៏បានចូលរួមក្នុងការរៀបចំអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំផងដែរ។ ក្នុងស្រុកព្រៃឈរ គូយ ម៉ៀច បានចូលរួមក្នុងពិធីមួយដែល **អោ អាន** ផ្សំផ្គុំនារី ៥ នាក់ ដែលធ្វើការក្នុងមន្ទីរជាមួយ យុទ្ធជនពិការ និងបានរៀបចំពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ពួកគេ¹⁵⁵¹។ ទូច ចំរើន បានរំលឹកពីការ ដែលគាត់ត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងនាំខ្លួនទៅកាន់មន្ទីររបស់ **អោ អាន** ជាទីដែល **អោ អាន** បញ្ជាឱ្យគាត់ រៀបការប្រពន្ធរបស់គាត់នៅថ្ងៃបន្ទាប់¹⁵⁵²។ ក្នុងស្រុកកំពង់សៀម យូ វ៉ាន់ ដែលជាអតីតនិស្សិត របស់ ប្រាក់ យុត បានរំលឹកថា ប្រាក់ យុត តែងដាក់សំណើទៅ **អោ អាន** ឱ្យរៀបចំអាពាហ៍ ពិពាហ៍ក្នុងស្រុកនេះ ហើយ “តា អាន តែងតែឯកភាព និងអនុញ្ញាតឱ្យរៀបការ”¹⁵⁵³។

445. ផ្អែកតាមគំរូដែលកំពុងលេចឡើងនៅទូទាំងប្រទេស¹⁵⁵⁴ ប្តីប្រពន្ធដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការក្នុង តំបន់កាន់កាប់របស់ **អោ អាន** តែងមិនទទួលបាន ឬទទួលបានការជូនដំណឹងតិចតួចស្តីពីអាពាហ៍ ពិពាហ៍របស់ខ្លួនដែលនឹងរៀបចំឡើង ហើយពេលខ្លះពួកគេមិនបានដឹងពីអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ខ្លួន ឡើយ រហូតដល់ពេលរៀបចំពិធីតែម្តង¹⁵⁵⁵។ ខួរ ណោត ដែលបានរៀបការនៅស្រុកព្រៃឈរនៅឆ្នាំ

១៩៧៨ បានរៀបរាប់ពីការណ៍ដែលគាត់ត្រូវបានគេអញ្ជើញឱ្យចូលរួម “ពិធីជប់លៀង” និងបានដឹងការពិតនៅពេលគាត់ទៅដល់ទីនោះថា វាជាពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់គាត់¹⁵⁵⁶។ ដូចគ្នានឹងទឹកផ្លែឈើផ្សេងទៀតនៅកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដែរ មនុស្សជាច្រើនដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការនៅតំបន់ ៤១ មិនបានស្គាល់អ្នកដែលពួកគេត្រូវរៀបការជាមួយ និងមិនធ្លាប់បានជួបមុខអនាគតភ្លី/ប្រពន្ធរបស់ខ្លួនឡើយ¹⁵⁵⁷។

446. ក្នុងករណីខ្លះ យុទ្ធជនពិការមួយចំនួនអាចជ្រើសរើសដៃគូរបស់ខ្លួនដើម្បីជារង្វាន់នៃការចូលរួមចំណែករបស់ពួកគេក្នុងបដិវត្តន៍¹⁵⁵⁸។ ជាក់ស្តែង ក្នុងកិច្ចប្រជុំមួយដែលធ្វើឡើងនៅស្រុកព្រៃឈរ ប្រធាន និងអនុប្រធានមន្ទីរពាណិជ្ជកម្មបានពន្យល់ប្រាប់កម្មាភិបាលពិការ សាត ភាព ថា “ជនពិការដែលធ្លាប់ធ្វើជាយោធា មានសិទ្ធិ និងអាទិភាពជ្រើសរើសស្រ្តីធ្វើជាប្រពន្ធ”¹⁵⁵⁹។

447. សម្រាប់ការផ្គូផ្គងទាំងអស់ ចាប់ពីអ្នកដែលស្វែងរកដោយដៃគូម្នាក់ ឬទាំងពីរនាក់ រហូតដល់មនុស្សជាច្រើនផ្សេងទៀតដែលមិនបានជ្រើសរើសដៃគូរបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង មន្ត្រីថ្នាក់ទាបក្នុងតំបន់ ៤១ ត្រូវបានស្នើឱ្យសុំការអនុញ្ញាតពីថ្នាក់លើរបស់ខ្លួន¹⁵⁶⁰។ យូ វ៉ាន់ បានរំលឹកថា ប្រាក់ យុត បានដាក់ “សំណើ” ជាប្រចាំទៅ អោ អាន “ដើម្បីរៀបការនៅស្រុក អាស្រ័យទៅលើចំនួនអ្នកដែលសុំរៀបការ” ¹⁵⁶¹។ យោងតាមសំណើទាំងនេះ និងរបាយការណ៍ដែលបញ្ជូនតាមខ្សែរយៈនៃការបញ្ជា អោ អាន ទទួលបានដំណឹងស្តីពីចំនួនប្តីប្រពន្ធដែលត្រូវរៀបការក្នុងតំបន់របស់ គាត់¹⁵⁶²។ ដូចគ្នានឹងករណីនៅទូទាំងប្រទេសដែរ¹⁵⁶³ សំណើសុំរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មួយចំនួនអាចត្រូវបានបដិសេធ ទោះបីវាជាបំណងរបស់ប្តីប្រពន្ធក៏ដោយ¹⁵⁶⁴។

គ) ពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

448. ដូចគ្នានឹងបទពិសោធរបស់ជនរងគ្រោះនៅទូទាំងប្រទេសដែរ¹⁵⁶⁵ សាក្សីមកពីស្រុកកំពង់សៀម និងស្រុកព្រៃឈរ បានរំលឹកពីភាពខុសគ្នាយ៉ាងខ្លាំងរវាងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅមុនពេល និងក្នុងអំឡុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដូចជា ការលុបបំបាត់ពិធីសាសនា និងវប្បធម៌¹⁵⁶⁶ និងកង្វះការចូលរួមរបស់គ្រួសារ¹⁵⁶⁷។

449. កម្មាភិបាល និងកងឈ្លបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បានចូលរួមក្នុងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍¹⁵⁶⁸ ខណៈដែលអាជ្ញាធរមកពីលំដាប់ថ្នាក់ផ្សេងៗ ដូចជា ប្រធានកង¹⁵⁶⁹ ប្រធានសហករណ៍ និងមេភូមិ¹⁵⁷⁰ មេឃុំ¹⁵⁷¹ សមាជិកគណៈស្រុក និងគណៈតំបន់¹⁵⁷² និងលេខាភូមិភាគកណ្តាល កែ

ពក¹⁵⁷³ ធ្វើជាអធិបតីក្នុងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។ អោ អាន ផ្ទាល់ក៏បានចូលរួម និងធ្វើជាអធិបតី ក្នុងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ផងដែរ¹⁵⁷⁴។

450. ដោយចម្លងតាមលក្ខណៈជាសមូហភាព និងមិនផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពិធីនានាដែលធ្វើឡើងនៅកន្លែង ផ្សេងទៀតក្នុងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ¹⁵⁷⁵ ប្តីប្រពន្ធក្នុងស្រុកកំពង់សៀម និងស្រុកព្រៃឈរ បាន រៀបការជាហ្វូងៗ បន្ទាប់ពី អោ អាន បានមកដល់តំបន់ ៤១¹⁵⁷⁶។ សាក្សី ៧ នាក់ បានរំលឹកពីពិធី នានាដែលបានធ្វើឡើង នៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ អោ អាន ដែលប្តីប្រពន្ធជាង ៥០ គូ បានរៀប ការក្នុងពេលតែមួយ¹⁵⁷⁷។ សាក្សីម្នាក់បានរៀបរាប់ថា គាត់គឺជាប្តីប្រពន្ធមួយគូក្នុងចំណោមប្តី ប្រពន្ធ ១៥០ គូ ដែលគេបង្ខំឱ្យរៀបការនៅស្រុកកំពង់សៀមនៅចុងរបបនេះ¹⁵⁷⁸។ យោងតាម យូ វ៉ាន់, ប្រាក់ យុត ជាអ្នករៀបចំពិធីសម្រាប់ប្តីប្រពន្ធមួយចំនួនតូច ចំណែក អោ អាន មានវត្តមាន នៅពេលមានប្តីប្រពន្ធលើសពី ៥-១០ គូ¹⁵⁷⁹។

451. ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាហ្វូងត្រូវបានរៀបចំឡើងស្រដៀងគ្នានឹងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែល ធ្វើឡើងនៅកន្លែងផ្សេងទៀតនៅទូទាំងប្រទេស¹⁵⁸⁰។ បុរស និងស្ត្រី ត្រូវអង្គុយជាជួរដោយឡែកពី គ្នា និងត្រូវបានជូនដំណឹងពីអ្នកដែលត្រូវធ្វើជាប្តីប្រពន្ធរបស់ខ្លួន តាមរយៈការប្រកាសឈ្មោះ¹⁵⁸¹។ ក្រោយការប្រកាសឈ្មោះផ្សំផ្គុំ ប្តីប្រពន្ធត្រូវកាន់ដៃគ្នា និងស្បូចស្បែក ដែលរួមមានការសន្យាខិតខំ បម្រើអង្គការនិងប្តេជ្ញារួមរស់ជាមួយប្តីប្រពន្ធថ្មីរបស់ខ្លួន¹⁵⁸²។

452. ដូចគ្នានឹងករណីទៅទូទាំងប្រទេសដែរ¹⁵⁸³ អាជ្ញាធរបានចាត់វិធានការធានាថា ពិធីរៀបអាពាហ៍ ពិពាហ៍មិនរំខានដល់ម៉ោងធ្វើការ¹⁵⁸⁴។ កែវ ធាវី ដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការក្នុងស្រុកកំពង់សៀម នៅឆ្នាំ១៩៧៧ បានរំលឹកថា ក្រោយពីរៀបការរួច គាត់ “បានបន្តធ្វើការដល់ល្ងាច”¹⁵⁸⁵។ ដើម្បីសន្សំ សំចៃពេលវេលា ពេលខ្លះ អ្នកដែលធ្វើជាអធិបតីក្នុងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ បានចាត់តាំងតំណាង ឱ្យស្បូចស្បែកជំនួសមុខឱ្យប្តីប្រពន្ធទាំងអស់¹⁵⁸⁶។

ឃ) កង្វះការព្រមព្រៀង

453. ដូចជនរងគ្រោះរាប់ពាន់អ្នកផ្សេងទៀតនៅទូទាំងប្រទេសដែរ¹⁵⁸⁷ បុរស និងស្ត្រីត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀប ការក្នុងស្រុកកំពង់សៀម និងស្រុកព្រៃឈរ ដោយគ្មានការព្រមព្រៀងពិតប្រាកដចំពោះអាពាហ៍ ពិពាហ៍របស់ខ្លួនឡើយ។ សូម្បីតែក្នុងករណីដែលគ្មានការគំរាមកំហែងជាក់ស្តែងក្តី ក៏បរិយាកាស ទូទៅនៃភាពភ័យខ្លាច ធ្វើឱ្យមនុស្សជាច្រើនជឿថា ពួកគេនឹងទទួលទណ្ឌកម្មដោយសារ “ការមិន

គោរពអង្គការ” ប្រសិនបើពួកគេបដិសេធទេ។ ដូច្នេះ ពួកគេគ្មានជម្រើសអ្វី ក្រៅពីទទួលយកអាពាហ៍ ពិពាហ៍នោះឡើយ¹⁵⁸⁸។ អ្នកខ្លះ “បានយល់ព្រម” រៀបការ ដោយសារតែពួកគេបានមើលឃើញ ឬ ស្តាប់ឮរឿងរ៉ាវស្តីពីការដាក់ទណ្ឌកម្មលើអ្នកដែលជំទាស់¹⁵⁸⁹។ អ្នកផ្សេងទៀត “បានយល់ព្រម” បន្ទាប់ពីពួកគេរងការគំរាមកំហែងដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង¹⁵⁹⁰ ការសម្លាប់ និងការសម្លាប់សមាជិក គ្រួសាររបស់ពួកគេ¹⁵⁹¹។

454. មានការភ័យខ្លាចជាទូទៅពាក់ព័ន្ធនឹងលទ្ធផលនៃការបដិសេធមិនរៀបការ ព្រោះមនុស្សជាច្រើន ដែលប្រកែកតវ៉ាត្រូវប្រឈមនឹងទណ្ឌកម្មធ្ងន់ធ្ងរ¹⁵⁹²។ ញឹម កុល ដែលជាអតីតសមាជិកគណៈឃុំ ក្រឡាក្នុងស្រុកកំពង់សៀម បានពន្យល់ថា អ្នកដែលបដិសេធមិនចង់រៀបការទៅតាមសំណើអាជ្ញា ធររបស់ អោ អាន ត្រូវប្រឈមនឹងទណ្ឌកម្មធ្ងន់ធ្ងរជាងទណ្ឌកម្មដែលដាក់ដោយអ្នកមុនៗ ៖ “មុន ពេលដែលពួកកម្មាភិបាលនិរតីមកដល់ គេអប់រំមនុស្សដោយធ្វើទណ្ឌកម្មរហូតទាល់តែអ្នកទាំង នោះយល់ព្រមរៀបការ...ប៉ុន្តែចាប់ពីពេល យាយ យុត ចូលមកកាន់កាប់ គឺការសម្លាប់ចោលចាប់ ផ្ដើមពីពេលនោះមក”¹⁵⁹³។

455. ស្ត្រីមួយចំនួនជ្រើសយកការស្លាប់ជាជាងអនុវត្តតាមការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ។ អតីត កម្មាភិបាល សាត ភាព បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា នៅស្រុកព្រៃឈរ ស្ត្រីម្នាក់បានលេបថ្នាំលើសចំណុះ ដោយចេតនា នៅរយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃ ក្រោយពីត្រូវបានគេបង្ខំឱ្យរៀបការនឹងយោធាពិការម្នាក់¹⁵⁹⁴។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ គួយ ម៉ៅ បានរំលឹកពីការធ្វើអត្តឃាតរបស់កម្មករតំបន់ពីរនាក់ នៅស្រុក ព្រៃឈរដែលបានលេបថ្នាំពុលនៅយប់ថ្ងៃរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ បន្ទាប់ពី អោ អាន បង្ខំឱ្យពួកគេ រៀបការនឹងយោធាពិការ¹⁵⁹⁵។

ង) ការរួមដំណេកដោយបង្ខំ (ការរំលោភសេពសន្ថវៈ)

456. លើសពីនេះទៀត ក្រោមការកាន់កាប់របស់ អោ អាន ក្នុងនាមជាលេខាតំបន់ ៤១ គោល នយោបាយរបស់ ប.ក.ក ដែលបង្ខំឱ្យផនរងគ្រោះដោយសារអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ រួមដំណេក ដោយគ្មានការព្រមព្រៀងដោយសេរីពីពួកគេ (ការរំលោភសេពសន្ថវៈ) ត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងហ្មត់ ចត់ក្នុងស្រុកកំពង់សៀម និងស្រុកព្រៃឈរ។ មន្ត្រីមូលដ្ឋានដែលទទួលបន្ទុករៀបចំអាពាហ៍ពិពាហ៍ បានបញ្ជាឱ្យប្តីប្រពន្ធថ្មី “ចុះសម្រុង” នឹងដៃគូថ្មីរបស់ខ្លួន “រួមរស់ជាប្តីប្រពន្ធ” ឬបង្កើតកូន ដែល ក្នុងការពិភាក្សាក្នុងផ្នែកគោលនយោបាយជាតិ¹⁵⁹⁶ មានន័យថា ពួកគេត្រូវរួមដំណេកជាមួយគ្នា¹⁵⁹⁷។ ញឹម កុល បានរំលឹកថា ក្នុងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់គាត់នៅស្រុកកំពង់សៀមនៅចុងឆ្នាំ

១៩៧៨ “គេមិនបាននិយាយថា ឱ្យយើងត្រូវតែរួមភេទច្បាស់ៗនោះទេ ប៉ុន្តែយើងទាំងអស់គ្នាយល់ថា ការពន្យល់ប្រាប់យើង គឺមានន័យយ៉ាងដូច្នេះ” ¹⁵⁹⁸។ សាក្សីពីរនាក់បានរំលឹកពីការណ៍ដែល **អោ អាន** ផ្តល់ការណែនាំ ដូច្នេះផ្ទាល់ នៅពេលគាត់ធ្វើជាអធិបតីក្នុងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍¹⁵⁹⁹។ យោងតាមការណែនាំនៅថ្ងៃរៀបការ មន្ត្រីតម្រូវឱ្យប្តីប្រពន្ធថ្មីនៅជាមួយគ្នាជាច្រើនយប់ ក្រោយការបញ្ចប់ពិធីរៀបការ មុនពេលបញ្ជូនពួកគេទៅការដ្ឋានវិញ¹⁶⁰⁰។

457. ដូចគ្នានឹងករណីនៅទូទាំងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដែរ¹⁶⁰¹ មនុស្សក្រោមបង្គាប់របស់ **អោ អាន** បានចាត់វិធានការជាច្រើនដើម្បីបង្ខំឱ្យប្តីប្រពន្ធថ្មីរួមដំណេកជាកិច្ចបង្ខំយកពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយបុរស និងស្ត្រីជឿថា ប្រសិនបើពួកគេមិនរួមភេទ ពួកគេនឹងទទួលទណ្ឌកម្មដោយសារ “ការប្រឆាំងនឹង**អង្គការ**”¹⁶⁰²។ ជាក់ស្តែង ការតាមដានសកម្មភាពពេលយប់របស់ប្តីប្រពន្ធថ្មីបានបង្កភាពភ័យខ្លាចយ៉ាងខ្លាំង និងបង្ខំឱ្យប្តីប្រពន្ធថ្មីរួមភេទប្រឆាំងនឹងឆន្ទៈរបស់ខ្លួន¹⁶⁰³។ សុំ ប៉េត ដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការនឹងស្ត្រីម្នាក់ដែលគាត់មិនធ្លាប់ស្គាល់នៅស្រុកកំពង់សៀមនៅឆ្នាំ១៩៧៧ បានរំលឹកពីយប់នៅថ្ងៃរៀបការថា ៖

ពួកយើងសុទ្ធតែមានអារម្មណ៍ភ័យខ្លាច និងពិបាក ដោយសារពួកយើងមិនដែលស្គាល់ចិត្តគ្នាពីមុនមក។ ប៉ុន្តែដើម្បីកុំឱ្យគេតាមដាន និងមានរឿង ពួកយើងក៏បានដេកនៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធនៅយប់នោះតែម្តង។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ពួកយើងសុទ្ធតែដឹងថានឹងមានរឿងអ្វីកើតឡើងចំពោះអ្នកដែល**អង្គការ**ចាត់ទុកថា រស់នៅមិនចុះសម្រុងនឹងគ្នា¹⁶⁰⁴។

458. ក្នុងករណីខ្លះ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានប្រើប្រាស់ការគំរាមកំហែងជាការអប់រំកែប្រែ និងការសម្លាប់ដើម្បីបង្ខំឱ្យប្តីប្រពន្ធថ្មីរួមដំណេកជាកិច្ចបង្ខំយកពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍¹⁶⁰⁵។ នៅពេល ព្រាប សុឃៀន បដិសេធមិនរួមភេទក្រោយការរៀបការនៅឆ្នាំ១៩៧៧ នៅស្រុកព្រៃឈរ គាត់បានទទួលការព្រមាន “ជាច្រើនលើកច្រើនសារ” ពីមន្ត្រីមូលដ្ឋានថា គាត់ “នឹងត្រូវយកទៅសម្លាប់” ប្រសិនបើគាត់មិនធ្វើតាមបំណងរបស់**អង្គការ**¹⁶⁰⁶។ ថន យ៉ង់ ដែលបានរៀបការនៅស្រុកកំពង់សៀមនៅចុងរបបនេះក៏បានទទួលការព្រមានស្រដៀងគ្នាពីប្រធានភូមិរបស់គាត់ ដែលបានប្រាប់គាត់ថា គេនឹង “នាំគាត់ចេញទៅ” ប្រសិនបើគាត់មិនរួមភេទជាមួយប្តីថ្មីរបស់គាត់¹⁶⁰⁷។

459. ទាំងនេះមិនមែនជាការគំរាមកំហែងទេៗនោះទេ។ អាជ្ញាធរក្នុងស្រុកកំពង់សៀម និងស្រុកព្រៃឈរ បានដាក់ទណ្ឌកម្មយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើអ្នកដែលប្រកែកមិនរួមដំណេកជាកិច្ចបង្ខំយកពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍¹⁶⁰⁸ ហើយគេបានផ្តល់ឧទាហរណ៍ដើម្បីព្រមានដល់ការបដិសេធស្រដៀងគ្នានោះ¹⁶⁰⁹។

ក្នុងករណីខ្លះ កូនកំណោះបង្ខំឱ្យប្រពន្ធថ្មីរបស់ខ្លួនរួមភេទ នៅពេលប្រពន្ធបដិសេធមិនរួមដំណេក¹⁶¹⁰។ ករណីនេះបានកើតឡើងចំពោះ ព្រាប សុឃៀន ក្រោយពេលដែលគាត់បដិសេធមិនធ្វើតាមបញ្ជាថ្មី ថ្មីរបស់គាត់។ បន្ទាប់មក ថ្មីរបស់គាត់បានប្រាប់គាត់ថា គាត់ត្រូវ “អនុវត្តតាមការណែនាំរបស់អង្គ ការ” ពុំនោះទេពួកគេទាំងពីរនាក់នឹងត្រូវគេសម្លាប់¹⁶¹¹។

460. យោងតាមគោលនយោបាយរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ¹⁶¹² នៅពេលប្តីប្រពន្ធថ្មីនៅស្រុកកំពង់ សៀម និងស្រុកព្រៃឈរ បានរួមរស់ជាមួយគ្នាបានមួយរយៈ គេនឹងបញ្ជូនពួកគេទៅតាមការដ្ឋាន វិញ¹⁶¹³។ ដើម្បីធានាថា គោលដៅនៃការកសាងប្រទេសឡើងវិញ គឺជាហ្វៀងដាច់ដោយឡែកពី គោលដៅនៃការបង្កើនចំនួនប្រជាជន អាជ្ញាធរអនុញ្ញាតឱ្យមានការសួរសុខទុក្ខប្តីប្រពន្ធម្តងក្នុងខែ ឬពីរដងក្នុងមួយខែ ប៉ុន្តែត្រូវមានការអនុញ្ញាត¹⁶¹⁴។

461. ដូចការពិភាក្សាក្នុងផ្នែកច្បាប់នៃសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ ការបង្ខំឱ្យនរណាម្នាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនង ផ្លូវភេទក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលគ្មានការព្រមព្រៀងដោយសេរី ត្រូវចាត់ទុកជាការរំលោភសេពសន្ថវៈ។ ក្នុងបរិយាកាសបង្ខិតបង្ខំរបស់ ប.ក.ក ដែលមានលក្ខណៈដូចគ្នាបំផុតនឹងគុកឥតជញ្ជាំង ប្រជាជន គ្មានសិទ្ធិបដិសេធសេចក្តីណែនាំណាមួយពីអាជ្ញាធរឡើយ។ អ្នកដែលជាជនរងគ្រោះដោយសារ គោលនយោបាយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ក៏ជាជនរងគ្រោះ ដោយសារការរំលោភសេពសន្ថវៈផងដែរ ព្រោះបុរស ស្ត្រី ឬទាំងបុរស និងស្ត្រី ត្រូវបានអាជ្ញាធរ កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បង្ខំឱ្យមានទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ ដោយគ្មានការព្រមព្រៀងដោយសេរីពីពួក គេ។

ការឈឺចាប់រាងកាយ និងការឈឺចាប់ផ្លូវចិត្តរបស់ជនរងគ្រោះ

462. នៅទូទាំងប្រទេស ជនរងគ្រោះដោយសារអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការរួមដំណេកដោយបង្ខំ តែងមានការឈឺចាប់រាងកាយ និងការឈឺចាប់ផ្លូវចិត្ត។ សម្រាប់បុរស និងស្ត្រីជាច្រើន ពូសនកម្ម ដែលបង្កឡើងក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បានបង្កផលវិបាករយៈពេលយូរអង្វែង ដែលនៅតែ បន្តជះឥទ្ធិពលលើជីវិតរស់នៅរបស់ពួកគេមកទល់បច្ចុប្បន្ន និងកាន់តែបង្ហាញពីភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃ ឧក្រិដ្ឋកម្មនេះ។

463. សាក្សីជាច្រើនបានប្រឈមនឹងការឈឺចាប់រាងកាយនៅពេល ឬភ្លាមៗបន្ទាប់ពីពិធីរៀបអាពាហ៍ ពិពាហ៍របស់ខ្លួន¹⁶¹⁵។ សយ ណារឿន ដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការនៅភូមិភាគឧត្តរ បានផ្តល់សក្ខី

កម្មថា នៅពេលគាត់បានដឹងពីអ្វីដែលកំពុងកើតឡើង រាងកាយរបស់គាត់ “បែបជាត្រជាក់” និង មានអារម្មណ៍ថា “ចម្លែក”¹⁶¹⁶។ ព្រាប សុឃៀន និង អ៊ុំ យឿន ដែលសុទ្ធតែត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀប ការក្នុងភូមិភាគកណ្តាល បានរំលឹកថា ពួកគាត់ក្រៀមក្រំយ៉ាងខ្លាំងចំពោះអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ខ្លួន រហូតដល់បរិភោគអ្វីមិនកើត នៅពេលបន្ទាប់មកទៀត¹⁶¹⁷។

464. ក្រៅពីប្រតិកម្មរាងកាយខាងលើ ជាញឹកញាប់ ជនរងគ្រោះបានយំស្រែក និងមានអារម្មណ៍លំបាក ក្នុងខ្លួន ដូចជា ភាពក្រៀមក្រំ កំហឹង និងការភ័យខ្លាច¹⁶¹⁸។ ម៉ុ រុន បានគូសបញ្ជាក់ថា ប្តីប្រពន្ធ “ទាំង” ៦០ គូដែលបានរៀបការក្នុងពិធីជាមួយគាត់នៅខេត្តសៀមរាប “បានមកឈរជុំគ្នាយំទាំង អស់”¹⁶¹⁹។ ម៉ៅ សារ៉េន ដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការក្នុងភូមិភាគកណ្តាលបញ្ជាក់ថា “ខ្ញុំមាន អារម្មណ៍ថា គេអាចយកយើងទៅសម្លាប់បាន”¹⁶²⁰។ រយៈពេល ៤០ ឆ្នាំក្រោយមក អតីតកាលដ៏ ឈឺចាប់ទាំងនេះនៅតែលង់បន្តាចជនរងគ្រោះទាំងនេះ¹⁶²¹។

465. សាក្សីដែលត្រូវបានគេបង្ខំឱ្យរៀបការជាមួយមនុស្សប្លែកមុខ ទោះបីជាមានការប្តេជ្ញាចិត្តពីមុន ជាមួយមនុស្សម្នាក់ផ្សេងទៀត បានរៀបរាប់ពីទំនាស់ដែលពួកគេប្រឈមរវាងការផ្តល់កិត្តិយស ដល់ដៃគូរបស់ខ្លួន និងការរក្សាជីវិត¹⁶²²។ កុល ណែម ដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការជាមួយមនុស្ស ដែលគាត់មិនស្គាល់នៅមណ្ឌលគីរី នៅតែមានអារម្មណ៍ “មិនជ្រះស្រឡះ” ចំពោះការរៀបការនឹង ស្ត្រីម្នាក់ដែលមិនមែនជាអតីតគូដណ្តឹងរបស់គាត់ “ដើម្បីរក្សាជីវិត”¹⁶²³។ ក្នុងករណីខ្លះ ប្តីប្រពន្ធពី មុនរបស់ជនរងគ្រោះត្រូវបានបញ្ជូនទៅអប់រំ ឬសម្លាប់ភ្លាមៗមុនពេលទទួលការរៀបអាពាហ៍ ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ¹⁶²⁴។ ឆែត ចាត ដែលជាជនរងគ្រោះនៅភូមិភាគពាយ័ព្យ បានរំលឹកថា នៅរយៈ ពេលប៉ុន្មានថ្ងៃបន្ទាប់ពីប្តីរបស់គាត់ដែលជាខ្មែរក្រោម ត្រូវបានគេយកទៅសម្លាប់ “ខ្ញុំមិនទាន់នឹង ចាត់យំស្រួលឬលឿង ក៏យកខ្ញុំរៀបគ្រួសារអីចឹងទៅ”¹⁶²⁵។

466. ជាញឹកញាប់ ជនរងគ្រោះបានបង្ហាញការសោកស្តាយថា ពួកគេមិនបានរៀបការទៅតាមប្រពៃណី វប្បធម៌ និងសាសនារបស់ខ្មែរ¹⁶²⁶។ ការផាត់ចេញគ្រួសារពីដំណើរការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ក៏ជា ប្រភពនៃការឈឺចាប់របស់មនុស្សជាច្រើនផងដែរ¹⁶²⁷។ ស្ត្រីក្នុងការសិក្សាមួយបានចាត់ទុកអាពាហ៍ ពិពាហ៍ដោយបង្ខំរបស់ខ្លួនថាជា “អាពាហ៍ពិពាហ៍ដ៏អន់” ព្រោះពួកគេមិនទទួលបាន “ការអនុញ្ញាត ពីសំណាក់ឪពុកម្តាយ ព្រមទាំងសុពលភាពនៃទំនៀមទម្លាប់ និងភាពស្របច្បាប់ដែលត្រូវប្រគល់ ដោយពិធីប្រពៃណី”¹⁶²⁸។

467. ក្រៅពីការរងគ្រោះដែលបង្កឡើងដោយអាពាហ៍ពិពាហ៍ផ្តាច់ បុរស និងស្រ្តីកម្ពុជារងការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដោយសារការរួមដំណេកដោយបង្ខំ។ ជនរងគ្រោះជាច្រើនបានរំលឹកពីភាពភ័យខ្លាចនៃភាពជាប្តីប្រពន្ធថ្មីដែលនៅតែលេចឡើងក្នុងសុបិនរបស់ខ្លួន និងសម្ភាពដែលពួកគេត្រូវរួមដំណេកជាមួយគ្នា ឬត្រូវលាក់បាំងការពិតដែលពួកគេមិនបានរួមភេទ¹⁶²⁹។ ជនរងគ្រោះមួយចំនួនបានរំលឹកពីភាពញាប់ញ័រដោយការភ័យខ្លាច¹⁶³⁰។ វ៉ា លីមហ៊ាន់ ដែលជាជនរងគ្រោះដោយសារអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំក្នុងស្រុកកំពង់សៀម បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា គាត់នៅតែគិតឃើញជានិច្ចថា “មិនដឹងជាថ្ងៃណាគេនឹងយកគាត់ទៅសម្លាប់”¹⁶³¹។ ជនរងគ្រោះផ្សេងទៀតបានរៀបរាប់ពីការលំបាកផ្លូវចិត្ត ដោយសារត្រូវបានគេបង្ខំឱ្យមានទំនាក់ទំនងប្តីប្រពន្ធជាមួយមនុស្សដែលខ្លួនមិនស្រឡាញ់¹⁶³² ជាពិសេសដោយសារគ្មានការព្រមព្រៀងពីឪពុកម្តាយ¹⁶³³។

468. នៅពេលប្តីប្រពន្ធត្រូវបានបង្ខំឱ្យរួមភេទ ទំនាក់ទំនងនេះរងផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំង ហើយដៃគូណាម្នាក់ ឬទាំងពីរនាក់ ត្រូវទទួលរងការឈឺចាប់រាងកាយ និង/ឬការឈឺចាប់ផ្លូវចិត្ត¹⁶³⁴។ ព្រាប សុឃៀន ដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការនៅស្រុកព្រៃឈរ បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា ៖

ទីមួយ ការរួមរស់ដែលយើងមិនដែលធ្លាប់ ធ្វើឱ្យចុកចាប់នៅលើរាងកាយរបស់ខ្លួន ហើយទីពីរ ចុកចាប់លើផ្លូវចិត្តដែលខ្ញុំមិនមានបំណងកសាងអនាគតប្តីស្រីសោះ។ ដល់អ៊ីចឹងខ្ញុំមានតែសេចក្តីយំស្រែក ស្តាយ។ [...] វាធ្វើឱ្យខ្ញុំដេកមិនលក់ ហូបបាយមិនឆ្ងាញ់។ ដល់អ៊ីចឹង វាឱ្យប្រែអាកាសធាតុខ្ញុំទៅជាស្លេកស្លាំង¹⁶³⁵។

469. ផលប៉ះពាល់លើផ្លូវចិត្ត និងរាងកាយដោយសារអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការរួមដំណេកដោយបង្ខំ មានលក្ខណៈយូរអង្វែង។ ពាក់ព័ន្ធនឹងព្យសនកម្មរាងកាយ ការសិក្សាមួយដែលធ្វើឡើងដោយអង្គការចិត្តសង្គមអន្តរវប្បធម៌ (TPO) បានសន្និដ្ឋានថា ជនរងគ្រោះដោយសារ “ការរំលោភបំពានការរាយដំ និងការរំលោភសេពសន្ថវៈ” ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសហព័ទ្ធ ក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យតែងប្រឈមនឹង “ការធ្លាក់ចុះនៃការបំពេញមុខងារផ្លូវភេទ” ដែលរួមមាន បញ្ហាហ្សីនេកូសាស្ត្រ និងការមិនសូវមាន ឬបាត់បង់ចំណាប់អារម្មណ៍ផ្លូវភេទ¹⁶³⁶។ សម្រាប់ព្យសនកម្មផ្លូវចិត្ត ការសិក្សារបស់អង្គការ TPO រកឃើញថា ៖

អ្នកផ្តល់ចម្លើយជាង ២ ភាគ ៣ (៧០,២%) នៃអ្នកផ្តល់ចម្លើយទាំងអស់ រាយការណ៍ពីការកើតមានបញ្ហាផ្លូវចិត្តជាប្រចាំ និងបានរៀបរាប់ក្នុងសំណួរទម្រង់បើកថា “មិនពេញចិត្តនឹងជីវិត” និងខកបំណងយ៉ាងខ្លាំងចំពោះអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ជា

ពិសេសនៅពេល “ចូលរួមក្នុងពិធីរៀបការ ឬស្តាប់ភ្លេងការ”។ អ្នកផ្តល់ចម្លើយមួយ
 ចំនួនបញ្ជាក់ថា ពួកគេឆាប់ខឹង ចំណែកអ្នកផ្សេងទៀតរៀបរាប់ពីការភ័យខ្លាច និងនៅ
 តែមានការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងរ នៅពេលពួកគេចង់ចាំពីពិធីរៀបការដោយបង្ខំ។
 រោគសញ្ញាដែលបានរៀបរាប់ រួមមាន “ការញ័រក្នុងខ្លួន” “ភាពក្រៀមក្រំ និងភាពរង
 គ្រោះ” និងការយល់សប្តិអាក្រក់ជាប្រចាំ ជាពិសេសការរំលោភសេពសន្ថវៈដោយប្តី
 ប្រពន្ធក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ¹⁶³⁷។

470. ជាពិសេស ជនរងគ្រោះជាច្រើនដោយសារអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការរួមដំណេកដោយបង្ខំ
 មានអារម្មណ៍ថា អាម៉ាស់ និងស្តីបន្ទោសខ្លួនឯង¹⁶³⁸។ នៅពេលពួកគេខិតខំជំនះអារម្មណ៍ទាំងនេះ
 និងការភ័យខ្លាចជាប្រចាំចំពោះការមាក់ងាយក្នុងសង្គម ឬការធ្វើឱ្យកូនៗឈឺចាប់ ជនរងគ្រោះមួយ
 ចំនួនបានលាក់បាំងអតីតកាលរបស់ខ្លួនជាច្រើនទសវត្សរ៍¹⁶³⁹។ ក្នុងករណីមួយចំនួន ជនរងគ្រោះ
 ភ័យខ្លាចការផាត់ចេញក្នុងសហគមន៍ ឬក្រុមនឹង “ការមើលងាយ” ជនរងគ្រោះ និងក្រុមគ្រួសារ
 របស់ពួកគេ និងការផាត់ចេញពួកគេពីព្រឹត្តិការណ៍ក្នុងសង្គម ជាពិសេសការចូលរួមក្នុងពិធីរៀប
 ការ¹⁶⁴⁰។ ស្ត្រីអ្នកផ្តល់ចម្លើយម្នាក់ក្នុងការសិក្សារបស់អង្គការ TPO បានគូសបញ្ជាក់ថា ៖

[អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំរបស់ខ្ញុំ] នៅតែបង្កផលប៉ះពាល់លើរូបខ្ញុំមកដល់បច្ចុប្បន្ន។
 វាប្រៀបដូចជាខ្ញុំកំពុងស្លៀក “ខោរហែក” អីចឹង។ ខ្ញុំកម្រទៅផ្ទះគេណាស់។ ភាគ
 ច្រើន ខ្ញុំនៅតែផ្ទះ។ [...] ខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថាអាម៉ាស់ គឺអាម៉ាស់បំផុត ហើយខ្ញុំមិនចង់
 ឱ្យនរណាម្នាក់បានដឹងពីអតីតកាលរបស់ខ្ញុំឡើយ¹⁶⁴¹។

471. សម្រាប់ហេតុផលជាច្រើន ប្តីប្រពន្ធជាច្រើនដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិប
 តេយ្យ បានសម្រេចចិត្តរួមរស់ជាមួយគ្នាវិញ ៖ គួរស្រករខ្លះបានស្រឡាញ់ដៃគូរបស់ខ្លួន និងហែល
 ឆ្លងការលំបាកជាមួយគ្នា។ ប្តីប្រពន្ធខ្លះទៀតយល់ថា ខ្លួនមានភាគពូកែ ហើយប្តីប្រពន្ធខ្លះចង់
 បញ្ចៀសការមាក់ងាយ។ ប៉ុន្តែប្តីប្រពន្ធខ្លះរួមរស់ជាមួយគ្នាដើម្បីកូន¹⁶⁴²។ ជនរងគ្រោះជាច្រើននៅ
 តែបន្តទំនាក់ទំនងប្តីប្រពន្ធ ទោះបីជាមានការរំលោភបំពានជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងទំនាក់ទំនងនោះក្តី¹⁶⁴³។
 ការពិតដែលថាអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំមួយចំនួនបានបន្តរហូតដល់ក្រោយឆ្នាំ១៩៧៩ មិនមានឥទ្ធិ
 ពលចំពោះការពិតដែលថា ឧក្រិដ្ឋកម្មនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងទៅតាម
 ការរៀបចំរបស់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ហើយប្តីប្រពន្ធត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការដោយគ្មាន
 ការព្រមព្រៀងពីពួកគេនៅពេលនោះ។

៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

472. ជនរងគ្រោះដោយសារគោលនយោបាយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការរួមដំណេកដោយបង្ខំជាកិច្ចបង្ខំយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងររៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ ប.ក.ក បានធ្វើឱ្យបឋមនេះខាតបង់យ៉ាងច្រើនក្នុងការសម្រេចបានគោលដៅបដិវត្តន៍របស់ខ្លួន។ មនុស្សជាច្រើននៅតែទទួលបានការខាតបង់ទាំងនោះរហូតដល់រយៈពេល ៤០ ឆ្នាំក្រោយមកទៀត។ អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការរំលោភសេពសន្ថវៈដែលបានប្រព្រឹត្ត (តាមរយៈការរួមដំណេកដោយបង្ខំជាកិច្ចបង្ខំយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងររៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ទាំងនេះ) ដោយមន្ត្រីកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដូចជា **អោ អាន** និងអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់នៅស្រុកកំពង់សៀម និងស្រុកព្រៃល្វា កើតមានជាទូទៅ ជាប្រព័ន្ធ និងមានភាពធ្ងន់ធ្ងរដូចឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិផ្សេងទៀតដែលមានចែងយ៉ាងជាក់លាក់។

VII. ច្បាប់

ក. ឧក្រិដ្ឋកម្ម

473. មាត្រា៤ និង៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ផ្តល់ឱ្យ អ.វ.ត.ក នូវយុត្តាធិការលើអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ និងឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ (“CAH”)។ ការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មណាមួយក្នុងចំណោមឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ អាចកើតឡើងតាមរយៈអំពើសកម្ម ឬអំពើអាកម្ម¹⁶⁴⁴ និងពុំកំហិតត្រឹមការប្រព្រឹត្តិដោយផ្ទាល់ឡើយ¹⁶⁴⁵។

១. អំពើប្រល័យពូជសាសន៍

474. មាត្រា ៤ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ផ្តល់ឱ្យតុលាការនេះ នូវយុត្តាធិការលើឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ដូចដែលបានកំណត់ក្នុងអនុសញ្ញាប្រល័យពូជសាសន៍ឆ្នាំ១៩៤៨។ *ធាតុផ្សំសព្វានុម័ត* នៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ មានការប្រព្រឹត្តិ¹⁶⁴⁶ នូវអំពើប្រល័យពូជសាសន៍យ៉ាងហោចណាស់ចំនួន ១ ប្រភេទក្នុងចំណោមប្រភេទនានា ដែលបានរៀបរាប់ (បញ្ជាក់លម្អិតខាងក្រោម)¹⁶⁴⁷។ *ធាតុផ្សំអត្ថនោម័ត* រួមបញ្ចូលចេតនាជាលក្ខខណ្ឌដើម្បីប្រព្រឹត្តិអំពើដែលត្រូវបានរៀបរាប់ និងចេតនាជាក់លាក់នៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍៖ “ចេតនាបំផ្លិចបំផ្លាញទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកនូវក្រុមជាតិសាសន៍ ក្រុមជាតិពន្ធុ ក្រុមពូជសាសន៍ ឬក្រុមសាសនា”¹⁶⁴⁸។

ក្រុមដែលទទួលបានការការពារ

475. ស៊ីវិលជាមួយអនុសញ្ញាប្រល័យពូជសាសន៍ ច្បាប់ អ.វ.ត.ក ចែងអំពីក្រុមដែលទទួលបានការការពារចំនួន ៤៖ ក្រុមជាតិសាសន៍ ក្រុមជាតិពន្ធុ¹⁶⁴⁹ ក្រុមពូជសាសន៍ និងក្រុមសាសន៍។ ក្រុមដែលទទួលបានការការពារត្រូវតែកំណត់និយមន័យដោយវិជ្ជមាន ដោយយោងទៅរកអត្តសញ្ញាណរួម ពុំមែនដោយអវិជ្ជមាន ដោយយោងទៅរកកង្វះអត្តសញ្ញាណណាមួយជាក់លាក់ឡើយ¹⁶⁵⁰។ ក្នុងករណីដែលក្រុមលើសពីមួយត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ ធាតុផ្សំនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ត្រូវតែពិចារណាទាក់ទងក្រុមនីមួយៗ ដាច់ដោយឡែកពីគ្នា¹⁶⁵¹។

476. ការប៉ុនប៉ងណាមួយដើម្បីបែងចែកភាពខុសគ្នានៃប្រភេទនីមួយៗ នៃប្រភេទទាំងឡាយនៃក្រុមទាំងនេះ ដោយផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌវិទ្យាសាស្ត្រ នឹងមិនស៊ីវិលជាមួយកម្មវត្ថុ និងគោលបំណងនៃអនុសញ្ញាប្រល័យពូជសាសន៍ឡើយ¹⁶⁵²។ ក្នុងសេចក្តីសម្រេចលេខ ៩៦(១) របស់ខ្លួន មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិបានកំណត់និយមន័យអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ថាជា “ការបដិសេធសិទ្ធិមានអត្ថិភាពនៃក្រុមមនុស្ស ទាំងមូល”¹⁶⁵³។ ចំណុចនេះត្រូវបានគាំទ្រដោយលេខាធិការដ្ឋាន អ.ស.ប (១៩៤៨) ¹⁶⁵⁴ និង ICJ (១៩៥១)¹⁶⁵⁵ និងបន្ទាប់មកត្រូវបានគាំទ្រជាថ្មីដោយ ICJ¹⁶⁵⁶ ICTY¹⁶⁵⁷ និង ICTR¹⁶⁵⁸។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃតុលាការ ICTY ក្នុងសំណុំរឿង *Krstic* បានកត់សម្គាល់៖

ឯកសារការងារត្រៀមរៀបចំនៃអនុសញ្ញានេះបង្ហាញថា ការបង្កើតបញ្ជីនេះត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីរៀបរាប់អំពីហេតុការណ៍មួយ ដែលអាចឆ្លើយតបទៅនឹងអ្វីដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅមុនសង្គ្រាមលោកលើកទីពីរ ថាជា “ជនជាតិភាគតិច” ជាជាងសំដៅទៅរកប្រភេទផ្សេងគ្នានៃក្រុមមនុស្ស¹⁶⁵⁹។

477. ហេតុដូច្នេះ សាលាក្តី និងគណៈកម្មការនានាដែលអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ បានបញ្ចៀសការផ្តល់និយមន័យជាក់លាក់ ឬការកំណត់ព្រំដែនជាក់លាក់នៃក្រុមដែលទទួលបានការការពារ និងបានគូសបញ្ជាក់អំពីការនិយមរបស់ពួកគាត់ចំពោះការបកស្រាយ ដែលអាចបត់បែនបានអំពីប្រភេទក្រុមមនុស្សទាំងនេះ។ តុលាការ ICTY¹⁶⁶⁰, ICTR¹⁶⁶¹ និងគណៈកម្មការជាហ្ន¹⁶⁶² បានបញ្ជាក់គាំទ្រថា វាស្ថិតក្នុងអនុសញ្ញាប្រល័យពូជសាសន៍ និងច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ (“CIL”) ក្នុងការផ្ដន្ទាទោសជាអំពើប្រល័យពូជសាសន៍នូវអំពើទាំងឡាយណា ដែលមានចេតនាបំផ្លាញក្រុមមនុស្សដែលមានភាពស្ថិតស្ថេរ និងមានភាពអចិន្ត្រៃយ៍ ដែលមានបុគ្គលនានាជាសមាជិក ដោយមិនគិតអំពី

សេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកគាត់ បើទោះបីជាពួកគាត់ពុំពិតជាស្ថិតក្នុងចំណោមក្រុមណាមួយនៃក្រុមទាំងបួន ដូចមានរៀបរាប់ក្នុងអនុសញ្ញានេះក៏ដោយ។

- 478. ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ការកំណត់ថាអ្វីទៅជាក្រុមដែលទទួលបានការការពារ ត្រូវបានធ្វើដោយផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌសក្យានុម័ត និងលក្ខខណ្ឌអត្តនោម័ត¹⁶⁶³។ លក្ខខណ្ឌសក្យានុម័តរួមបញ្ចូលបរិបទនយោបាយ សង្គម ប្រវត្តិសាស្ត្រ និងវប្បធម៌ពាក់ព័ន្ធ¹⁶⁶⁴។ លក្ខខណ្ឌអត្តនោម័តរួមបញ្ចូលការរើសអើង ឬការជ្រើសរើសយកក្រុមណាមួយដោយចាត់តាំងដោយផ្អែកលើលក្ខណៈដែលត្រូវបានយល់ឃើញរបស់ក្រុម¹⁶⁶⁵ រួមទាំងតាមរយៈការប្រើប្រាស់ពាក្យពេចន៍ប្រមាថម្នាក់ដោយ¹⁶⁶⁶។ ក្នុងករណីខ្លះ ជនរងគ្រោះអាចយល់ឃើញថា ខ្លួនគាត់ជាសមាជិកនៃក្រុមនោះ¹⁶⁶⁷។ ដូចដែលតុលាការ ICTR បានគូសបញ្ជាក់ក្នុងសំណុំរឿង *Bagilishema*៖

ក្រុមមួយមិនអាចមានព្រំដែនកំណត់ជាក់លាក់ឡើយ និងអាចមានពេលខ្លះ ដែលគេលំបាកក្នុងការផ្តល់ចម្លើយជាក់លាក់អំពីថាតើជនរងគ្រោះ ជាសមាជិកនៃក្រុមដែលទទួលបានការការពារដែរ ឬទេ។ លើសពីនេះ ចារីនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍អាចកំណត់ប្រភេទក្រុមដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ តាមមធ្យោបាយដែលពុំឆ្លើយតបទាំងស្រុងទៅនឹងការយល់ឃើញពីសំណាក់សាធារណជនទូទៅចំពោះក្រុមនោះ ឬពីសំណាក់មជ្ឈដ្ឋានសង្គមផ្សេងៗទៀត។ ក្នុងករណីបែបនេះ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា តាមភស្តុតាង ប្រសិនបើជនរងគ្រោះត្រូវបានចាត់ទុកជាសមាជិកនៃក្រុមមួយ ដែលទទួលបានការការពារ ជនរងគ្រោះអាចត្រូវបានអង្គជំនុំជម្រះចាត់ទុកជាសមាជិកនៃក្រុមមួយ ដែលទទួលបានការការពារ សម្រាប់គោលបំណងនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍¹⁶⁶⁸។

- 479. តុលាការអន្តរជាតិបានអនុវត្តយ៉ាងស៊ីជម្រៅនូវវិធីសាស្ត្រ ដែលអាចបត់បែនបានក្នុងការដាក់មនុស្សដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ ទៅក្នុងក្រុមទាំងបួនប្រភេទនៃអនុសញ្ញានេះ។ ក្នុងសំណុំរឿង *Akayesu* អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃតុលាការ ICTR បានកំណត់និយមន័យក្រុម *ជាតិសាសន៍* ថាជា “បណ្តុំនៃមនុស្សដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមានចំណងគតិយុត្តិរូបគ្នា ដោយផ្អែកលើសញ្ញាតិរួមផ្តុំជាមួយឥរិយាបថនៃសិទ្ធិ និងភារកិច្ច”¹⁶⁶⁹។ ប៉ុន្តែសហព្រះរាជអាជ្ញាលើកឡើងថា និយមន័យនេះមានលក្ខណៈរឹតត្បិត និងមិនពេញលេញ។ នៅពេលប្រើប្រាស់និយមន័យ ដែលមានលក្ខណៈយុត្តាធិការនេះ តុលាការ ICTR បានសំអាងយ៉ាងជាក់លាក់លើ *វិធានទំនៀមទម្លាប់* នៃតុលាការ ICJ ក្នុងសាលក្រមលើសំណុំរឿង *Nottebohm* ប៉ុន្តែក្នុងបរិបទនេះ តុលាការ ICJ បានចាប់

អារម្មណ៍ការកំណត់អត្តន័យនៃពាក្យ “សញ្ជាតិ” ក្នុងបរិបទនៃសិទ្ធិរបស់រដ្ឋមួយ ក្នុងការអនុវត្តការ
 ការពារផ្នែកការទូត។ តុលាការនេះពុំចាប់អារម្មណ៍អត្តន័យនៃពាក្យ “ក្រុមជាតិសាសន៍” ក្នុងអត្តន័យ
 នៃអនុសញ្ញាប្រល័យពូជសាសន៍ឡើយ។ “ជាតិ” ពុំមានបាត់គ្រឹះទាំងស្រុងជាសញ្ជាតិរួមឡើយ។
 សញ្ជាតិពុំមានន័យដូចជាមួយ “ក្រុមជាតិសាសន៍” ឡើយ ដែលសមាជិកខ្លះអាចមានសញ្ជាតិនៅរដ្ឋ
 មួយទៀត ឬដែលអាចគ្មានរដ្ឋ¹⁶⁷⁰។ ដូចដែល Oppenheim បានគូសបញ្ជាក់ “សញ្ជាតិ” ក្នុងន័យនៃ
 ភាពជាពលរដ្ឋនៃរដ្ឋមួយ មិនត្រូវច្រឡំជាមួយសមាជិកភាពក្នុងប្រទេសមួយក្នុងន័យ “ពូជសាសន៍”
 ឡើយ¹⁶⁷¹។

480. ជាការពិត តុលាការ ICTY នៅពេលអនុវត្តទស្សនទាន “ក្រុមជាតិសាសន៍” ក្នុងសំណុំរឿង
Krstic និងសំណុំរឿងក្រោយៗ មានភាពអល់ឯកក្នុងការវិភាគអំពីសញ្ជាតិក្រុម ឬបង្ហាញភាពខុស
 គ្នាដាច់ដាក់លាក់រវាងសញ្ជាតិរបស់ក្រុម ដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ ពីក្រុមដទៃទៀត។
 ទោះជាគ្មានសញ្ជាតិដាក់លាក់ក៏ដោយ តុលាការនេះបានសម្រេចថាមូស្លីមប៊ូស្ប៉ូ ជា “ក្រុមជាតិ
 សាសន៍” ដោយផ្អែកលើការទទួលស្គាល់របស់ពួកគាត់ជា “ជាតិ” មួយដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញយូហ្គោស្លា
 វីឆ្នាំ១៩៦៣ និងការពិតដែលថា រដ្ឋអំណាចនយោបាយ និងយោធាស៊ើបប៊ូស្ប៉ូ បានចាត់ទុកមូស្លីម
 ប៊ូស្ប៉ូ ជាក្រុមជាតិសាសន៍ដាក់លាក់មួយ¹⁶⁷²។ ការសម្រេចដែលថា មូស្លីមប៊ូស្ប៉ូជា “ក្រុមដែល
 ទទួលបានការការពារ” ក្រោយៗមកទៀត ត្រូវបានអនុវត្តដោយគ្មានការវិភាគបន្ថែមក្នុងសំណុំរឿង
*Blagojevic*¹⁶⁷³, *Brdanin*¹⁶⁷⁴, *Popovic*¹⁶⁷⁵, *Karadzic*¹⁶⁷⁶, និង *Tolimir*¹⁶⁷⁷។ តាមការពិត ក្នុង
 ចំនួនភាគច្រើននៃសំណុំរឿងបន្តបន្ទាប់ទាំងនេះ គ្មានការយោងទៅរកការកំណត់និយមន័យនៃ
 “ក្រុមជាតិសាសន៍” ដែលត្រូវបានធ្វើក្នុងសំណុំរឿង *Krstic* ហើយសំណុំរឿងជាច្រើនក្នុងចំណោម
 នោះចំណាយពេលច្រើនទៅលើការពិភាក្សាអំពីមូស្លីមប៊ូស្ប៉ូ ក្រអាតប៊ូស្ប៉ូ និងស៊ើបប៊ូស្ប៉ូ ក្នុង
 លក្ខខណ្ឌនៃភាពជាជាតិពន្ធុរដ្ឋ¹⁶⁷⁸។ តុលាការ ICJ ក៏បានទទួលស្គាល់មូស្លីមប៊ូស្ប៉ូជា
 “ក្រុមដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ” ដោយមិនបានបញ្ជាក់ថាតើក្រុមនេះស្ថិតក្នុងក្រុមមួយណា
 ក្នុងចំណោមក្រុមទាំងបួនឡើយ¹⁶⁷⁹។

481. ក្រុម *ជាតិពន្ធុ* ត្រូវបានចាត់ទុកជាក្រុមមួយ “ដែលសមាជិកមានភាសា ឬវប្បធម៌រួមគ្នា”¹⁶⁸⁰។
 ប៉ុន្តែក្នុងសំណុំរឿង *Akayesu* អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលបានលើកឡើងនូវនិយមន័យនេះ
 បានសម្រេចថា Tutsi ជា “ក្រុមជាតិពន្ធុ” ដាច់ដោយឡែកមួយ បើទោះជា Tutsi និង Hutu ពុំ
 អាចញែកឱ្យដាច់ពីគ្នាដោយផ្អែកលើភាសា ឬវប្បធម៌ក៏ដោយ។ អង្គជំនុំជម្រះនេះបានផ្អែកសេចក្តី
 សម្រេចរបស់ខ្លួនលើអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណដែលយោងទៅរកក្រុមជាតិពន្ធុរដ្ឋនានា ការលើកឡើង

ផ្សេងៗអំពីក្រុមជាតិពន្ធនាគារទាំងនេះក្នុងលិខិតុបករណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិ និងការពិតដែលថាសាក្សីនៅសវនាការ “បានឆ្លើយដោយស្ម័គ្រចិត្ត និងដោយឥតអល់ឯក” ទាក់ទងអត្តសញ្ញាណជាតិពន្ធនាគាររបស់ពួកគាត់ (ការយល់ឃើញចំពោះខ្លួនឯង)¹⁶⁸¹។ ក្នុងសំណុំរឿង *Al Bashir* តុលាការ ICC បានសម្រេចថា Fur, Masalit និង Zaghawa ជាក្រុមជាតិពន្ធនាគារដោយឡែកសម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញាប្រល័យពូជសាសន៍ ដោយហេតុថា ក្រុមនីមួយៗមានភាសា ទំនៀមទម្លាប់កុលសម្ព័ន្ធ និងចំណងប្រពៃណីទៅនឹងភូមិសាស្ត្រផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគាត់¹⁶⁸²។

482. ក្រុមពូជសាសន៍ ត្រូវបានកំណត់ថាជាក្រុម “ដែលផ្អែកលើលក្ខណៈនៃសារពាង្គកាយពីកំណើតដែលរមែងត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណដោយតំបន់ភូមិសាស្ត្រ ដោយមិនគិតពីកត្តាភាសា វប្បធម៌ជាតិ ឬសាសនាឡើយ”¹⁶⁸³។ ប៉ុន្តែ “ពូជសាសន៍” បានបង្ហាញអំពីការលំបាកក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណ។ តុលាការ IMT បានយោងទៅរកប្រជាជនជ្វីសថាជា “ក្រុមពូជសាសន៍” ជាជាង “ក្រុមសាសនា” ដោយគ្មានការវិភាគប្រកបដោយអត្ថន័យណាមួយឡើយ¹⁶⁸⁴។ ដោយគូសបញ្ជាក់អំពីបញ្ហានិយមន័យនេះ និងអន្តរទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមដែលត្រូវបានទទួលការការពារ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់គ្រប់ទម្រង់នៃការរើសអើងពូជសាសន៍ (“ICEAFRD”) បានកំណត់និយមន័យពាក្យការរើសអើង “ពូជសាសន៍” មួយផ្នែកក្នុងន័យជាការហៅក្រុមដទៃទៀត ថាជា “ការបែងចែក ការដកចេញ ការដាក់កំហិត ឬការនិយម ដោយផ្អែកលើពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ដើមកំណើត ឬពូជពង្សជាតិសាសន៍ ឬពូជពង្សជាតិពន្ធនាគារ”¹⁶⁸⁵។

483. ក្រុមសាសនាគឺជា “ក្រុមដែលសមាជិកបដិបត្តិសាសនា ឬទម្រង់នៃការគោរពបូជាដូចគ្នា”¹⁶⁸⁶។ របាយការណ៍គណៈកម្មការស៊ីវិលពេលថ្មីៗ បានចាត់ទុក Yazidis ជាក្រុមសាសនា ដោយផ្អែកលើទាំងលក្ខខណ្ឌអត្តនាម័ត និងលក្ខខណ្ឌសត្យានុម័ត¹⁶⁸⁷។

ពាក្យផ្សំពិរុទ្ធ

484. មាត្រា៤ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីអនុសញ្ញាប្រល័យពូជសាសន៍ រៀបរាប់អំពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ដូចខាងក្រោម៖ (១) ការធ្វើមនុស្សឃាតទៅលើសមាជិកនៃក្រុម (២) ការធ្វើឱ្យប្លន់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់រូបរាងកាយ ឬសតិបញ្ញាសមាជិកនៃក្រុម (៣) ការធ្វើដោយចេតនាឱ្យក្រុមនេះទទួលរងនូវស្ថានភាពរស់នៅមួយដែលបានរៀបចំឡើង សម្រាប់បំផ្លិចបំផ្លាញរាងកាយទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក (៤) ការដាក់នូវវិធានការនានា ដែលមានបំណងរារាំងមិនឱ្យមានការផ្តល់កំណើតទារក និង(៥) ការបញ្ជូនកុមារដោយបង្ខំពីក្រុមមួយទៅឱ្យក្រុមមួយផ្សេងទៀត។ ដោយ

ហេតុថា ចំណុចចំនួន៣៥បួង ពាក់ព័ន្ធសំណុំរឿង អា អា ន សហព្រះរាជអាជ្ញាបានកំហិតការ វិភាគរបស់ខ្លួនទៅលើតែចំណុចទាំងបីនេះប៉ុណ្ណោះ។

១. ការធ្វើមនុស្សឃាតទៅលើសមាជិកនៃក្រុម

485. ធាតុផ្សំសំខាន់នៃការធ្វើមនុស្សឃាត ដែលជាអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ គឺដូចធាតុផ្សំនៃការធ្វើ មនុស្សឃាតដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដែរ¹⁶⁸⁸។ ការវិភាគជាលេខ អំពីចំនួនមនុស្ស ដែលត្រូវបានសម្លាប់ ពុំត្រូវបានតម្រូវសម្រាប់បញ្ជាក់អំពី ធាតុផ្សំសក្យានុម័ត ឡើយ¹⁶⁸⁹។ ជនរង គ្រោះត្រូវតែជាសមាជិកនៃក្រុមដែលទទួលបានការការពារ¹⁶⁹⁰ ឬចារីនៃឧក្រិដ្ឋកម្មបានជឿថា ជន រងគ្រោះជាសមាជិកនៃក្រុមនោះ¹⁶⁹¹។ ការសម្លាប់ក្នុងបរិបទនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ពុំចាំបាច់ ជាការសម្លាប់ដែលត្រូវបានគិតទុកជាមុនឡើយ¹⁶⁹²។

២. ការធ្វើឱ្យរលាយរលំរូបរាងកាយ ឬសតិបញ្ញាសមាជិកនៃក្រុម

486. អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ក្នុងប្រភេទនេះ រួមបញ្ចូលការបង្កព្យសនកម្មធ្ងន់ធ្ងរដែលពុំចាំបាច់តម្រូវឱ្យ នាំទៅដល់ការស្លាប់របស់ជនរងគ្រោះ¹⁶⁹³ ឬរូបសភាពចិត្ត ឬរូបសដែលមិនអាចព្យាបាលបាន ឡើយ¹⁶⁹⁴។ ប៉ុន្តែព្យសនកម្មផ្លូវកាយ ឬផ្លូវចិត្ត ដែលបានបង្កទៅលើសមាជិកនៃក្រុមដែលត្រូវបាន ដាក់ជាគោលដៅ “ត្រូវតែមានភាពធ្ងន់ធ្ងររហូតដល់គំរាមកំហែងបំផ្លាញ [ក្រុមនោះ] ទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែក”¹⁶⁹⁵។ ឧទាហរណ៍នៃព្យសនកម្មលើរូបកាយធ្ងន់ធ្ងររួមបញ្ចូល “ការធ្វើទារុណកម្ម ការ រំលោភសេពសន្ថវៈ និងអំពើហិង្សាលើរូបកាយដែលមិនបណ្តាលឱ្យស្លាប់ដែលបណ្តាលឱ្យមាន ពិការភាព ឬរូបសធ្ងន់ធ្ងរដល់ផ្នែកខាងក្រៅ ឬផ្នែកខាងក្នុង”¹⁶⁹⁶។ ព្យសនកម្មផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងរ គឺជា ព្យសនកម្មដែលបង្ករូបសធ្ងន់ធ្ងរដល់បញ្ញាស្មារតី និងរួមបញ្ចូល “ការពិការលើសពីតិចតួច ឬបណ្តោះ អាសន្ននូវប្រព័ន្ធស្មារតី ដូចជាការបង្កការភ័យ ឬន្ទុកខ្លាំង ការបំភិតបំភ័យ ឬការគំរាម”¹⁶⁹⁷។ អំពើ ដែលបង្កព្យសនកម្មផ្លូវកាយ ឬផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងររួមបញ្ចូល “ការដាក់ជាទាសករ ការបង្ខំអាហារ ការ និរទេស និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ [...] និង [...] ការឃុំឃាំងក្នុងតំបន់ដែលមានការរើសអើង ក្នុង ជំរឿនបណ្តោះអាសន្ន និងជំរឿនប្រមូលផ្តុំក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីបណ្តាលឱ្យមាន ការបន្ទាបបន្ថោក ការដកហូតសិទ្ធិជាមនុស្ស [របស់ជនរងគ្រោះ] និងគាបសង្កត់ជនរងគ្រោះ និង បង្កទុក្ខវេទនាដល់ជនរងគ្រោះ និងការធ្វើទារុណកម្មជនរងគ្រោះ”¹⁶⁹⁸។

៣. ការធ្វើដោយចេតនាឱ្យក្រុមនេះទទួលរងនូវស្ថានភាពរស់នៅមួយ ដែលបានរៀបចំឡើងសម្រាប់បំផ្លិចបំផ្លាញរាងកាយទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក

487. អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ក្នុងប្រភេទនេះរួមបញ្ចូលវិធីសាស្ត្រនៃការបំផ្លិចបំផ្លាញ ដែលតាមរយៈវិធីសាស្ត្រនេះ ចារីមិនសម្លាប់ភ្លាមៗនូវសមាជិកនៃក្រុមនេះឡើយ ប៉ុន្តែជាយថាហេតុ ចារីព្យាយាមបំផ្លិចបំផ្លាញរាងកាយរបស់សមាជិកនៃក្រុម¹⁶⁹⁹។ ត្រូវតែមានការបង្ហាញថា ចារីចង់ឱ្យមានលក្ខខណ្ឌទាំងនេះ (ជាឧទាហរណ៍ មិនមែនការសម្លាប់ជនរងគ្រោះជាបន្តបន្ទាប់ឡើយ) ដើម្បីនាំមកនូវការបំផ្លិចបំផ្លាញរាងកាយនៃក្រុម ដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកឡើយ¹⁷⁰⁰។ ប្រភេទនៃលក្ខខណ្ឌដែលស្ថិតក្នុងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ក្នុងប្រភេទនេះ រួមបញ្ចូល (១) កង្វះទីជម្រក សម្លៀកបំពាក់ អនាម័យ និងការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រត្រឹមត្រូវ/ការកាត់បន្ថយសេវាវេជ្ជសាស្ត្រចាំបាច់ ក្រោមលក្ខខណ្ឌតម្រូវអប្បបរមា (២) សកម្មភាព ឬការងារហួសកម្រិត (៣) ការរំលោភសេពសន្ថវៈ (៤) ការបង្ខត់អាហារ ឬការផ្តល់អាហារបន្តិចបន្តួច និង (៥) ការបណ្តេញប្រជាជនជាប្រព័ន្ធចេញពីផ្ទះសម្បែងរបស់ពួកគេ¹⁷⁰¹។ ភស្តុតាងនៃការបំផ្លាញរាងកាយជាក់ស្តែងនៃក្រុមដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក ពុំត្រូវបានតម្រូវឡើយ¹⁷⁰²។

ធាតុផ្សំអត្តនាមីត

១. ចេតនាបំផ្លិចបំផ្លាញក្រុម “តាមន័យត្រង់”

488. វាជាចេតនា “បំផ្លិចបំផ្លាញទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកនូវ [ក្រុមដែលទទួលបានការការពារ] តាមន័យត្រង់”¹⁷⁰³ ដែលធ្វើឱ្យអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ខុសពីឧក្រិដ្ឋកម្មដទៃទៀត¹⁷⁰⁴។ ដូចដែលបានលើកឡើងខាងលើ¹⁷⁰⁵ អនុសញ្ញាប្រល័យពូជសាសន៍ត្រូវបានអនុវត្តក្នុងកម្មវត្ថុ និងគោលបំណងនៃការលើកកម្ពស់ការរស់រានមានជីវិតរបស់ក្រុមមនុស្ស និងការផ្ដន្ទាទោសជនទាំងឡាយណាដែលព្យាយាមលុបបំបាត់ក្រុមមនុស្សទាំងនោះ។ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ពុំត្រូវបានបង្កើតឡើងឡើយ ពីព្រោះបើមិនដូច្នោះ ការធ្វើបាប ឬការសម្លាប់សមាជិកក្រុម នឹងមិនត្រូវបានផ្ដន្ទាទោសឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះត្រូវបានកំណត់ជាបទល្មើសរួចហើយ និងអាចផ្ដន្ទាទោសបានក្នុងប្រភេទបទល្មើសមនុស្សឃាត ការសម្លាប់ផ្តាច់ពូជ និង/ឬ ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ។ ប៉ុន្តែ អនុសញ្ញានេះទទួលស្គាល់ព្យាបាលកម្មមួយចំនួនដែលបានទទួលរង នៅពេលក្រុមទាំងមូលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ៖

ជនរងគ្រោះចុងក្រោយនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ក្រុម បើទោះបីជាការបំផ្លិចបំផ្លាញក្រុម តម្រូវជាចាំបាច់ឲ្យមានការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងសមាជិករបស់ក្រុមក៏ដោយ ពោលគឺការបំផ្លិចបំផ្លាញប្រឆាំងបុគ្គលនានាដែលជារបស់ក្រុមនោះ។¹⁷⁰⁶ ។

489. ស្តីចង្វាក់ជាមួយសនិទានកម្មជាមូលដ្ឋាននៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ លក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលថាចារីមានបំណងបំផ្លិចបំផ្លាញក្រុមមួយ “តាមន័យត្រង់” មានន័យថាបំផ្លិចបំផ្លាញក្រុមនោះក្នុងលក្ខណៈជា “ក្រុមជាក់លាក់ និងដាច់ដោយឡែក”¹⁷⁰⁷ ដែលសូម្បីតែនៅពេលសមាជិកក្រុមនោះ ឬកូនចៅរបស់ពួកគាត់ នៅរស់បន្តក៏ដោយ ក៏ពួកគាត់មិនអាចត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងពុំស្គាល់ថាពួកគាត់ជាសមាជិកនៃក្រុមនោះឡើយ។ មានការលើកឡើងថាពាក្យ “តាមន័យត្រង់” បង្ហាញអំពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលថាអំពើដែលត្រូវបានហាមឃាត់ នឹងជាអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ប្រសិនបើវាត្រូវបានប្រព្រឹត្តទៅលើជនរងគ្រោះ “ជាពិសេសដោយសារ” ជនរងគ្រោះជាសមាជិកក្នុងក្រុមដែលត្រូវបានការពារ¹⁷⁰⁸ ជាមួយ “ប្រសិទ្ធភាពនៃការគូសបញ្ជាក់អំពីភាពខុសគ្នាជាក់ស្តែងរវាង ការសម្លាប់ជាទ្រង់ទ្រាយធំ និងឧក្រិដ្ឋកម្មនានាដែលក្នុងនោះចារីកំណត់គោលដៅទៅលើក្រុមជាក់លាក់ណាមួយដោយសារសញ្ជាតិ ពូជសាសន៍ ជាតិពន្ធុ និងសាសនារបស់ក្រុមនោះ”¹⁷⁰⁹ ។ ប៉ុន្តែការបកស្រាយនេះ នឹងធ្វើឲ្យពាក្យ “តាមន័យត្រង់” គ្មានខ្លឹមសារ ដោយហេតុថាចេតនាបំផ្លិចបំផ្លាញក្រុមទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក រួមបញ្ចូលរួចទៅហើយនូវសញ្ញាណនៃសមាជិកភាពរបស់ជនរងគ្រោះដែលត្រូវបានគេយល់ឃើញ ក្នុងក្រុមដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅនោះ។ នៅព្រមពេលជាមួយគ្នា វាពុំបានក្តោបខ្លឹមសារនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍។ ដូចដែលតុលាការ ICJ បានពន្យល់ ឆាតុផ្សំអត្ថន័យ ម៉ក សម្រាប់អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ហួសពីការដាក់ជាគោលដៅនូវបុគ្គលខ្លះដែលគ្រាន់តែដោយសារបុគ្គលទាំងនោះជាសមាជិកក្នុងក្រុមណាមួយ¹⁷¹⁰ ។ ចេតនាសេសសនេះគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការផ្ដន្ទាទោសឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ក្នុងទម្រង់ជាការធ្វើឧក្រិដ្ឋកម្មបុកម្នេញ ប៉ុន្តែពុំមែនសម្រាប់អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ដែលចារីត្រូវតែព្យាយាមបំផ្លិចបំផ្លាញសហគមន៍យ៉ាងជាក់ស្តែងឡើយ¹⁷¹¹ ។

490. លក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃចេតនាប្រល័យពូជសាសន៍- ដើម្បីបំផ្លាញក្រុមមួយទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកក្នុងលក្ខណៈជាក្រុមជាក់លាក់ និងដាច់ដោយឡែក- តាមការវិភាគ គឺខុសពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់អំពើដែលត្រូវបានហាមឃាត់ដែលជាមូលដ្ឋាន ឬ ឆាតុផ្សំសត្យានុម័ត នៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍¹⁷¹² ។ ដូចដែលចៅក្រម Shahabuddeen បានកត់សម្គាល់ក្នុងសំណុំរឿង Krstic យើងមិនត្រូវ“មើលរម្ងងភាពខុសគ្នារវាងប្រភេទនៃ “អំពើ” ដែលបានរៀបរាប់ និង “ចេតនា” នៃការប្រព្រឹត្តិអំពើទាំងនោះឡើយ”¹⁷¹³ ។ ហេតុដូច្នេះ ទោះជា “ចេតនាបំផ្លាញ” របស់ចារីទៅលើក្រុមដែលត្រូវ

បានការការពារ នឹងរមែងបង្ហាញតាមរយៈការចូលរួមរបស់គាត់ក្នុងអំពើមួយក្នុងចំណោមអំពើ ដែលបានរៀបរាប់ដែលជា ធាតុផ្សំសព្វគុណ ហើយការចូលរួមក្នុងអំពើមួយក្នុងចំណោមអំពើ ទាំងឡាយ ត្រូវបានតម្រូវដើម្បីបំបេញធាតុផ្សំសំខាន់នៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ក៏ដោយ ក៏គ្មានអ្វី មួយក្នុងអនុសញ្ញាណតម្រូវឱ្យចារីរៀបចំផែនការបំផ្លិចបំផ្លាញក្រុមនោះ ទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក ត្រឹមតែតាមរយៈអំពើមួយ ឬច្រើនក្នុងចំណោមអំពើទាំងនោះឡើយ។

- 491. យុត្តិសាស្ត្រអន្តរជាតិខ្លះបានសម្រេចថា "ការបំផ្លិចបំផ្លាញ" ដែលជាចេតនាទៅលើក្រុមមួយត្រូវតែ ជាការបំផ្លិចបំផ្លាញ "រាងកាយ ឬជីវសាស្ត្រ"¹⁷¹⁴។ ប៉ុន្តែអត្ថិភាពនៃក្រុមមួយ គឺជាបញ្ហាដាច់ដោយ ឡែកពីត្រឹមតែការរស់រានមានជីវិតរបស់សមាជិកក្រុម។ ក្រុមជាអង្គភាព ដែលមានអត្ថិភាពទាំង ផ្លូវកាយ និងសង្គម។ ក្រុមបង្កើតឡើងដោយមនុស្ស ប៉ុន្តែក៏ដោយប្រវត្តិសាស្ត្រ ក្នុងចំណោមប្រការ ផ្សេងៗ ប្រពៃណី ទំនាក់ទំនងរវាងសមាជិកក្រុម ទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមដទៃ និងទំនាក់ទំនងជា មួយភូមិសាស្ត្រដែលចងភ្ជាក់សមាជិកនៃក្រុម¹⁷¹⁵។ ការបំផ្លាញក្រុមដែលគេស្គាល់ថាជាក្រុមជាក់ លាក់ និងដាច់ដោយឡែក អាចធ្វើក្នុងទម្រង់ជាច្រើនផ្សេងទៀត ដែលអាចជាការបំផ្លាញរាងកាយ (ការស្លាប់) នៃសមាជិក មិនមែនត្រឹមតែសមត្ថភាពរបស់សមាជិក ក្នុងការបង្កើតមនុស្សជំនាន់ ក្រោយឡើយ។ អត្ថិភាពរបស់ក្រុមមួយ អាចត្រូវបានដក តាមរយៈការបំផ្លាញលក្ខណៈពិសេស ឬ ការបំបែកសមាជិករបស់ក្រុមដែលនាំទៅរកការរំលាយអង្គភាព និង/ឬ អត្តសញ្ញាណរួម ក្នុងលក្ខ ណៈជាសារវ័ន្ត និងមិនអាចជួសជុលបាន។ ចៅក្រម Shahabuddeen បានកត់សម្គាល់ថា៖

ការគូសបញ្ជាក់ក្នុងអត្ថបទស្រាវជ្រាវស្តីពីការតម្រូវឱ្យមានការបំផ្លាញរាងកាយ ឬ ជីវសាស្ត្រមានន័យយ៉ាងត្រឹមត្រូវថា ក្រុមមួយអាចត្រូវបានបំផ្លាញដោយមិន ចាំបាច់បំផ្លាញរាងកាយ ឬជីវសាស្ត្រ។ វាមិនមានភាពជាក់ស្តែងអំពីមូលហេតុ ដែលចេតនាបំផ្លាញក្រុមមួយដោយមិនបំផ្លាញរាងកាយ ឬជីវសាស្ត្រ គួរស្ថិតនៅ ក្រៅរង្វង់នៃអនុសញ្ញានេះ [...] ល្អិតណាចេតនានោះជាប់ទាក់ទងអំពើមួយដែល ត្រូវបានរៀបរាប់ [...] ¹⁷¹⁶។

វាគឺជាក្រុមដែលទទួលបានការការពារ។ ក្រុមត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយលក្ខណៈ សម្គាល់នានា-ដែលរមែងគ្មានរូបរាង- ដែលចងរួមគ្នាជាបណ្តុំមនុស្សជាអង្គភាព សង្គមមួយ។ ប្រសិនបើលក្ខណៈសម្គាល់ទាំងនោះត្រូវបានបំផ្លាញដោយចេតនានៃ ការប្រព្រឹត្តិអំពើមួយដែលត្រូវបានរៀបរាប់ [...] វាគ្មានភាពគួរឱ្យជឿជាក់ក្នុង

ការនិយាយថាការបំផ្លាញ ទោះជាបំផ្លាញប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវក្រុមនោះក៏ដោយ ក៏ពុំមែនជាអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ឡើយ ពីព្រោះការបំផ្លាញពុំធ្វើឈឺរូបរាងកាយ ឬជីវសាស្ត្រឡើយ¹⁷¹⁷។

492. ជាការពិត អនុសញ្ញាឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីទស្សនៈនេះ ដរាបណាអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ដែលត្រូវបានរៀបរាប់ក្នុងអនុសញ្ញានេះ ពុំពាក់ព័ន្ធជាចាំបាច់ទៅនឹងការបំផ្លាញរាងកាយ ឬជីវសាស្ត្រ។ ជាឧទាហរណ៍ “ការផ្ទេរកុមារដោយបង្ខំពីក្រុមមួយទៅក្រុមមួយទៀត” ត្រូវបានចាត់ទុកជាអំពើប្រល័យពូជសាសន៍¹⁷¹⁸។ ក្នុងករណីដែលកុមារត្រូវបានផ្ទេរដោយគ្មានព្យសនកម្មផ្លូវកាយ និងសូម្បីតែក្នុងករណីដែលពួកគេត្រូវបានផ្តល់ឱ្យនូវបទដ្ឋានរស់នៅខ្ពស់ជាងមុនក្នុងក្រុមថ្មីក៏ដោយ¹⁷¹⁹ ក៏ការផ្ទេរកុមារ គឺជាវិធីសាស្ត្រមានប្រសិទ្ធភាពដើម្បីបំផ្លាញលក្ខណៈសម្គាល់របស់ក្រុមនោះ “ដែលចងជាបណ្តុំមនុស្សជាអង្គភាពសង្គមមួយ”¹⁷²⁰។ ប្រសិនបើរដ្ឋាភិបាលផ្ទេរកុមារទាំងអស់ពីគ្រួសារដែលជាសមាជិកក្រុមភាគតិចដែលនៅដាច់ដោយឡែក ទៅស្ថាប័នរដ្ឋ ឬគ្រួសារក្រៅពីក្រុមនោះក្នុងពេលមួយជំនាន់ ឬពីរជំនាន់ ក្រុម “តាមន័យត្រង់” នឹងរលាយបាត់។ អ្នកកាត់តែងអនុសញ្ញាប្រល័យពូជសាសន៍បានទទួលស្គាល់ថាការបញ្ចូលមនោគមន៍វិជ្ជា ដោយបង្ខំទៅលើកុមារអំពីទំនៀមទម្លាប់ ភាសា សាសនា និងតម្លៃនៃក្រុមផ្សេង “ជាការបំផ្លាញក្រុម [របស់កុមារ]នោះ ដែលអនាគតនៃក្រុមនោះពឹងផ្អែកលើកុមារនៃជំនាន់នោះ”¹⁷²¹។ នេះពិតជាអ្វីដែលរបាយការណ៍នាពេលថ្មីៗរបស់គណៈកម្មការស៊ើបសួរស្តីពីបញ្ហាស៊ីរីដែលព្រមានអំពីការប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលកំពុងកើតមានទៅលើ Yazidis ពីសំណាក់ពួក ISIS បានរកឃើញថាកំពុងកើតឡើងទៅលើកុមារ Yazidis៖ តាមរយៈការដកកុមារទាំងនេះចេញពីគ្រួសាររបស់ពួកគេ “ISIS ព្យាយាមដោយចេតនាបំផ្លាញទស្សនទានរបស់កុមារ Yazidis ចំពោះខ្លួនឯងថាជា Yazidis ដោយបានលុបបំបាត់ចំណងទាក់ទងរបស់កុមារទាំងនោះទៅនឹងសាសនា Yazidi។ កុមារ Yazidi ត្រូវបានហាមឃាត់មិនឱ្យប្រណិប័តសាសនារបស់ពួកគេ ចំណែកកុមារ Yazidi ត្រូវបានបញ្ចូលទាំងស្រុងនូវមនោគមន៍ ISIS”¹⁷²²។ ដូច្នេះ ទោះជាការផ្ទេរកុមារពុំបានបំផ្លាញ “រាងកាយ ឬជីវសាស្ត្រ” ក្រុមនោះដោយហេតុថាកុមារទាំងនោះនៅបន្តរស់នៅក៏ដោយ ក៏វាពិតជាបំផ្លាញក្រុម “តាមន័យ” ត្រង់ថាកុមារដែលត្រូវបានផ្ទេរ នឹងលែងស្គាល់ខ្លួនឯងថាជាសមាជិកក្រុមនោះទៀតហើយ។

493. ស្រដៀងនេះ អំពើនានាដូចជាការនិរទេស/ការផ្ទេរដោយបង្ខំនូវក្រុមមួយ ដែលមិនស្ថិតក្នុងចំណោមអំពើដែលបានរៀបរាប់ដែលជា ធាតុផ្សំសក្យានុម័ត នៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ អាចនាំទៅរកការបំផ្លាញក្រុមនោះ “តាមន័យត្រង់” និងហេតុដូច្នេះជា ធាតុផ្សំអត្ថនោម័ត ដែលបង្ហាញអំពី

ចេតនារបស់ចារីក្នុងការបំផ្លាញក្រុមនោះ។ ដូចដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងសំណុំរឿង *Blagojevic* បានពន្យល់៖

ការបំផ្លាញរាងកាយ ឬជីវសាស្ត្រនៃក្រុមនេះ គឺអាចជាលទ្ធផលនៃការជម្លៀសប្រជាជន ដោយបង្ខំនៅពេលការជម្លៀសនេះធ្វើឡើងតាមវិធីមួយ ដែលមិនអាចឱ្យក្រុមជួបជុំគ្នាវិញ បាន-ពិសេសនៅពេលវាទាក់ទងការបំបែកសមាជិកក្រុម។ ក្នុងករណីបែបនេះ [...] ការ ជម្លៀសមនុស្សដោយបង្ខំអាចឈានទៅរកការបំផ្លាញដ៏សំខាន់នៃក្រុមនេះ ដោយហេតុថា ក្រុមនេះឈប់មានអត្ថិភាពជាក្រុម ឬជាក្រុមដូចមុន¹⁷²³។

នៅទីនេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងសំណុំរឿង *Blagojevic* បានទទួលស្គាល់យុត្តិសាស្ត្រ តុលាការ ICTY ដែលថាការបំផ្លាញ “រាងកាយ ឬជីវសាស្ត្រ” ត្រូវបានតម្រូវ ប៉ុន្តែបានបកស្រាយ ការបំផ្លាញរាងកាយថា រួមបញ្ចូលស្ថានភាព ដែលសមាជិកក្រុមរស់នៅបន្ត ប៉ុន្តែត្រូវបានបំបែក ដើម្បីបំផ្លាញលទ្ធភាពនៃអត្ថិភាពជាបន្តនៃក្រុមនោះ។

494. តាមលក្ខណៈនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការខ្មែរក្នុងសំណុំរឿង *Krstic* បានសម្រេចថា ការ ជម្លៀសស្ត្រី កុមារ និងមនុស្សចាស់ពីសហគមន៍ Srebrenica ទៅកាន់ទឹកដីដែលស្ថិតក្រោមការ គ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋាភិបាលប៊ូស្ប៉ូ ដោយមិនបានទទួលព្យសនកម្ម “អាចជាមធ្យោបាយបន្ថែមមួយ ដើម្បីធានាការបំផ្លាញរាងកាយនៃសហគមន៍មូស្លីមប៊ូស្ប៉ូនៅ Srebrenic” ដោយហេតុថា វាបាន លុបបំបាត់ “សូម្បីតែលទ្ធភាពបន្តិចបន្តួចដែលថា សហគមន៍មូស្លីមក្នុងតំបន់នោះអាចកើតឡើង វិញបាន”¹⁷²⁴។ ជាការពិតមុនឆ្នាំ១៩៧៥ រដ្ឋខ្លះបានចាត់ទុកការជម្លៀសមនុស្សពេញវ័យបន្ថែមពី លើកុមារដោយបង្ខំ ជាអំពើប្រល័យពូជសាសន៍¹⁷²⁵។

495. ដូចគ្នានេះ ការប្តូរ ឬការបោះបង់ដោយបង្ខំនូវសាសនា បង្ហាញអំពីចេតនាបំផ្លាញក្រុមសាសនានោះ “តាមន័យត្រង់”។ ប្រសិនបើគ្មាននរណាម្នាក់ប្រណិប័តន៍សាសនា ក្រុមនឹងលែងមានអត្ថិភាពជា ក្រុមសាសនាទៀតហើយ។ គណៈកម្មការស៊ីវិលបានរកឃើញថា “បុរសនិងក្មេងជំទង់ Yazidi ត្រូវ បានបង្ខំឱ្យប្តូរឬស្លាប់ ដែលក្នុងករណីណាក៏ដោយ វាទាក់ទងការបំផ្លាញ Yazidi”¹⁷²⁶។ ជាការ ពិត ការប្តូរតាមរយៈការអូសទាញផ្នែកទស្សនវិជ្ជា ស្មារតី ឬសេដ្ឋកិច្ច ឬទោះជាតាមរយៈទម្រង់ នានានៃការរើសអើងក្រៅពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ដែលបានលើកឡើងក៏ដោយ ក៏វានឹងមិនមែនជា អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ដោយឯកឯងឡើយ។ អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ អាចកើតមានតែនៅពេល ណាដែលការបំផ្លាញក្រុម ត្រូវបានធ្វើ យ៉ាងហោចណាស់មួយផ្នែកតាមរយៈអំពើប្រល័យពូជ

សាសន៍មួយក្នុងចំណោមប្រាំ ដែលជា ធាតុផ្សំសក្យានុម័ត ចាំបាច់។ ប៉ុន្តែ នៅពេលដែលការប្តូរ ត្រូវបានធ្វើ ជាឧទាហរណ៍ តាមរយៈការសម្លាប់អ្នកទាំងឡាយណាដែលបដិសេធមិនប្តូរ ទោះក្នុង ចំនួនតិចតួច ក្នុងចេតនាបំផ្លាញក្រុមសាសនានោះ នេះពិតជាអំពើប្រល័យពូជសាសន៍។

496. បន្ថែមពីលើនេះ អំពើដែលពុំបានរៀបរាប់អាចត្រូវបានចាត់ទុកជាភ័ស្តុតាងដែលបញ្ជាក់អំពីចេតនា បំផ្លាញក្រុមនេះ¹⁷²⁷។ ដូចដែលចៅក្រម Shahabuddeen បានកត់សម្គាល់ “ការបំផ្លាញសម្បត្តិ វប្បធម៌អាចជួយជាភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីចេតនា ដែលត្រូវប្រមូលពីកាលៈទេសៈដទៃទៀត ដើម្បី បំផ្លាញក្រុមនោះ តាមន័យត្រង់”¹⁷²⁸។ តុលាការ ICJ បានគាំទ្រការបញ្ជាក់របស់សាលក្រមជំនុំ ជម្រះក្នុងសំណុំរឿង *Krstic* ដែលថា “នៅពេលមានការបំផ្លាញរាងកាយ ឬជីវសាស្ត្រ មានការ វាយប្រហារក្នុងពេលដំណាលគ្នាទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិវប្បធម៌ និងសាសនា និងនិមិត្តសញ្ញានៃក្រុម ដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ ដែលជាការវាយប្រហារដែលអាចត្រូវបានចាត់ទុកជាភ័ស្តុតាងនៃ ចេតនាបំផ្លាញរាងកាយក្រុមនោះ”¹⁷²⁹។

497. ជារួម អនុសញ្ញាប្រល័យពូជសាសន៍ និងច្បាប់ អ.វ.ត.ក ត្រូវបានដើម្បីមានន័យថា ល្អិតណាចារី បានប្រព្រឹត្តអំពើដែលបានរៀបរាប់ (ធាតុផ្សំសក្យានុម័ត) ចេតនាបំផ្លាញក្រុមនោះ “តាមន័យត្រង់” អាចបញ្ជាក់តាមរយៈភ័ស្តុតាងនៃចេតនាបង្កការបំផ្លាញដល់ក្រុមនោះ តាមរយៈអំពើដែលមិនបាន រៀបរាប់ក្នុងអនុសញ្ញាប្រល័យពូជសាសន៍ ឬច្បាប់ អ.វ.ត.ក។ ហេតុដូច្នេះ វាត្រូវឱ្យតុលាការពិនិត្យ មើលទម្រង់ដ៏ស្មុគស្មាញនៃអំពើដែលប្រព្រឹត្តទៅលើក្រុមដែលទទួលបានការការពារ ក្នុងការ ពិចារណាអំពី ធាតុផ្សំសក្យានុម័ត របស់ជនជាប់ចោទ។ តាមវិធីនេះ ការជម្លៀសស្រ្តី និងកុមារនៅ Srebrenica ពុំអាចត្រូវបានមើលរម្ងងឡើយ ដោយហេតុថាវា “ជាផ្នែក-ផ្នែកដ៏សំខាន់មួយ-នៃ ផែនការមួយ ដើម្បីប្រព្រឹត្តអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ទាក់ទងការសម្លាប់ ការជម្លៀសដោយបង្ខំ និង ការបំផ្លិចបំផ្លាញផ្ទះសម្បែង”¹⁷³⁰។

២. ទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក

498. ជនណាម្នាក់ដែលប្រព្រឹត្តអំពើដែលត្រូវបានហាមឃាត់ និងមានពិរុទ្ធពិបទប្រល័យពូជសាសន៍ ប្រសិនបើជននោះបានមានចេតនាបំផ្លាញក្រុមដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក។ តួលេខនៃជនរងគ្រោះពុំមានភាពចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ឡើយ¹⁷³¹។

499. សម្រាប់ចេតនាបំផ្លាញក្រុមមួយមួយផ្នែក ត្រូវតែមានការបង្ហាញថាជនជាប់ចោទបាន មានចេតនា បំផ្លិចបំផ្លាញផ្នែក ដ៏សំខាន់ នៃក្រុមដែលទទួលបានការការពារ¹⁷³²។ តួលេខតែមួយមុខគឺ “ពុំមែន ក្នុងករណីទាំងអស់ជាចំណុចបញ្ចប់នៃការស៊ើបអង្កេតឡើយ”¹⁷³³។ ការកំណត់ថាតើផ្នែកដែលត្រូវ បានដាក់ជាគោលដៅជាផ្នែកដែលសំខាន់ដែរឬទេ នឹងអាស្រ័យលើកត្តាមួយចំនួន។ ទំហំគួរត្រូវបាន វាយតម្លៃពុំមែនត្រឹមតែក្នុងលក្ខខណ្ឌដាច់ខាតឡើយ គឺថែមទាំងទាក់ទងនឹងចំនួនសមាជិកសរុបនៃ ក្រុមនោះ។ ប្រសិនបើផ្នែកនោះមានទំហំធំល្មមក្នុងលក្ខខណ្ឌទំនាក់ទំនងតំណាងឱ្យ ឬសំខាន់ ក្នុង ក្រុមនោះ ឬចាំបាច់សម្រាប់ការរស់រានរបស់ខ្លួន វាអាចត្រូវបានចាត់ទុកជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់¹⁷³⁴។ លក្ខខណ្ឌទាំងនេះពុំមែនជាលក្ខខណ្ឌពេញលេញឡើយ¹⁷³⁵។ ផ្នែកនេះត្រូវតែមានភាពសំខាន់គ្រប់ គ្រាន់ដែលការបំផ្លាញផ្នែកនេះ នឹងមានផលប៉ះពាល់ទៅលើ ឬគំរាមកំហែងទៅដល់ការរស់រាននៃ ក្រុមនេះទាំងមូល¹⁷³⁶។ លក្ខខណ្ឌតម្រូវនេះអាចត្រូវបានបំពេញនៅពេលដែល ជាឧទាហរណ៍ អ្នក ដឹកនាំក្រុមត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅសម្រាប់ការបំផ្លិចបំផ្លាញ¹⁷³⁷។
500. ចេតនាបំផ្លាញក្រុមមួយមួយផ្នែក អាចលាតសន្ធឹងត្រឹមតែទៅដល់តំបន់ភូមិសាស្ត្រតូចមួយ ដូចជា តំបន់មួយនៃប្រទេស ឬទីប្រជុំជន¹⁷³⁸។ តំបន់នៃសកម្មភាព ការគ្រប់គ្រងរបស់ចារី និងវិសាល ភាពដែលអាចមានរបស់ពួកគេ ជាកត្តាពាក់ព័ន្ធការវាយតម្លៃអំពីចេតនាបំផ្លិចបំផ្លាញផ្នែកដ៏សំខាន់ មួយនៃក្រុមដែលទទួលបានការការពារ¹⁷³⁹។ លទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់កត្តាទាំងនេះ និងទម្ងន់ពាក់ ព័ន្ធរបស់វា មានភាពខុសគ្នាអាស្រ័យទៅតាមកាលៈទេសៈនៃករណីនីមួយៗ¹⁷⁴⁰។

៣. ការបង្ហាញអំពីចេតនា

501. ក្នុងសំណុំរឿង *Krstic* អង្គជំនុំជម្រះតុលាការខ្លួនឯងនៃតុលាការ ICTY បានកត់សម្គាល់ឃើញ ថាចេតនាប្រល័យពូជសាសន៍ ពុំងាយទទួលបានឥទ្ធិពលពីភស្តុតាងផ្ទាល់ឡើយ ប៉ុន្តែមែងអាចត្រូវបាន ទាញចេញពីអង្គហេតុ និងកាលៈទេសៈនៃករណីនោះ¹⁷⁴¹។ អង្គហេតុទាំងនេះពុំចាំបាច់ជាផ្នែកមួយ នៃ *ធាតុផ្សំសក្យានុម័ត* នៃឧក្រិដ្ឋកម្មនេះឡើយ¹⁷⁴²។
502. កត្តាពាក់ព័ន្ធការវិភាគនេះអាចរួមបញ្ចូលបរិបទទូទៅ។ ការប្រព្រឹត្តិអំពើពុករលួយទៀត ដែលត្រូវ បានធ្វើឡើងជាប្រព័ន្ធសំដៅទៅលើក្រុមដដែល (មិនថាត្រូវបានប្រព្រឹត្តដោយជនល្មើសដដែល ឬ ជនដទៃទៀតឡើយ) ទំហំនៃអំពើឃោរឃៅដែលបានប្រព្រឹត្ត អាវុធដែលបានប្រើប្រាស់ និងវិសាល ភាពនៃរបួសរាងកាយដែលបានបង្ក ការដាក់ជាគោលដៅជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនៃជនរងគ្រោះ ដោយ សារពួកគាត់ជាសមាជិកនៃក្រុមណាមួយ ការធ្វើផ្ដន្ទាទម្ងន់អំពើបំផ្លិចបំផ្លាញ និងរើសអើង ការប្រើ

ប្រាស់ភាសាប្រមាថមក់ងាយទៅកាន់សមាជិកក្រុមដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ ការរៀបចំផែនការនៃការសម្លាប់ជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ¹⁷⁴³ សុន្ទរកថា ឬគំរោងនានាដែលជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ និងដែលផ្តល់យុត្តិកម្មដល់អំពើដែលមានចេតនាបំផ្លាញមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃក្រុម ដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ¹⁷⁴⁴ និងមនោគមន៍វិជ្ជានយោបាយដែលនាំឱ្យមានអំពើដែលបានលើកឡើងទាំងនោះ¹⁷⁴⁵។ ក្នុងការវាយតម្លៃភស្តុតាងនៃចេតនាប្រល័យពូជសាសន៍ តុលាការគួរពិចារណាថាតើភស្តុតាងទាំងអស់ដែលត្រូវបានយកមកបង្ហាញអំពីចេតនាផ្លូវចិត្តនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ដែរ ឬយ៉ាងណាជំនួសឱ្យការពិចារណាដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ថាតើជនជាប់ចោទមានចេតនាបំផ្លាញដែលទទួលបានការការពារ តាមរយៈអំពើពាក់ព័ន្ធនីមួយៗនៃអំពើប្រល័យទាំងសាសន៍ទាំងនោះដែរឬទេ¹⁷⁴⁶។

503. ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ពុំត្រូវឱ្យមានអត្ថិភាពនៃគោលនយោបាយ ឬផែនការអ្វីមួយឡើយ¹⁷⁴⁷ បើទោះបីជាអត្ថិភាពនៃគោលនយោបាយ ឬផែនការនោះ អាចបង្កការងាយស្រួលក្នុងដល់ការបង្ហាញភស្តុតាងនៃចេតនា និងនៃឧក្រិដ្ឋកម្មនោះក៏ដោយ¹⁷⁴⁸។ ល្អិតណាអាចមានការបង្ហាញថាមានចេតនាបំផ្លាញក្រុមនេះជាក់ស្តែង ទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក ចេតនាដែលនាំទៅដល់ការសម្រេចប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មនោះ (ដូចជាការកេងចំណេញផ្នែកនយោបាយ យោធា ឬសេដ្ឋកិច្ច ការភ័យខ្លាចការស្អប់ខ្ពើម ឬការសងសឹក) គឺពុំពាក់ព័ន្ធឡើយ¹⁷⁴⁹។ ការបង្កើតការលើកលែងសម្រាប់បុគ្គលមួយចំនួន ឬមនុស្សមួយក្រុម ក្នុងក្រុមដែលទទួលបានការការពារ ពុំដកចេញជាចាំបាច់នូវអត្ថិភាពនៃចេតនាប្រល័យពូជសាសន៍ ដរាបណាក្រុមដែលទទួលបានការការពារ នៅតែត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅជាសំខាន់សម្រាប់ការបំផ្លាញ¹⁷⁵⁰។

504. ការបំផ្លាញជាក់ស្តែងនូវក្រុមនោះ ឬសូម្បីតែការបំផ្លាញមនុស្សមួយចំនួនធំ ពុំមែនជាបុរេលក្ខខណ្ឌចំពោះការសម្រេចអំពីចេតនាប្រល័យពូជសាសន៍។ ការសម្លាប់តែមួយ ប្រសិនបើត្រូវបានប្រព្រឹត្តដោយអាទិចេតនា ដើម្បីបំផ្លាញក្រុមនោះទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក អាចជាអំពើប្រល័យពូជសាសន៍¹⁷⁵¹បានហើយ។ ស្រដៀងនេះ ការខកខានរបស់ចារីក្នុងការអនុវត្តចេតនារបស់គាត់ឱ្យបានពេញលេញ ដោយបន្ទាល់ទុកឱ្យអំពើប្រល័យពូជសាសន៍មានភាពមិនពេញលេញ ពុំដកចេញការសម្រេចអំពីចេតនាប្រល័យពូជសាសន៍¹⁷⁵²។ ពុំមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលថាចារីបានជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រប្រកបដោយប្រសិទ្ធផលបំផុត ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនៃការបំផ្លាញក្រុមដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ ឬផ្នែកនៃក្រុមនោះឡើយ¹⁷⁵³។

៤. ទម្រង់ជាធរមាននៃការទទួលខុសត្រូវ

505. មាត្រា ៤ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ចែងថា ការប៉ុនប៉ង និងការសមគំនិតប្រព្រឹត្តិអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ព្រមទាំងការចូលរួមក្នុងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ អាចត្រូវបានផ្ដន្ទាទោសនៅ អ.វ.ត.ក។ ដោយ ហេតុថាការប៉ុនប៉ង ឬការសមគំនិត ពុំត្រូវបានចោទប្រកាន់ក្នុងដីកាដោះស្រាយ សហព្រះរាជ អាជ្ញាកំហិតការវិភាគរបស់ខ្លួនត្រឹមអត្ថន័យនៃ “ការចូលរួមក្នុងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍”។
506. នៅពេលអានរួមគ្នាជាមួយមាត្រា២៩៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ឬ “ការចូលរួមក្នុងអំពើប្រល័យពូជ សាសន៍” បង្ហាញថា ទម្រង់រួមនៃការចូលរួមឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា ២៩ ៥ (ការប្រព្រឹត្តិ ការរៀបចំផែនការ ការអុជអាណ ការបង្គាប់បញ្ជា ការជួយនិងជំរុញ និងការទទួល ខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ) អាចអនុវត្តបានដូចគ្នាចំពោះមាត្រា ៤។
507. ពាក្យ “ការចូលរួម” ពុំមែនជាពាក្យសិល្បៈឡើយ។ អត្ថន័យសាមញ្ញរបស់វាគឺ “ការចូលរួមក្នុងអ្វី មួយ ដូចជា [...] ឧក្រិដ្ឋកម្មណាមួយ”¹⁷⁵⁴។ “ការចូលរួម” ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីសម្គាល់ជារួម ទៅដល់ទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវក្នុងការប្រព្រឹត្តិ ការរៀបចំផែនការ ការបង្គាប់បញ្ជា ការ អុជអាណ និងការជួយនិងជំរុញ ដែលរួមទាំងទាក់ទងនឹងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍នានា¹⁷⁵⁵។ លើស ពីនេះ មាត្រា ២៩៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ធ្វើឱ្យទម្រង់នៃការចូលរួមឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ អាចអនុវត្ត បានចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍៖ “ជនសង្ស័យណាមួយដែលមានផែនការញុះញង់ បញ្ជា ប្រព្រឹត្តិ ជួយនិងជំរុញក្នុងការរៀបចំផែនការ ឬការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មក្នុងមាត្រា [...] ៤ [...] នៃ ច្បាប់នេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវជាបុគ្គលចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មនេះ”¹⁷⁵⁶។ ក្រោមបញ្ញត្តិដែលនេះ ជនជាប់ ចោទអាចទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាថ្នាក់លើចំពោះអំពើប្រល័យពូជសាសន៍¹⁷⁵⁷។
508. លក្ខន្តិកៈនៃតុលាការ *មិនអចិន្ត្រៃយ៍* នានាចែងស្រដៀងនេះបន្ថែមពីលើបញ្ជីនៃអំពើដែលអាចផ្ដន្ទា ទោសបាន នូវអំពើនានាក្នុងបញ្ញត្តិស្តីពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍របស់ពួកគាត់ (ក្នុងករណីតុលាការ ICTY មាត្រា៤(៣)) ទម្រង់នៃការចូលរួមឧក្រិដ្ឋកម្មស្រដៀងទម្រង់នានាក្នុងមាត្រា២៩៥ (លក្ខន្តិកៈ តុលាការ ICTY, មាត្រា៧(១) និង៧(៣)) ដែលលក្ខន្តិកៈតុលាការ ICTY ចែងច្បាស់ថា អាច អនុវត្តចំពោះអំពើប្រល័យពូជសាសន៍។ ក្នុងការដោះស្រាយជាមួយ “ការត្រួតជាន់” នេះ អង្គជំនុំ ជម្រះតុលាការឧទ្ធរណ៍ ICTY បានសម្រេចថា “ទម្រង់នៃការចូលរួម” គួរត្រូវបាន “អានទៅក្នុង” មាត្រាច្បាប់ស្តីពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍នៃលក្ខន្តិកៈតុលាការ ICTY “ពីព្រោះលក្ខន្តិកៈនេះត្រូវបក ស្រាយដោយគោរពខ្លួននូវពាក្យពេចន៍ ដែលប្រើប្រាស់ដោយនីតិបុគ្គល”¹⁷⁵⁸។

509. អាស្រ័យហេតុនេះ អា អាខ អាចទទួលខុសត្រូវចំពោះអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ក្រោមទម្រង់ទាំងអស់នៃការចូលរួមឧក្រិដ្ឋកម្ម ដូចដែលបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា២៩^{៧៥៩}។ សហព្រះរាជអាជ្ញាភក់សម្គាល់ឃើញថា ការចូលរួមក្នុងសហឧក្រិដ្ឋកម្ម (“JCE”) គឺជា “ការប្រព្រឹត្តិ” ដែលស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃមាត្រា២៩នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក^{៧៦០} ហើយការទទួលខុសត្រូវចំពោះការចូលរួមក្នុង JCE គឺជាទម្រង់មួយនៃការទទួលខុសត្រូវ ដែលពាក់ព័ន្ធអំពើប្រល័យពូជសាសន៍^{៧៦១}។ ជាការពិត ចុងចោទមួយចំនួននៅតុលាការ ICTY និង ICTR ត្រូវបានផ្ដន្ទាទោសពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ អនុលោមតាមទម្រង់មូលដ្ឋាននេះ ពោលគឺ JCE I^{៧៦២}។

២. ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ

510. មាត្រា ៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ផ្តល់ឱ្យ អ.វ.ត.ក នូវយុត្តាធិការលើ CAH។ CAH ជាផ្នែកមួយនៃច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់ឯករដ្ឋាភិបាល CIL ក្នុងអំឡុងរយៈពេលនៃយុត្តាធិការពេលវេលារបស់ អ.វ.ត.ក^{៧៦៣}។ បទល្មើសជាក់លាក់រួមមាន ការធ្វើមនុស្សឃាត ការសម្លាប់ផ្តាច់ពូជ ការដាក់ជាទោសករ ការដាក់ពន្ធនាគារ ការធ្វើទារុណកម្ម ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ដោយហេតុផលនយោបាយ ពូជសាសន៍ និងសាសនា និងអំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត។ ធាតុផ្សំនៃបទល្មើសនីមួយៗក្នុងចំណោមបទល្មើសទាំងនេះ ត្រូវបានពិភាក្សាខាងក្រោម។

លក្ខខណ្ឌតម្រូវទូទៅ

511. CAH ក្រោមមាត្រា៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ខុសគ្នាដោយលក្ខខណ្ឌតម្រូវទូទៅដែលថា CAH ត្រូវបានប្រព្រឹត្ត “ជាផ្នែកមួយនៃការវាយប្រហារជាទូទៅ ឬជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធសំដៅលើប្រជាជនស៊ីវិល ដោយមូលហេតុជាតិសាសន៍ នយោបាយ ជាតិពន្ធុ ពូជសាសន៍ ឬសាសនា”^{៧៦៤}។ អនុលោមតាម CIL ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥ និយមន័យ CAH ពុំបានតម្រូវឱ្យមានចំណងពាក់ព័ន្ធទៅនឹងជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម ឬឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងសន្តិភាពឡើយ^{៧៦៥}។ ធាតុផ្សំនីមួយៗនៃលក្ខខណ្ឌតម្រូវ រួម ត្រូវបានលើកឡើងតាមលំដាប់លំដោយដូចខាងក្រោម។

ក) ការវាយប្រហារ

512. “ការវាយប្រហារ” គឺជាទង្វើដែលទាក់ទងការប្រព្រឹត្តិជាច្រើននូវអំពើហិង្សា ឬការធ្វើបាបប្រជាជនស៊ីវិល រួមទាំងការធ្វើបាបដែលត្រូវបានផ្ទុះបញ្ចាំងដោយបទល្មើសជាមូលដ្ឋានក្នុងមាត្រា៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក^{៧៦៦}។ អំពើទាំងឡាយដែលជាការវាយប្រហារពុំចាំបាច់ជាអំពើដែលអាចផ្ដន្ទាទោសបាន

ជា CAH ឡើយ និងមិនកំហិតត្រឹមការប្រើប្រាស់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធឡើយ¹⁷⁶⁷។ លើសពីនេះ “ការវាយប្រហារ” លើប្រជាជនស៊ីវិល គឺជាទស្សនទានមួយដាច់ដោយឡែកពីជម្លោះប្រដាប់អាវុធ។ ប្រសិនបើមានជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ការវាយប្រហារអាចមានមុន មានជាបន្តបន្ទាប់ ឬបន្ត តាមរយៈវា ដោយពុំចាំបាច់ជាផ្នែកមួយនៃជម្លោះប្រដាប់អាវុធឡើយ¹⁷⁶⁸។

១. ជាទូទៅ ឬជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ

513. ការវាយប្រហារត្រូវតែមានលក្ខណៈជាទូទៅ ឬ ជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ ដែលមួយណាក៏គ្រប់គ្រាន់ដែរ¹⁷⁶⁹។ ពាក្យ “ទូទៅ” សំដៅទៅដល់ “ការវាយប្រហារដែលមានលក្ខណៈទ្រង់ទ្រាយធំ និងចំនួនជនរងគ្រោះច្រើន”¹⁷⁷⁰ និងអាចត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយ “អានុភាពត្រួតតែងនៃសេរីនៃអំពើអមនុស្សធម៌ ឬអានុភាពទោលនៃអំពើអមនុស្សធម៌ដែលមានទំហំធំធេង”¹⁷⁷¹។ ពាក្យ “លក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ” ពុំតម្រូវឱ្យការវាយប្រហារមានទ្រង់ទ្រាយធំឡើយ ប៉ុន្តែទាក់ទងនឹង “ការរៀបចំអំពើហិង្សា និងភាពមិនអាចកើតមាននូវការកើតឡើងនូវអំពើហិង្សាដោយចៃដន្យ”¹⁷⁷²។ ភាពជាប្រព័ន្ធអាចត្រូវបានបង្ហាញតាមរយៈភស្តុតាងនៃ “ភាពផ្ដុំផ្គុំដែលមិនមែនចៃដន្យនៃទង្វើឧក្រិដ្ឋដែលស្រដៀងគ្នា”¹⁷⁷³។

២. សំដៅលើប្រជាជនស៊ីវិល

514. ការវាយប្រហារត្រូវតែ “សំដៅលើប្រជាជនស៊ីវិល”។ ចំណុចនេះតម្រូវថា ប្រជាជនស៊ីវិលជាគោលដៅចម្បង ជាជាងជនរងគ្រោះដោយចៃដន្យនៃការវាយប្រហារ¹⁷⁷⁴។

515. សញ្ញាណនៃ “ជនស៊ីវិល” សម្រាប់គោលបំណងនៃធាតុផ្សំនេះ សំដៅទៅដល់ជនទាំងអស់ដែលមិនមែនជាសមាជិកនៃកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធរបស់សត្រូវនានា ដែលបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងអវិភាព និងហេតុផ្លូវរួមបញ្ចូលបុគ្គលនានា ដូចជាសមាជិកនៃកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធដែលបានទម្លាក់អាវុធ និងជនទាំងឡាយដែលត្រូវបានដាក់ជា អ្នកបាត់បង់សមត្ថភាពប្រយុទ្ធ ដោយជំងឺរលូស ការឃុំឃាំង ឬបុព្វហេតុផ្សេងៗទៀត¹⁷⁷⁵។ ដូចដែលបានកត់សម្គាល់ដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងសំណុំរឿង Blaskic “ស្ថានភាពជាក់លាក់នៃជនរងគ្រោះនៅពេលដែលឧក្រិដ្ឋកម្មត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ជាជាងឋានៈរបស់គាត់ ត្រូវតែយកមកពិចារណាក្នុងការសម្រេចអំពីឋានៈរបស់គាត់ជាជនស៊ីវិល”¹⁷⁷⁶។ ដោយហេតុថាច្បាប់សង្គ្រាមទទួលស្គាល់ភាពស្របច្បាប់នៃការដាក់សត្រូវជាគោលដៅក្នុងជម្លោះមួយ វាមានភាពសមហេតុផលដែលថាការសម្លាប់ដោយស្របច្បាប់នៃយុទ្ធជនរបស់សត្រូវ ដែលពុំត្រូវបានដាក់ជា អ្នកបាត់បង់សមត្ថភាពប្រយុទ្ធ ត្រូវបានផាត់ចេញពី

វិសាលភាពនៃ CAH។ ក្នុងកាលៈទេសៈទាំងអស់ដទៃទៀត ជនទាំងឡាយដែលមានសិទ្ធិទទួលបាន ការការពារ គួរត្រូវបានចាត់ទុកជា “ជនស៊ីវិល” សម្រាប់គោលបំណងនៃមាត្រា៥។ ហេតុដូច្នេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនឯកភាពជាមួយយុត្តិសាស្ត្រនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និង អ.ជ.ត.ក ដែលបានសម្រេចថា ជនស៊ីវិលគួរត្រូវបានកំណត់និយមន័យ ដើម្បីដកចេញទាហាន ដែលបាត់បង់ សមត្ថភាពប្រយុទ្ធ^{១៧៧}។ ពាក្យ “នានា” ធានាថា CAH ពុំត្រូវបានកំហិតក្នុងការអនុវត្តទៅលើក្រុម ជនស៊ីវិលណាមួយ ដែលមានជាតិសាសន៍ ជាតិពន្ធុសង្គ្រាម ឬក៏នានានាដទៃទៀតឡើយ^{១៧៨}។

516. CAH អាចរួមបញ្ចូលការវាយប្រហាររបស់រដ្ឋមួយទៅលើប្រជាជនរបស់ខ្លួន^{១៧៩}។ ចំណុចនេះរួម បញ្ចូលកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ផ្ទាល់ខ្លួន របស់រដ្ឋ ឬអង្គការមួយ ដែលមានឋានៈជាជនស៊ីវិល សម្រាប់គោលបំណងនៃ CAH^{១៨០}។ ជំហរនេះស្របជាមួយការវិវត្តមុនសង្គ្រាមលោកលើកទី២ នៃ CAH^{១៨១} យុត្តិសាស្ត្រក្រោយសង្គ្រាមលោកលើកទីពីរទាំងអស់^{១៨២} លិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិមុនឆ្នាំ ១៩៧៥ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង CAH^{១៨៣} និងនិយាមសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិមុនឆ្នាំ១៩៧៥ ដែលការពារ សិទ្ធិជាសារវន្តដូចគ្នាជាមួយ CAH^{១៨៤} ដែលអនុវត្តចំពោះមនុស្សទាំងអស់របស់រដ្ឋ ដោយមិនគិត អំពីមុខរបររបស់ពួកគាត់ឡើយ^{១៨៥}។ លទ្ធផលនេះគឺជាការចាំបាច់ដ៏សមហេតុផល។ ក្នុងករណី ដែលជនរងគ្រោះជាកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ថាវី គុណភាពយុទ្ធជនរបស់ពួកគាត់គឺពុំ ពាក់ព័ន្ធទាល់តែសោះ។ និយមន័យ IHL នៃ “យុទ្ធជន” និង “ជនស៊ីវិល” ត្រូវបានសរសេរដើម្បី គ្រប់គ្រងជម្លោះប្រដាប់អាវុធ មិនថាជម្លោះប្រដាប់អាវុធថ្នាក់ជាតិឬអន្តរជាតិឡើយ រវាងកម្លាំង ប្រឆាំងដើម្បីបង្កើតសិទ្ធិនិងភារកិច្ចរបស់ពួកគាត់ទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមក ដែលជាចម្បងដើម្បីថា ជនណាខ្លះអាចត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅដោយស្របច្បាប់ និងដែលត្រូវតែទទួលបានការការពារ។ ក្នុងករណីដែលថាវី និងជនរងគ្រោះមិនចូលរួមក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធជាមួយគ្នា មិនថាវាកើតឡើង ក្នុងបរិបទនៃជម្លោះប្រដាប់អាវុធឬក៏អត់ឡើយ ដោយផ្ទេរជាយន្តការនូវពាក្យ “យុទ្ធជន” និង “ជន ស៊ីវិល” ដូចដែលវាត្រូវបានកំណត់និយមន័យក្នុង IHL ចូលទៅក្នុងច្បាប់នៃ CAH គឺមិនសមស្រប ទាំងស្រុង។ លើសពីនេះ វិធីសាស្ត្រនេះនឹងបង្កើតលទ្ធផលដែលមិនសមទំនងនៃការអនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋា ភិបាល ឬអង្គការមួយប្រព្រឹត្តិអំពើឃោរឃៅជាទ្រង់ទ្រាយធំដោយមាននិទណ្ឌភាព តាមរយៈការ កេណ្ឌអ្នកទាំងឡាយដែលខ្លួនកំពុងដាក់ជាគោលដៅទៅក្នុងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ។ វាក៏មានន័យ ថានគរបាលស៊ីវិលប្រដាប់អាវុធនឹងត្រូវបានការពារ ចំណែកទាហានដែលមិនមែនប្រដាប់អាវុធនឹង មិនត្រូវបានការពារឡើយ។

- 517. ពុំមានភាពចាំបាច់ដើម្បីបង្ហាញថាប្រជាជនទាំងអស់នៃតំបន់ភូមិសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធ ជាកម្មវត្ថុនៃការវាយប្រហារ។ “ប្រជាជនស៊ីវិល” ក៏អាចរួមបញ្ចូលអ្នកដែលមិនមែនជាជនស៊ីវិល ដោយមិនធ្វើឱ្យបាត់បង់លក្ខណៈជាជនស៊ីវិលរបស់ខ្លួន ដរាបណាប្រជាជនទាំងនោះជាចម្បងគឺជនស៊ីវិល¹⁷⁸⁶។
- 518. នៅពេលមានការបង្ហាញថាការវាយប្រហារជាទូទៅ ឬជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធទៅលើប្រជាជនស៊ីវិលបានកើតឡើង ពុំមានការចាំបាច់ដើម្បីបង្ហាញថា ជនរងគ្រោះនៃ CAH ជា “ជនស៊ីវិល” ឡើយ¹⁷⁸⁷ ។ ទាហានបាត់បង់សមត្ថភាពប្រយុទ្ធ ក៏អាចជាជនរងគ្រោះនៃ CAH ដែរ¹⁷⁸⁸។

៣. ការកំហិតឈឺផ្នែកយុត្តាធិការ

- 519. មាត្រា ៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក តម្រូវថា ការវាយប្រហារទៅលើប្រជាជនស៊ីវិល ត្រូវផ្អែកលើមូលហេតុជាតិសាសន៍ នយោបាយ ជាតិពន្ធុ ពូជសាសន៍ ឬសាសនា¹⁷⁸⁹។ លក្ខខណ្ឌតម្រូវនេះជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្នែកយុត្តាធិការ ដែលបង្រួមវិសាលភាពនៃយុត្តាធិការនៃ អ.វ.ត.ក លើ CAH នៅពេលប្រៀបធៀបជាមួយ CL ដែលមានជាធរមាននៅរវាងឆ្នាំ១៩៧៥ និង១៩៧៩¹⁷⁹⁰។

៤. ចំណងទាក់ទងរវាងអំពើរបស់ចារី និងការវាយប្រហារ

- 520. អំពើរបស់ចារីត្រូវតែជាផ្នែកមួយនៃការវាយប្រហារ។ ចំណងទាក់ទងដែលត្រូវបានតម្រូវរវាងអំពើរបស់ចារី និងការវាយប្រហារ មានធាតុផ្សំចំនួនពីរ៖ ការប្រព្រឹត្តិអំពើមួយដែលតាមរយៈលក្ខណៈនិងផលវិបាករបស់វា គឺជាផ្នែកមួយនៃការវាយប្រហារ¹⁷⁹¹។ ផ្ទុបជាមួយការដឹងឮរបស់ចារីដែលថាមានការវាយប្រហារទៅលើប្រជាជនស៊ីវិល និងថាអំពើរបស់គាត់ជាផ្នែកមួយនៃការវាយប្រហារនោះ¹⁷⁹²។
- 521. ទាក់ទងធាតុផ្សំទីមួយ អំពើនេះពុំចាំបាច់ត្រូវបានប្រព្រឹត្តិក្នុងអំឡុងពេលមានការវាយប្រហារ ដើម្បីទាក់ទងឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ទៅនឹងវាឡើយ។ អំពើណាមួយដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តមុន ឬក្រោយការវាយប្រហារចម្បង ឬគ្រាន់តែជាការវាយប្រហារនោះ នៅតែអាច ប្រសិនបើមានទំនាក់ទំនងគ្រប់គ្រាន់ត្រូវបានចាត់ទុកជាផ្នែកមួយនៃវា។ ប៉ុន្តែឧក្រិដ្ឋកម្មនេះត្រូវតែមិនមែនជាអំពើដាច់ដោយឡែកឡើយ។ ឧក្រិដ្ឋកម្មមួយត្រូវបានចាត់ទុកជាអំពើដាច់ដោយឡែក នៅពេលវាត្រូវបានដកចេញពីការវាយប្រហារនោះ ដែលបន្ទាប់ពីបានពិចារណាអំពីបរិបទនិងកាលៈទេសៈដែលវាត្រូវបានប្រព្រឹត្ត គេពុំអាចនិយាយដោយសមហេតុផលថាជាផ្នែកមួយនៃការវាយប្រហារនោះទេ¹⁷⁹³។ អំពើរបស់ជនជាប់ចោទ-សូម្បីតែនៅពេលដែលពួកគាត់ពុំមែនជាចារីផ្ទាល់-ត្រូវតែជាផ្នែកមួយនៃការវាយប្រហារ¹⁷⁹⁴។

522. សម្រាប់ធាតុផ្សំទីពីរ ការដឹងព្រំពីសេចក្តីលម្អិតនៃការវាយប្រហារពុំត្រូវបានតម្រូវឡើយ¹⁷⁹⁵។ វាមានភាពគ្រប់គ្រាន់ដែលថា ចារីនោះដឹងអំពីបទទូទៅដែលអំពើរបស់គាត់កើតឡើង¹⁷⁹⁶។ ចេតនា របស់ចារីគឺពុំមានភាពពាក់ព័ន្ធឡើយ¹⁷⁹⁷ ហើយវាពុំមានភាពចាំបាច់សម្រាប់ចារីដើម្បីចែករំលែកគោលបំណង ឬគោលដៅដែលនៅពីក្រោយការវាយប្រហារនោះឡើយ¹⁷⁹⁸។ វាក៏មិនពាក់ព័ន្ធផងដែរថាចារីមានចេតនាឱ្យអំពើរបស់គាត់ប្រព្រឹត្តសំដៅទៅលើប្រជាជន ដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ ឬគ្រាន់តែទៅលើជនរងគ្រោះរបស់គាត់¹⁷⁹⁹។

បទឃ្លីសជាក់លាក់

១. ការធ្វើមនុស្សឃាត

523. ការធ្វើមនុស្សឃាតត្រូវបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថាជា CAH ក្រោម CIL នៅឆ្នាំ១៩៧៥¹⁸⁰⁰។ លើសពីនេះ អា អាចប្រមើលឃើញ និងអាចដឹងថា គាត់អាចត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទមនុស្សឃាតជា CAH¹⁸⁰¹។

524. ធាតុផ្សំទី១ នៃការធ្វើជាមនុស្សឃាតជា CAH តម្រូវឱ្យមានភស្តុតាងនៃធាតុផ្សំចំនួន៣៖ (១) ការស្លាប់របស់ជនរងគ្រោះ និង(២) ថាការស្លាប់បានបង្កឡើងដោយអំពើសកម្មឬអំពើអាក្រក់របស់ចារី¹⁸⁰²។ សាកសពជនរងគ្រោះពុំត្រូវបានតម្រូវឱ្យមានជាចាំបាច់សម្រាប់ជាភស្តុតាងដើម្បីបង្ហាញអំពីការស្លាប់ឡើយ¹⁸⁰³។ ទាក់ទងលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃចំណងទាក់ទង ការបញ្ជាក់ថាការស្លាប់របស់ជនរងគ្រោះ “ត្រូវបានបង្កឡើងដោយ” អំពើអាក្រក់ឬអំពើសកម្មរបស់ចារី ពុំមានន័យថាវាចាំបាច់ជាមូលហេតុតែមួយគត់នៃការស្លាប់ឡើយ។ វាគ្រប់គ្រាន់ដែលថា ទង្វើរបស់ចារីបានរួមចំណែកគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដល់ការស្លាប់របស់ជននោះ¹⁸⁰⁴។ ទាំងអង្គហេតុនៃការស្លាប់របស់ជនរងគ្រោះ និងធាតុផ្សំនៃចំណងទាក់ទងអាចត្រូវបានសន្និដ្ឋានពីកាលៈទេសៈទាំងឡាយនៃសំណុំរឿងនោះ ល្អិតណាមានការបង្ហាញថា ការសន្និដ្ឋានដែលសមហេតុផលតែមួយគត់ គឺថាជនរងគ្រោះបានស្លាប់ដោយសារអំពើសកម្ម ឬអំពើអាក្រក់របស់ចារី¹⁸⁰⁵។ ការផ្ដន្ទាទោសពីបទមនុស្សឃាតពុំត្រូវបានដកចេញឡើយដោយសារការគ្មានលទ្ធភាពបង្ហាញត្រឹមត្រូវអំពីចំនួនមនុស្សស្លាប់ ឬកំណត់អត្តសញ្ញាណទៅតាមករណីនីមួយៗនូវចារីផ្ទាល់ និងជនរងគ្រោះរបស់ពួកគាត់¹⁸⁰⁶។ ការធ្វើឃាតនៃបុគ្គលម្នាក់អាចជាការ ធ្វើមនុស្សឃាតរបស់គាត់ នៅពេលដែលអំពើសកម្មឬអំពើអាក្រក់របស់ចារី “បាននាំឱ្យជនរងគ្រោះធ្វើសកម្មភាពដែលបាននាំទៅដល់ការស្លាប់របស់គាត់”¹⁸⁰⁷។

- 525. ការសម្លាប់ដោយគ្មានដំណើរការច្បាប់ ឬមិនស្របជាមួយការធានាអំពីដំណើរការត្រឹមត្រូវ ជាការធ្វើមនុស្សឃាត ពុំមែនជាការកាត់ទោសប្រហារជីវិតឡើយ¹⁸⁰⁸។ សិទ្ធិទទួលបានការមិនដកហូតជីវិតតាមអំពើចិត្ត ពុំអាចត្រូវបានអនុវត្តផ្ទុយបានឡើយ ទោះក្នុងកាលៈទេសៈបែបណាក៏ដោយ រួមទាំងក្នុងស្ថានភាពចាំបាច់របស់ជាតិ¹⁸⁰⁹ និងមិនអាចត្រូវបានដាក់ដើម្បីជះឥទ្ធិពលលើអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ឡើយ¹⁸¹⁰។
- 526. ចំពោះ ធាតុផ្សំអត្តនាម័ត គ្មានលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលថាការសម្លាប់ត្រូវតែគិតទុកជាមុនឡើយ¹⁸¹¹។ ធាតុផ្សំចេតនានេះ រួមបញ្ចូលចេតនាផ្ទាល់ក្នុងការសម្លាប់ព្រមទាំងការសម្លាប់ដោយ ចេតនាជាក់លាក់¹⁸¹²។

២. ការសម្លាប់រង្គាល

- 527. ការសម្លាប់ផ្តាច់ពូជត្រូវបានទទួលស្គាល់ជា CAH គិតត្រឹមឆ្នាំ១៩៧៥¹⁸¹³។ អេក អាន អាចប្រមើលឃើញ និងដឹងថា គាត់អាចត្រូវបានផ្ដន្ទាទោសពីបទសម្លាប់រង្គាលជា CAH¹⁸¹⁴។
- 528. បទឧក្រិដ្ឋនៃការសម្លាប់រង្គាលគឺជាការសម្លាប់ជាទ្រង់ទ្រាយធំ¹⁸¹⁵។ ធាតុផ្សំសក្យានុម័ត នៃការសម្លាប់រង្គាលជា CAH បង្កឡើងដោយអំពើសកម្មឬអំពើអាក្រក់ ឬការផ្សំបញ្ចូលគ្នា ដែលរួមចំណែកដល់ការស្លាប់របស់មនុស្សក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ¹⁸¹⁶។ តួនាទីរបស់ចារី អាចនៅពីចម្ងាយ ឬមិនផ្ទាល់¹⁸¹⁷ និងអាចរួមបញ្ចូលការបង្កើតលក្ខខណ្ឌរស់នៅ ដែលមានចេតនាបំផ្លាញមនុស្សមួយផ្នែកដូចជាការ ដកហូតចំណីអាហារ ឬថ្នាំសង្កូវ¹⁸¹⁸។ គ្មានលក្ខខណ្ឌដែលតម្រូវថាជនរងគ្រោះ “ត្រូវតែបានស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌនានា ដែលនាំទៅដល់ដោយជឿសមិនផុតពីការស្លាប់” ឡើយ¹⁸¹⁹។
- 529. ការផ្ដន្ទាទោសពីបទសម្លាប់រង្គាលត្រូវការការជឿជាក់ហួសពីវិមតិសង្ស័យ អំពីការកើតឡើងនូវការសម្លាប់ជាទ្រង់ទ្រាយធំ¹⁸²⁰។ គ្មានលក្ខខណ្ឌដែលតម្រូវថាការសម្លាប់នីមួយៗត្រូវបានបង្ហាញឱ្យហួសពីវិមតិសង្ស័យឡើយ ដរាបណាភស្តុតាងទាំងមូល មានការបង្ហាញហួសពីវិមតិសង្ស័យដែលថាការសម្លាប់ជាទ្រង់ទ្រាយធំបានកើតឡើង¹⁸²¹។ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជាក់លាក់ ការពិពណ៌នា និងការដាក់ឈ្មោះនៃជនរងគ្រោះ ពុំមែនជាធាតុផ្សំនៃបទឧក្រិដ្ឋសម្លាប់រង្គាលឡើយ¹⁸²²។ ដូចដែលអង្គជំនុំជម្រះតុលាការខ្មែរក្នុងសំណុំរឿង *Ntakirutiman* បានចង្អុលបង្ហាញ “ការតម្រូវឱ្យមានការកំណត់អត្តសញ្ញាណឱ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយនៃជនរងគ្រោះទាំងនោះ នឹង [...]”

បង្កើនបន្ទុកនៃការស្វែងរកភស្តុតាង ដល់កម្រិតមួយដែលវាអូសបន្លាយការកាត់សេចក្តីមួយចំនួនធំ ពីបទសម្លាប់រង្គាល។ ការកំណត់ចំនួនជាក់លាក់នៃការស្លាប់ក៏ពុំត្រូវបានតម្រូវឡើយ¹⁸²³។

530. គ្មានចំនួនអប្បបរមានីមួយគ្រោះ ត្រូវបានតម្រូវដើម្បីបំពេញលក្ខខណ្ឌដែលថា ការស្លាប់ត្រូវតែ មានទំហំ “ធំធេង” ឡើយ¹⁸²⁴។ ទោះជាសម្លាប់រង្គាលជា CAH ត្រូវបានប្រទះឃើញទាក់ទង ការសម្លាប់មនុស្សរាប់ពាន់នាក់ក៏ដោយ¹⁸²⁵ ក៏វាត្រូវបានប្រទះឃើញផងដែរទាក់ទងការសម្លាប់ មនុស្សក្នុងចំនួនតិចតួច¹⁸²⁶។ ជនរងគ្រោះក្នុងចំនួនច្រើនអាចជាស្ថានទម្ងន់ ទាក់ទងការផ្ដន្ទាទោស ប្រសិនបើវិសាលភាពនៃការសម្លាប់ ធំជាងវិសាលភាពដែលត្រូវបានតម្រូវសម្រាប់ការសម្លាប់ រង្គាល¹⁸²⁷។ អត្ថិភាពនៃ “សហកម្មនៃមនុស្សឃាតធំធេង” ពុំមែនជាធាតុផ្សំនៃការសម្លាប់រង្គាល ឡើយ¹⁸²⁸។

531. លក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃទំហំ ត្រូវតែវាយតម្លៃទៅតាមករណីនីមួយៗ ដោយពិចារណាអំពីកាលៈទេសៈ ដែលការសម្លាប់បានកើតឡើង¹⁸²⁹។ កត្តាពាក់ព័ន្ធរួមបញ្ចូល ក្នុងចំណោមប្រការផ្សេងៗ ពេល វេលា និងទីកន្លែងនៃការសម្លាប់¹⁸³⁰ ការជ្រើសរើសជនរងគ្រោះ និងលក្ខណៈដែលពួកគាត់ត្រូវបាន ដាក់ជាគោលដៅ¹⁸³¹ និងថាតើការសម្លាប់សំដៅទៅលើក្រុមសមូហភាព ជាជាងជនរងគ្រោះក្នុង ឋានៈជាបុគ្គលម្នាក់ៗដែរ ឬទេ¹⁸³²។ ប៉ុន្តែគ្មានលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលថាក្រុម ឬ (ផ្នែកមួយនៃ) ប្រជា ជនដែលត្រូវបានសម្លាប់មានលក្ខណៈសម្គាល់រួមគ្នា¹⁸³³ ឬថាវាមានចេតនាបំផ្លាញក្រុម ឬមួយ ផ្នែកនៃក្រុម ដែលជនរងគ្រោះជាសមាជិកឡើយ¹⁸³⁴។ ការត្រៀម និងការរៀបចំនៃឧក្រិដ្ឋកម្មនេះ ក៏អាចត្រូវបានពិចារណានៅពេលកំណត់អំពី ធាតុផ្សំសក្យានុម័ត នៃការសម្លាប់រង្គាលដែរ¹⁸³⁵។

532. ធាតុផ្សំនៃទំហំនៃបទឧក្រិដ្ឋសម្លាប់រង្គាល អាចត្រូវបានបង្ហាញដោយមូលដ្ឋានរួមដរាបណាការ សម្លាប់ទាំងនោះកើតចេញពីលំនាំដែលនៃទង្វើរបស់ជនជាប់ចោទ¹⁸³⁶ ដូចជាការសម្លាប់ដែលបាន កើតឡើងក្នុងប្រព័ន្ធមួយនៃមន្ទីរសន្តិសុខដែលគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋ។ ក្នុងករណីការសម្លាប់ជាទ្រង់ ទ្រាយធំជាលទ្ធផលនៃគោលនយោបាយមួយ ដែលតាក់តែង និងសម្របសម្រួលពីរដ្ឋាភិបាល មជ្ឈឹម ដោយបុគ្គលដែល ដែលបានមានចេតនាចង់ឱ្យការសម្លាប់កើតឡើងជាទ្រង់ទ្រាយធំ វានឹង មានភាពមិនសមទំនងឡើយ ក្នុងការសម្រេចថាបុគ្គលទាំងនោះមិនមែនជាអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះ ការសម្លាប់រង្គាល ដោយសារការសម្លាប់បានកើតឡើងនៅទីតាមទីកន្លែងជាច្រើន។

533. យោងតាម អ.ជ.ត.ក ធាតុផ្សំអត្ថនាម័ត មានចេតនាដើម្បីសម្លាប់មនុស្សជាទ្រង់ទ្រាយធំ ឬបង្កើត លក្ខខណ្ឌរស់នៅដែលត្រូវបានគិតទុកថានឹងនាំទៅដល់ការសម្លាប់មនុស្សមួយចំនួនធំ¹⁸³⁷។ ការដឹងព្យ

អំពីការស្តាប់ជាក់លាក់មិនត្រូវបានតម្រូវឡើយ¹⁸³⁸។ ចេតនាសម្លាប់ជនរងគ្រោះក្នុងចំនួនណាមួយជាក់លាក់¹⁸³⁹ ឬការដឹងពី “សហកម្មនៃមនុស្សឃាតធំធេង”¹⁸⁴⁰ ពុំមែនជាធាតុផ្សំនៃការសម្លាប់រដ្ឋាភិបាលឡើយ។

៣. ការដាក់ជាទាសករ

534. គ្មានការជំទាស់ឡើយដែលថាការដាក់ជាទាសករត្រូវបានទទួលស្គាល់ក្រោម CIL ជា CAH គិតត្រឹមឆ្នាំ១៩៧៥¹⁸⁴¹។ លើសពីនេះ អោ អាឌ អាចប្រមើលឃើញ និងដឹងថា គាត់អាចត្រូវបានកាត់សេចក្តីពីបទដាក់ជាទាសករជា CAH¹⁸⁴²។

535. ការដាក់ជាទាសករ ត្រូវបានកំណត់ថាជាការប្រើប្រាស់បុគ្គលណាមួយក្នុងនាមជាម្ចាស់សិទ្ធិអំណាចនានា¹⁸⁴³។ សញ្ញាណបង្ហាញអំពីការដាក់ជាទាសកររួមបញ្ចូល៖ “ការគ្រប់គ្រងលើការបំណាច់ការគ្រប់គ្រងលើបរិស្ថានរាងកាយ, ការត្រួតត្រាផ្លូវចិត្ត, វិធានការនានាដែលត្រូវបានអនុវត្តទប់ស្កាត់ការរត់គេច, ការបង្ខំ, ការគំរាមកំហែងអំពីការបង្ខំ ឬ ការបង្ខិតបង្ខំ, ការកំហិតពេលវេលាជាទាសករ, ការអះអាងអំពីភាពផ្តាច់មុខ, ការដាក់ក្រោមការប្រព្រឹត្តិបែបព្រៃផ្សៃ, ការបំពានបំពាន, ការត្រួតត្រាផ្លូវភេទ និងការងារពលកម្មដោយបង្ខំ”¹⁸⁴⁴។ ធាតុផ្សំនៃការដាក់ជាទាសករ អាចត្រូវបានបំពេញដោយមិនចាំបាច់មានភស្តុតាងអំពីការធ្វើបាបបន្ថែមឡើយ¹⁸⁴⁵។

536. ក្នុងការពិនិត្យសញ្ញាណទាំងនេះ យើងត្រូវតែកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃ “ភាពជាម្ចាស់”¹⁸⁴⁶ នោះគឺអង្គហេតុដែលបង្ហាញថា ជនរងគ្រោះត្រូវបានចាត់ទុកជាទំនិញ ដែលជាកម្មវត្ថុនៃ “ការកាន់កាប់កម្មសិទ្ធិ” ដែលគាត់អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ (ជាឧទាហរណ៍ សម្រាប់គោលបំណងផ្លូវភេទ ឬគោលបំណងដទៃទៀត) ត្រូវបានរក្សាប្រវត្តិផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និង/ឬបោះបង់ចោលនៅទីបំផុត¹⁸⁴⁷។ អ្វីដែលជាក់ស្តែងក្នុងសិទ្ធិអំណាចជាម្ចាស់គឺជាការខិតខំដើម្បីទទួលបានការចំណេញខ្លះៗ តាមរយៈការអនុវត្តសិទ្ធិអំណាចទាំងនេះ ទោះបីជានេះមិនមែនជាធាតុផ្សំបន្ថែមនៃឧក្រិដ្ឋកម្មនេះក៏ដោយ¹⁸⁴⁸។ រយៈពេលនៃពេលវេលានៃការដាក់ជាទាសករពុំមែនជាធាតុផ្សំនៃឧក្រិដ្ឋកម្មនេះឡើយ ប៉ុន្តែពេលវេលាអាចពាក់ព័ន្ធក្នុងការសម្រេចអំពីលក្ខណៈនៃទំនាក់ទំនងនេះ¹⁸⁴⁹។

537. ការធ្វើការងារពលកម្មដោយបង្ខំ ឬដោយមិនស្ម័គ្រចិត្តក៏អាចជាការដាក់ជាទាសករដែរ¹⁸⁵⁰។ គេត្រូវតែបង្ហាញថា បុគ្គលពាក់ព័ន្ធគ្មានជម្រើសពិតប្រាកដអំពីថាតើពួកគាត់នឹងធ្វើការងារដែរ ឬទេដែលជាការកំណត់លើអង្គហេតុ ដែលត្រូវតែធ្វើដោយពិចារណាអំពីសញ្ញាណនៃការដាក់ជាទាស

ករដែលត្រូវបានកំណត់¹⁸⁵¹។ អវតមាននៃសំណង ពុំមែនជាធាតុផ្សំនៃការដាក់ជាទាសករឡើយ ប៉ុន្តែអាចជាកត្តាភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធក្នុងការសម្រេចថា តើការងារពលកម្មនោះត្រូវបានធ្វើ ក្រោមការ បង្ខំដែរឬទេ¹⁸⁵²។

- 538. កង្វះការយល់ព្រមពីពុំមែនជាធាតុផ្សំនៃបទឧក្រិដ្ឋនៃការដាក់ជាទាសករដែរ ដោយហេតុថា ការ ដាក់ជាទាសករត្រូវបានកំណត់សម្គាល់ដោយការអនុវត្តសិទ្ធិអំណាចរបស់ចារី ប៉ុន្តែអាចពាក់ព័ន្ធ ផ្នែកភស្តុតាងទៅនឹងការបង្ហាញអំពីការអនុវត្តសិទ្ធិអំណាចជាម្ចាស់¹⁸⁵³។ អវតមាននៃការព្រម ព្រៀង អាចត្រូវបានសន្មតនៅពេលដែលការសម្តែងការព្រមព្រៀងមិនអាចធ្វើទៅបាន¹⁸⁵⁴ ដូចជា ករណីដែលជនរងគ្រោះរស់នៅក្នុង “បរិយាកាសនៃការភ័យខ្លាច”¹⁸⁵⁵។ ការកាលះទេសៈទាំងនេះ កង្វះការជំទាស់ ឬអវតមានការព្រមព្រៀងជាក់លាក់ និងកង្វះជាប្រចាំនូវការព្រមព្រៀង នឹងមិន ត្រូវបានបកស្រាយជាសញ្ញានៃការព្រមព្រៀងឡើយ¹⁸⁵⁶។ មានការសម្រេចថា ស្ថានភាពដែលមាន មនុស្សកុកកុញលើសលប់, កង្វះអនាម័យ, កង្វះដំណេក, កង្វះចំណីអាហារ, ទ្វារត្រូវបានចាក់សោ, ការវាយដំជាញឹកញាប់, ការបំពានផ្លូវចិត្ត និងស្ថានភាពរស់នៅបែបព្រៃផ្សៃ បានធ្វើឱ្យអ្នកជាប់ឃុំ យ៉ាងមិនអាចព្រមព្រៀងទៅនឹងការងារ និងថាការងារពលកម្មរបស់ពួកគាត់ត្រូវបានធ្វើក្រោមការ បង្ខំ¹⁸⁵⁷។
- 539. ចំពោះធាតុផ្សំអត្តនាម័ត គេត្រូវតែបង្ហាញថា ចារីបានអនុវត្តដោយចេតនានូវសិទ្ធិអំណាចនានា ឬ សិទ្ធិអំណាចទាំងអស់ដែលភ្ជាប់ទៅនឹងសិទ្ធិជាម្ចាស់¹⁸⁵⁸។

៤. ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង

- 540. ការដាក់ពន្ធនាគារត្រូវបានទទួលស្គាល់ជា CAH ដោយ CIL គិតត្រឹមឆ្នាំ១៩៨៥¹⁸⁵⁹។ លើសពីនេះ **អោ អាន** អាចប្រមើលឃើញ និងអាចដឹងថា គាត់អាចត្រូវបានកាត់សេចក្តីចំពោះការដាក់ ពន្ធនាគារក្នុងទម្រង់ជា CAH¹⁸⁶⁰។
- 541. **ធាតុផ្សំសក្យានុម័ត** នៃការដាក់ពន្ធនាគារ¹⁸⁶¹ តម្រូវថាសេរីភាពរបស់ជនណាម្នាក់ត្រូវបានដកហូត តាមទំនើងចិត្ត **នោះគឺ** ដោយគ្មានមូលដ្ឋានគតិយុត្តិសមស្រប និងដោយគ្មានដំណើរការត្រឹមត្រូវនៃ ច្បាប់¹⁸⁶²។ ប្រសិនបើច្បាប់ជាតិត្រូវបានលើកយកមកសំអាង មាត្រាច្បាប់ពាក់ព័ន្ធត្រូវតែមិនត្រូវ រំលោភច្បាប់អន្តរជាតិនោះទេ¹⁸⁶³។ ក្នុងការសម្រេចថា តើមូលដ្ឋាននិងនីតិវិធីសម្រាប់ការដកហូត ជាដំបូងនូវសេរីភាព មានភាពស្របច្បាប់ដែរ ឬទេ តុលាការអាចពិចារណាអំពីកត្តានានារួមបញ្ចូល

ថាគឺ៖ (i) ការចាប់ខ្លួនត្រូវបានធ្វើដោយផ្អែកលើដីកាដីកាមានសុពលភាពដែរ ឬទេ¹⁸⁶⁴ (ii) អ្នកជាប់ឃុំឃាំងបានទទួលដំណឹង នៅពេលចាប់ខ្លួនអំពីហេតុផលនៃការចាប់ខ្លួន¹⁸⁶⁵ (iii) អ្នកជាប់ឃុំឃាំងត្រូវបានជូនដំណឹងទាន់ពេលវេលាជាលម្អិតអំពីបទចោទប្រកាន់មកលើរូបគាត់ និង/ឬ ត្រូវបានចោទប្រកាន់ជាផ្លូវការ¹⁸⁶⁶ (iv) អ្នកជាប់ឃុំឃាំងត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីសិទ្ធិនីតិវិធីរបស់គាត់¹⁸⁶⁷ រួមបញ្ចូលការទទួលបានមេធាវី¹⁸⁶⁸ និង (v) អ្នកជាប់ឃុំឃាំងត្រូវបាននាំខ្លួនទាន់ពេលវេលាមកនៅចំពោះមុខបុគ្គលដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយច្បាប់ ឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិអំណាចយុត្តិធម៌ (ហើយបុគ្គលនោះជាបុគ្គលឯករាជ្យ មិនលម្អៀង)¹⁸⁶⁹។ អ្នកជាប់ឃុំឃាំងមានសិទ្ធិទទួលបាននីតិវិធី ដែលភាពស្របច្បាប់នៃការឃុំឃាំងរបស់គាត់ត្រូវបានសម្រេចដោយឆាប់រហ័សដោយតុលាការ និងដោះលែង ប្រសិនបើការឃុំឃាំងត្រូវបានរកឃើញថាមានភាពមិនស្របច្បាប់¹⁸⁷⁰។ គាត់ក៏មានសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ និងជាសាធារណៈក្នុងរយៈពេលសមស្រប ឬដោះលែង¹⁸⁷¹ និងទទួលបានការសន្មតជាមុនថាគ្មានទោស ទោះដរាបណាពិរុទ្ធភាពមិនទាន់ត្រូវបានបង្ហាញ¹⁸⁷²។ ហេតុដូច្នេះ “ការសង្ស័យ” ដែលជាធរណាម្នាក់អាចពាក់ព័ន្ធក្នុងក្បួនជាតិ គឺពុំទាន់គ្រប់គ្រាន់ជាមូលដ្ឋានគតិយុត្តិដើម្បីផ្តល់យុត្តិកម្មដល់ការឃុំឃាំងបុគ្គលនានា ដោយគ្មានដំណើរការត្រឹមត្រូវ, ដោយគ្មានបទចោទ, គ្មានការពិនិត្យភស្តុតាងតាមផ្លូវតុលាការ, គ្មានមេធាវីការពារក្តី និងគ្មានសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះ។

542. ចំពោះធាតុផ្សំអត្តនាម័ត គេត្រូវតែបង្ហាញថា ចារីបានមានចេតនាដកហូតតាមទំនើងចិត្តនូវសេរីភាពរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ ឬថាគាត់បានអនុវត្តដោយមានការដឹងព្រលឹងសមស្របដែលថាសកម្មភាពរបស់គាត់អាចបង្កឱ្យមានការដកហូតតាមទំនើងចិត្តនូវសេរីភាពរាងកាយ¹⁸⁷³។

៥. ការធ្វើទារុណកម្ម

543. ឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការធ្វើទារុណកម្មត្រូវបានទទួលស្គាល់ជា CAH គិតត្រឹមឆ្នាំ១៩៧៥¹⁸⁷⁴ និងក៏ជាឧក្រិដ្ឋកម្មក្រោមច្បាប់កម្ពុជានៅពេលនោះដែរ¹⁸⁷⁵។ អោ អាន អាចប្រមើលឃើញ និងដឹងថាគាត់អាចត្រូវបានកាត់សេចក្តីពីបទធ្វើទារុណកម្មជា CAH¹⁸⁷⁶។

544. ទាំង អ.ប.ជ និង អ.ជ.ត.ក បានសម្រេចថានិយមន័យ និងធាតុផ្សំនៃការធ្វើទារុណកម្មដែលមានក្នុងសេចក្តីប្រកាសឆ្នាំ១៩៧៥ ស្តីពីទារុណកម្ម បានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពី CIL ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥¹⁸⁷⁷។ លើសពីនេះ គិតត្រឹមឆ្នាំ១៩៧៥ ការហាមឃាត់ទារុណកម្មគឺជាបទដ្ឋានអាជ្ញាប្រឹក្សា¹⁸⁷⁸ ដែលតាមរយៈនេះ

បដិបញ្ញត្តិពុំត្រូវបានអនុញ្ញាត ទោះស្ថិតក្នុងកាលៈទេសៈបែបណាក៏ដោយ រួមទាំងក្នុងកាលៈទេសៈ បន្ទាន់សាធារណៈ ឬក្នុងនាមសន្តិសុខជាតិក៏ដោយ¹⁸⁷⁹។

545. ធាតុផ្សំសក្យានុម័ត នៃទារុណកម្មតម្រូវឱ្យអំពើសកម្មឬអំពើអាកម្មដែលបានបង្កការឈឺចាប់ឬទុក្ខ វេទនា មិនថាផ្នែករាងកាយ ឬផ្នែកផ្លូវចិត្តឡើយ¹⁸⁸⁰។ ក្នុងការសម្រេចថាអំពើសកម្មឬអំពើអាកម្ម ណាមួយ បង្កការឈឺចាប់ ឬទុក្ខវេទនា មានភាពចាំបាច់ដើម្បីពិចារណាអំពីកត្តាសក្យានុម័ត និង អត្ថនោម័តិទាំងអស់¹⁸⁸¹។ កត្តាសក្យានុម័តរួមបញ្ចូលភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃព្យសនកម្មដែលបានបង្ក។ លក្ខខណ្ឌអត្ថនោម័តអាចរួមបញ្ចូលអាយុ ភេទ ស្ថានភាពសុខភាពរបស់ជនរងគ្រោះ ឬផលវិបាក ផ្លូវកាយ ឬផ្លូវចិត្តនៃការប្រព្រឹត្តិទៅលើជនរងគ្រោះណាម្នាក់¹⁸⁸²។ បន្ថែមលើនេះ លក្ខណៈ និងបរិបទ នៃការបង្កការឈឺចាប់ ការគិតទុកជាមុន និងការបង្កើតនៃការធ្វើបាប ស្ថានភាពរាងកាយរបស់ ជនរងគ្រោះ មធ្យោបាយ និងវិធីសាស្ត្រដែលបានប្រើប្រាស់ និងតួនាទីរបស់ថ្នាក់ក្រោមរបស់ជនរង គ្រោះ ជាកត្តាពាក់ព័ន្ធទាំងអស់¹⁸⁸³។ ក្នុងកម្រិតដែលថាបុគ្គលណាម្នាក់ត្រូវបានធ្វើបាបអស់រយៈ ពេលជាយូរ ឬដែលថាគាត់បានស្ថិតក្រោមទម្រង់ដដែលៗ ឬទម្រង់ផ្សេងៗនៃការធ្វើបាប ភាព ធ្ងន់ធ្ងរនៃអំពើទាំងនោះគួរត្រូវបានវាយតម្លៃជាមួយ¹⁸⁸⁴។

546. គ្មានការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ពេញលេញអំពីអំពើនានាដែលអាចជាទារុណកម្មបានឡើយ¹⁸⁸⁵។ ផល វិបាកនៃអំពើសកម្មឬអំពើអាកម្ម ពុំចាំបាច់មានភាពជាក់ស្តែងទៅលើជនរងគ្រោះឡើយ¹⁸⁸⁶ គ្មាន កម្រិតអប្បបរមានៃការឈឺចាប់ដែលត្រូវតែបង្កឡើយឡើយ¹⁸⁸⁷ ហើយក៏គ្មានដែនកំណត់តម្រូវ ដែលថារបួសត្រូវតែលក្ខណៈអចិន្ត្រៃយ៍¹⁸⁸⁸។

547. អំពើដែលមានភាពធ្ងន់ធ្ងរគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីក្លាយជាទារុណកម្ម អាចកើតឡើងពីលក្ខខណ្ឌដែលបាន ដាក់លើអ្នកទោស និងបានរួមបញ្ចូលការវាយដំ, អំពើហិង្សាផ្លូវភេទ, ការមិនអនុញ្ញាតជាយូរនូវ ដំណេក, ចំណីអាហារ និងជំនួយផ្ទាំងសង្វាក់, ការទុកក្នុងភាពស្រពិចស្រពិលជាប្រចាំ, ការសម្លាប់ជា ការធ្វើគ្រាប់, និងការគំរាមធ្វើទារុណកម្ម, វេលាភស្តុតាងសន្តិវិធី, ឬសម្លាប់សាច់ញាតិ¹⁸⁸⁹។ ការរស់ នៅក្នុងសភាពអន្ទះសារ និងភាពស្រពិចស្រពិលជាប្រចាំ ដែលជាលទ្ធផលនៃការបំពានរាង កាយ និងការចាប់បង្ខាំង គឺជាទុក្ខវេទនាផ្លូវចិត្តដែលជាទារុណកម្ម¹⁸⁹⁰។ ស្រដៀងនេះ ការគំរាម ដែលអាចជឿជាក់បាននៃទារុណកម្មរាងកាយ គឺជាទារុណកម្មផ្លូវចិត្ត¹⁸⁹¹។ លើសពីនេះ បុគ្គលម្នាក់ អាចទទួលរងព្យសនកម្មផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងរ តាមរយៈការឃើញការប្រព្រឹត្តិទៅលើអ្នកដទៃ¹⁸⁹²។

តាមលក្ខណៈរបស់វា អំពើមួយចំនួនត្រូវបានចាត់ទុកជាការឈឺចាប់ធ្ងន់ធ្ងរ និងទុក្ខវេទនា។ អំពើទាំងនេះរួមបញ្ចូលការរំលោភសេចក្តីសន្តិវៈ¹⁸⁹³ អំពើហិង្សាផ្លូវភេទ¹⁸⁹⁴ និងការកាត់អវយវៈ¹⁸⁹⁵។

548. ក្រោមយុត្តិសាស្ត្ររបស់តុលាការ ICTY/ICTR ទោះបីជាវិធីចាំបាច់ប្រព្រឹត្តក្នុងឋានៈជាផ្លូវការក៏ដោយ¹⁸⁹⁶ ក៏ អ.ជ.ត.ក បានសម្រេចថា និយមន័យនៃទារុណកម្មដែលមានក្នុងសេចក្តីប្រកាសឆ្នាំ១៩៧៥ ស្តីពីទារុណកម្ម ដែលរួមបញ្ចូលលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃមន្ត្រីសាធារណៈ ថាជាការប្រកាសនៃ CIL ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥¹⁸⁹⁷។ អនុលោមតាមនិយមន័យនោះ អំពើសកម្ម ឬអំពើអកម្មត្រូវតែបានប្រព្រឹត្ត “ដោយ ឬតាមរយៈការញុះញង់របស់មន្ត្រីសាធារណៈ”¹⁸⁹⁸។

549. ទាក់ទងនឹងធាតុផ្សំអត្តនោម័ត ការឈឺចាប់និងទុក្ខវេទនាដែលជាទារុណកម្ម ត្រូវតែបង្កឡើងដោយចេតនា¹⁸⁹⁹។ អំពើសកម្ម ឬអំពើអកម្មត្រូវតែបានប្រព្រឹត្ត ឬបង្កើតឡើងដើម្បីសម្រេចលទ្ធផល ឬគោលបំណងណាមួយ។ គោលបំណងបែបនោះរួមបញ្ចូលការទទួលបានព័ត៌មាន ឬចម្លើយសារភាព, ការផ្ដន្ទាទោស, ការបង្ខិតបង្ខំ ឬការបំភិតបំភ័យ ឬការរើសអើង ដោយមូលហេតុណាមួយ ទៅលើជនរងគ្រោះ ឬតតិយបុគ្គល¹⁹⁰⁰។ គោលបំណងទាំងនេះពុំមានជាការរៀបរាប់ពេញលេញក្រោម CIL ឡើយ និងជំនួសមកវិញ វាគ្រាន់តែជាតំណាងប៉ុណ្ណោះ¹⁹⁰¹។ ពុំមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលថា អំពើនោះត្រូវបានប្រព្រឹត្តតែសម្រាប់គោលបំណងណាមួយ ដែលត្រូវបានហាមឃាត់ឡើយ និងដែលថា គោលបំណងនោះត្រូវតែជា “ផ្នែកមួយនៃចេតនា ពីក្រោយទង្វើនោះ ហើយវាពុំចាំបាច់មានភាពសំខាន់ ឬ គោលបំណងតែម្យ៉ាងឡើយ”¹⁹⁰²។

៦. ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយ ពូជសាសន៍ និងសាសនា

- 550. ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញជា CAH មានអត្ថិភាពក្រោម CIL គិតត្រឹមឆ្នាំ១៩៧៥¹⁹⁰³។ អា អាចប្រមើលឃើញ និងដឹងថា គាត់អាចត្រូវបានកាត់សេចក្តីចំពោះការទុក្ខបុកម្នេញជា CAH¹⁹⁰⁴។
- 551. ធាតុផ្សំសត្យានុម័ត នៃការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ គឺជាអំពើសកម្មឬអំពើអកម្មដែលរើសអើងជាក់ស្តែង និងដែលបដិសេធ ឬរំលោភសិទ្ធិជាសារវន្តដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ ឬច្បាប់សន្តិសញ្ញា¹⁹⁰⁵។

ក) អំពើសកម្ម ឬអំពើអាក្រក់ដែលបដិសេធរូបវណ្ណសិទ្ធិជាសារវន្ត

552. “អំពើធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ” អាចរួមបញ្ចូលបទល្មើសជាមូលដ្ឋានផ្សេងៗសម្រាប់ CAH ព្រមទាំងអំពើសកម្មឬអំពើអាក្រក់ដែលមានស្ថានទម្ងន់ ឬភាពធ្ងន់ធ្ងរដូចគ្នា មិនថាដោយដាច់ខ្សែក ឬផ្ដួបជាមួយអំពើដទៃទៀតឡើយ¹⁹⁰⁶។ អំពើសកម្មឬអំពើអាក្រក់ដទៃទាំងនេះអាចជា¹⁹⁰⁷ ប៉ុន្តែពុំចាំបាច់ត្រូវតែជា¹⁹⁰⁸ ឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិដោយខ្លួនវាផ្ទាល់ឡើយ។ ថាតើអំពើទាំងនោះពិតជាការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដែរឬទេ គឺជាការស៊ើបអង្កេតជាក់លាក់ទៅលើអង្គហេតុ¹⁹⁰⁹។
553. បរិបទដែលអំពើសកម្ម ឬអំពើអាក្រក់កើតឡើងមានសារៈសំខាន់ សម្រាប់គោលបំណងនៃការវាយតម្លៃអំពីស្ថានទម្ងន់ ឬភាពធ្ងន់ធ្ងរបស់វា¹⁹¹⁰។ កត្តាដទៃទៀតដែលគួរត្រូវបានពិចារណាក្នុងការវាយតម្លៃនោះរួមបញ្ចូល (i) ថាតើវាត្រូវបានប្រព្រឹត្តក្នុងបរិបទនៃ ឬជាផ្នែកមួយនៃហេតុការណ៍ក្នុងយុទ្ធនាការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញធំមួយ គោលដៅចុងក្រោយ និងលទ្ធផលចុងក្រោយនៃយុទ្ធនាការនោះ មានភាពធ្ងន់ធ្ងរក្រៃលែង ដែលបានបណ្តាលឱ្យមានការរំលោភយ៉ាងកម្រាលលើសិទ្ធិជាសារវន្ត¹⁹¹¹ និង (ii) ផលប៉ះពាល់នៃការរើសអើងដែលវាព្យាយាមលើកទឹកចិត្តក្នុងចំណោមមហាជនទូទៅទៅលើក្រុមដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅ¹⁹¹²។
554. ក្រោយពេលពិនិត្យល្អិតល្អន់អំពីយុត្តិសាស្ត្រពីតុលាការ IMT និងសាលាក្តីនានាដែលអនុវត្តអនុលោមតាម CCL10 អ.ជ.ត.ក បានសម្រេចថា “អំពើដទៃទៀតដែលគ្មានចែងក្នុងលិខិតុបករណ៍ទាំងនេះ ជាការរំលោភទៅលើសិទ្ធិបុគ្គលរួមទាំងសិទ្ធិមានទ្រព្យសម្បត្តិ, សិទ្ធិជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌, សិទ្ធិទទួលបានការការពារពីច្បាប់ដោយស្មើភាព, សិទ្ធិមានសញ្ជាតិ, ការងារ, ការអប់រំ, អាពាហ៍ពិពាហ៍, ភាពឯកជន និងសេរីភាពនៃការដើរហើរ”¹⁹¹³។ ក្នុងលក្ខណៈនេះ អំពើខាងក្រោមដែលគ្មានចែងជាក់លាក់ក្នុងមាត្រា៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ត្រូវបានចាត់ទុកជាអំពើនៃការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញនៅតុលាការ ICTY និង ICTR¹⁹¹⁴ ដែលមានដូចជាការបំផ្លិចបំផ្លាញអគារសាសនា¹⁹¹⁵ ការធ្វើឱ្យអាម៉ាស, ការបន្ទាបបន្ថោក និងការបំពានផ្លូវចិត្ត រួមបញ្ចូលទាំងការបង្ខំជនរងគ្រោះឱ្យមើលឬស្តាប់ទារុណកម្ម, ការសួរចម្លើយ និងភាពព្រៃផ្សៃដោយ ចែដន្យក្នុងជំរឿននានា¹⁹¹⁶ ការបំផ្លាញយ៉ាងព្រៃផ្សៃនូវទ្រព្យសម្បត្តិឯកជននិងសាធារណៈ ដោយរួមបញ្ចូលវិមានវប្បធម៌ និងទីកន្លែងសក្ការៈ¹⁹¹⁷ ការធ្វើការងារពលកម្មដោយបង្ខំ¹⁹¹⁸ ការជម្លៀសដោយបង្ខំ¹⁹¹⁹ ស្ថានភាពរស់នៅបែបអនុស្សរៈ¹⁹²⁰ ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ¹⁹²¹ ការបដិសេធសិទ្ធិទទួលបានការងារ សេរីភាពនៃការធ្វើដំណើរ ដំណើរយុត្តិធម៌ដ៏ត្រឹមត្រូវ និងការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រដ៏ត្រឹមត្រូវ¹⁹²² និងសម្តីស្តាប់ឆ្លើយ និងការ

អំពាវនាវឱ្យមានអំពើហិង្សា¹⁹²³។ ការបដិសេធនូវការប្រណិប័តន៍សាសនា ពិតជាវិលាភស្តីជា
សារវន្តក្នុងការទទួលបានសេរីភាពនៃគំនិត សម្បជញ្ញៈ និងសាសនា¹⁹²⁴។

ខ) ការរើសអើងជាក់ស្តែង

555. អំពើសកម្ម ឬអំពើអាក្រក់ត្រូវតែជាការរើសអើងជាក់ស្តែង¹⁹²⁵ ដែលនោះគឺជាត្រូវតែមានផលវិបាក
នៃការរើសអើងជាក់ស្តែង¹⁹²⁶។ អ.ជ.ត.ក បានសម្រេចថា ការរើសអើងជាក់ស្តែងកើតឡើង នៅ
ពេលជនរងគ្រោះត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅដោយសារជនរងគ្រោះជាសមាជិកជាក់ស្តែង ឬតាម
ការយល់ឃើញ ក្នុងក្រុមមួយ ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយចារីដោយមូលហេតុជាក់លាក់ ដែលមាន
ជាអាទិ៍ដូចជាមូលហេតុនយោបាយ ពូជសាសន៍ ឬសាសនា¹⁹²⁷ ហើយជនរងគ្រោះជាសមាជិក
ក្រុមនយោបាយ ពូជសាសន៍ ឬសាសនា ជាក់ស្តែងគ្រប់គ្រាន់¹⁹²⁸។ ក្រុមនេះអាចត្រូវបានផ្តល់
និយមន័យទូលាយដោយចារី។ នេះអាចក្នុងន័យអវិជ្ជមាន និងអាចរួមបញ្ចូលអ្នកយុបឃិតនិងអ្នក
ជួយ ព្រមទាំងជនសង្ស័យ¹⁹²⁹។ ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញអាចដាក់គោលដៅទៅលើក្រុមជាទូទៅ ដោយ
ពុំចាំបាច់មានអត្តសញ្ញាណ ឬរបៀបវារៈរួមណាមួយឡើយ¹⁹³⁰។

556. ទាក់ទងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយ គ្មានលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលថា ក្រុមដែលត្រូវ
បានដាក់ជាគោលដៅពិតជាប្រកាន់ទស្សនៈនយោបាយណាមួយជាក់លាក់ឡើយ¹⁹³¹។ ការធ្វើទុក្ខ
បុកម្នេញផ្នែកនយោបាយអាចកើតឡើង នៅពេលការរើសអើងត្រូវបានប៉ះពាល់យោងតាមចេតនា
ឬរបៀបវារៈនយោបាយ ទៅលើ ក្រុមណាមួយដោយផ្អែកលើការវាយតម្លៃបែបសត្យានុម័ត អំពី
ការគំរាមកំហែង ឬគ្រោះថ្នាក់ផ្នែកនយោបាយរបស់ក្រុមនោះ ចំពោះចារី¹⁹³²។ ក្រុម ឬក្រុម
ទាំងឡាយដែលត្រូវបានធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយ អាចរួមបញ្ចូលមនុស្សជាច្រើន
ប្រភេទដូចជា៖ មន្ត្រី និងសកម្មជននយោបាយ មនុស្សដែលប្រកាន់ទស្សនៈណាមួយ ការយល់
ឃើញ ឬជំនឿ មនុស្សដែលមានជាតិពន្ធុណាមួយ ឬសញ្ជាតិណាមួយ ឬមនុស្សដែលតំណាង
មជ្ឈដ្ឋានណាមួយនៃសង្គម (ឧទាហរណ៍ “បញ្ញវន្ត” បុព្វជិត ឬ គហបតី)¹⁹³³។

គ) ធាតុផ្សំអត្តនោម័ត

557. ចំពោះធាតុផ្សំអត្តនោម័ត ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញតម្រូវឱ្យមានការប្រព្រឹត្តិដោយចេតនានូវអំពើសកម្ម
ឬអំពើអាក្រក់ក្នុងបំណងរើសអើងដោយមូលហេតុនយោបាយ ពូជសាសន៍ ឬសាសនា¹⁹³⁴។ ចេតនា
រើសអើងតម្រូវថា ចារីបានអនុវត្តដោយមានចេតនាបង្កពូជសាសន៍ដល់ជនរងគ្រោះ ពីព្រោះជនរង

គ្រោះជាសមាជិកនៃសហគមន៍ ឬក្រុមណាមួយ¹⁹³⁵។ គ្មានលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលថា ចារីមានចេតនា ធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ- ពោលគឺចេតនាដកបុគ្គលដែលត្រូវបានដាក់ជាគោលដៅពីសង្គមឬមនុស្សជាតិ-ឱ្យ ហួសពីចេតនាវើសអើងឡើយ¹⁹³⁶។

558. ចេតនាត្រូវបានទាញសន្និដ្ឋាន “តាមរយៈការចូលរួមដោយចេតនារបស់ចារីក្នុងប្រព័ន្ធមួយ ឬសហ កម្មមួយដែលបានវើសអើង ដោយមូលហេតុនយោបាយ ពូជសាសន៍ ឬសាសនា”¹⁹³⁷។ ប៉ុន្តែ អត្ថិភាពនៃគោលនយោបាយវើសអើង ពុំមែនជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់បង្ហាញអំពីការធ្វើទុក្ខបុក ម្នេញឡើយ¹⁹³⁸។ ភស្តុតាងនៃការជាប់ពាក់ព័ន្ធនេះរវាងចារី និងក្រុមគោលដៅ ពុំដកចេញជាចាំបាច់ នូវអ្នកកំណត់អង្គហេតុពីការសម្រេច ដោយសមហេតុផលនូវចេតនាដែលត្រូវបានតម្រូវ ដើម្បី ប្រព្រឹត្តការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ¹⁹³⁹។

៧. អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត

559. “អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត” ត្រូវបានបង្កើតឡើងជា CAH ក្រោម CIL មុនឆ្នាំ១៩៧៥¹⁹⁴⁰។ លើសពីនេះ អោ អាន អាចប្រមើលឃើញ និងដឹងថា ទង្វើដែលនាំទៅដល់កម្រិតនៃ “អមនុស្សធម៌ ដទៃទៀត” អាចត្រូវបានផ្ដន្ទាទោសជា CAH¹⁹⁴¹។ “អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត” គឺ ជា ស្វ័យប្រវត្តិ ឧក្រិដ្ឋកម្មក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ¹⁹⁴²។ គ្មានលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលថា ផ្នែករាយរងនីមួយៗ ត្រូវបានកំណត់ជាបទល្មើស ជា CAH មួយដាច់ដោយឡែក ពីឆ្នាំ១៩៧៥-១៩៧៩ ឡើយ។ ដើម្បី តម្រូវដូច្នេះ នឹងធ្វើឱ្យប្រភេទនៃ “អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត” គ្មានអត្ថន័យ¹⁹⁴³។ ប៉ុន្តែ “អំពើ អមនុស្សធម៌ដទៃទៀត” គឺជាប្រភេទសេសសល់នៃ CAH ដែលកំណត់ជាបទល្មើសនូវទង្វើដែល បំពេញលក្ខខណ្ឌនៃ CAH មួយ ប៉ុន្តែពុំស្ថិតក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្មជាមូលដ្ឋានមួយក្នុងចំណោមឧក្រិដ្ឋកម្ម ជាមូលដ្ឋានដទៃទៀតដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ឡើយ¹⁹⁴⁴។ អំពើសកម្មឬអំពើអកម្មត្រូវបានមានលក្ខ ណៈស្រដៀងនឹងភាពធ្ងន់ធ្ងរស្រដៀងគ្នាទៅនឹងអំពើសកម្ម ឬអំពើអកម្មដទៃទៀតដែលត្រូវបានចាត់ ទុកជា CAH¹⁹⁴⁵។

560. អ.ជ.ត.ក ទើបបានសម្រេចថា ដើម្បីមានលក្ខណៈជាអំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត ធាតុផ្សំខាង ក្រោមត្រូវតែបំពេញ៖ (i) មានអំពើសកម្មឬអំពើអកម្មដែលមានភាពធ្ងន់ធ្ងរស្រដៀងទៅនឹងអំពើ ដទៃទៀតដែលត្រូវបានចាត់ទុកជា [CAH] (ii) អំពើសកម្មឬអំពើអកម្មនោះបានបង្កព្យសនកម្ម ឬរបួសផ្លូវចិត្ត ឬផ្លូវកាយធ្ងន់ធ្ងរ ឬជាការរាយប្រហារដ៏ធ្ងន់ធ្ងរទៅលើសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ជាតិ និង (iii) អំពើសកម្មឬអំពើអកម្មនោះត្រូវបានអនុវត្តដោយចេតនា¹⁹⁴⁶។

561. ថាតើទង្វើណាមួយបំពេញលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការចាត់ទុកជា “អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត” គឺជាសំណួរ រវាងអង្គច្បាប់និងអង្គហេតុ¹⁹⁴⁷។ ភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃអំពើទាំងនេះនឹងត្រូវវាយតម្លៃទៅតាមករណី នីមួយៗ ដោយពិចារណាអំពីកាលៈទេសៈនីមួយៗនៃករណីនោះ¹⁹⁴⁸ ហើយអង្គហេតុទាំងនោះត្រូវ វាយតម្លៃអំពីភាពធ្ងន់ធ្ងរបស់វាជាទូទៅ¹⁹⁴⁹។ កាលៈទេសៈនីមួយៗអាចរួមបញ្ចូលប្រភេទនៃអំពើ សកម្មភាពអំពើអកម្ម បរិបទដែលវាបានកើតឡើង កាលៈទេសៈផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ជនរងគ្រោះដែលរួម បញ្ចូល អាយុ ភេទ និងសុខភាព និងផលប៉ះពាល់លើរាងកាយ ផ្លូវចិត្ត និងស្មារតីនៃអំពើនោះ ទៅ លើជនរងគ្រោះ¹⁹⁵⁰។ គ្មានលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលថា ជនរងគ្រោះទទួលរងផលប៉ះពាល់រយៈពេល វែងឡើយ បើទោះបីចំណុចនេះអាចពាក់ព័ន្ធភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃអំពើទាំងនោះក៏ដោយ¹⁹⁵¹។ លក្ខខណ្ឌ តម្រូវនៃភាពធ្ងន់ធ្ងរអាចត្រូវបានបំពេញតាមរយៈការបង្ហាញថាសិទ្ធិ ដែលស្រដៀងការហាមឃាត់ នានា មានចែងក្នុងលិខិតុបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ ដែលមានជាធរមាននៅពេលវេលាពាក់ ព័ន្ធ¹⁹⁵²។ ការលេចធ្លោជារូបរាងក្រោយឆ្នាំ១៩៧៥ នូវនិយាមសិទ្ធិមនុស្សជាក់លាក់ជាងនេះ ដែល រួមបញ្ចូលនិយាមទាំងឡាយនៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ អាចជួយផ្តល់ការបញ្ជាក់បន្ថែមអំពីភាព មិនស្របច្បាប់នៃទង្វើមុន្នានោះ ដែលត្រូវបានចោទថាជា “អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត” និងអាចត្រូវ បានប្រើប្រាស់ជាមធ្យោបាយមួយ ដើម្បីវាយតម្លៃថាតើទង្វើនេះឈានដល់កម្រិតនៃភាពធ្ងន់ធ្ងរដែល ត្រូវបានតម្រូវដែរ ឬទេ¹⁹⁵³។
562. ហេតុដូច្នេះ អំពើដែលជាមូលដ្ឋានពុំតម្រូវ “និយមន័យ *គតិយុត្ត* និងធាតុផ្សំជាក់លាក់” ឡើយ¹⁹⁵⁴។ អ.ជ.ត.ក ទើបបានពន្យល់ថា “បញ្ហាសំខាន់ [...] គឺថាតើទង្វើនោះ ដោយពិចារណាអំពីកាលៈទេសៈ ជាក់លាក់នៃសំណុំរឿងដែលស្ថិតនៅចំពោះ បានបំពេញជាក់ស្តែងនូវនិយមន័យនៃអំពើអមនុស្ស ធម៌ដទៃទៀតដែរ ឬទេ”¹⁹⁵⁵។ ហេតុដូច្នេះ វាមិនមានភាពចាំបាច់ដើម្បីពិសោធអំពីអង្គហេតុទាំង ឡាយ ជាមួយធាតុផ្សំដែលត្រូវបានសន្មតនៃឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលជាដើមចមនៃអំពើអមនុស្សធម៌ដទៃ ទៀតឡើយ ប៉ុន្តែថាតើអង្គហេតុដែលត្រូវបានយកមកបញ្ចូលគ្នាគ្រង់ “លក្ខណៈនិងភាពធ្ងន់ធ្ងរ [គឺ] ស្រដៀងទៅនឹងអង្គហេតុនៃឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្ស ដែលមានរៀបរាប់ដែរឬទេ”¹⁹⁵⁶។
563. បន្ថែមពីលើអំពើទាំងឡាយដែលត្រូវបានលើកឡើងយ៉ាងលម្អិតបន្ថែមខាងក្រោម “អំពើអមនុស្ស ធម៌ដទៃទៀត” ត្រូវបានសម្រេចថារួមបញ្ចូល៖ ការប្រព្រឹត្តិបែបប្រៃប្រែង ការធ្វើឱ្យអាម៉ាសបែប អមនុស្សធម៌ ឬបែបបន្ទាបបន្ថោក¹⁹⁵⁷ ការធ្វើពេស្យាធារដោយបង្ខំ¹⁹⁵⁸ របួសផ្លូវកាយនិងផ្លូវចិត្ត ធ្ងន់ធ្ងរ¹⁹⁵⁹ ការកាត់អវៈយវៈ ការវាយដំ និងព្យាបាទកម្មរាងកាយធ្ងន់ធ្ងរក្នុងប្រភេទដទៃទៀត¹⁹⁶⁰ ស្ថានភាពនៃការឃុំឃាំងដែលមិនអាចទទួលយកបាន¹⁹⁶¹ អំពើហិង្សាផ្លូវភេទ¹⁹⁶² ការប្រើប្រាស់អ្នក

ជាប់ឃុំឃាំងជារាំងការពារ¹⁹⁶³ ការឃើញអំពើឧក្រិដ្ឋដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តទៅលើគ្រួសារ ឬ
មិត្ត¹⁹⁶⁴ ការកាត់ស្បែកដោយបង្ខំ ឬការត្រៀមដោយបង្ខំ¹⁹⁶⁵ ការសម្លាប់នៅចំពោះមុខកុមារ¹⁹⁶⁶
របួសដល់បាតុករ¹⁹⁶⁷ និងការសម្រាកដោយបង្ខំ¹⁹⁶⁸ ។

- 564. ក្នុងការបង្ហាញខ្លួនបន្ថែម អា អា ន ត្រូវបានចោទប្រកាន់ចំពោះអំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត ដែល
ផ្អែកលើការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈ ដែលបាន
កើតឡើង ដោយហេតុថា រដ្ឋអំណាចបានតម្រូវឱ្យមានការរួមមេត្រីនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ទាំងនោះ
លក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌នៃការឃុំឃាំង ការបំពានរងកាយរបស់អ្នកទោស និងការងារពលកម្មដោយ
បង្ខំ¹⁹⁶⁹ ។ ថាតើទង្វើដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើនីមួយៗក្នុងចំណោមអំពើទាំងនេះបំពេញធាតុផ្សំគតិយុត្ត
នៃ “អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត” ជា CAH យ៉ាងដូចម្តេចត្រូវបានពិភាក្សាខាងក្រោម ។

ក) ការវាយប្រហារទៅលើសេចក្តីផ្តើមរបស់មនុស្សជាតិ-លក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌នៃការឃុំឃាំង

- 565. ការវាយប្រហារទៅលើសេចក្តីផ្តើមរបស់មនុស្សជាតិបានបណ្តាលមកពីការដកហូតចំណីអាហារ,
ទឹក, ទីជម្រក, ជំនួយវេជ្ជសាស្ត្រ និងលក្ខខណ្ឌអនាម័យអប្បបរមាដែលគ្រប់គ្រាន់។ អង្គជំនុំជម្រះ
សាលាដំបូងបានសម្រេចថា ការដកហូតទាំងនេះអាចមានទម្ងន់ស្រដៀងទៅនឹង CAH ដែលត្រូវ
បានរៀបរាប់ អាស្រ័យទៅលើអង្គហេតុ និងហេតុដូច្នេះស្ថិតក្នុងរង្វង់នៃ “អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃ
ទៀត”¹⁹⁷⁰ ។ យោងតាម អ.វ.ត.ក និងយុត្តិសាស្ត្រអន្តរជាតិ ការដកហូតស្រដៀងនេះក្នុងបរិបទនៃ
ការឃុំឃាំង អាចជាអំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀតជា CAH¹⁹⁷¹ ។ ការដកហូតទាំងនេះត្រូវបានសម្រេច
ថាឈានដល់កម្រិតនៃភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃឧក្រិដ្ឋកម្មដទៃទៀត ដែលបានលើកឡើងក្នុងមាត្រា៥ នៃច្បាប់
អ.វ.ត.ក និងជាការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញជា CAH¹⁹⁷² ព្រមទាំងជាបទល្មើសនៃការប្រព្រឹត្តិបែបព្រៃផ្សៃ
ជាការរំលោភច្បាប់និងទំនៀមទម្លាប់សង្គ្រាមក្រោមលក្ខន្តិកៈតុលាការ ICTY¹⁹⁷³ ។ ក្នុងបរិបទនៃ
អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ការដកហូតដូចគ្នានេះត្រូវបានចាត់ទុកថាជាភស្តុតាងដែលបង្ហាញអំពី
ស្ថានភាពរស់នៅដែលនាំទៅរកការបំផ្លាញជារូបវន្តនូវក្រុមណាមួយ¹⁹⁷⁴ ។
- 566. ហេតុដូច្នេះ ការដកហូតបែបនេះអាចមានទម្ងន់ស្រដៀងទៅនឹង CAH ដែលត្រូវបានរៀបរាប់ និង
ហេតុដូច្នេះអាចស្ថិតក្នុងរង្វង់នៃ “អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត” ។

ខ) អាពាហ៍ពិពាហ៍ឆ្ងាយបង្ខំ

567. ក.ស.ច.ស និងតុលាការ SCSL បានទទួលស្គាល់ថា អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំអាចមានស្ថានទម្ងន់ទោសស្រដៀងគ្នានឹងឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ហេតុដូច្នេះហើយ វាអាចស្ថិតនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃ “អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងទៀត”¹⁹⁷⁵។ សិទ្ធិក្នុងការរួចផុតពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំមានសារៈសំខាន់ណាស់ ហើយជាសិទ្ធិដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ដែលបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិនៅថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤៨¹⁹⁷⁶។ លិខិតុបករណ៍ជាច្រើនផ្សេងទៀតដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥ ក៏ទទួលស្គាល់សារៈសំខាន់នៃការយល់ព្រមមុននឹងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ផងដែរ¹⁹⁷⁷។
568. អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំកើតមានឡើង នៅពេលដែលជនល្មើសបង្ខំបុគ្គលម្នាក់ ដោយប្រើកម្លាំងគម្រាមប្រើកម្លាំង ឬការបង្ខិតបង្ខំឱ្យធ្វើជាដៃគូរួមភេទ¹⁹⁷⁸។ “អាពាហ៍ពិពាហ៍” មានន័យថា វាជាទំនាក់ទំនងនៃភាពផ្តាច់មុខរវាង “ស្វាមី” និង “ភរិយា”¹⁹⁷⁹។ ដោយអាស្រ័យលើកាលៈទេសៈ “អាពាហ៍ពិពាហ៍” អាចនឹងពាក់ព័ន្ធដល់ករណីកិច្ចជាច្រើន ដូចជា ការរួមបរវេណី, ការធ្វើការងារក្នុងគ្រួសារ, ការមានផ្ទៃពោះ និងការថែទាំកូនចៅដែលកើតចេញពីចំណង “អាពាហ៍ពិពាហ៍” នេះ¹⁹⁸⁰ ហើយអាចនឹងជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិមួយ ឬច្រើន ដូចជា ការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ, ការរំលោភសេពសន្ថវៈ, ការបៀតបៀនផ្លូវភេទ ឬទាសភាពផ្លូវភេទក្នុងចំណោមឧក្រិដ្ឋកម្មដទៃទៀត¹⁹⁸¹។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំមិនមែនសុទ្ធតែជាបទល្មើសផ្លូវភេទនោះទេ ហើយអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំកើតមាន ដោយមិនគិតថា តើ “ស្វាមី” និង “ភរិយា” មានទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទដែរ ឬយ៉ាងណានោះឡើយ¹⁹⁸²។
569. កម្លាំងដែលបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្ខំឱ្យបុគ្គលម្នាក់រៀបការ ពុំមែនកម្រិតត្រឹមកម្លាំងផ្លូវកាយប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងរួមបញ្ចូលការគំរាមប្រើកម្លាំង ឬចាប់បង្ខំផងដែរ ដូចជា អាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលកើតចេញពីការភ័យខ្លាចអំពើហិង្សា, ការបង្ខិតបង្ខំ, ការឃុំឃាំង, ការគាបសង្កត់ផ្លូវចិត្ត ឬការរំលោភបំពានអំណាច ឬការទាញប្រយោជន៍ពីបរិយាកាសបង្ខិតបង្ខំ¹⁹⁸³។ ក្នុងករណីដែលមានការបង្ហាញថា បរិយាកាសមានលក្ខណៈបង្ខំខ្លាំង ដែលការអនុវត្តការជ្រើសរើសដោយសេរី មិនអាចធ្វើទៅបាននោះ ភាគីមិនអាចយល់ព្រមចំពោះអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំនោះឡើយ។ កាលៈទេសៈនានា ដែលឃើញមាននៅឡើយគ្រប់រឿងក្តីទាំងអស់ ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាជាឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម ឬឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ “ជារួមមក គឺសុទ្ធតែជាការចាប់បង្ខំទាំងអស់” ដែលពុំនាំ

ឱ្យមានការយល់ព្រមពិតប្រាកដ¹⁹⁸⁴។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ បរិយាកាសនៃការភាពភ័យខ្លាច¹⁹⁸⁵ ឬ ស្ថានភាពនៃការឃាត់ទុក ឬការឃុំឃាំង¹⁹⁸⁶ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជាឱ្យការយល់ព្រមដោយពិតប្រាកដក្លាយជាមោឃៈ។ នៅក្នុងបរិយាកាសនៃការចាប់បង្ខំ ផលប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធនានា ដែលជនរងគ្រោះនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំទទួលបានពីចារី ពុំបញ្ជាក់អំពីការយល់ព្រមចំពោះទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទដោយបង្ខំ ហើយក៏ពុំមោឃៈនូវលក្ខណៈឧក្រិដ្ឋនៃអំពើរបស់ចារីនោះដែរ¹⁹⁸⁷។

គ) ការរំលោភសេពសន្ថវៈ

570. ទោះជាការរំលោភសេពសន្ថវៈ ត្រូវបានចែងកំណត់ថាជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដាច់ដោយឡែកអនុលោមតាមមាត្រា ៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ក៏ដោយ ក៏អង្គបុរេជំនុំជម្រះ និងអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល បានសម្រេចថា ការរំលោភសេពសន្ថវៈពុំមែនជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដាច់ដោយឡែកនោះទេនៅក្នុងអំឡុងយុត្តាធិការពេលវេលារបស់ អ.វ.ត.ក¹⁹⁸⁸។ ទោះជាយ៉ាងណា អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានបញ្ជាក់ថា អង្គហេតុនានាដែលចាត់ទុកការរំលោភសេពសន្ថវៈជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ អាចត្រូវបានចាត់ទុកជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិនៅក្នុង “អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងទៀត”¹⁹⁸⁹។ ម្យ៉ាងទៀត តុលាការ ICTY តុលាការ ICTR តុលាការ SCSL និងតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ បានទទួលស្គាល់ទាំងអស់គ្នាថា ការរំលោភសេពសន្ថវៈគឺជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិមួយដោយឡែក¹⁹⁹⁰។ ការរំលោភសេពសន្ថវៈអាចចាត់ទុកផងដែរថាជាទារុណកម្មក្នុងករណីដែលធាតុផ្សំនៃអំពើធ្វើទារុណកម្មត្រូវរកឃើញ¹⁹⁹¹។ ហេតុដូច្នេះ ស្ថានទម្ងន់ដែលជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការចាត់ថ្នាក់ការរំលោភសេពសន្ថវៈថាជា “អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត” ត្រូវបានបំពេញយ៉ាងច្បាស់លាស់។

571. ទាក់ទងនឹងអត្ថន័យនៃពាក្យ “ការរំលោភសេពសន្ថវៈ” មានការខ្វែងយោបល់គ្នាខ្លះនៅក្នុងចំណោមអង្គជំនុំជម្រះរបស់ អ.វ.ត.ក និងតុលាការអន្តរជាតិនានា ចំពោះនិយមន័យរបស់ពាក្យនេះ។ នៅក្នុងដីកាដោះស្រាយសំណុំរឿង០០២ ក.ស.ច.ស បានយកតាមនិយមន័យដ៏ទូលាយដែលត្រូវបានអនុម័តដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃតុលាការ ICTR នៅក្នុងរឿងក្តី Akayesu¹⁹⁹² ដោយយល់ឃើញថា៖ “ដោយតម្រូវឱ្យរួមដំណេកក្រោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ¹⁹⁹³ ចារីបានធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះទទួលរងនូវការលុកលុយរាងកាយជាលក្ខណៈផ្លូវភេទតាមវិធីបង្ខំ ដោយមិនមានការព្រមព្រៀងពីជនរងគ្រោះ”¹⁹⁹⁴។ ទាំងបុរស និងស្ត្រី អាចជាកម្មវត្ថុចំពោះការលុកលុយរាងកាយ¹⁹⁹⁵ ហើយ អោ អាន ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាផ្លូវភេទដែល

បង្កើតបានជាការរំលោភលើផ្លូវភេទប្រឆាំងនឹងបុរស និងស្ត្រីតាមរយៈការរួមដំណេកដោយបង្ខំ ក្រោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ។

572. និយមន័យដែលមានលក្ខណៈចង្អៀតផ្សេងទៀតនៃពាក្យរំលោភសេពសន្ថវៈ ត្រូវបានបង្កើតឡើង។ នៅក្នុងសំណុំរឿង០០១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានអនុវត្តតាមតុលាការ ICTY ដោយបានកំណត់និយមន័យនៃធាតុផ្សំផ្នែករាងកាយឱ្យមានលក្ខណៈចង្អៀត ថាជាការបញ្ចូលអង្គជាតិ ទោះបីជាមិនបានស៊ីជម្រៅក៏ដោយ (ក) ទៅក្នុងរន្ធយោនី ឬរន្ធកូថរបស់ជនរងគ្រោះដោយអង្គជាតិរបស់ចារី ឬវត្ថុផ្សេងៗទៀតដែលប្រើប្រាស់ដោយចារី ឬ (ខ) ការបញ្ចូលតាមមាត់របស់ជនរងគ្រោះដោយអង្គជាតិរបស់ចារី នៅពេលដែលការបញ្ចូលអង្គជាតិនោះកើតឡើងដោយគ្មានការយល់ព្រមពីជនរងគ្រោះ¹⁹⁹⁶។ និយមន័យរបស់តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិស្ថិតនៅចន្លោះនិយមន័យទាំងពីរ ដោយទាមទារនូវលក្ខខណ្ឌថា៖ “ចារីបានឈ្លានពានរាងកាយរបស់បុគ្គលម្នាក់ដោយអំពើរបស់ខ្លួន ហើយបណ្តាលឱ្យមានការបញ្ចូលក្នុងផ្នែកណាមួយនៃរាងកាយរបស់ជនរងគ្រោះ ឬរបស់ចារីដោយប្រើប្រាស់នូវសរីរាង្គផ្លូវភេទ ឬនៅក្នុងរន្ធកូថ ឬរន្ធផ្លូវភេទរបស់ជនរងគ្រោះដោយប្រើប្រាស់វត្ថុ ឬផ្នែកណាមួយនៃរាងកាយ”¹⁹⁹⁷។

573. សហព្រះរាជអាជ្ញាលើកឡើងថា និយមន័យដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅតុលាការ ICTY តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ និងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងសំណុំរឿង០០១ មានវិសាលភាពចង្អៀតខ្លាំង ដោយសារនិយមន័យទាំងនេះត្រូវបានសរសេរឡើង ដើម្បីបំពេញទៅតាមអង្គហេតុជាក់លាក់នានាដែលចារីម្នាក់កំពុងបញ្ចូល ឬ (នៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិតែប៉ុណ្ណោះ) កំពុងត្រូវបានគេដាក់បញ្ចូលដោយផ្នែកណាមួយនៃរាងកាយរបស់ជនរងគ្រោះ ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីជនរងគ្រោះ។ និយមន័យនៃពាក្យ រំលោភផ្លូវភេទ ដែលកាន់តែច្បាស់លាស់ រួមបញ្ចូល និងអព្យាក្រឹតផ្នែកយេនឌ័រ នឹងតម្រូវឱ្យមានការបញ្ចូល ទោះបីជាមិនបានស៊ីជម្រៅក៏ដោយ ទៅក្នុងរន្ធយោនី ឬរន្ធកូថរបស់បុគ្គលម្នាក់ ដោយវត្ថុ ឬផ្នែករាងកាយណាមួយរបស់ជនណាម្នាក់ផ្សេងទៀត ឬការប៉ះពាល់ណាមួយទៅលើអង្គជាតិរបស់ជនណាម្នាក់ ដោយផ្នែកណាមួយនៃមាត់របស់ជនណាម្នាក់ផ្សេងទៀត ដោយគ្មានការយល់ព្រមរបស់ភាគីណាម្នាក់ ឬអ្នកចូលរួមទាំងពីរនាក់ក្នុងសកម្មភាពផ្លូវភេទនេះ។ នៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ណាមួយ ដោយមិនគិតថា តើវាឆ្លើយតប ឬមិនឆ្លើយតបទៅនឹងនិយមន័យផ្លូវច្បាប់នាពេលកន្លងមកនៃឧក្រិដ្ឋកម្មរំលោភផ្លូវភេទនេះ ការបង្ខំឱ្យជនណាម្នាក់ ឬជនណាមួយ ចូលរួមពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទដោយគ្មានការយល់ព្រមរបស់ពួកគេនោះ ច្បាស់ណាស់ គឺជាឧក្រិដ្ឋកម្មដ៏ធ្ងន់ធ្ងរមួយ ដូចទៅនឹងឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិផ្សេងទៀតដូច្នេះ

ដែរ¹⁹⁹⁸។ ការប្រព្រឹត្តនេះឆ្លើយតបយ៉ាងច្បាស់ទៅនឹងនិយមន័យនៃពាក្យ “អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត” ដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ ដែលបានបង្កឱ្យមានការឈឺចាប់ ឬព្យសនកម្មផ្លូវចិត្ត ឬផ្លូវកាយធ្ងន់ធ្ងរចំពោះជនរងគ្រោះ និងបានបង្កើតឱ្យមានការប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់សេចក្តីថ្លៃថ្នូរជាមនុស្សរបស់ជនរងគ្រោះ។

574. ការយល់ព្រមក្នុងគោលបំណងនេះ ត្រូវតែធ្វើឡើងដោយស្ម័គ្រចិត្ត ទៅតាមឆន្ទៈរបស់ជនរងគ្រោះ ដោយត្រូវយកមកវាយតម្លៃទៅតាមបរិបទកាលៈទេសៈជុំវិញនោះ¹⁹⁹⁹។ ការបង្ខំ ឬការគំរាមប្រើប្រាស់កម្លាំង អាចផ្តល់ជាភស្តុតាងនៃការមិនយល់ព្រម ក៏ប៉ុន្តែកម្លាំងពុំមែនជាធាតុផ្សំនៃការរំលោភសេចក្តីសន្តិវៈនោះទេ ហើយវាមានកត្តានានាក្រៅពីការបង្ខំដែលអាចធ្វើឱ្យអំពើនៃការបញ្ចូលផ្លូវភេទក្លាយជាការមិនយល់ព្រម ឬការមិនស្ម័គ្រចិត្តពីជនរងគ្រោះ²⁰⁰⁰។ ភស្តុតាងនៃការទប់ទល់ (ឬការបន្តទប់ទល់) ដោយជនរងគ្រោះ ក៏ពុំមែនជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវនោះដែរ²⁰⁰¹។ បុគ្គលម្នាក់អាចពុំមានសមត្ថភាពបង្ហាញការស្ម័គ្រចិត្តពិតប្រាកដ ប្រសិនបើទទួលរងនូវអសមត្ថភាពពីធម្មជាតិ ដោយការល្អងលោម ឬដោយសារវ័យ²⁰⁰²។ កាលៈទេសៈនានាដែលឃើញមាននៅស្ទើរគ្រប់រឿង គឺទាំងអស់ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាជាឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម ឬឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ “ជារួមមកសុទ្ធសឹងតែជាការចាប់បង្ខំទាំងអស់” ដែលវាពុំនាំឱ្យមានការយល់ព្រមពិតប្រាកដបាននោះទេ²⁰⁰³។ គេអាចប្រើប្រាស់ភស្តុតាងប្រយោលដើម្បីបង្ហាញថា មានការរំលោភលើផ្លូវភេទ²⁰⁰⁴។

ឃ) ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ

575. ក.ស.ច.ស អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃ អ.វ.ត.ក តុលាការ ICTY និងតុលាការ SCSL សុទ្ធតែបានទទួលស្គាល់ថា ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំអាចមានភាពធ្ងន់ធ្ងរគ្រប់គ្រាន់ជា “អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត” បើលក្ខខណ្ឌដទៃទៀតត្រូវបានបំពេញ²⁰⁰⁵។ តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិក៏ទទួលស្គាល់ផងដែរថា ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ គឺជាឧក្រិដ្ឋកម្មដាច់ដោយឡែកមួយទៀតនៃឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ²⁰⁰⁶។

576. ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំត្រូវបានរកឃើញថាកើតមានឡើងនៅពេលដែល៖ (i) បុគ្គលណាម្នាក់អាចត្រូវបានដកហូតសេរីភាពរបស់ខ្លួន ដូចជាតាមរយៈការចាប់ខ្លួន ការឃុំឃាំង ឬការពង្រត់ និង (ii) ការដកហូតសេរីភាពនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈការបដិសេធមិនបង្ហាញព័ត៌មានទាក់ទងនឹងជោគវាសនា ឬទីកន្លែងដែលបុគ្គលពាក់ព័ន្ធនោះស្ថិតនៅ ឬមិនទទួលស្គាល់ការដកហូតសេរីភាពនេះ ដោយបដិសេធចំពោះដំណោះស្រាយតាមផ្លូវច្បាប់ និងការធានាផ្នែកនីតិវិធីចំពោះបុគ្គលនោះ

និង (iii) ធាតុផ្សំទីមួយ និងទីពីរត្រូវបានអនុវត្តដោយភ្នាក់ងាររដ្ឋ ឬដោយមានការអនុញ្ញាត ការគាំទ្រ ឬការយល់ព្រមពីរដ្ឋ ឬអង្គការនយោបាយណាមួយ²⁰⁰⁷។

ង) ការរំលោភបំពានលើរាងកាយអ្នកទោស

- 577. យោងតាមយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក និងយុត្តាធិការអន្តរជាតិ ការរំលោភបំពានលើរូបរាងកាយ របស់អ្នកទោស អាចមានស្ថានទម្ងន់ដែលចាំបាច់ ដើម្បីបង្កើតបានជាអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗ ទៀតដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ²⁰⁰⁸។ ឧក្រិដ្ឋកម្មនេះក៏ត្រូវបានរកឃើញថាឈាន រហូតដល់កម្រិតធ្ងន់ធ្ងរនៃឧក្រិដ្ឋកម្មផ្សេងទៀត ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ហើយគឺជាការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ²⁰⁰⁹ ក៏ដូចជាបង្កើតបានជា បទល្មើសនៃការប្រព្រឹត្តិអំពើឃោរឃៅដែលជាការរំលោភច្បាប់ ឬទំនៀមទម្លាប់នៃសង្គ្រាម²⁰¹⁰។
- 578. ការរំលោភបំពានលើរូបរាងកាយរបស់អ្នកទោស ត្រូវបានរកឃើញថាពិតមាននៅពេលដែលអ្នក ទោសក្លាយជាកម្មវត្ថុចំពោះការវាយដំ ឬអំពើហិង្សាផ្សេងទៀត ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមានស្ថាន ទម្ងន់ស្រដៀងគ្នានឹងឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដែលមានចែងស្រាប់²⁰¹¹។ ដូច្នេះ ការវាយតម្លៃ លើអំពើដែលពាក់ព័ន្ធ មានការទាក់ទិនទៅនឹងថា តើអំពើទាំងនោះឈានដល់កម្រិតធ្ងន់ធ្ងរដែល តម្រូវឱ្យមានហើយឬនៅ មិនត្រឹមតែថាតើអំពើទាំងនោះអាចត្រូវបានពិពណ៌នា ឧទាហរណ៍ថាជា “ការវាយដំ”²⁰¹² នោះទេ។

ច) ពលកម្មដោយបង្ខំ

- 579. ច្បាប់អន្តរជាតិហាមឃាត់ការធ្វើពលកម្មដោយបង្ខំ ឬដោយមិនស្ម័គ្រចិត្ត²⁰¹³។ មិនថាការធ្វើពល កម្មត្រូវបានបង្ខំ ឬយ៉ាងណានោះទេ គឺសុទ្ធតែជាការសម្រេចចិត្តផ្នែកអង្គហេតុ ដែលត្រូវយកមក ពិចារណានៅក្នុងកាលៈទេសៈដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ តាមករណីជាក់ស្តែងនីមួយៗ²⁰¹⁴។ សរុប មក ត្រូវតែមានការបង្ហាញថា ជនរងគ្រោះពុំមានជម្រើសពិតប្រាកដទាក់ទងនឹងថា តើពួកគេនឹង ធ្វើការឬអត់²⁰¹⁵។ ស្ថានភាពចាប់បង្ខំអាចចាត់ទុកថាជាការមិនយល់ព្រមធ្វើការ ប៉ុន្តែការជឿជាក់ ជាអត្តនោម័តិរបស់ពលករ ដែលពួកគេត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើការ ក៏ត្រូវតែមានការគាំទ្រដោយភស្តុ តាងសត្យានុម័តផងដែរ ដើម្បីបង្កើតបានជាកង្វះការយល់ព្រម²⁰¹⁶។ កត្តាផ្សេងទៀតដែលត្រូវបាន លើកយកមកពិចារណានៅក្នុងការសម្រេចចិត្តនេះ មានការខ្វះខាតផ្នែកសំណង តួនាទីដែលងាយ រងគ្រោះរបស់កម្មករ ផលវិបាកដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថានឹងកើតឡើងចំពោះអ្នកដែលមិន

អាចឬគ្មានឆន្ទៈធ្វើការ ការអះអាងអំពីការកើតមានផលវិបាករយៈពេលកាន់តែវែងរបស់ពលករ ការពិតដែលថាកម្មករគឺជាអ្នកជាប់ឃុំ និងលក្ខខណ្ឌអមនុស្សធម៌ដែលកើតមាននៅក្នុងមន្ទីរឃុំ ឃាំង²⁰¹⁷។ អង្គជំនុំជម្រះទាំងពីរក៏បានពិចារណារឿងក្តី Pohl ពីសង្គ្រាមលោកលើកទី II ថាមាន ការពាក់ព័ន្ធ ដោយបានរកឃើញថា បើទោះបីជាជនរងគ្រោះបានទទួលរងការប្រព្រឹត្តយ៉ាងណាក៏ ដោយ ក៏ការធ្វើពលកម្មបែបកាតព្វកិច្ចដែលគ្មានសំណង គឺនៅតែជាទាសភាពដដែល²⁰¹⁸។

580. ដូចដែលបានពិភាក្សាខាងលើ ការធ្វើពលកម្មដោយបង្ខំអាចបង្កើតបានជាការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ នៅពេលដែលសញ្ញានៃកម្មសិទ្ធិបានកើតមានឡើងជាមួយគ្នា²⁰¹⁹។ អំពើនៃការធ្វើពលកម្មដោយបង្ខំ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងជាមួយចេតនាសេសសើង និងដែលមានអនុភាពនៃការត្រួតគ្នាដែលឈានដល់ កម្រិតស្ថានទម្ងន់នៃកម្មករដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ត្រូវបានរកឃើញថា បង្កើតឱ្យមានការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ដែលជាកម្មករក្រីក្រប្រឆាំងមនុស្សជាតិ²⁰²⁰។ នៅក្រៅបរិបទ ជាក់លាក់ទាំងនេះ សកម្មភាពនៃការធ្វើពលកម្មដោយបង្ខំ ដែល (i) មានកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរប្រហាក់ ប្រហែលទៅនឹងកម្មករក្រីក្រប្រឆាំងមនុស្សជាតិដទៃទៀត (ii) ដែលបានបង្កឱ្យមានការឈឺចាប់ ឬ ពូសកម្មផ្លូវចិត្ត ឬផ្លូវកាយធ្ងន់ធ្ងរ ឬបានបង្កើតឱ្យមានការប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ជាមនុស្ស និង (iii) ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយចេតនានោះ អាចបង្កើតឱ្យមានអំពើអមនុស្ស ធម៌ផ្សេងៗទៀត²⁰²¹។

ខ. ទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវ

581. មាត្រា ២៩ ថ្មី នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ចែងអំពីការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌជាបុគ្គលចំពោះជនជាប់ ចោទណាដែល៖ ១) មានផែនការ ញុះញង់ បញ្ជា ជួយនិងជំរុញ ឬប្រព្រឹត្តកម្មក្រីក្រ ដែលស្ថិតក្នុង យុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក និង ២) ថ្នាក់លើដែលមិនបានបង្ការ ឬដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះការប្រព្រឹត្តិ កម្មក្រីក្រ ដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ អ.វ.ត.ក ដោយអ្នកក្រោមបង្គាប់ខ្លួន។ ទម្រង់នៃការទទួល ខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌទាំងអស់នេះ នឹងបកស្រាយរៀបរាប់លម្អិតនៅផ្នែកខាងក្រោម។

១. ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌជាលក្ខណៈបុគ្គល

បានប្រព្រឹត្ត

សហឧក្រិដ្ឋកម្ម

582. សហឧក្រិដ្ឋកម្ម គឺជាទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវ ដែលដាក់ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌទៅលើបុគ្គលសម្រាប់អំពើដែលប្រព្រឹត្តឡើងដោយក្រុមមនុស្ស ដើម្បីជំរុញដល់ការរៀបចំឧក្រិដ្ឋកម្មម្ខាងៗ។ ការចូលរួមក្នុងសហឧក្រិដ្ឋកម្មមួយ គឺជាការប្រព្រឹត្តិក្នុងវិសាលភាពនៃមាត្រា ២៩ ថ្មីនៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក²⁰²²។ យុត្តាធិការអន្តរជាតិបានកំណត់ទម្រង់ខុសគ្នាចំនួនបីនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្ម ប៉ុន្តែមានអន្តរទំនាក់ទំនង៖ ទម្រង់ **មូលដ្ឋាន** (“សហឧក្រិដ្ឋកម្ម I”) ដែលអ្នកចូលរួមទាំងអស់បានប្រព្រឹត្តដោយផ្អែកលើគោលបំណងឧក្រិដ្ឋកម្មមួយ ហើយមានចេតនាដូចគ្នាក្នុងការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មចាំបាច់ស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក²⁰²³ ទម្រង់ **ជាប្រព័ន្ធ** (“សហឧក្រិដ្ឋកម្ម II”) ដែលជាទម្រង់បែកចេញពីទម្រង់មូលដ្ឋាន ដែលកំណត់លក្ខណៈដោយអត្ថិភាពរបស់ប្រព័ន្ធនៃការធ្វើបាបដែលរៀបចំ ដូចជាការឃុំឃាំង ឬជំរុំប្រមូលផ្តុំ²⁰²⁴ និងទម្រង់ **ទូលាយ** (“សហឧក្រិដ្ឋកម្ម III”) ដែលត្រូវបានសម្រេចថា កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីរបស់ អ.វ.ត.ក មិនអាចអនុវត្តបាន។

583. អ.ជ.ត.ក, អ.ប.ជ និង អ.ជ.ស.ដ បានសម្រេចដូចគ្នាថា ក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៥ ទាំងសហឧក្រិដ្ឋកម្មទម្រង់ទី១ និងសហឧក្រិដ្ឋកម្មទម្រង់ទី២ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជាទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវតាមច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ (CIL)²⁰²⁵ ហើយថា ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌ អនុលោមតាមទម្រង់ទាំងនេះ គឺអាចប្រមើលមើលដឹងថាជាបទល្មើស និងអាចដឹងថាមានច្បាប់ចែង²⁰²⁶។ អង្គជំនុំជម្រះទាំងអស់នេះបានសម្រេចថា សហឧក្រិដ្ឋកម្មទម្រង់ទី៣ មិនមានអត្ថិភាពទេនៅក្នុងច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥²⁰²⁷។

ក) ធាតុផ្សំសក្យានុម័ត

584. សហឧក្រិដ្ឋកម្មទម្រង់ទី១ មានភាពស៊ីគ្នាដោយផ្ទាល់ទៅនឹងអង្គហេតុនៃសំណុំរឿង០០៤/០២។ **ធាតុផ្សំសក្យានុម័ត** មានធាតុផ្សំបី។ ទីមួយ តម្រូវឱ្យមាន “មនុស្សច្រើន”²⁰²⁸។ មនុស្សទាំងអស់មិនចាំបាច់ត្រូវបានចាត់តាំងជារចនាសម្ព័ន្ធយោធា នយោបាយ ឬរដ្ឋបាលឡើយ²⁰²⁹។ ទោះបីជាការចាំបាច់ក្នុងការចង្អុលបង្ហាញថា មានមនុស្សជាច្រើនបានចូលរួមក្នុងសហឧក្រិដ្ឋកម្ម ប៉ុន្តែអ្នកចូលរួមអាចត្រូវបានកំណត់ជាប្រភេទ និងមិនចាំបាច់កំណត់ឈ្មោះរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗឡើយ²⁰³⁰។

585. ទីពីរ ចាំបាច់ត្រូវតែជាគោលបំណងរួម²⁰³¹ ដែលបង្កើតបានជា²⁰³² ការប្រព្រឹត្ត ឬចូលរួម²⁰³³ ក្នុង ការប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ដែលស្ថិតក្រោមយុត្តិការរបស់ អ.វ.ត.ក²⁰³⁴។ នាពេលថ្មីៗនេះ អ.ជ.ត.ក បានសម្រេចថា៖

ពុំចាំបាច់ថា អ្នកដែលយល់ស្របជាមួយគោលបំណងរួមជាក់ស្តែងត្រូវតែ មានចេតនា ចង់ឱ្យមានការប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋនោះទេ ដរាបណាអ្នកទាំងនោះបានទទួលស្គាល់ថា បទឧក្រិដ្ឋនឹងត្រូវប្រព្រឹត្តដើម្បីសម្រេចបានគោលបំណងចុងក្រោយ។ នេះអាចរួម បញ្ចូលបទឧក្រិដ្ឋ ដែលត្រូវបានគិតទុកជាមុនធ្វើជាមធ្យោបាយក្នុងការសម្រេចគោល បំណងរួមណាមួយនោះ បើទោះបីជាការប្រព្រឹត្តពុំមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ក៏ដោយ [...] ដូច្នេះ ប្រសិនបើគោលដៅនៃគោលបំណងរួមអាចសម្រេចបាន លុះត្រាតែមាន ការប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ និងមានការព្រមព្រៀងគ្នាបន្តសម្រេចគោលដៅនេះដោយពុំគិត ពីបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនោះ ទើបកំណត់ថា បទឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះមានរួមបញ្ចូលនៅក្នុង គោលបំណងរួម ព្រោះបើទោះបីជាពុំមានចេតនាផ្ទាល់ក៏ដោយ ក៏បទឧក្រិដ្ឋនេះត្រូវ បានគ្រោងទុកដោយគោលបំណងរួម។ បញ្ហាថាតើបទឧក្រិដ្ឋមួយមានរួមបញ្ចូលនៅ ក្នុងគោលបំណងរួមដែរឬយ៉ាងណានោះ ជាចម្បងគឺជាបញ្ហាអង្គហេតុ ដោយសារពុំ មានការព្រមព្រៀងច្បាស់លាស់ ទើបតម្រូវឱ្យធ្វើការវាយតម្លៃដោយពិចារណាលើ រាល់កាលៈទេសៈពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ រួមទាំងគោលដៅទូទៅនៃគោលបំណងរួម និង ភរនិយភាពដែលថា គោលបំណងរួមអាចសម្រេចបាន លុះត្រាតែមានការប្រព្រឹត្តបទ ឧក្រិដ្ឋ។ អ្វីដែលត្រូវកត់សម្គាល់គឺថា គោលបំណងរួមអាចរួមបញ្ចូលបទឧក្រិដ្ឋដែល ចារីពុំមានចេតនាប្រព្រឹត្ត ឬពុំដឹងច្បាស់លាស់[...] ²⁰³⁵ ។

អ្វីដែលស័ក្តិសមនឹងបញ្ជាក់នោះគឺថា នៅគ្រប់កាលៈទេសៈទាំងអស់ដែលបានពិណ្ឌនា ខាងលើ មានការយល់ស្របជាមួយ បើទោះបីជាកំណត់ក្តី ឬប្រយោលក្តី ទាក់ ទងនឹងបទឧក្រិដ្ឋរបស់អ្នកដែលបានយល់ស្របជាមួយគោលបំណងរួម។ ដូច្នេះ សមាជិកនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម ត្រូវទទួលយកការប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះជាគោលដៅ ទាំងជាផលវិបាកដែលរៀសមិនរួចនៃគោលបំណងបឋម ឬទាំងគ្មានការអើពើពី យថាហេតុដែលអាចកើតមាន ²⁰³⁶ ។

586. ហេតុដូច្នេះ មិនចាំបាច់ដែលថា គោលដៅចុងក្រោយនៃផែនការរួម ត្រូវតែជាឧក្រិដ្ឋនោះឡើយ ដរាបណាអ្នកចូលរួមមានចេតនាសម្រេចគោលដៅនោះតាមរយៈមធ្យោបាយឧក្រិដ្ឋ។ ទាំងគោលបំណង និងមធ្យោបាយដែលរៀបចំឡើងដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅនេះ អាចចាត់ទុកថាជាការរៀបចំ ឬផែនការរួម²⁰³⁷។ ហេតុដូច្នេះ គោលបំណងរួមមួយ នឹងជាបទឧក្រិដ្ឋ នៅទីណាដែលគោលបំណងរួមនេះមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងគោលនយោបាយ ដែលការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះត្រូវបានចាត់ថាជាការប្រព្រឹត្តិបទឧក្រិដ្ឋ²⁰³⁸។ មិនមានការកម្រិតកំណត់ចំពោះវិសាលភាពរបស់សហឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងលើកត្តាភូមិសាស្ត្រ ឬកត្តាផ្សេងទៀត។ ការទទួលខុសត្រូវរបស់ជនជាប់ចោទ “អាចចង្អៀត ឬទូលាយតាមផែនការដែលខ្លួនបានចូលរួមដោយចេតនា”²⁰³⁹។ ជាចុងក្រោយ គោលបំណងនេះមិនចាំបាច់ត្រូវបានរៀបចំ ឬបង្កើតឡើងពីមុនៗឡើយ។ គោលបំណងនេះ អាចកើតឡើងដោយឥតព្រៀងទុកមុន និងអាចត្រូវបានទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានពីអង្គហេតុ²⁰⁴⁰។
587. ទីបី ជនជាប់ចោទចាំបាច់ត្រូវចូលរួមនៅក្នុងគោលបំណងរួម²⁰⁴¹។ ជនជាប់ចោទមិនចាំបាច់ត្រូវចូលរួមនៅក្នុងការបង្កើតផែនការរួម²⁰⁴² ឬប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មឡើយ²⁰⁴³។ តួនាទីនៃសិទ្ធិអំណាចរបស់ជនជាប់ចោទ²⁰⁴⁴ ឬវត្តមានរបស់ជនជាប់ចោទក៏មិនចាំបាច់ដែរ នៅពេលប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មនោះ²⁰⁴⁵។ លើសពីនេះទៀត ការពិតដែលថា ការចូលរួមរបស់ជនជាប់ចោទត្រឹមតែ “តួនាទីជាប្រចាំ” របស់ជនជាប់ចោទនោះ នឹងមិនអាចដោះស្រាយគាត់បានដែរ²⁰⁴⁶។ ការតម្រូវ គឺត្រឹមតែថា គាត់បានចូលរួមតាមមធ្យោបាយមួយចំនួនក្នុងការជំរុញដល់គោលបំណងរួមប៉ុណ្ណោះ²⁰⁴⁷ ដែលបន្ទាប់មកមានឥទ្ធិពលដោយផ្ទាល់ ឬប្រយោលទៅលើការប្រព្រឹត្តិបទឧក្រិដ្ឋ²⁰⁴⁸។ ការចូលរួមចំណែកនោះអាចជាការចូលរួមទាំងស្រុង ឬចូលរួមមួយផ្នែកតាមរយៈវិធីអំពើអកម្ម²⁰⁴⁹។ ដូចដែលអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនៃតុលាការ SCSL បានពន្យល់ថា “លក្ខណៈដែលសមាជិករបស់សហឧក្រិដ្ឋកម្មធ្វើទំនាក់ទំនងគ្នា និងសហការគ្នា គឺអាចធ្វើឡើងតាមទម្រង់ជាច្រើនតាមការគិតឃើញរបស់អ្នកចូលរួម ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលបំណងឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់ពួកគេ”²⁰⁵⁰។
588. ការចូលរួមចំណែករបស់ជនជាប់ចោទ ចាំបាច់ត្រូវតែមានលក្ខណៈដុំកំភួន²⁰⁵¹ ប៉ុន្តែមិនតម្រូវថាមានលក្ខណៈចាំបាច់ ឬជាសារវន្តឡើយ²⁰⁵²។ ដូចនេះ វាមិនមែនជាលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ សម្រាប់ប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មណាមួយឡើយ²⁰⁵³។ ភាពចាំបាច់នៃការរួមចំណែកក្នុងសហឧក្រិដ្ឋកម្ម នឹងត្រូវសម្រេច ទៅតាមមូលដ្ឋានករណីជាក់ស្តែងនីមួយៗ ដោយពិចារណាទៅលើកត្តាជាច្រើនដូចជា៖ ទំហំ ភាពធ្ងន់ធ្ងរ និងវិសាលភាពនៃផែនការឧក្រិដ្ឋ និងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្ត តួនាទី ជាក់ស្តែង ឬតួនាទី តាមផ្លូវច្បាប់ របស់ជនជាប់ចោទ កម្រិតនិងប្រសិទ្ធភាពនៃការចូលរួមរបស់គាត់

ការថ្លែងជាសាធារណៈរបស់ជនជាប់ចោទដែលមានលក្ខណៈពាក់ព័ន្ធ និងការខិតខំប្រឹងប្រែងណាមួយក្នុងការទប់ស្កាត់ឧក្រិដ្ឋកម្ម²⁰⁵⁴។ ក្នុងការធ្វើការវាយតម្លៃនេះ អង្គជំនុំជម្រះគួរពិចារណាលើសកម្មភាពទាំងមូលរបស់ជនជាប់ចោទ ជាពិសេស ការចូលរួមចំណែកនានាមិនគួរត្រូវបានវាយតម្លៃដាច់ដោយឡែកពីគេនោះទេ²⁰⁵⁵។ ការចូលរួមចំណែកនេះត្រូវតែបានធ្វើឡើងចំពោះការប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ប៉ុន្តែត្រឹមតែត្រូវការការជំរុញនិងការគាំទ្រដល់ការប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ដោយប្រយោលប៉ុណ្ណោះ។ ដូច្នេះ សូម្បីតែសកម្មភាពដែលមើលពីខាងក្រៅពុំជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋក៏ដោយ ក៏អាចលើកយកមកពិចារណាបានដែរ នៅពេលកំណត់ថា តើជនជាប់ចោទបានចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដែរ ឬយ៉ាងណា²⁰⁵⁶។

589. អ.ជ.ត.ក បានសម្រេច²⁰⁵⁷ថា ប្រភេទអំពើប្រព្រឹត្តដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការចូលរួមចំណែកខ្លាំងក្នុងសហឧក្រិដ្ឋកម្មមានដូចខាងក្រោម៖

- (ក) បង្កើត ផ្ដួចផ្ដើម លើកកម្ពស់ ចូលរួមក្នុង និង/ឬ លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការបង្កើត និងអនុវត្ត [...] គោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលដើម្បីជំរុញគោលបំណងនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម។
- (ខ) ចូលរួមនៅក្នុងការបង្កើត ការគាំទ្រ ឬបន្ត [...] ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលនៅថ្នាក់ [ជាតិ] តំបន់ ក្រុង និងមូលដ្ឋាន [...] ដែលតាមរយៈស្ថាប័នទាំងនេះ [គាត់] អាចអនុវត្តគោលដៅនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម។
- (គ) គាំទ្រ លើកទឹកចិត្ត ជួយសម្រួល ឬចូលរួមក្នុងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន ដើម្បី [...] ទទួលបានការគាំទ្រ និងការចូលរួមដើម្បីសម្រេចនូវគោលដៅនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម។
- (ឃ) ដឹកនាំ ញុះញង់ លើកទឹកចិត្ត និងផ្តល់អំណាច [...] ដល់កងកម្លាំងឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើនានា ដើម្បីជំរុញគោលដៅនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម [...]។
- (ង) ចូលរួម គាំទ្រ ឬសម្រួលដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបដិសេធ ឬផ្តល់នូវព័ត៌មានដែលនាំឱ្យមានការយល់ច្រឡំ ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដល់តំណាងរបស់សហគមន៍អន្តរជាតិ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងសាធារណជន។

590. អ្នកចូលរួមក្នុងសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជា អាចត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលប្រព្រឹត្តឡើងដោយ ចារីផ្ទាល់ ដែលមិនមែនជាសមាជិកសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើមានការកំណត់ថា ឧក្រិដ្ឋកម្ម អាចត្រូវបានដាក់បន្ទុកទៅលើអ្នកចូលរួមសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជាយ៉ាងហោចណាស់ម្នាក់ ហើយថា អ្នក ចូលរួមម្នាក់នោះ នៅពេលប្រើប្រាស់ចារីផ្ទាល់ម្នាក់នោះ គឺធ្វើឡើង ដើម្បីជំរុញដល់គោលបំណង រួម²⁰⁵⁸។ ការបង្ហាញពីទំនាក់ទំនងរវាងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលកំពុងចោទជាបញ្ហា និងសមាជិកសហគមន៍ក្រីក្រ កម្ពុជា គឺត្រូវរាយការណ៍ផ្អែកលើមូលដ្ឋានជាក់ស្តែង²⁰⁵⁹។ ទំនាក់ទំនងនេះ អាចត្រូវបានកំណត់តាមរយៈការបង្ហាញថា សមាជិកសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជា (i) សហការគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយចារីផ្ទាល់ ឬចារី អន្តរការី ដើម្បីជំរុញដល់គោលបំណងរួម²⁰⁶⁰ (ii) ស្នើដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលទៅបុគ្គល ដែលមិនមែនជាសមាជិករបស់សហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជាឱ្យប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម²⁰⁶¹ ឬ (iii) ញុះញង់ បញ្ជា ជំរុញ ឬជួយដល់បុគ្គលដែលមិនមែនជាសមាជិករបស់សហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជាឱ្យប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម²⁰⁶²។ អាចមានភាពពាក់ព័ន្ធផងដែរចំពោះបញ្ហាថា តើឧក្រិដ្ឋកម្មត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយកងកម្លាំងស្ថិត ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់សមាជិកសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជា ឬយ៉ាងណា²⁰⁶³ ឬធ្វើសកម្មភាពឡើង ដើម្បី សម្របសម្រួលជាមួយកងកម្លាំង ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់សមាជិករបស់សហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុ ជា²⁰⁶⁴។
591. ប៉ុន្តែមិនមានការតម្រូវថា សមាជិកសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជា ប្រើប្រាស់ការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព²⁰⁶⁵ ឬតាមពិតគ្រាន់តែ “ការគ្រប់គ្រង និងឥទ្ធិពល”²⁰⁶⁶ ទៅលើចារីឡើយ។ ចារីនៃ ឧក្រិដ្ឋកម្ម ក៏ដូចជាជនជាប់ចោទ មិនចាំបាច់ត្រូវដឹងដោយផ្ទាល់ ឬមានការឯកភាពដោយផ្ទាល់ ក្នុងចំណោមពួកគេពាក់ព័ន្ធនឹងការព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មឡើយ²⁰⁶⁷។ បញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងបរិបទនៃ ការទទួលខុសត្រូវរបស់សហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជាទម្រង់ទី១ គឺថាតើសមាជិកសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជា បាន ប្រើប្រាស់អ្នកដែលមិនមែនជាសមាជិកសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជាឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើ ឆាតុឡូវសក្យានុម័ត នៃ ឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលបង្កើតបានជាផ្នែកនៃគោលបំណងរួមដែរ ឬយ៉ាងណា។ អ.ជ.ត.ក បានចាត់ទុក ទង្វើនេះថាជាទម្រង់នៃការប្រគល់អំណាចឱ្យចារីផ្ទាល់ ក្នុងការសម្រេចទាក់ទងទៅនឹងការអនុវត្ត ចុងក្រោយនៃអំពើសក្យានុម័ត ដោយកត់សម្គាល់ឃើញថា ការធ្វើទង្វើនេះ គឺដូចគ្នាទៅនឹងគោល គំនិតស្តីពី ចេតនាប្រយោល²⁰⁶⁸។ ពុំមានការកំណត់នោះទេថា តើអ្នកដែលមិនមែនជាសមាជិក សហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជាត្រូវមាន ឆាតុឡូវអត្ថនាម័ត រួមគ្នាជាមួយសមាជិករបស់សហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជា ឬ អ្នកនោះក៏ត្រូវដឹងអំពីអត្ថិភាពនៃសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជាដែរ²⁰⁶⁹។ ឧទាហរណ៍ ចារីប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ផ្ទាល់ ពុំចាំបាច់មានចេតនាប្រព្រឹត្តអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ដើម្បីឱ្យសមាជិករបស់សហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុ

រួម ដែលមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលពិតជាមានចេតនាបែបនេះ ឱ្យទទួលខុសត្រូវលើ អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ឡើយ²⁰⁷⁰ ។

592. ការកើតមានជម្លោះក្នុងចំណោមមេដឹកនាំនៅក្នុងអង្គការចាត់តាំងដំបូង ពុំប៉ះពាល់ទៅលើបញ្ហានៃ ការទទួលខុសត្រូវផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌស្ថិតក្រោមសហឧក្រិដ្ឋកម្មនោះឡើយ ដរាបណាធាតុផ្សំទាំង អស់សម្រាប់ទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវនេះ ត្រូវបានបង្ហាញឱ្យឃើញ²⁰⁷¹ ។ ផ្អែកតាមគោល ការណ៍នៃសញ្ញាណសហឧក្រិដ្ឋកម្ម ក្នុងចំណោមសមាជិកនានាដែលបានចូលរួមចំណែកក្នុងការ អនុវត្តគោលបំណងរួម បើទោះបីជាមានសមាជិកខ្លះមានស្វ័យភាពក្នុងកម្រិតមួយទាក់ទងនឹងការ អនុវត្តនូវទិដ្ឋភាពនានានៃគោលបំណងរួមនោះក៏ដោយ ក៏ពុំធ្វើឱ្យសមាជិកដទៃទៀតនៃសហឧក្រិដ្ឋ កម្មរួមរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះបានដែរ²⁰⁷² ។

ខ) ធាតុផ្សំអត្ថនោម័ត

593. ដើម្បីដាក់បន្ទុកលើការទទួលខុសត្រូវ អនុលោមតាមសហឧក្រិដ្ឋកម្មទម្រង់ទី១ ជនជាប់ចោទ ចាំបាច់ត្រូវរួមគ្នាជាមួយសមាជិកដទៃទៀតនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្ម ទាំងធាតុផ្សំអត្ថនោម័ត ដែលពាក់ ព័ន្ធក្នុងការប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មនៅក្នុងគោលបំណងរួម²⁰⁷³ នៅក្នុងពេលដែលពួកគេប្រព្រឹត្ត²⁰⁷⁴ និង ចេតនាចូលរួមក្នុងផែនការរួម ដែលមានគោលដៅអនុវត្តឧក្រិដ្ឋកម្មនោះ²⁰⁷⁵ ។ ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលមានចេតនាជាក់លាក់ដូចជា ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ឬអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ជនជាប់ចោទចាំ បាច់ត្រូវមានចេតនាជាក់លាក់ពាក់ព័ន្ធរួមគ្នា²⁰⁷⁶ ។ ចេតនាឧក្រិដ្ឋកម្មរួមគ្នា មិនតម្រូវឱ្យមានការ ពេញចិត្ត ឬការត្រេកអរផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ជនជាប់ចោទ ឬការផ្ដួចផ្ដើមផ្ទាល់របស់ជនជាប់ចោទក្នុង ការរួមចំណែកក្នុងសហឧក្រិដ្ឋកម្មឡើយ²⁰⁷⁷ ។ បន្ថែមលើនេះ ជនជាប់ចោទមិនតម្រូវឱ្យដឹងឮ អំពីហេតុការណ៍ឧក្រិដ្ឋកម្មជាក់លាក់ដែលកំពុងរងការចោទប្រកាន់នោះឡើយ²⁰⁷⁸ ។ ចេតនាអាច ទាញចេញពីការដឹងឮរបស់បុគ្គលម្នាក់ រួមជាមួយការចូលរួមជាបន្តនៅក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្មនោះ²⁰⁷⁹ ។ ភាពចាំបាច់ និងវិសាលភាពនៃការចូលរួមជាក់ស្ដែងរបស់បុគ្គលណាម្នាក់នៅក្នុងសហឧក្រិដ្ឋកម្ម រួម ក៏អាចជាប់ពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងការកំណត់ថា តើបុគ្គលនេះមានធាតុផ្សំអត្ថនោម័ត ដែលជា លក្ខខណ្ឌតម្រូវដែរ ឬទេ²⁰⁸⁰ ។

រៀបចំផែនការ

594. ជាតុផ្សំសក្យានុម័ត នៃ “ការរៀបចំផែនការ” តម្រូវថា មនុស្សម្នាក់ ឬច្រើននាក់បានចូលរួមក្នុងការរៀបចំអំពើសកម្ម ឬអកម្ម ដូច្នេះហើយគឺមានឥទ្ធិពលខ្លាំងក្លាទៅលើការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មដែលតាមអង្គហេតុ គឺត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើង²⁰⁸¹។ ហេតុដូច្នេះ ជនជាប់ចោទមិនចាំបាច់រៀបចំការប្រព្រឹត្តិកម្មម្នាក់ឯងនោះទេ²⁰⁸²។ ជនជាប់ចោទក៏មិនចាំបាច់ជាអ្នកបង្កើតការរៀបចំ ឬផែនការដែរ²⁰⁸³ ត្រឹមតែការអនុម័តយល់ព្រមទៅលើផែនការ ដែលបានស្នើឡើងដោយអ្នកដទៃ គឺគ្រប់គ្រាន់ហើយ²⁰⁸⁴។ ភស្តុតាងតាមកាលៈទេសៈអាចបង្ហាញភស្តុតាងអំពីអត្ថិភាពនៃផែនការ²⁰⁸⁵។ ការផ្ដន្ទាទោសចំពោះការរៀបចំផែនការមិនតម្រូវឱ្យមានការសម្រេចលើតួនាទីរបស់អាជ្ញាធរឡើយ²⁰⁸⁶។
595. ផែនការត្រូវតែអនុវត្ត ហើយបានចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម²⁰⁸⁷។ ទោះបីជាអំពើជាក់លាក់មួយអាចត្រូវបានចាត់ទុក ឬមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់នោះ គឺតម្រូវឱ្យមានការវាយតម្លៃតាមមូលដ្ឋានជាក់ស្តែង អនុលោមតាមភស្តុតាងជារួម²⁰⁸⁸។
596. ចំពោះខ្លឹមសារនៃផែនការ វាមិនចាំបាច់ត្រូវតែបង្កើតឡើងនូវការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មជាក់លាក់មួយឡើយ។ ផែនការអាចមានគោលដៅដែលត្រូវសម្រេចតាមរយៈការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម។ ហេតុដូច្នេះ លក្ខណៈស្របច្បាប់នៃប្រតិបត្តិការមួយ មិនធ្វើឱ្យជនជាប់ចោទរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌសម្រាប់ការរៀបចំផែនការឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តក្នុងសកម្មភាពនោះឡើយ ប្រសិនបើគោលដៅត្រូវបានសម្រេចតាមរយៈការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម²⁰⁸⁹។ ក្នុងករណីដែលជនជាប់ចោទរៀបចំផែនការសម្រាប់ការប្រព្រឹត្តិ ដែលមានគោលបំណងចម្បងក្នុងការវាយប្រហារដោយឥតវេសអឺងទៅលើប្រជាជនស៊ីវិលនោះ គឺគាត់រៀបចំផែនការការប្រព្រឹត្តិដែលបង្កើតបានជាឧក្រិដ្ឋកម្ម²⁰⁹⁰។
597. ចំពោះជាតុផ្សំអត្ថនោម័ត វិញ ជនជាប់ចោទចាំបាច់ត្រូវមានចេតនា ឬបានដឹងអំពីលទ្ធភាពចម្បងនៃការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម នៅពេលអនុវត្តផែនការ²⁰⁹¹។ ជាតុផ្សំអត្ថនោម័ត របស់ជនជាប់ចោទអាចទាញចេញពីកាលៈទេសៈនានា²⁰⁹²។ ក្នុងករណីដែលមានការសម្រេចថា ចារីផ្ទាល់បានដឹងឮថាកាលៈទេសៈអង្គហេតុ បង្កើតឱ្យមានឋានៈជាជនរងគ្រោះ (ឧ. ប្រជាជនស៊ីវិល យុទ្ធជនបាត់បង់សមត្ថភាពប្រយុទ្ធជាដើម) ការសម្រេចបែបនេះ គឺមិនចាំបាច់សម្រាប់ការផ្ដន្ទាទោសចំពោះការរៀបចំផែនការឡើយ²⁰⁹³។

ញុះញង់

598. ដើម្បីដាក់ឱ្យទទួលខុសត្រូវលើការញុះញង់ ជនជាប់ចោទ តាមរយៈអំពើសកម្ម ឬអកម្ម ជំរុញឱ្យ បុគ្គលម្នាក់ទៀតធ្វើសកម្មភាពណាមួយជាក់លាក់ ដែលមានឥទ្ធិពលធំធេងលើការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋ កម្ម²⁰⁹⁴។ ទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវមួយនេះត្រូវបានពិពណ៌នាថាជា “ការជំរុញ ឬការលើកទឹក ចិត្តផងដែរ²⁰⁹⁵”។ វាពុំមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវទាមទារឱ្យការញុះញង់ឡើង “ដោយផ្ទាល់ និងជាសា ធារណៈ” នោះទេ²⁰⁹⁶។ ទាំងអំពើសកម្ម និងទាំងអំពើអកម្មអាចបង្កើតបានជាការញុះញង់²⁰⁹⁷ ដែល អាចជាលទ្ធផលកើតឡើងដោយអំពើស្ងៀមស្ងាត់ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬដោយទម្រង់អ្វីក៏ដោយ របស់ជនជាប់ចោទដោយមិនចាំបាច់តែការនិយាយនោះទេ²⁰⁹⁸។ វាពុំចាំបាច់ត្រូវបង្ហាញឱ្យឃើញនូវ ពាក្យពេចន៍ញុះញង់ចំៗដែលបានប្រើប្រាស់ដោយជនជាប់ចោទឡើយ²⁰⁹⁹។
599. ដើម្បីឱ្យជនជាប់ចោទទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌលើការញុះញង់ គេត្រូវបង្ហាញថា បទឧក្រិដ្ឋមួយ ពិតជាត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងមែន²¹⁰⁰ ទោះបីជាវាពុំតម្រូវឱ្យបង្ហាញជាក់លាក់អំពីអត្តសញ្ញាណរបស់ អាទិចារីដែលបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋនោះក៏ដោយ²¹⁰¹។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការញុះញង់ត្រូវកើតឡើងមុន ហើយរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់លើការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម²¹⁰²។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី វាពុំចាំបាច់ត្រូវ បង្ហាញថា ឧក្រិដ្ឋកម្មនឹងពុំអាចកើតឡើងនោះទេ ប្រសិនបើគ្មានការចូលរួមពីជនជាប់ចោទ²¹⁰³។ តាមពិតជនជាប់ចោទ គ្រាន់តែបានជំរុញឱ្យជនម្នាក់ផ្សេងទៀតធ្វើសកម្មភាពក្នុងវិធីពិសេសណា មួយបានហើយ និងពុំចាំបាច់ទាល់តែប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬបទល្មើសជាក់លាក់ណាមួយនោះទេ²¹⁰⁴។
600. ជាពិសេសនៅក្នុងករណីនេះ ចំពោះការទទួលខុសត្រូវលើការញុះញង់ គឺចេតនាញុះញង់ឱ្យប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬការដឹងពីលទ្ធភាពចម្បងដែលថា ឧក្រិដ្ឋកម្មនោះនឹងត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយសារតែការ ញុះញង់²¹⁰⁵។ នៅក្នុងករណីដែលបានរកឃើញថា ចារីផ្ទាល់បានដឹងពីអំពើឋានៈរបស់ជនរងគ្រោះ (ឧ. ជនស៊ីវិល អ្នកបោះបង់ចោលការប្រយុទ្ធទ្រល។) ការរកឃើញបែបនេះពុំមានលក្ខណៈចាំបាច់ សម្រាប់ការសម្រេចលើពិរុទ្ធភាពចំពោះការញុះញង់នោះឡើយ²¹⁰⁶។

បញ្ហា

601. អំពើនៃការបញ្ហាកើតឡើង នៅពេលបុគ្គលម្នាក់ក្នុងឋានៈជាអ្នកមានអំណាចបង្គាប់ឱ្យបុគ្គលម្នាក់ ទៀតធ្វើសកម្មភាព ឬចូលរួមក្នុងអំពើអកម្មណាមួយដែលមានឥទ្ធិពលធំធេងលើការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋ កម្ម²¹⁰⁷។ វាពុំទាមទារលក្ខខណ្ឌដែលថា បុគ្គលដែលបានចេញបញ្ជា និងចារីផ្ទាល់មានទំនាក់ទំនង

រវាងថ្នាក់លើ និងអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ជាផ្លូវការនោះទេ²¹⁰⁸ ឬជនជាប់ចោទមានសិទ្ធិអំណាចគ្រប់ គ្រងយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពលើខ្លួននោះទេ²¹⁰⁹ ប៉ុន្តែគេត្រូវបង្ហាញភស្តុតាងថា ជនជាប់ចោទមាន អំណាចតាមផ្លូវច្បាប់ ឬតាមអង្គហេតុដែលបង្ខំឱ្យបុគ្គលម្នាក់ទៀតប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម²¹¹⁰។ អំណាច នេះអាចមានលក្ខណៈក្រៅផ្លូវការ ឬមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្នសុទ្ធសាធ²¹¹¹។

602. បញ្ហានេះពុំចាំបាច់ចេញជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬជាទម្រង់ពិសេសណាមួយនោះទេ²¹¹²។ បញ្ហា អាចចេញដោយជាក់លាក់ ឬដោយប្រយោល ហើយអាចបង្ហាញតាមស្ថានភាពបាន²¹¹³។ អត្ថិភាព នៃបញ្ហាអាចសន្និដ្ឋានតាមរយៈកត្តានានា រួមទាំងចំនួននៃអំពើខុសច្បាប់ ចំនួន និងប្រភេទបុគ្គលិក ពាក់ព័ន្ធ សិទ្ធិអំណាចគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងអំណាចដឹកនាំលើបុគ្គលិក សម្ភារៈពាក់ ព័ន្ធ និងការកើតឡើងក្នុងលក្ខណៈទូទៅនៃអំពើខុសច្បាប់ស្រដៀងគ្នា ចង្វាក់តាក់ទិកនៃប្រតិបត្តិការ វិធីប្រព្រឹត្តអំពើស្រដៀងគ្នា ទីតាំងដែលថ្នាក់លើស្ថិតនៅនាពេលនោះ និងការដឹងព្រហ្មទណ្ឌរបស់ថ្នាក់លើ អំពីអំពើព្រហ្មទណ្ឌដែលបានប្រព្រឹត្តនៅក្រោមការដឹកនាំរបស់ថ្នាក់លើនោះ²¹¹⁴។

603. ជនជាប់ចោទពុំចាំបាច់ចេញបញ្ហាដោយផ្ទាល់ដល់ចារីផ្ទាល់នោះទេ។ ការទទួលខុសត្រូវលើការ បញ្ហា អាចជាលទ្ធផលកើតឡើងក្នុងករណីដែលជនជាប់ចោទបានចេញ បានផ្តល់អំណាច ឬបើមិន ដូច្នោះទេ ផ្ទេរបញ្ហានោះ រួមទាំងតាមរយៈអន្តរការីផងដែរ²¹¹⁵។ បញ្ហាចាំបាច់ត្រូវចេញមុន និងចូល រួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់លើឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនាពេលក្រោយមក²¹¹⁶។ ប៉ុន្តែវាពុំចាំបាច់ ត្រូវបង្ហាញថា ឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬបទល្មើសជាក់លាក់នោះ នឹងពុំត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើង ប្រសិនបើពុំមាន បញ្ហាពីជនជាប់ចោទ²¹¹⁷។

604. ចំពោះខ្លឹមសារនៃបញ្ហាវិញ បញ្ហានោះចាំបាច់ធ្វើឡើងដើម្បីឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើ ឬមិនប្រព្រឹត្ត។ ពុំចាំបាច់ បង្ហាញថា បញ្ហានោះខុសច្បាប់²¹¹⁸ ឬធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់ដែលអាចពាក់ព័ន្ធនឹងផលវិបាក ដែល កើតចេញពីអំពើនោះទេ²¹¹⁹។ លក្ខណៈស្របច្បាប់របស់ប្រតិបត្តិការនោះ ពុំមែនច្រានចោលការ ទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់ជនជាប់ចោទ ចំពោះការចេញបញ្ហាឱ្យមានការប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តក្នុងដំណើរការប្រតិបត្តិការនោះទេ ប្រសិនបើគោលបំណងនឹងត្រូវបាន សម្រេចរួចហើយតាមរយៈការប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះ²¹²⁰។

605. ចំពោះ ភាពជឿជាក់នាថា ជនជាប់ចោទត្រូវមានចេតនា ឬដឹងព្រហ្មទណ្ឌចម្បងដែលថា ការអនុ វត្តបញ្ហានោះនឹងនាំឱ្យមានការប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម²¹²¹។

ជួយនិងជំរុញ

- 606. ការជួយនិងជំរុញ²¹²² រួមមានការជួយជាក់ស្តែង ការលើកទឹកចិត្ត ឬការគាំទ្រខាងស្មារតី ដែលមានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងចំពោះការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម²¹²³។ “គោលដៅជាក់លាក់” ពុំមែនជាធាតុផ្សំនៃការទទួលខុសត្រូវលើការជួយ និងការជំរុញ ដែលស្ថិតក្រោមច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិនោះទេ²¹²⁴។
- 607. ការសម្រេចពិរុទ្ធភាពលើឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការជួយនិងជំរុញ មិនតម្រូវឱ្យមានភស្តុតាងបង្ហាញថា ចារីនៃឧក្រិដ្ឋកម្មត្រូវបានជំនុំជម្រះ ឬកំណត់អត្តសញ្ញាណនោះឡើយ²¹²⁵។ ពុំទាមទារឱ្យមានផែនការឬការព្រមព្រៀងគ្នារវាងអ្នកជួយនិងជំរុញជាមួយនឹងចារីផ្ទាល់ ដើម្បីអាចទទួលខុសត្រូវលើការជួយ និងជំរុញនោះឡើយ²¹²⁶។ តាមពិតទៅ ចារីផ្ទាល់ពុំចាំបាច់សូម្បីតែដឹងឮអំពីការចូលរួមចំណែករបស់អ្នកជួយនិងជំរុញនោះទេ²¹²⁷។
- 608. ទោះបីជាការជួយនិងជំរុញចាំបាច់ត្រូវមានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងលើការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មក៏ដោយ²¹²⁸ ក៏វាពុំទាមទារលក្ខខណ្ឌចំណងទាក់ទងនៃហេតុ និងបច្ច័យរវាងអំពើរបស់អ្នកជួយនិងជំរុញ និងការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬក៏ទាមទារលក្ខខណ្ឌដែលថា អំពើបែបនោះគឺជាលក្ខខណ្ឌនាំឱ្យមានការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មនោះឡើយ²¹²⁹។ ករណីថាគេការពាររួមចំណែកជាក់លាក់មួយ ត្រូវបានចាត់ទុកថា “សំខាន់ខ្លាំង” ដែរ ឬអត់នោះ គឺទាក់ទងនឹងការសាកសួរលើអង្គហេតុ²¹³⁰។ អំពើដែលចាត់ទុកជាការជួយនិងជំរុញអាចកើតឡើងនៅមុន នៅក្នុងអំឡុងពេល ឬនៅក្រោយពេល²¹³¹ ប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម ហើយនៅកន្លែងផ្សេងពីកន្លែងបទឧក្រិដ្ឋកើតឡើង²¹³²។
- 609. ជនម្នាក់អាចរកឃើញថា ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការជួយនិងជំរុញលើឧក្រិដ្ឋកម្ម នៅពេលមានភស្តុតាងបង្ហាញថា អំពើរបស់ជននោះគឺជាការឯកភាពដោយស្ម័គ្រចិត្ត និងជាការលើកទឹកចិត្តដល់ឧក្រិដ្ឋកម្មនោះ ហើយអំពើបែបនោះរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់លើឧក្រិដ្ឋកម្ម²¹³³។ ទោះបីជានៅក្នុងករណីបែបនេះ សិទ្ធិអំណាចរបស់ជនជាប់ចោទ គឺជាកត្តាមួយចំណែកក៏ដោយ²¹³⁴ ក៏គេពុំចាំបាច់បង្ហាញថា ជនជាប់ចោទមានសិទ្ធិអំណាចលើចារីផ្ទាល់នោះឡើយ²¹³⁵។
- 610. ជនជាប់ចោទអាចជួយ និងជំរុញតាមរយៈអំពើអកម្ម។ នៅក្នុងករណីនេះ លក្ខខណ្ឌធាតុផ្សំសក្យានុម័ត និងអត្ថនោម័ត គឺដូចគ្នានឹងលក្ខខណ្ឌធាតុផ្សំនៃអំពើវិជ្ជមានដែរ²¹³⁶។ គេត្រូវបង្ហាញថា ជនជាប់ចោទមាន “លទ្ធភាពចាត់វិធានការ ឬក៏ជនជាប់ចោទមានមធ្យោបាយក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន”²¹³⁷។ ទិដ្ឋភាពនៃការជួយនិងជំរុញតាមរយៈអំពើអកម្មនេះ ត្រូវបានបកស្រាយក្នុងន័យថា

ប្រសិនបើជនជាប់ចោទបានចាត់វិធានការនោះ ការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋនោះទំនងជាមិនអាចកើតឡើងបានឡើយ²¹³⁸។

611. ចំពោះធាតុផ្សំអត្តនោម័ត ជនជាប់ចោទចាំបាច់ត្រូវដឹងឮថា នៅពេលខ្លួនផ្តល់ការជួយជ្រោមជ្រែង²¹³⁹ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រហែលជានឹងប្រព្រឹត្តឡើង ហើយអំពើរបស់ខ្លួន គឺជាការជួយ ឬសម្រួលដល់ការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មនោះ²¹⁴⁰។ តាមពិត អ្នកជួយនិងជំរុញពុំចាំបាច់ត្រូវដឹងឮឲ្យបានជាក់លាក់អំពីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលចារីនឹងប្រព្រឹត្តនោះទេ។ វាគ្រប់គ្រាន់ ប្រសិនបើជនជាប់ចោទបានដឹងថា ឧក្រិដ្ឋកម្មមួយក្នុងចំណោមឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយនោះនឹងប្រហែលជាត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើង ហើយឧក្រិដ្ឋមួយក្នុងចំណោមឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះពិតជាបានប្រព្រឹត្តឡើងមែន²¹⁴¹។ ជនជាប់ចោទក៏ត្រូវដឹងអំពីធាតុផ្សំសំខាន់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មនោះផងដែរ រួមទាំង ស្ថានភាពស្មារតីរបស់ចារី ក៏ប៉ុន្តែជនជាប់ចោទពុំចាំបាច់មានចេតនាដូចចារីក្នុងការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មនោះទេ²¹⁴²។ ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលមានធាតុផ្សំចេតនាពិសេស ដូចជា ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ឬអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ទាមទារឲ្យអ្នកជួយនិងជំរុញដឹង ប៉ុន្តែពុំចាំបាច់មានចេតនាពិសេសដូចចារីផ្ទាល់នោះទេ²¹⁴³។ ការដឹងឮនេះអាចទាញការសន្និដ្ឋានពីស្ថានភាពនានា²¹⁴⁴។

២. ការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ

612. ការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ ដែលអាចយកមកអនុវត្តបានទាំងថ្នាក់លើនៅក្នុងជួរយោធា និងនៅក្នុងជួរស៊ីវិល ត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិត្រឹមឆ្នាំ១៩៧៥²¹⁴⁵។ អនុលោមតាមមាត្រា ២៩ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក និងច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ ការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើផ្អែកលើធាតុផ្សំចំនួន ៣ ដូចខាងក្រោម ៖

- (១) ទំនាក់ទំនងថ្នាក់លើ-អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ រវាងជនជាប់ចោទ និងអ្នកដែលបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម។ ថ្នាក់លើចាំបាច់ត្រូវមានការគ្រប់គ្រងដ៏មានប្រសិទ្ធភាពទៅលើអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់²¹⁴⁶។
- (២) ថ្នាក់លើបានដឹង ឬមានមូលហេតុដឹងថា អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់បានប្រព្រឹត្ត ឬនឹងប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម និង
- (៣) ថ្នាក់លើពុំបានចាត់វិធានការចាំបាច់ និងសមស្របដើម្បីបង្ការការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬដាក់ទណ្ឌកម្មដល់ចារី²¹⁴⁷។

ទំនាក់ទំនងថ្នាក់លើ-អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់

613. ដោយមិនគិតដល់ករណីដែលថាតើជនជាប់ចោទជាថ្នាក់លើនៅក្នុងជួរស៊ីវិល ឬនៅក្នុងជួរយោធា ឬយ៉ាងណានោះទេ²¹⁴⁸ ទំនាក់ទំនងថ្នាក់លើ-អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ រវាងជនជាប់ចោទ និងភារីនៃ ឧក្រិដ្ឋកម្ម អាចមានជាលក្ខណៈផ្លូវការផង និងមិនផ្លូវការផង ពោលគឺភាវូបនីយកម្ម ឬតាមការជាក់ស្តែង²¹⁴⁹។ គេត្រូវបង្ហាញថា ថ្នាក់លើមាន “ការគ្រប់គ្រងដ៏មានប្រសិទ្ធភាព” ទៅលើអ្នកនៅក្រោម បង្គាប់របស់គាត់²¹⁵⁰ ឬនិយាយម្យ៉ាងទៀត “លទ្ធភាពសំខាន់” ដើម្បីទប់ស្កាត់ ឬដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះ ការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់²¹⁵¹។ ទំនាក់ទំនងថ្នាក់លើ-អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ អាចដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោល និងពុំចាំបាច់មានលក្ខណៈផ្តាច់មុខទេ។
614. លក្ខណវិនិច្ឆ័យនៃការគ្រប់គ្រងមានប្រសិទ្ធភាព មានលក្ខណៈដូចគ្នាចំពោះថ្នាក់លើនៅក្នុងជួរ យោធា និងនៅក្នុងជួរស៊ីវិល²¹⁵²។ នៅពេលការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើត្រូវបានយកមកអនុវត្ត ចំពោះជនស៊ីវិលណាម្នាក់ ពុំតម្រូវថា ការគ្រប់គ្រងដែលថ្នាក់លើយកមកប្រើ មានលក្ខណៈដូចគ្នា នឹងការគ្រប់គ្រងដែលមេបញ្ជាការយោធាយកមកប្រើទេ គឺត្រឹមតែតម្រូវឱ្យមានកម្រិតដូចគ្នា ប៉ុណ្ណោះ²¹⁵³។
615. សូចនាករអំពីការគ្រប់គ្រងមានប្រសិទ្ធភាពគឺជាបញ្ហាអង្គហេតុ ពុំមែនជាបញ្ហាអង្គច្បាប់ទេ ហើយ គួរយកមកវាយតម្លៃទៅតាមករណីជាក់ស្តែងនីមួយៗ²¹⁵⁴។ កត្តានានាដែលនឹងបង្ហាញថា ជនជាប់ ចោទ បានប្រើប្រាស់ការគ្រប់គ្រងដ៏មានប្រសិទ្ធភាពទៅលើអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់រួមមាន ៖ ប្រភេទ នៃតួនាទីរបស់ជនជាប់ចោទ រួមមានតួនាទីរបស់បុគ្គលនោះនៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធយោធា ឬ នយោបាយ²¹⁵⁵ នីតិវិធីសម្រាប់តែងតាំង និងកិច្ចការជាក់ស្តែងដែលបានអនុវត្ត²¹⁵⁶ សមត្ថភាពរបស់ ជនជាប់ចោទក្នុងការចេញបញ្ជា និងទោះបីជាបញ្ហានោះពិតជាត្រូវបានអនុវត្ត ឬមិនបានអនុវត្ត ក្តី²¹⁵⁷ អំណាចក្នុងការប្រើប្រាស់វិធានការវិន័យ²¹⁵⁸ និងអំណាចដោះលែង ឬផ្ទេរអ្នកទោស²¹⁵⁹។ ទស្សនៈនៃលទ្ធភាពសំខាន់ ក៏ត្រូវពិចារណាដល់កត្តាទាំងអស់ ដែលអាចបង្កជាឧបសគ្គដល់សមត្ថ ភាពរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំក្នុងការទប់ស្កាត់ និងដាក់ទណ្ឌកម្មផងដែរ²¹⁶⁰។

បានដឹង និងមានហេតុផលដឹង

616. ពាក់ព័ន្ធនឹងលក្ខខណ្ឌនៃការដឹង ពាក្យ “បានដឹង” សំដៅដល់ការដឹងជាក់ស្តែងថា ឧក្រិដ្ឋកម្មពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ឬបម្រុងនឹងប្រព្រឹត្ត ដែលអាចបង្ហាញបានតាមរយៈភស្តុតាងផ្ទាល់ ឬភស្តុតាង

ប្រយោល²¹⁶¹។ ថ្នាក់លើពុំចាំបាច់ដឹងពីអត្តសញ្ញាណច្បាស់លាស់របស់អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ ដែលប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មទេ។

617. លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យចំពោះ “ហេតុផលដឹង” តម្រូវថា ថ្នាក់លើបានទទួលព័ត៌មានទូទៅដែលគាត់រកបានតាមរយៈការជូនដំណឹងមកគាត់ អំពីលទ្ធភាពនៃអំពើមិនស្របច្បាប់របស់អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ខ្លួន²¹⁶²។ បទដ្ឋាននេះត្រូវបានបំពេញ ប្រសិនបើមានព័ត៌មានដែលតម្រូវឱ្យធ្វើការស៊ើបអង្កេតបន្ថែមទៀត²¹⁶³។ ពុំតម្រូវថាត្រូវតែមាន “លទ្ធភាពចម្បង” ឬ “ហានិភ័យច្បាស់លាស់ និងជាក់ស្តែង” ដោយសារឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តនោះទេ²¹⁶⁴។ បទដ្ឋាន “ហេតុផលដឹង” នេះ មិនកំណត់កាតព្វកិច្ចក្នុងការទទួលព័ត៌មានទេ។ វាពុំដូចជាការថា “គួរបានដឹង” ពោលគឺបទដ្ឋាននៃការធ្វេសប្រហែសទេ។ ថ្នាក់លើមិនអាចទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌចំពោះការខកខានមិនបានស្វែងរកព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធទេ²¹⁶⁵។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌនឹងត្រូវផ្តាច់ទៅលើជនជាប់ចោទដែលព្យាយាមមិនព្រមទទួលព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធ²¹⁶⁶។

618. ព័ត៌មានដែលទទួលបាន ពុំចាំបាច់តម្រូវឱ្យផ្តល់ព័ត៌មានជាក់លាក់អំពីអំពើខុសច្បាប់ដែលបានប្រព្រឹត្តឬបម្រុងនឹងប្រព្រឹត្តឡើយ²¹⁶⁷។ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីបង្ហាញថា ព័ត៌មានស្ថិតក្នុងដៃថ្នាក់លើ ពុំចាំបាច់ត្រូវបង្ហាញថា គាត់ពិតជាបានដឹងច្បាស់នូវព័ត៌មាននោះទេ ត្រឹមតែតម្រូវថា គាត់បានទទួលព័ត៌មាននោះ ឬគាត់អាចរកបាន ជាការគ្រប់គ្រាន់ហើយ²¹⁶⁸។ តួនាទីរបស់ជនជាប់ចោទជាអ្នកបញ្ជា អាចជាកត្តាមួយបង្ហាញថា គាត់បានដឹងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់គាត់បានប្រព្រឹត្ត²¹⁶⁹។ ថ្នាក់លើពុំចាំបាច់បង្ហាញចេតនាឧក្រិដ្ឋដូចអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់គាត់ទេ²¹⁷⁰។

មិនបានបង្ការ ឬដាក់ទណ្ឌកម្ម

619. តួនាទីរបស់ថ្នាក់លើត្រូវបានយកមកប្រើនៅពេលគាត់ចាត់វិធានការ “ចាំបាច់ និងសមស្រប” ដើម្បីបង្ការឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ណាម្នាក់ចំពោះការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មនៅក្នុងបរិបទនៃស្ថានភាពជាក់លាក់ណាមួយ។ ហេតុនេះ ការទទួលខុសត្រូវកើតឡើង នៅពេលគាត់ពុំបានធ្វើដូច្នេះ²¹⁷¹។ ពុំតម្រូវឱ្យមានអត្ថិភាពនៃកាតព្វកិច្ចផ្លូវច្បាប់ដោយឡែកដើម្បីចាត់វិធានការទៅតាមច្បាប់ជាតិឡើយ²¹⁷²។ កាតព្វកិច្ចក្នុងការបង្ការ និងដាក់ទណ្ឌកម្មមានភាពខុសៗគ្នា និងតម្រូវឱ្យមានការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌដោយឡែកពីគ្នា។ កាតព្វកិច្ចក្នុងការបង្ការឧក្រិដ្ឋកម្មកើតមានមុនការប្រព្រឹត្តិ នៅពេលថ្នាក់លើបានដឹង ឬមានហេតុផលដឹងថាបម្រុងប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម។ ពុំចាំបាច់បង្ហាញពីទំនាក់ទំនងហេតុ និងបច្ច័យរវាងការខកខានរបស់ថ្នាក់លើក្នុងការបង្ការឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់

អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ខ្លួន និងការកើតឡើងនូវឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះទេ²¹⁷³។ ការពុំបានបង្ហាញ ឬដាក់ ទណ្ឌកម្មចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មអាចសន្និដ្ឋានពីកត្តានានា ដូចជា ភាពជាបន្ត ឬលក្ខណៈទូលំទូលាយនៃ ការរំលោភបំពានដែលអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់បានប្រព្រឹត្ត²¹⁷⁴។

- 620. ការកំណត់ជាវិធានការចាំបាច់ និងសមស្រប ត្រូវតែធ្វើឡើងដោយផ្អែកតាមករណីជាក់ស្តែង នីមួយៗ²¹⁷⁵។ ការកំណត់ថា វិធានការនីមួយៗដែលអាចធ្វើបានជាក់ស្តែង ក្នុងន័យនៃការបំពេញទៅ តាមតួនាទី ត្រូវបានវាយតម្លៃនូវកម្រិតនៃការគ្រប់គ្រងមានប្រសិទ្ធភាពរបស់ថ្នាក់លើមកវាយតម្លៃ ²¹⁷⁶។ អត្ថិភាពនៃស្ថានភាពវិបត្តិមួយមិនអាចឱ្យថ្នាក់លើរួចផុតពីតួនាទីរបស់ខ្លួនឡើយ²¹⁷⁷។
- 621. តួនាទីរបស់ថ្នាក់លើក្នុងការដាក់ទណ្ឌកម្មលើចារីនៃឧក្រិដ្ឋកម្ម រួមបញ្ចូលយ៉ាងហោចណាស់កាតព្វកិច្ច ក្នុងការស៊ើបអង្កេតលើឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលអាចមានដើម្បីបង្ហាញអង្គហេតុ និងការដាក់ទណ្ឌកម្មដល់ ចារីដោយផ្ទាល់ផង ឬរាយការណ៍ពីចារីនោះទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចផង ក្នុងករណីសម ស្រប²¹⁷⁸។

គ. បទដ្ឋាននៃភស្តុតាងដែលចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់ជនត្រូវចោទនៅជំនុំជម្រះ

- 622. វិធាន៦៧(៣)(គ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវចេញដីកាលើកលែងចោទ ប្រកាន់ ក្នុងចំណោមរឿងផ្សេងទៀត កាលណា “ពុំមានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីផ្តន្ទាទោសជនត្រូវ ចោទ”²¹⁷⁹។ ស្រដៀងគ្នានេះ មាត្រា២៤៧(៣) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុ ជា ចែងថា ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់ កាលណា “គ្មានភស្តុតាងដាក់ បន្ទុកគ្រប់គ្រាន់លើជនត្រូវចោទ”²¹⁸⁰។ មិនមានឯកសេចក្តីសន្និដ្ឋានមួយផ្តល់និយមន័យថា “ភស្តុ តាងគ្រប់គ្រាន់” មានន័យថាយ៉ាងដូចម្តេចនៅក្នុងការអនុវត្តនោះឡើយ²¹⁸¹។
- 623. សចសបានអនុវត្តនូវបទដ្ឋាននៃភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ នៅក្នុងសំណុំរឿង០០១²¹⁸² និង០០២²¹⁸³ ដើម្បី បញ្ជូនជនត្រូវចោទទៅជំនុំជម្រះ។ សចស បានសម្រេចថា បទដ្ឋាននៃភស្តុតាងជាធរមាន ដែលរួម បញ្ចូលក្នុងវាក្យស័ព្ទ“ភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់” គឺ ភរនិយភាពនៃពិរុទ្ធ ជាជាងគ្រាន់តែជាលទ្ធភាពនៃ ពិរុទ្ធ²¹⁸⁴។ សចសបានសម្រេចថា “ភស្តុតាងនៅក្នុងសំណុំរឿងត្រូវមានលក្ខណៈខ្លាំងក្លា និងស៊ី ចង្វាក់គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីឱ្យមានតម្លៃជាភស្តុតាងបន្ទាល់”²¹⁸⁵។ ការសម្រេចចុងក្រោយអំពីពិរុទ្ធភាព ឱ្យហួសពីវិមតិសង្ស័យ នៅតែត្រូវវាយតម្លៃដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែល²¹⁸⁶។

624. នៅក្នុងការគាំទ្រលើនិយមន័យនៃ ភ័ស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ នេះ “សចស បានយោង ក្នុងចំណោម រឿងផ្សេងទៀត ទៅលើច្បាប់របស់ប្រទេសបារាំង និងយុត្តិសាស្ត្រច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ²¹⁸⁷។ ទាក់ទងទៅនឹងច្បាប់របស់ប្រទេសបារាំង មាត្រា១៧៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌរបស់ប្រទេស បារាំង មានបទដ្ឋាននៃភ័ស្តុតាងដូចគ្នានៃ “charges suffisantes”) ”ភ័ស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់”(“²¹⁸⁸ ប៉ុន្តែ មិនបានផ្តល់នូវនិយមន័យនោះទេ។ នៅក្នុងប្រព័ន្ធរបស់ប្រទេសបារាំង ចៅក្រមស៊ើបសួរមានធនានុ សិទ្ធិស្វ័យប្រវត្តិក្នុងការធ្វើការសម្រេចក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង²¹⁸⁹។
625. យុត្តិសាស្ត្រព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិផ្តល់នូវការណែនាំច្រើនទៀត សម្រាប់ធ្វើការវាយតម្លៃអំពីបទដ្ឋាន ស្តីពីភ័ស្តុតាងចាំបាច់សម្រាប់ការបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ។ នៅតុលាការ ICC មាត្រា៦១(៥) ដែលជា មាត្រាចែងអំពីការគ្រប់គ្រងបទចោទ ចែងថា “រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវគាំទ្រចំពោះបទចោទនីមួយៗតាមរយៈ ភ័ស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីកំណត់អំពីទង្វើករណីជាសារវន្តដែលនាំឱ្យជឿបានថា បុគ្គលរូបនោះពិត ជាបានប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មដូចដែលបានចោទប្រកាន់នោះមែន”²¹⁹⁰។ នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចថ្មីៗ របស់ខ្លួនក្នុងរឿងក្តី *Al Mahdi*, អង្គបុរេជំនុំជម្រះ I បានផ្ទៀងថា គោលបំណងនៃការបញ្ជាក់អំពី បទចោទ គឺដើម្បីធានាឱ្យប្រាកដថា “មានតែបុគ្គលដែលរងការចោទប្រកាន់គួរឱ្យជឿជាក់លើសពី ទ្រឹស្តី ឬការសង្ស័យតែប៉ុណ្ណោះ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ”²¹⁹¹។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះក៏បានបន្ថែម ទៀតថា បទដ្ឋានភ័ស្តុតាងជាធរមានត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រសិនបើរដ្ឋអាជ្ញាផ្តល់នូវ “ត្រឹមតាងរឹង មាំ និងបំប្លែងសំណុំដែលបង្ហាញពីខ្សែបន្ទាត់យ៉ាងច្បាស់ក្រឡេកនៃសម្ភាសន៍ដែលគាំទ្រដល់ [...] ការចោទប្រកាន់ជាក់លាក់”²¹⁹²។
626. វិធានស្តីពីនីតិវិធី និងភ័ស្តុតាងនៃយន្តការចុងក្រោយ សម្រាប់តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់ ប្រទេសរង់ចាំ និងអតីតប្រហ្មាស្ថាវី ចែងថារដ្ឋអាជ្ញាត្រូវដំណើរការចោទប្រកាន់ប្រសិនបើ“មាន ភ័ស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីផ្តល់នូវទង្វើករណីសមហេតុផលនាំឱ្យជឿបានថា [...] ឧក្រិដ្ឋកម្មត្រូវ បានប្រព្រឹត្តឡើង”²¹⁹³។ តុលាការ ICTR ធ្លាប់សម្រេចពីមុនថា “ទង្វើករណីសមហេតុផល” អាច ត្រូវបានគេបកស្រាយថាជាអង្គហេតុ ឬកាលៈទេសៈនានា ដែលអាចធ្វើយុត្តិកម្មបុគ្គលធម្មតា ឬបុគ្គលដែលមានហេតុផលជឿថាជនសង្ស័យម្នាក់បានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម។ ត្រូវមានអង្គហេតុដែល អាចបញ្ជាក់បានយ៉ាងច្បាស់លាស់ចំពោះការសង្ស័យថា ជនសង្ស័យរូបនោះ គឺពិតជាមានពិរុទ្ធភាព ដោយសារការប្រព្រឹត្តបទល្មើសនោះមែន ដើម្បីបង្ហាញថាអត្ថិភាពនៃទង្វើករណីសមហេតុផលពិតជា បានកើតឡើង”²¹⁹⁴។

627. ជាការបន្ថែម ច្បាប់លក្ខន្តិកៈទាំងរបស់តុលាការ ICTY និង ICTR សុទ្ធតែតម្រូវឱ្យចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង “បំពេញឱ្យបានថា ករណីបឋម ត្រូវបានបង្កើតឡើង” ដើម្បីបញ្ជាក់ទៅលើបទចោទ²¹⁹⁵។ តុលាការ ICTY បានកំណត់និយមន័យចំពោះ “ករណីបឋម” ថាជា “ករណីត្រូវឱ្យជឿទុកចិត្តបាន ដែលនឹង (ប្រសិនបើមេធាវីការពារក្តីមិនជំទាស់) ជាមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់មួយដើម្បីកាត់ទោសជនជាប់ចោទចំពោះបទចោទ”²¹⁹⁶។

ឃ. យុត្តាធិការបុគ្គល

628. ទាំងកិច្ចព្រមព្រៀង អ.វ.ត.ក និងច្បាប់ អ.វ.ត.ក ចែងថា គោលបំណងនៃការបង្កើតតុលាការនេះគឺដើម្បី “ជំនុំជម្រះមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មនៅក្រោមយុត្តាធិការនៃ អ.វ.ត.ក ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងចាប់ពីថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩²¹⁹⁷។

629. ពាក្យ “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់” និង “ជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” ពុំមានកំណត់និយមន័យបន្ថែមនៅក្នុងច្បាប់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងនៃ អ.វ.ត.ក នោះឡើយ។ យោងតាមការវិភាគលម្អិតលើការងាររៀបចំ និងប្រវត្តិវិចារកិច្ចព្រមព្រៀងនៃ អ.វ.ត.ក²¹⁹⁸ អ.ជ.ត.ក នៅក្នុងរឿងក្តី ខូច បានសម្រេចថា អ.វ.ត.ក មានយុត្តាធិការបុគ្គលចំពោះតែកម្មាភិបាលខ្មែរក្រហម²¹⁹⁹ ហើយពាក្យ “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់” និង “ជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” បានចែងកំណត់កម្មាភិបាលខ្មែរក្រហមជាពីរប្រភេទដោយឡែកពីគ្នា ៖

ប្រភេទទីមួយគឺជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ខ្មែរក្រហម ដែលស្ថិតក្នុងចំណោមអ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត ពីព្រោះមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ម្នាក់មិនមែនជាជនសង្ស័យ ដោយផ្អែកតែទៅលើតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំរបស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះទេ។ ប្រភេទមួយផ្សេងទៀតគឺអ្នកដែលមិនមែនជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ខ្មែរក្រហម ប៉ុន្តែជាអ្នកដែលស្ថិតក្នុងចំណោមអ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតផងដែរ²²⁰⁰។

អាស្រ័យហេតុនេះ ប្រសិនបើជនត្រូវចោទគឺជាកម្មាភិបាលខ្មែរក្រហម ជនត្រូវចោទពុំចាំបាច់ជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ដើម្បីស្ថិតក្នុងចំណោមអ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតនោះទេ។

630. ស.ច.ស.អ បានសម្រេចថា សម្ភាងហេតុថា តើជនត្រូវចោទម្នាក់គឺជា “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់” និង/ឬ ជាកម្លាំងចលនាខ្មែរក្រហម “ដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” ម្នាក់នោះ “គឺត្រូវធ្វើឡើងនៅពេលបិទ កិច្ចសន្យាសន្តិភាព ដោយផ្អែកលើភស្តុតាងសរុបនៅក្នុងសំណុំរឿង”²²⁰¹ ។

១. ជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត

631. ដើម្បីកំណត់ថាតើបុគ្គលម្នាក់ស្ថិតនៅក្នុងចំណោមជនទាំងឡាយ ដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិ អ.វ.ត.ក និងតុលាការ និងសាលាក្តីព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិនានាបានអនុម័ត តាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យចំនួនពីរបីបែប ៖ (១) ស្ថានទម្ងន់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានចោទប្រកាន់លើបុគ្គល និង (២) កម្រិតនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់បុគ្គល ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋ កម្មទាំងនោះ។

632. យោងតាមយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចប់ការងារមួយផ្នែករបស់តុលាការនេះ តុលាការ ICTY ត្រូវបានផ្តល់ យុត្តាធិការឱ្យផ្តោតលើ “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់បំផុតដែលត្រូវបានសង្ស័យថា ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ បំផុតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម”²²⁰² នៅពេលបញ្ជូនចារីដែលនៅសេសសល់ទៅធ្វើការជំនុំជម្រះនៅថ្នាក់ ជាតិ²²⁰³។ នៅពេលវាយតម្លៃលើជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត ក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ទទួលបន្ទុកបង្វិលរឿងក្តីនៃតុលាការ ICTY បានពិចារណាលើ “ស្ថានទម្ងន់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវ បានចោទប្រកាន់” ហើយនិង “កម្រិតនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ជនជាប់ចោទ”²²⁰⁴។ គោលការណ៍ ទាំងពីរនេះត្រូវបានផ្តុះបញ្ចាំងនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ SCSL²²⁰⁵ និងសេចក្តីថ្លែង ការណ៍របស់ស្ថាប័នអយ្យការនៃតុលាការ ICC (“ស្ថាប័នអយ្យការនៃតុលាការ ICC”)²²⁰⁶ ហើយ ត្រូវបានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង²²⁰⁷ អ.ជ.ត.ក²²⁰⁸ និង ស.ច.ស នៃ អ.វ.ត.ក យកមកអនុវត្ត តាម²²⁰⁹។ ការអនុវត្តគោលការណ៍ទាំងពីរនេះពុំទាមទារឱ្យមានការប្រៀបធៀប និងកំណត់ថានេះ នៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ជនទាំងអស់ដែលអាចជាចារីនោះទេ²²¹⁰ ក៏ប៉ុន្តែ តុលាការគួរពិនិត្យលើ រឿងក្តីទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានវិនិច្ឆ័យដោយតុលាការនេះ និងកាលៈទេសៈ ព្រមទាំងបរិបទជាក់ លាក់ដែលឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើង²²¹¹។

633. ដីកាសម្រេចបង្វិលរឿងក្តីរបស់តុលាការ ICTY សម្រេចថា កត្តាពាក់ព័ន្ធនានាចំពោះការកំណត់ ស្ថានទម្ងន់នៃបទល្មើសដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងរួមមាន ៖ វិសាលភាពភូមិសាស្ត្រ និងវិសាលភាព ពេលវេលានៃឧក្រិដ្ឋកម្ម²²¹² វិធីដែលឧក្រិដ្ឋកម្មត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើង²²¹³ ចំនួនហេតុការណ៍²²¹⁴ និង ចំនួនជនរងគ្រោះ²²¹⁵។ ការវាយតម្លៃលើកត្តាទាំងនេះ ពុំគួរចាត់ទុកជាការគណនាដ៏តឹងរ៉ឹងតាមរូប

ភាពគណិតវិទ្យានោះទេ។ ក៏ប៉ុន្តែ វាតម្រូវឱ្យមានការវិភាគដោយការប្រមូលព័ត៌មានច្រើនប្រភពដើម្បី
បំពេញបន្ថែម²²¹⁶។

- 634. កត្តាពាក់ព័ន្ធនានាចំពោះការកំណត់កម្រិតនៃការទទួលខុសត្រូវលើបុគ្គល ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់
ថាបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មរួមមាន ៖ កម្រិតនៃការចូលរួមនៅក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់²²¹⁷
ឋានៈ ឬតួនាទីទៅតាមឋានានុក្រមរបស់ជនជាប់ចោទ²²¹⁸ រួមទាំងចំនួនបុគ្គលិកក្រោមបង្គាប់
និងថ្នាក់លើ²²¹⁹ សិទ្ធិអំណាចប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពរបស់ពួកគេ²²²⁰ និងលទ្ធភាពក្នុងការចេញ
បញ្ជា²²²¹ វិសាលភាពពេលវេលានៃការគ្រប់គ្រងរបស់ពួកគេ²²²² សិទ្ធិអំណាចរបស់ពួកគេក្នុងការ
ចរចា ចុះហត្ថលេខា ឬអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង²²²³ ការដឹងឮជាក់ស្តែងអំពីឧក្រិដ្ឋកម្ម និងករណីថា តើ
បុគ្គលទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្នុងឋានៈខ្ពស់ជាងនោះ ត្រូវបានសម្រេចឱ្យមានពិរុទ្ធភាពរួចហើយ
ឬនៅ²²²⁴។

២. មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់

- 635. ចំពោះពាក្យ “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ” ប្រវត្តិបង្កើតច្បាប់ អ.វ.ត.ក²²²⁵ និងយុត្តិ
សាស្ត្រអន្តរជាតិ²²²⁶ បង្ហាញថា ពាក្យនេះពុំកម្រិតត្រឹមសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍
ប.ក.ក ឬ “ស្ថាបនិកនៃគោលនយោបាយរួម” នោះទេ។

VIII បទល្មើសជាតិ និងបទល្មើសមិនបានចោទប្រកាន់

បទល្មើសស្ថិតក្រោមក្រមព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៥៦

- 636. សហព្រះរាជអាជ្ញាបានរក្សាជាប់ជានិច្ចនូវការយល់ឃើញ²²²⁷ ដែលត្រូវបានតម្កល់ដោយ អ.ប.ជ²²²⁸ ថា
អនុលោមតាមមាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក, អ.វ.ត.ក អាចអនុវត្តយុត្តាធិការលើបទល្មើស
មនុស្សឃាត²²²⁹ ទារុណកម្ម²²³⁰ និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញផ្នែកសាសនា²²³¹ (ជារួមហៅថា “បទ
ល្មើសជាតិ”) ដែលមានចែងនៅក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ១៩៥៦ ហើយត្រូវបានហាមឃាត់មិនឱ្យ
ប្រព្រឹត្តដូច្នេះដោយអាជ្ញាយុកាលរយៈពេល ១០ ឆ្នាំ ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១០៩ នៃក្រម
ព្រហ្មទណ្ឌនោះ²²³²។
- 637. ដូចដែល អ.ជ.ប បានបញ្ជាក់²²³³ អាជ្ញាយុកាលនេះត្រូវបានពន្យារទិវវេលាយ៉ាងហោចណាស់
រហូតដល់ថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៣ ដោយសារស្ថានភាពនានាក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ស្ថានភាព

ទាំងនេះ ដែល អ.ជ.ប បានចាត់ទុកថា កើតមានឡើងដោយសារតែខ្មែរក្រហមនោះ រួមមានកង្វះប្រព័ន្ធតុលាការដែលមានដំណើរការក្នុងអំឡុងពេលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងក្នុងរយៈកាលសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ចន្លោះពីឆ្នាំ១៩៧៩ ដល់ឆ្នាំ១៩៨២។ បន្ទាប់មក “រហូតមកទល់នឹងពេលដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៅថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៣ បញ្ហាប្រវត្តិសាស្ត្រ និងបរិការណ៍មួយចំនួនបានរារាំងយ៉ាងខ្លាំងដល់លទ្ធភាពចោទប្រកាន់ និងស៊ើបសួរ”²²³⁴។ ហេតុនេះ ការពន្យារចំណាយដែលរដ្ឋសភាជាតិអនុម័តនៅឆ្នាំ២០០១ ដែលមានរយៈពេល ២០²²³⁵ ឆ្នាំ និងនៅឆ្នាំ២០០៤ ដែលមានរយៈពេលរហូតដល់ ៣០²²³⁶ ឆ្នាំ មិនបានរំលោភដល់គោលការណ៍នីត្យានុកូលភាពទេ²²³⁷។ លើសពីនេះទៀត សិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទក្នុងការទទួលបានសមភាព នៅចំពោះមុខច្បាប់មិនត្រូវបានរំលោភដោយការកាត់សេចក្តីបទល្មើសជាតិនៅ អ.វ.ត.ក នោះឡើយ²²³⁸ ហើយការសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញកម្ពុជាថា មាត្រា ៣ ថ្មីនៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក មិនបានរំលោភលើសិទ្ធិស្របតាមធម្មនុញ្ញណាមួយនោះ គឺជាការសម្រេចចុងក្រោយដែលភ្ជាប់កាតព្វកិច្ច ហើយអាចមិនត្រូវបានពិនិត្យមើលឡើងវិញដោយតុលាការនេះ²²³⁹។ ហេតុដូច្នេះ មិនមានក្តីបារម្ភអំពីអាជ្ញាយុកាលទាក់ទងនឹងភាពអាចប្រព្រឹត្តិបទល្មើសជាតិក្នុងសំណុំរឿង០០៤/០២ នោះទេ។ ទោះជាយ៉ាងណា គួរកត់សម្គាល់ថា នៅពេលដែលបញ្ហាដូចគ្នានេះស្ថិតនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងសំណុំរឿង០០១ ចៅក្រមបានខកខានក្នុងការសម្រេចបានសំឡេងគាំទ្រជាចាំបាច់ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសម្រេចមួយ បើទោះជាមតិភាគច្រើនបានគាំទ្រដល់ទស្សនៈដែលថា បទល្មើសជាតិដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នៅក្នុងសំណុំរឿងនោះ មិនស្ថិតនៅក្នុងចំណោមដែលត្រូវបានរារាំងដោយអាជ្ញាយុកាលរយៈពេល ១០ ឆ្នាំនេះឡើយ²²⁴⁰។

638. សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនព្យាយាមស្វែងរកដីកាចោទប្រកាន់ អោ អាន ចំពោះបទល្មើសជាតិនោះទេ បើទោះជាភស្តុតាងដែលបានពីការស៊ើបអង្កេត ឆ្លើយតបទៅនឹងធាតុផ្សំសម្រាប់ការចោទប្រកាន់បទល្មើសបែបនេះក្តី។ ការណ៍នេះពីព្រោះថា សហព្រះរាជអាជ្ញាជឿថា ការប្រព្រឹត្តិបទល្មើសរបស់ អោ អាន ត្រូវបានពិពណ៌នាយ៉ាងក្បោះក្បាយ នៅពេលដែលត្រូវបានកំណត់តាមច្បាប់ថាជាបទល្មើសអន្តរជាតិនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ និងឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ (ជាពិសេស ឃាតកម្ម ការធ្វើទារុណកម្ម និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុសាសនា)។ លើសពីនេះទៀត តាមរយៈការកំណត់ការប្រព្រឹត្តិនេះថាជាបទល្មើសអន្តរជាតិជាងបទល្មើសជាតិ ចំណុចវិវាទអាចត្រូវបានជៀសផុតជាមួយទស្សនៈ ដែលធានាឱ្យមានកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីទាន់ពេលវេលា។

ឧក្រិដ្ឋកម្ម និងទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវ ដែលមិនបានចោទប្រកាន់ពីមុន

639. សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមជូនសេចក្តីសន្និដ្ឋានថាមិនមានអ្វីនៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង អវតក ដែលហាមឃាត់លើឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវដែលមិនបានចោទប្រកាន់ដោយ សចស នៅពេលការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ឬជាបន្តបន្ទាប់មកទៀត ពីការបង្កើតជាផ្នែកនៃដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះនៅក្នុងដីកាដោះស្រាយនោះទេ ឱ្យតែឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់ពីអង្គហេតុដែល សចស ត្រូវបានប្តឹង²²⁴¹។ នៅក្រោមច្បាប់ អ.វ.ត.ក និងច្បាប់កម្ពុជា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវបានប្តឹងទល់មុខ ពីការចោទប្រកាន់ទាំងអស់នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ឬដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា²²⁴²។ ស.ច.ស មានកាតព្វកិច្ចធ្វើការស៊ើបសួរលើគ្រប់អង្គហេតុទាំងអស់ និងពិចារណាថា តើភស្តុតាងនោះបង្ហាញថាបុគ្គលដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ (ឬស៊ើបសួរបន្ថែម) ទាំងនោះត្រូវទទួលខុសត្រូវខាងព្រហ្មទណ្ឌចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មណាមួយដែលនៅក្រោមទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវជាធរមាន ដែរឬមួយយ៉ាងណា ហើយបន្ទាប់មក ត្រូវចេញដីកាសម្រេចមួយដែលមានសម្គាល់ហេតុ²²⁴³។

640. មេធាវីការពារក្តីរបស់ **អោ អាន** បានដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងមួយស្តីពីអង្គហេតុដែលអាចនាំទៅរកដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះមួយ តាមរយៈការចូលមើលដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ឬដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។ នៅក្រោមសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត/ប្តឹងច្បាប់ស៊ីវិល បែបដូចជា អ.វ.ត.ក មេធាវីការពារក្តីបានដឹងថា សចស មានកាតព្វកិច្ចស៊ើបសួរលើអង្គហេតុទាំងអស់ នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបែបនោះ និងត្រូវពិចារណាលើភស្តុតាងដែលលេចចេញមកជាលទ្ធផលនោះ។ អាស្រ័យហេតុដូច្នេះ មេធាវីការពារក្តីមិនត្រូវភ្ញាក់ផ្អើលឬមានភាពលំអៀងនោះទេ នៅពេលដែល សចស បានធ្វើដូច្នេះ។ សចសអ បានផ្ដើមយ៉ាងច្បាស់លាស់ណាស់នៅពេលនៃការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង និងជាបន្តបន្ទាប់មកទៀតរបស់ **អោ អាន** ថា ឧក្រិដ្ឋកម្មបន្ថែមដែលមានមូលដ្ឋាននៅលើដីកាសន្និដ្ឋានក្រោយទៀតរបស់ កសត អាចត្រូវបានចោទប្រកាន់នៅមុនពេលបិទកិច្ចស៊ើបសួរ បើសិនជាមានភស្តុតាងច្បាស់លាស់ និងស៊ីសង្វាក់គ្នាថា **អោ អាន** ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មបែបដូច្នេះ²²⁴⁴។ វិធាន ៦៧(១) បានចែងយ៉ាងច្បាស់លាស់ថា កិច្ចស៊ើបសួរត្រូវបានបញ្ចប់នៅពេលដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាដោះស្រាយ²²⁴⁵។ អាស្រ័យហេតុដូច្នេះ តាមវិធាននេះ នៅដំណាក់កាលនៃដីកាដោះស្រាយ

គេអនុញ្ញាតឱ្យ សចស ពិចារណា និងបន្ថែមការចោទប្រកាន់ដែលមានមូលដ្ឋាននៅលើអង្គហេតុ នានាដែលពួកគាត់ត្រូវបានប្តឹងយ៉ាងត្រឹមត្រូវ។

641. វិធានផ្ទៃក្នុង មិនបានចែងផ្តល់ឱកាសឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្តាប់សវនាការ ថាតើឧក្រិដ្ឋកម្ម ណាខ្លះដែល សចស បានបញ្ចូលទៅក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីបទចោទរបស់គាត់ អនុលោមតាម វិធាន ៥៧ នោះទេ ហើយសហព្រះរាជអាជ្ញាក៏មិនត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យដាក់ការសន្និដ្ឋានលើបញ្ហា នេះ ឬចូលរួមស្តាប់សវនាការស្តីពីការចោទប្រកាន់ដែរ។ លើសពីនេះ កំណត់ហេតុនៃការបង្ហាញ ខ្លួនម្តងទៀត មិនមែនជា “ដីកាបង្គាប់” តាមគោលបំណងដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៧៤ ដែលអាច ប្តឹងឧទ្ធរណ៍បាននោះទេ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ គឺជាឱកាសតែមួយគត់សម្រាប់ សហព្រះរាជអាជ្ញា ដើម្បីស្តាប់សវនាការលើភស្តុតាងដែលបានមកពីកិច្ចស៊ើបសួរ ដើម្បីដឹងថាតើ បង្ហាញឱ្យឃើញពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ **អោ អាន** ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដូចបានចោទប្រកាន់នៅក្នុង ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ និងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមដែរឬទេ²²⁴⁶។ ប្រសិនបើអំណះអំណាងនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរពាក់ព័ន្ធនឹងឧក្រិដ្ឋកម្ម និងទម្រង់នៃការទទួល ខុស មិនត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីមុនត្រូវបានគេធ្វើមិនដឹងមិនឮដោយស្វ័យប្រវត្តិ និងមិនត្រូវបានដោះ ស្រាយនៅក្នុងដីកាដោះស្រាយ ជាលទ្ធផល វានឹងធ្វើឱ្យអង្គហេតុនានាត្រូវបានលើកលែង ដោយពុំបានទុកឱកាសឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាបានធ្វើសវនាការជាមួយ សចស ឡើយ ហើយនឹង ច្រានចោលជាមុននូវការត្រួតពិនិត្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដោយ អបជ។ ដូច្នេះនេះមិនមែនជាចេតនា របស់វិធានផ្ទៃក្នុងឡើយ។

642. សហព្រះរាជអាជ្ញាបានធ្វើការវិភាគលើភស្តុតាងនានា ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម និងទម្រង់នៃការទទួលខុស ត្រូវដែល **អោ អាន** ត្រូវបានចោទប្រកាន់រួចហើយដោយ សចសអ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាសន្និដ្ឋាន ថា **អោ អាន** គួរបានចោទប្រកាន់ និងបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការសម្លាប់រង្គាល នៅ លើទីតាំងមួយដែលមានការចោទប្រកាន់ចំពោះការធ្វើមនុស្សឃាតរួចហើយដែរ (មន្ទីរសន្តិសុខ គ (មិត្តសុប)) និងទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវបន្ថែមមួយទៀត ដែលគាត់ត្រូវបានចោទប្រកាន់រួច ហើយដែរ តែបទចោទនោះត្រូវបានទុកជាមោឃៈ(ការជួយនិងទំនុកបម្រុង)។ គាត់ផ្តល់យោបល់ ផងដែរឱ្យដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះទម្លាក់បទចោទខ្លះរបស់ សចសអ ដោយសារឧក្រិដ្ឋភាព មានការបង្ហាញរូបភាពល្អជាងតាមការកំណត់បទចោទផ្សេងៗ។ ភាពខុសគ្នាជាក់លាក់រវាងអនុ សាសន៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា និងបទចោទពីមុនរបស់ សចសអ គឺមានការបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌស្តីពីសេចក្តីផ្តើម សម្រាប់បទឧក្រិដ្ឋនិងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មនីមួយៗនៅក្នុងដីកា

សន្និដ្ឋាននេះ ហើយបទចោទដែលបានស្នើសម្រាប់ការបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ ត្រូវបានសង្ខេបនៅក្នុង វាក្យខណ្ឌអំពីបទចោទខាងក្រោម។

IX. ឃុត្តាធិការលើមុត្តល

ការអនុវត្តកត្តាពាក់ព័ន្ធ

643. ភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់ថា **អោ អាន** គឺជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ហើយក៏ជា បុគ្គលម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ឡើងដោយរបបនេះ។

១. មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់

644. មុខតំណែងរបស់ **អោ អាន** ជាលេខាតំបន់ ៤១ និងជាអនុលេខាភូមិភាគកណ្តាល²²⁴⁷ បានដាក់ គាត់ឱ្យស្ថិតនៅក្នុងក្រុមតូចមួយនៃកម្មាភិបាល ដែលមានអំណាចខ្លាំងបំផុត នៅថ្នាក់កំពូលនៃ ឋានានុក្រមរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ ក្នុងឋានៈជាអនុលេខាភូមិភាគមួយក្នុងចំណោមភូមិ ភាគដែលមានតែប្រាំពីរគត់ នៅក្នុងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ គាត់បានកាន់កាប់ចំណែកដ៏សំខាន់មួយ នៃទឹកដី និងប្រជាជននៃប្រទេសទាំងមូល។ សាក្សីជាច្រើនបានបញ្ជាក់ថា **អោ អាន** បានកាន់ តំណែងជាន់ខ្ពស់កម្រិតភូមិភាគនេះ និងមានអំណាចអនុវត្តការងារជំនួស កែ ពក ក្នុងពេល អវត្តមានរបស់ កែ ពក²²⁴⁸។ ភ័ស្តុតាងបង្ហាញថា កែ ពក ជាទូទៅមិនមានវត្តមាននៅភូមិភាគ កណ្តាល ដោយសារតែតំណែងរបស់គាត់ជាមេបញ្ជាការរងនៃកងទ័ព និងតួនាទីរបស់គាត់ក្នុងការ ប្រយុទ្ធជាមួយកម្មាភិបាលភូមិភាគបូព៌ា និងវៀតណាម²²⁴⁹ ដែលមានន័យថា **អោ អាន** ជាញឹក ញាប់បម្រើការងារជាលេខាភូមិភាគស្តីទី។

645. មុខតំណែងរបស់ **អោ អាន** ជាអនុលេខាភូមិភាគ ក៏បានផ្តល់ឱ្យគាត់នូវការទទួលខុសត្រូវចំពោះ សន្តិសុខនៅក្នុងភូមិភាគផងដែរ ដែលជាតួនាទីដ៏សំខាន់មួយ ដែលអាចឱ្យគាត់ត្រួតពិនិត្យមើលមន្ទីរ សន្តិសុខចំនួន ២៥ នៅក្នុងភូមិភាគកណ្តាល ដែលជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃឧបករណ៍សន្តិសុខរបស់ កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យទាំងមូល²²⁵⁰។

646. តាមរយៈមុខតំណែងរបស់គាត់ជាអនុលេខាភូមិភាគ និងលេខាតំបន់ វាក៏ទំនងផងដែរថា **អោ អាន** បានបម្រើការងារជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការមជ្ឈឹមនៃ ប.ក.ក²²⁵¹ ទោះបីមិនមានបញ្ជីឈ្មោះ

ជាក់លាក់នៃសមាជិកគណៈកម្មាធិការមជ្ឈឹមក៏ដោយ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការពិតដែលថា លេខាភូមិភាគ និងតំបន់ជាច្រើនបានបម្រើការងារនៅក្នុងគណៈកម្មាធិការមជ្ឈឹម គឺជាការចង្អុល បង្ហាញពីអតីតភាពនៃមុខតំណែងរបស់ អោ អាន នៅកម្រិតទាំងនោះ។

- 647. ក្នុងនាមជាលេខាតំបន់ ៤១ អោ អាន បានប្រើអំណាចពេញលេញលើស្រុកចំនួនប្រាំ និងទទួលខុស ត្រូវចំពោះស្ទើរតែគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់ នៃជីវិតរបស់មនុស្សច្រើនពាន់នាក់ ដែលរស់នៅទីនោះ²²⁵²។ អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ដោយផ្ទាល់របស់គាត់ បានដោះស្រាយអ្វីៗទាំងអស់ចាប់ពីការងារសន្តិសុខ ភស្តុភារ រហូតដល់ឧស្សាហកម្មធុនស្រាល²²⁵³។ គាត់ និងអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់បានប្រើ អំណាចកំណត់ជោគវាសនាស្លាប់រស់របស់អ្នករស់នៅក្នុងភូមិ និងឃុំនានា ក្នុងតំបន់ ៤១ និងអ្នក ដែលគ្មានសំណាង ដែលត្រូវបានឃុំខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់តំបន់ ឬស្រុកទាំងនេះ²²⁵⁴។
- 648. ទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធរបស់គាត់ជាមួយ កែ ពក²²⁵⁵ និង តា ម៉ុក²²⁵⁶ ក៏បង្ហាញពីសារៈសំខាន់របស់ គាត់នៅក្នុងរបបនេះដែរ។

២. ការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត

- 649. តាមរយៈវិធានការសមហេតុផលនានា អោ អាន ស្ថិតក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ បំផុតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តដោយរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ តំបន់ ៤១ ក្នុង អំឡុងពេលដែល អោ អាន កាន់អំណាចនៅតំបន់នោះ បានផ្ដោតជាសំខាន់លើការបោសសម្អាតដី ខ្លាំងក្លា ដែលបណ្តាលឱ្យស្លាប់បុរស ស្រ្តី និងកុមារស្លូតត្រង់ច្រើនពាន់នាក់។ ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលគាត់ ត្រូវបានចោទប្រកាន់ មានភាពធ្ងន់ធ្ងរបំផុត ហើយកម្រិតនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់គាត់ចំពោះ ឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ គឺខ្ពស់បំផុត។ ភស្តុតាងនេះបង្ហាញពីការជាប់ពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់រវាង អោ អាន និងឧក្រិដ្ឋកម្មនានា រួមទាំងភស្តុតាង ដែលខ្លួនគាត់ផ្ទាល់បានបញ្ជាឱ្យសម្លាប់មនុស្សរាប់ពាន់នាក់ និងការសម្លាប់រង្គាលនៃបណ្តាក្រុមជាក់លាក់ ដែលរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យបានកំណត់។

ក) កត្តាពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់ស្ថានទម្ងន់នៃឧក្រិដ្ឋកម្ម

- 650. វិសាលភាពភូមិសាស្ត្រ និងពេលវេលានៃឧក្រិដ្ឋកម្ម ៖ ការបោសសម្អាតនៅក្នុងតំបន់ ៤១ គឺជា ប្រតិបត្តិការឧក្រិដ្ឋកម្មធំមួយ។ វាលាតសន្ធឹងលើតំបន់ភូមិសាស្ត្រធំទូលាយ ដែលគ្របដណ្តប់លើ ស្រុកទាំង ៥ នៃតំបន់ ៤១ ²²⁵⁷។ វាក៏មានរយៈពេលវែងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែរ ដោយចាប់ផ្តើមពី ពេលផ្លាស់ទីកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតី ទៅភូមិភាគកណ្តាលនៅដើមឆ្នាំ១៩៧៧ និងបន្តរហូតដល់

ពេល ប៉ុល ពត ធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ ដែលបង្ហាញពីបំណងបង្កើនយុទ្ធនាការសម្លាប់ នៅពេល ដែលថ្នាក់ដឹកនាំកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យរៀបចំការប្រយុទ្ធជាមួយវៀតណាមក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ ដែល ជិតនឹងកើតឡើង²²⁵⁸។ យុទ្ធនាការនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ដែល អោ អាន បានអនុវត្ត បាន ធ្វើឱ្យមានជនរងគ្រោះ មិនត្រឹមតែនៅក្នុងតំបន់ ៤១ ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងនៅក្នុងភូមិភាគ កណ្តាលទាំងមូលក្នុងអំឡុងពេលដែល អោ អាន គឺជាអនុលោមភូមិភាគ²²⁵⁹។ អោ អាន ក៏បាន ទទួលខុសត្រូវផងដែរ ចំពោះការដ្ឋាននៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃ នៅក្នុងស្រុកព្រៃឈរ ដែលកម្មកររាប់ពាន់ នាក់មកពីទូទាំងតំបន់ ត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើការយ៉ាងនឿយហត់អស់រយៈពេលជាច្រើនម៉ោងក្នុងស្ថាន ភាពអមនុស្សធម៌²²⁶⁰។

651. បែបផែននៃការប្រព្រឹត្តិ ៖ ឧក្រិដ្ឋកម្មត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងជាមួយនឹងអំពើយ៉ាងឃោរឃៅ។ ចាប់ពី ពេលចាប់ខ្លួន ជនរងគ្រោះនៃការបោសសម្អាតត្រូវបានប្រព្រឹត្តក្នុងលក្ខខណ្ឌទាបជាងមនុស្សជាតិ។ ពួកគេត្រូវបានឃុំឃាំងក្នុងស្ថានភាពគួរឱ្យរន្ធត់ និងទទួលរងការធ្វើទារុណកម្មជាញឹកញាប់²²⁶¹។ ពួកគេមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យដឹងពីមូលដ្ឋាននៃការបោសសម្អាតរបស់របបនេះប្រឆាំងនឹងពួកគេ ឬ ដើម្បីការពារខ្លួនប្រឆាំងនឹងការសង្ស័យនៃភាពមិនស្មោះត្រង់របស់របបនេះឡើយ។ ពួកគេត្រូវបាន សម្លាប់នៅក្នុងលក្ខណៈឃោរឃៅ និងអមនុស្សធម៌ជាទីបំផុត²²⁶²។ សាកសពត្រូវបានដាក់ក្នុង រណ្តៅសាកសពរួមដែលគេពុំសម្គាល់ដឹង ដោយគ្មានពិធីបុណ្យបញ្ចុះសព ឬការគោរពចំពោះសេចក្តី ថ្លៃថ្នូររបស់ជនរងគ្រោះឡើយ²²⁶³។

652. ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងប្រឆាំងនឹងអ្នកដែលត្រូវបានធ្វើឱ្យទៅជាទាសករនៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃ ក៏ត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងឃោរឃៅផងដែរ។ ជនរងគ្រោះដែលត្រូវបានធ្វើឱ្យទៅជាទាសករនៅទីនោះ ត្រូវបានប្រើជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់របបនេះ ដែលតម្រូវឱ្យធ្វើការងារធ្ងន់ធ្ងររយៈពេលជាច្រើនម៉ោង ដោយគ្មានអាហារ និងការថែទាំសុខភាពគ្រប់គ្រាន់ និងត្រូវបានគំរាមកំហែងដាក់ទណ្ឌកម្មប្រសិន បើពួកគេមិនអាចសម្រេចគោលដៅរបស់ *អង្គការ*²²⁶⁴។ ទីបំផុត ឧក្រិដ្ឋកម្មនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយបង្ខំត្រូវបានអនុវត្តផងដែរ ក្នុងលក្ខណៈដែលបង្ហាញពីការមើលងាយដល់មនុស្សជាតិ និងសិទ្ធិជា មូលដ្ឋានរបស់ជនរងគ្រោះ។

653. ចំនួននៃឧប្បត្តិហេតុ ៖ ការបោសសម្អាតធ្វើឡើងរាប់ពាន់ ឬរាប់ម៉ឺនដង ដែលមានឧប្បត្តិហេតុ ស្រដៀងគ្នានៃការចាប់ខ្លួន ការធ្វើទុក្ខទោស និងការសម្លាប់។ ភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃឧក្រិដ្ឋកម្មត្រូវបានលើក កម្ពស់តាមរយៈវិធីដោយចេតនា និងជាប្រព័ន្ធ ដែលត្រូវបានអនុវត្ត។ មន្ទីរសន្តិសុខ និងទឹកភ្លើង

សម្លាប់មនុស្ស ត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើទុក្ខទោស និងសម្លាប់ ខ្លាំងតាមការសន្មតរបស់របបនេះ។ ឧក្រិដ្ឋកម្មមិនត្រូវបានអនុវត្តដោយគ្មានការគ្រោងទុក ឬ បណ្តោះអាសន្ន នោះទេ ប៉ុន្តែជាលទ្ធផលនៃការរៀបចំផែនការ និងការចាត់តាំងយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន។

654. ដូចគ្នានេះដែរ កម្មកររាប់ពាន់នាក់ត្រូវបានចាត់ឱ្យធ្វើការនៅការដ្ឋានទំនប់អន្លង់ជ្រៃ។ ការបដិសេធសេរីភាពរបស់ពួកគេ និងសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានដទៃទៀត ត្រូវបានអនុវត្តជារៀងរាល់ថ្ងៃ និងជាបន្តបន្ទាប់អស់រយៈពេលជាច្រើនខែ ដូច្នេះបណ្តាលឱ្យកើតមាន “ឧប្បត្តិហេតុ” ជាច្រើននៃសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋកម្ម។ យុទ្ធនាការនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ រួមមាន ពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាច្រើនក្រុមដែលរៀបចំឡើងនៅទូទាំងភូមិភាគកណ្តាល។

655. ចំនួនជនរងគ្រោះ ៖ ចំនួនអ្នកស្លាប់នៅក្នុងការបោសសម្អាតនៅតំបន់ ៤១ មិនត្រូវបានបញ្ជាក់ឱ្យពិតប្រាកដនោះទេ ប៉ុន្តែគ្មានអ្វីគួរឱ្យជឿជាក់ដែលថាចំនួននោះ គឺគួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើល។ ការប៉ាន់ស្មាននៃចំនួនអ្នកដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅមន្ទីរសន្តិសុខ និងទីកន្លែងសម្លាប់មនុស្សចំនួនប្រាំពីរនៅក្នុងតំបន់ ៤១ មានរហូតដល់រាប់ម៉ឺននាក់²²⁶⁵ ហើយបទចោទប្រកាន់ពីការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ការសម្លាប់រង្គាល និងឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មធ្ងន់ធ្ងរចំនួនបីជាធរមាន បង្ហាញពីលក្ខណៈគួរឱ្យរន្ធត់នៃព្រឹត្តិការណ៍នានានៅក្នុងតំបន់ ៤១។ អនុសញ្ញាស្តីពីឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍បានដាក់ភាគព្វកិច្ច លើរដ្ឋភាគីក្នុងការដាក់ទណ្ឌកម្មលើបុគ្គលទាំងឡាយណា ដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើប្រល័យពូជសាសន៍²²⁶⁶។ កម្ពុជា ក្នុងនាមជាប្រទេសហត្ថលេខីមួយចំពោះអនុសញ្ញានេះ ហើយអង្គការសហប្រជាជាតិ ក្នុងនាមជាអ្នកគាំទ្រ ត្រូវមានចេតនាបំពេញភាគព្វកិច្ចនេះដោយបញ្ចូលអ្នកដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដ៏ធ្ងន់ធ្ងរបំផុតក្នុងចំណោមអ្នក “ដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។

656. ចំនួនជនរងគ្រោះដែលត្រូវបានធ្វើឱ្យទៅជាទាសករនៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃ ក៏ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាមានរាប់ពាន់នាក់ផងដែរ។ អាស ខ្លួនគាត់ផ្ទាល់ បានអះអាងថា កម្លាំងពលកម្មមានចំនួន ២០០០០ នាក់²²⁶⁷។ ភស្តុតាងក៏បញ្ជាក់ផងដែរថា ជនរងគ្រោះមួយចំនួនធំបានបង្ខំឱ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយគ្មានការព្រមព្រៀងរបស់ពួកគេនៅទូទាំងភូមិភាគកណ្តាល។

ខ) កត្តាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់នូវការទទួលខុសត្រូវផ្លូវច្បាប់

657. កម្រិតនៃការចូលរួម ៖ ការចូលរួមរបស់ **អោ អាន** នៅក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្ម គឺដោយផ្ទាល់ និងមានការសម្រេចចិត្ត។ គាត់បានប្រកាសពីការចាប់ផ្តើមបោសសម្អាតដល់អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ ហើយបានព្យាយាមបង្ហាញអំពីភាពត្រឹមត្រូវ ដោយចោទប្រកាន់កម្មាភិបាល ដែលកំពុងកាន់អំណាចពីអំពើក្បត់ជាតិ។ គាត់បានបន្តកាតព្វកិច្ចជាមនុស្សរបស់ជនរងគ្រោះ ដោយប្រៀបធៀបពួកគេទៅនឹង “សំបកកង់ចាស់” ដែលចាំបាច់ត្រូវកាត់ចោល។ គាត់បានបង្គាប់ឱ្យអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ផ្ទាល់របស់គាត់អនុវត្តជំហាននីមួយៗ ជាបន្តបន្ទាប់នៃការបោសសម្អាត ដោយចាប់ផ្តើមជាមួយពួកកម្មាភិបាល និងបន្តទៅពលរដ្ឋសាមញ្ញ ទាហាន លន់ នល់ និងទីបំផុតជនជាតិចាមទាំងអស់។ គាត់បានឃ្លាំមើលវឌ្ឍនភាពនៃការបោសសម្អាតដោយតម្រូវឱ្យមាន និងការចូលរួមក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពពីអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ ស្តីពីការអនុវត្តបទបញ្ជារបស់គាត់។ គាត់បានសម្របសម្រួលការដឹកជញ្ជូនជនរងគ្រោះនៅក្នុងតំបន់នេះដោយផ្តល់សិទ្ធិក្នុងការប្រើប្រាស់យានជំនិះ (រួមទាំងរថយន្តរបស់គាត់ផ្ទាល់) និងថែមទាំងបានអមដំណើរការដឹកជញ្ជូនអ្នកទោសយ៉ាងតិចម្តង។ គាត់បានបញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួនដោយផ្ទាល់។ គាត់បានបញ្ជាឱ្យសម្លាប់ដោយផ្ទាល់។ នៅពេលគាត់សង្ស័យថា គេជនរងគ្រោះទាំងអស់ដែលត្រូវបានកំណត់សម្រាប់ការបោសសម្អាត ត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងត្រូវបានសម្លាប់ហើយ ឬនៅនោះ គាត់បានបង្គាប់ឱ្យអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់រៀបចំបញ្ជីជនរងគ្រោះ ដោយមានការផ្ទៀងផ្ទាត់យ៉ាងហ្មត់ចត់ និងបានស្រាវជ្រាវយកព័ត៌មានដោយផ្ទាល់។ ការរួមចំណែករបស់ **អោ អាន** ក្នុងការបោសសម្អាត មានភាពសកម្មយ៉ាងខ្លាំង មានលក្ខណៈជាមូលដ្ឋាន និងមិនអាចខ្វះបាន។

658. ទំនប់អន្លង់ជ្រៃ គឺជាការដ្ឋានថ្នាក់តំបន់ ដូច្នេះហើយទំនប់នេះស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យដោយផ្ទាល់ពី **អោ អាន**។ លើសពីនេះទៀត ភ័ស្តុតាងបង្ហាញថា **អោ អាន** ជាញឹកញាប់បានចុះទៅពិនិត្យមើលការដ្ឋាននេះ ជួបជាមួយប្រធានកងចល័តនៅទីនោះ និងបានធ្វើជាប្រធានអង្គប្រជុំជាកាតព្វកិច្ចសម្រាប់កម្មករ ដែលនៅក្នុងអង្គប្រជុំនោះ គាត់បានគំរាមកំហែងថា អ្នកដែលមិនបានសម្រេចតាមផែនការកំណត់របស់គាត់ នឹងត្រូវចាត់ទុកថាជាខ្មាំង ហើយគាត់ក៏បានសង្កត់ធ្ងន់លើសារៈសំខាន់នៃការកំណត់អត្តសញ្ញាណខ្មាំងដទៃទៀតនៃរបបនេះ។ **អោ អាន** ក៏បានចូលរួមក្នុងយុទ្ធនាការនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ តាមរយៈការប្រកាសជាសាធារណៈ អំពីគោលដៅនៃការបង្កើនចំនួនប្រជាជន និងភាពចាំបាច់នៃ “ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍” របស់ប្រជាជននៅក្នុងតំបន់ ៤១ និងអនុម័តផ្ទាល់ រៀបចំផ្ទាល់ និងចូលរួមផ្ទាល់ក្នុងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ។

659. មុខតំណែងឋានានុក្រមៈ អោ អាន មានមុខតំណែងថ្នាក់ខ្ពស់ពោរពេញដោយអំណាចក្នុងឋានានុក្រម កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ មានតែលេខាភូមិភាគ កែ ពក ប៉ុណ្ណោះដែលស្ថិតនៅចន្លោះ **អោ អាន** និង មជ្ឈឹមបក្ស ខណៈអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ រួមមាន លេខា និងគណៈស្រុក ឃុំ និងភូមិ ព្រមទាំងប្រធានមន្ទីរតំបន់របស់គាត់ និងប្រធានថ្នាក់តំបន់នៃ “ក្រសួង” ផ្សេងៗដូចជា ភ័ស្តុភារ សិប្បកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម។ **អោ អាន** បានប្រើប្រាស់មុខតំណែងរបស់គាត់ក្នុងឋានានុក្រមនេះ ប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់បំផុត ដោយបានបញ្ជូនបន្តនូវបញ្ហា និងពិនិត្យតាមដានការអនុវត្តបញ្ហាទាំងនោះ អនុញ្ញាតឱ្យមេដឹកនាំថ្នាក់លើគាត់ប្រាកដថា ការបោសសម្អាតកំពុងត្រូវបានអនុវត្ត ទៅតាមការ ណែនាំ។
660. គាត់ក៏បានប្រើប្រាស់មុខតំណែងរបស់គាត់ ដើម្បីធ្វើសេចក្តីប្រកាសនានាទាក់ទងនឹងការប្រព្រឹត្តិលើ ខ្លាំង និងភាពចាំបាច់នៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងការបង្កើតកូនផងដែរ។
661. អំណាច និងលទ្ធភាពដាក់ចេញបញ្ជាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពៈ អំណាចរបស់ **អោ អាន** មិនមែន មានត្រឹមតែទ្រឹស្តីនោះទេ។ ភ័ស្តុតាងបង្ហាញថា គាត់បានដាក់ចេញបញ្ជាជាច្រើន រួមទាំងបញ្ជាឱ្យ រុះរើ និងជំនួសមេភូមិ និងឃុំដែលកំពុងស្ថិតក្នុងមុខតំណែង បញ្ជាឱ្យកំណត់អត្តសញ្ញាណ និង កម្ទេចប្រជាពលរដ្ឋសាមញ្ញ ដែលត្រូវបានសង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់ចំពោះបដិវត្តន៍ និងរបបនេះ និងបញ្ជាឱ្យកំណត់អត្តសញ្ញាណ ចាប់ខ្លួន និងកម្ទេចជនជាតិចាមទាំងអស់។ បញ្ជារបស់គាត់រួម មានទាំងបញ្ជាច្បាស់លាស់ឱ្យចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់ផងដែរ។ ភ័ស្តុតាងបង្ហាញថា បទបញ្ជារបស់ គាត់ត្រូវបានគោរពយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន។
662. ការដឹងឮពិតប្រាកដអំពីឧក្រិដ្ឋកម្មៈ ពុំមានការសង្ស័យនោះទេថា **អោ អាន** បានដឹងយ៉ាងច្បាស់ លាស់អំពីយុទ្ធនាការឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលកើតមានឡើងក្នុងតំបន់ ៤១។ **អោ អាន** ខ្លួនគាត់ផ្ទាល់បាន ប្រកាសថា ការបោសសម្អាតនឹងចាប់ផ្តើមកើតមាន ហើយបានចេញបញ្ជាសម្លាប់ នៅក្នុងការ បោសសម្អាតនោះ។ គាត់ក៏បានសម្របសម្រួលដល់ការប្រព្រឹត្តិបទឧក្រិដ្ឋនានា ដែលបង្កើតឱ្យមាន ការបោសសម្អាតតាមមធ្យោបាយជាច្រើនផងដែរ។ អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់បានរាយការណ៍ ត្រលប់ទៅឱ្យគាត់វិញជាមួយនឹងសេចក្តីរាយការណ៍លម្អិត អំពីការសម្លាប់ទៅតាមបញ្ជារបស់គាត់ ហើយមុខតំណែងរបស់គាត់ជាលេខាតំបន់ (ព្រមទាំងមុខតំណែងភូមិសាស្ត្ររបស់គាត់នៅព្រៃ ទទឹង) បានផ្តល់ឱ្យគាត់នូវមុខតំណែងមជ្ឈឹមក្នុងបណ្តាញព័ត៌មានរបស់តំបន់ ៤១។

663. ដំណើរទស្សនកិច្ចជាប្រចាំរបស់ **អោ អាន** ទៅកាន់ការដ្ឋានទំនប់អន្លង់ជ្រៃ និងកិច្ចប្រជុំរបស់គាត់ ជាមួយមេដឹកនាំនៅទីនោះ បានជួយឱ្យគាត់ទទួលដំណឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីលក្ខខណ្ឌ និងឧក្រិដ្ឋកម្ម នានាដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅទីនោះ។ ការប្រកាសរបស់គាត់អំពីគោលនយោបាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដល់ថ្នាក់ក្រោមរបស់គាត់ ការណែនាំរបស់គាត់ឱ្យផ្ដួចផ្ដើមគ្រួសារ ដោយឈរលើមូលដ្ឋានប្រវត្តិរូប ការដាក់បញ្ញត្តិចាប់បង្ខំឱ្យគ្រួសារផ្សំដំណេកជាមួយគ្នាដើម្បីបង្កើតកូន និងការចូលរួមរបស់គាត់ ផ្ទាល់ក្នុងការរៀបចំ ធ្វើជាគណៈអធិបតី ព្រមទាំងអនុម័តឱ្យមានការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ បាន បង្ហាញពីការដឹងព្រមរបស់គាត់ពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ដែលបានកើតឡើងនៅ ក្នុងតំបន់របស់គាត់។
664. វិសាលភាពពេលវេលានៃការគ្រប់គ្រង៖ អំណាចរបស់ **អោ អាន** ក្នុងតំបន់ ៤១ បានកើតមាន ចាប់ពីពេលនៃការមករស់នៅរបស់គាត់ក្នុងតំបន់នេះនៅរវាងខែមករា ឬក្រុមៈ ឆ្នាំ១៩៧៧ រហូតដល់ ពេលដែលរៀនណាមណ្ឌលានពាននៅខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧៨។
665. ការកាត់ទោសអ្នកដែលមានឋានៈជាន់ខ្ពស់៖ **អោ អាន** គឺជាមនុស្សម្នាក់ក្នុងចំណោមកម្មាភិបាល ជាន់ខ្ពស់របស់ ប.ក.ក ដែលនៅរស់រានមានជីវិត។ **អោ អាន** បានធ្វើការងារដោយផ្ទាល់ជាមួយ តា ម៉ុក ដែលខ្លួនគាត់ផ្ទាល់ គឺជាសមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍នៃ ប.ក.ក ដែលជាអំណាចខ្ពស់បំផុត ក្នុងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ រាល់សមាជិករបស់គណៈអចិន្ត្រៃយ៍ទាំងអស់ ត្រូវបានកាត់ទោស ដោយ អ.វ.ត.ក ឬបានស្លាប់បាត់បង់ជីវិត។
666. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិសន្និដ្ឋានថា **អោ អាន** មានកម្រិតនៃការទទួលខុសត្រូវលើឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តដោយរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យខ្ពស់ជាង កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ឌុច ដែល ត្រូវបានកំណត់ថា ជាមនុស្សម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតលើឧក្រិដ្ឋកម្មក្នុង របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យក្នុងសំណុំរឿង០០១។ ចំនួនមនុស្សឃាតសរុបដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ដោយអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់ **អោ អាន** ទំនងជាមានច្រើនជាងចំនួនមនុស្សឃាតដែលត្រូវបាន ប្រព្រឹត្តដោយអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់ ឌុច ទៅទៀត។ **អោ អាន** មានការទទួលខុសត្រូវលើតំបន់ ភូមិសាស្ត្រធំៗ និងទទួលខុសត្រូវលើការអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់ ប.ក.ក ទាក់ទងនឹងផ្នែក ដ៏សំខាន់នៃប្រជាជនកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ **អោ អាន** មិនត្រឹមតែទទួលខុសត្រូវលើឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលមានការជាប់ទាក់ទងនឹងមន្ត្រីសន្តិសុខប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងលើការធ្វើឱ្យកម្មកររាប់ពាន់នាក់

ក្លាយទៅជាទាសករនៅការដ្ឋានមួយផងដែរ ព្រមទាំងលើអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការរំលោភ សេចក្តីសន្ថវៈដែលបានកើតមានឡើងដោយសារគោលនយោបាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ។

X. ការទទួលខុសត្រូវលើឧក្រិដ្ឋកម្មនីមួយៗ

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

- 667. ភ័ស្តុតាងក្នុងសំណុំរឿងនេះ និងដែលបានលើកឡើងក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ បញ្ជាក់ថា **អោ អាន** ទទួលខុសត្រូវជាលក្ខណៈបុគ្គលលើអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ និងឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ អនុលោមតាមមាត្រា ៤ និង ៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក។
- 668. **អោ អាន** ទទួលខុសត្រូវលើឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះស្ថិតក្រោមមាត្រា ២៩ ថ្មី នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ជាពិសេស ទទួលខុសត្រូវលើ (i) ការប្រព្រឹត្តិ រៀបចំផែនការ ញុះញង់ បញ្ជា និង/ឬជួយនិងជំរុញឱ្យកើតមានឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ និង (ii) ក្នុងនាមជាថ្នាក់លើដែលបានដឹង ឬមានហេតុផលដែលត្រូវដឹងថា អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់ខ្លួននឹងប្រព្រឹត្ត ឬបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ មិនបានទប់ស្កាត់ការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬដាក់ទោសទណ្ឌដល់ពួកគេ។ **អោ អាន** “បានប្រព្រឹត្ត” ឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះដោយមិនត្រឹមតែជាចារីផ្ទាល់ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងជាអ្នកចូលរួមក្នុងសហឧក្រិដ្ឋកម្មផងដែរ។

ខ. ទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវ

ការប្រព្រឹត្តិតាមរយៈសហឧក្រិដ្ឋកម្ម

- 669. **អោ អាន** បានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មនីមួយៗក្នុងចំណោមឧក្រិដ្ឋកម្មនានា តាមរយៈការចូលរួមរបស់គាត់នៅក្នុងសហឧក្រិដ្ឋកម្មនៅភូមិភាគកណ្តាល។ សហឧក្រិដ្ឋកម្មពាក់ព័ន្ធនឹងទម្រង់មូលដ្ឋាន (“សហឧក្រិដ្ឋកម្មទម្រង់ទី ១”) នៃការទទួលខុសត្រូវលើផែនការរួម។
- 670. សមាជិកនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្ម ចូលរួមចំណែកក្នុងផែនការឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលមានបំណងចង់រក្សាបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាឱ្យកាន់អំណាច និងអនុវត្តគោលនយោបាយកសិកម្ម សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមដាច់ខាតរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាថ្នាក់មជ្ឈិម នៅភូមិភាគកណ្តាល តាមរយៈការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានពិពណ៌នាខាងក្រោម។ ផែនការនេះបានធ្វើឱ្យសង្គមកម្ពុជាផ្លាស់ប្តូរជាដាច់ខាតដើម្បីសម្រេចបាននូវសង្គមមួយដែលគ្មានសាសនា និងគ្មានវណ្ណៈ ដោយមានអត្តសញ្ញាណជាតិ និង

ជាតិពន្ធតែមួយគត់។ ដើម្បីលុបបំបាត់ការប្រឆាំង និងជនទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាខ្មាំង និងដើម្បីរក្សាអំណាចរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ផែនការនេះបានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិនៃការសម្លាប់រដ្ឋបាល ការធ្វើមនុស្សឃាត ការធ្វើទារុណកម្ម ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀតប្រឆាំងនឹងប្រភេទមួយចំនួននៃជនទាំងឡាយណា ដែលត្រូវបានគេយល់ឃើញថាជាខ្មាំង ក្នុងនោះរួមមានកម្មាភិបាលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ដែលត្រូវបានគេយល់ឃើញថាមិនស្មោះត្រង់ ក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ និងអ្នកផ្សេងៗទៀត ដែលត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាប់ទាក់ទងនឹងពួកគេ អតីតទាហាន និងអ្នករដ្ឋការនៃរបប លន់ នល់ ក្រុមប្រជាជនដែលត្រូវបានជម្លៀសដោយបង្ខំពីទីក្រុង និងទីប្រជុំជននានាដែលត្រូវបានគេហៅជាទូទៅថា “ប្រជាជនថ្មី” ឬ “ប្រជាជន ១៧ មេសា” អ្នកដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាចារកម្មរបស់សេអ៊ីអា ឬកាហ្សែបេ ជនជាតិចាមមូស្លីម អ្នកដែលមកពីវិទ្យាល័យ “គហបតី” “សក្តិភូមិ” ឬ “មូលធន” និងប្រជាពលរដ្ឋសាមញ្ញទាំងអស់ ដែលត្រូវបានគេយល់ឃើញថាមិនស្មោះត្រង់ជាមួយរបប ឬបដិវត្តន៍ដោយហេតុផលណាមួយ។ ផែនការនេះក៏ជាប់ពាក់ព័ន្ធផងដែរនឹងការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ (តាមរយៈការសម្លាប់) ដោយមានចេតនាបំផ្លាញជនជាតិចាមនៅកម្ពុជា ដែលជាក្រុមជាតិពន្ធនិងសាសនាដាច់ដោយឡែកមួយ។

- 671. ដើម្បីសម្រួលដល់គោលនយោបាយយោធា សេដ្ឋកិច្ច និងកសិកម្មរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា តាមរយៈការបង្កើនចំនួនប្រជាជនឱ្យបានឆាប់រហ័ស សហគម្មនក្រីក្រមួយបានជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិនៃអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត តាមរយៈការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងបង្ខំឱ្យគូស្វាមីភរិយាដែលបានរៀបការរួចទាំងនោះរួមដំណេក ជាពិសេសឆ្លើយពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយគ្មានការព្រមព្រៀងពីពួកគេ (ការរំលោភសេពសន្ថវៈ)។
- 672. ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយកសិកម្ម និងសេដ្ឋកិច្ចដាច់ខាតរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ផែនការនេះបានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ តាមរយៈការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ ការធ្វើមនុស្សឃាត និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត (ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ) ប្រឆាំងនឹងកម្មករនៅតាមសហករណ៍ និងការដ្ឋាននានា។
- 673. **អា អាង** និងសមាជិកផ្សេងៗទៀតនៃសហគម្មនក្រីក្រមួយ មានចេតនាប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មនីមួយៗក្នុងចំណោមឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ ហើយរាល់ឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់ដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានស្តីពីរឿងនេះ ត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ដោយអនុលោមតាមសហគម្មនក្រីក្រមួយ។

674. **អា អាង** បានក្លាយជាសមាជិកនៃសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជានេះ ចាប់ពីពេលដែលគាត់បានចេញដំណើរពី ភូមិភាគនិរតីឆ្ពោះទៅភូមិភាគកណ្តាល នៅប្រហែលជាពាក់កណ្តាលខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៧ និងនៅ តែជាសមាជិកម្នាក់ដែល រហូតដល់ការបញ្ចប់យុទ្ធាធិការពេលវេលារបស់ អ.វ.ត.ក គឺនៅថ្ងៃទី ៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩។
675. **អា អាង** បានប្រព្រឹត្តរួមគ្នានឹងសមាជិកផ្សេងៗទៀតនៃសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជា។ សមាជិកផ្សេងៗ ទៀតនៃសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជា មានជាអាទិ៍ ប៉ុល ពត, នួន ជា, ខៀវ សំផន, សុខ សេន សមាជិក គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ សមាជិកគណៈកម្មាធិការរដ្ឋប្បវេណី លេខាធិការភូមិភាគនិរតី តា ម៉ុក លេខាធិការភូមិភាគកណ្តាល កែ ពក ប្រធានមន្ទីររបស់ កែ ពក គឺ ឆោម អ្នកក្រោមបង្គាប់របស់ កែ ពក នៅក្នុងកងកម្លាំងយោធា និងសន្តិសុខភូមិភាគ លេខាធិការតំបន់ ៤២ ឈ្មោះ អឿន កម្មាភិបាល ពានាក់ ដែលបានបម្រើការងារនៅពេលវេលាផ្សេងៗជាលេខាធិការតំបន់ ៤៣៖ ចាន់ ភិន និង ស៊ឹម ព្រមទាំងអ្នកក្រោមបង្គាប់ផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់របស់ **អា អាង** ផងដែរ។ ដោយគ្មានការដាក់កំហិតលើភាពទូទៅនៃប្រភេទនេះ សមាជិកខ្លះដែលគេអាចស្គាល់ឈ្មោះបាន ដោយផ្អែកលើភស្តុតាង ដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ រួមមាន លេខា ស្រុកព្រៃឈរឈ្មោះ ស៊ឹម លេខាស្រុកបាធាយឈ្មោះ ភឹម (ក្រោយមកហៅថា ផល) លេខាស្រុកជើងព្រៃឈ្មោះ ម៉ុន លេខា ស្រុកកំពង់សៀមឈ្មោះ ប្រាក់ យុត លេខាស្រុកកងមាសឈ្មោះ កាន ប្រធានមន្ទីរតំបន់ ៤១ អំ (ប្តីរបស់ ប្រាក់ យុត) ប្រធានមន្ទីរតំបន់ ៤១ ឈ្មោះ អួន (បន្ទាប់ពី អំ ត្រូវបានចាប់ខ្លួន) ប្រធាន យោធាតំបន់ ៤១ ឈ្មោះ ហ៊ុំ និង សុខ ឈ្មោះ ទ្រី អនុប្រធានរបស់ប្រធានយោធាតំបន់ ៤១ ឈ្មោះ សុខ ឈ្មោះ កែ កម្មាភិបាលម្នាក់ដែលទទួលខុសត្រូវលើការសម្លាប់នៅមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ និង គរ ឈ្មោះ សប់ ប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខ គរ នៅពេលដែលកម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីមកដល់ និង ង៉ូវ ប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខ គរ ក្រោយពេល សប់ ត្រូវបានចាប់ខ្លួន។ ប្រភេទនេះក៏រួមទាំងមេឃុំ និង មេភូមិទាំងអស់ក្នុងស្រុកនានា នៃតំបន់ ៤១ ផងដែរ²²⁶⁸។ កម្មាភិបាលដែលទទួលខុសត្រូវលើសន្តិសុខ កងល្បួប និងយោធានៅក្នុងស្រុក និងឃុំនីមួយៗ²²⁶⁹ ព្រមទាំងនិរសា អ្នកបើកបរ និងអង្គរក្សរបស់ **អា អាង** គឺជាសមាជិកនៃសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជាផង និងជាអ្នកដែលត្រូវបានសមាជិកនៃសហគមន៍ក្រីក្រ កម្ពុជាប្រើប្រាស់ដើម្បីប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម²²⁷⁰។ ដូចគ្នានេះដែរ សមាជិកនៃកងល្បួបយោធា ភូមិភាគ តំបន់ ស្រុក និងឃុំនៃបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ដែលបានចេញមុខប្រព្រឹត្តបទល្មើសនានាដោយផ្ទាល់ គឺជាផ្នែកមួយនៃសហគមន៍ក្រីក្រកម្ពុជាផង និងជាអ្នកដែលត្រូវបានសមាជិកនៃផែនការឧក្រិដ្ឋប្រើ ប្រាស់ដើម្បីប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មផង។

676. សមាជិកភាពនៃសហគមន៍ក្រិកកម្មវិធីរបស់ អា អា ន ត្រូវបានបង្ហាញ តាមរយៈការរួមចំណែក និង ចេតនារបស់គាត់ក្នុងការចូលរួមក្នុងសហគមន៍ក្រិកកម្ម មុនតំណែងដែលមានអំណាច និងឥទ្ធិពលនៅ ក្នុងបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជារបស់គាត់ និងទំនាក់ទំនងការងារយ៉ាងជិតស្និទ្ធរបស់គាត់ជាមួយនឹង សមាជិកដទៃទៀតនៃសហគមន៍ក្រិកកម្មវិធី។ ការចូលរួមរបស់គាត់បានចាប់ផ្តើម មុនពេលគាត់ចាក ចេញពីភូមិភាគនិរតី នៅពេលដែល តា ម៉ុក បានប្រាប់គាត់ថា គាត់នឹងត្រូវបញ្ជូនទៅខេត្តកំពង់ចាម ព្រោះ “មេដឹកនាំទាំងអស់នៅទីនោះបានក្លាយជាជនក្បត់”²²⁷¹ និងបន្តរហូតដល់ថ្ងៃចុងក្រោយនៃ របបនេះ នៅពេលដែលគាត់បានណែនាំឱ្យលេខាឃុំទាំងអស់របស់គាត់រៀបចំបញ្ជីឈ្មោះជនជាតិ ចាម និងជនជាតិភាគតិចដទៃទៀត ដែលត្រូវបំផ្លាញសាជាថ្មី និងឱ្យបានហ្មត់ចត់²²⁷²។

677. អា អា ន បានចូលរួមចំណែកយ៉ាងច្រើនដល់សហគមន៍ក្រិកកម្មវិធី តាមរយៈសកម្មភាពទាំងឡាយដូច ខាងក្រោម៖

- i. ជូនដំណឹងដល់អ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ថា ការបោសសម្អាតជិតចាប់ផ្តើមហើយ (“សង្គ្រាមស្ងៀមស្ងាត់” ដែលគាត់បានលើកឡើង នៅពេលប្រជុំនៅវត្តតាមាយ²²⁷³)
- ii. ផ្តល់យុត្តិកម្មក្នុងការបោសសម្អាតដល់អ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ និងញុះញង់ឱ្យពួកគេ ចូលរួមដោយនិយាយថា កម្មាភិបាលដែលកំពុងកាន់អំណាចគឺជាជនក្បត់ (“អ្នកដែល ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹង លន់ នល់ ឥឡូវនេះកំពុងជិះសេះ លន់ នល់”²²⁷⁴)
- iii. បង្ក្រាបខ្លាំងរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា និងញុះញង់ឱ្យមានការចូលរួមក្នុងការបោស សម្អាតដោយចាត់ទុកខ្លាំងរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាថាប្រៀបដូចជា “រថយន្តដែលមាន សំបកកង់ចាស់ៗត្រូវប្តូរ”²²⁷⁵
- iv. បញ្ជាឱ្យអ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់សម្លាប់ មិនត្រឹមតែកម្មាភិបាលដែលត្រូវបានសង្ស័យ ថាមិនស្មោះត្រង់ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងអ្នកណាក៏ដោយដែលជាប់ទាក់ទងនឹងកម្មាភិបាល ទាំងនោះទៀតផង ដោយបញ្ជាមន្ត្រីសន្តិសុខរបស់គាត់ឱ្យ “ដឹកស្មៅត្រូវដឹកទាំងបួស”²²⁷⁶
- v. រាយការណ៍ទៅ កែ ពក ថា គាត់បានធ្វើតាមបញ្ជារបស់ កែ ពក ឱ្យសម្លាប់អតីតទាហាន លន់ នល់²²⁷⁷
- vi. បញ្ជាឱ្យគណៈស្រុកនៃតំបន់ ៤១ ប្រមូលមេឃុំ និងមេភូមិ ព្រមទាំងរៀបចំចាប់ខ្លួន និង

ដាក់មនុស្សឱ្យជំនួសពួកគេ²²⁷⁸

- vii. កោះហៅកម្មាភិបាលដែលត្រូវចាប់ខ្លួនឱ្យមកផ្ទះ ឬមន្ទីររបស់គាត់ផ្ទាល់ដើម្បីប្រជុំ និងបន្ទាប់មកបញ្ជាឱ្យទាហានរបស់គាត់ចាប់ខ្លួនពួកកម្មាភិបាលទាំងនោះ នៅពេលពួកគេមកដល់²²⁷⁹
- viii. អនុញ្ញាតឱ្យមានការចាប់ខ្លួនកម្មាភិបាលយ៉ាងយោធន៍ និងជាសាធារណៈ នៅជុំវិញបរិវេណក្បែរមន្ទីរថ្នាក់តំបន់របស់គាត់²²⁸⁰
- ix. ណែនាំឱ្យលេខាស្រុកនៃតំបន់ ៤១ ជម្រះចោលជនស៊ីវិលសាមញ្ញទាំងអស់ដែលរងការសង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់ចំពោះរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (រួមទាំងអ្នកដែលត្រូវត្រួតអំពីស្ថានភាពរស់នៅ ឬអ្នកដែលលួចស្បៀងអាហារ²²⁸¹)
- x. ឃ្លាំមើលវឌ្ឍនភាពនៃការបោសសម្អាត ដោយទទួលបានរបាយការណ៍ និងបញ្ជីឈ្មោះអ្នកដែលត្រូវចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់²²⁸²
- xi. ចូលរួមដោយផ្ទាល់នៅក្នុងការសម្រេច ទាក់ទងនឹងអ្នកទោសណាដែលគួរលើកលែង និងអ្នកទោសណាដែលគួរសម្លាប់²²⁸³
- xii. ណែនាំអ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ឱ្យបញ្ជាតប្រជាជន ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងរបប លន់ នល់ ឱ្យបង្ហាញខ្លួនដើម្បីអាចចាប់ខ្លួន និងសម្លាប់²²⁸⁴
- xiii. ផ្តល់បញ្ជីឈ្មោះរបស់បុគ្គលជាក់លាក់ដែលត្រូវចាប់ខ្លួនដល់លេខាស្រុករបស់គាត់²²⁸⁵
- xiv. អនុញ្ញាតឱ្យគេប្រើប្រាស់ឡានហ្សឺបរបស់គាត់ ដើម្បីដឹកជញ្ជូនអ្នកទោសទៅកាន់មន្ទីរសន្តិសុខ គរ ជាប្រចាំ ដោយក្នុងម្តងៗ អស់រយៈពេលជាច្រើនខែ²²⁸⁶
- xv. អនុញ្ញាតឱ្យគេប្រើប្រាស់យានយន្តពីយានដ្ឋានតំបន់ ៤១ ដើម្បីទៅដឹកជញ្ជូនអ្នកទោស²²⁸⁷
- xvi. ហែរហាមដោយផ្ទាល់នូវរថយន្តដែលពេញទៅដោយអ្នកទោសភូមិភាគបូព៌ា ដែលធ្វើដំណើរនៅក្នុងតំបន់ ៤១ ដែលបន្ទាប់មក ត្រូវបានសម្លាប់²²⁸⁸
- xvii. អនុញ្ញាតឱ្យយកចំណុចប្រសព្វព្រៃទទឹង ដែលជាទីតាំងនៃមន្ទីរតំបន់របស់គាត់ និងមន្ទីរ

ផ្សេងៗទៀត ដើម្បីប្រើប្រាស់ជាច្រើនសប្តាហ៍ជាប់គ្នាហួត ធ្វើជាចំណុចបែងចែក និង ផ្ទេរអ្នកទោសដែលត្រូវបញ្ជូនទៅមន្ទីរសន្តិសុខផ្សេងៗ²²⁸⁹

xviii. អនុញ្ញាតឱ្យមានការដាក់ឃុំ ការធ្វើទារុណកម្ម និងការសម្លាប់អ្នកទោសនៅក្នុងបរិវេណ ដែលមានរបងព័ទ្ធជុំវិញនៃទីធ្លាក្នុងតំបន់ ៤១ គ្រងចំណុចប្រសព្វព្រៃទទឹង²²⁹⁰

xix. បញ្ហាដោយផ្ទាល់ឱ្យសម្លាប់កម្មាភិបាលភូមិភាគបូព៌ានៅភ្នំប្រុស²²⁹¹

xx. បញ្ហាដោយផ្ទាល់ឱ្យសម្លាប់អ្នកបើកបររថយន្តយោធាចំនួន ១០នាក់ នៅភ្នំប្រុស²²⁹²

xxi. បញ្ហាដោយផ្ទាល់ឱ្យសម្លាប់អ្នកទោសនៅវត្តតាមាយ²²⁹³

xxii. បញ្ហាដោយផ្ទាល់ឱ្យសម្លាប់អ្នកទោសនៅមន្ទីរសន្តិសុខ គ²²⁹⁴

xxiii. បញ្ហាដោយផ្ទាល់ឱ្យសម្លាប់ស្រ្តីមានផ្ទៃពោះម្នាក់ នៅមន្ទីរថ្នាក់តំបន់ និងឱ្យគេរះពោះ គាត់²²⁹⁵

xxiv. ធ្វើដំណើរដោយផ្ទាល់ទៅកាន់មន្ទីរសន្តិសុខ គ ដើម្បីធានាថា បញ្ហាឱ្យសម្លាប់អ្នកទោសនៅ ទីនោះត្រូវបានអនុវត្តតាមមែន²²⁹⁶

xxv. ទទួល និងរក្សាបាយការណ៍ពីអ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់អំពីវឌ្ឍនភាពនៃការសម្លាប់ ដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងមក²²⁹⁷

xxvi. ផ្តល់គំនិតដល់កម្មករនៅក្នុងអង្គប្រជុំក្នុងស្រុកកងមានឱ្យប្រាប់ពីទុក្ខសោករបស់ពួកគេ ជាមួយនឹងលេខាស្រុក ឈ្មោះ កាន់ ដែលនាំឱ្យកម្មករទាំងនោះត្រូវបានចាប់ខ្លួន នាំយកទៅ វត្តអូត្រកូន ហើយសម្លាប់ចោល²²⁹⁸

xxvii. ណែនាំអ្នកចូលរួមប្រជុំក្នុងអង្គប្រជុំក្នុងស្រុកកងមានឱ្យដាំដំណាំ ឬដើររកម្ហូបដោយខ្លួន ឯង ដែលបណ្តាលឱ្យមានការចាប់ខ្លួនកម្មករ យកទៅវត្តអូត្រកូន ហើយសម្លាប់ចោល²²⁹⁹

xxviii. បញ្ហាដោយផ្ទាល់ឱ្យសម្លាប់ជនជាតិចាមចោលទាំងអស់ នៅក្នុងតំបន់ ៤១²³⁰⁰

xxix. តាមដាន និងគ្រប់គ្រងដំណើរការនៃការសម្លាប់ជនជាតិចាមទាំងអស់នៅក្នុងតំបន់ ៤១²³⁰¹

- xxx. ធានាឱ្យបានថា ការសម្លាប់ជនជាតិចាមត្រូវបានធ្វើឡើងដោយហ្មត់ចត់ ដោយគាត់បាន
ណែនាំមេឃុំរបស់គាត់ដោយផ្ទាល់ឱ្យធ្វើបញ្ជីឈ្មោះជនជាតិចាមទីពីរ នៅក្នុងតំបន់ នៅ
ពេលដែលគាត់មិនពេញចិត្ត ដោយហេតុថា ឈ្មោះរបស់ពួកគេមិនទាន់ត្រូវបានបញ្ចូលក្នុង
បញ្ជីដំបូងអស់នោះទេ²³⁰²
- xxxi. ប្រកាសជាសាធារណៈថា ផែនការរបស់ ប៉ុល ពត តម្រូវឱ្យពលករពីមន្ទីរក្រសួងតាម
សហករណ៍នានាឱ្យរៀបការ ដើម្បីបង្កើនចំនួនប្រជាជន²³⁰³
- xxxii. ណែនាំឱ្យអ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ផ្សំគូស្រករដោយឈរលើប្រវត្តិរូប²³⁰⁴
- xxxiii. ដាក់បញ្ហាថាគូស្រករដែលដេកជាមួយគ្នាត្រូវតែបង្កើតកូនបន្ទាប់ពីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍²³⁰⁵
- xxxiv. ឯកភាពដោយផ្ទាល់ឱ្យមានការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំមួយចំនួន²³⁰⁶
- xxxv. ចូលរួមដោយផ្ទាល់ក្នុងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំមួយចំនួន²³⁰⁷
- xxxvi. ដឹកនាំការប្រជុំជាមួយកម្មករនៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃ ដែលនៅពេលប្រជុំនោះ គាត់បានប្រាប់ពួក
គេថា អ្នកដែលមិនអាចបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌកំណត់របស់ខ្លួនបាន នឹងត្រូវចាត់ទុកថាជា
ខ្មាំង²³⁰⁸
- xxxvii. ជជែកជាមួយកម្មករនៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃ អំពីតម្រូវការក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណខ្មាំង
របស់របប ដូចជា អតីតអ្នករដ្ឋការ ពួកមូលធន ពួកសក្តិភូមិ និងភ្នាក់ងារសេរីអា
ប្តការហ្សេបេ²³⁰⁹
- xxxviii. ជំរុញឱ្យ អូន ប្រធានមន្ទីរថ្នាក់តំបន់ ឱ្យជួយត្រួតពិនិត្យមើលការដ្ឋានទំនប់អន្លង់ជ្រៃ ដោយ
ត្រួតពិនិត្យលើការងារ រៀបចំការប្រជុំ និងណែនាំកម្មករឱ្យខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើការដើម្បី
សម្រេចផែនការរបស់អង្គការ²³¹⁰
- xxxix. ចុះពិនិត្យមើលទំនប់អន្លង់ជ្រៃ ជួបប្រជុំជាមួយអ្នកគ្រប់គ្រងការសាងសង់ និងតាមដាន
វឌ្ឍនភាពការងារលើគម្រោងនោះយ៉ាងទៀងទាត់²³¹¹ ។

678. ទង្វើ និងការប្រព្រឹត្តិរបស់ **អោ អាន** ដែលបានរៀបរាប់នៅខាងលើក៏បង្ហាញផងដែរថា គាត់បានចូលរួមចំណែក និងមានចេតនាបន្តផែនការឧក្រិដ្ឋកម្មរួមទៅទៀត និងមានចេតនាចង់ឱ្យឧក្រិដ្ឋកម្មនីមួយៗក្នុងចំណោមឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ នៅក្នុងផែនការឧក្រិដ្ឋកម្មត្រូវបានប្រព្រឹត្ត។
679. អង្គហេតុខាងក្រោមនេះ គឺជាភស្តុតាងបន្ថែមទៀត ដែលបញ្ជាក់អំពីចេតនារបស់ **អោ អាន** ក្នុងការចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងផែនការឧក្រិដ្ឋកម្ម បំណងរបស់គាត់ដែលចង់ឱ្យឧក្រិដ្ឋកម្មនីមួយៗក្នុងចំណោមឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវចោទ ត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើង និងការដឹងរបស់គាត់អំពីការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ៖
- i. ការផ្តល់ព័ត៌មានរបស់ តា ម៉ុក ដល់ **អោ អាន** មុនពេលផ្ទេររូបគាត់ទៅភូមិភាគកណ្តាល ថា មូលហេតុដែលរូបគាត់នឹងត្រូវបានផ្ទេរទៅទីនោះ គឺដោយសារ “មេដឹកនាំទាំងអស់នៅទីនោះបានក្លាយទៅជាជនក្បត់”²³¹²
 - ii. ការចូលរួមរបស់ **អោ អាន** នៅក្នុងការប្រជុំនៅភ្នំពេញ ដែលក្នុងការប្រជុំនោះ ប៉ុល ពតបានចាត់ទុកកម្មាភិបាលភូមិភាគកណ្តាលថាជា “ជនក្បត់” និងបានប្រាប់កម្មាភិបាលភូមិភាគនិរតីដែលបានចូលរួមឱ្យ “ចាត់ការរឿងនេះ”²³¹³
 - iii. ការណែនាំរបស់ កែ ពក ដល់ **អោ អាន** ថា គាត់ និងកម្មាភិបាលដទៃទៀត “ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាចាប់ខ្លួនខ្មាំងទាំងអស់នោះឱ្យបាន” និងថា “នៅពេលជីកស្មៅ” **អោ អាន** និងកម្មាភិបាលផ្សេងទៀតគួរតែ “ជីកទាំងប្លង់”²³¹⁴
 - iv. ការផ្តល់សេចក្តីណែនាំជាក់លាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ កែ ពក ដល់ **អោ អាន** ឱ្យសម្លាប់មនុស្ស²³¹⁵
 - v. ការដឹកជញ្ជូនជនរងគ្រោះក្នុងចំនួនយ៉ាងច្រើននៅទូទាំងតំបន់ ៤១ ដោយបើកចំហ និងជាក់ស្តែង តាមរថយន្តរបស់តំបន់ និងភូមិភាគ ដោយចរាចរណ៍ភាគច្រើនតម្រូវឱ្យឆ្លងកាត់មន្ទីររបស់ **អោ អាន** នៅចំណុចប្រសព្វព្រៃទទឹង²³¹⁶
 - vi. ការផ្ទុក ការដាក់ចុះ និងការផ្ទេរអ្នកទោស (ដែលអ្នកខ្លះបានយំស្រែក និងនិយាយលាសមាជិកគ្រួសារ) នៅចំណុចប្រសព្វព្រៃទទឹង ដែលជាទីតាំងនៃមន្ទីររបស់ **អោ អាន**²³¹⁷

- vii. ការឃុំខ្លួនអ្នកទោសដោយបើកចំហ និងជាក់ស្តែងក្នុងបរិវេណនៃតំបន់ នៅព្រៃទទឹង (រួមទាំងកន្លែងខ្លះអាចមើលឃើញដោយផ្ទាល់ពីផ្ទះរបស់ **អោ អាន ផង**)²³¹⁸
- viii. សំឡេងស្រែកយំរបស់ជនរងគ្រោះ ដែលត្រូវបានធ្វើទារុណកម្មនៅក្នុងបរិវេណនៃតំបន់នៅព្រៃទទឹង²³¹⁹
- ix. ការពិតដែលថា សម្លៀកបំពាក់របស់ជនរងគ្រោះត្រូវបានយកត្រឡប់ទៅមន្ទីរថ្នាក់តំបន់ដើម្បីយកទៅចែកឱ្យប្រើឡើងវិញ បន្ទាប់ពីពួកគេត្រូវបានសម្លាប់²³²⁰
- x. ការចូលទៅមន្ទីររបស់ **អោ អាន** នៅព្រៃទទឹងញឹកញាប់របស់ ង៉ូវ ប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខ គនៅថ្នាក់តំបន់²³²¹
- xi. ការធ្វើដំណើរជាញឹកញាប់របស់ **អោ អាន** ទៅគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃតំបន់ ៤១ និងការប្រជុំជាទៀងទាត់របស់គាត់ជាមួយនឹងលេខាស្រុក យោធាថ្នាក់តំបន់ និងអ្នកក្រោមបង្គាប់ផ្សេងៗទៀត²³²²។

ការរៀបចំផែនការ ការញុះញង់ ការបញ្ជា ព្រមទាំងការជួយនិងជំរុញ

- 680. បន្ថែមពីលើការទទួលខុសត្រូវរបស់គាត់ចំពោះការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលត្រូវចោទ *តាមរយៈសហគម្មន* កម្មវិធី **អោ អាន** ក៏ទទួលខុសត្រូវផងដែរ ចំពោះការរៀបចំផែនការ ការញុះញង់ ការបញ្ជាព្រមទាំងការជួយនិងជំរុញឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវចោទ។
- 681. **អោ អាន** បានរៀបចំផែនការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ។ ដោយសារតែតួនាទីរបស់គាត់នៅថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ភូមិភាគ **អោ អាន** មានអំណាចក្នុងការតែងតាំងនិង/ឬចូលរួម ក្នុងការរៀបចំវិធីសម្រាប់អនុវត្តគោលនយោបាយបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាថ្នាក់មជ្ឈិមនៅក្នុងតំបន់ទាំងនោះ។ ការចូលរួមរបស់គាត់ក្នុងការរៀបចំ និងអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជានៅថ្នាក់តំបន់ បានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មនៅក្នុងតំបន់ ៤១ នៃភូមិភាគកណ្តាល និងទាក់ទងទៅនឹងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ និងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំនៅទូទាំងភូមិភាគកណ្តាល។ **អោ អាន** មានចេតនាចង់ឱ្យមានការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ដោយសារតួនាទី និងមុខតំណែងរបស់គាត់ បានដឹងអំពីលទ្ធភាពដ៏ធំដែលថា

ឧក្រិដ្ឋកម្មនឹងត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងដើម្បីបំពេញតាមទង្វើ ដែលគាត់បានចូលរួមក្នុងការរៀបចំផែនការ។

682. **អា អាង** បានញុះញង់ឱ្យមានឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានកំណត់នៅទីនេះ។ តាមរយៈតួនាទីរបស់គាត់ គាត់បានបំផុសគំនិត ជំរុញ លើកទឹកចិត្ត បង្ក និងញុះញង់ចារីដែលបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ។ ការញុះញង់របស់គាត់បានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាញឹកញាប់របស់ **អា អាង** អំពីគោលនយោបាយបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ទៅកាន់កម្មាភិបាលនៅក្រោមបង្ហាញថា គាត់មានចេតនាញុះញង់ចារីផ្ទាល់ឱ្យប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬយ៉ាងហោចណាស់បានដឹងអំពីលទ្ធភាពដ៏ធំដែលថា ឧក្រិដ្ឋកម្មនឹងត្រូវបានប្រព្រឹត្តដើម្បីបំពេញតាមទង្វើដែលគាត់បានញុះញង់។

683. **អា អាង** បានបញ្ជាឱ្យមានការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានរៀបរាប់លម្អិតនៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានស្ថាពរនេះ។ យោងតាមមុខតំណែង និងអំណាចរបស់គាត់ **អា អាង** បានបង្កើត និងចេញបញ្ជា ក៏ដូចជាសេចក្តីណែនាំដល់កម្មាភិបាលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ឱ្យប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះ។ **អា អាង** មានចេតនាបញ្ជាអ្នកនៅក្រោមសិទ្ធិអំណាចជាក់ស្តែង និង/ឬ ស្របច្បាប់របស់គាត់ឱ្យប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬយ៉ាងហោចណាស់ បានដឹងអំពីលទ្ធភាពដ៏ធំដែលថា ឧក្រិដ្ឋកម្មនឹងត្រូវបានប្រព្រឹត្តដើម្បីបំពេញតាមការបញ្ជាទាំងនេះ។ ដោយសារតែរចនាសម្ព័ន្ធបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា **អា អាង** បានដឹងថា គាត់មានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការជំរុញឱ្យកម្មាភិបាលថ្នាក់ក្រោម ធ្វើសកម្មភាពបាន។

684. **អា អាង** បានជួយនិងជំរុញការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ។ គាត់បានធ្វើដូច្នេះ តាមរយៈការផ្តល់កម្លាំងចិត្ត ការផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកស្មារតី និងការផ្តល់ជំនួយជាក់ស្តែងដល់កម្មាភិបាលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ដែលបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះ។ ការផ្តល់កម្លាំងចិត្ត ការផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកស្មារតី និងការផ្តល់ជំនួយជាក់ស្តែងរបស់គាត់ មានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងទៅលើការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម។ ដោយសារមុខតំណែងដែលមានអំណាចរបស់គាត់ និងរចនាសម្ព័ន្ធបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា **អា អាង** បានដឹងថា ទង្វើនៃការផ្តល់កម្លាំងចិត្ត និងការគាំទ្រផ្នែកស្មារតី និងការគាំទ្រជាក់ស្តែងរបស់គាត់ បានជួយដល់ការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម ហើយគាត់មានចេតនាផ្តល់ជំនួយនោះ។ **អា អាង** បានដឹងពីធាតុសំខាន់ៗនៃឧក្រិដ្ឋកម្មដែលគាត់បានជួយនិងជំរុញ ព្រោះគាត់តែងតែទទួលបានការជូនដំណឹងជាទូទៅអំពីសកម្មភាពរបស់ចារីផ្ទាល់។

ការទទួលខុសត្រូវរបស់មន្ត្រីថ្នាក់លើ

685. លើសពីនេះទៀត និងជាជម្រើសផ្សេងមួយទៀត **អា អា ន** ទទួលខុសត្រូវជាបុគ្គលលើឧក្រិដ្ឋកម្ម ក្នុងនាមជាថ្នាក់លើម្នាក់ ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ២ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក ដោយសារតែ៖ (i) មុខតំណែងរបស់គាត់ជាថ្នាក់លើរបស់ចារី ដែលបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម ដូចមាន រៀបរាប់លម្អិតនៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ (ii) ការដឹងយ៉ាងពិតប្រាកដរបស់គាត់ ឬការទទួលបាន ព័ត៌មាន ដែលផ្អែកលើព័ត៌មាននេះ គាត់មានហេតុផលដឹងថា អ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់បាន ប្រព្រឹត្ត ឬបម្រុងនឹងប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម និង (iii) ការខកខានរបស់គាត់ក្នុងការបង្ការការប្រព្រឹត្តិ ឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬដាក់ទោសចារី។
686. ទំនាក់ទំនងថ្នាក់លើ-ថ្នាក់ក្រោម មានពិតប្រាកដរវាង **អា អា ន** និងកម្មាភិបាលបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ទាំងអស់ ដែលចូលរួមដោយផ្ទាល់ក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ។ ខណៈពេលដែលទំនាក់ទំនងមួយចំនួនក្នុងចំណោមនេះ ប្រហែលជាធ្វើឡើងដោយប្រយោល ឬតាម សភាពជាក់ស្តែង **អា អា ន** គឺជាថ្នាក់លើរបស់បុគ្គលទាំងនេះ ដោយសារការត្រួតត្រាដ៏មាន ប្រសិទ្ធភាពរបស់គាត់លើពួកគេក្នុងនាមជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ភូមិភា **អា អា ន** មានលទ្ធភាពយ៉ាងច្រើន ក្នុងការបង្ការកុំឱ្យអ្នកក្រោមបង្គាប់ប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម ដោយការដកពួកគេ ចេញពីមុខតំណែង និង/ឬ ដាក់ទោសពួកគេ ដូចដែលបានបង្ហាញ ក្នុងចំណោមទង្វើផ្សេងៗទៀត ដោយការចូលរួមរបស់គាត់ក្នុងការបោសសម្អាតកម្មាភិបាលភូមិភាគកណ្តាល និងការតែងតាំង កម្មាភិបាល។ **អា អា ន** បានដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយអ្នកក្រោម បង្គាប់របស់គាត់ ដែលបានបង្ហាញយ៉ាងជាក់លាក់តាមរយៈតួនាទីរបស់គាត់ក្នុងការណែនាំដល់ការ អនុវត្តនៅក្នុងតំបន់ នូវគោលនយោបាយរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ដែលបណ្តាលឱ្យមានឧក្រិដ្ឋកម្ម និងរបាយការណ៍ដែលគាត់បានទទួលជាញឹកញាប់ទាក់ទងនឹងលទ្ធផលនៃព្រឹត្តិការណ៍ទាំងនោះ នៅ ក្នុងតំបន់នានាដែលស្ថិតក្រោមអំណាចគ្រប់គ្រងរបស់គាត់។ **អា អា ន** បានខកខានក្នុងការចាត់ វិធានការណាមួយដើម្បីបង្ការ ឬដាក់ទោសឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ បើទោះជាគាត់អាចធ្វើដូច្នេះបានក្តី។

XI. បទចោទប្រកាន់

687. ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងសារណានេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សូមគោរពស្នើសុំសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត មេត្តាចោទប្រកាន់ **អោ អាន** និងបញ្ជូនគាត់ទៅជំនុំជម្រះពីបទចោទប្រកាន់ដូចខាងក្រោម។

1. **បទចោទទី ១ - ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍** : ចាប់ពីពេលគាត់មកនៅភូមិភាគកណ្តាល (នៅរវាងខែមករា ឬ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៧) រហូតដល់ថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ **អោ អាន** ដែលបានប្រព្រឹត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល និងរួមគ្នាជាមួយអាជ្ញាធរកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ប.ក.ក ផ្សេងៗទៀត និងដែលបានប្រើប្រាស់កងកម្លាំងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់ និងពួកគេ បានរៀបចំផែនការ ញុះញង់ បញ្ជា ជួយនិងជំរុញ និង/ឬប្រព្រឹត្ត *តាមរយៈ* សហឧក្រិដ្ឋកម្មរួមមួយ គឺឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលអាចដាក់ទោសទណ្ឌបាន អនុលោមតាមមាត្រា ៤ មាត្រា ២៩្រី និងមាត្រា ៣៩្រី នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក *តាមរយៈ* យុទ្ធនាការសម្លាប់ និងការបង្ខំឱ្យមានព្យសនកម្មលើរាងកាយ ឬផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងរលើអ្នកកាន់ សាសនាអ៊ីស្លាម មានចេតនាកម្ទេចជនជាតិចាម ដែលជាក្រុមជនជាតិ ជាតិសាសន៍ ឬ សាសនាផ្សេងមួយ នៅក្នុងតំបន់ ៤១ ក្នុងភូមិភាគកណ្តាល និងនៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ លើសពីនេះទៀត **អោ អាន** បានដឹង ឬមានហេតុផលដែលត្រូវដឹងថា អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ នឹងប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ ឬបានធ្វើដូច្នេះ ហើយគាត់មិនបានចាត់វិធានការចាំបាច់ និងសមហេតុផល ដើម្បីបង្ការមិនឱ្យកើតមាន ឧក្រិដ្ឋកម្មបែបនេះ ឬដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌដល់ពួកចាវី ហើយដូច្នេះគាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវ ក្នុងនាមជាថ្នាក់លើ។

2. **បទចោទទី ២ - ការសម្លាប់បំផុតពូជ** : ចាប់ពីពេលគាត់មកនៅភូមិភាគកណ្តាល (នៅរវាងខែមករា ឬ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៧) រហូតដល់ថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ **អោ អាន** ដែលបានប្រព្រឹត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល និងរួមគ្នាជាមួយកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ប.ក.ក ផ្សេងៗទៀត និងដែលបានប្រើប្រាស់កងកម្លាំងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់ និងរបស់ពួកគេ បានរៀបចំផែនការ ញុះញង់ បញ្ជា ជួយនិងជំរុញ និង/ឬប្រព្រឹត្ត *តាមរយៈ* សហឧក្រិដ្ឋកម្មរួមមួយ គឺឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការសម្លាប់បំផុតពូជ ដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ដែលអាចដាក់ទោសទណ្ឌបាន អនុលោមតាមមាត្រា ៥ មាត្រា ២៩្រី និងមាត្រា ៣៩្រី នៃ

ច្បាប់ អ.វ.ត.ក តាមរយៈការសម្លាប់ជនរងគ្រោះក្រៅច្បាប់ដែលបានពិពណ៌នានៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ។ ប្រព័ន្ធមន្ត្រីសន្តិសុខ និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សដែលមានអន្តរាគមន៍ទំនងនៅក្នុងតំបន់ ៤១ ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ អោ អាន ឬ កែ ពក (ក្នុងករណីវត្តភ្នំប្រស) ត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងយុទ្ធនាការនេះ។ អោ អាន មានចេតនាសម្លាប់មនុស្សក្នុងចំនួនដ៏ច្រើន ហើយជាក់ស្តែង មនុស្សដ៏ច្រើនបានក្លាយជាជនរងគ្រោះនៃការសម្លាប់ក្រៅច្បាប់ ឬស្លាប់ដោយសារការដាក់ចេញដោយចេតនានូវស្ថានភាពអមនុស្សធម៌នៅមន្ទីរសន្តិសុខ និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សទាំងនេះ។ លើសពីនេះទៀត អោ អាន បានដឹង ឬមានហេតុផលដែលត្រូវដឹងថា អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ នឹងប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការសម្លាប់បំផុតពូជ ឬបានធ្វើដូច្នេះ ហើយគាត់មិនបានចាត់វិធានការចាំបាច់ និងសមហេតុផល ដើម្បីបង្ការមិនឱ្យកើតមានឧក្រិដ្ឋកម្មបែបនេះ ឬដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌដល់ពួកចារី ហើយដូច្នេះគាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាថ្នាក់លើ។ អោ អាន ទទួលខុសត្រូវលើអំពើសម្លាប់បំផុតពូជនៅតាមទីតាំងដូចខាងក្រោម ៖

- (ក) មន្ទីរសន្តិសុខ គ (មិត្តសុប)
- (ខ) ទីតាំងសម្លាប់មនុស្សវត្តភ្នំប្រស
- (គ) មន្ទីរសន្តិសុខ និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សទួលបេង និងវត្តអង្គពូជ
- (ឃ) ទីតាំងសម្លាប់មនុស្សគោកព្រីង
- (ង) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ និង
- (ច) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកួន

3. **បទលោទទី ៣ - មនុស្សឃាត៖** ចាប់ពីពេលគាត់មកនៅភូមិភាគកណ្តាល (នៅរវាងខែមករា ឬខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៧) រហូតដល់ថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ អោ អាន ដែលបានប្រព្រឹត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល និងរួមគ្នាជាមួយអាជ្ញាធរកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ប.ក.ក ផ្សេងៗទៀត និងដែលបានប្រើប្រាស់កងកម្លាំងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់ និងរបស់ពួកគេបានរៀបចំផែនការ ញុះញង់ បញ្ជា ជួយនិងជំរុញ និង/ឬប្រព្រឹត្ត តាមរយៈ សហឧក្រិដ្ឋកម្មរួមមួយ គឺឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការធ្វើមនុស្សឃាត ដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិដែលអាចដាក់ទោសទណ្ឌបាន អនុលោមតាមមាត្រា ៥ មាត្រា ២៩^១និងមាត្រា ៣៩^២នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក។ អោ អាន បានប្រព្រឹត្តិដោយចេតនាក្នុងការសម្លាប់ ឬដោយបានដឹងឮអំពីករណីភាពដ៏សំខាន់ថា ការស្លាប់នឹងកើតមានឡើងដោយសារសកម្មភាពរបស់គាត់។

លើសពីនេះទៀត **អោ អាន** បានដឹង ឬមានហេតុផលដែលត្រូវដឹងថា អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ នឹងប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការធ្វើមនុស្សឃោត ឬបានធ្វើដូច្នេះ ហើយគាត់មិនបានចាត់វិធានការចាំបាច់ និងសមហេតុផល ដើម្បីបង្ការមិនឱ្យកើតមានឧក្រិដ្ឋកម្មបែបនេះ ឬដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌដល់ពួកចារី ហើយដូច្នេះគាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាថ្នាក់លើ។ **អោ អាន** ទទួលខុសត្រូវលើអំពើមនុស្សឃោតនៅតាមទីតាំងដូចខាងក្រោម ៖

- (ក) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តតាមាក់
- (ខ) មន្ទីរសន្តិសុខ គ (មិត្តសុប)
- (គ) ទីតាំងសម្លាប់មនុស្សវត្តភ្នំប្រស
- (ឃ) មន្ទីរសន្តិសុខ និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សទួលបេង និងវត្តអង្គញដី
- (ង) ទីតាំងសម្លាប់មនុស្សគោកព្រីង
- (ច) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ និង
- (ឆ) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរក្រកួន
- (ជ) ការដ្ឋានពលកម្មដោយបង្ខំនៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃ

4. **បទបោទទី ៤ - ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង** ៖ ចាប់ពីពេលគាត់មកនៅភូមិភាគកណ្តាល (នៅរវាងខែមករា ឬខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៧) រហូតដល់ថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ **អោ អាន** ដែលបានប្រព្រឹត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល និងរួមគ្នាជាមួយកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ប.ក.ក ផ្សេងៗទៀត និងដែលបានប្រើប្រាស់កងកម្លាំងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់ និងរបស់ពួកគេ បានរៀបចំផែនការ ញុះញង់ បញ្ជា ជួយ និងជំរុញ និង/ឬប្រព្រឹត្ត *តាមរយៈ* សហឧក្រិដ្ឋកម្មរួមមួយ គឺឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ដែលអាចដាក់ទោសទណ្ឌបាន អនុលោមតាមមាត្រា ៥ មាត្រា ២៩៥ និងមាត្រា ៣៩៥ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក តាមរយៈឃុំឃាំងខ្លួនជនរងគ្រោះទាំងបំពានដែលបានពិពណ៌នានៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ ពោលគឺដោយគ្មានដំណើរការសមស្រប។ លើសពីនេះទៀត **អោ អាន** បានដឹង ឬមានហេតុផលដែលត្រូវដឹងថា អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ នឹងប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ឬបានធ្វើដូច្នេះ ហើយគាត់មិនបានចាត់វិធានការចាំបាច់ និងសមហេតុផល ដើម្បីបង្ការមិនឱ្យកើតមានឧក្រិដ្ឋកម្មបែបនេះ ឬដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌដល់ពួកចារី ហើយដូច្នេះគាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាថ្នាក់លើ។ **អោ អាន** ទទួលខុសត្រូវលើការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងនៅតាមទីតាំងដូចខាងក្រោម ៖

- (ក) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តតាមាក់
- (ខ) មន្ទីរសន្តិសុខ គ (មិត្តសុប)
- (គ) មន្ទីរសន្តិសុខ និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សទួលបេង និងវត្តអង្គញដី
- (ឃ) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាឆាយ និង
- (ង) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកួន

5. **បទបោទទី ៥ - ការធ្វើទារុណកម្ម :** ចាប់ពីពេលគាត់មកនៅភូមិភាគកណ្តាល (នៅរវាង ខែមករា ឬខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៧) រហូតដល់ថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ **អោ អាន** ដែលបាន ប្រព្រឹត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល និងរួមគ្នាជាមួយកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ប.ក.ក ផ្សេង ទៀត និងដែលប្រើប្រាស់កងកម្លាំងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់ និងរបស់ពួកគេ បានរៀបចំផែនការ ញុះញង់ បញ្ជា ជួយនិងជំរុញ និង/ឬប្រព្រឹត្ត *តាមរយៈ* សហគម្មន កម្មរួមមួយ គឺឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការធ្វើទារុណកម្ម ដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ដែល អាចដាក់ទោសទណ្ឌបាន អនុលោមតាមមាត្រា ៥ មាត្រា ២៩ថ្មី និងមាត្រា ៣៩ថ្មី នៃ ច្បាប់ អ.វ.ត.ក។ លើសពីនេះទៀត **អោ អាន** បានដឹង ឬមានហេតុផលដែលត្រូវដឹងថា អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ នឹងប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មធ្វើទារុណកម្ម ឬបានធ្វើដូច្នេះ ហើយគាត់មិនបានចាត់វិធានការចាំបាច់ និងសមហេតុផល ដើម្បីបង្ការមិនឱ្យកើតមាន ឧក្រិដ្ឋកម្មបែបនេះ ឬដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌដល់ពួកចាវី ហើយដូច្នេះគាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវ ក្នុងនាមជាថ្នាក់លើ។ **អោ អាន** ទទួលខុសត្រូវលើការធ្វើទារុណកម្មនៅតាមទីតាំងដូច ខាងក្រោម ៖

- (ក) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តតាមាក់
- (ខ) មន្ទីរសន្តិសុខ គ (មិត្តសុប)
- (គ) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកួន និង
- (ឃ) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាឆាយ

6. **បទបោទទី ៦ - ការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ:** ចាប់ពីពេលគាត់មកនៅភូមិភាគកណ្តាល (នៅ រវាងខែមករា ឬខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៧) រហូតដល់ថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ **អោ អាន** ដែល បានប្រព្រឹត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល និងរួមគ្នាជាមួយកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ប.ក.ក ផ្សេង ៗទៀត និងដែលបានប្រើប្រាស់កងកម្លាំងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់ និងរបស់ពួក

គេ បានរៀបចំផែនការ ញុះញង់ បញ្ឆោត ជួយនិងជំរុញ និង/ឬប្រព្រឹត្ត តាមរយៈសហ
 ឧក្រិដ្ឋកម្មរួមមួយ គឺឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ ដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំង
 មនុស្សជាតិ ដែលអាចដាក់ទោសទណ្ឌបាន អនុលោមតាមមាត្រា ៥ មាត្រា ២៩^{ថ្មី} និង
 មាត្រា ៣៩^{ថ្មី} នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក តាមរយៈការប្រើប្រាស់អំណាចនៃភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ
 លើកម្មករនៅការដ្ឋានពលកម្មដោយបង្ខំនៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃ។ លើសពីនេះទៀត អោ អាន
 បានដឹង ឬមានហេតុផលដែលត្រូវដឹងថា អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ នឹងប្រព្រឹត្តអំពើ
 ឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ ឬបានធ្វើដូច្នេះ ហើយគាត់មិនបានចាត់វិធានការ
 ចាំបាច់ និងសមហេតុផល ដើម្បីបង្ការមិនឱ្យកើតមានឧក្រិដ្ឋកម្មបែបនេះ ឬដើម្បីដាក់
 ទោសទណ្ឌដល់ពួកចារី ហើយដូច្នេះគាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាថ្នាក់លើ។

7. **បទបោទទី ៧ - អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត (លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួនដោយអមនុស្សធម៌)**

• ចាប់ពីពេលគាត់មកនៅភូមិភាគកណ្តាល (នៅរវាងខែមករា ឬខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៧)
 រហូតដល់ថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ អោ អាន ដែលបានប្រព្រឹត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល និងរួម
 គ្នាជាមួយអាជ្ញាធរកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ប.ក.ក ផ្សេងៗទៀត និងដែលបានប្រើ
 ប្រាស់កងកម្លាំងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់ និងពួកគេ បានរៀបចំផែនការ ញុះញង់
 បញ្ឆោត ជួយនិងជំរុញ និង/ឬប្រព្រឹត្ត តាមរយៈ សហឧក្រិដ្ឋកម្មរួមមួយ គឺឧក្រិដ្ឋកម្មនៃអំពើ
 អមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត ដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ដែលអាចដាក់ទោស
 ទណ្ឌបាន អនុលោមតាមមាត្រា ៥ មាត្រា ២៩^{ថ្មី} និងមាត្រា ៣៩^{ថ្មី} នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក
 តាមរយៈការដាក់ចេញនូវលក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួន ដោយអមនុស្សធម៌ទៅលើអ្នកទោសនៅ
 មន្ទីរសន្តិសុខនានា ដែលមានដូចខាងក្រោម។ លើសពីនេះទៀត អោ អាន បានដឹង ឬមាន
 ហេតុផលដែលត្រូវដឹងថា អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ នឹងប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មនៃ
 អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត តាមរយៈលក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួនដោយអមនុស្សធម៌ ឬបាន
 ធ្វើដូច្នេះ ហើយគាត់មិនបានចាត់វិធានការចាំបាច់ និងសមហេតុផល ដើម្បីបង្ការមិនឱ្យ
 កើតមានឧក្រិដ្ឋកម្មបែបនេះ ឬដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌដល់ពួកចារី ហើយដូច្នេះគាត់ត្រូវ
 ទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាថ្នាក់លើ។ អោ អាន ទទួលខុសត្រូវលើអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗ
 ទៀតចំពោះការដាក់ចេញនូវលក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួន ដោយអមនុស្សធម៌នៅតាមទីតាំងដូច
 ខាងក្រោម៖

(ក) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តតាមាក់

- (ខ) មន្ទីរសន្តិសុខ គ (មិត្តសុប)
- (គ) មន្ទីរសន្តិសុខ និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សទួលបេង និងវត្តអង្គព្រៃ
- (ឃ) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ និង
- (ង) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកួន

8. **បទលោកទី ៨ - អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត (ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ) :** ចាប់ពីពេលគាត់មកនៅភូមិភាគកណ្តាល (នៅរវាងខែមករា ឬខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៧) រហូតដល់ថ្ងៃទី ៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ **អោ អាន** ដែលបានប្រព្រឹត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល និងរួមគ្នាជាមួយអាជ្ញាធរកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ប.ក.ក ផ្សេងៗទៀត និងដែលបានប្រើប្រាស់កងកម្លាំងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់ និងរបស់ពួកគេ បានរៀបចំផែនការ ញុះញង់ បញ្ជា ជួយ និងជំរុញ និង/ឬប្រព្រឹត្តតាមរយៈ សហឧក្រិដ្ឋកម្មរួមមួយ គឺឧក្រិដ្ឋកម្មនៃអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត ដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ដែលអាចដាក់ទោសទណ្ឌបានអនុលោមតាមមាត្រា ៥ មាត្រា ២៩^១ និងមាត្រា ៣៩^២ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក តាមរយៈការលាក់បាំងជោគវាសនារបស់អ្នក ដែលបានបាត់ខ្លួននៅទីតាំងខាងក្រោម។ លើសពីនេះទៀត **អោ អាន** បានដឹង ឬមានហេតុផលដែលត្រូវដឹងថា អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់នឹងប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មនៃអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត តាមរយៈការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ ឬបានធ្វើដូច្នេះ ហើយគាត់មិនបានចាត់វិធានការចាំបាច់ និងសមហេតុផលដើម្បីបង្ការមិនឱ្យកើតមានឧក្រិដ្ឋកម្មបែបនេះ ឬដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌដល់ពួកគាត់ ហើយដូច្នេះ គាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាថ្នាក់លើ។ **អោ អាន** ទទួលខុសត្រូវលើអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀតនៃការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ នៅតាមទីតាំងដូចខាងក្រោម៖

- (ក) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកួន និង
- (ខ) ការដ្ឋានពលកម្មដោយបង្ខំនៅទំនប់អន្លង់ជ្រៃ។

9. **បទលោកទី ៩ - ការធ្វើឧក្រិដ្ឋកម្មដោយមូលហេតុនយោបាយ :** ចាប់ពីពេលគាត់មកនៅភូមិភាគកណ្តាល (នៅរវាងខែមករា ឬ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៧) រហូតដល់ថ្ងៃទី ៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៩ **អោ អាន** ដែលបានប្រព្រឹត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល និងរួមគ្នាជាមួយអាជ្ញាធរកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ប.ក.ក ផ្សេងៗទៀត និងដែលបានប្រើប្រាស់កងកម្លាំងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់ និងរបស់ពួកគេ បានរៀបចំផែនការ ញុះញង់ បញ្ជា ជួយនិងជំរុញ

និង/ឬប្រព្រឹត្តតាមរយៈសហគម្មនក្រុមមួយ គឺខក្រុមកម្មនៃការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយ ដែលជាខក្រុមកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ដែលអាចដាក់ទោសទណ្ឌបាន អនុលោមតាមមាត្រា ៥ មាត្រា ២៩^១ និងមាត្រា ៣៩^២ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក។ លើសពីនេះទៀត អោ អាន បានដឹង ឬមានហេតុផលដែលត្រូវដឹងថា អ្នកក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ នឹងប្រព្រឹត្តអំពើខក្រុមកម្មនៃការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយ ឬបានធ្វើដូច្នេះ ហើយគាត់មិនបានចាត់វិធានការចាំបាច់ និងសមហេតុផល ដើម្បីបង្ការមិនឱ្យកើតមានខក្រុមកម្មបែបនេះ ឬដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌដល់ពួកគេ ហើយដូច្នេះ គាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាថ្នាក់លើ។ អោ អាន ទទួលខុសត្រូវលើការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយនៅតាមទីតាំងដូចខាងក្រោម និងប្រឆាំងនឹងក្រុមដូចខាងក្រោម ៖

- (ក) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តតាមាក់ (ប្រឆាំងនឹង “ប្រជាជន ១៧ មេសា” កម្មាភិបាលភូមិភាគកណ្តាល (ឧត្តរចាស់) និងក្រុមគ្រួសារ និងអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់ពួកគេ អតីតទាហាន លន់ នល់ និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ កម្មាភិបាលភូមិភាគបូព៌ា “សមាសភាពមិនល្អ” ផ្សេងៗទៀត និង “ខ្មាំងផ្ទៃក្នុង” និងអ្នកដែលសង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់នឹងរបបនេះ ឬបដិវត្ត តាមរយៈបទល្មើសជាក់លាក់នៃការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើមនុស្សឃាត ការធ្វើទារុណកម្ម និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត (លក្ខខណ្ឌឃុំឃាំងអមនុស្សធម៌)។
- (ខ) មន្ទីរសន្តិសុខ គ (មិត្តសុប) (ប្រឆាំងនឹង “ប្រជាជន ១៧ មេសា” អតីតទាហាន លន់ នល់ និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ កម្មាភិបាលភូមិភាគកណ្តាល (ឧត្តរចាស់) “សមាសភាពមិនល្អ” ផ្សេងៗទៀត និង “ខ្មាំងផ្ទៃក្នុង” និងអ្នកដែលសង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់នឹងរបបនេះ ឬបដិវត្តន៍ តាមរយៈបទល្មើសជាក់លាក់នៃការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើមនុស្សឃាត ការសម្លាប់រង្គាល ការធ្វើទារុណកម្ម និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត (លក្ខខណ្ឌឃុំឃាំងអមនុស្សធម៌)។
- (គ) មន្ទីរសន្តិសុខ និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សទួលបេង និងវត្តអង្គញដី (ប្រឆាំងនឹង “ប្រជាជន ១៧ មេសា” អតីតទាហាន លន់ នល់ និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ កម្មាភិបាលភូមិភាគកណ្តាល (ឧត្តរចាស់) និងក្រុមគ្រួសារ និងអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់ពួកគេ “សមាសភាពមិនល្អ” ផ្សេងៗទៀត និង “ខ្មាំងផ្ទៃក្នុង” និងអ្នកដែលសង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់នឹងរបបនេះ ឬបដិវត្តន៍ តាមរយៈបទល្មើសជាក់

លាក់នៃការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើមនុស្សឃាត ការសម្លាប់រង្គាល និងអំពើ អមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត (លក្ខខណ្ឌឃុំឃាំងអមនុស្សធម៌)។

(ឃ) ទីតាំងសម្លាប់មនុស្សគោកព្រីង (ប្រឆាំងនឹង “ប្រជាជន ១៧ មេសា” អតីត ទាហាន លន់ នល់ និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ អ្នកផ្សេងទៀតដែលរងការចោទ ប្រកាន់ថាពាក់ព័ន្ធនឹងរបប លន់ នល់ “សមាសភាពមិនល្អ” ផ្សេងៗទៀត និង “ខ្មាំងផ្ទៃក្នុង” និងអ្នកដែលសង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់នឹងរបបនេះ ឬបដិវត្ត តាម រយៈបទល្មើសជាក់លាក់នៃការធ្វើមនុស្សឃាត និងការសម្លាប់រង្គាល។

(ង) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ (ប្រឆាំងនឹង “ប្រជាជន ១៧ មេសា” កម្មាភិបាលភូមិ ភាគកណ្តាល (ឧត្តរចាស់) និងក្រុមគ្រួសារ និងអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់ពួកគេ ប្រជាជនភូមិភាគបូព៌ា “សមាសភាពមិនល្អ” ផ្សេងៗទៀត និង “ខ្មាំងផ្ទៃក្នុង” និង អ្នកដែលសង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់នឹងរបបនេះ ឬបដិវត្តន៍ តាមរយៈបទល្មើសជាក់ លាក់នៃការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើមនុស្សឃាត ការសម្លាប់រង្គាល ការធ្វើ ទារុណកម្ម និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត (លក្ខខណ្ឌឃុំឃាំងអមនុស្សធម៌) និង

(ច) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកួន (ប្រឆាំងនឹង “ប្រជាជន ១៧ មេសា” អតីតទាហាន លន់ នល់ និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ កម្មាភិបាលភូមិភាគកណ្តាល (ឧត្តរចាស់) និងក្រុមគ្រួសារ និងអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់ពួកគេ “សមាសភាពមិនល្អ” ផ្សេងៗទៀត និង “ខ្មាំងផ្ទៃក្នុង” និងអ្នកដែលសង្ស័យថាមិនស្មោះត្រង់នឹងរបបនេះ ឬបដិវត្តន៍ តាមរយៈបទល្មើសជាក់លាក់នៃការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើ មនុស្សឃាត ការសម្លាប់រង្គាល ការធ្វើទារុណកម្ម និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗ ទៀត (ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ និងលក្ខខណ្ឌឃុំឃាំងអមនុស្សធម៌)។

10. **បទចោទទី ១០ - ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុសាសនា** ៖ ចាប់ពីពេលគាត់មកនៅ ភូមិភាគកណ្តាល (នៅរវាងខែមករា ឬ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៧) រហូតដល់ថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៧៩ **អោ អាន** ដែលបានប្រព្រឹត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល និងរួមគ្នាជាមួយកម្ពុជាប្រជាធិបតេ យ្យ និង ប.ក.ក ផ្សេងៗទៀត និងដែលបានប្រើប្រាស់កងកម្លាំងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រង របស់គាត់ និងរបស់ពួកគេ បានរៀបចំផែនការ ញុះញង់ បញ្ជា ជួយនិងជំរុញ និង/ឬ ប្រព្រឹត្តតាមរយៈសហគម្មនក្រុមមួយ គឺឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូល

ហេតុសាសនាលើអ្នកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម ដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សធម៌ ដែល អាចដាក់ទោសទណ្ឌបាន អនុលោមតាមមាត្រា ៥ មាត្រា ២៩៥ និងមាត្រា៣៩៥នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក។ លើសពីនេះទៀត អោ អាន បានដឹង ឬមានហេតុផលដែលត្រូវដឹងថា អ្នកនៅ ក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ នឹងប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុ សាសនា ឬបានធ្វើដូច្នេះ ហើយគាត់មិនបានចាត់វិធានការចាំបាច់ និងសមហេតុផលដើម្បី បង្ការមិនឱ្យកើតមានឧក្រិដ្ឋកម្មបែបនេះ ឬដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌដល់ពួកចារី ហើយដូច្នេះ គាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាថ្នាក់លើ។ អោ អាន ទទួលខុសត្រូវលើការធ្វើទុក្ខបុក ម្នេញដោយមូលហេតុសាសនានៅតាមទីតាំងដូចខាងក្រោម ៖

- (ក) ទីតាំងសម្លាប់មនុស្សគោកព្រីង (តាមរយៈបទល្មើសជាក់លាក់នៃការធ្វើមនុស្ស ឃាត និងការសម្លាប់រង្គាល)
- (ខ) មន្ទីរសន្តិសុខ និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សទួលបេង និងវត្តអង្គញដី (តាមរយៈបទ ល្មើសជាក់លាក់នៃការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើមនុស្សឃាត ការសម្លាប់ រង្គាល និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត (លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំឃាំងអមនុស្សធម៌))
- (គ) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តបាធាយ (តាមរយៈបទល្មើសជាក់លាក់នៃការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំ ឃាំង ការធ្វើមនុស្សឃាត ការសម្លាប់រង្គាល ការធ្វើទារុណកម្ម និងអំពើអមនុស្ស ធម៌ផ្សេងៗទៀត (លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំឃាំងអមនុស្សធម៌) និង
- (ឃ) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តអូរត្រកួន (តាមរយៈបទល្មើសជាក់លាក់នៃការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំ ឃាំង ការធ្វើមនុស្សឃាត ការសម្លាប់រង្គាល ការធ្វើទារុណកម្ម និងអំពើអមនុស្ស ធម៌ផ្សេងៗទៀត (ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ និងលក្ខខណ្ឌនៃការឃុំឃាំងអមនុស្ស ធម៌)។

11. **បទលោទទី ១១ - អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត (អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ) ៖** ចាប់ពី ពេលគាត់មកនៅភូមិភាគកណ្តាល (នៅក្នុងខែមករា ឬខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៧) រហូតដល់ថ្ងៃទី ៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ អោ អាន ដែលបានប្រព្រឹត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល និងរួមគ្នាជាមួយ អាជ្ញាធរកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ប.ក.ក ផ្សេងៗទៀត និងដែលបានប្រើប្រាស់កង កម្លាំងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់ និងរបស់ពួកគេ បានរៀបចំផែនការ ញុះញង់ បញ្ជា ជួយនិងជំរុញ និង/ឬប្រព្រឹត្តតាមរយៈសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួមមួយ គឺឧក្រិដ្ឋកម្មនៃអំពើ អមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀតនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្ស

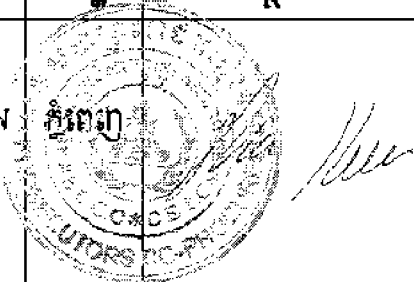
ជាតិ ដែលអាចដាក់ទោសទណ្ឌបាន អនុលោមតាមមាត្រា ៥ មាត្រា ២៩^១ និងមាត្រា ៣៩^២ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក។ លើសពីនេះទៀត អោ អាន បានដឹង ឬមានហេតុផលដែលត្រូវដឹងថា អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ នឹងប្រព្រឹត្តអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀតនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ឬបានធ្វើដូច្នេះ ហើយគាត់មិនបានចាត់វិធានការចាំបាច់ និងសមហេតុផល ដើម្បីបង្ការមិនឱ្យកើតមានឧក្រិដ្ឋកម្មបែបនេះ ឬដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌដល់ពួកចារី ហើយដូច្នេះគាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាថ្នាក់លើ។ អោ អាន ទទួលខុសត្រូវលើអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀតនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំក្នុងស្រុកព្រៃឈរ និងស្រុកកំពង់សៀម។

12. **បទបោទទី ១២ - អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត (ការរំលោភលើផ្លូវភេទ) :** ចាប់ពីពេលគាត់មកនៅភូមិភាគកណ្តាល (នៅរវាងខែមករា ឬខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៧) រហូតដល់ថ្ងៃទី ៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ អោ អាន ដែលបានប្រព្រឹត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល និងរួមគ្នាជាមួយកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ប.ក.ក ផ្សេងៗទៀត និងដែលបានប្រើប្រាស់កងកម្លាំងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់ និងរបស់ពួកគេ បានរៀបចំផែនការ ញុះញង់ បញ្ជា ជួយនិងជំរុញ និង/ឬប្រព្រឹត្តភាវយសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួមមួយ គឺឧក្រិដ្ឋកម្មនៃអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀតនៃការរំលោភលើផ្លូវភេទ (ដែលកើតមានក្នុងបរិបទអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ) ដែលជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ដែលអាចដាក់ទោសទណ្ឌបាន អនុលោមតាមមាត្រា ៥ មាត្រា ២៩^១ និងមាត្រា ៣៩^២ នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក។ លើសពីនេះទៀត អោ អាន បានដឹង ឬមានហេតុផលដែលត្រូវដឹងថា អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ នឹងប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការរំលោភលើផ្លូវភេទ ឬបានធ្វើដូច្នេះ ហើយគាត់មិនបានចាត់វិធានការចាំបាច់ និងសមហេតុផល ដើម្បីបង្ការមិនឱ្យកើតមានឧក្រិដ្ឋកម្មបែបនេះ ឬដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌដល់ពួកចារី ហើយដូច្នេះ គាត់ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាថ្នាក់លើ។ អោ អាន ទទួលខុសត្រូវលើអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀតនៃការរំលោភលើផ្លូវភេទក្នុងបរិបទអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំនៅស្រុកព្រៃឈរ និងស្រុកកំពង់សៀម។

688. អាស្រ័យហេតុនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សូមដាក់សំណុំរឿងលេខ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសល ជូនទៅសហណៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងស្នើឱ្យចាប់ខ្លួន និងឃុំខ្លួន អោ អាន និងនាំខ្លួនគាត់មកជំនុំជម្រះទោស នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដោយយោងតាមវិធាន

សំណុំរឿងលេខៈ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសថស

៦៨(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដរាបណាមូលដ្ឋាននៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដែលមានចែងក្នុងវិធាន
៦៣(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ត្រូវបានបំពេញ។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី២១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧	លោក Nicholas KOUMJIAN សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ	ភ្នំពេញ	

- 1 **D242** Written Record of Initial Appearance, EN 01096764; **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128488.
- 2 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128489.
- 3 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128489-90.
- 4 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128491.
- 5 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128491-92 [“Dany: Can you tell the reason for your decision to join the resistance in 1970? An: The main reason was the event on 18 March 1970. His Excellency Lon Nol staged a coup against Samdech (Prince Sihanouk), while he was having his illness treated in Beijing of the People’s Republic of China: The coup by Lon Nol prevented the prince from returning to the country. So, he declared from Beijing through his appeal for his countrymen to enter the Marquis to join the resistance to have him return to the motherland. Then the mass demonstrations broke out. We all joined the resistance. The resistance at that time was led by the so-called Ta 15. Only at very later date did I learn that Ta 15 was actually Ta Mok. At that time, we did not know it was he who led the demonstrations. That’s the reason I joined the movement.”].
- 6 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128494-95.
- 7 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128496 [“Dany: Who transferred you in 1971 to manage the villagers in Kandal Stung District? An: Ta Mok did. Dany: Were you [transferred] there to be as the Secretary of Kandal Stung District? An: Yes, I was.”].
- 8 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128496 [“Dany: Did you then become the Commander of Division 101? An: Yes, I did. Let me explain to you briefly about the reason behind that. I was a gentleman. I was put to oversee that place thanks my predecessor by the name of Kun who was arrested by his own subordinates. I don’t know what he did wrong. His subordinates arrested him and sent him to rear. Ta Mok then sent me to take charge of the soldiers after he noted that my predecessor could no longer manage them.”]. *Note* that in the Khmer version of this statement, Ao An corrected himself and said he had mistakenly said Division 101, but he was actually commander of Division 11. *See* KH 00729793.
- 9 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128496.
- 10 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128499.
- 11 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128500.
- 12 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128500-01 [“An: His Excellency Son Sen summoned me for a meeting at the Kandal provincial hall in Taklunao. When the fighting was over, a meeting was held. In the meeting I was told that I would no longer be in charge of the military. Instead I would be in charge of the base. I had been removed from the military to resume the position since then. [...] Dara: Soon after Son Sen told you to be in charge of the base, did you prepare your luggage? What location was ‘the base’ referred to? An: Yes, I did. At the base, I was put in charge of Kandal Province. Dara: Were you in charge of the whole province of Kandal? An: I was not the only person who was in charge. There were Chea, Prak and Sean also who were on Committee. Dany: Was Kandal Province also known as Sector 25? An: Yes, it was.”].
- 13 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128501 [“Dany: What were you in charge of? An: I was tasked with being in charge of the districts. Dany: As a member of the Sector what district were you in charge of? An: I was in charge of Sa’ang District. Dany: Were you the Secretary of Sa’ang District? An: Yes, I was.”].
- 14 **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A4, EN 01056215 [“Q: Did you know who was [Sector] 35 Secretary and who were the members? A: Kang Chap was the Sector Secretary; Grandfather An was his deputy”]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A2 and A4, EN 01056222 [“Grandfather An was in the Sector 35 Committee with Grandfather Chap, and his office was located in Kampot Province. [...] Q: You said that Grandfather Chap was the Sector 35 Secretary and Grandfather An was the Sector 35 Deputy Secretary. What was Grandfather An in charge of? A: Grandfather An’s duty mainly focused on digging dams and canals.”]; **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128503 [“Q: Who removed you from Kandal to Kampot? A: Ta Mok called me to go there. Q: Did Ta Mok assign you? A: Yes, he did. [...] I was a member [of the Sector 35 Committee].”].

- ¹⁵ **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A7, EN 01067809 ["Q: Do you recall what Grandfather An's position was in Sector 35? A: I knew that he was Koh Sla District Committee, but I do not know what position he held in the Sector structure."]; **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128504.
- ¹⁶ **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128505-07.
- ¹⁷ **D118/79** Pech Chim Written Record of Interview, 26 June 2013, A1, EN 00947188 ["I left for the Central Zone in February 1977."]; **D6.1.650** Pech Chim Written Record of Interview, 25 August 2009, EN 00379171 ["Then it was about in February 1977 when they transferred me to [a new position] as the chairman of the Chamkar Andaung rubber plantation union of the Central Zone"]; **D117/18** Pech Chim Written Record of Interview, 28 February 2013, A1, EN 00903203 ["I have known Ta An since 1977 when I was sent along with Se, Prak Yuth, Ta An, Phen and Sim to the Central Zone. [...] In February 1977, the Party decided to send us to Phnom Penh where we met Ke Pauk. Then Ke Pauk took us to Kampong Cham province and held a meeting."]; **D6.1.651** Pech Chim Written Record of Interview, 26 August 2009, EN 00379304 and EN 00379306 ["Q: What was the date they [transferred] you to the Central Zone? A: I was transferred to the Central Zone in February 1977. Q: Are you sure that you were transferred to the Central Zone in February 1977? A: Yes, I am sure. [...] As I can recall it, I was transferred to the Central Zone on 12 February 1977."]; **D219/702.1.99** Pech Chim, T. 22 April 2015, 09.26.28-09.31.21, EN 01418855 [describes leaving the Southwest Zone on 12 February 1977, spending the 13th in Phnom Penh and traveling to the Central Zone on 14 February 1977]. In a subsequent WRI, Pech Chim identifies the date of his transfer to the Central Zone as late 1976 or February 1976. **D118/259** Pech Chim Written Record of Interview, 19 June 2014, EN 01000672 and EN 01000687. That this is a mistake appears clearly from the timeline of his responsibilities in the Southwest Zone: he indicates that he served as the Interim Secretary of District 105 of the Southwest Zone for six months in late 1976 and early 1977. **D6.1.650** Pech Chim Written Record of Interview, 25 August 2009, EN 00379170; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A4-5, EN 01088622 ["Q: Was Ta Taing arrested before or after the arrival of Ta An? A: Ta Taing disappeared before Ta An arrived. Q: How long before Ta An arrived in Prey Chhor District did Ta Taing disappear? A: It was about a week. When Aon An arrived, he became the Secretary of Sector 41."]; Taing was arrested and entered S-21 on 18 February 1977; **D219/825.1.2** OCIJ S-21 Prisoner List, EN 01222374, Entry 1058 [Chun Chhum alias Taing, Secretary of Sector 31 (Secretary of Sector 41), North Zone, entered S-21 18 February 1977, executed 8 July 1977]; **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A6, EN 01056215 ["Q: In the previous interview, you said that you were sent to the Central Zone in 1977. Do you recall the exact date? A: In fact, I was sent from Kampot province to the Central Zone in January 1977."]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A12, EN 01056223 ["Q: You said that you were transferred to Kampong Cham in January 1977, correct? A: Yes, I recall that I was."]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A12, EN 01224103 ["Q: Did Ta [An] arrive at the end of 1977? A: Approximately early 1977, around February or March."]; **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A5, EN 00966988 ["Q: When were the people sent there? A: We were sent there in 1976 or early 1977 after the harvesting period was over."]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A26, EN 01111974 ["Taing was arrested when the Southwest Zone group arrived."]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 ["Q: Who was Yeay Yut? A: Yeay Yut was secretary of District 101, the numerical code for Kampong Siem district. She came from the Southwest-Chhuk district. She arrived in this district during the dry season in 1977 (January or February)."]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A2, EN 00966996 ["Q: Do you remember the date when the Southwest Zone cadres arrived in the district of Kampong Siem? A: Yes, I remember it; they came at the end of 1976 or early 1977."]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A2, EN 01076939 ["The Southwest Zone cadres arrived in Kampong Siem District in the dry season in late 1976 or early 1977 when I was in a mobile unit in Kaoh Roka Commune."]; **D219/234.1.2** Prak Yui DC-Cam Statement, 13 August 2013, EN 01064270 ["Dany: In what month were you transferred to Kampong Cham? Yut: In January 1977."]; **Other evidence on the date of the transfer of the Southwest Zone cadres:** **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A38-39 and A87, EN 01111975 and EN 01111978 ["Q: To your knowledge, perhaps in which year did Ta An become the Secretary of the Sector? A: It was around the end of 1977. Q: Who was Ta An's predecessor? A: His predecessor who was the Secretary of Sector 41 was Sreng. Sreng's deputy was Taing. After the two were arrested the Southwest Zone cadres had become their successors. Ta An became the Secretary of Sector 41.

[...] Q: Were the former cadres arrested immediately or after the Southwest Zone group arrived? A: Almost all the former cadres were arrested. I then saw the Southwest Zone cadres came and took control.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A152, EN 01167915 [“Southwest Zone cadres began to arrive in October or November 1977. Then Ta An arrived, but I do not remember when he arrived.”]; **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A14, EN 01067810 [“Q: You said earlier that you saw that Grandfather was at the Sector Office for about one year before he went to work at Kampong Cham. Do you recall which year he went to Kampong Cham? A: To my recollection, Grandfather An left for Kampong Cham in April or May in 1977.”]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A29-30, EN 01098553 [“Q: When did you learn of Prak Yuth’s transfer to Kampong Siem? A: She was transferred there in March or April. Q: What year was she transferred? A: She was transferred there in 1977.”]; **D219/702.1.103** Pech Chim, T. 24 April 2015, 09.18.22-09.24.24, EN 01444541 [“Q: Just to be clear, what is your answer now? Did you arrive in February ’76 or in February ’77? A: I’d like to make an amendment to that statement, to 14 February 1976.”], 14.19.43-14.23.12, EN 01444600 [“if I was mistaken, then it would be from the time when I was interviewed at my home. At that time I said it was 1976 and then the people interviewing me told me it was 1977, and I insisted it was 1976, but, after all, people recorded it as 1977 and I did not protest any further. But, to my recollection, it was 1976, in February 1976.”]; **D179/1.2.5** Prak Yut, T. 26 January 2012, 11.23.38-11.25.55, EN 00774543 [“Q: So it was sometime between February and April 1977 that you transferred to Kampong Siem district, is that correct? A: Yes, it is.”].

18 At the time of the transfer, the zone was still referred to as the North Zone. It was “revamped and renamed” as the Central Zone sometime in mid-1977. For ease of reference, the DK zone comprising Sectors 41, 42, and 43 will be referred to solely as the “Central Zone” throughout the remainder of this brief, regardless of whether it was formally called the North Zone or the Central Zone at the relevant time. See **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 01150176 [“In mid-1977, the Northern Zone was revamped and renamed the Central Zone.”].

19 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 13.57.20-14.01.33, EN 01438488 [accepting the accuracy of the number in her statement] [“Q: And how many people made the trip with you from Kampot to Kampong Cham province? A: Ta Mok and Prak Yut also joined the trip. There were many people; I cannot remember how many people joined the trip at that time.”]; **D6.1.650** Pech Chim Written Record of Interview, 25 August 2009, EN 00379172 [“At that time the Southwest forces of about 100 cadres led by Kang Chap alias Se (dead), who was then the Sector secretary in Kampot, went to work in the Central Zone. [...] The cadres who were transferred to the Central Zone along with me included my 12 messengers and Ta An [...] Q: Did you know Grandma Yuth? A: I knew Grandma Yuth because she used to work with Se and Ta An. These persons used to live in Kampot together. I met with Grandma Yuth once at the time she was the women representative in Chhouk district. At present I do not know whether Grandma Yuth is dead or still alive. Q: Among those 100 cadres, where in the Southwest Zone did they come from? A: Among those 100 cadres, most were from Takeo and Kampot provinces.”]; **D117/18** Pech Chim Written Record of Interview, 28 February 2013, A1, EN 00903203 [“I have known Ta An since 1977 when I was sent along with Se, Prak Yuth, Ta An, Phen and Sim to the Central Zone. [...] In February 1977, the Party decided to send us to Pluom Penh where we met Ke Pauk. Then Ke Pauk took us to Kampong Cham province and held a meeting.”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A13, EN 01224103 [“Q: Did Ta An come alone, or did he come in a group? A: He came in a group with the chairmen, deputies, and military chairmen assigned to come along.”]; **D6.1.650** Pech Chim Written Record of Interview, 25 August 2009, EN 00379172 [“At that time the Southwest forces of about 100 cadres led by Kang Chap alias Se (dead), who was then the Sector secretary in Kampot, went to work in the Central Zone.”]; **D219/731** Nhem Chen Record of Interview, 15 March 2016, A12, EN 01224103 [“Q: Did Ta [An] arrive at the end of 1977? A: Approximately early 1977, around February or March.”]; **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A5-6, EN 00966988 [“Q: When were the people sent there? A: We were sent there in 1976 or early 1977 after the harvesting period was over. Q: How many people were sent with you? A: There were around 200 people sent to the Central Zone at the time.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A36, EN 01059280 [“About 300 people were sent from the Southwest Zone including Kampot Province, Takeo Province, and Koh Kong Province to the Central Zone.”]; **D6.1.650** Pech Chim Written Record of Interview, 25 August 2009, EN 00379172; **D118/259** Pech Chim Written Record of Interview, 19 June 2014, A169-173, EN 01000687; **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014,

A15, EN 01067810 ["Q: Was only Grandfather sent to the Central Zone or were many people sent there? A: I recall that at that time they sent many people, both military cadres and base cadres."]; D117/27 Deu Ran alias Phea Written Record of Interview, 26 September 2013, A1, EN 00977413 ["I was still working in the sewing section until 1977, when Prak Yut was transferred to work in the Central Zone. She took me along with her. I cannot remember exactly, but it was in 1977. We were transported by Chinese military trucks. I neither know how many trucks there were nor how many people travelled in total. However, I do remember that there were nine people on the truck with me including Prak Yut, her mother and her other relatives such as Van, Voeun, Rom, Rin, Moeun and her aunt, whose name I do not remember."]; D117/24 Peou [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A4-5, EN 00966962 ["In 1977, during the dry season, Prak Yut was sent to the Central Zone. She was permitted to take a few people with her. So she selected me, my mother, my younger sister, and three other women named Voeun, Phea and Nun."]; D117/26 Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A2-3, EN 00977331-32 ["Actually, there were many cadres sent from the Southwest Zone to the Central Zone. At that time it was in the dry season of 1977, around March. We were transported by covered trucks. As I remember, there were 10 trucks with around 100 people in them. I was on a truck with Prak Yut, her mother and her aunt, her niece named Rom, and two other young girls named Voeun and Phea: [...] I remember that Ta An was on another truck."]; D219/138 You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A36, EN 01059280 ["About 300 people were sent from the Southwest Zone including Kampot Province, Takeo Province, and Koh Kong Province to the Central Zone."]; D117/31 You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A4-8, EN 00966988 ["Q: Could you explain the reasons why you were sent to the Central Zone? A: Ta Mok and Ta Chab decided to send the people from Kampot Province to the Central Zone. [...] That took place in late 1976 or early 1977 after the harvesting period was over. [...] There were around 200 people sent to the Central Zone at the time. [...] We went there by land route. There were four big military trucks and three military cars for the chiefs at the time. Q: Who were the chiefs? A: Ta An was in a military car with his colleagues. Ta Si and Prak Yut were in two other cars with their respective colleagues as well."]; D219/234.1.2 Prak Yut DC-Cam Statement, 13 August 2013, EN 01064278 ["Dany: You moved to Kampong Cham in January 1977? Yut: He also went there. Dany: You went to Kampong Cham alone? Yut: I went with my relatives and my parents. Dany: Your relatives, aunts and husband? Yut: Yes, all of them went. Dany: How about the other cadres who worked with you in the district? Yut: No, they did not go with me. I went with my relatives only. I was the first to go there."]; D219/813.1.4 Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366620 ["The Southwest Zone cadres came to supervise there. It was around 1977."]; EN 01366624 ["Dany: According to your memory, who was the first person who came to Sector 41? Nha: Ta An was the one who came to Sector 41."].

20 D117/71 Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A1, A3, and A10, EN 01056222-23 ["I knew Grandfather An since I was in Kampot province. [...] During that time, I worked under control of Grandfather An and Grandfather Chap. In 1975, I was appointed as Assistant to Kampot District Secretary. I was still under control of Grandfather An and Grandfather Chap who were in the Sector 35 Committee [...] Q: Is that correct that you worked under Grandfather An who was in charge of construction of dams and canals? A: Yes, that is correct."]; D219/702.1.87 You Vann, T. 14 January 2016, 13.55.44-13.57.20, EN 01194228 [Prak Yut and Ta Mok knew each other well from the Southwest Zone; "their relationship was like father and child."]; EN 01438486-87 ["Yes, they knew each other because they were in Southwest Zone. [...] so their relationship was like a father and a child, but they worked daily as assigned by the rule of the state."]; 14.16.44-14.19.31, EN 01194235-36 ["Q: Did you know him prior to your arrival in Kampong Cham district; in other words, did you know him when you lived in the Southwest Zone? A: Yes, I knew him because we travelled together and later on he was appointed chief of security."].

21 D219/702.1.87 You Vann, T. 14 January 2016, 13.57.20-13.59.01, EN 01438487 ["Ta Mok and Prak Yut and Ta Chap. They instructed us to move to become a messenger in Kampong Cham province."]; D191.2 Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025311 ["Dara: You were transferred to Kampong Cham. Why were you transferred to Kampong Cham? An: Ah, it is difficult to speak about that. Dara: Was it a plan or anything else? An: It was Ta Mok's decision. Dara: Was there anything in Kampong Cham which prompted them to transfer you there? An: They said that they sent me to Kampong Cham because all the leaders there had become traitors. Dany: Who said that at that time? An: Ta Mok did."].

22 D219/234.1.2 Prak Yut DC-Cam Statement, 13 August 2013, EN 01064281 ["Dany: Were they friendly with you? Yut: It was okay. They were friendly since the letter of mission had already arrived there. Dany: Did

you carry the letter? Yut: We had to carry the letter of mission issued from our original area of residence. Dany: You carried the letter or the receiving place had had it already? Yut: The letter had already been sent. Dany: You just carried it to identify yourselves coming from here? Yut: They had already known about our departure. They had already prepared food for us. Dany: Had you read the letter of mission? Yut: No, I had not read it. The upper level had already sent it out. Dany: Did you carry the letter of mission when you went there? Yut: No, the letter had already sent in advance.”]

23 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 13.54.34-13.56.29, EN 01441067 [“We left Kampot and then we stopped over in Phnom Penh. And we stopped at a location that belongs to the Central Zone and I spent overnight there. [...] I spent overnight at a location of the Central Zone in Phnom Penh before we continued our journey to Kampong Cham.”]; **D6.1.730** Prak Yut Written Record of Interview, 21 July 2009, EN 00364081 [“I was taken by Leap to the Central Zone office in Phnom Penh.”]

24 **D118/79** Pech Chim Written Record of Interview, 26 June 2013, A2-5, EN 00947188 [“Q: Do you remember those Southwest cadres who were with you in Phnom Penh? A: I remember only Sae who was a deputy Secretary to Ta Mok. Q: Were there any Southwest cadres from Koh Andat attending a study session with you in Phnom Penh? A: Yes, they were An, Sim, Phaen from Sector 13. He was a deputy Secretary of Saom. [...] All cadres who were with me in Phnom Penh were assigned to work in the Central Zone.”]; **D6.1.650** Pech Chim Written Record of Interview, 25 August 2009, EN 00379173 [“The Sector secretary named Soam who personally told me in the Southwest Zone [about my transfer]. It might be the Centre who prepared a house and meals in Phnom Penh for the cadres from the Southwest Zone to stay when they were sent to work [in the Central Zone]. The cadres from the Southwest Zone stayed in Phnom Penh for 2 days [before they left for the Central]. At that time Ke Pauk came [to the house] to hold a meeting and told us where we would be assigned to. He then led us directly to the Central Zone. The house in Phnom Penh, where those cadres from the Southwest Zone were staying, was a guest house located in an area north of the Olympic Stadium.”]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.01.33-14.02.52, EN 01438489 [“We took rest in Phnom Penh, but I cannot recall the exact location. We stopped at a university or something and we stayed there overnight.”]; **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A14, EN 01056216 [“we took a rest overnight in Phnom Penh before continue our trip to Kampong Cham.”]; **D117/27** Deu Ran alias Phea Written Record of Interview, 26 September 2013, A1, EN 00977414 [“At first, we laid over in Phnom Penh for three nights; then we travelled to Kampong Siem.”]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A5, EN 00977332 [“We left Kampot and laid over in Phnom Penh for two nights”]; **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A12, EN 00966989 [“Well, we travelled from Kampot to Phnom Penh and we spent a night staying at a primary school in Phnom Penh.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A36, EN 01059280 [“We stayed one night in Phnom Penh on the campus of a university whose name I do not remember. Prak Yut and the other 10 cadres attended a meeting with Ta Mok and Khieu Samphan”]; **D219/234.1.2** Prak Yut DC-Cam Statement, 13 August 2013, EN 01064278-79 [“Dany: Did you go there from Kampot? Yut: I left Kampot and slept in Phnom Penh. [...] Dany: So you travelled by truck from Kampot and stayed in Phnom Penh for two nights? Yut: Two nights.”].

25 **D118/259** Pech Chim Written Record of Interview, 19 June 2014, A142, EN 01000684 [“Q: You said that the problem started to occur in 1977. Did you know Ta Mok starting travelling to other zones? A: Ta Mok started to travel to other zones when other cadres were transferred to the Northwest Zone. Ta Mok led the forces to the Northwest and returned. After that he sent the forces to the Central Zone. He took me to Phnom Penh and had me travel to Kampong Cham with Ke Pauk; he did not go there.”].

26 **D6.1.650** Pech Chim Written Record of Interview, 25 August 2009, EN 00379173 [“The cadres from the Southwest Zone stayed in Phnom Penh for 2 days [before they left for the Central]. At that time Ke Pauk came [to the house] to hold a meeting and told us where we would be assigned to. He then led us directly to the Central Zone.”]; **D117/18** Pech Chim Written Record of Interview, 28 February 2013, A1, EN 00903203 [“In February 1977, the Party decided to send us to Phnom Penh where we met Ke Pauk. Then Ke Pauk took us to Kampong Cham province and held a meeting.”].

27 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025311 [“Dara: You were transferred to Kampong Cham. Why were you transferred to Kampong Cham? An: Ah, it is difficult to speak about that. Dara: Was it a plan or anything else? An: It was Ta Mok’s decision. Dara: Was there anything in Kampong Cham which prompted them to transfer you there? An: They said that they sent me to Kampong Cham because all the leaders there had become traitors. Dany: Who said that at that time? An: Ta Mok did.”].

- 28 **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335737 [“Dany: What was your guess back then as to the reason why the Southwest came to rule over Kampong Cham, whether according to what you knew or deduced about this matter? Ngov: I don’t have an in-depth understanding. I can only say that when they formed up the forces to go, they had a dissemination meeting, at which they said it was because over there in the Central Zone, which at that time they called the North, there was really a lot of treason, from the higher levels down to the lower levels, so it was necessary to take forces to go and make things shipshape.”] Chom Vong traveled to the Central Zone later than the first large group, but it is clear from the context of this answer that he is discussing a meeting that occurred before the departure of the first large group. *See contra* **D219/792.1.2** Prak Yut, T. 20 January 2016, 11.32.30-11.34.34, EN 01438657 [“And I did not know whether the cadres on the ground in the Central Zone were treasonous because that issue was not heard by the time of our arrival in the Central Zone, although you may refer to it as the North Zone.”].
- 29 **D6.1.650** Pech Chim Written Record of Interview, 25 August 2009, EN 00379172 [“The reason they transferred me to take the position as the chairman of the rubber plantation union of the Central Zone was because there was the internal betrayal within the Central Zone; and I found out about that after I arrived at the base office of the Central Zone in Phnom Penh. At that time comrade Pauk came and told me ‘you, comrade has to go to the Central Zone’. I met with Ke Pauk in Phnom Penh when he came to the house where I was staying and told me about this matter.”]. *See also* **D6.1.650** Pech Chim Written Record of Interview, 25 August 2009, EN 00379172 [“When I arrived at the rubber plantation I saw the situation there was quiet. So, I asked Ke Pauk where the cadres of the rubber plantation union were. At that time Ke Pauk responded that his forces in the Central Zone had defected into Yuon [Vietnam]. I did not know whether what he had said was referred to the cadres of the entire Central Zone or not; but I thought his reference was characterized as a generalization. Those cadres defected in to the jungle and disappeared because they had been accused of being the traitors (Ke Pauk personally told me about this).”].
- 30 **D118/259** Pech Chim Written Record of Interview, 19 June 2014, A60-63, EN 01000674; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A36, EN 01059280 [“Prak Yut and the other 10 cadres attended a meeting with Ta Mok and Khieu Samphan. I know that because Ta Mok came to pick them up for the meeting by car, and they returned that night.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A62, EN 01063619 [“Q: Did you know about a meeting held in Phnom Penh before they sent you and other cadres to the Central Zone? A: Yes, I knew that before we were sent to the Central Zone, there was a meeting with presence of Grandfather An, Grandfather Chap and Ke Pauk. I did not attend that meeting because I was a low-ranking cadre. They did not have me attend. Perhaps they discussed the reasons why they sent us to the Central Zone, in that meeting.”]; **D219/702.1.99** Pech Chim, T. 22 April 2015, 15.25.02-15.27.39, EN 01418921 [“where short instructions on work directions were given in order to re-organise the sector because the former district officials had escaped into the forest.”]; **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 14.12.31-14.15.50, EN 01441075 [“Concerning the meeting in Phnom Penh, I heard and I knew about the meeting. However, at the time I held no important position that allowed me to attend the meeting. I was the fourth member of the committee in Kampot. I saw those people. We were there altogether. Ta Chim was also there but I did not attend the meeting. I have heard of the meeting held in Phnom Penh but I was not aware about the subject matters to be discussed in that so-called meeting.”]. *See also* **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.02.52-14.05.15, EN 01438489-90 [“Q: Do you remember hearing anything about a meeting that took place, not that you attended but that you heard about, during the time you were in Phnom Penh? A: Yes, Prak Yut, Ta An, Ta Mok, and Ta Chap attended the meeting while I stayed at the school. Q: And do you know who they met with? A: It is my understanding only that they went to meet with Khieu Samphan. Q: And [...] what is that understanding based on; why do you believe that they met with Khieu Samphan? A: Because they went to attend that meeting and when they came, they said that Khieu Samphan would come in the morning to meet us. So I knew that that was the result of their meeting with him.”].
- 31 **D118/259** Pech Chim Written Record of Interview, 19 June 2014, A61-70, EN 01000674-75 [“A: Before I reached Kampong Cham, I went to attend a meeting in Phnom Penh. Ke Pauk came to meet Ta Mok and me. After that, Ta Mok and Ke Pauk went to meet Pol Pot. I was waiting at Tuol Preah Srey School which was the office of the ministry, located near Preah Put Pagoda, but I do not recall what the ministry it was. During that time, I was waiting to attend a meeting on situations in the zones. It was the meeting of high ranking cadres; there was presence of people. The meeting lasted approximately one hour or more than one hour and

covered many issues. Q: How many participants were there during the meeting at Tuol Preah Srey School? A: There were approximately 50 to 60 participants. [...] Q: What plans were received from the upper echelon? A: The meeting was held to receive work assignment. As for me, I was assigned to work at a rubber plantation in Kampong Cham to organize cooperatives there. Other people were assigned with different tasks. During the meeting, Pol Pot said about betrayal in the zones, and it was also written on blackboards. Q: You said that Pol Pot mentioned the betrayal in the zones. Did Pol Pot say about purges in the zones and organizing new structures? A: Pol Pot did not use the word 'purges'. He said that 'this zone is traitorous; [I] assign you, Comrade, to go! You are [my] right-hand man; deal with it. Can you do it?'. The leader said like this. [...] Q: Before we had the lunch break, we discussed about the meeting in Phnom Penh, which you were present. I would like to ask you if Ta An was present during the meeting. A: Yes, Ta An was also present. All the people transferred to the Central Zone participated in that meeting."]; D219/702.1.99 Pech Chim, T. 22 April 2015, 15.25.02-15.27.39, EN 01418921 ["where short instructions on work directions were given in order to re-organise the sector because the former district officials had escaped into the forest"]; D219/702.1.99 Pech Chim, T. 22 April 2015, 15.32.07-15.38.39, EN 01418925 ["Only Pol Pot spoke at that meeting. And he simply said that there were traitors in the Central Zone and they'd all gone into the forest. He said, 'Now, we turn you all into cadres and we rely on our male and female combatants to do this difficult piece of work. You can imagine how difficult it is, but we have to make efforts to smooth difficulties out of our way and the Party has already given us the task, so we have to accomplish the task assigned'. That was the direction. Other senior officials did not make any comments. [...] The first bullet point was to control the situation."].

32 D219/284 Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A24, EN 01098553 ["Q: Concerning the Southwest Zone cadres who came to the Central Zone, do you know why they came to the Central Zone? A: No, I don't. But I heard they were ordered here to kill the people. Already, when I arrived here, some relatives of mine had been killed."].

33 D117/71 Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A15, EN 01056224 ["We met in a meeting in Kampong Cham with Ke Pauk."]; D117/70 Prak Yut Written Record of Interview, A16, EN 01056216 ["They had me stay at Ke Pauk's Zone Office in Kampong Cham."]; D117/24 Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A5, EN 00966962 ["Q: Do you remember how you travelled to the Central Zone and where you went? A: I travelled together with them by truck to Kampong Cham. I remember that Prak Yut's mother also came with us."]; D117/26 Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A5, EN 00977332 ["Then we travelled to Kampong Cham, laying over there for two nights."]; D219/234.1.2 Prak Yut DC-Cam Statement, 13 August 2013, EN 01064280-81 ["Dany: When you arrived in Kampong Cham, where did you stay? Yut: I stayed at their Zone headquarters. Dany: Was the Zone headquarters located in Kampong Cham? Yut: Yes, it was located in the town centre. Dany: Did you stay there for long [before the meeting was held]? Yut: I had stayed there for four to five days before we met."].

Evidence of Ke Pauk's position as Central Zone Secretary: D117/56 Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A45, EN 01067817 ["I just heard that Grandfather Ke Pauk was the Zone Secretary, but I never saw him."]; D219/776.1.1 So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309916-17 ["Dany: How about the Zone Com? Saren: I also do not know about the Zone Com. What did they say his name was back then? Ta Pok? Dany: Ta Pok? Saren: But I don't know for certain. Dany: So, you heard the name Ta Pok? Saren: Yes! The Zone Chairperson; Back then, it was the North Zone."]; D107/7 Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787214 ["I heard that Ta An served as secretary of Sector 41 and Ke Pauk as Zone secretary."]; D117/20 Lim Seng Written Record of Interview, 5 March 2013, A2, EN 00900988 ["Ke Pauk was the secretary of the Central Zone."]; D6.1.980 Saray Hean Written Record of Interview, 10 March 2010, A5, EN 00491735 ["The Zone secretary was Ke Pauk."]; D219/353 Saray Hean Written Record of Interview, 22 May 2015, A3, EN 01117710 ["Ke Pauk was the Zone Secretary."]; D219/234.1.2 Prak Yut DC-Cam Statement, 13 August 2013, EN 01064282 ["Ta Pork was Chairman of the Central Zone."]; D219/870 Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A48, EN 01373688 ["I heard that Ta Pauk served as a zone secretary, but I never saw him."]; D117/31 You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A17, EN 00966990 ["Ke Pauk was the Secretary of Central Zone."]. **Evidence of the location of Ke Pauk's office in Kampong Cham town:** D107/7 Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787214 ["The Zone Office of Ke Pauk was within Kampong Cham city, now the residence of Provincial Governor Hun Neng. That house originally belonged to timber merchant Ing Chhaymauv"]; D219/789 Chhean Chhoeun Written

34

Record of Interview, 28 June 2016, A44-45, EN 01331698-99 ["Q: Did you see Ke Pauk coming to work every day at his office? A: At that time, he mostly he did things at the central operations office. Q: Where was the central operations office situated? A: It was in Kampong Cham, in the vicinity of his house."]; **D117/20** Lim Seng Written Record of Interview, 5 March 2013, A2, EN 00900988 ["Ke Pauk was the secretary of the Central Zone. His center was in the provincial town of Kampong Cham."]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A17-18, EN 01056224 ["Q: How long did the meeting with Ke Pauk last? A: The meeting in Kampong Cham province lasted three days. Ke Pauk called all Central Zone cadres to attend the meeting. He told us, the cadres from the Southwest Zone, the places we were going to take over. [...] There were approximately 50 cadres, both old cadres and the cadres from the Southwest Zone, participating in the meeting."]; **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A18-23, EN 01056216-17 ["Two days after I arrived there, Ke Pauk came to have a conversation with my group. [...] Q: Do you recall a big meeting that lasted two days, chaired by Ke Pauk, in which Ke Pau[k] assigned cadres to take over the sectors and districts in the Central Zone? A: Yes, I do. [...] Q: Do you recall attending that meeting [...] A Yes, I do. [...] I only recall the cadres in Sector 41. Grandfather An was the Secretary."]; **D6.1.730** Prak Yut Written Record of Interview, 21 July 2009, EN 00364081 ["When I arrived in Kampong Cham, Ke Pauk, the Central Zone chairman, called me to attend a meeting. With a list of whom to be assigned to various districts, he assigned me to work in the district."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A39, EN 01059281 ["when we arrived in Kampong Cham that night, Prak Yut and other high ranking people went to attend a meeting; but I did not know what the meeting was about."]; **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A12, EN 00966989 ["Later, we travelled to Kampong Cham where we stayed for two to three nights. There was a big meeting in Kampong Cham among the chiefs but I did not join the meeting because I held just a low-ranking position."]; **D117/24** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A7, EN 00966963 ["I did not attend the meeting, but later Prak Yut told us that Ta An was appointed to be the Chief of Sector 41 and that we were all instructed to work in Sector 41."]; **D117/18** Pech Chim Written Record of Interview, 28 February 2013, A1, EN 00903203 ["In February 1977, the Party decided to send us to Phnom Penh where we met Ke Pauk. Then Ke Pauk took us to Kampong Cham province and held a meeting. During the meeting, Ke Pauk announced that Se was the First Deputy in charge of economy in Siem Reap Sector (the North Zone) and Ta An was assigned as Sector 41 Secretary and Ke Pauk's Second Deputy. Phen was assigned as Sector 43 Secretary and Sim was assigned as Sector 42 Secretary."]; **D179/1.2.5** Prak Yut, T. 26 January 2012, 15.44.07-15.45.15, EN 00774598 ["Q: When you were in Kampong Cham, did you have any meetings with the district committee there? A: At the beginning, I was called to a meeting chaired by the zone committee."]; **D219/234.1.2** Prak Yut DC-Cam Statement, 13 August 2013, EN 01064283 ["Yut: The Zone level chaired the meeting. [...] Dany: Did you know your destination before you were sent there? Or did you know you were about to be sent to Kampong Siem District? Yut: No, I did not know that. Dany: You did not know until Ta Pork announced it, right? Yut: The Zone Committee announced our designated places to go such as Kampong Siem, Kang Meas or other areas. Dany: Who was on the Sector Committee? Had Ta An already gone there? Yut: Ta An had already gone there. He was Chief of Sector 41. Dany: He had gone there before you did? Yut: He went there after me, but he attended the meeting on that day as well."]. *See also* **D219/702.1.99** Pech Chim, T. 22 April 2015, 15.27.39-15.30.07, EN 01418921 ["The next day, Bong Pauk took us to Kampong Cham where we spent two nights. And in the following morning, he summoned people to a conference during which he briefly informed them of the situation. So the district cadres, as well as the commune cadres from the Central Zone, came to this meeting, where he, Ke Pauk, allocated the responsibility to all districts. And then after the meeting was concluded, he assigned me to the rubber plantation as requested."]. **Other evidence that Ao An was the Sector 41 Secretary:** **D117/18** Pech Chim Written Record of Interview, 28 February 2013, EN 00903203; **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025312 and EN 01025328 ["Dany: Since you were there, you did not see Taing who was the secretary of Sector 41? An: He had already been removed. Dara: When you were transferred to Kampong Cham, what Sector were you assigned to take charge of? An: Sector 41. Dara: You took over Sector 41? Did you replace Taing? An: Yes, I replaced [...] Taing because Taing had already been removed."]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.09.56-14.12.13, EN 01438492 ["Q: [...] focusing on Sector 41, can you tell us who the sector's secretary was? A: It was Ta An."]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A30, EN 01179824 ["An, who was Sector Committee."]; **D219/802** Hong Heng Written Record of Interview, 21 July 2016, A18, EN 01331755 ["At that time, the Sector Com's given name was Ta

An, but I do not know his surname.”]; **D219/788** Khut Saret Written Record of Interview, 27 June 2016, A9-10, EN 01331682 [“Q: Can you recall who was ruling over the sector office when you were working at the new location? [...] A: I only know the big one: Ta An.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A27, EN 01111974 [“When the Southwest Zone group arrived, a new Sector Secretary by the name of Ta An was installed.”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A5, EN 01088622 [“When Aom An arrived, he became the Secretary of Sector 41.”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A20, EN 01156191 [“Ke Pauk was Zone Committee: he administered Sector 41, 42, 43 and Siem Reap Province, all of which were under the North Zone. Ta An had to report to Ke Pauk, but I do not know what relation he had with Sectors 42 and 43. I just know that Ta An was Sector 41 Committee.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A61, EN 01331721 [“Q: Please clarify this point. Please tell us the names of the Sector Chairperson and all the members of the Sector Com. A: The chairperson’s name was Ta An. And Aun was Office Chairperson, put in charge by the Sector Com as next in line after Ta An.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309862 [“When I [came] to the Sector, I knew the Sector Com named Ta An, but surname what An, I don’t know. [...] Dany: So, when you went to Sector 41, you knew Sector Com Ta An? Saren: Yes, Ta An. Dany: Was he the biggest person there? Saren: In the Sector Com, Ta An, he was the biggest.”]; **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A18, EN 01067811 [“During that time, Grandfather An was the Sector 41 Secretary.”]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335721 [“Dany: Ta An was Sector 41 Com, is that right? Ngov: Yes. Dany: Who was his deputy? Ngov: The deputy was Ta Sim.”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A27, EN 00787227 [“When Ke Pauk was absent, his deputy, Ta An, who was also the Sector secretary, was in charge. Ta An became the secretary of Sector 41 after Sreng, the former Sector secretary, had been arrested.”]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A29, EN 01059866 [“Q: To help us understand this point clearly, can you confirm that Ta An was in fact Sector 41 Secretary in the Central Zone led by Ke Pok? A: Yes, yes.”]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787214 [“I heard that Ta An served as secretary of Sector 41 and Ke Pauk as Zone secretary.”]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A4, EN 00977332 [“Ta An was a cadre in Sector 35; later on he was secretary of Sector 41 in the Central Zone.”]; **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A12, EN 00966989 [“Ta An stayed in Prey Chhor and he was the secretary of Sector 41.”]; **D117/34** Prak Ny Written Record of Interview, 14 November 2013, A12, EN 00967611 [“I heard that Ta An was the Chief of Sector 41.”]; **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A12, EN 01040461 [“I heard that Ta An was the sector secretary [of Sector 41], but I never saw him.”]; **D117/24** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A7, EN 00966963 [“I did not attend the meeting, but later Prak Yut told us that Ta An was appointed to be the Chief of Sector 41 and that we were all instructed to work in Sector 41.”]; A34, EN 00966967 [“Q: Did you know what Ta An’s position at the sector and zone levels was? A: I knew that he was the Secretary of Sector 41, but I did not know what position he held at the zone level.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A23 and A35, EN 01059277-80 [“Ta An was Sector 41 Secretary, and he was stationed in Prey Totueng. He was also Prey Chhor District Committee. [...] I know that Ta An was Sector Secretary and the Prey Totueng District Committee because he announced it himself. [...] His official position, as addressed on envelopes, was Sector 41 Chief.”]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.09.56-14.12.13, EN 01438492-93 [“Q: And so focusing on Sector 41, can you tell us who the sector’s secretary was? A: It was Ta An. [...] He was at the Prey Totueng district office. [...] Actually, at Prey Totueng, the offices of the district and the sector remained at the same location. [...] Prey Chhor refer[s] to the same location as Prey Totueng.”]; **D117/20** Lim Seng Written Record of Interview, 5 March 2013, A4, EN 00900988 [“I still remember that Ta An was the secretary of Sector 41, Oeun who was my elder brother was the secretary of Sector 42, and Chan was the secretary of Sector 43.”]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A4, EN 00977332 [“Ta An was a cadre in Sector 35; later on he was secretary of Sector 41 in the Central Zone.”]; **D219/485** Tep Pauch Written Record of Interview, 28 August 2015, A2, EN 01151277 [“At that time [Ao An] was already Sector 41 Committee.”]; **D6.1.980** Saray Hean Written Record of Interview, 10 March 2010, A6, EN 00491735 [“Q: What were the names of the composed leadership in Sector 41 ? A: In Sector 41 there was comrade An”]; **D219/355** Ban Seak Written Record of Interview, 26 May 2015, A9, EN 01116324 [“I knew [Ao An] when he was in the position of Sector 41 Secretary. I just knew that he was responsible for the sector”]; **D117/35** Ban Seak Written Record of

Interview, 24 March 2014, A13, EN 00984873 ["The Central Zone consisted of three Sectors: Sector 41 (Kampong Siem), with An as Sector Secretary (An was a Southwest person)"]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A18-21, EN 01098552-53 ["Q: When you saw Ta An, did you know his rank? A: No, I didn't. But when at the district office I heard Ta An was in charge of this sector. Q: From whom did you hear Ta An's position? A: I heard from Prak Yuth. Her husband and Ta An were co-workers. [...] I heard Ta An was in charge of the sector. My elder brother, [Yut's husband], worked with him. He told me no one was more superior than Ta An."]; **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A87, EN 01373691 ["I knew only Ta An who was the highest-ranking cadre."]. Ao An's predecessor Taing was arrested and entered S-21 on 18 February 1977: **D219/825.1.2** OCII S-21 Prisoner List, EN 01222374, Entry 1058. Ao An remained as Sector 41 Secretary until the Vietnamese invasion in 1979: **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025320 ["Dara: Until when were you at Sector 41 to build the 1 January Dam and the 6 January Dam? An: I was there until 1979. I fled when the Royal Government attacked."].

35

D117/50 Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A29-32, EN 01059866-67 ["Ta An was the deputy. He was Ta Pok's deputy at the Zone. Q: Was he also a member of the Central Zone Committee? A: Yes. [...] Q: How did you know that Ta An was Ke Pok's Deputy Secretary? A: Because he worked in Ta Pok's behalf when Ta Pok was absent. [...] he always joined the meetings, and when the Zone Committee was absent, he managed the work."]; A75, EN 01059875 ["Ta An was Zone Deputy. He travelled either when Ta Pok ordered him or when Ta Pok was absent."]; A79, EN 01059875 ["Q: As you observed and went with Ta An, sometimes he went to the districts or other sectors in order to oversee the work or to join meetings as Zone Deputy when Ke Pok was absent or when Ke Pok ordered him to work. Is that right? A: Yes."]; **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366574 ["Dany: Did Ta An ever go to attend meetings at the Zone level? Pon: Yes. He went. Dany: He went to the zone's meetings, too? Pon: Yes. Dany: Where was the zone located at that time? Pon: It was in Kampong Cham, in Kampong Cham town."]; EN 01366575 ["Dany: Was Ke Pok the zone secretary? Pon: Yes. Dany: How about the deputy? Pon: That's Ta An."]; EN 01366577 ["Dany: While you were his driver did you often take him to the zone's meetings? Pon: That's was exactly the Central Zone. Dany: Yes! Went to meetings very often? Pon: Yes!"]; EN 01366591 ["The sectors were different. But, Ta An was the Zone deputy at that time. [...] So the Zone deputy could travel to sectors and anywhere he wanted."]; **D117/20** Lim Seng Written Record of Interview, 5 March 2013, A11-12, EN 00900989 ["Q: When Ke Pauk went to work outside the Zone, did he assign any deputy to take care of the affairs in the Zone for him? A: I did not know. Q: During the time Ke Pauk was absent from the Zone, was it possible that Ta An, who was a senior cadre, would travel to the different Sectors like Sectors 42 and 43 to make any decision on the Sectors' matters? A: Because Ta An was the most senior cadre, I thought, it was possible that he was in charge of that. But I did not recall any specific event which took place during that time."]; **D219/762** Saray Hean Written Record of Interview, 19 May 2016, A22-26, EN 01309793-94 ["Q: To be clear, I would like to clarify whether, at the congress, Ke Pork announced that when he was absent, a Sector Secretary was to be appointed to replace him as Central Zone Secretary; is that correct? A: That was just an acting arrangement when he was absent. For example, when Bang Pork was absent, he had Bang An be his replacement. Q: Did he specify the name? A: That of Bang An. Comrade An. Q: Did he mention other names? A: No. Only An. Q: Did Ta An say anything at the congress? A: They appointed him; he did not say anything. He [Ke Pauk] said, when he was not around, it would be Bang An. Everyone clapped their hands in recognition. Q: So, everyone clapped their hands to congratulate that when he [Ke Pauk] was absent, Bang An was to be his replacement, right? A: Yes."]; **D117/35** Ban Seak Written Record of Interview, 24 March 2014, A15, EN 00984873 ["To my knowledge, Ta An was deputy to Ke Pork on the Standing Zone Committee, whereas Oeun and Sim were Members."]; **D118/259** Pech Chim Written Record of Interview, 19 June 2014, A162 and A165, EN 01000686 ["Ta An was the deputy of Ke Pauk [...] Q: Grandfather An was Ke Pauk's deputy. Was Ta An in charge of all tasks or specific tasks? A: Ta An was the Deputy [Chairman] of the Central Zone. His primary position was the Sector 41 Chairman, and his core position was the Sector Secretary. Ke Pauk was in charge of the Zone Office where people were working."]; **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A34 and A37, EN 01373687 ["Q: How did you know that Ta An was the zone deputy secretary? A: I knew it because he used to conduct the meetings at dam worksite of the sector. [...] Q: During the meeting, what made you believe that Ta An was a zone deputy chief? For example, did he say that he was the zone deputy chief? A: I heard it from the unit chief, he said that Ta An was the Zone Deputy Chief."]; **D13.15.2** Timothy Carney, *The Organisation of*

Power, in book by Karl Jackson, ed. entitled *Cambodia 1975-1978 Rendez Vous with Death*, EN 00105151-52 [indicating that Ao An's position as Deputy Secretary of the Central Zone was announced on Radio Phnom Penh]. See also **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025313 and EN 01025327; **D219/353** Saray Hean Written Record of Interview, 22 May 2015, A3-5, EN 01117710 ["Ta An was Sector 41 Secretary, and Sim was Sector 43 Secretary. They both were members of the Zone Committee. [...] Concerning work responsibility, I knew that when the Zone Secretary was absent, a zone committee member below the secretary would be in charge. Q: Did you know if Ta An was the first member on the zone committee? Was he in charge of zone tasks when Ke Pauk was absent? A: I didn't know this personally."]; **D219/355** Ban Seak Written Record of Interview, 26 May 2015, A9, EN 01116324 ["I knew [Ao An] when he was in the position of Sector 41 Secretary. I just knew that he was responsible for the sector and was on the zone permanent committee He was also a deputy of Ke Pauk."]; **D118/259** Pech Chim Written Record of Interview, 19 June 2014, A208, EN 01000692 ["Ta An had higher position than me because he was the Deputy Chairman of the Zone, in charge of the sector, but Ta An did not have authority over my rubber plantation. Ke Pauk, the Zone Chairman, was in charge of the zone as a whole, including my rubber plantation."]; **D117/18** Pech Chim Written Record of Interview, 28 February 2013, A1, EN 00903203 ["During the meeting, Ke Pauk announced that Se was the First Deputy in charge of economy in Siem Reap Sector (the North Zone) and Ta An was assigned as Sector 41 Secretary and Ke Pauk's Second Deputy."]; See *contra* **D117/19** Tep Pauch Written Record of Interview, 4 March 2013, A12 and A14, EN 00901045-46 ["Q: Did you know if Ke Pauk had his deputy? A: As far as I knew, Sim was one of his deputies and Chan, who was Sector 43 Secretary, was also another deputy of his. [...] Q: Did you know a person called Grandfather An? A: No, I never heard of this name. I never met him in my district either."]; **D117/35** Ban Seak Written Record of Interview, 24 March 2014, A65, EN 00984882 ["Q: Was Ta An-Sector 41 Secretary-authorized to enter Sector 42 or Sector 43 to arrest people and take them away to be killed? A: To my knowledge, he could not have done that."]; **D107/15** Ban Seak Written Record of Interview, 1 April 2012, EN 00841966 ["Q: When Ke Pauk was absent or on mission outside the zone, who was in charge in his place? A: The person who could replace him during his absence was only his office chief, Moeun, a niece of Ke Pauk. Moeun died in 1993 or 1994."]; **D6.1.650** Pech Chim Written Record of Interview, 25 August 2009, EN 00379172 ["Kang Chap later became Ke Pauk[']s deputy in the Central Zone."]; **D117/18** Pech Chim Written Record of Interview, 28 February 2013, A3-5, EN 00903203-04 ["Q: Do you recall as Ke Pauk's Deputy what duties did Ta An have? As Ke Pauk's Deputy, did he have authorities to make decisions? A: To my knowledge, Ta An just held the position as the Deputy Zone Secretary, but he did not have power to make decisions. All decisions at the zone level were made by Ke Pauk alone. Ta An only had authority to make decisions with regard to his sector, Sector 41. Q: Do you recall if Ke Pauk was frequently absent from the Zone? A: No, he was not frequently absent. He was absent only for a short period of time. Q: When Ke Pauk was absent, did you send reports to Ta An, the Deputy Zone Secretary? A: No, I always sent my report directly Ke Pauk. In case of urgency, someone would send reports to him immediately regardless of where he was."].

36

D117/50 Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A30, EN 01059867 ["Q: Was he also a member of the Central Zone Committee? A: Yes. There was another person. There were three, but I have forgotten the other person's name."]; **D117/20** Lim Seng Written Record of Interview, 5 March 2013, A5, EN 00900988 ["Q: Did you know which Sector's secretary was the deputy of Ke Pauk? A: All Sectors' secretaries were in the Zone committee, some of whom held the positions as the deputies and some as the members."]; **D6.1.980** Saray Hean Written Record of Interview, 10 March 2010, A5, EN 00491735 ["I do not know who the deputy was; and the members of the Zone composed of all the Sectors secretaries in the Zone."]; **D219/353** Saray Hean Written Record of Interview, 22 May 2015, A3, EN 01117710 ["Ta An was Sector 41 Secretary, and Sim was Sector 43 Secretary. They both were members of the Zone Committee."]; **D219/355** Ban Seak Written Record of Interview, 26 May 2015, A9, EN 01116324 ["I knew [Ao An] when he was in the position of Sector 41 Secretary. I just knew that he was responsible for the sector and was on the zone permanent committee He was also a deputy of Ke Pauk."]; **D107/15** Ban Seak Written Record of Interview, 1 April 2012, EN 00841965 ["The zone was controlled by Secretary Ke Pauk. He served as chief of the zone's Standing Committee, which consisted of three sector committees- Ta An (from the Southwest Zone, secretary of Sector 41), Sim (from the Southwest Zone, secretary of Sector 43), Oeun (from the Central Zone, secretary of Sector 42) and the Zone Office Chief. To my knowledge, important decisions, for example, on a purge were made by the Standing Committee during its secret meeting."]; **D6.1.386** Ban Seak Written Record of

Interview, 6 July 2009, EN 00360760 [“The Zone Committees were: Bang Ke Pork (deceased); Bang Sim (alive but unknown residence), the Sector 43 Secretary in Kampong Thorn province; Oeun (deceased), the Sector 42 Secretary; and An (now lives his birthplace), the Sector 41 Secretary.”]; **D118/259** Pech Chim Written Record of Interview, 19 June 2014, A216, EN 01000693 [“There were three people in the zone committee: Ke Pauk, Ta An and Oeun.”].

37 **D219/234.1.2** Prak Yut DC-Cam Statement, 13 August 2013, EN 01064284 [“Dany: Prey Chhor District. Did you know this district clearly? Yut: Not really. I had never known this place before. I just said the word of the district after them. Dany: Was it far from Kampong Cham? Yut: It was about 15 kilometres away. Dany: Did you travel by yourselves or you were accompanied? Yut: The Zone level accompanied us. Dany: Did you take the trucks from Kampot or other trucks? Yut: The trucks of the Zone. The trucks from the Southwest had already left. So the trucks of the Zone took us to our designated places.”]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A23-24, EN 01056225 [“After the meeting, I accompanied Grandfather An and other cadres to Sector 41 Office in Prey Toteung.”]; **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A25-28, EN 01056217 [“After that meeting, Grandfather An chaired a meeting at Sector 41 Office located in Prey Chhor district.”]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A5, EN 00977332 [“We then went back to Prey Chhor where we stayed for two nights before we finally arrived in Kampong Siem District - where we stayed.”]; **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A12, EN 00966989 [“Afterwards, we travelled to Prey Chhor and returned to Kampong Siem. Ta An stayed in Prey Chhor and he was the secretary of Sector 41.”]; **D219/234.1.2** Prak Yut DC-Cam Statement, 13 August 2013, EN 01064283-84 [“Dany: Ta Pork held the meeting and then Ta An announced that you were assigned to Kampong Siem? Yut: It was after we had a meeting at the Sector. Dany: A meeting at the Sector? Yut: We came from the Zone and had another meeting at our respective Sector. It was located in Prey Chhor District. Dany: Was it in Sector 41? Yut: Sector 41.”]. **Other evidence on the location of the Sector 41 Office:** **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025313 [“Dany: Where was Sector 41? An: Sector 41 was in Prey Toteung. Dany: Was Prey Toteung in Prey Chhor district? An: Yes, in Prey Chhor district.”]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.09.56-14.12.13, EN 01438492 [“Q: Do you know where Ta An lived and where his office was during the time that you were in Sector 41? A: He was at the Prey Totueng district office. Q: And, as far as you know, is that where he both lived and worked? A: Yes, he worked there. Actually, at Prey Totueng, the offices of the district and the sector remained at the same location.”]; **D219/802** Hong Heng Written Record of Interview, 21 July 2016, A15, EN 01331755 [“The sector office was in Prey Totueng, at Prey Totueng Market, in Prey Totueng Village, Chrey Vien Commune.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A23, EN 01059277 [“Ta An was Sector 41 Secretary, and he was stationed in Prey Totueng”]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787214 [“Ta An’s office was the Sector Office, which is now the Prey Chhor District Hall.”]; **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366555 [“Prey Totoeng was the place where the Sector was located.”]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335720 [“Q: In which district was the Sector 41 Office. Was it in the provincial seat or a district? A: The Sector Office? Q: For 41. A: It was in Prey Totoeng.”]. See also **Annex B**: Map of Ao An’s Sector Office in relation to the Case 004/2 Crime Sites.

38 **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A23-24, EN 01056225 [“After the meeting, I accompanied Grandfather An and other cadres to Sector 41 Office in Prey Toteung. There, Grandfather An appointed us to various districts in Sector 41. I was assigned to Kampong Siem district. [...] Kan was appointed to Kang Meas district. I do not recall who was appointed to Prey Chhor district. Phoem (deceased) was appointed to Batheay district. I do not recall the names of other district secretaries in Sector 41.”]; **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A25-28, EN 01056217 [“After that meeting, Grandfather An chaired a meeting at Sector 41 Office located in Prey Chhor district. [...] During that meeting, Grandfather An assigned us as the district secretaries in Sector 41, and I was assigned as Kampong Siem District Secretary. [...] Grandfather An also advised us to assign the military and security of the district.”]; **D117/24** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A11, EN 00966963 [“After Ta An appointed Prak Yut to be in charge of Kampong Siem District, we followed her (Prak Yut) there.”]; **D219/234.1.2** Prak Yut DC-Cam Statement, 13 August 2013, EN 01064284-86 [“Dany: It means that you met at Prey Chhor first? The meeting was held in Prey Chhor and Ta An was already there? Yut: Yes, he did. He was Chairman of the Sector. [...] For Kang Meas, I do not know. I only knew about my district. I did not attend it. I just distributed the work and did not know who had to go to which district. The

Sector authorities would go to help any district authority who did not know how to work it out. When I arrived, Ta Si was the chairman. For the leaders of other districts, there were Ta An, who had to tell each district chairman. When I first arrived I did not understand much about this kind of work.”]. Ao An also announced that he was the new secretary at a public meeting in Peam Chi Kang Commune, Kang Meas District, in April 1977: **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A10, EN 01088623 [“In April 1977, [Ao An] presided over a big meeting which took place in Damnak Chrey Village, Peam Chi Kang Commune, Kang Meas District. He announced that he was the new Secretary of Sector 41.”]. Regarding Ao An’s authority over district secretaries, see **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A7, EN 01373685 [“Q: Do you know who gave the assignments to Kan? A: If Kan was a district secretary, he would have received his orders from the sector chief. Ta An was a sector secretary.”].

³⁹ Penh Va’s recollection that this meeting occurred in March 1977 is corroborated by the fact that he also recalls that Meng, the Chief of Sector 41 Handcrafts / Industry, was also present at the meeting. Meng was arrested and entered S-21 on 19 May 1977; the meeting therefore could not have taken place after that date. See **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A33, EN 01088628 [“Q: You said that Aom An called upon cadres from the sector level to attend a meeting where he announced that he was the new Secretary of that Sector. It happened in March 1977 when he first arrived. Do you recall any of those participants in that meeting and whether they are still alive now? A: I recall that Meng and Ta Yim were on stage and made commitments before Ta An. I noticed that Meng had a handgun attached to his waist. However, Meng and Ta Yim were taken to be killed under Aom An’s orders.”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A6, EN 01156186 [“Q: How did they call you to attend the meeting at Wat Tameah Pagoda? A: At that time, they told me about the meeting with the office chairperson. Then, the office chairperson assigned people under his control to attend the meeting. At that time, Comrade Meng was still there; he was not yet arrested. [...] Meng told me orally to go to the meeting at Wat Tameah Pagoda: Meng was Sector Industry Office Chairman[.] [...] Comrade Meng stood up to vow before Ta An that he would carry out the work closely. At that time, he still owned a handgun.”]; **D219/825.1.2** OCIJ Prisoner List, Item No. 4085, EN 01222486 [Chea Meng Thai, alias Meng, Chief of Sector 41 Industry, North Zone, entered S-21 on 19 May 1977.].

⁴⁰ **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6, EN 01088622 [“I first saw him when he arrived in March 1977. He called upon approximately 300 cadres from the sector level to attend a meeting at a pagoda that was situated in Chrey Vien Commune. Then he made an announcement that he was the new Secretary of Sector 41. [...] During the meeting, he stated, ‘Those who fought against Lon Nol now ride Lon Nol’s horse.’”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2016, A5-A6, EN 01156186 [“I went to Wat Tameah Pagoda once when Ta An called me to attend a meeting there. [...] I went to attend the meeting at Wat Tameah Pagoda with approximately 300 other people.”].

⁴¹ **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6, EN 01088622 [“He added, ‘From now on, there will be more casualties than those killed by the B-52 bombardment.’”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2016, A5 and A7, EN 01156186-87 [“At the meeting, Ta An said, ‘From now on, more people will die than were killed by the B-52s.’”]. EN 0156187 [“Ta An stood up before people and said, ‘From now on, more people will die by a soundless war than those who were killed by the B-52s.’ What he meant was that B-52s made a loud sound yet killed few people, but the war he mentioned was a soundless war that would kill more people.”]

⁴² **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A24-25 and A97, EN 01167888 and EN 01167903 [“Ta An normally rose to announce political messages. [...] They spoke about [...] the situation of our enemies, referred to as internal enemies. [Ao An] also likened them to cars whose old tires had to be removed and cut up to make shoes, meaning that these enemies had to be taken to be killed. [...] The number of arrestees increased after Ta An’s arrival. I know this because they were smashing the enemy. That was Ta An’s plan. Meetings raised the issue of plans to smash the enemy. Because I was a veteran cadre, I was worried.”].

⁴³ **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A33 and A36-37, EN 01224106 [“Q: Was that the only place you went with Ta An to meetings? A: I went to Kampong Cham and Batheay. [...] Q: Did he go to meetings in Kampong Cham? A: Yes, he went to have meetings with Ta Pork. Q: Were the secret meetings only with Ta Pork attending, or were there others in attendance? A: High-level cadres from the sectors attended the meetings.”]; **D179/1.2.5** Prak Yut, T. 26 January 2012, 14.04.14-14.08.04, EN

00774569-70 ["Q: You testified yesterday that you participated in meetings with the zone secretary, Ke Pauk. Who else attended the meetings with Ke Pauk that you were present at? A: They were secretary committees, for example Sector 41, Sector 42, and he was the chief because he was the zone committee. In the meeting, there were some peoples, but I do not remember their names."]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A11-12, EN 01374643 ["Q: Regarding the cadres who attended the regular meetings held in Kampong Cham, which sector were they from? A: They were from three sectors including Sectors 41, 42 and 43. Q: How many participants were there? A: I do not remember. At that time, a cadre from each sector attended the meetings. However, people, who had close assistants, would bring them to the meetings too."]; **D117/20** Lim Seng Written Record of Interview, 5 March 2013, A7, EN 00900988 ["sometimes, Ke Pauk went to work in various Sectors, but sometimes, he called those Sectors' secretaries to come to attend the meeting at the Zone's center in Kampong Cham provincial town."]; **D219/485** Tep Pauch Written Record of Interview, 28 August 2015, A1, EN 01151276 ["When I was Baray District Committee, I had to attend Sector-level meetings with Oeun and sometimes Zone-level meetings with Ke Pauk. I met Ta An at the Zone-level meetings, but we did not talk to each other about anything specific."]; **D219/353** Saray Hean Written Record of Interview, 22 May 2015, A5, EN 01117710 ["I saw Ta An and other Southwest Zone cadres, including Prak Yuth, during a zone congress in Kampong Cham Town. The congress was held three months before the Vietnamese troops arrived. It was organised by the zone, and therefore, all cadres from commune, district, cooperative and sector levels were invited to participate."]; **D117/18** Pech Chim Written Record of Interview, 28 February 2013, A7, EN 00903204 ["Q: Did you attend regular meetings with the leaders of other sectors? A: Yes, Ke Pauk chaired monthly meetings with the committees of the sectors and the districts in the Zone."].

⁴⁴ **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A37-41, EN 01224106 ["I caught some of it, like about the enemy. We had to do whatever could be done to arrest all the enemies, to catch the fish without muddying the water. Q: Who said that? A: Ke Pauk said that there were orders from upper echelon. He said that when digging up grass, dig it up roots and all."]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A7, EN 01374643 ["Q: Regarding the arrests of the enemy, did they talk about the arrests every time they held meetings or did they not talk about that sometimes? A: They mostly talked about it during the meetings, but they did not talk about it during the final meeting that I attended."]; A29-30 and A36, EN 01374645-46 ["Q: Let's come back to the meeting in Kampong Cham. At that meeting, did they discuss how to seek and arrest the enemy? For example, did Ta Pauk give advice on how to arrest the enemy? A: Yes, he did. In short, at that time he ordered action to be taken to arrest the enemy in the districts on a continuous basis. The actions had to be taken quickly in order to meet the set plans. Q: During that meeting in Kampong Cham, did he mention what kinds of people or what groups of people were the enemy to be arrested? A: Yes, he did. In short, those people within the lines of the previous generation of chiefs, such as Uncles Taing, Sreng and Seng, were all to be arrested. [...] He said, 'If you catch fish, make sure you do not make the water muddy. When you pull out weeds, you must extirpate all its roots!' I was young, so I was ignorant. They would wipe out educated people."].

⁴⁵ **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A79-81, EN 01374650 ["Q: In your previous interview, document D219/732, at Answers 41 and 42, you said that Ta An received orders from the Zone to kill people. So, did he receive those orders from the Zone via that messenger verbally or in writing? [...] A: He received the orders in letters that the messenger delivered to him. Q: How did you know that that letters were about the killings? A: I met and chatted with his bodyguard who said the sent a letter to the sector by a messenger. The letter was about the killings of people. [...] I asked that bodyguard what he was doing there. He said he had come to deliver the letter related to that work. Thus, I understood that the work was only about killing people. Q: Do you mean that the Zone messenger knew the essence of that letter? A: Yes, he did. He was his nephew. He told me that he was KE Pauk's nephew."]; Ke Pauk appears to have also discussed the purges directly with Pech Chim: **D118/259** Pech Chim Written Record of Interview, 19 June 2014, A59, EN 01000674 ["When I went to Kampong Cham, I went with other 12 people, and I knew about the purges through Ke Pauk, the Central Zone Secretary."].

⁴⁶ **D103.1.39** Ao An VOA Khmer Interview, *Atrocities Suspect Says He's 'Not Fearful of Tribunal, Hell'*, 11 August 2011, EN 00750163 ["He said even though he had been ordered by Khmer Rouge military commander Ke Pauk to kill supporters of Lon Nol's regime, he hid them in the fields of the collectives. [...] He told his superior he had 'cleaned,' or killed, them, 'but they were on the farm.'"]. Pech Chim also acknowledges receiving orders to "continue the purge" from Ke Pauk: **D118/259** Pech Chim Written Record

- of Interview, 19 June 2014, A178, EN 01000688 ["Ke Pauk told me and instructed me to continue the purge. I said that 'I cannot do it. The children look pitiful. Their parents have gone. How can I mistreat their children and wives? Brother, do it if you can do', and Ke Pauk went on to say that 'Chim, it is ok if you don't do it'."].
- 47 *See generally* **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A77, EN 01167897-98 ["This happened in 1977 when the Southwest Zone cadres began to arrive, meaning when the killing of both soldiers and civilians increased."]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A19, EN 01076885-86 ["I believe that [Ta An] was the person responsible because many people disappeared and were killed after he came to govern here in the position of Sector Secretary. In one case that I heard about his interview with Radio Free Asia when he said that he knew nothing about the arrests and killing because he arrived at the Sector after those events. I knew clearly that he lied."]; **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787221 ["In the interview with the Radio Free Asia, Ta An said that everything in Kampong Cham had already been arranged even before his arrival. Actually, I, Nhim Kol, know that people were arrested and killed or arrested and smashed only upon Ta An's arrival."]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787215 ["Q: A strong purge began upon the arrival of the South westerners, correct? A: Yes, it was very true that the purge began the day the South westerns arrived. After Yeay Yut's arrival, she arrested people every night."]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A5, EN 00966997 ["I am sure of that before Prak Yut and her subordinates arrived in Kampong Siem District, there had been no arrests of [local] cadres."]; **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A67, EN 01373689 ["Q: Can you describe the difference in the killing of people before and after the arrival of the Southwest Zone cadres? A: Before the arrival of the Southwest Zone cadres, people were not taken to be killed. During the Lon Nol regime, people died in fighting. But, in 1975, no one in the village was taken to be killed."]; **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366620 ["The Southwest Zone cadres came during that time. I do not remember that time. When they began arresting people, we became frightened. We did not dare to say that we knew anyone. Even if I was asked who invited me to join the revolution, I did not dare to answer."], EN 01366655 ["Dany: How did you know the Southwest Zone cadres conducted a lot of arrests? Nha: A lot of people in the villages were disappeared. There must have been a lot of arrests. All the village chiefs were arrested. That was how I knew. When I asked for the old generation of the village chiefs, they said that the Southwest Zone cadres had arrested them all."]. *See also* **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A10, EN 01373685 ["Q: Did the arrest of the cadres from Kampong Cham happen before or after the arrival of the Southwest Zone cadres? A: They were arrested beforehand and the arrests continued during the control of the Southwest Zone cadres."].
- 48 **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A33, EN 01056218 ["Q: When you arrived there, were the commune chiefs there base people or Southwest people? A: They were old commune chiefs there, not from the Southwest Zone."].
- 49 **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A38-39, EN 01056227 ["I recall that I arrived in Kampong Siem District in January 1977. Approximately in February 1977, the Southwest Zone sent their cadres to replace the old cadres in Kampong Siem district. [...] First, I made a report about activities of the old cadres and made a request to replace them with the Southwest cadres. After consulting with Ke Pauk, Grandfather An requested me to replace all those old cadres."]; **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A36, EN 01056218 ["In fact, during the meetings in the sector, I reported about inactiveness of the commune chiefs, and the sector gave an instruction to collect them to be re-educated in the sector, but I do not know what happened to them."]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A51, EN 01063616 ["As I said in my previous interview in June 2013, I made a report and sent it to Grandfather An. After Grandfather An consulted with Ke Pauk, they arranged to remove all the remaining commune chiefs."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A45, EN 01059283 ["Q: Did Prak Yut have the right to change those commune chiefs? Or did she have to ask permission of Ta An? A: The order must have come from Ta An because he was Sector Chairperson. Khom took Prak Yut to meet Ta An at the Sector level. When they returned, Khom told me they would arrange to have new commune chiefs."].
- 50 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A44, EN 01059283 ["Prak Yut held a meeting with former village and commune chiefs and told them she was not allowing them to continue as village and commune chiefs. I took her by motorbike to call those village and commune chiefs to that meeting. Even though I did not attend the meeting, I heard on the loudspeaker Prak Yut tell those village and

commune chiefs not to be afraid of her, but she did not say why she was not allowing them to continue as village and commune chiefs. About two months later, Prak Yut appointed new village and commune chiefs and reorganized the cooperatives. She did that because she did not trust the former village and commune chiefs.”].

51 **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A40, EN 01056227 [“I did not [join] in making arrest of those old commune chiefs. Grandfather An led their arrest and organized their replacement with the Southwest cadres. The arrest and the replacement were organized by the sector level.”]. See also **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A47, EN 01059283 [“As I told you yesterday, some former commune chiefs disappeared. That was the responsibility of District Military. I think the order came from the district and the district received the order from the Sector level. I did not hear it directly from Prak Yut, but some former commune chiefs disappeared two days after she attended a Sector meeting with Ta An. Four days later, new commune chiefs were appointed to replace the old ones.”]. Prak Yut suggests that Ao An may have given orders directly to her deputy Sy to carry out these arrests: **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A39, EN 01056219 [“I would like to clarify that Grandfather An did not order me to arrest those people, but I am not sure if Grandfather An gave direct orders to Grandfather Sy, my deputy, to do this work.”].

52 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A53-54, EN 01063617 [“Yes, I recall that it happened. Some old cadres and old commune chiefs were arrested and detained at the Kampong Siem District Security Office before being sent to the Sector security office. Q: You mean Grandfather An gave an order to you to arrest all the old commune chiefs and old cadres to be detained the district security office and waited for Grandfather An to take them to the Sector security office, correct? A: Yes, that is correct.”]; **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787219 [“For cadre such as village chairpersons and deputies, they would be sent to the district. The district would afterwards send village chairpersons to the Sector, and the district would decide the fate of village deputies. [...] To my knowledge, the Sector never came and arrested people on its own. The district and communes arrested them, then sent them and reported them to the Sector.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A12, EN 01076943 [“As for committees and former officials or Lon Nol soldiers, the district sent them to the Sector, but for ordinary people, the district made their own decisions.”].

53 **D219/702.187** You Vann, T. 14 January 2016, 14.05.15-14.08.41, EN 01438490-91 [“Q: [...] do you know what the other 200-odd members of this group did after your arrival in Kampong Cham province? [...] A: They were divided to various posts; namely, commune chief or deputy of commune chiefs and there were about 40 of them from the Southwest Zone were assigned to the sewing unit in Kampong Siem.”]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A43, EN 01056228 [“The appointment of the new commune chiefs was done the same in each commune in all the districts in Sector 41.”].

54 **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A13-14, EN 01088625 [the Civil Party Applicant had a travel permit allowing him to go anywhere in Sector 41 to request food supplies from cooperatives: “I would like to clarify that all the commune chiefs of Sector 41 were arrested. They were arrested one after another. Starting from March 1977, two or three of them disappeared every week. My commune chief and my deputy disappeared one after another. All the cooperative chiefs of Sector 41 disappeared. [...] I learned of the arrests of the commune chiefs and their deputies by word of mouth.”].

55 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A13-14, EN 01331714 [“Q: Do you remember the name of Kampong Siem District Secretary? A: The district secretary was named Yeay Yut. Q: Was it right that it was the person named Yeay Yut who came to the commune and ordered the old commune chief to work in different place and replaced him with the new commune chief named Phat? A: Yes.”].

56 **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787216 [“As for the ordinary people, they were killed in communes. Cadre who served as village chairpersons upward and the former Lon Nol military officers were sent to the Sector.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A14-15, EN 01076943-44 [“I saw an arrest of a commune chairman once in early 1977. At that time, five persons from the Southwest Zone came to arrest him. Their names were Rim, Sok, Khom, Ni, and Chea. They arrived at the worksite and called the former commune chairman away from the site. The commune chairman’s name was Ta Meng. I know about the arrests of other commune chairmen because we used to work together, but after Prak Yuth arrived in Kampong Siem District, we never saw them at work again. I did not know how long they kept the arrested Commune Committees in the District Security Office before they sent them to the Sector. [...] Sometimes the district or the Sector sent letters calling people

they planned to arrest to a meeting and then arrested them at the meeting. Sometimes when Yeay Yuth could not find someone to send invitation letters to the communes, she asked me to deliver the letters. For example, she asked me to deliver meeting invitation letters to village chairmen in Ampil Commune and Kaoh Roka Commune. Then, those village chairmen had a meeting in the District Office. When five or six left and only two or three were able to return home, we knew that the others had been arrested.”]

57 **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A73-78, EN 01098558 [“He asked why I was going there given that Man who was the chief of this village was arrested two days earlier. I was shocked by that. I felt pity for him because he was a gentle and educated person. I continued my trip to his house where his wife and I burst into tears. His wife had just given birth to a baby three days prior to the arrest of her husband. When I returned I was wondering who arrested him. I dared not ask anyone that question. One day I decided to ask Nan this question. He told me it was the work of the sector-level cadres. [...] Q: Do you know where the arrestees were sent? A: I do not know. Nan told me that it was the work of the sector-level cadres. I was told that I did not need to know about this.”]

58 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A44-49, EN 01059283-84 [“Prak Yut held a meeting with former village and commune chiefs and told them she was not allowing them to continue as village and commune chiefs. [...] I heard on the loudspeaker Prak Yut tell those village and commune chiefs not to be afraid of her, but she did not say why she was not allowing them to continue as village and commune chiefs. About two months later, Prak Yut appointed new village and commune chiefs and reorganized the cooperatives. She did that because she did not trust the former village and commune chiefs. The order must have come from Ta An because he was Sector Chairperson. [...] Khom took Prak Yut to meet Ta An at the Sector level. When they returned, Khom told me they would arrange to have new commune chiefs. [...] As I told you yesterday, some former commune chiefs disappeared. That was the responsibility of District Military. I think the order came from the district and the district received the order from the Sector level. I did not hear it directly from Prak Yut, but some former commune chiefs disappeared two days after she attended a Sector meeting with Ta An. Four days later, new commune chiefs were appointed to replace the old ones. [...] Yesterday I talked about the 300 person name list that I made and gave to Prak Yut. Actually, it was names of the former village and commune chiefs together with the names of the Cham and former Lon Nol soldiers. With Khom as motorbike driver, Prak Yut took the name list to the Sector level herself. The name list was then sent back to Prak Yut to arrest all those people.”]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.06.37-14.08.41, EN 01438491 [“Q: So you’ve just said that they were assigned to posts like commune chief and deputy commune chief, do you know what happened to the people who were -- who had previously been in those posts; in other words, the cadres who were in those posts at the time your group arrived in Kampong Cham? A: I did not know about those who were previously in the post; however, one by one, they disappeared and I did not know the reason for that.”]; **D219/702.1.94** You Vann, T. 18 January 2018, 10.00.34-10.02.00, EN 01431607 [“Q: Madam Witness, in your recollection, were the former village and commune chiefs on that list because they opposed or wanted to topple the Revolution? A: She used the word ‘cleaning up’ or, rather, ‘purge’, and -- but I did not understand in more details about this.”]

59 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A92-99, EN 01179834 [“He summoned those people to the meetings and arrested them straight away. He did not need to go down to their houses to arrest them one at a time. [...] He summoned the people to meetings at his house and then arrested them. Those remaining were arrested by his soldiers. [...] The meetings were held at his house. [...] The meetings were held on a daily basis, and the arrests were made on a daily basis. The cadres were called for meetings, and the arrests were made at once. [...] From agriculture, industry, handicrafts, textiles, commerce, and logistics. They were then replaced by Southwest Zone cadres.”]. *See also* **D6.1.386** Ban Seak Written Record of Interview, 6 July 2009, EN 00360752 [“The purges were conducted without prior notification. At that time, they often said that ‘Only when you reach the pit, your teardrops fall’ meaning that we were not informed in advance if they wanted to take us away to be killed.”]

60 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A98-99, EN 01179834 [“Q: How many people were arrested? A: Approximately 50 persons from all sections. Q: What sections? A: From agriculture, industry, handicrafts, textiles, commerce, and logistics. They were then replaced by Southwest Zone cadres.”]

61 **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A106-107, EN 01364067-68 [“The way they did arrest was that they called in district- and commune-level cadres for a meeting, and then arrested and sent them away somewhere to which they disappeared. Whenever they arrested cadres, they

consistently called them in for a meeting at the sector. I was there at such an event, when they arrested the former sector military chairperson was arrested. I do not remember his name, but I was in that event when he was arrested. Q: Do you know whether or not Ta An knew about the arrests of these guys when they were arrested? Did Ta An know about the place in Krouch Kor? A: Yes. He knew about the arrests because it was Ta An who was the one who called them in for meetings. When there were arrests, he put in place five or six persons of the defence unit outside. And once the meeting was over, if he had to arrest a cadre, he would simply have the defence unit arrest at gunpoint. How could he not know, given that he was sector chairperson and given that Krouch Kor was a location belonging to the sector?"]

D219/315 Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A5, A8, and A94, EN 01111972-73 and EN 01111978 [the witness worked at the Sector Logistics Office at Prey Toteung: "I saw [the arrests] first-hand at the area where I worked."].

D219/315 Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A93-103, EN 01111978-99 ["The local cadres also attended the meetings. After the meetings, I believe there were arrests and people had disappeared based on a common slogan which read: 'When a car tyre is flat it must be replaced.' [...] I saw it first-hand at the area where I worked. [...] I saw them call a person to go to a designated place. When that person arrived at that house he would be held by the military at gunpoint and arrested straight away. [...] Q: After the arrest, do you know where they were taken? A: They were sent to Kampong Cham Province. Q: Were they sent to Kampong Cham Town? A: They were sent to the east of Kampong Cham Town."].

D219/460 Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A8, EN 01151218 ["Being sent to the east, meant being sent to be killed. A number of people were sent to the east with the explanation that they would study at Kampong Cham, and they later disappeared for good. At that time, when we were to be sent to the east, we all knew in advance that we would be taken to be killed."].

D219/582 Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A21, A32, and A40, EN 01179823-26 ["Q: Do you know the reason for Sau and Hao's arrest? A: Because they smashed by network. All the leaders in the North Zone were taken away. [...] The people in the upper echelon were arrested because they were affiliated with these persons. I did not see them commit any mistakes. [...] When the Southwest group arrived, the people in the offices were all arrested."]. See also **D6.1.386** Ban Seak Written Record of Interview, 6 July 2009, EN 00360752 ["I would like to add that after purges were conducted at the Central Zone, there were only four main people survived: Ke Pork (deceased), Ieng Chham (now lives in Anlong Veaeng), Ocun and me. All others were 'smashed'. Sou Socun (my older sibling-in-law) and Ke Pork's wife were the Committees of Chamkar Leu district"]; **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366622 ["One was arrested, and another one was promoted right away. Later, that one was also arrested. The one who was promoted to a higher position forgot himself and was arrested. People were promoted one after another."].

D219/731 Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A91, EN 01224112 ["They arrested everyone as long as they were networks of Ta Taing. Like my cousin who was arrested from the commune, they arrested the district chiefs, everyone. The slightest thing, and we were all traitors."]. See also **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335728 ["Dany: Do you think his arrest was the result of a report made by someone from the Sector Office, or what? Or was there some kind of link to someone else? Ngov: Mostly arrests occurred according to a series of responses in which someone said something about this link, then someone said something about that link. That's my hypothesis, because I didn't see the slightest thing going on. Nothing was discernable when we were together."].

D219/731 Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A90, EN 01224112 ["Q: Did you know who was in charge the killings of cadres? A: It seemed there were orders from above. Ke Pork called the sectors, and Ta An ordered the security office to dig up the grass roots and all."].

D219/582 Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A36-38, EN 01179825 ["I remember Than. He was arrested and transported in that vehicle. That stopped at my office. He called out to me to tell his wife that would not survive. Q: What position did Than hold? A: Than was my group chairperson. My older sibling was arrested and sent to the security office. After only a fortnight I hardly recognized him. Other people were arrested too, namely Kim. Set, Laut, and Meng (teachers). They were well educated. [...] Kim was from the Logistics Office. Set, Laut, and Meng were from the Commerce Office. My older sibling was a chairperson in a mobile unit in Mean Commune."]; **D219/460** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A7-8, EN 01151218 ["I knew a man named Ta Hao who was an assistant of the Commerce Office. About one month after they sent him to work at Tuck Chha, he was arrested and sent to the east. After

that he disappeared for good. Q: Do you know where Comrade Sob was arrested and sent? What happened to him? A: He was arrested by the sector cadres and sent to the east. Being sent to the east, meant being sent to be killed.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A98, EN 01167903 [“Q: Who disappeared in this way after Ta An’s announcement? A: Many cadres, including Lieb (a Commerce agent), Laut (a Commerce agent), Chan (a rice transporter), Set (Commerce Chairperson and former Sector Commerce Office Chairman), Ta Huon (Warehouse Chairman in Peam Chi Kang), Ton (temporary Commerce Chairperson), Tau (Ta Taing’s wife), Pich (the daughter of Sal), Heng (former Commerce Office Chairperson), Hao (Logistics Chairperson who was personally arrested by Ta Aun in Tuek Chha), Seng (Commerce Office Assistant who reported to Sob to order me to take the cattle ropes). These are the people I still remember. They were all sent to the east.”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A11 and A13, EN 01088623-25 [“Q: When were Meng and Lai arrested? A: They might have been arrested in June 1977. Then, Aun, who was the head of the second office of Sector 41, arrested Lei. [...] I did not witness the arrests of Meng and Lai personally, because they were taken from a whetstone making place. [...] Then Meng’s wife, their five children, the other five messengers, and their family members were taken to get re-education. They have disappeared since then. People in my unit stated that Ta Sal and Chann were arrested immediately after the Southwest Zone cadres arrived. [...] Heng, a member of the sector committee, also disappeared. [...] Set and Seng, the chiefs of sector commerce, were among those arrested. Hao and Khan were chairpersons of sector logistics. Vun was the chief of the wine unit. Man served as the chief of charcoal kilns. Chaut, Phai, Chom served as the chiefs of iron kilns. Khen and Sou were the chiefs of the jar kilns. Phoas and Tha were the chiefs of the sawmills and fish sauce production. Im served as the chiefs of the technical unit of the textile factory. Saom served as the chief of sector water transportation. Len and Phea were the chiefs of fisheries. Comrade Sau was the chief of the cotton plantations. Sau’s wife was La, and she was Sreng’s younger sibling. Toek Yeun was my cousin who worked at the zone hospital.”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A21, EN 01156191 [“Q In the meeting at Wat Tameah Pagoda that you [attended,] did any other upper-level cadres participate? A: Yes, there were Ta Yim who was the chairperson of Prey Chhor’s pumping station, Comrade Vun, Comrade Lai, Comrade Haor, Comrade Set, Comrade Thol (pumping station unit), and Comrade Phai (iron smelter unit). All of them were North Zone cadres, and all were arrested later on.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A14, EN 01076943 [“I saw an arrest of a commune chairman once in early 1977. At that time, five persons from the Southwest Zone came to arrest him. [...] The commune chairman’s name was Ta Meng. I know about the arrests of other commune chairmen because we used to work together, but after Prak Yuth arrived in Kampong Siem District, we never saw them at work again.”]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A5, EN 00966997 [“Soeun and Meng disappeared after Prak Yut had arrived in Kampong Siem District for two or three weeks.”]; **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A17, EN 01373686 [“Q: Do you remember names of any of the arrested or disappeared cadres after the arrival of the Southwest Zone cadres? A: I remember only District Chief Phan, Yeay Rom and Ta Meas. Before the arrival of the Southwest Zone cadres, Ta Meas was the Kang Meas district chief, and Yeay Rom and Ta Phan were deputy chiefs. Besides this, there were commune chiefs but I do not remember their names. They all were arrested, and I did not know where they were sent.”], A107, EN 01373692 [“But when Ta An arrived, Sop disappeared from that time onwards.”]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335730 [“Dany: So, the Military side of things was Sok. What about the Security side of things? Ngov: I only heard about Sob being there at Security back then, nor did I get to see the face of this Sob. Dany: Was this Sob a previous cadre? Ngov: Yes. Dany: Was he also removed? Ngov: Removed meaning being arrested.”]; **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366630 [“Dany: Was Yeay Rom arrested? Nha: Yes! Yeay Rom was arrested. Kan took complete control.”], EN 01366647-48 [“Let me tell you everything. Rom was arrested in the afternoon. I stood on the road. At that time, I was planting cabbages at the edge of the road. Accidentally, the car arrived there and broke its brake. I glanced and saw that she was arrested. [...] Dany: Were the Southwest Zone cadres the ones who arrested Yeay Rom or what? Nha: It was the Southwest Zone, Ta An. She was in Kang Meas. She was arrested from Kang Meas District.”].

69

D219/582 Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A36, EN 01179825 [“Q: Do you know the names of any other people transported in that vehicle? A: I knew many people, but I have forgotten their names.”]; **D117/24** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A24, EN 00966966 [“Q: Do you remember the arrests made in Kampong Siem District between 1977 and 1978? A: I

heard of the arrests of many people, but I never witnessed any with my own eyes. Several relatives of mine were also arrested, including Prak Yut's husband.”); **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366634-35 [“At that time, the Southwest Zone soldiers had the right to arrest people in all places. They arrested all the 17 soldiers in my unit, except me. Dany: Why was that? Nha: Recalling that, I had measureless licks. They arrested the rest of us. They arrested all the old cadres. Dany: Why were they arrested? Nha: They did not know how to hide the documents. I talked about the reason in the past. I burned all documents. The messengers who were arrested wrote in the biography that Meas was the one who introduced them to join the revolution. When Meas was arrested, all the messengers were also arrested. [...] Dany: Were all the soldiers in your generation arrested? Nha: All of them. Dany: How many soldiers survived like you? Nha: They all died.”]. EN 01366636 [“Dany: Were the soldiers who worked with you arrested and sent to that security office or somewhere else? Nha: They were arrested, but I did not know where they were taken to or where they were killed. They were not put in prison. They were taken for killing right away but I did not know where they were killed.”].

70 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A5-7, EN 01179821 [“Q: Did you ever work in the Sector 41 Logistics Office? A: Yes. Q: When did you work in the Sector Logistics Office? A: Between 1970 and 1975, on up until the arrival of the Vietnamese troops. Q: What was your position in the Logistics Office? A: I was just a laborer.”].

71 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A20, EN 01179823 [“[Ao An's] office was opposite mine, on the other side of the road.”].

72 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A22-24 and A33, EN 01179823-24 [“A: I saw the arrests of Sau and Hau. They were beaten with a chain, taken outdoors, and tied up. They were stripped down to their underwear. Then they were blindfolded and thrown onto a vehicle. I was so shocked by what I saw that I could not finish my meal. They were arrested at 5.00 p.m. while we were eating. Q: What type of vehicle was it? A: It was a military vehicle, a Jeep. Q: Whose vehicle was it? A: The vehicle belonged to the Sector Office.”].

73 **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A104-109, EN 01167904-06 [“Q: In your previous interview, you said that after the arrival of the Southwest group, North Zone soldiers arrested people and put them into sacks before taking them away. How did you know that those soldiers came from the North Zone? A: I recognised their vehicles. One was a Jeep and another had a trunk with cover. They were different from the vehicles I mentioned earlier today and yesterday, but they were similar. These vehicles transported people from the west straight to the east. I think that happened after Ta An's arrival, but I am not sure because it was during a period of chaos. At the time, nearly all high level cadres were arrested. Q: Were the arrestees put in sacks the same persons you listed earlier? A: No, they did not come from my Sector, they came from the west. I just saw them moving inside sacks on the vehicles. At the time, the six soldiers who transported these people went to the Logistics Office. At the time, we began to take out our guns to prepare our counterattack against their possible attack against us. The vehicles parked in front of the rice mill opposite the Logistics Office, and my co-workers worried that they would come to arrest me, which was why we had hidden guns inside the office to prepare for our counterattack. From our office, we could see that there were about five or six people inside sacks on the vehicle. I told my co-workers that if they called me by name, we had to shoot them first and then flee into the forest. Those soldiers parked the vehicles and they all got out. Then they looked around, got back into the vehicles, and drove in the direction to the Kampong Cham Provincial Town. I recognised those six soldiers because they came to arrest people every day. They transported people away once every five to seven days. Q: Do you know why the North Zone soldiers came to arrest cadres in the Central Zone, when the Central Zone was under the control of the Southwest Zone? A: Because Sector 41 was located in the North Zone. Q: Did that happen before the Central Zone was created? A: I think that the Central Zone covered the area of Phnom Penh City. Q: So when you said that these soldiers came from the North Zone, under whose command did they operate? A: They were under the control of Ke Pauk. I know this because Ke Pauk was Zone Secretary. [...] Q: Do you know if the Southwest Zone cadres and Ta An were aware of the fact that those people were arrested and put in sacks by the Zone Military? A: He must have been aware, because they transported arrestees through the area under his control.”].

74 **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A137-138, EN 01111981 [“On one occasion I witnessed it first-hand. It was the case of Seng, who was the Deputy Chief of the Sector Logistics. He was arrested, put into a sack and taken away. Q: Where did you see it? A: He was arrested after dinner at the sector commerce office.”].

- ⁷⁵ **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A96, EN 01111979 [“Q: Do you know the reason of the arrest? A: He was accused of being a Vietnamese or CIA agent.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A99-100, EN 01167903-04 [“Q: Do you know why these people were taken away? A: They were accused of being connected to Yuon networks and the CIA: The Southwest group made such accusations when they took over the Commerce Office. They told the workers not to miss their former leaders, because they were traitors and they all had to be smashed and gotten rid of. I do not know the names of the people who said this, but they said this inside the cooking hall. All of our senior-level cadres had disappeared by the time we ate lunch at the cooking hall. About five or six Southwest cadres were present at the cooking hall. I do not know who they were, and I did not dare look at their faces. Q: Did the meetings at the cooking hall happen before or after Ta An’s arrival? A: After his arrival.”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A15, EN 01088626 [“Q: Did the sector ever make any announcements about those who had disappeared or about what had happened to them? A: Aom An did. It was the same statement as what I mentioned previously. All former cadres were announced traitors.”]; **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A38, EN 01402225 [“There were many people who were arrested at that time. They had been accused of betraying the Party. Sub might have been one of those who was arrested [under these charges].”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309896 [“Dany: But did you hear what questions were asked, or not? Saren: They asked what they were involved with, whether they were somehow involved with the CIA: Dany: Really? Saren: Yes. ‘Where is the CIA? Why have you committed treason?’ I didn’t know what treason, treason about what.”]; **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366622 [“Dany: Did you know why they were arrested? Nha: They were accused of betraying Angkar.”].
- ⁷⁶ **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A166, EN 01374657 [“When the enemies were all arrested from the provinces and sectors, they started to search for anyone who had affiliation with the previous regime in the communes and villages.”].
- ⁷⁷ **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A19, EN 01063610 [“Grandfather An gave an order to me to identify those who opposed the revolution, those who wanted to topple the revolution and those who were not satisfied with their living conditions, and to arrest those people to be smashed.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A31, EN 01374645 [“Q: During the meeting in Kampong Cham, did they talk about the arrests of civilians? A: At the meeting I attended, they only talked about the arrests of cadres. For civilians, he gave orders to the districts instead.”]. See also **D6.1.386** Ban Seak Written Record of Interview, 6 July 2009, EN 00360763 [regarding Sector 42: “Q: What were the arrested people accused of? A: For those who opposed the party were considered as ‘enemy’; therefore, when they arrived at the district they must have been smashed.”].
- ⁷⁸ **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A28, EN 01063611-12 [“Actually, after the meeting with the Sector level, I returned to the district. Then I forwarded the order to the commune chiefs to designate by level of seriousness those who strongly opposed the revolution and those who could cause great danger to the revolution.”].
- ⁷⁹ **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A2, EN 01076940 [“I was not allowed to attend important meetings because I was not from the Southwest Zone. Rom never told me what was discussed in those meetings. However, sometimes after the meetings, Rom called a meeting among village chiefs and advised them to search for internal enemies such as the Yuon and Lon Nol soldiers and officials. The meetings were held at the commune office with village chiefs once a week, or sometimes not that frequently. The village chiefs would report to Rom directly about which Yuon families and which Lon Nol soldiers were found.”].
- ⁸⁰ **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A28, EN 01063611-12 [“After that, the commune chiefs started to arrest no-good elements who wanted to overthrow the revolution to be detained or to be smashed. Next, I made a complete report to Grandfather An to inform him that the order had been completely carried out.”].
- ⁸¹ **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A18, EN 01063609 [“Q: During the same interview in June 2013, we asked you if Grandfather Si killed people at Kork Pring at will. A: I received orders from Grandfather An, and I forwarded the orders to Grandfather Chea: I stand by my statement.”]. A29, EN 01063612 [“Q: After the arrests of no-good elements and those who attempted to overthrow the revolution, did you have authority to decide who to release, who to detain, who [to] smash, and who to be sent to Tuol Bong or Kork Pring? A: After I received information or a report from the communes, I would

decide on a case-by-case basis to decide who could be kept and who could not be kept, who could cause great danger to the revolution, and who was to be sent to Tuol Beng or Kork Pring.”]; **D219/460** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A14-16, EN 01151220 [“Q: Do you know where the people gathered up and placed in Wat Ta Meah Pagoda were from? A: To my knowledge, those people were rounded up from various cooperatives in Sector 41. Q: Do you know what happened during the stages when people were sent to, detained in, and sent away from Wat Ta Meah Pagoda? A: My understanding is that the people were taken from various places to be detained in the pagoda for four or five days, and each time there was a sufficient number, they were transported to the east and Phnum Pros Phnum Srei Mountain. Q: Do you know what categories of people were sent to be detained in Wat Ta Meah Pagoda? A: I am not sure, but I think they were both new people and base people.”].

D219/120 Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A27, EN 01063611 [“In the report I sent to Grandfather An, I listed names of people arrested and reasons for their arrest, for their detention, or their release, and for their execution.”].

D219/171 Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A2, EN 01076940 [“I was also responsible for keeping records and statistics of people, cattle, and rice. The statistics included the numbers of births and deaths, including those taken to be killed. Each village had to provide data to me four times a month. After collecting all information, I gave it to Rom. Then Rom sent it to Ta Nan who was in charge of the district. The statistics were important because they were used to calculate food rations. For example, if one or two families were taken to be killed, the food for those villages was reduced. All communes were required to provide statistics.”].

D219/120 Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A31, EN 01063612 [“sometimes [Ao An] came to discuss with me specific issues related to people whose names they had identified to be arrested to decide their fates.”]. *See also* **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A72, EN 01331722 [“Q: My question wanted to refer to whom [Ao An] went to meet in Kampong Siem. A: He went to meet the district governor, Yeay Yut.”]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A13, EN 00977333 [“Ta An, who was Chairman of Sector 41, also visited that district [Kampong Siem]. He met with Prak Yut, but I did not dare to go near them to listen to their discussions.”].

D219/120 Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A68, EN 01063620 [“I had to send the list of prisoners who had been refashioned to Grandfather An through messengers. Then Grandfather An replied with his decision through the messengers to me.”]. *See contra* **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787215 [“Q: Did Yeay Yut have the power to arrest people? A: Yeay Yut had full power to control the entire district and to decide who would die and who would live.”].

D219/776.1.1 So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309871 [“Dany: When you were first chosen to be at OuSvay, what did they want you to investigate? How? Initially, about what did they want you to inform them? Saren: They wanted us to go around the houses; they were concerned that people were cooking rice at home. They wanted to know what people said about the revolution; they were concerned about what the people were saying about this group or that. [...] They were concerned about people talking bad about the revolution behind its back. First, they were afraid that people were surreptitiously cooking food to eat at home. If there was some fire in the house, we looked into it. [...] She said to go around the village and keep watch in case there were people talking bad about the revolution behind its back or were surreptitiously cooking rice at home. If there was, we were to report it.”].

D219/776.1.1 So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309895 [“Anyone who was said to have some little tendency [or] had any affiliation was arrested and brought [to the Sector Office] too.”].

D219/837 So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A104, EN 01364067 [“Q: For arrests back then in the communes, did the commune guys dare to make the arrests or did they receive orders from the upper echelon? A: In that period, they did it all by themselves. Even unit chiefs dared to make arrests, not like in our period now. If we picked a banana, they would give us instruction one time, and if we picked another, they would give us instruction another time. But the third time, they would simply arrest us.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309895-96 [“Back then, like they say, one could be arrested and brought in for even a trivial theft. [...] Even stealing a banana was said to be treason, let alone the stealing cattle or poultry.”].

D219/138 You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A10, EN 01059274 [“Those who committed serious crimes such as stealing chickens, un-husked rice, or husked rice to eat would disappear. After their disappearance, District Military often came to inform the Commune Committee that there was no

need to look for those people because they had already disappeared.”]; **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366636 [“Dany: What kinds of people were arrested? Nha: The people who stole potatoes. For those who raised and killed chickens for food, they would be killed and could not survive if they found out. We were not allowed to eat corn that we planted in our house compound. They counted the number of stalks of corn that were growing.”].

D219/120 Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A20, EN 01063610 [“This order was carried out not only in other communes in Kampong Siem District but also in other four districts.”].

D117/26 Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A28, EN 00977336 [“He told me that thousands of people had been arrested in the Central Zone, in particular between 1977 and 1979. He told me that thousands of people had been arrested and killed in Kampong Siem District, and that the orders had been given from the upper level to the zone level, then to sector and district levels.”].

D219/855 Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A166-172, EN 01374657 [“The meetings were held once a year. During the meeting they talked about the arrests of the enemies. When the enemies were all arrested from the provinces and sectors, they started to search for anyone who had affiliation with the previous regime in the communes and villages. Q: We would like you to describe how they worked. For example, how did they identify and find out about an enemy following the village level meetings at Wat Tameak Pagoda? A: He ordered us to do politics. Anyone who had been a colonel would be told that they would be re-promoted to colonel rank. Former teachers and officers would get back their positions. They searched for educated people. When they did their politics, they got true answers. Those people were cheated and sent to be killed. [...] [The] cooperative chiefs were instructed to conduct the inquiries. They were to find out what positions the people would hold before. They were told to trick them to believe that they would not be mistreated when they told the truth and that they would be offered the same positions. [...] Q: Did Ta An attend that meeting? A: Yes, he did. He chaired the meeting. He also gave speech in that meeting. Q: Were you there also? A: Yes, I was. I went to give him protection.”].

D219/855 Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A169, EN 01374657 [“In my village those who had been civil servants, soldiers, students and scholars came forward to reveal their occupations. The order was then rendered to the district to implement the plan to send those people out. They were sent to their deaths.”]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787216 [“As for the ordinary people, they were killed in communes. Cadre who served as village chairpersons upward and the former Lon Nol military officers were sent to the Sector.”].

D219/855 Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A196-197 and A200, EN 01374660-61 [“Regarding that case, political ploy was used to trick people to believe that a new village would be created for the 17 April people. [...] [F]or the 17 April people, they did politics to create a new village where they would trick people to believe that there would be more rice to eat and land to farm. [...] So, when they heard that there were houses, rice, cows and soil at the new village, they volunteered to go live there.”].

D219/855 Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A196 and A200, EN 01374660-61 [“Those 17 April people were then transferred to that so-called new village hoping to have rice to eat, house to live and cattle to use for farming. Those were transferred to that place had disappeared. [...] They were arrested the whole families. For example, all the family members of Seng were arrested, and only one person survived because at that time she lived in Battambang.”].

D219/855 Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A201, EN 01374661 [“As I saw in the village, the 17 April people who had families were arrested as the whole families.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A33, EN 01076949 [“Only individual persons were sent to Wat Angkuonh Dei Pagoda, but when they arrested entire families such as the Cham or the 17-April group, they killed them at the base. I know this because there were graves in every commune except Krala Commune since the District Office was located in [Krala] Commune.”].

D219/855 Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A197, EN 01374660 [“[I]t was a plan at cooperative that he received from the upper echelon.”].

D219/702.1.95 Prak Yut, T. 19 January 2016, 10.59.08-11.01.20, EN 01441045 [“Once again, Ta An instructed me to send those who had high ranks to the sector for re-education since they could not socialize with villagers, with people in the commune and they were ordered to send up to the sector. And concerning the order from Ta An to deal with some particular group of people at Kouk Pring, I was not aware of that.”].

D219/120 Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A32 and A65, EN 01063612-13 and EN 01063620 [“Q: Did Grandfather An ever give you lists of people for you to arrest? A: Yes, I received

name lists of people to be arrested. I did not know their roles or positions of those people because I was not interested, but I think that perhaps the Zone sent the lists to him and he forwarded the lists to me because people whose names in the lists were in my district. [...] Q: When you received the name lists of people to be arrested, did you know if the list sent from the Sector level or the Zone level? A: Frankly speaking, I can only make an assumption. Perhaps the lists were sent from the Sector level or the Zone.”]

100 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A34-35 and A90, EN 01063613 and EN 01063623 [“Q: When those people whose names in the lists were arrested, were you responsible for sending them to the Sector, or did the Sector come to take them themselves? A: No, I was only tasked to collect and arrest the people whose names in the lists to be detained at the district overnight, and the Sector was charged with taking those people to the Sector on their own. [...] Those people were detained at Tuol Beng Military Security Office. [...] Q: How were the prisoners sent to the Sector? A: The Sector came to take the prisoners by themselves. The same driver did not come regularly, sometimes once a month and other times once in every ten days. That vehicle could transport 10-15 people. I do not recall the name of that driver.”].

101 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A76, EN 01063621 [“If the Sector sent name lists of people to be arrested to me, I wrote annotations about the arrests. I had to keep the list they first sent to me. After that, I collected prisoners to be sent to the Sector, based on the name list. Then a person who came to transport prisoners to the Sector gave me a new list with the names of all the prisoners in order for me to inscribe the phrase ‘Sent’, and the name Grandfather An was written on that list.”]

102 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A94, EN 01063624 [“It was a matter of life or death, so we had to deal with it carefully. [...] After I received the name lists of people to be arrested, from the Sector, I had to check their backgrounds to make sure that the names in the list were correct as indicated by the Sector, so I gave the lists to the commune chiefs to follow up, and the commune chiefs gave orders to the village chiefs to follow up. After the follow-up, the village chiefs reported to the commune chiefs and the commune chiefs reported to me. I examined and made an analysis based on the reports of the commune chiefs. Then I made a new list and inscribed reasons to decide who to be re-educated and who to be sent to the Sector, and I enclosed it with the list brought by the driver from the Sector when he came to transport the prisoners to the sector, to be sent to the Sector.”]

103 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A140, EN 01179841 [“Aun was Ta An’s deputy.”]; **D219/802** Hong Heng Written Record of Interview, 21 July 2016, A56, EN 01331760 [“Aun and Sokh worked there at the sector office. They were all from a Zone to the west. Aun was office chairperson and Sokh was military chairperson.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A29, EN 01111974 [“Ta Aun was both head of the sector office and head of sector commerce, whilst Ta An was the Sector Secretary.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A61, EN 01331721 [“The [sector] chairperson’s name was Ta An. And Aun was Office Chairperson, put in charge by the Sector Com as next in line after Ta An.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309862-63 [“The Sector Chairperson was called Bang Aun. I even know where his family home was. [...] Next came Aun, who was in charge of the Office. Dany: So Aun was in charge of the office, right? Saren: Yes! Like with mobile units, where they were going to work and the like, that was the Office Chairperson, and it was with the Office Chairperson that I went around.”]; **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366555 [“Dany: So what was Bong Aun tasked to do once he arrived at the Sector? Pon: He undertook to manage the Sector Office. First Ta Am was the Chairman and then Bong Aun. He was after Ta Am.”]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335726 [“Dany: Your wife was in the Kang Meas Office. You were in the Sector Office. Who was promoted to replace Ta Aim, once he had been arrested? Ngov: Aun was promoted. Dany: Aun was promoted to Office Chairperson. Did you know this Aun before, or not? Ngov: At the Sector Office Aun was the Chairperson of the Defense Unit staying with Ta An. Once Ta Aim was arrested and gone, they had Aun take charge as Office Chairperson. There was no appointment, but we said there was no one other than him, so the new Office Chairman could only have been Aun, who ran the work.”].

104 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A140-143, EN 01179841 [“Q: Do you know who was in charge of the pagoda at that time? A: Aun. Aun was Ta An’s deputy. [...] Q: At that time, what orders did he give? A: He ordered soldiers to arrest people and kill them there.”].

105 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A71-72, EN 01374649 [“In short, Ta Aun could not make any decision on his own unless there was clearance from Ta An. Q: How often did Ta

An and Ta Aun meet each other? A: Their houses were in the internal office about 50 metres away from one another. They would meet and eat together every day.”]

106 **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A25-27, EN 01067813 [“I checked the number of prisoners to be taken away and the number of new prisoners. Thirdly, I had to check living conditions of prisoners and the staff. [...] I just made a record of data in order to report to Aun, the Sector Office Chairman, while daily specific tasks were implemented by the soldiers stationed there. After receiving information from me, Aun reported to the Sector Committee (some of its members were District Committees, for example, Sim and Phal, the [Batheay] District Committee). [...] Q: You said you were tasked to ‘make a record of prisoners brought in and taken away’. What does that mean? Where were they taken? A: At that time, when I went to check the security office, the guard reported to me that they sent prisoners who had disappeared from the security office back to their cooperatives. I understood that they surely took those prisoners to be killed, but they told me that they sent those prisoners back to their cooperatives.”]; **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A206, EN 01402253 [“Q: In your previous interview you said that those prisoners were taken to be killed. Why did you believe that? A: In my previous answer, I think that [the interviewers] did not record my answers correctly. I did not mean to say that those prisoners were taken to be killed, but I assumed that they had been because I did not see them return.”]

107 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A51, EN 01179827 [“Q: When did Kor Security Office become full? A: About three months after the arrival of the Southwest group. ‘Full’ meaning that there was no more space left to bury them.”]

108 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A46 and A51, EN 01179827 [“Kor Security Office was full, they were transported straight [to] Kampong Cham Province. [...] About three months after the arrival of the Southwest group. ‘Full’ meaning that there was no more space left to bury them. Therefore, the people were sent to Kampong Cham.”]

109 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A67, EN 01374649 [“I heard it from Uncle Aun who said Phnom Pros was already full that we had to use the American 4x4 trucks from the sector to transport the prisoners to ‘Kor’. He said that he got the permission from the Zone to transfer the prisons to ‘Kor’.”]

110 **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A14-15, EN 01076943-44 [“I did not know how long they kept the arrested Commune Committees in the District Security Office before they sent them to the Sector. There was one Range Rover that the district used to transport the arrestees from the district to the Sector. I knew they transported the arrested people to the Sector because I spoke to a young driver named Touch from the Southwest Zone. When I met him, I asked him where he was going. Touch told me that he was transporting three ‘monkeys’ to the Sector, meaning three arrestees. [...] Q: From where did they take the arrestees? A: They took them from the District Office at Angkuonh Dei Village.”]

111 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A38-45, EN 01374646-47 [“They just said they would take them to Wat Tameak Pagoda, but the senior-ranked ones would be sent to Phnom Pros Mountain, and the next level would be taken to Kor Security Office. The zone cadres would be taken to Phnom Pros Mountain, and the ordinary people would be sent to Batheay District Security. [...] For ‘Kor’, the interviewer at that time did not question me further on it. Phnom Pros Mountain was for high-ranked cadres and, when it was full, some cadres were sent to ‘Kor’, whilst Batheay was for those who were arrested from the communes.”]

112 **D117/53** Sun Chean Written Record of Interview, 28 May 2014, A18, EN 01072517 [“After these senior cadres had been arrested and taken to be detained at Angkuonh Dei Security Office, the Khmer Rouge started arresting people associated with, to family members of, those senior cadres. After their arrests, these people were sent to the Kouk Pring execution site.”]. See also **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A9, EN 01076884 [“First they arrested base leadership cadres to Angkuonh Dei. After that, they arrested low-level cadres and their family members and sent them to Kouk Pring.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A33, EN 01076949 [“Only individual persons were sent to Wat Angkuonh Dei Pagoda, but when they arrested entire families such as the Cham or the 17-April group, they killed them at the base. I know this because there were graves in every commune except Krala Commune since the District Office was located in Kral[a] Commune.”]

113 **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A16, EN 01088626 [“Q: What do you know about Sector 41 Prison that was located in Kor Commune? A: From my recollection, those sent to

- Sector 41 Prison were family members, especially the wives and children of cadres who had been purged. Those people were taken to receive re-education and they have disappeared ever since. Low-ranking cadres were sent to this prison, while high-ranking cadres, for instance Ta Taing, were sent to Tuol Sleng Prison.”].
- 114 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A48, A67, and A138-139, EN 01374647, EN 01374649, and EN 01374654-55 [“Sometimes when there were too many cadres, they used the sector trucks to truck some of them to Kor Pagoda. [...] I heard it from Uncle Aun who said Phnom Pros was already full that we had to use the American 4x4 trucks from the sector to transport the prisoners to ‘Kor’. He said that he got the permission from the Zone to transfer the prisons to ‘Kor’. [...] Q: Now we want to talk with you about the East Zone people who were taken to Prey Totung before being sent to other places. You said those East Zone people were transported to Prey Totung by the civil trucks. Whose trucks were they? A: They belonged to Sector 41. Q: Does this mean the trucks of Sector 41 were used to transport the East Zone people? A: Yes, it does. They were used to transport them to attend the study sessions.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A23-26 and A56, EN 01179823 and EN 01179828 [“It was a military vehicle, a Jeep. [...] The vehicle belonged to the Sector Office. [...] I saw that vehicle at the Sector Office every day. [...] The same vehicle was used to transport everyone who was arrested. [...] There was only one Jeep.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A78, EN 01167898 [“In regards to a Zone lorry, its bumper and cargo space had written across it ‘North Zone 304’. As for a Sector lorry, its bumper had ‘TA:BA: 41’ written across it, meaning Sector 41.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309915 [“Dany: They had you transport them? Saren: Yes, but not only one vehicle. There were very many vehicles. There were 4-5 Sector vehicles and more cars from zone level, moving them day after day.”]. See also **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A14, EN 01076943 [“There was one Range Rover that the district used to transport the arrestees from the district to the Sector.”]; **Annex B: Map of Ao An’s Sector Office in relation to the Case 004/2 Crime Sites.**
- 115 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A47, EN 01374647 [“Q: You said the trucks transported all those cadres to Phnom Pros Pagoda. Did you recognize whose trucks they were? A: The trucks were from the zone. ‘The Central Zone Truck’ was written on the plates.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A54-55, EN 01179828 [“Q: As for the lorries which you saw, to which level did they belong? A: Zone level. Q: How do you know this? A: On the front and back of the bumpers of the lorries was the symbol ‘Phor. Phor.’ [the abbreviation for Zone].”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A78, EN 01167898 [“In regards to a Zone lorry, its bumper and cargo space had written across it ‘North Zone 304’. As for a Sector lorry, its bumper had ‘TA:BA: 41’ written across it, meaning Sector 41.”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A21, EN 01088626 [“They drove people to Comrade Sub’s office in a 2.5-ton truck, and it could carry up to about 50 people. They used the same truck to transport people from various districts to Comrade Sub’s office. The truth is that there were between 20 and 30 of this kind of truck in Sector 41.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309921 [“We went to get a mechanic. [...] He was a head mechanic. We went to bring him in from Batheay, so there were four of us coming back by motorbikes. One motorbike carried the old man, and I was with Sreang behind. When despite the horn, the truck did not give way, he shot in the air. Then, the truck pulled to the side. The truck reported this, and it was due to this that I was arrested and jailed. Dany: From where did the truck report? Saren: The truck belonged to the Zone. Dany: Which zone? Saren: Our North Zone, there at Kampong Cham.”].
- 116 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A24-25, EN 01179823 [“The vehicle belonged to the Sector Office. Q: How do you know that? A: I saw that vehicle at the Sector Office every day.”].
- 117 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A26, A35, and A42-46, EN 01179823 and EN 01179825-27 [“The same vehicle was used to transport everyone who was arrested. [...] That vehicle was used to transport people to the security office. I saw the car transporting people from a lot of places, including Cheung Prey District and Prey Chhor District, towards the North both morning and in the evening. [...] Q: You said that while you were working in the Logistics Office you saw a Jeep being driven to the Security Office. After the Southwest group arrived, how often did you see that vehicle transporting people to Comrade Sob’s Office or Kor Security Office? A: Three or four times a day, both day and night. [...] Q: You saw the Jeep transporting the people several times each day. How many times did you see this occur per week or per month? A: I saw this happen over a period of more than three months, until almost all the ‘new’ people

and half the 'base' people had disappeared. Q: During those three months, did you see that happen every day? A: Yes, I saw it every day. Sometimes I saw that twice a day, sometimes three times a day. Sometimes I saw this at night. I saw from two to ten people being taken away at a time. [...] Did you know where the trucks and jeep came from or where they were going? They were from villages in Skun District, Cheung Prey District, and Prey Chhor District, initially going to Kor Security Office. Kor Security Office was full, they were transported straight Kampong Cham Province."]. See also **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A89, EN 01167900 ["Do you know how prisoners were transported to Kor Security Office? A: I saw them transported by Jeep. The prisoners were covered by a sheet laid over the cargo bay to prevent them from being visible."].

D219/582 Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A43-45, EN 01179826 ["The Jeep could carry ten people. [...] I saw from two to ten people being taken away at a time."].

D219/802 Hong Heng Written Record of Interview, 21 July 2016, A32, EN 01131757 ["Q: Do you remember what kind of vehicle he used when going outside the sector office? A: His vehicle at that time was a soldier-color Jeep."]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A30-31, EN 01111974 ["Q: Have you ever seen Ta An during your work at Prey Toteung? A: I saw him being driven in a car every day. [...] He was driven in an American Jeep every day to attend meetings at various districts."]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A89, EN 01331724 ["Q: What kind of automobile did Ta An use when he travelled here and there with you in accompaniment? A: An American white Jeep."]; **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366567 ["Dany: What car did Ta An mainly take? Pon: He mostly took the Major Jeep."]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309908 ["Dany: What did he drive to work? Saren: He drove a jeep."]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787214 ["I saw Ta An only once at a worksite of the Sector (Sautip, Prey Char, Prey Chhor district). I saw Ta An carrying a plastic pouch of strong tobacco beneath his armpit when he was getting out of his Jeep vehicle."].

D219/226 Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A24, EN 01088627 ["In April 1978, and after the purge of the Eastern Zone cadres, I saw Comrade May, Ta An's right-hand man who was responsible for arresting people, riding a motorbike in front of two trucks. The first one was a Jeep A2, which Ta An was in, and the second truck was a Chinese truck which had about 20 Eastern Zone prisoners in it."]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A14-16, EN 01156189-90 ["I remember that when I walked to eat porridge at Pongro Village, I saw May riding a motorcycle ahead of Ta An's vehicle, which was an A-2 Jeep, and another Chinese 4x4 lorry that was transporting prisoners. Those prisoners were East Zone cadres. Maybe there was another motorcycle riding behind that Chinese 4x4 lorry. At that time, that road was not paved with asphalt as it is presently. It was just a normal dirt road. As I saw, there were less than 20 prisoners in that Chinese lorry, and all of them were cadres. They were in new black uniforms, and they were in restraints. [...] Q: With whom did Ta An ride in that jeep? A: There was one driver and some bodyguards in that jeep with Ta An. Behind Ta An's jeep, there was a Chinese 4x4 lorry, transporting less than 20 prisoners, all of whom were the East Zone cadres. Q: Do you remember those prisoners? A: No, I just know that they were the East Zone cadres, and my younger brother in-law saw the Khmer Rouge killing the East Zone cadres. My younger brother in-law is the husband of Penh Chantha. He saw them marching those East Zone cadres in queues to be killed at Wat Roka Koy Pagoda in Kang Meas District."].

D219/498 Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A16, EN 01156190 ["I just know that they were the East Zone cadres, and my younger brother in-law saw the Khmer Rouge killing the East Zone cadres. My younger brother in-law is the husband of Penh Chantha. He saw them marching those East Zone cadres in queues to be killed at Wat Roka Koy Pagoda in Kang Meas District."].

D219/504 Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A89 and A91, and A93-94, EN 01167901-02 ["Sometimes, the car belonging to Ta Aun, who was Sector Office Chairman, was also used to transport people to the security office. I know this because I was able to recognise this car. They used this car to transport arrestees. It was a four-wheeled vehicle with a covered cargo area. [...] I recognised Ta Aun's vehicle because he parked it near the Commerce Office. And I saw Ta Aun drive it with four or five of his messengers on the back. People were fearful upon seeing both vehicles. When their cargo bays were covered by tent canvas, that meant that there must be people inside. The driver told my co-worker at the Commerce Office that when the vehicle's cargo bay was fully covered, that meant there were prisoners underneath. [...] After the arrival of the Southwest cadres, how often did you see prisoners transported to Kor Security Office

by Ta Ann's vehicle? A: Once every seven or ten days. When Ta Ann drove the vehicle, there was nothing in the cargo bay, but when someone else drove it, its cargo bay was always fully covered. Q: How many people do you think Ta Ann's vehicle could carry? A: The vehicle could carry four or five persons. But it could carry a full load of about 15 persons."].

123 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A48, EN 01374647 ["Sometimes there were three or four trucks of cadres."].

124 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A54, EN 01374647 ["One truck could carry up to 30 people. It was a Chinese Zil truck with 12 tires. That truck belonged to the Zone."]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A43, EN 01179826 ["The large trucks could carry 50 people under a tarpaulin. There were two soldiers guarding at the tail gate of the lorries."]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A92, EN 01167901 ["Q: Were any other vehicles used to transport prisoners to the security office? A: I saw vehicles from the Zone heading from west to cargo bays were covered by tent canvas, and I was able to see people moving underneath the canvas stretched over them."].

125 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A63, EN 01374648-49 ["Q: Where did the trucks that you said transported the people to Phnom Pros Pagoda leave from? A: The trucks transported people from the East Zone. At the time, there were two trucks. The civil truck transported the people to the gathering place. Then the Zone military-coloured truck transported them from the gathering place to Phnom Pros."]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A42, EN 01179826 ["At night, they used large lorries to transport many people, all so-called '17 April' people after liberation."].

126 *See Annex B: Map of Ao An's Sector Office in relation to the Case 004/2 Crime Sites; D219/460.1* Map of Prey Chhor District, 07 August 2015, EN 01348598 [shows the locations of the Sector Office and numerous other sector facilities at the Prey Toteung intersection; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A2, EN 01088621 ["I was a member of the textile unit - part of the crafts unit - of Sector 41 that was situated in Prey Tortoeng Village, Chrey Vien Commune, Prey Chhor District, Kampong Cham Province."]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A13, EN 01156189 ["The Sector 41 Propaganda Office was located at the corner of Prey Totueng Market."]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A42, EN 01331718 ["Q: Can you tell us where the sector office was located? A: It was in Prey Totueng, Prey Chhor District, there in Kampong Cham Province, too."]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309860-79 ["Sector 41 was in Kampong Cham - at Prey Totoeng. [...] Dany: Where was the Sector Office at that time? Saren: At Prey Totueng. Dany: So, in Prey Totueng, were there proper houses and the like? Saren: Yes. There were big houses."]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A17, EN 01076945 ["I saw Ta An once in Prey Totueng when he was standing at the junction of Phnom Penh-Kampong Cham and Kang Meas roads."].

127 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A42 and A138, EN 01374646 and EN 01374654 ["Q: What did Ta An say about Wat Phnom Pros Pagoda? A: He said that when further letters were issued by our comrades to arrest the East Zone people, the arrestees could be placed at his place where they would be given some good food to eat as parts of the political ploy and manipulation. After that they would be loaded onto the trucks and sent for execution at Phnom Pros Phnom Srei. Those people must have been killed as they were never seen again. Only their clothes and belongings would be returned and stored at the Sector Office. [...] Q: Now we want to talk with you about the East Zone people who were taken to Prey Totung before being sent to other places. You said those East Zone people were transported to Prey Totung by the civil trucks. Whose trucks were they? A: They belonged to Sector 41."].

128 **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6-7, EN 01088622 ["Two weeks after the meeting took place they drove two trucks and parked them at the corner of Phsar Prey Tortoeng Market. They were waiting for those who had been arrested in various villages and communes to be taken there by ox cart. [...] They might have been people whom their unit chiefs disliked, and they could have been the new and base people. I learned that those people were taken from different communes and districts. I witnessed people being taken by ox cart to the two trucks."].

129 **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6-7, EN 01088622-23 ["Two weeks after the meeting took place they drove two trucks and parked them at the corner of Phsar Prey Tortoeng Market. [...] [T]here were two armed guards standing on those trucks. They were JMC American trailer trucks that could carry up to about 50 people. I learned that those people were taken to be killed at Phnom Pros Phnom

Srei Mountains. I learned of this incident from my friend, who also worked in the sector garage. His name is Huot. He was a driver for Sector 41, and he witnessed the incident in person. [Huot] is deceased now. Those two trucks did not come from the Sector 41 garage. [...] I witnessed these incidents in person. [...] When they arrived, they loaded their luggage onto the trucks, and said goodbye to their relatives. They were crying and screaming, 'I'm going now.' I did not know the guards, but I assume that they were at the zone level."]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A7-10, EN 01156187-88 ["First, I did not understand Ta An's words. But three to four days later, two large vehicles parked at a corner of Prey Totueng Market, and the two vehicles transported people to be killed every day. Therefore, later I understood Ta An's on that area, killing many people. But the soundless war that was taking place would kill even more people than the B-52s did. After the Khmer Rouge regime, I learned that people were taken to be killed at Phnum Pros Phnum Srei Mountains. [...] At that time, people arrested in villages and communes were taken and put in two vehicles at the corner of Prey Totueng Market. So, ordinary people were not taken to Wat Tameah Pagoda: they were taken to be killed at Wat Phnum Pros Phnum Srei Pagoda immediately. [...] I personally saw people being transported in vehicles. That happened after Ta An came to administer this sector."].

130 **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6, EN 01088622 ["Sometimes, they used trucks from the sector garage and transported people to the sector prison that was situated in Kor Commune of Prey Chhor District."].

131 **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6, EN 01088622 ["They used the two trucks to transport people out for the entire week. After being quiet for a while, the trucks came back again and took more people away. I witnessed these incidents in person. [They] continued to take place until October 1977 when I stopped working there."].

132 **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A23, EN 01156192 ["The division of prisoners and the decisions on where the prisoners were to be sent were made before the people reached the Prey Totueng Junction. [...] At Prey Totueng Junction, people were divided and transported to the places that had already been decided."].

133 **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A142, EN 01111982 ["The pagoda was located around 500 metres to the west of the sector logistics office."]; **D219/460.1** Map of Prey Chhor District, 7 August 2015, EN 01348598 [shows both the Sector Logistics Office and Wat Ta Meak pagoda located near the Prey Toteung intersection]; **Annex B:** Map of Ao An's Sector Office in relation to the Case 004/2 Crime Sites.

134 **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A152, EN 01111982 ["Wat Tameak Pagoda belonged to the sector level, but it was not a security office. Instead, it was like a transit place for prisoners taken from various places before they were sent out after a short detention."]; **D219/460** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A9, EN 01151219 ["Wat Ta Meah Pagoda was under the administration of the sector. According to the zone-level plan, Wat Ta Meah Pagoda was used for temporarily detaining people before sending them to various places."].

135 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A149-152, EN 01374655-56 ["Q: Did you know from where else in the East Zone they took the people? A: They took the people from another side of the river of Kang Meas in the East Zone. We waited to collect them at Peam Chi Kang of Kang Meas District. [...] Those people took the [trucks] and large riverboats from the East Zone to the riverbank of the Central Zone. Q: Who managed the boats for transporting those people? A: He ordered Kang Meas District chief, Aunt Kan (female) to truck them."].

136 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A64 and A160, EN 01374649 and EN 01374656 ["They arrested people from the East Zone to be gathered at a place at Prey Tortung. Then they transported them further. [...] Q: You have just stated that the drivers from Sector 41 went to collect people from the boats and transported them to Prey Tortung. The trucks from the zone then transported them to the security office. Is this correct? A: Yes, it [is]. Those trucks transported them to Phnom Pros."].

137 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A33-34, EN 01179824-25 ["Q: Did you know where they were taken? A: They were sent to the Security Office at Kor, the Sector Security Office. Q: How do you know this? A: The vehicle was driven northwards to Kor Village, not toward Kampong Cham Province."]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A89, EN 01167900-01 ["I know where this car transported them to because at the four-way intersection with Peam

Chi Kang, Kampong Cham, Tuek Chha and to the east, that Jeep headed north, the direction to Kor Security Office.”].

138 **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A13, EN 01156189 [“The Sector 41 Propaganda Office was located at the corner of Prey Totueng Market. At that time, they told me to prepare my belongings, and I thought to myself that if the vehicle turned to the east, I would die because that meant they would be taking me to Phnum Pros Phnum Srei to be killed.”].

139 **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A46-59, EN 01402226-28 [“Q: Could you go into detail about the arrest of Am? A: On that day, I went to visit my wife in Kang Meas District. When I returned to Sector 41 in the evening, I saw that Am’s ankles were shackled and he was being detained in a room. There were messengers stood outside the room. Q: Were Ao An, Aun, Sokh or Moeun there? A: They were also in the office but they were in their rooms. Am was detained in a room that they used for multiple purposes. The room was for the sector level cadres to take rest and sometimes it was used to host meetings. It was the first time that the room had been used for detention. [...] Q: During the three or four day period, were Am’s ankles shackled? A: Yes. [...] Q: Do you think Ao An may not have known about the arrest? A: He must have known about it because he was the chief. The guard unit and the messengers could not carry out an arrest of their own accord. In short, there must have been an order from the chief but this is only an assumption. I do not know if Ao An was actually the one who issued the order to arrest Am. Q: Was Ao An present during the three or four day period? A: Yes, Ao An was there. [...] Q: Did they tell you the reason why there was a new chairperson? A: They did not give any details. They only said that Am had betrayed the Party. Q: Who said that? A: It was generally known that when people were arrested those people had been accused of betraying the Party.”]. See also **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A18, EN 01067811 [“Later Am was arrested, and he was replaced by Aun, who supervised the work of the Sector Office as the Sector 41 Office Chairman.”]; **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366572-73 [“I also saw Ta Am being arrested. [...] I saw him being arrested and tied then pushed into the car. His car was the three seater 404 that he had brought from Kampot. Then it went away. [...] He was arrested under Ta An’s house. [...] Under Ta An’s house in the Sector Office.”]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A42, EN 01059869 [“Yeay Yut’s husband, who was Kampong Siem District Chairman, was arrested in my office.”]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335724 [“Dany: Did you hear that Ta Aim was arrested, or not? Ngov: Yes. Dany: Since you used to work with him, did you know when he was arrested the reasons they arrested him? Ngov: We didn’t know, because all such matters were secret matters. Once he was arrested, it became known that the arrest, they spoke of the arrest talking only about betraying the Party. Regarding by what sort of activities, that was something imperceptible to us.”]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A4, EN 00977332 [“Prak Yut’s husband was Ta Am. He was working at the sector office with Ta An, but he was arrested a few months later.”]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A33, EN 01098553 [“After living in Kampong Siem for a month Yuth’s husband was arrested.”].

140 **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366580 [“Women were kept in the Sector Office once but I did not know in what place they were kept.”].

141 **D219/788** Khut Saret Written Record of Interview, 27 June 2016, A28-32, EN 01131684-86 [“Q: Did you ever know or see prisoners being detained within the sector perimeter? [...] On one occasion, I merely saw some arrestees being brought in to be detained during the day, who disappeared that night. After that, I saw clothes being brought back, which is how I knew they had been taking to be killed. [...] I just know they were Cham; I don’t know if they were new or old people, just that they were Cham. [...] Q: Why did they bring the clothes back? A: They threw the clothes in the house to be kept there. I don’t know kept to be distributed to whom, that being something I wouldn’t know. [...] They were tied up.”].

142 **D219/788** Khut Saret Written Record of Interview, 27 June 2016, A31-32, EN 01331685 [“Q: You said that those people were marched away by the militia to some location, and when the militia walked back, there were only the clothes. Is that correct? A: Yes. Q: Why did they bring the clothes back? A: They threw the clothes in the house to be kept there. I don’t know kept to be distributed to whom, that being something I wouldn’t know.”].

143 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A99-101, A107, and A112, EN 01331726-27 [“Q: Can you describe the sector office, especially with regard to its location, the number of buildings, their shape, and the perimeter? A: There were two gates by which to enter from the perimeter. The

first gate was to the east, right on the road to Peam Chi Kang. The other one was to the west. If coming from Phnom Penh, we would turn right, and then, a little later, turn back to the left. Q: How many buildings were there within the Sector Office perimeter? A: There were only four work buildings there that were houses. [...] One house for Ta An; one house for Ta Aun's house. [...] I slept behind Ta Aun's house with the other couriers also within the perimeter there. [...] Q: While you were living and working at the sector office, did you ever see persons being detained there? A: I saw that."]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309891 ["Dany: So a Sector Com like Ta An or like the Sector Office Chairperson named Aun, were their residences right there at the Sector, or what? Saren: They lived right there. There was one house for the Sector Com, and another house in back for the Office Chairperson."].

Timing of these events: While So [Sau] Saren in two places indicates that these events happened in 1976, it is clear from his evidence as a whole that the events he describes at Prey Toteung happened after the arrival of Ao An, Aun, and Prak Yut in the Central Zone. First, he recalls that Prak Yut was already the District Secretary of Kampong Siem District at the time he was transferred to the sector compound. Second, he was transferred some time after Phat had been made secretary of Ou Svay Commune, and Phat was appointed to that position by Prak Yut. Third, Aun spoke to the witness and the other militiamen newly assigned to the sector the morning following their arrival in Prey Toteung. Fourth, he explicitly states that the events he describes at Prey Toteung happened after the arrival of the Southwest Zone cadres: **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A13-14, A38-39, and A51-52, EN 01331714, EN 01331717, and EN 01331719 ["Q: Do you remember the name of Kampong Siem District Secretary? A: The district secretary was named Yeay Yut. Q: Was it right that it was the person named Yeay Yut who came to the commune and ordered the old commune chief to work in different place and replaced him with the new commune chief named Phat? A: Yes. [...] I arrived at the sector office on 1 do not remember what date 1976, when I was in the sector office. We worked as defence unit behind the sector office. Q: At the time you were waiting to board the car at Angkuonh Dei Village, do you remember who the district secretary was? A: [...] I remember that Yeay Yut was District Secretary. [...] Q: Who told you that you were placed in the defence unit? A: The Chairperson of the Sector Office, Aun. Q: When did Aun explain to you about the work of your group? A: That next morning, they divided us up to work in different places. That morning, they held a meeting with us and explained to us about the work."]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A122, EN 01364070 ["Q: When you were interviewed by the Documentation Center of Cambodia, you said that you saw people being arrested and tied up in Prey Totueng. Were those arrests carried out before or after the arrival of the Southwesterners? A: They were arrested when the Southwesterners arrived. When the Southwesterners arrived, they selected kids like me, and they simply swept the previous veterans cleanly away."]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309891 ["As I said, this was initially, this [beating and torturing with broken glass] was in 1976 or thereabouts, when they had just set things up."].

¹⁴⁴ **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A123, EN 01331729 ["Q: How far was the wall-less hall from Ta An's house? A: The house and the hall faced each other, with a road in between."]

¹⁴⁵ **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A122-125, EN 01331729 ["Q: Could those who worked within the sector office perimeter see the prisoners? A: They could. [...] Q: Could Ta An pretend to not see those prisoners? A: As for the prisoners put in the motor pool, where they also put minor little stuff such as ploughshares, he never walked over there. Whenever he left his house, he went straight outside. Q: Do you think that Ta An might not have been able to see those who were tied up or handcuffed there? A: He could see them. Sometimes, with prisoners held in the motor pool in front of the house, and he went up into the house, how could he not see them?"]

¹⁴⁶ **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A113-116, EN 01331728 ["Upon first being brought in, they were taken to be put right there in the office, in the motor pool there inside the office perimeter. [...] Q: How long did they detain those persons before they sent them to Krouch Kor Security Office? A: Sometimes, a day. Sometimes, two days. Q: Was the hall used to detain those people enclosed with or without walls? A: Sometimes, they were detained in a motor pool area without walls. Sometimes, they were put in the place where motorbikes were put, which were tightly enclosed with walls."].

¹⁴⁷ **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A117-118, EN 01331728 ["Q: When those persons were detained in the motor pool without walls, who did they have keep an eye on those detainees? A: We took turns doing so with Ta An's defence unit. Q: Do you know who the chief of the

defence unit was? And do you remember some of those in the defence unit? A: The chief of the defence unit was none other than Sok.”].

148 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A121 and A126, EN 01331729-30 [“Q: For those who were detained in the hall with no walls, were they handcuffed? Or were they just guarded? A: They were handcuffed and tied up there. The guard was not constant, but merely walked, circling the area. [...] Q: The prisoners who were put in the tightly enclosed room, were they also handcuffed? A: They were tied up. In general, those who were put there were not handcuffed. They were tied up right against the pillars.”].

149 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A133-134, EN 01331730-31 [“Q: Where did they interrogate the prisoners? A: There was a school there. There was only that one place. It was behind Ta Aun’s house. They did interrogation there. Q: Did you participate in or see with your own eyes the prisoners being interrogated? A: That place was close to my place, in other words, close to Ta Aun’s house. I saw it.”].

150 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A135-137 and A210-211, EN 01131731 and EN 01131742 [“Q: How did they do interrogation? A: It seemed like they asked about nothing more than whose links they were. But the prisoners never came back with answers. Even if they were suspended upside down, they did not answer. Even if they were suffocated with bags, they did not answer either. [...] Q: What kind of torture did you see inflicted on the prisoners? A: Sometimes, they were given electric shock with wires. Sometimes, they were suspended upside down. [...] There was another person, a Military Chairperson chief of army, but he was given electric shock during interrogation and died in the Sector Office. I do not know his name. Q: Did you participate in his interrogation, or not? A: That place was exactly the place where I slept, because the questioning was there [at] Ta Aun’s house. Therefore, I sat and watched them.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309880-92 [“At night I heard them beating people being interrogated, who were screaming ‘Owh! Owh! Owh!’ calling for their mother and father. That was if they were stabbed with piece of broken glass. [...] Early in the morning, I went to take a look. Once I saw the dead people in that longhouse, and the bottles used to beat and stab them, I felt pity for those who screamed. [...] Another one, the District Military Chairperson, was also brought to the sector location to be questioned. He was shocked with electrical wiring until he went limp. Another one, the guy who was District Vice Chairperson was also shocked with electrical wiring until he went limp, and I had to take him to the rice fields to dispose of him, but I did not take him. I did not dare to go as I knew that if I went I would be told to beat him to death and dispose of him.”], EN 01309895-97 [“When questioning, they sometimes tied their feet and hung them upside down. They banged their heads against the table. [...] Sometimes the prisoners’ heads were immersed in big jars of water. [...] Sometimes, they used plastic bags to suffocate [the prisoners]. I became familiar with all this. Dany: [...] Regarding the questioning, did they train the interrogators in interrogation techniques? Saren: At that time, I did not do questioning, but I was there. Dany: You saw this? Saren: Yes, I did. I was at the Sector, so I was right there, went there. But I didn’t know what the interrogators were told about how to question. I did not know. [...] Dany: So at the Sector Office, one form of torture was of immersing a person’s head in a big jar of water? Saren: In fact, the big jars [...] were not set up. It having been a school, the water and so on were already there. Then people were suspended upside down, their heads were immersed in water and their heads were banged against each other. Dany: Did you see this? Saren: I saw it. Two female siblings were arrested and tied up but not shackled. They were tied up, trussed up, right in front of the longhouse and left there. The following morning, they had vanished. Having been [un]able to find them anywhere, we peered down into the well. They were down the well but still alive. Both of them had jumped into the well. Then that guy Hum, who somehow knew what to do, used a bamboo pole to hook them up out of the well. He placed a hook between the joints and lifted them up all by himself. Dany: Could he lift them? Saren: Yes. Dany: Did he hook them up out of the well? Saren: Yes. He brought them up out of the well. The well was pretty deep, about 4-5 metres deep. Dany: Where was this? Saren: There at Prey Totueng.”].

151 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A220-221 and A223, EN 01331743-44 [“Two or three of [Ao An’s] defence unit came connect electrical wire to shock prisoners there in the place where I slept. [...] But Ta An’s defence unit came to do interrogation and applied electric shock. [...] Q: Do you remember the names of those in Ta An’s defence unit who interrogated and tortured the three prisoners? A: I remember clearly only one, named Run.”].

- ¹⁵² **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A233, EN 01331746 ["When I first went to work in the sector office, I guarded at the defence post location, and the interrogation place was maybe 50 meters from there. I was not used to such a situation, and it was precisely at this time that I heard those sounds of screaming and groaning. At dawn, it occurred to me to take two or three of us to go look, and we saw one corpse and broken bottle pieces there. I heard the screams of those being beaten once every three or four nights."]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309880-91 ["At night I heard them beating people being interrogated, who were screaming 'Owh! Owh! Owh!' calling for their mother and father. [...] Dany: And you said that then, at night, you could hear people being interrogated. Did you see pieces of broken glass being used for stabbing? Saren: Yes, I did. I did not see that at night but I saw it the following morning. At night I just heard the screaming and moaning, and the cries, 'Mom! Help me.' Dany: I see. How often did you see that? Saren: Two or three times. If you're talking about hearing, it was almost constantly. I heard the sound of people being beaten until it fell silent. [...] Dany: So when the prisoners were being beaten and were screaming, could the Sector Com and the Office Chairperson hear it? Saren: Most likely they would hear it because they were the same distance away."]; *Contra*, **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A138, EN 01331731 ["Q: Did the prisoners scream? A: No, even if their throats were cut; they did not groan. I saw them taking two prisoners to be killed by cutting their throats at Wat Tameak Pagoda, and there were no screams."].
- ¹⁵³ **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A139 and A210-211, EN 01331731 and EN 01331742 ["Do you know if the prisoners died of torture during the detention in the Sector Office, or not? A: One died every once in a while. [...] There was another person, a Military Chairperson chief of army, but he was given electric shock during interrogation and died in the Sector Office. I do not know his name. Q: Did you participate in his interrogation, or not? A: That place was exactly the place where I slept, because the questioning was there [at] Ta Aun's house. Therefore, I sat and watched them."]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309880-91 ["Early in the morning, I went to take a look. Once I saw the dead people in that longhouse, and the bottles used to beat and stab them, I felt pity for those who screamed. [...] Dany: So once the screaming and questioning was over, the next morning you saw those dead inside the Sector Office compound. Saren: Yes, right there in the Sector Office compound."].
- ¹⁵⁴ **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309897-98 ["Oh! There was also this one poor thing who was tortured, like they say as a woman, banging her up with an M-79 round. Dany: Did you see this? Saren: I sure did. Seeing this, I walked away, leaving them to do whatever they would do. I went to hang out at the roadside out front. A moment later, I returned and did not see this, but I heard them say she had croaked already. Dany: In what year was it? Saren: Well ... I don't remember the year. Dany: Where was it? Did it happen at Prey Totueng? Saren: Yes. At Prey Totueng. [...] Having been arrested, she was tied up to a house column and left there. And then these kids - I did not see whether they really did this - only they said to me that they shoved an M79 round up her ass, and then she died."].
- ¹⁵⁵ **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A235-237, EN 01331747 ["I saw they took the two persons away at night at around 7 o'clock, took them from the sector office location to be killed at Wat Tameak. I remember clearly that after they were killed, they were also disembowelled. The killer walked out of the monks' quarters and said that 'brother, would you like a bit of meat to eat.' And I said 'no.' And I rode the motorbike out from there. The next morning, I met him again, and he said that that meat was human liver. Q: Did you know the murderer? A: The [murderer's] name was Run. Q: Was Run the person whom you previously said was in Ta An's defence unit and who interrogated the prisoners? A: Yes. It was that Run."].
- ¹⁵⁶ **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A235-238, EN 01331747 ["I saw they took the two persons away at night at around 7 o'clock, took them from the sector office location to be killed at Wat Tameak. I remember clearly that after they were killed, they were also disembowelled. The killer walked out of the monks' quarters and said that 'brother, would you like a bit of meat to eat.' And I said 'no.' And I rode the motorbike out from there. The next morning, I met him again, and he said that that meat was human liver. Q: Did you know the murderer? A: The [murderer's] name was Run. Q: Was Run the person whom you previously said was in Ta An's defence unit and who interrogated the prisoners? A: Yes. It was that Run."]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309900-01 ["Back when those two were arrested and brought in, I didn't even know where they were brought in from. There were these four or five men in my group and I always went with them. There was a pit underneath a guava tree; I stood there watching. I rode my motorbike there to stand and watch. After they had cut their throats, they

shoved them into the pit and slashed their bellies. I was watching but did not know what was happening, that a belly was being slashed open to take the livers. I didn't know that. The other one was left for them to do. 'You see, you son of a bitch, if you give answers, you will be spared.' Then they tilted him back and cut his throat, after which his belly was slashed and his liver take out. I was standing not knowing what was being taken, wondering what was happening. Suddenly, one of them carrying a knife was walking towards me from underneath the monks' quarters. He said to me, 'Bang! Have a bit of this to eat.' I replied, 'What is it?' I wondered what food they gave me and what they made it from. No! I thought it was likely they had used the knife which they had used to cut the victim's throat. The knife blade was blood-stained. I thought 'No! I won't eat this.' So, I left quickly on my motorbike for my location. Next morning, at my location, I asked them, 'What did you eat yesterday?' They responded, 'Livers. Bang, of those two.' Dany: At Wat Tameak Pagoda? Saren: Yes. It was at Wat Tameak Pagoda. Dany: Was Wat Tameak Pagoda Prison also a sector prison? Saren: Yes. It was a sector prison. Dany: So there were two sector prisons? Saren: Yes, two. Dany: There was one in [Krouch] Kor and another one was at Wat Tameak Pagoda? Saren: Yes."].

157 **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A150-152, EN 01434544-45 ["Q: Did the transportation of prisoners from one district to another in Sector 41 require permission from the sector secretary? A: Yes. In this case, it was necessary to inform the sector secretary, but the permission did not need to be from the district secretary. Normally, the secretaries of both districts had to contact each other before hand, and both district secretaries had to inform the sector secretaries by either written or oral reports during their meetings. [...] Q: How did you know this? Did anyone tell you? Or did you simply notice it? A: This is my assumption about the rules and regulations at that time."]. *See also*

158 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A56 and A143, EN 01374648 and EN 01374655 ["Q: Just now you said Ta An was the person who decided to where the trucks would be driven. Did Ta An know what was happening? A: Yes, he did. Ta An was the person who ordered Uncle Aun to do that. [...] Q: Did anyone use the sector trucks without authorisation from Ao An? A: No, they didn't. Seemingly no one would be allowed to do that unless there was authorisation from him. All ministries had to get authorisation from him."].

159 **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A18, EN 01156191 ["Sector Committee received A-2 Jeeps. District Committee received CL-120 motorcycles."].

160 *See* para. 17.

161 **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A20, EN 01088626 ["Q: Who ordered Lei to bring prisoners to Comrade Sub's office? A: Lei worked for Comrade Aun and Am. I assume the orders must have come from Aom An."]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309893-95 ["Dany: Who issued orders for such arrests? Saren: The Sector Com issued the orders. Dany: Who? Saren: It was Ta An. [...] Ta An issued the orders. Like, he issued an order to Bang Aun, the Office Chairperson; and Aun ordered Tri, the Military Chairperson. [...] Dany: How did you know that Ta An issued (an) arrest order(s)? Saren: Well, in that location, the big one was none other than him. Him being big, it's knowable he was the one who issued order(s). [...] Dany: But you did not hear directly about this? Saren: I did not. What I know is that anyone who was so big was giving the orders."], EN 01309905 ["Dany: And was there ever an occasion on which did Ta An ordered someone to do killings? Saren: He only ordered others. Never me. [...] Dany: Did you hear him tell others? Saren: Yes. Like when I heard him give orders to (the) Sector and suchlike Chairperson(s). That I heard. Dany: What did you hear? What did he say? Saren: To go make arrests here and there. But there were reports coming from the sector, at the factory(ies) and workshop(s) and so on. So he would come back with orders saying, 'Go and bring them in. There was rarely a case of mistaken identity among those arrested when going to bring them in. But if was the wrong person, they would be taken away and beaten to death anyway."]; **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A131-133, EN 01373694 ["Q: Did you know who else was responsible for arresting people in your sector? A: My assumption was that only Ta An was a high-ranking cadre in the sector. At that time, no one besides Ta An led Sector 41. [...] Q: Did you ever see anything that was a sign that Ta An was responsible for preparing or releasing the orders to kill people in addition to his responsibilities at the sector? A: No, I didn't. At that time, I thought he was the highest-ranking cadre who had the rights to decide anything he wanted."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A100, EN 01059298 ["Usually the orders were from Sector Military to District Military, but if Phen needed arrests and could not find those people, he would request assistance from Sector Military, and that

- was when Ta An ordered Prak Yut directly. Sometimes Ta An took a vehicle to meet Prak Yut personally, and sometimes he sent her a letter. Regarding the arrests of the Cham, former Lon Nol soldiers, and former village and commune chiefs, that was a special case. That was why Ta An gave a direct order to Prak Yut.”].
- 162 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A14, EN 01063608 [“For example, we had a meeting at the Sector level, and the Sector level gave an order to smash Cham people. I was the district chief, and I received that order.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A42, EN 01374646 [“Q: What did Ta An say about Wat Phnom Pros Pagoda? A: He said that when further letters were issued by our comrades to arrest the East Zone people, the arrestees could be placed at his place where they would be given some good food to eat as parts of the political ploy and manipulation. After that they would be loaded onto the trucks and sent for execution at Phnom Pros Phnom Srei”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A86, EN 011179833 [“Q: Did you know who gave the orders to kill those people? A: Ta An, the Sector Chairman. The Sector Office was there, and the soldiers were his.”]; **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A33-37, EN 01224087-88 [“Q: Who ordered the killings of those people? A: The orders came from Sector Chairman. [...] His name was Ta An. Q: As for you personally were you present when Ta An issued the orders to kill those prisoners? A: I was there personally when Ta An ordered the military to tell security. Q: Was Ta An at the security office when he ordered the killings? A: He was in the Inner Office. He ordered the military to go to security. Q: When Ta An gave orders through the military where were you? A: I was in the Inner Office with him.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309906 [“Dany: [...] Did Ta An order the electric shock? Saren: Yes. [...] He said, ‘Hey Aun! Have Ren take him away and dispose of him.’ Coincidentally, I was sleeping there. Dany: So it was Ta An who said that? Saren: Yes. Ta [An] said that. Then Bang Aun approached me saying, ‘Ren’s taking him to dispose of him out back’ But it was already dark.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A107, EN 01059299 [“Q: Who decided who was to be taken to the upper echelon? A: Ta An did, based on the list I generated. The list I prepared also mentioned backgrounds, ranks, and duties of those people. The first list he sent back to make arrests was of the most important people. The next list was of those whose rank was lower. The list that Ta An sent back was enclosed with his annotations that this or that person could be killed at district level, or had to be sent to Sector level.”].
- 163 **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A75-77, EN 01364062-63 [“I did see one event involving the pregnant wife of someone in the sector military, her husband, was arrested. The wife of this person in the military kept coming often to ask Ta An about her husband. Ta An ordered his military to take [her] to be killed and to cut her stomach open. Q: Was this event at Wat Ta Meak Pagoda or somewhere else? A: At the sector office, but in the paddy fields out back. Q: So the person who killed that lady was Run. Is that correct? A: I do not know who the killer was. Someone came to tell me about this. I only knew that she had already been taken to be killed.”].
- 164 **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A30-40, EN 01224087-88 [“Q: When they were transported from the Sector Office to Kor Security Office did the transported people walk freely? A: They were called and placed in trucks and told that they would go to study or to attend meetings like that. Upon arriving at Kor Security Office they were called one by one to go inside room and then tied up. [...] shortly afterwards they were taken to be executed right away that night or the following night. Q: Who ordered the killings of those people? A: The orders came from Sector Chairman. [...] His name was Ta An. Q: As for you personally were you present when Ta An issued the orders to kill those prisoners? A: I was there personally when Ta An ordered the military to tell security. [...] Q: Did Ta An ever go to that Security Office? A: He did. Q: Did you go with him? A: Yes. I went. Q: What did Ta An go there for? A: He wanted to know whether his orders were fully implemented or not. That was all he wanted to know.”].
- 165 **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A24, EN 01088627 [“In April 1978, and after the purge of the Eastern Zone cadres, I saw Comrade May, Ta An’s right-hand man who was responsible for arresting people, riding a motorbike in front of two trucks. The first one was a Jeep A2, which Ta An was in, and the second truck was a Chinese truck which had about 20 Eastern Zone prisoners in it.”].
- 166 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A14, EN 01063608-09 [“After I delegated the work to Si, my deputy chairman. I was not interested and did not follow up to look at where at Tuol Beng those Cham people were taken to be killed. Si just reported to me that the orders had been carried out, and I reported to the Sector level accordingly.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A58-59, EN 01374648 [“Q: Did you know if Ta An or Ta Aun received a report from all those

security offices about the process of the killings at those offices? A: I went to collect those reports. He ordered me, 'Son, you go to Kor to collect the documents.' I brought the documents to [Ao An]. He said, 'Messenger, you go to Kor Security Office.' Then I rode on the motorbike with him. The documents [were] sealed in the envelope. Q: Did you know what information was in that envelope? A: I only knew that it was about security. I did not know what information it was. However, it was nothing but the report of the killings. I was with him, next to him whilst he was eating rice. He said, 'Several people have already been taken to attend the study sessions. Soon our plan would be achieved.']

167 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A160-161, EN 01331734 ["Q: Did Ngov come to make any contact with the sector chairperson? A: I very often saw him coming in and out of the sector office. He came there to meet Ta An. Q: Did Ngov have any contact with Aun? A: Sometimes, I saw him standing and talking with *bang* Aun."]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A87, EN 01167900 ["I saw Ta Ngauv drive his car to Ta An's office once every five days or once every week. I know this because when I was on guard outside my Commerce Office, along the way to the Sector Office, I saw Ta Ngauv drive his vehicle to the Sector Office."]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A113, EN 01364069 ["I did see [Ngauv] come to the sector, because he sometimes came to meet Ta An, Bang Aun and whoever."].

168 **D219/855** Nhem Chen Written Record Interview, 27 October 2016, A42, EN 01374646 ["After that they would be loaded onto the trucks and sent for execution at Phnom Pros Phnom Srei. Those people must have been killed as they were never seen again. Only their clothes and belongings would be returned and stored at the Sector Office."].

169 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A59, EN 01374648 ["[Ao An] said, 'Several people have already been taken to attend the study sessions. Soon our plan would be achieved.'"].

170 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A67, EN 01179830 ["Q: Do you know how Ta An went to inspect people in districts? A: He was in overall charge of everything in the sector. Therefore, he went to cooperatives, villages, and districts to see which cooperatives performed the best."]; **D219/802** Hong Heng Written Record of Interview, 21 July 2016, A31, EN 01331757 [the witness worked in the Sector Logistics Office, near Ao An's Sector Office. "Q: Did you see Ta An everyday? A: I never saw him during the day, I only saw him at night, when he returned."]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A30-31 and A35, EN 0111974-75 ["Q: Have you ever seen Ta An during your work at Prey Totung? A: I saw him being driven in a car every day. [...] He was driven in an American Jeep every day to attend meetings at various districts. [...] I am not sure which districts he travelled to, because sometimes I saw him being driven to the east, and sometimes to the west."]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A136, EN 01167912 ["Q: In your previous interview, you stated that Ta An travelled both east and west to other districts. How do you know that Ta An travelled to various other districts? A: I saw him drive to the west. Sometimes, he went with his messenger, and sometimes he went with his wife and children. [...] On one occasion, I was told that Ta An went down to help transplant rice seedlings in Trapeang Touk Cooperative with his messengers and family. [...] It is only my assumption that when he left the area by vehicle, he went to various other districts."]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A7, EN 00966998 ["I met Ta An only two times. I first met him in Angkuonh Dei Village, when he was coming to visit the newly built communal kitchen. Later I saw him in Prey Chhor, when I was travelling to Kang Meas District."].

171 **D219/802** Hong Heng Written Record of Interview, 21 July 2016, A61, EN 01331761 ["They did come to meetings. On whatever day they came for a meeting, they meeting would they attended would be at Ta An's house."]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A54, EN 01059871 ["Q: When Ta An called the members of the Sector Committee like Prak Yut and Sim to a meeting, did you ever have any opportunity to be nearby or see them holding meetings? What did you hear? And where did they meet? A: I saw them, but I do not know what they met about. I heard them as well, but I did not understand what they were discussing. They met in a house."]; **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A103-104, EN 01434536 ["The people on the permanent committee included Ta An, Sim, and Phal alias Phim. Phal was Batheay District secretary; Aun did not attend these meetings. There were three types of meetings: the permanent committee meetings, the Party member meetings and the general meetings. Q: Who attended the Party member meetings? A: The Party member meetings were attended by Ta An, Aun, Hoeun and the district secretaries."]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September

- 2013, A13, EN 00977333 ["Ta An, who was Chairman of Sector 41, also visited that district [Kampong Siem]. He met with Prak Yut, but I did not dare to go near them to listen to their discussions."].
- 172 **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A102, EN 01402235 ["There was no division between the military structure and the sector. When there were sector level meetings at the sector office, they all attended."].
- 173 **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A76, EN 01059875 ["Q: Did he ever go to work in Sectors 42 and 43? A: Yes, he did. He went to meet Ta Sim. Ta Sim was in Sector 43 after they removed Ta Phen."]; **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366591 ["For Sector 43, [Ao An] went to the Sector only to Ta Sim's place."].
- 174 **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A75, EN 01059875 ["He went [to Baray District] frequently. Baray District was under the administration of Sector 42."]; **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366589-91 ["I met Ta Poch. I knew him when I drove Ta An to Baray district. [...] Dany: Hey! Did Ta An and Ta Poch often contact each other? Pon: He came. Ta An came to see Ta Poch. Dany: He came to see Ta An but they were in different sectors? Pon: Yes. Different sectors. Andy: Not Sector 41. Pon: No. It's not. Andy: To what sector did Ta Poch belong? Pon: Ta Poch worked as Baray district committee in Sector 42. [...] The sectors were different. But, Ta An was the Zone deputy at that time. [...] So the Zone deputy could travel to sectors and anywhere he wanted."].
- 175 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A21, EN 01063610 ["Q: Were those orders related to the arrests of Cham people to be killed? A: Yes, it was the order to make arrests and smash at the same time, but we carried out execution of all the Cham people after we had already arrested people of other elements."]. See also **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.14.17-09.17.03, EN 01441015 ["Allow me to answer your question on the issue of purging the Cham. It did not start yet when I arrived, so it happened at around late -- at a later part of that year."].
- 176 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A12-14, EN 01063608-09 ["for example, all Cham people were arrested without any reason. I did not support the arrests of Cham people, but I had an obligation to follow the upper echelon's orders. [...] I attended a meeting at the Sector level which decided arrests of Cham people. I also knew that Cham people were arrested after that meeting. [...] [W]e had a meeting at the Sector level, and the Sector level gave an order to smash Cham people. I was the district chief, and I received that order. [...] After I delegated the work to Si, my deputy chairman, I was not interested and did not follow up to look at where at Tuol Beng those Cham people were taken to be killed. Si just reported to me that the orders had been carried out, and I reported to the Sector level accordingly."]; **D117/73** Prak Yut Written Record of Interview, 27 October 2013, A4, A12, and A15, EN 01056238 and EN 01056240 ["One day, Ta An came to meet me, and gossiped to me that the Centre Committee had begun to arrest Cham people, and he ordered me to list the names of all Cham people in my district. I did not at all know why I was ordered to list the names and seek to arrest Cham people. I delegated this task to my deputy named Nan. [...] In fact, I received orders from the Sector Committee to identify, for example, former Lon Nol soldiers and Cham people in my district. Then, I delegated this task to my deputies, namely, Nan and Sy. After they listed the names of those people, I sent the names to the Sector level. [...] Actually, I received orders from Ta An, but I am not sure if Ta An initiated the orders or he received the orders from the upper level, or what."]; **D117/72** Prak Yut Written Record of Interview, 21 June 2013, A6, EN 01056235 ["Grandfather An did not tell me any reason. He just told me to target Cham people and former Lon Nol soldiers and arrested them."]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A48, EN 01056228 ["During a monthly meeting, Grandfather An ordered me to identify Cham people and Lon Nol soldiers in each commune."].
- 177 **D219/484** Prak Yut Written Record of Interview, 21 August 2015, A8-9, EN 01151270-71 ["I would like to clarify that I received orders from the sector level to arrest and kill all of those Cham. The orders I received were very clear about killing those Cham. [...] After the killings of the Cham people were completed, I received a report from my or the militia chief about the number of Cham they had killed. Then I sent that report to Ta An, who was at the sector level. [...] I would like to clarify once again that the orders I received were very clear: they stated that we must kill all the Cham."]. See also **D111/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A44, EN 01056219 ["Q: Besides the arrests of those commune chiefs, do you recall if Grandfather An ordered the arrests of other people? A: Yes, I received an order from Grandfather An to collect Cham people and Lon Nol soldiers. I did not know what happened to them eventually."]. See also **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A100, EN 01059298 ["Usually the orders

were from Sector Military to District Military, but if Phen needed arrests and could not find those people, he would request assistance from Sector Military, and that was when Ta An ordered Prak Yut directly. Sometimes Ta An took a vehicle to meet Prak Yut personally, and sometimes he sent her a letter. Regarding the arrests of the Cham, former Lon Nol soldiers, and former village and commune chiefs, that was a special case. That was why Ta An gave a direct order to Prak Yut.”].

178 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.40.10-14.43.10, EN 01431666 [“Regarding the question they asked me about the killings in my district, I would like to clarify to all of you that concerning this issue, I covered from the first to the second point in my talk. I told that I was not involving myself in the killings that it came from the order from the upper echelon to me. For my side, I had deputies who I managed them to do. I did not carry out the order myself. The order came from Ta An. I tell the truth that I was not involved in the killing. I simply relayed the order to my subordinates and sometimes I knew about the implementation and sometimes I did not know.”]. See also **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.22.59-09.25.42, EN 01441018 [“I was chief of the entire Kampong Siem district, and on the issue of purging the Cham people, I, myself, alone, did not have the discretion to carry out the purge without the order from the upper echelon. Despite the fact that I had the capacity of taking charge of the entire district, I, myself, did not have the authority to make any arbitrary arrests without allowing the upper echelon know about this. In fact, I only carried out the orders from the upper echelon. Q: I understand that you were obliged to carry out the order that you received. My question is, the order you received from the sector secretary, was the order to arrest and kill all the Cham, or was the order for you to determine which Cham people would be arrested and killed? A: I received an order either to smash or to kill the people. I, myself, did not involve in the smashing of the Cham people directly.”].

179 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.43.10-14.47.13, EN 01431667-68 [“There was an order from the sector level to us to purge the Cham. And I, myself, was also wondering why the Cham were wanted to be purged. [...] And regarding the Cham people, I myself was also wondering why the Cham -- the name of the Cham people were wanted to be purged. But the order came from the upper echelon, so I simply implemented it.”].

180 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.47.13-14.49.42, EN 01431668 [“But when we calculated the total number, I told him that I knew only the total number but I did not know how many Cham people living in each village. So he told me that the total number 1,600 Cham people from Trean commune would be purged.”]. See also **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.47.13-14.49.42, EN 01431669 [“During the purge, I only knew that Cham people had been taken away and killed. I was told by him, based on the instructions from the upper echelon.”].

181 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.49.42-14.50.24, EN 01431669 [“The upper echelon instructed me to identify all Cham people within that commune.”] (*emphasis added*).

182 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 15.50.42-15.55.03, EN 01431690 [“The meeting with Ta An happened at his place in Sector 41, and the decision regarding the treatment of the Cham, I did not know where Ta An received that decision from. He told us during the meeting, but regarding the decision of the purge toward the Cham people, I simply followed the order because he was my superior. The meeting took place at his location. So that’s my short answer. Q: When you said the meeting took place at his place, are you referring to the sector office and, if so, where was the sector office located? A: The sector office was located in Prey Totueng. Q: And Prey Totueng, was that in Prey Chhor district? A: Yes, it was in Prey Chhor District.”].

183 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 15.52.45-15.56.42, EN 01431691 [“ Q: [...] Who were the other district secretaries or what districts did they represent? A: From Cheung Prey district, Batheay district, Kang Meas district and Prey Chhor district and Kampong Siem district. My apology, so all together there were five districts. Q: This may have just been translation. Was one of the five districts Kang Meas district? A: Yes, it was Kang Meas district.”]; **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.29.22-09.31.43, EN 01441020 [“Referring to the meeting convened by the sector where all the 6 district heads were called to attend, indeed, I attended the meeting. And, of course, the matter happened a long time ago, so sometimes my recollection is not that accurate. However, what you have raised actually refreshed my memory. So indeed, we all attended that meeting, and I cannot recall the details about this only until you mentioned it, it clicked my memory.”].

184 **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A30, EN 01152376.

- 185 **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A22, EN 01076946 ["During the dry season in late 1977, I heard Prak Yuth tell Rom to check to see if any Cham remained or not, and if any Cham remained, Rom had to report that to Prak Yuth."].
- 186 **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A11, EN 00966999 ["All the Cham Muslims in Kampong Siem District were also arrested and executed right in the district. No Cham Muslim was spared except for Phea, who was defended by Prak Yut."]. *See also* **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A20, EN 01076946 ["The Cham were taken to be killed at the same time with the Lon Nol soldiers and officials. [...] When I came to work here, there were no Cham left at all."]. *See also* **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366655 ["For example, in the Cham village which was west of my house, all the Cham people disappeared. There remained only Khmer people. Where were the Cham people? [...] When I returned back to the village, I asked the people in Cham village where the Cham people were. They were killed since that time. That was how I knew. [...] I heard the villagers say that they were killed *en masse* when the Southwest Zone cadres came."]; **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A63-66, EN 01373689 ["There was a Cham Village named Ta Yeut Village or Kampong Svay Village located next to my village. After the Khmer Rouge war ended, we returned home and saw that this village was full of Khmer people. I asked people to find out where Cham had gone. They said Pol Pot took them to be killed. Thus, I assume that those Cham were taken to be killed, because [no] Cham was left in the village. Later, there were Cham who came to live in the village. Q: Who was responsible for killing Cham? A: I don't know. I heard only that it was Pol Pot. I was not there at that time. [...] Q: Did the disappearance of Cham from the village happen before or after the arrival of Southwest Zone cadres? A: I don't know. I was not in the village. But I think that the Southwest Zone cadres killed them because no one took those people to be killed before they arrived."]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.57.17-14.59.16, EN 01438504 ["Q: [...] Can you tell us, generally, were there any Cham people in Kampong Siem district at the time you arrived there after moving from the Southwest Zone? A: Yes, there were. They lived along the riverbank. Q: And can you tell us just generally what happened to them during the time that you were in Kampong Siem district? A: I did not know what happened to them, but I heard that they were purged."].
- 187 **D219/792.1.6** Alexander Hinton, T. 14 March 2016, 14.02.58-14.03.34, EN 01217316 ["In addition I interviewed some local cadre, including someone who worked at Rom's office. And he is the one who in the book talks about getting the order to take ethnic Vietnamese and Chams."]; **D219/792.1.7** Alexander Hinton, T. 15 March 2016, 09.39.38-09.44.08, EN 01218212-14 [the expert testified to interviewing Khmer Rouge cadre Teap who had worked at the sub-district office in Krala and had become aware of a letter from Prak Yut to arrest all Cham to smash them]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431596 ["Teap, a cadre who worked at Rom's subdistrict office, described a letter the office had received from Grandmother Yit's district headquarters in mid 1977."].
- 188 **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431596.
- 189 **D117/43** Sbond Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A8, EN 01034899 ["I used to see the arrests of about 30 ethnic Cham each time until no ethnic Cham remained around the end of 1977."].
- 190 **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A105, EN 01098560 ["An elder woman told me that the Cham people would not be spared. She told me to take this Cham woman named Phea to live with me. She was in tears while telling me this. The Cham people were seriously mistreated during that time."].
- 191 *See* para. 391.
- 192 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.40.10-14.43.10, EN 01431667 ["And after people at the lower levels would carry out the order they reported to me that now those people have already been purged and then I reported back to Ta An. So I was simply a person in the middle which relayed the order from the upper level down to the lower level and from the lower level up to the upper level."]; **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.14.17-09.17.03, EN 01441015 ["What I did was to draw up a list and submitted it to Ta An. Here I refer to the list of names of the Cham people. And after I drew up that list, I made a report to him. And that happened toward the later part of the year."].
- 193 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.49.16-09.55.40, EN 01441027-28 ["After we carried out our instructions, in fact, Si made a report to me, and I further relayed the report to the sector secretary. That is how it worked. [...] I made the reports to be sent to the sector level. There were no telegrams used. In fact, messengers rode bicycles to deliver the report to him."].

- ¹⁹⁴ **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A55 and A106, EN 01059285-86 and EN 01052999 ["Q: After all those whose names were on the list had disappeared, did Prak Yut then report to Ta An or not? A: I heard from Phen that he had reported to Prak Yut, and then Prak Yut reported to Ta An on her own. He said this only in reference to the 300 people whose names were on the list. [...] Q: Did they report the killings to Ta An? A: Yes, they followed his orders, so they had to report back to him after they carried out the orders. Ni reported back to him verbally or in writing via Sector Military. Sometimes, they detailed the names of those killed, and sometimes they wrote only the number. They wrote names of those killed, and they also detailed ethnicity or composition. I heard this from Ni."]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.07.35-15.09.00, EN 01438508 ["Q: And how did you learn that Prak Yut had taken this list to the sector level? A: Because Khom told me that Prak Yut sent the names to Ta An."].
- ¹⁹⁵ **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A58, EN 01059286-87 ["Q: Did you know if [an] ethnic Cham name lists like the one in Kampong Siem District were compiled in other districts? A: To my knowledge, others were also compiled. After I submitted the name list I had written up to Prak Yut, they called me to attend a meeting chaired by Ta An in Prey Totueng. At the time, persons responsible for lists and documentation in each district were summoned to take part in that meeting. He explained points to be recorded and emphasized the composition of the people, for example, Cham, Chinese, Yuon, former first and second lieutenants and so on ... I did not talk with others about the list I had developed previously. We just said to one another, 'We will be busy with another list.'"]; **D219/702.1.87** You Vann T. 14 January 2016, 15.19.48-15.28.23, EN 01194253-56. Pov Sarom alias Rom corroborates You Vann's account that a second set of lists was required to be prepared: **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A66, EN 01098557 ["Q: How often was this list prepared? A: I prepared these lists twice. After I left the district, Uncle Nan asked me to prepare a list. Two or three months later he asked me to prepare a second list. That was the last list I was asked to prepare before I left the district in August 1978. I was there for seven months."].
- ¹⁹⁶ **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.21.40-15.24.56, EN 01438513-14 ["Q: [...] focusing on the meeting rather than on the list, can you tell us who other than yourself attended this meeting? In other words who were the persons responsible for lists and documentation that you refer to? A: I could not tell you because I did not know those people because those people were recruited from each district. Q: So in other words, you are saying it wasn't just people from Kampong Siem district. It was people from the other districts in Sector 41; is that correct? A: Yes, that is correct. Q: Do you know whether that included people from Kang Meas district? A: Yes, Kang Meas district was also within Sector 41 and, thus, it was within the authority of Ta An."]; 15.32.34-15.34.53, EN 01438517 ["They selected all the commune chiefs within the sector to attend that meeting and then that announcement was made during that meeting."].
- ¹⁹⁷ **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A102, EN 01059298 ["As I said previously, they planned the preparation of the next lists by classifying the backgrounds as before. We met with Ta An, as I said before, but we did not assemble new lists due to the arrival of the Vietnamese. During that meeting, Ta An said we had to go to villages directly, compile the names, and make the list."]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.25.57-15.28.23, EN 01438515 ["Q: [...] Do you know why you were asked to go to the villages directly this time rather than relying on lists provided by the village chiefs, as you had previously? A: Because they did not believe thus they wanted us to go to the villages directly to record who were bad people and good people."].
- ¹⁹⁸ **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A58, EN 01059286-87; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.24.56-15.28.23, EN 01438514-15 ["Q: And do you remember which categories of people were supposed to be included in this second list? A: They organized a meeting and they used a microphone and they instructed us to purge the people. But we did not purge the people yet because the lists were not generated yet because of the arrival of the Vietnamese. Q: Who was it who instructed you to purge the people using a microphone at the meeting? A: It was Ta An and Ta Mok. Q: And what people were they referring to, to be purged? A: Those people who were linked to different ethnicities and affiliations."].
- ¹⁹⁹ **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.25.57-15.28.23, EN 01438515 ["But we did not purge the people yet because the lists were not generated yet because of the arrival of the Vietnamese."].
- ²⁰⁰ **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A47, EN 01056219.
- ²⁰¹ **D219/484** Prak Yut Written Record of Interview, 21 August 2015, A8, EN 01151270 ["Q: Did you know that those Cham were arrested and killed? A: Yes. I would like to clarify that I received orders from the sector level to arrest and kill all of those Cham. The orders I received were very clear about killing those Cham."].

- 202 See, e.g., **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.40.10-14.43.10, EN 01431666-67 ["I told that I was not involving myself in the killings that it came from the order from the upper echelon to me. For my side, I had deputies who I managed them to do. I did not carry out the order myself. The order came from Ta An. I tell the truth that I was not involved in the killing. I simply relayed the order to my subordinates and sometimes I knew about the implementation and sometimes I did not know. I did not fully grasp the situation in the district. And one more thing I would like to tell you that as a woman, what happened at the lower level, sometimes I was not aware of this because they did not report to me. But I am happy that you asked so that I can tell the truth. What I told you does not mean that I tried to get myself free from this, but I simply told you the truth. I knew, I knew Ta An gave the order but I simply relayed the orders. I never did it myself."].
- 203 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.29.22-09.31.43, EN 01441020-21 ["As for all the Cham people in Kampong Siem district, despite the order from the upper echelon and upon my examination of the situation, I had to distinguish who were good and who were bad or who opposed and who did not. So before the arrests were carried out, I had to make sure only bad elements were arrested, and not every Cham was arrested."], 09.33.53-09.34.53, EN 01441021-22 ["Regarding the arrest of Cham people, whether we need to kill them or not, it -- it's involved sector committee and there where people from the Zone committee and Uncle An was close to the Zone. When I reported, I reported that some Cham people needed to be smashed and some who were good elements needed to be kept. So since I was in my position, the killings of Cham people did take place in Kampong Siem district and there were arrests and executions but it doesn't mean that the killing took place for all Cham. Those who were good, did not oppose or not sabotage in the district, were spared. So we purge only the bad elements that caused problem."], **D219/792.1.2** Prak Yut, T. 20 January 2016, 09.13.48-09.15.44, EN 01438609-10 ["Regarding the Cham people, the good and the bad elements, among those Cham people, some of them were considered good elements. This meant that the good elements did not cause any troubles within the commune. They did not oppose or they did not cause any conflict. On the other hand, the bad elements caused troubles in the villages and the commune, namely, those who opposed or those who protested against the village chief or the commune chief or those who disliked *Angkar* or disliked the village chief or a commune chief, although it was not a life and death conflict, they were considered bad elements because they expressed their opposition and they were considered difficult. However, this does not mean that those people who caused conflict had to be arrested. What I mean is that, we had difficulty dealing with those people within the communes. Villagers were living mixed together, and that caused difficulty."].
- 204 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.43.10-14.47.13, EN 01431667-68 ["It was in 1977. There was an order from the sector level to us to purge the Cham. And I, myself, was also wondering why the Cham were wanted to be purged. And I was not sure how many Cham people living in my district. So I told them that I was -- I did not grab the exact number of people living in Kampong Siem District. [...] And regarding the Cham people, I myself was also wondering why the Cham -- the name of the Cham people were wanted to be purged. But the order came from the upper echelon so I simply implemented it."]. See also **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.36.30-09.39.03, EN 01441022-23 ["I, myself, was also doubtful why the upper echelon instructed us to purge specifically the Cham people. I was reluctant. When I received and saw the letter from the upper echelon, I was doubtful, but I still needed to follow the order."], **D219/792.1** Prak Yut, T. 20 January 2016, 09.28.20-09.31.12, EN 01197315 ["Q: Do you know why the people who were arrested -- the Cham people who were arrested, do you know why they were arrested? A: No, I did not know the reasons for the arrest. I was not really sure why the Cham people were arrested, and that was the affairs decided by the upper echelon."].
- 205 See II. Ao An's Acts, Conduct, Role, and Responsibility – 4. Ao An's Conduct of the Purge in the Central Zone - The Beginning of the Purge Against Cadres (paras 19-25) and The Purge of Ordinary Civilians (paras 26-35).
- 206 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.47.13-14.50.24, EN 01431668 ["So he told me that the total number 1,600 Cham people from Trean commune would be purged. [...] The upper echelon instructed me to identify all Cham people within that commune."].
- 207 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.25.42-09.29.22, EN 01441019 ["Q: Let me read to you an excerpt from your interview, E319/33.3.8, answer number 8. You testified, quote: 'I would like to clarify that I received orders from the sector level to arrest and kill all of those Cham. The orders I received were very clear about killing those Cham.' And continuing in the next response, answer 9, quote: 'The orders I received were very clear. They stated that we must kill all the Cham. I had no choice other than to carry out the

orders.’ End of quote. Madam Witness, the order you received to arrest and kill all the Cham, was that one that was -- did the sector secretary only give that order to your district, or did he give it to all the districts in Sector 41? A: Allow me to clarify the order coming down from the sector level. I was in Kampong Siem district, and we received such an order.”].

D219/702.1.95 Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.39.03-09.49.16, EN 01441023-26 [describing her efforts to save Phea and concluding “And allow me to say that because I raised her and I decided to keep her, and is now my in-law, she’s still alive till today. And that is the truth because I thought of her and I pitied her. [...] Q: [...] Is it correct that sector secretary An made an exception for Pheap because of your relationship with her, but for other Cham, you were required to identify and arrest them? Is that correct? A: I knew that was not a proper act to do because I could not save all the Cham people within the district. However, that’s what I did. [...] At that time, I had a pity for Pheap, and her life was spared. However, no other Cham people were spared, nor did I ask to spare any other Cham to Ta An. And this does not mean that I intended to kill those Cham people, but I did not think of other Cham people at that time. My mind was about Pheap, and not about other Cham people.”].

D117/27 Deu Ran alias Phea Written Record of Interview, 26 September 2013, A9-10, EN 00977415 [“At that time, I heard Prak Yut talking to some people whose ranks were similar to hers, saying that she had received a letter from the upper level ordering her to arrest me because I was Cham. But at that time Prak Yut did not tell me. About one month later, she called and told me that I had only two choices-first, being sent to jail in Battambang, or second, being killed there. [...] That letter was sent from the sector level, and only my name was mentioned: everyone knew I was Cham.”].

D219/284 Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A105, EN 01098560 [“An elder woman told me that the Cham people would not be spared. She told me to take this Cham woman named Phea to live with me. She was in tears while telling me this. The Cham people were seriously mistreated during that time.”].

D219/702.1.95 Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.47.48-09.49.16, EN 01441026.

See VI. Crimes and Crime Sites - F. Wat Batheay Security Centre.

D117/26 Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A28, EN 00977336 [“He told me that thousands of people had been arrested in the Central Zone, in particular between 1977 and 1979. He told me that thousands of people had been arrested and killed in Kampong Siem District, and that the orders had been given from the upper level to the zone level, then to sector and district levels.”].

D219/504 Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A27-28 and A159, EN 01167888 and EN 01167916 [“[Ao An] spoke about marriage planning. They planned to raise new forces, to increase the population to 15 or 20 million in the next 15 or 20 years. Q: Did he explain why? A: He said that this was the Asian plan, referring to Pol Pot’s plan. [...] I want to speak more about the ‘forces in Asia’. Their plans were to increase the number of people aged between 15 and 20 to 20 million and to fight for and retake Prey Nokor and Khmer Surin by 2001. Ta An said this, but he said this only once.”].

D219/504 Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A138, EN 01167912 [“Q: Yesterday you said that during meetings, Ta An spoke about the plan to increase the population. How did he intend to achieve this goal? A: By marrying off workers from ministerial offices and cooperatives. He specifically mentioned this point.”].

D219/504 Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A139, EN 01167912 [“Q: Did he say what people should do after their marriage? A: He said that after their marriage, people should love each other as married couples and had to produce children. When their children turned two years old, the people had to send them to political schools.”]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.40.03-15.43.25, EN 01194262 confirming **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A80, EN 01059292 [“Prak Yut told me that Ta An, Sector Commander, announced the rule that those who had married had to sleep together. He said it was necessary to do that for national progress. I did not understand this.”].

D219/762 Saray Hean Written Record of Interview, 19 May 2016, A135-136, EN 01309809 [“Q: In the sector conference you attended with Ke Pok, did they discuss marriage? A: They did. Q: Can you please given an account of this topic, if you still remember? A: After [Ke Pauk finished talking] about digging canals, at the end he said we would arrange for the adult comrades to have families, to have children and grandchildren before it was too late. The age for marriage was between 20 - 30 years old. Many had remained single until that day, those over in transportation.”].

See the evidence cited in fn. 1553 below.

- 219 See the evidence cited in fn. 1574 below.
- 220 **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A35, EN 01059867-68 ["Q: Among the dam sites that he visited, did you ever drive him to Anlong Chrey Dam? A: Anlong Chrey? I do not remember Anlong Chrey. Anlong Chrey might have been located in Kampong Siem, I don't know. Oh! That was Skun. Now it is called Anlong Chrey. Before, they called it Prey Char Village, south of Skun. I have been to Prey Char. He always went to that dam. They called it the Sector Dam."].
- 221 See paras 279-280.
- 222 **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A18, EN 01116059 ["I remember [Ta An] saying that we had to work hard to finish the work we were assigned. Otherwise we would be considered the enemies. He also told us about the number of people joining in the construction of the dam in this sector. He said there were 20,000 people working on the dam construction."].
- 223 **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A18, 01076885 ["I often heard [Ta An] announce [...] the necessity of determining the identity of the enemy, such as former-government officers, capitalists, feudalists, and CIA and KGB agents as well."].
- 224 **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, EN 00184025 ["The party has a single firm organizational discipline"], art. 2(2)(B), EN 00184031-32 ["The duties of Party members [...] Internal duties [...] B. Respect Party organizational discipline unconditionally, with the highest awareness."].
- 225 **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, art. 4(1), EN 00184033 ["Each Party member, regardless of position, must absolutely respect and follow Party discipline. Respecting Party discipline and organization is respecting the Party political line, Party ideological principles and stances, Party organizational stances, and Party statutes."].
- 226 **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, art. 6(5), EN 00184037 ["At the designated times, lower echelon must report to upper echelon on the situation and work done. Also at each designated time, upper echelon must report to lower echelons regarding the general situation and regarding instructions which they must carry out."].
- 227 **D1.3.15.1** Craig Etcheson Written Record of Analysis, 18 July 2007, paras 58-73, EN 00142840; **D219/870** Ry Nhor Written Record of Interview, 10 November 2016, A49, EN 01373688 ["The sector secretary was in charge of only those in the sector, including the military. I did not know the sector structure. I knew only that Ta An had the highest position."]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A122, EN 01374653 ["[Ao An] was in charge of all sections, including the security of all the districts I have just described. He issued orders for all of those districts."]; **D193/61.1.3** Touch Chamroeun Written Record of Interview, 30 July 2015, 197, EN 01143009 ["Q: Did Ta An control both the military sector and the civil sector? A: Yes, he did. The military side had commanders and controllers of their own, but they were also under Ta An."].
- 228 **D219/870** Ry Nhor Written Record of Interview, 10 November 2016, A49, EN 01373688 ["The sector secretary was in charge of only those in the sector, including the military. I did not know the sector structure. I knew only that Ta An had the highest position."]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A122, EN 01374653 ["Q: Did you know if Ta An was responsible for security in Chamkar Leu? A: He was in charge of all sections, including the security of all the districts I have just described. He issued orders for all of those districts."]; **D193/61.1.3** Touch Chamroeun Written Record of Interview, 30 July 2015, A197, EN 01143009 ["Q: Did Ta An control both the military sector and the civil sector? A: Yes, he did. The military side had commanders and controllers of their own, but they were also under Ta An."]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A4, EN 01374642 ["He [Sok] received orders from Ta An of the Sector."]; **D219/802** Hong Heng Written Record of Interview, 21 July 2016, A56, EN 01331760 ["Sokh worked there at the sector office. [...] Sokh was military chairperson."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A54, EN 01059285 ["Did [Kampong Siem District deputy military chief] Phen attend Sector level meetings frequently? A: He rode his own motorbike to attend Sector level meetings two or three times a week, but I did not know with whom he went to meet. He received orders from the Sector Military. I was aware of this because he and I worked in the same office. After he returned from meetings, he chatted with me."], A96, EN 01059297 ["Phen went in and out of the Sector Military base continually"], A98, EN 01059297 ["Q: What were the duties of the Sector Military? A: They managed the work of the District Military. For example, if Ta An ordered people taken to be killed, Sector Military referred this order to District Military to conduct the arrests. After Phen came back from the Sector Military Office, he reported to Phon. Phon referred the report to Prak Yut. I heard this from Ni. In fact,

District Military personally conducted arrests. For example, they ordered the arrests of 10 people, so District Military went to various villages to arrest three or four people from this or that village and took them to the Tuol Beng Security Office. They arrested the exact number of people written on the list before they transported all of them by Sector vehicle from Tuol Beng Security Office. Sometimes they took those people to the Sector Military Office, but I did not know why. This was only what I had heard from Ni. Arrests were mostly conducted at night. District Military did not have vehicles, except motorbikes, but the Sector Military did. I did not know how often Sector Military ordered District Military to arrest people.”]. A106, EN 01059299 [“Q: Did they report the killings to Ta An? A: Yes, they followed his orders, so they had to report back to him after they carried out the orders. [Kampong Siem District military cadre] Ni reported back to him verbally or in writing via Sector Military. Sometimes, they detailed the names of those killed, and sometimes they wrote only the number. They wrote names of those killed, and they also detailed ethnicity or composition. I heard this from Ni.”].

229 **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, art. 7(3), EN 00184038 [“During the time between one Sector or City Conference to another, the highest operational organization for that Sector or City is the Sector or City Committee.”], art. 16(2)-(3), EN 00184042-43 [“The tasks of the Sector-City Committee are: [...] 2. Constantly and tightly grasp the popular masses in the unions and cooperatives and in the Revolutionary Army within its Sector-City framework politically, ideologically, and organizationally [...] 3. Constantly and tightly grasp the District organizations, the Branch organizations, the cadres, and Party members along with all the core organizations of the Sector in regards to personal histories, politically, ideologically, and organizationally”].

230 **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, art. 16(4), EN 00184042-43 [“The tasks of the Sector-City Committee are: [...] administer discipline in the Sector-City framework”].

231 **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, art. 13(4), EN 00184041-42 [“The tasks of the District Committee are: [...] 4. [...] maintaining a system of reporting to upper echelon on the situation and work of the district.”].

232 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.12.13-14.13.30, EN 01438493 [“Q: And who was the chief of Kampong Siem district? A: It was Prak Yut.”]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A19, EN 01059865 [“Q: Do you remember if Yut was Secretary in charge of Kampong Siem District? A: Yes.”]; **D117/43** Sbond Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A4-5, EN 01034899 [“The Southwest cadres came to replace the previous cadres in 1977, around May [...] Yeay Prak Yut was on the committee of Kampong Siem District”]; **D117/45** Thou Sokheng Written Record of Interview, 9 May 2014, A4, EN 01031702 [“Yeay Prak Yut who was on the committee of Kampong Siem District”]; **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366569 [“Yeay Yuth came first, then Ta Sy and then Ta Chea.”].

233 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025315 [“Kan was in charge of Kang Meas district”]; **D219/870** Ry Nhor Written Record of Interview, 10 November 2016, A6, EN 01373685 [“Kan was a district secretary”]. See also **D219/813.1.4** Ry Nhor DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366629-30 [“When [Taing and Sreng] were taken away, Yeay Rom was in charge of Kang Meas District. [...] She worked about five to six months; the Southwest Zone cadres arrived. [...] A Kan was appointed as deputy chief of the district [...] After three months, she was arrested [...] Kan took complete control.”]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A20, EN 01059865 [“Q: Do you remember the name of Kang Meas District Committee? A: That person’s name was Kan”]; **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366568-69 [“Dany: He [Kan] came to oversee Kang Meas? Pon: Yes! But, Kan was picked from the military. [...] It was more likely that he was picked from the military because mostly soldiers were placed to be in charge. [...] Dany: So, Kan was Kang Meas district’s Secretary? Pon: Yes.”]; **D219/324** Chin Tip Written Record of Interview, 19 May 2015, A1, EN 01113701 [“From 1976, Kan, who came from the Southwest Zone, was promoted to be the district secretary replacing Sun.”]; **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 4 August 2014, A2, EN 01044605 [“I remember that Kan was Kang Meas District Secretary then”]; **D219/602** Nib Kimheng Written Record of Interview, 16 November 2015, A20, EN 01185783 [“There was a Kan who was District Committee. Everyone knew his name because he was in charge of the entire district. I worked in a different section from him.”].

234 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025314 [“[Sim] was in charge of the whole Prey Chhor alone.”]; **D117/18** Pech Chim Written Record of Interview, 28 February 2013, EN 00903206 [“Sim was [...] in charge of Prey Chhor district”]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014,

A15, EN 01059864 ["Ta Sim was Prey Chhor District Committee, and he worked closely with the province too."]; **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A31, EN 01067814 ["Sim was the Prey Chhor District Secretary"]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335722-23 ["Dany: What about over in Prey Chhor, who was it over in Prey Chhor? Ngov: Prey Chhor was Ta Sim."]; EN 01335721 ["Dany: Ta An was Sector 41 Com, is that right? Ngov: Yes. Dany: Who was his deputy? Ngov: The deputy was Ta Sim."]; **D93** Khun Saret Written Record of Interview, 16 September 2011, EN 00746820 ["[Sim] served as chief of the District Office - the District Chief."].

235 **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A21, EN 01059865 ["Phim (his name during the war, he was later called Phal) was Batheay District Secretary (He died in Chamkar Leu)."]; **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366571 ["Phim was in Batheay district. [...] He was a soldier in the army."]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A81, EN 01224111 ["The Batheay District Committee was Ta Phim."]; **D219/813.1.4** Ry Nhor DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366641 ["The sector deputy chief was in Batheay District. Batheay District chief was Phim. Later, when So Yan alias Phim in the East Zone was arrested, he changed his name to Comrade Phal."]; **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A25-26, EN 01067813 [at the Sector Security Office the witness "made a record of data in order to report to Aun, the Sector Office Chairman [...]. After receiving information from me, Aun reported to the Sector Committee (some of its members were District Committees, for example, Sim and Phal, the Bantheay District Committee). Q: Do you recall who were on the Sector Committee with Grandfather An? A: I only recall Sim and Phal. As for Prak Yuth, she had been transferred to Sector 41."]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309870 ["The Batheay District Com at that time [was] Bang Pheum"]; **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A45, EN 01057786-87 ["Q: When did the arrest of Ta Sao take place in relation to the arrival of Phim? A: As I remember, they arrested Ta Sao between a fortnight and one month after Phim arrived, and only after Phim had learned the work in the district."]; **D91** Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746986 ["Q: Who was the district chief at the time? A: The district chief [was] named Phim."]; **D219/80** Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A4, EN 01067782 ["the new District [Batheay District] Secretary was Phim"].

236 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025315 ["[Mon] was in charge of Cheung Prey district."]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A81, EN 01224111 ["The Cheung Prey District Committee was Ta Mon."]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A21, EN 01059865 ["Mon was Cheung Prey District Secretary"]; **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A31, EN 01067814 ["Mon was the Cheung Prey District Secretary"]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335723 ["Dany: And Choeng Prey? Ngov: Mon."]; **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A7, EN 01116057 ["I recall a person by the name of Ta Sao who was on the Cheung Prey District Committee. He was later replaced by Mon who was a cadre from the Southwest Zone."].

237 **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366555 ["Dany: So what was Bong Aun tasked to do once he arrived at the Sector? Pon: He undertook to manage the Sector Office. First Ta Am was the Chairman and then Bong Aun. He was after Ta Am. Dany: So, first? Pon: Ta Am. Dany: Was Ta Am the Office Chief? Pon: Yes! Bong Aun came after Ta Am."]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335724 ["Dany: Did you hear that Ta Aim was arrested, or not? Ngov: Yes. Dany: Since you used to work with him, did you know when he was arrested the reasons they arrested him? Ngov: We didn't know, because all such matters were secret matters. Once he was arrested, it became known that the arrest, they spoke of the arrest talking only about betraying the Party. Regarding by what sort of activities, that was something imperceptible to us."]; **D117/24** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A11, EN 00966963 ["Prak Yut's husband who had come with us from Kampot to Kampong Cham went to work at Prey Totueng with Ta An."]; **D219/234.1.2** Prak Yut DC-Cam Statement, 13 August 2013, EN 01064282 ["Dany: The rest did not work, even your husband who had already been removed? Yut: He held no position. He slept idly. Dany: It means that he did nothing at the office or cooperative or field? Yut: They had him work as Office Chairman. Dany: Of the district? Yut: District Office Chairman. Dany: Sector Office or District Office? Yut: It was in the Sector. They only announced that we would be assigned to stay at the Sector but we did not know much what to do."].

- 238 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A140, EN 01179841 [“Aun was Ta An’s deputy.”]; **D219/802** Hong Heng Written Record of Interview, 21 July 2016, A56, EN 01331760 [“Aun and Sokh worked there at the sector office. They were all from a Zone to the west. Aun was office chairperson and Sokh was military chairperson.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A29, EN 01111974 [“Ta Aun was both head of the sector office and head of sector commerce, whilst Ta An was the Sector Secretary.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A61, EN 01331721 [“Q: Please clarify this point. Please tell us the names of the Sector Chairperson and all the members of the Sector Com. A: The chairperson’s name was Ta An. And Aun was Office Chairperson, put in charge by the Sector Com as next in line after Ta An.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309862-63 [“The Sector Chairperson was called Bang Aun. I even know where his family home was. [...] Next came Aun, who was in charge of the Office. [...] Like with mobile units, where they were going to work and the like, that was the Office Chairperson, and it was with the Office Chairperson that I went around.”]; **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366555 [“Dany: So what was Bong Aun tasked to do once he arrived at the Sector? Pon: He undertook to manage the Sector Office. First, Ta Aun was the Chairman and then Bong Aun. He was after Ta An.”]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335726 [“Dany: Your wife was in the Kang Meas Office. You were in the Sector Office. Who was promoted to replace Ta Aun, once he had been arrested? Ngov: Aun was promoted. Dany: Aun was promoted to Office Chairperson. Did you know this Aun before, or not? Ngov: At the Sector Office Aun was the Chairperson of the Defense Unit staying with Ta An. Once Ta Aun was arrested and gone, they had Aun take charge as Office Chairperson. There was no appointment, but we said there was no one other than him, so the new Office Chairman could only have been Aun, who ran the work.”].
- 239 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A14-A15, EN 01224104 [“Ta Hum was the military chairman. [...] Sok previously had been in health, but later he was transferred to the military after Ta Hum was arrested.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A173, EN 01331736 [“Q: Do you remember the person named Hum, who had the status of Chairperson of the Military? A: I do. He was Chairperson of the Sector Military.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309903 [“Initially, A Pe Hum was chairperson, the Military Chairperson, who was also my boss. Dany: Was he Sector Military Chairperson? Saren: Yes.”]; **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366642 [“Dany: Among the sector bodyguards, who was the chief? Nha: It was Hum, who came from the Southwest Zone.”]. See also **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A139, EN 01373694 [“There were Pon, Moeun, Hum, Lay, Than. [...] They were Ta An’s bodyguards.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A61, EN 01059287 [“[Ta Mok] went to Prey Chhor and Kampong Siem once or twice a month. I saw him being driven to Kampong Siem District by Hum, Ta An’s driver.”]; **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A27, EN 00966991 [“Ta An often travelled with five other persons who were his bodyguards and chauffeurs. I still remember that one of his chauffeurs was Hum.”]; **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366559 [“Hum was also there [at the Sector Office]. He was a soldier.”].
- 240 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A4, EN 01374642 [“[Sok] received orders from Ta An of the Sector.”]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335727 [“Dany: When you came to Sector 41, who was in charge of the army, the Sector 41 Army? Ngov: For the army, the name was Sok.”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A14, EN 01224104 [“Sok previously had been in health, but later he was transferred to the military after Ta Hum was arrested.”], A96, EN 01124112 [“Could you explain more about tasks of Sok at the sector? A: He was promoted to Sector 41 Military Chairman. Sok became Sector Military Commander around November 1977. [...] Sok was also in charge of Kor Security Office”]; **D219/802** Hong Heng Written Record of Interview, 21 July 2016, A56, EN 01331760 [“Sokh worked there at the sector office. [...] Sokh was military chairperson.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A117-118, EN 01331728 [“Q: When those persons were detained in the motor pool without walls, who did they have keep an eye on those detainees? A: We took turns doing so with Ta An’s defence unit. Q: Do you know who the chief of the defence unit was? And do you remember some of those in the defence unit? A: The chief of the defence unit was none other than Sok.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A52-53, EN 01167892 [“Do you know who Sokh reported to? A: He reported to the Sector, meaning

Ta An. Q: How do you know that Sokh reported to Ta An? A: Because he worked under the leadership of the Sector Secretary.”]; **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A126, EN 01402240 [“At that time, there was an attack by the Vietnamese soldiers and Sokh led the sector military to fight against the invading Vietnamese soldiers. This happened toward the end of the Khmer Rouge regime. At that time, there was no one in charge of the military, so Sokh took the charge.”].

See para. 142.

See para. 144.

D219/226 Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A18, EN 01088626 [“Comrade May served as the chief of the bodyguard unit. He escorted and protected Aom An everywhere.”]; A24, EN 01088627 [“In April 1978, and after the purge of the Eastern Zone cadres, I saw Comrade May, Ta An’s right-hand man who was responsible for arresting people, riding a motorbike in front of two trucks. The first one was a Jeep A2, which Ta An was in, and the second truck was a Chinese truck which had about 20 Eastern Zone prisoners in it.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A118-119, EN 01331728-29 [“In fact, Mory, Pon and Lay were defence unit and drivers for Ta An [...] [they] were from Kampot, Southwest Zone”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309865 [“I went with Aun and so on. Aun and May. May was directly and personally with the Sector Com, but had a house there too, and went with Aun and me to her [Sophat, the Ou Svay Commune Com] house.”]; EN 01309908 [“Dany: Was May a driver for [Ao An]? Saren: May was his personal driver. May took him anywhere. At that time, there were two drivers: May and Pon. As for Pon I have forgotten about him. I do not know where he is.”]; EN 01309924 [“They just came and brought me in. May was the one who brought me in, and a driver. They said ‘Ren, let’s go back to our place.’ Chhoeun, Chhoeun! Released Ren. I was unlocked in a flash. I have a charmed life.”]; **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366651-52 [“There were only five to six bodyguards who were from the Southwest Zone. [...] They were May, Moeun, Lay, Hum and others. [...] Pon was from the Southwest Zone. [...] May [An’s driver] died of sickness. [...] Moeun was a bodyguard. The others were A Hum, A Lay, and A Pon. [...] They all knew how to drive. [...] he [May] was transferred from the bodyguard to take charge of tractor plowing the agricultural fields in Batheay District [...] Dany: Was that the reason he got married to the girl in that district? Nha: That’s right”]; **D219/752** Lor Venghuor Written Record of Interview, 28 April 2016, A34, EN 01300141 [“Q: What was [An’s] messenger’s name? A: His name was May. He is deceased.”].

D193/61.1.3 Touch Chamroen Written Record of Interview, 30 July 2015, A204, EN 01143010 [“Q: What did the word ‘ministry’ mean? A: The ministries were at sector level. The office was higher than the ministries. Ta An’s office was higher than all the ministries, for example, the ministry of logistics, or the ministry of handicrafts. Those ministries were all at the sector level.”]; A239, EN 01143015 [“Q: Then, you gave the reports to your wife, forwarded them to Ta An. Is that correct? A: My wife forwarded the reports to Ta An. However, I think that he might have further forwarded the reports to the office chief, Ta Aun, who was in charge of all these matters.”].

D219/226 Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A2, EN 01088621 [“Meng was the chairperson of crafts for Sector 41”].

D219/226 Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A33, EN 01088628 [“Q: You said that Aom An called upon cadres from the sector level to attend a meeting where he announced that he was the new Secretary of that Sector. It happened in March 1977 when he first arrived. Do you recall any of those participants in that meeting and whether they are still alive now? A: I recall that Meng and Ta Yim were on stage and made commitments before Ta An. I noticed that Meng had a handgun attached to his waist. However, Meng and Ta Yim were taken to be killed under Aom An’s orders.”].

D219/825.1.2 OCII Prisoner List, Item No. 4085, EN 01222486.

D219/315 Sai Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A16, EN 01111973 [“I reported to the Sector Logistics Office head called Koan who was a woman.”].

D219/226 Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A2, EN 01088621 [“Lai served as the chairperson of the garage.”].

See para. 249.

See paras 19 and 27.

See para. 119.

See para. 281.

See para. 147.

255 See para. 252.

256 See para. 159.

257 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A52, EN 01224108 ["Orders from Ta An came to Ta Ngauv. As I told you, the orders were to do whatever necessary to do two trucks in one night."].

258 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A50-51, EN 01224107 ["Q: Do you know who was in charge of the killing site at Kor? A: Ke was a killer. He came from Trayorn Pong village, Cheung Prey district. He did by himself and also ordered his minor subordinates. Q: Was Ke responsible for the killings at Kor? A: Yes, Ke received orders from Ta Ngauv, and both of them were killers."].

259 See para. 52.

260 Among the commune chiefs who can be identified based on the evidence on the Case File are the following: **Kampong Siem District: Vihear Thom Commune:** Chea. See **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A43, EN 01059282 ["Ta Chea was Vihear Thum Commune Chief."]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 ["Ta Chea, male, served as chairman of Vihear Thom commune."]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A14, EN 00977334 ["Ta Chea, the Chief of Vihear Thum Commune is another. He was from Tram Kak District, Takeo Province."]. **Krala Commune:** Rom (Prak Yut's cousin). See **D117/33** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 14 November 2013, A3, EN 00967004 ["Actually my elder cousin, Prak Yut assigned me as Chief of Krala Commune because I had just delivered a baby."]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 ["After Ta Loeung was transferred to Koh Roka commune, Rom (female) rose to become chairwoman of Krala commune."]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A6, EN 00966997 ["Rom was the commune chief of Krala."]; **D117/27** Deu Ran alias Phea Written Record of Interview, 26 September 2013, A2, EN 00977414 ["Rom was Chief of Krala Commune."]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A19, EN 00977334 ["Q: Do you remember a lady named Rom? A: I remember her, she was the Chief of Krala Commune. Her husband, Phon, was the commander of the district military."]. See *contra* **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A55, EN 01098556 ["I already stated that no district chief appointed me as the commune committee member. My elder cousin had me work at Krala Commune and I received orders from Nan. The latter had me work with people in a section of the commune while they were responsible for the other section. I knew they were committee members of Krala Commune. I was ordered to prepare a list of names of those in the commune."]. **Kaoh Mitt Commune:** Si (who also served as Prak Yut's deputy). See **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A43, EN 01059282 ["Ta Si was Kaoh Mitt Commune Chief and PRAK Yut's deputy."]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A8, EN 00966998 ["Q: Do you remember who were on the District Committee with PRAK Yut? A: I remember that Ta Si was Prak Yut's deputy. Ta Si did not show up often. I think that Ta Si was more powerful than Prak Yut. Maybe he had his superior(s) at the high level. Ta Si came from the Southwest Zone."]; **D117/24** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A14, EN 00966964 ["I remember that the persons working closely with Prak Yut were Nan (male), chief of the district office, and Sei (male). I did not know what I position Sei was holding, but he looked like a powerful person. Both Nan and Sei came from Takeo Province, but I had no idea which commune or district they had come from."]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A40 and A48, EN 01098554-55 ["Q: When at this office, do you recall who was on the district committee? A: Yes, I do. Uncle Sy and Prak Yuth were. [...] Q: In Kampong Siem District what rank did Uncle Sy hold? A: I am unsure if he was the chairperson or deputy chairperson. But I am sure he worked in the district office. I noticed that my sister, Yuth, appeared to have been deprived of her rights. I noted that Sy was more prominent in doing activities. He never consult with my sister."]. **La'ang Commune (also spelled Ro'ang):** You Vann. See **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 ["Van, female, served as chairwoman of La'ang commune."]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A14, EN 00977333 ["I still remember some, such as Van (female), the Chief of L'ang Commune."]. **Trean Commune:** Phan. See **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A31, EN 01056218 ["Q: Who were the members of Kampong Siem District? A: [...] Grandfather Phan, Trean Commune Chief, was the second member"]. **Kokor Commune:** Nan. See **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A43, EN 01059282 ["Ta Nan was Kokor Commune Chief. Hum was Kokor Commune Deputy. Hum became Kokor Commune Chief after Ta Nan

became Ro'ang Commune Chief."]. Ampil Commune: Van (male, not You Vann). See **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 ["Ta Van, male, served as chairman of Ampil commune."]. Ou Svay Commune: Saut. See **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 ["Ta Saut, male, served as chairman of Ou Svay commune."]. Rumchek Commune: Kim. See **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 ["Kim, female, served as chairwoman of Rumchek commune."]. Koh Tontin Commune: Moeun. See **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 ["Moeun, female, served as chairwoman of Koh Tontin commune."]. Kang Meas District: Peam Chi Kang Commune: Pheap (wife of Kang Meas District Secretary Kan). See the evidence cited in fn. 1058.

D1.3.15.1 Craig Etcheson Written Record of Analysis, 18 July 2007, para. 84, EN 00142846 ["The 'Branch' was the lowest level of organization in the CPK hierarchy. It primarily existed in Communes, Villages and Cooperatives [...] The Branch was also required to maintain 'a system of reporting to upper echelon on the situation and work of the Branch, etc.'"]; **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, art. 6(5), EN 00184037 ["at each designated time, upper echelon must report to lower echelons regarding the general situation and regarding instructions which they must carry out."].

Amongst those who can be identified based on the evidence on the Case File: Kampong Siem District: Head of the District Office: Nan (who may also have served as the third member of the Kampong Siem District Committee). See **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787214 ["Ta Nan, male, served as chairman of the Kampong Siem District Office."]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A8, EN 00966998 ["Nan was the third in command and chairman of the district office as well. He came from the Southwest Zone too."]; **D117/24** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A14, EN 00966964 ["I remember that the persons working closely with Prak Yut were Nan (male), chief of the district office, and Sei (male). [...] Both Nan and Sei came from Takeo Province, but I had no idea which commune or district they had come from."]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A9, EN 00977333 ["Q: Can you remember who the members of the district committee with Prak Yut were? A: I remember that there were two men; one was Si and one was Nan [deceased]."]; District Military: Phon (husband of Krala Commune Secretary Rom) served as chief and Phaen was deputy chief. See **D117/33** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 14 November 2013, A9-10, EN 00967005 ["Q: What did Phon, your husband, do at that time? A: He was the Chief of the District Military. Q: Where was his office located? A: His office was at the District Office. In daytime he trained his soldiers in the compound of Voat Angkuonh Dei Pagoda."]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A47, EN 01098554-55 ["Q: According to the information we have received your husband, Phon, was responsible for security. Is that correct? A: So far as I recall my husband had a role in the district army. He trained the soldiers daily. He travelled far away from home every month or two. He guarded the Chroy Chek Dam in the district. I do not know where this dam was located."]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.13.30-14.15.24, EN 01194234 ["Phon was in charge of the [Kampong Siem] district army and his deputy was Phaen, however, both of them passed away."]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 ["Phon, the husband of Rom, served as the district military commander."]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A19, EN 00977334 ["Her husband, Phon, was the commander of the district military."]. District Security: Ni. See **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A16, EN 01059275 ["Q: Who supervised Tuol Beng Security Office? A: Ni, like me, was from Takeo."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A56, EN 01059286 ["Ni was also in the District Military structure. His rank was under Phen. Ni was in charge of the District Security Office, and he worked there until the Vietnamese arrived."]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 ["Comrade Ni, male, was in charge of Kampong Siem district security."]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2018, 14.16.44-14.19.31, EN 01194235-36 ["Q: Do you recall, who was the head of district security for Kampong Siem district? A: Ni was chief of security. Q: And where did Ni come from? A: Ni came from Takeo."]. Kang Meas District: District Security: Han/Hom. See para. 301. Batheav District: District Military: In/En. See para. 250.

See paras 144-145.

See para. 231.

See para. 250.

See paras 301, 304-305.

- 267 **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, art. 6(5), EN 00184037 ["At the designated times, lower echelon must report to upper echelon on the situation and work done. Also at each designated time, upper echelon must report to lower echelons regarding the general situation and regarding instructions which they must carry out."].
- 268 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A52, EN 01224108 ["Orders from Ta An came to Ta Ngauv. As I told you, the orders were to do whatever necessary to do two trucks in one night."].
- 269 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A14, EN 01063608-09 ["we had a meeting at the Sector level, and the Sector level gave an order to smash Cham people. I was the district chief, and I received that order. [...] After I delegated the work to Si, my deputy chairman, I was not interested and did not follow up to look at where at Tuol Beng those Cham people were taken to be killed. Si just reported to me that the orders had been carried out, and I reported to the Sector level accordingly."].
- 270 **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A158, EN 01434546 ["Q: Do you remember any occasion when someone did not obey Ta An's order? A: I never saw anyone disobey him."]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A77, EN 01374650 ["Q: Did you ever experience a case in which someone did not abide by Ta An's orders? A: No, I did not. Ta An was very good at using nice words to make people implement his orders. Every time he ordered us to do things we just felt persuaded to follow his orders. He was politically cunning."].
- 271 **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, art. 13(4), EN 00184041-42 ["The tasks of the District Committee are: [...] maintaining a system of reporting to upper echelon on the situation and work of the district."].
- 272 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A14, EN 01063608-09 ["we had a meeting at the Sector level, and the Sector level gave an order to smash Cham people. I was the district chief, and I received that order. [...] After I delegated the work to Si, my deputy chairman, I was not interested and did not follow up to look at where at Tuol Beng those Cham people were taken to be killed. Si just reported to me that the orders had been carried out, and I reported to the Sector level accordingly."].
- 273 See para. 52.
- 274 See para. 147.
- 275 **Generally:** **D179/1.2.5** Prak Yut, T. 26 January 2012, 14.02.41-14.04.14, EN 00774569 ["I was the secretary of Kampong Siem district. I reported to the sector, and my report was in writing. I did that once a month. It was about the plan implementation within the district. I also reported on the situations. Q: And this was a written report. How was it sent to the sector secretary? Was it sent by telegram or was it sent by messengers? A: The report was sent through messengers, messengers who lived with me. They were not made informed of telegram."]; **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.55.40-09.57.24, EN 01441029 ["Q: You've testified that you and the other district chiefs attended zone level meetings every three months. Where were the -- where were the zone level meetings held that you attended every three months? A: The meetings were held at the office of Ta Pauk in Kampong Cham. The sector committee and the zone committee were there to attend to the meetings, and that is to review the work plans, namely, the dry season rice production or the building dykes. And the meetings were held there at the zone's office. And that happened every three month."]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A56-61, EN 01056229-30 ["Q: Besides the monthly meetings in the sector, did you attend other meetings in the zone level? Where was the meeting held? A: I attended the zone level meeting at the zone office of Grandfather Pauk in Kampong Cham province; the meeting was held once in every three months. Q: What was the meeting about? A: The meeting was about security issues in the zone and in the sectors such as economy, building dams and canals and about all the sections including economy, culture and social work. The meeting raised positive and negative points and right and wrong actions. Q: Who chaired the meeting? A: The meeting was chaired by Ke Pauk. Q: Who participated in that meeting? A: The meeting participants were all the secretaries of the sectors and the districts in the Central Zone. Q: Could you describe the activities during the meeting? A: Ke Pauk chaired the meeting, and the secretaries of the sectors and the districts made a report about general situation in the districts and the sectors. Q: Did they say about arrest [of people] during the meeting? A: During the meeting, they did not mention it; they just said about general situation such as building people livelihood and constructing canals and dams. Ke Pauk just had us follow up the situation and reported irregularities from the districts to the sectors and from the sectors to the zone."]; **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A42, EN 01224088 ["He received [orders to kill people] through Zone

messengers.”], A46-49, EN 01224088 [“Q: Did you ever go with Ta An to meetings in Kampong Cham? A: Yes. I did. Q: Meetings with the Zone Committee? A: Zone Committee meetings. All three sectors were called to the meetings. Q: Who organized those meetings? A: Uncle Pork. Q: Could you attend the meetings with them, or could you hear what was discussed in the meetings? A: I heard some. For example, he went to meetings to give orders to the district and commune levels to carry out, and he told them to do whatever was necessary to arrest all enemies.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A31-35, EN 01374645 [“A: At the meeting I attended [in Kampong Cham], they only talked about the arrests of cadres. For civilians, he [Pauk] gave orders to the districts instead. [...] Uncle Ke Pauk would order the cadres of the sectors to attend a study session. Then, the district level referred his order to the commune level. [...] It was agreed to be carried out in this manner in all three sectors. They agreed on this for all the sectors of the zone.”], A40-42, EN 01374646 [referring to “further letters [...] issued by our comrades to arrest the East Zone people”], A79-86, EN 01374650-51 [“Q: [...] you said that Ta An received orders from the Zone to kill people. So, did he receive those orders from the Zone via that messenger verbally or in writing? Or how did they send the message from the Zone to Ta An? A: He received the orders in letters that the messenger delivered to him. Q: How did you know that that letters were about the killings? A: I met and chatted with his bodyguard who said [they] sent a letter to the sector by a messenger. The letter was about the killings of people. (The witness added that the words ‘bodyguard’ and ‘messenger’ referred to the same people). I asked that bodyguard what he was doing there. He said he had come to deliver the letter related to that work. Thus, I understood that the work was only about killing people. Q: Do you mean that the Zone messenger knew the essence of that letter? A: Yes, he did. He was his nephew. He told me that he was Ke Pauk’s nephew. I did not know he was his close nephew until he told me so. He asked me whether or not I was Ta An’s nephew. I said I was not. I told him Ta An was from the Southwest Zone. I was from the Central Zone. Q: Do you remember the name of that messenger who claimed himself as Ke Pauk’s nephew? A: It was a long time ago, so I don’t recall it. I heard that he was known by his alias as Comrade Voeun. I did not know his real name. [...] Q: Were the letters he delivered encoded, enveloped or stamped? A: Yes, they were. Definitely they were enveloped and stamped with proper signature. Q: Was the letter handed over to Ta An first-hand or through someone? A: I went to meet him and he passed it to me to be delivered to Ta Aun. He told me to just give his message to Uncle Aun in case he was not around. I noticed that the letter was written and stamped properly.”], A58-59, EN 01374648 [“Q: Did you know if Ta An or Ta Aun received a report from all those security offices about the process of the killings at those offices [Kor, Phnom Pros and Bathcay]? A: I went to collect those reports. He ordered me, ‘Son, you go to Kor to collect the documents.’ I brought the documents to him. (The witness was referring to Ta An). He said, ‘Messenger, you go to Kor Security Office.’ Then I rode on the motorbike with him. The documents [were] sealed in the envelope. [...] I only knew that it was about security. I did not know what information it was.”], A130-134, EN 01374654 [“He [Ta An] went to Phnom Penh once or twice a year. He did not go to Phnom Penh frequently. Q: Why did he go to Phnom Penh? A: He went to attend the Party Centre meetings. He was invited to attend them. Q: Who went to attend the meetings in Phnom Penh? A: I only saw him going with Ta Aun. Only two of them, who were the chairman and deputy chairman, went there. Q: Did he ever talk about the essence of meetings in Phnom Penh? A: No, I didn’t. I never went there. When they frequently held meetings in Phnom Penh, I had already stopped working with him.”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A36-38, EN 01224106 [“Q: Did [Ao An] go to meetings in Kampong Cham? A: Yes, he went to have meetings with Ta Pork. [...] High level cadres from the sectors attended the meetings. Q: Did you recognize any other Sector Committees? A: I did not.”], A72 and A75, EN 01224110 [“He [Ao An] went to Kampong Thom and Phnom Penh [...] They invited him to share his experience in Sector 40, 41, and 42.”], A87, EN 01224111-12 [“Q: Did you know why district committee meetings were organized? A: The meetings were to deliver orders from upper level, construction meetings, and genocide. All the District Committees were from the Southwest. The meetings of district committees and commune chief level were held at Wat Tameah. There were meetings from village level up.”], A90, EN 01224112 [“Q: Did you know who was in charge the killings of cadres? A: It seemed there were orders from above. Ke Pork called the sectors, and Ta An ordered the security office to dig up the grass roots and all.”]; **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A42, EN 01224088 [“He received them [orders to kill people] through Zone messengers.”]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A32-33, EN 01059867 [Ao An’s driver confirms that he drove Ao An to zone level meetings, and when the Zone committee was absent, Ao An managed the work]; **D219/485** Tep Pauch Written Record of Interview, 28 August 2015, A1, EN 01151276

["When I was Baray District Committee, I had to attend Sector-level meetings with Oeun and sometimes Zone-level meetings with Ke Pauk. I met Ta An at the Zone-level meetings, but we did not talk to each other about anything specific."]; **D219/249** Suon Kamil Written Record of Interview, 28 March 2015, A3, EN 01095783 ["Q: Did you ever see Ta An? A: Yes, I did. I noticed that he came to attend the meetings at the Zone once a month as Sector 41 secretary and a member of the Zone Committee."], A8, EN 01095783 ["As far as I can remember, Ta An and other Sector Secretaries were coming in a military jeep. In general, he was accompanied by a driver and a messenger."]; **D117/20** Lim Seng Written Record of Interview, 5 March 2013, A8, A15, and A17, EN 00900989-90 ["I sometimes accompanied Ke Pauk to attend meetings with the Centre in Phnom Penh. When Ke Pauk was attending the meeting, I and other messengers of the other Zones and Sectors secretaries were waiting for him in a place called K-7 which was located near the Royal Palace. [...] At that time Ke Pauk was about to leave for a meeting in Phnom Penh [...] I knew that Phnom Pros was the place where they killed people, but I never went inside it. I used to travel with Ke Pauk through that place to the airfield to board the plane when Ke Pauk was going to attend the meeting in Phnom Penh."]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 September 2015, A19, EN 01167887 ["Q: Who attended the meetings [at Wat Ta Meah Pagoda]? A: Ta An, the Sector Secretary; Ta Aun, Sector Office Chairman; Ta Am, Industry Chairman of the agricultural areas of Andoung Kraloeng, which were home to bean, corn and cotton plantations; Oeun (female), Women's Chairperson from Andoung Kraloeng; and Met (female), chairwoman of the cotton plantation."], A29-31, EN 01167889 ["Q: Did you see Ta An attending meetings aside from those at Wat Ta Meah? A: No, because Wat Ta Meah was the main meeting place. Q: How many meetings did Ta An attend? A: Five or six meetings. Q: During the meetings at Wat Ta Meah with Ta An, were any prisoners held at the pagoda? A: There were not yet any prisoners."], A34, EN 01167889 ["Q: How did you know that the meetings at Wat Ta Meah were organised by the Sector cadres? A: Because the invitations were sent by the Sector Office to those they wanted to attend, including me."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A100, EN 01059298 ["Sometimes Ta An took a vehicle to meet Prak Yut personally, and sometimes he sent her a letter. Regarding the arrests of the Cham, former Lon Nol soldiers, and former village and commune chiefs, that was a special case. That was why Ta An gave a direct order to Prak Yut."], A107, EN 01059299 ["Q: Who decided who was to be taken to the upper echelon? A: Ta An did, based on the list I generated. The list I prepared also mentioned backgrounds, ranks, and duties of those people. The first list he sent back to make arrests was of the most important people. The next list was of those whose rank was lower. The list that Ta An sent back was enclosed with his annotations that this or that person could be killed at district level, or had to be sent to Sector level. Those decisions were made prior to the arrests of those people. Ta An never ordered District Military to do any investigations after all those people had been arrested. All the lists were sent back to District Military through Sector Military."]; **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A25-26, EN 01057783 ["After receiving the interrogation reports, I sent them to District Committee Phim. Then I waited for the decisions from the district level. Then I received the lists of the prisoners who had to be taken to be killed and those who had to be released. Q: How did they send the decisions of the district level to you? A: They sent them to me by district messenger."]; **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025326 ["for the secretaries of the Zone, they had their own schedules. For example, when they held a congress, they called me to attend. The Zone held its congress first before the national congress. For example, during the congress, they spoke about implementation of the policies, work plans of defence and construction. [...] After the Centre had approved the work plans, the Centre called us to attend the congress with them. [...] Dany: Did you ever attend the meeting with the Centre in Phnom Penh? An: Yes, I did. At the Sector rank, all attended the meeting there. [...] For me, I went to meetings in Phnom Penh only when I was called."]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309920 ["Mostly, the Zone instead invited the Sector(s) to meet at Kampong Cham."]; **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, EN 01167238 [Sat Pheap stated that during the Southwest Zone occupation, Wat Ta Meak was used as a school of politics. The training was delivered by Ao An. The training sessions could last up to seven or eight days. Ke Pauk would arrive to officiate the opening of the training and would leave soon after he offered the opening comments. Sat Pheap participated in more than six of these training sessions.]. See also **D219/871** Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A23-24, EN 01373701 ["In was Phim's messenger in charge of military in the whole district. [...] In arrested people. He mainly went to arrest people directly."], A40-41, EN 01373703 ["To my knowledge, the interrogation reports of prisoners were made and given to the district secretary Phim. He took them and came up with the

plans whether to smash or not to smash those people depending on the offenses they were accused of committing. [...] To my best recollection, after I submitted the reports to him he took them to the upper level first. If the upper level told him to kill [any prisoners] then he would go ahead with the killings.”], A73, EN 01373705 [“the person who delivered letters from the district to the sector was In. There were four or five other messengers, but Phim always sent him for the job. In was Phim’s confidant. For me, they kept an eye on me because I was associated with the traitorous network. So, they made me take care of the prisoners instead. Regarding the arrest plans, they did not let us know. They did not let the local people know. The arrests were conducted by In.”]. **But note D91** Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746987 [“Q: To whom did the [Batheay] prison chief have to report? A: The prison chief had to report to the office chiefs. They were not the people in the district. Most of them were from the southwest region.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A9, EN 01059274 [“Commune chiefs received reports from village chiefs, and sometimes reports were made during weekly meetings. [...] Village chiefs also came to report in person to the commune chief.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A2, EN 01076939-40 [“The village chiefs would report to [commune chief] Rom directly about which Yvon families and which Lon Nol soldiers were found. [...] I was also responsible for keeping records and statistics of people, cattle, and rice. The statistics included the numbers of births and deaths, including those taken to be killed. Each village had to provide data to me four times a month. After collecting all information, I gave it to Rom. Then Rom sent it to Ta Nan who was in charge of the district. The statistics were important because they were used to calculate food rations. For example, if one or two families were taken to be killed, the food for those villages was reduced. All communes were required to provide statistics. I knew this because Ta Nan called all the commune chiefs, including me, to attend the meetings to receive the order. At that time, Ta Nan gave all the forms to us to complete. When there was any change in any one of the forms, Ta Nan would inform us of the change.”], A22, EN 01076946 [“During the dry season in late 1977, I heard Prak Yuth tell Rom to check to see if any Cham remained or not, and if any Cham remained, Rom had to report that to Prak Yuth. I heard them talking when Yeav Yuth arrived at the Commune Office.”]; **D1.3.11.13** Chuong Srim OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210446 [“The role of unit chiefs or heads was the same as being a village chief. They reported to the Chief of the commune.”]. **As An meetings with district secretaries:** **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A25-29, EN 01056217 [“After that meeting [two day meeting in Kampong Cham Province], Grandfather An chaired a meeting in Sector 41 Office located in Prey Chhor district. [...] Grandfather An gave instruction regarding digging canals and building dams. [...] Grandfather An also advised us to assign the military and security of the district. [...] The meeting was held once a month every month in Prey Chhor district.”]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A54, EN 01059871 [“Q: When Ta An called the members of the Sector Committee like Prak Yut and Sim to a meeting, did you ever have any opportunity to be nearby or see them hold meetings? What did you hear? And where did they meet? A: I saw them, but I do not know what they met about. I heard them as well, but I did not understand what they were discussing. They met in a house.”]; **D219/802** Hong Heng Written Record of Interview, 21 July 2016, A61, EN 01331761 [“Q: Did you ever see other district chiefs come to the sector office to attend meetings with Ta An? A: They did come to meetings. On whatever day they came for a meeting, they meeting would they attended would be at Ta An’s house.”]; **D219/871** Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A25, EN 01373701 [“Q: Do you know whether Phim, the [Batheay] district secretary, ever went to attend meetings at the sector office? A: Phim went to have meetings about planning every half a month or every month. But, I don’t know what plans they had. They had such meetings at the sector.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A18, EN 01063609 [“I received orders from Grandfather An, and I forwarded the orders to Grandfather Chea.”], A22, EN 01063610 [“I received the orders during monthly meetings of the Sector with participation of all the district committees. Written orders were not sent to me through messengers or other people.”], A12-13, EN 01063608 [“I would like to explain that those who were arrested following orders from the Sector had been implicated by others, but I did not know who had implicated them. Those people had social status; for example, they were former Lon Nol soldiers. I did not know why those people were arrested; for example, all Cham people were arrested without any reason. I did not support the arrests of Cham people, but I had an obligation to follow the upper echelon’s orders. [...] I attended a meeting at the Sector level which decided arrests of Cham people.”]; **District secretaries meetings & communication with their subordinates:** **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A1, EN 01059272 [“As Commune Committee Member, I had to write reports

about deaths of people in the commune, production work, and new births. I reported to Prak Yut every single week. I produced the reports myself and took them to Prak Yut at the Kampong Siem District Office. Other communes in Kampong Siem District did the same thing I did. Every three weeks the entire Kampong Siem District Commune Committee came to meet with Prak Yut. During those meetings, she always told us to help re-educate people and urge them to increase production.”], A3, EN 01059272 [“After wedding ceremonies, Commune Chief Nan had me write reports about numbers of couples from my commune married at the District Office.”], A16, EN 01059275 [“We attended monthly meetings at the District Office together, but Prak Yut had separate meetings with the military and the Security Office.”]; D117/38 Kruoch Kim Written Record of Interview, 24 April 2014, A11, EN 01056737 [“Yeay Yut attended meetings with the mobile unit once a week or once every fortnight. She held the meetings at Wat Thmei Pagoda, Chrouy Chek, and Kaepreae Dam.”]; D219/27 Prak Ny Written Record of Interview, 14 October 2014, A35, EN 01044889 [“I think that Phon made verbal report during meetings because he never had me help him write any report.”], A50, EN 01044891 [“Phon gave verbal reports during monthly meetings at the district office.”]; D219/171 Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A2, EN 01076940 [“Sometimes, I joined the commune and district meetings about work plans only. I was not allowed to attend important meetings because I was not from the Southwest Zone. Rom never told me what was discussed in those meetings. However, sometimes after the meetings, Rom called a meeting among village chiefs and advised them to search for internal enemies such as the Yuon and Lon Nol soldiers and officials. The meetings were held at the commune office with village chiefs once a week, or sometimes not that frequently. [...] Voeun and I also attended meetings.”]; D219/871 Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A11-12, EN 01373699 [“When the former chief of the [Batheay] district was arrested I worked with the district chief by the name Phim in the district office. I delivered letters from the district office to communes. [...] The letters sent to each commune were meant to summons the cooperative chiefs to attend meetings at the district office.”], A14-16, EN 01373700 [“During the meetings [at the Batheay District office], the district chief would ask the cooperative chiefs to come to get the plans for building canals, increasing agricultural production and making fertilizers from excrements for paddy fields. This was what I could overhear while I was on guard duty outside. Q: Did you ever hear anyone at the district office talking about the plan to arrest enemies? A: Yes, I did. While I was working at the district office I was told to be [vigilant] and strengthen the spirits against the enemies. The district secretary told us that in a meeting. Q: Did the district secretary ever order you or anyone else to arrest people? A: The district secretary mainly gave orders to the military to do so. The orders came from the district secretary.”]; D219/116 Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A27, EN 01057783-84 [“I only attended the meetings at district level. I never took part in meetings at Sector level. I had to make the presentations for the Security Office. This means I had to provide the number of prisoners in the Security Office, the number of prisoners who had been killed, the number of prisoners who had been released, and so on. Those meetings were held at the District Office located east of the national road. I was the only Security Office Chairman who was present at those meetings. Sometimes, for general meetings, the chairmen of the cooperatives attended. In those meetings, they cautioned us to be constantly vigilant of thieves.”]; D5/761/1 Much Savoeum Civil Party Application Report, 28 February 2013, EN 00915136 [“In 1977, the applicant knew that Yeay Yut was chief of district; Ta Sey (position unknown) worked with Yeay Yut; Ta Leak and Ta Loeun (position unknown) were from the Southwest Zone. The applicant used to attend a meeting chaired by Yeay Yut and Voeun (female) in Trapcang Russei Village. Participants in the meeting were told that they would be considered enemies for having [been] found stealing rice and/or food; and those with poor work performance would be summoned to attend self-criticism sessions; or they would be sent to be killed at Tuol Beng (probably in Tuol Beng Village, Krala Sub-district, Kampong Siem District, Kampong Cham Province), and at Phnum Bros (Probably located in Krala Sub-district, Kampong Siem District, Kampong Cham Province)”].

276 D219/732 Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A40, EN 01224088 [“[Ta An went to the Kor Security Office because] he wanted to know whether his orders were fully implemented or not. That was all he wanted to know.”]; D117/50 Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A34-35, EN 01059867 [“Q: Now, let’s talk about the main responsibilities of the Sector Committee. Ta An at Sector 41. As far as you remember, what were his main daily responsibilities? As far as you remember, did he always work in his office, or did he go to other places? Which places did you take him to? A: Most of the time he went to dam and canal construction sites. He sometimes went to the districts. [...] He always went to that dam [Anlong Chrey]. They called it the Sector Dam.”], A37-38, EN 01059868 [“Q: When he arrived at the

site, did he meet the chairperson, or did he go to see the workers in general? What did he do as far as you could see? A: Sometimes, he held meetings with the chairpersons. After the meetings, he walked and inspected the labour. Q: In addition, did he also go to the district offices such as Yeay Yut's Kampong Siem District? A: Yes, he did."], A69, EN 01059873 ["When Ta Pok was absent, he [Ao An] arranged the work at worksites and ministries in Kampong Cham. He met people there."]; D219/217 Chhen Ham Written Record of Interview, 11 March 2015, A19, EN 01088541 [the Civil Party Applicant was told by his father, family members and friends about Ao An visits in the area: "After I was discharged from the army in February or March, I was transferred to a cooperative in the sector where Ta An was the Secretary. Ta An always went to villages and communes in order to speak with people. For example, in Wat Ni Krauth Pagoda in Peam Chi Kang Village, Ta An told the people to grow vegetables for their own consumption and store some of them in the warehouse. However, in fact, people could not eat even a bunch of bananas. If they saw people taking a bunch of bananas, they would take them to be killed. It meant that Ta An told people to eat crops so that those people would be taken to be killed."]; D219/731 Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A59, EN 01224108 ["Q: How many times did Ta An go to Kor Security Office? A: Once a month or once every two months, when there were orders from above he went."], A8, EN 01224111 ["there were few districts I went to with him, and for Kampong Cham, sometimes I was not allowed to accompany him, because he thought it was not necessary."]; D219/802 Hong Heng Written Record of Interview, 21 July 2016, A31-33, EN 01331757 ["Q: Did you see Ta An everyday? A: I never saw him during the day, I only saw him at night, when he returned. Q: Do you remember what kind of vehicle he used when going outside the sector office? A: His vehicle at that time was a soldier-color Jeep. Q: When going outside the office, was Ta An escorted by his defense unit? A: There was a defense unit going with him."]; D219/800 So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A70, EN 01331722 ["Q: Do you remember where you went when you accompanied Ta An? A: I went to Kampong Siem District, the location of the Anlong Chrey Dam, Skun and Cheung Prey."], A72, EN 01331722 ["He went to meet the district governor, Yeay Yut. He went down to look at Anlong Chrey Worksite. Skun was close to Anlong Chrey, Cheung Prey District."], A184-186, EN 01331738 ["Q: Did you know whether Aun visited this [Krouch Kor] security office once in a while? A: Bang Aun visited it once in a while. Q: When he went there, you accompanied him, right? A: I accompanied him there. [...] Upon arrival, he sat and chatted with Ngov. I went and sat outside."]; D117/60 Sum Pet Written Record of Interview, A16-17, EN 01044585-86 ["At that time when all of the mobile units had arrived they held a large meeting and announced that Anlong Chrey Dam was a Sector worksite [...] The meeting was from 7 a.m. to 12 pm, and they talked about building dams, good work, and increasing production. At that time, I only knew that the Sector Chairman was the meeting leader, but I did not see his face because there were quite a lot of people. I never saw him directly; I just heard by rumour that he was Sector Committee An"]; D219/324 Chin Tip Written Record of Interview, 19 May 2015, A5, EN 001113702 [regarding the meeting on the opening of Tuol Kok Khou Dam: "Tens of thousands of people from all the mobile units attended this meeting. The chiefs of the mobile units were present. They include Ta An who presided over the meeting. But I did not see him clearly because I sat so far from the meeting itself. Ta An arrived after everyone was already seated. The people attending the meeting were assigned to sit separately depending on their mobile units and the districts they belonged to. When Ta An arrived everyone stood up and applauded. Then there was an introduction to the chairs of the meeting from the low ranking to the high ranking persons. Ta An was also announced as the chair of the meeting. I knew from my mobile unit chief that Ta An was the sector secretary and he was the top ranking cadre at the meeting."]; D219/731 Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A32-33, EN 01224106 ["I remember Ta An went to have meetings in Batheay at the security site. [...] I went to Kampong Cham, Kor, and Batheay."], A59, EN 01224108 ["Q: How many times did Ta An go to Kor Security Office? A: Once a month or once every two months, when there were orders from above he went."], A67, EN 01224109 ["He [Ao An] went to a meeting one day [at Kor] when prisoners were being killed. I saw them with their hands tied and being walked to a square pit. I saw that. I was young. I stood behind a tree and watched. My leader asked me what I was doing, and I told him that I was urinating. Prisoners were hit with the back of hoes."], A69-70, EN 01224110 ["I went once more to Wat Batheay with Ta An to a meeting on construction. At the time I came with Uncle Sok there was killing. [...] Yes, the meeting was on construction and food rations."]; D107/5 Orn Kim Eng alias Theng Written Record of Interview, 18 February 2012, A7, EN 00787225 ["Ke Pauk came in his car to see this site once."]; D3/19 Vorng Sokun Written Record of Interview, 2 December 2010, A13, EN 00630446 ["Q: Based on your knowledge, who did order the arrests and execution of people at Phnom Pros? A: I have

no idea, but as far as I know Ta Pauk was the secretary of the zone, so, I can suppose that he could be responsible for the arrests and execution of those people. Everytime people were sent to Phnom Pros for execution, I always saw a stocky man coming along. I did not know his name, but later Choeun told me that he was called Ta Pauk.”]; **D107/4** Vorng Sokun Written Record of Interview, 17 February 2012, A25, EN 00787239 [“I used to see him [Pauk, the Zone Secretary] coming there [Phnom Pros].”]; **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644192 [“One witness confirmed that Ke Pauk, the zone secretary visited the place.”]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210525 [“He [witness Niv Sun] never saw Comrade An. He was always in his office. Sometimes he went to open new work sites.”]. *Contra*: **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A49-51, EN 01059870 [denying that he drove Ta An to any of the security offices including Krouch Kor, Phnom Pros, Tuol Beng, or Kok Pring].

277 **See X. Individual Criminal Responsibility – B. Modes of Liability – Committing via Joint Criminal Enterprise.**

278 **See D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, arts 6(5), 18-20, EN 00184037 and EN 00184043-44; **D1.3.15.1** Craig Etcheson Written Record of Analysis, 18 July 2007, paras 41-57, EN 00142835-40.

279 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A29-30 and A36, EN 01374645-46 [“Q: [...] Let’s come back to the meeting in Kampong Cham. At that meeting, did they discuss how to seek and arrest the enemy? For example, did Ta Pauk give advice on how to arrest the enemy? A: Yes, he did. In short, at that time he ordered action to be taken to arrest the enemy in the districts on a continuous basis. The actions had to be taken quickly in order to meet the set plans. Q: During that meeting in Kampong Cham, did he mention what kinds of people or what groups of people were the enemy to be arrested? A: Yes, he did. In short, those people within the lines of the previous generation of chiefs, such as Uncles Taing, Sreng and Seng, were all to be arrested. [...] He said, ‘If you catch fish, make sure you do not make the water muddy. When you pull out weeds, you must extirpate all its roots!’ I was young, so I was ignorant. They would wipe out educated people.”]. *See also* **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A90-91, EN 01224112 [“Q: Did you know who was in charge the killings of cadres? A: It seemed there were orders from above. Ke Pork called the sectors, and Ta An ordered the security office to dig up the grass roots and all.”].

280 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A40-41, EN 01224106 [“I caught some of it, like about the enemy. We had to do whatever could be done to arrest all the enemies, to catch the fish without muddying the water. Q: Who said that? A: Ke Pork said that there were orders from upper echelon. He said that when digging up grass, dig it up roots and all.”].

281 **D103.1.39** Ao An VOA Khmer Interview, *Atrocities Suspect Says He’s ‘Not Fearful of Tribunal, Hell’*, 11 August 2011, EN 00750163 [“He said even though he had been ordered by Khmer Rouge military commander Ke Pauk to kill supporters of Lon Nol’s regime, he hid them in the fields of the collectives. [...] He told his superior he had ‘cleaned,’ or killed, them, ‘but they were on the farm.’”].

282 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025325 [“Dany: What did you do when you worked with Ke Pauk? Did you get along well with him at that time? An: No problem.”].

283 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A24, EN 01374644 [“Q: How did Ta An respond to those instructions [to arrest enemies] from Ta Pauk? A: He did not respond in any way. He only said he was determined to accomplish the work as planned by the Party.”], A38 and A40-41, EN 01374646 [“Q: At the meeting in Kampong Cham, did they discuss where they would take those arrestees? A: They just said they would take them to Wat Tameak Pagoda, but the senior-ranked ones would be sent to Phnom Pros Mountain, and the next level would be taken to Kor Security Office. The zone cadres would be taken to Phnom Pros Mountain, and the ordinary people would be sent to Batheay District Security. [...] Q: I want to ask you about the method of sending the arrestees to Phnom Pros Mountain. When did they start talking about the dispatch of those arrestees to the places where they were assigned? Who talked about that? A: Only Uncle An did. The killings started to rise dramatically [...] after Ta An went there. [...] Such things did not happen under the old sector.”].

284 *See* para. 15.

285 **D1.3.29.7** Kaing Guek Eav alias Duch UNHCHR Interview, 4-6 May 1999, EN 00184998 [“Concerning Ke Pauk, he was a full rights member of the central committee, chairman of the Central Zone, and later when he went to fight the Yuon he was the deputy commander under Professor Son Sen (deputy commander of the

high command headquarters of the army).”]; **D6.1.379** Ke Pich Vannak Written Record of Interview, 4 June 2009, EN 00346158 [“In the [Central] Zone, Ta An took over my father role because my father was busy with his work on the battlefields along with the border.”]; **D1.3.30.13** Telegram 02 from Comrade Pauk to Respected Committee 870, 12 April 1978, EN 00185199-200 [describing fighting in the East Zone]; **D1.3.30.16** Telegram 10 from Comrade Pauk to Beloved and Missed Committee 870, 4 May 1978, EN 00185254 [describing fighting in the East Zone]; **D1.3.30.17** Telegram 11 from Comrade Pauk to Missed Brother, 6 May 1978, EN 00003537 [describing fighting in the East Zone]; **D6.1.1105** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678698-703 [describing Ke Pauk’s involvement in fighting in the East Zone]. See also **D1.3.30.3** Telegram 16 from Comrade Pauk to Respected and Loved Chief of 870 [describing the situation in Oudar Mean Chey].

286 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025319 [“Dany: [...] Who was in charge of Sector 42 then? An: It was under Ke Pauk’s younger brother named Oeun.”]; **D117/18** Pech Chim Written Record of Interview, 28 February 2013, A9, EN 00903205 [“Oeun [...] was Sector 42 Secretary.”]; **D6.1.650** Pech Chim Written Record of Interview, 25 August 2009, EN 00379173 [“in Sector 42 whose secretary [was] named Oeun.”]; **D118/259** Pech Chim Written Record of Interview, 19 June 2014, A216, EN 01000693 [“There were three people in the zone committee: Ke Pauk, Ta An and Oeun”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309917 [“Dany: Do you know who the Chairperson of Sector 42 was? Saren: I am not quite sure, but I heard the name Oeun. Dany: So, Sector 42, you heard Oeun? Saren: I don’t know. I’m not certain.”]; **D219/789** Chhean Choeurn Written Record of Interview, 28 June 2016, A17, EN 01331695 [“Q: Do you know who the Secretary of Sector 42 was? A: At that time, it was Ta Oeun. His name was Oeun.”]; **D117/20** Lim Seng Written Record of Interview, 5 March 2013, A4, EN 00900988 [“I still remember that Ta An was the secretary of Sector 41, Oeun who was my elder brother was the secretary of Sector 42, and Chan was the secretary of Sector 43.”]; **D6.1.384** Tep Poch Written Record of Interview, 4 July 2009, EN 00351702 [“Q: To what sector did Baray District belong? A: Sector 42 and Oeun (died of HIV/AIDS) was the sector secretary.”]; **D6.1.980** Saray Hean Written Record of Interview, 10 March 2010, A1, EN 00491734 [“Comrade Oeun was the secretary of Sector 42 which composed of Prek Prasap district, Chamkar Leu district, Steung Trang district, Baray district, and Taing Kauk district.”].

287 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025313 [“Chan was the secretary of Kampong Thom [...] Dany: Was he the secretary of what Sector in Kampong Thom? An: Kampong Thom 43.”]; **D117/20** Lim Seng Written Record of Interview, 5 March 2013, A4, EN 00900988 [“I still remember that Ta An was the secretary of Sector 41, Oeun who was my elder brother was the secretary of Sector 42, and Chan was the secretary of Sector 43.”]; **D117/21** Chann Sang Written Record of Interview, 24 May 2013, A6-7, EN 00950665 [“The secretary of Sector 43 was Sim (dead). Sim was also a cadre from the Southwest Zone. Sim was the secretary of Sector 43 from 1977 to 1979. Q: Did you ever know a cadre named Koam Chann alias Chan? A: I never heard the name Koam Chann, but I heard about Chan when they announced that he had been a traitor. I would like to specify that Chan had been the secretary of Sector 43 until his arrest in 1978, and then Sim replaced him. I had never met Chan and never worked for him. I remembered that in 1978 Sim announced that Chan had been a traitor, and he was coming to replace Chan.”].

288 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025331 [“Dany: After Chan had been arrested who replaced him as secretary of Sector 43? An: Phen.”]; **D117/18** Pech Chim Written Record of Interview, 28 February 2013, EN 00903203; **D118/259** Pech Chim Written Record of Interview, 19 June 2014, A126, EN 01000682 [“Phen went to Kampong Cham with me and [was] assigned as the Sector Committee [Chairman] in Kampong Thom Province.”]; **D219/762** Saray Hean Written Record of Interview, 19 May 2016, A32-35, EN 01309795 [“Q: When you first arrived in the Sector 42 with other Southwest cadres, were there any cadres from Southwest Zone being sent to other sectors? A: There were. Bang Phen was sent to be sector secretary in Kampong Thom of Central Zone. Q: Whom did he replace? A: I do not know. He went to work there. Q: In your answer number three in previous record, ERN 01117710, you said the Sector 43 Secretary whose name was Sim. Could you please clarify, who was the Sector 43 Secretary when you arrived? A: Sim was there before, then Phen later replaced him. Phen is also dead. Q: Was Phen or Sim the Sector Secretary after the congress? Or what? A: Sim went there before, Phen later. Phen was already the Sector 43 Secretary.”]; **D6.1.650** Pech Chim Written Record of Interview, 25 August 2009, EN 00379172 [“Another person was Phen who was the deputy of Sector 13 in Takeo province, but he is now dead. After I stayed in the Central Zone for 1 year, Phen was ordered back to Kampot and disappeared ever since. And another person from the Southwest Zone was Sim; he might be the deputy secretary of the Treang district.”].

- 289 **D219/762** Saray Hean Written Record of Interview, 19 May 2016, A32-35, EN 01309795 [“Q: When you first arrived in the Sector 42 with other Southwest cadres, were there any cadres from Southwest Zone being sent to other sectors? A: There were. Bang Phen was sent to be sector secretary in Kampong Thorn of Central Zone. Q: Whom did he replace? A: I do not know. He went to work there. Q: In your answer number three in previous record, ERN 01117710, you said the Sector 43 Secretary whose name was Sim. Could you please clarify, who was the Sector 43 Secretary when you arrived? A: Sim was there before, then Phen later replaced him. Phen is also dead. Q: Was Phen or Sim the Sector Secretary after the congress? Or what? A: Sim went there before, Phen later. Phen was already the Sector 43 Secretary”]; **D117/21** Chann Sang Written Record of Interview, 24 May 2013, A6-7, EN 00950665 [“The secretary of Sector 43 was Sim (dead). Sim was also a cadre from the Southwest Zone. Sim was the secretary of Sector 43 from 1977 to 1979. Q: Did you ever know a cadre named Koam Chann alias Chan? A: I never heard the name Koam Chann, but I heard about Chan when they announced that he had been a traitor. I would like to specify that Chan had been the secretary of Sector 43 until his arrest in 1978, and then Sim replaced him. I had never met Chan and never worked for him. I remembered that in 1978 Sim announced that Chan had been a traitor, and he was coming to replace Chan.”]; **D6.1.650** Pech Chim Written Record of Interview, 25 August 2009, EN 00379172 [“Another person was Phen who was the deputy of Sector 13 in Takeo province, but he is now dead. After I stayed in the Central Zone for 1 year, Phen was ordered back to Kampot and disappeared ever since. And another person from the Southwest Zone was Sim (fiftr); he might be the deputy secretary of the Treang district.”].
- 290 **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, art. 7(1), EN 00184038.
- 291 **D1.3.36.1** Khieu Samphan Written Record of Interview of Charged Person, 13 December 2007, EN 00156749-50; **D6.1.93** Kaing Guek Eav alias Duch Written Record of Interview of Charged Person, 25 November 2008, EN 00242903-04; **D1.3.27.5** Masato Matsushita and Stephen R. Heder, *Interviews with Kampuchean Refugees at Thai-Cambodia Border*, Lonh aka Lorn Interview, EN 00177050 [“The Central Committee had around 30 members including full and candidate members, mostly tambon secretaries, secretary of Regions, deputy secretary of Regions, member of Regions.”]; **D6.1.1063**, Kaing Guek Eav alias Duch Written Record of Interview of Charged Person, 5 May 2008, EN 00204353; **D1.3.15.2** Timothy Carney, *The Organization of Power*, EN 00105140-41; **D117/36.1.20** Stephen Heder and Brian Tittmore, *Seven Candidates for Prosecution*, March 2004, EN 00393581.
- 292 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025326 [“Q: Did you ever attend the meeting with the Centre in Phnom Penh? A: Yes, I did. At the Sector rank, all attended the meeting there. [...] For me, I went to meetings in Phnom Penh only when I was called.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A130-134, EN 01374654 [“He [Ta An] went to Phnom Penh once or twice a year. He did not go to Phnom Penh frequently. Q: Why did he go to Phnom Penh? A: He went to attend the Party Centre meetings. He was invited to attend them. Q: Who went to attend the meetings in Phnom Penh? A: I only saw him going with Ta Aun. Only two of them, who were the chairman and deputy chairman, went there. Q: Did he ever talk about the essence of meetings in Phnom Penh? A: No, I didn’t. I never went there. When they frequently held meetings in Phnom Penh, I had already stopped working with him.”].
- 293 **D1.3.15.2** Timothy Carney, *The Organisation of Power*, in Karl Jackson, *Cambodia 1975-1978 Rendez Vous with Death*, EN 00105151-52 [identifying Central Zone Deputy Secretary An as one of the likely members of the Central Committee based on “his important position”], EN 00105140 [“At the top, the Central Committee, as of August 1978, had about thirty members [...] counting full and candidate members. [...] Most were regional and sector secretaries and deputy secretaries or, presumably, senior commanders.”]; **D1.3.36.1** Khieu Samphan Written Record of Interview of Charged Person, 13 December 2007, EN 00156750-51 [“In the central committee, the only persons who had real power were the chairman of the military unit and the zone secretary and sector secretaries. [...] The central committee consisted of more than 30 members, but I don’t remember the names of all those members.”].
- 294 **D6.1.503** Norng Sophang Written Record of Interview, 28 March 2009, EN 00483968-69; **D6.1.786** Iep Duch Written Record of Interview, 1 November 2007, EN 00223512-13; **D117/36.1.22** CPK Central Committee Directive, 11 July 1977, EN 00305412; **D6.1.473** CPK Central Committee Directive, 20 June 1978, EN 00275220.
- 295 **D6.1.473** CPK Central Committee Directive, 20 June 1978, EN 00275220.
- 296 **D6.1.850** CPK Standing Committee Minutes, 19-21 April 1976, EN 00183421; **D1.3.24.1** Minutes on the Standing [Committee’s] Visit to Northwest Zone, 20-24 August 1975, EN 00850973-74; **D6.1.1085** Tha Sot Written Record of Interview, 19 January 2008, EN 00226110; **D6.1.4** Ocun Tan Written Record of Interview,

9 October 2008, EN 00235131; **D6.1.727** Sotr Toeung Written Record of Interview, 2 December 2009, EN 00414594-98; **D6.1.1081** Seng Lytheng Written Record of Interview, 4 December 2007, EN 00223564; **D6.1.1083** Sa Vi Written Record of Interview, 5 December 2007, EN 00204060; **D6.1.1084** Yim Laing Written Record of Interview, 18 January 2008, EN 00204732; **D6.1.438** Ov Yae Written Record of Interview, 13 January 2009, EN 00282818.

297 **D1.3.24.2** CPK Standing Committee Minutes, 9 October 1975, EN 00183394 [“Each sector must have total mastery in the sense of implementing the Party line and the decisions of the Party [...] In order to achieve objectives, for one thing there must be a stance of special high responsibility by grasping the general Party lines, in particular the line of contacts with one’s section must follow the lines clearly, and the process must be clear in the sense of implementation with initiative and management.”]; **D1.3.29.4** Kaing Guek Eav alias Duch Written Record of Interview, 7 August 2007, EN 00147524 [“Policy was, in general terms, the political line, the long-term main ideas of the Party. The line here is the political line. [...] A political line is disseminated throughout the country, it is taught and studied and implemented throughout the country. And the political line of the Communist Party of Kampuchea regarding those arrested was not implemented only with the birth of S 21 it began before Office 13 was even created.”]; **D6.1.1066** Kaing Guek Eav alias Duch Written Record of Interview, 5 September 2007, EN 00147583 [“Every year, I was called by Son Sen to attend a study session where the Party lines were illustrated. There were 100 or 200 participants in that study session.”]; **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, art. 23, EN 00184045 [“The tasks of the Central Committee are: 1. Implement the Party political line and Statute throughout the Party. 2. Instruct [...] all Zone and Sector – City organizations and Party organizations responsible for various matters to carry out activities according to the political line”].

298 **D6.1.786** Iep Duch Written Record of Interview, 1 November 2007, EN 00223512 [“The Khmer Rouge leadership, after it was known that 870 was the Center level, doing anything and everything originated from there.”].

299 **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, art. 30, EN 00184047 [“The Party absolutely opposes the principle and stance and the spirit of implementing Party Statute autonomously, individually, and by clique. The single organization which has decision power to revise the Communist Party of Kampuchea Statue is the General Conference representing the Communist Party of Kampuchea nationwide.”].

300 **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, EN 00184025 [“The Party absolutely opposes any political, ideological, or organizational violation of organizational discipline through independentism, liberalism, sectarianism, [...] which destroys Party solidarity and unity, and absolutely opposes any creation of cliques to break up the Party.”], art. 4, EN 00184033 [“Any Party member or any Party echelon opposing the Party political line, Party ideological stances [...] commits Party discipline violations which are punishable, lightly or severely”].

301 *See X. Individual Criminal Responsibility – B. Modes of Liability – Committing via Joint Criminal Enterprise.*

302 *See, e.g., D191.2* Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025326 [“Q: Did you ever attend the meeting with the Centre in Phnom Penh? A: Yes, I did. At the Sector rank, all attended the meeting there. [...] For me, I went to meetings in Phnom Penh only when I was called.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A130-134, EN 01374654 [“He [Ta An] went to Phnom Penh once or twice a year. He did not go to Phnom Penh frequently. Q: Why did he go to Phnom Penh? A: He went to attend the Party Centre meetings. He was invited to attend them. Q: Who went to attend the meetings in Phnom Penh? A: I only saw him going with Ta Aun. Only two of them, who were the chairman and deputy chairman, went there. Q: Did he ever talk about the essence of meetings in Phnom Penh? A: No, I didn’t. I never went there. When they frequently held meetings in Phnom Penh, I had already stopped working with him.”].

303 *See, e.g., D191.2* Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025326 [“for the secretaries of the Zone, they had their own schedules. For example, when they held a congress, they called me to attend. The Zone held its congress first before the national congress. For example, during the congress, they spoke about implementation of the policies, work plans of defence and construction. [...] After the Centre had approved the work plans, the Centre called us to attend the congress with them.”]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A56-61, EN 01056229-30 [“Q: Besides the monthly meetings in the sector, did you attend other meetings in the zone level? Where was the meeting held? A: I attended the zone level meeting at

the zone office of Grandfather Pauk in Kampong Cham province; the meeting was held once in every three months. Q: What was the meeting about? A: The meeting was about security issues in the zone and in the sectors such as economy, building dams and canals and about all the sections including economy, culture and social work. The meeting raised positive and negative points and right and wrong actions. Q: Who chaired the meeting? A: The meeting was chaired by Ke Pauk. Q: Who participated in that meeting? A: The meeting participants were all the secretaries of the sectors and the districts in the Central Zone. Q: Could you describe the activities during the meeting? A: Ke Pauk chaired the meeting, and the secretaries of the sectors and the districts made a report about general situation in the districts and the sectors. Q: Did they say about arrest [of people] during the meeting? A: During the meeting, they did not mention it; they just said about general situation such as building people livelihood and constructing canals and dams. Ke Pauk just had us follow up the situation and reported irregularities from the districts to the sectors and from the sectors to the zone.”]. See also paras 18 and 86 *supra*.

304 **D6.1.808** Nuon Chea Speech, 16 January 1977, EN 00168467 [at a mass rally in Phnom Penh marking the ninth anniversary of the Cambodian Revolutionary Army: “after 1960 our Revolutionary Organization clearly decided that political action and armed violence must be used to overthrow and crush the enemy.”]; **D6.1.753** *Revolutionary Flag*, September-October 1976, EN 00450507 [“The concrete experience of our revolutionary movement had taught us that we had to use political violence and armed violence to defeat the enemy.”]; **D6.1.739** *Revolutionary Flag*, September 1977, EN 00486236 [“The first form of struggle was to use revolutionary political violence and revolutionary armed violence. That is, we used revolutionary violence in both political and struggle and armed struggle by using revolutionary. This violence was the force to resist the enemy and strike the enemy.”]; **D6.1.737** *Revolutionary Flag*, August 1975, EN 00401491 [“the Party must use revolutionary violence and must assemble the people to use revolutionary violence to oppose the reactionaries and the oppressor classes and to oppose the colonialists and imperialists. For self-defense and self-liberation it is imperative to use violence, whether political violence or armed violence.”]; **D6.1.755** *Revolutionary Flag*, December 1976-January 1977, EN 00491412 [“The strategic line of the Party [...] was set in 1960 [...]. It was imperative to attack and bring down the feudalists, capitalists, and reactionaries in Kampuchea.”]; **D6.1.532** Khieu Samphan, *Considerations on the History of Cambodia*, 2007, EN 00498231 [“The new line of the new Party [...] specified that the ‘exploiting classes’ were the primary enemy of the Cambodian revolution and ‘the tools of the American imperialists.’ Thus, the Cambodian people had to smash the ‘feudalist regime’ whether by peaceful methods or by other methods. [...] we must be ready at all times to use non-peaceful means if the imperialists and the feudalists ... are stubborn and force us to use those means”].

305 **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, EN 00184025 [“The Party must have high-level revolutionary vigilance toward all enemy activities and trickery, direct or indirect, overt or secret, which have the intent to destroy the Party by every means.”], Art. 5(5), EN 00184035 [Party leadership committees: “Must have a strong and correct stance of revolutionary vigilance, maintaining secrecy, and defending revolutionary forces at all times in all action, work, speech, attitude, in life, in every way, in short and long term both inside and outside the Party”].

306 **D1.3.20.2** DK Constitution, 5 January 1976, Art. 10, EN 00184836 [“Actions violating the laws of the people’s State are as follows: Dangerous activities in opposition to the people’s State must be condemned to the highest degree. Other cases are subject to constructive re-education in the framework of the State’s or people’s organisations.”].

307 See, e.g., **D117/36.1.5** FBIS, *Khieu Samphan Chairs NUFC Congress Session: Communique Issued*, 26 February 1975, EN 00166772 [“Traitors Lon Nol, Sirik Matak, Son Ngoc Thanh, Cheng Heng, In Tam, Long Boret and Sosthene Fernandez are the chieftains of the traitors and ringleaders of the treacherous antinational coup d’etat [...] the national congress declares it absolutely necessary to kill these seven traitors”]; **D6.1.355** Khoem Samhuon Written Record of Interview, 6 March 2009, EN 00293365 [“At that time in May 1975, I knew there was an order from the senior Son Sen, the supervisor, to arrest those who were high ranking civil servants of Lon Nol regime who denied leaving Phnom Penh city, and the patients who were Lon Nol soldiers being treated in Preah Ketomealea hospital.”]; **D6.1.1050** Statement submitted by Amnesty International to the UN Sub-Commission on Prevention of Discrimination and Protection of Minorities, *Allegations of Human Rights Violations in Democratic Kampuchea*, August 1978, EN 00271506 [DK refugees allege: “Summary executions of many people because of their position under the former administration [...]. Many refugees have alleged that large-scale summary executions of officers of the

former Republican army occurred in 1975 and early 1976, sometimes involving their family dependants, and that many officials of the former administration were either executed or ‘taken away’ and never heard of again.”]; **D1.3.29.1** Ieng Sary Interview by Stephen Heder, 17 December 1996, EN 00417605-06 [“as for soldiers that they took away and killed, what they decided or specified about the senior civil servants, I did not participate in that. [...] that was someone else’s decision. [...] It was decided afterwards, as far as I know, after 17 April, around the 20th as far as I know, meaning they decided to do whatever was required to keep that group from being able to rise up and oppose the revolution. From what I was told, that group had post-defeat plans, plans to kill the Khmer Rouge after they entered the city and then to take back power. [...] they said that when they had searched the houses of military officers, they were full of grenades and all kinds of weapons. That is, they were prepared to make a coup”]; **D6.1.535** Division 164 Meeting Minutes, 9 September 1976, EN 00657356 [“The soldier elements must be rounded up.”]; **D6.1.284** DK Letter of Confirmation from Mean in Nhaeng Nhang Commune to An, September 1977, EN 00322161 [explains to An, the Chairman of Kraing Ta Chan, that the three former military officers listed were sent to him “because it was decided by the Party, since they got their (high) ranks [...] they were arrested because they were (high) ranking.”].

See **VI. Crimes and Crimes Sites – I. Persecution and Genocide of the Cham.**

See, e.g., **D6.1.473** CPK Directive, Guidance of the Central Committee of the CPK on the Party’s Policy towards Mised Persons who have joined the CIA, served as Yuon agents, or joined the KGB and opposed the Party, Revolution, People and Democratic Kampuchea, 20 June 1978; **D179/1.2.7** Kaing Guek Eav alias Duch, T. 19 March 2012, 14.53.58-14.56.35, EN 00792602 [“those who had been accused of being spies and they were supposed to be interrogated at the office and smashed.”], 15.37.43-15.40.48, EN 00792610-11 [“Q: You answered earlier that those people who were brought to -- or arrested to M-13 were spies. Could you tell the Court what those people were like? A: [...] they were accused of -- as spies and they were later to be smashed, but I was of the view that not all of them were spies. [...] Q: Was there any orders to do so, to interrogate and torture those people? A: [...] It was the Party’s policy. Those who were admitted to the -- the liberated zones were considered as spies.”]; **D219/702.1.75** Ban Seak, T. 5 October 2015, 13.45.35-13.51.11, EN 01409572 [“When I went to see [Brother Oeun], I asked him the reasons of those purges. He said that the plan came from the upper echelon. They wrote clearly in black ink that first, all the CIA, and secondly, all the KGB had to be smashed.”].

See, e.g., **D6.1.739** *Revolutionary Flag*, September 1977, EN 00486228 and EN 00486233 [“Kampuchean society was divided into five distinct classes: the working class, the peasant class, the petty bourgeoisie class, the capitalist class, and the feudal class. [...] Once we made the analysis of the contradictions within Kampuchean society, how did we determine who were the enemies of the revolution [...] and who were revolutionary forces? There were two enemies who had to be fought: the first was imperialism, particularly American imperialism. The second was the feudal class, the landowners, the reactionary compradors.”]; **D322/8.1.26** *Revolutionary Flag*, August 1977, EN 00399240 [“The no-good classes holding power in the cooperatives, what is their true nature? They are counter-revolutionary”]; **D6.1.755** *Revolutionary Flag*, December 1976-January 1977, EN 00491412 [“The strategic line of the Party that was set in 1960 when the determination was made that it was imperative to [...] attack and bring down the feudalists, capitalists, and reactionaries in Kampuchea.”]; **D6.1.73** DK Meeting Minutes, *Minutes of Meeting with the Organization’s Office, 703 and S-21*, 9 September 1976, EN 00178150 [“Heighten the outlook of revolutionary vigilance in view of the increasingly very sharp contradictions and the ever strong class hatred of the enemies of the Kampuchean revolution”].

See **II. Ao An’s Acts, Conduct, Role, and Responsibility – 4. Ao An’s Conduct of the Purge in the Central Zone – The Purge of Ordinary Civilians.**

D6.1.73 DK Meeting Minutes, *Minutes of Meeting with the Organization’s Office, 703 and S-21*, 9 September 1976, EN 00178150 [“Heighten the outlook of revolutionary vigilance in view of the increasingly very sharp contradictions and the ever strong class hatred of the enemies of the Kampuchean revolution”]; **D6.1.473** CPK Directive, *Guidance of the Central Committee of the CPK on the Party’s Policy towards Mised Persons who have joined the CIA, served as Yuon agents, or joined the KGB and opposed the Party, Revolution, People and Democratic Kampuchea*, 20 June 1978, EN 00275219 [the CPK claimed it would not harm anybody “Except for the resolute opposition group against the Party, Revolution, People and Democratic of Kampuchea who oppose successively as a network without changing their minds, who refuse to live with the Party, Revolution and People of Kampuchea; and instead, they resolutely bend down their

heads crawling to serve the Yuon aggressor who swallows of the territory, the Soviet expansionist and its clique, the American imperialism and its clique, that the Party and the Kampuchean people must eliminate them.”]; **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, Art. 5, EN 00184034-36 [“To raise the quality of Party leadership [...] various criteria must be established as the factors for deliberation in selecting cadres into the various leadership committees of the Party. [These include:] Must have a strong and correct stance of revolutionary vigilance, maintaining secrecy, and defending revolutionary forces at all times in all action, work, speech, attitude, in life, in every way, in short and long term both inside and outside the Party [...] Must have good, clean, and correct life morals, not corrupt or raffish, and not involved with the enemy. Must be vigilant toward liberalism in living.”]; **D6.1.1131** *Revolutionary Youth*, February 1978, EN 00278714 [“our present and future task is to constantly raise high our spirit of revolutionary vigilance”]; **D6.1.1146** CPK Meeting Minutes, *Minutes of Meeting regarding Propaganda Works*, 1 June 1976, EN 00182723 [“Have more revolutionary vigilance, especially the enemies burrowing within, [...] Basically, enemies are destructed. Even so, they still attempt to destroy us. In terms of viewpoint and standpoint, we must be more vigilant.”]; **D6.1.939** Phnom Penh Domestic Service broadcast, *Khieu Samphan’s Speech at Anniversary Meeting*, 15 April 1977, EN 00419513 [“We must wipe out the enemy in our capacity as masters of the situation [...] we must further steel ourselves, remain alert, constantly maintain the spirit of revolutionary vigilance and continue to fight and suppress all stripes of enemy at all times.”], EN 00419517 [“We must uphold our spirit of revolutionary vigilance at all times against the enemy from all quarters, both at home and abroad”]; **D6.1.774** DK Government Meeting Minutes, *First Meeting of the Council of Ministers*, 22 April 1976, EN 00143467 [“[The enemy’s] aim is to attack the leadership apparatus by dark means. Therefore, we must raise the spirit of revolutionary vigilance even higher.”]; **D6.1.740** *Revolutionary Flag*, October-November 1977, EN 00182549-50 [“[The] risky [cadres] must be purged, [...] the contemptible traitors who are concealed [from] within wear the label of the organization. [...] we have been able to sweep cleanly away more than 99% of the contemptible major concealed enemies boring [from] within. [...] we shouldn’t let the enemies strengthen and expand. There must be constant shock assaults.”].

313 **D1.3.20.2** DK Constitution, 5 January 1976, EN 00184836 [Article 9 refers to people’s courts “defending the democratic rights and liberties of the people”]; **D6.1.83** David Chandler, *Voices from S-21: Terror and History in Pol Pot’s Secret Prison*, EN 00192813 [“After the Khmer Rouge victory of 17 April 1975, the judicial system in Cambodia disappeared. There were no courts, judges, laws or trials in DK. The ‘people’s courts’ stipulated in Article 9 of the DK Constitution were never established.”]; **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslim under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078543 [“in arresting and punishing people, the Khmer Rouge did not go through the process of obtaining a court decision, and thereby violated their own constitution.”]; **D6.1.863** Kaing Guek Eav alias Duch, T. 18 May 2009, 10.07.08-10.13.40, EN 00328458 [“The word ‘smash’ mean[s] the person was not to be released. If he was released then he would not be smashed. [...] this did not go through the judicial process because there was no law, no court, the Standing Committee govern[ed] all the three main powers.”]; **D1.3.29.2** Kaing Guek Eav alias Duch Written Record of Interview of Charged Person, 3 October 2007, EN 00149915 [“The CPK’s Special Branch was utterly unique. It did not employ any laws whatsoever. It relied exclusively on the Party line”]; **D6.1.1231** UN Commission on Human Rights, *Question of the Violation of Human Rights and Fundamental Freedoms in any part of the World, with Particular Reference to Colonial and other Dependent Countries and Territories*, 30 January 1979, EN 00078660 [“Chapter 7 of the Constitution of Democratic Kampuchea contains two brief articles concerning the administration of justice and the appointment of judges (article 9) and defining forms of punishment (article 10). However, it is alleged in the materials that there is a total absence of judicial process or courts in the country and punishment of offences tends to be entirely of a summary character.”].

314 See, e.g., **D1.3.29.8** Kaing Guek Eav alias Duch, Diagram of Security Office Network, EN 00198898; **Witness Statements: D118/103.3** Kaing Guek Eav alias Duch Final Written Submission, 23 November 2009, para 69, EN 00412111 [“There were at least 196 Santebal Offices in the Democratic Kampuchea”], paras 70-72, EN 00412111 [describing the organizational supervision of the security offices and how confessions were sent up the chain of command]; **D6.1.160** Sum Alat Written Record of Interview, 10 June 2008, EN 00242126-27 [Q: During the Khmer Rouge period, were you aware of any security office or killing site? A: During the period, I knew about the existence of the following security offices: Prey Sloek security office also known as Kraing Tasam located in Krakor district which was 7 or 8 kilometers from the place where I lived. It was merely a detention ‘prison’. [...] I have a friend who was arrested and taken to security

office 07 also known as Trapaing Chorn security office in Bakan district. He disappeared until today. Security office at Tuol Tapev in Kampong Krabey village, Viel commune, Kandieng district. [...] Charoek security office located on Charoek village, Kanchor commune, Kandieng district. Artillery security office known as mortar fort office [...] [in Pursat province]. I know it was a security office because I saw people being detained in the cells and the military told me they were prisoners.”]; **D6.1.80** Chan Khan Written Record of Interview, 31 March 2008, EN 00195544-45 [regarding Office 13]; **D6.1.1061** Kaing Guek Eav alias Duch Written Record of Interview of Charged Person, 29 April 2008, EN 00185475-76 [describing M-13 and S-21], EN 00185477 [“the general principle in the security centres and in S-21 in particular was that all persons arrested had to be executed except for a few and only temporarily”]; **DK Documents: D6.1.268** Correspondence from Chim in Trapeang Thom Thbounng Commune to the Party, 17 September 1977, EN 00363653-54 [reporting on the torture and interrogation of prisoners]; **D6.1.1176** S-21 Interrogation Log, 11 April 1978 [list of interrogated prisoners]; **Analytical Reports: D1.3.32.1** DC-Cam DK Prison List, 23 August 2006 [list of 195 prisons throughout the country]; **D6.1.525** DC-Cam DK Prison List, 18 February 2008; **D6.1.524** DC-Cam Burial Report, 18 February 2008 [list of prisons and burial sites throughout DK and the estimated number of victims at each]; **D1.3.10.5** Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 17 October 1995 [describes various locations used as prisons and execution sites around Kampong Cham Province]; **D1.3.10.8** DC-Cam Mapping Report, 1997: khet Kampong Cham, 13 March 1997 [describes various locations used as prisons and execution sites around Kampong Cham Province]; **D1.3.10.12** DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998; **D1.3.10.9** DC-Cam Mapping Report, 1997: khet Kampong Thom, 14 May 1997 [describes various locations used as prisons and execution sites around Kampong Thom Province]; **D1.3.10.13** DC-Cam Mapping Report, Kampong Thom Province, 14 July 1998; **D1.3.10.16** DC-Cam Mapping Report, Kampong Thom Province, 10 August 1999; **D6.1.1232** DC-Cam Mapping Report, 1997: khet Takeo, 1 April 1997 [describes various locations used as prisons and execution sites around Takeo Province]; **D1.3.10.14** DC-Cam Mapping Report, Takeo Province, 11 August 1998; **D1.3.10.10** DC-Cam Mapping Report, 1997: khet Banteay Meanchey, 29 April 1997 [describes various locations used as prisons and execution sites around Banteay Meanchey Province]; **D1.3.27.10** DC-Cam Mapping Report, Banteay Meanchey Province, 20 August 1998; **D1.3.10.17** DC-Cam Mapping Report, Banteay Meanchey Province, 21-25 June 1999; **D1.3.10.11** DC-Cam Mapping Report, 1997: khet Pursat, 23 May 1997 [describes various locations used as prisons and execution sites around Pursat Province]; **D1.3.10.15** DC-Cam Mapping Report, Battambang Province, 17 August 1998; **D1.3.27.11** Henri Locard, *Research Notes on Democratic Kampuchea Prison Network: Northwest Region*, May 2007; **D1.3.10.21** Henri Locard, *Niredey Region: the Southeast*, 11 July 2007 [report on prisons in Kandal, Kampong Speu, and Kampot provinces]; **D6.1.1048** Henri Locard, *Siem Reap Province: New North Region*, 30 May 2007 [report on prisons in Siem Reap Province]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007 [report on prisons in Sectors 41 and 42 of Kampong Cham Province]; **D1.3.11.17** Henri Locard, *Kompong Thom - Uddor Region*, 30 May 2007 [report on prisons in Sector 43 of Kampong Thom Province]; **D1.3.27.6** Neang Vorn, *Brief History of Kraing Ta Chan Genocide Center*, 5 March 1996 [report from the Culture and Fine Arts Office regarding Kraing Ta Chan prison in Kus Commune, Tram Kak District, Takeo Province, Southwest Zone].

³¹⁵ **D1.3.19.1** “Decision of the Central Committee Regarding a Number of Matters”, 30 March 1976, EN 00182809 [granting “The right to smash, inside and outside the ranks” as follows: “If in the base framework, to be decided by the Zone Standing Committee. Surrounding the Center Office, to be decided by the Central Office Committee. Independent Sectors, to be decided by the Standing Committee. The Center Military, to be decided by the General Staff.”]. See also **D6.1.863** Kaing Guek Eav alias Duch, T. 18 May 2009, 10.17.08-10.26.58, EN 00328460-61 [referring to the 30 March 1976 decision: “this document, gives the right or delegates the power to make a decision to smash, to execute people, both within and outside the ranks to four groups of people. [...] the power delegated to the four groups was fully exercised. [...] through the period from the 30th March 1976 to the 7th January of 1979 the CPK implemented these organizational lines very strictly and fully.”].

³¹⁶ See, e.g., **D179/1.2.7** Kaing Guek Eav alias Duch, T. 19 March 2012, 15.55.05-15.57.25, EN 00792616 [“‘Smash’ means executed. You know they are used interchangeably because they’re the same terms. The ultimate goal is that the person is dead.”]; **D6.1.863** Kaing Guek Eav alias Duch, T. 18 May 2009, 10.03.35-10.13.40, EN 00328458 [“[people] were executed secretly without the knowledge of their family members. [...] The word ‘smash’ mean[s] the person was not to be released. [...] this did not go through the judicial

process because there was no law, no court, the Standing Committee govern[ed] all the three main powers.”]; **D6.1.1267** Telegram 254 from North Zone Secretary Se to Committee 870, 10 January 1978, EN 00182757-58 [describes the struggle against military enemies as well as the enemy’s espionage activities at the rear that are trying to help “bad elements” escape to collect and further increase their enemy forces; reports that the underground enemy activities have been successful in destroying collective production and cattle]; **D6.1.499** Telegram 324 from North Zone Secretary Se to Committee 870, 10 April 1978, EN 00340540 [report concerning various matters in the North Zone, including “The internal situation: [...] We are continuing to purge the remaining group continuously, including those who oppose our revolution openly and secretly. [...] As for the enemy who are the wild bandits, [...] we arrested and smashed them repeatedly, and we are still continuing to search for them.”]; **D6.1.1200** Reports from An at Kraing Ta Chan Security Centre (Educational Office of District 105) to Party, July-Aug 1977, EN 00276593 [handwritten annotation by Prak of Tor. 13 (Sector 13) instructing An, the Chairman of Kraing Ta Chan prison: “Please smash them all. On 7/8/77. Tor. 13; Prak”]; EN 00276594 [“It is okay to smash. 7/8/77, Tor. 13; Prak”]; EN 00276596 [instruction from District Secretary Kit to An which states: “Concerning the issue of all the prisoners who were arrested from Chieng Torg commune [...] they are to be interrogated in order to find out their whole networks, then smash them”].

317 See, e.g., **D1.3.29.2** Kaing Guek Eav alias Duch Written Record of Interview of Charged Person, 3 October 2007, EN 00149915 [“The CPK’s Special Branch was utterly unique. It did not employ any laws whatsoever. It relied exclusively on the Party line and the major and minor Party decisions issuing from the mouth of Pol Pot. [...] It employed exclusively criminal methods (torture to obtain responses, then smash; anyone arrested had to be smashed).”]; **D6.1.1061** Kaing Guek Eav alias Duch Written Record of Interview of Charged Person, 29 April 2008, EN 00185477 [“the general principle in the security centres and in S-21 in particular was that all persons arrested had to be executed except for a few and only temporarily [...]. The only decision to be made was the timing of the execution.”]; **D6.1.1222** Report to the Party for the Month of July 1977, EN 00276557 [informs the Party that during the month of July 1977, 39 of 81 prisoners [at Kraing Ta Chan Security Office] were ‘swept away’]; **D6.1.1226** Report to the Party for the Month of November 1977, EN 00276555 [informs the Party that during the month of November 1977, 92 prisoners [at Kraing Ta Chan] were ‘purged,’ and 1 (a Lieutenant Colonel) was ‘removed to Sector’ by Angkar]. See also **D6.1.1050** Statement submitted by Amnesty International to the UN Sub-Commission on Prevention of Discrimination and Protection of Minorities, *Allegations of Human Rights Violations in Democratic Kampuchea*, August 1978, EN 00271506-07 [“recent refugee reports indicate that a number of civil and military leaders of the present administration were summarily executed in 1977 [...]. Chieu Kien, who worked as a carpenter in a factory of Kompong Kol (Battambang province) [...] has alleged that 11 ‘members’ of the factory were executed in February and early March 1977 for having connections with ‘traitors’ who had tried to organize opposition. [...] Arrest and subsequent disappearance of people considered to have committed acts ‘hostile’ to the State or to the authorities. Many refugees have reported the disappearances of members of their families, neighbours or colleagues who were taken away on the orders of the authorities and never heard of again.”].

318 See, e.g., **D6.1.1200** Reports from An at Kraing Ta Chan Security Centre (Educational Office of District 105) to Party, July-Aug 1977, EN 00276596 [instruction from District Secretary Kit to An which states: “Concerning the issue of all the prisoners who were arrested from Chieng Torg commune [...] they are to be interrogated in order to find out their whole networks, then smash them”]; **D6.1.268** Correspondence from Chim in Trapeang Thom Thboung Commune to the Party, 17 September 1977, EN 00363653-54 [informs the Party that they brought in four people who had been implicated by Phuong the night before, and now, based on hot and cold methods of interrogation, one of the new arrestees implicated two more people as part of the “network”].

319 See, e.g., **D6.1.737** *Revolutionary Flag*, August 1975, EN 00401501-02 [“smashing espionage groups and smashing saboteurs that want to wreck and destroy our revolution, we will continue to smash the defeated enemy remnants to consolidate our victory. [...] the external enemies and internal enemies still exist. [...] If we are constantly revolutionarily vigilant [...] the enemy will be unable to do anything”]; **D6.1.542** *Revolutionary Flag*, June 1977, EN 00446862 [“Attack the enemy, sweep clean the foreign agent enemies, the embedded enemies, the class enemies; don’t let them be able to keep trying to carry out activities, even a little.”]; **D1.3.22.6** *Revolutionary Flag*, May-June 1978, EN 00185342 [“Our duty is therefore is to attack absolutely, powerfully and successively these CIA, Yuon and KGB agents, to attack them and attack them

again so that they are liquidated and successively liquidated again and again. Only if they are attacked in this manner will their veteran forces be completely smashed along with their remnant forces and their new forces. We find ourselves in a situation where we are on the offensive, have mastery and are advancing to trample the enemy and seize successive victories, whereas the enemy is being smashed to smithereens, scattered to the winds and liquidated.”]; **D6.1.743** *Revolutionary Flag*, July 1978, EN 00428291 [“During the first 6 months of 1978, our Party has impelled forward the countrywide movement to sweep cleanly away the concealed enemy boring from within, including in the Party, in the collective masses and in the Revolutionary Army, gaining a victory that is almost equal in meaning to the great victory of 17 April 1975”], EN 00428296 [“Political, ideological, and organizing work are the revolutionary work of regularly carrying out shock assaults against the concealed enemy boring from within every day, hurting their traitorous stance so that they teeter [...], hurting their ideology so that they are terrified [and] panicked [...] every day, harass and badger them so that there is no place where they can hide and find repose [...]. If they remain recalcitrant [...] and don’t listen to the truth of the revolution and don’t improve themselves, they will be punished by the people and masses without fail.”], EN 00428303 [“in the great mass movement to attack and smash the aggressive, expansionist, territory-swallowing, genocidal Yuon enemy and in the great mass movement to sweep cleanly away the concealed enemies boring from within who are CIA agents, Yuon running dog agents and KGB agents”].

320 See, e.g., **D6.1.939** Phnom Penh Domestic Service broadcast, *Khieu Samphan's Speech at Anniversary Meeting*, 15 April 1977, EN 00419513 [“We must wipe out the enemy in our capacity as masters of the situation, following the lines of domestic policy, foreign policy and military policy of our revolutionary organization. [...] we must further steel ourselves, remain alert, constantly maintain the spirit of revolutionary vigilance and continue to fight and suppress all stripes of enemy at all times.”]; **D322/8.1.23** *Revolutionary Flag*, April 1977, EN 00478496 [excerpts from a speech given by “the Comrade Party Representative” on the second anniversary of the 17 April victory: “As for the enemies that are ‘CIA’, ‘KGB’, ‘Y[uon]’ agents, the cheap running dogs of the enemy that sneakily embedded inside our revolution and our revolutionary ranks, they are in a state of extreme loss of mastery because their major and intermediate apparatuses have fundamentally been smashed and the forces that remain have been fundamentally scattered, like rats being hit and falling from their nests into the water and being chased and struck by the people and annihilated. We must continue to strike them and trample them from our position of absolute advantage and must constantly be on the offensive against them during 1977 to smash them even more so they cannot raise their heads.”]; **D322/8.1.26** *Revolutionary Flag*, August 1977, EN 00399235-36 [text of the speech given by a “Party Organization Representative” (believed to be Nuon Chea) at the West Zone Cadre Conference on 25 July 1977: “In this Zone there are embedded enemies. In the Sectors there are embedded enemy elements. In the districts, there are also embedded enemy elements, and so on. After we seized victory throughout the country, they came to bore holes to seize state power back from us, Zone state power, Sector state power, District state power. [...] It is imperative to prepare forces to attack, attack and smash the enemy and the no-good elements embedded inside and controlling the cooperatives.”]; **D6.1.815** FBIS, DK Media Reports, *Ieng Sary Hosts Banquet for Burmese Delegation - Ieng Sary Speech*, 31 August 1977, EN 00168723 [“During the past 8 months our Cambodian people and Revolutionary Army have striven seethingly and arduously to increase production and successfully defend and protect our national independence, sovereignty and territorial integrity [...] by smashing all maneuvers of enemies of all stripes.”].

321 See, e.g., **D1.3.24.2** CPK Standing Committee Minutes, 9 October 1975, EN 00183403-04 [discussing whether two comrades (Mean and Phan) are enemies or not: “Must be careful about speech that he is seen as a traitor which would lead him to not see the future. We will analyze the circumstances of his fleeing appropriately, and don’t disseminate it. [...] The matter of Comrade Phan must be kept really quiet: the reports must be analyzed because the spies give shifty responses. Finding his history through our own networks is better. Enemy networks cannot be believed. But his activities must be watched”]; **D6.1.1146** CPK Meeting Minutes, *Minutes of Meeting regarding Propaganda Works*, 1 June 1976, EN 00182723 [regarding the radio station: “Have more revolutionary vigilance, especially the enemies burrowing within, for fear that they may have laid bombs. So, guarding and check-in-and-out regime are needed. Basically, enemies are destructed. Even so they still attempt to destroy us. In terms of viewpoint and standpoint we must be more vigilant.”]; **D6.1.774** DK Government Meeting Minutes, *First Meeting of the Council of Ministers*, 22 April 1976, EN 00143467 [“Defend the revolutionary state authority, the fruits of the revolution, defend the Party, the people, the Army, independence, sovereignty, etc. [against] every form of enemy activity, both overt and

covert. We must always be in high revolutionary vigilance, always be in mastery.”]; **D6.1.73** DK Meeting Minutes, *Minutes of Meeting with the Organization’s Office, 703 and S-21, 9 September 1976*, EN 00178150 [in response to an unauthorised distribution of leaflets that criticised the Organization, the meeting attendees speculate about who distributed them and what action to take: “This is not a problem coming from the outside. [...] The enemy wants us to no longer to trust units of 703 and 180. ... These activities are part of an overall enemy plan. We have to be on guard against an enemy assassination of the Organization. [...] Heighten the outlook of revolutionary vigilance in view of the increasingly very sharp contradictions and the ever strong class hatred of the enemies of the Kampuchean revolution [...] As for Security I suggest that it increase its surveillance of enemy situations.”]; **D64/1.1** Ek Hen Written Record of Interview, 5 March 2008, EN 00205049-50 [“In 1978, Nuon Chea also led a study meeting at Borei Keila, with about 500 people attending, workers and personnel. The content of the study meeting was about: [...] defending the territory so the Yuon would not invade; about the North Zone group’s treason; about Koy Thuon’s treason; not letting workers to join in the treason [...] he told us about the purge of those connected to Koy Thuon.”]; **D118/242** Khoem Boeun Written Record of Interview, 21 May 2014, A87 and A91, EN 01057690-91 [“Q: How often did you attend meetings at the Sector 13 Office in Takeo Province? A: I attended them from time to time, about two or three times a month. [...] Q: You shared your reports about the situation in your village and commune with the others. Did the meeting chairperson give any instructions or specific orders to identify the enemy? A: Yes, they talked about the enemy [...] The upper echelon instructed us on who the enemies were, and I took those instructions back to the villages. They told us to seek out the opposition. They did not say enemy. In those Sector meetings, mostly the district levels gave impressions and comments. As for me, I just recorded what they raised in those meetings to be implemented in the villages and commune.”]; **D118/274** Bun Thoeun Written Record of Interview, 10 July 2014, A30 and A34, EN 01031975-76 [“Once a year, all commune-level cadres attended summary report meetings at the sector level. [...] They also discussed security matters. They reminded us to be careful with those who often got sick and those who damaged equipment for agricultural cultivation because they could be enemies or C.I.A. spies...etc. They also warned the commune level that if many people died from starvation, the commune committee could also be accused of being enemies.”]; **D6.1.688** Bun Thien Written Record of Interview, 17 August 2009, EN 00384406-08 [“Q: What was discussed during the sector-level meeting at Phnom Kheng? A: [...] The meeting was about politics, military, economics, [...] aimed to strengthen the Communist Party of Kampuchea. [...] We were told to observe if there was hidden enemy burrowing from inside. If there was such a case, we would have to report to the upper echelon. The hidden enemy burrowing from inside could be those who broke ploughs, hoes or carrying sticks, those who pretended to be sick, etc. The upper echelon emphasised that those who performed these activities were the hidden enemy burrowing from the inside; these activities were the obstacles for our revolutionary movement.”]; **D119/155** Lach Chheanlong Written Record of Interview, 3 September 2014, A41, A43-44, EN 01045565 [“I attended a major meeting led by the District Committee at Phnum Leab Mountain in late 1976. [...] In the meeting Yeay Chaem said that during this cultivation season, we have to screen for high-ranking persons to be killed, and this was done in order to save rice for those who have no tendencies toward the old regime. [...] At that time there were about 70 or 80 attendees ranking from the unit chairpersons up.”]; **D85/5.1.4.2** Pao Bandet Written Record of Interview, 25 August 2011, A4, EN 00981159 [“I knew Yeay Chem because she had come to Preah Netr Preah Commune to attend a meeting in 1977. During the meeting, she talked about [...] internal enemies and being careful about internal enemies”]; **D85/4.1.5** Pao Bandet OCJ Interview Transcript, 2 September 2011, EN 00808742 [“Q: Did [Yeay Chaem] only talk [during a meeting in Preah Netr Preah Commune] about increasing productivity? A: Yes and the internal enemies. [...] The internal enemies were those who committed subversive acts. [...] The internal enemies meant that the people who led opposition in the base villages.”].

322

See, e.g., **D6.1.737** *Revolutionary Flag*, August 1975, EN 00401501 [describing tasks being carried out by the Revolutionary Army forces: “as for defending Phnom Penh and smashing espionage groups and smashing saboteurs that want to wreck and destroy our revolution, we will continue to smash the defeated enemy remnants to consolidate our victory.”]; **D6.1.746** *Revolutionary Flag*, October-November 1975, EN 00495804 [“the foreign affairs policies are always full of true elements of storming attack against the imperialist enemies, the storming attack against the feudalism, landlord and capitalist enemies. Therefore, if they are meticulously and properly enforced, neither the imperialist enemies nor the anti-Revolutionary classes can take any opportunity to fight back our Revolution.”]; **D6.1.100** *Revolutionary Flag*, July 1976, EN 00268917 [“we stand upon socialist revolution, continuing class struggle inside the national society,

inside the ranks of the revolution, inside the Party, and inside the cooperatives and unions, inside the Revolutionary Army, until the forces of socialist revolution smash and scatter all opposing forces so that the country can be defended.”]; **D6.1.755** *Revolutionary Flag*, December 1976-January 1977, EN 00491398 [“The traitor strings that we smashed successively were organized traitor strings, systematic strings, that had existed since the national democratic revolution period. However, during that period, they could live with us. In socialist revolution, they were segregated out. 1976 was a year of these class combat inside our revolution and inside our Party. Many germs appeared. All the traitor strings appeared. [...] In summary, this year we wage socialist revolution profoundly to an important extent. This has emerged as a good factor in eradicating traitors embedded inside the Party, inside the Army, and among the people”]; **D6.1.1131** *Revolutionary Youth*, January-February 1978, EN 00278711 [“every aggressive action and espionage activity to bore holes from within in attempts by the American imperialists and their servants to make coups against our Democratic Kampuchea has been repeatedly attacked, broken, defeated, and smashed to bits”]; **D219/370.1.15** *Revolutionary Youth*, October 1978, EN 00539981 [“We must always see the state of difficulty of the enemy, not in order to fear the enemy or to unreasonably over-evaluate them, but so that we will always have high revolutionary vigilance and be ready to smash their aggression and have advance mastery at all times.”], EN 00539982 [“Therefore, we revolutionary youth are joining the fight to smash the enemy on the forward battlefield strongly, and are joining the fight to sweep clean the embedded enemies boring holes from within”].

323 See, e.g., **D219/702.1.62** Telegram 60 from North Zone Secretary Se to Committee 870, 5 September 1977, EN 00517923-24 [“The situation of internal enemy: At the bases, offices, ministries, and military offices, we have uncovered many enemies who are burrowing from within either through the spying of their anti-revolution activities or through the implications. Those enemies who were former officials, policemen or soldiers of the previous regime were discovered one after another. Comparing to the earlier time, the number of enemies who are burrowing from within are decreasing and mainly only a few of their accessories are left under cover.”]; **D132.1.165** Telegram 313 from North Zone Secretary Se to Committee 870, 19 March 1978, EN 00436995-96 [“Situation of the enemy burrowing from within: In this dry season, the remained enemies re-emerged and took actions against us in the worksites. These enemies contacted with the [former] policemen, sold[i]ers and government officials. They mingled themselves as the ‘New people’. After they acted against us, we knew them clearly and we systematically purged them. Right now, some police men, soldiers, and government officials escaped after more than 20 people were purged. More actions will be taken to arrest more people.”]; **D6.1.499** Telegram 324 from North Zone Secretary Se to Committee 870, 10 April 1978, EN 00340540 [“The internal situation: [...] The situation is normal. We are continuing to purge the remaining group continuously, including those who oppose our revolution openly and secretly.”]; **D6.1.1267** Telegram 254 from North Zone Secretary Se to Committee 870, 10 January 1978, EN 00182757-58 [Measures taken in response to enemy espionage activities include: “Strengthening the cooperatives, especially by basing on the base class to sweep out the underground enemy as well as the bandits. Sectors and Districts should take the measures of searching the enemy and attack the enemy at the entrance gate when we can grasp the enemy trick.”]; **D6.1.794** Telegram 100 from Brother San of Office 560 to Northwest Zone Secretary Muol Sambat alias Nhim, 6 November 1977 [reporting on the situation in Sector 5, regarding internal enemies, arrests and food rations. Copied to Saloth Sar alias Pol Pot, Nuon Chea, Ieng Sary alias Van, Penh Thuok alias Vorn Vet alias Vorn, Son Sen alias Khieu alias 47]; **D1.3.30.10** Telegram 00 from Division 164 Secretary Meas Mut to M-870, 31 December 1977, EN 00184995 [“We who have the duty to defend the maritime spearhead would like to [...] Vow determination to fashion forces who are a tool absolutely to defend the Party, to defend the state power of the collective worker and peasants, and to defend the socialist Kampuchean motherland by sweeping cleanly away and without half-measures the uncover elements of the enemy, whether the Yuon or other enemies.”]; **D132.1.7** Report from Division 164 Secretary Meas Mut, 1 April 1978, EN 00183357 [“in sum, the number of Yuon who have been captured and shot death from 27 March 1978 through 30 March 1978 is 120 head”; copied to Uncle (Saloth Sar alias Pol Pot), Nuon Chea, Ieng Sary alias Van, and Documentation]; **D6.1.466** Telegram 54 from Sarun to Nuon Chea, 23 April 1978, EN 00296220 [report regarding the search for Yuon spies; copied to Uncle (Saloth Sar alias Pol Pot), Nuon Chea, Ieng Sary alias Van, Penh Thuok alias Vorn Vet alias Vorn, and Documentation].

324 **D6.1.1159** Minutes of Meeting of Secretaries and Logistics Officers of Divisions and Independent Regiments, 15 December 1976, EN 00233718 [“Must screen dangerous elements out of the units. [...] The results of grasping the biographies this time were good, but there are still some comrades who are hiding their

histories. Be most careful about those [whose] mothers and fathers were purged or whose siblings were purged.”]; **D119/124** Nhem En Written Record of Interview, 7 May 2014, A26, EN 01055653 [“Democratic Kampuchea policy focused on industry and agriculture, and those fields could not be developed if there were traitors in the leadership, therefore cadres accused of being traitors were killed, and Southwest cadres were sent to different Zones to smash those traitorous cadres and restore production in the industrial and agricultural fields.”].

325 **D118/274** Bun Thoeun Written Record of Interview, 10 July 2014, A30 and A34, EN 01031975-76 [“Once a year all commune level cadres attended summary report meetings at the sector level. [...] They reminded us to be careful with those who often got sick and those who damaged equipment for agricultural cultivation because they could be enemies or C.I.A. spies etc. They also warned the commune level that if many people died from starvation, the commune committee could also be accused of being enemies.”]; **D119/124** Nhem En Written Record of Interview, 7 May 2014, A26, EN 01055653 [“cadres accused of being traitors were killed and Southwest cadres were sent to different Zones to smash those traitorous cadres and restore production in the industrial and agricultural fields.”]; **D240R** Documentary Film, *Enemies of the People*, 01.02.20 [Nuon Chea Interview: “Q: You were saying you talked to Pol Pot about sweeping out traitors ... ? Nuon Chea: We had to solve the traitor problem in the way that we did so it didn’t get out of control and infect the innocent people lower down. So we dared to conclude our decision was correct. If we had shown mercy to these people, the nation would have been lost.”], 01:04:48 [Nuon Chea: “I have feelings for both the nation and the individual. But I clearly distinguish between them. If we must choose one or the other, I choose the nation. The individual I cast aside. They must be solved first.”]; **D6.1.740** *Revolutionary Flag*, October-November 1977, EN 00182548-50 [“foes and adversaries (khang-satrauv) both inside and outside the country [...] want to wreck our revolution at all times as well as by every method. [...] There are concealed enemies everywhere in our ranks, the Centre, the general staffs, the zones and the bases. It would be dangerous not to take measures in time. [...] We now consider that our Party is already strong, and that is why we have been able to sweep cleanly away more than 99% of the contemptible major concealed enemies boring [from within]. [...] In fact, we shouldn’t let the enemies strengthen and expand. There must be constant shock assaults.”]; **D6.1.399** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 20 October 2008, EN 00235516 [regarding the creation of the Long Sword Militia unit after the Southwest Zone cadres arrived: “The reason for the unit’s creation was to arrest people. The Long Sword Militias were recruited by cadres from the Southwest Zone. [...] the Long Sword group had the authority to arrest people in the whole Kang Meas district”].

326 **D1.3.16.1** Ke Pauk Autobiography, EN 00089705-06 [“In February 77, a security vehicle from Phnom Penh came to arrest the ministry secretaries, including the ministers of agriculture, industry, commerce, and public works. [...] Also in 77, a security vehicle from Phnom Penh came and arrested 5 or 6 people from the Dambon 41 committee, 5 or 6 from the Dambon 42 committees, and 5 or 6 from Dambon 43. After the Dambon committee members were all arrested, they arrested the heads of the dambon level ministries, since each dambon had its own ministries. A little later, a security vehicle came from Phnom Penh to arrest the zone military staff committee. In summary, the dambon and ministry cadres totaled 50 to 60 persons”]; **D240R** Documentary Film, *Enemies of the People*, 01.02.20 [Nuon Chea Interview: “Q: You were saying you talked to Pol Pot about sweeping out traitors ... ? Nuon Chea: We had to solve the traitor problem in the way that we did so it didn’t get out of control and infect the innocent people lower down. So we dared to conclude our decision was correct. If we had shown mercy to these people, the nation would have been lost.”]; **D219/370.1.10** Nuon Chea Written Record of Adversarial Hearing, 19 September 2007, EN 00148699 [“The Military Committee had the task of national defense and purging internal enemies”]; **D322/8.1.23** *Revolutionary Flag*, April 1977, EN 00478501 [“It is imperative to purge, to clean up, and to sweep clean the no-good elements and the enemy elements.”]; **D6.1.379** Ke Pich Vannak Written Record of Interview, 4 June 2009, EN 00346151-52 [the son of Ke Pauk states that purges were carried out by Southwest cadres ‘down to the village’ level”].

327 **D6.1.863** Kaing Guek Eav alias Duch, T. 18 May 2009, 13.53.18-14.02.07, EN 00328495 [“[Koy Thuon’s] confessions made [...] the whole Standing Committee [...] arrest en masse people from the north. It’s a massive arrest. [...] So whether anyone would be arrested first, they conducted such a plan and the plans were initiated by the standing committee.”]; **D1.3.29.2** Kaing Guek Eav alias Duch Written Record of Interview of Charged Person, 3 October 2007, EN 00149916 [“In late 1976-early 1977 Koy Thuon and whole sets of networks from the North were smashed. Middle and lower ranking cadre from the Southwest belonging to Ta

Mok were gathered up and placed in the North.”]; **D6.1.880** Kaing Guek Eav alias Duch, *The Last Joint Plan*, EN 00238904-09; **D6.1.379** Ke Pich Vannak Written Record of Interview, 4 June 2009, EN 00346151-52 [the son of Ke Pauk states that purges were carried out by Southwest cadre “down to the village” level]; **D6.1.707** Suon Kanil Written Record of Interview, 19 August 2009, EN 00390076 [Southwest forces took control of the committees ‘from the Sector down to the cooperative’, taking over ‘about 90% of the Central Zone [leadership]’]; **D6.1.399** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 20 October 2008, EN 00235516 [after the Southwest Zone cadres arrived, they created the Long Sword militia: “The reason for the unit’s creation was to arrest people. The Long Sword Militias were recruited by cadres from the Southwest Zone. [...] the Long Sword group had the authority to arrest people in the whole Kang Meas district”]; **D6.1.386** Ban Seak Written Record of Interview, 6 July 2009, EN 00360752 [“Q: How many members were there in the Sector’s commerce section? A: There were approximately 20 members. [...] I would like to add that after purges were conducted at the Central Zone, there were only four main people [who] survived [...]. All others were ‘smashed’.”]; **D6.1.702** Man Heang Written Record of Interview, 10 December 2009, EN 00421084 [“They searched out feudalists and capitalists. The commune chairman came down to compile all the people’s biographies, and he made lists to let him know how many base area people and how many new people were in the commune. [...] Those who hid their backgrounds were able to survive; those who told the truth were killed.”]; **D1.3.16.1** Ke Pauk Autobiography, EN 00089705-06 [“In February 77, a security vehicle from Phnom Penh came to arrest the ministry secretaries, including the ministers of agriculture, industry, commerce, and public works. [...] Also in 77, a security vehicle from Phnom Penh came and arrested 5 or 6 people from the Dambon 41 committee, 5 or 6 from the Dambon 42 committees, and 5 or 6 from Dambon 43. After the Dambon committee members were all arrested, they arrested the heads of the dambon level ministries, since each dambon had its own ministries. A little later, a security vehicle came from Phnom Penh to arrest the zone military staff committee. In summary, the dambon and ministry cadres totaled 50 to 60 persons”].

328 **D1.3.22.6** *Revolutionary Flag*, May-June 1978, EN 00185343.

329 **D1.3.20.2** DK Constitution, 5 January 1976, Preamble, EN 00184834 [“Whereas the entire Kampuchean people and the entire Kampuchean Revolutionary Army desire [...] a national society [...] without rich or poor and without exploiters or exploited, a society in which all live harmoniously in great national solidarity and join forces to do manual labour together and increase production for the construction and defence of the country”], Art. 2, EN 00184834 [“All important general means of production are the collective property of the people’s State and the common property of the people’s collectives.”], Art. 12, EN 00184836 [“Every citizen of Democratic Kampuchea is guaranteed a living. All workers are the masters of their factories. All peasants are the masters of the rice paddies and fields. All other labourers have the right to work. There is absolutely no unemployment in Democratic Kampuchea.”]; **D1.3.20.1** Communist Party of Kampuchea Statute, January 1976, EN 00184024 [“After the Party led and totally achieved the national democratic revolution, the Party continues to lead the socialist revolution and construct socialism in an absolute monopoly in every sector. [...] The current new strategic principles and stances of the Communist Party of Kampuchea are [...] to continue to make and to achieve socialist revolution in Kampuchea and to move forward toward Communism in Kampuchea in the future. In this historical framework, the Communist Party of Kampuchea must defend the results of the revolution and defend and construct the country well.”], EN 00184025 [“Each Party member must trust and depend upon the power of the popular masses, must remain with the great revolutionary movement of the popular masses, the worker-peasants in the unions and cooperatives and in the Revolutionary Army, in the national defense and the national construction of Democratic Kampuchea all the way until the final victory of socialist revolution and the construction of socialism during the new strategic period of revolution, moving forward to Communism in the future in Kampuchea.”]; **D6.1.1139** General Assembly First Session of the People’s Representative Assembly of Kampuchea, 11-13 April 1976, EN 00184070 [the Assembly approved the policy direction for the country, including to “Further strengthen and expand the force of great national solidarity and the entire people to be on the offensive on every battlefield or production in every sector, especially in agriculture, aiming to produce the maximum amount of rice to solve and raise the livelihood of the people ever higher and ever faster, and along with this to push the building of our country even faster in a great and miraculous leap.”]; **D6.1.772** Phnom Penh Domestic Service, *Nuon Chea’s Speech to Army Anniversary Meeting*, 17 January 1977, EN S 00004076 [“Did we fulfill the 1976 plan? Were we able to apply the rice rationing orders prescribed by the state? [...] In other words, our people have enough to eat.”]; **D6.1.532** Khieu Samphan,

- 330 *Considerations on the History of Cambodia*, 2007, EN 00498303 [“when we wanted to sort out sufficient food quickly, when we wanted to escape from poverty, when we wanted to modernize agriculture, when we wanted to lay the foundation to move in steps toward industrialization, we had to carry out socialist revolution”]; **D6.1.746** *Revolutionary Flag*, October-November 1975, EN 00495808 [“The party has to rebuild a new economy in the most rapid manner that is mainly depending on agriculture. In concrete term, our country’s degraded agriculture has to be rapidly shifted to a modern agriculture between ten to fifteen years. [...] The purposes of having such a rapid economy rebuilt especially in the agriculture are to permanently defend the country [...] The country’s reconstruction need[s] to be accelerated”].
- D1.3.20.2** DK Constitution, 5 January 1976, EN 00184834 [“Article 2. All important general means of production are the collective property of the people’s State and the common property of the people’s collectives.”]; **D6.1.746** *Revolutionary Flag*, October-November 1975, EN 00495826 [“in order to rapidly construct, strengthen and expand both the quality and quantity of production cooperatives to achieve 3 tons of rice per hectare in 1976 and in order to transform Cambodian traditional agriculture into a modern agriculture [...] [the cooperative] is an organized structure of basic class that has so far been serving the national democratic Revolution and they will serve the socialism Revolution and thereby build the socialism. [...] The cooperative is mandatory to mobilize the labor forces among the base peasants for all kinds of production, including agricultural and handicraft production etc. and industrial production in the long run”]; **D6.1.745** *Revolutionary Flag*, September 1978, EN 00488626-27 [the socialist revolution is strengthening and expanding]. EN 00488631 [“Our Communist Party of Kampuchea led the people in making socialist revolution and organizing the collective regime. Through collective worker unions and through collective peasant cooperatives, the Party had a solid and mighty worker-peasant alliance.”]; **D6.1.822** FBIS, DK Media Reports for May 1978, EN 00170040 [17 May 1978 Report: “Our status as owners of the country and revolution means that we are responsible for and understand everything and must carry out all our work, big or small, political and technical in all the trade unions, cooperatives, work sites, departments, offices and military units”].
- 331 **D179/1.2.8** Kaing Guek Eav alias Duch, T. 20 March 2012, 11.16.30-11.21.24, EN 00792999-3000 [“In 1972, a cooperative was set up as an experiment. In 1973, higher level of cooperatives were created in the liberated zone.”], 14.30.14-14.31.44, EN 00793038 [“workers were first to do the work in Preah Vihear and that was a pilot programme, and then those farmers were to work in liberated zones. Cooperatives were even created a long time ago.”]; **D117/36.1.21** CPK Circular, *Third Year Anniversary of the Organization of Peasant Cooperatives*, 20 May 1976, EN 00636009 [“in 1972-1973 the Party took measures to organize the people based on political consciousness in view of thwarting the economic power of land owners and capitalists, cut off private trading, control traders, dismantle the former means of production, establish new ones and organize cooperatives. Chief among the measures was the organization of cooperatives.”]; **D6.1.755** *Revolutionary Flag*, December 1976-January 1977, EN 00491424-25 [“This is a very important strategic line: control the people and seize the people [...] whatever side has the people, that side wins. [...] So then, in the work of defending the country at present and later on, it is important to have a grasp on the people. That is why the Party concentrates on grasping the cooperatives.”].
- 332 **D6.1.753** *Revolutionary Flag*, September-October 1976, EN 00450510 [“1972: The Party made an assesment [...] and decided to close the markets”], EN 00450513 [“we do not use currency. Currency is a most poisonous tool. It entices us at all times to return to private ownership. With currency we always want to buy this or buy that. Now no one thinks of spending money.”]; **D6.1.749** *Revolutionary Flag*, February-March 1976, EN 00517819 [“we began waging socialist revolution in 1972, in particular 1973, by dissolving private commerce and then the State conducted commerce by itself and dissolved the markets”]; **D6.1.811** FBIS, DK Media Reports, 4 May 1977, EN 00168146 [“The population is organized into cooperatives responsible for distributing food, clothing and medical supplies. There is no money.”]; **D6.1.737** *Revolutionary Flag*, August 1975, EN 00401481-84 [assessment of the situation the led up to the abolition of currency and private markets]; **D6.1.141** Sao Sarun Written Record of Interview, 17 December 2008, EN 00278694 [at a May 1975 meeting at the Cambodian-Soviet friendship school, Nuon Chea and Pol Pot were presenters: “Both of them talked about political matters, cooperative organization, currency prohibition, market and monastery closings”]; **D6.1.594** Philip Short, *Pol Pot: The History of a Nightmare*, EN 00181943 [“For the CPK leadership, 20,000 dead was a small price to pay for demolishing, at a stroke, Cambodian capitalism”].

- D6.1.85** Nayan Chanda, *Brother Enemy: The War after the War*, EN 00192256 ["In mid-1973, to strengthen the party's territorial and economic control, private ownership of land and the use of money were abolished"].
- 333 **D6.1.596** David Chandler, *Brother Number One*, EN 00393010 ["In early 1973 Cambodian Communist troops attacked government units throughout the country to extend territorial control and to set their social programs in motion. [...] Measures adopted there included the introduction of cooperative farms, the forced movement of some of the population"]; **D6.1.195** Francois Ponchaud Written Record of Interview, 13 February 2009, EN 00333952["I believe the decision to evacuate was part of a systematic policy by the Khmer Rouge, who had already evacuated all the towns or villages they had previously occupied. This was the case in Kompong Cham, for example, in 1973 if memory serves me right."]; **D6.1.940** Wilfred Deac, *Road to the Killing Fields*, EN 00430758 ["The [Khmer Rouge] took with them as they retreated a half dozen captured howitzers and more than fifteen thousand people, what an official report called the 'single greatest increase in population for the Khmer Rouge in 1973.'"], EN 00430777 ["Fifteen days after the assault began, Oudong [...] fell, the first major town to do so in three years. [...] Oudong's inhabitants almost immediately were subjected to the Draconian CPK philosophy that was to make headlines after they entered Phnom Penh the following year."]; **D6.1.755** *Revolutionary Flag*, December 1976-January 1977, EN 00491424 [describing cases of moving civilian populations out of urban areas: "The fighting in Banam in 1973. We took everyone in Banam Town, expelling the ethnic Vietnamese, the ethnic Chinese, the military, the police; we took everyone, drying up the people from the enemy. [...] We liberated Oudong in 1974. We pulled out all the people. [...] This is a very important strategic line: control the people and seize the people."]; **D6.1.84** David Chandler, *The Tragedy of Cambodian History*, EN 00193314 ["When [CPK] forces overran the former royal capital of Udong north of Phnom Penh, in March 1974, some twenty thousand people were led off into the countryside, where the 'class enemies' among them were executed and the others put to work."].
- 334 **D117/36.1.21** CPK Circular, *Third Year Anniversary of the Organization of Peasant Cooperatives*, 20 May 1976, EN 00636009 ["the Party took measures to organize the people based on political consciousness in view of thwarting the economic power of land owners and capitalists"], EN 00636011 ["Before the Party had organized the cooperatives country-wide, we had still not owned the economy in our liberated zones. The feudal-land owner and capitalist classes owned it. [...] The organization of the cooperatives had abolished an economy run by land owners and capitalists."], EN 00636037 ["The Party's stance in the past, at present and in future is to eliminate absolutely all forms of private ownership"]; **D6.1.753** *Revolutionary Flag*, September-October 1976, EN 00450509-10; **D6.1.745** *Revolutionary Flag*, September 1978, EN 00488631 ["Our Communist Party of Kampuchea led the people in making socialist revolution and organizing the collective regime [...] During the [1970]-75 Five Year War, it was like that."]; **D6.1.737** *Revolutionary Flag*, August 1975, EN 00401478-84; **D6.1.740** *Revolutionary Flag*, October-November 1977, EN 00182553 [describes the problem of transitioning from private to collective]. **Equality and socialism:** **D6.1.1127** DK Document Number 6: *Follow-up of implementation of the political line in mobilizing the National Democratic Front Forces of the Party*, 22 September 1975, EN 00244276 ["New workers must not be treated as capitalists, university students, civil servants, school children, petty bourgeoisies, traders, and domestic compradors because they have effectively entered our circle [side]."].
- 335 **CPK Meeting Documents, Reports and Directives:** **D1.3.24.1** Minutes on the Standing [Committee's] Visit to Northwest Zone, 20-24 August 1975, EN 00850976 ["Things are okay with the base people, but be vigilant against no-good elements among the new people taking advantage of things, because these contemptibles would not stay with us even if we were to give them sufficiency"]; **D6.1.1127** DK Document Number 6: *Follow-up of implementation of the political line in mobilizing the National Democratic Front Forces of the Party*, 22 September 1975, EN 00244276 ["The new worker forces that will join the cooperative from tomorrow shall be strengthened and expanded. Their spiritual and political trends shall be closely monitored."]; **D219/370.1.14** Report from M-401 to Angkor, 16 July 1978, EN 00289921-22; **D6.1.1260** Ieng Sary Statement: "The True Fact About Pol Pot's Dictatorial Regime," 8 September 1996, EN 00081219. **Revolutionary Flag/Youth:** **D6.1.743** *Revolutionary Flag*, July 1978, EN 00428291-97 [see article entitled "Pay Attention to Sweeping Out the Concealed Enemy Boring From Within Even More Absolutely Cleanly"]; **D1.3.22.6** *Revolutionary Flag*, May-June 1978, EN 00185322-47; **D1.3.22.1** *Revolutionary Youth*, October 1975, EN 00357909 and EN 00357911 ["It is imperative to fight to struggle to build internally to be mighty, deep, and constantly seething, to inspect and monitor and help in warning and reminding one another at all times [...] it is imperative to constantly have a high spirit of revolutionary vigilance"]. **Radio Broadcasts:** **D6.1.800** FBIS, 2-29 January 1976, EN 00167800 ["This [the campaign to attack the enemy]

liberated Cambodia as a whole and led to the building of a new and clean Cambodia, where there are neither rich nor poor, but where the people pool their strengths to build and defend the country.”]; **D6.1.804** FBIS, 4-28 May 1976, EN 00168018-19; **D6.1.818** FBIS, 12 January 1978, EN 00169523; **D6.1.820** FBIS, 15 March 1978, EN 00169871; **D6.1.821** FBIS, 17 April 1978, EN 00168819-22.

D1.3.22.1 *Revolutionary Youth*, October 1975, EN 00357902-03 [“the production cooperative is the mighty and huge production force leading and pushing and building agriculture in our new Kampuchea. [...] After the liberation of the country, 99% of the Kampuchean people have been obliged to live in the countryside so as to be able to participate in the movement to increase production”]; **D6.1.752** *Revolutionary Flag*, August 1976, EN 00486746 [“We fundamentally rely upon agriculture to get the agriculture capital to strengthen and expand industry [...] With [the revolutionary forces of the Party and the people] we are able to quickly transform our agriculture.”]; **D6.1.1139** General Assembly First Session of the People’s Representative Assembly of Kampuchea, 11-13 April 1976, EN 00184057 [Resolution 3: “To join in solidarity with all workers in order to go on the offensive to produce tools, machines and various materials, strongly, closely, in order to serve agricultural products and serve the livelihood of the people!”], EN 00184070 [Policy direction 3: “Further strengthen and expand the force of great national solidarity and the entire people to be on the offensive on every battlefield of production in every sector, especially in agriculture, aiming to produce the maximum amount of rice to solve and raise the livelihood of the people ever higher and ever faster, and along with this to push the building of our country even faster in a great and miraculous leap.”]; **D6.1.745** *Revolutionary Flag*, September 1978, EN 00488636 [“In summary, we want to build our country very quickly, to build agriculture very quickly”]; **D1.3.30.2** Telegram 04 from Central Zone Secretary Ke Pauk to Pol Pot, 2 April 1976, EN 00182658 [“brother and sisters throughout the Zone, both young and old, are vigorously on the offensive building the new rice field dike system according to the goals set by Angkar.”].

D179/1.2.8 Kaing Guek Eav alias Duch, T. 20 March 2012, 11.16.30-11.21.24, EN 00792999-3001.

D1.3.31.1 David Chandler et al., *Pol Pot Plans the Future*, CPK Standing Committee Meeting Minutes: “Party’s Draft of a Four-Year Plan for the Construction of Socialism in all Domains, 1977-1980”, EN 00104042 [“In order to gain mastery over water there must be a network of dikes and canals as the basis. There must be also canals, reservoirs, and irrigation pumps stationed in accordance with our strategy.”]; **D6.1.536** DK Military Meeting Minutes, 1 June 1976, EN 00143489 [discussions included: “A number of specific discussions related to the offensive to achieve three tons per hectare in the strategy of 100 percent self-support and 30 percent support of Angkar. [...] 2 – The matter of water pumps and water pump stations. 3 – Some technical matters in making sluice gates, canals, dike systems”]; **D6.1.1103** Khieu Samphan alias Haem, *Cambodia’s Recent History and the Reasons Behind the Decisions I Made*, EN 00103782 [Khieu Samphan: “Maybe it was naïve for me to allow myself [to] become obsessed by the dam reservoir complexes, the sea walls and the canals that began to appear and which raised the prospects of modern Cambodian countryside for which I had long hoped.”]; **D6.1.1257** Ieng Sary Statement at UN General Assembly, 32nd Session, 28th Plenary Meeting, 11 October 1977, EN 00079815 [“We are studying [...] in particular the technology of agriculture in the fields of rice and rubber growing, various industrial techniques and the development of water resources.”]; **D6.1.837** DK Document Number 3: *Examination of control and implementation of the policy line on restoring the economy and preparations to build the country in every sector*, 19 September 1975, EN 00523572-73; **D6.1.941** Chea Sim Interview by Ben Kiernan, 3 December 1991, EN 00419370 [“In 1976, start[ed] to build irrigation dams and canals throughout the country. This was a big offensive, concerted, simultaneous and nationwide.”].

See **VI. Crimes and Crime Sites – G. Anlong Chrey Dam Forced Labour Site**.

D1.3.24.2 CPK Standing Committee Minutes, 9 October 1975, EN 00183401 and EN 00183407 [“As for the military airfields, we have plans to build at different sites.”].

D191.1.112 Nat Hoem Written Record of Interview, 23 March 2012, EN 00797023.

D6.1.1145 Minutes of Council of Ministers’ 2nd Meeting, 31 May 1976, EN 00182679 [“For the mobile youth units, they had only temporary shelters. But [shelters] were gradually organized. Besides, there were kilns to make tiles and bricks for building houses of the general public in the future.”]; **D219/370.1.4** U.S. State Department Telegram, Subject: Life Inside Cambodia, 31 March 1976, EN 00443073 [“It is common for work groups to receive different assignments, depending upon age, sex, or marital status. Thus, in Siem Reap province, work groups of single persons aged 15 to 44 years compose a work force or kemlang which is sent farthest away to build dikes or do other heavy work. This mobile group sleeps at the work site [...] In

- Phnom Srok (Battambang) ten persons comprise a work group [...] The smartest people are sent the farthest and given the hardest work. Many of them were engaged in digging canals”].
- 343 See, e.g., **D1.3.31.1** David Chandler et al., *Pol Pot Plans the Future*, CPK Standing Committee Meeting Minutes: “Party’s Draft of a Four-Year Plan for the Construction of Socialism in all Domains, 1977-1980”, EN 00104042-55; **D1.3.27.4** Report from Northwest Zone Secretary Nhim to Office 870, 17 May 1978, EN 00183653-54 “[we] have advised leading and monitoring cadres so that they can further motivate this movement. [...] Expand and strengthen zone, region and district cadres to become core ones in order for the work of building forces in collectives to be stronger and better.”]; **D6.1.1145** Minutes of Council of Ministers’ 2nd Meeting, 31 May 1976, EN 00182677-84.
- 344 **D6.1.837** DK Document Number 3: Examination of control and implementation of the policy line on restoring the economy and preparations to build the country in every sector, September 1975, EN 00523569-90; **D6.1.1127** DK Document Number 6: Follow-up of implementation of the political line in mobilizing the National Democratic Front Forces of the Party, 22 September 1975, EN 00244274-76; **D6.1.773** DK Media Report, *The Building of the Ranks of Cadres: Party Directive (Phnom Penh Domestic Service)*, 20 April 1978, EN 00010079 and EN 00010081-82.
- 345 **D6.1.771** CPK Minutes of Meeting on Public Works, 10 March 1976, EN 00543729.
- 346 **D6.1.746** *Revolutionary Flag*, October-November 1975, EN 00495803, EN 00495806, EN 00495808-11, and EN 00495813-16; **D6.1.743** *Revolutionary Flag*, August 1975, EN 00428297, EN 00428299, and EN 00428303-05; **D6.1.752** *Revolutionary Flag*, August 1976, EN 00486746, EN 00486748, and EN 00486751-52; **D6.1.768** *Revolutionary Flag*, October-November 1977, EN 00517888, EN 00517896, EN 00517902-04, EN 00517907, and EN 00517908; **D6.1.755** *Revolutionary Flag*, December 1976 - January 1977, EN 00491423; **D1.3.22.6** *Revolutionary Flag*, May-June 1978, EN 00185323, EN 0185335, and EN 0185336.
- 347 **D6.1.800** FBIS, Media Reports, 15 January 1976, EN 00167833, 21 January 1976, EN 00167846-47, and 22 January 1976, EN 00167850; **D6.1.809** FBIS, 24 February 1977, EN 00168430; **D6.1.827** FBIS, 3 November 1978, EN 00170077; **D6.1.829** FBIS, 19 January 1979, EN 00169412.
- 348 **D6.1.1127** DK Document Number 6: *Follow-up of implementation of the political line in mobilizing the National Democratic Front Forces of the Party*, 22 September 1975, EN 00244275-77. See also the following, which are directives that discuss the 3 ton per hectare policy: **D1.3.19.1** Decision of the Central Committee Regarding a number of Matters, 30 March 1976, EN 00182809; **D6.1.1267** Telegram 254 from North Zone Secretary Se to Committee 870, EN 00182758; **D6.1.499** Telegram Number 324 From North Zone Secretary Se to Committee 870, 10 April 1978, EN 00340542.
- 349 **D1.3.22.1** *Revolutionary Youth*, October 1975, EN 00357903 “[After the liberation of the entire country, 99.9% of the Kampuchean people have been obliged to live in the countryside. During this initial period [...] the cooperatives scattered all over our Kampuchean countryside are the guarantors sorting out these temporary complications and shortages [shelter, housings, food supplies, the various means and tools from production, etc.]”; **D6.1.746** *Revolutionary Flag*, October-November 1975, EN 00495826; **D6.1.899** Khieu Samphan and Nuon Chea Interviews by Meng-Try Ea and Sopheak Loeng, 9-11 June 2006, EN 00000928; **D6.1.1127** DK Document Number 6: *Follow-up of implementation of the political line in mobilizing the National Democratic Front Forces of the Party*, 22 September 1975, EN 00244276.
- 350 **D342/1.1.2** DK Media Report, *Phnom Penh Rally Marks 17th April Anniversary*, 16 April 1978, EN S 00010418 “[In the field of socialist construction [...] strive for the fulfilment of the 1978 rice production plan by attaining the 3.5-ton-per-hectare and 7-ton-per-hectare targets at all costs”]. See also **D6.1.532** Khieu Samphan, *Considerations on the History of Cambodia*, 2007, EN 00498287 [Khieu Samphan admits: “the efforts to keep running non-stop to ‘wage socialist revolution and build socialism’ were carried out in a state of great turmoil. Depriving the people of rice in order to transport rice to the State to meet quotas led to a great loss of life.”].
- 351 **D6.1.1148** DK Military Meeting Minutes, *Minutes of the Meeting of Secretaries and Deputy Secretaries of Divisions, Secretaries and Deputy Secretaries of Regiments*, 2 August 1976, EN 00656577 “[Must understand clearly that the leading role in farming is as important as the leading role in making war. [...] [W]e must understand that the Party’s leadership in every brigade is the determined factor for a success or failure in achieving the 3 tonnes per 1 hectare plan of the Party. The leadership of each brigade must test themselves in the country rebuilding and agricultural production movements.”]; **D6.1.1149** DK Military Meeting Minutes, *Minutes of the Meeting of the Committees Attached to Divisions and Independent Regiments*, 12 August

1976, EN 00597003 [“Pay attention to educating cadres, combatants and members of the Youth League so that they absorb the duty of getting one and a half tonnes per hectare of early rice and three tonnes per hectare of late rice.”].

352 **D1.3.19.1** “Decision of the Central Committee Regarding a number of Matters”, 30 March 1976, EN 00182809 [“Objective [2]: To follow-up on plans closely and resolve problems in a timely manner in the goal of three tons per hectare.”]; **D6.1.1148** DK Military Meeting Minutes, *Minutes of the Meeting of Secretaries and Deputy Secretaries of Divisions, Secretaries and Deputy Secretaries of Divisions, Secretaries and Deputy Secretaries of Regiments*, 2 August 1976, EN 00656576-77 [addresses strategies to achieve the 3 ton per hectare policy]; **D6.1.1149** DK Military Meeting Minutes, *Minutes of the Meeting of the Committees Attached to Divisions and Independent Regiments*, 12 August 1976, EN 00597002-03 [“2. Shortcomings: [...] the achievement of three tonnes per hectare of late rice on number one and number two category soils is not yet guaranteed.”]; **D6.1.768** *Revolutionary Youth*, October-November 1977, EN 00517902 [“Brothers actively participated in all battlegrounds, especially the battleground for the final attack to achieve the 3 tons and 6 tons [per hectare of rice production] in this 1977.”]; **D6.1.1147** Standing Committee Minutes, *Minutes of Meeting on Health and Social Affairs*, 10 June 1976, EN 00183369 [at a Health and Social Affairs meeting, the Party leadership reiterated that unless three tonnes per hectare were achieved, the Party would not be able to feed the people or defend the country]; **D6.1.750** *Revolutionary Flag*, April 1976, EN 00517866-68; **D6.1.1133** *Revolutionary Youth*, May 1976, EN 00357870-72 [describes CPK’s objective for 1976 as to increase production of paddy to get three tons per hectare on the average and throughout Kampuchea and its relevance for the Party]; **D6.1.837** DK Document Number 3: *Examination of control and implementation of the policy line on restoring the economy and preparations to build the country in every sector*, September 1975, EN 00523569 and EN 00523574-75.

353 See, e.g., **D6.1.532** Khieu Samphan, *Considerations on the History of Cambodia*, 2007, EN 00498281 [Khieu Samphan acknowledges the rapid expansion of high-level cooperatives].

354 **D6.1.939** Phnom Penh Domestic Service broadcast, *Khieu Samphan’s Speech at Anniversary Meeting*, 15 April 1977, EN 00419514 [“Each construction site of a reservoir, canal or dam is manned by as many as 10,000, 20,000 or even 30,000 workers. For this reason, the work progresses quickly. [...] Have these achievements been made possible by machines? No, we have no machines. We do everything by mainly relying on the strength of our people.”]; **D6.1.1262** Statement of Ieng Sary to UN General Assembly, 11 October 1977, EN 00008513 [“All these [construction of water reservoirs and dams] have been built by our workers and peasants, relying completely on their own efforts.”]; **D179/1.2.4** Prak Yut. T. 25 January 2012, 14.44.58-14.46.50, EN 00774127-28 [“Q: Do you know how much time – or how a dam was built? A: Back then there was no machine to build the dam; we used man-power, or people.”].

355 See, e.g., paras 30, 200, 293, 307, fn. 714.

356 **D6.1.1098** Submission from International Commission of Jurists under Commission on Human Rights incl. Some General Indications Concerning Violations of Human Rights in Democratic Kampuchea between 1975 and 1978, 16 August 1978, EN 00087529 and EN 00087534; **D6.1.1099** Norwegian Government, Submission of the Government of Norway under Commission on Human Rights Decision 9, 18 August 1978, EN 00087546, EN 00087561, EN 00087563, 00087564, EN 00087566, and EN 00087568-71; **D6.1.1231** UN Commission on Human Rights, *Question of the Violation of Human Rights and Fundamental Freedoms in any part of the World, with Particular Reference to Colonial and other Dependent Countries and Territories*, 30 January 1979, EN 00078652, EN 00078653, EN 00078661, EN 00078663, and EN 00078664; **D219/370.1.4** US State Department, *Life Inside Cambodia*, 31 March 1976, EN 00443074; **D6.1.894** US State Department, Memoranda for the President: *Life Inside Cambodia*, 10 May 1976, EN 00495458 and EN 00495464-5; **D6.1.893** Telegram from the US Embassy in Bangkok to the US Secretary of State and various embassies, *Khmer refugee walks out of Phnom Penh*, 1975, EN 00495556-59 and EN 00495560; **D6.1.947** Chicago Tribune, *Cambodians Flee Red Invaders*, 9 May 1975, EN 00444897-98; **D6.1.953** New York Times, *Cambodia’s Crime*, 9 July 1975, EN 00445287; **D6.1.957** Washington Post, *A Story of Terror in Cambodia*, 10 May 1978, EN 00445468; **D6.1.955** New York Times, *Refugees Depict Grim Cambodia Beset by Hunger*, 2 May 1977, EN 00445307-08.

357 **D1.3.24.1** Minutes on the Standing [Committee’s] Visit to Northwest Zone, 20-24 August 1975, EN 00850973-78; **D6.1.1090** Ros Suy Written Record of Interview, 14 March 2008, EN 00205113 [“Mr. Nuon Chea came to look at my work place. I knew that Khieu Samphan was startled to learn that cadre members

did not have enough to eat, that they ate only gruel. Q: Did Nuon Chea ever speak about food and work conditions? A: He never asked; he just came to look at the warehouse (routine.)".]. See also para. 89.

358 See, e.g., **D1.3.24.1** Minutes on the Standing [Committee's] Visit to Northwest Zone, 20-24 August 1975, EN 00850973 ["remote districts are still in need and many people are also suffering from diseases. The new people are experiencing [...] shortages of food supplies as well as shortages of medications."]; **D6.1.1145** Minutes of Council of Ministers' 2nd Meeting, 31 May 1976, EN 00182678-79 ["Eating ration: [...] There were two places that were short of [ration] [...] Human diseases: Still existed."]; **D6.1.1147** Standing Committee Minutes, *Minutes of Meeting on Health and Social Affairs*, 10 June 1976, EN 00183369 ["Only if we could get 3 tons [of crops] per hectare, then should we [be] able to have enough food for the general public. [...] In brief, the health issue was too much alleviated if compared to last year. But still there was significant shortfall of medicine"].

359 See, e.g., **D6.1.755** *Revolutionary Flag*, December 1976-January 1977, EN 00491400 ["During 1976, we lacked food supplies, medicines [...] There will be no more issues of food shortages, whether in 1977 or on into the future."]; **D1.3.22.6** *Revolutionary Flag*, May-June 1978, EN 00185337 ["We cannot utilize the 1977 produce to serve popular livelihood 100%. In amount we were able to achieve 100% paddy production, but there is a lack of staple food. Medicines and clothing [...] This is a major deficiency of ours in terms of solving the popular livelihood."]; EN 00185344 ["to continue being attentive to resolving and raising popular livelihood, so that it undergoes a further increasing development in terms of food supply, clothing, health, shelter, and training and education. In places where there are shortages there absolutely [...] must be increasing develop[ment] to assure and guarantee things."].

360 **D6.1.770** Telegram 23 from Chhin, Division 920 to Brother 89, 20 May 1976, EN 00517910-13; **D1.3.30.2** Telegram 94 from Pok to Brother Pol, 2 April 1976, EN 00182658-59; **D6.1.1266** Telegram 13 from Phuong to M 870, 31 December 1977, EN 00183641; **D6.1.977** Telegram from Lao to respected Brother, 15 November 1976, EN 00548800-03; **D6.1.1267** Telegram 254 from North Zone Secretary Se to Committee 870, 10 January 1978, EN 00182758; **D6.1.385** Sou Soeun Written Record of Interview, 5 July 2009, EN 00360113 ["Cooperative chiefs and group leaders complained about not having enough to eat while produced a lot of rice. And I did report about these requests to the district committee and the district committee reported to the upper echelon; but the upper echelon did not respond. In the meantime, they were transporting rice away."].

361 See, e.g., **D6.1.197** Demographic Expert Report, 30 September 2009, EN 00385279 ["Hardship of daily life, i.e. diseases, hard work, forced movements, bad accommodation, lack of food and medications [...] etc., caused people to die far more frequently than in normal times."].

362 **D1.3.22.6** *Revolutionary Flag*, May-June 1978, EN 00185339 ["The international status of our revolution has a leap forward character particularly over the past six months. [...] The first reason is that it is renowned the world over that Kampuchea is selling rice, and in a situation where the Yuon and some other countries are starving we are building ourselves up by ourselves and with independence/mastery are able to resolve popular livelihood."]; **D6.1.939** Phnom Penh Domestic Service broadcast, *Khieu Samphan's Speech at Anniversary Meeting*, 15 April 1977, EN EN 00419513 ["In 1976 we managed to solve our problems and fulfill the production plan. As a result, we harvested a good crop for 1977. Now we can feed our people a sufficient ration allocated by the State. We even have a surplus of grain for export."].

363 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.50.20-09.51.35, EN 01406816-17, confirming **D76** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 25 August 2011, A2-4, EN 00740713-14 ["Q: Were other cadres also removed from their jobs? A: They were not removed from their jobs, but they were arrested. When the Southwest Zoners arrived, the North Zoners were arrested on the allegation that they betrayed with Koy Thuon, who was the Sector Secretary. Q: How was the situation of those arrested after that? A: They all died. They were killed, especially those who were linked with the network of Thuch and Sreng. Q: Did you witness the killing or did you just heard about it? For the upper levels, I did not know, but for the local levels such as commune levels, who were accused of being the network of Koy Thuon, they were killed at Wat O Trakun paoga. It was Ta Kan, the new Southwest Zoner, who ordered the killing."]; **D1.3.16.1** Ke Pauk Autobiography, EN 00089713 ["as I arrived in Phnom Penh, I met Pol Pot and Brother Nuon Chea. They showed me documents of all regions and ministries [...] I said, 'It is difficult to say, because all comrades are life-and-death friends. However, if Angkar has decided already, I do not have any complaint.' Some soldiers served me since 1968, but they were accused of being CIAs. I did not know what to do, except telling them,

‘I just put them forward for the higher level [upper brothers]’”). See for confirmation of Ke Pauk’s presence in Phnom Penh: **D6.1.637** Kaing Guek Eav alias Duch Written Record of Interview, 22 October 2009, EN 00398230 [“I know that Ke Pauk came to Phnom Penh at the time of the purges, in early 1977, because Son Sen told me about it”]; **D219/355** Ban Seak Written Record of Interview, 26 May 2015, A10, EN 01116324 [“Q: To your knowledge, who gave the order to purge the people in the Central Zone and to kill the Cham? A: [...] I still remember what I heard from other people who said that under that regime, Pol Pot did not give all of those orders [...] They said that the one who issued those orders was Nuon Chea because he was the one who developed and put into practice the policies of the Communist Party of Kampuchea.”]; **D219/702.1.75** Ban Seak, T. 5 October 2015, 13.45.35-13.51.11, EN 01409570-73 [in response to question as to who provided the above information: “I heard it from Brother Oeun. When I went to see him, I asked him the reasons of those purges. He said that the plan came from the upper echelon. They wrote clearly in black ink that first, all the CIA, and secondly, all the KGB had to be smashed. Q: And did the sector secretary Oeun specifically talk to you about the role of Nuon Chea? A: Yes, he did.”]; **D219/702.1.76** Ban Seak, T. 6 October 2015, 11.07.35-11.09.55, EN 01435840-41 *confirming* **D117/35** Ban Seak Written Record of Interview, 24 March 2014, A64, EN 00984882 [“To my knowledge, decisions or orders to purge or killing were made by Office 870. I had heard that Nuon Chea was Chairman of the National Assembly and was the one who gave political training to all the cadres. Therefore, decisions to purge or kill came from him.”].

See **II. Ao An’s Acts, Conduct, Role, and Responsibility – 3. Transfer to the Central Zone; II. Ao An’s Acts, Conduct, Role, and Responsibility – 4. Ao An’s Conduct of the Purge in the Central Zone – The Beginning of the Purge against Cadres; D6.1.379** Ke Pich Vannak Written Record of Interview, 4 July 2009, EN 00346151-52 [Son of Ke Pauk states that purges were carried out by Southwest cadre “down to the village” level]; **D6.1.707** Suon Kanil Written Record of Interview, 19 August 2009, EN 00390076 [“Southwest forces [took] control of the committees from the Sector down to the cooperative [...] [taking] over about 90% of the Central Zone leadership”]; **D6.1.399** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 20 October 2008, EN 00235515-17; **D6.1.400** Samret Muy Written Record of Interview, 20 October 2008, EN 00235508-09; **D6.1.386** Ban Seak Written Record of Interview, 6 July 2009, EN 00360752; **D6.1.701** Man Heang Written Record of Interview, EN 00421084. See also **D6.1.1047** S-21 List, “List of Prisoners Smashed on 8-7-77, North Zone” [173 prisoners from the Central (old North) Zone killed at S-21 on 8 July 1977].

D1.3.22.6 *Revolutionary Flag*, May-June 1978, EN 00185336 [“A third shortcoming [...] is the shortcoming of not have eliminated in time the elements who were wrecking socialist construction. [...] It is therefore imperative to struggle to eliminate enemy state power and set up new state power. It doesn’t matter whether it involves Party members or non-Party figures, old cadres or new cadres, as long as they are honest and loyal they can do it.”], EN 00185338 [describing the process of selecting ‘new persons’ from the masses, the Party, and the army, no matter whether they are veterans or newcomers, to replace the ‘traitors’].

See **VI. Crimes and Crime Sites – J. Forced Marriage and Rape**.

See **IV. CPK Policies Relevant to the Case against Ao An; VI. Crimes and Crime Sites – J. Forced Marriage and Rape**.

See paras 94 and 95.

See **IV. CPK Policies Relevant to the Case against Ao An**.

See **IV. CPK Policies Relevant to the Case against Ao An – Agrarian, Economic, and Social Policies – 1. Establishment of Cooperatives and Worksites**.

D6.1.525 DC-Cam DK Prison List, 18 February 2008, EN 00347406-13.

See fn. 314.

See, e.g., **D6.1.197** Demographic Expert Report “Khmer Rouge victims in Cambodia, April 1975 – January 1979 a critical Assessment of major estimates” by Dr. Ewa Tabeau and They Kheam, 30 September 2009, EN 00385250.

See **IV. CPK Policies Relevant to the Case against Ao An; III. Authority Structure and Communications System – Party Centre**.

See **IV. CPK Policies Relevant to the Case against Ao An – Elimination of Enemies and Opposition to CPK Leadership**.

See **IV. CPK Policies Relevant to the Case against Ao An – Elimination of Enemies and Opposition to CPK Leadership; II. Ao An’s Acts, Conduct, Role, and Responsibility – 4. Ao An’s Conduct of the Purge in the Central Zone – The Purge of Ordinary Civilians**.

- 377 See **IV. CPK Policies Relevant to the Case against Ao An – Elimination of Enemies and Opposition to CPK Leadership; II. Ao An’s Acts, Conduct, Role, and Responsibility – 4. Ao An’s Conduct of the**
 378 **Purge in the Central Zone – The Purge of Ordinary Civilians.**
 379 See **VI. Crimes and Crime Sites – I. Persecution and Genocide of the Cham.**
 380 See **II. Ao An’s Acts, Conduct, Role, and Responsibility; X. Individual Criminal Responsibility – B.**
 381 **Modes of Liability – Committing via Joint Criminal Enterprise.**
 382 **D303** Written Record of Further Appearance, EN 01213488-89.
 383 See **VIII. National Crimes and Crimes Not Charged – Crimes under the 1956 Cambodian Penal Code; XI. Charges.**
 384 **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, EN 01167236 [“Ao An’s office was situated approximately 1 kilometre away from Wat Ta Meak Pagoda.”]; **D219/327** Cheng Tol Written Record of Interview, 22 May 2015, A5, EN 01112044 [“Ta An’s office was behind the present day district office near Prey Toteung intersection. It is around a kilometre to east of Wat Ta Meah Pagoda.”]. See also **Annex B: Map of Ao An’s Sector Office in relation to the Case 004/2 Crime Sites.**
 385 **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, EN 01167236-37 [“Wat Ta Meak Pagoda is located in Chhrey Vien Commune, Prey Chhor District, Kampong Cham Province and accordingly was located in Sector 41 of the Central Zone. It is situated 1 kilometre west of the Prey Toteung Market intersection in Chhrey Vien Commune, Prey Chhor District along National Road # 7. The entrance to Wat Ta Meak Pagoda is located 1 km west of the Prey Toteung Intersection on National Road #7, in Chhrey Vien Commune.”], EN 01167249, **Annex 8** [satellite image of Wat Ta Meak Pagoda at Latitude: 12.0616061 and Longitude: 105.2479367]; **D219/460.1** Map of Prey Chhor District; **D219/288** Chheun Lai Sim Written Record of Interview, 24 April 2015, A39, EN 01111776 [“There was a security office in Wat Ta Meas Pagoda, in Prey Toteung, Prey Chhor District.”]; **D219/542** Nut Kinnang Written Record of Interview, 6 October 2015, A1, EN 01173595 [“I lived in Ta Meah Village, formerly Sleang village, Chrey Vien Commune, Prey Chhor District.”]; **D219/288** Chheun Lai Sim Written Record of Interview, 24 April 2015, A39, EN 01111776 [“There was a security office in Wat Ta Meas Pagoda, in Prey Toteung, Prey Chhor District.”]; **D1.3.10.12** DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208328 [Wat Ta Meak prison is located within Prey Chhor. Coordinates: Latitude: N12°03’4131” Longitude: E105°14’5160”]; **D6.1.525** DC-Cam DK Prison List, 18 February 2008, EN 00347407 [Wat Ta Meak is noted as prison number 36, site number 031301, in Prey Chhor]; **D5/1095** Penh Va Civil Party Application Supplementary Information, 9 July 2015, EN 01168124 [“Wat Ta Mas Pagoda, approximately 100 metres west of Phsar Prey Totueng Market in Chrey Vieng Commune, Prey Chhor District, Kampong Cham Province.”].
 386 **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787219 [“The district and the Sector had their respective security offices. The Sector Security Office was Wat Ta Meas pagoda, Prey Toteung.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A32, A42, and A49, EN 01167889-92 [“After Ta An took over the sector, the meetings were held at the sector level. Sometimes, Zone Secretary Ta Pauk also attended the meetings. [...] Because the temporary security office at Wat Ta Meah was a sector-level security office. [...] I think that [Wat Ta Meak] was operated by the sector level because sector soldiers guarded the security office.”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A9, EN 01156188 [“Wat Tameah Pagoda was the Sector Office, so Prey Chhor District Security Office was under Wat Tameah Pagoda’s administration.”]; **D219/541** Kim Thoeurn Written Record of Interview, 5 October 2015, A89, EN 01174530 [“[Wat Ta Meak] was sector level.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A193, EN 01331739 [“It also belonged to the sector.”]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A45, EN 01364059 [“The sector security offices were in Krouch Kor and at Wat Ta Meak Pagoda.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309901 [“Dany: Was Wat Tameak Pagoda Prison also a sector prison? Saren: Yes. It was a sector prison.”].
 387 **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A23 and A10, EN 01156192 and EN 01156188 [“Wat Tameah Pagoda was a temporary detention place for prisoners from everywhere in sector 41. Wat Tameah Pagoda was the Sector Office and a temporary detention site for prisoners from the East Zone. [...] [The transportation of lower-level cadre] happened after Ta An came to administer this sector.”]; **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787220 [“In 1975-1976 I used to be there [Wat Ta Meak] but there was never any security office there. Only upon Ta An’s arrival did he create that Security Office.”]; **D219/609** Samrith An Written Record of Interview, 17 November 2015,

A17, EN 01185815 ["At first, the [Wat Ta Meh] pagoda compound was used to house soldiers. Later [1977], it was turned into a detention office.": **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A142, EN 01167913 ["After the arrival of the Southwest cadres, the pagoda was used as a political school, then as a temporary shelter, and then a security office.": A65, EN 01167894 ["The security office was created in 1978 and continued to operate until the end of the Khmer Rouge regime.": A152, EN 01167915 ["I cannot say when they stopped arresting people because Wat Ta Meah continued to serve as a security office until the end of the Khmer Rouge regime.": **D219/544** Chun Heng Written Record of Interview, 9 November 2015, A24, EN 01174559 ["[After Comrade Sreng left in 1977] it was used as a security office where evacuees from the East Zone were held.": **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A192, EN 01331739 ["It was used to put prisoners in.": **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A85, A89-90 and A99, EN 01373691-92 ["[I] knew that the location was used as a security office. [...] I knew only that the location was used as a security office. [...] there were prisoners in the prison. [...] It was used as a security office at the end of the regime. This pagoda was not used until the issues arose along the border.": **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366644 ["Wat Tameak was a prisoner place during Ta An's time. Wat Ta Meak was really a prisoner place.": **D219/876** Chhean Heang Written Record of Interview, 13 November 2016, A26-27 and A42, EN 01362676-77 ["I heard that Wat Ta Meah was the place where they detained prisoners. [...] I heard from the older people. They informed me that Wat Ta Meah was a place to keep people. [...] It was between 77 and 78.": **D219/405** Chhim Bunserey Written Record of Interview, 29 June 2015, A70-71, EN 01148847 ["They took people from other villages or communes to be placed at this pagoda. [...] Wat Tamah Pagoda was the place they brought people to be detained temporarily before they moved them to other places.": **D219/813.1.3** Bun Ath DC-Cam Statement, 23 May 2016, EN 01348675 ["Prisoners were probably detained there because that place was separate from any other place. I dared not to go to that place.": **D1.3.11.7** Cheng Tol and Kun Sokha OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210439 ["In Sreng's time, Wat Ta Meak was used as a residence. When the Southwest cadre arrived, it was turned in to a detention centre.": **D219/541** Kim Thoeurn Written Record of Interview, 5 October 2015, A38, EN 01174523 ["[Wat Ta Meak] was a security site, a detention site and a secret meeting place.": **D1.3.11.44** Ruos Chhieng OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210548-49 ["Wat Ta Meak was not used as a security office before the Southwest Zone cadres arrived [1976 or 1977]. [...] [previously] it might have been used as a warehouse.": **D1.3.11.51** Sun Nang OCP Statement, 3 August 2008, EN 00210552 ["In 1977, people were purged at the commune and cooperative level. They were evacuated and some were put at Wat Ta Meak. Some of the people who were arrested were my relatives.": **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A192 and A195, EN 01331739 ["It was also a place for rallies. [...] Such meetings included commune chiefs, commune Members, brother Aun and Ta An.": **D219/813.1.6** Meach Tany DC-Cam Statement, 15 June 2016, EN 01348693 ["Wat Ta Meak was a place where they conducted their conference and it was a place for study. [...] It was a place where they taught their cadres. It was a place where they conducted training courses and so on.": **D219/813.1.3** Bun Ath DC-Cam Statement, 23 May 2016, EN 01348674-75 ["It was a meeting office. The meeting hall was there. The temple was converted into a meeting hall. [...] Another part of the building was [converted] into a meeting hall too. The district secretaries, other cadres and the commune chiefs joined the meetings at that place.": **D219/813.1.8** Touch Chamroern DC-Cam Statement, 15 June 2016, EN 01348758 ["Dany: What was Wat Tameak Pagoda used for? Chamroern: It was used for organizing big meetings.": **D219/813.1.10** Son Kann DC-Cam Statement, 13 June 2016, EN 01337101, 01337115 ["Dany: What was Wat Ta Meah? Kann: It was the place for reeducation. [...] It was a place where congress was organized.": **D219/813.1.8** Touch Chamroern DC-Cam Statement, 15 June 2016, EN 01348758 ["Dany: Was the wedding held in the sector office? Chamroern: It was held at Wat Tameak Pagoda. [...] The guests were all high-ranking people.": **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, EN 01167237 ["The driveway from National Road # 7 to Wat Ta Meak Pagoda is approximately 200 metres long with residential dwellings on both sides.": EN 01167244 [showing that National Road 7 lies to the south of the pagoda complex]. **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, EN 01167237 ["The Pagoda is situated on approximately 3 hectares [of] land.": **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, EN 01167237 [descriptions of the two open-sided shelters used for training]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July

2016, A192 and A195, EN 01331739 ["It was also a place for rallies. [...] Such meetings included commune chiefs, commune Members, brother Aun and Ta An."]; **D219/813.1.6** Meach Taury DC-Cam Statement, 15 June 2016, EN 01348693 ["Wat Ta Meak was a place where they conducted their conference and it was a place for study. [...] It was a place where they taught their cadres. It was a place where they conducted training courses and so on."]; **D219/813.1.3** Bun Ath DC-Cam Statement, 23 May 2016, EN 01348674-75 ["It was a meeting office. The meeting hall was there. The temple was converted into a meeting hall. [...] Another part of the building was [converted] into a meeting hall too. The district secretaries, other cadres and the commune chiefs joined the meetings at that place."].

391 **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, EN 01167238 ["When the Khmer Rouge occupied the Wat Ta Meak Pagoda grounds, the wooden pagoda was torn down, and the materials were used to erect a large meeting hall approximately 30 meters north of the main pagoda along the east side of the property. The meeting hall was used for sector meetings and gatherings"]; **D219/813.1.6** Meach Taury DC-Cam Statement, 15 June 2016, EN 01348693 ["Wat Ta Meak was a place where they conducted their conference and it was a place for study. [...] It was a place where they taught their cadres. It was a place where they conducted training courses and so on."]; **D219/813.1.3** Bun Ath DC-Cam Statement, 23 May 2016, EN 01348674-75 ["It was a meeting office. The meeting hall was there. The temple was converted into a meeting hall. [...] Another part of the building was [converted] into a meeting hall too. The district secretaries, other cadres and the commune chiefs joined the meetings at that place."].

392 **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, EN 01167238 ["Witness Sat Pheap remembers that during the South West Zone period there was a Pagoda in the same location, which was used to detain people however the pagoda at that time was a wooden structure."].

393 **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, EN 01167239-40 ["On the north of the property are three old houses on stilts. [...] [Sat Pheap said] that his mother who lived in the area at that time told him that the wooden house in the centre of the three houses along the rear fence was used to detain senior cadre of the Khmer Rouge and that Sreng had been temporarily held in it. He showed the team holes in the wood along the base of the house of which run all the way around the house[.] the holes were used to attach the iron shackles which secured prisoners"]; EN 01167253-53 [photo of the house used to detain prisoners and a close-up photo of the holes through which shackles are said to have been secured]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A51-52, EN 01364060 ["Q: In the interview with the Documentation Center of Cambodia, you said that in Wat Ta Meak Pagoda there were two jails. One was in the entranceway; one was within the perimeter. Is that correct? A: That's right. The jail in which persons were put was inside the perimeter of the pagoda. It was only when that jail was full that they took prisoners to be deposited at the location of the logistics office, the location where I was detained. [...] There were two houses at that location, [o]ne for logistics, one for detention."].

394 **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309857 ["there were actually two prisons there. One area was inside; the place where they held me was at the exterior entrance."].

395 **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, Annex 2, EN 01167244 [sketch depicts execution and grave sites on the north, east and west sides of the pagoda]; **D1.3.11.7** Cheng Tol and Kun Sokha OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210439 ["Kun Sokha saw a single burial pit that was about 50 metres west of the Wat [Ta Meak]. That area has since been used as a ceremonial place."]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A77, EN 01179832 ["I worked as a cook at [Wat Ta Meak] pagoda for the congress chaired by Ta An. At night when I was in the pagoda, [subordinates of Ta An] took people to be killed about 20 metres away from where I was living."]; **D219/607** Hak Kimsroeun Written Record of Interview, 16 November 2015, A15-17, EN 01184903 ["I saw that that piece of land seemed to have sunk. There was a pit that looked like it had been recently filled. Q: How many pits did you see? A: Three or four. But that one was the biggest pit. [...] The pit was four metres in diameter. The surface was sinking because the corpses were rotting."]; **D219/501** Written Record of Investigation Action, 11 September 2015, EN 01141623 [Penh Va assisted with a site ID, and stated that the grounds on the north side of the pagoda property were used as execution and burial grounds], EN 01141631 [Yeay Sroeun and Kim Sreang stated that the area marked on the diagram Annex 2 as 'execution site and grave site' had been used to bury many bodies: there were mass graves to the north and west of the pagoda grounds too].

396 **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, EN 01167242 ["Since the fall of the Khmer Rouge in 1979 Wat Ta Meak Pagoda has undergone extensive renovations and modifications."].

- 397 **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, 01167244-45 [Annex 2, showing the layout of the buildings during the DK period, and Annex 3, showing the buildings currently on the site].
- 398 **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787219 [“The district and the Sector had their respective security offices. The Sector Security Office was Wat Ta Meas pagoda, Prey Toteung.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A32, A42, and A49, EN 01167889-92 [“After Ta An took over the sector, the meetings were held at the sector level. Sometimes, Zone Secretary Ta Pauk also attended the meetings. [...] Because the temporary security office at Wat Ta Meah was a sector-level security office. [...] I think that [Wat Ta Meak] was operated by the sector level because sector soldiers guarded the security office.”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A9, EN 01156188 [“Wat Tameah Pagoda was the Sector Office, so Prey Chhor District Security Office was under Wat Tameah Pagoda’s administration.”]; **D219/541** Kim Thoeurn Written Record of Interview, 5 October 2015, A89, EN 01174530 [“[Wat Ta Meak] was sector level.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A193, EN 01331739 [“It also belonged to the sector.”].
- 399 **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A32 and A36, EN 01364057 [“Q: You said that at the Sector level, Ta An was the person who gave the orders at the Sector echelon. Is that correct? A: Yes. [...] Q: You also said that Wat Ta Meak Pagoda was a place guarded by the sector military. Is that correct? A: Yes.”]; **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A131 and A133, EN 01373694 [“Q: Did you know who else was responsible for arresting people in your sector? A: My assumption was that only Ta An was a high-ranking cadre in the sector. At that time, no one besides Ta An led Sector 41. [...] At that time, I thought he was the highest-ranking cadre who had the rights to decide anything he wanted.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309895 and EN 01309921 [“the big one was none other than him. Him being big, it’s knowable he was the one who issued order(s). [...] Dany: Who gave the order to arrest you? Saren: I do not know who ordered the arrest. But it can only have been Ta An. Who else?”].
- 400 **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A63-64, EN 01112053 [“Q: Do you know who called those cadre to attend the study sessions [at Wat Ta Meak]? A: Aun, who was chairperson of sector office, did.”]; **D219/541** Kim Thoeurn Written Record of Interview, 5 October 2015, A53 and A95, EN 01174525 and EN 01174530 [“Office Chairman Aun [opened and closed the meetings]. [...] [Ta Aun] was in charge of general work because he was Ta An’s deputy. He was Sector 41 deputy.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A29, EN 01111974 [“Ta Aun was both head of the sector office and head of sector commerce, whilst Ta An was the Sector Secretary.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309862 [“The Sector Chairperson was called Bang Aun.”]; **D219/813.1.10** Son Kann DC-Cam Statement, 13 June 2016, EN 01337115 [“He [Aun] was Chief of Office of the Sector.”].
- 401 **D219/541** Kim Thoeurn Written Record of Interview, 5 October 2015, A45 and A53, EN 01174524-25 [“Q: Who chaired the meeting [at Wat Ta Meak]? A: Aun, the office chairman. [...] Office Chairman Aun [opened and closed the meetings].”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A140-143, EN 01179841 [“Q: Do you know who was in charge of the pagoda at that time? A: Aun. Aun was Ta An’s deputy. [...] He was in charge of managing the pagoda compound. [...] I was a cook at the pagoda and I saw him [Aun] giving orders and managing the pagoda. [...] He ordered soldiers to arrest people and kill them there.”].
- 402 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A143, EN 01179841 [“[Aun] ordered soldiers to arrest people and kill them [at Wat Ta Meak Security Centre].”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A213, A216 and A221, EN 01331742-44 [“Bang Aun was the one who gave the order. [...] Ta Aun led the group to arrest them. [...] We took away prisoners who had been given electric shock and had gone limp. But I did not take them away for disposal. I put them on a motorbike and took them to Wat Tameak Pagoda. Bang Aun had me to take them there”].
- 403 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A117-118, EN 01331728 [“Q: When those persons were detained in the motor pool without walls, who did they have keep an eye on those detainees? A: We took turns doing so with Ta An’s defence unit. Q: Do you know who the chief of the defence unit was? And do you remember some of those in the defence unit? A: The chief of the defence unit was none other than Sok.”].
- 404 **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309923 [“Dany: Was there questioning while you were held? Saren: Yes, there was questioning. The guy named Sok was interrogator.”]

- 405 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A222-223, EN 01331744 ["Q: Do you remember the names of those in Ta An's defence unit who interrogated and tortured the three prisoners? A: I remember clearly only one, named Run. [...] The [murderer's] name was Run."]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A70, EN 01364062 ["Q: Did you know those who killed them? A: The name was Run. Q: Was Run military? A: Run was in the same courier unit as me."]; **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A86, EN 01373691 ["Q: Who was in control of Wat Tameak Pagoda? A: I am not sure who was. At that time there was someone called Run, who fled to his home at the end of regime. Later, I heard that he was lynched to death by angry people."]; **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366644 ["Dany: Who supervised Wat Ta Meak? Nha: During that time, what was his name? His name was A Run. After the regime defeat, he was killed. [...] His name was A Run. He was from Kang Meas District."].
- 406 **D219/460** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A10, EN 01151219 ["All of the guards [at Wat Ta Meak] were soldiers from the Zone. They had three vehicles. In my estimation there were about 50 to 60 soldiers."]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A49 and A56, EN 01167892-93 ["I think that [Wat Ta Meak] was operated by the Sector level because Sector soldiers guarded the security office. [...] I am not sure, but I think that each group of guards consisted of between 10 and 12 members. There were only a few soldiers at the sector level. One group was assigned to protect the pagoda, and another group was on patrol at night."]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A36, EN 01364057 ["Q: You also said that Wat Ta Meak Pagoda was a place guarded by the sector military. Is that correct? A: Yes."].
- 407 **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A14, EN 01156189 ["I think that Ta An really did go to see prisoners detained at Wat Tameah Pagoda because the internal office and the external office were close to each other. The internal office referred to Wat Tameah Pagoda, and the external office referred to Ta An's office. Ta An's office was small, so when there was a meeting in which cadres attended, they had to go to Wat Tameah Pagoda."]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A192 and A195, EN 01331739 ["It was also a place for rallies. [...] Such meetings included commune chiefs, commune Members, brother Aun and Ta An."]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A80, EN 01364063 ["He had meetings there in the pagoda, calling in the district coms and the commune coms for the meetings."].
- 408 **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 September 2015, A19 and A30, EN 01167887-89 ["Q: Who attended the meetings [at Wat Ta Meak]? A: Ta An, the Sector Secretary, Ta Aun, Sector Office Chairman [...] Q: How many meetings did Ta An attend? A: Five or six meetings."]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A88, EN 01224112 ["Q: Did you go to the meeting at the Pagoda with Ta An? A: Yes, I went."].
- 409 **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6, EN 01088622 [the Civil Party Applicant describes a meeting at a pagoda in Chrey Vien commune which was called by Ta An in March 1977, to announce his arrival and position of new Secretary of Sector 41.]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A5 and A11, EN 01156186-88 ["I went to Wat Tameah Pagoda once when Ta An called me to attend a meeting there. [...] [Ta An] talked a lot [at the meeting] but what I remember best is what he said about more killings"]; **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A240, EN 01147930 ["I attended a big meeting there. [...] Ta An was the meeting chair person."]; **D219/376** Written Record of Investigation Action, 26 June 2015, EN 01111626 [the OCII investigator clarifies that Penh Va stated he attended a meeting with 300 sector level cadres in which Ta An presided. The meeting took place in Wat Ta Meak Pagoda sometime in March 1977]; **D219/501** Written Record of Investigation Action, 11 September 2015, EN 01141625 [OCII investigators met with Sat Pheap, who stated that during the Southwest Zone occupation, Wat Ta Meak was used as a school for politics. The training was delivered by Ta An, and could last from 7-8 days].
- 410 **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 September 2015, A24-25, EN 01167888 ["[during meetings at Wat Ta Meak] Ta An normally rose to announce political messages. [...] They spoke about daily work, rice cultivation, how to improve our work and the situation of our enemies, referred to as internal enemies. He also likened them to cars whose old tires had to be removed and cut up to make shoes, meaning that these enemies had to be taken to be killed."]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A5-7 and A32, EN 01167885 and EN 01167889 ["They were the meetings [inside Wat Ta Meak Pagoda] of cadres from village, cooperative and ministerial levels. [...] I also attended the meetings,

which normally occurred once every month or so. [...] They were attended by many people [...] [including] the district secretary, the village chiefs who also served as cooperative chiefs, and those from the ministries. Each meeting was attended by about 100 persons. [...] After Ta An took over the sector, the meetings were held at the sector level. Sometimes, Zone Secretary Ta Pauk also attended the meetings.”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A87-88, EN 01224111-12 [“The meetings [at Wat Tameah] were to deliver orders from upper level, construction meetings and genocide. All the District Committees were from the Southwest. [...] There were meetings from village level up. [...] Q: Did you go to the meeting at the pagoda with Ta An? A: Yes, I went.”]; **D219/544** Chun Heng Written Record of Interview, 9 November 2015, A26-27, EN 01174559 [“Yes, the present-day temple of the pagoda was used as a meeting hall. [...] Leaders at the commune and district levels attended meetings here.”]; **D219/606** Chea Kheang Thai Written Record of Interview, 13 November 2015, A57 and A60, EN 01184894 [“[After the Southwest Zone cadres arrived], they sent people who worked at the Sector Office to attend meetings [at Wat Ta Meah]. [...] They called people from communes and districts in the sector to attend meetings there.”]; **D219/501** Written Record of Investigation Action, 11 September 2015, EN 01141625 [“The training was delivered by Ta An. [...] Sat Pheap participated in more than six of these training sessions [at Wat Ta Meak]. The sessions would begin in plenary after which the participants would break off into groups of ten, each group with its own facilitator.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A81-82, EN 01179832 [“Q: Do you know what the congress [at Wat Ta Meak, chaired by Ta An] was about? A: I do not know the agenda of the training. I was just a cook for the attendees. I did not attend the training myself at all. Q: Who else attended the training besides Ta An? A: Besides Ta An, they were Kampuchean Communist Youth League, reserve Youth League and Party members. About half a month later, they were killed and a new group was trained.”]; **Construction Projects: D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A87-88, EN 01224111-12 [“The [district] meetings [at Wat Tameah] were to deliver orders from upper level, construction meetings and genocide. All the District Committees were from the Southwest. [...] There were meetings from village level up.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A114, EN 01167906-07 [“Ta An reported about a dam in Kampong Thom Province. [...] It was a Zone-level dam. They had me transport cows and husked rice to that dam. Ta An, a Sector cadre, supervised workers there who were sent from Sector 41. The dam was a Zone project to which nearby Sector had to send workers.”]; **Labour Production: D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A24-25, EN 01167888 [“[during meetings at Wat Ta Meak] Ta An normally rose to announce political messages. [...] They spoke about daily work, rice cultivation, how to improve our work”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A89, EN 01224112 [“No, the meetings were on production and the construction of the country. One hectare of field had to yield between 3 to 7 tons.”]; **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A240, EN 01147930 [“I attended a big meeting [at Wat Ta Meak in 1978]. The meeting was about the production plan to be implemented in order to reach three tonnes [of rice] per hectare. Ta An was the meeting chair person.”]; **D219/541** Kim Thoeum Written Record of Interview, 5 October 2015, A44-45, EN 01174524 [“They talked about the great leap forward and encouraged people to [work] harder [at Wat Ta Meak]. [...] Q: Who chaired the meeting? A: Aun, the office chairman.”]; **Organisation of Marriage: D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A27-28, EN 01167888 [“He spoke about marriage planning. They planned to raise new forces, to increase the population to 15 or 20 million in the next 15 or 20 years. [...] A: He said that this was the Asian plan, referring to Pol Pot’s plan.”], A138-139, EN 01167912 [“Q: Yesterday you said that during meetings, Ta An spoke about the plan to increase the population. How did he intend to achieve this goal? A: By marrying off workers from ministerial offices and cooperatives. He specifically mentioned this point. Q: Did he say what people should do after their marriage? A: He said that after their marriage, people should love each other as married couples and had to produce children. When their children turned two years old, the people had to send them to political schools.”].

⁴¹¹ **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A32, EN 01167889 [“After Ta An took over the sector, the meetings were held at the sector level. Sometimes, Zone Secretary Ta Pauk also attended the meetings.”]; **D219/501** Written Record of Investigation Action, 11 September 2015, EN 01141625 [OCIJ investigators met with Sat Pheap who stated that during the Southwest Zone occupation, Wat Ta Meak was used as a school for politics. The training was delivered by Ta An, and could last from 7-8 days. Ke Pauk would arrive to officiate the opening of the training and leave soon after. Sat Pheap participated in more than six of these training sessions].

- ⁴¹² See **II. Ao An's Acts, Conduct, Role, and Responsibility – 4. Ao An's Conduct of the Purge in the Central Zone – The “Soundless War” against Traitors.**
- ⁴¹³ **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A141, EN 01111981 [“The [300] people were transported by trucks and placed at Wat Tameak Pagoda in Prey Chhor District.”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A23, EN 01156192 [“The vehicles that transported those prisoners [to Wat Ta Meak] were American GMCs, and those vehicles were covered completely.”], A10, EN 01156188 [“I personally saw people being transported in vehicles [from Prey Toteung Market to Wat Ta Meak, after Ta An came to administer the sector.”]; **D219/544** Chun Heng Written Record of Interview, 9 November 2015, A28, EN 01174559 [“At that time, the people were marched into here [Wat Ta Meah]”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A146, EN 01179841 [“They were escorted into [Wat Ta Meak] pagoda on foot.”]; **D1.3.11.44** Ruos Chhieng OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210548 [“I heard this from colleagues. I learned from villagers and from my relatives that people were being gathered up. They told us they were being taken to live in a new land. They were walked to Wat Ta Meak, and then put on trucks and driven away. [...] 8 members of my uncle's family were taken. [...] They disappeared in 1977, perhaps in June or July.”].
- ⁴¹⁴ **D219/621** Prak Run Written Record of Interview, 10 December 2015, A62, EN 01184950 [“I was detained [at Wat Ta Meak] after the Southwest group arrived.”], A43, EN 01184948 [“Q: Were there many people who were imprisoned over there [Wat Ta Meak]? A: Yes, there were. [...] I saw them bringing people to [Wat Ta Meak] every day.”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A10, EN 01156188 [“Only a small number of upper-level cadres like Comrade Lei and some lower-level cadres were taken to Wat Tameah Pagoda. I personally saw people being transported in vehicles. That happened after Ta An came to administer this sector.”]; **D1.3.11.51** Sun Nang OCP Statement, 3 August 2008, EN 00210554 [“I don't know the number of people who were sent away. But it may have been four people from each family. They were taken away and kept at Wat Ta Meak.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A156-159, EN 01111983 [“Every day I saw one or two trucks full of people being transported to [Wat Ta Meak] pagoda. [...] Each truck could accommodate fifty to sixty people. [...] I saw the trucks carrying prisoners for about three consecutive days.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A67, EN 01167895 [“At the time at least 300 people were transported from village and communes by lorry and allowed to spend one week there before being told that they would be sent to clear forest in Kratie Province.”]; **D219/609** Samrith An Written Record of Interview, 17 November 2015, A17 and A20, EN 01185815-16 [“In 1977 a number of families were gathered in the pagoda. [...] My aunt's family was amongst those who were taken into the pagoda. I went into the pagoda at a time to take my aunt some of her belongings. [...] When I got into [Wat Ta Meak, to visit the aunt] I saw many families - hundreds of families there.”]; **D219/876** Chhean Heang Written Record of Interview, 13 November 2016, A66, EN 01362679 [“Q: Where there women and children held prisoner at Wat Ta Meah? A: Yes there were.”].
- ⁴¹⁵ **D219/460** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A16, EN 01151220 [“I am not sure, but I think [the prisoners] were both new people and base people.”], A11, EN 01151219 [“This event [the transportation of prisoners out of Wat Ta Meak to be killed at Phnum Pros Phnum Srei Mountain] probably happened in September 1977.”]; **D74** Roth Peou Written Record of Interview, 25 August 2011, A15, EN 00740802 [“Q: Did you know any killing after Ta An arrived? A: At his time, people were gathered and transferred to Wat Ta Mak pagoda. They transferred people who were evacuated from Kampong Cham in 1973 and those evacuated from Phnom Penh in 1975 to [Wat Ta Meak]”]; **D219/876** Chhean Heang Written Record of Interview, 13 November 2016, A37, EN 01362676 [“Q: To your knowledge who was being detained at Wat Ta Meah? A: Mostly the people who were evacuated in 1975.”]; **D1.3.11.44** Ruos Chhieng OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210548 [“I learned from villagers and from my relatives that people were being gathered up. My Uncle's family were gathered up. [...] They were walked to Wat Ta Meak and then put on trucks and driven away. [...] They [the witness' family] were taken because they were considered to be new people. They had previously been evacuated from Phnom Penh. They disappeared in 1977, perhaps in June or July.”]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 [“[15 families of new people] were told they were being sent away to new villages. Trucks came to pick the people up at Wat Ta Meak, and then they were brought to be killed at Phnum Pros Phnum Srei. [...] The 15 families that disappeared were 1975 people [...]. The disappearances took place in 1977 after the Southwest cadres had arrived.”]; **D1.3.11.51** Sun Nang OCP Statement, 3 August 2008, EN 00210554 [“My sister and brother-in-law and their children were arrested. In 1977 they were evacuated and told that they were being moved to a

new land. They were taken to Wat Ta Meak before being sent in trucks to a mountain. Their clothes were returned to be used at the work brigade. [...] Some of those who were taken were new people who were evacuated.”].

416 **D219/460** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A16, EN 01151220 [“Q: Do you know what categories of people were sent to be detained at Wat Ta Meah Pagoda? A: I am not sure, but I think [the prisoners] were both new people and base people.”]; **D1.3.11.51** Sun Nang OCP Statement, 3 August 2008; EN 00210554 [“My sister and brother-in-law were old people, not new people. My brother-in-law was a deputy village chief. I believe this is why he was taken. [...] Six people were taken. My elder sister, her brother-in-law and their four children. They have disappeared since then.”].

417 **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A15, EN 01167886 [“Q: Did you notice any changes while your area was under the control of the Southwest cadres? What happened at the pagoda after the arrival of the Southwest cadres? A: The former cadres [of the Central Zone in Sector 41] were arrested.”]; A79, EN 01167898 [“Most prisoners were cadres from various ministerial offices at the district and Sector levels.”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A10, EN 01156188 [“a small number of upper-level [Central Zone] cadres like Comrade Lei and some lower-level cadres were taken to Wat Tameah Pagoda. I personally saw people being transported in vehicles. That happened after Ta An came to administer this sector.”]; **D74** Roth Peou Written Record of Interview, 25 August 2011, A15, EN 00740802 [“Q: Did you know of any killing after Ta An arrived? A: At his time, people were gathered and transferred to Wat Ta [Meak] Pagoda. [...] Later, former cadres were also transferred [to Wat Ta Meak] but I did not know where they were taken to. I only saw that they were loaded into trucks.”]; **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787219 [“Q: Yesterday you said that [the ordinary] people arrested in communes were killed in communes, but cadre from the village level upward were sent to the district and Sector. Is this correct? A: Yes, that is correct. [...] The Sector Security Office was Wat Ta Meas pagoda, Prey Toteung. Arrests proceeded as follows. For ordinary people, they would be killed on the spot – at the grassroots. For cadre such as village chairpersons and deputies, they would be sent to the district. The district would afterwards send village chairpersons to the Sector, and the district would decide the fate of village deputies.”]; **D1.3.11.26** Kun Sotha OCP Statement, 11 November 2006, EN 00208384 [“In 1977 people were taken away by the Southwest Zone cadres by the truckload and executed [...]. The victims were first concentrated at Voat Ta Meak and then trucked away for killing. Most of the first victims were connected to veteran 304 cadres.”]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 [“In his village, this happened to approximately 15 families of new people. They were told they were being sent away to new villages. Trucks came to pick the people up at Wat Ta Meak, and then they were brought to be killed at Phnum Pros Phnum Srey. [...] The 15 families that disappeared were 1975 people, 1973 people or people who had connections with Comrade Sreng. The disappearances took place in 1977 after the Southwest cadres had arrived.”].

418 **D219/544** Chun Heng Written Record of Interview, 9 November 2015, A24, EN 01174559 [“Q: After Comrade Sreng left, for what purpose was Wat Ta Meah Pagoda used? A: It was used as a security office where evacuees from the East Zone were held.”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A10 and A23, EN 01156188 and EN 01156192 [“I personally saw people being transported in vehicles. That happened after Ta An came to administer this sector. [...] Wat Tameah Pagoda was the Sector Office and a temporary detention site for prisoners from the East Zone.”]; **D219/376** Written Record of Investigation Action, 26 June 2015, EN 01111627 [“Penh Va was asked what Wat Ta Meak was used for. He replied that the pagoda was used as a meeting place. But after Ta An’s arrival it was turned into a security centre. He stated that East Zone people were sent to Wat Ta Meak to be killed between 1977 and 1978.”].

419 **D219/609** Samriih An Written Record of Interview, 17 November 2015, A17, EN 01185815 [“In 1977, a number of families were gathered in the pagoda. They were regarded as families who had Sihanouk or Lon Nol tendencies. [...] My aunt’s family was amongst those taken into the pagoda. I went into the pagoda at a time to take my aunt some of her belongings.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208391 [Em Kim Sloan states that some prisoners were accused of being Lon Nol soldiers and hanged by their feet to confess, at Wat Ta Meak].

420 **D219/541** Kim Thoeurn Written Record of Interview, 5 October 2015, A39, EN 01174523 [“People who betrayed Angkar were detained [at Wat Ta Meak].”]; **D1.3.11.26** Kun Sotha OCP Statement, 11 November 2006, EN 00208384 [“In 1977, people were taken away by Southwest Zone cadre by the truckload and executed [...]. The victims were first concentrated at Voat Ta Meak and then trucked away for killing. [...]

The second wave [of prisoners] were those linked to those accused of stirring up trouble, ordinary people accused of being enemies, mostly because of old society connections.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A154 and A164, EN 01111983 [“Q: In your previous report you stated that you saw around 300 people being transported in Wat Tameak Pagoda. Please elaborate on that event. Who were they? A: They were ordinary people who were arrested from the villages. [...] I think that all of them were kept together as they were arrested along with all their family members.”]; **D1.3.11.51** Sun Nang OCP Statement, 3 August 2008, EN 00210554 [“My sister and brother-in-law and their children were arrested. In 1977, they were evacuated and told that they were being moved to a new land. [...] Some people who held no position were also gathered and sent away. [...] They were taken away and kept at Wat Ta Meak”].

D219/800 So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A209 and A221, EN 01331741-44 [“The prisoners were [...] arrested to interrogate at the sector office and then taken to Wat Tameak Pagoda. [...] We took away prisoners who had been given electric shock and had gone limp. But I did not take them away for disposal. I put them on a motorbike and took them to Wat Tameak Pagoda.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309891-92 [the witness describes how a prisoner was interrogated and tortured at the Sector Office, and afterwards was taken to Wat Ta Meak by the witness].

D219/504 Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A57 and A60-62, EN 01167893-94 [“They were told to go to a particular place under false pretext, only to be arrested. [...] The meetings were held in much the same way as before, but normally, concerning the arrestees sent to Wat Ta Meah, their arrests occurred secretly, because they were targeted by the Sector. Q: How did you know that the arrests occurred secretly? A: We would only learn when someone was absent from the office. Q: How were those prisoners convinced of the lie? A: They were told to attend a study session.”]; **D219/331** Phan Sopha Written Record of Interview, 27 May 2015, A60 and A62, EN 01112053 [“At the end of that regime, cadres such as the chairpersons of small and big units were called to attend the study sessions. They disappeared. [...] They were called to attend the study sessions at Wat Ta Meak Pagoda at Prey Toteung. They have disappeared ever since.”]. See also **D219/813.1.10** Son Kann DC-Cam Statement, 13 June 2016, EN 01337112 [“They came with invitation letters. For instance, whenever they wanted to arrest people, they would invite them to attend a meeting. When the targets were arriving, the soldier arrested them at the gun point.”].

D219/813.1.10 Son Kann DC-Cam Statement, 13 June 2016, EN 01337093 and EN 01337101 [“I was assigned to work in the Logistics Section located outside of the Sector Office [...] He was arrested at Wat Ta Meah. [...] Dany: Are you sure that the soldiers of Ta An conducted the arrest? Kann: Yes, I am sure. Who else [would] dare to conduct the arrest while Ta An was the sector committee? Ta An took control everything. We were under Ta An’s order.”].

D219/498 Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A23, EN 01156192 [“Yes, Wat Tameah Pagoda was a temporary detention place for prisoners from everywhere in sector 41.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A141 and A163, EN 01111981-3 [“Q: In a report by the Cambodian Defender’s Project you stated that in 1977 you saw around 300 civilians being arrested and taken to Wat Ta Meak. Please elaborate on this event. A: Yes I knew this event. [...] Q: How long were the people [placed] at the pagoda? A: For about five or six days, then they were taken out.”], A152, EN 01111982 [“[Wat Ta Meak] was like a transit place for prisoners taken from various places before they were sent out after a short detention.”]; **D219/621** Prak Run Written Record of Interview, 10 December 2015, A19, EN 01184945 [“they arrested and detained me there [at Wat Ta Meak] for a month.”]; **D219/460** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A9, EN 01151219 [“According to the zone-level plan, Wat Ta Meah Pagoda was used for temporarily detaining people before sending them to various places.”]; **D219/544** Chun Heng Written Record of Interview, 9 November 2015, A45, EN 01174561 [“Prisoners were just held temporarily. It was not a permanent prison.”]; **D1.3.11.26** Kun Sotha OCP Statement, 11 November 2006, EN 00208384 [“The victims were first concentrated at Voat Ta Meak and then trucked away for killing.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A243, EN 01331748 [“Q: How long were you detained there? A: It was maybe two-plus months”]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A41, EN 01364058 [“I do not remember the specific time, but it was maybe one or two months”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309922-24 [“Dany: When you were arrested and went to Wat Ta Meak, how long were you held? Saren: Maybe almost three months. [...] Dany: so you were released after three months? Saren: Perhaps it was less than three months. Perhaps two months plus.”].

- ⁴²⁵ **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, EN 01167238-40 [“Witness Sat Pheap remembers that during the South West Zone period there was a Pagoda in the same location, which was used to detain people, however the pagoda at that time was a wooden structure. [...] “On the north of the property are three old houses on stilts. [...] the wooden house in the centre of the three houses along the rear fence was used to detain senior cadre of the Khmer Rouge and [...] Sreng had been temporarily held in it. [Sat Pheap] showed the team holes in the wood along the base of the house of which run all the way around the house[;] the holes were used to attach the iron shackles which secured prisoners”], EN 01167253-53 [photo of the house used to detain prisoners and a close-up photo of the holes through which shackles are said to have been secured]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A51-A52, EN 01364060 [“Q: In the interview with the Documentation Center of Cambodia, you said that in Wat Ta Meak Pagoda there were two jails. One was in the entranceway; one was within the perimeter. Is that correct? A: That’s right. The jail in which persons were put was inside the perimeter of the pagoda. It was only when that jail was full that they took prisoners to be deposited at the location of the logistics office, the location where I was detained. [...] There were two houses at that location, [o]ne for logistics, one for detention.”];
- ⁴²⁶ **D219/876** Chhean Heang Written Record of Interview, 13 November 2016, A49 and A54, EN 01362677-78 [“Based on the information from villagers they informed that there was no regular number kept in this place. Whenever it was full those detainees were taken and killed and the new people come to replace them. [...] Based on what I heard from villagers, it happened between 1977 and 1978, but I do not know how many people were taken each time.”];
- ⁴²⁷ **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A207, EN 01331741 [“There were only about 30 prisoners at Wat Tameak Pagoda.”]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A44, EN 01364059 [“back then there were maybe only 20 to 30 persons.”];
- ⁴²⁸ **D219/621** Prak Run Written Record of Interview, 10 December 2015, A20-21, A44 and A66, EN 01184945-51 [“They just handcuffed and shackled us. Q: Did they shackle you every day? A: Yes, they did. [...] However, they tied us five metres apart from each other. [...] They tied people in lines and put them into that place. Then they removed the ropes and shackled them.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A47, EN 01167892 [“I do not know if [persons held at Wat Ta Meah] were beaten or not, but I know that they were chained. A messenger of my wife told me that my fiancé was chained.”]; **D219/541** Kim Thoeum Written Record of Interview, 5 October 2015, A42 and A47, EN 01174523 [“I saw them [prisoners] tied up at the pagoda, but I do not know where they were brought from. [...] Their arms were tied behind their backs, and their legs were shackled.”]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A54, A57, and A59, EN 01364060-61 [“Q: When you were detained, were you chained? A: Yes, I was. [...] Q: Were your legs shackled throughout the entire time? A: They put me in those throughout the whole time, but at that time, I was young, so my ankles were small. I wriggled out and went to steal sugar from their jar. [...] Q: So, in that house they shackled the legs both day and night, right? A: Yes. Both day and night.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309857 [“At night I was shackled. Upon arrival, they had me sit up, and they locked from the side. I saw and selected a large shackle ring, which I put on myself for them to lock me to the pole.”], EN 01309922 [“Upon arrival, they had us sit and put those things [shackles] first, then they locked us in from the side. It occurred to me that I should select some rather big ring, the rings going on both feet, after which they pushed in the metal pole like that.”]; **D219/876** Chhean Heang Written Record of Interview, 13 November 2016, A72 and A78-79, EN 01362680 [“I saw holes in the wall where they used them to attach the steel bar for shackling prisoners. [...] Q: How did you know the holes you saw were used for shackling people at Wat Ta Meah detention center? A: The people lived around here informed that holes were drilled in the walls used to attach steel bar to shackle the prisoners. Q: Did these older people physically show you the holes in the wall that were used to shackle the prisoners? A: Yes.”]; **D1.3.11.9** Chhean Heang OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210420 [the witness saw holes in the walls used for the iron bars]; **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, EN 01167240 [Heum Tola showed investigators holes in the wood along the base of a house used to detain senior cadres, which were used to attach iron shackles which secured prisoners.], EN 01167255 [Photo 7 shows holes along the base of the house where shackles were secured to hold detainees]; **D219/607** Hak Kimsroeun Written Record of Interview, 16 November 2015, A25, EN 01184904 [“I saw people with their hands tied behind their backs.”]; **D219/776.1.2** Rasmei Kampuchea, *Killings in Sector 41 after Ta An took Control*, 18 May 2016, EN 01249923 [“The Khmer Rouge military arrested Saren and held him at Wat Ta Meak. At the time, he met his cousin, Chhocun, chairman of the Sector

Logistics Office, but he told his cousin ‘Refrain from disclosing that we know each other.’ At the time, Sok, chairman of the Interrogation Unit, ordered the military to chain his legs with shackles.”]

429 **D219/621** Prak Run Written Record of Interview, 10 December 2015, A46, EN 01184948 [“They did not allow us to walk nor talk to each other.”].

430 **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A73, EN 01167896 [“[Prisoners] stayed there [Wat Ta Meak] without shackles binding their hands or legs, but they were under guard.”]; **D219/542** Nut Kinnang Written Record of Interview, 6 October 2015, A42, EN 01173600 [“They walked quietly. They were escorted by armed men.”]; A37-42, EN 01173600 [the witness describes how prisoners at Wat Ta Meak were sent to the commune office (present-day Chrey Vien Commune Office) when meetings were held at Wat Ta Meak, and walked with chains around their legs, quietly escorted by armed men]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A58, EN 01364060 [“Q: Were there any military on guard at that time? A: Yes, there were. They were on guard.”].

431 **D219/876** Chhean Heang Written Record of Interview, 13 November 2016, A62-65, EN 01362679 [“Based on the information from villagers, prisoners had insufficient food rations. [...] It means they did not provide enough food to those prisoners. They were given very little food to eat. [...] It was only watery gruel. [...] They were given 2 meals per day.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2017, EN 01309858 [“At that time, there was not much to eat. I only ate sugar because I had grabbed a jar of sugar to share with the prisoners.”].

432 **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208391 [while working, Em Kim Sroan heard prisoners begging for help, for water].

433 **D219/541** Kim Thoeurn Written Record of Interview, 5 October 2015, A56, EN 01174525 [“The prisoners were detained temporarily at the Wat Tameah Pagoda, where they were tortured and then sent on to Kor Security Office.”]; **D219/621** Prak Run Written Record of Interview, 10 December 2015, A22, EN 01184946 [“At that time, I was imprisoned, and they also tortured us. However, they did not torture me severely, because I was young. The people older than me were beaten three or four times a day until they passed out.”].

434 **D219/621** Prak Run Written Record of Interview, 10 December 2015, A23-24, EN 01184945 [“They beat me with a rod and that was the same size as a toe. [...] They just interrogated me about my family members. They wanted to arrest them and take them to be killed.”].

435 **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208391 [Em Kim Sroan states that some prisoners were accused of being Lon Nol soldiers and hanged by their feet to confess]; **D219/776.1.2** Rasmei Kampuchea, *Killings in Sector 41 after Ta An took Control*, 18 May 2016, EN 01249923 [“The Khmer Rouge military arrested Saren and held him at Wat Ta Meak. At the time, he met his cousin, Chhoeun, chairman of the Sector Logistics Office, but he told his cousin ‘Refrain from disclosing that we know each other.’ At the time, Sok, chairman of the Interrogation Unit, ordered the military to chain his legs with shackles. Later, Sok summonsed prisoners to be interrogated one at a time. Sok asked Saren why he betrayed Angkar and who educated him to do so. ‘No one educated me. I just shot the truck’ he replied. At the time, Sok was furious, kicking him three times and shouting with a menacing tone ‘You are so stubborn.’ After the interrogation did not result in any responses, Angkar released Saren and Sreang.”].

436 **D219/541** Kim Thoeurn Written Record of Interview, 5 October 2015, A88, EN 01174530 [“I think they tortured the prisoners. I saw them tying the prisoners up and accusing them of having betrayed Angkar. The word ‘betray’ was enough to know they would be punished.”].

437 **D219/621** Prak Run Written Record of Interview, 10 December 2015, A22-23, A26, A42, and A66, EN 01184946-51 [“The people older than me were beaten three or four times a day until they passed out. [...] They beat me with a rod and that was the same size as a toe. [...] They severely tortured us. They beat us until we passed out. Then they splashed water over us to revive us. Then, they interrogated us again. This happened three or four times per day [every day] [...] In order to force us to speak the truth, they tortured us by using rods, chains and iron plates. [...] They tied people in lines and put them into that place. Then they removed the ropes and shackled them. Next, they started torturing and beating them.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A146, EN 01179841 [“I heard the sound of them striking the people because it was near where I lived.”]

438 **D219/621** Prak Run Written Record of Interview, 10 December 2015, A26 and A72, EN 01184945 and EN 01184951 [“They severely tortured us. [...] This happened three or four times per day [every day] [...] When our detention reached its end then they took us to be killed.”].

- ⁴³⁹ **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A42, EN 01364058 ["there were only two who were released."]; *See also* **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309898 ["[I] only know that in principle, they would not be released. Dany: There were no releases? Saren: No releases. There were not releases. Once a person was arrested, he or she would maybe be taken to be beaten to death and disposed of."].
- ⁴⁴⁰ **D219/460** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A11, EN 01151219 ["But once, Se [...] whispered to me that [...] those people were transported to Phnum Pros Phnum Srei Mountain. He said those people were killed, because he heard a song played loudly to prevent villagers who lived close by from hearing the screaming. This event probably happened in September 1977."]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A67 and A77, EN 01167895-97 ["[300 prisoners from Wat Ta Meak] got off at Phnum Pros Phnum Srei. Loud music was played, and those people were tied up and walked into the mountainous area. [...] I noticed that when the people were sent to Wat Ta Meah, they were definitely taken to be killed."]; **D219/542** Nut Kimmang Written Record of Interview, 6 October 2015, A30, EN 01173599 ["I just saw them [Sreng's family] being taken to a place in a pagoda before being taken to Phnum Pros Phnum Srei Mountain."]; **D219/288** Chheun Lai Sim Written Record of Interview, 24 April 2015, A39, EN 01111776 ["The killing site was located at Phnom Pros Phnom Srei Mountains."]; **D1.3.11.44** Ruos Chhieng OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210548 ["I learned from villagers and from my relatives that people were being gathered up. My uncle's family were gathered up. They told us they were being taken to live in a new land. They were walked to Wat Ta Meak and then put on trucks and driven away. [...] We assume that they died because if they were still alive they would have come back. [...] They disappeared in 1977, perhaps in June or July."]; **D219/609** Samrith An Written Record of Interview, 17 November 2015, A31, EN 01185817 ["Q: Do people in general know that a number of people from Wat Ta Meh pagoda were taken to be killed there [at Trapeang Lvea]? A: Yes, they generally know that."]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 ["Trucks came to pick up [15 families of new people] at Wat Ta Meak and then they were brought to be killed at Phnum Pros Phnum Srey. [...] The disappearances took place in 1977 after the Southwest cadres had arrived."]; **D1.3.10.12** DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208332 ["Some victims were brought from Wat Ta Meak prison [to Tuol Trapeang Lvea]"]; **D219/541** Kim Thoeun Written Record of Interview, 5 October 2015, A55, EN 01174525 ["They took [prisoners at Wat Ta Meak] to their security office at Kor, also known as Krouch Kor, Prey Chhor district."]; **D219/620** Pall Lay Written Record of Interview, 8 December 2015, A38 and A40, EN 01184939 ["Evacuees were transported to Wat Ta Meak pagoda, and afterwards those evacuees were transported from Wat Ta Meak Pagoda to Phnum Pros. [...] Many of them [prisoners at Wat Ta Meak] were also taken here [a grave site outside of Wat Ta Meak]. If they were taken here, none of them would return."]; **D219/876** Chhean Heang Written Record of Interview, 13 November 2016, A49 and A53-57, EN 01362677-78 ["Based on the information from villagers they informed that there was no regular number kept in this place. Whenever it was full those detainees were taken and killed and the new people come to replace them. [...] Based on the information from villagers they took people away once every 2 or 3 days. [...] Based on what I heard from villagers, it happened between 1977 and 1978, but I do not know how many people were taken each time. [...] They were transported by vehicle. [...] Q: What series of vehicles? A: It was [M] cin-cents or [M] six-cent truck."]; **D219/460** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A14 and A15, EN 01151220 ["Q: Do you know where the people gathered up and placed in Wat Ta Meah Pagoda were from? A: To my knowledge, those people were rounded up from various cooperatives in Sector 41. [...] My understanding is that the people were taken from various places to be detained in the pagoda for four or five days, and each time there was a sufficient number, they were transported to the east and Phnum Pros Phnum Srei Mountain."]; **D219/609** Samrith An Written Record of Interview, 17 November 2015, A19, EN 01185816 ["It was said that [prisoners] would be taken to Dei Thnei village."]; **D219/813.1.2** Hong Heng DC-Cam Statement, 24 April 2016, EN 01353282 ["People in Wat Ta Meak were also taken to Krauch Kor."]; **D1.3.11.51** Sun Nang OCP Statement, 3 August 2008, EN 00210554 ["My sister and brother-in-law and their children were arrested. In 1977 they were evacuated and were told they were being moved to a new land. They were taken to Wat Ta Meak before being sent in trucks to a mountain. Their clothes were returned to be used at the work brigade. [...] I do not know which mountain they were taken to, although it could have been Phnum Pros Phnum Srey."]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 [the witness was told the people were taken to Phnum Pros Phnum Srey by one of the drivers who collected people in the village. After the 2nd or 3rd time the driver took people there, he was killed too. The driver's

name was Chhien. Chien said he took the people there to ‘do the work’; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211153 [general discussion with people at the Chrey Vien commune office established that prisoners were held a Wat Ta Meak before being sent to the security office that is 500 meters from Wat Kor]; **D219/641** Written Record of Investigation Action, 14 December 2015, EN 01186888 [Pal Lay states that from his understanding, detainees from Wat Ta Meak Security Centre and surrounding areas were killed and buried in Trapeang Lvea mass grave site]. See also **D219/405** Chhim Bunseray Written Record of Interview, 29 June 2015, A70-71, EN 01148847 [“They took people from other villages or communes to be placed at this pagoda. [...] Wat Tamah Pagoda was the place they brought people to be detained temporarily before they moved them to other places.”].

D219/582 Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A76-77, A83 and A86, EN 01179831-33 [“There was a pagoda, Wat Ta Meak Pagoda, but it was not a security office. It was a site where military personnel were based. Ta An’s soldiers were based there and people were also taken to be killed there. [...] At night when I was in [Wat Ta Meak] pagoda, they [subordinates of Ta An] took people to be killed about 20 metres away from where I was living. [...] About five persons were killed. [...] Q: Did you know who gave the orders to kill those people? A: Ta An, the Sector Chairman. The Sector Office was there, and the soldiers were his.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A13 and A64, EN 01167886 and EN 01167894 [“They were all killed. They were arrested in 1977. Of the 100 people [including various ministry staff] sent to attend a study session in Wat Ta Meah, I think only ten survived. [...] a monk there told me that prisoners had been beaten to death and dumped in a well there.”]; **D219/544** Chun Heng Written Record of Interview, 9 November 2015, A42, EN 01174561 [“[Prisoners] were transferred from the commune office and held at the pagoda. Next, they were taken to be killed west of the pagoda.”]; **D219/376** Written Record of Investigation Action, 26 June 2015, EN 0111627 [“Penh Va stated that East Zone people were sent to Wat Ta Meak to be killed between 1977 and 1978.”]; **D219/501** Written Record of Investigation Action, 11 September 2015, EN 01141623 [“[Penh Va] stated that the grounds on the north side of the pagoda property were used as execution and burial grounds.”].

D219/582 Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A76-77, A83 and A86, EN 01179831-33 [“There was a pagoda, Wat Ta Meak Pagoda, but it was not a security office. It was a site where military personnel were based. Ta An’s soldiers were based there and people were also taken to be killed there. [...] At night when I was in [Wat Ta Meak] pagoda, they [subordinates of Ta An] took people to be killed about 20 metres away from where I was living. [...] About five persons were killed. [...] Q: Did you know who gave the orders to kill those people? A: Ta An, the Sector Chairman. The Sector Office was there, and the soldiers were his.”].

D219/800 So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A236-237, EN 01331747 [“The murderer’s name was Run. Q: Was Run the person whom you previously said was in Ta An’s defence unit and who interrogated the prisoners? A: Yes. It was that Run.”]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A70-A71, EN 01364062 [“Q: Did you know those who killed them? A: The name was Run. Q: Was Run military? A: Run was in the same courier unit as me.”].

D219/504 Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A64-65, EN 01167894 [“a monk there told me that prisoners had been beaten to death and dumped in a well there. [...] the authorities wanted to identify who would be pardoned and who would be killed.”].

D219/800 So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A138, EN 01331731 [“I saw them taking two prisoners to be killed by cutting their throats at Wat Tameak Pagoda”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309899 [“And I saw two people, the ones taken to have their throats cut at Wat Tameak Pagoda. I really did see them. Although I don’t know what their story was, they were taken to be killed: their throats were simply cut.”].

D219/800 So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A235, EN 01331747 [“I remember clearly that after they were killed, they were also disembowelled. The killer walked out of the monks’ quarters and said that ‘brother, would you like a bit of meat to eat.’ And I said ‘no.’ And I rode the motorbike out from there. The next morning, I met him again, and he said that that meat was human liver.”]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A68, EN 01364062 [“Q: You said that you saw two prisoners that they took out, cut their throats, and then took their livers out to be eaten. Is that correct? A: Yes, it is.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309899-901 [“their bellies were [...] slashed open to remove their livers to be fried for eating. [...] After they had cut their throats, they shoved them into the pit and slashed their bellies. I was watching but did not know what was

happening, that a belly was being slashed open to take the livers. I didn't know that. The other one was left for them to do. 'You see, you son of a bitch, if you give answers, you will be spared.' Then tilted him back and cut his throat, after which his belly was slashed and his liver take out. I was standing not knowing what was being taken, wondering what was happening. Suddenly, one of them carrying a knife was walking towards me from underneath the monks' quarters. He said to me, 'Bang! Have a bit of this to eat.' I replied, 'What is it?' I wondered what food they gave me and what they made it from. No! I thought it was likely they had used the knife which they had used to cut the victim's throat. The knife blade was blood-stained. I thought 'No! I won't eat this.' So, I left quickly on my motorbike for my location. Next morning, at my location, I asked them, 'What did you eat yesterday?' They responded, 'Livers, Bang, of those two.'"]

D219/609 Samrith An Written Record of Interview, 17 November 2015, A17-18, A23, and A26, EN 01185815-16 ["My aunt's family was amongst those who were taken into [Wat Ta Meak] pagoda [in 1977]. I went in to the pagoda at a time to take my aunt some of her belongings. My aunt stayed in the pagoda for only two days and two nights; after that she was taken away by a truck. Q: Did you ever see your aunt again? A: No, never. [...] About three to seven days later, I saw them bringing back some old clothes and distributing them to the mobile unit workers. [...] Q: How was she, what was her state of mind, her facial expression? A: She was sad. [...] Later on, my family knew that my aunt had been killed."]; **D13.11.44** Ruos Chhieng OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210548 ["I heard people saying that the people being gathered were being taken to Wat Ta Meak. [...] I learned from villagers and from my relatives that people were being gathered up. My uncle's family was gathered up. They told us there were being taken to live in a new land. They were walked to Wat Ta Meak and then put on trucks and driven away. [...] My uncle's family never returned. We assume they all died because if they were still alive they would have come back."]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A80, EN 01167898 ["I was told to forget my fiancée, who was under detention at the time. I did not give any response whatsoever."]

D219/609 Samrith An Written Record of Interview, 17 November 2015, A17-18, EN 01185815 ["My aunt's family was amongst those who were taken into [Wat Ta Meak] pagoda [in 1977]. I went in to the pagoda at a time to take my aunt some of her belongings. My aunt stayed in the pagoda for only two days and two nights; after that she was taken away by a truck. Q: Did you ever see your aunt again? A: No, never. [...] About three to seven days later, I saw them bringing back some old clothes and distributing them to the mobile unit workers."]

D219/327 Cheng Tol Written Record of Interview, 22 May 2015, EN 00210439 ["Kun Sokha saw a single burial pit that was about 50 metres west of the Wat [Ta Meak]."]; **D219/544** Chun Heng Written Record of Interview, 9 November 2015, A55 and A60-61, EN 01174563 ["Q: Yesterday you told us that there were graves west of your house [in Slaeng village]. Is this correct? A: They were southwest of my house. [...] They were quite small. Each of them were approximately 1.5 metres. [...] They smelled at the time."]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A83, EN 01179832 ["Q: You mentioned that after the congress [chaired by Ta An, at Wat Ta Meak] there was killing. How many people were killed? A: About five persons were killed. That site was able to hold four or five persons. They probably did not want to take them to a higher-level location [Kor Security Office]. Therefore, they [killed] them and buried them close by."]; **D219/607** Hak Kinsroeun Written Record of Interview, 16 November 2015, A9-10, EN 01184902 ["Q: In which year did you return to [Wat Ta Meak]? A: I don't know which year it was. It was after the collapse. Q: Can you tell us what you saw upon your return? A: I saw knives and axes in my kitchen. Also sickles. My house [in Wat Ta Meak] was empty when I returned."], A15-17, EN 01184903 ["Q: Last time you told us that when you had arrived at your house, you smelled something bad coming from pits behind your house. Can you describe that? A: I saw that that piece of land seemed to have sunk. There was a pit that looked like it had been recently filled. Q: How many pits did you see? A: Three or four. But that one was the biggest pit. [...] The pit was four metres in diameter. The surface was sinking because the corpses were rotting."]; **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, Annex 2, EN 01167244 [map drawn by Nut Kinnang showing Wat Ta Meak as a Security Centre during the DK Southwest Zone period, identifies location of execution and burial sites on the north, east and west sides of the pagoda]. EN 01167258-60 [Photos 14-16 attached to the Site ID report identify the location of burial sites]; **D219/501** Written Record of Investigation Action, 11 September 2015, EN 01141623 [Penh Va assisted with a site ID and stated that the grounds on the north side of the pagoda property were used as execution and burial grounds]. EN 01141631 [Yeay Sroeun and Kim Sreang stated that the area marked on the diagram Annex 2 as 'execution site and grave site' had been used to bury many bodies].

- 450 **D219/560** Written Record of Investigation Action, 14 October 2015, EN 01165542 [“The team spoke with Chan Heng whose [mother’s] house had been used as a kitchen and residence during the SWZ occupation. He told the team that at the time of their return following the fall of the Khmer Rouge they found a few big pits (mass graves) on the west side of the property where bodies had been buried. He told the team that the graves/pits were still very fresh covered when villagers came upon them, so much that the stench was hardly bearable.”], EN 01165542 [Nhong, the daughter of the owner of the property, “confirmed Chan Heng’s account of the mass graves and said that there were approximately seven pits which were located by residents after the fall of the Khmer Rouge. Nyong also showed the team a location to the north of the same area where many children’s skulls were located in one pit by villagers.”]; **D219/640** Written Record of Investigation Action, 14 October 2015, EN 01186842 [Photo 4 depicts north side of the burial site where witness Nhong says she found a pit which contained many children’s skulls].
- 451 **D219/619** Written Record of Investigation Action, 30 November 2015, EN 01181180 [OCIJ investigators spoke with Pal Lay, who showed the team an area [...] which was a burial ground for people from Wat Ta Meak. He saw 130 pits in total, and each pit could fit around 20 bodies]; **D219/641** Written Record of Investigation Action, 14 December 2015, EN 01186887-95 [Pal Lay’s residence is on the east side of Highway 62 north east of the entrance to Wat Ta Meak Pagoda grounds. He showed the team an area approximately 800 metres to the east of his residence, where mass graves for prisoners from Wat Ta Meak were located. Annex 2 photos 1-3 depict satellite and photo images of the mass graves in the rice fields of Trapeang Lvea village.].
- 452 **D219/620** Pal Lay Written Record of Interview, 8 December 2015, A33, EN 01184938 [“The victims [killed and buried at Trapeang Lvea] were taken from throughout the commune and district. Many people were killed here. Even people from Tong Rong were also taken to be killed here.”].
- 453 **D219/619** Written Record of Investigation Action, 30 November 2015, EN 01181178 [OCIJ investigators spoke with Samrith An who stated previously that there is a burial site known as Wat Ta Meak Killing Fields, located in Trapeang Lavea Village in Chrey Vien commune]; **D219/641** Written Record of Investigation Action, 14 December 2015, EN 01186888 [Pal Lay states that from his understanding, detainees from Wat Ta Meak Security Centre and surrounding areas were killed and buried in Trapeang Lvea mass grave site]; **D219/642** Written Record of Investigation Action, 12 December 2015, EN 01186846 [“Tep Mao who is 83 years old stated that he also saw the pits and that although everyone knew that people were brought from Wat Ta Meak and other places, the only people he saw being led to [Trapeang] Lvea with hands tied behind their backs were villagers from Daudie Village.”]; **D219/609** Samrith An Written Record of Interview, 17 November 2015, A27 and A31, EN 01185817 [“I don’t know about the location of the execution site where my aunt was killed. I just know that the nearest killing site [to Wat Ta Meak] was located near to Trapeang Lvea. [...] Q: Do people in general know that a number of people from Wat Ta Meh Pagoda were taken there to be killed? A: Yes, they generally know that.”].
- 454 **D219/876** Chhean Heang Written Record of Interview, 13 November 2016, A37, EN 01362676 [“Q: To your knowledge who was being detained at Wat Ta Meah? A: Mostly the people who were evacuated in 1975.”]; **D1.3.11.44** Ruos Chheng OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210548 [“I learned from villagers and from my relatives that people were being gathered up. My Uncle’s family were gathered up. [...] They were walked to Wat Ta Meak and then put on trucks and driven away. [...] They [the witness’ family] were taken because they were considered to be new people. They had previously been evacuated from Phnom Penh. They disappeared in 1977, perhaps in June or July.”]; **D219/460** Sat Phcap Written Record of Interview, 7 August 2015, A16, EN 01151220 [“I am not sure, but I think [the prisoners] were both new people and base people.”]; **D74** Roth Peou Written Record of Interview, 25 August 2011, A15, EN 00740802 [“Q: Did you know any killing after Ta An arrived? A: At his time, people were gathered and transferred to Wat Ta Mak pagoda. They transferred people who were evacuated from Kampong Cham in 1973 and those evacuated from Phnom Penh in 1975 to [Wat Ta Meak]”]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 [“In his village, this happened to approximately 15 families of new people. They were told they were being sent away to new villages. Trucks came to pick the people up at Wat Ta Meak, and then they were brought to be killed at Phnum Pros Phnum Srey. [...] The 15 families that disappeared were 1975 people, 1973 people or people who had connections with Comrade Sreng. The disappearances took place in 1977 after the Southwest cadres had arrived.”]; **D1.3.11.51** Sun Nang OCP Statement, 3 August 2008, EN 00210554 [“My sister and brother-in-law and their children were arrested. In 1977 they were evacuated and told that they were being moved to a new land. They were taken to Wat Ta Meak before being sent in trucks

to a mountain. Their clothes were returned to be used at the work brigade. [...] Some of those who were taken were new people who were evacuated.”]

455 **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A15, EN 01167886 [“Q: Did you notice any changes while your area was under the control of the Southwest cadres? What happened at the pagoda after the arrival of the Southwest cadres? A: The former cadres [of the Central Zone in Sector 41] were arrested.”]; A79, EN 01167898 [“Most prisoners were cadres from various ministerial offices at the district and Sector levels.”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A10, EN 01156188 [“a small number of upper-level [Central Zone] cadres like Comrade Lei and some lower-level cadres were taken to Wat Tameah Pagoda. I personally saw people being transported in vehicles. That happened after Ta An came to administer this sector.”]; **D74** Roth Peou Written Record of Interview, 25 August 2011, A15, EN 00740802 [“Q: Did you know of any killing after Ta An arrived? A: At his time, people were gathered and transferred to Wat Ta Mak Pagoda. [...] Later, former cadres were also transferred [to Wat Ta Meak] but I did not know where they were taken to. I only saw that they were loaded into trucks.”]; **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787219 [“Q: Yesterday you said that [the ordinary] people arrested in communes were killed in communes, but cadre from the village level upward were sent to the district and Sector. Is this correct? A: Yes, that is correct. [...] The Sector Security Office was Wat Ta Meas pagoda, Prey Toteung. Arrests proceeded as follows. For ordinary people, they would be killed on the spot – at the grassroots. For cadre such as village chairpersons and deputies, they would be sent to the district. The district would afterwards send village chairpersons to the Sector, and the district would decide the fate of village deputies.”]; **D1.3.11.26** Kun Sotha OCP Statement, 11 November 2006, EN 00208384 [“In 1977 people were taken away by the Southwest Zone cadres by the truckload and executed [...]. The victims were first concentrated at Voat Ta Meak and then trucked away for killing. Most of the first victims were connected to veteran 304 cadres.”]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 [“In his village, this happened to approximately 15 families of new people. They were told they were being sent away to new villages. Trucks came to pick the people up at Wat Ta Meak, and then they were brought to be killed at Phnum Pros Phnum Srey. [...] The 15 families that disappeared were 1975 people, 1973 people or people who had connections with Comrade Sreng. The disappearances took place in 1977 after the Southwest cadres had arrived.”]

456 **D219/544** Chun Heng Written Record of Interview, 9 November 2015, A24, EN 01174559 [“Q: After Comrade Sreng left, for what purpose was Wat Ta Meah Pagoda used? A: It was used as a security office where evacuees from the East Zone were held.”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A10 and A23, EN 01156188 and EN 01156192 [“I personally saw people being transported in vehicles. That happened after Ta An came to administer this sector. [...] Wat Tameah Pagoda was the Sector Office and a temporary detention site for prisoners from the East Zone.”]; **D219/376** Written Record of Investigation Action, 26 June 2015, EN 01111627 [“Penh Va was asked what Wat Ta Meak was used for. He replied that the pagoda was used as a meeting place. But after Ta An’s arrival it was turned into a security centre. He stated that East Zone people were sent to Wat Ta Meak to be killed between 1977 and 1978.”]

457 **D219/609** Samrith An Written Record of Interview, 17 November 2015, A17, EN 01185815 [“In 1977, a number of families were gathered in the pagoda. They were regarded as families who had Silhanouk or Lon Nol tendencies. [...] My aunt’s family was amongst those taken into the pagoda. I went into the pagoda at a time to take my aunt some of her belongings.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208391 [witness Em Kim Sroan states that some prisoners were accused of being Lon Nol soldiers and hanged by their feet to confess at Wat Ta Meak].

458 **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A60 and A62, EN 01112053 [“At the end of that regime, cadres such as the chairpersons of small and big units were called to attend the study sessions. They disappeared. [...] They were called to attend the study sessions at Wat Ta Meak Pagoda at Prey Toteung. They have disappeared ever since.”]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A10, EN 01156188 [“Only a small number of upper-level cadres like Comrade Lei and some lower-level cadres were taken to Wat Tameah Pagoda. I personally saw people being transported in vehicles. That happened after Ta An came to administer this sector.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A15 and A79, EN 01167886 and EN 01167898 [“Q: Did you notice any changes while your area was under the control of the Southwest cadres? What happened at the pagoda after the arrival of the Southwest cadres? A: The former cadres [of the Central Zone in Sector 41] were arrested. [...] Most prisoners were cadres from various ministerial offices at the district and Sector levels.”]; **D74** Roth Peou Written

Record of Interview, 25 August 2011, A15, EN 00740802 ["Q: Did you know of any killing after Ta An arrived? A: At his time, people were gathered and transferred to Wat Ta Mak Pagoda. [...] Later, former cadres were also transferred [to Wat Ta Meak] but I did not know where they were taken to. I only saw that they were loaded into trucks."]; **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787219 ["Q: Yesterday you said that [the ordinary] people arrested in communes were killed in communes, but cadre from the village level upward were sent to the district and Sector. Is this correct? A: Yes, that is correct. [...] The Sector Security Office was Wat Ta Meas pagoda, Prey Toteung. Arrests proceeded as follows. For ordinary people, they would be killed on the spot – at the grassroots. For cadre such as village chairpersons and deputies, they would be sent to the district. The district would afterwards send village chairpersons to the Sector, and the district would decide the fate of village deputies."]; **D219/541** Kim Thoeum Written Record of Interview, 5 October 2015, A39, EN 01174523 ["People who betrayed Angkar were detained [at Wat Ta Meak]."]; **D1.3.11.26** Kun Sotha OCP Statement, 11 November 2006, EN 00208384 ["In 1977, people were taken away by Southwest Zone cadre by the truckload and executed [...]. The victims were first concentrated at Voat Ta Meak and then trucked away for killing. [...] The second wave [of prisoners] were those linked to those accused of stirring up trouble, ordinary people accused of being enemies, mostly because of old society connections."]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A154 and A164, EN 01111983 ["Q: In your previous report you stated that you saw around 300 people being transported in Wat Tamcak Pagoda. Please elaborate on that event. Who were they? A: They were ordinary people who were arrested from the villages. [...] I think that all of them were kept together as they were arrested along with all their family members."]; **D1.3.11.51** Sun Nang OCP Statement, 3 August 2008, EN 00210554 ["My sister and brother-in-law and their children were arrested. In 1977, they were evacuated and told that they were being moved to a new land. [...] Some people who held no position were also gathered and sent away. [...] They were taken away and kept at Wat Ta Meak"].

¹⁵⁹ **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A24, EN 01224087 ["Kor was the Sector Security Office."]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A145-146, EN 01331732 ["It [the Krouch Kor Security Office] was the Sector Security Office. [...] It was the only one belonging to the sector."]; **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366645 ["It [the main security office] was in Kor. [...] It was Security Office Kor. [...] Kor was a sector security office."].

¹⁶⁰ **D1.3.10.23** Mission Report on OCP Mission to Sector 41, 8 August 2008, EN 00211153 [Meeting at Chey Vien commune office with Chan Nha, Rath Pov, Niv Sun, Chan Ya, Chhean Heang and Khun Saret: "That security office [near Wat Kor] was called Met Sop security office because Met Sop was the security chief."]; **D1.3.10.20** Mapping Report, *Kampong Cham 2000 & 2002*, EN 00208259 ["Comrade Sop Security Office, located in Ta Kaev village, Kor commune. It was Security Office of Sector 41 of the Central Zone."]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208392 ["It [Munty Santesokh Met Sop] was situated in Kroch Kor village, Kor commune."].

¹⁶¹ **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A24, EN 01067812 ["I heard other people [call it] Comrade Sop's Office or Brother Sop's Place"]; **D3/12** Bun Thim Written Record of Interview, 20 October 2010, A2, EN 00623549 [the witness worked as a medic at Krouch Commune Hospital under the control of the Southwest people: "Yes, many people were arrested [at the arrival of the Southwest people]. Most were sent to Met Sop Security Center that was [close] to this village."]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208392 ["It [Munty Santesokh Met Sop] was situated in Kroch Kor village, Kor commune."].

¹⁶² **D303** Written Record of Further Appearance, EN 01213486 and EN 01213489.

¹⁶³ See VIII. National Crimes and Crimes Not Charged – Crimes under the 1956 Cambodian Penal Code; XI. Charges.

¹⁶⁴ See VIII. National Crimes and Crimes Not Charged – Crimes and Modes of Liability Not Previously Charged

¹⁶⁵ **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A28, EN 01224087 ["[Kor Security Office] was 7 kilometers away [from the Sector Office]."]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A168, EN 01111983 ["To get to that place [Kor Security Office] you need to start from Prey Toteung to the north through a path. Within a distance of seven kilometres, there is a village, and at that place you can ask the local people about the location of the prison."]; **D219/435** Touch Chamroeun Written Record of Interview, 30 July 2015, A148, EN 01143002 ["Kor [Security Office] and Prey Totueng were close

together, about one-hour bicycle ride apart. I went there once.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A144, EN 01331732 [“The Krouch Kor Security Office was there in Krouch Kor Village, maybe 10 kilometres away [from Prey Totueng].”]; A172, EN 01331736 [“If one travelled from Prey Totueng, they [the security office] were about 10 kilometres, on the left hand side.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A34, EN 01179825 [“The vehicle [which was used to transport North Zone upper echelon cadres who had been arrested] was driven northwards to Kor Village, not toward Kampong Cham Province. The security office was located behind Wat Kor Pagoda.”]; **D219/772** Sat Sim Written Record of Interview, 31 May 2016, A28, EN 01309834-35 [“I had buddies who told me that if they arrested someone and put them in a vehicle to transport them to the north, they were taken to be killed at Krouch Kor.”].

See para. 43.

D1.3.10.23 Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211153 [“Wat Ta Meak - prisoners were held there before being sent to the security office that is 500 meters from Wat Kor. That security office was called Met Sop security office because Met Sop was the security chief.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A27, EN 01374644 [“He ordered Ngaav, who was the chairman of security at Wat Kor Pagoda.”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A47-48, EN 01224107 [“The site [Kor] was located to the southwest [of Kor Pagoda]. [...] [I do not know] whether it was located west or south of Kor pagoda.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A34, EN 01179825 [“The vehicle [which was used to transport North Zone upper echelon cadres who had been arrested] was driven northwards to Kor Village, not toward Kampong Cham Province. The security office was located behind Wat Kor Pagoda.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A145, EN 01111982 [“Comrade Sob was in charge of the sector military, whose headquarters was about 500 metres to the east of the pagoda.”].

D3/21 Met Sop Security Centre Site Identification Report, 29 November 2010, EN 00637341 [“[Met Sop Security Centre] was already used since 1975 headed by Met Sop, a former teacher.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A166, EN 01111983 [“[Kor Security Office was] used to keep prisoners both during Comrade Sob’s and Ta Ngov’s time.”]; **D117/67** Kao Khorn Written Record of Interview, 3 September 2014, A9, EN 01044625 [“I knew that it was a prison because I saw them taking people in vehicles to that house. My house was located near the road to that prison, so I could see many events with my own eyes.”]; **D219/24** Preap Sokhoeum Written Record of Interview, 8 October 2014, A60, EN 01050577 [“That Security Office [in Kor Commune] functioned until the Vietnamese entered.”]; **D117/54** Soeung Lim Written Record of Interview, 29 May 2014, A8, EN 01059881 [“The first Security Chairman was Sup. [...] Later when the Southwest cadres arrived they arrested and took Sup to be killed and appointed Ngaav, a cadre from the Southwest, to be the chairperson replacing Sup. Ngaav continued working until the Khmer Rouge regime collapsed.”]; **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A35, EN 01067815 [“Q: When did you stop working at Comrade Sop’s Office? A: In January 1979 before the arrival of the Vietnamese.”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A106, EN 01224114 [the witness worked as a bodyguard to Ao An and then Sok from 1977: “I do not know whether [the prisoners at Kor Security Office] were killed or escaped [after the fall of the regime], because at that time Ngaav was still present at the office. I fled first.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208393, Koem Lot Interview [“There were already prisoners [at the site] before 1975, but they were kept in people’s houses.”]; EN 00208399, Hun Chan Thol Interview [the witness was detained at Krouch Kor prison from September 1973 to April 1975].

D219/855 Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A41, EN 01374646 [“Q: You say the killings rose dramatically in late 1976. Did they happened dramatically before or after Ta An went to the sector? A: They happened after Ta An went there. [...] When the Southwest Zone cadres arrived they started to arrest the Central Zone cadres.”]; **D3/12** Bun Thim Written Record of Interview, 20 October 2010, A2, EN 00623549 [the witness worked as a medic at Krouch Commune Hospital from 1973 onwards, including under the Southwest cadres when they arrived in Krouch commune: “Yes, many people were arrested at that time [when the Southwest people arrived]. Most were sent to Met Sop Security Center that was [close] to this village.”]; **D3/15** Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A3, EN 00622274 [“I witnessed arrests of many people [after 1976] who were sent to the Sector 41 detention centre close to this place.”]; **D1.3.11.7** Cheng Tol and Kun Sokha OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210440 [“Before the Southwest

cadre people came to their region [Chrey Vien village, Prey Chhor district], when Sreng was in charge, there were no disappearances. After the Southwest Zoners arrived in 1977 people were often 'evacuated' by trucks. [...] They never came back, but some of their clothes would be returned to their villages. Many people were taken away, including soldiers, 1975 people and evacuees. Too many disappeared for them to count.”]; **D1.3.11.32** Nai Seu OCP Statement, 11 November 2006, EN 00222958 [“When the Southwest Zoners first arrived [to Prey Chhor district], they pretended they didn't know what they were doing, acting dumb, and then once they had power in their hands, they began arresting everybody. They then appointed new cadres.”]; **D219/813.1.10** Son Kann DC-Cam Statement, 13 June 2016, EN 01337111 [“Dany: Were there many people arrested during the reign of Ta An? Kann: Yes, [g]enerally speaking, during Ta An, the Southwest cadre, there were a lot of arrests made.”].

D117/54 Soeung Lim Written Record of Interview, 29 May 2014, A5, EN 01059880 [“I saw some events at Comrade Sup Office, which was the Sector Security Office.”]; **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A24, EN 01224087 [“Kor was the Sector Security Office.”]; **D95** Soeng Lim Written Record of Interview, 16 September 2011, EN 00746991 [“I do not know [what the name of the security centre was]. I only heard people calling it a security centre.”]; **D1.3.11.38** Pao Li OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222960 [regarding the rice fields outside Krauch village, on alongside the canal from Toek Chha leading to the Sector 41 Security Office: “This was the Sector Security Office.”]; **D1.3.11.49** Soeng Leum OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222963 [“The security office was near the stream, in the fields. This was the Sector Security Office.”].

D117/56 Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A24, EN 01067812 [“Q: Did that [Sector 41] security office have another name? A: I heard other people call [it] Comrade Sop's Office or Brother Sop's Place.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A39, EN 01179825 [“Sob's Office and Kor Office was the same office.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A86, EN 01167900 [the witness was chairman of the Worker's Group at the Ministry of Commerce in Sector 41: his knowledge of Kor Security Centre is due to his role in transporting goods to the Centre: “I know this because Sob Security Office was known as a Sector-level office.”]; **D117/54** Soeung Lim Written Record of Interview, 29 May 2014, A5, EN 01059880 [“I saw some events at Comrade Sup Office, which was the Sector Security Office.”]; **D219/321** Khuthh Khy Written Record of Interview, 13 May 2015, A6, EN 01112024 [“Ta Sup was the chairman of security office in Kor Commune, which was a sector-level security office.”].

D219/582 Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A39, EN 01179825 [“Sob's Office and Kor Office was the same office.”]; **D219/541** Kim Thoeurn Written Record of Interview, 5 October 2015, A89-90, EN 01174530 [“[The Kor security office] was sector level. [...] [I know this because] Zone level was in Kampong Cham Province, Zone 304.”]; **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A24, EN 01224087 [“Kor was the Sector Security Office.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A43-44, EN 01167891 [the witness was chairman of the Worker's Group at the Ministry of Commerce in Sector 41: his knowledge of Kor Security Centre is due to his role in transporting goods to the Centre: “The main security office was in Kor [...] It was generally known that the main security office was there.”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A8, EN 01088623 [“[T]he sector prison [...] was situated in Kor Commune, Prey Chhor District.”]; **D3/15** Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A3, EN 00622274 [“I witnessed arrests of many people who were sent to the Sector 41 detention centre close to this place [Ta Kaev village, Kor commune, Prey Chhor district, Kampong Cham province].”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A143, EN 0111982 [“At that time, Seng reported on me twice. He once asked me to carry the letter to 'Prison Kor'. [...] When I arrived at Prison Kor, I passed the letter to the guard.”]; **D219/435** Touch Chamroeun Written Record of Interview, 30 July 2015, A148, EN 01143002 [“Kor [Security Office] and Prey Totueng were close together, about one-hour bicycle ride apart. I went there once.”]; **D219/602** Nib Kimheng Written Record of Interview, 16 November 2015, A28, EN 01185785 [“Q: Do you know [of] a security office called Mith Sob or Kor Security Office? A: I know only Kor Village. It was next to Krouch Village. I learned of that place after the fall of the regime.”]; **D219/788** Khut Saret Written Record of Interview, 27 June 2016, A48, EN 01331688 [“I only ever heard about it [the detention centre at Kor Commune], but didn't know anything about it. I only ever heard that there had been a detention office there in 1976. When I was in the mobile unit, my fellow mobile unit member who ran away home was arrested and detained there for one night and then released. I just heard others talk about this. [I] never saw anything.

Merely hearing such things, I was so scared that I did not dare to go home, to run away home.”]; **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366632 [“Soeung was arrested and put in Security Office Kor.”]; **D1.3.11.25** Anonymous Krauch village pagoda committee member OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222957 [“This [the detention centre north of Voat Kor] was the Sector 41 Security, where everybody was sent and killed.”]; **D1.3.10.20** Mapping Report, *Kampong Cham 2000 & 2002*, EN 00208259 [“Comrade Sop Security Office [...] was Security Office of Sector 41 of the Central Zone.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208392 [“It [Munty Santesokh Met Sop] was situated in Kroch Kor village, Kor commune.”].

D219/800 So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A144-146, EN 01331732 [“The Krouch Kor Security Office was there in Krouch Kor Village [...] It was the Sector Security Office. [...] It was the only one belonging to the sector.”]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A43, EN 01059869 [“There was only one security office. They called it Krouch Kor”]; **D219/541** Kim Thoeurn Written Record of Interview, 5 October 2015, A55, EN 01174525 [“[The prisoners from Wat Tameah Pagoda were taken] to their security office at Kor, also known as Krouch Kor, Prey Chhor district. That place was the security office.”]; **D219/59** Mom Sroeung Written Record of Interview, 11 November 2014, A1, EN 010538666 [“In this village [Kokor Village located in Kang Meas District, Kampong Cham Province], I was put in Krouch Kor Security Office”].

D1.3.10.23 Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211152 [“Locations [...] 3. Tuol Prey Mai Sak (aka Met Sop security office)”].

D219/800 So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A152, EN 01331733 [the witness was a bodyguard for An and then Sok from 1977 until 1979: “Q: Were there only Ngov’s house and the security office building within this security office perimeter? A: Those were school buildings, of which there were four. And Ngov’s house was attached to one side.”], A171, EN 01331736 [“Q: Do you remember the name of the former school that was used as a security office? A: I do not know the name of that school. But that school was right there in Krouch Kor Village. Krouch Kor Village was in Krouch Kor Commune, Prey Chhor District. Krouch Kor Village, Neak Ta Snoeng Village, Ta Ok Village, O’Ta Thok Village and the cotton fields were close to each other.”]; **D3/14** Nai Kimsan Written Record of Interview, 21 October 2010, A8, EN 00629468 [“Q: According [to] the report of the Documentation Center of Cambodia, you said that the current location of Bun Rany Hun Sen Primary school in Kor commune, was used for detaining prisoners, and it was also an execution site between 1975 and 1979. [...] A: I heard about that during the Khmer Rouge regime, and I visited the place after the fall of Khmer Rouge regime. [...] Now there is nothing left, even the landscape has changed.”].

D219/800 So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A152, EN 01331733 [the witness was a bodyguard for An and then Sok from 1977. “Q: Were there only Ngov’s house and the security office building within this security office perimeter? A: Those were school buildings, of which there were four. And Ngov’s house was attached to one side.”], A169-170, EN 01331735 [“The hall had walls all around, but it had a proper door and windows. [...] The buildings were made of wood. Those buildings were the old school, because at that time prisoners were put only in schools or monks’ quarters.”]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A100, EN 01364066 [“It [the detention building there at Krouch Kor] was not a masonry building. It was a wooden house.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A169, EN 01111984 [the witness was chairman of the Worker’s Group at the Ministry of Commerce in Sector 41: “In that prison compound [at the Kor Security Office], there was a hall and houses, located on a 50-metre-square plot of land. Those houses were used to keep the prisoners and for the prison staffers’ accommodations.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A85, EN 01167899 [“I went there [to Kor Security Office] once when Seng assigned me to take ropes for harnessing cattle. I saw a long hut with walls and a thatched roof not very high above the ground, and some houses surrounding the hut.”]; **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A20, EN 01067812 [“There were three (small) shacks where prisoners were detained, two shacks for staff members, a kitchen, a cattle stable, and a barn.”]; **D117/67** Kao Khom Written Record of Interview, 3 September 2014, A9, EN 01044625 [“That prison was a house with a tiled roof and a big wooden wall.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208393 [interview with Aem Chhon, who watched cattle in the area: “There were 3 buildings for the prisoners and one for the soldiers. They were 10 m. by 5 m., all in timber.”], EN 00208399

[interview with Hun Chan Thol, who was detained at Krouch Kor from September 1973 to April 1975: “There were 6 to 7 buildings in all and people were shifted from one building to the other.”].

477 **D3/13** Kung Ting Written Record of Interview, 20 October 2010, A2, EN 00623573 [“The place [Met Sop] was surrounded by a fence and paddy fields.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A169, EN 01111984 [“the prison compound [...] [was] surrounded by barbed wire.”]; **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A20, EN 01067812 [“That [Sector 41] security office was surrounded by barbed wires trees as a fence.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208393 [interview with Koem Lot who lived near the prison: “The place was surrounded by barbed wire.”].

478 **D3/13** Kung Ting Written Record of Interview, 20 October 2010, A2, EN 00623573 [“[Met Sop] was surrounded by a fence and paddy fields.”]; **D117/67** Kao Khorn Written Record of Interview, 3 September 2014, A9, EN 01044625 [“Yes, there was a prison located about half a kilometer from my village [Ta Kaev Village, Kor Commune, Prey Chhor District, Kampong Cham Province]. Since the rice field was so wide, I could see that prison clearly from the distance when I went into the forest to urinate or defecate or when I went to work and returned home every day.”]; **D1.3.11.38** Pao Li OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222960 [interviewed at the rice fields outside Krauch village, on alongside the canal from Toek Chha leading to the Sector 41 Security Office: “This was the Sector Security Office.”].

479 **D3/21** Met Sop Security Centre Site Identification Report, 29 November 2010, EN 00637343 [photo with the caption: “Beginning of the former location of Met Sop. Not accessible by car. [...] This place was forbidden access in the KR period. Only very few people could come in the area to collect palm fruits.”]; **D117/67** Kao Khorn Written Record of Interview, 3 September 2014, A13, EN 01044626 [the witness lived in Ta Kaev Village: “No, they did not allow us to live around that prison.”]; **D3/14** Nai Kimsan Written Record of Interview, 21 October 2010, A5, EN 00629468 [“We were not allowed to come close to this centre.”]; **D3/12** Bun Thim Written Record of Interview, 20 October 2010, A2, EN 00623549 [“Yes, many people were arrested [at the arrival of the Southwest people]. Most were sent to Met Sop Security Center that was closed to this village.”]; **D3/15** Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A7, EN 00622274 [“When Sop was in charge, I could walk around the compound to collect vegetables, but when Ngov took the place, I did not dare to walk near that place.”].

480 **D219/24** Preap Sokhoeurn Written Record of Interview, 8 October 2014, A60, EN 01050577 [“Comrade Sop worked in a Security Office in Kor Commune far from the village. It was next to an ox-cart path.”]; **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 4 May 2015, A13-14, EN 01111817-18 [“I witnessed people, whose hands were tied behind their backs, being taken away on three occasions. The Khmer Rouge arrested them, tied their hands behind their backs, and took them into the forest by ox-cart. [...] I witnessed the incident after the arrival of the Southwest Zone cadres in 1977. [...] At one point, I witnessed one ox-cart heading to a security office, which was located in Kor Village. This security office was located about 1 kilometre from where I worked. The second time, I witnessed an ox-cart heading toward the forest while I worked at Toek Chha. I witnessed the same incident when I worked at Prey Tortoeng.”], A28, EN 01111819 [“Yes, I did [witness people being taken to Sob Security Office]. I saw people being taken to the security office by ox-cart. I learned by word of mouth that any person who committed wrongdoing was taken to the security office of Kor Commune.”].

481 **D3/21** Met Sop Security Centre Site Identification Report, 29 November 2010, EN 00637341 [“Today the location is a large area of rice fields and palms plantation. Nothing left of the barracks or the graves.”]; **D3/15** Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A10, EN 00622275 [the witness lived in Ta Keav village and was a cook for the cooperative during the DPK regime: “I saw those pits around the security centre. All those places have now disappeared. Nothing has remained. Now those places are paddies. There is only hillock by the stream, remaining.”]; **D1.3.11.54** Tes Seuan OCP Statement, 11 November 2006, EN 00208441 [“The location of the Office no longer exists.”].

482 Witnesses refer to Sop variously as “Sub,” “Sup” and “Sob.” See **D219/825.1.2** OCJ S-21 Prisoner List, EN 01222486, Entry 4076 [Hakk Bun Than (Hatt Bun Than) alias Sung, Sup, Song, Chief of Sector 41 Security, entered S-21 on 19 May 1977 and was executed on 8 July 1977]; **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A36-37, EN 01434525 [“Q: When you first arrived at the Central Zone, who was in charge of Sector 41? A: Comrade Sub. [...] Sub was the chairperson of the sector security office.”]; **D219/59** Mom Sroeurng Written Record of Interview, 11 November 2014, A1, EN 01053866-67 [“The chairman of [Krouch Kor Security Office] was Ta Sob.”]; **D117/54** Socung Lim Written

Record of Interview, 29 May 2014, A8, EN 01059881 ["The first Security Chairman was Sup. He was formerly a teacher in this district."]; **D219/321** Khuthh Khy Written Record of Interview, 13 May 2015, A6, EN 01112024 ["Ta Sup was the chairman of security office in Kor Commune, which was a sector-level security office."]; **D3/11** Nai Seu Written Record of Interview, 20 October 2010, A4, EN 00622282 ["I do not know where the security centre was located. I just heard about the Met Sop security centre. [...] I know that Sop, [...] was the chairman of this centre."]; **D3/13** Kung Ting Written Record of Interview, 20 October 2010, A4, EN00623574 ["Sop was the chairman of the sector security centre and Heng was his deputy."]; **D117/67** Kao Khorn Written Record of Interview, 3 September 2014, A8, EN 01044624-25 ["At that time, Sob was the chief of the prison, but I did not know the prison's name. I just knew that he was the chief. Everyone was afraid of Sob at that time."]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A44, EN 01059869 ["I heard that Comrade Sup was Security Office Chairman, but he was in the position before I went there."]; **D219/686** Khuthh Khy Written Record of Interview, 11 February 2016, A44, EN 01216230 ["They said Sub was the chairperson. After I asked for more clarification, they said Sub was the top chairperson."]; **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 4 May 2015, A62, EN 01111825 ["I have heard only about Comrade Sob or the security office of Kor Commune."]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335730 ["Dany: So, the Military side of things was Sok. What about the Security side of things? Ngov: I only heard about Sob being there at Security back then, nor did I get to see the face of this Sob Dany: Was this Sob a previous cadre? Ngov: Yes. Dany: Was he also removed? Ngov: Removed meaning being arrested. Dany: Did you not arrive in time for that? Ngov: I was not in time."].

483 **D3/21** Met Sop Security Centre Site Identification Report, 29 November 2010, EN 00637341 ["The [Security Centre] was already used since 1975 headed by Met Sop, a former teacher."]; **D117/54** Soeung Lim Written Record of Interview, 29 May 2014, A8, EN01059881 ["The first Security Chairman was Sup. He was formerly a teacher in this district."]; **D3/15** Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A6, EN 00622274 ["Sop [...] was a former teacher."]; **D1.3.11.32** Nai Seu OCP Statement, 11 November 2006, EN 00222959 ["Sop was a Prey Toteung teacher, but I don't know his original name."]; **D1.3.11.22** Khun Sareth OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210458 ["Comrade Sop was my former teacher at Trapeang Ampil primary school. He was also known as Teacher Than. He was a teacher from the old society Sihanouk time to the Lon Nol period. During the Khmer Rouge time, he took the name Comrade Sop."]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211153 [in the general discussion, one of the participants stated: "That security office was called Met Sop security office because Met Sop was the security chief. Met Sop was a native of the East Zone who was also known as Teacher Ton."].

484 **D3/13** Kung Ting Written Record of Interview, 20 October 2010, A4, EN 00623574 ["Sop was the chairman of the sector security centre and Heng was his deputy."]; **D1.3.11.49** Soeng Leum OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222963 ["[The Sector Security Office] was under Sop and Heng, a husband and a wife team. Then, in late 1977, Sop and Heng were taken away by car and killed by the Southwest Zoners, but I don't know their names."].

485 **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A86, EN 01167900 [the witness was chairman of the Worker's Group at the Ministry of Commerce in Sector 41. He describes two guards at the entrance to Kor Security Office on a singular visit made before 1977: "I saw only two guards at the entrance [when I went to Kor Security Office]. One of them took the letter from me. They were Sector-level guards. I know this because Sob Security Office was known as a Sector-level office. Of the two, I know Pheng, who is disabled; his leg bears the scars of several bullet wounds."]; **D219/24** Preap Sokhoeum Written Record of Interview, 8 October 2014, A21, EN 01050565 [referring to the disappearance of a woman in her village who refused orders to marry: "they tied her up and loaded her on an ox-cart. [...] The ones who took Proeung away were militiamen or security guards. [...] They only came when they arrested people. We only knew that all of these security guards were from Sector Security under the authority of Comrade Sop. I did not know all of these people's names, but they were not people originating from my hometown. [...] I did not know all of those security guards. I only knew the unit chairpersons Pha. Li, and Phi."].

486 **D219/825.1.2** OCJ S-21 Prisoner List, EN 01222486, Entry 4076 [Hakk Bun Than (Hatt Bun Than) alias Sung, Sup, Song, Chief of Sector 41 Security, entered S-21 on 19 May 1977 and was executed on 8 July 1977]; **D3/21** Met Sop Security Centre Site Identification Report, 29 November 2010, EN 00637341 ["The place was already used since 1975 headed by Met Sop [...]. He was purged in 1977 and replaced by Ta Ngov

after the zone came under the control of the South West Khmers rouges.”]; **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A36-38, EN 01434525 [“Q: When you first arrived at the Central Zone, who was in charge of Sector 41? A: Comrade Sub. [...] Sub was the chairperson of the sector security office. [...] I know that Sub was arrested. [...] There were many people arrested at that time. They had been accused of betraying the Party. Sub might have been one of those who was arrested [under those charges].”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A86, EN 01167900 [“I think that Pheng might have been killed because Sob was killed.”]; **D74** Roth Peou Written Record of Interview, 25 August 2011, A3, EN 00740800 [“When they [the Southwest Zoners] arrived here [...] [a]ll staff of the former Central Zone were removed and replaced by the new Southwest Zoners.”]; **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A10, EN 01373685 [“Q: Did the arrest of the cadres from Kampong Cham happen before or after the arrival of the Southwest Zone cadres? A: They were arrested beforehand and the arrests continued during the control of the Southwest Zone cadres.”], A52-53, EN 01373688 [“Q: Can you tell us the arrest of people at Office 41? A: [...] I remember only Ta Sop. I did not know the others because most of them were sent to be re educated. [...] None of the Southwest Zone cadres were sent to be re-educated”].

487 **D219/813.1.6** Meach Taury DC-Cam Statement, 15 June 2016, EN 01348696 [“When the Southwest Zone people came, they made Sob to tell them the location of those who were connected. [...] After he told them everything, they also took Sob away.”], EN 01348714 [“Dany: Was Sob a mean person? Taury: Yes, he was. He pointed out to people to say that this person was a ministry chief or a deputy chief. He showed them everything. Ta Sreng’s deputy was pointed out directly. For example, this old man was also a chief of logistics from the beginning and so on. Dany: Did he point out to the people to enable the Southwest Zone people to conduct the arrests? Taury: He pointed them out directly to people. He walked around to point them out directly. After he finished pointing at people, they arrested Sob as well. To that point, people said, ‘You see Ta Sob showed them everything and now they have made all the arrests. And, they are also taking Ta Sob away.’”].

488 **D6.1.1047** S-21 “North Zone Prisoners Smashed on 8 July 1977” at EN 00657714 (No. 2); **D3/13** Kung Ting Written Record of Interview, 20 October 2010, A4, EN 00623574 [“Sop was the chairman of the sector security centre and Heng was his deputy. Sop was arrested when the southwest people arrived. He was sent to S-21. I do not know about Heng.”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A17, EN 01088626 [“high-ranking cadres were arrested directly by forces to the zone level [when Ao An arrived]. Those forces came, arrested them, and sent them directly to Tuol Sleng Prison or somewhere at the zone level. I do not know where the zone security office was located, but it might have been at Phnom Pros Phnom Srey Mountains.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A95, EN 01167902 [the witness was the chairman of the Worker’s Group at the Ministry of Commerce in Sector 41: “Q: In your previous interview, you said that Sob was arrested and sent to the east. How did you learn this? A: My co-workers at the Commerce Office told me about this. I do not know if they are still alive or not.”]; **D95** Soeng Lim Written Record of Interview, 16 September 2011, EN 00746991 [“Comrade Sop was the chief of this security centre, but both he and his wife were taken to be killed afterwards.”]; **D1.3.11.32** Nai Seu OCP Statement, 11 November 2006, EN 00222958 [“Sop was the Sector 41 Security Chairman under Sreng and was killed at the same time as Sreng.”]; **D1.3.11.38** Pao Li OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222960 [“The Chairman of the Office was Sop, who was in charge until the Southwest Zoners came.”]; **D1.3.11.22** Khun Sareth OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210458 [“Comrade Sop was later ‘called up for training’ by Southwest cadre at the Sector level. This meant that he was to be executed - the Khmer Rouge did not want to use the word kill. He was executed in late 1977. I don’t know who replaced him.”]. Sop’s deputy, Heng, had been sent to S-21 two months earlier, entering the prison on 20 March 1977 and executed alongside Sop on 8 July 1977. See **D6.1.1047** S-21 “North Zone Prisoners Smashed on 8 July 1977”, EN 00657723 (No. 163).

489 **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335707 [“Yes, after the coup, they closed the schools [and they had me teach].”, EN 01335748-49 [“When I came down [in 1999 from the Ta Mok side], schools were being set up and teachers were being recruited, so I signed up to be a teacher with the others. [...] Upon arrival there [in Anlong Veng], I was in charge as the School Director. [...] 2005-2006, I was at the [education] bureau. [...] At the end, I got to be Vice Chairperson of the bureau. [...] I retired 3 years ago already, in 2013.”].

- 490 **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335704-05 [“Dany: What is your new name? Ngov: Chum Vong. Dany: When did you change your name? Ngov: I changed it in maybe the ‘90s. Dany: In the 90s after or before integration? Ngov: Before, before.”]; **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A1, EN 01067808 [“Q: Could you tell me if the name in your identity card is your original name? A: No, it is not. My original name is Youk Nhouv.”].
- 491 **D3/21** Met Sop Security Centre Site Identification Report, 29 November 2010, EN 00637341 [“The place was already used since 1975 headed by Met Sop [...]. He was purged in 1977 and replaced by Ta Ngov after the zone came under the control of the South West [Khmer] rouges.”]; **D3/15** Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A6, EN 00622274 [“First, Sop was the person in charge [of Met Sop detention centre], but he was arrested by the Southwest people and replaced by Ngov.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A149, EN 01111982 [“Originally, [the Kor Security Office] was under Comrade Sob, but after the Southwest Zone group arrived, it was under Ta Ngov”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A43, EN 01167891 [the witness was the chairman of the Worker’s Group at the Ministry of Commerce in Sector 41: “The main security office was in Kor and was governed by Ta Ngauv, who took over that security office after Sob was taken to be killed.”]; **D95** Soeng Lim Written Record of Interview, 16 September 2011, EN 00746991 [“Sop was taken to be killed in late 1977. Ngov was the man in his replacement.”]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A71-72, EN 01059874 [“Ngauv used to be Security Chairman. [...] He was Krouch Kor Security Office Chairman.”]; **D3/11** Nai Seu Written Record of Interview, 20 October 2010, A4, EN 00622282 [“I know that Sop [...] was the chairman of this centre. Later when the Southwest people came, he was arrested and replaced by Ngov.”]; **D117/54** Soeung Lim Written Record of Interview, 29 May 2014, A8, EN 01059881 [“The first Security Chairman was Sup. [...] Later when the Southwest cadres arrived they arrested and took Sup to be killed and appointed Ngauv, a cadre from the Southwest, to be the chairperson replacing Sup. Ngauv continued working until the Khmer Rouge regime collapsed.”]; **D3/13** Kung Ting Written Record of Interview, 20 October 2010, A4, EN 00623574 [The witness worked as a messenger for Met Sop. After being accused of being *Khmer Sar* (White Khmer), he was detained at the district office and the security centre for 7 months from sometime in mid-1976. He was released by Sop before Sop’s arrest: “After his arrest, Sop was replaced by a Southwest person named Ngov. I did not know him, I only heard of his name.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208392 [Locard’s own comments: “Met Sop who was the head of the establishment until 1977, when Ta Nov, a Niredav, took over.”].
- 492 **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, EN 01067806-18; **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, EN 01434517-59; **D219/851** Chum Vong Written Record of Interview, 21 October 2016, EN 01356235-39; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335704-49.
- 493 **D3/21** Met Sop Security Centre Site Identification Report, 29 November 2010, EN 00637341 [“The place was already used since 1975 headed by Met Sop [...]. He was purged in 1977 and replaced by Ta Ngov after the zone came under the control of the South West Kmers rouges.”]; **D3/15** Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A6, EN 00622274 [“First, Sop was the person in charge [of Met Sop detention centre], but he was arrested by the Southwest people and replaced by Ngov.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A149, EN 01111982 [“Originally, [the Kor Security Office] was under Comrade Sob, but after the Southwest Zone group arrived, it was under Ta Ngov”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A43, EN 01167891 [the witness was the chairman of the Worker’s Group at the Ministry of Commerce in Sector 41: “The main security office was in Kor and was governed by Ta Ngauv, who took over that security office after Sob was taken to be killed.”]; **D95** Soeng Lim Written Record of Interview, 16 September 2011, EN 00746991 [“Sop was taken to be killed in late 1977. Ngov was the man in his replacement.”]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A71-72, EN 01059874 [“Ngauv used to be Security Chairman. [...] He was Krouch Kor Security Office Chairman.”]; **D3/11** Nai Seu Written Record of Interview, 20 October 2010, A4, EN 00622282 [“I know that Sop [...] was the chairman of this centre. Later when the Southwest people came, he was arrested and replaced by Ngov.”]; **D117/54** Soeung Lim Written Record of Interview, 29 May 2014, A8, EN 01059881 [“The first Security Chairman was Sup. [...] Later when the Southwest cadres arrived they arrested and took Sup to be killed and appointed Ngauv, a cadre from the Southwest, to be the chairperson replacing Sup. Ngauv continued working until the Khmer Rouge regime collapsed.”]; **D3/13** Kung Ting Written Record of

Interview, 20 October 2010, A4, EN 00623574 [The witness worked as a messenger for Met Sop. After being accused of being *Khmer Sar* (White Khmer), he was detained at the district office and the security centre for 7 months from sometime in mid-1976. He was released by Sop before Sop's arrest: "After his arrest, Sop was replaced by a Southwest person named Ngov. I did not know him, I only heard of his name.": **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208392 [Locard's own comments: "Met Sop who was the head of the establishment until 1977, when Ta Nov, a *Niredoy*, took over."].

494 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2015, A51-52, EN 01224107 ["Ke received orders from Ta Ngauv. [...] Orders from Tan An came to Ta Ngauv"], A62, EN 01224109 ["Yes, they [Ngauv and Ke] lived right there at the office. When I went there, I saw them at the security office. They did not leave that office.": **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A151, EN 01331733 [the witness, as a member of the sector defence unit, lived at and worked from the Sector 41 Office for over two years from late 1976: "Q: Did Ngov live at this security office? A: Yes his house was at this security office.": A158-159, EN 01331734 ["He had charge right until the very end in 1979. [...] When I went to be at the sector office, I saw him working there already.": A38, EN 01331717 ["I arrived at the sector office on I do not remember what date 1976": **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366565 ["Dany: What about security? Pon: Security at the prison was under Ta Ngov. [...] Dany: He was directly in charge of the prison, wasn't he? Pon: Yes. He was.": *contra* **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 June 2014, A19, EN 01067811 ["Aun assigned me to go check the Sector Security Office regularly. I went there once a week, but I did not work there permanently.": **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335719-20 ["Dany: So, once you had arrived in Kampong Cham, [where] were you located in Kampong Cham? Ngov: At the Sector 41 Office."].

495 **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335740-42 ["Dany: Having fled from Prey Toteong, which way did you go? Ngov: I came to Skun. [...] Dany: What then happened once you had fled to Skun? Ngov: When I arrived at Skun, they had all vanished, and it was completely quiet, so I followed Route 6 the whole rest of the way. [...] [I fled] [a]ll the way to Kampong Thom". See also **D3/15** Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A8, EN 00622274 ["In 1979 [Ngov] managed to escape; many other executioners were killed by the population.": **D1.3.11.49** Soeng Leum OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222963 [the witness was chairman of a transport *kang* in Kampong Siem District: "[After the arrival of the South West Cadres in late 1977] Ngov was then appointed Security Office Chairman. [...] Ngov was there until the Vietnamese came. [...] He initially fled to KampunThom"].

496 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A70, EN 01374649 [the witness was Ao An's bodyguard after Ao An arrived in the Central Zone up to late 1977: "Ke [...] was the deputy chairman of 'Kor' Security Office.": **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A51 and A62, EN 01224107 and EN 01224109 ["Ke received orders from Ta Ngauv, and both of them were killers. [...] they lived right there at the office. When I went there I saw them at the security office. They did not leave that office."].

497 **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC Cam Interview, 3 May 2016, EN 01309883 ["Dany: So, was most of the army was from Kampot, or local? Saren: The army was us, people from our districts. Dany: District folks? Saren: Yes. Dany: Were all the chairpersons from Kampot? Saren: Yes. All of the chairpersons were from Kampot. One can say that from the communes on up, they were all from either Kampot or Takeo.": EN 01309902 ["Ngov was from the Southwest. All of them were from other in the Southwest at that time.": *contra* **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A19, EN 01067811 ["Those who worked at that security office [Sector 41 Security Office] every day were approximately 30 soldiers from a company, who regularly took turns. Yo was the chairman of that company.": **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A165, EN 01402246 ["I obtained the information [about prison conditions] from the soldiers and the group chairperson. Yo was the chairperson of that unit, but I never met him. Soldiers were divided into three groups, each of which consisted of ten soldiers. I do not remember the names of those group chiefs; they were not from Sector 41, but from various provinces.": **D219/851** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 21 October 2016, A23, EN 01356238 ["Q: Where did the soldiers who worked at Kor Security

Office come from? Did they come from Sector 41? A: Please read the previous interview records. I will not answer this question.”].

498 **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A25, EN 01067813
[“daily specific tasks were implemented by the soldiers stationed there [at Kor Security Centre.”].

499 **D1.3.11.38** Pao Li OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222960 [“When the Southwest Zoners came they replaced cadres all the way down to the subdistrict level”]; **D219/851** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 21 October 2016, A27 and A29, EN 01356238-39 [“Q: You went to examine the security office. Do you remember the names of the workers at the security office? A: Yes, I did. I remember Thmey, Pheng and Yoeun. I have forgotten the names of others. [...] There was a unit of combatants whose name I don’t know.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A56-57, EN 01331720 [“They [Sok and Aun] asked us whether or not we knew how to read and write. Those who knew how to read and write stood on one side. Those who did not know stood on another side. I knew how; I answered that I knew how to read and write. So, they had me to be courier and in the defence unit. Those who did not know how to read and write were assigned to go to the defence unit around the sector office. And for some they went to work at Krouch Kor Security Office. Q: Did the person named Ren know how to read and write or not? What did they have him do? A: He said he knew how to read and write. They had him go over to the Krouch Kor Security Office.”], A165, EN 01331735 [“Q: Do you remember the names of those who served with or under the orders of Ngov, who was the chairperson of the Krouch Kor Security Office? A: I remember one person name Ang. Ang gave orders to prisoners, kept an eye on prisoners, tied prisoners up and took them out. He monitored things there.”].

500 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A96, EN 01224112 [“He [Sok] was promoted to Sector 41 Military Chairman. Sok became Sector Military Commander around November 1977.”]

501 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2015, A96, EN 01224112 [the witness was reassigned from Ao An to work with Sok: “Q: Could you explain more about tasks of Sok at the sector? A: He was promoted to Sector 41 Military Chairman. Sok became Sector Military Commander around November 1977. I was moved to the Sector Military and no longer followed Uncle An. Sok was also in charge of Kor Security Office, and I accompanied him twice to Kor.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A259-261, EN 01374666 [“Q: Why did Sok go to Kor Security Office? A: He went to [Kor]. He ordered me to enter that site with him, so I went there with him. He was soldier but he went to ‘Kor’. Q: When he arrived at ‘Kor’, what did Sok do? A: He just walked around to have look and he called the security chairperson to inform him about the plan; however, I did not dare to approach him. [...] He just went there to have look only.”].

502 **D219/813.1.1** Im Pon DC-Cam Statement, 26 May 2016, EN 01366556 [the witness was a messenger for Aun and a sometime driver for Ao An from 1977 to 1979: “Q: So when you arrived at Sector 41 Office you stayed with Aun? A: Yes. [...] Sok was there, too.”].

503 **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, EN 01067806-18; **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, EN 01434517-59; **D219/851** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 21 October 2016, EN 01356235-39; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335704-49.

504 For example, Ngov has claimed that he did not arrive in Kampong Cham until mid-1978. See **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A63-64, EN 01434529 [“Q: How long did you work for Am before he was arrested? A: For more than one month. I worked for Am and Aun for about four months, in total. Q: In your previous answer, you said that you arrived at the Central Zone in early 1978. Is that correct? A: I received information saying that I would be transferred in April 1978. Two months later, I left Sector 35.”]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335713 [“It was all the way until 1978 before I then went to Kampong Cham.”], EN 01335714 [“Ngov: I’ve gotten a bit lost about the year in which forces from Kampot came to Kampong Cham. Maybe it was early 1978, likely at the beginning, because when I came it was already the end of the year. I came after everyone else. [...] Sometime between July and August. [...] Dany: For maybe many months had Ta Aim been in Kampong Cham when he came to bring you with him? Or did you come right away together with him? Ngov: No, it was later; I came later. [...] Quite a while [after him], because the forces there had come in maybe April, and I was maybe three months [after] them. [...] Dany: Ta Aim had come maybe three months before going to bring you there, too? Ngov: I am not sure I know which previous month the forces had come

with Ta Aim. I can't specify it was three months. But for me it was sometime in August that I come, but only if that's when he came."], EN 01335716 ["Dany: Do you know when you came to Kampong Cham: 1977 or 1978? Ngov: I would say it was 1978 already. I came afterwards. I don't know about those who came earlier. Dany: Did you come and stay long in Kampong Cham back then? Ngov: No, it was just a few months. It wasn't a long, just a short time."]; *contra* D219/442 Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A36-37, EN 0142224 ["Q: When you first arrived at the Central Zone, who was in charge of Sector 41? A: Comrade Sub."], A15-17, EN 01434522 [Ngov has also claimed that he was merely an assistant to Am: "Am told me that he had requested Sector 41 for permission for me to go to work with him. Am was the chairperson of the sector office; he was under Ta An. [...] Am was a former chairperson of Sector 35 Office, and I had worked with him at that office. [...] I was called to help with the documentation work. In the new Sector 41 Office there was no printing house. I can write, so they asked me to help with some general work, such as cleaning the office and keeping the documents in order"]; D117/56 Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 June 2014, A19, EN 01067811 ["Q: Who assigned you to supervise the Sector Security Office? When? A: Aun assigned me to go to check the Sector Security Office regularly. I went there once a week, but I did not work there permanently. I always returned to work at the Sector Office."]; D219/813.1.12 Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335737 ["Dany: Once you were there, once they put you in charge, and then once they had arrested Ta Aim and you say they no longer trusted you. How many months after that do you guess did they having you going to and being in charge of the Kroch Kor Security Office? Ngov: Maybe three months, or even less than that. Three months at most."], EN 01335730-32 [Ngov further claims that he did not have any intimate involvement in the everyday running of the prison, he was only assigned by Aun to "check" the prison: "Dany: So, the Military side of things was Sok. What about the Security side of things? Ngov: I only heard about Sob being there at Security back then, nor did I get to see the face of this Sob. [...] Dany: Who replaced this Sob? Ngov: During that transitional time, exclusively the Army did the management. Dany: What do you mean by 'during the transition'? Ngov: 'The transition' means after Sob was arrested, no cadre was officially appointed. They put the Military in place to rule over that location, and it was staffed entirely by the previous staffers there. [...] Dany: Was someone like you, military, among this contingent of military, too, or not? Ngov: No. Dany: When you came to the Sector Office, were you no longer in the military? Ngov: I was no longer military. The Office was civilian. It was the Sector Army that was military. Dany: There's this. Those who are former cadre insiders there say you went to rule over the Kroch-Kor Office at the very end. Ngov: I went there but in the manner of something like not full rights. Dany: You weren't full rights? Ngov: No. Dany: When did you go there? Ngov: After they had already withdrawn trust from me. My analysis was that maybe [they] pushed me to that place into which it would be easy to toss me. If there was any problem with me, I could be easily tossed in, because I had previously seen them do things in this manner. They placed those who were problematic in close proximity to that location. Dany: But they had go and run things there? Ngov: I wasn't running things. At that time, the Military was still running things. They merely had me go back and forth there for a day or two. I went and peered in. I went and looked. It was as if I didn't have any special task, which is why it's hard for me to say anything. Dany: In what month did you go to run Kroch-Kor, that Security Office of theirs? Ngov: It was something like October already, already mid-October, because I went to and was at that office for maybe 2 months. Dany: So, after they arrested Sob it went over to the Military management. Who did you hear was in control before you? Ngov: I only heard that Yo was, but I never met him. I didn't even know what unit he was in. [...] I never saw his face and hadn't ever even heard his name. The chief running the place was Yo. Dany: Did you never see Yo when you were there at Kroch-Kor? Ngov: No, never. Dany: This Yo came after Sob? Ngov: Yes. [...] I heard only of the one, Sob, and I didn't pursue it by asking anyone follow-up questions. [...] The administrative work office of the Sector had no contact with the Military. Dany: There at the security place? Ngov: Security was one of the units subordinated to the Sector Office. [...] The Sector managed things in like an administrative manager."]; D117/56 Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A19, EN 01067811 ["Q: Who assigned you to supervise the Sector Security Office? When? A: Aun assigned me to go to check the Sector Security Office regularly. I went there once a week, but I did not work there permanently. I always returned to work at the Sector Office."].

505

D219/813.1.12 Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335731 ["I wasn't running things. At that time, the Military was still running things. They merely had me go back and forth there for a day or two. I went and peered in."].

- 506 See, e.g., **D219/851** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 21 October 2016, A23-25, EN 01356238 ["Q: Where did the soldiers who worked at Kor Security Office come from? Did they come from Sector 41? A: Please read the previous interview records. I will not answer this question. [...] Q: To your knowledge, when you worked there, who controlled the Security Office and gave orders? A: The answer of this question was also in the old interview records."]; A31-32, EN 01356239 ["I would like to request that the Co-Investigating Judges look very carefully so that I would not be pressured if any of the information I have provided might not be true. [...] I'm not [worried that other witnesses have provided different information]. But I want to know the information that those people have provided before I meet them. I want to know their names and what they say about me. I need such information so that I can think about how to react to them."].
- 507 **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A19, EN 01067811 ["Aun assigned me to go to check the Sector Security Office regularly. I went there once a week, but I did not work there permanently."]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335736 ["Dany: When you went to be in control at Kroch-Kor Security, was there something like reports from the cooperatives, communes and districts around Sector 41? What all did they report to you? Ngov: No, because I wasn't in their reporting chain, because if it was the districts, they reported to the Sector. Dany: They reported to Aun or Ta An, like that? Ngov: Straight to Ta An. Dany: So, that's how the districts reported, but they didn't report to you to tell you what was going on? Ngov: There were never any reports from districts to me personally."]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A74-76, EN 01374650 [the witness was a bodyguard to Ao An after Ao An arrived in the Central Zone until late 1977: "Q: Did Ta An receive reports back in order to prove that his order had been carried out? A: Yes, he did. He constantly received reports. They were delivered to him on a monthly basis. Q: How were those monthly reports delivered to Ta An? A: Sometimes the security personnel would deliver them to him. Sometimes he had me fetch them when he did not trust the others to deliver them. Sometimes he had his messenger deliver them to him when the reports were not so important. Q: From where and whom were the reports collected before they were handed to Ta An? A: The reports were collected from Ngauv to the security chairman."]; *contra* **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A181, EN 01331737 ["Q: Do you know whether Ngov did reports for Ta An about his work at the security office? A: I do not know. However, during that era there were no written reports."].
- 508 **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A25, EN 01067813 [the witness began working at the Sector 41 Office in early 1978 and performed weekly site visits of the sector security office: "Firstly, I checked if the soldiers on duty there fulfilled their work well or not. I[t] meant I had to check if they properly implemented their work related to security and safety when they guarded prisoners. Secondly, I checked the number of prisoners to be taken away and the number of new prisoners. Thirdly, I had to check living conditions of prisoners and the staff. Fourthly, I had to check agriculture production because there was a farm there where prisoners were required to perform labour, for example, farming paddies."].
- 509 **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A27, EN 01067813 ["They just had me know the numbers of new and old prisoners, to be reported to the Sector level."]. A33, EN 01067815 ["No, [I never attended a meeting of the Sector Standing Committee chaired by Grandfather An] I was tasked to report to the Sector Office Chairman. I never attended a meeting with the Sector Standing Committee, but I attended general meetings, for example, related to production"]; *contra* **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A84, EN 01063622 ["Q: Did you ever meet Ngauv during Sector level meetings? A: I occasionally met him during meetings with Grandfather An."].
- 510 **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A25, EN 01067813 ["I just made a record of data in order to report to Aun, the Sector Office Chairman."]; *contra* **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A74-76, EN 01374649-50 [the witness was a bodyguard to Ao An after Ao An arrived in the Central Zone until late 1977: "Q: Did Ta An receive reports back in order to prove that his order had been carried out? A: Yes, he did. He constantly received reports. They were delivered to him on a monthly basis. Q: How were those monthly reports delivered to Ta An? [...] From where and whom were the reports collected before they were handed to Ta An? A: The reports were collected from Ngauv to the security chairman."]; **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A24, EN 01112050 ["Ta Aun was the sector office chairperson and Ta An was the sector secretary."]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A29, EN 01111974 [the

witness worked at the sector commerce office: “Ta An was both head of the sector office and head of sector commerce, whilst Ta An was the Sector Secretary.”]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A13, EN 01059864 [“In Kampot Province, Ta An took charge of work in an office, an office or ministry, at the provincial office. Later he was taken to Prey Totueng to do other office work; however, he was under the orders of Ta An.”]; A17, EN 01059865 [“Q: In short, the Sector Committee consisted of Ta An as Secretary, Sim as First Member, and Yut as the other Member. Is that right? A: Yes. I remember that because I often saw them come to meetings.”].

511 **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A25-26, EN 01067813 [“After receiving information from me, Aun reported to the Sector Committee (some of its members were District Committees, for examples, Sim and Phal, the Batheay District Committee). Q: Do you recall who were on the Sector Committee with Grandfather An? A: I only recall Sim and Phal. As for Prak Yuth, she had been transferred to Sector 41.”].

512 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A27, EN 01374644 [“Q: Did you ever see Ta An ordering anyone to follow him during the meetings in Kampong Cham? A: He ordered Ngauv, who was the chairman of security at Wat Kor Pagoda. He called that person to a meeting. However, the meeting was not held in Kampong Cham. It was held at the sector.”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A52, EN 01224108 [“Ke’s commander [i.e. Ngov] received orders from Ta An as well as others who came in and out. [...] Orders from Ta An came to Ta Ngauv.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A83-84, EN 01063622 [“Q: Regarding Met Sop Security Office, did you know the last person in charge of that security office [...] A: Yes, his name is Ngauv. My ex-husband brought him from Kampot Province to work at the Sector Office, and he was my ex-husband’s friend. [...] I occasionally met him during meetings with Grandfather An.”];

513 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A169, EN 01331734 [“Q: Did Ngov come to make any contact with the sector chairperson? A: I very often saw him coming in and out of the sector office. He came there to meet Ta An.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A87, EN 01167900 [“After the arrival of the Southwest cadres, Ta Ngauv replaced Sob because Sop was arrested. Ta Ngauv reported to Ta An. I know this because Ta An was Sector Secretary. I saw Ta Ngauv drive his car to Ta An’s office once every five days or once every week. I know this because when I was on guard outside my Commerce Office, along the way to the Sector Office, I saw Ta Ngauv drive his vehicle to the Sector Office.”].

514 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A53-54 and A59, EN 01224108 [the witness was a bodyguard to Ao An after Ao An arrived in the Central Zone until late 1977: “Q: Do you know if Ta An ever went to Kor? A: Yes, he went. [...] he went to hold a meeting about killing plans. [...] Q: How many times did Ta An go to Kor Security Office? A: Once a month or once every two months, when there were orders from above, he went.”]; **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A38 and A40, EN 01224088 [“Q: Did Ta An ever go to that Security Office [at Kor]? A He did. Q: What did Ta An go there for? A: He wanted to know whether his orders were fully implemented or not. That was all he wanted to know.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A236, EN 01374664 [“Q: In your previous interview, **D219/731**, at Answers 58 and 59, you said ‘I went with him regularly, except when he went to Phnom Penh.’ And, when you were asked how often Ta An went to Kor Security Office you said, ‘He went there once or twice month.’ So, does this mean Ta An went to Kor Security Office once or twice a month? How many times did you go to that Security Office with Ta An? A: As I have just said, I went there at the beginning. I went there with him three times at the beginning. I left the union and took some time to see that site. Three months later, I went there again and saw some prisoners. Later on, when I worked with Sok, I went there again. I went there four times in total. When I went there with Sok, I took documents along, but, when I worked with Ta An, I went there with him.”]. See also **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A182-187, EN 01331737 [the witness worked in the defence unit at Sector 41 Office for two years from 1976: “No [Ta An never used me to deliver letters to Ngov at the Krouch Kor Security Office], the person who used me to do so was Bang Aun, who asked me to deliver letters to [] various districts and to deliver the letters to Ngov at the security office. [...] I did not know [the content of the letters] I dared not open the letters. [...] Bang Aun visited [Kor Security Centre] once in a while. [...] I accompanied him there. [...] Upon arrival he sat and chatted with Ngov. I went and sat outside. [...] I did not hear [what was discussed].”].

- 515 **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A31-40, EN 01224087-88 [“Q: What happened to them in the Security Office? A: It seemed nothing occurred. They came down from the trucks one by one and entered the room right away, not letting those in the trucks see and then were tied up immediately. Q: Were they detained in the Security Office until the end of the Khmer Rouge regime? A: Not until the end, because shortly afterwards they were taken to be executed right away that night or the following night. Q: Who ordered the killings of those people? A: The orders came from Sector Chairman. Q: What was the name of the Sector Chairman? A: His name was Ta An. Q: As for you personally, were you present when Ta An issued the orders to kill those prisoners? A: I was there personally when Ta An ordered the military to tell security. Q: Was Ta An at the security office when he ordered the killings? A: He was in the Inner Office. He ordered the military to go to security. Q: When Ta An gave orders through the military, where were you? A: I was in the Inner Office with him. Q: Did Ta An ever go to that Security Office? A: He did. Q: Did you go with him? A: Yes. I went. Q: What did Ta An go there for? A: He wanted to know whether his orders were fully implemented or not. That was all he wanted to know.”].
- 516 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A67, EN 01224109.
- 517 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A41, EN 01374646 [“Q: You say the killings rose dramatically in late 1976. Did they happened dramatically before or after Ta An went to the sector? A: They happened after Ta An went there. [...] When the Southwest Zone cadres arrived they started to arrest the Central Zone cadres.”]; **D3/12** Bun Thim Written Record of Interview, 20 October 2010, A2, EN 00623549 [the witness worked as a medic at Krouch Commune Hospital from 1973 onwards, including under the Southwest cadres when they arrived in Krouch Commune: “Yes, many people were arrested at that time [when the Southwest people arrived]. Most were sent to Met Sop Security Center that was [close] to this village.”]; **D3/15** Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A3, EN 00622274 [“I witnessed arrests of many people [after 1976] who were sent to the Sector 41 detention centre close to this place.”]; **D1.3.11.7** Cheng Tol and Kun Sokha OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210440 [“Before the Southwest cadre people came to their region [Chrey Vien village, Prey Chhor district], when Sreng was in charge, there were no disappearances. After the Southwest Zoners arrived in 1977 people were often ‘evacuated’ by trucks. [...] They never came back, but some of their clothes would be returned to their villages. Many people were taken away, including soldiers, 1975 people and evacuees. Too many disappeared for them to count.”]; **D1.3.11.32** Nai Seu OCP Statement, 11 November 2006, EN 00222958 [“When the Southwest Zoners first arrived [to Prey Chhor district], they pretended they didn’t know what they were doing, acting dumb, and then once they had power in their hands, they began arresting everybody. They then appointed new cadres.”]; **D219/813.1.10** Son Kann DC-Cam Statement, 13 June 2016, EN 01337111 [“Dany: Were there many people arrested during the reign of Ta An? Kann: Yes. Generally speaking, during Ta An, the Southwest cadre, there were a lot of arrests made.”].
- 518 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A42 and A45, EN 01179826. *See also* **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A55-57, EN 01374647-48 [“Q: Did you see them trucking the people and driving towards the security office? A: Yes, I did. Uncle Aun said ‘If the truck is full send them to ‘Kor’’. [...] Ta An was the person who ordered Uncle Aun to do that. [...] They took 10 people each time. When those people entered the site [at Kor] they were never seen again.”]; *contra* **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A32, EN 01067814 [“It [the number of prisoners sent to Sector 41 Security Office] depends. Sometimes two people and other times five people, and we cannot say two or five people a week because in some months two or five people left.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A176, EN 01331736-37 [“Q: Do you know whether prisoners were sent to this security office [Kor] regularly? A: It was not regularly.”].
- 519 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A61, EN 01374648 [“‘Kor’ was the place where prisoners would be brought from the districts in the Central Zone. When [prisons] in the East Zone were too overcrowded prisoners would then also be sent to Kor. No prisoner, who was sent to Kor, would be sent other places.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A46, EN 01179826-27 [“Q: Did you know where the trucks and jeep came from or where they were going? A: They were from villages in Skun District, Cheung Prey District, and Prey Chhor District, initially going to Kor Security Office. Kor Security Office was full, they were transported straight [to] Kampong Cham Province.”], A53, EN 01179828 [“Q: You have said that the Jeep was used for three months after the arrival of the Southwest group. How long after those initial three months did you continue to see large trucks and the Jeep going back and forth? A: They went to Kor Prison for two months and to Kampong Cham during the

final month.”]; **D219/813.1.3** Bun Ath DC-Cam Statement, 23 May 2016, EN 01348673 [“Dany: Were soldiers, Sreng and Taing’s networks, arrested and detained at the sector office? Ath: I guess, those people were not detained here. They would have been taken to Tuol Sleng because the networks of high-ranking cadres were not detained here. They were not detained at the sector office or the commune office here. The commune chief and the district chief and the higher-ranking cadres were not detained in this sector. I never heard that they were detained in this sector. They were transported by truck to the west. To the west means to Phnom Penh.”].

520 **D219/541** Kim Thoeun Written Record of Interview, 5 October 2015, A55-56, EN 01174525 [“[The prisoners from Wat Tameah Pagoda were taken] to their security office at Kor, also known as Krouch Kor, Prey Chhor district. That place was the security office. [...] The prisoners were detained temporarily at the Wat Tameah Pagoda, where they were tortured and then sent on to Kor Security Office.”]; **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787220 [the witness was a labourer at a warehouse at Wat Peam Chi Kang Pagoda in Kang Meas District from 1977: “In 1975-1976, I used to be there [Wat Ta Meak], but there was never any security office there. Only upon Ta An’s arrival did he create that Security Office.”]; **D1.3.11.44** Ruos Chheng OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210549 [the witness was a villager in Dondei village, Chrey Vien, from 1975-1979: “Wat Ta Meak was not used as a security office before the Southwest Zone cadres arrived. [...] [Previously] it might have been used as a warehouse.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A231, EN 01374664 [“No, I did not [ever see them sending prisoners from Wat Tameak Pagoda to anywhere else]. However, I delivered letters there with Uncle Sok. Later they said that those people were to be sent from Wat Tameak to be place[d] at ‘Kor’. They did not kill people at Wat Tameak Pagoda; they took them to be killed at ‘Kor’.”].

521 **D1.3.11.32** Nai Seu OCP Statement, 11 November 2006, EN 00222958 [“Sometimes, people were brought in from Au Trakion by the truck full to the Security Office.”].

522 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A67-68, EN 01374649 [“I heard it from Uncle Aun who said that Phnom Pros was already full that we had to use the American 4x4 trucks from the sector to transport the prisoners to ‘Kor’. He said that he got the permission from the Zone to transfer the [prisoners] to ‘Kor’. [...] For example, he told the driver. He told them to bring the prisoners to ‘Kor’ when Phnom Pros was full.”].

523 **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 November 2014, A21, EN 01067812 [regarding the weekly site visits of the sector security office which he performed: “When I went to check, there were no more than 20 prisoners.”]; A39, EN 01067816 [“I cannot estimate [how many prisoners were killed at Kor Security Centre]. I just knew that a week before the arrival of the Vietnamese, there were 20 prisoners, and before that I did not see pits of dead bodies or I did not smell any bad odours there.”]; **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A50, EN 01224088 [“[When I went to Kor Security Office with Ta An] [f]rom my estimation, there were about 40 prisoners. I did not dare to look clearly.”]; **D1.3.11.25** Anonymous Krauch village pagoda committee member OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222957 [“After the Vietnamese came, I went immediately to this location [Sector 41 Security Office] and saw that everybody who had been a prisoner there was killed, 50 or so.”].

524 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A154, EN 01331733 [the witness was a messenger in the Sector 41 defence unit from 1976: “Sometimes, I visited there [Kor Security Centre] when I come from cotton plantation. Sometimes, I rode with prisoners. The number of prisoners were 200 to 300.”]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A95, EN 01364066 [“Q: From everything you know, is it correct that Krouch Kor was the biggest security office belonging to the sector? A: Yes, it was. They put hundreds of prisoners there.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC Cam Interview, 3 May 2016, EN 01309903 [“Dany: Were there many prisoners at Krouch Kor? Saren: There were many. Dany: Many prisoners? Saren: Yes. There were hundreds. Dany: Hundreds? Saren: Yes.”].

525 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, EN 01224108, A52 [“Orders from Ta An came to Ta Ngauv.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A56, EN 01374648 [“Q: Just now you said Ta Aun was the person who decided to where the trucks [full of prisoners destined for Kor Security Centre] would be driven. Did Ta An know what was happening? A: Yes, he did. Ta An was the person who ordered Uncle Aun to do that.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A22-33, EN 01179823-25 [“I saw the arrests of Sau and Hau [Chairpersons of the Sector Logistics Office]. [...] [The arrests were ordered by] [t]heir leader, meaning An, who was Sector Committee. [I know this because] [t]hey [Sau and Hau] were from the Sector Office and worked for An. [...] They were

sent to the Security Office at Kor, the Sector Security Office.”); **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 June 2014, A37-38, EN 01067816 [“During several months I worked there, I never saw or knew that Grandfather An went there [to Kor Security Centre]. [Grandfather An] was the Sector Secretary in overall charge, so he certainly knew about [Comrade Sop Office]”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC Cam Interview, 3 May 2016, EN 01309905 [the witness was a messenger and bodyguard to Aun from 1976 onward: “I heard him give orders to the Sector and suchlike Chairperson(s). That I heard. Dany: What did you hear? What did he say? Saren: To go make arrests here and there. But there were reports coming from the sector, at the factory(ies) and workshop(s) and so on, so he would come back with orders saying, ‘Go and bring them in[.]’. There was rarely a case of mistaken identity among those arrested when going to bring them in. But if [it] was the wrong person, they would be taken away and beaten to death anyway.”].

526 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A4, EN 01374642 [“He [Sok] received orders from Ta An of the sector.”]. *See also* para. 78.

527 **D117/54** Soeung Lim Written Record of Interview, 29 May 2014, A5, EN 01059880 [the witness worked in a transportation unit in Prey Chhor District from late 1975 until the end of the regime: “Q: [...] what did you see at Comrade Sup Office? A: [...] I saw the Khmer Rouge arrest people and take them to Comrade Sup Office many times.”], A11, EN 01059881 [“The Sector Military [arrested people]”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A88-100, EN 01179833-35 [the witness worked under Sau, then Hao and then Kun (a Southwest cadre), at the Sector 41 Logistics Office and recalled that Ao An ordered the arrest of people with links to North Zone cadres: “[Ta An] came down in person together with his subordinates to arrest those people. He summoned those people to the meetings and arrested them straight away. He did not need to go down to their houses to arrest them one at a time. [...] He summoned the people to meetings at his house and then arrested them. Those remaining were arrested by his soldiers. [...] Approximately 50 persons from all sections [were arrested]. [...] Some were sent to Kor Security Office”]; *contra* **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A171, EN 01434548 [“Normally, the sector military did not go fetch the prisoners; they only waited to receive the prisoners. [...] The prisoners were taken to the security office by the districts.”]; **D219/813.1.6** Meach Taay DC-Cam Statement, 15 June 2016, EN 01348702 [the witness worked at the Sector 41 Logistics Office from 1975 to 1979: “There were approximately 20 to 30 soldiers at the sector office. [...] They were from all the three districts. [...] The Southwest Zone people only gave the orders. It was the idiots from our place [who carried out the actual arrest]”]; **D219/813.1.10** Son Kann DC-Cam Statement, 13 June 2016, EN 01337111 [the witness was deputy chief of Sector 41 Logistics. “Ta An’s soldiers were in charge of the arrest. They resided by Ta An’s house.”].

528 **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A104, EN 01364067 [“Q: For arrests back then in the communes, did the commune guys dare to make the arrests or did they receive orders from the upper echelon? A: In that period, they did it all by themselves. Even unit chiefs dared to make arrests, not like in our period now.”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A19-20, EN 01088626 [“Prior to this arrest, [Comrade] Lei for arrested people and brought them to Comrade Sub’s office. Comrade Lei informed me of this personally.”].

529 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A262, EN 01374666 [“To my knowledge, security personnel did not arrest people first hand. Mostly the commune military or commune militiamen, who were called commune militants, did it first hand and sent the arrestees to the security people. They were young and definitely did it whenever they were ordered to do so.”].

530 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A33, EN 01374645 [“In terms of the arrests, they said using the term ‘arrest’ sounded too serious and it might raise the awareness of future arrestees. So they used the term ‘to attend study session’ through an invitation letter. For example, the names of those who had to be arrested were put in the list of those who had to attend the study sessions.”], A57, EN 01374647 [“They did politics with those people by tricking them to believe that they would be taken to attend the study sessions. They took 10 people each time.”]; **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A20-21, EN 01224087 [“[The trucks] came in only when there was a plan. They did not come in everyday. [...] [The cadres] were not bound because they were told they were going to study.”], A30-31, EN 01224087 [“[Cadres that were sent to Kor Security Office] were called and placed in trucks and told that they would go to study or to attend meetings, like that.”]; **D219/686** Khuthh Khy Written Record of Interview, 11 February 2016, A45, EN 01216230 [the witness worked as a mechanic at the Sector 41 garage from about

three months after the Southwest cadres arrived until the end of the regime: “They did not come to arrest them at my place [Sector 41 garage]. When they wanted to arrest someone, they called that person to attend a meeting at another place.”]; A106, EN 01216236 [“I only heard about this [that some people were arrested in the meetings at the security office], but I did not know if it was true.”]; D3/15 Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A5, EN 00622274 [the witness describes how people were arrested after 1976: “Sometimes, they summoned the people to attend study sessions, and sometimes, they just surrounded the houses and made the arrest. I do not know who the persons making the arrests were. They were in black uniform and armed.”]; D219/813.1.3 Bun Ath DC-Cam Statement, 23 May 2016, EN 01348678 [“Dany: You talked a moment ago about Krauch-Kor [...] When Ta An arrived, were many people arrested and sent to that security office? Ath: People disappeared and I heard that they were sent to that place. People disappeared from their homes and from the villages. At that time, the term ‘attending a study session’ was used. The term ‘arrest’ was never used. If one was sent to attend a study session one would disappear.”]; D219/813.1.6 Meach Tany DC-Cam Statement, 15 June 2016, EN 01348701 [“Dany: Therefore, he [the witness’s cousin So] was arrested around mid- or the end of 1977. Is that correct? Tany: Yes, it is. It was probably during that time. Dany: Did you see the arrest yourself? Tany: Yes, I did. [...] It took place right at the sector office. [...] He was summoned to a meeting at the sector office. [...] When he arrived, they tied him up. They tied him to the main pillar of the office. He was chained and made to sit on the ground. In the afternoon when I went to eat lunch, they tied his hands behind his back and made him sit opposite the wall at the back of the car. They covered him with a scarf like this. The car drove past the place where I was eating my food.”].

531

D219/582 Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A88-100, EN 01179833-35 [the witness worked under Sau, then Hao and then Kun (a Southwest cadre), at the Sector 41 Logistics Office: when Ao An ordered the arrest and killing of people linked to the North Zone cadres: “he came down in person together with his subordinates to arrest those people. He summoned those people to the meetings and arrested them straight away. He did not need to go down to their houses to arrest them one at a time. [...] He summoned the people to meetings at his house and then arrested them. Those remaining were arrested by his soldiers. [...] They were held at gunpoint and arrested straight away. [...] Approximately 50 persons [were arrested] from all sections. [...] Some were sent to Wat Ou Trakuon Pagoda. Some were sent to Kor Security Office.”], A105-108, EN 01179836 [“I do not know who was sent where. I only know that some were sent to Wat Ou Trakuon in Kang Meas District. I heard this from Industry Office people who came to collect rice from my office. Those who were arrested and brought from remote area, for example, Prey Chhor District, were sent to Kor Security Office. [...] [I know this because] I worked in an office located next to a main road. The people from my office that were arrested were transported in lorries to Kor Security Office. [...] Those who were gathered together and sent to Ta An’s house were sent to Kor Security Office. Workers at the Industry Office in charge of making pots and water jars were sent by boat to Wat Ou Trakuon Pagoda.”].

532

D219/732 Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A20-21, EN 01224087 [“[The trucks] came in only when there was a plan. They did not come in everyday. [...] [The cadres] were not bound because they were told they were going to study.”], A23-24, EN 01224087 [“they were sent to Kor Security Office the following day. [...] Kor was the Sector Security Office.”], A30-31, EN 01224087 [“[Cadres that were sent to Kor Security Office] were called and placed in trucks and told that they would go to study or to attend meetings, like that. Upon arriving at Kor Security Office, they were called one by one to go inside a room and then tied up. [...] They came down from the trucks one by one and entered the room right away, not letting those in the trucks see and then were tied up immediately.”]; D219/731 Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2015, A49, EN 01224107 [“In later days the arrestees probably realized what was happening, and their arms were tied behind their backs and put back on trucks at once.”].

533

D117/54 Soeung Lim Written Record of Interview, 29 May 2014, A6, EN 01059881 [the witness worked in the rice fields near Kor Security Centre from 1975 to 1979: “I cannot estimate the number [of people detained at Met Sop], but I know that they sent prisoners from other communes, Sectors, and provinces there too.”]; D117/67 Kao Khorn Written Record of Interview, 3 September 2014, A11, EN 01044626 [“Those newcomers [ex-Lon Nol soldiers and their families] were taken away [from Ta Kaev village] after the arrival of the Southwest group. I heard they were taken away from the village in vehicles during both night and day.”]; D219/226 So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A102, EN 01364067 [“[To my knowledge, the Krouch Kor prisoners] were arrested in the communes and districts in the sector and detained in this sector office.”]; D117/56 Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 June 2014, A27, EN 01067813 [“As for prisoners ‘brought in’, they were sent from other districts and sent by

soldiers to Comrade Sop's Office.”], A29, EN 01067814 [“Most of the prisoners were arrested from different cooperatives from various districts in the Sector, and other prisoners were arrested from other units in the Sector.”]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335728 [“Because there were prisoners sent in from the districts, so there must have been arrests in the districts.”].

534 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A45-46, EN 01179826-27 [“[After the Southwest group arrived, the vehicle transported people to Met Sop (Kor) Security Office] I saw it every day. Sometimes I saw that twice a day, sometimes three times a day. Sometimes I saw this at night. I saw from two to ten people being taken away at a time. [...] [The trucks] were [coming] from villages in Skun District, Cheung Prey District, and Prey Chhor District, initially going to Kor Security Office. [If] Kor Security Office was full, they were transported straight [to] Kampong Cham Province. I heard this from the ‘base’ people who came to collect rice husk from my office. They were ‘old’ people, so they could [talk] more freely.”].

535 **D3/21** Met Sop Site Identification Report, 29 November 2010, EN 00637341 [“[A]fter the zone came under the control of the South West Kmers rouges. From that moment, many cadres from the zone and districts were arrested. Some were sent to S21, others to the sector security center. No one survived.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A53, EN 01063617 [“Some old cadres and old commune chiefs were arrested and detained at the Kampong Siem District Security Office before being sent to the Sector security office.”], A54, EN 01063617 [“Yes, that is correct [that Grandfather An gave an order to [me] to arrest all the old commune chiefs and old cadres to be detained at the district security office and [to wait] for Grandfather An to take them to the Sector security office.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A38, EN 01374646 [“[At the meeting in Kampong Cham] They just said they would take them [the arrestees] to Wat Tameak Pagoda, but the senior ranked ones would be sent to Phnom Pros Mountain, and the next level would be taken to Kor Security Office.”] **D3/15** Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A3-4, EN 00622274 [“I witnessed arrests of many people [after 1976] who were sent to the Sector 41 detention centre. [...] Some of the people arrested were civilians, and some were cadres such as chiefs of districts.”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A16, EN 01088626 [the Civil Party Applicant was a member of the textile unit of Sector 41 situated in Prey Tortoeng Village, Prey Chhor District. He saw people being arrested and taken to Kor Security Office until October 1977: “From my recollection, those sent to Sector 41 Prison were family members, especially the wives and children of cadres who had been purged. Those people were taken to receive re-education and they have disappeared ever since. Low-ranking cadres were sent to this prison, while high-ranking cadres for instance Ta Taing, were sent to Tuol Sleng Prison.”], A13, EN 01088624 [“Ta Taing was the Secretary of Sector 41; Ta Sal was the head of the sector office. Chhan and Comrade Heng were members of the sector committee. Ta Taing went to receive re-education and disappeared. People in my unit stated that Ta Sal and Chann were arrested immediately after the Southwest Zone cadres arrived. [...] Those people who were arrested might have been sent to the sector prison, situated in Kor Commune, Prey Chhor District. [...] After the Southwest Zone cadres arrived, many former cadres of the sectors, whose names I do not recall, were purged. All of them had served as the unit chiefs”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A32-33, EN 01179824 [the witness worked in the Sector 41 Logistics Office: “It is difficult to say any clear reason [why my superiors at Sector 41 Office were arrested]. But I assume that all the people in the upper echelon in the North Zone were arrested. The people in the upper echelon were arrested because they were affiliated with these persons. I did not see them commit any mistakes. [...] They were sent to the Security Office at Kor, the Sector Security Office.”], A36-38, EN 01179825 [“I knew many people [that were transported in the vehicle that belonged to the Sector Office], but I have forgotten their names. I remember Than. He was arrested and transported in that vehicle. That stopped at my office. He called out to me to tell his wife that [he] would not survive. [...] Than was my group chairperson. My older sibling was arrested and sent to the security office. [...] Other people were arrested too, namely Kim, Set, Laut, and Meng (teachers). They were well educated. [...] Kim was from the logistics office. Set, Laut, and Meg were from the Commerce Office. My older sibling was a chairperson in a mobile unit in Mean Commune.”], A40, EN 01179826 [“When the Southwest group arrived, the people in the offices were all arrested”]; **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 4 August 2014, A2, EN 01044605 [“the Southwest group arrived in my area [Kang Meas District] in 1977. I do not remember the date exactly, but they arrived here during the rainy season. Initially they arrested the former base cadres here and sent them to Kor Commune, Prey Chhor District (Investigator remark: That was the location of the Comrade Sub Security Office).”]; **D219/321** Khuth

Khy Written Record of Interview, 13 May 2015, A6, EN 01112024 [“All the cadres who were replaced by the Southwest Zone Cadres, were sent to an education office in Kor Commune. I heard this from people who came to arrest them. Those people were from the security office in Kor Commune. They were sent to arrest people. [...] I do not know the names of those who came to do the arresting. They were strangers.”]; **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 June 2014, A29, EN 01067814 [“Most of the prisoners were arrested from different cooperatives from various districts in the Sector, and other prisoners were arrested from other units in the Sector.”]; A185-187, EN 01402250 [“I heard there were people from the sector-level units who were detained there [at Kor Security Centre].”]; **D1.3.11.26** Kun Sotha OCP Statement, 11 November 2006, EN 00208384 [“In 1977, people were taken away by Southwest Zone cadres by the truckload and executed, including those with old society connections and those who were linked to veteran North Zone cadres, but mostly the latter. [...] Those closest to old 304 cadres were taken to the security office at Voat Kor. This is was the first wave.”]; **D1.3.11.49** Soeng Leum OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222963 [“Tang, Sreng, Non and Kaev were all taken away, and there’s a security office here [Prey Chhor district], with a prison for those to be punished, where anyone connected to old society powerholders and anyone connected to them was killed. They were not only imprisoned, but killed.”]; **D1.3.11.42** Rath Pov OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210536-7 [the witness’s brother, Rath Eth, was the chief of Banteay Roeng village in Chrey Vien Commune. He was purged in October 1977: “He was taken to Kor security office [...] I knew my brother was taken to Kor security office because] [o]ne time I went to harvest rice near the prison and I saw my brother being walked outside the prison by a security officer. He was really skinny. [...] I never saw him again.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC Cam Interview, 3 May 2016, EN 01309903 [“Dany: What about your other fellow called Ren? Did you ever meet him after he was sent to Krouch Kor? Saren: Sure, I met him. I met him all the time. I met him very often when I went to look at that prison, to visit it I was used to do anything. I just went to look around the place. Initially, A Pe Hum was chairperson, the Military Chairperson, who was also my boss. [...] But he was also arrested. He was arrested and imprisoned there at Krouch Kor.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208396 [The witness, Mao Huo a *renaske*, tended cows in the Kong [Kang] Meas District during the regime: “The *santesokh* staff consisted of 11 persons [...]. The *mekuk* was first Leoun who came from the district. He was purged at Kroch Kor that was the *dambon* prison where the *kamaphibal* were sent.”].

536 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A42 and A44, EN 01179826 [“[After the Southwest group arrived, the vehicle transported people to Met Sop (Kor) Security Office] [t]hree or four times a day, both day and night. At night they used large lorries to transport many people, all so-called ‘17 April’ people after liberation. [...] I saw this happen over a period of more than three months, until almost all of the ‘new’ people [...] had disappeared. [...] I saw it every day. Sometimes I saw that twice a day, sometimes three times a day. Sometimes I saw this at night. I saw from two to ten people being taken away at a time.”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6-7, EN 01088622-23 [the witness worked in the textile unit of Sector 41 situated in Prey Tortoeng Village until October 1977. During that time he witnessed happenings at Kor Security Office: “[The victims that were taken from the Security Office in trucks to Phnom Pros Phnom Srei to be killed] might have been people whom their unit chiefs disliked, and they could have been the new and base people. I learned that those people were taken from different communes and districts.”]; **D219/813.1.3** Bun Ath DC-Cam Statement, 23 May 2016, EN 01348664 [“[U]nder the leadership of the Southwest Zone, people from Phnom Penh were also targeted. Those people were the ones who had high status in society, including business people who had lived in the city. People, who were evacuated from the city, were taken away. Local people were spared. The evacuees were in danger.”].

537 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A42 and A44, EN 01179826 [“[After the Southwest group arrived, the vehicle transported people to Met Sop (Kor) Security Office] [t]hree or four times a day, both day and night. I saw this happen over a period of more than three months, until [...] half of the ‘base’ people had disappeared.”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6-7, EN 01088622-23 [the witness worked in the textile unit of Sector 41 situated in Prey Tortoeng Village until October 1977. During that time he witnessed happenings at Kor Security Office: “[The victims that were taken from the Security Office in trucks to Phnom Pros Phnom Srei to be killed] might have been people whom their unit chiefs disliked, and they could have been the new and base people. I learned that those people were taken from different communes and districts.”].

- 538 **D3/14** Nai Kimsan Written Record of Interview, 21 October 2010, A6, EN 00629468 ["No, I have not [been inside Met Sop security centre]. If someone came close to that place, he or she would be arrested and accused of being CIA or KGB agents."]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A232, EN 01374664 ["I knew there were prisoners at 'Kor' only. I knew this because I was with Ta An. At the time, Sok went there, and I saw the prisoners. I asked him where those prisoners were from. He said they were from all the communes. Anyone who made mistake was sent to Kor Security Office."]; **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A36-37, EN 01434526 ["There were many people who were arrested at that time [that Sop was arrested]. They had been accused of betraying the Party"]; **D219/772** Sat Sim Written Record of Interview, 31 May 2016, A31, EN 01309834-35 [the witness stayed in Prey Totueng while being transferred between communes, four of those with them were arrested and taken to Kor Security Centre: "After sleeping in Prey Totueng for two nights, those who had a no-good biography were taken to Krouch Kor."].
- 539 **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A101, EN 01364066 ["as far as I know, those they arrested and detained there [at Krouch Kor] were all in connection with folks who had jobs they worked during the Lon Nol period or were bourgeois."]; **D219/813.1.3** Bun Ath DC-Cam Statement, 23 May 2016, EN 01348664 ["Dany: After the Southwest Zone cadres arrived, did they arrest only those two important networks? Ath: Yes, they did. Those two networks were targeted. First, they arrested Sreng's [an Old North Zone cadre] networks. Then they further investigated to arrest more of the Lon Nol soldiers' networks."].
- 540 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 15.25.20-15.27.07, EN 01361566-67 [the Civil Party was forcibly married in early 1977: "At that time I was not told that I would marry this man or that man, so for that reason I did not feel that I wanted to get married at all. But I was scared. I was scared of the killing, of the threat that I received. I was afraid that if I did not obey Angkar instructions then I would be killed, so I went to that location in tears. [...] I was scared because I was threatened that I would be either killed or put in a prison. They don't use the word 'imprisoned' but they said I would be sent to Sop security office and I was afraid to die; that's one thing. The other thing is that I would be detained in that office. I would be deprived of food, I would be assigned to work and that I would be chained or shackled in that office. And because of such fear, I had to force myself to live with my husband without consummating the marriage for that period of four months."]; **D219/760** Pat Poeun Written Record of Interview, 10 May 2016, A17, EN 01313235 [the witness worked in a children's unit near the sector office, tending animals: "anyone who was to be punished they took to Kor. We children were also threatened that if we were not careful we would [be] taken to Kor too."]; **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 4 May 2015, A28, EN 0111819-20 [the Civil Party Applicant harvested rice in Ta Ream Village in 1977: "Yes, I did [witness people being taken to Sob Security Office]. I saw people being taken to the security office by ox-cart. I learned by word of mouth that any person who committed wrongdoing was taken to the security office of Kor Commune."]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC Cam Interview, 3 May 2016, EN 01309904 ["Some [of the prisoners at Kor Security Centre] were just people. They mostly were nothing more than just people. [...] [T]hose who stole a banana were also there."]; **D219/813.1.12** Chom Vong alias Youk Ngov DC-Cam Statement, 22 June 2016, EN 01335733 ["Dany: What had most of them done wrong to be sent to the Kroch-Kor location? Ngov: I [didn't] grasp their problems in any detail. If I were to analyze, sometimes they were persons unhappy with the work in the cooperatives or they had boy-girl morality problems. From what I could see, there seemed not to be any serious matters."].
- 541 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A42, EN 01179826 ["At night, they used large lorries to transport many people [to Kor Security Centre]"]; A54-55, EN 01179828 ["Q: As for the lorries which you saw, to which level did they belong? A: Zone level. [...] On the front and back of the bumpers of the lorries was the symbol 'Phor. Phor' [the abbreviation for Zone.]. A107, EN 01179836 ["Those who were arrested at Prey Chhor District were [transported] by truck to Kor Security office."]; **D219/321** Khuth Khy Written Record of Interview, 13 May 2015, A9, EN 01112025 [the witness worked as a mechanic in Chrey Vien village, Prey Chhor District from three months after the Southwest Cadres arrived in Po Sala village: "I heard that there were big trucks which were used to carry people from the security office. This security office was the security office which was under Ta Sup's control"]; **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A26-27, EN 01224087 ["[The trucks that were used to transport the cadres to Kor Security Office] were Sector trucks. [...] American kat-kats, big trucks."]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6, EN 01088622 ["Sometimes, they used

trucks from the sector garage and transported people to the sector prison that was situated in Kor Commune of Prey Chhor District.”), A21, EN 01088626 [“They drove people to Comrade Sub’s office in 2.5-ton truck, and it could carry up to about 50 people. They used the same truck to transport people from various districts to Comrade Sub’s office. The truth is that there were between 20 and 30 of this kind of truck in Sector 41.”].

542 **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A21, EN 01088626 [“They drove people to Comrade Sub’s office in [a] 2.5-ton truck, and it could carry up to about 50 people.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A91, EN 01167901 [“When their [the Jeep or Aun’s car] cargo bays were covered by tent canvas, that meant that there must be people inside. The driver told my co-worker at the Commerce Office that when the vehicle’s cargo bay was fully covered, that meant there were prisoners underneath.”], A89, EN 01167900-01 [“I saw [prisoners] transported by Jeep [to Kor Security Office]. The prisoners were covered by a sheet laid over the cargo bay to prevent them from being visible. I know where this car transported them to because at the four-way intersection with Peam Chi Kang, Kampong Cham, Tuek Chha and to the east, that Jeep headed north, the direction to Kor Security Office.”], A92, EN 01167891 [“I saw vehicles from the Zone heading from [the] west [with their] cargo bays [...] covered by tent canvas, and I was able to see people moving underneath the canvas stretched over them.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A41, EN 01179826 [“The large trucks could carry 50 people under a tarpaulin.”]; **D219/686** Khuthh Khy Written Record of Interview, 11 February 2016, A101, EN 01216236 [“Normally, the vehicles with the cover were used to transport people [to the sector security office].”]; **D219/813.1.3** Bun Ath DC-Cam Statement, 23 May 2016, EN 01348674 [the witness was a guard at the sector office from 1976/77: “I saw the arrestees in trucks covered with canvas. I only saw the trucks covered with canvas. I did not see people on the trucks clearly. If the sector office were here, I lived about 500 meters away.”].

543 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A23-26, EN 01179823 [“(The vehicle used to arrest Sau and Hau) was a military vehicle, a Jeep. [...] The vehicle belonged to the Sector Office. [...] I saw that vehicle at the Sector Office every day. [...] The same vehicle was used to transport everyone who was arrested”], A33 and A35, EN 01179824-25 [“(Those arrested) were sent to the Security Office at Kor, the Sector Security Office. [...] That vehicle [the Jeep] was used to transport people to the security office.”]; **D219/321** Khuthh Khy Written Record of Interview, 13 May 2015, A9, EN 01112025 [“Normally, the car that carried people to the security office was a Jeep with black windows. I repaired that car once. When they came to arrest people, the car had a problem and they bought it to me for a check.”]; **D219/686** Khuthh Khy Written Record of Interview, 11 February 2016, A101-102 and A104 [“normally one kind of Jeep vehicle had a roof and another kind of Jeep vehicle did not have a roof. Everyone was afraid of the one with the roof. [...] The vehicles with the cover were used to transport people. [...] They [the Jeep AD vehicle that belonged to Ta An and the Jeep used to transport prisoners] were different [vehicles]. The vehicle with the cover was blue. And the Jeep AD vehicle was an American vehicle. It was a military vehicle from the military barracks.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A89, EN 01167900 [“I saw [prisoners] transported by Jeep [to Kor Security Office].”].

544 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A43, EN 01179826 [“The Jeep could carry ten people.”].

545 **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A89, EN 01167900-01 [the witness was the chairman of the Worker’s Group at the Ministry of Commerce in Sector 41: “Sometimes, the car belonging to Ta Aun, who was Sector Office Chairman, was also used to transport people to the security office. I know this because I was able to recognise this car. They used this car to transport arrestees. It was a four-wheeled vehicle with a covered cargo area.”], A91 and A93-94, EN 01167901-02 [“I recognised Ta Aun’s vehicle because he parked it near the Commerce Office. [...] The driver [of Aun’s vehicle] told my co-worker at the Commerce Office that when the vehicle’s cargo bay was fully covered, that meant there were prisoners underneath [...] [After the arrival of the Southwest cadres, I saw prisoners transported to Kor Security Office by Ta Aun’s vehicle] [o]nce every seven or ten days. When Ta Aun drove the vehicle, there was nothing in the cargo bay, but when someone else drove it, its cargo bay was always fully covered. I saw a vehicle with such a cargo bay driving to Kor Security Office four times when I moved to work in Tuek Chha in late 1977. [...] [Ta Aun’s] vehicle could carry four or five persons. But it could carry a full load of about 15 persons.”].

546 **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 4 May 2015, A13, EN 01111817-18 [“I witnessed people, whose hands were tied behind their backs, being taken away on three occasions. The Khmer Rouge

arrested them, tied their hands behind their backs, and took them into the forest by ox-cart. There were two or three people in the ox-cart and their hands were tied behind their backs. I witnessed the incident after the arrival of the Southwest Zone cadres in 1977.”], A28, EN 01111819 [“Yes, I did [witness people being taken to Sob Security Office]. I saw people being taken to the security office by ox-cart.”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6, EN 01088622 [the witness worked in the Sector 41 Logistics Office from 1975 until 1979: “I first saw him [Ta An] in March 1977. He called upon approximately 300 cadres from the sector level to attend a meeting at a pagoda that was situated in Chrey Vien Commune. Then he made an announcement that he was the new Secretary of Sector 41. [...] Two weeks after the meeting took place they drove two trucks and parked them at the corner of Phsar Prey Tortoeng Market. They were waiting for those who had been arrested in various villages to be taken there by ox-cart. [...] I learned of this incident from my friend, who also worked at the sector [41] garage.”]; **D219/813.1.6** Meach Tany DC-Cam Statement, 15 June 2016, EN 01348701 [“Dany: Was his [witness’s cousin, So] wife arrested too? Tany: Yes, she was. [...] His wife had just delivered a baby a week earlier when they arrested her and put her in an ox cart which drove at a very high speed on a rough rocky road to the security office.”].

547 **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 4 May 2015, A28, EN 01111819 [from the “early rainy season of 1977”, the Civil Party Applicant worked at a women’s mobile unit and was based out of Ta Ream village: “Q: Did you ever witness people being taken to Sob Security Office? A: Yes, I did. [...] I noticed that those who had been arrested were normally blindfolded.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A22 and A31, EN 01179823-24 [the witness worked in the Sector 41 Logistics Office from 1975 until 1979: “I saw the arrests of [the chairpersons of the Sector Logistics Office] Sau and Hao [by Southwest cadres working for Ao An]. [...] [T]hey were blindfolded and thrown into a vehicle.”].

548 **D219/772** Sat Sim Written Record of Interview, 31 May 2016, A46, EN 01309837 [“Q: With regard to the four people whom they took away [to Krouch Kor], before they left, did they shackle them or tie them up? A: They did not shackle them, but they had two people sit behind them holding guns, one on each side.”]; **D219/813.1.10** Son Kann DC-Cam Statement, 13 June 2016, EN 01337112 [“Dany: Once a while you saw the arrest. Was it happened in the sector itself or they arrested from elsewhere and detained in the sector office? Kann: Those people were called to be arrested at the sector office. They were not detained there. They were driven away. [...] At the office there was a mango tree and soldiers awaited there. [...] They came with invitation letters. For instance, whenever they wanted to arrest people, they would invite them to attend a meeting. When the targets were arriving, the soldier arrested them at the gun point.”].

549 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A112-115, EN 01331727-28 [“Q: While you were living and working at the sector office did you ever see persons being detained there? A: I saw that. [...] Upon first being brought in, they were taken to be put right there in the office [...]. Then, they were sent to Krouch Kor Security Office. [...] At some times, persons were arrested and sent from different districts, brought in and given over in fours or fives. [...] [The persons were detained] [s]ometimes [for] a day. Sometimes, two days.”]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A103, EN 01364067 [“Q: [...] were those arrested at that time sent straightaway to the Krouch Kor Security Office or were they sent to pass through the sector office first? A: To my knowledge at that time it depended on the arrest. If they needed to arrest a lot of persons, three or four persons, the district would send a courier up to the sector in order to request a vehicle to transport them all, because back then district had no vehicles.”].

550 **D219/851** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 21 October 2016, A5, EN 01356237 [“those prisoners’ feet were shackled.”]; **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 3 August 2015, A179, EN 01434550 [“Q: In your previous answers, you said that you saw prisoners being taken out and that they were not cuffed. Were their ankles shackled [when they were] in the prison? A: Yes, they were.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A233, EN 01374664 [“Q: Did you observe what the situation of those prisoners like? A: Some prisoners [...] were shackled inside depending on the level of their mistake. [...] Prisoners’ feet were tied.”]; **D3/15** Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A9, EN 00622275 [“Yes, I went there [to Kor after the fall of the regime]. I saw handcuffs, shackles, shackles bars”].

551 **D219/851** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 21 October 2016, A10, EN 01356237 [“I saw some scars on them [the prisoners] as a result of their being shackled for a long time.”].

- 552 **D219/851** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 21 October 2016, A6, EN 01356237
[“They were ordered to sleep on the wooden planks in a house built above the ground.”].
- 553 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A162, EN 01331734 [“The heads of the
prisoners in Krouch Kor were full of lice. And the walls were full of bedbugs, numerous like red ants.”];
D219/837 So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A100, EN 01364066;
D219/776.1.1 So [Sau] Saren DC Cam Interview, 3 May 2016, EN 01309903 [“And along the walls, it was
nothing but bugs. The prisoners’ heads were full of lice.”].
- 554 **D95** Soeng Lim Written Record of Interview, 16 September 2011, EN 00746992 [“As I know, it was difficult
[for the detainees to survive at Kor Security Centre] since there was very little to eat.”]; **D93** Khun Saret
Written Record of Interview, 16 September 2011, EN 00746822 [“Q: How were the living conditions at Mit
Sop security centre? A: The conditions were extremely difficult. There was food shortage.”]; **D219/837** So
[Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A121, EN 01364069 [“The prisoners there
were just waiting for their day to [die] because back then they did not give them rice to eat, giving them just a
bit of rice gruel. [...] [O]nly one medium-sized bowl of food per meal.”]. *See contra* **D219/851** Chom Vong
alias Youk Ngov Written Record of Interview, 21 October 2016, A9, EN 01356237 [“One person was given a
bowl of food. The bowl was quite big; the food was enough for one person.”].
- 555 **D219/851** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 21 October 2016, A10, EN 01356237
[“I saw some people who were just skin and bones.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview,
19 July 2016, A166, EN 01331735 [“In general, the old prisoners were all very skinny”], A175, EN
01331736 [“Q: Do you know if Hum managed to survive the regime? A: He did not manage to survive,
because when I went in there, I saw he was terribly skinny. I saw him there in the Krouch Kor jail.”];
D219/837 So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A121, EN 01364068 [“The
prisoners there were just waiting for their day to [die] because back then they did not give them rice to eat,
giving them just a bit of rice gruel. The prisoners were all thin, just skin on bones.”]; **D219/293** Cheam Peou
Written Record of Interview, 4 May 2015, A28, EN 01111819-20 [from the “early rainy season of 1977”, the
Civil Party Applicant worked at a women’s mobile unit and was based in Ta Ream village: “Yes, I did
[witness people being taken to Sob Security Office] [...] At one point, I witnessed four prisoners being
walking out of the prison with two guards following them. [...] I felt sorry for the prisoners because they
looked emaciated.”]; **D1.3.11.42** Rath Pov OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210536 [“[My brother was
purged in] October 1977 [When my brother was purged] he was taken to Kor security office. [...] One time I
went to harvest rice near the prison and I saw my brother being walked outside the prison by a security
officer. He was really skinny.”].
- 556 **D95** Soeng Lim Written Record of Interview, 16 September 2011, EN 00746992 [“Some detainees were not
killed but died from starvation.”]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016,
A120, EN 01364069 [“Q: Did you ever see anyone die of sickness or starvation, like seeing them being
carried away to be buried nearby? A: Yes I did.”]; **D1.3.11.49** Soeng Leum OCP Statement, 17 November
2006, EN 00222963 [the witness worked for a transport corps in Kampong Siem District from 1975 to 1979:
“The Sector Security Office was a place where people were worked and starved to death.”].
- 557 **D219/851** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 21 October 2016, A7, EN 01356237
[“There were buckets used to store human waste which would be taken and thrown into toilets.”];
D219/776.1.1 So [Sau] Saren DC Cam Interview, 3 May 2016, EN 01309903 [“I was disgusted to see such
things, like by the bedpans filled with shit.”].
- 558 **D3/15** Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A7, EN 00622274 [“One day, I witnessed
from [a] distance people exhuming decomposed dead bodies from pits to bury new dead bodies. The smell
was so terrible that they had to place tobacco in their mouth. I could notice that people transporting the bodies
were very thin and had difficulties to carry the corpses. I suppose they were prisoners from the centre.”].
- 559 **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 July 2014, A28, EN 01067814
[“There were two types of prisoners. First, the prisoners who had given answers of confessions and were
unshackled and assigned to perform labour. I did not know what methods or torture they had used because I
was not present during interrogations, but those prisoners were guarded by armed guards when they were let
out to perform labour. Second, the new prisoners were shackled and not allowed to go out to perform labour
until after being interrogated.”]; **D219/851** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 21
October 2016, A18, EN 01356238 [“According to the prisoners who came to work outside, those who had not
been interrogated yet were not allowed to work outside.”]. *See also* **D219/442** Chom Vong alias Youk Ngov

Written Record of Interview, 3 August 2015, A183, EN 01434550 ["Q: What happened after a prisoner confessed? A: I do not know; this was the work of the military or the interrogation group."].

D3/15 Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A7, EN 00622274. *See also* **D3/12** Bun Thim Written Record of Interview, 20 October 2010, A2, EN 00623549 ["Yes, many people were arrested [at the arrival of the Southwest people]. Most were sent to Met Sop Security Center that was [close] to this village."], A4, EN 00623550 ["I know that prisoners in Met Sop Security Centre were mistreated or tortured. [...] If someone did something wrong he was beaten with sticks."].

D3/15 Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A9, EN 00622274-75.

D3/21 Met Sop Security Centre Site Identification Report, 29 November 2010, EN 00637341 ["The executions [at the Sector 41 security centre] took place close to the camp and the dead bodies were buried in the areas."]; **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2015, A50-51, EN 01224088 ["Q: When you went to Kor Security Office with Ta An, could you estimate how many prisoners there were in that office? A: From my estimation, there were about 40 prisoners. I did not dare to look clearly. Q: Do you know where the prisoners were taken to be killed? A: In the compound of the Security Office. The compound was big."]; **D117/54** Soeung Lim Written Record of Interview, 29 May 2014, A7, EN 01059881 ["Q: After that regime, did you ever go to that security office? A: Yes, I went there about two weeks after that regime collapsed, and many dead bodies had been left on the ground. [...] According to my estimation, there were about 20 bodies, and I also saw traces of burial pits there."]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2015, A67, EN 01224109 ["I knew Kor, [...] I witnessed it with my own eyes. He [Ao An] went to a meeting one day when prisoners were being killed. I saw them with their hands tied and being walked to a square pit. I saw that. [...] Prisoners were hit with the back of hoes."]; **D3/13** Kung Ting Written Record of Interview, 20 October 2010, A5, EN 00623574 ["After I was released [as a prisoner at Kor Security Centre], I never came back to the area of the detention centre, but I know that prisoners who died were buried by other prisoners in pits around the compound. I heard that many were killed inside the prison"]; **D219/24** Preap Sokhoeurn Written Record of Interview, 8 October 2014, A60, EN 01050577 ["That Security Office [at Kor Commune] functioned until the Vietnamese entered. At that time, they killed all of the prisoners and left them in piles in the office."]; **D1.3.11.32** Nai Seu OCP Statement, 11 November 2006, EN 00222958 ["The executions along the stream east of the road; this was where the Lon Nol soldiers were killed. The execution sites of Sop and Ngov were west of the road."]; **D1.3.11.54** Tes Seuan OCP Statement, 11 November 2006, EN 00208441 [the witness was a military officer in the North Zone 304 troops: "The execution ground was a bit further on [from the Sector 41 Security Office]."]; **D1.3.11.16** Henri Locard, Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208393 ["Just before the arrival of the Vietnamese, all remaining prisoners were executed. One tried to escape by climbing up a palm tree. He was gunned down. The dead had been buried in shallow graves some 200 metres from the prison"]; *contra* **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 June 2014, A39, EN 01067816 ["Q: Can you estimate how many prisoners were killed there? A: I cannot estimate. I just knew that a week before the arrival of the Vietnamese, there were 20 prisoners, and before that I did not see pits of dead bodies or I did not smell any bad odours there."].

D219/731 Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A67, EN 01224109 [the witness worked as a bodyguard to Ao An after Ao An arrived in the Central Zone until late 1977: "I knew Kor, and like Batheay, I witnessed it with my own eyes. He [Ao An] went to a meeting one day when prisoners were being killed. I saw them with their hands tied and being walked to a square pit. I saw that. I was young. I stood behind a tree and watched. My leader asked me what I was doing, and I told him that I was urinating. Prisoners were hit with the back of hoes."].

D1.3.10.20 Mapping Report, *Kampong Cham 2000 & 2002*, EN 00208259, Nai Kim Sann Interview ["Prisoners [at Kor Security Centre] were killed with wood stick[s]."]; **D3/14** Nai Kimsan Written Record of Interview, 21 October 2010, A7, EN 00629468 ["Those who worked around the security centre told me about this. I went to see the execution sites after 1979."].

D219/732 Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2015, A32, EN 01224087 ["Q: Were they detained in the Security Office until the end of the Khmer Rouge regime? A: Not until the end, because shortly afterwards they were taken to be executed right away that night or the following night."]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208394 [interview of Aem Chhon, who watched cattle in the area: "Victims either died in the *khnoh* or were taken at night for execution between 8 and 9 pm."].

- 566 **D3/21** Met Sop Security Centre Site Identification Report, 29 November 2010, EN 00637341 ["From that moment [the zone came under the control of the South West Khmer Rouge] many cadres from the zone and districts were arrested. Some were sent to S21, others to the sector security center. No one survived."]; **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A32, EN 01224087 ["[The cadres were not detained] until the end, because shortly afterwards they were taken to be executed right away that night or the following night."]; **D1.3.11.26** Kun Sotha OCP Statement, 11 November 2006, EN 00208384 ["In 1977, people were taken away by Southwest Zone cadres by the truckload and executed, including those with old society connections and those who were linked to veteran North Zone cadres, but mostly the latter, [...] Those closest to old 203 cadres were taken to the security office at Voat Kor. This was the first wave."].
- 567 **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2015, A33-37, EN 01224087-88 [referring to Old North Zone cadres detained at Kor Security Centre: "Q: Who ordered the killings of those people? A: The orders came from Sector Chairman. Q: What was the name of the Sector Chairman? A: His name was Ta An. Q: As for you personally, were you present when Ta An issued the orders to kill those prisoners? A: I was there personally when Ta An ordered the military to tell security. Q: Was Ta An at the security office when he ordered the killings? A: He was in the Inner Office. He ordered the military to go to security. Q: When Ta An gave orders through the military, where were you? A: I was in the Inner Office with him."], A52-55, EN 01224108 ["I do not remember well [who the commander of Ke was]. The names recorded this morning. Ke's commander received orders from Ta An as well as others who came in and out. I did not know them. At that place he was the chairman. Orders from Ta An came to Ta Ngauv. As I told you, the orders were to do whatever necessary to do two trucks in one night. Q: Do you know if Ta An ever went to Kor? A: Yes, he went. [...] he went to hold a meeting about killing plans. [...] He ordered that whatever necessary had to be done in accordance with plans 1977 plans; they all had to be killed because from 1978 onward there would not be any killing. By 1978 the situation would improve, the killing would cease, and there would be thick gruel for us to eat."]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A21-33, EN 01179823-25 ["[The Southwest cadres] smashed by network. All the leaders in the North Zone were taken away. [...] I saw the arrests of Sau and Hau [Chairpersons of the Sector Logistics Office]. [...] [They were thrown into a Jeep belonging to the Sector Office driven by Southwest cadres. The arrests were ordered by] [t]heir leader, meaning An, who was Sector Committee. [I know this because] [t]hey [Sau and Hau] were from the Sector Office and worked for An. [...] They were sent to the Security Office at Kor, the Sector Security Office."]; *contra* **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 June 2014, A37-38, EN 01067816 ["During several months I worked [at Kor Security Centre], I never saw or knew that Grandfather An went there. [Ao An] was the Sector Secretary in overall charge, so he certainly knew about [Comrade Sop's Office]"].
- 568 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A50-51, EN 01224107 [the witness was assigned to work after Ao An arrived in the Central Zone until late 1977: "Ke was a killer [at the killing site at Kor]. He came from Trayong Pong village, Cheung Prey district. [...] Ke received orders from Ta Ngauv, and both of them were killers."]; **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2015, A32-34, EN 01224087 ["Q: Were they detained in the Security Office until the end of the Khmer Rouge regime? A: Not until the end, because shortly afterwards they were taken to be executed right away that night or the following night. Q: Who ordered the killings of those people? A: The orders came from Sector Chairman. Q: What was the name of the Sector Chairman? A: His name was Ta An."], A50-51, EN 01224107 ["Ke was a killer [at the killing site at Kor]. He came from Trayong Pong village, Cheung Prey district. He did [the killing] by himself and also ordered his minor subordinates. [...] Ke received orders from Ta Ngauv, and both of them were killers."]; **D219/813.1.6** Meach Taury DC-Cam Statement, 15 June 2016, EN 01348692 [the witness worked in the logistics office out of Prey Tortung for the entirety of the regime: "Dany: Did you say earlier that Sokh was the chief of sector security? Taury: Yes, I did. He was the chief of the executioners."]; **D1.3.11.49** Soeng Leum OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222963 ["The people who were executed at the Sector Security Office were killed by Ngov. The people there came from everywhere, including Kor and Andaung Kraloeng village in Thmar Poun subdistrict. They were killed by troops guarding Ngov."].
- 569 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, EN 01224108, A52 ["I do not remember well [who the commander of Ke was]. The names recorded this morning. Ke's commander received orders from Ta An as well as others who came in and out. I did not know them. At that place he was the chairman. Orders from Ta An came to Ta Ngauv. As I told you, the orders were to do whatever necessary to do two trucks in one night."].

- 570 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A46, EN 01224107 [the cadres who were arrested from the East were “sent to Kor and were all executed.”]; **D219 855** Nhem Chen Written Record of Interview, 22 February 2017, A47-48, EN 01374647 [“The trucks were from the zone. ‘The Central Zone Truck’ was written on the plates. [...] Sometimes there were three or four trucks of cadres. Sometimes when there were too many cadres, they used the sector trucks to truck some of them to Kor Pagoda. Ta Aun was the person who decided on taking those cadres to ‘Kor’.”];
- 571 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A67, EN 01224109 [“He went to a meeting one day when prisoners were being killed. I saw them with their hands tied and being walked to a square pit. I saw that. I was young. I stood behind a tree and watched. My leader asked me what I was doing, and I told him that I was urinating. Prisoners were hit with the back of hoes.”]
- 572 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A51-52, EN 01179827 [“Kor Security Office became ‘full’ about three months after the arrival of the Southwest group. ‘Full’ meaning that there was no more space left to bury them. Therefore, the people were sent to Kampong Cham. [Large trucks went to Kampong Cham, but] [l]ater the small vehicle also went.”];
- 573 **D1.3.10.20** Mapping Report. *Kampong Cham 2000 & 2002*, EN 00208259, Nai Kim Sann Interview [“The bodies [of dead prisoners] were buried no[t] far from the security office compound, such as Tuol Krasaing, Tnaot Chou, O Ta Kung and Tuol Daem Ampil.” O Ta Kung stretched from Ta Meas village to Stoeng Toek Chhar (1000 m) and contained about 1000 bodies and was used since 1975. Tuol Krassain, located in Takeo village, Kor commune contained about 1000 bodies. One pit contained about 3 to 5 bodies. Thnaot Chou, located in Takeo village, Kor commune. There were 70-80 burial pits containing approximately 240 to 300 bodies. Tuol Daem Ampil, located in Takeo village, Kor commune. There were 20 burial pits each of which contained 3-4 bodies and about 80 in total.]; **D6.1.524** DC-Cam Burial Report, 18 February 2008, EN 00379097-98 [the DC-Cam mapping project lists the number of victims at sites associated with Kor Security Centre to include “about 1,000” at O Ta Kung, “about 1,000” at Toul Krasaing, and “240-300” in pits at Tnaot Chour.]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A60, EN 01374648 [“Q: Could you estimate how many people were killed at ‘Kor’? A: Quite lot of people were killed. It was a no-walls prison which could accommodate over 200 prisoners at a time. Each time after the last person in the prison was killed a new wave of prisoners would be brought in and killed.”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A46, EN 01224107 [“When they [arrestees from the East] arrived [at the sector office in Prey Touteng], they got off the trucks as normal because they came for a meeting. But I did not see any meeting. Suddenly after one night there, they were sent to Kor and were all executed.”]; **D3/14** Nai Kimsan Written Record of Interview, 21 October 2010, A7, EN 00629468 [“I never witnessed killings or living conditions of the prisoners. Those who worked around the security centre told me about it. I went to see the execution sites after 1979. There were remains left there. Later, all the bones were collected and placed in Tuol Krasang to be cremated.”]; **D95** Soeng Lim Written Record of Interview, 16 September 2011, EN 00746991 [“I did not witness any killings myself; however, I saw piles of bones there after the fall of the regime. [...] I made such assumption [that mass murders were committed in these three places, including Met Sop (Kor) SC] because of the piles of bones I saw after the fall of the regime.”]; **D117/54** Soeung Lim Written Record of Interview, 29 May 2014, A7, EN 01059881 [“Yes, I went [to Met Sop Security office] about two weeks after that regime collapsed, and many dead bodies had been left on the ground. As far as I know, the persons in charge of that security office killed the prisoners at that security office before they left when the Vietnamese arrived. According to my estimation there were about 20 bodies, and I also saw traces of burial pits there. Later teachers and students excavated the graves to take the bones and skulls to be cremated and organised religious rituals for those victims.”]; **D117/56** Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 June 2014, A27, EN 01067813 [“At that time, when I went to check the security office, the guard reported to me that they sent prisoners who had disappeared from the security office back to their cooperatives. I understood that they surely took those prisoners to be killed, but they told me that they sent those prisoners back to their cooperatives.”]; **D1.3.11.7** Cheng Tol and Kun Sokha OCP Statement, 2 August 2008, EN 00210439 [“Kun Sokha [husband of Tol] also went to a bigger burial site [than that at Wat Ta Meak], Trapeang Lvea, located in Ta Tit village, 1km north of National Road 7 near Dondai. There he saw fresh corpses, clothes and more than a hundred individual pits. He also visited the Ampil Teab security site soon after the end of the Khmer Rouge regime. He also saw fresh corpses there (4 or 5 bodies). There was a bad smell. He could not see the other bodies that had been buried in the rice fields.”]; **D1.3.11.42** Rath Pov OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210537 [the witness’s brother was a prisoner at

Kor Security Centre: “I saw him only once [after the first time she saw him being walked by a security guard outside the prison]. [...] I never saw him again. Many people told me that my brother was killed at Kor security office.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208393, Nai Set Interview [the witness was a medic in the Khmer Rouge: “In 1979, when the Vietnamese arrived, there were many corpses in the rice fields as they had been stabbed by the KR before they ran away and not yet buried. This occurred even after 7th January, as the KR were in the area for a little longer, and the KR executed all prisoners before they ran away. Thousands have been buried in the area. Today we still find skulls and bones. They are gathered and incinerated.”].

574

D219/870 Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A67, EN 01373689 [“Q: Can you describe the difference in the killing of people before and after the arrival of the Southwest Zone cadres? A: Before the arrival of the Southwest Zone cadres people were not taken to be killed.”]; **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 4 May 2015, A29, EN 01111820 [the Civil Party Applicant was evacuated to Chrey Vien Commune and lived under the Southwest cadres in the Central Zone: “Q: Have you ever known any prisoners who survived Comrade Sop’s Security Office? A: No, I haven’t.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A177, EN 01331737 [the witness worked in the defence unit for the sector office and visited Kor Security Centre regularly: “In Krouch Kor, I only saw prisoners lying dead and taken for burying.”]; **D95** Soeng Lim Written Record of Interview, 16 September 2011, EN 00746993 [“I saw dead bodies being carried to be buried. I am of the opinion that by the end of the regime, those detainees were all taken to be killed at Comrade Sop’s security centre. I saw dead bodies scattering in paddy fields.”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2015, A53-55, EN 01224108 [“Q: Do you know if Ta An ever went to Kor? A: Yes, he went. Q: Did you go with him at the time? A: Yes, he went to hold a meeting about killing plans. Q: Do you remember what the orders were? A: He ordered that whatever necessary had to be done in accordance with plans 1977 plans; they all had to be killed.”]; **D219/813.1.4** Ry [Ri] Nha DC-Cam Statement, 24 May 2016, EN 01366623 [“When the Southwest Zone cadres came [from around April or May 1977], they only worked at a low level. [...] When they arrested all the old cadres, they strongly held all the power. They began killing anyone who was regarded as suspicious. They killed them one after another.”]; **D1.3.11.38** Pao Li OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222960 [“1977-78 was when the Southwest Zoners came. Things were much worse when the Southwest Zoners come in terms of starvation and execution.”].

575

D3/21 Met Sop Security Centre Site Identification Report, 29 November 2010, EN 00637341 [“The executions took place close to the camp [Kor Security Centre] and the dead bodies were buried in the areas.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A177-78, EN 01331737 [“Q: In the interview with the Documentation Center of Cambodia you explained that prisoners were taken to be killed and buried in the rice fields. Did you see these killing events with your own eyes or did you just hear about this from others? A: Like, I saw only saw two or three persons with my own eyes inside the sector office. In Krouch Kor, I only saw prisoners lying dead and taken for burying. Q: Do you mean that the prisoners died in the jail, and their remains were buried in the rice fields? A: Yes, they were taken to be buried in the rice fields.”]; **D3/15** Duong Sim Written Record of Interview, 21 October 2010, A7, EN 00622274 [“One day, I witnessed from [a] distance people exhuming decomposed dead bodies from pits to bury new dead bodies. The smell was so terrible that they had to place tobacco in their mouth. [...] I suppose they were prisoners from the centre.”], A9-10, EN 00622274-75 [“[After the fall of the regime] I went there [to Met Sop Security Centre. [...] [There] were also dead bodies, meaning that they killed the prisoners before abandoning the place and escaping. I went there two or three days after they abandoned the place. [...] I saw those pits [where the corpses were buried] around the security centre. All those places have now disappeared. Nothing has remained. Now those places are paddies. There is only hillock by the stream, remaining.”]; **D117/67** Kao Khorn Written Record of Interview, 3 September 2014, A12, EN 01044626 [after the fall of the Khmer Rouge: “I went to see corpses of prisoners who were killed at the rice field. I did not go close to the corpses; I just saw the corpses lying with their faces to the ground with their arms tied. At that time I saw about ten to fifteen corpses that had been killed at the rice field about 20 meters from the prison.”]; **D117/54** Soeung Lini Written Record of Interview, 29 May 2014, A5, EN 01059880 [the witness worked in the rice fields near Kor Security Centre from 1975 to 1979: “I saw some events at Comrade Sop Office [...]. In the evenings, I often saw them carry bodies to be buried at Tuol Trapeang Krasaing near Comrade Sop Office. Sometimes I saw them have the prisoners climb palm trees to collect palm juice to make sugar, but at the end of that regime I saw soldiers who worked at Comrade Sop Office shoot the palm climbers to death

and carry their bodies to be thrown in the middle of a field at Tuol Trapeang Krasaing.”]; *contra* D117/56 Chom Vong alias Youk Ngov Written Record of Interview, 19 June 2014, A39, EN 01067816 [“Q: Can you estimate how many prisoners were killed there? A: I cannot estimate. I just knew that a week before the arrival of the Vietnamese, there were 20 prisoners, and before that I did not see pits of dead bodies or I did not smell any bad odours there.”].

576 D219/321 Khuth Khy Written Record of Interview, 13 May 2015, A9, EN 01112025 [the witness was assigned to work as a mechanic in the sector garage in Chrey Vien village, Prey Chhor District, about three months after the Southwest cadres arrived: “When they came to arrest people, the car had a problem and they brought it to me for a check. I heard that there were big trucks which were used to carry people from the security office. This security office was the security office which was under Ta Sup’s control. [...] However, I heard that they took people to be killed in other places.”]; D3/14 Nai Kimsan Written Record of Interview, 21 October 2010, A7, EN 00629468 [“Q: In the report of the Documentation Centre of Cambodia that we read to you, you said that [...] the bodies were buried in different locations close to the security centre such as at Au Ta Kung, Toul Thnaot Chou and Tuol Ampil. A: I heard that from other people. [...] Those who worked around the security centre told me about this. I went to see the execution sites after 1979.”]; D117/54 Soeung Lim Written Record of Interview, 29 May 2014, A5, EN 01059880 [the witness worked and travelled in Te Meas village and rice fields around Kor Security Centre for the entirety of the DK regime: “In the evenings, I often saw them carry bodies to be buried at Tuol Trapeang Krasaing near Comrade Sup Office.”]; D1.3.10.20 Mapping Report, *Kampong Cham 2000 & 2002*, EN 00208259-60, Nai Kim Sann Interview [“The bodies were buried no[t] far from the security office compound, such as Tuol Krasaing, Thnaot Chou, O Ta Kung and Tuol Daem Ampil.”]; D1.3.11.32 Nai Seu OCP Statement, 11 November 2006, EN 00222958 [“The Security of Sector 41 was west of the road, of Phsar Kor and Ta Keo. Then there were also lots of little execution sites east of the road, along the stream from Toek Chha.”].

577 D117/54 Soeung Lim, 29 May 2014, A7, EN 01059881 [“Q: After that regime, did you ever go to that security office? A: Yes, I went there about two weeks after that regime collapsed, and many dead bodies had been left on the ground. As far as I know, the persons in charge of that security office killed the prisoners at that security office before they left when the Vietnamese arrived. According to my estimation, there were about 20 bodies, and I also saw traces of burial pits there. Later teachers and students excavated the graves to take the bones and skulls to be cremated and organised religious rituals for those victims.”]; D1.3.11.25 Anonymous Krauch village pagoda committee member OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222957 [“This was the Sector 41 Security, where everybody was sent and killed. After the Vietnamese came, I went immediately to this location and saw that everybody who had been a prisoner there was killed, 50 or so. I don’t know who any of them were. Many others from all the villages around here went there to get building materials and see who was dead.”]; D1.3.11.49 Soeng Leum OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222963 [“Then, at the end, all those were executed, all of the prisoners [at the Sector Security Office]. This was when the Vietnamese arrived.”]; D1.3.11.16 Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208393, Nai Set Interview [“Just before the arrival of the Vietnamese, all remaining prisoners were executed.”].

578 D117/67 Kao Khorn Written Record of Interview, 3 September 2014, A12, EN 01044626 [the witness lived near the road to the prison and visited Kor Security Centre after the fall of the Khmer Rouge: “I went to see corpses of prisoners who were killed at the rice field. I did not go close to the corpses; I just saw the corpses lying with their faces to the ground with their arms tied. At that time I saw about ten to fifteen corpses that had been killed at the rice field about 20 meters from the prison. However, I did not [know] how those prisoners were killed.”].

579 D1.3.11.38 Pao Li OCP Interview, 17 November 2006, EN 00222961 [“On the day when the Vietnamese came there were bodies all over the paddy fields. This also happened just before the Vietnamese came. I went to see what was there because I went to get paddy and saw the bodies of people freshly killed. I saw three or four bodies on the day I went. Other villagers also went.”]; D95 Soeng Lim Written Record of Interview, 16 September 2011, EN 00746993 [“I saw dead bodies being carried to be buried. I am of the opinion that by the end of the regime, those detainees were all taken to be killed at Comrade Sop’s security centre. I saw dead bodies scattering in paddy fields. Teachers and Buddhist lay functionaries went around collecting those bones for cremation in traditional rituals after the fall of the regime.”].

580 D219/582 Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A21, EN 01179823 [“they smashed by network. All the leaders in the North Zone were taken away.”]

- 581 See para. 152.
- 582 **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A93-94, EN 01098559 [referring to Phnom Pros Phnom Srei: “When I was being transported to Kampong Cham, I saw these mountains”]; **D1.3.10.5** Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 26 February 1996, EN 00208309 [“we came to Wat Phnom Proh, a beautiful and isolated Wat visible from the highway on a hill next to its companion Wat Phnom Srey.”]; **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644191 and EN 00644193 [photograph captioned “Entrance to Phnom Pro along the road nr7” showing the Wat is visible in the distance from National Road 7]; **D219/812.1** *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399391 [“When we travel from Phnom Penh City to Kampong Cham Province along National Road 7, reach Kilometre 116, and look one kilometre north-eastwards to the left side of the national road, we can see two mountains standing side by side. The eastern mountain is higher than the western one. The higher mountain is Phnom Srey Mountain and the lower one is Phnom Pros Mountain.”].
- 583 Throughout this Submission, the term “Phnom Pros” (without further specifying it is the hill) will refer to the entire area used by the Khmer Rouge for execution purposes. This area encompassed the hill known as Phnom Pros, the pagoda on top of the hill (Wat Phnom Pros), the adjacent hill known as Phnom Srei, and the valley between the two hills, which includes Sralao village at the foot of Phnom Srei.
- 584 **D303** Written Record of Further Appearance, EN 01213487-89.
- 585 See **VIII. National Crimes and Crimes Not Charged – Crimes under the 1956 Cambodian Penal Code; XI. Charges.**
- 586 **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644190-91 [“[Phnom Pros is] [l]ocated on the right side of the Road 7, seven kilometres after Kampong Cham, direction Phnom Penh, in the village of Kralah, Kampong Siem di[s]trict.”]; **D219/812.1** *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399384 [“Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda is located in Krala Commune, Kampong Siem District, Kampong Cham Province”]; **D342/1.1.28** Cambodia Index Map Tiles, EN 01045039 [Tile 6033 depicts a map view of Voat Phnum Pros]; **D6.1.697** Suon Kanil Written Record of Interview, 18 August 2009, EN 00384427-28 [“The Central Zone consisted of 3 Sectors, included Sector 41, Sector 42, and Sector 43. Sector 41 [was] composed of Kampong Siem district, Prey Chhor, and Kang Meas districts which [were] situated along the bank of the [Mekong] River.”]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211156-59 [“[The Commune Chief of Krala Commune] tells us that Phnom Pros is in Krala commune”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208385 [“Wat Phnom Pros in Kompong Siem district, just West of the city, on your right as you go to Phnom Penh.”]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210525 [“The site [Phnom Pros] is in Kampong Siem District in Sector 41.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309877 [“Q: At that time [1975-76], in what territory was Phnum Pros-Phnum Srey located? A: It was in Kampong Siem District.”]. See *contra* evidence from Ao An stating Phnom Pros was in Sector 42, which is inconsistent with other available evidence: **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025325 [“Q: Were Phnom Pros and Phnom Srei also in Sector 41? A: They were in Chamkar Leu district in Sector 42. [...] They were under Oeun who was Ke Pauk’s younger brother [in-law].”].
- 587 **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644190-91 [“[Phnom Pros is] [l]ocated on the right side of the Road 7”]; **D219/584** Wat Ta Meak Site Identification Report, 14 September 2015, EN 01167237 [“east from the Prey Totueng Intersection National Road #7 runs toward the Phnom Pros, Phnom Srei sites and Kampong Cham Provincial Town”]; **D342/1.1.28** Cambodia Index Map Tiles, EN 01045037 and EN 01045039 [Tiles 6032 and 6033 depict a map view of National Road 7 that connects Prey Chhor and Kampong Cham provincial town]; **D219/812.1** *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399384 [“Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda is located [...] along and to the north of National Road 7.”]. See also the evidence cited in fn. 33 regarding the location of Ao An’s office in Kampong Cham town.
- 588 **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644191 [“[Phnom Pros is] [l]ocated on the right side of the Road 7, seven kilometres after Kampong Cham, direction Phnom Penh”]; **D342/1.1.28** Cambodia Index Map Tiles, EN 01045039 [Tile 6033 depicts a map view of Voat Phnum Pros]; **D1.3.10.5** Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 26 February 1996, EN 00208309 [“Four kilometers further out on Highway 7 we came to Wat Phnom Proh.”].

- 589 **D342/1.1.28** Cambodia Index Map Tiles, EN 01045039 [Tile 6033 depicts a map view of Voat Phnum Pros and its proximity to the airport]; **D219/772** Sat Sim Written Record of Interview, 31 May 2016, A61, EN 01309839 [referring to the distance between Wat Phnum Pros Phnum Srei and the airport at Veal Vong: “Maybe one kilometre, but that is just my estimation.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431459 [“In 1973, the Khmer Rouge overran [Banyan] village as they battled Lon Nol soldiers for control of the nearby Kompong Cham airport. They ordered the villagers to evacuate Banyan. [...] the Kompong Cham airstrip [...] was located a kilometer up the road.”]. See also **D117/20** Lim Seng Written Record of Interview, 5 March 2013, A17, EN 00900990 [“I used to travel with Ke Pauk through [Phnom Pros] to the airfield to board the plane when Ke Pauk was going to attend the meeting in Phnom Penh.”].
- 590 See the evidence cited in fn. 630 below.
- 591 **D3/19** Vorng Sokun Written Record of Interview, 2 December 2010, A4, EN 00630444 [“In mid 1977, in June I think, my friend and I went around Phnom Pros to cut small trees. I was driving the ox-cart. While we were cutting the trees, we let the oxen move freely. One of them walked into a place with a cross-sign exposed. [...] [Choeun] told me to come to collect the remaining trees and [stop] coming otherwise I would be killed if seen by others because it was the prohibited area.”]; **D219/772** Sat Sim Written Record of Interview, 31 May 2016, A76-81, EN 01309841-42 [from 1975 the witness was stationed near Phnom Pros at Veal Vong airport and was sent away in the rainy season of 1977: “When more and more people were killed, they closed the entrance [to Phnom Pros], not allowing people to walk around and having them take a different route. [...] Ordinary people were not allowed to walk past there”]; **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A24, EN 01152374 [“I did not see [Phnum Pros Phnum Srey Mountain] first-hand because they did not allow us to reach National Road 7. They ordered the people there to move at least five kilometres away from the national road.”]. See also **D219/119.1.2** Phlong Han Written Record of Interview, 23 March 2012, EN 00797011 [the Civil Party Applicant’s younger brother, Nat Sroeun, was at the military base in Phnom Pros Phnum Srey: “we were not allowed to come anywhere near the military base”]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A26, EN 00977335 [“Sometimes I fetched the water from [the Phnum Pros Security Office]. I only knew that that place was patrolled by soldiers, but I do not know what was inside.”].
- 592 See para. 175.
- 593 **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644193 [photograph captioned “Entrance to Phnom Pro along the road nr7”].
- 594 **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A1-2, EN 00787224 [“In mid 1975 I was sent to be stationed in Fort Hang also known as Banteay Seh (Fort Horse) which was located at the foot of Phnom Pros hill. [...] Three companies were stationed in a fort called Fort Hang or Banteay Seh at the foot of Phnom Pros hill. [...] In 1977, when the purge started, they withdrew the company unit from the hilltop down to the fort down below. [...] My battalion was Battalion 408 [...] This was one of the six battalions in the brigade [...] [that] belonged to the Central Zone.”]; **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A3, EN 01040460 [“At that time, Phnom Pros was used as a place for killing people. My company was replaced [...] and my forces were sent down to the military barracks called Banteay Seh nearby the National Road.”], A6, EN 01040460 [“We were tasked to defend the first battle line at the entrance to Phnom Pros where we could overlook vehicles transporting prisoners up to the mountain. There was another military team from Siem Reap who checked those vehicles before transporting the prisoners up to the mountain.”]. See also **D3/19** Vorng Sokun Written Record of Interview, 2 December 2010, A4 and A7, EN 00630444-45 [“In mid-1977, in June I think, my friend and I went around Phnom Pros to cut small trees. [...] Many soldiers were staying there, dressed with uniform, having guns. They were standing by in barracks located all around the camp.”].
- 595 **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644191 [“A long and climbing road lead[s] you up to the hill to the main entrance of the [Wat] Phnom Pro.”], EN 00644193 [photograph depicting the entrance to Phnom Pros and the long straight road leading to the pagoda]; **D219/812.1** *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399384 [“It has a pagoda entrance gate and a 460-metres-long paved road that reaches to the top of Phnom Pros Mountain.”].
- 596 **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644193-95 [photographs depicting the entrance to Phnom Pros along National Road 7, the main gate to Phnom Pros, and the main temple building];

- D1.3.10.5** Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 26 February 1996, EN 00208309 [“we came to Wat Phnom Proh, a beautiful and isolated Wat visible from the highway on a hill.”].
- 597 **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644191 [noting that the “compound with the Pagoda, stupa, library, graves etc count many hectares of land”], EN 00644194-95 and 00644197 [photographs of the pagoda and memorial stupa]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211157 [“We go to the memorial, which is located very close to the library.”]; **D219/812.1** *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399386-87 [describing the various additions made after 1979 to the property, including fences and dragon handrails, a big Buddha statue and a set of Buddha statues depicting Buddha traveling from heaven to save his mother, a library, a gathering hall, the memorial hall, an alms house, and a 21-metre long reclining Buddha].
- 598 **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644191 [“On the other side of the valley, Phnom Srey mountain is on the territory of Ampil village”], EN 00644201 [photograph of Phnom Srey mountain]; **D342/1.1.28** Cambodia Index Map Tiles, EN 01045039 [Tile 6033 depicts a map view of Voat Phnum Srei in relation to Voat Phnom Pros]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211156 [“[The commune chief of Krala commune] tells us that Phnom Pros is in Krala commune and that Phnom Srei is in Ampil commune. The mountains are closer to Ampil commune”]; **D219/812.1** *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399391-92 [stating that “we can see two mountains standing side by side. The eastern mountain is higher than the western one. The higher mountain is Phnom Srey Mountain and the lower one is Phnom Pros Mountain.” and telling the legend as to why Phnom Srey is taller than Phnom Pros].
- 599 **D219/812.1** *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399386 [“Sra Lao Village, at the foot of Phnom Srey Mountain.”], **D219/377** Mom Mot Written Record of Interview, 24 May 2015, A1 and A8, EN 01132624-25 [witness is chief of Sralao Village: “In 1973, the Khmer Rouge took control of Ampil Commune, and evacuated all the people from this commune, including those in Sralao Village, which is my birth village. [...] Q: Your village was near Phnom Pros and Phnom Srei. Had you known that Phnom Pros Mountain was used as a military base before 1973? A: Yes, I had.”]. Note that Alexander Hinton seems to have given Sralao Village the pseudonym Banyan Village, which he discusses several times in connection with Phnom Pros-Phnom Srei. See, e.g., **D219/792.1.6** Alexander Hinton, T. 14 March 2016, 13.52.56-13.54.02, EN 01217311 [“In the village, Banyan, which is located right up against Wat Phnom Pros-Phnom Srei, it’s near the Kampong Cham Airport; the villagers weren’t allowed to live there because they were establishing the security centre.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431458-59 [“Much of my research was carried out in Banyan, which is located at the intersection of two small dirt roads roughly seven kilometers from Kompong Cham city. [...] the village [is located] next to Phnom Bros, an enormous DK killing center where [...] people were executed and then buried in dozens of mass graves and even a couple of village wells. The villagers, however, were not allowed to reside in Banyan while Phnom Bros was being used as an extermination center. In 1973, the Khmer Rouge overran the village as they battled Lon Nol soldiers for control of the nearby Kompong Cham airport. They ordered the villagers to evacuate Banyan.”].
- 600 See, e.g., **D3/20** Srei Kanoeun Written Record of Interview, 3 December 2010, A3, EN 00631100 [“At that time [1979], if we stood on the top of Phnom Pros or Phnom Srei and looked down, we would see many white skeletons.”]; **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644191 [“They were executed in the valley that stretched between Phnom Pro and Phnom Srey mountains.”], EN 00644196 [photograph of part of the valley between Phnom Pros and Phnom Srey]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431485 [“Chuon hid the sisters in the attic of Phnom Bros temple for three days. Khel said if they had dared to look out the small attic window, they would have seen Phal executing people in the killing fields below.”].
- 601 **D107/5** Om Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A2, EN 00787224 [“On 17 April 1975, they sent my battalion [Battalion 408] to be stationed in the Phnom Pros area. [...] This battalion was one of the six battalions in the brigade [that] belonged to the Central Zone.”]; **D117/66** Om Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A1-2 and A8, EN 00104059 and EN 00104061 [“In early 1977, I was a zone soldier, and my company was stationed at Phnom Pros. [...] Ke Pork was a zone secretary and he also took charge of the zone military. [...] Q: Was Ke Pauk in charge of the Zone Security Office and the killing site at Phnom Pros? A: Yes, he was.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A78, EN 01063622 [“I knew [Phnum Pros], but I never went there because it was under control of the Zone,

and there were soldiers in charge of that place.”]; **D219/377** Morn Mot Written Record of Interview, 24 May 2015, A8, EN 01132625 [“Perhaps in 1973, the place was controlled by the Khmer Rouge troops. I think that it was under direct control of the zone.”]. *Contra* **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787219 [“I didn’t know much about Phnom Bros because that place was the Sector Security office.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A94, EN 01059296 [“There was a Sector-level military base between Phnum Pros Phnum Srei mountains and Kampong Cham provincial town. A military base had been located there even before the Khmer Rouge era, and during the Khmer Rouge era, they also used the place as a military base. I knew it was Sector Military because ‘Sector 41 Military’ was written on the entrance gate.”].

D1.3.15.2 Timothy Carney, “The Organisation of Power”, in *Cambodia 1975-1978 Rendez Vous with Death*, 1989, EN 00105143 [“In the region and sector committees, the deputy secretary was the military chairman as well. He could order the troops out. Both the secretary and the deputy had authority over civil and military affairs.”]; **D1.3.15.1** Craig Etcheson Written Record of Analysis, 18 July 2007, EN 00142827 [“Zones were governed by three-person Party Committee composed of Secretary, a Deputy Secretary responsible for security, and a Member responsible for economics.”]; **D1.3.32.1** DC-Cam DK Prison List, 23 August 2006, EN 00194822-25.

D117/66 Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A1-2 and A8, EN 001040459 and EN 001040461 [“In early 1977, I was a zone soldier, and my company was stationed at Phnom Pros. [...] Ke Pok was a zone secretary and he also took charge of the zone military. [...] Q: Was Ke Pauk in charge of the Zone Security Office and the killing site at Phnom Pros? A: Yes, he was.”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A7, EN 00787225 [“Ke Pauk came in his car to see [Phnom Pros] once. At that time he appointed Choeun to be the battalion commander on that site.”]; **D219/178** Kuch Ra Written Record of Interview, 5 February 2015, A13, EN 01077014 [in 1977, the witness worked in Regiment 71, Division 117 under the direct command of Ke Pauk in Kampong Cham Province: “Phnum Pros Mountain is located close to Kampong Cham Province and was a place where soldiers were stationed. Before, 1977, we guarded it as well.”]; **D3/19** Vorng Sokun Written Record of Interview, 2 December 2010, A13, EN 00630446 [“as far as I know Ta Pauk was the secretary of the zone, so, I can suppose that he could be responsible for the arrests and execution of those people. Everytime people were sent to Phnom Pros for execution, I always saw a stocky man coming along. I did not know his name, but later Choeun told me that he was called Ta Pauk.”].

D219/762 Saray Hean Written Record of Interview, 19 May 2016, A18 and A20-25, EN 01309793-94 [Ke Pauk announced at a conference that when he was absent as Central Zone Secretary, Ao An would act as his replacement]; **D6.1.379** Ke Pich Vannak Written Record of Interview, 4 June 2009, EN 00346157-58 [the witness was Ke Pauk’s son: “In the [Central] Zone, Ta An took over my father[’s] role because my father was busy with his work on the battlefields along with the border.”]; **D219/178** Kuch Ra Written Record of Interview, 5 February 2015, A18-19, EN 01077014-15 [“Ta An’s position was Central Zone Deputy Secretary, and they officially announced that at a Zone Congress. Q: Did you attend that Congress? A: No, I did not. I just received this information from my commander.”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A27, EN 00787227-28 [“When Ke Pauk was absent, his deputy, Ta An, who was also the Sector secretary, was in charge.”]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A31, EN 01059867 [“[Ao An] worked in Ta Pok’s behalf when Ta Pok was absent.”]; A69 and A75, EN 01059873 and EN 01059875 [“Q: As far as you know, can you give any factual examples or cases of times when you noticed for example, that Ke Pok was absent and Ta An acted in his behalf? Did that happen frequently? How many times while you were his driver did that happen? A: That was not regular. Sometimes he went there while Ta Pok was there as well, and sometimes he went there when Ta Pok was absent. When Ta Pok was absent, he arranged the work at worksites and ministries in Kampong Cham. [...] Ta An was Zone Deputy. He travelled either when Ta Pok ordered him or when Ta Pok was absent.”]; **D117/20** Lim Seng Written Record of Interview, 5 March 2013, A9 and A12, EN 00900989 [“As far as I remember. The longest time [Ke Pauk] was ever absent from the Zone was 3 days only. When he traveled to attend the meeting in Phnom Penh, he sometimes traveled by car and sometimes by airplane. [...] Q: During the time Ke Pauk was absent from the Zone, was it possible that Ta An, who was a senior cadre, would travel to the different Sectors like Sectors 42 and 43 to make any decision on the Sectors’ matters? A: Because Ta An was the most senior cadre, I thought, it was possible that he was in charge of that. But I did not recall any specific event which took place during that time.”]. *Contra* **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27

August 2014, A10 and A13, EN 01040461 ["Q: Do you remember anyone on the Zone Committee? A: I remember only Moeun and Hen who worked on behalf of Ke Pork when Ke Pork carried out his duties [somewhere else] or was absent from the zone. [...] Q: Did you ever hear that Ta An was Ke Pork's zone under-secretary? A: No, I never. However, I knew that Ta Moeun or Hen replaced Ke Pork when he was absent."]; **D117/18** Pich Cheum Written Record of Interview, 28 February 2013, A4-5, EN 00903204 ["Q: Do you recall if Ke Pauk was frequently absent from the Zone? A: No, he was not frequently absent. He was absent only for a short period of time. Q: When Ke Pauk was absent, did you send reports to Ta An, the Deputy Zone Secretary? A: No, I always sent my report directly [to] Ke Pauk. In case of urgency, someone would send reports to him immediately regardless of where he was."]; **D117/39** To Sem Written Record of Interview, 27 April 2014, A16, EN 01033105 [Sim's wife who lived separately from her husband: "As far as I knew, Ke Pork never went to work outside the jurisdiction of the zone."].

D219/855 Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A63-64, EN 01374648-49 [Ao An's close protection bodyguard in the Central Zone until November 1977: "At the time, there were two trucks. The civil truck transported the people to the gathering place. Then the Zone military-coloured truck transported them from the gathering place to Phnom Pros. Q: Was [the gathering place] at Prey Totueng? A: Yes, it was. They arrested people from the East Zone to be gathered at a place at Prey Totueng. Then they transported them further."]; A138-160, EN 01374654-56 [After a letter of request was issued from the Zone, Ao An ordered Hum, who was in charge of the Sector motor vehicles and garage, to use Sector 41 trucks and drivers to transport the East Zone people to attend so-called study sessions. No one was allowed to use the sector trucks without Ao An's authorisation. The Sector 41 civil trucks transported the East Zone people to Prey Toteung. Trucks from the zone then transported them to Phnom Pros.].

D219/226 Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6, EN 01088622 ["I first saw [Ao An] when he arrived in March 1977. He called upon approximately 300 cadres from the sector level to attend a meeting at a pagoda that was situated in Chrey Vien Commune. Then he made an announcement that he was the new Secretary of Sector 41. [...] During the meeting, he stated, 'Those who fought against Lon Nol now ride Lon Nol's horse.' [...] He added, 'From now on, there will be more casualties than those killed by the B-52 bombardment'. Two weeks after the meeting took place they drove two trucks and parked them at the corner of Phsar Prey Tortoeng Market. They were waiting for those who had been arrested in various villages and communes to be taken there by ox cart. [...] there were two armed guards standing on those trucks. They were JMC American trailer trucks that could carry up to about 50 people. I learned that those people were taken to be killed at Phnom Pros Phnom Srei Mountains. [...] After being quiet for a while, the trucks came back again and took more people away. I witnessed these incidents in person [...] until October 1977 when I stopped working there."]; **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A10, EN 01156188 ["At that time, people arrested in villages and communes were taken and put in two vehicles at the corner of Prey Totueng Market. So, ordinary people [...] were taken to be killed at Wat Phnum Pros Phnum Srei Pagoda immediately. [...] I personally saw people being transported in vehicles. That happened after Ta An came to administer this sector."]; A23, EN 01156192 ["The division of prisoners and the decisions on where the prisoners were to be sent were made before the people reached the Prey Totueng Junction. The vehicles that transported those prisoners were American GMCs, and those vehicles were covered completely. At Prey Totueng Junction, people were divided and transported to the places already decided."]; *see also* fn. 605 above.

See fns 633 and 634 below.

D219/460 Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A11, EN 01151219 ["There were two drivers named Se and Det. They worked in the transportation unit of the sector and were assigned to transport people from Wat Ta Meah Pagoda to Phnum Pros Phnum Srei Mountain."]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A146 and A153, EN 01111982 ["Originally, Wat Tameak Pagoda was for the meeting place for the sector. In late 1975, people were transported to be detained there. Then the prisoners were taken out of the pagoda to be killed. I knew this account from a friend who transported people from there to the execution site. On one occasion he stopped the vehicle and chatted with me. He told me that the prisoners were being taken to be killed at Phnom Pros-Phnom Srei near Kampong Cham Province. [...] Comrade Se told me that the prisoners were taken to be killed at Phnom Pros-Phnom Srei."]; *See also* **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 September 2015, A76, EN 01167897 ["Q: Why was the Sector Commerce Office involved in transporting the people to be killed at Phnum Pros Phnum Srei Pagoda? A: I am not sure, but there might have been a request from the Zone for the Sector Commerce Office to send

vehicles to transport the people because there were not enough vehicles.”]. *Contra* D219/226 Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A8, EN 01088623 [“Q: You witnessed [people being transported to Phnom Pros] and assumed that people at the zone level carried out such activities. Do you know whether any forces from the sector were involved or were aware of the incident? A: The transportation of the sector was not involved [...]. However, cadres at the sector level were fully aware of the incident, because each of them witnessed it.”].

609 D219/855 Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A38-40, EN 01374646 [the witness was a close protection bodyguard for Ao An: “The zone cadres would be taken to Phnom Pros Mountain. [...] Q: At that meeting, did they decide to take the senior-ranked cadres to Phnom Pros Mountain [...]? A: I heard those words. The meetings to set that plan that I attended with him were held at the high level. Then they would be held with the lower levels. The following meetings were confidential. Q: I want to ask you about the method of sending the arrestees to Phnom Pros Mountain. [...] Who talked about that? A: Only Uncle An did.”].

610 D219/855 Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A45-46 and A55, EN 01374647 and EN 01374648 [“Phnom Pros Mountain was for high-ranked cadres and, when it was full, some cadres were sent to ‘Kor’ [...]. Q: [...] Who decided that these cadres were to be sent to Phnom Pros Mountain or ‘Kor’? A: Uncle Aun, who was Ta An’s deputy, did. [...] Uncle Aun said, ‘If the truck is full, send them to ‘Kor’.”], A56 and A71, EN 01374648-49 [“Q: Just now you said Ta Aun was the person who decided to where the trucks would be driven. Did Ta An know what was happening? A: Yes, he did. Ta An was the person who ordered Uncle Aun to do that. [...] Ta Aun could not make any decision on his own unless there was a clearance from Ta An.”].

611 D107/4 Vorng Sokun Written Record of Interview, 17 February 2012, A26, EN 00787239 [“I did not know the name of the person in this photo, but I saw him coming to Phnom Pros twice at least. You told me that this person is named Ta An, the secretary of Sector 41.”]. *Contra* D107/5 Orn Kim Eng Written Record of Interview, A26, EN 00787227 [“Q: Did you ever hear about a person named Ta An? A: Yes, I heard that he was the secretary of Sector 41, but I never saw him at Phnom Pros. You showed me the photo of Ta An, but I never knew him at all.”], D219/731 Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A63, EN 01224109 [Ao An’s close protection bodyguard claimed: “No, I never went [to Phnom Pros], because Ta An was only in charge of Kang Meas, Cheung Prey, Batheay, and Chamkar Leu.”].

612 See fns 618 and 623.

613 D6.1.379 Ke Pich Vannak Written Record of Interview, 4 June 2009, EN 00346157 [“One day while I was driving a motorcycle around, I saw about 10 military trucks fully loaded with people going toward Phnom Pros Phnom Srey. At that time I drove my motorbike to follow them behind. When they arrived there, they ordered people out of the trucks, aimed the guns at them and ordered them to undress. I stopped my motorbike at a distance from their trucks. At that time three soldiers saw and walked toward me. When seeing that, I started my motorbike and drove back home and told my father about that story.”].

614 D6.1.379 Ke Pich Vannak Written Record of Interview, 4 June 2009, EN 00346157 [Ke Pich Vannak also told investigators: “I remembered that [it was] not until later that my father received news about people in truck loads were killed at Phnom Pros Phnom Srey.”].

615 D191.2 Ao An DC-Cam Interview, 1 August 2011, EN 01025325 [“Q: Sector 41 at that time covered Prey Chhor, Kang Meas, Cheung Prey, and Batheay districts...[?] A: Yes. There was one more called Kampong Siem district. Q: Was Kampong Siem district also included? A: Yes. Q: Were Phnom Pros and Phnom Srei also in Sector 41? A: They were in Chamkar Leu district in Sector 42. [...] Q: The road with two tall hills near the Kampong Cham provincial town? A: Yes. That led to [Sector] 42. [...] They were under Oeun who was Ke Pauk’s younger brother [in-law].”]. See also D219/731 Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A63-64, EN 01224109 [“Q: Did you ever know of Phnom Pros Security Office? A: No, I never went there, because Ta An was only in charge on Kang Meas, Cheung Prey, Batheay, and Chamkar Leu. Q: Who was in charge of Phnom Pros? A: I did not know, because I was young.”].

616 See VI. Crimes and Crime Sites – C. Phnom Pros Execution Site – 2. Location, Period of Operation, and Site Description. See also fn. 33, particularly the evidence cited in the “Evidence of the location of Ke Pauk’s office in Kampong Cham town” portion of the footnote.

617 D107/5 Om Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A2, EN 00787224 [“On 17 April 1975, they sent my battalion [Battalion 408] to be stationed in the Phnom Pros area. [...] This battalion was one of the six battalions in the brigade [that] belonged to the Central Zone.”]; D117/66 Om Kim Eng Written

Record of Interview, 27 August 2014, A1, EN 001040459 [“In early 1977, I was a zone soldier, and my company was stationed at Phnom Pros.”]; **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787221 [“Choeun, the Zone security chairman based at Phnom Bros”]; **D219/178** Kuch Ra Written Record of Interview, 5 February 2015, A13, EN 01077014 [in 1977, the witness was ordered to work in a special investigation unit, Regiment 71, Division 117 under the direct command of Ke Pork in Kampong Cham Province: “Phnum Pros Mountain is located close to Kampong Cham Province and was a place where soldiers were stationed. Before 1977, we guarded it as well.”]; **D219/377** Morn Mot Written Record of Interview, 24 May 2015, A8, EN 01132625 [“Perhaps in 1973, the place was controlled by the Khmer Rouge troops. I think that it was under direct control of the zone.”]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A26, EN 00977335 [“Sometimes I fetched the water from [Phnum Pros]. I only knew that that place was patrolled by soldiers, but I do not know what was inside.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A113, EN 01059301 [“I saw soldiers near the factory boundary as I said before. I saw soldiers east of the mountain, but there were no soldiers west of the mountain. I always went away from soldiers, so I did not know anything.”]. *Contra* **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A94, EN 01059296 [“There was a military base at the Sector-level between Phnum Pros Phnum Srei mountains and Kampong Cham provincial town. A military base had been located there even before the Khmer Rouge era, and during the Khmer Rouge era, they also used the place as a military base. I knew it was Sector Military because ‘Sector 41 Military’ was written on the entrance gate.”].

⁶¹⁸ **D219/792.1.6** Alexander Hinton, T. 14 March 2016, 13.50.48-13.51.54, EN 01217309-10 [“[In 1977] there was a garrison of soldiers that was based at Wat Phnum Pros-Phnom Srei and during this time, at first, a person named Reap participated in the purge of different ‘elements’ and so many people died under -- under him when he was doing this going to different areas of Kampong Siem.”]; **D219/792.1.8** Alexander Hinton, T. 16 March 2016, 09.42.05-09.43.16, EN 01219452 [“Reap, who had run Wat Phnum Pros-Phnom Srei, was very significant to this village, so I wanted to trace out and find the person”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431481 [“An officer named Reap headed a regiment of Northern Zone soldiers that was charged with ‘sweeping clean’ (*boas samat*) the enemy during the first part of 1977.”]; **D6.1.1043** Re Sim alias Reap Colour Copy Excerpt of Confession, EN 00224655 [showing that Reap was in custody at Tuol Sleng on 25 September 1977]; **D219/178** Kuch Ra Written Record of Interview, 5 February 2015, A13 and A17, EN 01077014 [the witness guarded Phnom Pros Mountain before he was moved to Angk Pagoda some time in 1977: “Q: Did you ever receive direct orders to do anything from Ta An? A: When Sei was alive, we received orders from Sei, the division commander. After Sei disappeared, we received orders from Ta Reap, the new division commander.”].

⁶¹⁹ **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A3, EN 01040459-60 [“In mid-1977, the first purge started in Siem Reap, down to Kampong Thom, and continued until the Central Zone. [...] Phnom Pros was used as a place for killing people. My company was replaced by the military from Siem Reap at the top of Phnom Pros, and my forces were sent down to the military barracks called Banteay Seh nearby the National Road.”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A2, EN 00787224 [“One company was deployed on the top of Phnom Pros hill where the 12.7mm machine guns were installed. In 1977, when the purge started, they withdrew the company unit from the hilltop down to the fort down below.”].

⁶²⁰ **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A6, EN 01040460 [witness was a Central Zone military soldier stationed at Phnom Pros. After moving to the military barracks near the national road in mid-1977: “We were tasked to defend the first battle line at the entrance to Phnom Pros where we could overlook vehicles transporting prisoners up to the mountain.”]; **D3/19** Vornng Sokun Written Record of Interview, 2 December 2010, A4 and A7, EN 00630444-45 [“In mid-1977, in June I think, my friend and I went around Phnom Pros to cut small trees. [...] Many soldiers were staying there, dressed with uniform, having guns. They were standing by in barracks located all around the camp.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A78, EN 01063622 [“there were soldiers in charge of that place [Phnom Pros]”]; **D219/234.1.2** Prak Yut DC-Cam Interview, 13 August 2013, EN 01064289 [“Q: Where were the military stationed? A: They were stationed on Phnom Srey Phnom Pros. Q: Did the military live on the mountain of Phnom Srey Phnom Pros? A: The Zone military [were stationed there]. Q: Right on the top of the mountain? A: They stayed all over the area from Phnom Srey Phnom Pros in that direction.”]; **D3/23**

- Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644192 [“The specificity of this place is that the military were in charge of the security of the compound and the surroundings but not of the executions.”].
- 621 **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A6, EN 01040460 [witness was a zone military soldier stationed at the barracks near the Phnom Pros entrance in mid-1977: “There was another military team from Siem Reap who checked those vehicles before transporting the prisoners up to the mountain.”].
- 622 **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A3 and A16, EN 00787224 and EN 00787226 [“At that time [1977], they brought people from Siem Reap to conduct the purging of the people here, and sent people from here to do the purging of the people in Siem Reap. Those did the purging were the security forces, and those being purged were the ordinary people. [...] The [Battalion 408] soldiers at that place were not assigned to kill people. The killers were brought in from Siem Reap.”]; **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, A16, EN 01040462-63 [“I still remember that Kha, Iel and Tum took charge of the military who were sent in from Siem Reap to purge the Central Zone.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431757 footnote [“Kha, one of Reap’s subordinates, who Khel [Orn Kim Eng] told me was in charge of the battalion that executed people at Phnom Bros, indirectly referenced the executions at Phnom Bros in his Tuol Sleng confession”].
- 623 **D219/825.1.2** OCU S-21 Prisoner List, EN 01222643, Entry 7842 [identifies Reap as the Secretary of Regiment 601 of Division 174 (the Central Zone military) and records him as entering S-21 on 20 September 1977 and executed on 10 March 1978]; **D6.1.1043** Re Sim alias Reap Colour Copy Excerpt of Confession, EN 00224655 [showing that Reap was in custody at Tuol Sleng on 25 September 1977]; **D219/792.1.7** Alexander Hinton, T. 15 March 2016, 10.36.40-10.37.48, EN 01218231 [“After Reap [...] [was arrested], there was a transition period.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431436 [“September 17, 1977: Reap arrested after attempting to instigate rebellion in Kompong Cham”], EN 00431438 [“Reap: The commander of Division 174 who was in charge of the Phnom Bros execution center. After a failed rebellion, he was purged and sent to Tuol Sleng.”].
- 624 **D219/792.1.7** Alexander Hinton, T. 15 March 2016, 10.36.40-10.37.48, EN 01218230-31 [“Q: [...] Yesterday, you said that the Phnom Pros-Phnom Srei security centre was in operation before the purge of the Kampong Siem district, and then it was suspended for a while. And then it commenced in operation again, bringing people to be killed. [...] Is that correct, it was in operation both before the purge and after the purge? A: That’s more or less correct. After Reap [...] [was arrested], there was a transition period.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431483 [describing Reap’s plot against Ke Pauk after which Reap and the other rebels were sent to Tuol Sleng while “Reap’s troops were sent to fight the Vietnamese, and work at the Phnom Bros extermination center came to a halt.”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A6, EN 00787225 [“In July or August, the security group from Siem Reap came to purge the people in this Sector. The purge paused in November or December 1977 when Ke Pauk arrested and took the security group from Siem Reap away.”]. *Note* how the timing of this evidence fits with other evidence that Reap arrived approximately mid-1977 and executions began (see fn. 618 above), and Nhem Chen’s evidence that while working for Ao An (in 1977), he saw 3-4 trucks transporting people to Phnom Pros each day for 2-1/2 months, then they stopped and took people to Wat Ta Meak, then he left in November 1977 to work for Sok (see **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A52-53, EN 01374647 and **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A96, EN 01224112).
- 625 **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A7, EN 01040460 [“At that time [late 1977], another group of people from Phnom Penh came to replace the military from Siem Reap. I did not know if they were from Tuol Sleng Office or elsewhere.”], A11, EN 01040461 [“Q: Who was in charge of the zone security? A: I still remember that Phal was responsible for that.”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A19, EN 00787226 [“later on, after the security group from Siem Reap had been arrested by Ke Pauk there were other security groups, led by a person named Ta Hao from Phnom Penh, who also used [Phnom Pros] for killing people.”]; **D219/178** Kuch Ra Written Record of Interview, 5 February 2015, A10, EN 01077013 [“Q: Did you know who was responsible for the security in the Central Zone? A: Phal was responsible for security in the Central Zone, and he was a prison chief in Kampong Cham Province.”]; **D219/792.1.6** Alexander Hinton, T. 14 March 2016, 13.51.54-13.52.56, EN 01217310 [“[In 1977] [...] there was a second person, who came from Kampong Cham city and was in charge of the security centre – I believe his name was Phal [...] who brought people from the East Zone to be

killed there”]; **D219/792.1.7** Alexander Hinton, T. 15 March 2016, 10.12.30-10.34.32, EN 01218228 [“in the second phase, the head of security, Phal, would take people from the East Zone.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431483-85 [“About two months after Reap’s arrest, around November 1977, the head of Central Zone security, Phal, began to execute people at Phnom Bros. [...] [Chuon] saw Phal bringing victims to Phnom Bros [...]. Chuon hid the sisters in the attic of Phnom Bros temple for three days. Khel said if they had dared to look out the small attic window, they would have seen Phal executing people in the killing fields below.”]. See also **D3/19** Vorng Sokun Written Record of Interview, 2 December 2010, A7, EN 00630445 [“[Phnom Pros] was a military camp [...]. The prisoners were transported by enclosed trucks along with executioners.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431708 [according to Teap: “During the Pol Pot period, the Khmer Rouge switched people from area to area This was really important because they wanted [the soldiers and cadres] to cut off their sentiment (*phdach manosimhchetana*) so that they wouldn’t know anyone and it would be easier for them to do their work The executioners killed in the area for fifteen days at most. They changed them for fear that if they worked in one place too long, they would develop attachments there [...] They killed at night and didn’t have any responsibilities during the day. [...] As Teap notes, the executioners might be rotated in and be unfamiliar with their victims, making it easier to treat them in a ‘heartless’ manner.”].

626 **D107/5** Orm Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A7-8, EN 00787225 [“Ke Pauk came in his car to see [Phnom Pros] once. At that time he appointed Choeun to be the battalion commander on that site. [...] Q: Did you know Choeun? A: Yes, I knew him because he and I attended the same school when we were young.”]; **D117/66** Orm Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A4, EN 01040460 [“Choeun was [my battalion chairman].”]; **D107/4** Vorng Sokun Written Record of Interview, 17 February 2012, A20, EN 00787238 [“I took [my sister] out of the hospital and went to see Choeun, Theng, and Set at Phnom Pros and asked them for help. These three men were the chiefs of the guards at Phnom Pros.”]; **D3/20** Srei Kanoeun Written Record of Interview, 3 December 2010, A6, EN 00631100 [“what I learned from the people who used to communicate with Choeun is that he was the senior cadre in Phnom Pros.”]; **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787219 [“I learned that Chhit Choeun, a godchild of Ke Pauk, was in charge of [Phnom Bros Security Office]. I knew Choeun well because he always had a love relationship with Female Comrade Voeun, who lived with Rom, chairwoman of Krala commune. I was then working with Rom.”]; **D219/422.4** Nhim Kol alias Say Transcript of Interview, 20 February 2012, 00.03.42-00.25.20, EN 01136792 [“This Chhit Choeun was not Ta Mok. This was another Choeun. [...] I know that his original name was Nam or Pror Nam. After joining the Revolution, he changed his name. His name was Comrade Choeun. Yesterday, I informed you that he lived in Andaung Toek. He made connection with Comrade Voeun, who was from the Southwest Zone.”]; **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644191 [“The main building in concrete where the chief of the camp was living is still existing with other wooden houses used by the soldiers. The complex was in fact a military camp under the command of C[h]oeun”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431483 [author does not explicitly state the time period, but it is between the purges conducted by the Southwest Zone cadres from early to mid-1977 and the arrest of Reap in around September 1977: “Khel once again was lucky when Chien was replaced by Chuon, an old acquaintance from Speu. Khel and Chuon became quite close and roomed together in a small office in front of Phnom Bros.”]; **D5/719/1** Seng Um Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913808-09 [“During the regime, [...] Comrade Choeun was the chief of Phnum Bros Phnum Srei security center”].

627 **D3/19** Vorng Sokun Written Record of Interview, 2 December 2010, A3-4 and A7, EN 00630444-45 [“I knew [Choeun] very well. He was like a protector for me and my elder sister [...] he said his name was Choeun from Speu (Chamkar Leu district, Kampong Cham province) He was about 22 or 23 years old. [...] [Choeun] explained that he was in charge of the Phnom Pros camp and that his authority and power was limited to this area. [...] Choeun was only responsible for the security and the management of the place but was not an executioner. He had the right arm amputated.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431484 [“Chuon, whom Khel described as a good person who was popular and ‘laughed often,’ was apparently disturbed by the killings at Phnom Bros. When he saw Phal bringing victims to Phnom Bros, he would shake his head and tell Khel that the killers had ‘excessive hearts.’”]. **Contra D5/703/1** Nuon Choeun Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913545-46 [“In 1977-1978, the applicant looked after animals at Phnum Bros Phnum Srei. He witnessed that Chhoeun

[...] and other Khmer Rouge cadres killed one truck of people per day at Phnum Bros Phnum Srei [...]. Before killing, the victims were taken off their clothes, and they were clubbed and dropped into pits.”]

628 **D3/19** Vorng Sokun Written Record of Interview, 2 December 2010, A5-7, EN 00630444-45 [“Yes [Choeun] wore a military uniform and had a gun. [...] We [the witness and her elder sister were] at Phnom Pros and waited until midnight when we climbed up the hill alone to meet Choeun, who was sleeping [...]. Choeun let us enter the compound and hid us in the ceiling of the house he lived in [...]. Only Choeun and his 15 teenage bodyguards were living at the top of the hill.”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A8 and A10, EN 00787225 [“Q: Did you know Choeun? A: Yes. I knew him because he and I attended the same school when we were young. [...] Q: Did you stay at Phnom Pros with Choeun? A: No, but I went back and forth to Choeun’s place frequently.”].

629 **D3/19** Vorng Sokun Written Record of Interview, 2 December 2010, A9, EN 00630445-46 [“When the Vietnamese arrived, [Choeun] escaped with five of his bodyguards to his village. Some [time] later, he returned to Phnom Pro [to assess the situation]. He went there with two bodyguards. One of them was his cousin. They were recognized by the villagers who then told the Vietnamese to arrest him. From what I learned, Choeun was tied up and he committed suicide by lying himself under an operating tank.”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A25, EN 00787227 [“Q: Is Choeun still alive? A: He is dead. After he was captured by the Vietnamese troops, he committed suicide by running into a moving tank.”]; **D193/61.1.2** Mut Sophon Written Record of Interview, 15 May 2015, A14, EN 01113697 [“Choeun was killed when he was rolled over by a military tank. Two weeks after the liberation, he committed suicide. While he was looking for cows, there were people who recognised him and attempted to catch him. So he decided to commit suicide by running into the moving truck.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431485-86 [“Choeun returned to Phnom Bros, where he stayed until the Vietnamese invasion. At that time, local villagers, who had seen Choeun entering and leaving Phnom Bros and assumed he was the head executioner, reported him to the new authorities. After being arrested, Choeun committed suicide by diving in front of an oncoming tank as he was being led along a road by Vietnamese soldiers.”].

630 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A40-41, EN 01374646 [“Q: I want to ask you about the method of sending arrestees to Phnom Pros Mountain. When did they start talking about the dispatch of those arrestees to the places where they were assigned? Who talked about that? A: Only Uncle An did. [...] [The killings] happened after Ta An went there. At the time, I was very young. Such things did not happen during the old sector administration. When the Southwest Zone cadres arrived they started to arrest the Central Zone cadres.”] (Note that Nhem Chen confuses the date Ao An arrived in the area as being 1976 in this statement and elsewhere but was clear that the killings at Phnom Pros began after Ao An arrived; and see **D219/731** at A12 where he clarifies that Ao An arrived “Approximately early 1977, around February or March.”); **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A10, EN 01156188 [“[people were] taken to be killed at Wat Phnum Pros Phnum Srei Pagoda immediately. [...] That happened after Ta An came to administer this sector.”]; **D6.1.697** Suon Kanil Written Record of Interview, 18 August 2009, EN 00384434 [“My friends told me in early 1977 that Phnom Pros Phnom Srey was a place for killing people. [...] Before 1977 there was no killing at Phnom Pros Srey. The killings happened more in 1978 in that place.”]; **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A3, EN 01040459-60 [“In mid-1977, the first purge started in Siem Reap, down to Kampong Thom, and continued until the Central Zone. [...] At that time, Phnom Pros was used as a place for killing people.”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A6, EN 00787225 [“In July or August [1977], the security group from Siem Reap came to purge the people in this Sector.”]; **D219/772** Sat Sim Written Record of Interview, 31 May 2016, A76-79, EN 01309841-42 [from 1975 the witness was stationed near Phnom Pros at Veal Vong airport and was sent away in the rainy season of 1977: “To my knowledge, [the killings] had been [happening] for about half a month [before he was demobilised and sent away from the area in the rainy season of 1977]”]; **D219/217** Chhen Ham Written Record of Interview, 11 March 2015, A90, EN 01088546 [stating that when he worked at Phnom Pros Mountain for 10-15 days during 1976, there was no security office]; **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A2, EN 01032988 [“Since the arrival of the Southwest cadres in 1977, they searched to arrest ex-civil servants in Lon Nol regime such as soldiers, teachers, and those whose parents used to be civil servants, and the former unit chiefs. Almost 200 villagers including eight Cham families in Trapeang Tras Village were taken to be killed at Tuol Beng or Phnom Pros.”]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 [“people with tendencies

or connections to Sreng were taken away and executed. [...] The disappearances took place in 1977 after the Southwest cadres had arrived. [...] [Niv Sun] was told the people were taken to Phnum Pros Phnum Srei by one of the drivers who collected people in his village.”]. See also **D219/792.1.6** Alexander Hinton, T. 14 March 2016, 13.50.48-13.51.54, EN 01217309-10 [“[In 1977] there was a garrison of soldiers that was based at Wat Phnom Pros-Phnom Srei and during this time, at first, a person named Reap participated in the purge of different ‘elements’ and so many people died [...] under him when he was doing this going to different areas of Kampong Siem.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431481 [“An officer named Reap headed a regiment of Northern Zone soldiers that was charged with ‘sweeping clean’ (*boas samat*) the enemy during the first part of 1977.”].

631 See, e.g., **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A2, EN 01032988 [“Since the arrival of the Southwest cadres in 1977, they searched to arrest ex-civil servants in Lon Nol regime such as soldiers, teachers, and those whose parents used to be civil servants, and the former unit chiefs. Almost 200 villagers including eight Cham families in Trapeang Tras Village were taken to be killed at Tuol Beng or Phnom Pros.”]; **D5/714** Nov Hoeun Civil Party Application, 26 February 2012, EN 00997363 [“on the day a letter was delivered, people were taken from the village mostly at 8.00 p.m. sometimes straight to Tuol Beng and Phnum Pros to be killed.”].

632 See fns 605-606 above.

633 **D219/620** Pall Lay Written Record of Interview, 8 December 2015, A38, EN 01184939 [“Evacuees were transported to Wat Ta Meak Pagoda, and afterwards those evacuees were transported from Wat Ta Meak Pagoda to Phnum Pros.”]; **D219/460** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A11 and A15, EN 01151219-20 [“There were two drivers named Se and Det. They worked in the transportation unit of the sector and were assigned to transport people from Wat Ta Meah Pagoda to Phnum Pros Phnum Srei Mountain. [...] But once, when Se returned from transporting people at about 9.00 p.m., he entered my room to find some food, and he whispered to me that those people were not transported to Kratie Province: in fact, those people were transported to Phnum Pros Phnum Srei Mountain. [...] My understanding is that the people were taken from various places to be detained in the [Wat Tameah] pagoda for four or five days, and each time there was a sufficient number, they were transported to the east and Phnum Pros Phnum Srei Mountain. [...] This event probably happened in September 1977.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 September 2015, A67, A81 and A152, EN 01167895, EN 01167898 and EN 01167915 [“[In late 1977], at least 300 people were transported from villages and communes by lorry and allowed to spend one week [at Wat Ta Meah Pagoda] before being told that they would be sent to clear forest in Kratie Province. I learned this from my friend Se, who was a driver. [...] He whispered to me that these people were not sent to Kratie Province – they got off at Phnum Pros Phnum Srei. [...] Q: When those 300 persons were taken to Wat Ta Meah Pagoda and then from the pagoda [to Phnom Pros], had Ta An already came to take over the Sector, or not yet? A: He had not yet become Sector Secretary, but the Southwest Zone cadres were gradually arriving. [...] Southwest Zone cadres began to arrive in October or November 1977. Then Ta An arrived, but I do not remember when he arrived.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A146 and A153, EN 01111982 [“Originally, Wat Tameak Pagoda was the meeting place for the sector. In late 1975, people were transported to be detained there. Then the prisoners were taken out of the pagoda to be killed. I knew this account from a friend who transported people from there to the execution site. On one occasion he stopped the vehicle and chatted with me. He told me that the prisoners were being taken to be killed at Phnom Pros-Phnom Srei near Kampong Cham Province. [...] The prisoners were taken from the bases and taken out to the east. Comrade Se told me that the prisoners were taken to be killed at Phnom Pros-Phnom Srei.”]; **D1.3.11.26** Kun Sotha OCP Statement, 11 November 2006, EN 00208384 [“I heard those killed were killed at Phnum Pros/Phnum Srei. The victims were first concentrated at Voat Ta Meak and then trucked away for killing.”]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 [15 families of new people “were told they were being sent away to new villages. Trucks came to pick the people up at Wat Ta Meak, and then they were brought to be killed at Phnum Pros Phnum Srei.”]. See also **D219/876** Chhean Heang Written Record of Interview, 30 November 2016, A49-52, EN 01362677-78 [“Whenever [Wat Ta Meah] was full, those detainees were taken and killed and the new people come to replace them. Q: Where were they taken to be killed? A: Maybe they were transported to Phnom Pros. Q: Where was Phnom Pros? A: It is located in Kampong Siem, Kampong Cham province. [...] The older people informed me.”]; **D1.3.11.51** Sun Nang OCP Statement, 3 August 2008, EN 00210554 [“My sister and my brother-in-law and their children were arrested. In 1977, they were evacuated and were told that they were being moved to a new land. They

were taken to Wat Ta Meak before being sent in trucks to a mountain. Their clothes were returned to be used at the work brigade. I do not know which mountain they were taken to, though it could have been Phnum Pros Phnum Srey.”].

634 **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A24, EN 01152374 [“After 1979, some former Khmer Rouge cadres (for example, Ta Yav) told me that during the regime they did not kill all the people at Tuol Beng. Some prisoners were taken to Phnum Pros Phnum Srey Mountain. That office was about seven kilometres east of Tuol Beng.”], *in conjunction with* **D5/778** Muok Sengly Civil Party Application, 17 March 2012, EN 00988625-26 [“During the regime, I was a child, and would see groups of five people being escorted with their hands tied behind their backs by two armed militia members in black uniform. They said that those people were being taken to the corrections office since they were considered to be enemies of the revolution. [...] Usually, they took those prisoners to Tuol Beng Security Office in Krala Commune, and then sent them to be killed at Phnum Pros Phnum Srei. Mostly I saw these events at around 7.00 p.m. as they escorted those prisoners next to my house that was located by a path. They escorted three to five people each time.”]; **D219/472** Sum Chanthol Written Record of Interview, 24 August 2015, A37-38 and A62, EN 01178453 and 01178455 [“During that regime, people were taken to stay at Tuol Beng; they might have been killed there or taken to Phnom Pros Phnom Srey. [...] It is an assumption because if he had not been killed at Tuol Beng, he would have been killed at Phnom Pros Phnom Srey.”].

635 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A225-227, EN 01374663 [“Q: As you have said just now, did they send only a person or a group of people? A: They sent groups of 17 April people who had been arrested to Phnom Pros Phnom Srei Mountains to grab the new land. Q: Where did you see them? A: In short, they were sent by horse carts to Batheay District. At that time, I was at the cooperative farming rice. I asked the cooperative chairpersons where those people were going. They said they were taken to Phnom Pros Phnom Srei Mountain to grab the new land. Q: Was that before or after you worked with Ta An? A: It was after I worked with Ta An. I had left him already.”].

636 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A93, 01059295 [“I only saw the dispatch of people from Sector 42 to be killed in Sector 41 at the Phnum Pros Phnum Srei mountain. [...] I saw a military truck carrying a full load of people including men, women, and children who did not look like cadres.”]; **D6.1.697** Suon Kanil Written Record of Interview, 18 August 2009, EN 00384434 [“The people who had been taken to be killed there [Phnom Pros] were the people in the Central Zone.”]. *See also* **D219/792.1.7** Alexander Hinton, T. 15 March 2016, 10.09.30-10.12.30, EN 01218226-28 [“I do not know who made the decision to arrest the Cham and the Vietnamese, but I know that those people were arrested and taken to be killed at Phnom Pros-Phnom Srei mountains. [...] I think in the book it’s listed that there were New People, different groups that were suspect class enemies that were rounded up and taken there. [...] a lot of the people were trucked into Wat Phnom Pros-Phnom Srei were trucked in from a little bit further away.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431597 [“Thus, when Pauk ordered Reap to ‘clean up’ parts of Regions 43 and 41, Reap’s troops had easy access to a list of suspected ‘diseased elements’ (‘new people,’ reactionaries, and certain ethnic minorities.”].

637 *See paras 40-41, 43, 170 above.*

638 **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A7, EN 01040460 [witness was a Central Zone military soldier stationed at Phnom Pros, tasked with observing vehicles transporting prisoners up the mountain (see A6): “At first, they used GMC vehicles from the zone military for transporting prisoners from Prey Chhor and Cheung Prey. Later on, I saw them use Chinese lorries to transport prisoners who were arrested in the East Zone”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A19, EN 00787226 [“They used GMC military trucks. But later on [...] new groups used Chinese military trucks”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A47, EN 01374647 [“Q: You said the trucks transported all those cadres to Phnom Pros Pagoda. Did you recognize whose trucks they were? A: The trucks were from the zone. ‘The Central Zone Truck’ was written on the plates.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 September 2015, A71-72 and A75-78, EN 01167896-98 [“I know that Zone lorries were used to transport the people from Wat Ta Meah to Phnum Pros Phnum Srei, because the markings on the lorries indicated that they belonged to the Zone. [...] In regards to a Zone lorry, its bumper and cargo space had written across it ‘North Zone 304’”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6, EN 01088622 [“They were JMC American trailer trucks that could carry up to about 50 people. I learned that those people were taken to be killed at Phnom Pros Phnom Srei Mountains. [...] Those two trucks did not come from the Sector 41 garage. They might have been brought from elsewhere.”]. *See*

also evidence containing a general description of the types of trucks used to transport victims to Phnom Pros: **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A24, EN 01152374 ["An old man [named Eng, a ZIL lorry driver] who transported prisoners told me a lot about the events at Phnum Pros Phnum Srey Mountain. He told me that they transported people in American-made GMC lorries and Chinese-made ZIL lorries. These prisoners were brought from the East Zone. They took the prisoners to Wat Phnum Pros Pagoda before they took them to be killed."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A93, EN 01059295 ["I only saw the dispatch of people from Sector 42 to be killed in Sector 41 at the Phnum Pros Phnum Srei mountains. [...] That was around a month before the Vietnamese arrived. During that stop, when I was still on the road, I saw a military truck carrying a full load of people including men, women, and children who did not look like cadres. That military truck was a GMC cargo truck."]; **D219/119.1.2** Phlong Han Written Record of Interview, 23 March 2012, EN 00797011 ["All I know about my brother's disappearance after he was taken away in a covered truck is that [he] was going to Phnom Pros Phnom Srey"]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208397, Srey Kanoeum Interview ["[The victims] were brought by lorries"]; **D5/770/1** Lon Chhoan Civil Party Application Report, 29 March 2013, EN 00915280 ["The applicant added that he and his siblings were loaded into a truck but [...] he heard that all people would actually be sent to Phnum Pros Phnum Srei, Kampong Cham Province"].

639

D219/855 Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A196, A199, and A225-227, EN 01374660 and EN 01374663 ["Regarding that case, political ploy was used to trick people to believe that a new village would be created for the 17 April people. Those 17 April people were then transferred to that so-called new village hoping to have rice to eat, house to live in and cattle to use for farming. [...] They sent groups of 17 April people who had been arrested to Phnom Pros Phnum Srei Mountains to grab the new land. Q: Where did you see them? A: In short, they were sent by horse carts to Batheay District. At that time, I was at the cooperative farming rice. I asked the cooperative chairpersons where those people were going. They said they were taken to Phnom Pros Phnum Srei Mountain to grab the new land. Q: Was that before or after you worked with Ta An? A: It was after I worked with Ta An. I had left him already."]; **D219/377** Morn Mot Written Record of Interview, 24 May 2015, A7, EN 01132625 ["Q: Had you ever seen other people in Damnak Cheung Village arrested? A: Yes, I had. The people were arrested in 1977 or 1978. A lot of families in the village were told to prepare their belongings to go to their new houses. As far as I know, all the people were transported in the trucks to Phnom Pros Mountain."]; **D1.3.11.51** Sun Nang OCP Statement, 3 August 2008, EN 00210554 ["My sister and my brother-in-law and their children were arrested. In 1977, they were evacuated and were told that they were being moved to a new land. They were taken to Wat Ta Meak before being sent in trucks to a mountain. Their clothes were returned to be used at the work brigade. I do not know which mountain they were taken to, though it could have been Phnum Pros Phnum Srey."]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431597-98 ["Chlat recalled that in August 1977 his village head suddenly announced that a number of villagers – primarily 'new people' – were being sent to live in a 'new village': [...] Sroun instructed his wife and children to get ready to go. He told me, 'Take care of father and our siblings. As for me, don't believe that they are taking me to a new place. There isn't one. They are taking us to be killed.' [...] Upon arriving at Phnom Pros, Sroun and thousands of other Cambodians were lined up and killed"]; **D5/770/1** Lon Chhoan Civil Party Application Report, 29 March 2013, EN 00915280 ["The applicant added that he and his siblings were loaded into a truck but he asked for going to urinate as he heard that all people would actually be sent to Phnum Pros Phnum Srei, Kampong Cham Province, but were told by the Khmer Rouge soldiers that they would be moved to live in new houses."].

640

D117/47 Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A2, EN 01032988 ["Since the arrival of the Southwest cadres in 1977, they searched to arrest ex-civil servants in Lon Nol regime such as soldiers, teachers, and those whose parents used to be civil servants, and the former unit chiefs. Almost 200 villagers [...] in Trapeang Tras Village were taken to be killed at Tuol Beng or Phnom Pros"]; **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 4 May 2015, A10, EN 01111817 ["After the arrival of the Southwest Zone cadres, [...] they purged [...] people who had served as police officers and soldiers for the previous regime. These groups of people were arrested and taken away by truck. It was not known where they were taken. [...] I assumed that they took people to be killed at Phnom Pros Phnum Srei"]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 ["People who were classified as [...] people with tendencies [...] were taken away and executed. [...] The disappearances took place in 1977 after the Southwest cadres had

arrived. [...] He was told the people were taken to Phnum Pros Phnum Srey by one of the drivers who collected people in his village.”]; **D1.3.11.49** Soeng Leum OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222963 [“The Southwest Zoners came in late 1976. Then, in 1977, they evacuated the people, including veteran, 73 and 75 people. All of those who were accused of linkages to the mandarins were taken away and killed. This means anyone who was connected to the old society power holders. They were taken away by the truck full and killed right through to 1978. The worst killings took place at Voat Phnum, that is, Phnum Srei and Phnum Pros. [...] The people evacuated to Voat Phnum in 1977 were people of all three categories, all those connected to old society tendencies and anyone who was linked to anybody who had previously been so connected.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208397, Srey Kanoeurn Interview [“Victims were brought from the entire area [to Phnom Pros]. They were mostly New People or Lon Nol officials.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, 2005, EN 00431597 [“Teeda Mam, a ‘new person’ who was living in the Chomkar Loe district of Region 41 at this time, recalled, ‘Leaders justified destruction of ‘diseased elements’ of the old society ... We were told repeatedly that in order to save the country, it was essential to cut deep, even to destroy a few good people rather than chance one ‘diseased’ person escaping eradication. In order to expedite this ‘eradication,’ the Khmer Rouge created a rudimentary but efficient bureaucracy of death. Village heads were required to record the former occupation and family background of every-one living under their jurisdiction. A copy of the book in which they wrote this information was kept at the subdistrict office. Thus, when Pauk ordered Reap to ‘clean up’ parts of Regions 43 and 41, Reap’s troops had easy access to a list of suspected ‘diseased elements’ (‘new people,’ reactionaries, and certain ethnic minorities). Reap’s troops first killed people locally and then, perhaps to increase efficiency, trucked victims to the Phnom Bros extermination center.”].

641

D219/855 Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A41 and A199, EN 01374646 and 01374660 [“When the Southwest Zone cadres arrived they started to arrest the Central Zone cadres. [...] the arrests of cadres happened first.”], A38 and A45, EN 01374646 and EN 01374647 [“the senior-ranked ones would be sent to Phnom Pros Mountain [...]. The zone cadres would be taken to Phnom Pros Mountain. [...] Phnom Pros Mountain was for high-ranked cadres and, when it was full, some cadres were sent to ‘Kor’, whilst Batheay was for those who were arrested from the communes.”]; **D219/542** Nut Kimnang Written Record of Interview, 6 October 2015, A29-33, EN 01173599 [witness was a neighbour of Sreng’s family and describes the arrest of Sreng’s family: “I just saw them being taken to a place in a pagoda before being taken to Phnum Pros Phnum Srei Mountain.”]; **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 4 May 2015, A10, EN 01111817 [“After the arrival of the Southwest Zone cadres, I recall that they purged the former cadres who had served at the provincial level of Kampong Cham. However, I did not know their names. No former cadres who served at the village level were purged. [...] It was not known where they were taken. [...] I assumed that they took people to be killed at Phnom Pros Phnom Srei.”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A17, EN 01088626 [“high ranking cadres were arrested directly by forces from the zone level. Those forces came, arrested them, and sent them directly to Tuol Sleng Prison or somewhere at the zone level. I do not know where the zone security office was located, but it might have been at Phnom Pros Phnom Srey.”]; **D1.3.11.26** Kun Sotla OCP Statement, 11 November 2006, EN 00208384 [“In 1977, people were taken away by Southwest Zone cadres by the truckload and executed, including those with old society connections and those who were linked to veteran North Zone cadres, but mostly the latter.”]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 [“people with tendencies or connections to Sreng were taken away and executed. [...] The disappearances took place in 1977 after the Southwest cadres had arrived. [...] He was told the people were taken to Phnum Pros Phnum Srey by one of the drivers who collected people in his village.”].

642

D219/792.1.7 Alexander Hinton, T. 15 March 2016, 10.11.03-10.12.30, EN 01218227-28 [“Khel is the person who worked there, and I do not believe that he mentioned ethnic Cham and Vietnamese as being brought to Wat Phnom Pros-Phnom Srei. Instead, I think in the book it’s listed that there were New People, different groups that were suspect class enemies that were rounded up and taken there. And I believe that the rubber plantation -- that the people locally would have been executed at nearby sites, so a lot of the people were trucked into Wat Phnom Pros-Phnom Srei were trucked in from a little bit further away.”]; **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6-7, EN 01088622 [“I learned that those people were taken to be killed at Phnom Pros Phnom Srei Mountains. [...] [The victims] might have been people whom their unit chiefs disliked, and they could have been the new and base people. I learned that those people were

taken from different communes and districts.”]; **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 4 May 2015, A10, EN 01111817 [“After the arrival of the Southwest Zone cadres [...] they purged new people or the 17 April people and any evacuees who were put to live in the village and who had bad biographies [...]. These groups of people were arrested and taken away by truck. It was not know where they were taken. [...] I assumed that they took people to be killed at Phnom Pros Phnom Srei”]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 [“People who were classified as 1975 people, [...] were taken away and executed. In [Toek Noem Village, Prey Chhor District], this happened to approximately 15 families of new people. [...] they were brought to be killed at Phnum Pros Phnum Srey. [...] 1975 people were those people evacuated from Kampong Cham or Phnom Penh. Some people from Kampong Cham were in Phnom Penh and were asked to come back to Kampong Cham. [...] The 15 families that disappeared were 1975 people, 1973 people or people who had connections with Comrade Sreng. The disappearances took place in 1977 after the Southwest cadres had arrived.”]; **D1.3.11.49** Soeng Leum OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222963 [“The Southwest Zoners came in late 1976. Then, in 1977, they evacuated the people, including veteran, 73 and 75 people. [...] They were taken away by the truck full and killed right through to 1978. The worst killings took place at Voat Phnum, that is, Phnum Srei and Phnum Pros. [...] The people evacuated to Voat Phnum in 1977 were people of all three categories”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, 2005, EN 00431597-98 [“Teeda Mam, a ‘new person’ who was living in the Chomkar Loc district of Region 41 at this time, recalled, ‘[...] when Pauk ordered Reap to ‘clean up’ parts of Regions 43 and 41, Reap’s troops had easy access to a list of suspected ‘diseased elements’ (‘new people,’ reactionaries, and certain ethnic minorities). Reap’s troops first killed people locally and then, perhaps to increase efficiency, trucked victims to the Phnom Bros extermination center. Chlat recalled that in August 1977 his village head suddenly announced that a number of villagers – primarily ‘new people’ – were being sent to live in a ‘new village’: ‘First we heard that trucks had been coming to take people from neighbouring cooperatives to a ‘new village.’ Rumors spread that the people were taken to be killed. The trucks arrived at my village without warning. No one had been informed the day before. People began to be taken away at noon. You could see that it was primarily 1975 people, particularly those who were lazy or unable to work hard, who were ordered to go to the ‘new village.’ ... [My elder brother Sruon said] those people are not going to a ‘new place,’ they’re going to be killed and discarded. [...] My brother and his entire family were executed at Phnom Bros ... A few days later, clothes were distributed to people in our village. They were the garments of the people who had been loaded into the trucks. I saw them give out my brother’s clothes.’ Upon arriving at Phnom Bros, Sruon and thousands of other Cambodians were lined up and killed by a blow to the back of the head that was administered by Reap’s soldiers.”].

643

D117/47 Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A2, EN 01032987-88 [“Almost 200 villagers including eight Cham families in Trapeang Tras Village were taken to be killed at Tuol Beng or Phnom Pros.”]; **D219/472** Sum Chanthol Written Record of Interview, 24 August 2015, A62, EN 01178455 [“At that time, there were five Cham families living in that village. I knew a family, and it was Ta Sa’s family which was the representative of all Cham families. [...] he said that he, his family and other Cham families would go to live in a new land. [...] After that, all the Cham families were taken to stay at Angkuonh Dei School for one night. The next day some cooks walked past the school and they saw all of those Cham families were being loaded onto the truck to the east of Phnom Pros Phnom Srey Mountains.”], *in conjunction with* **D219/319** OCII Written Record of Investigation Action, 21 May 2015, EN 01098093-94 [“In mid-1977, when the Applicant was in Kampong Tros, she saw a family of around ten Cham people and about twenty other Cham people being taken away. [...] The Applicant knew the family very well, as one of them was the head of the Cham religious community and had adopted her as a god-daughter, when she brought her son to him for treatment. The Cham man asked the Applicant’s mother to keep a small jar of gold when he found out that he would be taken. He was killed in Phnom Pros. When he was transferred from Trapeang Pros, he was sent to Angkuonh Dei School to stay there for some time before other people were taken there and then sent to be killed together.”]. *Contra* **D219/792.1.6** Alexander Hinton, T. 14 March 2016, 14.04.25-14.05.00, EN 01217316-17 [“the information in terms of Kampong Siem comes from that, those interviews [with villagers]. But the Chams, I do not believe -- I don’t know for sure – weren’t killed at Wat Phnom Pros-Phnom Srei. This was done from the Krala office, perhaps Yeay Yut’s office, Grandmother Yut’s office. But the killings at Wat Phnom Pros-Phnom Srei, although I can’t be sure, [...] the Chams in Kampong Siem that these villagers were with, were taken by district forces.”].

- 644 **D219/498** Penh Va Written Record of Interview, 7 September 2015, A10, EN 01156188 [“At that time, people arrested in villages and communes were taken and put in two vehicles at the corner of Prey Totueng Market. So, ordinary people [...] were taken to be killed at Wat Phnum Pros Phnum Srei Pagoda immediately. [...] I personally saw people being transported in vehicles. That happened after Ta An came to administer this sector.”]; **D219/159** Ni Huon Written Record of Interview, 29 January 2015, A167, EN 01067872 [“When I was transplanting rice, I saw them transporting people, including children and old people in convoy of vehicles. The farmers who planted yams at the foot of the mountain told me that the Khmer Rouge transported those people to be killed at the foot of Phnum Pros-Phnum Srei Mountain.”].
- 645 **D219/460** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A11, EN 01151219 [“About 4 or 5 months [from around September 1977], Se was also arrested and taken to be killed. One day two drivers transported people to be killed, and those vehicles were from the sector level. I do not know what happened to those drivers, but after their plans were achieved, they always killed the drivers.”].
- 646 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A138-165, EN 01374654-56 [the witness was Ao An’s close protection bodyguard in the Central Zone until November 1977: “Q: [...] You said those East Zone people were transported to Prey Totung by the civil trucks. Whose trucks were they? A: They belonged to Sector 41. Q: Does this mean the trucks of Sector 41 were used to transport the East Zone people? A: Yes, it does. They were used to transport them to attend the study sessions. Q: Did you ever hear Ta An or Ta Aun talking about sending the sector trucks to transport people from the East Zone? A: No, I did not. By chance I saw them trucking crowds of people. When I asked them about that they said they were transporting people from the East Zone to attend the so-called study sessions.” [...] They stopped transporting people in for about four or five days after they had transported them for three consecutive days. They did not transport them consecutively during that month. They pretext they used to tell people who were being transported was that they would be sent to attend the study sessions.”].
- 647 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A40-42, EN 01374646 [“Q: What did Ta An say about Wat Phnom Pros Pagoda? A: He said that when further letters were issued by our comrades to arrest the East Zone people, the arrestees could be placed at his place where they would be given some food to eat as parts of the political ploy and manipulation. After that they would be loaded onto trucks and sent for execution at Phnom Pros Phnom Srei. Those people must have been killed as they were never seen again. Only their clothes and belongings would be returned and stored at the Sector Office.”].
- 648 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A149-159, EN 01374655-56 [the witness was Ao An’s close protection bodyguard in the Central Zone until November 1977: “They took the people from another side of the river in Kang Meas in the East Zone. We waited to collect them at Peam Chi Kang of Kang Meas District. Q: Does this mean the trucks were not sent to the East Zone directly? A: Yes, it does. They were sent to this side of the river bank only. Q: Did those people cross the river from the other side of the river bank, or did the trucks cross the river to collect them on the other side of the river? A: We waited at this side of the river bank. Those people took the trucks and large riverboats from the East Zone to the riverbank of the Central Zone. Q: Who managed the boats for transporting those people? A: He ordered Kang Meas District chief, Aunt Kan (female) to truck them. Q: How did you know it? A: In short, in terms of that plan, we had our lines, so I knew everything they did. The drivers arranged the transportation of the East Zone people to get attend the study sessions? We had our internal persons. So we knew it. Q: When Ta An ordered Kan to manage the boats to cross the river, where were you? A: I was not present, but when we ate together a driver asked me if I was going to Kang Meas. He was going there to transport the people. I said I would not go without permission. Q: Usually who managed the boats? A: I did not know it because it was at the district level. Q: What district did the boats belong to? A: They belonged to Kang Meas District. Q: How did you know that the boats belonged to Kang Meas? Could they be from the East Zone? A: No, they couldn’t. I also went to Kang Meas frequently. I also left him, but when I went to transport sand, they said the boats were from the district secretary. There were no boats from the East Zone. Q: I’ve got it. How many people could a boat carry? A: Some boats carried 20 people; and large boats could carry 50 people. Sand carrying boats could carry many more people. Q: Did you know if the cadres from Sector 41 or Kang Meas District cadres engaged in coordinating the transportation of the people by the river? A: No, I didn’t. But I definitely knew there was someone who coordinated it because that district also received this plans.”]. See also **D13.10.5** Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 26 February 1996, EN 00208313 [“The 1996 site visits placed an entirely new dimension on the size of the killing sites along the

River in Kampong Cham. A pattern of very large killing and burial sites along the Mekong and along Hwy. 7 emerged, with ease mass transportation being the deciding factor.”].

649 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A149-151, EN 01374655 [“They took the people from another side of the river in Kang Meas in the East Zone. We waited to collect them at Peam Chi Kang of Kang Meas District. Q: Does this mean the trucks were not sent to the East Zone directly? A: Yes, it does. They were sent to this [Central Zone] side of the river bank only. Q: Did those people cross the river from the other side of the river bank, or did the trucks cross the river to collect them on the other side of the river? A: We waited at this side of the river bank. Those people took the trucks and large riverboats from the East Zone to the riverbank of the Central Zone.”], A160, EN 01374656 [“Q: You have just stated that the drivers from Sector 41 went to collect people from the boats and transported them to Prey Tortung. The trucks from the zone then transported them to the security office. Is this correct? A: Yes, it is. Those trucks transported them to Phnom Pros.”], A164, EN 01374656 [“Q: If you were not there, how could you know that those trucks arrived and transferred the people? A: It was one or two o’clock in the afternoon when they trucked more people in. I was working at that time; and they said the zone trucks had arrived to collect the people. The trucks came to collect them again at seven o’clock.”], A63-64, EN 01374648-49 [“At the time, there were two trucks. The civil truck transported the people to the gathering place. Then the Zone military-coloured truck transported them from the gathering place to Phnom Pros. Q: Was this at Prey Totueng? A: Yes, it was. They arrested people from the East Zone to be gathered at a place at Prey Totueng. Then they transported them further.”]. See also **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A7, EN 01040460 [“At first, they used GMC vehicles from the zone military for transporting prisoners from Prey Chhor and Cheung Prey. Later on, I saw them use Chinese lorries to transport prisoners who were arrested in the East Zone, having been accused of [being] traitors.”]; **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A24-25, EN 01152374-75 [“An old man who transported prisoners told me a lot about the events at Phnum Pros Phnum Srey Mountain. He told me that they transported people in American-made GMC lorries and Chinese-made ZIL lorries. These prisoners were brought in from the East Zone. They took the prisoners to Wat Phnum Pros Pagoda before they took them to be killed. He is still alive. [...] His name is Eng. He was a ZIL lorry driver.”].

650 **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A24, EN 01088627 [“In April 1978, and after the purge of the Eastern Zone cadres, I saw Comrade May, Ta An’s right-hand man who was responsible for arresting people, riding a motorbike in front of two trucks. The first one was a Jeep A2, which Ta An was in, and the second truck was a Chinese truck which had about 20 Eastern Zone prisoners in it. I saw their convoy [...] [at] Pongro Village, Roka Koy Commune.”].

651 **D219/812.1** *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399385-86 [“From 1975 to 1979, [...] the ‘meditation site’ became a killing site. [...] In 1979, immediately after the liberation, [...] The ‘meditation site’ was full of big pits next to one another. People counted those pits and [found] that there were 48 pits and three wells which were full of dead bodies. [...] After counting, people found out that there were 7,300 skulls there, excluding the pits and many other dead bodies of people who were taken to be killed at Sra Lao Village, at the foot of Phnom Srey Mountain. There were around 1,000 dead bodies [there].”, EN 01399387 [describing the facilities built on the former ‘meditation site’ after 1997, including a big Buddha statue, a Buddhist library, a gathering hall, other statues and buildings, and a memorial stupa. From this description, it is clear that the ‘meditation site’ where the pits were found covered a large portion of the valley]; **D191.1.112** Nat Hocun Written Record of Interview, 23 March 2012, EN 00797022 [“the execution site was called Bara, and was located at the foot of the mountain.”]; **D219/159** Ni Huon Written Record of Interview, 29 January 2015, A167, EN 01067872 [“The farmers who planted yams at the foot of the mountain told me that the Khmer Rouge transported those people to be killed at the foot of Phnum Pros-Phnum Srei Mountain.”]; **D219/217** Chhen Ham Written Record of Interview, 11 March 2015, A90, EN 01088546 [“When I returned to my village after the liberation, I learnt that there was a Security Office at Phnom Pros Mountain, where they took many people to be killed. In fact, it was not a Security Office, but a field where they took people to be killed.”]; **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644191 [“They were executed in the valley that stretched between Phnom Pro and Phnom Srey mountains.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431482 [“Upon arriving at Phnom Bros, the trucks drove directly to one of two killing sites: one at the base of Phnom Bros, the other at the outskirts of nearby Banyan village, which remained unoccupied.”]. Note that Banyan seems to be Hinton’s pseudonym for Sralao village, as discussed in fn. 599 above.

- 652 **D219/460** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A11, EN 01151219 [“Generally they transported people from [Wat Ta Meah Pagoda] at 5.00 or 6.00 p.m. [to Phnum Pros Phnum Srei Mountain]”]; **D219/772** Sat Sim Written Record of Interview, 31 May 2016, A58-60, EN 01309839 [“I knew they took people to be beaten to death and disposed of at the well. From here, it was on the right hand side. Each night they transported one or two vehicle loads to be killed at that well. [...] Q: Did you ever see the vehicles transporting people there? A: I don’t know because the vehicles went at night and the troops were to stay in the location where were put and not to walk around. [...] at night I heard the sound of screaming.”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A17, EN 00787226 [“The prisoners who were brought in [to Phnom Pros] were killed immediately. They were not detained first.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431482-83 [“The vehicles would sometimes arrive in the evening, making it necessary to execute people by the light of the moon or the truck’s headlights. Khel noted, ‘The killing was usually over by nine or ten o’clock at night. Afterward, the killers washed off the blood.’ [...] Phal transported his victims by car and truck during the day and at night.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208397-98, Mey Son Interview [“[Mey Son] lived near the hills and would walk along the road to fetch water. He would see 2-3 trucks every day bringing people, with children who looked happy and did not know they would have been massacred soon. They were killed at night. When he went one way, he heard voices, when he came back, everything was silent. They had been buried in pits.”]; **D5/777** Leng Ra Civil Party Application, 17 March 2012, EN 01090089 [“In 1977, I witnessed with my own eyes that three to five people per night [were] taken to be killed [at] Angkuonh Dei and Phnum Pros. Those people were killed by being burned alive in kilns. I heard them scream for help”]. See also **D193/61.1.2** Mut Sophon Written Record of Interview, 15 May 2015, A11-12, EN 01113697 [the witness worked at the sector garage and was put under arrest at Phnom Pros Mountain one night while Choeun was security chief: “One day, when I was travelling on a trip to maintain the generator to prepare the electricity supply for a meeting in Kampong Siem District, I got a puncture. Then I was put under arrest at Phnom Pros Mountain. I was asked why I travelled at night without any letter of permission. I replied that normally Angkar did not issue letters for me. Then Choeun, the security chief at Phnom Pros Mountain, sent his messenger to take me to the office there. I spent three hours there before the district chief sent his messenger to take me back. [...] When I was at Phnom Pros Mountain, I saw a messenger coming to meet Choeun who was the security chief. The messenger told Choeun that there was a woman who was on the brink of death. She said she was a niece of Ieng Sary. She wanted to see Ieng Sary before she was to be killed. Choeun told the messenger to halt the killing. The messenger left.”].
- 653 **D6.1.379** Ke Pich Vannak Written Record of Interview, 4 June 2009, EN 00346157 [“One day while I was driving a motorcycle around, I saw about 10 military trucks fully loaded with people going towards Phnom Pros Phnom Srey. At that time I drove my motorbike to follow them behind. When they arrived there, they ordered people out of the trucks, aimed the guns at them and ordered them to undress. [...] At that time three soldiers saw and walked toward me. When seeing that, I started my motorbike and drove back home and told my father”. Note that Ke Pich Vannak’s father, Ke Pauk, then called Reap and was informed that Ao An had given the order to transport the people to Phnom Pros Phnom Srey to be [s]mashed.]; **D219/772** Sat Sim Written Record of Interview, 31 May 2016, A58 and A60, EN 01309839 [from 1975 the witness was stationed near Phnom Pros at Veal Vong airport and was sent away in the rainy season of 1977: “Q: At that time what did the Khmer Rouge use the Phnum Pros Phnum Srei Pagoda for? A: I don’t know, but I knew that they took people to be beaten to death and disposed of at the well. From here, it was on the right hand side. Each night they transported one or two vehicle loads to be killed at that well. [...] At the entrance road in the morning I saw scattered pieces of clothing. And at night I heard the sound of screaming. I was up from Veal Vong [airfield]. [...] I could hear the sound of people crying there. The well and the place where I kept guard were maybe 400-500 metres apart.”], A65, EN 01309840 [“I heard that more and more people were taken there after I left that place.”], A80 and A85, EN 01309842 [“When I was demobilized [...] and [they] removed me from the army, they had people drive me past that location. [...] The clothes and shoes were scattered all around the well.”]; **D219/472** Sum Chanthol Written Record of Interview, 24 August 2015, A65, EN 01178455 [“The cow herdsman told me that those Cham people were partly undressed (but not naked) and they were killed at Phnom Pros Phnom Srey Mountains.”]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 [“many people were killed [at Phnom Pros] and the nearby wells were also full of bodies.”]; **D5/703/1** Nuon Choeun Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913545-46 [“In

1977-1978, the applicant looked after animals at Phnum Bros Phnum Srei. He witnessed that Chhoeun [...] and other Khmer Rouge cadres killed one truck of people per day at Phnum Bros Phnum Srei [...]. Before killing, the victims were taken off their clothes, and they were clubbed and dropped into pits.”]; **D219/812.1** *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399385-86 [“From 1975 to 1979, [...] the ‘meditation site’ became a killing site. [...] In 1979, immediately after the liberation, all over that place, people saw piles of old clothes and everyday equipment which were as high as a mountain. The ‘meditation site’ was full of big pits next to one another. People counted those pits and [found] that there were 48 pits and three wells which were full of dead bodies. Later, those remains floated to the surface [of the wells] as they had been pulled out by the animals. After counting, people found out that there were 7,300 skulls there, excluding the pits and many other dead bodies of people who were taken to be killed at Sra Lao Village, at the foot of Phnom Srey Mountain. There were around 1,000 dead bodies [there].”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208397-98, Mey Son Interview [“[Mey Son] lived near the hills and would walk along the road to fetch water. He would see 2-3 trucks every day bringing people, with children who looked happy and did not know they would have been massacred soon. They were killed at night. When he went one way, he heard voices, when he came back, everything was silent. They had been buried in pits.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431482 [“Upon arriving at Phnom Bros, the trucks drove directly to one of two killing sites: one at the base of Phnom Bros, the other at the outskirts of nearby Banyan village, which remained unoccupied. After exiting the trucks, the victims found themselves surrounded by Reap’s armed soldiers. They were ordered to form a straight line and take off their outer garments before being marched a short distance to the killing field, where they were murdered by members of a twelve-person execution squad. Khel commented, ‘If they had fought back, perhaps some could have escaped. But they were terrified. The guards were pointing their guns at them the entire time. [...] The people were killed immediately upon arrival, though sometimes a truckload took more than an hour.’”], EN 00431598 [“Upon arriving at Phnom Bros, Sruon and thousands of other Cambodians were lined up and killed by a blow to the back of the head that was administered by Reap’s soldiers.”], EN 00431462-63 [“Although Vong had observed trucks filled with people driving down the road toward the Phnom Bros, he was not fully prepared for what he now saw. First he and his wife found a place where the clothes of the Phnom Bros victims had been burned. ‘Then we found all the graves, some of which still had limbs sticking up through the dirt. The place stank.’ Initially, many Banyan villagers were scared to live so close to the mass graves, some of which had been dug in their rice fields. The Khmer Rouge had even dumped corpses into nearby village wells.”]. Note that Banyan village seems to be Hinton’s pseudonym for Sralao village, as discussed in fn. 599.

D219/472 Sum Chanthol Written Record of Interview, 24 August 2015, A61, A65, and A91-93, EN 01178455 and EN 01178457 [in 1977: “The cow herdsman told me that those Cham people were partly undressed (but not naked) and they were killed at Phnom Pros Phnom Srey Mountains. The reason the Khmer Rouge ordered them to undress was because all the ethnic Cham people kept gold in their clothes; the killers were checking for the hidden gold. [...] He told me about that in 1977, when the Southwest Zone group had arrived. [...] I was at Trapeang Tras Village. He came to eat rice at Angkuonh Dei School. [...] we ate rice together”]. See also **D219/319** Written Record of Investigation Action, 21 May 2015, EN 01098093-94 [regarding Cham people killed at Phnom Pros after staying at Angkuonh Dei School for a while], EN 01098094 [regarding cow herders living in the Chup rubber plantation who saw Cham people being taken to Phnom Pros].

D117/37 Leng Ra Written Record of Interview, 23 April 2014, A18, EN 01072508-09 [“Q: In your complaint, you said that in 1977 you saw them arrest between three and five people and take those people to be killed. You also saw them burning people alive at the kiln site. Did you actually witness this incident? A: I did not witness it directly because they did not allow any people to get close to the kiln. But I heard the voices of the victims screaming for help from inside the [kiln] because the hall where mobile unit workers stayed was close by.”] *clarifying* **D5/777** Leng Ra Civil Party Application, 17 March 2012, EN 01090089 [“In 1977, I witnessed with my own eyes events that three to five people per night being taken to be killed Angkuonh Dei and Phnum Pros. Those people were killed by being burned alive in kilns. I heard them scream for help; and nobody dared help them for fear of getting killed as well”].

D117/37 Leng Ra Written Record of Interview, 23 April 2014, A8 and A20, EN 01072505-06 and EN 01072509 [“I was assigned to work at Phnom Pros Mountain - Phnom Srei Mountain where I was assigned to collect the ash from the cremation incinerator to be used as fertiliser in the rice fields. The persons who

assigned me to work were Southwest Zone cadres: Ta Loeung was commune chairman, and Yeay Yut was Kampong Siem District Committee. [...] I learned about this because my mobile unit was later assigned to collect ash from the kiln to be used as fertiliser in the rice fields. When we collected the ash to be thrown into the rice fields, we saw the remains of some skulls and hand and leg bones which had not been fully burnt.”].

657 **D219/772** Sat Sim Written Record of Interview, 31 May 2016, A60 and A64, EN 01309839-40 [“Q: How did you know that they took people to be killed [at Phnum Pros Phnum Srei Pagoda]? A: At the entrance road in the morning I saw scattered pieces of clothing. And at night I heard the sound of screaming. [...] I could hear the sound of people crying there. The well and the place where I kept guard were maybe 400-500 metres apart. [...] Q: The people that you heard screaming and crying: was that at Veal Vong or at Phnum Pros Phnum Srei? A: At the well, which was two square metres. Beyond Phnum Pros Phnum Srei a little bit, at the junction to Veal Vong [airfield]. Like I said, maybe it was 400-500 metres from there. So I could hear.”], A71-73, EN 01309841 [“I didn’t see the vehicles, but at night they brought people there, and at night I was on guard. [...] At the entrance to Veal Vong. Q: While keeping guard at Veal Vong at night, you could hear people screaming from the direction of the well, correct? A: Yes.”].

658 **D3/19** Vong Sokun Written Record of Interview, 2 December 2010, A5-7 (the quote is at A7), EN 00630445. See also **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431485 [“Chhun hid the sisters in the attic of Phnom Bros temple for three days. Khel said if they had dared to look out the small attic window, they would have seen Phal executing people in the killing fields below.”].

659 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A93, EN 01059295 [the witness was on the Ro’Ang Commune Committee in Kampong Siem District under Prak Yut: “I only saw the dispatch of people from Sector 42 to be killed in Sector 41 at the Phnum Pros Phnum Srei mountains. At the time, I transported Prak Yut from Kampong Siem District Office to Ro’ang Commune, where I worked. Prak Yut got off at Krala Commune to do a little transplanting with the people before continuing her trip. That was around a month before the Vietnamese arrived. During that stop, when I was still on the road, I saw a military truck carrying a full load of people including men, women, and children who did not look like cadres. That military truck was a GMC cargo truck. The people were standing. Some of them were tied up and some were not. There were no guards. In fact, vehicles were driven back and forth every day on that route, but it seemed strange that the people on that truck had sad expressions and waved to me. I advised Prak Yut that we should go back, and she looked frightened as well. An hour later we were still in that area, and we heard gunshots and then shouts. At the time, we were at the foothills while the screams came from the mountain. Prak Yut, the girls who were transplanting, and I all heard it.”]. Note there is evidence of guns at Phnom Pros: see, e.g., **D3/19** Vong Sokun Written Record of Interview, 2 December 2010, A7, EN 00630445 [“Many soldiers were staying there [at Phnom Pros], dressed with uniform, having guns.”]; **D6.1.379** Ke Pich Vannak Written Record of Interview, 4 June 2009, EN 00346157 [“One day while I was driving a motorcycle around, I saw about 10 military trucks fully loaded with people going toward Phnom Pros Phnom Srey. [...] When they arrived there, they ordered people out of the trucks, aimed the guns at them.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431482 [“The guards were pointing their guns at them the entire time”].

660 **D3/10** Niv Sun Written Record of Interview, 19 October 2010, A11, EN 00623579 [“when the Southwest people took the command of the sector, trucks arrived in the village and took away 15 families of new people. Amongst them was an uncle of mine. They were transported to Ta Mah pagoda to direction of Phnum Pros Phnum Srey. Those people never came back, but one day clothes were distributed by the Khmer Rouge cadres to the people in my village, and I recognized the clothes worn by my uncle when he was taken away. In addition, I heard from one of the drivers of the trucks, who transported those people that he transported them to Phnum Pros Phnum Srey. In 1983, I went to Phnum Pros Phnum Srey, and I saw many skulls and bones, so I think that many people were [taken] for execution there.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431597-98 [“Chlat recalled that in August 1977 his village head suddenly announced that a number of villagers – primarily ‘new people’ – were being sent to live in a ‘new village’ [According to Chlat: ‘The next day, at first light, the Khmer Rouge loaded everyone on the trucks and drove off. My brother and his entire family were executed at Phnum Pros. [...] A few days later, clothes were distributed to people in our village. They were the garments of the people who had been loaded into the trucks. I saw them give out my brother’s clothes.’”].

- 661 **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A7, EN 00787225 ["Ke Pauk came in his car to see this site once. At that time he appointed Choeun to be the battalion commander on that site. He ordered Choeun to burn up all the remaining clothes of those who had been killed"].
- 662 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A40-42, EN 01374646 ["Q: What did Ta An say about Wat Phnom Pros Pagoda? A: He said that when further letters were issued by our comrades to arrest the East Zone people, the arrestees could be placed at his place where they would be given some food to eat as parts of the political ploy and manipulation. After that they would be loaded onto trucks and sent for execution at Phnom Pros Phnom Srei. Those people must have been killed as they were never seen again. Only their clothes and belongings would be returned and stored at the Sector Office."].
- 663 **D219/232** Van Chhunseng Written Record of Interview, 19 March 2015, A48, EN 01090003 ["I have been to the killing site in Phnom Srei Phnom Pros [after the Khmer Rouge regime collapsed] which has a massive pit. The pit was open with skulls, bones and clothes"]; **D3/20** Srei Kanoeun Written Record of Interview, 3 December 2010, A3, EN 00631100 ["As far as I know, after 1979 many people including me climbed up this hill to look for gold and other things. There, we saw various items such as clothes"]; **D219/812.1** *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399385-86 ["In 1979, immediately after the liberation, all over that place, people saw piles of old clothes and everyday equipment which were as high as a mountain."]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208385 ["There are 2 hills, Phnom Pros, Phnom Srey. Pits, heaps of clothes and human remains were found in 1979"].
- 664 **D219/377** Morn Mot Written Record of Interview, 24 May 2015, A9, EN 01132626 ["After the Khmer Rouge collapsed, I returned to live in Sralao Village. I went to Phnom Pros and Phnom Srei Mountain, where I saw a pile of old clothes being burnt."]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208399, Sor Sorn Interview [this Buddhist monk arrived at Phnom Pros in February 1979, where he saw "ashes of clothes that had been burnt in large quantities in 3 different places."], EN 00208401-02, Interview with Saroeun [Saroeun arrived at Phnom Pros-Phnom Srey on 15 January 1979 and said that "many crutches from invalids had been burn[ed] and there was a foul smell of decomposing and bloated corpses. Clothes were still burning as the fire had not yet been extinguished. At the bottom, there was still a heap of [crutches]."].
- 665 **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A7, EN 00787225 ["Ke Pauk came in his car to see this site once. At that time he appointed Choeun to be the battalion commander on that site. He ordered Choeun to burn up all the remaining clothes of those who had been killed and to bury the corpses that had not yet been completely buried."].
- 666 **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431484 (see also para. 175 above). The quote seems to have come from Hinton's source, Khel, who, according to page EN 00431437 in his book, was "A Khmer Rouge officer who was stationed at or near the Phnom Bros execution centre during DK." See also **D6.1.943** at EN 00431462-63 [when villagers returned to Banyan village after the Vietnamese invasion, they found mass graves, "some of which still had limbs sticking up through the dirt. The place stank."]. As discussed previously, note that Banyan village seems to be Hinton's pseudonym for Sralao village, as discussed in fn. 599 above.
- 667 See, e.g., **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A9, EN 01088623 ["After the fall of the Khmer Rouge regime, I went and saw countless bones and skulls there."]; **D219/232** Van Chhunseng Written Record of Interview, 19 March 2015, A48, EN 01090003 ["I have been to the killing site in Phnom Srei Phnom Pros [after the Khmer Rouge regime collapsed] which has a massive pit. The pit was open with skulls, bones and clothes"]; **D95** Soeng Lim Written Record of Interview, 16 September 2011, EN 00746991 [at Wat Phnom Pros, Wat Phnom Srei: "I saw piles of bones there after the fall of the regime. People went to look for gold in those piles of bones."]; **D219/378** Tem Chheang Written Record of Interview, 24 June 2015, A11, EN 01132630 [the witness went to Phnom Pros in early 1979: "Besides the bones and skulls, I saw some of the dead bodies that were decomposing"]; **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 4 May 2015, A10, EN 01111817 ["we discovered bones, skulls [...] and pits [at Phnom Pros Phnom Srei] after the fall of the Khmer Rouge regime"]; **D3/10** Niv Sun Written Record of Interview, 19 October 2010, A11, EN 00623579 ["In 1983, I went to Phnum Pros Phnum Srey, and I saw many skulls and bones"]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 ["In 1980 [Niv Sun] saw many skulls [...] He saw skulls and skeletons, but there was no flesh on the bones."]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208385 ["There are 2 hills, Phnom Pros, Phnom

Srey. Pits, heaps of clothes and human remains were found in 1979: some 8,000 skull over an area of about one hectare.”]; **D219/812.1** *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399385-86 [“In 1979 [...] The ‘meditation site’ was full of big pits next to one another. People counted those pits and founded that there were 48 pits and three wells which were full of dead bodies. Later, those remains floated to the surface as they had been pulled out by the animals. After counting, people found out that there were 7,300 skulls there, excluding the pits”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431459 [“The farming cycle in Banyan also provides grim reminders of the past, as the plows sometimes pull up pieces of cloth, teeth, or shards of bone marking the village’s location next to Phnom Bros, an enormous DK killing center”]. Even the trees at Phnom Pros bore physical evidence of violent killings. See **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 4 May 2015, A10, EN 01111817 [“I assumed that they took people to be killed at Phnom Pros Phnom Srei, given that we discovered bones, skulls, clothes, tree whose bark had been removed, and pits there after the fall of the Khmer Rouge regime. At that time, I was informed that the Khmer Rouge held children upside down and threw them against the trees.”]; **D1.3.10.5** Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 26 February 1996, EN 00208309 [“One witness pointed out a tree near the pits where young children were killed by having their brains bashed out against the tree. He said that he had seen blood and hair still stuck to the tree after liberation.”].

D219/377 Morn Mot Written Record of Interview, 24 May 2015, A10, EN 01132626.

D219/378 Tem Chheang Written Record of Interview, 24 June 2015, A11, EN 01132630. See also **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431462-63 [“Although Vong had observed trucks filled with people driving down the road toward the Phnom Bros, he was not fully prepared for what he now saw. First he and his wife found a place where the clothes of the Phnom Bros victims had been burned. ‘Then we found all the graves, some of which still had limbs sticking up through the dirt. The place stank.’], EN 00431484 [“Because of the purges and suspicion, even high-ranking soldiers like Chuon were scared and had difficulty sleeping at night. Khel says that Chuon dreamed of escape: ‘He would sniff the stench of the corpses and shake his head and tell me, ‘I brought you to work in the land of death.’ [...] To get away from the stench and killing at Phnom Bros, Chuon and Khel sometimes took trips to Angkounh Dey village, about one kilometer down the road from Phnom Bros.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208400, Interview with Sarocun [“[Sarocun] arrived on the hill on 15th January 1979 [and] said [...] there was a foul smell of decomposing and bloated corpses.”].

D117/20 Lim Seng Written Record of Interview, 5 March 2013, A15, EN 00900990 [“At that time the security guards arrested many suspects includ[ing] one of my cousins named Yoeun. At that time Ke Pauk was about to leave for a meeting in Phnom Penh; and when he saw Yoeun, he instructed the security guards to keep Yoeun at the messenger center until he came back from the meeting in Phnom Penh so that he would solve that problem. But while Ke Pauk was away, Phauk, who was the security chairman at that time, took Yoeun to be killed at Phnom Pros. When Ke Pauk returned, he was shocked to find out that Yoeun had been taken to be killed.”]; **D219/620** Pall Lay Written Record of Interview, 8 December 2015, A22-25, EN 01184936-37 [“[In 1978] My parents were transported in a lorry to be killed at Phnum Srei. [...] they were transported from Tong Rong. [...] I was at Tuek Chha, but I knew about the incident because someone from the village came to tell me.”]; **D117/38** Kruoch Kim Written Record of Interview, 24 April 2014, A5, EN 01056735 [“Later they removed me and arrested two of my elder sisters and their families from Chub/Suong and took them to be killed at Phnum Pros Phnum Srei Mountain.”]; **D219/543** Nam Monn Written Record of Interview, 7 October 2015, A9-10, EN 01174539 [“My aunt and uncle who lived at Romeas Village were taken to be killed [at Wat Phnum Pros Phnum Srey Pagoda]. Q: Who told you that the vehicle transported prisoners to Phnum Pros Phnum Srey Pagoda? A: The vehicle driver.”]; **D3/10** Niv Sun Written Record of Interview, 19 October 2010, A11, EN 00623579 [“I recall that [...] when the Southwest people took command of the sector, trucks arrived in the village and took away 15 families of new people. Amongst them was an uncle of mine. They were transported to Ta Mah pagoda to direction of Phnum Pros Phnum Srey. Those people never came back, but one day clothes were distributed by the Khmer Rouge cadres to the people in my village, and I recognized the clothes worn by my uncle when he was taken away. In addition, I heard from one of the drivers of the trucks, who transported those people that he transported them to Phnum Pros Phnum Srey. In 1983, I went to Phnum Pros Phnum Srey, and I saw many skulls and bones, so I think that many people were [taken] for execution there.”].

671

D191.1.1 Cheam Peou Civil Party Application, 25 February 2009, EN 01133262 ["In 1977, my sister-in-law, Yun, and her 5 children"]; **D191.1.14** Chuon Phan Summary of Supplementary Information, 20 August 2010, EN 00596975 ["father"]; **D191.1.65** Ou Yan Summary of Supplementary Information, 20 August 2010, EN 00596553 [in 1977: "father, named Ou Sou [...] younger brother, named Ou Chhun"]; **D191.1.79** Preap Sokhoeum Civil Party Application, 20 January 2010, EN 00541267 [in 1977: "brother, named Pech Ui, and his wife named Ri, their 5 children and her sister Pech Yocun and her husband named Him with their 5 children, and another sister named Pech Yat and husband named Chan with their five children"]; **D5/1129** Tem Nhar Civil Party Application, 18 October 2009, EN 01143279 ["My uncle, Min Va [...] in 1977"]; **D5/1484** Chhum Neang Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01139701 ["In 1978, my elder brother Chhum Roeung"]; **D5/1570** Khim Saran Civil Party Application, 17 August 2013, EN 01190417 ["Mit Dek, Khin Khen, and Khay At"]; **D5/1571** Ven Lan Civil Party Application, 17 August 2013, EN 01190425 ["I lost four relatives. [...] two persons were my nieces/nephews"]; **D5/16/1** Soem Noeun Civil Party Application Report, 3 June 2011, EN 00768843 ["older brother named Soem Phon"]; **D5/17/1** Chea Chhon Leang Civil Party Application Report, 3 June 2011, EN 00768848 ["In 1977, her great aunt named Chea Hieng including her husband and eight children"]; **D5/176/1** Am Nai Oun Civil Party Application Report, 9 August 2011, EN 00781766 ["family members named Tim and her uncle named Nhor"]; **D5/176/4** Am Nai Oun Request for Supplementary Information, 3 July 2015, EN 01172846-47 ["two uncles"]; **D5/217.2** Keo Theary Supplementary Information, undated, EN 00842816 ["father, Nguon Phep, [...] younger brother Koo Sisopha"]; **D5/266/1** San Eth Civil Party Application Report, 24 August 2011, EN 00788643 ["in 1977 her husband, older brother (Saoy) with his wife and 5 people"]; **D5/330/1** Un Chanthy Civil Party Application Report, 23 November 2012, EN 00895974 [in July 1977: "father named Un Ou, her older siblings named Un Sam An (male), Un Kim San (female), Un Vuoch Nem (female) and 3 nieces/nephews"]; **D5/384/1** Tem Vat Civil Party Application Report, 23 November 2012, EN 00896139 ["two older brothers [...] Tem Savuth, aged of 63"]; **D5/404/1** Chhuon Lang Civil Party Application Report, 23 November 2012, EN 00895832 ["In that same year [1977], Chhuon Ly, the applicant's another sister"]; **D5/515/3** Vong Ran Civil Party Application Report, undated, EN 01210034 ["In 1977, they took my brother, Vong Ngim, [...]. First they took my father to be killed. [...] On the same day [as my brother], they also took my cousin, Uon Tol, to be killed."]; **D5/554/3** Sem Yorn Civil Party Application Report, undated, EN 01190611-12 ["In 1977 [...] father and brother whose names were Seng Sem and Sem Sam"]; **D5/564/1** Oem Thol Civil Party Application Report, 23 November 2012, EN 00907671 ["In 1979 her aunt and grandfather (3 families) [...] family of her aunt and uncle [...] in 1978."]; **D5/622/1** Uon Naisim Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00910175-76 [from 1977: "applicant's two older sisters Oun Nhor and Oun Kaing Leng"]; **D5/662/1** Chuon Ean Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911314-15 ["nephews named Chou Phom and Chou Run [...] in 1977"]; **D5/664/1** Chuon Chanthol Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911346-47 ["older brothers named Chun and Run [...] in 1978 [...] mother named Sou Bin [...] in 1978."]; **D5/665/1** Seng Theng Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911361 ["two cousins, Chou Chuon (male) with the age of 22 years old and Chou Run (male) with the age of 19 years old, [...] in 1977"]; **D5/6658/1** Soung Touch Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911465 ["In 1977 [...] older brother Sieng, [...] niece/nephew(s)"]; **D5/667/1** Nhoek Hay Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911392 ["In 1977, [...] older brother named Moeun, 35 years old, [...] his wife named Mao Ton, and their children [...] her great uncle named Poch, 50 years old, and his wife named Yem"]; **D5/669/1** Tuon Heang Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911480 ["great uncle named Pich [...] and his two children [...] in 1977."]; **D5/674/1** Chheng Man Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911556-57 ["In 1977, her younger brother named Chheng Sien [...] during 1976-1977, her younger brother named Chheng Yorn"]; **D5/675/1** Chea Chrech Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911572 ["In 1977, [...] two uncles named Duch Men and Khim Chhoan"]; **D5/676/1** Nhim Kol alias Say Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911590 [in 1977: "uncle named Nhim Phai, [...] his wife and his four children"]; **D5/679/1** Ou Men Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911637 ["In 1978, [...] older brother named Ol"]; **D5/680/1** Hem Eng Srim Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911653 ["In 1978, her great uncle named Prep Yan and his wife named Yin"]; **D5/681/1** Pa Meth Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911667 ["In 1977, the applicant's aunt named Chheng Chrech"]; **D5/682/1** Hay Heak Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911683-84 ["ten people being tied by their hand behind their back [...]. Those people were Cham people and capitalist."]; **D5/686/1** Man Han Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911746 ["one

younger brother named Thim”]; **D5/687/1** Leng Yoeun Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911760-61 [“two siblings. His younger brother named Nguy [...] in 1977 [...]. Another younger brother named Ra [...] in 1977 [...] applicant’s husband named Hun”]; **D5/691/1** Pen Sineth Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911821 [“older brother Meak Kev”]; **D5/693/1** Key Hen Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911852-53 [“In 1977, the applicant’s sibling named Kin”]; **D5/696/1** Hourt Chhun Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913438-39 [“During the period of 1977-1978, her husband named Suy Koern”]; **D5/671/1** Lok Sim Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00911510 [“In 1977, the applicant’s older brother-in-law named Ou Yet [...]. And her other older brother-in-law named Phin Phoan (lived in Doun Thi Village, Chamkar Leu District) aged 35 years old”]; **D5/697/1** Vung Kim Hien Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913454 [“In 1978, the applicant’s great uncles named Voan, Ean, San, Sean, Sae, her uncle named Srim, her aunt named Run, and their small children, were all killed.”]; **D5/698/1** Heng Kim Eng Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913469 [“In 1977 the applicant’s husband, Kan An”]; **D5/701/1** Mean Moeun Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913515 [“In 1977, the applicant’s cousin Thorn Chhoeun”]; **D5/703/1** Nuon Choeun Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913546 [“13 relatives. They were killed at Phnum Bros Phnum Srei in 1977. [...] older sibling named Yun [...] Hi [...] Sao [...] Ty [...] Chenda [...] Lmea [...] uncle named Yan [...] older sibling named TAI [...] older sister named Hien [...], Huon [...] aunt named Him [...] uncle named Socun [...] older brother named PengLin”]; **D5/704/1** Nuth Savoeun Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913562 [“In 1977 [...] uncle Nut Nan, [...], his wife along with 4 children [...]. In 1977, his 20-year-old and 22-year-old cousins”]; **D5/708/1** Doak Im Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913629 [“great aunt’s family consisting of five members including Inh (her aunt), Jay (her uncle-in-law), Ith (her aunt’s mother), and two children of her aunt”]; **D5/712/1** Koy Kim Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913693 [“In 1977, [...] 3 and 5 people [...]. In 1979, the applicant’s younger sister Koy Kim”]; **D5/713/1** Pav Chanthly Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913709 [“In 1977, the applicant’s three siblings namely Noeun, 28, [...] and Yoeun and Men”]; **D5/715/1** Keo Phoeun Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913742 [“In 1977-1978, the applicant’s younger brother Keo Sokhon”]; **D5/724** Sun CLean Civil Party Application Report, 4 March 2012, EN 00997369 [“My father Sat Sok [...] in 1978.”]; **D5/739/1** Heng Chan Thoeun Civil Party Application Report, 28 February 2013, EN 00914773 [“In 1977, [...] great uncle and his family members”]; **D5/740/1** Sao Thai Civil Party Application Report, 28 February 2013, EN 00914791 [“In 1977, [...] younger brother-in-law Kao Kin”]; **D5/751/1** Long Chanthol Civil Party Application Report, 28 February 2013, EN 00914980 [“In 1978, the applicant’s older brother Long Vat”]; **D5/753/1** Hon Lihoung Civil Party Application Report, 28 February 2013, EN 00915010 [“In 1978, the applicant’s great uncle namely Hao Chay Heng, aunt namely Kak (Chay Heng’s wife) and their 9 children”]; **D5/754/1** Neou Sok Civil Party Application Report, 28 February 2013, EN 00915026 [“In 1977, the applicant’s younger sister Neou Noen”]; **D5/756/1** Kong Sokchea Civil Party Application Report, 28 February 2013, EN 00915059 [“In late 1978, the applicant’s father”]; **D5/757/1** Yeng Sin Civil Party Application Report, 28 February 2013, EN 00915074 [“In 1978, the applicant’s great uncle, and a cousin”]; **D5/758/1** Sou Dary Civil Party Application Report, 28 February 2013, EN 00915088 [“In 1976, the applicant’s father Sou Yang”]; **D5/760/1** Ing Sokkhan Civil Party Application Report, 28 February 2013, EN 00915119 [“In 1976, the applicant’s older brother Ing Sok Doeun”]; **D5/761/1** Much Savoeun Civil Party Application Report, 28 February 2013, EN 00915136-37 [“In 1977, the applicant lost two uncles’ families consisting of five members. [...]. The first uncle Vung Khom, [...]. Five days later, her uncle’s wife and an 8-month-old child [...]. Half a month later, another uncle Vung Khon, [...]. Ten days later, her uncle’s wife, who was seven-month pregnant [...] In 1977, the applicant’s father Yun and her older brother”]; **D5/763** Seng Sun Leang Civil Party Application Report, 22 February 2012, EN 00988617-18 [“In 1977, they took my older brother, his wife, and their children [...] Two brothers-in-law named Vin and Lun [...] in 1977; 4) Seng Kim Hean, [...] in 1978; 5) Two nieces namely Seng Leap and Seng Leak, children of Seng Suor, [...] in 1978.”]; **D5/764/1** Pong Yeat Civil Party Application Report, 29 March 2013, EN 00915184 [“older brother-in-law named Khem Im, 28 years old, [...] together with his wife namely Chheang and their three children, [...] in 1977.”]; **D5/770/1** Lon Chhoan Civil Party Application Report, 29 March 2013, EN 00915280 [“six members in his family, including: [...] His older brother named Lon Ien [...] in 1977”]; **D5/774/1** Voeng Van Civil Party Application Report, 29 March 2013, EN 00915346 [“In 1977, the applicant’s uncle Sim, [...], and Sim’s older brother Man”]; **D5/775/1** Hay Saing Civil Party Application Report, 29 March 2013, EN 00915363 [“In 1977, Sao Kin, the applicant’s

son”]; **D5/776/1** Heng Sivkea Civil Party Application Report, 29 March 2013, EN 00915378 [“In 1977, the applicant’s older brother Kimchhay”]; **D5/777** Leng Ra Civil Party Application Report, 17 March 2012, EN 01090089 [in 1977: “I lost three family members: 1) Leng Sroeun, older brother [...]; 2) Sieng Eng, uncle [...]; 3) Sieng Ol, cousin [...]; 4) Leng Nhor, older brother”].

See fn. 630 above.

With the exception of a brief stop in late 1977 for 1-2 months after Reap was arrested and before the replacement soldiers from Phnom Penh arrived. See para. 175 and the supporting evidence cited therein.

See para. 175 above and the evidence cited therein.

D219/772 Sat Sim Written Record of Interview, 31 May 2016, A58 and A60, EN 01309839 [from 1975 the witness was stationed near Phnom Pros at Veal Vong airport and was sent away in the rainy season of 1977: “Q: At that time what did the Khmer Rouge use the Phnum Pros Phnum Srei Pagoda for? A: I don’t know, but I knew that they took people to be beaten to death and disposed of at the well. [...] Each night they transported one or two vehicle loads to be killed at that well. [...] And at night I heard the sound of screaming. I was up from Veal Vong. [...] I could hear the sound of people crying there. The well and the place where I kept guard were maybe 400-500 metres apart.”], A65, EN 01309840 [“I heard that more and more people were taken there after I left that place.”], A80 and A85, EN 01309842 [“When I was demobilized [...] and [they] removed me from the army, they had people drive me past that location. [...] The clothes and shoes were scattered all around the well.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431482 [“In just over one month in mid 1977, Reap’s troops executed somewhere between five thousand and ten thousand people at Phnom Bros. [...] While the frequency of truck arrivals varied, victims were delivered to Phnom Bros almost every day. At the peak of the killings, four trucks would each bring in two loads of people in a single day, thus resulting in the execution of about three hundred individuals. The vehicles would sometimes arrive in the evening, making it necessary to execute people by the light of the moon or the truck’s headlights. Khel noted, ‘The killing was usually over by nine or ten o’clock at night. Afterward, the killers washed off the blood.’”].

See para. 172 above and the evidence cited therein.

D219/855 Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A44-48, A53-54, and A62-64, EN 01374646-49. Regarding the timeframe that Nhem Chen worked for Ao An. See, e.g., **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A96, EN 01224112 [“Sok became Sector Military Commander around November 1977. I was moved to the Sector Military and no longer followed Uncle An.”]; **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A44, EN 01224088 [“I worked with Ta An from 1976 to late 1977. Then I went to work with Ta Sok.”] noting that Nhem Chen confuses the date Ao An arrived in the area as being 1976 in this statement and elsewhere but see **D219/731** at A12 where he clarifies that Ao An arrived “Approximately early 1977, around February or March.”

See, e.g., **D219/226** Penh Va Written Record of Interview, 11 March 2015, A6, EN 01088622 [“I first saw [Ao An] when he arrived in March 1977. He called upon approximately 300 cadres from the sector level to attend a meeting at a pagoda that was situated in Chrey Vien Commune. [...] Two weeks after the meeting took place they drove two trucks and parked them at the corner of Phsar Prey Tortoeng Market. They were waiting for those who had been arrested in various villages and communes to be taken there by ox cart. [...] there were two armed guards standing on those trucks. They were JMC American trailer trucks that could carry up to about 50 people. I learned that those people were taken to be killed at Phnom Pros Phnum Srei Mountains. [...] After being quiet for a while, the trucks came back again and took more people away. I witnessed these incidents in person [...] until October 1977 when I stopped working there.”]; **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A2, EN 01032987-88 [“Since the arrival of the Southwest cadres in 1977, they searched to arrest ex-civil servants in Lon Nol regime such as soldiers, teachers, and those whose parents used to be civil servants, and the former unit chiefs. Almost 200 villagers including eight Cham families in Trapeang Tras Village were taken to be killed at Tuol Beng or Phnom Pros.”]; **D219/620** Pall Lay Written Record of Interview, 8 December 2015, A38, EN 01184939 [“Evacuees were transported to Wat Ta Meak Pagoda, and afterwards those evacuees were transported from Wat Ta Meak Pagoda to Phnum Pros.”]; **D219/460** Sat Pheap Written Record of Interview, 7 August 2015, A11 and A15, EN 01151219-20 [“There were two drivers named Se and Det. They worked in the transportation unit of the sector and were assigned to transport people from Wat Ta Meah Pagoda to Phnum Pros Phnum Srei Mountain. [...] But once, when Se returned from transporting people at about 9.00 p.m., he entered my room to find some food, and he whispered to me that those people were not transported to Kratie Province: in fact, those people were

transported to Phnum Pros Phnum Srei Mountain. [...] My understanding is that the people were taken from various places to be detained in the [Wat Tameah] pagoda for four or five days, and each time there was a sufficient number, they were transported to the east and Phnum Pros Phnum Srei Mountain. [...] This event probably happened in September 1977.”]; **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A7, EN 01040460 [witness was a Central Zone military soldier stationed at Phnom Pros, tasked with observing vehicles transporting prisoners up the mountain (see A6): “At first, they used GMC vehicles from the zone military for transporting prisoners from Prey Chhor and Cheung Prey. Later on, I saw them use Chinese lorries to transport prisoners who were arrested in the East Zone”]; **D219/159** Ni Huon Written Record of Interview, 29 January 2015, A167, EN 01067872 [“When I was transplanting rice, I saw them transporting people, including children and old people in convoy of vehicles. The farmers who planted yams at the foot of the mountain told me that the Khmer Rouge transported those people to be killed at the foot of Phnum Pros-Phnum Srei Mountain.”]; **D1.3.11.49** Soeng Leum OCP Statement, 17 November 2006, EN 00222963 [“All of those who were accused of linkages to the mandarins were taken away and killed. This means anyone who was connected to the old society power holders. They were taken away by the truck full and killed right through to 1978. The worst killings took place at Voat Phnum, that is, Phnum Srei and Phnum Pros. [...] The people evacuated to Voat Phnum in 1977 were people of all three categories, all those connected to old society tendencies and anyone who was linked to anybody who had previously been so connected.”]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 [“people with tendencies or connections to Sreng were taken away and executed. [...] The disappearances took place in 1977 after the Southwest cadres had arrived. [...] He was told the people were taken to Phnum Pros Phnum Srei by one of the drivers who collected people in his village.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431597 [“Teeda Mam, a ‘new person’ who was living in the Chomkar Loe district of Region 41 at this time, recalled, ‘[...] when Pauk ordered Reap to ‘clean up’ parts of Regions 43 and 41, Reap’s troops had easy access to a list of suspected ‘diseased elements’ (‘new people,’ reactionaries, and certain ethnic minorities). Reap’s troops first killed people locally and then, perhaps to increase efficiency, trucked victims to the Phnom Bros extermination center. Chlat recalled that in August 1977 his village head suddenly announced that a number of villagers – primarily ‘new people’ – were being sent to live in a ‘new village’: [...] Sroun instructed his wife and children to get ready to go. He told me, ‘Take care of father and our siblings. As for me, don’t believe that they are taking me to a new place. There isn’t one. They are taking us to be killed.’ [...] Upon arriving at Phnom Bros, Sroun and thousands of other Cambodians were lined up and killed”].

679

D6.1.943 Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431484 [“Although Phal did not execute people as rapidly as Reap had, he continued to kill people at Phnom Bros until the end of DK, and Khel estimates that in the end Phal killed about the same number of people as Reap.”]. See also **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A93, EN 01059295 [“I only saw the dispatch of people from Sector 42 to be killed in Sector 41 at the Phnum Pros Phnum Srei mountains. [...] That was around a month before the Vietnamese arrived. During that stop, when I was still on the road, I saw a military truck carrying a full load of people including men, women, and children who did not look like cadres. That military truck was a GMC cargo truck.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A223-227, EN 01374663 [“Q: As you have said just now, did they send only a person or a group of people? A: They sent groups of 17 April people who had been arrested to Phnom Pros Phnum Srei Mountains to grab the new land. Q: Where did you see them? A: In short, they were sent by horse carts to Batheay District. At that time, I was at the cooperative farming rice. I asked the cooperative chairpersons where those people were going. They said they were taken to Phnom Pros Phnum Srei Mountain to grab the new land. Q: Was that before or after you worked with Ta An? A: It was after I worked with Ta An. I had left him already.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208397-98, Mey Son Interview [“[Mey Son] lived near the hills and would walk along the road to fetch water. He would see 2-3 trucks every day bringing people, with children who looked happy and did not know they would have been massacred soon. They were killed at night. When he went one way, he heard voices, when he came back, everything was silent. They had been buried in pits.”]; **D5/703/1** Nuon Choeun Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913545-46 [“In 1977-1978, the applicant looked after animals at Phnum Bros Phnum Srei. He witnessed that Chhoeun [...] and other Khmer Rouge cadres killed one truck of people per day at Phnum Bros Phnum Srei [...]. Before killing, the victims were taken off their clothes, and they were clubbed and dropped into pits.”].

680

D219/812.1 *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399385-86 ["From 1975 to 1979, [...] the 'meditation site' became a killing site. [...] In 1979, immediately after the liberation, [...] The 'meditation site' was full of big pits next to one another. People counted those pits and [found] that there were 48 pits and three wells which were full of dead bodies. [...] After counting, people found out that there were 7,300 skulls there, excluding the pits and many other dead bodies of people who were taken to be killed at Sra Lao Village, at the foot of Phnom Srey Mountain. There were around 1,000 dead bodies [there]."], EN 01399387 [describing the facilities built on the former 'meditation site' after 1997, including a big Buddha statue, a Buddhist library, a gathering hall, other statues and buildings, and a memorial stupa. From this description, it is clear that the 'meditation site' where the pits were found covered a large portion of the valley]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211159 ["Achar Thaong Kim says that there were 8 burial pits at Phnom Pros and 8 more burial pits in Sralao village. He arrived in 1979 after the Khmer Rouge had fallen. Villagers told him about the pits. He saw the excavation of the pits. People were digging up the bodies to look for valuables. He did not participate in this."]; **D6.1.524** DC-Cam Burial Report, 18 February 2008, EN 00379095, line 59 [states that Wat Phnom Pros in Kampong Siem District had 47 pits with more than 10,000 victims]; **D1.3.10.5** Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 26 February 1996, EN 00208309 ["on the Northern side between the two Wats are 47 large burial pits, and many more small pits."]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208385 ["There are 2 hills, Phnom Pros, Phnom Srey. Pits, heaps of clothes and human remains were found in 1979: some 8,000 skull[s] over an area of about one hectare."]; EN 00208397, Srey Kanoeun Interview ["There were hundreds of pits at the foot of the hill, on the south side. In 1980, some 10,000 skulls were counted."]; EN 00208398, Young Met Interview ["He says there were some 40 pits - some 6 by 4 metres, some smaller, 2 by 3. He saw all those after 1979 and counted the pits."]; EN 00208399, Sor Sorn Interview ["He arrived at Phnom Pros in February 1979. [...] He has just seen ashes of clothes that had been burnt in large quantities in 3 different places. There were between 100 and 200 pits."]; **D219/232** Van Chhunseng Written Record of Interview, 19 March 2015, A48, EN 01090003 ["I have been to the killing site in Phnom Srei Phnom Pros [after the Khmer Rouge regime collapsed] which has a massive pit. The pit was open with skulls, bones and clothes"]; **D219/378** Tem Chheang Written Record of Interview, 24 June 2015, A11, EN 01132630 ["I went to Phnom Bros Mountain [in early 1979], where I saw people digging up pits"]; **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 4 May 2015, A10, EN 01111817 ["we discovered bones, skulls, clothes, trees whose bark had been removed, and pits there after the fall of the Khmer Rouge regime."]; **D3/20** Srei Kanoeun Written Record of Interview, 3 December 2010, A3, EN 00631100 ["As far as I know, after 1979 many people including me climbed up this hill to look for gold and other things. [...] At the current Meditation Centre up to the airfield, we saw many pits which the soil shrank down for a few centimetres. However, at the present time, those pits become villages where people build their houses and factories."]; **D219/377** Morn Mot Written Record of Interview, 24 May 2015, A9-10, EN 01132626 ["After the Khmer Rouge collapsed, I returned to live in Sralao Village. [...] In my village, there were also ten pits in front of the present sawmill."]; **D219/119.1.2** Phlong Han Written Record of Interview, 23 March 2012, EN 00797011 ["These pits were in the north of the hills of Phnom Pros Phnom Srey, lined up in four or five rows and two or three meters deep."]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309877 ["In the Phnum Bros Phnum Srey area, in the valley between the mountains, it was full of grave pits. In 1979 we walked around the area of Phnum Srey, it was full of grave pits."]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431459 ["The farming cycle in Banyan also provides grim reminders of the past, as the plows sometimes pull up pieces of cloth, teeth, or shards of bone marking the village's location next to Phnom Bros, an enormous DK killing center where over thirteen thousand people were executed and then buried in dozens of mass graves and even a couple of village wells."]; EN 00431462-63 [upon their return to Banyan Village, "[Vong] and his wife found a place where the clothes of the Phnom Bros victims had been burned. 'Then we found all the graves, some of which still had limbs sticking up through the dirt. The place stank.' Initially, many Banyan villagers were scared to live so close to the mass graves, some of which had been dug in their rice fields."].

681

D1.3.10.5 Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 26 February 1996, EN 00208313 ["The 1996 site visits placed an entirely new dimension on the size of the killing sites along the River in Kampong Cham. A pattern of very large killing and burial sites along the Mekong and along Hwy. 7 emerged, with ease mass transportation being the deciding factor. [...] At a total of 12 burial sites visited to

date in Kampong Cham Province we have found a total of 1,740 mass grave with an estimated 96,850 victims killed at these sites.”].

682 **D219/377** Morn Mot Written Record of Interview, 24 May 2015, A9, EN 01132626 [“After the Khmer Rouge collapsed, I returned to live in Sralao Village. I went to Phnom Pros and Phnom Srei Mountain, where I saw a pile of old clothes being burnt. I also saw a great number of pits. I saw villagers digging the pits in search of gold or money. The bones and the skulls were scattered all over the place.”]; **D3/20** Srei Kanoeun Written Record of Interview, 3 December 2010, A3, EN 00631100 [“As far as I know, after 1979 many people including me climbed up this hill to look for gold and other things. There, we saw various items such as clothes, knives, spades, hooked knives, kitchen utensils, etc. [...] About in late 1979 or early 1980, after people collected all gold on the land, they started to dig the pits where some people got gold, some diamonds or dollar banknotes. At that time, if we stood on the top of Phnom Pros or Phnom Srei and looked down we would see many white skeletons.”]; **D219/232** Van Chhunseng Written Record of Interview, 19 March 2015, A48, EN 01090003 [“I have been to the killing site in Phnom Srei Phnom Pros [after the Khmer Rouge regime collapsed] which has a massive pit. The pit was open with skulls, bones and clothes, and villagers were searching for gold and gemstones. Everyone went to see it.”]; **D219/378** Tem Chheang Written Record of Interview, 24 June 2015, A11, EN 01132630 [“I went to Phnom Bros Mountain [in early 1979], where I saw people digging up pits in search of gold and other valuable items.”]; **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 [“After the fall of the regime in 1979, he [Niv Sun] saw many skulls that remained at Phnum Srey. In 1980 he saw many skulls and clothes. People at the foot of the mountain had dug through the buried clothes and remains looking for gold hidden in the clothes. People showed him clothes that had been uncovered by the gold-seekers. He saw skulls and skeletons, but there was no flesh on the bones.”]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309878 [“I only knew about it in 1979, when I saw people searching for gold dig up the grave pits looking for it. The grave pits were full of blood and body liquids.”]; **D1.3.10.5** Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 26 February 1996, EN 00208309 [“Many of the pits have been opened and vandalized, and the bones scattered.”]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211159 [Information from Achar Thaong Kim: “He arrived in 1979 after the Khmer Rouge had fallen. Villagers told him about the pits. He saw the excavation of the pits. People were digging up the bodies to look for valuables.”].

683 **D219/377** Morn Mot Written Record of Interview, 24 May 2015, A10, EN 01132626. *See also* **D219/812.1** *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399385-86 [“In 1979 [...] [at Phnom Pros] those [human] remains floated to the surface [of the wells] as they had been pulled out by the animals. [...] [there were] many other dead bodies of people who were taken to be killed at Sra Lao Village, at the foot of Phnom Srey Mountain.”].

684 **D1.3.11.35** Niv Sun OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210524 [“After the fall of the regime in 1979, he [Niv Sun] saw many skulls that remained at Phnum Srey. He went there twice, once in 1980 and once in 1986. In 1980 he saw many skulls and clothes. [...] He saw skulls and skeletons, but there was no flesh on the bones. He could only see a corner of the site, because the jungle was thick and he was afraid of mines, but based on what he saw he believes there were tens of thousands of bodies in the whole area. [...] many people were killed there and the nearby wells were also full of bodies.”].

685 **D3/20** Srei Kanoeun Written Record of Interview, 3 December 2010, A4, EN 00631100 [“In 1980 or 81, we had an organization called National United Front for Salvation of Kampuchea that mobilized people to collect all human bones to be counted. As far as I can remember, there were more than ten thousand skulls at that time.”]; **D6.1.524** DC-Cam Burial Report, 18 February 2008, EN 00379095, line 59 [states that Wat Phnom Pros in Kampong Siem District had 47 pits with more than 10,000 victims]. *See also* **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208397, Srey Kanoeun Interview [“There were hundred[s] of pits at the foot of the hill, on the south side. In 1980, some 10,000 skulls were counted.”].

686 **D219/812.1** *The History of Sovankiri Ratanak Phnom Pros Pagoda*, EN 01399386 [“People counted those pits and founded that there were 48 pits and three wells which were full of dead bodies. Later, those remains floated to the surface as they had been pulled out by the animals. After counting, people found out that there were 7,300 skulls there, excluding the pits and many other dead bodies of people who were taken to be killed at Sra Lao Village, at the foot of Phnom Srey Mountain. There were around 1,000 dead bodies [there].”]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211157 [the

head librarian Lang Nguonheng at the library at the base of the mountain at Phnom Pros provided a booklet describing the history of Phnom Pros Phnom Srei with a section on the Khmer Rouge period: “[The booklet] was prepared by the provincial authorities in 2007. [...] According to the booklet, after the Khmer Rouge fled, there were 48 pits, 3 wells, clothes, equipment, and 7,300 skulls left behind. The 7,300 skulls that were found do not include nearly 1,000 people who died at Sralao village.”]. See also **D219/377** Morn Mot Written Record of Interview, 24 May 2015, A14, EN 01132626 [“Q: Did you know whether there is an institution that kept records of the number of the dead bodies and victims at Phnom Pros Mountain and Phnom Srei Mountain? A: Yes, I did. At that time, the provincial authority, including the Department of Culture and Propaganda, came to record the number of victims. However I do not know the number of the victims there.”].

687 See fn. 686 above. See also **D219/377** Morn Mot Written Record of Interview, 24 May 2015, A9-10, EN 01132626 [“After the Khmer Rouge collapsed, I returned to live in Sralao Village. [...] In my village, there were also ten pits in front of the present sawmill.”]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431459 [“The farming cycle in Banyan also provides grim reminders of the past, as the plows sometimes pull up pieces of cloth, teeth, or shards of bone marking the village’s location next to Phnom Bros, an enormous DK killing center where over thirteen thousand people were executed and then buried in dozens of mass graves and even a couple of village wells.”].

688 **D219/377** Morn Mot Written Record of Interview, 24 May 2015, A11-12, EN 01132626 [witness resided in Sralao Village before Phnom Pros was used as an execution site and saw craters that had been left from the bombing by air forces: “Q: Were the bomb craters used as pits? A: No, they weren’t. The Khmer Rouge dug up the pits and buried the dead bodies there.”]; **D219/378** Tem Chheang Written Record of Interview, 24 June 2015, A12-14, EN 01132630.

689 **D3/20** Srei Kanoeun Written Record of Interview, 3 December 2010, A4, EN 00631100 [“In 1980 or 81, we had an organization called National United Front for Salvation of Kampuchea that mobilized people to collect all human bones to be counted. [...] At that time, some of the bones were reserved in a stupa the building of which was sponsored by Oknha Sim Vanna. As far as I can remember, some other bones were transported by ox-carts and stored at the stupa in Nokor Pagoda.”]; **D219/363** Hak Sopha Written Record of Interview, 12 June 2015, A11, EN 01128233 [witness was an interpreter with CGP mapping in Kampong Cham: “Q: We would like you to check the information [in the Mapping Report] regarding Wat Norkor Pagoda (ERN 00208308-EN). At this pagoda the bones of 1,000 victims are kept. They were collected from Wat Phnom Pros Pagoda. Do you remember who gave you the information about this pagoda? A: Van Punleu, who went with us, was the Director of the Provincial Department of Culture and Religion. He and his deputy (Koeurt Pat), who were in charge of managing the documents) gave us information about Wat Phnom Pros Pagoda and Wat Norkor Pagoda. They gave us the information orally because they did not have any written documents. However, they worked on the bone excavation project in 1982.”]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211157 and 00211159 [the attendant at the memorial “did not live in the area during Khmer Rouge period, although he has been told that the bones were collected in 1979 after the Khmer Rouge regime fell. Originally, there were more than 8,000 skulls, but some decayed and some were sent to Wat No Kor. [...] [Achar Thaong Kim at the temple explains] First, the remains were collected and stored in a big stupa at Phnom Pros. They were kept in the stupa for a while and then half of the remains were sent to Wat No Kor Bacheay.”]; **D1.3.10.5** Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 26 February 1996, EN 00208309 [“because of interference with the bones by visitors, most have now been moved to the memorials at Wat No Kor.”].

690 **D3/23** Phnom Pros Site Identification Report, 1 December 2010, EN 00644196 [“Only a few skulls and bones are now kept in a stupa. Those remains were collected on the killing site in the eighties.”], EN 00644197 [photographs of the memorial stupa]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211157 [“We talked to Suon Leng, who is the attendant at the memorial. He has worked at the memorial since 2000. The skulls and bones in the memorial have been there since at least 2000.”], EN 00211159 [information from Achar Thaong Kim: “He confirmed that the skulls and bones in the memorial at the base of Phnom Pros were collected from near a pond that was located between Phnom Pros and Phnom Srei.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208398, Young Met Interview [“A memorial was constructed in 2002 in between the two hills. Few skulls were left; some were small ones of children.”].

691 **D303** Written Record of Further Appearance, EN 01213486-87 and EN 01213489.

- ⁶⁹² See VIII. National Crimes and Crimes Not Charged – Crimes under the 1956 Cambodian Penal Code; XI. Charges.
- ⁶⁹³ **D117/48** Wat Angkounh Dei Site Identification Report, 31 July 2014, EN 00987175 [states that Tuol Beng execution site was located in Tuol Beng village, Krala commune, Kampong Siem District, Kampong Cham Province, Sector 41]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A9, EN 00966998 [“The then old District Security Centre was located to the west of [Wat Angkounh Dei] pagoda [...] in Tuol Beng Village, Krala Commune, Kampong Siem District. It was an execution site.”]; A12, EN 00966999 [“The execution site was located in Tuol Beng Village, near the old security centre, west of the pagoda.”]; **D219/378** Tem Chheang Written Record of Interview, 24 June 2015, A4, EN 01132629 [“there was a security office at Tuol Beng, Krala Commune, to the south of Au Svay Commune.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A1, EN 01063605 [“Kampong Siem Security Office was located at Tuol Beng.”]; **D219/232** Van Chhunseng Written Record of Interview, 19 March 2015, A15, EN 01090000 [“I know that there was a security office in Tuol Beng.”]; **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A6, EN 01032989 [“Q: Did you know where the security office was located? A: It was at Tuol Beng.”]; **D117/51** Yim Seng Written Record of Interview, 25 May 2014, A18, EN 01032997 [“I knew that there was a security office at Tuol Beng, but I never went there. I heard that Tuol Beng was the district security office.”].
- ⁶⁹⁴ **D219/378** Tem Chheang Written Record of Interview, 24 June 2015, A4-5, EN 01132629 [“there was a security office at Tuol Beng, Krala Commune. In 1973, I was assigned to transport rice to the security guards there, but I did not know any of them. Through my observation, there were a great number of prisoners whose legs were shackled, in three or four halls. [...] In my estimation, the number of prisoners was about 200 people. My two uncles, Sath Seth and Eam Sokhon, were imprisoned there.”]; **D219/461** Pen Thol Written Record of Interview, 8 August 2015, A5-6, EN 01151227 [“At that time, the battalion was located in Tuol Beng, and I was there as well. [...] I am referring to late 1975 to early 1976.”]; **D219/501** Written Record of Investigation Action, 11 September 2015, EN 01141626-27 [“Then Thol [...] denied knowing anything saying that he was a low level soldier so he had no knowledge of what went on within the administration. He joined the armed forces prior to the Southwest Zone arriving in the area. He was station[ed] at Tuol Beng and at the time it was just a military office. According to Then Thol there were no detainees at Tuol Beng.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A4, EN 01063606 [“Q: Had the Tuol Beng Security Office already existed when you arrived there in 1977? A: The security office had already existed, but there were no buildings”]; **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A8, EN 01032989-90 [“They had already used Tuol Beng security office as a killing field before the Southwest cadres arrived, and they had already begun to kill the people one by one.”].
- ⁶⁹⁵ **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A4, EN 01063606 [“Q: Had the Tuol Ben Security Office already existed when you arrived there in 1977? A: The security office had already existed, but there were no buildings, so I had them and the Southwest people who came with me, construct the buildings at that security office.”].
- ⁶⁹⁶ **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A8, EN 01032989-90 [“They had already used Tuol Beng security office as a killing field before the Southwest cadres arrived, and they had already begun to kill the people one by one. It became a huge and dreadful killing field after the Southwest cadres arrived.”]; **D117/43** Sbond Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A12, EN 01034900 [“Sometimes I walked across that entrance [of the Tuol Beng Security Office] to the fields behind the village, and I saw them interrogating the people. I sometimes walked past that entrance in 1977. Fierce killings happened in 1978. I stopped walking through that entrance because of pungent odours.”]; **D5/678** Thon Yang Civil Party Application, 22 February 2012, EN 00981085 [“Yeay Yut became the committee [chief] of Kampong Siem district since early 1977. [...] Yeay Yut was from the Southwest Zone who, after becoming the district committee of Kampong Siem district, sent tens of thousands of people from Kampong Siem district to be killed at Phnom Pros and Phnom Srei, Tuol Beng, and Vihear Thom commune.”]; **D117/48** Wat Angkounh Dei Site Identification Report, 31 July 2014, EN 00987176 [“[Tuol Beng Security Centre] already existed before the arrival of the SW people but was really used as a killing place after the SW people took power of the sector.”]; **D5/678** Thon Yang Civil Party Application, 22 February 2012, EN 00981085 [“Yeay Yut became the committee [chief] of Kampong Siem district since early 1977. [...] Yeay Yut was from the Southwest Zone who, after becoming the district committee of Kampong Siem district, sent tens of thousands of people from Kampong Siem district to be killed at Phnom Pros and Phnom Srei, Tuol Beng, and Vihear

- Thom commune.”]; **D117/43** S bong Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A12, EN 01034900 [“I sometimes walked past that entrance [of Tuol Beng Security Office] in 1977. Fierce killings happened in 1978. I stopped walking through that entrance because of pungent odours.”].
- 697 **D219/378** Tem Chheang Written Record of Interview, 24 June 2015, A9, EN 01132629 [“Regarding Tuol Beng, I want to tell you that before the Vietnamese troops arrived, the troops had spent about three days crossing the river from the east side to the west side. During that time, all the remaining prisoners were transported to a prison in Prey Tortoeng. However, I did not know the name of the place. After that, all the prisoners were killed with a grenade thrown into the prison before the Khmer Rouge fled upon the arrival of the Vietnamese troops.”].
- 698 **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A17-19, EN 01072527 [Than Yang harvested rice for many days near the Tuol Beng Security Centre after the arrival of Prak Yut: “There were two wooden buildings [in Tuol Beng Prison] used for detaining people. Each building was 7 metres wide and 20 metres long. There were about five guards. Those guards were young, approximately 18 years old. [...] Through the window I saw those prisoners had their legs tied to a wooden beam. There were about ten male prisoners in that building, and those prisoners were inhabitants in the area. In the other building, there were fewer than ten female prisoners.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A3, EN 01063606 [“There were two buildings at the [Tuol Beng] security office. One building was for sleeping accommodation, and soldiers stood guard around that building; they also slept at that place. Another building was a kitchen.”]; **D117/43** S bong Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A12, EN 01034900 [“The security office was a long shelter with shackles. Sometimes I walked across that entrance to the fields behind the village, and I saw them interrogating the people. I sometimes walked past that entrance in 1977.”].
- 699 **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A20, EN 01072527-28 [“Q: Did you see anything strange in the rice field around that prison? A: I saw many pits. Approximately 20 pits had already been dug. Each pit was 5 metres in width, 7 metres in length and 2.5 metres in depth. Those pits were about ten metres from the prison. At that time, those pits were empty. But after the Khmer Rouge regime collapsed, those pits were completely filled and there were many flies.”].
- 700 **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A17-19, EN 01072527 [Than Yang harvested rice for many days near the Tuol Beng Security Centre after the arrival of Prak Yut: “There were two wooden buildings [in Tuol Beng Prison] used for detaining people. Each building was 7 metres wide and 20 metres long. There were about five guards. Those guards were young, approximately 18 years old. [...] Through the window I saw those prisoners had their legs tied to a wooden beam. There were about ten male prisoners in that building, and those prisoners were inhabitants in the area. In the other building, there were fewer than ten female prisoners.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A3, EN 01063606 [“There were two buildings at the [Tuol Beng] security office. One building was for sleeping accommodation, and soldiers stood guard around that building; they also slept at that place. Another building was a kitchen.”]; **D117/43** S bong Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A12, EN 01034900 [“The security office was a long shelter with shackles. Sometimes I walked across that entrance to the fields behind the village, and I saw them interrogating the people. I sometimes walked past that entrance in 1977.”].
- 701 **D219/472** Sun Chanythol Written Record of Interview, 24 August 2015, A70, EN 01178455 [“Tuol Beng was a security office, but it was not large. It could accommodate 50 to 60 people.”]; **D219/191** Keo Voeun Written Record of Interview, 19 February 2015, A32, EN 01079864 [“[The Tuol Beng Prison] was not very large.”], A1-3, EN 01079857-58 [Keo Vocun was on the Krala Commune Committee after being transferred to Kampong Cham Province in 1977].
- 702 **D117/48** Wat Angkounh Dei Site Identification Report, 31 July 2014, EN 00987176 [according to witness S bong Yann, “Now the site is occupied by farms and lands for agriculture. All trac[e]s of the pits have disappeared.”], EN 00987183-8 [photos of the current view of the former Tuol Beng Security Centre]; **D117/41** Thlang Pheng Written Record of Interview, 6 May 2014, A8, EN 01032974 [“After the collapse of the Khmer Rouge regime, [people] came here and began to dig up bones and filled the pits in order to build houses. Now no traces could be found.”].
- 703 **D117/48** Wat Angkounh Dei Site Identification Report, 31 July 2014, EN 00987176 [“Tuol Beng village is located at approximately 1.5 kilometre West of [Angkuonh] Dei village, on the left side of the national road nr7 to Phnom Penh.”], EN 00987175 [stating that Angkuonh Dei district security centre was located in Angkuonh Dei village, Krala Commune, Kampong Cham Province, Sector 41, Central Zone]. EN 00987176 [“According to witness Thou Sokleng, the Security Center was in fact a big open area protected by a roof

with two lines of shackles for the prisoners and was located at the East of the Pagoda compound.”]; **D117/45** Thou Sokheng Written Record of Interview, 9 May 2014, A5, EN 01031702 [“there was also a security office at Wat Angkuonh Dei premise.”]; **D117/41** Thlang Pheng Written Record of Interview, 6 May 2014, A9, EN 01032975 [“the security office was located in Wat Angkuonh Dei about 1.5 kilometres away east of my house [in Tuol Beng Village].”]; **D117/34** Prak Ny Written Record of Interview, 14 November 2013, A3, EN 00967610 [“When I arrived in Kampong Siem, [...] I stayed at the security center which was located near Voat Angkuonh Dei Pagoda.”]; **D179/1.2.6** Prak Yut T. 30 January 2012, 13.47.37- 13.48.58, EN 00775491 [“Q: But the security centre you told us about, was it at the pagoda of Angkuonh Dei? A: Yes, the security centre was located in that pagoda.”]. See *contra* **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A1-2, EN 01063605 [“Kampong Siem Security Office was located at Tuol Beng. [...] Angkuonh Dei was not used as any place because it was a totally damaged pagoda. So it could not be used as a security office. But they boiled Khmer traditional medicine at Angkuonh Dei Pagoda. The security office was located at Tuol Beng.”].

704 **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A9, EN 00966998 [“As you have seen along Highway 7, from Kampong Cham to Phnom Penh, on the right hand side located in the Sewing Office, followed by the District Handicraft Office and then the Commune Office of Krala (Rom’s office), which were located in front of the entrance route leading to Angkuonh Dei Village.”]; **D219/171.1** Nhim Kol alias Say Hand-Drawn Map, 11 February 2015 [sketch depicting the Krala Commune Office in relation to Wat Angkuonh Dei Pagoda and other sites in the area]; **D1.3.11.13** Chuong Srim OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210447 [“The District Office in the Khmer Rouge period was in Angkuonh Dei village, Krola commune. The building does not exist any more. It was near the place that the Kosma Neary Roat Sewing Training Center is now located. The District Office and the Commune Office were both made of wood and both are gone now. The current primary school was built on the same location as the old commune office.”].

705 **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A9, EN 00966998 [“As you have seen along Highway 7, from Kampong Cham to Phnom Penh, [...] On the left hand side was located the district office of Kampong Siem run by Prak Yut, which is about 200m from the current commune office of Krala. The district hospital was located on the left hand side as well, next to the district office. In front of the district hospital located Wat Angkuonh Dei Pagoda. And next to the pagoda was the District Security Centre, located in Thmei Village.”]; **D219/232** Van Chhunseng Written Record of Interview, 19 March 2015, A9, EN 01090000 [“Q: Do you remember where the district office was located? A: Yes, I do. It was located in Angkuonh Dei Village, along National Road 7, just across Wat Angkuonh Dei Pagoda.”]; **D219/191** Keo Voeun Written Record of Interview, 19 February 2015, A33, EN 01079864 [“Wat Angkuonh Dei Pagoda was located north of the District Office”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A13, EN 01059275 [“Wat Angkuonh Dei Pagoda was located on the opposite side of the road about 100 metres from the Kampong Siem District Office.”]; **D117/24** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A12-16, EN 00966963-64 [“The Kampong Siem District Office was located in Angkuonh Dei Village, Krala Commune. [...] It was opposite Angkuonh Dei Pagoda.”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A20, EN 00787226 [“I knew Prak Yut, she was the secretary of Kampong Siem district. [...] Her office was near Angkuonh Dei Pagoda.”]; **D219/422.4** Nhim Kol alias Say Transcript of Interview, 20 February 2012, EN 01136855-56 [“Yeay Yuth’s office was the present-day firewood-selling place next to Wat Angkuonh Dei Pagoda. [...] Presently, it is a villager’s house. [...] She stayed, slept and worked there.”]; **D219/461** Pen Thol Written Record of Interview, 8 August 2015, A5, EN 01151227 [“Kampong Siem District Office was located in front of Wat Angkuonh Dei Pagoda.”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A20, EN 00787226 [“I knew Prak Yut, she was the secretary of Kampong Siem district. I was not sure when exactly she arrived in this district—maybe in 1978. Her office was near Angkuonh Dei Pagoda.”]; **D219/26** Prak Ny Written Record of Interview, 13 October 2014, A40, EN 01044877 [“The district security centre was located near the district office”]. A45, EN 01044878 [“From Kampong Cham along National Road Number 7, the district office was on the left-hand side, and they detained those five or six people behind the district military office, but I did not know if that place was the district security office or not.”]; **D117/41** Thlang Pheng Written Record of Interview, 6 May 2014, A9, EN 01032975 [“The district office was located in Angkuonh Dei Village along the road to Kampong Cham Provincial Town.”]; **D219/472** Sum Chanythol Written Record of Interview, 24 August 2015, A125-128, EN 01178459 [states the office of the Southwest Zone group cadres was located at

Angkuonh Dei Pagoda, where the witness met Prak Yuth]; **D107/2** Sann Son Written Record of Interview, 16 February 2012, A4, EN 00787231 [“the district office was in Angkuonh Dei Pagoda.”]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A42-44, EN 01098554 [“Near this district office, do you recall if there was a security office or execution site? A: I heard of a security office which was used to detain people. But I never went there. [...] Q: Do you know the name of this security office? A: No, I don’t. I only heard it was the district security office.”].

D219/472 Sum Chanythol Written Record of Interview, 24 August 2015, A47-50, EN 01178454 [“In 1975, after I got married, I fell sick and I went to see the medic at Angkuonh Dei Pagoda. One side of that pagoda was used as a site for rearing pigs. [...] That place was used as a meeting hall. [...] I knew this because when I stayed for treatment at that place, which lasted for one week, I saw them holding a meeting there.”], A72-73, EN 01178456 [“Angkuonh Dei pagoda was used as a hospital, a meeting place and a place for rearing pigs. The temple was used as a meeting place for high level cadres because it was quiet.”]; **D219/319** Written Record of Investigation Action, 21 May 2015, Sum ChanThol, EN 01098093 [“Wat Angkuonh Dei was used as a pig farm. In 1975, after the Applicant got married, she became sick [and] was sent to the pagoda to receive treatment there. The next day, the Applicant’s husband was also taken there for treatment. There was a medical section in the pagoda.”].

D117/44 Nov Hoeun Written Record of Interview, 8 May 2014, A15, EN 01034907 [“As I know, the security office was at Wat Angkuonh Dei, whereas Tuol Beng was a killing field when people were sent there.”]; **D117/45** Thou Sokheng Written Record of Interview, 9 May 2014, A5, EN 01031702 [“I did not know whether or not the security office was located at Tuol Beng which was a killing site. As I showed you, there was also a security office at Wat Angkuonh Dei premise.”]; **D117/52** Bum Ser Written Record of Interview, 27 May 2014, A9, EN 01076884 [“The arrests and killing began in 1977. First they arrested base leadership cadres to Angkuonh Dei. After that, they arrested low-level cadres and their family members and sent them to Kouk Pring. I would like to verify that Angkuonh Dei was a Security Office of the Khmer Rouge located at Wat Angkuonh Dei Pagoda.”]; **D117/53** Sun Chean Written Record of Interview, 28 May 2014, A15, EN 01072516 [“As I knew, the district level security office was located at Wat Angkuonh Dei pagoda.”], A27, EN 01072519 [“Yes, my father disappeared in late 1978 At that time he was sick, and he Khmer Rouge sent him to Angkuonh Dei. He has been missing since then. I have never heard anything from him so far.”]; **D191.1.112** Nat Hoeun Written Record of Interview, 23 March 2012, EN 00797020-21 [“At the end of 1977 [the Civil Party Applicant’s brother] was forced to carry salt and was detained in security office Ang Kuoch Dei Security Center.”]; **D5/777** Leng Ra Civil Party Application, 17 March 2012, EN 01090089 [“In 1977, I witnessed with my own eyes events that three to five people per night being taken to be killed [at] Angkuonh Dei and Phnum Pros.”].

D117/45 Thou Sokheng Written Record of Interview, 9 May 2014, A5, EN 01031702 [“As I showed you, there was also a security office at Wat Angkuonh Dei premise. At that time there was a long tile-roofed shelter and two queues of leg shackles together with iron bars for shackling the prisoners.”]; **D117/48** Wat Angkuonh Dei Site Identification Report, 31 July 2014, EN 00987176 [“According [to] witness Thou Sokheng, the Security Center was in fact a big open area protected by a roof with two lines of shackles for the prisoners and was located at the East of the Pagoda compound. The prisoners were detained there for a very short time before being transferred to the sector level or to Tuol Beng execution site.”].

D117/48 Wat Angkuonh Dei Site Identification Report, 31 July 2014, EN 00987177 [“Except the Pagoda, all the other buildings or barracks have been destroyed.”], EN 00987178-82 [photos of the current view of the Wat Angkuonh Dei Pagoda and where the former Wat Angkuonh Dei Security Centre was located].

D117/70 Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A23, EN 01056217 [“I was Kampong Siem Secretary and the sixth member [of the Sector 41 Committee.”]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A23, EN 01056225 [“Grandfather An appointed us to various districts in Sector 41. I was assigned to Kampong Siem district.”], A44, EN 01056228 [“I was Kampong Siem District Secretary.”]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 [“Yeay Yut was secretary of District 101, the numerical code for Kampong Siem district.”]; **D219/422.4** Nhim Kol alias Say Transcript of Interview, 20 February 2012, EN 01136828 [“I know Yuth when she was a district secretary. At that time, it was called, ‘District 101’. [...] Kampong Siem was District 101.”]; **D5/676/1** Nhim Kol alias Say Civil Party Application Report, 24 February 2012, EN 00911588 [“The applicant stated that Yeay Yut (Prak Yut) came to Kampong Siem District since 1977 (approximately March or April). She was a chief of district, and she controlled the whole district.”]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February

2012, A5, EN 00787225 ["Prak Yut was the [Kampong Siem] district secretary."], A20, EN 00787226 ["I knew Prak Yut, she was the secretary of Kampong Siem district."]; **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A12, EN 01040461 ["Prak Yut was the secretary of Kampong Siem District."]; **D117/34** Prak Ny Written Record of Interview, 14 November 2013, A4, EN 00967610 ["Prak Yut was the Secretary of Kampong Siem District"]; **D117/38** Kruoch Kim Written Record of Interview, 24 April 2014, A10, EN 01056736 ["Yeay Yut was District Committee Chairperson in Kampong Siem District."]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.12.13-14.13.30, EN 01438493 ["Q: And who was the chief of Kampong Siem district? A: It was Prak Yut."]; **D117/24** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A9, EN 00966963 ["I only knew that Prak Yut was appointed to control Kampong Siem District."]; **D117/44** Nov Hoeun Written Record of Interview, 8 May 2014, A9-10, EN 01034906-07 ["I would like to confirm that [...] when Prak Yut was the secretary of Kampong Siem District, I was her messenger."], A5, EN 01034906 ["The ones in charge of Kampong Siem District were Prak Yut [...] I knew her because I used to work at the mobile unit in Kampong Siem District"]; **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A5, EN 01032989 ["Prak Yut was the governor of Kampong Siem District."]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A19, EN 01059865 ["Q: Do you remember if Yut was Secretary in charge of Kampong Siem District? A: Yes."]; **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210475 ["I also knew a Yeay Yut. She was chief of the district."]; **D5/678** Thon Yang Civil Party Application, 22 February 2012, EN 00981085 ["Yeay Yut became the committee [chief] of Kampong Siem district since early 1977."]; **D107/6** Chheng Yeun Written Record of Interview, 18 February 2012, EN 00787194 ["[As to leaders] at the district level there was Yeay Yut."]; **D1.3.11.13** Chuong Srim OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210446 ["I believe [Yeay Yut] was District Chief or Governor."]; **D117/53** Sun Chean Written Record of Interview, 28 May 2014, A8-9, EN 01072515 ["In 1977, Ta Chea and a female cadre named Yut came in to be in charge of this district. [...] according to my observations, she was in charge of all the villages and communes in Kampong Siem District."].

711 **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A14, EN 01034078 ["Q: Did Prak Yut know about the security office and killing site at Tuol Beng? A: Definitely, it was under her management in which she was on the committee of Kampong Siem District."]; **D219/776.1.1** So [Sau] Saren DC-Cam Statement, 3 May 2016, EN 01309874 ["The Kampong Siem district prison was at Tuol Beng."]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787214 ["The District Office of Yeay Yut was adjacent to Wat Angkuonh Dei pagoda"]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A9, EN 00966998 ["Q: Can you sketch a map showing the location of and offices under the district of Kampong Siem and of the commune of Krala? A: [...] in front of the entrance route leading to Angkuonh Dei Village. On the left hand side was located the district office of Kampong Siem run by PRAK Yut, which is about 200m from the current commune office of Krala. The district hospital was located on the left hand side as well, next to the district office. In front of the district hospital located Wat Angkuonh Dei Pagoda. And next to the pagoda was the District Security Centre, located in Thmei Village. The then old District Security Centre was located to the west of the pagoda, which was located in Tuol Beng Village, Krala Commune, Kampong Siem District."]; **D117/53** Sun Chean, 28 May 2014, A15, EN 01072516 ["As I knew, the district level security office was located at Wat Angkuonh Dei pagoda"]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A1, EN 01063605 ["Kampong Siem Security Office was located at Tuol Beng"]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A62, EN 01056231 ["There was only one security centre in Kampong Siem district, located approximately 3 kilometres east of the District Office, and that security centre was in front of Angkuonh Dei Pagoda"]; **D117/44** Nov Hoeun Written Record of Interview, 8 May 2014, A6, EN 01034906 ["Q: Did you ever meet Yeay Prak Yut and Chea? A6: I used to meet them at their offices in Angkuonh Dei."].

712 **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A48-53, EN 01056228-29 ["During a monthly meeting, Grandfather An ordered me to identify Cham people and Lon Nol soldiers in each commune. [...] I had a meeting with the commune chiefs to tell them to identify and make a list of Cham people and former Lon Nol soldiers who took some action such as opposing communal eating and creating other problems. [...] I sent the name lists to Grandfather An, and Grandfather An had me send those people to him. Q: How was the communication with Grandfather An made? A: Through messengers. Q: How did the arrests take place? A: After I reported to Grandfather An, he gave an order to me, and I ordered Sy to organize the arrests. [...] People were arrested from the base to be sent to the district security, and I sent them to the sector security."];

713

D219/702.194 You Vann T. 18 January 2016, 10.02.00-10.03.21, EN 01431608 ["Prak Yut was also under the supervision of the Ta An"]. See also **D219/472** Sum Chanythol Written Record of Interview, 24 August 2015, A25, EN 01178452 ["Prak Yuth reported to the sector level, which was based in Prey Tortung District, in my village."]; **D219/461** Pen Thol Written Record of Interview, 8 August 2015, A12, EN 01151228 ["Q: Do you know to whom Yeay Yuth reported? A: She was Kampong Siem District Committee. Therefore, she clearly had to report to Ta An, who was Sector 41 Committee"].

Instructions regarding the purge of cadres: **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A38-39, EN 01056227 ["I recall that I arrived in Kampong Siem District in January 1977. Approximately in February 1977, the Southwest Zone sent their cadres to replace the old cadres in Kampong Siem district. [...] First, I made a report about activities of the old cadres and made a request to replace them with the Southwest cadres. After consulting with KE Pauk, Grandfather An requested me to replace all those old cadres."]; **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A36, EN 01056218 ["In fact, during the meetings in the sector, I reported about inactiveness of the commune chiefs, and the sector gave an instruction to collect them to be re-educated in the sector, but I do not know what happened to them."]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A51, EN 01063616 ["As I said in my previous interview in June 2013, I made a report and sent it to Grandfather An. After Grandfather An consulted with KE Pauk, they arranged to remove all the remaining commune chiefs."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A45, EN 01059283 ["Q: Did Prak Yut have the right to change those commune chiefs? Or did she have to ask permission of Ta An? A45: The order must have come from Ta An because he was Sector Chairperson. Khom took Prak Yut to meet Ta An at the Sector level. When they returned, Khom told me they would arrange to have new commune chiefs."]. **Instructions regarding the purge of ordinary civilians:** **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A19, EN 01063610 ["Grandfather An gave an order to me to identify those who opposed the revolution, those who wanted to topple the revolution and those who were not satisfied with their living conditions, and to arrest those people to be smashed."]. **Instructions regarding the purge of the Cham:** **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A12-14, EN 01063608-09 ["[F]or example, all Cham people were arrested without any reason. I did not support the arrests of Cham people, but I had an obligation to follow the upper echelon's orders. [...] I attended a meeting at the Sector level which decided arrests of Cham people. I also knew that Cham people were arrested after that meeting. [...] [W]e had a meeting at the Sector level, and the Sector level gave an order to smash Cham people. I was the district chief, and I received that order. [...] After I delegated the work to Si, my deputy chairman, I was not interested and did not follow up to look at where at Tuol Beng those Cham people were taken to be killed. Si just reported to me that the orders had been carried out, and I reported to the Sector level accordingly."]. **D117/73** Prak Yut Written Record of Interview, 27 October 2013, A4-15, EN 01056238-40 ["One day, Ta An came to meet me, and gossiped to me that the Centre Committee had begun to arrest Cham people, and he ordered me to list the names of all Cham people in my district. I did not at all know why I was ordered to list the names and seek to arrest Cham people. I delegated this task to my deputy named Nan. [...] In fact, I received orders from the Sector Committee to identify, for example, former Lon Nol soldiers and Cham people in my district. Then, I delegated this task to my deputies, namely, Nan and Sy. After they listed the names of those people, I sent the names to the Sector level. [...] Actually, I received orders from Ta An, but I am not sure if Ta An initiated the orders or he received the orders from the upper level, or what."]; **D117/72** Prak Yut Written Record of Interview, 21 June 2013, A6, EN 01056235 ["Grandfather An did not tell me any reason. He just told me to target Cham people and former Lon Nol soldiers and arrested them."]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A47-48, EN 01056228 ["During a monthly meeting, Grandfather An ordered me to identify Cham people and Lon Nol soldiers in each commune."]. **Specific arrest lists provided by Ao An:** **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A32 -35, EN 01063612-13 ["Q: Did Grandfather An ever give you lists of people for you to arrest? A: Yes, I received name lists of people to be arrested. I did not know their roles or positions of those people because I was not interested, but I think that perhaps the Zone sent the lists to him and he forwarded the lists to me because people whose names in the lists were in my district. [...] I was only tasked to collect and arrest the people whose names in the lists to be detained at the district overnight, and the Sector was charged with taking those people to the Sector on their own. [...] Those people were detained at Tuol Beng Military Security Office."], A75-76, EN 01063621 ["The Sector provided the lists in advance, and after collecting prisoners to be sent to the Sector, I had to annotate the lists of those prisoners. [...] If the Sector sent name lists of people to be arrested to me, I wrote annotations

about the arrests. I had to keep the list they first sent to me. After that, I collected prisoners to be sent to the Sector, based on the name list. Then a person who came to transport prisoners to the Sector gave me a new list with the name of all the prisoners in order for me to inscribe the phrase 'Sent', and the name Grandfather An was written on that list."]. **Instructions regarding the fate of particular arrestees: D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A107, EN 01059299 ["Q: Who decided who was to be taken to the upper echelon? A: Ta An did, based on the list I generated. The list I prepared also mentioned backgrounds, ranks, and duties of those people. The first list he sent back to make arrests was of the most important people. The next list was of those whose rank was lower. The list that Ta An sent back was enclosed with his annotations that this or that person could be killed at district level, or had to be sent to Sector level. Those decisions were made prior to the arrests of those people. Ta An never ordered District Military to do any investigations after all those people had been arrested. All the lists were sent back to District Military through Sector Military."].

714 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A19, EN 01063610 ["Grandfather An gave an order to me to identify those who opposed the revolution, those who wanted to topple the revolution and those who were not satisfied with their living conditions, and to arrest those people to be smashed."].

715 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A29, EN 01063612 ["Q: After the arrests of no-good elements and those who attempted to overthrow the revolution, did you have authority to decide who to release, who to detain, who smash, and who to be sent to Tuol Beng or Kork Pring? A29: After I received information or a report from the communes, I would decide on a case-by-case basis to decide who could be kept and who could not be kept, who could cause great danger to the revolution, and who was to be sent to Tuol Beng or Kork Pring."].

716 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A100, EN 1059298 ["Sometimes Ta An took a vehicle to meet Prak Yut personally"]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A30-31, EN 01063612 ["Grandfather An never came to verify the numbers of people arrested, detained, or smashed by the district, but he occasionally came to meet me when necessary. [...] Grandfather An did not come to discuss only issues related to arrests of people, but also other issues such as building dams, growing rice, finding places to grow crops and to build dams, but sometimes he came to discuss with me specific issues related to people whose names they had identified to be arrested to decide their fates."]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A13, EN 00977333 ["Ta An, who was Chairman of Sector 41, also visited that district. He met with Prak Yut, but I did not dare to go near them to listen to their discussions."]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A7, EN 00966998 ["I met Ta An only two times. I first met him in Angkuonh Dei Village when he was coming to visit the newly built communal kitchen. Later I saw him in Prey Chhor, when I was travelling to Kang Meas District."]; **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A10, EN 01032990 ["I heard that Ta An came to attend a meeting at the district office which was located in Angkuonh Dei Village, but I never saw him."].

717 **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A51, EN 01056229 ["Q: How was the communication with Grandfather An made? A: Through messengers"]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A68, EN 01063620 ["I had to send the list of prisoners who had been refashioned to Grandfather An through messengers. Then Grandfather An replied with his decision through the messengers to me."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A100, EN 1059298 ["Sometimes Ta An took a vehicle to meet Prak Yut personally, and sometimes he sent her a letter."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A23-A25, EN 01059277-78 ["When I was Prak Yut's messenger in Kampong Siem, I only delivered letters from Prak Yut to Ta An. [...] Sometimes, Ta An read Prak Yut's letters immediately, wrote replies to Prak Yut, and had me to deliver them immediately. [...] Q: How often did Ta An and Prak Yut exchange letters? Once a week or once every two or three weeks. Those letters were about cooperative work and work results."]. A28-30, EN 01059278-79 ["Q: Did Prak Yut's reports or letters mention numbers of births or deaths? A: Yes, in the reports sent to Ta An. Q: Did the reports of deaths refer to people who died of starvation, disease or disappearance? A: They referred to those who had died of starvation and disease, not to those who had disappeared. Q: Were there correspondence about those sent to be re-fashioned and about the security office? A: No, that was the work of the security personnel."]. In her Case 002/02 testimony, You Vann indicated that she did not personally carry messages between Prak Yut and Ao An, but confirmed that they did communicate via other messengers. **D219/702.1.87** You Vann T. 14 January 2016, 14.23.05 - 14.26.31, EN 01438497 ["Q: And what about Ta

An, did you ever deliver messages from Prak Yut to Ta An? A: No, I did not because he was far from where we were. They communicated amongst their - - their own selves. They had bicycles and, actually, Prak Yut had another male messenger who knew how to ride a motorbike.”]

718 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A22, EN 01063610 [“Q: How did you receive the orders to identify and arrest no-good elements to be smashed? A: I received the orders during monthly meetings of the Sector with participation of all the district committees. Written orders were not sent to me through messengers or other people.”]; **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A29, EN 01056217 [“Q: How many times did you attend meetings with Grandfather An per month? A: The meeting was held once a month every month in Prey Chhor district.”]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A48, EN 01056228 [“During a monthly meeting, Grandfather An ordered me to identify Cham people and Lon Nol soldiers in each commune.”]. See also **D219/702.1.87** You Vann T. 14 January 2016, 14.24.23-14.30.23, EN 01438497-99 [“Q: [...] were you ever aware of Prak Yut meeting with Ta Mok in Sector 41 or anywhere else? A: Yes, he came to meetings at Prey Chhor with Ta An and he did not go to Kampong Siem. Usually such meetings were held at Prey Chhor. Q: And did Prak Yut also attend those meetings at Prey Chhor? A: Yes. Q: And what about Ta An, did he attend those meetings? A: Yes, he did. [...] Of course, I did not have the authority to attend the meeting because the meeting was only for senior cadres. [...] Q: But you were present under the house, is that correct? A: Yes. Q: And do you know what was discussed at these meetings, what topics? A: I heard them talking about instructing Prak Yut to lead people to engage in the rice production but I did not hear them say anything about killing people. Q: Can you estimate how often these meetings would take place, specifically meetings attended by Prak Yut, Ta Mok, and Ta An? A: The meetings were held three to four times a month.”].

719 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A98, EN 01059297 [“(The Sector Military) managed the work of the District Military. For example, if Ta An ordered people taken to be killed, Sector Military referred this order to District Military to conduct the arrests. After Phen came back from the Sector Military Office, he reported to Phon. Phon referred the report to Prak Yut. I heard this from Ni. In fact, District Military personally conducted arrests.”], A106, EN 01059299 [“Q: Did they report the killings [at Tuol Beng] to Ta An? A: Yes, they followed his orders, so they had to report back to him after they carried out the orders. Ni reported back to him verbally or in writing via Sector Military. Sometimes, they detailed the names of those killed, and sometimes they wrote only the number. They wrote names of those killed, and they also detailed ethnicity or composition. I heard this from Ni.”].

720 **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A44, EN 01056228 [“Sy was in charge of district security.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A14, EN 01063608-09 [“I delegated the work to Si, my deputy chairman, to implement. Si was the one who contacted the villages and communes to compile the names and count the number of all the Cham people and took them to be killed at Tuol Beng. After I delegated the work to Si, my deputy chairman, I was not interested and did not follow up to look at where at Tuol Beng those Cham people were taken to be killed. Si just reported to me that the orders had been carried out, and I reported to the Sector level accordingly.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A6, EN 01063606 [“Grandfather Si, who was my deputy.”]; **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A9, EN 00966988 [“Ta Si later became deputy secretary of Prak Yut in Kampong Siem District.”], A15, EN 00966990 [“Ta Si was appointed as deputy secretary of Kampong Siem District.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A43, EN 01059282 [“Ta Si was Kaoh Mitt Commune Chief and Prak Yut’s deputy.”]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A8, EN 00966998 [“I remember that Ta Si was Prak Yut’s deputy.”]; **D117/34** Prak Ny Written Record of Interview, 14 November 2013, A4, EN 00967610 [“Prak Yut was the Secretary of Kampong Siem District, and probably Si was Prak Yut’s deputy.”]. See also **D219/26** Prak Ny Written Record of Interview, 13 October 2014, A10, EN 01044873 [“I knew a person called Pou Sy, who was a commune chief in Take[o] province and later assigned as Prey Chhor District Secretary. Then he was sent to Kampong Siem district.”], A19-A26, EN 01044875 [“I think that I worked as a messenger at Prey Chhor district for about one or two months. Then Pou Si was sent to Kampong Siem, and I also followed him. [...] When I arrived in Kampong Siem with Pou Si and Yeay Yuth, the Kampong District Secretary. I did not know what exact position Pou Si held.”]. See *contra* **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A5, EN 01034075 [“I know that [the Southwest cadres who came to Kampong Siem District] included [...] Ta Nan who was Prak Yut’s

- deputy.”]; **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A5, EN 01032989 [“Prak Yut was the governor of Kampong Siem District. Ta Nan was Prak Yut’s deputy.”].
- 721 **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A44, EN 01056228 [“Nan was District Office Chairman and was in charge of social work.”]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787214 [“Ta Nan, male, served as chairman of the Kampong Siem District Office.”]; **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A10-11, EN 01056215-16 [“You gave a name list of many people who later became the commune chiefs in Kampong Siem district after my arrival. They included [...] Grandfather Nan, the Chairman of Kampong Siem District [...] They were sent by the upper echelon, from the Central Zone to take over the communes in Kampong Siem district.”]; **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787220 [“When Yeay Yut had left, [...] Yeay Yut’s position was taken over by Office Chairperson Nan, who became district secretary.”]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A8, EN 00966998 [“Nan was the third in command and chairman of the district office as well. He came from the Southwest Zone too.”]; **D117/24** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A14, EN 00966964 [“I remember the persons working closely with Prak Yut [included] Nan (male), chief of the district office”]; **D219/191** Keo Voeun Written Record of Interview, 19 February 2015, A3, EN 01079858 [“I once had a meeting with an office chairperson named Nan (male) and a village chief.”]; A11, EN 01079860 [“Nan, the Office Chairman, was the one who received the report.”]. See also **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A15, EN 00966989 [“Nan was appointed [by Prak Yut] as the district clerk.”]; **D117/45** Thou Sokheng Written Record of Interview, 9 May 2014, A4, EN 01031702 [“[The cadres from the Southwest Zone included] Ta Nan and Chea who were working at Kampong Siem District too, but I did not know their positions.”].
- 722 **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A5, EN 01034075 [“Q: Do you remember the names of the Southwest cadres who came to Kampong Siem District? A: I know that they included Prak Yut who was on the district committee.”]; A14, EN 01034078 [“Q: Did Prak Yut know about the security office and killing site at Tuol Beng? A: Definitely, it was under her management in which she was on the committee of Kampong Siem District.”]; **D219/422.13** Vong Sokun Transcript of Audio Interview (D107/4), 17 February 2012, EN 01137012 [“[Yeay Yuth] was on the District Committee of Sector 41. [...] Q: Was it in Kampong Siem District? A: Yes, it was.”]; **D117/37** Leng Ra Written Record of Interview, 23 April 2014, A8, EN 01072506 [“Yeay Yut was [on] Kampong Siem District Committee.”]; **D117/43** Spong Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A5-6, EN 01034899 [“Yeay Prak Yut was on the committee of Kampong Siem District.”]; **D117/45** Thou Sokheng Written Record of Interview, 9 May 2014, A4, EN 01031702 [“[The cadres from the Southwest Zone included] Yeay Prak Yut who was on the committee of Kampong Siem District.”]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A44, EN 01056228 [“Q: Who were the members of the Kampong Siem district committee? A: I was Kampong Siem District Secretary. Nan was District Office Chairman and was in charge of social work. Sy was in charge of district security.”]; **D117/24** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A14, EN 00966964 [“Q: While Prak Yut was the Secretary of Kampong Siem District, who were the members of the district committee? A: I remember the persons working closely with Prak Yut were Nan (male), chief of the district office, and Sei (male). I did not know what position Sei was holding, but he looked like a powerful person. Both Nan and Sei came from Takeo Province, but I had no idea which commune or district they had come from.”]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A40, EN 01098554 [“Uncle Sy and Prak Yuth were [on the district committee].”]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A9, EN 00977333 [“Q: Can you remember who the members of the district committee with Prak Yut were? A: I remember that there were two men: one was Si and one was Nan [deceased].”]; **D219/378** Tem Chheang Written Record of Interview, 24 June 2015, A3, EN 01132628-29 [“Yeay Yuth and Sy were on the district committee.”].
- 723 **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A48-53, EN 01056228-29 [“Q: How did the arrests take place? A: After I reported to Grandfather An, he gave an order to me, and I ordered Sy to organize the arrests. [...] People were arrested from the base to be sent to the district security, and I sent them to the sector security.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A14, EN 01063608-09 [“Si was the one who contacted the villages and communes to compile the names and count the number of all the Cham people and took them to be killed at Tuol Beng.”].

724

D117/70 Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A11, EN 01056216 ["Q: Were they all your relatives? A: Only Rum who was Krala Commune Chief was my relative."]; **D219/422.4** Nhim Kol alias Say Transcript of Interview, 20 February 2012, EN 01136836 ["Comrade Rom is a cousin of Yeay Yuth."]; **D219/422.5** Nhim Kol alias Say Transcript of Audio Interview, 19 February 2012, EN 01136861 ["[Yeay Yuth] was related to Comrade Rom who was the Commune Chief. Yeay Yuth was her cousin. The mothers of Rom and Yeay Yuth were sisters. So, Yeay Yuth often visited her younger relative and aunt. I saw her every day. I saw her both in the morning and in the evening."]; **D117/44** Nov Hoeun Written Record of Interview, 8 May 2014, A9, EN 01034907 ["I think Rom [chief of Krala Commune] was Prak Yut's younger sister."]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A15, EN 00966999 ["Rom was chief of Krala commune"]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 ["In June 1977 [...] [Yeay Yut] told me to work at a cooperative with Rom, who served as chairperson of Krala commune."]; EN 00787213 ["After Ta Loeung was transferred to Koh Roka commune, Rom (female) rose to become chairwoman of Krala commune."]; **D219/422.4** Nhim Kol alias Say Transcript of Interview, 20 February 2012, EN 01136827 ["Rom served as a Krala Commune chairperson."]; **D219/191** Keo Voeun Written Record of Interview, 19 February 2015, A3, EN 01079858 ["I was on the [Krala] Commune Committee, and Rom (female) was my chairwoman."]; **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A10, EN 01056215 ["You gave a name list of many people who later became the commune chiefs in Kampong Siem district after my arrival. They included [...] Rum (female), Krala Commune Chief."]; **D107/6** Chheng Yeun Written Record of Interview, 18 February 2012, EN 00787194 ["The [Krala] Commune Leader was Rom, and at the district level there was Yeay Yut. They were both women."]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A19, EN 00977334 ["Q: Do you remember a lady named Rom? A: I remember her; she was the Chief of Krala Commune."]; **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A15, EN 00966989 ["Rom was the chief of Krala Commune."]; **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A5, EN 01034075 ["[The Southwest cadres who came to Kampong Siem District] included [...] Rom who was Krala Commune Chief."]; **D117/43** Sbond Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A5, EN 01034899 ["Rom was Krala Commune Chief."]; **D117/44** Nov Hoeun Written Record of Interview, 8 May 2014, A9, EN 01034907 ["Sometimes, Rom, chief of Krala Commune, also had me work days and nights."]; **D117/45** Thou Sokheng Written Record of Interview, 9 May 2014, A4, EN 01031702 ["[The cadres from the Southwest Zone included] Rom who was the chief of Krala Commune."]; **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A5, EN 01032989 ["Rom was Krala Commune chief."]; **D117/51** Yim Seng Written Record of Interview, 25 May 2014, A3-4, EN 01032995 ["Q: Based on what you know, did Yeay Rom come from the Southwest? A: Yes, she did. Q: What was the name of the person who was on the committee of Krala Commune at that time? A: That was Yeay Rom. Her husband was Phon."]; **D219/232** Van Chhunseng Written Record of Interview, 19 March 2015, A8, EN 01090000 ["Rom (female) was the chief of Krala Commune. She was Loeung's successor."]; **D107/5** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A22, EN 00787227 ["Phonn was the husband of Rom, who was then the chairwoman of the Angkuonh Dei [Krala] commune."]; **D117/33** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 14 November 2013, A3, EN 00967004 ["Actually my elder cousin, Prak Yut, assigned me as Chief of Krala Commune because I had just delivered a baby. Thus, she wanted me to hold a position so others would not be jealous of me because I did not do any work besides looking after my baby, but actually I was under the management of Nan."]; *See contra* **D117/24** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A17, EN 00966964 ["I was not the Secretary of Krala Commune. Nan, the chief of the district office, was also holding the position as the Secretary of Krala Commune. I was sent to do normal work tasks in Krala Commune."]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A55, EN 01098556 ["I already stated that no district chief appointed me as the commune committee member. My elder cousin had me work at Krala Commune and I received orders from Nan. The latter had me work with people in a section of the commune while they were responsible for the other section. I knew they were committee members of Krala Commune. I was ordered to prepare a list of names of those in the commune."].

725

D219/171 Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A22, EN 01076946 ["During the dry season in late 1977, I heard Prak Yuth tell Rom to check to see if any Cham remained or not, and if any Cham remained, Rom had to report that to Prak Yuth. I heard them talking when Yeay Yuth arrived at the Commune Office."]; **D117/33** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 14 November 2013, A3, EN 00967004 ["I was under the management of Nan. Nan was the Chief of Kampong Siem

District, the third-ranking person in Kampong Siem District. He laid out orders from the district level to me.”]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A55, EN 01098556 [“I received orders from Nan. [Nan] had me work with people in a section of the commune while they were responsible for the other section.”]; **D117/44** Nov Hoeun Written Record of Interview, 8 May 2014, A16, EN 01034907 [“Q: Did you know who ordered the arrests of people? A: Only Rom or Prak Yut did.”]; **D117/51** Yim Seng Written Record of Interview, 25 May 2014, A21-23, EN 01032997 [“Q: To your recollection, who was in charge of the management of the detention and the transfer of those people [to Tuol Beng]? A: Yeay Rom was. They brought those people in for a while and transferred them to another place. Q: When they took the people from the commune to the district, who dispatched them; to our knowledge, Rom alone could not do this? A: Yes, she had her soldiers send them. Q: To your recollection, did Rom control and order the dispatch of people to Tuol Beng or other places? A: Yes, only she and her husband [Phon] were authorised to do such work.”]; **D5/714** Nov Hoeun Civil Party Application, 26 February 2012, EN 00997362 [“In 1977 [...] They had me escort 5-6 people from the Security Office to Tuol Beng to be killed. [...] Rom, Yeay Yut’s deputy was the one who issued the order.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A2, EN 01076939-40 [“Rom never told me what was discussed in those meetings. However, sometimes after the meetings, Rom called a meeting among village chiefs and advised them to search for internal enemies such as the Yuon and Lon Nol officials. [...] The village chiefs would report to Rom directly about which Yuon families and which Lon Nol soldiers were found.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A22, EN 01076946 [“During the dry season in late 1977, I heard Prak Yuth tell Rom to check to see if any Cham remained or not, and if any Cham remained, Rom had to report that to Prak Yuth. I heard them talking when Yeay Yuth arrived at the Commune Office.”]; A2, EN 01076939-40 [“I was also responsible for keeping records and statistics of people, cattle, and rice. The statistics included the numbers of births and deaths, including those taken to be killed. Each village had to provide data to me four times a month. After collecting all information, I gave it to Rom. Then Rom sent it to Ta Nan who was in charge of the district.”]. See also **D5/714** Nov Hoeun Civil Party Application, 26 February 2012, EN 00997363 [“I was a messenger. I rode a horse to deliver letters from Krala Commune to the villages. Those letters were sealed, so I do not know the content of the letters. However, on the day a letter was delivered, people were taken from the village mostly at 8.00 p.m. sometimes straight to Tuol Beng and other times to Phnum Pros to be killed.”].

726

D117/24 Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 7 August 2013, A19, EN 00966965 [“My husband, Phon, was the chief of the district military. He has already passed away.”]; **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 [“Phon, the husband of Rom, served as the district military commander. He has already passed away.”]; **D219/422.4** Nhim Kol alias Say Transcript of Interview, 20 February 2012, EN 01136843 [“Q: Phon, the district commander, was Rom’s husband. Is that correct? A: Yes, it is.”]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A15, EN 00966999-7000 [“Initially Van was a deputy of Phon (Rom’s husband) who was chief of Kaoh Roka Commune. Later Phon was promoted to be chief of the district military. [Phon] was in charge of arrests.”]; **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A19, EN 00977334 [“Her [Rom’s] husband, Phon, was the commander of the district military. Phon is deceased.”]; **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A15, EN 00966989 [“Phon (deceased), who was Rom’s husband, was chief of the district army.”]; **D117/33** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 14 November 2013, A9-10, EN 00967005 [“Q: What did Phon, your husband, do at that time? A: He was the Chief of the District Military. [...] His office was at the District Office. In daytime he trained his soldiers in the compound of Voat Angkuonh Dei Pagoda.”]; **D117/34** Prak Ny Written Record of Interview, 14 November 2013, A3, EN 00967610 [“When I arrived in Kampong Siem, I became a member of the military of Kampong Siem District. Phon was the Chief of Kampong Siem District Military. I was Phon’s deputy.”]; A8, EN 00967611 [“Phon who was the Chief of the District Military conducted the arrest of those people.”]; **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A5, EN 01034075 [“[The Southwest cadres who came to Kampong Siem District] included [...] Phon who was Rom’s husband and in charge of security.”]; **D117/45** Thou Sokheng Written Record of Interview, 9 May 2014, A4, EN 01031702 [“[The cadres from the Southwest Zone included] Phon who was in charge of the security of Kampong Siem District was Rom’s husband.”]; **D219/26** Prak Ny Written Record of Interview, 13 October 2014, A36, EN 01044877 [“Yeay Yuth had me work [as] a Kampong Siem district soldier with Phon who was the chairman of the district military and Yeay Yuth’s nephew.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30

September 2014, A58, EN 01063618 ["The district military was comprised of three members including Yeng and Phon. [...] Yeng replaced Phon as the Chairman of the District Military after Phon went to Battambang Province with me."]; A94, EN 01063624 ["Phon and Yeng were in charge of re-education."]; **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A14, EN 01040462 ["I still remember that Phon was a military chairman of Kampong Siem District and his wife named Rom was on the Krala Commune Committee. Phon arrested the people in Kampong Siem District to be killed."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A56, EN 01059286 ["Phon was Kampong Siem District Military Commander, but he handed over work and assigned it to Phen due to his greater experience and awareness of that site."]; **D219/702.1.87** You Vann T. 14 January 2016, 14.12.13-14.15.24, EN 01438493 ["Q: Do you recall who was the head of the district military or district army of Kampong Siem district? A: Phon was in charge of the district army and his deputy was Phaen; [...] They were in charge of the district soldiers."]; *See also* **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A47, EN 01098554-55 ["So far as I recall my husband had a role in the district army. He trained the soldiers daily. He travelled far away from home every month or two. He guarded the Chroy Chek Dam in the district. I do not know where this dam was located."].

727 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A3, EN 01063606 ["The person in charge of the military at [the Tuol Beng Security Office] was called Phon, but he died in 1979."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A108, EN 01059300 ["Torturers [at Tuol Beng] included Phon, Ni, and Phen."].

728 **D117/45** Thou Sokheng Written Record of Interview, 9 May 2014, A9, EN 01031703 ["Q: Do you remember who the responsible persons for security at Wat Angkuonh Dei were? A: I do. They included Phon, who was in charge of the security in Kampong Siem District"]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A71, EN 01063620-21 ["Q: Who was the chairperson at Angkuonh Dei? A: There were only normal soldiers staying there; Prak Ni and Phon were in charge of that place."]; **D117/34** Prak Ny Written Record of Interview, 14 November 2013, A15, EN 00967611 ["Q: Did Phon stay at that office [at Wat Angkuonh Dei]? Or did he stay at a different place with his wife? A: Sometimes he stayed with his wife, and sometimes he stayed at the security center."]; *See also* **D219/422.4** Nhim Kol alias Say Transcript of Interview, 20 February 2012, EN 01136835 ["Comrade Vun [Phon] and Comrade Ni were in charge of the security of Kampong Siem District."].

729 **D117/34** Prak Ny Written Record of Interview, 14 November 2013, A3, EN 00967610 ["When I arrived in Kampong Siem, I became a member of the military of Kampong Siem District. Phon was the Chief of Kampong Siem District Military. I was Phon's deputy."]; **D219/26** Prak Ny Written Record of Interview, 13 October 2014, A36, EN 01044877 ["I worked at the commerce warehouse for a short period of time. Then Yeay Yuth had me work [as] a Kampong Siem district soldier with Phon who was the chairman of the district military and Yeay Yuth's nephew."]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A5-6, EN 01063606 ["Prak Ni was Phon's deputy working at Tuol Beng Security Office. [...] At first, Prak Ni worked with Grandfather Si, who was my deputy. Later on, Prak Ni became Phon's deputy because Phon was illiterate."]; *See contra* **D219/27** Prak Ny Written Record of Interview, 14 October 2014, A9, EN 01044884 ["Q: How do you think when other witnesses said that you were Phon's deputy? A: I have no idea. Perhaps they think that I was from the Southwest Zone, so they said that I was Phon's deputy."]; A11, EN 01044885 ["Q: During the interview in November 2013, you said that you were Phon's deputy and stayed the security office near Wat Angkuonh Dei pagoda for three or four months. Could you explain why you denied your previous statement? A: Because I got confused."].

730 **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 ["Comrade Ni, male, was in charge of Kampong Siem district security."]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A10, EN 00966998 ["Q: Who was the chief of the Kampong Siem District Security Centre? A: Ny, who had come from the Southwest Zone, was the chief."]; **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A15, EN 00966990 ["Ny was appointed as chief of district security."]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A30, EN 01076948 ["Q: How did they take the prisoners to Wat Angkuonh Dei Pagoda? A: [...] When Prak Yuth received any report, Yuth would order Ni to arrest the suspects directly. Ni was Security Office Chairman."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A56, EN 01059286 ["Ni was also in the District Military structure. His rank was under Phen. Ni was in charge of the District Security Office, and he worked there until the Vietnamese arrived."]; **D219/422.4** Nhim Kol alias Say Transcript of Interview, 20

- February 2012, EN 01136835 ["Comrade Vun [Phon] and Comrade Ni were in charge of the security of Kampong Siem District."]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A45, EN 01098554 ["I heard from Uncle Sy that Ny, male, was responsible for security in this district."]; **D219/702.1.87** You Vann T. 14 January 2016, 14.16.44-14.19.31, EN 01438494-95 ["Q: Do you recall who was the head of district security for Kampong Siem district? A: Ni was chief of security. [...] Ni came from Takeo. [...] I knew him because we travelled together and later on he was appointed chief of security. [...] Ni was in charge of the security."].
- 731 **D117/34** Prak Ny Written Record of Interview, 14 November 2013, A3, EN 00967610 ["I stayed at the security center which was located near Voat Angkuonh Dei Pagoda. I stayed there for only three to four months; then I sneaked to return to Chum Rubber Plantation without informing Phon and Prak Yut."]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A10, EN 00966998 ["Q: Who was the chief of the Kampong Siem District Security Centre? A: Ny, who had come from the Southwest Zone, was the chief. [He] stayed in the security center."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A105, EN 01059299 ["[Ny] was stationed at the District Military Office [near the district office in Krata Commune]."]; **D117/33** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 14 November 2013, A13, EN 00967005 ["Q: Who managed that [Wat Angkuonh Dei] security centre? A: A man named Ny. I saw Ny there since my arrival in Kampong Siem in 1977 until I was sent to Battambang in 1978."]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A69 -72, EN 01063620-21 ["Prak Ni worked at Tuol Beng. [...] Q: Who was the chairperson at Angkuonh Dei? A: There were only normal soldiers staying there; Prak Ni and Phon were in charge of that place. Q: Where was Prak Ni's office? A: He did not have an office. He worked at Tuol Beng."].
- 732 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A69, EN 01063620 ["Prak Ni worked at Tuol Beng."]; A5, EN 01063606 ["Prak Ni was Phon's deputy working at Tuol Beng Security Office."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A16, EN 01059275 ["Q: Who supervised Tuol Beng Security Office? A: Ni, like me, was from Takeo. We attended monthly meetings at the District Office together, but Prak Yut had separate meetings with the military and the Security Office."]; A105, EN 01059299 ["Ni was responsible for Tuol Beng Security Office, but he was stationed at the District Military Office."]; *See also* **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A108, EN 01059300 ["Torturers [at Tuol Beng] included Phon, Ni, and Phen."].
- 733 **D219/702.1.87** You Vann T. 14 January 2016, 14.20.45- 14.23.05, EN 01438496 ["Q: Do you know whether Prak Yut met with district military and district security forces or with the leaders? A: Yes, she supervised both the soldiers, the police and the security; however, they were all under the supervision of Ta An."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A106, EN 01059299 ["Q: Did they report the killings [at Tuol Beng] to Ta An? A: Yes, they followed his orders, so they had to report back to him after they carried out the orders. Ni reported back to him verbally or in writing via Sector Military. Sometimes, they detailed the names of those killed, and sometimes they wrote only the number. They wrote names of those killed, and they also detailed ethnicity or composition. I heard this from Ni."].
- 734 **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A52, EN 01056229 ["After I reported to Grandfather An, he gave an order to me, and I ordered Sy to organize the arrests."]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A14, EN 01063608-09 ["For example, we had a meeting at the Sector level, and the Sector level gave an order to smash Cham people. I was the district chief, and I received that order. Then I delegated the work to Si, my deputy chairman, to implement. Si was the one who contacted the villages and communes to compile the names and count the number of all the Cham people and took them to be killed at Tuol Beng."].
- 735 **D107/5** Om Kim Eng Written Record of Interview, 18 February 2012, A22, EN 00787227 ["[Prak Yut] was responsible for arresting people in Kampong Siem district. She had her own military unit called the district military for arresting people."]; **D219/27** Prak Ny Written Record of Interview, 14 October 2014, A3, EN 01044883 ["The special unit was tasked to make arrests, but I did not know if they received orders from Prak Yuth or the upper echelon. I did not know who gave orders to the special unit to make arrests."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A98, EN 01059297 ["I heard this from Ni. In fact, District Military personally conducted arrests. For example, they ordered the arrests of 10 people, so District Military went to various villages to arrest three or four people from this or that village and took them to Tuol Beng Security Office."]; A9, EN 01059274 ["The District Office decided what to do with those wrongdoers. District Military came to take them away."]; **D219/702.1.87** You Vann T. 14 January 2016, 14.13.30-

14.16.44, EN 01438493-94 ["Q: As far as you know, was the district military ever involved in making arrests? A: They did, from what I knew, but I cannot tell you I knew everything. And at the time, I knew that they were involved in the arrest, but I did not dare to say it out and I did not know where they took those people they arrested to. Q: Can you tell us how you learned that the district military was involved in arrests? A: Because I was a messenger delivering messages to Prak Yut and that's what Prak Yut had told me; for example, on this day, a number of people were arrested by them and on the other day, they went to arrest these people."]. See also D107/8 Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787219 ["To my knowledge, the Sector never came and arrested people on its own. The district and communes arrested them, then sent them and reported to the Sector."].

736

D219/26 Prak Ny Written Record of Interview, 13 October 2014, A41, EN 01044877-78 ["The district military chairman, Phon, had a special squad tasked to make arrests. [...] I think when they reported to the district, the district would give orders to the chairman of the district office, and the district office chairman would give order to the district military chairman (Phon). Then Phon gave an order to the special squad to make arrests."]; D117/42 Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A9, EN 01034076 ["The ones who were in charge of the arrests included Phon"]; D117/32 Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A15, EN 00966999-7000 ["Phon was in charge of arrests."]; D117/51 Yim Seng Written Record of Interview, 25 May 2014, A23-24, EN 01032997 ["To your recollection, did Rom control and order the dispatch of people to Tuol Beng or other places? A: Yes, only she and her husband [Phon] were authorised to do such work. [...] Her husband was a soldier, but I did not know if he was the military commander or the security chairman."]; D117/66 Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A14, EN 01040462 ["I still remember that Phon was a military chairman of Kampong Siem District and his wife named Rom was on the Krala Commune Committee. Phon arrested the people in Kampong Siem District to be killed."]; D117/31 You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A32, EN 00966992 ["Phon, chief of the district army, was the person responsible for arresting [Cham people and former Lon Nol soldiers]."]; D219/138 You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A99, EN 01059297 ["Before they [the district military] arrested people Phon reported to Prak Yut, and Prak Yut said, 'Go ahead since it is their order.' After the number of arrested people was complete, they would verbally report to her again."]; D219/702.187 You Vann T. 14 January 2016, 14.12.13-14.16.44, EN 01438494 ["Q: As far as you know, was the district military ever involved in making arrests? A: They did, from what I knew, but I cannot tell you I knew everything. And at the time, I knew that they were involved in the arrest, but I did not dare to say it out and I did not know where they took those people they arrested to. Q: Can you tell us how you learned that the district military was involved in arrests? A: Because I was a messenger delivering messages to Prak Yut and that's what Prak Yut had told me"].

737

D219/171 Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A30, EN 01076948 ["Q: How did they take the prisoners to Wat Angkuonh Dei Pagoda? A: [...] When Prak Yuth received any report, Yuth would order Ni to arrest the suspects directly. Ni was Security Office Chairman. I do not remember any other staff who worked with Ni."].

738

D219/120 Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A9, EN 01063607 ["[W]hen there were orders from the Sector, Tuol Beng Security Office sent forces to arrest those people to be detained at Tuol Beng Security Office."]; D219/138 You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A18, EN 01059275-76 ["District soldiers came to arrest people themselves. Each time they came, they arrested one, two, or three people."], A98, EN 01059297 ["Q: What were the duties of the Sector Military? A: They managed the work of the District Military. For example, if Ta An ordered people taken to be killed, Sector Military referred this order to District Military to conduct the arrests. After Phen came back from the Sector Military Office, he reported to Phon. Phon referred the report to Prak Yut. I heard this from Ni. In fact, District Military personally conducted arrests. For example, they ordered the arrests of 10 people, so District Military went to various villages to arrest three or four people from this or that village and took them to Tuol Beng Security Office. They arrested the exact number of people written on the list before they transported all of them by Sector vehicle from Tuol Beng Security Office. Sometimes they took those people to the Sector Military Office, but I do not know why. This is only what I had heard from Ni. Arrests were mostly conducted at night. District Military did not have vehicles, except motorbikes, but the Sector Military did. I did not know how often Sector Military ordered District Military to arrest people."].

739

D219/120 Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A9, EN 01063607 ["For those who committed light offences for example in mobile units, the village chairmen and the commune chairmen

brought them to us.”], A10, EN 01063607 [“There were two cases of arrests. Firstly, the village chief and commune chief arrested people and then brought them to my place. Then I sent them to Tuol Beng Security Office.”].

740 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A10, EN 01063607 [“There were two cases of arrests. [...] Secondly, when a village or commune chief received a written order or permission from me, he would arrest them, and I would send them to Tuol Beng Security Office.”], A28, EN 01063611-12 [“Actually, after the meeting with the Sector level, I returned to the district. Then I forwarded the order to the commune chiefs to designate by level of seriousness those who strongly opposed the revolution and those who could cause great danger to the revolution. After that, the commune chiefs started to arrest no-good elements who wanted to overthrow the revolution to be detained or smashed.”]. See also **D117/59** Ben Muy Written Record of Interview, 23 July 2009, A19-20, EN 01031710 [“We received the order from the commune committee, and the commune committee received the order from the district. [...] First, the group chief always had meetings with us and told us that the commune committee went to receive plans from the district. Second, it was related to work with people in general, and in the meetings they always told us that the commune committee had duties to do both in the commune and at the district.”].

741 **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A30, EN 01076948 [“Q: How did they take the prisoners to Wat Angkuonh Dei Pagoda? A: When the village arrested the suspects, they would send them to the commune, and then the commune would send them to the district. After that the guards from Wat Angkuonh Dei Pagoda would take the arrestees.”]; **D117/51** Yim Seng Written Record of Interview, 25 May 2014, A19, EN 01032997 [“Q: But when I interviewed Hoeun who used to work with you, he told me that at that time they arrested and took the people to the commune office for about two or three hours and sent them to Tuol Beng. Did you ever see them? A: Yes.”]; **D5/714** Nov Hoeun Civil Party Application, 26 February 2012, EN 00997363 [“I was a messenger. I rode a horse to deliver letters from Krala Commune to the villages. Those letters were sealed, so I do not know the content of the letters. However, on the day a letter was delivered, people were taken from the village mostly at 8.00 p.m. sometimes straight to Tuol Beng and other times to Phnum Pros to be killed.”]. See also **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A52-53, EN 01056229 [“After I reported to Grandfather An, he gave an order to me, and I ordered Sy to organize the arrests. [...] People were arrested from the base to be sent to the district security, and I sent them to the sector security.”].

742 **D107/7** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 19 February 2012, EN 00787213 [“In June 1977, I was required to join the army, but Yeay Yut noted my disabled leg--she told me to work at a cooperative with Rom, who served as chairperson of Krala commune.”]; **D219/422.4** Nhim Kol alias Say Transcript of Interview, 20 February 2012, EN 01136827 [“Rom served as a Krala Commune chairperson. [...] Yeay Yuth had me return to the cooperative. Rom saw and informed me to work with her.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A2, EN 01076939-40 [“I worked in Krala Commune for about nine months starting from June 1977. At that time, my commune chief was Rom and the deputy commune chairwoman Neary Voeun and I were members of the Commune Committee.”]; **D117/46** Iem Channy Written Record of Interview, 9 May 2014, A25, EN 01032982 [“Besides Prak Yut, I knew [...] Say (male) who was a messenger, [...] Say and Sun were the base people.”].

743 **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A15, EN 01076944 [“Q: From where did they take the arrestees? A: They took them from the District Office at Angkuonh Dei Village. I could enter the office because it was close to the Commune Office. I want to explain how they arrested people during that time. Sometimes the district or the Sector sent letters calling people they planned to arrest to a meeting and then arrested them at the meeting. Sometimes Yeay Yuth could not find someone to send invitation letters to the communes, she asked me to deliver the letters. [...] Then, those village chairmen had a meeting in the District Office. When five or six left and only two or three were able to return home, we knew the others had been arrested. Prak Yuth assigned me to deliver letters to other communes in early 1978, when the arrests increased significantly.”].

744 **D5/676/1** Nhim Kol alias Say Civil Party Application Report, 24 February 2012, EN 00911589 [“The applicant didn’t see any killing but he heard that people were taken to be killed on the pretext of receiving foodstuff and materials.”].

745 **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A19, EN 009667000 [“I know that those people whose names were listed down were falsely told that they would be taken to work at the Rubber Plantation Union. But actually they were taken away and killed.”].

- 746 **D117/46** Iem Channy Written Record of Interview, 9 May 2014, A22-23, EN 01032982 ["I remember that one night, the chairperson of Trapeang Russei Village, Ret, threw a huge party in which there were enough food, beef, and drinks to be served. They invited all villagers, especially hundreds of Cham ethnics in Trapeang Russei Village to eat as much as they wanted. I also attended and ate at this party. The next morning I observed that it was quiet in Trapeang Russei Village, and all Cham ethnics, the old and the young, disappeared even a small child named Romass whom I knew and used to play with also disappeared. My mother said that such disappearances would occur after having had such a party. Less than a month later, a Khmer Krom family that was living at the corner of my house also disappeared, and I did not know what happened to them. Q: Do you remember when that party was thrown? A: That party was thrown in 1978, but I do not remember the season, or month clearly."].
- 747 **D5/778** Muok Sengly Civil Party Application, 17 March 2012, EN 00988626 ["In 1977, I witnessed 100 Cham families consisting of some 150 people being collected in Trapeang Russei Village. They were taken by ox-carts to be killed at Tuol Beng under the pretext that they were being taken to live in a new village."]. See also **D107/4** Vorng Sokun Written Record of Interview, 17 February 2012, A4, EN 00787236 ["The arresters yelled at him, 'You are a teacher and a 17 April People. We will send you to live in a new village.'"]; **D219/422.13** Vorng Sokun Transcript of Audio Interview (D107/4), 17 February 2012, EN 01137017 ["Then they said they would take him to a new village. My father begged them not to mistreat him."].
- 748 **To Tuol Beng: D117/43** Sbond Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A8, EN 01034899 ["[The Cham people] were walked from Kampong Siem District Office towards Tuol Beng. I saw the security guards arresting them at around 7 p.m."]; **D117/44** Nov Hoeun Written Record of Interview, 8 May 2014, A12-13, EN 01034907 ["As I remember, there were three people who arrested the people in the district at night. I do not remember their names. [...] they were walked to Tuol Beng."]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A22, EN 01072528 ["I saw them walk about 20 people, both children and their parents, with packs of clothes that night. [...] They were walked toward Tuol Beng Village."]; **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A4-A7, EN 01152370 ["In conclusion, I saw them taking people away at night five times. [...] That family was transported in an ox cart to an education site at Tuol Beng. I heard this from his relatives."], A12-13, EN 01152371-72 ["I saw a cadre named Men being arrested. [...] It was nighttime, and they told me that they had arrested a traitor. [...] I think they took him to Tuol Beng."]; **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A9, EN 01034076 ["They arrested people every night. Some were arrested together with their whole families, and sent to the commune office by ox-carts, and at the dead of night those people disappeared. I clearly knew that they were sent to be killed at Tuol Beng, but I did not see that killing."]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A16, EN 01072526-27 ["I saw an arrest for the first time at night in March after the meeting with Yeay Yut. [...] They were walked from the east to the west toward Tuol Beng."]; **D5/778** Muok Sengly Civil Party Application, 17 March 2012, EN 00988625-26 ["During the regime, I was a child, and would see groups of five people being escorted with their hands tied behind their backs by two armed militia members in black uniform. [...] Mostly I saw these events at around 7.00 p.m. as they escorted those prisoners next to my house that was located by a path. They escorted three to five people each time."]; **D5/714** Nov Hoeun Civil Party Application, 26 February 2012, EN 00997363 ["I was a messenger. I rode a horse to deliver letters from Krala Commune to the villages. Those letters were sealed, so I do not know the content of the letters. However, on the day a letter was delivered, people were taken from the village mostly at 8.00 p.m. sometimes straight to Tuol Beng and other times to Phnum Pros to be killed."]. **To Wat Angkuonh Dei: D5/777** Leng Ra Civil Party Application, 17 March 2012, EN 01090089 ["In 1977, I witnessed with my own eyes events that three to five people per night being taken to be killed [at] Angkuonh Dei and Phnum Pros."]; **D5/1478** Thy Sok Ny Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01144374 ["When I stood by at night, some patients were taken away by A Chea's partisans who told me that those patients were being taken to be treated at Angkuonh Dei. Some patients refused to go, but they were tied together in a queue. Those patients were taken away and have disappeared."]. See also **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A16, EN 01072526 ["I saw people being arrested in groups."].
- 749 **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A8, EN 01034076 ["It was true that many people were arrested at the time. Sometimes, from five up to twenty people were arrested a night, and sometimes people were arrested in the daytime too."].

- 750 **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A4, EN 01152370 ["Sometimes they arrested an entire family and transported them in an ox cart. Armed cadres took them away."]; A12-13, EN 01152371-72 ["I saw a cadre named Men being arrested. Men was Ampil Chrum Village Chairman, close to my village. Three soldiers walked him away, but I do not know their level. They were not 'base' people. They were probably from Takeo or Kampong Speu."]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A16, EN 01072527 ["[The arrestees] were walked from the east to the west toward Tuol Beng. I do not know the escorts. They were not from this area."]; **D5/778** Muok Sengly Civil Party Application, 17 March 2012, EN 00988625 ["During the regime, I was a child, and would see groups of five people being escorted with their hands tied behind their backs by two armed militia members in black uniform."].
- 751 **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A4, EN 01152370 ["Sometimes they arrested an entire family and transported them in an ox cart. Armed cadres took them away. Sometimes, I did not see the event first-hand, but I heard the sound of the cart trundling along"]; **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A9, EN 01034076 ["Some were arrested together with their whole families, and sent to the commune office by ox-carts, and at the dead of night those people disappeared. I clearly knew that they were sent to be killed at Tuol Beng, but I did not see that killing."]; **D5/778** Muok Sengly Civil Party Application, 17 March 2012, EN 00988626 ["In 1977, I witnessed 100 Cham families consisting of some 150 people being collected in Trapcang Russei Village. They were taken by ox-carts to be killed at Tuol Beng under the pretext that they were being taken to live in a new village."].
- 752 **D117/43** Spong Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A8, EN 01034899 ["They were tied from one to another, and sometimes they were even beaten with whips from behind. I also saw the security guards from Tuol Beng Security Office capturing Khmer people by tying their hands tightly behind their back."]; **D117/44** Nov Hoeun Written Record of Interview, 8 May 2014, A13, EN 01034907 ["People were arrested with their hands tied behind their back, and they were walked to Tuol Beng. I did not know if they were taken to be killed or what."]; **D5/714** Nov Hoeun Civil Party Application, 26 February 2012, EN 00997362 ["People I was ordered to escort had been tied with their arms behind their backs and consisted of both men and women. Then they attached one to another by a cloth line, and escorted straight to Tuol Beng alias Neak Ta Beng."]; **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A12-13, EN 01152371-72 ["They used a hammock string to tie [the arrestee's] arms behind his back. [...] I think they took him to Tuol Beng."]; **D5/778** Muok Sengly Civil Party Application, 17 March 2012, EN 00988625 ["During the regime, I was a child, and would see groups of five people being escorted with their hands tied behind their backs by two armed militia members in black uniform. [...] Usually, they took those prisoners to Tuol Beng Security Office in Krala Commune, and then sent them to be killed at Phnum Pros Phnum Srei."].
- 753 **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A13, EN 01034078 ["Once when I was standing in front of the district tailoring unit house, I saw many ethnic Cham being arrested and walked in queues. [...] Those Cham's palms were punched from one side to another and strings were put and tied through the punched palms of the Cham who were walked towards Tuol Beng."].
- 754 **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A16, EN 01072527 ["[The arrestees] were walked from the east to the west toward Tuol Beng. I do not know the escorts. They were not from this area. They kicked and beat the people whom they were escorting."].
- 755 **D117/43** Spong Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A8, EN 01034899 ["They were tied from one to another, and sometimes they were even beaten with whips from behind."]; **D117/44** Nov Hoeun Written Record of Interview, 8 May 2014, A26, EN 01034909 ["I used to see them arresting people and tying their hands behind their back, and walking them along the National Road towards Tuol Beng."].
- 756 **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A8, EN 01034076 ["I saw the arrest of a couple whose wife was pregnant. [...] Phal who was Prak Yut's messenger beat that pregnant lady, put her on a cart and covered her with a sack. He shouted, 'How loudly this pregnant bitch is yelling!' Later on that couple was taken to be killed at Tuol Beng."].
- 757 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A34-35, EN 01063613 ["I was only tasked to collect and arrest the people whose names in the lists to be detained at the district overnight, and the Sector was charged with taking those people to the Sector on their own. [...] Those people were detained at Tuol Beng Military Security Office."]; **D219/422.5** Nhim Kol alias Say Transcript of Audio Interview, 19 February 2012, EN 01136883 ["As far as I know, [the arrestees who were ordinary] people were taken to the

commune level, but cadres, such as village chiefs, were taken to the district security for one night or two nights and then sent to the sector. They were not smashed or killed at the district level.”].

758 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A73, EN 01063621 [“Q: How were prisoners sent from Tuol Beng to the Sector? A: By vehicle.”], A90, EN 01063623-24 [“How were the prisoners sent to the Sector? A: The Sector came to take the prisoners by themselves. The same driver did not come regularly, sometimes once a month and other times once in every ten days. That vehicle could transport 10-15 people. I do not recall the name of that driver.”]. See also **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787219 [“The district and the Sector had their respective security offices. The Sector Security Office was at Wat Ta Meas pagoda, Prey Totueng. [...] For cadre such as village chairpersons and deputies, they would be sent to the district. The district would afterwards send village chairpersons to the Sector, and the district would decide the fate of village deputies.”], EN 00787219 [“To my knowledge, the Sector never came and arrested people on its own. The district and communes arrested them, then sent them and reported to the Sector.”].

759 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A12, EN 01063608 [“Some of the arrested people were not sent to the Sector level because the Sector level did not have space to detain them.”], A66, EN 01063620 [“[W]hen the Sector required us to send prisoners to the Sector, we had to do so. If they did not require us to send prisoners to the Sector, we kept prisoners at the district, at Tuol Beng.”], A92, EN 01063624 [“Q: Were all prisoners at Tuol Beng to be sent to the Sector? A: No, at Tuol Beng there were types of prisoners: light-offence prisoners and serious-offence prisoners. Light-offence prisoners would be released after being refashioned and serious-offence prisoners were sent to the Sector. Cham prisoners were also sent to the Sector.”]; **D107/8** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 20 February 2012, EN 00787219 [“Arrests proceeded as follows. For ordinary people, they would be killed on the spot—at the grassroots. For cadre such as village chairpersons and deputies, they would be sent to the district. The district would afterwards send village chairpersons to the Sector, and the district would decide the fate of village deputies. Yeay Yut then had the power to decide the fate of village deputies who had been arrested and brought in.”].

760 **D117/46** Iem Clanny Written Record of Interview, 9 May 2014, A24, EN 01032982 [“I used to hear about Tuol Beng during the Khmer Rouge regime, and those who had been arrested were sent to Tuol Beng.”]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A79-81, EN 01098558 [Q: Did you ever hear of Tuol Beng Security Office? A: Yes, I did. [...] I heard the name of the security office. But I never went there. I heard some arrestees being sent here. But I do not know where other arrestee[s] were sent. [...] I heard some rumour about it when I was at the district office on some occasions.]; **D117/45** Thou Sokheng Written Record of Interview, 9 May 2014, A14, EN 01031704 [“Q: Did you know about the arrests of people in your village? A: No, I did not. I knew they were made for different reasons, and I even heard that people were sent to the Centre in Phnom Penh, and some of them were taken to Tuol Beng. However, I did not know what they did there.”]; **D117/51** Yim Seng Written Record of Interview, 25 May 2014, A19, EN 01032997 [“Q: But when I interviewed Hoeun who used to work with you, he told me that at that time they arrested and took the people to the commune office for about two or three hours and sent them to Tuol Beng. Did you ever see them? A: Yes.”]; **D219/136** Tian Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A16-17, EN 01072526-27 [“I saw people being arrested in groups. [...] They were walked from the east to the west toward Tuol Beng. [...] There was a prison in Tuol Beng. Those who were taken to be killed were detained there first.”].

761 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A53, EN 01063617 [“Some old cadres and commune chiefs were arrested and detained at the Kampong Siem District Security Office [in Tuol Beng] before being sent to the Sector security office.”]; **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A12-13, EN 01152371-72 [“I saw a cadre named Men being arrested. Men was Ampil Chrim Village Chairman, close to my village. [...] I think they took him to Tuol Beng.”].

762 **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A13, EN 01034078 [“Ethnic Cham were arrested first. Their whole families were arrested. At that time I saw old and young ethnic Cham being walked [...] towards Tuol Beng. I did not follow them up to Tuol Beng. At that time they did not allow anyone to go to Tuol Beng.”]; **D117/43** Sbhong Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A8, EN 01034899 [“I used to see the arrests of about 30 ethnic Cham each time until no ethnic Cham remained around the end of 1977. They were walked from Kampong Siem District Office towards Tuol Beng.”]; **D117/51** Yim Seng Written Record of Interview, 25 May 2014, A19-20, EN 01032997 [“Q: But when I interviewed Hocun who used to

work with you, he told me that at that time they arrested and took the people to the commune office for about two or three hours and sent them to Tuol Beng. Did you ever see them? A: Yes. [...] Yes, most of them were Cham ethnics.”]; **D219/329** Written Record of Investigation Action, 25 May 2015, EN 01099705 [“Muok Sengly (D5/778) (1.16 - 1.24 pm): This civil party stated that most of the victims at Tuol Beng were Cham or ‘new people’.”]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A16, EN 01072526 [“I saw people being arrested in groups. Some were Cham and others were Khmer.”]; A21, EN 01072528 [“I saw them walk both Cham and Khmer people toward Tuol Beng, but I do not know where they took those people. I saw this the first time about one year before the Vietnamese came.”].

D219/502 Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A6-8, EN 01152370-71 [“I personally saw them arrest ‘17 April’ families. [...] That family was transported in an ox cart to an education site at Tuol Beng. I heard this from his relatives. Q: Why were all those people arrested? A: The ‘base’ people reported to the cadres that this person or that person had been a teacher or civil servant during the previous regime.”]; **D5/778** Muok Sengly Civil Party Application, 17 March 2012, EN 00988625 [“During the regime, I was a child, and would see groups of five people being escorted with their hands tied behind their backs by two armed militia members in black uniform. They said that those people were being taken to the corrections office since they were considered to be enemies of the revolution. Those accused of being enemies were mostly 17 April people; others were former policemen, soldiers, teachers, and medical staff members of Lon Nol. Usually, they took those prisoners to Tuol Beng Security Office in Krala Commune, and then sent them to be killed at Phnum Pros Phnum Srei.”]; **D219/329** Written Record of Investigation Action, 25 May 2015, EN 01099705 [“Muok Sengly (D5/778) (1.16 - 1.24 pm): This civil party stated that most of the victims at Tuol Beng were Cham or ‘new people’.”]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A21-22, EN 01072528 [“I saw them walk both Cham and Khmer people toward Tuol Beng, but I do not know where they took those people. I saw this the first time about one year before the Vietnamese came. [...] They were also Khmer--old people and new people. They were walked toward Tuol Beng Village. I never saw those people again.”].

D117/43 Sbhong Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A8, EN 01034899 [“At the end of the Khmer Rouge regime, five or six people were arrested at the dining shelter in Tuol Beng Village for having had the Vietnamese wives. They were taken to be killed at Tuol Beng Security Office.”].

D117/42 Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A8, EN 01034076 [“I saw the arrest of a couple whose wife was pregnant. That couple was arrested because the wife had been so hungry that she had stealthily picked up the unhusked rice [from the field] to eat. [...] Later on that couple was taken to be killed at Tuol Beng.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A8, EN 01063607 [“Actually, those I sent to Tuol Beng Security Office were working at mobile units who were considered to be lazy and thieves who committed offences. After receiving reports from the village chairmen and the commune chairmen I sent them to that security office to be re-educated; not to be killed.”]; **D219/472** Sum Chanythol Written Record of Interview, 24 August 2015, A71, EN 01178456 [“Q: What prisoners were sent to Tuol Beng Security Office? A: The prisoners who were sent to that place were accused of committing moral misconducts and mistakes like those that I outlined earlier.”].

D219/136 Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A16, EN 01072526-27 [“There were about ten families of 17 April people including children and their parents. They were walked from the east to the west toward Tuol Beng.”]; A22, EN 01072528 [“I saw them walk about 20 people, both children and their parents, with packs of clothes that night. [...] They were walked toward Tuol Beng Village. I never saw those people again.”].

D219/472 Sum Chanythol Written Record of Interview, 24 August 2015, A69-70, EN 01178455 [“I knew only Tuol Beng because it was only about one kilometre from my village. [...] Tuol Beng was a security office, but it was not large. It could accommodate 50 to 60 people.”].

D219/191 Keo Voem Written Record of Interview, 19 February 2015, A31, EN 01079863-64 [“At that time, it was in 1978. The prison was Tuol Beng Prison. I saw about 20 to 30 prisoners. Most of them were men between the age of 40 and 50.”].

D219/136 Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A19, EN 01072527 [“Through the window I saw those prisoners had their legs tied to a wooden beam. There were about ten male prisoners in that building, and those prisoners were inhabitants in the area. In the other building, there were fewer than ten female prisoners. I did not know them, and I also do not know why they were detained there. I do not know if they were injured or not.”].

- 770 **D117/53** Sun Clean Written Record of Interview, 28 May 2014, A18, EN 01072517 [“Arrests of ordinary people] took place after the arrests of those senior cadres, including unit or group chairpersons. After these senior cadres had been arrested and taken to be detained at Angkuonh Dei Security Office, the Khmer Rouge started arrested people associated with, or family members of, those senior cadres. After their arrests, these people were sent to the Kouk Pring execution site.”]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A11, EN 00966999 [“Another type of detainee [at Wat Angkuonh Dei] was people holding the rank from village deputy chief to commune chief and Lon Nol’s soldiers who were then sent to the Sector Security Centre.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A20, EN 01076946 [“After arresting the Cham, they began to arrest the former village chairmen or unit chairmen, and they were taken to Wat Angkuonh Dei Pagoda prison before being sent to other places.”]; **D219/119.1.2** Phlong Han Written Record of Interview, 23 March 2012, EN 00797010 [“My brother Nat Noen was appointed village chief. People came from the Southwest and accused him of belonging to the CIA. [...] From my workshop I saw him being arrested. I was able to take him some food to Angkuonh Dei where he had been taken. In fact I saw him when he was working on the pond and that was when I gave him some food secretly. After that he disappeared.”]; **D191.1.112** Nat Hoeun Written Record of Interview, 23 March 2012, EN 00797020-21 [“My older brother was made chief of district 4. At the end of 1977 he was forced to carry salt and was detained in security office Ang Kuoch Dei Security Center. [...] I do not [know] why he was arrested. The deputy chief of village and someone else close to him were also arrested. [...] He was innocent. And perhaps he belonged to a network. When he was arrested, everybody else in the village was also arrested and executed.”].
- 771 **D117/34** Prak Ny Written Record of Interview, 14 November 2013, A3-8, EN 00967610-11 [“I stayed at the security center which was located near Voat Angkuonh Dei Pagoda. [...] Q: Do you remember where those prisoners were sent from? Why were they arrested? A: Probably they were the ‘new citizens’. I did not know why they were arrested.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A34, EN 01076949 [“Q: When did they arrest the 17-April people? A: When the Southwest group arrived, there were still former Lon Nol soldiers, police officers and officials, and other people who had been evacuated from other places. Then they investigated their backgrounds and arrested them one by one until the Khmer Rouge regime collapsed when the Vietnamese came.”], A33, EN 01076949 [“During my term in Krala Commune, I would say that fewer than 50 people were taken to be killed, including two families. One was the family of a former teacher, and the other was the family of a former Lon Nol soldier. Those two families were taken to Wat Angkuonh Dei Pagoda and then taken to be killed at Tuol Beng.”].
- 772 **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A11, EN 00966999 [“Another type of detainee [at Wat Angkuonh Dei] was people holding the rank from village deputy chief to commune chief and Lon Nol’s soldiers who were then sent to the Sector Security Centre.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A33, EN 01076949 [“During my term in Krala Commune, I would say that fewer than 50 people were taken to be killed, including two families. One was the family of a former teacher, and the other was the family of a former Lon Nol soldier. Those two families were taken to Wat Angkuonh Dei Pagoda and then taken to be killed at Tuol Beng.”], A34, EN 01076949 [“Q: When did they arrest the 17-April people? A: When the Southwest group arrived, there were still former Lon Nol soldiers, police officers and officials, and other people who had been evacuated from other places. Then they investigated their backgrounds and arrested them one by one until the Khmer Rouge regime collapsed when the Vietnamese came.”].
- 773 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A67, EN 01063620 [“Q: What types of prisoners were detained at Angkuonh Dei Pagoda? A: Light-offence prisoners.”]; **D219/119.1.2** Phlong Han Written Record of Interview, 23 March 2012, EN 00797009-10 [“I did not see any disappearances myself but I do know that if in those days, anybody refused to do what they were told to do, they disappeared or at the very least were taken to the security center to the village of Angkuonh Dei where the district committee office was. For example, in the mobile units, if you stole something, you were tortured and killed.”]. *See also* **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A11, EN 00966999 [“those who were arrested from the villages and communes of Kampong Siem District were brought to the District Security Centre [at Wat Angkuonh Dei].”]; *See contra* **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A92, EN 01063624 [“Q: Were there prisoners at Angkuonh Dei? A: Angkuonh Dei was not a place for detaining prisoners.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February

- 2015, A31, EN 01076948 ["There were no minor-offense prisoners at Wat Angkuonh Dei. After they held a prisoner there, they would send him on to other places."].
- 774 **D107/6** Chheng Yeun Written Record of Interview, 18 February 2012, EN 00787194 ["Q: Did you see a younger brother of [Vorn] Sokun being arrested? A: No, I didn't. I just heard shouting. Q: Please further describe the situation where you heard so and the arrest of your nephews. A: Those kids were arrested and taken for detention in Wat Angkuonh Dei pagoda. One night, those kids stealthily fled the place of detention to seek my help at my house. Upon arrival, they hid at a sesame field adjacent to my house. The militia then followed and found them at the sesame field during the night, and re-arrested them during the night. I heard the kids shouting for my help, but I did not dare come forward to look because I was also fearful for my personal safety. I didn't know the arrestors."].
- 775 **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A13, EN 01152372 ["in my area, there were only two places: one at Angkuonh Dei, a temporary detention office and hospital; and another at Tuol Beng, which was a large site."]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A19, EN 01076945 ["[Wat Angkuonh Dei Pagoda] was not for mass killings. It was a site where they detained people separately from their families."], A24, EN 01076947 ["Wat Angkuonh Dei Pagoda was a temporary detention. The prisoners were kept for a short time before they were sent elsewhere. Sometimes there were five prisoners, and sometimes there was only one prisoner."].
- 776 **D117/53** Sun Chcan Written Record of Interview, 28 May 2014, A18, EN 01072517 ["[Arrests of] ordinary people accused of being enemies [...] took place after the arrests of those senior cadres, including unit or group chairpersons. After these senior cadres had been arrested and taken to be detained at Angkuonh Dei Security Office, the Khmer Rouge started arresting people associated with, or family members of, those senior cadres. After their arrests, these people were sent to the Kouk Pring execution site."]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A20, EN 01076946 ["After arresting the Cham, they began to arrest the former village chairmen or unit chairmen, and they were taken to Wat Angkuonh Dei Pagoda prison before being sent to other places."], A33, EN 01076949 ["During my term in Krala Commune, I would say that fewer than 50 people were taken to be killed, including two families. One was the family of a former teacher, and the other was the family of a former Lon Nol soldier. Those two families were taken to Wat Angkuonh Dei Pagoda and then taken to be killed at Tuol Beng."]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A11, EN 00966999 ["Another type of detainee [at Wat Angkuonh Dei] was people holding the rank from village deputy chief to commune chief and Lon Nol's soldiers who were then sent to the Sector Security Centre."].
- 777 **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A32, EN 01076949 ["Q: How many prisoners were held in Wat Angkuonh Dei Pagoda during your stay in Krala Commune? A: Prisoners were sent there every day. They arrested up to ten prisoners, and there was no regular time. They moved people in and out every day."], A24, EN 01076947 ["Wat Angkuonh Dei Pagoda was a temporary detention. The prisoners were kept for a short time before they were sent elsewhere. Sometimes there were five prisoners, and sometimes there was only one prisoner."]; **D219/26** Prak Ny Written Record of Interview, 13 October 2014, A41, EN 01044877 ["I saw only five or six prisoners who were arrested and detained in shackles at that security office [near the district office] when I arrived there."]; **D117/34** Prak Ny Written Record of Interview, 14 November 2013, A9, EN 00967611 ["Q: While you were working at that security centre [which was located near Wat Angkuonh Dei], how many prison[er]s were there? A: It was a small place, to my recollection there were [no] more than 10 prisoners."].
- 778 **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A31, EN 01076948-49 ["I knew only one case in which two people were released. Generally, once arrested, no one was released. Those two people were a man called Oem who was the village chairman of Tuol Beng and the other, a woman called Au Vanny, who was a villager of Trapeang Chrey, Krala Commune. Those two people committed moral misconduct, and when their affair was revealed, they decided that they would commit suicide by using a hand grenade. I also joined the militiamen to call them from home. They took them to Rom's house and Rom told militiamen to take them to Ni at Wat Angkuonh Dei. Later Prak Yuth decided to free both of them."].
- 779 **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A18, EN 01072527 ["There were two wooden buildings [in Tuol Beng Prison] used for detaining people. Each building was 7 metres wide and 20 metres long."], A19, EN 01072527 ["Through the window I saw those prisoners had their legs tied to a wooden beam. There were about ten male prisoners in that building, and those prisoners were inhabitants in

the area. In the other building, there were fewer than ten female prisoners. I did not know them, and I also do not know why they were detained there. I do not know if they were injured or not.”]; **D219/191** Keo Voeun Written Record of Interview, 19 February 2015, A31, EN 01079863-64 [“I walked past a prison with people who worked with me and saw prisoners being shackled. At that time, it was in 1978. The prison was Tuol Beng Prison. [...] They were shackled and sat facing one another in two queues.”].

D219/191 Keo Voeun Written Record of Interview, 19 February 2015, A31, EN 01079863-64 [“I walked past a prison with people who worked with me and saw prisoners being shackled. At that time, it was in 1978. The prison was Tuol Beng Prison. [...] They were thin, but they did not have any wounds.”].

D219/136 Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A19, EN 01072527 [Re. Tuol Beng prison: “It seemed that they had insufficient food to eat. They shouted for help and asked us to bring tree leaves and beans for them to eat, and we said that we did not dare. A guard shouted to me, ‘Do not look! Just think about your own work.’”].

D117/45 Thon Sokheng Written Record of Interview, 9 May 2014, A5, EN 01031702 [“As I showed you, there was also a security office at Wat Angkuonh Dei premise. At that time there was a long tile-roofed shelter and two queues of leg shackles together with iron bars for shackling the prisoners.”]; **D117/48** Wat Angkuonh Dei Site Identification Report, 31 July 2014, EN 00987176 [“According [to] witness Thou Sokheng, the Security Center was in fact a big open area protected by a roof with two lines of shackles for the prisoners and was located at the East of the Pagoda compound. The prisoners were detained there for a very short time before being transferred to the sector level or to Tuol Beng execution site.”]. See *contra* **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A14, EN 01059275 [“Q: Did you ever see people shackled or tied up and detained at Wat Angkuonh Dei Pagoda? A: No, I did not.”].

D117/42 Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A13, EN 01034078 [“I did not follow [the arrested Cham people] up to Tuol Beng. At that time they did not allow anyone to go to Tuol Beng.”]; **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A13-14, EN 01152372 [“[I]n my area, there were only two places: one at Angkuonh Dei, a temporary detention office and hospital; and another at Tuol Beng, which was a large site. [...] During that era, I never went to those places. However, my older siblings who had to carry earth near those two places said that people were forbidden to approach those sites.”].

D117/48 Wat Angkuonh Dei Site Identification Report, 31 July 2014, EN 00987176 [“Information about the [Tuol Beng] killing site and the numbers of victims is also confirmed by the witness Thlang Pheng. Witnesses Khoem Neary and Aok Chanty also gave information about the use of Tuol Beng as a killing site.”]; **D117/38** Kruoch Kim Written Record of Interview, 24 April 2014, A17, EN 01056738 [“Q: Did you ever hear about a killing site named Tuol Beng? A: Everyone knows that place. I have never seen the place, but I heard many people were killed and dropped into a well in that area.”]; **D117/43** Sbond Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A9, EN 01034900 [“the security office was at Tuol Beng where people were killed.”]; **D117/44** Nov Hoeun Written Record of Interview, 8 May 2014, A15, EN 01034907 [“Tuol Beng was a killing field when people were sent there.”]; **D5/222** Sum Chanthol Civil Party Application, 15 January 2010, EN 01195967 [“[Tuol Beng Village] was a notorious killing site.”].

D219/136 Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A22, EN 01072528 [“I saw them walk about 20 people, both children and their parents, with packs of clothes that night. [...] They were walked toward Tuol Beng Village. I never saw those people again.”]; **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A7-8, EN 01152370-71 [“That [17 April] family was transported in an ox cart to an education site at Tuol Beng. [...] As for those arrested, we were told they had been moved to live elsewhere, but we thought they must have taken those people to be killed because we never met those people again.”]; **D191.1.112** Nat Hoeun Written Record of Interview, 23 March 2012, EN 00797022 [“I was told that [my brother] had disappeared by other people who had been arrested and who managed to escape. They told me that my older [brother] had been interrogated then executed at Tuol Bayng.”].

D219/136 Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A20, EN 01072527-28 [“Q: Did you see anything strange in the rice field around that prison? A: I saw many pits. Approximately 20 pits had already been dug. Each pit was 5 metres in width, 7 metres in length and 2.5 metres in depth. Those pits were about ten metres from the prison. At that time, those pits were empty. But after the Khmer Rouge regime collapsed, those pits were completely filled and there were many flies.”].

D117/43 Sbond Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A14-15, EN 01034900-01 [“I went [to Tuol Beng Security Office] after the Khmer Rouge regime collapsed. I saw them digging up many pits including a

three-square-metre one where 50 bodies were found. There were two large pits in Tuol Beng Village. They dug up those corpses for gold and precious items. [...] As I remember, there were two large pits and around 20 smaller and larger pits than these.”].

788 **D117/37** Leng Ra Written Record of Interview, 23 April 2014, A21, EN 01072509 [“Q: Could you tell us more about Tuol Beng? How much do you know about Tuol Beng? A: The incident took place after the arrival of the Southwest Zone’s Ta Leoung in this sector. I was in the mobile unit, and one day I was assigned to clear grass in a rice field close to Tuol Beng. A foul smell reached me, and I turned to face the hill to find the source of the stench. Then I saw a well and two pits full of swollen corpses. I saw that many stones had been put on top of the swollen corpses.”].

789 **D219/472** Sum Chanythol Written Record of Interview, 24 August 2015, A37, EN 01178453 [“After the Khmer Rouge regime, I went to Tuol Beng to buy sugar and saw many pits. Some pits contained decapitated bodies, whilst other pits contained severed heads.”]; **D219/319** Written Record of Investigation Action, 21 May 2015, Sum ChanThol, EN 01098094 [“The Applicant went to Tuol Beng site after the fall. One pit contained only heads, while another contained only bodies”].

790 **D117/41** Thlang Pheng Written Record of Interview, 6 May 2014, A7-A8, EN 01032974 [“Q: What do you know about Tuol Beng location? A: When I came back in 1979, I got to know about the killing here. We found many small and large pits together with bones and skulls. There were hundreds or up to thousands of skulls in this village. I cannot tell you about the exact number because no one cared about counting them. Q: What happened to all those bones and skulls? A: They were left behind at bushes, corners and termite mounds, so they were scattered. During the Khmer Rouge regime everyone was too scared to come here because this place was a killing site. After the collapse of the Khmer Rouge regime, they came here and began to dig up bones and filled the pits in order to build houses.”]. *See contra* **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A33, EN 01076949 [“During my term in Krala Commune, I would say that fewer than 50 people were taken to be killed, including two families. One was the family of a former teacher, and the other was the family of a former Lon Nol soldier. Those two families were taken to Wat Angkuonh Dei Pagoda and then taken to be killed at Tuol Beng. At that time, Rom told me to delete all the people who had been killed or sent to higher echelon.”].

791 **D5/778** Muok Sengly Civil Party Application, 17 March 2012, EN 00988626 [“In 1977, I witnessed 100 Cham families consisting of some 150 people being collected in Trapeang Russei Village. They were taken by ox-carts to be killed at Tuol Beng under the pretext that they were being taken to live in a new village.”].

792 **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A2, EN 01032987-88 [“Since the arrival of the Southwest cadres in 1977, they searched to arrest ex-civil servants in Lon Nol regime such as soldiers, teachers, and those whose parents used to be civil servants, and the former unit chiefs. Almost 200 villagers including eight Cham families in Trapeang Tras Village were taken to be killed at Tuol Beng or Phnom Pros.”]; **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A9, EN 01034076 [“To my knowledge, they arrested educated people, former soldiers, and so on. [...] I clearly knew that they were sent to be killed at Tuol Beng, but I did not see that killing.”]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A11-12, EN 00966999 [“All the Cham Muslims in Kampong Siem District were also arrested and executed right in the district. No Cham Muslim was spared except for Phea, who was defended by Prak Yut. Q: Where was the execution site? A: The execution site was located in Tuol Beng Village, near the old security centre, west of the pagoda.”].

793 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A104, EN 01059298-99 [“Q: Some witnesses have said that ordinary people were killed at Tuol Beng Security Office, and important persons were sent to the Sector level. Did you know there were such procedures? A: Yes, I heard from Ni about this, but I did not know if those decisions were made by Ni or upper echelon.”].

794 **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A8, EN 01034076 [“I saw the arrest of a couple whose wife was pregnant. That couple was arrested because the wife had been so hungry that she had stealthily picked up the unhusked rice [from the field] to eat. Phal who was Prak Yut’s messenger beat that pregnant lady, put her on a cart and covered her with a sack. He shouted, ‘How loudly this pregnant bitch is yelling!’ Later on that couple was taken to be killed at Tuol Beng.”].

795 **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A10, EN 01034077 [Describes an incident where Prak Yut came to arrest a man who had stolen yams to eat. When her messengers went to capture him, the man slashed and hit a messenger with his axe, and they shot him. “Three days later they caught his wife

and his stepchildren to be placed at Krala Commune Office. [...] At 6 p.m., they and the other people were taken to be killed at Tuol Beng.”].

796 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A105, EN 01059299 [“Q: Who were the killers at Tuol Beng? A: I did not know that either, but once I saw Sector soldiers come to the District Office. They were introduced as coming from the Sector, and then they went to meet Ni, Phon, and Phen. Then they travelled to Tuol Beng. Ni was responsible for Tuol Beng Security Office, but he was stationed at the District Military Office. A few days later, I heard Ni say that Sector soldiers had come to kill two or three people. This was after Prak Yut sent the list to the upper level. I did not know whether or not District Military joined in the killings. I only knew that people went missing continually.”].

797 **D117/53** Sun Chean Written Record of Interview, 28 May 2014, A27, EN 01072519 [“Yes, my father disappeared in late 1978. At that time he was sick, and he Khmer Rouge sent him to Angkuonh Dei. He has been missing since then. I have never heard anything from him so far.”]; **D219/119.1.2** Phlong Han Written Record of Interview, 23 March 2012, EN 00797009-10 [“I did not see any disappearances myself but I do know that if in those days, anybody refused to do what they were told to do, they disappeared or at the very least were taken to the security center to the village of Angkuonh Dei where the district committee office was. For example, in the mobile units, if you stole something, you were tortured and killed.”]; **D5/1478** Thy Sok Ny Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01144374 [“When I stood by at night, some patients were taken away by A Chea’s partisans who told me that those patients were being taken to be treated at Angkuonh Dei. Some patients refused to go, but they were tied together in a queue. Those patients were taken away and have disappeared.”]; **D5/1588** Nguon Snguon Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01168223-24 [“People in other fishing units who failed to complete their assigned work were taken to study and disappeared forever. It was said that they were sent to Angkuonh Dei. I was in charge of catching fish throughout the entire Khmer Rouge regime.”].

798 **D5/777** Leng Ra Civil Party Application, 17 March 2012, EN 01090089 [“In 1977, I witnessed with my own eyes events that three to five people per night being taken to be killed [at] Angkuonh Dei and Phnum Pros. Those people were killed by being burned alive in kilns. I heard them scream for help, and nobody dared help them for fear of getting killed as well.”].

799 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A26, EN 01063611 [“When the orders [to kill] were fully carried out, all the commune chiefs reported personally to me.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A1, EN 01059272 [“As Commune Committee Member, I had to write reports about deaths of people in the commune, production work, and new births. I reported to Prak Yut every single week. I produced the reports myself and took them to Prak Yut at the Kampong Siem District Office. Other communes in Kampong Siem District did the same thing I did. Every three weeks the entire Kampong Siem District Commune Committee came to meet with Prak Yut. During those meetings, she always told us to help re-educate people and urge them to increase production.”].

800 **D219/484** Prak Yut Written Record of Interview, 21 August 2015, A8, EN 01151270 [“After the killings of the Cham people were completed, I received a report from my or the militia chief about the number of Cham they had killed. Then I sent that report to Ta An, who was at the sector level.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A14, EN 01063608-09 [“Si just reported to me that the orders [smash Cham people] had been carried out, and I reported to the Sector level accordingly.”], A26-27, EN 01063611 [“After the orders [to kill] were fully executed, did you report to Grandfather An at the Sector level? A: Yes, when the orders were fully carried out, all the commune chiefs reported personally to me. Then I discussed this with Grandfather Si and made a report to be sent to Grandfather An at the Sector level. [...] In the report I sent to Grandfather An, I listed names of people arrested and reasons for their arrest, for their detention, or their release, and for their execution.”].

801 **D117/33** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 14 November 2013, A3-6, EN 00967004-05 [“Nan was the Chief of Kampong Siem District, the third-ranking person in Kampong Siem District. He laid out orders from the district level to me. [...] For example, he ordered me to make a detailed list of the population in Krala Commune such as males, females, young, old, ethnic groups, ‘new people’ or former Lon Nol’s soldiers. [...] I wrote all those names in a book and handed the book over to Nan. [...] A man, Say, helped me make a list of all the population.”]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A19, EN 00967000 [“I know that the commune chief asked the village chief to write down the names of all people in the village in two notebooks. The village chief was required to

provide detailed information about them such as their race and biography. One notebook would be kept in the village [office] and the other in the commune [office].”].

802

D5/778 Muok Sengly Civil Party Application, 17 March 2012, EN 00988625 [“Those accused of being enemies were mostly 17 April people [...] they took those prisoners to Tuol Beng Security Office in Krala Commune, and then sent them to be killed at Phnum Pros Phnum Srei.”]; **D219/329** Written Record of Investigation Action, 25 May 2015, EN 01099705 [“Muok Sengly (D5/778) (1.16 - 1.24 pm): This civil party stated that most of the victims at Tuol Beng were Cham or ‘new people’.”]; **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A2, EN 01152369 [“Q: Can you confirm that the information in [your Civil Party Application] is correct? A: Yes.”]; **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A4-8, EN 01152370-71 [“Between one and five people were taken away each time. In conclusion, I saw them taking people away at night five times. Sometimes they arrested an entire family and transported them in an ox cart. Armed cadres took them away. Sometimes, I did not see the event first-hand, but I heard the sound of the cart trundling along. Q: What levels were the soldiers who took them away? A: They were commune security guards. They were not ‘base’ people. They were from the Southwest Zone. They [...] spoke in a rough accent. [...] In fact, I saw it more than five times. Generally, when they arrested ‘17 April’ people, they arrested the entire family. As for cadres, when the husbands committed some crime, they would arrest the husbands first and then their families. I personally saw them arrest ‘17 April’ families. Q: Do you know where they took those families to? A: In my village, there were four families of ‘17 April’ people who were highly educated and had lived in Phnom Penh. Among them, there were the families of Khon and Khom, who were related. [...] That family was transported in an ox cart to an education site at Tuol Beng. I heard this from his relatives. [...] As for those arrested, we were told they had been moved to live elsewhere, but we thought they must have taken those people to be killed because we never met those people again.”]; **D5/778** Muok Sengly Civil Party Application, 17 March 2012, EN 00988625 [“During the regime, I was a child, and would see groups of five people being escorted with their hands tied behind their backs by two armed militia members in black uniform. They said that those people were being taken to the corrections office since they were considered to be enemies of the revolution. Those accused of being enemies were mostly 17 April people; others were former policemen, soldiers, teachers, and medical staff members of Lon Nol. Usually, they took those prisoners to Tuol Beng Security Office in Krala Commune, and then sent them to be killed at Phnum Pros Phnum Srei.”]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A16, EN 01072526-27 [“I saw people being arrested in groups. Some were Cham and others were Khmer. I saw an arrest for the first time at night in March after the meeting with Yeay Yut. There were about ten families of 17 April people including children and their parents. They were walked from the east to the west toward Tuol Beng.”].

803

D219/171 Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A20, EN 01076946 [“When they relocated the security office from Tuol Beng to Wat Angkuonh Dei Pagoda, they took remaining prisoners who were former Lon Nol soldiers along. The Cham were taken to be killed at the same time with the Lon Nol soldiers and officials.”], A33, EN 01076949 [“During my term in Krala Commune, I would say that fewer than 50 people were taken to be killed, including two families. One was the family of a former teacher, and the other was the family of a former Lon Nol soldier. Those two families were taken to Wat Angkuonh Dei Pagoda and then taken to be killed at Tuol Beng.”]; **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A2, EN 01032987-88 [“Since the arrival of the Southwest cadres in 1977, they searched to arrest ex-civil servants in Lon Nol regime such as soldiers, teachers, and those whose parents used to be civil servants, and the former unit chiefs. Almost 200 villagers including eight Cham families in Trapeang Tras Village were taken to be killed at Tuol Beng or Phnom Pros.”]; **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A9, EN 01034076 [“To my knowledge, they arrested educated people, former soldiers, and so on. [...] I clearly knew that they were sent to be killed at Tuol Beng, but I did not see that killing.”]; **D5/778** Muok Sengly Civil Party Application, 17 March 2012, EN 00988625 [“Those accused of being enemies were mostly 17 April people; others were former policemen, soldiers, teachers, and medical staff members of Lon Nol. Usually, they took those prisoners to Tuol Beng Security Office in Krala Commune, and then sent them to be killed at Phnum Pros Phnum Srei.”].

804

D117/32 Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A11, EN 00966999 [“Another type of detainee [at Wat Angkuonh Dei] was people holding the rank from village deputy chief to commune chief and Lon Nol’s soldiers who were then sent to the Sector Security Centre.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A20, EN 01076946 [“When they relocated the security

office from Tuol Beng to Wat Angkuonh Dei Pagoda, they took remaining prisoners who were former Lon Nol soldiers along. The Cham were taken to be killed at the same time with the Lon Nol soldiers and officials.”]. A33, EN 01076949 [“During my term in Krala Commune, I would say that fewer than 50 people were taken to be killed, including two families. One was the family of a former teacher, and the other was the family of a former Lon Nol soldier. Those two families were taken to Wat Angkuonh Dei Pagoda and then taken to be killed at Tuol Beng.”].

805 **D117/53** Sun Chean Written Record of Interview, 28 May 2014, A18, EN 01072517 [“After these senior cadres had been arrested and taken to be detained at Angkuonh Dei Security Office, the Khmer Rouge started arrested people associated with, or family members of, those senior cadres. After their arrests, these people were sent to the Kouk Pring execution site.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A20, EN 01076946 [“After arresting the Cham, they began to arrest the former village chairmen or unit chairmen, and they were taken to Wat Angkuonh Dei Pagoda prison before being sent to other places.”].

806 **D117/66** Orn Kim Eng Written Record of Interview, 27 August 2014, A14, EN 01040462 [“Prak Yut, who was the secretary of Kampong Siem District, conducted the purge in Kampong Siem District herself, and those prisoners were transported and taken to be killed at the security offices in Kampong Siem District such as Tuol Beng and Kouk Pring.”]; **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A12-13, EN 01152371-72 [“I saw a cadre named Men being arrested. Men was Ampil Chrum Village Chairman, close to my village. [...] I think they took him to Tuol Beng.”].

807 **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A21, EN 01076946 [“Q: How do you know that the Cham were taken to be killed at Tuol Beng? A: All the people in the area know Tuol Beng because it was one of the most notorious places. We saw bones in that place after 1979. During the Khmer Rouge regime, that place was a prohibited area.”], A19, EN 01076945 [“Tuol Beng had its own security office before Yeay Yuth arrived. That was where they killed all the Cham [in] Kampong Siem District. After those killings, they relocated the security office from Tuol Beng to Wat Angkuonh Dei Pagoda.”]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A11-12, EN 00966999 [“All the Cham Muslims in Kampong Siem District were also arrested and executed right in the district. No Cham Muslim was spared except for Phea, who was defended by Prak Yut. Q: Where was the execution site? A: The execution site was located in Tuol Beng Village, near the old security centre, west of the pagoda.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A14, EN 01063608-09 [“Si was the one who contacted the villages and communes to compile the names and count the number of all the Cham people and took them to be killed at Tuol Beng. After I delegated the work to Si, my deputy chairman, I was not interested and did not follow up to look at where at Tuol Beng those Cham people were taken to be killed. Si just reported to me that the orders had been carried out, and I reported to the Sector level accordingly.”], A25, EN 01063610-11 [“Q: Since there were only two execution sites in your district: at Kork Pring and Tuol Beng, did you know if they took all the people to be killed at Tuol Beng? A: Frankly speaking, I did not know. I did not follow up the execution of the orders at the bases, but those killings probably occurred at Tuol Beng.”].

808 **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A13, EN 01034078 [“Once when I was standing in front of the district tailoring unit house, I saw many ethnic Cham being arrested and walked in queues. Ethnic Cham were arrested first. Their whole families were arrested. At that time I saw old and young ethnic Cham being walked. Those Cham’s palms were punched from one side to another and strings were put and tied through the punched palms of the Cham who were walked towards Tuol Beng. I did not follow them up to Tuol Beng. At that time they did not allow anyone to go to Tuol Beng.”]; **D117/51** Yim Seng Written Record of Interview, 25 May 2014, A19-20, EN 01032997 [“Q: But when I interviewed Hoeun who used to work with you, he told me that at that time they arrested and took the people to the commune office for about two or three hours and sent them to Tuol Beng. Did you ever see them? A: Yes. [...] Yes, most of them were Cham ethnics.”]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A16, EN 01072526 [“I saw people being arrested in groups. Some were Cham and others were Khmer.”], A21, EN 01072528 [“I saw them walk both Cham and Khmer people toward Tuol Beng, but I do not know where they took those people. I saw this the first time about one year before the Vietnamese came.”]; **D219/329** Written Record of Investigation Action, 25 May 2015, EN 01099705 [“Muok Sengly (D5/778) (1.16 - 1.24 pm): This civil party stated that most of the victims at Tuol Beng were Cham or ‘new people’.”].

- 809 **D5/778** Muok Sengly Civil Party Application, 17 March 2012, EN 00988626 ["In 1977, I witnessed 100 Cham families consisting of some 150 people being collected in Trapeang Russei Village. They were taken by ox-carts to be killed at Tuol Beng under the pretext that they were being taken to live in a new village."].
- 810 **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A2, EN 01032988 ["Almost 200 villagers including eight Cham families in Trapeang Tras Village were taken to be killed at Tuol Beng or Phnom Pros."].
- 811 **D117/43** Ssong Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A8, EN 01034899 ["I used to see the arrests of about 30 ethnic Cham each time until no ethnic Cham remained around the end of 1977. They were walked from Kampong Siem District Office towards Tuol Beng."].
- 812 **D117/43** Ssong Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A8, EN 01034899 ["I used to see the arrests of about 30 ethnic Cham each time until no ethnic Cham remained around the end of 1977. They were walked from Kampong Siem District Office towards Tuol Beng."].
- 813 **D219/119.1.2** Phlong Han Written Record of Interview, 23 March 2012, EN 00797012 ["As regards to Cham families, I did not know their village. All I can tell you is that they were transferred from the village to be taken elsewhere and in fact they too were taken to the Angkuonh Dei site."].
- 814 **D219/319** Written Record of Investigation Action, 21 May 2015, EN 01098093-94, Sum Chan Thol Interview ["In mid-1977, when the Applicant was in Kampong Tros, she saw a family of around ten Cham people and about twenty other Cham people being taken away. It was before the Applicant's husband had been taken away, but Yeay Yuth had already taken over the area at that time. The Applicant knew the family very well, as one of them was the head of the Cham religious community and had adopted her as a god-daughter, when she brought her son to him for treatment. The Cham man asked the Applicant's mother to keep a small jar of gold when he found out that he would be taken. He was killed in Phnom Pros. When he was transferred from Trapeang Pros, he was sent to Angkuonh Dei School to stay there for some time before other people were taken there and then sent to be killed together."].
- 815 **D303** Written Record of Further Appearance, EN 01213486 and EN 01213489.
- 816 *See VIII. National Crimes and Crimes Not Charged – Crimes under the 1956 Cambodian Penal Code; XL Charges.*
- 817 **D107/16** Kok Pring Site Identification Report, 28 February 2012, EN 00787436 and EN 00787438 ["Location: Kdei Boeng village, Vihear Thom commune, Kampong Siem district. [...] Located all along the east edge of the Boeng Thom Lake the site is accessible crossing the property of the Kdei Boeng village pagoda."]; **D1.3.11.34** Nhet Pet OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210461 ["Kok Pring is by the lakeside, about 1km from [Kdei Boeng Village]."]; **D1.3.11.13** Chuong Srim OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210448 ["Kok Pring was an execution site located in his commune where many people were killed. It is located near Boeng Thom (a lake)."]; **D5/590/1** Kang Nary Civil Party Application Report, 13 November 2012, EN 00908031 ["She added that she knew a killing site named Kouk Pring, located in Kouk Kream Village, Vihear Thum Sub-district, Kampong Siem District, Kampong Cham Province. Most of people were sent to be killed there."].
- 818 **D107/3** Kak Sroeun Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787202 ["Killings began in 1970 at the time of the coup, but that toll only amounted to around 20 to 30 people who were CIA or KGB spies. Large-scale killings were from early 1977 through 1978, until the Vietnamese arrived."]; **D107/2** Samn Son Written Record of Interview, 16 February 2012, A7, EN 00787232 ["[T]he killing started after the arrival of the Southwest Zone group at which time Ta Chea became the commune chairman. The Southwest Zone group arrived here since early 1977."]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A9, EN 01076884 ["The arrests and killing began in 1977."]; **D219/846** Sem Phoeun Written Record of Interview, 13 October 2016, A18, EN 01356212 ["Q: After Ta Chea arrived, do you know what happened in Kauk Pring? A: After he arrived, the executions began."], A20, EN 01356212 ["Q: Do you know where those people were taken to? A: Yes, I do. They were taken to Kauk Pring."]; **D5/738/1** Nhy Hoeun Civil Party Application Report, 28 February 2013, EN 00914758 ["In 1977 the applicant witnessed people (most of them were Cham people) being taken by Chheng, Kan, and 2 other men to be killed at Kouk Pring."]; **D107/16** Kok Pring Site Identification Report, 28 February 2012, EN 00787437 ["In 1977, after the Southwest cadre arrived, an 'intense purge' of local cadre occurred"]; **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210475 ["The disappearances started intensively at the end of 1976 or early 1977 [...] when Ta Chea became commune chief. People said he came from the SW."]; **D1.3.11.13** Chuong Srim OCP Statement, 4 August

2008, EN 00210447 ["They began to be taken away in 1977, and this continued in 1978. The evacuees arrived before 1977. I don't know why they were taken away."].

819 **D107/2** Sann Son Written Record of Interview, 16 February 2012, A16, EN 00787233 ["Q: Based on your knowledge, how many persons do you think were brought to be killed in this place? A: I think there were less than 1,000 persons. There might have been 800 to 900 persons."]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A14, EN 01076885 ["according to estimates at that time, there were nearly 1,000 victims."]; **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210474 ["I was aware of killing that occurred at Kok Pring. Many people were killed there. I estimate that around 1,000 people were killed at Kok Pring, perhaps a little less than 1,000."]; **D107/16** Kok Pring Site Identification Report, 28 February 2012, EN 00787437 ["It is estimated that around 1,000 people were killed at Kok Pring."].

820 **D107/16** Kok Pring Site Identification Report, 28 February 2012, EN 00787438 ["The execution site is now a large two kilometers square [expanse] of rice fields. [...] The more than 70 pits posted after 1979 have been completely recovered and are no more visible."].

821 **D107/3** Kak Sroen Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787202 ["Yes, I remember 50 grave pits in Kouk Pring and 20 others along the banks of the Boeng Thom Lake. The total was about 70 grave pits."]; **D107/2** Sann Son Written Record of Interview, 16 February 2012, A12, EN 00787232 ["Q: Can you confirm that earlier you took us to see the graves in Kauk Pring where we saw about 22 grave pits? A: Yes, I did."]; **D5/1465** Chey Longseng Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01143786-87 ["While I was walking to Kauk Pring, I saw two rectangular-shaped 5 square meter mass graves, which were full of dead bodies. The hands and legs were not fully covered."]; **D5/736** Bum Ser Civil Party Application, 4 March 2012, EN 00988611 ["In the same year, I sneaked out to see the Kouk Pring execution site and saw many pits"]; **D5/1592** Sem Phoeurn Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01368386 ["I used to be assigned to implant rice in the paddy near Kauk Pring. There, I saw a long and big pit, but there was not yet any corpses inside it at that time."]; **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210476 ["At Kok Pring there were more than 20 pits."]; **D5/1482** San Sun Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01209969 ["In 1977, a lot of people were killed there. There were countless mass graves; each mass grave contained 8 or 9 dead bodies."]; **D1.3.11.34** Nhet Pet OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210461 ["At Kok Pring there were 4 big pits."]; **D5/1590** Suong Naisim Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01192768 ["In 1979, I went to Kouk Pring, and I saw a lot of small and big mass graves fill of human skulls from rotting dead bodies which were still odorous."].

822 **D107/2** Sann Son Written Record of Interview, 16 February 2012, A17, EN 00787233 ["Each grave was about 1.5 meters wide, 3 meters long, and 1 meter deep."]; **D5/1478** Thy Sokny Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01144374 ["In 1977, I went to Kouk Pring. I saw a ten - metre square pit whose topsoil seemed to had been newly filled."]; **D5/1591** Koy Chea Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01192778 ["From around 1976 to 1977, I was sent to transplant rice seedlings in the vicinity of Kouk Pring. I saw a pit which was about 20 metres wide"].

823 **D5/1482** San Sun Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01209969 ["In 1977, a lot of people were killed there. There were countless mass graves; each mass grave contained 8 or 9 dead bodies."]; **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210475-76 ["In each pit there was approximately 15-20 bodies."].

824 **D117/72** Prak Yut Written Record of Interview, 21 June 2013, A7, EN 01056235 ["When Grandfather An ordered me to arrest people, he also ordered me to select and send important people to the sector level; he gave an order to kill the rest at the execution site in Kork Pring, Vihear Thum commune."].

825 **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A66-67, EN 01056231 ["Q: Grave(s) with remains of hundreds of people were found at Kork Pring at a place called Beong Thom. What did you know about that place? A: I knew that Grandfather Chea killed people there. Q: Did Grandfather Chea kill people on his own or receive an order to do so? A: I received an order from Grandfather An, and I forwarded the order to Grandfather Chea."], A44, EN 01056228 ["I was Kampong Siem District Secretary, Nan was District Office Chairman and was in charge of social work. Sy was in charge of district security."]; **D117/73** Prak Yut Written Record of Interview, 27 October 2013, A10, EN 01056239 ["Q: Can you provide more details about your presence in Vihear Thom? A: When I received orders from the upper echelon to arrest people like the Cham or former Lon Nol Soldiers, I would delegate this task to my deputy, Sy. To fulfil this task, Sy cooperated with the chief of Vihear Thom commune whose name was Ta Chea. They listed those who had to be sent to the Sector level and to Kouk Pring. Sometimes, I came to Vihear Thom commune to meet Sy and

Ta Chea in order to instruct them to be careful with work because any wrongdoing could affect the district's reputation and the lives of the general public. As a woman, I tried to have no direct involvement in this work, leaving the men to do it. I just waited to receive reports from my deputies, and I would report to the upper level. Therefore, I never saw any killings and gravesites in Kouk Pring.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A18, EN 01063609 [“I received orders from Grandfather An, and I forwarded the orders to Grandfather Chea.”]; **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 11.02.19-11.05.18, EN 01441046-47 [“Q: And is it correct, as you told the investigators, that you received an order from Ta An and you forwarded that order to Ta Chea: is that correct? A: Allow me to clarify on the process of order because not all what you stated is correct. Some orders were correct while others were incorrect. Q: What is it that you would like to clarify or correct, Madam Witness? Ta Chea was a commune chief. Did you convey to him orders – the orders received from Ta An? A: Yes, I did.”]; **D107/3** Kak Sroeun Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787204 [“Yeay Yut served as a chairperson of Kampong Siem district, but she delegated the task of killing here to Ta Chea, her deputy.”]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A14, EN 01046936-40 [“The killing order was from the District Committee: Yeay Yut gave the order to Chea, and Chea ordered down to the unit chairpersons. I know this because before the arrest of any people in any village to be killed the unit chiefs summoned a meeting with their colleagues to discuss how the arrests and killings would be conducted. [...] Chea told them that the order had come from Yeay Yut.”]; **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210475 [“Ta Chea reported to a district chief named Sy. [...] Yut and Sy worked together.”], EN 00210476 [“I remember a time when Sy came to Ta Chea's office and told him to only keep 30 families in each village.”]. **Evidence of Chea's position as Vihear Thom Commune Secretary:** **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A65, EN 01056231 [“Q: Do you recall that Chea was Vihear Thum commune chief? A: Yes, I do.”]; **D107/2** Sam Son Written Record of Interview, 16 February 2012, A8, EN 00787232 [“Ta Chea was the Commune chairman.”]; **D107/3** Kak Sroeun Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787202 [“At the commune level, Chea served as commune chairperson and district deputy.”]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A5, EN 01076883 [“I knew only Chea, who came from the Southwest Zone. Ta Chea came to be on the Commune Committee instead of Ta Koem.”]; **D5/1492** Chhun Heang Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01144400 [“The chairperson of Vihear Thum cooperative was Chea”]; **D5/1592** Sem Phoeun Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01368387 [“In about 1976 ‘A’ Chea from the Southwest Zone became a senior leader in this place. He was the person who ordered the killing of the people.”]; **D5/1482** San Sun Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01209969 [“Sometime early in 1977, Ta Chea, from the Southwest Zone (was appointed as) the new commune chief.”]; **D1.3.11.13** Chuong Srim OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210446 [“Ta Chea from the Southwest was the Chief of my commune (Vihear Thom) [...] Ta Chea came to this area along with Yeay Yut [...] I believe she was District Chief or Governor. She was above Ta Chea, who reported to her.”]; **D5/1478** Thy Sok Ny Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01144373 [“A Chea was the chief of Vihear Thum Commune.”]; **D5/1465** Chev Longseng Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01143787 [“Ta Chea was the person who supervised that area. Ta Chea's chief was Yeay Yut, who was a district committee member.”]; **D5/609/1** Khuon Pev Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908274 [“At that time, Chea was both cooperative chief and district chief”]; **D5/623/1** Sut Kimsrin Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00910190 [“She mentioned that the chief of Vihear Thum Sub-district named Chea who came from Takeo Province.”]; **D5/605/1** Phocurng Pech Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908238-39 [“According to the applicant, Chea was chief of a sub-district; he was a cruel person.”].

D107/3 Kak Sroeun Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787203 [“Company Chairperson Phan and Deputy Khen ordered the arrests. Phan and Khen gave the orders to the platoon chairpersons. The senior commander was Commune Chairperson and District Deputy Chea; he dispatched special militiamen to work with Phan and Khen in order to arrest peoples and take them away for execution.”]; **D117/53** Sun Chean Written Record of Interview, 28 May 2014, A10, EN 01072515 [“Ta Chea assigned chairpersons to manage the people in the villages, but they were to be called village chairpersons.”]; **D5/1466** Vann Keath Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01143795 [“Kan and Meas were the leaders of Kdei Boeng Cooperative and Vihear Thom Cooperative respectively.”]; **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210474 [“Kan was the chief of Kdei Boeng village.”]; **D5/609/1** Khuon Pev Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908274 [“Ta Phan was unit chief.”]; **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210475 [“The leader of Kan and other executioners was Ta Chea”];

- D1.3.11.13** Chuong Srim OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210446 [“Ta Chea from the Southwest was the Chief of my commune (Vihear Thom), and local people were selected by him to be heads of the units. The role of unit chiefs or heads was the same as being a village chief. They reported to the Chief of the commune.”]; **D5/724** Sun Chean Civil Party Application, 4 March 2012, EN 00997370 [“The local leaders included: mobile unit chairman Khai, unit chairman of Kdei Boeng Village Tuy Khan, District Committee Yeay Yut and bald-headed Ta Chea, and Khan, the key security person who received orders from Ta Chea.”]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A14-15, EN 01046939-40 [“The killing order was from the District Committee: Yeay Yut gave the order to Chea, and Chea ordered down to the unit chairpersons. I know this because before the arrest of any people in any village to be killed the unit chiefs summoned a meeting with their colleagues to discuss how the arrests and killings would be conducted. This meeting was organised right there at their work place in front of us in the mobile units. Comrade Chea also attended that meeting with the unit chiefs. Chea told them that the order had come from Yeay Yut. They did not say directly that they would arrest people from this or that village. However, they said they would take action in this or that village. [...] Based on what my older sister said, the arrests of people were conducted the same way as in Kouk Kream Village.”]; **D219/17** Pin Dan Written Record of Interview, 16 September 2014, A9, EN 01047085 [“The order came from Chea, the chairperson of the commune. Before the arrests, Chea had a meeting with the unit chairpersons. Em told us he was going to attend a meeting. I did not attend that meeting, but every time the unit chairpersons had a meeting, there would always be arrests afterward.”]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A11, EN 01076884 [“As I know, Ta Chea ordered a unit chairperson or village chief to make arrests, and sometimes they exceeded their orders. For example, they were ordered to arrest five people, but they arrested ten people instead.”]; A11, EN 01076884 [“Ta Chea ordered a unit chairperson or village chief to make arrests”]; **D117/53** Sun Chean Written Record of Interview, 28 May 2014, A18, EN 01072517 [“Ta Chea ordered and oversaw the arrests with the support from those in charge of security affairs in the base area.”]; **D5/1482** San Sun Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01209969 [“Ta Chea was in overall charge of the whole commune and the execution site. He was the one who ordered the killings.”]; **D5/738/1** Nhy Hoeum Civil Party Application, 28 February 2013, EN 00914758 [“Chea was a big boss who could decide to send people to be killed while Si was an [executioner].”]; **D5/611/1** Kem Heng Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908292 [“According to the applicant, Ta Chea, chief of a big unit, should be held responsible for the killing.”]; **D5/606/1** Pheng Ran Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908247 [“According to the applicant, Ta Chea [...] was the one who ordered Khmer Rouge cadres to take people to be killed.”]; **D5/610/1** Khourn Yin Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908283 [“The applicant states that it was on the orders of Chea that people in the village were taken to be killed.”]; **D5/590/1** Kang Nary Civil Party Application Report, 13 November 2012, EN 00908031 [“The applicant stated that the person who was responsible for the crimes was the chief of cooperative named Chea [...], who ordered to chief of unit and chief of group to kill people.”];
- D107/3** Kak Sroean Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787203 [“Company Chairperson Phan and Deputy Khen ordered the arrests. Phan and Khen gave the orders to the platoon chairpersons. The senior commander was Commune Chairperson and District Deputy Chea; he dispatched special militiamen to work with Phan and Khen in order to arrest peoples and take them away for execution.”];
- D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A9, EN 01046937 [“The unit chairpersons namely Chhocun (female), Rin (female), Kan (male) and Ken (male) called us to line up in groups of 12 people each. Then they and two soldiers from the district started to tie us up. Those unit chairpersons were all from the Southwest. I heard from unit chief Rin that those soldiers were District Military. I heard that those soldiers were the children of ‘base people’ in this commune and district.”]; **D219/17** Pin Dan Written Record of Interview, 16 September 2014, A8, EN 01047085 [“[Unit chief] Em and two or three young militiamen about 15 years old were the ones who arrested those people.”]; **D5/1498** Kak Hon Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01090074-75 [“My younger brother named Samon, 27 years old, was in a mobile unit and he was ordered to saw wood. He was taken to be killed at Kauk Pring in 1978. He got his hands tied behind his back and walked away. He went missing afterwards. I concluded that he was taken to be killed at Kauk Pring because he was taken out at 10 p.m. [...] I always saw people being walked in queues to Kauk Pring mostly at 9 or 10 p.m.”];
- D107/16** Kok Pring Site Identification Report, 28 February 2012, EN 00787437 [“Every other night, 20 to 50 people would be ‘walked through Kdei Boeng village to the execution site at the lake.”]; **D1.3.11.45** San Son

OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210474 ["Every night or so, around 20 to 50 people were walked away."]; EN 00210478 ["I believe they killed almost every day. I heard them talking about killing every other day, maybe 3 or 4 times a week."]; **D1.3.11.13** Chuong Srim OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210447 ["Each time this happened, about 20-30 people were taken."]; **D5/736** Bum Ser Civil Party Application, 4 March 2012, EN 00988610 ["In 1976, I saw the Southwest group including District Chief Chea, and Sangkat people Kan, Phan and Ken take between 30 and 40 people at a time to be killed at Ampil Ta Khaek (Kouk Pring)."]; **D5/1592** Sem Phoeurn Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01368387 ["In late 1976-1977, I saw the unit chairpersons marching people to be killed almost every night, especially, the New-people and the Cham people. They were all taken to Kauk Pring."]; **D5/728/1** Sang Kun Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913946 ["From 1978 to 1979, she witnessed some 20-30 people being arrested every night by Kan, unit chief to be killed."]; **D5/732/1** Me Seang Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00914007 ["the applicant witnessed that the chief of unit named Chhouen and her colleagues arrested 5 people or 20 people per time to be killed at Kork Pring"]; **D5/605/1** Phoeurng Pech Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908239 ["The applicant witnessed between 10 and 20 people being taken every night to be killed"]; *See contra*, **D1.3.11.13** Chuong Srim OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210447 ["My recollection is that people were taken away occasionally, perhaps every 10 or 15 days a group was taken away. They were taken away at night time. Each time this happened, about 20-30 people were taken."].

831

D107/3 Kak Srouen Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 010787203 ["However, before they were taken away, they were told that they would be sent to live on the other side of the Boeng Thom Lake in Prey Chhor district."]; **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210474 ["The people were told they had been 'called' to be taken to a new house, but then they would be walked through this village toward the lake. They were moved thru the village in the west direction, and then would turn toward the south. The lake is to the west of the village."]; **D5/1490** Choem Kimhor Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145622 ["I saw them [Khmer Rouge] tied around 30-50 men women of the 17 - April people in queues, telling us the excuse of sending those people to a new village which was full of food, or back to the old site. In that base, they killed all the 17 - April people, but not base people, except for those that committed any mistake."]; **D5/1592** Sem Phoeurn Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01368386 ["In 1976 one day at about 10pm at night, the unit leaders named Kan, Meas, and the senior leader Chea came to call my husband to attend a meeting. My husband was scared of them, so he followed them. They marched him in the direction to Kauk Pring."]; **D5/1468** Van Hen Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01073651 ["Two of my younger brothers [...] were killed at Kouk Pring. The explanation was they were being sent to a study meeting at Kouk Pring, and then they disappeared completely. I suppose they were killed at Kouk Pring because it was said Kouk Pring was a killing site."]; **D5/1497** Nguon Ren Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01090067 ["He was taken to be killed at Kauk Pring. At that time, he was told that he would be brought to a meeting at Kauk Pring. He has gone missing ever since."]; **D5/1465** Chey Longseng Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01143787 ["Many people who worked with me disappeared. When I asked others, they said that those people were taken to be educated."]; **D5/1466** Vann Keath Civil Party Application, 12 March 2012, EN 01143795 ["Unfortunately, they were told by a militiaman that they would be taken to be re educated at Prey Char [...] Both were taken to Kauk Pring Security Office, and they have since disappeared."]; **D5/1467** Chhai Chheng Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01207583 ["my husband was taken away to be reeducated. [...] I saw my husband being taken to the west - heading to Kouk Pring. Two months later, I was secretly told that my husband had been killed."]; **D5/1597** Pech Kim Srun Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01195724 ["Around the end of 1976, her husband Mean, was called by the unit chiefs, Meas and Kan, to be educated. They told him to pack his bag to go to a meeting. However, actually, he was taken to be killed at Kouk Pring."]; **D5/583/1** Theang Srin Civil Party Application Report, 13 November 2012, EN 00907977 ["The applicant's father named Theang Heam was called to have a meeting but was sent to be killed in Kouk Pring execution site"]; **D5/623/1** Sui Kimsrin Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00910189-90 ["One day, her aunt with children were called by 2 Khmer Rouge to have a meeting. They were sent to the West along to Kouk Pring execution site way and then disappeared."]; **D5/611/1** Kem Heng Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908292 ["On another occasion, the applicant witnessed people being sent to be re-educated, however, she never saw them return."].

- 832 **D117/53** Sun Chean Written Record of Interview, 28 May 2014, A18, EN 01072517 ["Mostly, people were arrested at night."]; **D5/1498** Kak Hon Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01090074-75 ["My younger brother named Samon, 27 years old, was in a mobile unit and he was ordered to saw wood. He was taken to be killed at Kouk Pring in 1978. He got his hands tied behind his back and walked away. He went missing afterwards. I concluded that he was taken to be killed at Kouk Pring because he was taken out at 10 p.m. [...] I always saw people being walked in queues to Kouk Pring mostly at 9 or 10 p.m."]; **D5/1466** Vann Keath Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01143795 ["I saw queues of young and old men and women, including new evacuees and base people, being taken to Kouk Pring Village at 2200 or 2300. [...] Each queue contained approximately 100 arrested people."]; **D5/724** Sun Chean Civil Party Application, 4 March 2012, EN 00997370 ["In 1978, I witnessed some 50 people including men and women along with their big and small children with their hands tied behind their backs and attached to each other by vines being escorted toward Kouk Pring in Vihear Thum at approximately 9.00 p.m. [...] I witnessed such events twice."]; **D5/1492** Chhun Heang Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01144400 ["At 11 p.m. or midnight, my younger sister, whose house was near mine, was called out by militiamen along with her husband and children. Their hands were tied up behind their back, and they were walked to Kouk Pring, after which they never returned."]; **D5/611/1** Kem Heng Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908291 ["On one occasion, at approximately between 8.00 p.m. and 9.00 p.m., the applicant witnessed people being escorted to be killed at Kouk Pring"]; **D5/613/1** Im Sreang Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908309 ["One evening at approximately 8.00 p.m., the applicant witnessed an ox-cart load of children being taken to be killed there."].
- 833 **D117/72** Prak Yut Written Record of Interview, 21 June 2013, A8, EN 01056235 ["Yes that is correct. The same order was also executed in other communes in Kampong Siem district. Therefore, people in other communes were also taken to be killed at Kouk Pring."]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A4, EN 01046935 ["At the time, they sent people from Kaoh Mitt, Kaoh Tontuem, Kaoh Samraong and Han Chey to be killed at Kouk Pring."]; **D107/3** Kak Srouen Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787202 ["They were arrested not only from Vihear Thom commune, but also from throughout the rest of Kampong Siem district."]; **D107/2** Sann Son Written Record of Interview, 16 February 2012, A16, EN 00787233 ["There were people arrested from other places, including Krala village, who were also brought to be killed in this place."]; **D5/1475** Ork Or Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01144365 ["In 1977, A Kan told me that, about 100 inhabitants of Kaoh Samraong were taken to be killed at Kouk Pring."].
- 834 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A18-19, EN 01063609-10 ["Grandfather An gave an order to me to identify those who opposed the revolution, those who wanted to topple the revolution and those who were not satisfied with their living conditions, and to arrest those people to be smashed."]; A22, EN 01063610 ["I received the orders during monthly meetings of the Sector with participation of all the district committees."]; **D5/587/1** Meak Un Civil Party Application Report, 13 November 2012, EN 00908005 ["His other older brother named Meak Chab complained to Ta Chea because he did not receive sticky rice with fixed amounts. He was accused of attempting to rebel. He was called at night and has disappeared."]; **D5/608/1** Mak Yuon Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908266 ["The applicant's husband Then was summoned to a meeting, and then disappeared for having complained to Ta Chea that [he] did not receive sticky rice."]; **D1.3.11.13** Chuong Srim OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210447 ["Some local villagers, but not many, were also taken. They were taken if they stole something to eat."]; **D5/1481** Min Sran Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01209960 ["The three of them had eaten wood apple fruit with sugar because of their hunger. The village chief saw them eating the fruit, so, at night, they were arrested and taken to Kouk Pring to be executed."]; **D5/606/1** Pheng Ran Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908247 ["The applicant's older brother Pheng Phan was sent to be killed in Kouk Pring execution site for allegedly having stolen ducks and chickens."].
- 835 **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A9, EN 01076884 ["First they arrested base leadership cadres to Angkuonh Dei. After that, they arrested low-level cadres and their family members and sent them to Kouk Pring."]; **D117/53** Sun Chean Written Record of Interview, 28 May 2014, A18, EN 01072517 ["After these senior cadres had been arrested and taken to be detained at Angkuonh Dei Security Office, the Khmer Rouge started arresting people associated with, to family members of, those senior cadres. After their arrests, these people were sent to the Kouk Pring execution site."].

- 836 **D219/17** Pin Dan Written Record of Interview, 16 September 2014, A10, EN 01047085 [“The arrestees were taken to a place called Kouk Pring. I say that because it was in that direction that Em and the rest always took the arrestees. I went there once with Eni. I did not know why Em went there. He showed me the pits where corpses had been buried. I saw swollen corpses cracking the ground above them. I did not see their faces.”]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A13, EN 01076884 [“I saw [them] walking victims to that place, and no one could survive and return. Four or five days after, I went to Kouk Pring, and I saw pits full of dead bodies. I could see legs and hands emerging from the pits as well.”]; **D117/53** Sun Chean Written Record of Interview, 28 May 2014, A16, EN 01072517 [“As I knew it, the victims sent to Kouk Pring were killed immediately when they reached the place. They did not detain those victims.”]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A15, EN 01046940 [“Before the arrests, they always held a meeting. After they arrested people, they walked the arrestees to the killing site. Everyone could see it.”]; **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210475-76 [“The people who were walked away to the lake never returned”]; **D1.3.11.13** Chuong Srim OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210448-49 [“People would be walked through the village, and children would be shouting and crying. [...] [P]eople who had been catching fish in the [Boeng Thom] lake [...] said that the people who were being walked were killed at Kok Pring. [...] The evacuees who were taken away did not return. ‘Taken away’ meant you were being executed. I believe that most of the people taken away were taken to Kok Pring and killed there.”]; **D5/677** Long Chantha Civil Party Application, 24 February 2012, EN 00981074 [“In mid 1977, I personally saw hundreds of people being taken away to be killed after meetings and the killing sites were in Kauk Pring village.”]; **D5/1466** Vann Keath Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01143795 [“I saw queues of young and old men and women, including new evacuees and base people, being taken to Kauk Pring Village at 2200 or 2300. [...] Each queue contained approximately 100 arrested people.”]; **D5/1492** Chhun Heang Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01144400 [“Their hands were tied up behind their back, and they were walked to Kouk Pring, after which they never returned.”]; **D5/611/1** Kem Heng Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908291 [“On one occasion, at approximately between 8.00 p.m. and 9.00 p.m., the applicant witnessed people being escorted to be killed at Kouk Pring”].
- 837 **D107/3** Kak Sroeun Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787203 [“Old people who were feeble were killed along the way. In one case, a Cham Muslim woman, Yeay Peah, who was old and unable to walk, was killed by having her throat cut and was dumped into a stream.”].
- 838 **D5/677** Long Chantha Civil Party Application, 24 February 2012, EN 00981074 [“Before killing those prisoners, Khmer Rouge cadres stripped [the clothes] off the prisoners.”]; **D5/732/1** Me Seang Civil Party Application Report, 31 March 2013, EN 00914008 [“Before killing, people were undressed and their clothes were offered to other people.”].
- 839 **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A10, EN 01046938-39 [“They led us to an around 10 metre deep and 20 square metre long pit. When we arrived, that pit was empty. Those who walked us there (Chhoeun, Rin, Kan, Ken, and two district soldiers) carried hoes, steel cart axles, and sharp knives. They killed the men first. They used the hoes and cart drive shafts to strike the victims’ heads from behind so the victims would fall to the ground. Then they pushed them down into the pit. [...] At the time, I saw a female cousin of mine had been struck but had not died, crawling out of the pit. When the killers saw her, they grabbed her, cut her throat, and dropped her back into the pit.”]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A10, EN 01076884 [“Sien was arrested and was killed by having his throat slit here at Kdcin Boeng Village, which was part of Kouk Pring.”]; **D107/3** Kak Sroeun Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787203 [“[P]eople were first beaten with clubs, and then had their throats cut.”]; **D5/677** Long Chantha Civil Party Application, 24 February 2012, EN 00981074 [“Male prisoners were killed first. The victims were struck by iron bars and then decapitated before the bodies were dropped into pits which were about 4 to 5 metres deep.”]; **D5/721** Kou Soeun Civil Party Application, 4 March 2012, EN 00980055 [“I witnessed people being killed with clubs and hoes before throwing the dead into pits and ponds.”]; **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210475-76 [“People were not killed by guns. They used iron bars and wooden sticks.”]; **D5/732/1** Me Seang Civil Party Application Report, 31 March 2013, EN 00914008 [“They were killed with wooden stick, cut their neck with sharpen knife.”]. See also **D5/1470** Am Peng Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01144346 [“While fishing at night, I heard children crying at Kouk Pring and militiamen, the executioners, saying, ‘Pull them and lay them flat, so we can bury them all.’ [...] Next morning I and three other teammates visited the place, and I saw blood and

a grave not fully filled leaving clothes coming out of the pit. Later on, I saw six executioners coming to clean blood stained cart drive shafts and knives at the water's edge in front of the fishing hall.”].

840 **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A10, EN 01046938 [“They threw the children into the pit alive.”].

841 **D219/17** Pin Dan Written Record of Interview, 16 September 2014, A13, EN 01047086 [“I heard one unit chairperson tell everyone that after they had killed everyone else, one woman remained. Her name was Lim. He said he mistreated her because she was very beautiful. Even though he did not say it clearly, when he said he mistreated that woman, he meant that he had raped her.”]; **D107/3** Kak Sroeun Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787203 [“The victims were tortured before being killed, and there were women who were raped. I knew this because [Ken, the special force of Ta Chea] told me.”]; **D5/1480** Chhuen Yean Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01145588 [“I heard from male comrades that one female comrade was raped and killed in a creek.”]; **D5/1591** Koy Chea Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01192778 [“In 1977, my younger sibling, Lim Srei, aged about 20, a mobile unit worker, was called to cook for them, and she has disappeared ever since. I heard from the villagers that my sibling was raped and executed at Kouk Pring.”]; **D5/1597** Pech Kim Srun Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01195724 [“Another female cousin of mine, Lim Srei, aged 20, was assigned to cook for the [Khmer Rouge] comrades, but she disappeared from then on. Later I was told that she was raped and taken to be killed in Kouk Pring.”].

842 **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A12, EN 01076884 [“Q: Did you ever see the killing first-hand at Kouk Pring? A: No, I did not. They did not allow anyone to go near that place.”]; **D1.3.11.13** Chuong Srim OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210449 [“Killing was not done in public during the Khmer Rouge years. The villagers prayed to have daylight because they were afraid of the night.”]; **D5/721** Kou Soeun Civil Party Application, 4 March 2012, EN 00980055 [“In 1977, I witnessed people being taken to be killed at Anlong Pouti alias Kouk Pring. At that time, I was threatened not to talk about it or I would be killed.”]; **D5/677** Long Chantha Civil Party Application, 24 February 2012, EN 00981074 [“As I was growing vegetables there, the soldiers guarding that site warned me not to tell anyone about this or they would kill me.”].

843 **D107/2** Sann Son Written Record of Interview, 16 February 2012, A1, EN 00787231, *confirmed by* **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210476 [“I would hear the cadre talking amongst themselves about how many people they had killed. The people I heard included the three brothers I mentioned earlier. This took place at the location of Ta Chea’s office, though he was not present at the time.”].

844 **D219/17** Pin Dan Written Record of Interview, 16 September 2014, A10, EN 01047085 [“The arrestees were taken to a place called Kouk Pring. I say that because it was in that direction that Em and the rest always took the arrestees. I went there once with Em. I did not know why Em went there. He showed me the pits where corpses had been buried. I saw swollen corpses cracking the ground above them. I did not see their faces.”].

845 **D107/3** Kak Sroeun Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787203 [“Q: Did you know in what ways the people were killed? A: To my knowledge, people were first beaten with clubs, and then had their throats cut. Their dead bodies were lined up in graves like stacked firewood. The victims were tortured before being killed, and there were women who were raped. I knew this because a perpetrator told me. Q: Who told that to you; what was his name? A: It was Ken, the special force of Ta Chea. Ken used to be in the same mobile unit with me.”].

846 **D107/3** Kak Sroeun Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00781203 [“Q: Who told that to you [about the killings and bodies]; what was his name? A: It was Ken, the special force of Ta Chea. Ken used to be in the same mobile unit with me. Upon Vietnam’s arrival, Ken fled for the Thai border and has disappeared even since then.”].

847 **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 5 September 2013, A27, EN 00977336 [“I remember that when I was going to transplant rice seedlings in Ampil Village near Phnum Srei Mountain and at Boeng Thum Lake at Kouk Pring, I saw that corpses had been buried at those two places.”]; **D107/2** Sann Son Written Record of Interview, 16 February 2012, A1, EN 00787231, *confirmed by* **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210475-76 [“The people who tended cattle in the area discovered the pits. I saw them also. There were flies over the pits and a bad smell. I saw the pits during the Khmer Rouge period when the killings were taking place. There were bodies near the top of the pit. In each pit there was approximately 15- 20 bodies. At Kouk Pring there were more than 20 pits. At the other place behind the Wat, there were more than 10 pits. 3 of those pits were the ones used to kill the last people at the end of the regime.

[...] I also visited the pits many times after the end of the Khmer Rouge regime. The first time was in 1979. The bones and clothes were scattered inside/around the pits. The pits I saw in 1979 included the same pits I had seen during the Khmer Rouge period.”]; **D107/2** Sann Son Written Record of Interview, 16 February 2012, A12-14, EN 00787232 [“Q: Can you confirm that earlier you took us to see the graves in Kauk Pring where we saw about 22 grave pits? A: Yes, I did. Q: Do you think that you have shown us all the graves, or are there still more graves which you have not yet shown us? A: There are other graves at a place called Tuol Vihear where we can access through Korm Moha village. Q: Did you see those graves before 1979? A: I saw those graves before 1979, and I saw them again later on when the people were digging them up in searching for jewelry.”]; **D107/3** Kak Sroeun Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787202 [“I remember 50 grave pits in Kouk Pring and 20 others along the banks of the Boeng Thom Lake. The total was about 70 grave pits. [...] Killings began in 1970 at the time of the coup, but that toll only amounted to around 20 to 30 people who were CIA or KGB spies. Large-scale killings were from early 1977 through 1978, until the Vietnamese arrived.”]; **D219/17** Pin Dan Written Record of Interview, 16 September 2014, A10, EN 01047085 [“The arrestees were taken to a place called Kouk Pring. I say that because it was in that direction that Em and the rest always took the arrestees. I went there once with Em. I did not know why Em went there. He showed me the pits where corpses had been buried. I saw swollen corpses cracking the ground above them. I did not see their faces.”]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A13-14, EN 01076884-85 [“I saw [them] walking victims to [Kok Pring], and no one could survive and return. Four or five days after, I went to Kouk Pring, and I saw pits full of dead bodies. I could see legs and hands emerging from the pits as well. Q: After the end of Khmer Rouge regime, could you estimate the number of victims killed at Kuok Pring? A: Yes, people came to dig for gold there and dug pits to take out skulls and bones, and according to estimates at that time, there were nearly 1,000 victims.”]; **D5/1465** Chey Longseng Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01143786-87 [“While I was walking to Kauk Pring, I saw two rectangular-shaped 5 square meter mass graves, which were full of dead bodies. The hands and legs were not fully covered.”].

848 **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A13-14, EN 01076884-85 [“I saw [them] walking victims to [Kok Pring], and no one could survive and return. Four or five days after, I went to Kouk Pring, and I saw pits full of dead bodies. I could see legs and hands emerging from the pits as well. Q: After the end of Khmer Rouge regime, could you estimate the number of victims killed at Kuok Pring? A: Yes, people came to dig for gold there and dug pits to take out skulls and bones, and according to estimates at that time, there were nearly 1,000 victims.”]. See also **D5/1465** Chey Longseng Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01143786-87 [“While I was walking to Kauk Pring, I saw two rectangular-shaped 5 square meter mass graves, which were full of dead bodies. The hands and legs were not fully covered.”].

849 **D107/3** Kak Sroeun Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787202 [“Large-scale killings [at Kouk Pring and Boeng Thom Lake] were from early 1977 through 1978, until the Vietnamese arrived.”]; **D5/728/1** Sang Kun Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913946 [“From 1978 to 1979, she witnessed some 20-30 people being arrested every night by Kan, unit chief to be killed.”].

850 **D107/2** Sann Son Written Record of Interview, 16 February 2012, A14, EN 00787232 [“Q: Did you see those graves before 1979? A: I saw those graves before 1979, and I saw them again later on when the people were digging them up in searching for jewelry.”]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A14, EN 01076884-85 [“Q: After the end of Khmer Rouge regime, could you estimate the number of victims killed at Kuok Pring? A: Yes, people came to dig for gold there and dug pits to take out skulls and bones, and according to estimates at that time, there were nearly 1,000 victims.”].

851 **D117/72** Prak Yut Written Record of Interview, 21 June 2013, A5, EN 01056234-35 [“Q: Based on the information we received from witnesses, approximately one thousand people were killed at Kork Pring after the arrival of the Southwest people. Grandfather Chea, Vihear Thum commune Chief, was the one who executed the order. Grandfather Chea reported to you who were District Secretary. Then you reported it to Grandfather An who was Sector Secretary. Is it correct to say so? A: I cannot confirm the number, but I can confirm it is true that Grandfather Chea reported to me, and I reported to Grandfather An who was Sector 41 Secretary.”]. See also **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A26, EN 01063611 [“when the orders were fully carried out, all the commune chiefs reported personally to me. Then I discussed this with Grandfather Si and made a report to be sent to Grandfather An at the Sector Level.”], A27, EN 01063611 [“In the report I sent to Grandfather An, I listed names of people arrested and reasons for their arrest, for their detention or their release and for their execution.”]; **D117/73** Prak Yut Written Record of

Interview, 27 October 2013, A10, EN 01056239 ["As a woman, I tried to have no direct involvement in this work, leaving the men to do it. I just waited to receive reports from my deputies, and I would report to the upper level."].

852 **D107/2** Sann Son Written Record of Interview, 16 February 2012, A16, EN 00787233 ["Q: Based on your knowledge, how many persons do you think were brought to be killed in this place? A: I think there were less than 1,000 persons. There might have been 800 to 900 persons."]; **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210474 ["I was aware of killing that occurred at Kok Pring. Many people were killed there. I estimate that around 1,000 people were killed at Kok Pring, perhaps a little less than 1,000."]. See also **D107/16** Kok Pring Site Identification Report, 28 February 2012, EN 00787437 ["It is estimated that around 1,000 people were killed at Kok Pring."].

853 **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A14, EN 01076885 ["according to estimates at that time, there were nearly 1,000 victims."].

854 **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A10, EN 01046937-38 ["Q: Who was arrested that night? A: Those who were regarded as '1975' people. [...] Before that night, the unit chairpersons had called the '1975 people' the enemy because those people were on the Lon Nol side during the war. The '1975 people', including elderly people, children and families were gathered up and taken out of the village."]; **D107/3** Kak Sroen Written Record of Interview, 16 February 2012, EN 00787203 ["Most victims were '17 April' people, regardless of whether they were Chinese, Cham or Phnom Penh natives."]; **D107/2** Sann Son Written Record of Interview, 16 February 2012, A16, EN 00787233 ["The 17 April People in this village were arrested."]; **D5/1490** Choem Kimhor Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145622 ["In that base, they killed all the 17 – April people, but not base people, except for those that committed any mistake."]; **D5/1475** Ork Or Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01144365 ["From 1976 to 1977, many new people were taken to be killed at Kouk Pring by the group of A Chea and Yeay Chhoeun."]; **D5/1483** Seng Roeun Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01209979 ["I had [...] one younger brother, Seng Try, 27 years old, a university student. He (was classified) as 17 April People and was taken to be executed at Kork Pring in 1977."]; **D5/1590** Suong Naisim Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01192768 ["three unit chairpersons who were subordinates of Ta Chea arrested and walked them and other families who were all 'New People' to be killed at Kouk Pring."]; **D5/1487** Thai Bunthan Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145598 ["They were tied up and walked to Kouk Pring at 7 p.m. They often targeted the 1975 people, the new people."]; **D5/1476** Chhin Un Civil Party Application, 12 March 2014, EN 01098666-67 ["At night, I heard the sound of 20 people being walked away each time to be beaten to death. Those people were called the 1975 people"]; **D1.3.11.45** San Son OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210475 ["The people taken away were mostly 1975 people, but some were 1973 people. When people were walked in the direction of the lake, they were dressed in normal clothes, meaning the clothes that they brought with them in 1975. Those were different than the clothes worn by local people."]; **D5/614/1** Heav Theng Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908320 ["In 1977, he was taken to be killed for a being a 'new person' at Kouk Pring Village, Vihear Thum Sub-district, Kampong Siem District, Kampong Cham Province."]; **D5/591/1** Haut Mich Civil Party Application Report, 13 November 2012, EN 00908041 ["The applicant saw 350 family being taken to be killed on the accusation of 17-April people. [...] After the liberation day, he went to the execution site. He saw human skulls and bones around there."]; **D1.3.11.34** Nhet Pet OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210461 ["At Kok Pring, there were more than 100 bodies. [...] There were clothes with the bodies. The clothes were the type worn by the 1975 people. [...] There were also a few local people killed there who had committed thefts."]; **D5/723/1** Van Hen Civil Party Application Report, 31 January 2013, EN 00913869 ["In 1976 her uncle named Nou Yen [...] was taken to be killed on the accusation of 17-April person at Kok Pring."].

855 **D117/72** Prak Yut Written Record of Interview, 21 June 2013, A6-7, EN 01056235 ["[Grandfather An] just told me to target Cham people and former Lon Nol soldiers and arrested them. [...] When Grandfather An ordered me to arrest people, he also ordered me to select and send important people to the sector level; he gave an order to kill the rest at the execution site in Kork Pring, Vihear Thum commune."]; **D5/1491** Dan Mom Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145642 ["My uncle named Sim, 50 years old, was taken to be killed together with his wife and five other children at Kouk Pring in 1977 because he was a colonel of Lon Nol."]; **D5/587/1** Meak Un Civil Party Application Report, 13 November 2012, EN 00908005 ["The applicant added that his older brother named Meak Yen, a former Lon Nol's soldier was called to have a meeting at night and since then has disappeared."].

- 856 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A21, EN 01063610 ["Q: Were those orders related to the arrests of Cham people to be killed? A: Yes, it was the order to make arrests and smash at the same time, but we carried out execution of all Cham people after we have already arrested people of other elements."]; A23, EN 01063610 ["Q: Did Grandfather An give any reason for the arrest of the Cham people? A: No, he did not give any explanation at all, and all the district committees present in the meeting did not ask him for the reason."]; **D117/72** Prak Yut Written Record of Interview, 21 June 2013, A6-7, EN 01056235 ["[Grandfather An] just told me to target Cham people and former Lon Nol soldiers and arrested them. [...] When Grandfather An ordered me to arrest people, he also ordered me to select and send important people to the sector level; he gave an order to kill the rest at the execution site in Kork Pring, Vihear Thum commune."]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A26, EN 01076887 ["Ta Chea arrested at least 20 Cham families from other villages around here to be killed at Kouk Pring."]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A7, EN 01046936 ["All the Cham who were working in the Kouk Kream Village mobile unit were arrested and taken to be killed at Kouk Pring. Those killings took place in 1977, I heard this story from my mother and my older sister, who were both living in Kouk Kream."]; **D219/846** Sem Phoeun Written Record of Interview, 13 October 2016, A48, EN 01356214 ["Q: You said earlier that your neighbours who were Cham, disappeared. Were some or all Cham arrested? A: They were arrested a few families at a time. Two or three families disappeared at night. The following night, three or four more families disappeared. The next morning, I saw no one left and their houses were empty."]; A57, EN 01356215 ["Q: Where were Cham People taken to? A: In the morning, I heard that they were taken to Kauk Pring."]; **D5/1592** Sem Phoeun Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01368387 ["In late 1976-1977, I saw the units chairpersons marching people to be killed almost every night, especially, the New-people and the Cham people. They were all taken to Kauk Pring."].
- 857 **D303** Written Record of Further Appearance, EN 01213487 and EN 01213489.
- 858 *See VIII. National Crimes and Crimes Not Charged – Crimes under the 1956 Cambodian Penal Code; XI. Charges.*
- 859 **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221792 ["The mission objective was to investigate a purported DK-era security office situated at Wat Batheay in Batheay Village, Batheay Commune, Batheay District, Kampong Cham Province [...]. During the DK regime, this area was in Sector 41 of the Center Zone (Old North Zone)."].
- 860 **D3/25** Wat Batheay Site Identification Report, 8 February 2011, EN 00644186 ["Wat Batheay is located approximately 60km. north of Phnom Penh in close proximity to National Highway #6 near the point where the highway curves broadly to the east towards Kampong Cham. The Wat Batheay Pagoda complex is on the south side of the highway."].
- 861 **D3/25** Wat Batheay Site Identification Report, 8 February 2011, EN 00644187 ["According to the witnesses, the Wat Batheay Security Centre (S.C.) was not situated in the Pagoda compound at all. The S.C. was located directly beside the Pagoda complex on the east side."]; **D3/6** Cheu Senghuot Written Record of Interview, 21 September 2010, A8, EN 00622268-69 ["I saw three buildings at the site. If you travel along National Road 6 from Phnom Penh towards Kampong Cham, Batheay pagoda is on the right side of the road. The security centre was located next to the pagoda, and it was also located on the right side of national road, next to the fence of the pagoda."]; **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A8, EN 00623583 ["There were six buildings including the office. They were located east of the pagoda and south of the national road. The security centre was right next to Batheay Pagoda."].
- 862 **D3/6** Cheu Senghuot Written Record of Interview, 21 September 2010, A5, EN 00622268 ["Actually, Batheay pagoda was not used as a security centre. The security centre was located next to Batheay pagoda."]; **D1.3.10.12** DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208346 ["At 9:10 a.m., we went to visit Wat Batheay in Batheay village, Batheay sub-district, Batheay district. The security office, prison, and killing site are about 50 meters in front of Wat Batheay. We can recognize them by mango trees, kapok trees, cashew trees and bamboo trees near Wat Batheay."].
- 863 **D3/25** Wat Batheay Site Identification Report, 8 February 2011, EN 00644187 ["The Wat Batheay Pagoda still exists and is surrounded by Stupas, outbuildings and perimeter walls. Located immediately south of Hwy. #6, it is backed by Batheay Mountain that rises up from the flatland behind the south perimeter wall."].
- 864 **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208387 ["The prison operated from 1975, and, in 1977, more and more people began to be killed."]; **D3/6** Cheu Senghuot Written Record of Interview, 21 September 2010, A3, EN 00622268 ["I do not know for sure

when [the Batheay pagoda security centre] was created, but I became aware that the security centre was created in late 1976 or early 1977. I saw that security centre when the Khmer Rouge had me cut bamboos near that place. The cadre closed it at the fall of the regime around 5-7 January 1979 before the arrival of the Vietnamese.”]; **D99** Chuob Cheun Written Record of Interview, 17 September 2011, EN 00746997 [“The security centre was established in 1977.”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221801, Granny Chea Phi Interview [“She stated that just prior to the Vietnamese arriving, the Khmer Rouge left, leaving the survivors to guard the centre.”]; **D97** Seng Run Written Record of Interview, 17 September 2011, EN 00746830 [“They did the killings until the liberation day.”].

D3/7 Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A8, EN 00623583 [“The security centre was right next to Batheay pagoda. The security office [...] was closest to the pagoda. It had walls and a thatched roof and was about 4 metres by 5 metres.”]; **D3/6** Cheu Senghuot Written Record of Interview, 21 September 2010, A8, EN 00622268-69 [“The building identified as number 1 in my diagram; I assumed it was for the committee of the security centre. It was smaller than the others and had walls.”].

D3/7 Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A8, EN 00623583 [“East of the office were two long buildings for holding detainees that were built in an east/west direction beside each other [...]. Each one was 30 metres long and 8 metres wide. The walls were about 2 metres high, reaching up to the thatched roof.”]; **D219/871** Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A27, EN 01373701 [“When I was there prisoners were kept in a place located to the east of Batheay pagoda.”]; **D219/80** Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A15, EN 01067783 [“The security office had an area of approximately three hectares, and the Khmer Rouge used the east, north, and south sides as places for detaining prisoners, and they were fenced in.”].

D3/7 Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A8, EN 00623584 [“The interrogation hall [...] was also approximately 4 metres by 5 metres. It was located south east of the cooking shack.”].

D3/7 Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A8, EN 00623584 [“A cooking shack [...] approximately 4 metres by 5 metres was located south of the two large detention buildings.”]; **D3/6** Cheu Senghuot Written Record of Interview, 21 September 2010, A8, EN 00622269 [“The building marked number 3 was the kitchen. It was about 5 metres by 6 metres and was partially walled.”].

D3/6 Cheu Senghuot Written Record of Interview, 21 September 2010, A9, EN 00622269 [“When I was collecting bamboo, I was walking around the area secretly, and I saw the pits filled with soil, but the soil was cracked because of decomposed bodies. I was curious, and this was my area. The Khmer Rouge was meticulous about security at the buildings but did not pay too much attention to the killing site. Hundreds of pits of 2 metres by 3 metres, 3 metres by 4 metres and 4 metres by 6 metres densely packed in an area about 200 metres by 300 metres were on the left side of the stupa marked number 6 on my diagram. On the right side was an area about 100 metres by 200 metres with pits spread through that area marked as number 7 on my diagram. There were more trees in the area compared to now as some of the land has been cleared to plant yams and other crops.”]; **D3/6.1** Cheu Senghuot Diagram of Wat Batheay [diagram that depicts the buildings and location of graves, as referenced in Cheu Senghuot’s Written Record of Interview]; **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A12, EN 00623584 [“There were many pits, uncountable approximately 20-30 meters east of the detention buildings. You could not see the pits from the detention building because of mango trees and other trees.”]; **D3/25** Wat Batheay Site Identification Report, 8 February 2011, EN 00644187 [“Phlong San says the S.C. was located in the same location as per Oum Ros testimony, but she recalls four buildings housing detainees. She buried bodies throughout a large area located immediately south of the S.C. and stretching all the way southward to the foot of the Batheay Mountain. [...] None of the buildings exist today. [...] During the K.R. regime, Cheu Senghuo was allowed to travel the area surrounding the S.C. to do his tasks. He described hundreds of pits containing decomposing human remains that lay between the S.C. and the mountain to the south, as well as in the entire area between the south perimeter wall of the Pagoda and the foot of the hills parallel to the south.”].

D1.3.10.12 DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208347 [according to Chay Loeng: “The total pits [at Wat Batheay] are 400-500 and the number of victims is 8.000 to 10.000.”]; **D97** Seng Run Written Record of Interview, 17 September 2011, EN 00746829 [“There were approximately seven or eight pits; and each pit was approximately 20 metres wide. The dead bodies were thrown into those pits; and hundreds of bodies could fit in each pit.”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221805, Oum Ros Interview [“every day he was required to

dig graves 20 to 30 metres from the detention centre. These holes were 1 metre by 2 metres and 2 metres deep.”]; **D3/6** Cheu Senghuot Written Record of Interview, 21 September 2010, A9, EN 00622269 [“When I was collecting bamboo, I was walking around the area secretly, and I saw the pits filled with soil, but the soil was cracked because of decomposed bodies. I was curious, and this was my area. The Khmer Rouge was meticulous about security at the buildings but did not pay too much attention to the killing site. Hundreds of pits of 2 metres by 3 metres, 3 metres by 4 metres and 4 metres by 6 metres densely packed in an area about 200 metres by 300 metres were on the left side of the stupa marked number 6 on my diagram. On the right side was an area about 100 metres by 200 metres with pits spread through that area marked as number 7 on my diagram. There were more trees in the area compared to now as some of the land has been cleared to plant yams and other crops.”]; **D3/6.1** Cheu Senghuot Diagram of Wat Batheay [diagram that depicts the buildings and location of graves, as referenced in Cheu Senghuot’s Written Record of Interview]; **D219/80** Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A39, EN 01067789 [“There were around 100 large pits, and there were more than 1,000 small pits holding one or two bodies. Almost of all the western area of the pagoda were used to bury bodies.”].

871 **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221796-97 [“Investigators were shown to site that allegedly had been site of mass grave. Area was overgrown and there were no signs of human remains on surface, however due to undergrowth, there may have been some present but were not visible. Soil composition appeared to be alluvial sand. Still images were taken of this area however due to the undergrowth, there was little visible of the site. [...] Second site was shown to investigators that also had allegedly been the site of a mass grave. Again, there were no signs of human remains on the surface. The centre of this area was devoid of cover, with large bare patches. Still images were taken of this area, with a sequence showing the approach to the alleged grave site. The soil again appeared to be alluvial sand with some clay/loam present although this may have originated at another location and have been transported there at another time.”].

872 **D3/25** Wat Batheay Site Identification Report, 8 February 2011, EN 00644187 [“All witnesses said the S.C. and the killing pits were concealed from the National Highway by a grove of trees. Although villagers were given labour tasks in the general vicinity, people were forbidden from approaching the S.C. Consequently, witnesses such as Cheu Senghuo had to view the area from a concealed position.”].

873 **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221805, Oum Ros Interview [“He stated that the entire area belonged to the Security Centre and that if any person wandered in, they would be killed as they wanted to keep the place a secret.”].

874 **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A13, EN 01057781 [“After the Southwest group arrived, all the former cadres were arrested. I was a district messenger for a while, and then they sent me to control Wat Batheay Security Office. District office Chairperson Nang assigned me to work there. Has controlled the Security Office before me was, but later he was arrested.”], A42, EN 01057786 [“Ta Has controlled the Security Office before me, but I do not know where he was from.”]; **D99** Chuob Cheun Written Record of Interview, 17 September 2011, EN 00746996-97 [“The prison chief was called Has, but he was killed afterwards. [...] He was killed in 1977, but I do not recall the month.”].

875 **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A13, EN 01057781 [“After the Southwest group arrived, all the former cadres were arrested. I was a district messenger for a while, and then they sent me to control Wat Batheay Security Office. District office Chairperson Nang assigned me to work there. Has controlled the Security Office before me was, but later he was arrested.”], A42, EN 01057786 [“Ta Has controlled the Security Office before me, but I do not know where he was from.”], A1-A3, EN 01057779-80 [“My current name is Pin Pov. [...] Previously, when I lived in Trayang Pong, people knew me as Khun Khim.”]; **D99** Chuob Cheun Written Record of Interview, 17 September 2011, EN 00746996-97 [“The prison chief was called Has, but he was killed afterwards. [...] He was killed in 1977, but I do not recall the month.”]; **D91** Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746986 [“First, [Batheay prison] was run by Peou and then by Khun Khim who was living in Trayang Pong, but I do not know where he is currently living. He has probably escaped.”].

876 **D89** Chea Phy Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746813 [“Q: Did you know Comrade Lim? A: Yes, I did. [...] Q: What position did Comrade Lim hold? A: I just knew that he worked with Khim. He might have been Khim’s deputy.”]; **D3/16** Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A7, EN 00632077 [“There were two people, Lim and Khim who took people for executions.”]; **D1.3.10.12**

- DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208347 [“Here are the perpetrators’ names as follows: 1. Comrade Khim, Chief of the prison. 2. Comrade Lim, Deputy Chief of the prison.”]; **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A33, EN 01057785 [“Q: Who killed those prisoners? A: The executioners were the interrogators themselves. Lim was the leader. Rin only led the minor crime prisoners to dig the pits and climb palm trees.”]; **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A7, EN 00623583 [“The people who beat the prisoners were Khim, Rim, Hoeun, Lim and Roeun, and they also carried out the executions.”].
- 877 **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A7, EN 00623583 [“The people who beat the prisoners were Khim, Rim, Hoeun, Lim and Roeun, and they also carried out the executions.”]; **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A15, EN 01057781 [“Q: How many personnel work at the Security Office? A: Seven guards worked there.”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221802, Granny Chea Phi Interview [“She stated that she knew the names of two (2) of the persons responsible for the killings. She named one of the two alleged executioners as Choeun, and noted that he is still living nearby at Psar Paav (Paav Market).”].
- 878 **D219/80** Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A20, EN 01067785 [“Q: Do you recall if they sent Southwest cadres to work at Batheay Pagoda Security Office? A: I do not recall the names of the Southwest cadres working in that security office. I just recall Phim, the District Secretary (from the Southwest Zone).”].
- 879 **D219/825.1.2** OCII S-21 Prisoner List, EN 01222416, Entry 2032 [identifies Hin Hao (or Hin Hor) alias Sao, Chief of Batheay District, North Zone, as entering S-21 on 26 or 27 February 1977]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A81, EN 01224111 [“The Batheay District committee was Ta Phim.”]; **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A25, EN 01057783 [“Q: What happened to the interrogation reports? A: After receiving the interrogation reports, I sent them to District Committee Phim.”]; A38, EN 01057785 [“Q: Before Phim became Batheay District Secretary, Ta Sao was District Secretary. Is that correct? A: Yes, that is correct. As I remember, Phim arrested Ta Sao after accusing him of having connections with traitor networks.”]; **D89** Chea Phy Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746812 [“Q: Who controlled the district? A: It was Phim [...] I learned that Phim served as the top leader.”]; **D91** Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746986 [“The district chief [was] named Phim.”]; **D219/80** Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A4, EN 01067781-82 [“After the Khmer Rouge arrived, the Khmer Rouge changed the district name from Cheung Prey district to Batheay district. At first, the District Secretary was Sao. Later on, the new District Secretary was Phim.”]; **D219/871** Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A10, EN 01373699 [“When the Southwest Zone people arrived they said that former chiefs of the district were all traitors. So, the new district chief from the Southwest Zone arrested the ex-cadres, one after another.”].
- 880 **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A13, EN 01057781 [“Q: How about your assignment to work at Wat Batheay Security Office? A: After the Southwest group arrived, all the former cadres were arrested. I was a district messenger for a while, and then they sent me to control Wat Batheay Security Office. District Office Chairperson Nang assigned me to work there.”]; **D91** Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746987 [“The prison chief had to report to the office chiefs. They were not the people in the district. Most of them were from the southwest region. The office chief [was] named Nang. The office was situated in the west of the mountain near the current district office.”].
- 881 **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A23, EN 01057783 [“Q: Who did they arrest to be taken to the Security Office? Who ordered the arrests of those prisoners? A: I knew that many prisoners were arrested in different villages and communes throughout the district. Some were brought by militiamen, and others were brought to the Security Office by district soldiers. Most of them were ex-cadres and ordinary people, including women and children.”]; **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A11, EN 00623584 [“I heard people in the office next to the detention centre saying [that the district chief gave the order to bring East Zone cadres, soldiers and people to the security centre] and four or five days later the East Zone people, soldiers and cadres arrived at the security centre”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“initially, only local prisoners were brought into the detention centre, but

later on, East Zone personnel were brought in. This was witnessed by the victim, and was ordered by the District Chief.”]

882 **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A28, EN 00977336 [“The Batheay District Secretary was Phim [...]. He told me that thousands of people had been arrested in the Central Zone, in particular between 1977 and 1979. He told me that thousands of people had been arrested and killed in Kampong Siem District and that the orders had been given from the upper level to the zone level then to sector and district levels.”].

883 **D117/26** Put Kol Written Record of Interview, 25 September 2013, A28, EN 00977336 [“The Batheay District Secretary was Phim [...]. He told me that thousands of people had been arrested in the Central Zone, in particular between 1977 and 1979. He told me that thousands of people had been arrested and killed in Kampong Siem District and that the orders had been given from the upper level to the zone level then to sector and district levels.”]

884 **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A5, EN 00623583 [“I was personally arrested by En, the chief of the district military.”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221803 [“It was at that time, in March 1977, he was arrested. He stated that he was arrested by a military cadre from Batheay named In.”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A68, EN 01224109 [“In issued orders to kill. The killing site was located near the present District Office.”].

885 **D219/871** Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A22-A24, EN 01373700-01 [“I only heard of In. He was Phim’s messenger. [...] In was Phim’s messenger in charge of military in the whole district. [...] In arrested people. He mainly went to arrest people directly.”], A61, EN 01373704 [“In was the personal messenger of Phim. At the same time, he also supervised the military in the whole district. I only saw him going to and from the sector. [...] He processed the paperwork while working with Phim.”], A73, EN 01373705 [“As I told you, the person who delivered letters from the district to the sector was In. There were four or five other messengers, but Phim always sent him for the job. In was Phim’s confidant. [...] Regarding the arrest plans, they did not let us know. They did not let the local people know. The arrests were conducted by In.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A257, EN 01374666 [“Q: You said that In was a killer. To whom did In report? A: He reported to Ta Phim who was the district secretary. The district secretary reported to the sector.”].

886 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A262, EN 01374666 [“To my knowledge, security personnel did not arrest people first-hand. Mostly the commune military or commune militiamen, who were called commune militants, did it first-hand and sent the arrestees to the security people. They were young, and definitely did it whenever they were ordered to do so.”].

887 **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A25, EN 01057783 [“Q: What happened to the interrogation reports? A: After receiving the interrogation reports, I sent them to District Committee Phim. Then I waited for the decisions from district level. Then I received lists of the prisoners who had to be taken to be killed and those who had to be released.”]; **D219/871** Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A40, EN 01373703 [“To my knowledge, the interrogation reports of prisoners were made and given to the district secretary Phim. He took them and came up with the plans whether to smash or not to smash those people depending on the offenses they were accused of committing.”].

888 **D219/871** Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A41, EN 01373703 [“To my best recollection, after I submitted the reports to him he took them to the upper level first. If the upper level told him to kill [any prisoners] then he would go ahead with the killings.”].

889 **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A25-A26, EN 01057783 [“Q: What happened to the interrogation reports? A: After receiving the interrogation reports, I sent them to District Committee Phim. Then I waited for the decisions from district level. Then I received lists of the prisoners who had to be taken to be killed and those who had to be released. Q: How did they send the decisions of the district level to you? A: They sent them to me by district messenger.”].

890 **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A27, EN 01057783-84 [“Q: Did you ever attend meetings at district level or Sector level with chairmen of other security offices? A: I only attended the meetings at district level. I never took part in meetings at Sector level. I had to make the presentations for the Security Office. This means I had to provide the number of prisoners in the Security

Office, the number of prisoners who had been killed, the number of prisoners who had been released, and so on. Those meetings were held at the District Office located east of the national road.”].

891 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A58-59, EN 01374648 [“Q: Did you know if Ta An or Ta Aun received a report from all those security offices about the process of the killings at those offices? A: I went to collect those reports. [...] I brought the documents to [Ao An]. [...] A: I only knew that it was about security. I did not know what information it was. However, it was nothing but the report of the killings. I was with [Ao An], next to him whilst he was eating rice. He said, ‘Several people have already been taken to attend the study sessions. Soon our plan would be achieved.’”], A74, EN 01374649 [“Q: Did Ta An receive reports back in order to prove that his order had been carried out? A: Yes, he did. He constantly received reports. They were delivered to him on a monthly basis.”], A190, EN 01374659 [“Q: Yesterday you said Ta An received monthly reports from Aun. So, did you know where Aun got the information to write in the reports? A: The information was from villages, communes and cooperatives. It was submitted to the districts, and the districts referred it to the sector.”], A244, EN 01374665 [“Q: In your previous interview, D219/731, at Answer 53, you said that Ta An learned about killing of people at Wat Batheay Pagoda. How did Ta An learn about the killings at Batheay? A: The district reported it to him because all the security office cadres over there reported to him.”].

892 **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A117-118, EN 01331728 [“Q: When those persons were detained in the motor pool without walls, who did they have keep an eye on those detainees? A: We took turns doing so with Ta An’s defence unit. Q: Do you know who the chief of the defence unit was? And do you remember some of those in the defence unit? A: The chief of the defence unit was none other than Sok.”].

893 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A68-69, EN 01224109-10 [“Q: When you went to Wat Batheay, did you go with Ta An? A: No, I went with Uncle Sok. He was a newly appointed military commander. In issued orders to kill. The killing site was located near the present District Office. They were shackled and screaming for help. When the gate was opened, the prisoners walked in line. At In’s place there were cadres at commune level in the sector, and the others may have been sent to other places. Q: Did you go to Wat Batheay with Ta An? A: I went once more to Wat Batheay with Ta An to a meeting on construction. At the time I came with Uncle Sok there was killing”].

894 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A32, EN 01224106 [“Q: Do you remember any places Ta An went to have meetings? A: Yes, I remember Ta An went to have meetings in Batheay at the security site.”], A69, EN 01224110 [“Q: Did you go to Wat Batheay with Ta An? A: I went once more to Wat Batheay with Ta An to a meeting on construction. At the time I came with Uncle Sok there was killing”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A283, EN 01374668 [“He was a person with duties, so he went to every site.”]. **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A53, EN 01224089 [“Q: When you went with Ta An, there was no killing. Does that mean Ta An did not know there were killings at Batheay? A: He knew there were killings, but he went to hold an ordinary meeting.”].

895 **D219/80** Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A16, EN 01067784 [the witness was detained at Wat Batheay from 1975 until the fall of the DK regime: “Yes, it was a district-level security office, but prisoners detained there were brought in from faraway places.”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804-05, Oum Ros (a former prisoner at Wat Batheay) Interview [“with the arrival of cadre from the South-West in early 1977 [...] the killings increased. The security centre belonged to the District. He stated that initially, only local prisoners were brought into the detention centre, but later on, East Zone personnel were brought in. This was witnessed by the victim, and was ordered by the District Chief. [...] There were also Khmer rouge cadre who were suspect or had been denounced.”]; **D219/871** Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A28, EN 01373701 [“To my best recollection, both before and after the arrival of the Southwest Zone cadres, prisoners, who were ordinary people, were mostly kept at Batheay Pagoda Security Center. Prisoners, who were cadres who were associated with the traitorous networks and from the East Zone, were taken in trucks to the upper part. [...] But, they were usually brought to Batheay Pagoda first.”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A87-90, EN 01224111-12 [“Q: Did you know why district committee meetings were organized? A: The meetings were to deliver orders from upper level, construction meetings and genocide. All the District Committees were from the Southwest. [...] Q: Did you know who was in charge [of] the killings of cadres? A: It seemed there were orders from above. Kc Pork

called the sectors, and Ta An ordered the security office to dig up the grass roots and all.”]; **D219/875** Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A27, EN 01365577 [“They selected only wife of soldiers, former soldiers, policemen, court people, military police because those people were disloyal to them but I did not know what the issues were.”]; A54, EN 01365582 [“It was like a line of traitors were killed and then they established a new village, new commune with new people to continue the work.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A40-41, EN 01374646 [“The killings started to rise dramatically in late 1976. He [Ao An] followed their plans. [...] Such things did not happen during the old sector administration. When the Southwest Zone cadres arrived they started to arrest the Central Zone cadres.”].

896 **D1.3.10.12** DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208347 [according to Chay Loeng: “The total pits [at Wat Batheay] are 400-500 and the number of victims is 8,000 to 10,000.”]; **D219/80** Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A21, EN 01067785 [“Q: How many prisoners were detained and killed at Batheay Pagoda Security Office? A: In my estimation, approximately 10,000.”]; **D219/875** Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A3, EN 01365573 [“At that time there were many killings, a great number of killings.”].

897 **D91** Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746986 [“In 1977 or 1978, the people from the East Zone were executed. From two to three truckloads of people were transported here for execution each day, yet I did not know the exact number of pits. [...] There were about 20 people in each truck, but for children, the number could be more than this. When they executed the children, they had us dig two-meter-square pits.”]; **D1.3.10.12** DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208347 [“The Khmer Rouge brought in truckloads of victims, male and female, from villages and sub-districts in Batheay district, who were considered immoral, having a tendency, civil servants, base and new people gathered from the Eastern Zone.”]; **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A23, EN 01057783 [“Q: Who did they arrest to be taken to the Security Office? Who ordered the arrests of those prisoners? A: I knew that many prisoners were arrested in different villages and communes throughout the district. Some were brought by militiamen, and others were brought to the Security Office by district soldiers. Most of them were ex-cadres and ordinary people, including women and children.”]; **D97** Seng Run Written Record of Interview, 17 September 2011, EN 00746829-31 [“Each day, approximately two trucks or sometimes four truckloads [of people] were brought in from the East [Zone]. There were approximately 20 people in a small truck and approximately 40 people in a big truck. [...] Some were well-dressed while some dressed in black. Once they were brought in, they were forced to remove their clothes.”].

898 **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A23, EN 01057783 [“Some were brought by militiamen, and others were brought to the Security Office by district soldiers.”]; **D219/871** Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A21, EN 01373700 [“Q: When Phim ordered the district military to arrest people where were the arrested people taken to? A: They were taken to the security center where Has controlled. That’s was the Batheay Pagoda Security Center.”]; **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A11, EN 00623584 [“I heard people in the office next to the detention centre saying [that the district chief gave the order to bring East Zone cadres, soldiers and people to the security centre] and four or five days later the East Zone people, soldiers and cadres arrived at the security centre”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“initially, only local prisoners were brought into the detention centre, but later on, East Zone personnel were brought in. This was witnessed by the victim, and was ordered by the District Chief.”].

899 **D1.3.10.12** DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208347 [“The Khmer Rouge brought in truckloads of victims, male and female, from villages and sub-districts in Batheay district [...] One or two trucks were brought in a day until 1978.”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“By mid-1978 large number of East Zone personnel were brought to the Wat. They arrived by truck and were taken to the interrogation centre, and then killed.”]; **D3/16** Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A10, EN 00632078 [“Sometimes trucks came every day, or one or two days apart. Sometimes they were full of people and sometimes not. There were not more than three trucks each day. I cannot say exactly how many people were killed there.”]; **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A12, EN 00623585 [“The process is that tied up and shackled prisoners were brought by trucks to the detention centres.”]; **D3/6** Cheu Senghuot Written Record of Interview, 21 September 2010, A11, EN 00622269 [“I saw a few trucks

taking people towards the area of the security centre. I never saw people transferred out of the centre.”]; **D219/875** Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A19-A21, EN 01365576 [“Q: Therefore, two trucks of people were transported every day. Is that correct? A: Yes [...] A 4x4 American made truck could fit 30 people tightly while the carriage could fit around 10 people more. Therefore, probably there were around 60 to 70 people [...] They were very full as if people were packed in a rice-bundle.”]; **D97** Seng Run Written Record of Interview, 17 September 2011, EN 00746829-30 [“People were brought in by trucks. Each day, approximately two trucks or sometimes four truckloads [of people] were brought in from the East [Zone]. There were approximately 20 people in a small truck and approximately 40 people in a big truck.”]; **D91** Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746986 [“In 1977 or 1978, the people from the East Zone were executed. From two to three truckloads of people were transported here for execution each day [...] There were about 20 people in each truck, but for children, the number could be more than this.”].

D3/16 Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A3, EN 00632076-77 [“Q: How were you transferred to the Batheay pagoda security centre? A: There were three to four militiamen on bicycles; they tied my arms behind my back, and I followed them to the security centre on foot.”]; **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A49, EN 01057787 [“In most cases, they brought the prisoners by escorting them on foot with their hands tied behind their backs. And in some other cases, they transported prisoners by cart.”].

D89 Chea Phy Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746813 [“The prisoners were brought here by car.”].

D219/871 Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A28, EN 01373701 [“Prisoners, who were cadres who were associated with the traitorous networks and from the East Zone, were taken in trucks to the upper part. I did not know where they were taken to. But, they were usually brought to Batheay Pagoda first. After all their belongings were unloaded they were taken to the rubber plantations.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A38, EN 01374646 [“The zone cadres would be taken to Phnom Pros Mountain, and the ordinary people would be sent to Batheay District Security.”]; **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A50, EN 01057787-88 [“Yes, I still remember that some East Zone prisoners were trucked to the Security Office, but most of them were transported straight to a rubber plantation. [...] I only knew that the rubber plantation was in Kampong Cham Province.”].

D1.3.10.22 Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“By mid-1978 large number of East Zone personnel were brought to the Wat. They arrived by truck and were taken to the interrogation centre, and then killed.”]; **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A7, EN 00623583 [“I do not know their names, but I saw [prisoners beaten with bamboo sticks] on many occasions. The newcomers were not beaten; the prisoners were beaten after their interrogation. They were beaten to find the network. It was like in Chinese movies ‘when pulling out grass, one must extirpate all its roots!’ The people who beat the prisoners were Khim, Rim, Hoeun, Lim and Roeun, and they also carried out the executions.”].

D219/80 Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A23, EN 01067786 [“Those prisoners were interrogated and killed after interrogation. Some prisoners were kept for a period of time before being killed. Most of the prisoners were killed.”]; **D219/875** Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A53, EN 01365582 [“they continued to arrest people every day. They were detained for three days. Those who still have strength to fight back, were killed while those who were unable to fight back just like myself were sent to work with yam bed and clear bush. If we were unable to do any more work, they would kill us.”]; **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A183, EN 01374659 [“In short, he [Ao An] did not let the 17 April people who were educated survive, because those people were not good at hard labour. So they had to get rid of them.”].

D3/7 Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A12, EN 00623585 [“The process is that tied up and shackled prisoners were brought by trucks to the detention centres. They stayed for different lengths of time.”]. A8, EN 00623583-84 [“East of the office were two long buildings for holding detainees that were built in an east/west direction beside each other (2.3). [...] Detainees were shackled in two rows, one on each side of the building with feet pointing towards each.”]; **D3/16** Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A8, EN 00632077 [“At night I was shackled in the detention centre, and sometimes they tied my hands too.”]; **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4

December 2014, A18, EN 01057782 [“The serious crime prisoners were shackled in the prison inside that long hall and were not allowed to walk around.”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A68, EN 012241109 [“They were shackled and screaming for help.”]; **D91** Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746985 [“I was detained and shackled with leg-irons in the prison; they starved me by giving little gruel. First, I was not allowed to go anywhere, but then they had me work outside the prison; I was still shackled with leg-irons. Later, my leg was unshackled.”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“when he arrived at Wat Batheay, there were about 100 other prisoners in one long room. They were all shackled by both ankles, with the ones at the end of the rows being manacled as well.”], EN 00221804, Oum Ros Interview [“prisoners were also put to work [...] shackled by the legs, while some were shackled and handcuffed.”]; **D3/6** Cheu Senghuot Written Record of Interview, 21 September 2010, A8, EN 00622268-69 [“Morm, who transported prisoners to the security centre told me that they had to be shackled to prevent escape, and the detainees outnumbered the guards.”].

906 **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“when he arrived at Wat Batheay, there were about 100 other prisoners in one long room. They were all shackled by both ankles, with the ones at the end of the rows being manacled as well.”], EN 00221804, Oum Ros Interview [“prisoners were also put to work [...] shackled by the legs, while some were shackled and handcuffed.”].

907 **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“when he arrived at Wat Batheay, there were about 100 other prisoners in one long room. They were all shackled by both ankles, with the ones at the end of the rows being manacled as well.”]; **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A8, EN 00623583-84 [“East of the office were two long buildings for holding detainees that were built in an east/west direction beside each other (2,3). Each one was 30 metres long and 8 metres wide. The walls were about 2 metres high, reaching up to the thatched roof. There was a door at the west end. Detainees were shackled in two rows, one on each side of the building with feet pointing towards each.”].

908 **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“He stated that there was only one meal per day, and that consisted of a spoon full of rice. Some of the prisoners died while at the detention facility due to disease, starvation or torture. He stated that he did not know why he survived. He did not know how he survived given the [hard] work, lack of food and disease.”]; **D89** Chea Phy Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746811 [“For food, it was really hard. I was just so worried about the date of my death.”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“prisoners were only allowed to drink once per day. [...] there was only one meal per day, and that consisted of a spoon full of rice. Some of the prisoners died while at the detention facility due to disease, starvation or torture.”]; **D219/80** Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A28, EN 01067787 [“Shackled prisoners did not receive any food because the Khmer Rouge intended to kill them. Only those released to perform labour received a ladle of gruel. We had to pick leaves of wild plants to eat.”].

909 **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“there was only one meal per day, and that consisted of a spoon full of rice.”].

910 **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“prisoners were only allowed to drink once per day.”].

911 **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“Some of the prisoners died while at the detention facility due to disease, starvation or torture.”]; **D219/875** Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A72, EN 01365586 [“They assigned around 36 people [prisoners at Wat Batheay] who were all high level people from the previous regime to cultivate dry season rice in O Mal, near the river. [...] They did not use any torture against these people; they just did not give food to them. [...] The 36 people I’ve just mentioned were killed by starvation without any need to use the back of the hoe, axel bar or anything else. They just forced them to perform hard labour without giving them any food.”].

912 **D3/6** Cheu Senghuot Written Record of Interview, 21 September 2010 A4, EN 00622268 [“Before they were executed, they were starved, so that they could not fight back.”].

- 913 **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“Some of the prisoners died while at the detention facility due to disease, starvation or torture. He stated that he did not know why he survived. He did not know how he survived given the [hard] work, lack of food and disease.”].
- 914 **D3/16** Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A8, EN 00632077 [“I never received any medical treatment. If a person was too sick to work, they would be taken for execution.”].
- 915 **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“Some of the prisoners died while at the detention facility due to disease, starvation or torture.”].
- 916 **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A19 [which is misnumbered as A18], EN 01057782 [“The minor crime prisoners were those who had made minor mistakes: they could walk around the compound, and some were assigned to help with work in the prison.”]; **D219/871** Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A67, EN 01373704-05 [“Q: Could any prisoners choose not to work? Or were they required to work? A: They were required to [work] to tend cattle. Men climbed the palm trees while women carried palm juice on their shoulders and made palm sugar. Women cooked rice soup for prisoners with serious offences. The security center staff guarded the prisoners while they were doing their work.”]; **D97** Seng Run Written Record of Interview, 17 September 2011, EN 00746829 [“Those who were detained here were forced to carry water.”]; **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A10, EN 00623584 [“[Prisoners] were forced to perform all kinds of tasks, such as digging earth and clearing the land.”]; **D3/16** Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A8, EN 00632077 [“In the morning, I carried water to water the vegetables and in the afternoon I planted yams. In the evening I carried firewood from Batheay mountain to the ground.”], A10, EN 00632078 [“Q: Were other individuals or groups treated the same or differently from others? A: If I performed my work well, I was not beaten. If I did something wrong, they beat me. The other people who were brought there were killed, except for the small group of people who did the work for them. They kept me alive because they wanted me to do the work.”].
- 917 **D3/16** Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A8, EN 00632077 [“Q: Can you describe the working and living conditions at the security centre? A: In the morning, I carried water to water the vegetables, and in the afternoon I planted yams. In the evening I carried firewood from Batheay mountain to the ground.”]; **D97** Seng Run Written Record of Interview, 17 September 2011, EN 00746829 [“Those who were detained here were forced to carry water.”].
- 918 **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A10, EN 00623584 [“[Prisoners] were forced to perform all kinds of tasks, such as digging earth and clearing the land.”].
- 919 **D3/16** Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A8, EN 00632077 [“In the morning, I carried water to water the vegetables, and in the afternoon I planted yams. In the evening I carried firewood from Batheay mountain to the ground.”].
- 920 **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221797 [“Bin Bu, Chief Monk of Wat Batheay [...] had been part of a child labour brigade at the Wat during the 1975-1979 period. His duties there had been to collect water and to make fertilizer.”].
- 921 **D1.3.10.12** DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208347, Chay Leong Interview [“While he was imprisoned, he dug pits along with other prisoners committing minor offences. Serious crime prisoners were not allowed to come out. Each pit is from 3 to 4 meters each side and 1.5 meters deep.”]; **D3/6** Cheu Senghuot Written Record of Interview, 21 September 2010, A8, EN 00622268-69 [“The prisoners were not in the building during the daytime as they had to dig pits that are now ponds. I think they were made to dig them, so they would be weak, it is easier to kill them.”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221805, Oum Ros Interview [“every day he was required to dig graves 20 to 30 metres from the detention centre. These holes were 1 metre by 2 metres and 2 metre deep. He stated that they would put 20 to 30 bodies in each grave.”]; **D91** Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746985 [“I did whatever they assigned me to do. They had me dig pits to bury the corps[es].”]; **D219/875** Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A49, EN 01365581 [“At that place, when they used people to work, they did not give them food. When people were out of energy and unable to do any more work, they would instruct people to dig a pit.”].
- 922 **D3/16** Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A10, EN 00632078 [“Q: Were other individuals or groups treated the same or differently from others? A: If I performed my work well, I was not

beaten. If I did something wrong, they beat me. The other people who were brought there were killed, except for the small group of people who did the work for them. They kept me alive because they wanted me to do the work.”]; **D97** Seng Run Written Record of Interview, 17 September 2011, EN 00746829 [“They would beat us if we did not work correctly.”].

923 **D219/875** Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A46, EN 01365580 [“In one shackles, there were four people. If one of them was very cold and unable to work anymore, Khmer Rouge told the other three people to dig a pit and then instructed that person to sit at the brim of the pit when they hit him with the back of hoe and push him into the pit to be buried there. Then they brought a new person to replace his spot. [...] They did this all the time.”]; **D219/80** Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A24, EN 01067786 [“They had strong healthy prisoners perform labour in the security office compound. They were shackled. When they became weak, they were shackled in huts before being killed.”].

924 **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221801, Granny Chea Phi Interview [“She was forced to do hard labour, and she used all of the might to obey the detention facility officials. She believed that because she worked hard, she was not killed.”].

925 **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A21, EN 01057782 [“Q: Were the prisoners tortured? A: Yes, the prisoners were interrogated and were sometimes beaten with clubs or suffocated with plastic bags.”].

926 **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A7, EN 00623583 [“I do not know their names, but I saw [prisoners beaten with bamboo sticks] on many occasions. The newcomers were not beaten; the prisoners were beaten after their interrogation. They were beaten to find the network. It was like in Chinese movies ‘when pulling out grass, one must extirpate all its roots!’ The people who beat the prisoners were Khim, Rim, Hoeun, Lim and Roeun, and they also carried out the executions.”], A8, EN 00623584 [“From my detention hall, I could see the interrogation building and the prisoners being taken there and tortured.”]; **D89** Chea Phy Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746811 [“I had my limbs tied and was made to lie on my back. I was beaten with long sticks and asked what my husband did. I replied that I knew nothing.”]; **D3/16** Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A9, EN 00632078 [“I was beaten at first when they [wrongfully] told me I was Tao’s wife. [...] They beat me with a bamboo stick. I was beaten by Lim. I was beaten two to three times each day, and if I did not do things quickly because I was weak, they beat me with a bamboo stick as big as my calf.”].

927 **D3/16** Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A9, EN 00632078 [“I was beaten at first when they [wrongfully] told me I was Tao’s wife. [...] They beat me with a bamboo stick. I was beaten by Lim. I was beaten two to three times each day, and if I did not do things quickly because I was weak, they beat me with a bamboo stick as big as my calf.”]. A10, EN 00632078 [“Q: Were other individuals or groups treated the same or differently from others? A: If I performed my work well, I was not beaten. If I did something wrong, they beat me.”].

928 **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A7, EN 00623583 [“I do not know their names, but I saw [prisoners beaten with bamboo sticks] on many occasions. The newcomers were not beaten; the prisoners were beaten after their interrogation. They were beaten to find the network. It was like in Chinese movies ‘when pulling out grass, one must extirpate all its roots!’ The people who beat the prisoners were Khim, Rim, Hoeun, Lim and Roeun, and they also carried out the executions.”]; **D89** Chea Phy Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746811 [“I was accused of belonging to a bandit group, and in other words, I was the wife of a soldier, for which reason I was arrested [and detained at Wat Batheay]. I had my limbs tied up and was made to lie on my back. I was beaten with long sticks and asked what my husband did. I replied that I knew nothing.”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221801, Chea Phi Interview [“She stated that she had been tortured during her interrogations, being beaten with sticks. An attempt was made for her to ‘tell the truth’ about her husband. She continued to deny that her husband was in the Lon Nol military.”], EN 00221803-04 [“[H]e was interrogated with his responses being typed [...] he was interrogated over his biography, his background, family etc. [...] prisoners were interrogated one at a time, and this went on all day, everyday.”].

929 **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A7, EN 00623583 [“I do not know their names, but I saw [prisoners beaten with bamboo sticks] on many occasions.”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221803-04, Oum Ros Interview [“He stated that he was not beaten as there was no proof he was a bandit. He did state that he saw

other prisoners being beaten with bamboo poles.”]; **D3/16** Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A9, EN 00632078 [“They beat me with a bamboo stick. I was beaten by Lim. I was beaten two to three times each day, and if I did not do things quickly because I was weak, they beat me with a bamboo stick as big as my calf.”], A10, EN 00632078 [“Q: Were other individuals or groups treated the same or differently from others? A: If I performed my work well, I was not beaten. If I did something wrong, they beat me.”]; **D89** Chea Phy Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746811 [“I was accused of belonging to a bandit group, and in other words, I was the wife of a soldier, for which I was arrested. I had my limbs tied and was made to lie on my back. I was beaten with long sticks and asked what my husband did. I replied that I knew nothing.”]; **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A21, EN 01057782 [“Q: Were the prisoners tortured? A: Yes, the prisoners were interrogated and were sometimes beaten with clubs”].

D1.3.10.12 DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208347 [“Mr. Loeng was interrogated, and hit. Other prisoners were hit so badly that they screamed like dogs or cows.”]; **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A68, EN 012241109 [“They were shackled and screaming for help.”].

D1.3.10.22 Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221799, Venerable Bin Bu Interview [“He stated that both of his arms were bound firmly behind his back and he was then made to stand on one leg in the heat of the day.”]; **D219/875** Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A50, EN 01365581 [“For me, they tied my hands and tortured me for two years before they decided to release me after they found out that I was from that village. They did not care that mosquitos bite us or anything.”].

D219/116 Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A21, EN 01057782 [“Q: Were the prisoners tortured? A: Yes, the prisoners were interrogated and were sometimes beaten with clubs or suffocated with plastic bags.”].

D1.3.10.22 Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221799, Venerable Bin Bu Interview [“He stated that both of his arms were bound firmly behind his back and he was then made to stand on one leg in the heat of the day. Apart from the heat, [...] he was constantly bitten by ants which were prevalent in the area. He questioned what sort of people would deal this sort of treatment to children around 10 years old.”].

D1.3.10.12 DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208347 [according to Chay Loeng: “The total pits [at Wat Batheay] are 400-500 and the number of victims is 8,000 to 10,000.”]; **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A30, EN 01057784 [“I knew that thousands of prisoners were taken there to be killed, but most of them were killed before I became chairman there.”]; **D3/6** Cheu Senghuot Written Record of Interview, 21 September 2010 A6, EN 00622268 [“We did not do an individual count, but it is estimated that the number of the skulls collected was in thousands.”]; **D219/80** Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A21, EN 01067785 [“Q: How many prisoners were detained and killed at Batheay Pagoda Security Office? A: In my estimation, approximately 10,000.”]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221798, Venerable Bin Bu Interview [“during and after the exhumations, he personally counted 8,500 sets of human remains. This did not reflect the true number of persons buried at the site as the exhumations had not been done correctly and the final figure may have been 10 times that amount.”].

D219/116 Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A53-A54, EN 01057788 [“Q: Do you remember if most of the prisoners were killed or released in those decisions? A: Most of prisoners were not released, but killed. At that time, there were not many cases of release. [...] You told me that more than ten thousand people were killed there. That could be correct because besides the people who were arrested from this district, prisoners from the East Zone were sent there to be killed too.”].

D3/16 Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A10, EN 00632078 [“The other people who were brought there were killed, except for the small group of people who did the work for them. They kept me alive because they wanted me to do the work.”].

D1.3.10.22 Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221804, Oum Ros Interview [“at the beginning of his detention it was OK as not many people were killed and security was not tight, but that changed with the arrival of cadre from the South-West in early 1977 when the killings increased.”]; **D91** Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746986

["Q: When was the execution escalating? A: It was escalating when the prisoners were transported from the East Zone."].

938 **D1.3.10.12** DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208347 ["One or two trucks were brought in a day until 1978."]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221805, Oum Ros Interview ["every day he was required to dig graves 20 to 30 metres from the detention centre. These holes were 1 metre by 2 metres and 2 metres deep."].

939 **D219/80** Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A33, EN 01067787 ["It is true that the number of people arrested and killed increased from year to year until there was a radio broadcast to stop the killing, so they stopped. The broadcast was in late 1978."]; **D1.3.10.22** Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221801, Granny Chea Phi Interview ["after the time of the general amnesty around September 1978, the killings at the Wat ended. By that time, there were only 6 or 7 prisoners left at the Wat."]; **D97** Seng Run Written Record of Interview, 17 September 2011, EN 00746830 ["They did the killings until the liberation day."]; **D1.3.10.12** DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208347 ["One or two trucks were brought in a day until 1978."].

940 **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A12, EN 00623584 ["I personally saw them kill thousands of prisoners."].

941 **D91** Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746986 ["In 1977 or 1978, the people from the East Zone were executed. From two to three truckloads of people were transported here for execution each day, yet I did not know the exact number of pits. [...] There were about 20 people in each truck, but for children, the number could be more than this. When they executed the children, they had us dig two-meter-square pits."]; **D3/16** Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A10, EN 00632078 ["Sometimes trucks came every day, or one or two days apart. Sometimes they were full of people and sometimes not. There were not more than three trucks each day."].

942 **D3/16** Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A11, EN 00632078-79 ["The numbers of detainees taken away for execution each time varied depending on the number of people on the trucks. [...] There were different sizes of graves depending on how many people were killed. I cannot say how many people there were in each grave. I do not know how deep the pits were because they were full of bodies. I just covered them with dirt."].

943 **D91** Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746985 ["I did whatever they assigned me to do. They had me dig pits to bury the corps[es]. Each of them was 1x2 meters in size with about 1.8 meters in depth. Only four prisoners were assigned to dig the pits in which the corps[es] were buried. Forty corps[es] were put opposite and buried in each pit."], EN 00746986 ["Q: How many pits did they have you dig? A: I did not know the exact number. It depended on the number of people executed each day. I did not clearly remember the exact number of pits."], EN 00746986 ["In 1977 or 1978, the people from the East Zone were executed. From two to three truckloads of people were transported here for execution each day, yet I did not know the exact number of pits. [...] There were about 20 people in each truck, but for children, the number could be more than this. When they executed the children, they had us dig two-meter-square pits."].

944 **D1.3.10.12** DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208347 [according to Clay Loeng: "The total pits [at Wat Batheay] are 400-500 and the number of victims is 8,000 to 10,000."].

945 **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A12, EN 00623584 ["The killings took place sometimes in the afternoon, sometimes at five p.m."]; **D219/116** Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A30-A31, EN 01057784 ["The prisoners were taken to be killed outside the pagoda about 20 metres away from the Security Office in the forest near the foothills where ordinary people were prohibited from entering. [...] Most killings were carried out in the evening or at night, the victims already having been interrogated and their fates decided by district level."].

946 **D3/7** Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A12, EN 00623584 ["The small children were killed with a bamboo stick. The adults were killed by stabbing their throats."]; **D219/80** Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A34, EN 01067788 ["Yes, I witnessed the killings of many prisoners. [...] Before being killed, they had other prisoners dig pits, and they walked those prisoners to that execution site and had the prisoners lie down at the edge of the pit. Then they used a knife to stab the throat like they were slaughtering a pig. Then they were pushed into the grave and buried later."].

947 **D219/875** Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A49, EN 01365581 ["I am unable to estimate it but I know that there were many people. Women's bodies were cut open and their gallbladders

taken out. Most of nice-looking women were mistreated [...] Men were not very much mistreated, they were taken away to be killed in different ways.”].

D219/80 Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A34, EN 01067788 [“When female prisoners were killed, sometimes the executioners undressed the pretty women to see them naked before killing them.”].

D91 Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746986 [“Q: Did you ever directly witness the execution? A: Yes, I did since I was the digger of the pits [...] First, they hit the prisoners with bamboo sticks; then they stabbed the prisoners from shoulder to chest with the bayonets.”].

D219/875 Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A49, EN 01365581 [“There were many ways to kill people including hitting with axel bar, bamboo stick, back of hoe and many other ways such as starvation and torture.”]; **D219/80** Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2016, A34, EN 01067788 [“As for small children, they were killed by grabbing their feet and bashing their heads against a tree trunk.”].

D219/116 Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A57, EN 01057789 [“I think that there might have been such cases because the executioners could conjure up all manner of methods to carry out the killings.”].

D89 Chea Phy Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746811 [“I saw people being clubbed with bamboo stems at the intersection over here. Knives were not used. Some prisoners were taken out to have been killed and buried. Some others were buried alive.”].

D3/16 Phlong San Written Record of Interview, 10 November 2010, A11, EN 00632078 [“Afterwards, our group was called to cover the pits. I saw the bodies in the pits. Some were beaten on the head and others on the shoulders; some had their throats hacked. [...] I remember sometimes seeing prisoners wearing jewellery or necklaces when they arrived. When I saw the bodies later, I do not remember seeing those things. I do not know who might have taken valuables from them.”].

D1.3.10.22 Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221798, Venerable Bin Bu Interview [“when the executions occurred, loud music was played to drown out the noise of the victims being killed.”].

D219/875 Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A5, EN 01365573 [“It was probably in 1978 when they killed the east people.”], A49-50, EN 01365581 [“The east people, on the other hand, were not tortured in that way. They only kept them for one night and then kill them. [...] They did not commit any mistake. As soon as they arrived at the security center, their hands would be tied for torturing.”]; **D219/871** Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A29, EN 01373701 [“The East Zone people were brought to Batheay Pagoda when the Southwest Zone cadres arrived.”].

D219/871 Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A29-31, EN 01373701 [“The East Zone people were brought to Batheay Pagoda when the Southwest Zone cadres arrived. [...] To my knowledge, the East Zone people were said to be traitors and submitted to Yuons. [...] What I know is that they said that the East Zone people were treacherous.”].

D219/875 Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A16, EN 01365575 [“After Phim’s arrival, villages from Batheay District were arrested, tortured and killed but the number was not many. However, in terms of people from the east, there were not detained but brought to be killed directly after their statistic was recorded.”].

D219/80 Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A34, EN 01067788 [“Sometimes they killed many prisoners at the same time when prisoners were sent in from Mukh Kampul district, East Zone.”].

D219/875 Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A18, EN 01365576 [“At the time the east people were transported, the killing took place every day”], A29, EN 01365577 [“Q: How long were they (the east people) detained at Wat Batheay before being taken to be killed? A: Only one night. They were brought there for statistic record and then sent out. After that they brought new people in. They did like this for one or almost two months.”].

D219/871 Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A29, EN 01373701 [“The East Zone people were brought to Batheay Pagoda when the Southwest Zone cadres arrived. When they arrived they began bringing the East Zone people into the pagoda.”].

D1.3.10.22 Report from the OCP Mission to Batheay District, Kampong Cham Province, 30 July 2007, EN 00221803-04, Oum Ros Interview [“It was at that time, in March 1977, he [Oum Ros] was arrested [...] by a

military cadre from Batheay named In. [...] he was arrested along with two (2) other persons from the [palm sugar] refinery. [...] he had been accused of being a bandit. [...] they were immediately sent to the security offices, east of the pagoda.”], EN 00221804, Oum Ros Interview [“By mid-1978 large number of East Zone personnel were brought to the Wat. They arrived by truck and were taken to the interrogation centre, and then killed. A lot came in at regular intervals by truck. They were old people, new people or those who had tried to escape to Viet Nam. There were no specific categories of people brought to the centre. There were also Khmer Rouge cadre who were suspect or had been denounced.”]; D97 Seng Run Written Record of Interview, 17 September 2011, EN 00746829-30 [“I was detained in the prison for over a year. [...] I was alleged to have cooperated with bandits headed by the contemptible Tao. [...] Q: Were you detained in the prison until the liberation day? A: Yes, I was.”]; D89 Chea Phy Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746810-11 [“I was accused of belonging to a bandit group, and in other words, I was the wife of a soldier, for which I was arrested. [...] Prisoners with minor moral misconduct were initially put behind bars, and those brought in by car would be killed. [...] Many people driven from the East and killed here were government officials. [...] I thought that they were government officials as I noticed their good physical appearance and complexion.”], EN 00746813 [“Q: Did prisoners held at Wat Batheay pagoda include those from the East? A: Yes, they did. They had very good physical appearance. One of them known to me is a cow dealer and resident of Roka Kaong--Keo Vorng. The prisoners were brought here by car.”]; D13.10.12 DC-Cam Mapping Report, Kampong Cham, 1998, EN 00208347 [“The Khmer Rouge brought in truckloads of victims, male and female, from villages and sub-districts in Batheay district, who were considered immoral, having a tendency, civil servants, base and new people gathered from the Eastern Zone. One or two trucks were brought in a day until 1978.”]; D91 Chhay Loeng Written Record of Interview, 15 September 2011, EN 00746985 [“They had me herd the cattle; when one of them was thrown at and broke its leg, I was arrested.”]; D3/7 Um Ruos Written Record of Interview, 24 September 2010, A11, EN 00623584 [“I heard people in the office next to the detention centre saying [that the district chief gave the order to bring East Zone cadres, soldiers and people to the security centre] and four or five days later the East Zone people, soldiers and cadres arrived at the security centre”]; D219/116 Pin Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 4 December 2014, A23, EN 01057783 [“I knew that many prisoners were arrested in different villages and communes throughout the district. Some were brought by militiamen, and others were brought to the Security Office by district soldiers. Most of them were ex-cadres and ordinary people, including women and children.”], A50, EN 01057787-88 [“I still remember that some East Zone prisoners were trucked to the Security Office, but most of them were transported straight to a rubber plantation. I do not know clearly which rubber plantation. I only knew that the rubber plantation was in Kampong Cham Province.”]; D219/871 Pin [Peou] Pov alias Khun Khim Written Record of Interview, 22 November 2016, A32, EN 01373702 [“To my best recollection, the ex-cadres were arrested approximately in 1977 when the Southwest Zone cadres arrived.”].

962 D219/875 Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A27, EN 01365577 [“They selected only wife of soldiers, former soldiers, policemen, court people, military police because those people were disloyal to them but I did not know what the issues were.”], A54, EN 01365582 [“It was like a line of traitors were killed and then they established a new village, new commune with new people to continue the work.”].

963 D219/80 Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A38, EN 01067789 [“Q: To your knowledge, were Cham people taken there to be killed? A: Yes, there were also many Cham people. There were two or three large pits, and in each pit there were approximately 20 bodies.”].

964 D219/80 Thou Leang Written Record of Interview, 18 November 2014, A38, EN 01067789 [“Q: To your knowledge, were Cham people taken there to be killed? A: Yes, there were also many Cham people. There were two or three large pits, and in each pit there were approximately 20 bodies.”]; D219/875 Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A31-32, EN 01365578 [“Q: [...] Could you tell us more about the incidents related to Cham people? Could you tell us if those Cham people were those who came together with the east people or were they taken there at a different time? A: The Cham people in three pits I mentioned earlier were all Cham people who were transported there in two trucks. [...] They brought people in one evening, all were Cham people on two trucks; and as I said, they were in the [three] pits.”], A39-40, EN 01365579 [“Cham people in those two trucks included old people, children, women, and men. They were in there with their whole family including old people, children and parents; the same situation as Khmer people. [...] As I was inside there, I saw all the aspects.”], A25, EN 01365577 [“Q: What happened to those

Cham people? A: For sure they were taken to be killed just like other Khmer people. I saw that they transported people there just to kill them.”]

965 **D219/875** Thou Leang Written Record of Interview, 30 November 2016, A31-A33, EN 01365578 [“when I said that there were 10 Cham out of 100 people, they were people transported together with the east people that were also comprised of Khmer people. [...] They brought people in one evening, all were Cham people on two trucks; and as I said they were in the [three] pits. A small number of Cham people were also brought in together with other people every day [...] It was in 1978.”]

966 **D303** Written Record of Further Appearance, EN 01213486 and EN 01213489.

967 *See VIII. National Crimes and Crimes Not Charged – Crimes under the 1956 Cambodian Penal Code; XI. Charges.*

968 **D3/24** Anlong Chrey Site Identification Report, 2 February 2011, EN 00644140 [“The Anlong Chrey Dam is located in Kampong Cham Province approximately 4km. south of National Road #7 between the towns of Skuon and Kampong Cham.”]; **D3/24.1** Map of Anlong Chrey Dam, EN 00650937; **D3/24.2** Map of Anlong Chrey Bridge, EN 00650938; **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025316 and EN 01025322 [“I was in charge of the construction of these dams named the 1 January Dam, the 6 January Dam, the 17 April Anniversary Dam, Peam Cheang Dam, and Phnom Phnov Dam. [...] Dany: Where was the 17 April Anniversary Dam? An: It was in Sector 41 close to National Road 7, east of Skun market.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A70 and A72, EN 01331722 [“Q: Do you remember where you went when you accompanied Ta An? A: I went to Kampong Siem District, the location of the Anlong Chrey Dam, Skun and Cheung Prey. [...] Skun was close to Anglong Chrey, Cheung Prey District.”]; **D219/802** Hong Heng Written Record of Interview, 21 July 2016, A26, EN 01331756 [“Q: Where all were you assigned to deliver the letters to? A: I only went one place: to the dam where the earth was being piled up. It was called a sector dam, and it was near Skun.”]

969 **D6.1.769** *Revolutionary Youth*, March-April 1978, EN 00529444 [“In the Central Zone: The youth in the mobile units in the lower Kampong Cham area are on an offensive to build a square reservoir 4 kilometers on each side at Anlong Chrey on the border between Prey Chhor and Cheung Prey and Kang Meas Districts.”]; **D219/17** Pin Dan Written Record of Interview, 16 September 2014, A2, EN 01047083-84 [“I was sent to help build a big dam in Prey Chhor District. That dam stretched from Prey Chhor District to Cheung Prey District.”]; **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A3, EN 01112048 [“I was ordered to work at the sector worksite in Anlong Chrey Village which was on the border between Prey Chhor and Cheung Prey Districts.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A70 and A72, EN 01331722 [“Q: Do you remember where you went when you accompanied Ta An? A: I went to Kampong Siem District, the location of the Anlong Chrey Dam, Skun and Cheung Prey. [...] He went down to look at Anlong Chrey Worksite. Skun was close to Anglong Chrey, Cheung Prey District.”]; **D3/2** Kim Ul Written Record of Interview, 28 July 2010, A28, EN 00607251 [“There are three gates in the south dam. There is a stream that runs between the middle gate and National Road #7. The east side of the stream is in Prey Chhor District and the area west of the stream is in Choeung Prey District.”]; **D219/405** Chhim Bunseray Written Record of Interview, 29 June 2015, A29, EN 01148840 [“Q: Did you ever attend any meetings chaired by Ta An? A: I did, when Ta An came to open the sector dam worksite in Anglong Chrov, Samraong Commune, on the border of Prey Chhor District and Cheung Prey District.”]; **D219/462** Penh Chantha Written Record of Interview, 10 August 2015, A6, EN 01148859 [“they had me go build Anlong Chrey Dam in Prey Chhor District or Cheung Prey district, I am not sure.”]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A5, EN 01044583 [“they sent my mobile unit to go to build Anlong Chrey Dam in Prey Chhor District for about four to five months.”]; **D5/481/3** Tuon Sophal Civil Party Application Supplementary Information Form, 25 December 2014, EN 01093052 [“The Khmer Rouge then assigned me to work in a mobile unit and sent me to build dams at Anlong Chrey Dam worksite in Prey Chhor District, Kampong Cham Province.”]; **D5/1701/1** Lik Leng Civil Party Application Report, 2 March 2015, EN 01093286 [“In 1977, her oldest son named Hem Visot was separated to mobile unit to build Anlong Chrey dam in Prey Chhor District, Kampong Cham Province.”]

970 **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A2, EN 01076882 [“In 1977, I built dams at Along Chrey, which was the Sector Dam.”]; **D3/2** Kim Ul Written Record of Interview, 28 July 2010, A24, EN 00607250 [“Q: What was the name of this dam? A: It is named the Sector Dam.”]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A16, EN 01044585 [“when all of the mobile units had arrived, they held a large meeting and announced that Anlong Chrey Dam was a Sector worksite.”]; **D3/3** Bocu Tauch

Written Record of Interview, 29 July 2010, A5, EN 00607230 ["By what name did you know this dam project? A: It was called the 'Sector Dam' construction."]; **D219/405** Chhim Bunseray Written Record of Interview, 29 June 2015, A29, EN 01148840 ["Q: Did you ever attend any meetings chaired by Ta An? A: I did, when Ta An came to open the sector dam worksite in Anglong Chrov, Sanraong Commune, on the border of Prey Chhor District and Cheung Prey District."]; **D219/802** Hong Heng Written Record of Interview, 21 July 2016, A26, EN 01331756 ["Q: Where all were you assigned to deliver the letters to? A: I only went one place: to the dam where the earth was being piled up. It was called a sector dam, and it was near Skun."]; **D3/4.1** Chin Sinal OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210442 ["When I was working on a sector dam in 1978, Ta An was known as the Chairman of Sector 41. The sector dam was at Anlong Chrey."]; *See contra*: **D119/70/3** To Sem DC-Cam Statement, 18 August 2013, EN 01113671 ["Dany: Was Teuk Chha Dam a sector or zone dam? Sem: It was the sector dam."].

971 **D219/324** Chin Tip Written Record of Interview, 19 May 2015, A3, EN 01113701 ["I worked at Tuol kok Khou dam, which was a sector dam."]; **D219/435** Touch Chamroeun Written Record of Interview, 13 July 2015, A29 and A177-178, EN 01142987-88 and EN 01143006 ["I went to carry earth to put up a dam in Tuol Kok Khou. However, I do not remember the name of the dam at Tuol Kok Khou. [...] They sent me to Tuol Kok Khou, Cheung Prey District. [...] It was called Tuol Kok Khou Dam."]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A7, EN 00607225 ["I stayed at a small hill known as Tuol Kok Khou. If you travel from Phnom Penh to Kampong Cham on national road number 7, the hill is on the right side of Anlung Chrey bridge. I had to walk along the bypass from my place to the worksite."]; **D1.3.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210427 ["It was called Tuol Kok Khou dam and was in Prey Chhor district. [...] It was known as the Sector dam, and was also referred to as the Anglong Chrey dam."]. *Note* that witness Toy Meach refers to the sector dam as Pa Khou Dam which is now called the Prey Char dam. *See* **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A152-154, EN 01179842). Both are other names for the Anglong Chrey Dam.

972 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025316 and EN 01025322 ["I was in charge of the construction of these dams named the 1 January Dam, the 6 January Dam, the 17 April Anniversary Dam, Peam Cheang Dam, and Phnom Phnov Dam. [...] Dany: Where was the 17 April Anniversary Dam? An: It was in Sector 41 close to National Road 7, east of Skun market."].

973 **D3/2** Kim UI Written Record of Interview, 28 July 2010, A3, EN 00607248 ["Q: Between April 17, 1975 and 7 January 1979 what did you do? A: At the beginning, I was picked by the Khmer Rouge along with another villager to work at the dam. Our job was to measure and lay down wooden poles that served as guide markers for the workers to build up the earth dam."]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A5, EN 01044583 ["Maybe in December 1976, after harvesting rice in Vihear Village, Vihear Thum Commune, they sent my mobile unit to go to build Anlung Chrey Dam in Prey Chhor District for about four to five months. Later on, when the rain was pouring, they sent us back to our base at Vihear Village."]; **D5/616/1** Dy San Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908333 ["In 1975, the applicant was forcibly transferred [...] to Khlouy Village, Mien Sub-district, Prey Chhor District, Kampong Cham Province, where he was forced to carry dirt and build a dam at Anlong Chrey"].

974 **D3/4** Chin Sinal Written Record of Interview, 17 August 2010, A6, EN 00607235 ["I was sent to work there during the rice harvest season. It was probably in December 1977. The dam construction was completed in May 1978 when the rainy season started."]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A2, EN 01076882 ["In 1977, I built dams at Anlong Chrey, which was the Sector Dam."]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A8, EN 01046937 ["I went to work at Anlong Chrey in 1977."]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A6 and A18, EN 00607225-27 ["Q: When you arrived at the dam worksite in January 1978, what was the progress of the construction? A: Upon my arrival, the construction was at an initial stage. [...] I left the dam before its completion and the sluice gate has yet to be constructed."]; **D219/462** Penh Chantha Written Record of Interview, 10 August 2015, A6 and A11, EN 01148859-61 ["I worked and stayed there for approximately five months. [...] Q: In what month and year did they send you to work at Anlong Chrey Worksite? A: I am sorry, I do not know when they sent me, but I remember that it was around one year before liberation."]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A3, EN 01057758-59 ["During the dry season, they had me work at Anlong Chrey Dam worksite, but I do not remember when. I worked there until the rainy season"]; **D1.3.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210427 ["In 1978, I was moved to Anglong Chrey to work on the inner part of the dam. [...] I worked there from January to June 1978"].

- 975 **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A5, EN 01116057 ["In early 1978 during the opening ceremony for the dam construction, Ta An announced that about 20,000 people were sent from [Batheay, Prey Chhor, Chheung Prey, Kang Meas and Kampong Siem] districts to build the dam. I still recall seeing Ta An speaking during the opening ceremony and the closing ceremony after the dam project was complete."]; **D219/324** Chin Tip Written Record of Interview, 19 May 2015, A5, EN 01113702 ["Q: Did you participate in the meeting on the opening of the construction of this dam? Could you tell us about that meeting? A: Yes, I did. Tens of thousands of people from all the mobile units attended this meeting. The chiefs of the mobile units were present. They include Ta An who presided over the meeting. But I did not see him clearly because I sat so far from the meeting itself. Ta An arrived after everyone was already seated. [...] When Ta An arrived everyone stood up and applauded. Then, there was an introduction to the chairs of the meeting from the low-ranking to the high-ranking persons. Ta An was also announced as the chair of the meeting. I knew from my mobile unit chief that Ta An was the sector secretary and he was the top-ranking cadre at the meeting."]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A16-17, EN 01044585-86 ["when all of the mobile units had arrived, they held a large meeting and announced that Anlong Chrey Dam was a Sector worksite. [...] At that time, I only knew that the Sector Chairman was the meeting leader, but I did not see his face because there were quite a lot of people. I never saw him directly; I just heard by rumour that he was Sector Committee An."].
- 976 **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A5, EN 01116057 ["In early 1978 during the opening ceremony for the dam construction, Ta An announced that about 20,000 people were sent from [Batheay, Prey Chhor, Chheung Prey, Kang Meas and Kampong Siem] districts to build the dam. [...] 30 Men and women who were part of the Workforce 1 were recruited from my village to work at the dam construction worksite. I was an ordinary worker."]; **D3/4** Chin Sinal Written Record of Interview, 17 August 2010, A6, EN 00607235 ["I was sent to work there during the rice harvest season. It was probably in December 1977."]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A2, EN 01076882 ["In 1977, I built dams at Anlong Chrey, which was the Sector Dam."]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A8, EN 01046937 ["I went to work at Anlong Chrey in 1977."]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A6, EN 00607225 ["Q: When you arrived at the dam worksite in January 1978, what was the progress of the construction? A: Upon my arrival, the construction was at an initial stage."].
- 977 **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A5, EN 01116057 ["In early 1978 during the opening ceremony for the dam construction, Ta An announced that about 20,000 people were sent [...] to build the dam."].
- 978 **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A17, EN 01044585 ["The meeting was from 7 a.m. to 12 p.m[.], and they talked about building dams, good work, and increasing production."]; **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A5, A13 and A18, EN 01116057-59 ["In early 1978 during the opening ceremony for the dam construction, Ta An announced that about 20,000 people were sent from [Batheay, Prey Chhor, Chheung Prey, Kang Meas and Kampong Siem] districts to build the dam. [...] The work project was slated to start from January to April [...] I remember [Ao An] saying that we had to work hard to finish the work we were assigned. Otherwise we would be considered the enemies. He also told us about the number of people joining in the construction of the dam in this sector. He said there were 20,000 people working on the dam construction."]; **D219/324** Chin Tip Written Record of Interview, 19 May 2015, A4-6, EN 01113702 ["the dam was planned to complete in six months. [...] there was an introduction to the chairs of the meeting from the low-ranking to the high-ranking persons. Ta An was also announced as the chair of the meeting. [...] The purpose of the meeting was to strengthen their position on building the dam and to encourage the workers to make more effort in order to finish the construction of the dam before its deadline."].
- 979 **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A5, EN 01116057 ["I still recall seeing Ta An speaking during the opening ceremony and the closing ceremony after the dam project was complete."].
- 980 **D3/2** Kim Ul Written Record of Interview, 28 July 2010, A29-30, EN 00607251 ["There was never water filling the reservoir because the gates were left open and no one was there to shut it down. Q: Why didn't they shut those gates? A: They were unable to build the door of the gate so they could not close it."]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A18, EN 00607227 ["I left the dam before its completion and the sluice gate has yet to be constructed."].

- 981 **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A24, EN 01044588 ["rain was also pouring; the shelters of all of the mobile units were immersed in water, so they decided to send all of the mobile units back to their bases."]; **D3/3** Boeu Tauch Written Record of Interview, 29 July 2010, A4, EN 00607230 ["I worked for one dry season during the regime. It was not possible to work there during the rainy season as the site was inundated."].
- 982 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025322 ["After the 1 January Dam had been completed, the 6 January Dam was carried on, and then the 17 Anniversary Dam. After that, the water gates and the doors were built; however, they were not properly built as fighting suddenly occurred, and we fled the area."].
- 983 **D3/24** Anlong Chrey Site Identification Report, 2 February 2011, EN 00644141 ["Besides the concrete gates the remainder of the dam is of earthen construction."]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A4, EN 01046935 ["[The Anlong Chrey Dam] was very high and long. It was a very difficult site."]; **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A75, EN 01373690 ["It's a big dam. At that time, it was called the 'sector dam'."]; **D3/4.1** Chin Sinal OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210442 ["It was a huge dam construction site"].
- 984 **D3/2** Kim Ul Written Record of Interview, 28 July 2010, A9 and A33, EN 00607249-51 ["The height of the dam to be built up varied depending on the land surface. On some hills the dam was built up 5 to 6 meters and the deepest build up being 12 meters at the point where the water passed through the sluice gates. [...] At its completion, the perimeter road was at the same height where it met the end of the dam and at the other end at National Road #7."]; **D219/324** Chin Tip Written Record of Interview, 19 May 2015, A4, EN 01113702 ["it was 15 metres high."]; **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A77, EN 01373690 ["The height of the dam was about the height of a palm tree."]. Although witness Bao Troab's OCP Statement indicates that Anlong Chrey Dam was 50 metres high, the witness corrected this information during a later interview with investigators. See **D1.3.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210427 ["The dam was 50 metres high and very long."]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A3, EN 00607225 ["I wish to correct the information saying that the dam is 50 metres in height in paragraph 7 on page 3 [of OCP Statement D1.3.11.4] to read 'the dam is 15 meters in height'."], A6, EN 00607225 ["I was working at the deepest point right at the stream. It is 15 metres in depth and at the middle of the dam."].
- 985 **D3/24** Anlong Chrey Site Identification Report, 2 February 2011, EN 00644140 ["The dam is divided into four segments by three concrete sluice gate chutes."]; **D3/2** Kim Ul Written Record of Interview, 28 July 2010, A28, EN 00607251 ["There are three gates in the south dam."]; **D3/24.6** Photo #4 of Anlong Chrey Dam, P 00543951 [photo depicting the most eastern concrete sluice gate of the Anlong Chrey Dam as described in D3/24 Anlong Chrey Site Identification Report at EN 00644142].
- 986 **D6.1.769** *Revolutionary Youth*, March-April 1978, EN 00529444 ["In the Central Zone, The youth in the mobile units in the lower Kampong Cham area are on an offensive to build a square reservoir 4 kilometers on each side at Anlong Chrey on the border between Prey Chhor and Cheung Prey and Kang Meas Districts."]; **D3/24** Anlong Chrey Site Identification Report, 2 February 2011, EN 00644140 ["The enclosed reservoir is approximately 4 square kilometres in size."].
- 987 **D3/24** Anlong Chrey Site Identification Report, 2 February 2011, EN 00644140 ["The south perimeter dam runs in an east-west direction roughly"]; **D3/24.2** Map of Anglong Chrey Bridge, EN 00650938.
- 988 **D3/24** Anlong Chrey Site Identification Report, 2 February 2011, EN 00644140 ["National Road #7 forms the north perimeter."]; **D3/2** Kim Ul Written Record of Interview, 28 July 2010, A28, EN 00607251 ["National Road #7 marks the north border of the reservoir."]; **D3/24.2** Map of Anglong Chrey Bridge, EN 00650938; **D3/24.3** Photo #1 National Road #7, P 00543948.
- 989 **D3/24** Anlong Chrey Site Identification Report, 2 February 2011, EN 00644140 ["The two roads that run south from [intersections with National Road 7] to the extremities of the dam form the east and west perimeters of the reservoir."]; **D3/24.2** Map of Anglong Chrey Bridge, EN 00650938.
- 990 **D3/2** Kim Ul Written Record of Interview, 28 July 2010, A29-30, EN 00607251 ["There was never water filling the reservoir because the gates were left open and no one was there to shut it down. Q: Why didn't they shut those gates? A: They were unable to build the door of the gate so they could not close it."]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A18, EN 00607227 ["I left the dam before its completion and the sluice gate has yet to be constructed."].

- 991 **D3/24** Anlong Chrey Site Identification Report, 2 February 2011, EN 00644141 ["The dam is in a seriously degraded state."]; **D3/2** Kim Ul Written Record of Interview, 28 July 2010, A34, EN 00607251 ["Certain parts of the [perimeter] roads are lower [than] before. Some parts are degraded. NGOs have rebuilt the perimeter road on the west side as access road for villagers so it is about the same height as during completion of construction. The perimeter road along the east side has not been restored and is degraded."].
- 992 **D3/24** Anlong Chrey Site Identification Report, 2 February 2011, EN 00644141 ["If the earth embankment reached to the tops of the sluice gates when Anglong Chrey dam was completed, at present day the embankment has been reduced to about 2/3 its original height."].
- 993 **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A16, EN 01044585 ["when all of the mobile units had arrived, they held a large meeting and announced that Anlong Chrey Dam was a Sector worksite."]; **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A6, EN 01112049 ["I was ordered to work at [...] the sector worksite at Anlong Chrey in 1978."].
- 994 **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A116, EN 01167907 ["the dam was built under Ta An's control."]; **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A5, EN 01116057 ["Ta An [...] was the one who led the workforce at the dam construction site."]; **D6.1.721** Prak Yut Written Record of Interview, 18 November 2009, A11, EN 00407797 ["If the dam project was that of the district, the district managed it. But if it was the Sector dam project, the Sector managed it. The district dam was built by the district mobile unit whose members had been recruited from the communes. But for the Sector dam, the mobile units from all the districts joined together to build it."].
- 995 **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A35-36, EN 01059867-68 [Ao An's driver: "He always went to that dam. They called it the Sector Dam. Q: Did you go to that place with Ta An many times? A: Yes, yes. All along."]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A69-70 and A72, EN 01331722 ["Q: Do you remember how many times did you accompany Ta An? Was it often? A: It was not often. It was once in a while. Q: Do you remember where you went when you accompanied Ta An? A: I went to Kampong Siem District, the location of the Anlong Chrey Dam, Skun and Cheung Prey. [...] He went down to look at Anlong Chrey Worksite."]; **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A47, EN 01112052 ["Q: You said previously [see A41] that Ta An came [to Anlong Chrey Dam] with his messengers. How did you know that they were Ta An's messengers? A: I knew it because there were two or three people accompanying Ta An. They carried guns to protect him. I did not know the names of those messengers. During that regime, the high-ranking cadres had their own messengers."]; **D219/17** Pin Dan Written Record of Interview, 16 September 2014, A4, EN 01047084 ["Ta An came to the dam almost every day in his jeep."]; **D78** Chin Sinal Written Record of Interview, 26 August 2011, A1, EN 00740734 ["He [Ao An] went there to conduct a monthly meeting and he introduced himself as the Chief of this Sector."]; **D3/4.1** Chin Sinal OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210442 ["Ta An came to visit the dam site regularly. He would come twice a month, when there were big meetings. [...] At the meetings at the sector dam, he was dressed in black with a kroma around his neck. He came with his bodyguards, his deputy and people responsible for logistics. Before the meeting started, they would introduce the people who were chairing the meeting. An had many bodyguards. 1 jeep and 1 car of bodyguards followed his convoy. There were many cars and trucks, some carried logistics people. The bodyguards were armed with AK rifles."]; **D1.3.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210428 ["People from the sector office would visit the Anglong Chrey dam. Every 10 days, they came and walked around and called a meeting. The sector chairman was present on those occasions. There was a podium. I could see the sector leaders, though I was about 50 metres away. They would announce who the people were. I heard the name Ta An, but did not see his face."].
- 996 **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A18, EN 01116059 ["I remember [Ao An] saying that we had to work hard to finish the work we were assigned. Otherwise we would be considered the enemies. He also told us about the number of people joining in the construction of the dam in this sector. He said there were 20,000 people working on the dam construction."]; **D219/870** Ry [Ri] Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A34, EN 01373687 ["Q: How did you know that Ta An was the zone deputy secretary? A: I knew it because he used to conduct the meetings at dam worksite of the sector."]; **D78** Chin Sinal Written Record of Interview, 26 August 2011, A1-A2, EN 00740734 ["I saw [Ao An] when I went to Anlong Chrey dam. He went there to conduct a monthly meeting and he introduced himself as the Chief of this Sector. [...] I attended that meeting as I was at a mobile work brigade."]; **D219/286** Men At Written Record of Interview, 22 April 2015, A25 and A28, EN 01100837 ["I was called to attend the meetings on two

occasion and I saw [Ao An] speaking at the dam worksite. [...] Q: Do you remember who attended the meetings when Ta An attended? A: There were cadres from Kampong Siem District and from other locations.”]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A16-17, EN 01076885 [the Civil Party applicant worked at Anlong Chrey dam in 1977; “Q: Did you meet Ta An in this Sector during that regime? A: Yes, I met him in a meeting. At that time, they told people to get up at 3.00 a.m. to attend the meeting, and when Ta An arrived, he chaired [the] meeting and used a microphone to talk in the meeting. [...] In that meeting Ta An announced to everyone to try and work hard to achieve the plans of Angkar.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A157, EN 01179842 [“Q: You said earlier that Ao An went to the dam [to] raise their morale. How did he motivate the workers? A: He only told them to work hard for national progress and development. He used a slogan which I do not remember.”]; **D219/324** Chin Tip Written Record of Interview, 19 May 2015, A5-6, EN 01113702 [“Then, there was an introduction to the chairs of the meeting from the low-ranking to the high-ranking persons. Ta An was also announced as the chair of the meeting.”]; **D3/4.1** Chin Sinal OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210442 [“Ta An came to visit the dam site regularly. He would come twice a month, when there were big meetings. He would attend because he was chief of the sector. At these meetings, An talked about the great leap forward and achieving 3 tons of rice per hectare [...] At the meetings at the sector dam, he was dressed in black with a kroma around his neck. He came with his bodyguards, his deputy and people responsible for logistics. Before the meeting started, they would introduce the people who were chairing the meeting.”]; **D1.3.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210428 [“People from the sector office would visit the Anglong Chrey dam. Every 10 days, they came and walked around and called a meeting. The sector chairman was present on those occasions. There was a podium. I could see the sector leaders, though I was about 50 metres away. They would announce who the people were. I heard the name Ta An, but did not see his face. It was the Sector leaders who assigned us to work so hard. We were required to finish our assignments. At those meetings, the sector leaders encouraged us to work hard and told us not to have ‘negative feelings.’ We were called to finish the plan for rice production.”].

997 **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A18, EN 01076885 [“I often heard [Ao An] announce [...] the necessity of determining the identity of the enemy, such as former-government officers, capitalists, feudalists, and CIA and KGB agents as well.”].

998 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A155, A157 and A160, EN 01179842-43 [“Q: Did you see Ao An, alias Ta An, at the dam? A: Yes. He was there to raise the morale of the workers there. While I was carrying cement, I saw his vehicle going there. When he arrived, none of the workers dared to rest. They continued working. [...] Q: You said earlier that Ao An went to the dam [to] raise their morale. How did he motivate the workers? A: He only told them to work hard for national progress and development. He used a slogan which I do not remember. [...] Q: You said earlier that when An arrived, the workers did not dare rest. Why do you say that? A: During that era, he wielded dictatorial power. When anybody was found resting, they would be warned. After that, if they did not work hard, they were taken into the forest, meaning they were taken to be killed.”].

999 **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A37, EN 01059868 [“Sometimes, he held meetings with the chairpersons.”].

1000 **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A37, EN 01059868 [“After the meetings, he walked and inspected the labour. I followed him. I also helped carry dirt, and so did he.”]; **D78** Chin Sinal Written Record of Interview, 26 August 2011, A9, EN 00740735 [“I knew [Ao An] when he came to see my mobile work brigade.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A70 and A72, EN 01331722 [“Q: Do you remember where you went when you accompanied Ta An? A: I went to Kampong Siem District, the location of the Anlong Chrey Dam, Skun and Cheung Prey. [...] He went down to look at Anlong Chrey Worksite.”].

1001 **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A10-11, A24 and A26-27, EN 01112049-50 [“Chhin reported to Ta Aun who was the head of the sector office. [...] He was probably the head of Sector Office 31 which was located in Prey Toteung. [...] Ta Aun was the sector office chairperson [...] I saw Aun coming for the meetings at the worksite very often. I saw him about 20 times. Q: Where did you see Aun? A: I saw Aun at Anlong Chrey Worksite.”]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A91-92, EN 01331725 [“I mostly accompanied bang Aun mostly to go to worksites, such as at Anlong Chrey [...] it was his task to be in charge of going around looking at mobile units.”].

- 1002 **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A25-28 and A36, EN 01112050-51 ["Aun and An held a meeting at the sector mobile unit worksite where they announced their positions and roles to us. Aun came to hold a meeting once or twice a month, and An came to hold a meeting once a year. Q: How many times did you see Aun in the meeting? A: I saw Aun coming for the meetings at the worksite very often. I saw him about 20 times. Q: Where did you see Aun? A: I saw Aun at Anlong Chrey Worksite. Q: What did Aun say in that meeting? A: He told us to work hard in order to achieve Angkar's plan. [...] There was only Aun who talked in that meeting. After we finished working during the day, we were called to attend the meeting from 1900 to 2300."]; **D219/800** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 19 July 2016, A91-92, EN 01331725 ["I mostly accompanied *bang* Aun mostly to go to worksites, such as at Anlong Chrey [...] it was his task to be in charge of going around looking at mobile units."].
- 1003 **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A8-10, EN 01112049 ["Sal controlled the mobile unit. [...] Sal reported to Chhin who was in charge of all the work at the worksites and district. [...] Chhin reported to Aun who was the head of the sector office."]. See also **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A16, EN 01116059 ["Here is what I understand: my unit chief, Ta Soeung, had a daily meeting with us. Later, he would go to a commune-level meeting, then to a district-level meeting. Next, he would report to the sector echelon about the results of his daily work. I learned about this from my unit chief during a meeting."].
- 1004 **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A22, EN 01044587 ["The district level had a small office at the dam worksite; and every district must have had a small office at that dam worksite with a representative from the district level and one or two messengers there."]. See also **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A9 and A33, EN 01112049-51 ["Sal reported to Chhin who was in charge of all the work at the worksites and district. [...] Chhin's office was at Anlong Chrey. He was responsible for distributing food to the mobile units."].
- 1005 **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A22, EN 01044587 ["As far as I knew, commune chiefs asked unit chiefs to obey the orders of the representative from the district level."]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A4-6, EN 01046935-36 ["At the time, Chea was Anlong Chrey Commune Committee; he was from the Southwest Zone. [...] Comrade Chea was the one who ordered us to work at Anglong Chrey. [...] He summoned all the mobile units to attend a meeting. [...] At the time, Chea announced that female Comrade Yut, who was in charge of Kampong Siem District, had ordered the mobile units to work at the Anlong Chrey Dam. [...] I received working orders from Comrade Rin, the unit chairwoman who was from the Southwest Zone. Rin received orders from Comrade Siem, who was Kampong Siem District Military Chairperson and also the chairperson of the district mobile unit. Siem was a 'base person', not a Southwest person."]; **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A9 and A33, EN 01112049-51 ["Sal reported to Chhin who was in charge of all the work at the worksites and district. [...] Chhin's office was at Anlong Chrey. He was responsible for distributing food to the mobile units."]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A12, EN 01057761 ["Q: At that dam, who ordered Thi to work as the chief of that mobile unit? A: I only knew that Yeah Yut, Comrade Rom and Comrade Voeun were the persons in charge in Kampong Siem District. I heard by word of mouth that Comrade Rom and Comrade Voeun were the ones who ordered Thi to lead the mobile unit to work at that dam. They summoned Thi to a meeting at that dam, but I did not know who went to attend the meeting with her."].
- 1006 **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A21-22, EN 01044587 ["in each mobile unit, especially my mobile unit, the unit chief called for a meeting every single day before we went to work. [...] Every time there was a change of workplan, the representative of the district who was on standby at the dam worksite always called the mobile unit chiefs for a meeting. [...] I knew about this work because sometimes I saw a messenger deliver a letter to my unit chief and then he went to join a meeting. When he came back, he always organised a meeting in the unit and raised those new plans."]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A6, EN 01046936 ["I received working orders from Comrade Rin, the unit chairwoman who was from the Southwest Zone. Rin received orders from Comrade Siem, who was Kampong Siem District Military Chairperson and also the chairperson of the district mobile unit. Siem was a 'base person', not a Southwest person. I never saw any cadres senior to Siem come to the Along Chrey Dam site."]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A12, EN 01057761 ["Q: At that dam, who ordered Thi to work as the chief of that mobile unit? A: I only knew that Yeah Yut, Comrade Rom and Comrade Vocun were the persons in charge in Kampong Siem District. I heard by word of mouth

that Comrade Rom and Comrade Voem were the ones who ordered Thi to lead the mobile unit to work at that dam. They summoned Thi to a meeting at that dam, but I did not know who went to attend the meeting with her.”]; **D5/616/1** Dy San Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908334 [“According to the applicant, at Anlong Chrey worksite, meeting was held on a weekly basis under a tree in order to educate workers on the Angkar’s policies.”].

1007 **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A8, EN 01112049 [“Sal controlled the mobile unit.”]; **D219/17** Pin Dan Written Record of Interview, 16 September 2014, A2, EN 01047083 [“I was in a youth mobile unit. The chairperson of my unit was Em.”]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A6, EN 01046936 [“I received working orders from Comrade Rin, the unit chairwoman who was from the Southwest Zone. Rin received orders from Comrade Siem, who was Kampong Siem District Military Chairperson and also the chairperson of the district mobile unit. Siem was a ‘base person’, not a Southwest person. I never saw any cadres senior to Siem come to the Along Chrey Dam site.”]; **D219/462** Penh Chantha Written Record of Interview, 10 August 2015, A15, EN 01148862 [“My chairpersons were Rat and Yan. They were our chairpersons at both Anlong Chrey and Angkor Ban.”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A11, EN 01057760-61 [“Q: When they assigned you to work at the dam in Anlong Chrey Village, was Thi still the chief of the mobile unit? A: Yes, she was. The entire mobile unit went there altogether.”]; **D3/4** Chin Sinal Written Record of Interview, 17 August 2010, A8, EN 00607235 [“I recall that Nim, from the Southeast Zone, was general supervisor and his deputy supervisor Siem was from Kampong Siem district. My district mobile brigade comprised of around 100 members. It comprised of two companies of base people plus demobilized Khmer Rouge soldiers and another company of 17 April people or evacuees. At the district level, mobile brigades were divided into: 1) a brigade of base people; 2) a brigade of 17 April people; and they had the female brigade and the male brigade stay in separate places. However, such categorization did not exist at sub-district level.”]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A5, EN 00607225 [“The battalion chief Sroeun made an order that all members from Angkor Ban commune should go work at the Sector dam. My battalion was named the same as the name of its chief. [...] I do not know the superior who made an order to my battalion chief to send people to Along Chrey.”].

1008 **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A8, EN 01116058 [“We had to start work from 0400 and continued working until 1100. After lunch break we resumed our work at 1300. We worked until 1800.”]; **D219/462** Penh Chantha Written Record of Interview, 10 August 2015, A8, EN 01148860 [“We worked from 7.00 a.m. to 5.00 p.m. They allowed us to rest from 12.00 p.m. to 1.00 p.m. and we worked seven days a week.”]; **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A58, EN 01112053 [“At 0400 the bell was ringing as a signal for us to get ready for work. We stood in queues. We were instructed on what to do. At 0500 or 0600 we started work. At 0900 the bell was ringing again as a signal that it’s time to break for about 10 to 20 minutes. Then, we started work again. At 1100, we went to eat the rice porridge. We started work again at 1300. We would work until 1600. Then we would have a rest to eat the rice porridge. At 1900, we had to attend a meeting.”]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A18, EN 01044586 [“We started working at 7 a.m. through 11 a.m. or 12 noon [...] we did not work in the afternoon. [...] We started work again from 6 p.m. through 10 p.m.”]; **D78** Chin Sinal Written Record of Interview, 26 August 2011, A6, EN 00740735 [“We started working at around 7:00 AM and stopped at 11:00 AM for lunch. And we started again at 1:00 PM and finished at 5:00 PM.”]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A4, EN 01046935 [“They even had us work at night if it was a moonlit night”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A156, EN 01179843 [“When the Southwest group arrived, they ate only porridge and had to work from 03.00 a.m. to 10.00 p.m.”]; **D219/287** Hai Taun Written Record of Interview, 23 April 2015, A9, EN 01100841 [“We started work at 6.00 a.m. We would work until 11.00 a.m. and continued at 3.00 p.m. until 6.00 p.m. Sometimes, we were ordered to work at night.”]; **D219/286** Men At Written Record of Interview, 22 April 2015, A12, EN 01100835 [“We worked from 6.00 a.m. to 6.00 p.m. We had lunch break at 12.00 p.m. or 1.00 p.m.”]; **D5/481/3** Tuon Sophal Civil Party Application Supplementary Information Form, 25 December 2014, EN 01093052 [“I would work from 6.00 a.m. to 11.00 a.m. After taking a rest for half an hour, I continued working from 11.30 a.m. to 6.00 p.m.”].

1009 **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A4, EN 01046935 [“they never allowed us to eat properly.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A155-156, EN 01179842-43 [“There was not enough food at that place. [...] When the North group was there, the

workers had sufficient rice to eat. When the Southwest group arrived, they ate only porridge”]; **D219/286** Men At Written Record of Interview, 22 April 2015, A12, EN 01100835 [“We would not get enough to eat.”]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A6, EN 00607225 [“We did not have enough food for meals. [...] I did not have enough food to eat.”]; **D3/4** Chin Sinal Written Record of Interview, 17 August 2010, A10, EN 00607236 [“We did not have enough food”]; **D78** Chin Sinal Written Record of Interview, 26 August 2011, A7, EN 00740735 [“Q: Was the food enough? A: No, the food was not enough. Rice was provided with very little soup. We just ate it to survive.”]; **D3/4.1** Chin Sinal OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210444 [“it was not enough food. My knees became bigger than my head. My knees were swollen from lack of food. We were not thinking about liberty and freedom at that time, just survival.”]; **D1.3.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210428 [“We were forced to carry 2 cubic metres of soil a day with only one pack of rice to eat. [...] It was not enough food.”]; **D5/1701/1** Lik Leng Civil Party Application Report, 2 March 2015, EN 01093286 [“Her son was forced to smash rock to make dam one meter cubic per day but the food ration provided was inadequate.”]; **D5/616/1** Dy San Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908334 [“Workers would disappear when they were not able complete the assigned task(s), but he does not now where they were taken; as a result, they worked from dawn to dusk (at 9.00 p.m.) with inadequate food.”]; **D5/481/3** Tuon Sophal Civil Party Application Supplementary Information Form, 25 December 2014, EN 01093052 [“We never ate our fill.”]. *See contra* **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A8 and A12, EN 01116058 [“As we belonged to Workforce 1 we were allowed to eat our fill. [...] People received food regime based on the workforce they belonged. For those who were in the workforce 1 they would be given a small scoop of steamed rice or thick rice porridge. For those who were in the workforce 2 they would receive two scoops of steamed rice or thick rice porridge. The workers at the dam worksite were allowed to eat their fill.”].

1010 **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A8, EN 01116058 [“Even we might have finished our assigned work quota sooner we were not allowed to leave our worksite. We were asked to remain where we were at all times.”]; **D1.3.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210428 [“you could not leave the site while working. We were made to work until the construction was finished. [...] If anyone had tried to leave before the dam was done, they would have been arrested by the unit chief and killed.”].

1011 **D3/4.1** Chin Sinal OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210443 [“I did not have a choice about whether to work on the dam – you had to respect Angk[a]r. When people asked for permission to leave to visit family members, permission was refused.”].

1012 **D3/4** Chin Sinal Written Record of Interview, 17 August 2010, A13, EN 00607236 [“A person would be accused of being an enemy if he or she damaged or broke any tool, for example, the hoe or the plough.”].

1013 **D6.1.769** *Revolutionary Youth*, March-April 1978, EN 00529444 [“In the Central Zone: The youth in the mobile units in the lower Kampong Cham area are on an offensive to build a square reservoir 4 kilometers on each side at Anlong Chrey on the border between Prey Chhor and Cheung Prey and Kang Meas Districts.”]; **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A5-6, EN 01116057 [“In early 1978 during the opening ceremony for the dam construction, Ta An announced that about 20,000 people were sent from [Batheay, Prey Chhor, Chheung Prey, Kang Meas and Kampong Siem] districts to build the dam. [...] 30 Men and women who were part of the Workforce 1 were recruited from my village to work at the dam construction worksite. I was an ordinary worker.”]; **D3/4** Chin Sinal Written Record of Interview, 17 August 2010, A5, A7-8, EN 00607235 [“The Khmer Rouge simply sent me there to work as a member of the mobile brigade. The mobile brigade workers were sent from several districts and sub-districts. [...] I was an ordinary member of a group. [...] My district mobile brigade comprised of around 100 members. It comprised of two companies of base people plus demobilized Khmer Rouge soldiers and another company of 17 April people or evacuees. At the district level, mobile brigades were divided into: 1) a brigade of base people; 2) a brigade of 17 April people; and they had the female brigade and the male brigade stay in separate places. However, such categorization did not exist at sub-district level.”]; **D78** Chin Sinal Written Record of Interview, 26 August 2011, A5, EN 00740735 [“Q: How many people worked at that dam? A: About 1,000 people.”]; **D3/3** Boeu Tauch Written Record of Interview, 29 July 2010, A4 and A9, EN 00607230 [“I worked at the dam. I was an ordinary worker carrying the soil to build the dam. I worked in the middle of the dam with a team from the village. [...] During that period it seemed that every energetic villager had to work there. We could not refuse the assignment. We were told to do so by the village headmen, or chief of unit or group. Many people worked there. The Khmer Rouge collected thousands of people from the whole sector, including

people from Kang Meas district.”]; **D219/435** Touch Chamroeun Written Record of Interview, 13 July 2015, A176, EN 01143006 [“At that time, I went with the mobile unit. I did not go alone; I went with a great number of people. Tractors went too, to block the flowing water.”]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A5 and A16, EN 01044583-85 [“they sent my mobile unit to go to build Anlong Chrey Dam in Prey Chhor District for about four to five months. [...] When we arrived there, I realized that not only the mobile unit from my commune was there, but also many other mobile units from Kang Meas District, Prey Chhor District, Ba Theay District, and so on.”]; **D3/2** Kim UI Written Record of Interview, 28 July 2010, A38, EN 00607252 [“Q: Do you know yourself where the other workers at the dam came from? A: Yes, I know they were from four districts: Choeung Prey, Prey Chhor, Kang Meas and Chamkar Leu Districts.”]; **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A51, EN 01112052 [“There were many people. There were 1,500 people from the sector mobile units. The mobile units of Kang Meas, Prey Chhor and Batheay Districts were also sent to work at that dam worksite. As I remember, the mobile unit of Kampong Siem District was also sent to work at that dam worksite.”]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A4, EN 01046935 [“My mobile unit was dispatched to work at different sites within the commune. [...] I was sent to build Anlong Chrey Dam.”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A11, EN 01057760-61 [“Q: When they assigned you to work at the dam in Anlong Chrey Village, was Thi still the chief of the mobile unit? A: Yes, she was. The entire mobile unit went there altogether.”]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A5, EN 00607225 [“The battalion chief Sroeun made an order that all members from Angkor Ban commune should go to work at the Sector dam.”]; **D219/232** Van Chhunseng Written Record of Interview, 19 March 2015, A46, EN 01090003 [“At that time [1977] I received an order to assign people to Prey Chhor District to build a dam or dig a canal, but I do not remember well.”]; **D219/287** Hai Taun Written Record of Interview, 23 April 2015, A8-9 and A13, EN 01100841-42 [“Women who were under the age of 40 years old who had families were recruited to build the sector dam. I was also sent to work at that dam. [...] At that worksite, there were thousands of the people who were tasked with carrying the earth. [...] Q: you said there were thousands of workers at the dam worksite. Where were they from? A: They were from Kang Meas District, Chamkar Loeur District, Prey Chhor District and Thma Poun District.”]; **D1.3.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210427 [“Many people worked on the Anglong Chrey dam. All districts worked together on the dam. [...] Prey Chhor, Cheung Prey, Kang Meas and Kampong Siem districts all contributed workers to the dam.”]; **D3/4.1** Chin Sinal OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210443 [“Many districts were combined to work on the dam at Anlong Chrey – Batheay, Prey Chhor, Kampong Siem and Kang Meas districts. There were almost 10,000 people working on it.”]; **D5/616/1** Dy San Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908334 [“People from many different villages were assigned to build this dam”]; **D5/481/3** Tuon Sophal Civil Party Application Supplementary Information Form, 25 December 2014, EN 01093052 [“The Khmer Rouge then assigned me to work in a mobile unit and sent me to build dams at Anlong Chrey Dam worksite in Prey Chhor District, Kampong Cham Province.”]; **D5/307/1** Hah Seng Civil Party Application Report, 19 September 2011, EN 00789611 [“The applicant added that her daughter named Sok Khim was also transferred with her to Krang Klein Village, but ten days later her daughter was moved to a mobile unit in order to build a dam called Anlong Chrey Dam”]; **D219/351** Written Record of Investigation Action, 3 June 2015, EN 01103381 [“[Khieu Han] worked at the Sector dam in a mobile unit. [...] [Ou Limseng] worked at the Sector dam in a mobile unit.”]. *See also* **D6.1.721** Prak Yut Written Record of Interview, 18 November 2009, A11, EN 00407797 [“If the dam project was that of the district, the district managed it. But if it was the Sector dam project, the Sector managed it. The district dam was built by the district mobile unit whose members had been recruited from the communes. But for the Sector dam, the mobile units from all the districts joined together to build it.”].

¹⁰¹⁴ **D3/4** Chin Sinal Written Record of Interview, 17 August 2010, A7, EN 00607235 [“we were designated to carry soil to construct the dam.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A155 and A184, EN 01179842 and EN 01179846 [“The dam was built with a slope and the workers had to carry earth up to the top. [...] Q: What was your wife’s position when she worked at the Sector Dam? A: She was a worker carrying earth.”]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A8, EN 00607225 [“They had me carry the soil to build the dam. I was an ordinary member of a group.”].

¹⁰¹⁵ **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A5 and A8, EN 01116057-58 [“To ensure that the work was completed each of us had to get up to work as early as 4 am. [...] We had to start work from 0400 and continued working until 1100. After lunch break we resumed our work at 1300. We worked

until 1800.”]; **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A58, EN 01112053 [“At 0400 the bell was ringing as a signal for us to get ready for work. We stood in queues. We were instructed on what to do. At 0500 or 0600 we started work. At 0900 the bell was ringing again as a signal that it’s time to break for about 10 to 20 minutes. Then, we started work again. At 1100, we went to eat the rice porridge. We started work again at 1300. We would work until 1600. Then we would have a rest to eat the rice porridge. At 1900, we had to attend a meeting.”]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A8, EN 01076883 [“they had us start work at 6.00 a.m.”]; **D219/462** Penh Chantha Written Record of Interview, 10 August 2015, A8, EN 01148860 [“We worked from 7.00 a.m. to 5.00 p.m. They allowed us to rest from 12.00 p.m. to 1.00 p.m. and we worked seven days a week.”]; **D219/287** Hai Taun Written Record of Interview, 23 April 2015, A9, EN 01100841 [“We started work at 6.00 a.m. We would work until 11.00 a.m. and continued at 3.00 p.m. until 6.00 p.m. Sometimes, we were ordered to work at night.”]; **D219/286** Men At Written Record of Interview, 22 April 2015, A12, EN 01100835 [“We worked from 6.00 a.m. to 6.00 p.m. We had lunch break at 12.00 p.m. or 1.00 p.m.”]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A17, EN 00607227 [“I witnessed a group chief cursed the workers for not waking up at 3 a.m. for labour work.”]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A18, EN 01044586 [“We started working at 7 a.m. through 11 a.m. or 12 noon [...] we did not work in the afternoon. [...] We started work again from 6 p.m. through 10 p.m.”]; **D78** Chin Sinal Written Record of Interview, 26 August 2011, A6, EN 00740735 [“We started working at around 7:00 AM and stopped at 11:00 AM for lunch. And we started again at 1:00 PM and finished at 5:00 PM.”]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A4, EN 01046935 [“They even had us work at night if it was a moonlit night”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A156, EN 01179843 [“When the Southwest group arrived, they ate only porridge and had to work from 03.00 a.m. to 10.00 p.m.”]; **D1.3.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210428 [“We woke up at 4 am, worked until 11, had lunch, then worked again until 5 pm.”]; **D5/481/3** Tuon Sophal Civil Party Application Supplementary Information Form, 25 December 2014, EN 01093052 [“I would work from 6.00 a.m. to 11.00 a.m. After taking a rest for half an hour, I continued working from 11.30 a.m. to 6.00 p.m.”].

1016

D219/285 Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A5, EN 01116057 [“first each of us was assigned to dig and carry two square meters of earth a day. Later this work quota was increased to 2.5 square meters of earth a day. Finally we had to dig and carry 3 square meters of [earth] a day.”]; **D219/324** Chin Tip Written Record of Interview, 19 May 2015, A4, EN 01113702 [“Every person had to finish the assigned task. Each was tasked with carrying between 3 to 5 cubic metres of earth depending on how far the place was from where the earth was taken.”]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A8, EN 01076883 [“they set a quota to carry three to nine cubic meters of earth per day.”]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A18, EN 01044586 [“In both the morning and the evening, everyone had to complete digging 4 cubic meters earth in total (two cubic meters in the morning and another 2 cubic meters in the evening).”]; **D219/462** Penh Chantha Written Record of Interview, 10 August 2015, A7-8, EN 01148859-60 [“they had me dig and carry three cubic metres of earth to build the dam. [...] They set work quotas for us, assigning each of us to carry three cubic metres per day”]; **D219/286** Men At Written Record of Interview, 22 April 2015, A12, EN 01100835 [“My unit, which had seven people, was tasked with digging ten cubic meters of earth a day.”]; **D219/287** Hai Taun Written Record of Interview, 23 April 2015, A9, EN 01100841 [“I did not remember how many cubic metres of earth I was ordered to carry per day. But I remember that it was a heavy workload.”]; **D1.3.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210428 [“We were forced to carry 2 cubic meters of soil a day [...] It was the Sector leaders who assigned us to work so hard. We were required to finish our assignments. [...] We were called to finish the plan for rice production.”]; **D5/481/3** Tuon Sophal Civil Party Application Supplementary Information Form, 25 December 2014, EN 01093052 [“The Khmer Rouge ordered us to construct two cubic metres of dam per day.”]; **D5/616/1** Dy San Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908334 [“each person was assigned to dig one cubic metre per day.”]. See also **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01128507 [“Dany: Was each worker provided with a specified quota of cubic metre to complete daily? An: It was measured in general terms. For example, at one dam construction, each commune was assigned to a specific quota of cubic metres, the dam’s height, and persons to be involved. It could not be assigned directly to individuals. It was impossible.”].

1017

D117/60 Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A19, EN 01044586 [“Q: Did you ever see any maltreatment or torture of those who did not complete the work or people accused of being lazy? A: I

saw it first-hand one time. A group chief beat a man with the back of an axe right on the ankle bone, accusing the man of daring to argue with them and being lazy at work. That man was in a lot of pain, but because of being terrified, he tried to continue his work. That man did not receive any treatment. To my knowledge, it happened in general; if someone dared to argue with group chiefs, they would get such treatment.”]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A8, EN 01076883 [“When someone could not finish the work as planned, he or she was arrested and disappeared forever.”]; **D219/462** Penh Chantha Written Record of Interview, 10 August 2015, A8, EN 01148860 [“if someone could not complete his or her work quota, they would call that person to attend a meeting scold that person to work harder.”]; **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A5, A8 and A18, EN 01116057-59 [“Anyone who failed to complete the task would be accused of being the enemy. [...] My Cooperative Chief would threaten us to work hard. He would scare us with his statements that people were arrested at various units of the dam construction worksite. However, I never saw people being arrested. [...] I remember [Ao An] saying that we had to work hard to finish the work we were assigned. Otherwise we would be considered the enemies.”]; **D13.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210428 [“You had to work, otherwise you would be arrested and killed.”]; **D5/616/1** Dy San Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908334 [“Workers would disappear when they were not able complete the assigned task(s), but he does not now where they were taken; as a result, they worked from dawn to dusk (at 9.00 p.m.) with inadequate food.”].

1018 **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A65, EN 01112054 [“If we did not work according to their plan, we would be punished. Food deprivation was a form of punishment.”]; **D219/286** Men At Written Record of Interview, 22 April 2015, A12, EN 01100835 [“My unit, which had seven people, was tasked with digging ten cubic meters of earth a day. If we managed to complete it we would be allowed to eat our fill. If we could not finish it we would be provided with only a small bowl of cooked rice for each of us.”].

1019 **D219/286** Men At Written Record of Interview, 22 April 2015, A20, EN 01100836 [“Q: Did you observe or know about any rape or moral misconduct committed at the dam worksite? A: Some people fell in love. If their group chief knew about this they punished them for committing a moral misconduct. The punishment would include carrying ten cubic meters of earth per day for each offender. [...] Moral misconduct refers to a case when a man and a woman have sexual intercourse without permission from their group and unit chiefs or because they had sex before they had been married.”]; **D219/435** Touch Chamroeun Written Record of Interview, 13 July 2015, A31 and A42, EN 01142988-89 [“the woman said that I had committed a moral offence, so I was sent to carry earth. [...] They punished me by assigning me to carry earth.”].

1020 **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A18 and A23, EN 01044586-88 [“As I noticed, even if there was not enough food, each person achieved their quota as planned because of fear of mistreatment. Some people who were acquainted with one another helped each other to achieve the quotas. [...] all of us knew ourselves that if we dared to argue or did not follow the rules of *Angkar*, we would definitely be mistreated. The group chiefs reminded us constantly about the result we would face if we did not complete the work well and argued with the rules of *Angkar*.”]; **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A65, EN 01112054 [“we were checked and monitored. If we did not work according to their plan, we would be punished.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A162-164, A166 and A171, EN 01179844-45 [“Q: You said earlier that for those who did not work were warned. What were they told? A: They were warned to work hard and not just pretend to be working. When they were found slacking, they were taken to be killed. [...] Each person was warned. Q: Who warned them? A: The mobile unit chairperson. [...] I learned this from my wife. She worked in the mobile unit there. We married after the fall of the Khmer Rouge regime. She told me about this. [...] Q: How did you know that people were taken to be killed in the forest? Did you see this first-hand, or were you told about it? A: My wife told me this. During that time, she worked at the dam and slept on the dam. Her relatives told her to work hard or she would be taken to be killed.”].

1021 **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A18, EN 01116059 [“I remember [Ao An] saying that we had to work hard to finish the work we were assigned. Otherwise we would be considered the enemies.”].

1022 **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A18, EN 01044586 [“As I noticed, even if there was not enough food, each person achieved their quota as planned because of fear of mistreatment. Some people who were acquainted with one another helped each other to achieve the quotas.”]; **D5/616/1** Dy San Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908334 [“Workers would disappear when they

- were not able complete the assigned task(s), but he does not now where they were taken; as a result, they worked from dawn to dusk (at 9.00 p.m.) with inadequate food.”].
- 1023 **D219/435** Touch Chamroeun Written Record of Interview, 13 July 2015, A234, EN 01143014 [“I offered to help a woman carry earth, but she did not let me do it. They said that there was no need to help her, or we would be in trouble. She had to carry earth up to a high hill.”].
- 1024 **D3/4** Chin Sinal Written Record of Interview, 17 August 2010, A7, EN 00607235 [“On the first day of our arrival, they told us to collect reeds and timbers for construction of our stables.”]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A6, EN 00607225 [“We had to stay at the worksite and we had to collect materials and things to build shelter by and for ourselves.”]; **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A8, EN 01116058 [“We were tasked with building a long hall for us to sleep in while working at the worksite. Villagers from other villages were asked to do the same.”].
- 1025 **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A13, EN 00607226 [“They had us stay in a long stable covered by palm leave roof. It was probably 10 metres long and 4 metres wide. We would sleep on our mats that were directly laid on the ground. We slept foot to foot in two rows. We slept over side by side.”]; **D219/462** Penh Chanthia Written Record of Interview, 10 August 2015, A8, EN 01148860 [“They had us sleep in a long shelter, and there were more than 100 young women in that mobile unit.”].
- 1026 **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A13, EN 00607226 [“They had us stay in a long stable covered by palm leave roof. It was probably 10 metres long and 4 metres wide. We would sleep on our mats that were directly laid on the ground. We slept foot to foot in two rows. We slept over side by side. While it was raining the wind broke the roof and the rain water was pouring inside the stable. We were not handcuffed nor shackled in the hall, but the Khmer Rouge ordered to have two workers assigned for a one-hour shift to guard against the enemy. They put one battalion of people in one stable. Some people slept in their hammocks. Other battalions from different districts had to stay in separate locations, for instance, people from Kampong Siem were in one place and people from Kang Meas were in another.”]; **D5/616/1** Dy San Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908334 [“workers slept directly on the ground under a long hall; thus it was very difficult to sleep during the rainy seasons.”].
- 1027 **D219/462** Penh Chanthia Written Record of Interview, 10 August 2015, A9, EN 01148860 [“There were no toilets, so we had to use hoes to dig holes in the ground when we wanted to defecate.”].
- 1028 **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A4, EN 01046935 [“they never allowed us to eat properly.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A155-156, EN 01179842-43 [“There was not enough food at that place. [...] When the North group was there, the workers had sufficient rice to eat. When the Southwest group arrived, they ate only porridge”]; **D3/4** Chin Sinal Written Record of Interview, 17 August 2010, A10, EN 00607236 [“We did not have enough food”]; **D78** Chin Sinal Written Record of Interview, 26 August 2011, A7, EN 00740735 [“Q: Was the food enough? A: No, the food was not enough. Rice was provided with very little soup. We just ate it to survive.”]; **D219/286** Men At Written Record of Interview, 22 April 2015, A12, EN 01100835 [“We would not get enough to eat.”]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A6, EN 00607225 [“We did not have enough food for meals. [...] I did not have enough food to eat.”]; **D1.3.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210428 [“We were forced to carry 2 cubic metres of soil a day with only one pack of rice to eat. [...] It was not enough food.”]; **D3/4.1** Chin Sinal OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210444 [“it was not enough food. My knees became bigger than my head. My knees were swollen from lack of food. We were not thinking about liberty and freedom at that time, just survival.”]; **D5/1701/1** Lik Leng Civil Party Application Report, 2 March 2015, EN 01093286 [“Her son was forced to smash rock to make dam one meter cubic per day but the food ration provided was inadequate.”]; **D5/616/1** Dy San Civil Party Application Report, 11 January 2013, EN 00908334 [“Workers would disappear when they were not able complete the assigned task(s), but he does not now where they were taken; as a result, they worked from dawn to dusk (at 9.00 p.m.) with inadequate food.”]; **D5/481/3** Tuon Sophal Civil Party Application Supplementary Information Form, 25 December 2014, EN 01093052 [“We never ate our fill.”]. *See contra:* **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A8 and A12, EN 01116058 [“As we belonged to Workforce 1 we were allowed to eat our fill. [...] People received food regime based on the workforce they belonged. For those who were in the workforce 1 they would be given a small scoop of steamed rice or thick rice porridge. For those who were in the workforce 2 they would receive two scoops of steamed rice or thick rice porridge. The workers at the dam worksite were allowed to eat their fill.”].

- 1029 **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A18, EN 01044586 ["We started working at 7 a.m. through 11 a.m. or 12 noon and we got one canteen of watery gruel [...] They gave us one more canteen cover of watery gruel again at about 4 p.m. or 5 p.m."]; **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A58, EN 01112053 ["At 1100, we went to eat the rice porridge. We started work again at 1300. We would work until 1600. Then we would have a rest to eat the rice porridge."]; **D219/462** Penh Chantha Written Record of Interview, 10 August 2015, A8 and A27, EN 01148860 and EN 01148863 ["They gave each of us two scoops of cooked rice to eat per meal, and there were two meals per day. [...] At Anlong Chrey they gave each of us two scoops of cooked rice per meal"]; **D219/285** Ho Hoeun Written Record of Interview, 21 April 2015, A8, EN 01116058 ["We were given two meals a day. A meal was provided [...] at lunch and another one was given in late afternoon."]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A4, EN 01046935 ["Sometimes, we had to get into the water to pick vegetables to mix with the rice to eat. As for food rations, we got one ladle of rice and vegetable soup per meal."]; **D78** Chin Sinal Written Record of Interview, 26 August 2011, A7, EN 00740735 ["Rice was provided with very little soup."]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A6, EN 00607225 ["Everyday, we would have a soup of pumpkin and small dry fish."]; **D219/287** Hai Taun Written Record of Interview, 23 April 2015, A9, EN 01100841 ["We were allowed us to eat cooked rice two times a day. A meal of rice was served at noon and in the evening. A bowl of rice would have to be shared with four people. We did not have enough to eat. However we had to save some from the very meagre meal for the afternoon meal before continuing to work in the afternoon."]; **D3/4.1** Chin Sinal OCP Statement, 4 August 2008, EN 00210444 ["I ate steamed rice while working on the dam, but it was not enough food."]; **D1.3.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210428 ["We were forced to carry 2 cubic meters of soil a day with only one pack of rice to eat. We were only allowed to eat twice a day. We woke up at 4 am, worked until 11, had lunch, then worked again until 5 pm. We received 1 bowl of rice before noon and another in the evening"]; **D5/481/3** Tuon Sophal Civil Party Application Supplementary Information Form, 25 December 2014, EN 01093052 ["During the entire time I was working there, they provided only gruel with convolvulus soup to us to eat."].
- 1030 **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A6, EN 01076883 ["Some people became sick because of the shortage of food."]; **D219/462** Penh Chantha Written Record of Interview, 10 August 2015, A9, EN 01148860 ["Many people got diarrhoea and became sick because their food was unhygienic."]; **D1.3.11.4** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210428 ["People were skinny and got sick because they did not have enough nutritious food."].
- 1031 **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A6, EN 01076883 ["When someone was sick and could not work, they were accused of feigning illness and laziness and were taken away and never returned."]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A9, EN 00607226 ["During that regime, I know clearly that if anyone fell sick he or she would be accused of having ideological illness or being lazy. The first incident did not matter. But if it repeated as the second or third incident the person would be arrested for execution. One day, I saw the Khmer Rouge escorting a string of 10-20 women from the mobile brigade to a security office. But I did not witness the killing of those victims."]. *See contra:* **D219/462** Penh Chantha Written Record of Interview, 10 August 2015, A8, EN 01148860 ["people could ask for permission to rest when they got sick."].
- 1032 **D3/4** Chin Sinal Written Record of Interview, 17 August 2010, A13, EN 00607236 ["Q: Did the Khmer Rouge leaders visit the dam worksite? If so, did they witness the bad living conditions of the mobile brigade workers? A: Yes, they saw that living condition. They were visiting the worksite and would see those difficult conditions but they paid no attention to them. They said that the sick were either the patients of ideology or lazy people. Their only focus was their 'policies of great leap forwards'. They ordered the group chiefs to monitor those patients who were perceived as enemies or spies."]; **D78** Chin Sinal Written Record of Interview, 26 August 2011, A8, EN 00740735 ["Q: Did you know whether or not Ta An knew the difficult situation of the people? A: I did not know that, but Ta An was the head."]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A10, EN 00607226 ["Q: You said the people from the Sector office visited the dam worksite once every ten days, did they witness the living conditions of the workers there? A: Yes, they did."]. *See also* **D6.1.721** Prak Yut Written Record of Interview, 18 November 2009, A25-28, EN 00407799 ["Q: Did the upper echelon know at that time that there were hardships and starvation at [Steung Treang dam in Chhok district]? A: They knew. Q: How did they know? A: Because we reported to the upper echelon. The lower rank reported to the upper rank. We reported about the hardships, food shortage, and other matters

that happened there. Q: When you reported to the upper echelon, did you report to the district level or the Sector level? A: To the district level and the district level reported to the Sector level. Q: Did you report the number of the sick and dead to the upper echelon? A: Yes, I reported to the upper echelon about the number of the sick people and food shortage, and also requested the assistances from the upper echelon. I also reported the number of dead to the upper echelon.”].

1033 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025322 [“I carried earth on my shoulders like others”], EN 01025330 [“When I went to the dam worksite, she [Kan, Ao An’s wife] also went with me to carry earth there.”]; **D117/50** Im Pon Written Record of Interview, 23 May 2014, A37, EN 01059868 [“I also helped carry dirt, and so did [Ao An]”].

1034 **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A15-16, EN 01057761-62 [“I saw a vehicle driving into the worksite and some people in my mobile unit were called to get onto that vehicle and then it was driven away. It was a type of small cargo lorry with a closed cabin that could carry around 20 people. I did not know the driver, and they did not say why they called those people to get on the lorry. [...] Around 20 people [got on the lorry], including Sokha. I heard that they were taken away because of their parents’ backgrounds.”]; **D3/4** Chin Sinal Written Record of Interview, 17 August 2010, A11-12, EN 00607236 [“As far as I understand, a transfer of anyone for re-education means he or she is taken away for execution. [...] I heard that a number of people from Kampong Siem disappeared at the dam. During the regime, I saw trucks transporting cakes to the dam worksite and when they left the worksite [...] they would transport people out. I heard that they took them for re-education at the rear battlefield and they disappeared forever.”]; **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A42-43, A46 and A48, EN 01112051-52 [“After [Ta An came to inspect the worksite], the East Zone soldiers, both male and female, were sent to this worksite. Later on, those soldiers were transported away. [...] When they transported these people out, they called them to meet at Ta Chhin’s office. Then they were transported out in vehicles. [...] Q: What kind of vehicle did they use to transport the East Zone people? A: It was the Chinese military truck which looked just like the present military truck. At that time, it was called ‘Zil Truck’. [...] When Ta An came to inspect the worksite, were those soldiers already sent to work at that worksite? A: At that time, the soldiers were already working in this [the Anglong Chrey] worksite. They were taken away by trucks later.”]; **D219/17** Pin Dan Written Record of Interview, 16 September 2014, A3, EN 01047084 [“I saw them arrest people almost every day. They arrested and tied people up then walked them away. The Sector Committee at the time was Ta An”]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A12, EN 01044584 [“In my mobile unit, three people disappeared at one time. I did not know why they disappeared. However, later on, they announced in the unit that if someone was lazy or did not work hard, they might disappear like the previous people.”]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A8, EN 01076883 [“When someone could not finish the work as planned, he or she was arrested or disappeared forever.”]; **D219/287** Hai Taun Written Record of Interview, 23 April 2015, A16-18, EN 01100842 [“I heard that some people [at the dam worksite] were taken away and killed quietly at night because they were accused of hiding some food such as salt, fish, and meat that their parents or relatives sent from the cooperatives for them to eat. [...] Most of the people who were taken away and killed were men. [...] Q: Did you ever personally witness them taking people away and killed? A: No, I didn’t. The reason I didn’t know about this [was] because people were taken out and killed at night.”].

1035 **D219/331** Phan Sophal Written Record of Interview, 27 May 2015, A60-64 and A83-84, EN 01112053 and EN 01112055 [“At the end of that regime, cadres such as the chairpersons of small and big units were called to attend the study sessions. They disappeared. Q: Why were those people taken away? A: I heard that they betrayed Angkar. [...] They were called to attend the study sessions at Wat Ta Meak Pagoda at Prey Toteung. They have disappeared ever since. Q: Do you know who called those cadre to attend the study sessions? A: Aun, who was chairperson of the sector office, did. [...] Q: Do you know where, people from the East Zone, at Anlong Chrey were sent? A: No, I don’t. I just know that they were taken by vehicles at 1800. Q: Do you know to which direction people from the East Zone were sent? A: The vehicles transported the people from the East Zone toward the west direction.”]; **D219/435** Touch Chamroeun Written Record of Interview, 30 July 2015, A90-92, EN 01142995 [“[Sreng] was the former Sector Chairman before Ta An. He also disappeared. [...] Two senior persons disappeared from my unit. They took away only senior persons. Q: Who were they? A: Ta Hao and Ta Set. Set was Ta Hao’s deputy.”]; **D219/405** Chhim Bunseray Written Record of Interview, 29 June 2015, A45-47, EN 01148843 [“There were Cham working at the sector dam. The Cham lived in Trapeang Leak Commune (present-day Trapeang Preah), Prey Chhor District. [...] They

- completely disappeared, and only Khmer remained. Q: Do you know where they took those Cham? A: I only know they were killed, but I do not know where they took them. They maintained secrecy at the time.”]; **D219/530** Written Record of Investigation Action, 13 August 2015, EN 01151022 [“[Ou Limseng] lived with his mother near the dam. He said his mother’s house was used to house female members of the mobile unit. He stated that his mother told him that some women who were living at her house often disappeared and were not seen again, she did not know what happened to them. [...] When asked about killing of Cham Muslims he stated that some of the women at his mother’s house who disappeared were Cham Muslims.”].
- 1036 **D219/286** Men At Written Record of Interview, 22 April 2015, A8, EN 01100835 [“In the event of a dispute people [who] were involved in the dispute would be taken away secretly.”]
- 1037 **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A8, EN 01076883 [“When someone could not finish the work as planned, he or she was arrested and disappeared forever.”].
- 1038 **D3/4** Chin Sinal Written Record of Interview, 17 August 2010, A11, EN 00607236 [“we had medics who treated the patients with orange coloured fluid. I saw a few modern medicines from China with Chinese scripts on them. They also had their vitamin B12 known as rabbit pellet medicines. A number of patients were sent to Prey Chhor District Hospital for treatment. Some of them were recovered and returned to the dam worksite and some others disappeared. I know this from those who returned from that hospital. As far as I understood, a transfer of anyone for re-education means he or she is taken away for execution. Q: Did you ever witness any torture, abuse or the killing of any person? A: I had never witnessed such incidents. But I heard that a number of people from Kampong Siem disappeared at the dam. During the regime, I saw trucks transporting cakes to the dam worksite and when they left the worksite [...] they would transport people out. I heard that they took them for re-education at the rear battlefield and they disappeared forever.”]; **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A6, EN 01076883 [“[After the Southwest Zone group arrived], there were some changes such as food rations, which were reduced, and the living conditions were more difficult. Some people became sick because of the shortage of food. When someone was sick and could not work, they were accused of feigning illness and laziness and were taken away and never returned.”].
- 1039 **D117/52** Bum Se Written Record of Interview, 27 May 2014, A18, 01076885 [“I often heard [Ao An] announce [...] the necessity of determining the identity of the enemy, such as former-government officers, capitalists, feudalists, and CIA and KGB agents as well.”].
- 1040 **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A5-9, EN 00607225-26 [“The battalion chief Srocun made an order that all members from Angkor Ban commune should go to work at [Anlong Chrey] dam. [...] During that regime, I know clearly that if anyone fell sick he or she would be accused of having ideological illness or being lazy. The first incident did not matter. But if it repeated as the second or third incident the person would be arrested for execution.”]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A14, EN 01044585 [“They were more in favour of the old people than the new people, but anyone who made serious mistakes would be taken to be killed regardless of their being new or old people.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A160 and A170-171, EN 01179843-45 [“When anybody was found resting, they would be warned. After that, if they did not work hard, they were taken into the forest, meaning they were taken to be killed. [...] Q: You said that workers who did not work well were taken into the forest. Where was the forest? A: The forest was near Pa Khou Dam, about 100 metres from the dam. Q: How do you know that people were taken to be killed in the forest? Did you see this first-hand, or were you told about it? A: My wife told me this. During that time, she worked at the dam and slept on the dam. Her relatives told her to work hard or she would be taken to be killed”]; **D219/287** Hai Taun Written Record of Interview, 23 April 2015, A16 and A18-19, EN 01100842 [“Q: At the dam worksite, did you see people being mistreated or killed? A: I heard that some people were taken away and killed quietly at night because they were accused of hiding some food such as salt, fish, and meat that their parents or relatives sent from the cooperatives for them to eat. [...] Most of the people who were taken away and killed were men. [...] I heard it from a person who worked in the unit with me that Cham people were taken away and killed. They were buried immediately. I never witnessed the killings personally.”]; **D219/405** Chhim Bunseray Written Record of Interview, 29 June 2015, A45-47 and A49, EN 01148843-44 [“There were Cham working at the sector dam. [...] Q: What happened to the Cham working at that dam? A: They completely disappeared, and only Khmer remained. Q: Do you know where they took those Cham? A: I only know they were killed, but I do not know where they took them. They maintained secrecy at the time. [...] Q: Did the unit chief say why the Cham were no longer there? A: The unit chief never mentioned that.”]; **D219/285** Ho Hocun Written Record of Interview, 21 April 2015, A9, EN 01116058 [“I heard especially from my Unit

Chief during the daily meeting that there were some Cham people who were sent in from Kang Meas district to work at the dam construction worksite. They were taken away and killed after they were accused of having failed to follow Angkar. I didn't see them being taken away or killed"].

1041 **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A4, EN 01046935 ["It was a very difficult site. They took people to be killed almost every single day."].

1042 **D3/3** Bocu Tauch Written Record of Interview, 29 July 2010, A8 and A10-11, EN 00607230-31 ["An arrest and abuse was done in a secret way, I did not witness anything like that. I saw only the pits of the corpses. [...] I found the pits right after the fall of the regime. It was not at the time I was working at the dam. I found three pits in the area that I pointed out to you. The pits were about 10 metres apart from each other. They were each about 0.5 metres wide, 1.9 metres long and covered with earth that was eroded into a depression. The pits were beneath the Raing tree which is still standing there nowadays. About one year after I found the pits I was with a group of villagers who dug up the graves to look for gold. At that time, I saw pieces of clothing and human bones in the pits. There was at least one body in each pit. The piece of clothing I found was in multiple colours but they could not be identified. The villagers did not find any gold. I do not know who was buried there. The remains of the bodies were left in the pits and later was cleared for a rice paddy field. Q: You told us at the site of the pits that there were some other ones nearby, can you tell us about those please? A: I cannot identify the place because it is an open field now. There were two pits that were to the west of the ones that I showed you near the tree, they were about 700-800 metres away. Those two pits had similar characteristics to the tree pits I described above. They were not exhumed. I did not see any clothing or bones in those pits. At the time of the regime there were more bushes in that area and the land was used for dry season rice paddies."].

1043 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A155-156, EN 01179842-43 ["Many people died and suffered there. [...] Many people died of sickness, such as fever and diarrhea. There was a hall in which patients were laid on the ground. Some slept in the hall, some under the sun. I saw this first-hand. They did not have clean water like we do these days. They drank water from the pond near that place. The water was filthy."]; **D3/5** Bao Troab Written Record of Interview, 18 August 2010, A8, EN 00607225 ["One day, the earth fell on one of the group members while she was carrying the soil. Her head was seriously injured. Later that day, I visited her at the Sector hospital and she died there in the evening on the same day."]; **D5/1701/1** Lik Leng Civil Party Application Report, 2 March 2015, EN 01093286 ["Her son was forced to smash rock to make dam one meter cubic per day but the food ration provided was inadequate. He[r] son died of sickness in the absence of medicine."].

1044 **D303** Written Record of Further Appearance, EN 01213487 and EN 01213489.

1045 See VIII. National Crimes and Crimes Not Charged – Crimes under the 1956 Cambodian Penal Code; XI. Charges.

1046 **D6.1.397** Wat Au Trakuon Site Identification Report, 30 June 2009, EN 00364805 ["Indication of the KR sector and zone: Central (old North) Zone Sector 41"], EN 00364806 ["It is situated in the village of Sambaur Meas, Peam Chikang commune, Kang Meas district, Kampong Cham."]; **D219/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 10.42.05-10.44.58, EN 01431104 ["The [Au Trakuon] pagoda was located in Sambaur Meas Ka village, Peam Chi Kang commune, Kang Meas district."]; **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 11.11.07-11.12.34, EN 01456491 ["it was about 2 kilometres away from the district office."], 11.12.34-11.14.31, EN 01456492 ["[The Au Trakuon pagoda] was located in Sambaur Meas Ka village."]; **D219/847.1** Ao An DC-Cam Statement Transcript, 1 August 2011, EN 01373571 ["Q: What Zone was Kampong Cham called at that time? A: The North Zone."], EN 01373572 ["Q: So when you arrived in Kampong Cham, what Sector did you take charge of? A: 41. [...] When they reorganized it later, they called it the Central Zone. They cut off that part from the North Zone."], EN 01373587 [confirming that Sector 41 consisted of Prey Chhor district, Kang Meas district, Cheung Prey district, Batheay district, and Kampong Siem district]; **D1.3.11.9** Chhean Heang OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210418 ["O Trau Kuon [...] was a pagoda located in Sambo Meas village, Peam Chikan commune, Kang Meas district, part of Sector 41."], **D3/5.1** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210430 ["Kang Meas District Office was located in Peam Chi Kang village and commune. It was about 2 or 3 km from O Trau Kaun."].

1047 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.36.33-09.38.40, EN 01406811 ["After my return [to Peam Chi Kang commune] in 1976, all monks were defrocked."]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211165 [according to Chea Maly, the commune chief of Peam Chi Kang and former monk at Wat Au Trakuon: "The monks were disrobed in April 1976"];

- D1.3.11.6** Chea Maly OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210432 [“I am currently chief of Peam Chi Kang commune, and have been since 1979. I left Wat O Trau Kuon in April 1976. At this time, I was moved to work in Prey Chhor district to work at the water station. [...] I was required to disrobe in April 1976 by the liberation army [...] It was through their authority that the monks were required to disrobe. [...] The head of the monks for the district and sector came to Wat O Trau Kuon and told us that we had been ordered to disrobe. I was part of the last group of 8 monks to be disrobed in April 1976. There had been more than 20 monks at the Wat, but they knew what would happen to them, so they disrobed themselves before being ordered to do so.”].
- 1048 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.36.33-09.38.40, EN 01406811-12 [“After my return [to Peam Chi Kang commune] in 1976, all monks were defrocked. [...] After monks had been defrocked, the pagoda was turned into a security centre to detain people.”]; **D6.1.192** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 11 August 2008, EN 00242086 [“The subdistrict prison was closed after Nam was killed in 1976, and the District Security Office at Watt Au Trakuon began operations.”]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211165 [according to Chea Maly, the commune chief of Peam Chi Kang and native of that commune: “The monks were disrobed in April 1976 and it became a security center sometime later, perhaps in July or August 1976.”].
- 1049 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.22.25-09.24.45, EN 01406807 [“Horn was in charge of the security of Kang Meas district at the Au Trakuon pagoda called Moni Sarawan pagoda at Peam Chi Kang village in Kang Meas district.”]; 11.04.55-11.08.08, EN 01406839 [“In fact the real name of the pagoda is Moni Sarawan; however, people living in the village have called this pagoda Au Trakuon pagoda.”]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A13, EN 01044617 [“Wat Ou Trakuon Pagoda was officially named Wat Monisaravoan Pagoda.”]; **D6.1.397** Wat Au Trakuon Site Identification Report, 30 June 2009, EN 00364806 [“Wat Au Trakuon, the official name being Mony Saravoan, was used as a security/detention centre by the Khmer Rouge regime.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208395 [“Prison No. 2: Wat Otrakuon or Mony Salevoan was the security centre for Kong Meas district.”].
- 1050 **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A57, EN 01035848 [“In Kang Meas District, there was only one security office; Wat Ou Trakuon security office.”].
- 1051 **D6.1.399** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 20 October 2008, EN 00235517 [“They didn’t close [the subdistrict and district security offices] down until the fall of the Pol Pot regime, at which time they abandoned them.”].
- 1052 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.38.40-09.40.31, EN 01406812-13 [“During Khmer Rouge time, after Khmer Rouge created the security centre within the compound of the pagoda, the barbed wire fence was installed to cover the prison. But before that, there was no wall or any barbed wire fence. But, since the security centre was established, Au Trakuon pagoda had been enclosed with the barbed wire fence. [...] At the beginning when the security centre was created, people could walk close to the barbed wire fence. Later on in 1977, we were not allowed to walk past the road in front of the pagoda. Before that time, we could see prisoners inside the pagoda.”]; **D6.1.397** Wat Au Trakuon Site Identification Report, 30 June 2009, EN 00364806 [“The pagoda compound is approximately 170m x 200m bounded by a low concrete wall. The witness, Seng Srun stated that the wall was built since 1979 and that during the Khmer Rouge regime there was a high barbed wire fence in its place.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210471 [describing what he saw when he was detained at Wat Au Trakuon in 1977: “The Wat was surrounded by barbwire.”].
- 1053 **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A27, EN 01035845 [“as I remember, there was only one temple building [used to detain people], and the number of each prisoner intake was around fifty.”]; **D6.1.381** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 23 June 2009, EN 00348094 [“I could clearly see from my house while they were walking the prisoners through the pagoda gate. I saw with my eyes that they brought the prisoners into the temple which we can see now.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210471 [the witness was detained at Wat Au Trakuon in 1977: “The temple was used as the prison.”]; **D6.1.397.8** Wat Au Trakuon Site Identification Report, Annex C: Plan of Wat Au Trakuon, 30 June 2009, EN 00364697 [see the ‘Main Temple Building’ across from the ‘Main Entrance’ on the southern side of the compound, as depicted in the diagram created by OCIJ investigators].
- 1054 **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 13.55.17-13.57.19, EN 01456510 [“I saw them going to do the interrogation. But, I did not know what they were asking about. For instance, today, they took people out

for questioning. So, I saw them going to the school. In my area, there was a school at that time. Now, the school is still functioning and students are studying there every day, and I am teaching my students in the very classroom which was used for interrogation during that period. But, I only saw prisoners being walked to that place.”]; **D219/702.1.85** Muy Vanny, T. 12 January 2016, 09.31.32-09.36.25, EN 01474907-08 [“It [the school building used for interrogations] was adjacent to the gate of the pagoda. [...] It is still located in the same place. There was a building within the compound of that school. [...] It bordered along the fence [of the pagoda], and it’s still in the same location, bordering the fence of the pagoda. [...] Yes, you are right [the school building was outside the pagoda].”]; **D6.1.381** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 23 June 2009, EN 00348094 [“The then elementary school, which was located in the east of the gate, was used as an interrogation facility.”]; **D6.1.397.8** Wat Au Trakuon Site Identification Report, Annex C: Plan of Wat Au Trakuon, 30 June 2009, EN 00364697 [see the ‘Former school building and Interrogation room’ east of the ‘Main Entrance’, as depicted in the diagram created by OCJ investigators]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208396 [“Prisoners were interrogated in one of the rooms of the school”].

1055 **D6.1.192** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 11 August 2008, EN 00242087 [the witness, who lived in a house near Wat Au Trakuon during the DK regime, recalls: “Every day at dusk, from when the sky darkened until 10 or 11 at night, I heard them playing loudspeakers so they could kill people at a bamboo grove east of the pagoda.”]; **D6.1.381** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 23 June 2009, EN 00348094 [“The prisoners were taken to be killed at an approximately-three-hectare land situated in the east of the pagoda fence; [...] it was a place where the prisoners were killed and buried.”]; **D6.1.397** Wat Au Trakuon Site Identification Report, 30 June 2009, EN 00364806 [“The area immediately to the east of the pagoda compound is now a privately owned plantation of fruit trees and is thickly vegetated. Seng Srun stated that this area is approximately 3 hectares and was used by the Khmer Rouge as a killing and burial site for prisoners from the security centre.”]. *But see* **D219.702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 11.19.55-11.23.30, EN 01406843-44 [“The plantation where pits were dug to bury the Cham people was located in front of, and to the north of the temple and there were two plantations that were used to bury the people who were executed. But, geographically, they were situated beside each other and they had fences, which were not of any significance, but were very simple. The fences were made of small trees and bamboo trees standing side by side. The Cham people were taken to be executed and buried in the pits in front of the temple in the northern plantation.”].

1056 **D325/2.1.9** List of photos [identifies what each of 14 photos relating to Wat Au Trakuon depicts]; **D325/2.1.10** Photo 1, P 00345936 [approach road to Wat Au Trakuon taken from the entrance facing south]; **D325/2.1.11** Photo 3, P 00345938 [south side of the main temple building]; **D325/2.1.12** Photo 4, P 00345939 [former primary school building used by KR as the interrogation building]; **D325/2.1.13** Photo 5, P 00345940 [Wat Au Trakuon compound from the south side of the main temple facing west]; **D325/2.1.14** Photo 6, P 00345941 [west side of the main temple building of Wat Au Trakuon]; **D325/2.1.15** Photo 8, P 00345943 [east side of the main temple building]; **D325/2.1.16** Photo 9, P 00345944 [east compound gate viewed from the east side of the main temple building]; **D325/2.1.17** Photo 10, P 00345945 [site of the former guards canteen]; **D325/2.1.18** Photo 11, P 00345946 [memorial stupa]; **D325/2.1.19** Photo #12, P 00345947 [monks’ current accommodation]; **D325/2.1.20** Photo 15, P 00345950 [east entrance to the pagoda with killing sites in the background]; **D325/2.1.21** Photo 18, P 00345953 [eastern side of the interrogation building; photo taken from the southeast corner of the compound]; **D325/2.1.22** Photo 19, P 00345954 [Wat Au Trakuon from the southwest corner of the compound facing east]; **D325/2.1.23** Photo 20, P 00345955 [Wat Au Trakuon from the southwest corner of the compound facing north].

1057 **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 11.11.07-11.12.34, EN 01456491 [“Au Trakuon security centre was part of the district security.”], 11.31.02-11.33.40, EN 01456500 [“At that time, the person was known as the district chief and his name was Kan.”]; **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 10.37.54-10.44.03, EN 02474927-29 [“Q: Who were the new cadres from the Southwest who took over as the Kang Meas district chief [...] ? A: It was Kan. [...] He was the district chief.”]; **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 15.16.33-15.18.30, EN 01430907 [“To my knowledge, under the Khmer Rouge regime the [Kang Meas] district chief was Kan. He was sent from the Southwest to become a district chief in my area. [...] As to which year, I am not sure. I know that Kan came to chair meetings in Angkor Ban village, and he said that he was the district chief, and that he was assigned from the Southwest Zone. And he came to chair the meetings in 1977.”], 15.46.28-15.48.01, EN 01142074 [“Regarding district chief, his name was

Kan.”]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.51.35-09.54.40, EN 01406818 [“during the time that the previous cadres were all arrested, the Southwest cadres came to take control. [...] And within Kang Meas district, Kan had overall supervision of Kang Meas”]; **D219/702.1.89** Sanrit Muy, T. 15 September 2015, 10.16.20-10.19.44, EN 01431100 [“All people who lived in the cooperative were called to attend that meeting [at Damnak Svay] after the arrival of that Southwest group. [...] Q: Who chaired that meeting? A: It was Kan, the district secretary who was a Southwest person.”]; **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 14.00.03-14.04.36, EN 01409261 [“Kan, the district chief agreed that I could be spared”]; **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 15.56.42-16.01.00, EN 01431692 [“Yes, I remember now [about the Kang Meas district secretary]. His name was Kan of Kang Meas district. [...] When I arrived, I saw he was already based at Kang Meas district.”] *confirming* **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A23, EN 01056217 [“Kan was Kang Meas District Secretary.”]; **D219/82** Riel Neang Written Record of Interview, 21 November 2014, A13, EN 01067800 [the witness, who lived in Angkor Ban 7 Village in Kang Meas District, recalls: “In late 1976, the Southwest cadres arrived there. Among them, Kan replaced Meas, who was the former District Committee, and Meas had replaced Sun.”]; **D87** Chhean Heang Written Record of Interview, 26 August 2011, EN 00746826 [the witness, who worked in a mobile unit in Kang Meas District, recalls: “[The district chief] was Kan and [he] was from the southwest region.”]; **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 4 August 2014, A2, EN 01044605 [the witness, who lived in Peam Chi Kang Commune during the DK regime, recalls: “the Southwest group arrived in my area in 1977. [...] I remember that Kan was Kang Meas District Secretary then.”]; **D6.1.414** Tay Koemhun Written Record of Interview, 24 November 2008, EN 00251022 [the witness, who became a member of Peam Chi Kang Commune’s Long Sword Militia in 1977, recalls: “Kan, from the Southwest [was the District Com]. All the people knew him. They were very afraid of him.”]; **D6.1.190** Him Man Written Record of Interview, 11 August 2008, EN 00242090 [the witness, a farmer who lived in Peam Chi Kang Commune during the DK regime, recalls: “The District Committee [Secretary] was Kan. I never spoke with him; I just saw him from a distance. Kan was responsible for the various decisions and orders.”]; **D6.1.413** Hok Hoeun Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251303 [the witness, who worked as a unit chief in Sambour Meas Ka Village, recalls: “Kan was the District Com until the regime ended.”]; **D219/217** Chhen Ham Written Record of Interview, 11 March 2015, A64, EN 01088544 [the Civil Party Applicant, who worked in a cooperative in Peam Chi Kang Village, recalls: “Ta Kan was the [Kang Meas] district committee chief.”]; **D219/402** Tuy Khuy Written Record of Interview, 4 July 2015, A8, EN 01147859 [“Kan, who was District Committee, assigned me to transport those seven people to Wat Ou Trakuon Pagoda.”]; **D1.3.11.6** Chea Maly OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210434 [the witness was a monk at Wat Au Trakuon until April 1976, then worked in Prey Chhor District, returning to Kang Meas District from 1978-1979: “Kan became chief of Kang Meas district at the end of 1976 or early 1977, and was chief until the end of the regime. Based on his accent, he came from Takeo.”]; **D5/1611** Lim Mornig Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01192845 [the Applicant, who lived in Peam Chi Kang District until he was conscripted into the Khmer Rouge army in 1978, recalls: “The leaders during that regime included Kan, a local district committee”].

1058

Deputy Secretary of Kang Meas District: **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.51.35-09.54.40, EN 01406818 [“Kan had overall supervision of Kang Meas, and his wife’s name was Pheap, who was the deputy.”], 15.59.48-16.01.50, EN 01406910 [“Pheap, who was the deputy of the district and wife of Kan, was representing the commune. And Kan was the district secretary. Pheap was both the district deputy secretary and the Peam Chi Kang commune representative.”]. **Peam Chi Kang Commune Secretary:** **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 10.37.54-10.44.03, EN 02474927-29 [“Q: And who was the cadre or who became the chief of Peam Chi Kang commune after the Southwest group arrived? A: Pheap, who was the wife of the district committee, became the new commune chief.”]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 15.59.48-16.01.50, EN 01406910 [“Pheap, who was the deputy of the district and wife of Kan, was representing the commune. And Kan was the district secretary. Pheap was both the district deputy secretary and the Peam Chi Kang commune representative.”]; **D6.1.700** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 9 December 2009, A3, EN 00423722 [“Kan’s wife Pheap was the (Peam Chi) Commune Chairperson”]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A6, EN 01044616 [“My direct chairman was Doeun, and as far as I know, Doeun received orders from commune chairperson Khen, who later was replaced by Pheap, the wife of District Committee Kan.”], A10, EN 01044616 [“initially Khen was the commune chief and, later on, he was replaced by Neary Pheap.”];

- D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A15, EN 00506028 [“Kan’s wife named Pheap [...] was a sub-district committee. Kan and Pheap were from the southwest zone.”].
- 1059 **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 10.18.05-10.20.43, EN 01456477 [“Horn was chief of security of Kang Meas district. [...] Yes, he was chief of security [at Wat Au Trakuon] and he was also chief of military at the district level.”]; **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 15.16.33-15.18.30, EN 01430907 [“It was Horn who was in charge of the security in Au Trakuon pagoda, or Wat Au Trakuon.”], 15.20.25-15.22.06, EN 01430908 [“What I know was that Kan was the district chief, and Horn was in charge of the district security, and he was based right in the Wat Au Trakuon.”]; **D219/702.1.83** Seng Kuy, T. 10 September 2015, 09.38.26-09.41.03, EN 01431024 [“When Kan chaired the meeting, Horn was with him. And Horn was introduced by Kan that Horn was the chief of the district security centre. And Kan also said that Horn was also from the Southwest Zone.”]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.22.25-09.24.45, EN 01406807 [“Horn was in charge of the security of Kang Meas district at the Au Trakuon pagoda called Moni Sarawan pagoda at Peam Chi Kang village in Kang Meas district.”]; **D219/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 10.53.46-10.54.52, EN 01431107 [“Since the beginning, when the Southwest group came to establish the [security centre at Au Trakuon pagoda], Horn was in charge up until 1979.”]; **D219/702.1.91** Tay Koemhun, T. 16 September 2015, 15.02.30-15.04.14, EN 01409093 [“[Horn] worked in the compound of the pagoda, and he was the chief of that prison.”], 15.29.34-15.31.07, EN 01409103 [“one day, a representative from this Court came to ask me whether I was the security chief of Au Trakuon, and I said no, my name is Tay Koemhun. And based on what I heard people saying, the chief of the security there was Horn.”]; **D6.1.363** Leav Loas Written Record of Interview, 9 April 2009, EN 00339935 [“Han was the security chairman of the Au Trakuon Pagoda.”]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 03 July 2014, A6, EN 01035842 [“Han was the chairman of security at Wat Ou Trakuon pagoda and was also the commander of district military.”], A37, EN 01035846 [“Yes, [Han] was from the Southwest, but I did not know what province.”]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A17, EN 01044618 [“I remember that Han was the chairperson of Wat Ou Trakuon Security Office. He was from the Southwest. [...] To my knowledge, at the time Han was the chairman of Wat Ou Trakuon Security Office and he was also District Security Chairman.”]; **D6.1.413** Hok Hoeun Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251305 [“Han was the security chief [of the militia chief in the pagoda].”], EN 00251307 [“I heard [Han, the security chief] was from the Southwest”]; **D6.1.414** Tay Koemhun Written Record of Interview, 24 November 2008, EN 00251018 [“Han [was the chairman of the security unit].”]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A30, EN 01111790 [“Han was the security office chairperson.”]; **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 04 August 2014, A2, EN 01044605 [“Han, who was from the Southwest.”]; **D1.3.11.46** Seng Kuy OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210483 [“The district chief during those years was Kan, and the chief of security at O Trau Kuon was Han. Both of them came from Takeo.”]; **D1.3.11.6** Chea Maly OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210434 [“Comrade Han was District security chief. This was the same person who was the head of Wat O Trau Kuon prison.”].
- 1060 **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A16, EN 01035843 [“Yes, [the Long Sword Group] was under the control of Han. This group was in charge of arresting the prisoners. I knew that the Long Sword Group was the group in charge of security not of the military.”]; **D6.1.413** Hok Hoeun Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251305 [“Q: Who was the militia chief in the pagoda? A: Han was the security chief. [...] They called it the Au Trakuon Pagoda Security Office.”]; **D76** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 25 August 2011, A32, EN 00740716 [“It was Han [who supervised the Security Centre]. I think it was Han who ordered the killing. He was the Security Chief at the district level.”]; **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210489 [“The young executioners reported to Han, the prison chief.”].
- 1061 **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A30, EN 01035845 [the witness, who worked at Wat Au Trakuon as bodyguard to the Chairman (Han), recalls: “Yes, sometimes [Han] went to meet the district committee member, Ta Kan.”]; **D6.1.413** Hok Hoeun Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251307 [“[Han] received orders from Comrade Kan.”]; **D1.3.11.6** Chea Maly OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210433-34 [“Han reported to the chief of the district. I was told by people that the security office was for this district [...] Kan was the district chief that Han reported to in 1978 that I referred to earlier.”].

- 1062 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 14.14.10-14.17.27, EN 01406875-76 ["And as for the security force members, there were about 10 of them, I knew Moeun and Bot and another one at Preaek Krabau village, but I cannot recall the name. Bot was deputy of Horn but later on he was arrested and killed by Horn. [...] Bot was killed and I asked Moeun about the killing of Bot and he said Horn had a love affair with a woman who was a daughter of a former minister. [...] Bot fell in love with that woman and Horn knew about it since Horn also fell in love with the same woman, so Horn killed Bot."]; **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 14.28.50-14.32.30, EN 01456526-27 ["I only knew when Horn was away, the responsibility fell under Kuong and Bot. But as I said a while ago, Bot was later on killed and replaced by Kuong."]; 15.46.16-15.49.58, EN 01456548-49 ["I learned about [the sexual offence committed by Bot] from the cook within the kitchen house. [...] The deputy chief Bot raped the female cook that I have just mentioned and another female confided in the female cook, who, later on, came to report on it to my boss, Horn. So, he assigned his people to arrest Bot, together with the female cook. Then, they both were taken away and executed."]; **D219/702.1.85** Muy Vanny, T. 12 January 2016, 09.34.43-09.36.25, EN 01474908 ["Perhaps it was Bot or Kuong [who conducted the interrogations]. The two individuals were the deputies of Horn."]; 09.36.25-09.37.48, EN 01474909 ["There were only two individuals, Bot and Kuong, who [conducted interrogations]."]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A30, EN 01111790 ["Han was the security office chairperson. Bot was the interrogator."].
- 1063 **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 14.28.50-14.30.15, EN 01456526 ["I only knew when Horn was away, the responsibility fell under Kuong and Bot. But as I said a while ago, Bot was later on killed and replaced by Kuong."]; **D219/702.1.85** Muy Vanny, T. 12 January 2016, 09.34.43-09.36.25, EN 01474908 ["Perhaps it was Bot or Kuong [who conducted the interrogations]. The two individuals were the deputies of Horn."]; 09.36.25-09.37.48, EN 01474909 ["There were only two individuals, Bot and Kuong, who [conducted interrogations]."].
- 1064 **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 10.14.17-10.16.38, EN 01456475 ["Yes, I worked for Horn, and you can say that I worked as a bodyguard for him."]; 11.15.58-11.18.28, EN 01456493 ["Yes [being a bodyguard also involved being a messenger]."]; 15.26.45-15.28.56, EN 01456542 ["when I was asked to accompany him I will be told to get on the motorbike with him and to bring along the gun. And only at a later stage we were trained how to use the weapon, although I myself never fired a single shot. Q: Would it be fair for me to say that you weren't really his bodyguard in the sense that you had to protect him, but that you were just a young boy who did jobs for him? A: Yes, that is correct."]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A30, EN 01111790 ["There were three cooks (one female and two males)."].
- 1065 **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A15, EN 01035843 ["Yes, that group [the Long Sword Unit] was the group of the security guards in the pagoda. There were five or six members in the group."]; **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 4 August 2014, A6, EN 01044606 ["The Long Sword group was the name of a militia unit of Peam Chi Kang Commune."]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A5, EN 01044615 ["As I remember, the Long Sword group had its office in the commune office, which was about 1.5 kilometres away from the district office."].
- 1066 **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 11.28.11-11.30.55, EN 01474944 ["We [the 14 members of the Long Sword Unit] all were armed with swords."]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 14.22.49-14.24.55, EN 01406879 ["Even though the members of the Long Sword Group didn't carry any firearms, they had swords and knives."]; **D219/702.1.89** Seng [Sen] Srun, T. 15 September 2015, 09.12.17-09.14.17, EN 01431076 ["the Long Sword Group members had long swords and they actually carried those swords behind their back"]; **D117/63** Say Doeun Written Record of Interview, 6 August 2014, A9, EN 01044598 ["They referred to us by this term ['Long Sword'] because each of us used Japanese Samurai-like long swords issued to us by the commune."]; **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 4 August 2014, A6, EN 01044606 ["The Long Sword group was the name of a militia unit of Peam Chi Kang Commune. At the time, this group carried Long Samurai-like swords each time when [went] down to perform their work."]; A13, EN 01044610 ["They wore identical black uniforms, but the district military carried guns, and the commune militiamen held long swords."].
- 1067 **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 10.49.40-10.52.35, EN 01474932 ["Only after the arrival of the Southwest group was [the Long Sword Unit] established."]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 14.12.58-14.14.10, EN 01406874 ["It was actually the Long Sword Group which was established in 1977"]; **D219/702.1.89** Seng [Sen] Srun, T. 15 September 2015, 09.21.35-09.23.52, EN

01431080 ["And I stated that the Long Sword Group was probably created in late 1976 or early 1977."]; **D219/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 10.14.12-10.16.20, EN 01431099 ["The Long Sword Group was established by the Southwest group after their arrival.], 13.54.49-13.57.10, EN 01431131-32 ["[Prior to 1977] There were only militiamen who were discharging their functions within the commune; there were no Long Sword Group.]. Chiefs of the Long Sword Group have been identified as Douen, Chay, Mocun and Thay while deputies have been identified as Tay Koemhun, An and Chap: **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 13.53.14-13.54.52, EN 01474958 ["Yes, I was the chairman [of the Long Sword Unit]. [...] An was my deputy."]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A3-4, EN 01044615 ["I think there were around 13 or 14 members in the group [...] I remember some, including Doeun who was group chairman. [...] His deputy An went to live in Kaoh Touch Village"], A6, EN 01044616 ["My direct chairman was Doeun, and as far as I know, Doeun received orders from commune chairperson Khen, who later was replaced by Pheap, the wife of District Committee Kan."]; **D219/702.1.89** Seng [Sen] Srun, T. 15 September 2015, 09.20.46-09.21.35, EN 01431080 ["his name, let me repeat again, was Tay Koemhun. And he was deputy chief of the Long Sword Group."]; **D6.1.399** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 20 October 2008, EN 00235517 ["The chief [of the Long Sword militia] was] named Chay, and [his] deputy was Tay Kim Horn.]; **D219/217** Chhen Ham Written Record of Interview, 11 March 2015, A76, EN 01088545 ["There were two persons named Moeun. There was Moeun who was the Security Office Chairman and the other Mocun who was the chief of the security guards who went to arrest people."]; **D6.1.363** Leav Loas Written Record of Interview, 9 April 2009, EN 00339937 ["Thauy was a chairman of the Long Sword team; Chap was in charge after Thauy. To arrest somebody, Thauy ordered Chap to conduct the arrest. Thauy received orders from the Security Office and Thauy verbally ordered Chap to carry out orders on his behalf."].

1068

D219.702.1.88 Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.32.50-10.36.38, EN 01406827 ["The Long Sword Group was established with a different role from that of the commune militia. When there was a plan for the arrest of people, in particular the New People or those mobile unit workers, the Long Sword Group would be deployed. And usually when the Long Sword Group was present, a large arrest would be made -- that is, for a group of people not just for one or two individuals. The arrest could be made of many people, from 10 to 20 and more. When the arrest was made of five people and more, the Long Sword Group would be sent out. And usually people would not even feel hungry when they saw the Long Sword Group coming because whenever they went, something happened and that's the purpose of the establishment of the so-called Long Sword Group. [...] After they made the arrest, then they would accompany those arrestees to Au Trakuon pagoda.], 14.12.58-14.14.10, EN 01406874-75 ["It was actually the Long Sword Group which was established in 1977, and who themselves were directly involved in going out to arrest people.], 15.49.30-15.51.49, EN 01406906-07 ["Muy's group or the Long Sword Group had different responsibilities. For the Long Sword Group, as I told the Chamber, was tasked to bring in the people who had been arrested. For example, New People called '75 People at the worksites were arrested. When five or six people were arrested at the worksites the members of Long Sword Group would be told to bring in those five or six people into the Au Trakuon pagoda. And the commune militia were responsible for the residents within villages in the commune. These are the responsibility for the two groups. The two groups actually did the same work. Only tasks were divided.], 15.57.32-15.59.48, EN 01406909 ["This group [Long Sword Militia] went around and arrested the prisoners. The arrests would happen only when they had plans. And this group would go to worksites to conduct the arrests as well. And for the arrests within the commune, it would happen once in a while.]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A16, EN 01035843 ["This group [Long Sword Militia] was in charge of arresting the prisoners."]; **D6.1.414** Tay Koemhun Written Record of Interview, 24 November 2008, EN 00251018 ["Q: What year did you join the militia? A: 1977. [...] Q: Were you in the long-sword team? A: Yes. I was in that team, but they divided the long-sword team into many teams which were responsible for various work. Q: Who arrested the people? A: The security unit.]. *Note that Samrit Muy, Sak, and Moeun have all been identified as taking part in these tasks. See D6.1.192* Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 11 August 2008, EN 00242086 ["The militiamen who came to arrest us were commanded by Samrit Muy."]; **D219/217** Chhen Ham Written Record of Interview, 11 March 2015, A48-50, EN 01088543 ["At that time, I noticed a commune militiaman named Sak always carrying a long sword. [...] Sak was tasked with transporting prisoners and delivering messages to the district level. [...] I know about this because when I had a break to have a meal, other people said Sak had just transported a horse cart of prisoners away.], A76, EN 01088545 ["There were two persons named Mocun. There was Mocun

- who was the Security Office Chairman and the other Moeun who was the chief of the security guards who went to arrest people.”]; **D5/1610** Soy Kinheui Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01192835-36 [“My older brother, Moeun, the chief of the transplanting unit during the Khmer Rouge regime, was taken to be killed at 11.00 [a.m.], after he finished transplanting the rice seedlings. His hands were tied up behind his back, and he was loaded onto a horse cart and taken by Sak to Ou Trakuon in 1978.”]; **D5/1611** Lim Mornig Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01192845 [“Comrades Mocun and Sak were the ones who tied people up and took them away to Ou Trakuon.”];
- 1069 **D219/702.1.85** Muy Vanny, T. 12 January 2016, 09.43.26-09.45.25, EN 01474913 [“They [the Long Sword Militia] were under the responsibility of Horn and his deputies.”]; **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 15.24.09-15.25.23, EN 01474983-84 [“Pheap told us by herself that she went to have a meeting at the district level and she relayed the order to us.”], 11.00.28-11.03.02, EN 01474935 [“Yes, I am being truthful [when I testified that Kan gave arrest [orders] to me and other Long Sword Unit members]”]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A16-17, EN 01035843-44 [“Yes, [the Long Sword Group] was under the control of Han. [...] As I knew, Han received the report from the commune about enemies to be arrested. So sometimes he himself went directly to cooperate with the security guards of the Long Sword Group and travelled to the commune to make arrests. But sometimes, they used the trick to tell all of the prisoners to come to the security office by themselves.”]; **D6.1.413** Hok Hoeun Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251305 [Han was the militia chief in the pagoda], EN 00251307 [“[Han] was the person who ordered the arrests. [...] He received orders from Comrade Kan.”]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A6, EN 01044616 [the witness was a member of the Long Sword group (see A1): “My direct chairman was Doeun, and as far as I know, Doeun received orders from commune chairperson Khen, who later was replaced by Pheap, the wife of District Committee Kan.”], A12, EN 01044617 [“Doeun, the Long Sword group chairman, received name lists of people to be arrested from the Commune Committee, who received them from the District Committee.”]; **D117/63** Say Doeun Written Record of Interview, 6 August 2014, A13, EN 01044598 [“When any problems arose [in the Long Sword Militia], I reported to Pheap.”];
- 1070 **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A16-17, EN 01035843-44 [“Yes, [the Long Sword Group] was under the control of Han. [...] As I knew, Han received the report from the commune about enemies to be arrested. So sometimes he himself went directly to cooperate with the security guards of the Long Sword Group and travelled to the commune to make arrests.”]; **D6.1.413** Hok Hocun Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251305 [Han was the militia chief in the pagoda], EN 00251307 [“[Han] was the person who ordered the arrests. [...] He received orders from Comrade Kan.”]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A12, EN 01044617 [the witness was a member of the Long Sword group (see A1): “Doeun, the Long Sword group chairman, received name lists of people to be arrested from the Commune Committee, who received them from the District Committee.”];
- 1071 **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 11.04.48-11.07.02, EN 01474936 [“It was Pheap [who signed the arrest orders given to the Long Sword Unit].”, 14.09.24-14.12.13, EN 01474965 [“It was the wife of the district committee [who gave the verbal order to arrest Cham]. [...] Yes, I refer to [Pheap].”, 14.30.42-14.33.24, EN 01474972 [“Pheap instructed us to make arrest and although I was fearful, I simply followed the order to arrest.”], 15.21.37-15.24.09, EN 01474984 [“[Pheap] told us by herself that she went to have a meeting at the district level and she relayed the order to us.”], 14.30.42-14.33.24, EN 01474972 [“She [Pheap] had received the [arrest] order from her husband before she relayed it to us.”]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A6, EN 01044616 [“My direct chairman was Doeun, and as far as I know, Doeun received orders from commune chairperson Khen, who later was replaced by Pheap, the wife of District Committee Kan.”], A12, EN 01044617 [“Doeun, the Long Sword group chairman, received name lists of people to be arrested from the Commune Committee, who received them from the District Committee.”];
- 1072 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 14.14.10-14.17.27, EN 01406875 [“There were many members of the security forces involved in the [killing of the Cham]. Some members were young, namely 15 years old or 20 years old. [...] And when they were carrying guns, the gun nozzles actually touched the ground.”]; **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210489 [“The people who did the killing were young, maybe 16 or 17 years old. [...] The young executioners reported to Han, the prison chief. The security office recruited children of the local people and trained them how to kill. Han asked the unit chiefs to recruit them.”];

- 1073 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A30, EN 01111790 ["Two prisoners were sometimes ordered to help kill other prisoners. I remember only one prisoner named Da, who was the soldier who had quit the army. He died after the Khmer Rouge regime collapsed."].
- 1074 **D76** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 25 August 2011, A32, EN 00740716 ["Q: You mentioned about Wat O Trakuon Security Centre. Who supervised that Security Centre? Who ordered the arrest and the killing of people at that Security Centre? A: It was Han. I think it was Han who ordered the killing. He was the Security Chief at the district level."]; **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210489 ["The young executioners reported to Han, the prison chief."].
- 1075 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.04.38-10.15.34, EN 01406822-25 ["I recall An who was in charge of the sector actually convened a meeting at Wat Au Trakuon. Kan was there but he did not take a stand, and it was An who spoke during that meeting. [...] He spoke at length during the meeting. He spoke about cadres in the North Zone and accused them of being traitors. [...] The meeting that was held at Au Trakuon pagoda was actually held right inside the temple. It took place in west of the current main shrine building. At that time, there were many trees, including milk fruit trees giving shade inside the compound and the meeting took place on the west side of Au Trakuon pagoda's main shrine building."]; **D6.1.400** Samrit Muy Written Record of Interview, 20 October 2008, EN 00235508 ["in early 1977, they held a meeting at the Peam Stadium. All the villagers had to attend. The Sector Committee [Secretary] An and the District Committee [Secretary] Kan convened the meeting and told us to work hard for *Angkar*. Then they said that there were enemies among the people. After that meeting the arrests accelerated, both night and day."].
- 1076 **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210487.
- 1077 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.07.19-10.10.47, EN 01406823 ["He also spoke about private plantation of vegetable at our house and that there was no prohibition for people to consume whatever vegetable that we had planted. [...] And he said he wanted people to eat food at our content and fill our stomach. But to us, we understood that it was a lie. [...] in fact, his real purpose was for us to report to him about those chiefs who banned us from eating vegetable that we planted. And actually, during the meeting, he also announced that if any chief or anyone in charge of the kitchen did not give us enough food to eat, then we should make a complaint to him. At the end of the meeting, three people actually came up to him to complain at Kan's place in Peam Chi Kang. And they complained about unit chiefs in certain villages banning them from consuming the cassava or banana that they planted. [...] And upon their arrival at their respective houses, a horse cart actually came to their houses and arrested them, and sent them to Au Trakuon pagoda."]; **D219/217** Chhen Ham Written Record of Interview, 11 March 2015, A19, EN 01088541 ["Ta An always went to villages and communes in order to speak with people. For example, in Wat Ni Krauth Pagoda in Peam Chi Kang Village, Ta An told the people to grow vegetables for their own consumption and store some of them in the warehouse. However, in fact, people could not eat even a bunch of bananas. If they saw people taking a bunch of bananas, they would take them to be killed. It meant that Ta An told people to eat crops so that those people would be taken to be killed."]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211168 ["The bystander, who identifies himself as Seng Srun, says that Comrade An was Comrade Kan's superior, but nobody knows where An went. Seng Srun says that An came to the Wat and held a meeting. An told them that if they weren't getting enough food they should let him know which unit chiefs were responsible. However, the villagers who reported to An that they were not receiving enough food were arrested, not the unit chiefs that were denying them food. Seng Srun says that he would still recognize An."].
- 1078 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.07.19-10.10.47, EN 01406823 ["At the end of the meeting, three people actually came up to him to complain at Kan's place in Peam Chi Kang. And they complained about unit chiefs in certain villages banning them from consuming the cassava or banana that they planted. [...] And upon their arrival at their respective houses, a horse cart actually came to their houses and arrested them, and sent them to Au Trakuon pagoda."]; **D6.1.700** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 9 December 2009, A5, EN 00423722 ["At that time three people in the village, Din and Heng and Ieng reported to An that the village chairmen had not let them dig potatoes. After they reported to An, Din, Heng, and Ieng were arrested and transported by horse cart to be killed in the (Au Trakuon) Pagoda. An implemented a cool policy in seeking out enemies. Anyone who complained was arrested."]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211168 ["However, the

villagers who reported to An that they were not receiving enough food were arrested, not the unit chiefs that were denying them food.”].

1079 **D219/217** Chhen Ham Written Record of Interview, 11 March 2015, A24, EN 01088541 [“Almost all the people who joined that meeting were killed because they believed in Ta An’s words [that they could grow their own vegetables without being punished]. Those people were arrested and taken to be killed. They did not die from disease.”], A26, EN 01088541 [“After listening to Ta An’s speech, they went to cut down and dig up the crops that they had grown to eat. Later, they all were taken to be killed at Au Trakuon.”].

1080 **See IV. CPK Policies Relevant to the Case Against Ao An – Elimination of Enemies and Opposition to CPK Leadership.**

1081 *See the evidence cited in fn. 43.*

1082 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.28.05-14.30.23, EN 01438499 [“Q: Can you estimate how often these meetings would take place, specifically meetings attended by Prak Yut, Ta Mok, and Ta An? A: The meetings were held three to four times a month.”].

1083 **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A25 and A29, EN 01056217 [“Grandfather An chaired a meeting at Sector 41 Office located in Prey Chhor district. [...] The meeting was held once a month every month in Prey Chhor district.”], A45, EN 01056219 [“Grandfather An gave the [arrest] orders during the monthly meetings.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A58, EN 01059286 [“At the time, persons responsible for lists and documentation in each district were summoned to take part in that meeting.”].

1084 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.22.45-15.25.57, EN 01438513-14 [“Q: So in other words, you are saying it wasn’t just people from Kampong Siem District [at Ao An’s monthly meetings]. It was people from the other districts in Sector 41; is that correct? A: Yes, that is correct. Q: Do you know whether that included people from Kang Meas district? A: Yes, Kang Meas district was also within Sector 41 and, thus, it was within the authority of Ta An. [...] He only instructed us to make the lists and send the lists to the sector level. So I simply prepared the list as instructed and I did not know where the lists were taken to.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A58, EN 01059286-87 [“At the time, persons responsible for lists and documentation in each district were summoned to take part in that meeting. [Ao An] explained points to be recorded and emphasized the composition of the people, for example, Cham, Chinese, Yuon, former first and second lieutenants and so on ... I did not talk with others about the list I had developed previously. We just said to one another, ‘We will be busy with another list.’”].

1085 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.59.16-15.00.23, EN 01438505 [in Kampong Siem District: “They actually made a list of those people [to be purged], and I actually used a typewriter to sum up the names on the list. And that’s how it happened. [...] It was Prak Yut [who ordered me to make the list].”], 15.04.43-15.07.35, EN 01438507 [“The list was made based on the reports from village chiefs that sent to us so that reports indicated how many peoples [...] belonged to the three groups I mentioned earlier.”]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.41.47-10.43.55, EN 01406830-31 [in Cheung Prey District in mid-1977: “As for Nauy, the unit’s chief, he was from the same village that I was and I was rather close to him. He showed me a list of Cham people but he did not tell me what they [...] were going to do to those Cham people. There was a list showing the Cham people as one group and the Khmer people as another group. [...] Nauy received the instructions from the chief of sangkat or the chief of commune.”]; **D6.1.700** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 9 December 2009, A8, EN 00423723 [“In 1976 unit chairman Nauy made a list of the Cham who worked in the Cheung Prey work site. About two or three months later, the Cham minority were arrested at once. Nauy said that [it] was upper echelon, but he did not say their names.”].

1086 **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A44-45, EN 01056219 [“I received an order from Grandfather An to collect Cham people and Lon Nol soldiers. I did not know what happened to them eventually. [...] Grandfather An gave the orders during the monthly meetings. During the meetings, Grandfather An gave the same orders to other district secretaries.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A107, EN 01059299 [“Q: Who decided who was to be taken to the upper echelon? A: Ta An did, based on the list I generated. The list I prepared also mentioned backgrounds, ranks, and duties of those people. The first list he sent back to make arrests was of the most important people. The next list was of those whose rank was lower.”]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A12, EN 01044617 [“Doeun, the Long Sword group chairman, received name lists of people to

- be arrested from the Commune Committee, who received them from the District Committee. At first, only the new people who had made mistakes were arrested. Ethnic Cham people were also arrested.”].
- 1087 **D117/70 Prak Yut** Written Record of Interview, 28 May 2013, A44-45, EN 01056219 [“I received an order from Grandfather An to collect Cham people and Lon Nol soldiers. I did not know what happened to them eventually. [...] Grandfather An gave the orders during the monthly meetings. During the meetings, Grandfather An gave the same orders to other district secretaries.”].
- 1088 *See* **VI. Crimes and Crime Sites – H. Wat Au Trakuon Security Centre – 4. Crimes – Imprisonment – a) Unlawful Arrest and No Due Process** section below.
- 1089 **D219/290 Sor [Sa] Chheang** Written Record of Interview, 28 April 2015, A32, EN 01111790 [“Kan, and two bodyguards paid visits to the security office many times in order to follow up the names of the prisoners who had been captured. Kan went to meet with Han in order to ask about the place where they arrested the prisoners to the security office.”]; **D6.1.413 Hok Hoeun** Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251307 [“I heard he [Han] was from the Southwest. [...] He was the person who ordered the arrests. [...] He received orders from Comrade Kan.”]; **D6.1.399 Seng [Sen] Srun** Written Record of Interview, 20 October 2008, EN 00235517 [“This arrest of the Cham people took place following the order from the district secretary, who was Kan; and he was the one who gave the order.”].
- 1090 **D6.1.413 Hok Hoeun** Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251304-05 [“They welcomed [new people from Phnom Penh], and when they first arrived, they put them in the [Wat Au Trakuon] pagoda. [...] They told them to go study, meaning they arrested and killed them. [...] And they selected people in the village according to their biographies and took them along too. [...] Those people had been captains or majors in the military or had been commandos. [...] I don’t know why, but right away all the Cham were taken away. [...] They arrested them and brought them to the pagoda. [...] there were many Cham at Sach Saur Village, and they were all arrested. [...] They brought them all here [to the Au Trakuon Pagoda Security Office.]”]; **D117/65 Sok Meng Ly** Written Record of Interview, 26 August 2014, A12, EN 01044617 [“sometimes those to be arrested had been arrested by their unit chairperson who had tricked them by saying that they had to move to work at another place. But when they reached Wat Ou Trakuon Pagoda, they were immediately arrested by the cadres there.”]; **D219/290 Sor [Sa] Chheang** Written Record of Interview, 28 April 2015, A13, EN 01111787 [“Before I was taken to be detained at that temple, around 20 prisoners who were the ethnic Cham were taken to be killed. They were told that they were [being] taken to other places.”]; **D219/862 Loop Snul** Written Record of Interview, 8 November 2016, A57, EN 01373623 [“First, they [Cham Villagers in Angkor Ban Ti Muoy village] were asked to go together and they were told to go to live in a new place. [...] 100 families went there [to Wat Au Trakuon.]”]; **D219/855 Nhem Chen** Written Record of Interview, 27 October 2016, A29-30, EN 01374645 [“Yes, [Ke Pauk] did [give advice on how to arrest enemies in Sector 41]. [...] He did not use the term ‘arrest’; he used the term ‘to attend a study session’ which means arrest.”]; **D5/1840 Kong Phearin** Civil Party Application, 10 September 2015, EN 01235971 [“My father-in-law, Doeun Sunheng, was taken to be killed in a Wat Ou Trakuon Pagoda. They deceived him, saying that they were taking him to be educated.”].
- 1091 **D219/702.1.82 Ysa Osman, T.** 10 February 2016, 09.51.08-09.53.38, EN 01419031-32 [“The Khmer Rouge policies saying that when you dig out the grass, you had to dig all the roots, so when the parents were considered enemies, their children would have no chance of survival [...] the killing of children happened not only at Au Trakuon.”]; **D219/702.1.88 Seng [Sen] Srun, T.** 14 September 2015, 14.31.01-14.35.17, EN 01406882 [“after a husband had been arrested, other family members would also be arrested. Women were too weak to resist.”], 14.33.14-14.35.17, EN 01406883 [“When there were arrests made, the whole family members were also arrested together with the spouse or the husband. The older people in the Cham families were also arrested.”]; **D6.1.986 Mat Toulouh** Written Record of Interview, 7 April 2010, A16, EN 00506029 [“I transported other 130 detainees whose hands were also tied up and connected to each other in line. [...] Most detainees were the 17 April people. One week later, I transported 80 children to Aur Trakuon. They were the children of the previous 130 detainees.”], A33, EN 00506032 [“In principle, if one person was killed, the whole family would also be killed.”]. *See also* **D1.3.3.3 Ysa Osman, The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages**, EN 00219210-11, Ismail bin Abu Samas Interview [“In 1978 the Khmer Rouge announced that there were two thousand clandestine enemies within the subdistrict. [...] Several days later their cadres came and wrote down the names of every single Cham in the subdistrict. [...] Then they chose Cham men for killing first. Every night five or ten would be taken. [...] After the men had been rounded up they gathered up the women and children for killing.”].

- ¹⁰⁹² **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A12, EN 01044617 (*emphasis added*). See also **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 14.05.48-14.07.50, EN 01474963 ["We were ordered to arrest those people and no reasons were given to us."]; 13.57.15-13.59.02, EN 01474959 ["I did not know the reason behind their plan. I simply followed the order to make arrest."]; **D219/217** Chhen Ham Written Record of Interview, 11 March 2015, A172, EN01088552 ["When the Southwest cadres arrived, there were changes. For example, they accused and arrested people for no reason."]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A17, EN 01111788 ["The only one reason that I can think of [for my arrest] was that they accused me of underestimating their cadre."].
- ¹⁰⁹³ **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A10, EN 01111786-87 ["Two militiamen came to arrest me and tied my hands behind [my] back at around 0800. They carried me by a horse cart from the cooperative to Kang Meas District Office which was about three kilometres away from my cooperative. At the district office, the security guards who were Kan's people questioned and tortured me by kicking me a few times. They accused me of underestimating their cadres. Those security guards were young, and they interrogated me for about three hours. Because they tied my hands behind my back, my blood could not circulate well. My arms swelled. Then they carried me by a bicycle from Kang Meas District Office to Wat Au Trakuon Security Office, which was about one kilometre away."]; **D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A16, EN 00506029 ["After tying [You and Seng] up, the soldiers kicked them to roll down toward the machine boat."]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210470-71 ["In 1977, about a year before the fall of the regime, the Khmer Rouge accused me of stealing wood. [...] I was called up from my home and then walked to the place where the wood was stored. When I got there, the chhlop hit me. I was tied up near the riverside. A krama was used to tie my hands. I was hit in the back with bamboo sticks and kicked by the chhlop who had arrested me. I was then brought into the Wat."]; **D5/1607** Gnim Khon Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01195792 ["My third child, Chorn, aged 12, climbed a palm tree to drink palm juice due to his hunger. He was arrested by the Khmer Rouge and was taken to au Trakuon at 9 a.m. Before he was arrested, he was seriously and mercilessly beaten. I was extremely upset by these incidents. During that regime, I saw and knew some of the perpetrators, like Phal, Sak, and Kan."].
- ¹⁰⁹⁴ **D6.1.399** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 20 October 2008, EN 00235517 ["[In 1977] While walking them [to the pagoda], I wanted those Chams to escape, but they seemed not aware of the death [awaiting them]; so they didn't escape. This arrest of the Cham people took place following the order from the district secretary, who was Kan; and he was the one who gave the order."]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210472 ["I lived in the house next to this one during the Khmer Rouge years. People who were taken to O Trau Kuon were walked through past the eating hall on the road that goes from the river to the Wat. Sometimes there were lines of 20 or 30 people tied up with strings being walked to the prison."]; **D1.3.11.46** Seng Kuy OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210482 ["We were not allowed to watch what happened after we arrived at the area next to the Wat. When I dropped off the Cham people I had driven, I saw Cham people walking through the gate to the Wat. That gate was about 700 metres from the Wat."]; **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210488 ["This took place in August 1977. At that time, all the Cham in every village in my commune were gathered and arrested. [...] I was asked to lead 200 to 300 Cham and walk them to the O Trau Kuon temple. Female Cham people were just walked. The Cham men were handcuffed and beaten."]; **D6.1.191** Ysa Osman, *The Cham Rebellion*, EN 00218503 ["In 1978 they told all the Cham 'brothers and sisters' to rest inside their homes since there was no need for them to work. [...] At 3 o'clock in the afternoon the Khmer Rouge began evacuating all the Cham throughout Kang Meas district. [...] Those who were regarded as being able-bodied enough to resist were tied up parrot-wing style. The women and children and the elderly were not bound. They walked in a long group, filling the roads, with security cadres on guard on both sides."].
- ¹⁰⁹⁵ **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A10 and A42, EN 01111787 and EN 01111791.
- ¹⁰⁹⁶ **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 15.08.24-15.10.24, EN 01456535-36 ["they put a partition in the main temple, which was divided into two sections. Female prisoners were detained at one side where we could see them through windows. They did not receive as much attention as male prisoners. A barrier was set up behind the Buddha's statue throne where female prisoners were detained. One section was used to keep female prisoners while the male prisoners were detained at the other side of the partition."]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A20-21, EN 01035844 ["All the prisoners were placed in

- the temple and they locked the door. [...] They placed the female prisoners separately from the male prisoners. There was a wooden wall in front of the Buddha statue to divide them. The male prisoners' legs were shackled and their cell front doors were locked.”]; **D6.1.192** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 11 August 2008, EN 00242087 [“When we arrived at the Watt Au Trakuon Security Office, they separated the female villagers and pushed them into the temple building.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210471 [“The temple was used as the prison. Half of the temple was used for female prisoners, and half for male. There were foot cuffs secured by iron bars. The bars were attached to the wall. After I was taken into the prison, I was put in foot cuffs.”].
- 1097 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 14.28.43-14.31.01, EN 01406881 [“There were no handcuffs during the regime, but their hands could be tied. However, there were shackles, and the shackles were used. People were detained in shackles in a row of 30 to 40 or 50.”], 15.13.02-15.16.27, EN 01406891 [“When I spoke about the people being cuffed I did not mean the handcuff, but I meant the shackled when they were in the temple. The side walls of the temple were having holes where they inserted the metal bar to shackle the detainees and they would lock the end side of the metal bar. No handcuffs were used during the regime. So when you mentioned handcuffs to me, that was not what I mentioned. I refer to the shackles and not the handcuffs, and of course I stay true to my conscience that what I saw were shackles but not handcuffs.”]; **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 11.31.02-11.33.40, EN 01456499 [“I saw people were being chained -- shackled in the main temple. Their ankles were shackled.”]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A18, EN 01111788 [“They shackled me day and night for about 20 days. At the time, my arms got swollen because the blood could not circulate well. Later on, they released me to work in daytime. I was tasked with cleaning the excrement and carrying the prisoners' waste. But they shackled my feet at night.”]; **D5/1586** Chim Sarim Civil Party Application, 12 December 2013, EN 01195704-05 [“When the Pol Pot arrested me in 1977, they ordered me to work excessively. At that time, they shackled my ankles and wrists at night. In the morning, they unlocked me and took me out to be beaten and interrogated. Then, they sent me to work heavily. For each meal, they gave each of us one ripe head of corn to be boiled to eat. Later, in 1979, I broke out of prison and went to live in Prey Boeng where I hid myself.”], EN 01195706-07 [“I was detained in Ou Trakuon Security Office, accused of being one of Vietnam's CIA agents.”].
- 1098 **D5/1488** Phann Chhan Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145605-06 [“They detained me there at Ou Trakuon office (Spean Yuon) for one year. During detention at Ou Trakuon office, they placed me aside, and detained me in a cell without shackling. They sent me outside to work”]; **D5/1586** Chim Sarim Civil Party Application, 12 December 2013, EN 01195704-05 [“When the Pol Pot arrested me in 1977, they ordered me to work excessively. At that time, they shackled my ankles and wrists at night. In the morning, they unlocked me and took me out to be beaten and interrogated. Then, they sent me to work heavily. [...] Later, in 1979, I broke out of prison and went to live in Prey Boeng where I hid myself.”], EN 01195706-07 [“I was detained in Ou Trakuon Security Office, accused of being one of Vietnam's CIA agents.”].
- 1099 **D219/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 10.44.58-10.47.06, EN01431104 [“Those who were brought into that pagoda never returned. They were brought in, and disappeared. That's all I know.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210472 [“Prisoners were rarely released from Wat O Trau Kuon - maybe 1 in a 100. I knew of a few others who were also released, but they are all dead now. When I was released [in 1977, about a year before the fall of the regime], the guards told me that I was lucky and that being released was a rare case. Local people knew that also.”].
- 1100 **D5/1488** Phann Chan Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145606 [“The Khmer Rouge delegated me a task to be responsible and look after those prisoners. One day, the prisoners sneaked out to escape, so they shot them to death. [...] They imprisoned me [at Wat Au Trakuon] for one year before they released me to return to live in the base.”]; **D1.3.11.6** Chea Maly OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210433 [“There was another survivor of the security center. The other person released went back to thank the guards for being released, and when he did that he was killed.”].
- 1101 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A42, EN 01111791 [“On one occasion Kan came to Wat Au Trakuon Security Office and called me to meet him whilst I was clearing the weeds to plant the sugar canes. [...] Then Kan told me that, in fact, my mistake was minor, but because my arms were so swollen due to their being tied, they referred me to Wat Au Trakuon Security Office. Actually they were about to release me when I was at the security office. At the time Kan told me that I could go back home [two years after April 1975].”]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 4 July 2014, A22,

01035844 ["Light offenders, like those who had stolen potatoes, were released after being detained for one or two months. But for the serious offenders, they were not released. They had to be killed at the place in front of the pagoda."]; **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 04 May 2015, A52, EN 01111824 ["In approximately late 1976 or early 1977 [...] He was detained and suffered from starvation for about a month in Wat Au Trakuon Pagoda. Then my uncle, who lived in Boeng Trav, went to the security office and was able to secure his release."]; **D219/462** Penh Chantha Written Record of Interview, 10 August 2015, A10, EN 01148860 ["Once because they gave us too little food to eat, approximately 120 of us decided to escape from Anlong Ak Worksite to our homes. We were caught and sent to be detained at Wat Ou Ta Kuon Pagoda for one week. They asked who the ringleader was. We said that Nol was the group leader, and at that time he was still at Anlong Ak. After that, they took Nol to be killed. After we were detained at Wat Ou Ta Kuon Pagoda for one week, they sent us back to Anlong Ak Pagoda. We stayed and worked over there for many months before they sent us to work at Anlong Chrey Pagoda [around one year before liberation.]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210470 ["In 1977, about a year before the fall of the regime, the Khmer Rouge accused me of stealing wood, arrested me and held me in Wat O Trau Kuon prison for one day and night before I was released. This took place after the people with the accents from the Southwest had come here. The district chief at the time was Kan."]; EN 00210472 ["My case was known to the village and commune chief. They told the security cadre that I was a good guy. Local people who worked at the eating hall by the riverside also told them that I was a good man and industrious. That is why I was released."]; **D3/5.1** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210429 ["Phai was put in prison because she had gotten homesick and tried to leave work and run home. She was brought and tempered at the prison. She was released because she was a base person. A whole unit was released at the time. People who were 1975 people would not have been released. Phai told her that prisoners were locked up at night and made to work during the day [in 1977]."]; **D1.3.11.6** Chea Maly OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210433 ["There is one survivor from the security center, but a friend of mine has told me that he moved abroad. He had mental problems."]; **D5/1598** Nai Mom Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01170618 ["In 1977, my father was tied up and taken to Ou Trakuon. He was later released by a military man who had a friendly relationship with him. His entire body was full of marks from the rod to which he had been tied. He told me that he was tied up and taken to the edge of a pit. Then the military man with whom he had a friendly relationship came by horse and stopped him from being killed."]; **D5/1488** Phann Chan Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145605-06 ["I was arrested and taken to Spean Yuon, which was near Peam Chi Kang market together with about another 20 people. They accused us of being spies for the American C.I.A, and they tied our hands behind our back. [...] They imprisoned me for one year before they released me to return to live in the base. Regarding the diet in the prison, we ate porridge as we did in the base."]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208396 ["A few prisoners were released. For instance, 9 female *kong chalat* were released. [...] One is still alive, Peng Hao who lives in Sampov Meas village."].

1102 **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 13.51.32-13.53.30, EN 01456508 ["If [prisoners arriving at Wat Au Trakuon] came by motorboat, 50 people or 100 people arrived at a time by boat."]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A27-28, EN 01035845 ["Yes, as I remember, there was only one temple building [used to detain prisoners], and the number of each prisoner intake was around fifty. [...] I did not know clearly about [whether prisoners were taken in every day or every week] because I was not always at the pagoda."].

1103 **D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A16, EN 00506029 [while the witness lived at the Office of Kang Meas District after the Southwest Zone cadres arrived (see A15): "we were instructed to transport detainees to [Au] Trakuon at night time. When our machine boat arrived in Aur Trakuon, the soldiers made a signal to allow us to dock there and unload the detainees, whose hands were tied up. I can recall that when I first transported 22 detainees who were group chiefs and village chiefs. On the machine boat, there were 4 militiamen guarding all along. I knew that those detainees were group chiefs and village chiefs because I used to distribute salt to them. I knew that next morning, all of those detainees detained in Aur Trakuon were all taken away and killed. I knew about that because Han and Dan who were the chiefs of Aur Trakuon Prison told me personally. Later on, I transported other 130 detainees whose hands were also tied up and connected to each other in line. [...] Most detainees were the 17 April people. One week later, I transported 80 children to Aur Trakuon. They were the children of the previous 130 detainees."]; A18, EN 00506030 ["One day, I transported 600 male adolescents from Kang Ta Neung to Aur Trakuon. We used two

- machine boats for transporting. In the same night, after finishing transporting all 600 adolescents, I returned and transported 400 adolescents from mobile units to Aur Trakuon as well. Before those male and female adolescents were called to get on the boats, there had been a meeting to announce that all 1,000 adolescents would be transported by 50 trucks waiting for them in Peam Chi Kang toward Prey Chhor. However, at the moment, they had to travel by boat to Peam Chi Kang before they continued by truck. At that time, I realized that all of them would be taken away and killed because there were no trucks waiting in Peam Chi Kang.”]
- 1104 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.36.33-09.38.40, EN 01406812 [“I saw the people being taken into the pagoda on a daily basis. Most people were taken inside the compound of the pagoda, but not out of the compound of the pagoda.”]; **D6.1.399** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 20 October 2008, EN 00235517 [“They rounded up 300 Cham, children and adults, and put them along the road in front of the pagoda entrance. [...] After the arrest was completed, the Long Sword just disappeared, leaving my team of four persons to march the Cham to the security office in Au Tra-kuon pagoda.”]
- 1105 **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 4 August 2014, A9 and A11, EN 01044609 [“I came across an event one day in 1978. While I was walking to work, I accidentally saw the Khmer Rouge leading Cham people up from a boat which was anchored on the bank of the Mekong River into Wat Ou Trakuon Pagoda. I think there were about 500 Cham including men, women and children. Those Cham people had been sent from the upper areas, probably from different locales in Kampong Cham Province. I would say there were more than 500 people because the boat I saw was like a ferry. [...] Q: How did you know that those Cham would be sent to Wat Ou Trakuon Pagoda afterwards? A: Because that was the dock of Wat Ou Trakuon Pagoda.”]
- 1106 **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210471 [“The temple was full of prisoners when I was taken inside. There were many people. There were many rows of prisoners. They were chained up right next to each other and very close together. Only 1 foot was cuffed. The iron bars extended all the way from one end of the temple to the other. Which I believe was over 20 metres wide.”]
- 1107 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A14, EN 01111787-88.
- 1108 See VI. Crimes and Crime Sites – H. Wat Au Trakuon Security Centre – 4. Crimes – Extermination section below.
- 1109 **D219/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 14.18.40-14.20.12, EN01431141 [“while living with them in 1976, none of the Cham people there was killed; and only upon -- after the arrival of the Southwest group in 1977, all of them were rounded up and smashed.”]; **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210489 [“The amount of killing increased after the Southwest cadres arrived.”]; **D1.3.11.9** Chhean Heang OCP Statement, 1 August 2008, EN 00210418 [“Sreng was replaced as Sector 41 Chairman by someone from the Southwest. [...] There were less killings during Sreng’s time. After the arrival of the Southwest Zone cadres, more and more people were killed.”]. EN 00210419 [“The Southwest Zone people showed no mercy to the local people. Any minor mistake could cost you your life. They accused us of being disloyal to Angk[a]r.”]
- 1110 **D219/702.1.91** Tay Koemhun, T. 16 September 2015, 11.25.48-11.27.17, EN 01409060 [“everybody knew that if people were called to go to Au Trakuon pagoda, it means their fate would be sealed there.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210472 [“Prisoners were rarely released from Wat O Trau Kuon - maybe 1 in a 100. I knew of a few others who were also released, but they are all dead now. When I was released [in 1977, about a year before the fall of the regime], the guards told me that I was lucky and that being released was a rare case. Local people knew that also.”]
- 1111 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.59.40-11.02.18, EN 01406837 [“For the young [Cham] children who could not climb the temple stairs, they were pushed up by the security forces in Au Trakuon pagoda. So, some of the children actually stumbled and fell while others were crying in the temple”]; **D219/462** Penh Chantha Written Record of Interview, 10 August 2015, A28, EN 01148863-64 [“I remember an event at Wat Ou Tra Kuon [after the Southwest group arrived], in which a man in his seventies was beaten with a hatchet right in front of me because he could not crawl up the main temple of the pagoda. He did not die immediately, and he was sent out of the prison at 7.00 p.m. that night.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210470-71 [“In 1977, about a year before the fall of the regime, the Khmer Rouge accused me of stealing wood. [...] When we arrived at the Wat, one of the young security forces kicked me from behind, and I fell forward and hit my head on the stone step.”]
- 1112 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.59.40-11.02.18, EN 01406837 [“After all the Cham had been collected, they were instructed to walk to the pagoda [...]. Before they were instructed to go

into the temple, each of them was beaten with a metal bar in order to break them up and not to let them resist or rebel. However, only men were beaten, but women were not beaten. [...] Each man was beaten at the door of the temple.”].

1113 See the evidence cited in fn. 1096 above.

1114 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 14.28.43-14.31.01, EN 1406881 [“People were detained in shackles in a row of 30 to 40 or 50.”], 15.13.02-15.16.27, EN 01406891 [“The side walls of the temple were having holes where they inserted the metal bar to shackle the detainees and they would lock the end side of the metal bar.”]; **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 11.31.02-11.33.40, EN 01456499 [“I saw people were being chained -- shackled in the main temple. Their ankles were shackled.”]; **D6.1.363** Leav Loas Written Record of Interview, 9 April 2009, EN 00339935 [“I knew [that the prisoners were shackled by the legs] because in the cooperative there were blacksmiths that made many shackles.”]; **D219/217** Chhen Ham Written Record of Interview, 11 March 2015, A79, EN 01088545 [“I learnt from four persons, three men and one woman, who were freed from that security office, that the people who were arrested and detained [at Wat Au Trakuon] were shackled in the same way as the people who were detained in [S-21] or Tuol Sleng Security Office”]; **D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A26, EN 00506031 [“When I entered that pagoda, I saw Vuth, former Kang Meas Commerce chairman being shackled. [...] I felt so sorry for him.”]; **D5/1586** Chim Sarim Civil Party Application, 12 December 2013, EN 01195704 [“When the Pol Pot arrested me in 1977, they ordered me to work excessively. At that time, they shackled my ankles and wrists at night.”].

1115 **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210489-90 [“The killing pits were not dug by security but by the prisoners themselves. I know that because I asked Moeng about it and he told me that they used the prisoners, sometimes 20 or 30 a day, to dig the pits.”]; **D5/1586** Chim Sarim Civil Party Application, 12 December 2013, EN 01195704 [“When the Pol Pot arrested me in 1977, they ordered me to work excessively. At that time, they shackled my ankles and wrists at night. In the morning, they unlocked me and took me out to be beaten and interrogated. Then, they sent me to work heavily.”]; **D5/1488** Phann Chhan Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145605-06 [“They detained me there at Ou Trakuon office (Spean Yuon) for one year. During detention at Ou Trakuon office, they placed me aside, and detained me in a cell without shackling. They sent me outside to work, whilst the commune committee members or the ex-commissioned officers were shackled and not allowed to go outside.”].

1116 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A13-14, EN 01111787-88 [“during my imprisonment there for two months and 28 days [...] they forced me to collect and carry the prisoners’ excrement. They did not give me enough to eat, and I even suffered from diseases as well.”].

1117 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A18, EN 01111788.

1118 **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 11.31.02-11.33.40, EN 01456499 [“The prisoners at Wat Au Trakuon] were given gruel made with morning glory or mixed with cassava. [...] Actually, they were given only a coconut-bowl of plain gruel each.”]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A50, EN 01035848 [“The living conditions of the prisoners were so miserable. They ate porridge mixed with morning glory and potatoes. The food rations were not enough.”]; **D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A26, EN 00506031 [“All of those detainees were starved for three days. They were only allowed to have three spoons of watery gruel per meal.”]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A14, EN 01111788 [“During three months whilst I was imprisoned there, I had very little to eat. I was emaciated.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210470-71 [“In 1977, about a year before the fall of the regime. [...] The prisoners had nothing to eat. They were only provided thin corn porridge and morning glory. The morning glory came from the local lake. The meals were chopped morning glory and 8 grains of corn. They were only fed once or twice a day.”]; **D5/1586** Chim Sarim Civil Party Application, 12 December 2013, EN 01195704-05 [“When the Pol Pot arrested me in 1977 [...] [f]or each meal, they gave each of us one ripe head of corn to be boiled to eat.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208396 [“Prisoners at Wat Au Trakuon] were just served clear rice gruel with bindweed (*trakuon*), like pigs.”].

1119 **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A38 and A51, EN 01035846 and EN 01035848 [“I worked with Han for about five to six months and then the Khmer Rouge Regime collapsed. [...] Q: Were there any physicians in the security office? A: No, there were not.”].

- 1120 **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210471. *See also* EN 00210470-71 ["In 1977, about a year before the fall of the regime, the Khmer Rouge accused me of stealing wood, arrested me and held me in Wat O Trau Kuon prison for one day and night before I was released. This took place after the people with the accents from the Southwest had come here. [...] I did recognize 2 of the other prisoners [...] I believe they died. They were so weak they could barely talk when I saw them."].
- 1121 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A14, EN 01111788. *See also* **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210470-72 ["In 1977, about a year before the fall of the regime [...] One of them starved to death and was brought to be buried. I believe that the individual pits that were located around the Wat are likely to be people who starved, as when prisoners were killed it was usually in larger numbers."].
- 1122 **D219/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 10.44.58-10.47.06, EN 01431104 ["Those who were brought into that pagoda [Wat Au Trakuon] never returned. They were brought in, and disappeared. That's all I know."], 14.16.44-14.18.40, EN 01431140 ["People who left Phnom Penh in 1975 were taken to Au Trakuon pagoda. I was there and in fact those people were told that they were taken for study sessions and then they disappeared, then I knew in my heart that they were taken away and killed."], 15.21.02-15.24.00, EN 01431157 ["When the Cham people were arrested and placed into the pagoda, at night-time the music was played over the loudspeaker and the Cham people disappeared. And then they brought more people in. If the old ones had not been killed, there would not have been available space as both the Khmer and the Cham people were brought in on a daily basis."]; **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 10.59.13-11.02.49, EN 01409237 [in Sach Sou Village, Kang Meas District: "Q: Can you inform the Chamber, what happened after the conclusion of that meeting; I mean what happened to the Cham people? A: People started to disappear, either individually or as a whole family and that happened continually. People kept disappearing."]; **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 14.48.07-14.49.35, EN 01430899 ["Since that time, I have never seen them back, I mean those Cham people who had been living in the same village as me [Angkor Ban Village Two]. I have never seen even a single one."], 15.06.41-15.09.49, EN 01430903 ["in my village, New People came to settle from Phnom Penh, and there were about 10 families. And later on, they disappeared and never returned. And that happened in 1977, when they were told to work elsewhere, and they never returned. So, it was my conclusion that there was a purge going on in 1977."], 15.43.38-15.46.28, EN 01430919 ["There were New People evacuated from Phnom Penh, and about ten families were deposited to live in my village. And these New People disappeared from time to time, and no more New People from Phnom Penh in my village. And I think perhaps they had been taken away and killed."]; **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 10.50.16-11.06.28, EN 01456488-89 ["Q: We were talking about the arrest of all the Cham members of your mobile unit [in Sdau Commune, Kang Meas District]. Did you ever see them thereafter, or they simply disappeared? A: At that time, they disappeared."], 15.01.38-15.02.59, EN 01456533 ["I only knew that people were detained there [at Wat Au Trakuon] for a few days and they disappeared. And when I asked the people, I was told that they were taken away and executed."]; **D219/217** Chhen Ham Written Record of Interview, 11 March 2015, A28, EN 01088542 ["A woman named Kheng Srim was freed from Au Trakuon Security Office and said many people were sent to that security office. Therefore, I concluded the people who disappeared from the village were sent to that Security Office."]; **D219/870** Ry Nha Written Record of Interview, 10 November 2016, A15-16, EN 01373686 ["They arrested people in Kang Meas, but they did not let us know about it. The people were told to join a meeting or to go for education, but they never returned. Instead, the Southwest Zone cadres came to replace them. [...] I don't know who did this, but I know that they were asked to join the meeting at the sector or zone. Then, they disappeared."]; **D3/5.1** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210429 ["My uncle took people that were tied up to O Trau Kuon in an ox-cart, and delivered them there. He only did this once. He was asked to do it again, but refused because it had made him sick to do it. [...] He told me that he had transported a family of 4, parents and children. When they reached the commune office, they were tied up. [...] He never saw that family again."]; **D1.3.11.46** Seng Kuy OCP statement, 7 August 2008, EN 00210482 ["I never saw the Cham people that I delivered to Wat O Trau Kuon again. I assume they were killed, because no one came back after they were sent there."]; **D5/1611** Lim Mornj Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01192844-45 ["My grandfather, Kuong, aged 60, was a fisherman during the Lon Nol regime. During the Khmer Rouge regime, he was assigned to do handicrafts, such as bamboo baskets and ploughs. He was taken away from Peam Knung to Ou Trakuon in 1978. He has disappeared ever since."]; **D5/1612** Chory Choreb Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01145669 ["My husband was separated from me; he was assigned to plough

and do farming. Later on, he was arrested at a paddy field, circa 1977. At that time, two or three militiamen in black suits tied his hands behind him and sent him to Ou Trakuon Office on a horse-drawn carriage. The person who arrested him was Moeun [...]. My husband disappeared. I understood clearly that he had been taken away to be killed.”], EN 01145669 [“My younger brother, aged 25, who [was] working in a mobile unit, caused a papaya tree at Paoy Kob Chikae to collapse on a person named Sophea. He was arrested and taken to Ou Trakuon at 3 p.m. and has disappeared ever since. His hands were tied behind his back, and he was taken away on a horse-drawn carriage. The person who arrested him was Din, a dining hall chairman.”]; **D5/1613** Huon Heng Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01152384-85 [“My husband, Eng Meng Leng, was a teacher during the Lon Nol regime in Ou Dar, Prey Totueng. [...] In 1978, because of jealousy, some local people accused my husband of being a capitalist and a feudalist. At 2 a.m. he was arrested, tied up, and loaded onto a horse cart headed for Ou Trakuon, which was a security office, and disappeared forever.”].

1123 See VI. Crimes and Crime Sites – H. Wat Au Trakuon Security Centre – 4. Crimes – Imprisonment –
a) Unlawful Arrest and No Due Process section.

1124 **D117/59** Ben Muy Written Record of Interview, 23 July 2009, A36, EN 01031712 [“It was approximately one month after they made the biography [that the Cham and Chinese people disappeared]. Then base people were also frightened.”]; **D5/1612** Chory Choreb Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01145669 [after her husband was arrested by militiamen in 1977 and sent to Wat Au Trakuon: “My husband disappeared. I understood clearly that he had been taken away to be killed. I carried earth without rest because I was afraid of being taken [to be killed].”]. See also the testimony of You Vann, who was a member of the Ro’Ang Commune Committee working under Prak Yut in Kampong Siem District. Even she, a DK official, was afraid to ask questions about what happened to people who disappeared: **D219/702.187** You Vann, T. 14 January 2016, 14.06.37-14.08.41, EN 01438491 [“I did not know much about that [what happened to people who disappeared]. During the regime, I was very careful with what I said; I had to be vigilant about my own life and I heard that they were taken to the upper level and later they disappeared, but I didn’t know what happened.”], 14.20.45-14.23.05, EN 01438496 [“I did not know what happened to them. I only knew that they disappeared and I did not dare to say anything about that because I was concerned for my own safety.”].

1125 **D219/702.193** Him Man, T. 17 September 2015, 11.02.49-11.04.48, EN 01409238.

1126 **D219/702.184** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 13.55.17-13.57.19, EN 01456510 [“I saw them going to do the interrogation. But, I did not know what they were asking about. For instance, today, they took people out for questioning. So, I saw them going to the school.”]; **D219/702.185** Muy Vanny, T. 12 January 2016, 09.31.32-09.36.25, EN 01474907-08 [“[The school building used for interrogations] was adjacent to the gate of the pagoda. [...] It is still located in the same place. There was a building within the compound of that school. [...] It bordered along the fence [of the pagoda], and it’s still in the same location, bordering the fence of the pagoda. [...] Yes, you are right [the school building was outside the pagoda].”]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A25, EN 01035845 [“The prisoners were taken from the temple to be interrogated in a school nearby. When the interrogation started, the prisoners were tortured and threatened.”]; **D6.1.381** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 23 June 2009, EN 00348094 [the witness, who lived in a house near Wat Au Trakuon during the DK regime, recalls: “The then elementary school, which was located in the east of the gate, was used as an interrogation facility.”]; **D6.1.397.8** Wat Au Trakuon Site Identification Report, Annex C: Plan of Wat Au Trakuon, 30 June 2009, EN 00364797 [see the ‘Former school building and Interrogation room’ near the ‘Main Entrance’, as depicted in the diagram created by OCIJ investigators]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208396 [“Prisoners were interrogated in one of the rooms of the school”].

1127 **D219/702.185** Muy Vanny, T. 12 January 2016, 09.36.25-09.37.48, EN 01474909 [“There were only two individuals, Bot and Kuong, who [conducted interrogations].”]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A30, EN 01111790 [“Han was the security office chairperson. Bot was the interrogator.”].

1128 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A29, EN 01111790 [“They questioned the prisoners to find out about their associates, who their subordinates were and about their network in the village.”]; **D5/1488** Phann Chhan Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145606 [“During interrogation, they always tortured the detainees to get the answer who they worked for, but those victims still answered that they did not know.”].

- 1129 **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A25, EN 01035845 [“Well, the deputy of the security office named Kuong was the interrogator. The prisoners were taken from the temple to be interrogated in a school nearby. When interrogation started, the prisoners were tortured and threatened. Some prisoners were given electric shocks”]; **D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A27-28, EN 00506031 [“I did not see [security guards torturing detainees] personally. I was also invited to watch it but I refused. I learned about the torturing on detainees from Han and Dan. [...] I was invited to help them hitting the detainees but I refused.”]; **D5/1586** Chim Sarim Civil Party Application, 12 December 2013, EN 01195704 [“At that time, they shackled my ankles and wrists at night. In the morning, they unlocked me and took me out to be beaten and interrogated [in 1977].”]. *But see contra* **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 14.55.50-14.58.05, EN 01456531 [“I knew that interrogation location but I did not know about the interrogation itself.”].
- 1130 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A13-14, EN 01111787 [“Other prisoners were also tortured. They were tied and their feet were hung upwards. [...] I would like to confirm that I saw the events when the prisoners were being tied up and tortured.”].
- 1131 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A29, EN 01111790 [“I became aware of this whilst they were questioning prisoners, and they ordered me to help hold up the prisoners who could not stand up and walk. They called me to help support those prisoners to walk back to the temple.”].
- 1132 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A13, EN 01111787 [“Some prisoners died during the interrogation.”]. A23, EN 01111789 [“Whilst they ordered me to carry the excrement I observed that they interrogated four or five prisoners again. But only two or three of them were spared. The others died during that interrogation after they were tortured badly. The prisoners died during the interrogation because they did not confess. They were tortured to death.”].
- 1133 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A29, EN 01111790 [“They would keep their notes in writing.”].
- 1134 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A23, EN 01111789 [“Those who confessed and gave the names of other people to them could survive.”]. A25, EN 01111789 [“They let any prisoners who cooperated with them to live longer so that they could be interrogated. The interrogation would even last for six to seven days more. Sometimes, they even gave good food to those prisoners to eat for the sake of their cooperation to provide the names of other people to them.”].
- 1135 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A23 and A26, EN 01111789 [“Those people whose names were given earlier in their confession would also be arrested and killed later. [...] After they questioned these five cadres they received the names of those cadres’ work mates or subordinates. They the security guards would go to arrest those people to be imprisoned at the security office continuously.”].
- 1136 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 13.42.40-13.45.00, EN 01406862 [“[Moeun] told about everything that had taken place in that particular place [Wat Au Trakuon]. He even told me about rapes of pretty women, who were New People, before the victims were executed. He also said that those women were stripped of their clothes and raped before they were slain.”].
- 1137 **D219/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 10.44.58-10.51.28, EN 01431105-06 [“Whenever they wanted to kill people they would bring people into the pagoda and the loud music would be played. [...] I would hear the loud music being played over the loud speaker once in every three, four or five days. [...] The music would be played for one or two hours. [...] I would hear the screaming for help during the time that the loud music was being played.”]; **D6.1.413** Hok Hoeun Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251309 [“Q: Were you able to hear the screams of the victims while the loudspeakers played? A: Yes! I heard.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208396 [“Loudspeakers would be switched on during the killing, but people could still hear the voices of the sufferers.”].
- 1138 **D219/702.1.91** Tay Koemhoun, T. 16 September 2015, 10.01.45-10.03.22, EN 01409035 [the witness went to Wat Au Trakuon in 1979 when the pagoda was being rebuilt and refurbished: “I did not look inside the pit since its stench was rather strong. [...] It was the stench of corpses.”]. *See also* **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 13.57.29-14.00.03, EN 01409259 [the Civil Party, who hid near the pits at Wat Au Trakuon for almost four months, recalled: “Sometimes I could smell the stench, bad smells. Somehow, the stench turned sweet. My nose could no longer make a distinction anymore.”].

- 1139 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 11.18.24-11.23.30, EN 01406843 ["Cham people were killed in front of the pagoda. In the former regime that area was the Areca nut, mango or lemon plantation. For Cham people, large pits, each of which was about 10 square meters, were dug because there were many of them. One pit can fit 70 or 80 people. When I was going out to climb the palm tree, I saw five large pits lying close to each other. [...] The plantation where pits were dug to bury the Cham people was located in front of, and to the north of the temple"]; **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 4 August 2014, A9, EN 01044608 ["The killing field was called 'Prey Sla', which was about 100 metres east of the temple [in 1978]."]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A28, EN 01111790 ["According to my observation [about two years after April 1975], prisoners were brought into the security office by horse and ox carts. But when they killed them they walked them in queues to the east of Wat Au Trakuon Security Office. After the Khmer Rouge regime collapsed, I saw pits located about 100 metres to the east of that Wat Au Trakuon Pagoda."]; **D6.1.192** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 11 August 2008, EN 00242087 ["Every day at dusk, from when the sky darkened until 10 or 11 at night, I heard them playing loudspeakers so they could kill people at a bamboo grove east of the pagoda. I never personally saw them kill, but I heard what happened every night from November 1976 until January 1979, and after the Vietnamese soldiers came I saw many grave pits at that bamboo grove. The highest numbers of killings were in 1977. Most of the victims were new people, but in September 1977 many Cham were killed."]; **D6.1.381** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 23 June 2009, EN 00348094 ["The prisoners were taken to be killed at an approximately-three-hectare land situated in the east of the pagoda fence [...] it was a place where the prisoners were killed and buried."]. See regarding the location of the pits: **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 11.19.55-11.23.30, EN 01406843-44 ["The plantation where pits were dug to bury the Cham people was located in front of, and to the north of the temple and there were two plantations that were used to bury the people who were executed. But, geographically, they were situated beside each other and they had fences, which were not of any significance, but were very simple. The fences were made of small trees and bamboo trees standing side by side. The Cham people were taken to be executed and buried in the pits in front of the temple in the northern plantation."].
- 1140 **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A35, EN 01035846 ["Yes, I saw killings two or three times, but not so often. The prisoners were sent to be killed in groups of about ten people. Each prisoner's hands were tied to their back and their face was covered; and then the Khmer Rouge sent them to the front of the pagoda which was about 200 meters away. There was an already-dug pit. When they reached the pit, they beat the prisoners with a cart axle and dropped the bodies into that pit. The prisoners were men, women and children. Before dying, the prisoners shouted for help. Initially, I heard that the Khmer Rouge had used megaphones to play a sound in order to cover up the prisoners' screams. But when I saw those killings, there was no megaphone because the number of people to be killed was small.]. See also **D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A29, EN 00506031 ["Yes, [Han and Dan] said that they killed the detainees by hitting from behind the head with the iron axis."].
- 1141 **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A35, EN 01035846 ["Yes, I saw killings two or three times, but not so often. The prisoners were sent to be killed in groups of about ten people. Each prisoner's hands were tied to their back and their face was covered; and then the Khmer Rouge sent them to the front of the pagoda which was about 200 meters away. There was an already-dug pit. When they reached the pit, they beat the prisoners with a cart axle and dropped the bodies into that pit. The prisoners were men, women and children. Before dying, the prisoners shouted for help."].
- 1142 **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 11.22.37-11.25.17, EN 01409244-45 ["I knew that we were rounded up by them and that we would fall into death trap and then I discussed with my wife what we were going to do in order to survive. So, within the group, I was walking ahead of other people so that the Khmer Rouge people would think that I was heading for the pit. And then I met a person from the sector and he asked me where I was heading. I then told him that I was searching for my cattle. I called my wife to come along quickly because we had to rush to find our cattle [...] luckily the person told me that he had seen a cow -- rather brown colour cow at the back of a house where I was heading, and then I was happy as I knew that I would survive. However, we could not leave the outskirts, of the village yet as I observed that there were armed people situated along the edge of the village so we hid ourselves in a small bush. Luckily, they did not see us. And, at that time, I was about 50 metres away from them, and it was around 3 p.m. in the afternoon and then we were hiding ourselves in the bushes."]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 11.15.45-11.18.24, EN 01406843 ["Generally speaking, only two out of all the Cham people, who had been

- arrested in Peam Chi Kang commune, could escape and they were from Sach Sou. They fled to the lake.”]; **D219/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 16.04.29, EN 01431174 [“In short, the Cham people in Sach Sou had all been arrested; only one could flee. A man by the name of Man and -- together with his wife fled by hiding themselves in a lake at the time.”]; **D6.1.191** Ysa Osman, *The Cham Rebellion*, EN 00218503, Him Man Interview [“I walked quickly with my wife to the head of the crowd. I knew they were going to kill us so I was going to run away if I could, About 100 meters before we got to the Wat O Trakuon I told my wife my plan. She agreed. When the guard was careless on his watch my wife and I ran off. They did not notice us go at all. We hid in a clump of bamboo.”].
- 1143 **D6.1.191** Ysa Osman, *The Cham Rebellion*, EN 00218503, Him Man Interview. See also **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 11.28.14-11.32.01, EN 01409246-47 [“I was lying in the bush and I remained there until it became dark and maybe it was around 7 o’clock at night, then the Cham people -- they started to kill the Cham people and why could I say that; because the place where I was hiding was about 100 metres away from the pit where they were killing the Cham people. I heard screams, I was lying in the bushes with my wife and we heard the screams. We even heard the sound from people being hit. We heard people screaming to Allah for help. They screamed, ‘O Allah, my Lord.’ And usually other people who were non-Muslims would not make such a scream, but only my relatives, my parents, my villagers, my neighbours, the Cham people whom they had rounded up at the same time as mine would pray to Allah. I was there hiding in the bush because I could not escape from the village since there was another layer of the Khmer Rouge guarding the village.”].
- 1144 **D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A18, EN 00506030 [“One day, I transported 600 male adolescents from Kang Ta Neung to Aur Trakuon. We used two machine boats for transporting. In the same night, after finishing transporting all 600 adolescents, I returned and transported 400 adolescents from mobile units to Aur Trakuon as well.”].
- 1145 **D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A18, EN 00506030 [“Before those male and female adolescents were called to get on the boats, there had been a meeting to announce that all 1,000 adolescents would be transported by 50 trucks waiting for them in Peam Chi Kang toward Prey Chhor. However, at the moment, they had to travel by boat to Peam Chi Kang before they continued by truck. At that time, I realized that all of them would be taken away and killed because there were no trucks waiting in Peam Chi Kang.”].
- 1146 **D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A18, EN 00506030 [“When we arrived in Aur Trakuon, the soldiers call 10 of them at a time to get off the boats, walked them to a concrete house on the river bank near Aur Trakuon Pagoda, tied them up and walked them away through [the] back door. Then another 10 people were brought in. They did the same thing until they finished with them all. I was personally told to hide myself on the roof of the boat to avoid being arrested by mistake.”].
- 1147 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 14.09.45-14.12.58, EN 01406873 [“[Moeun] spoke to me because I climbed palm trees not far from where he climbed. And usually, sometimes when we rested, then we chit-chatted. And sometimes, I wanted to know what was going on inside and I asked him questions. Because we were friends, he would not mind me asking him questions.”], 14.14.10-14.17.27, EN 01406875-77 [“As for the executioners, they were skilled and actually competing amongst themselves. If they killed more, then they would be selected to be in charge of a unit, for instance.”].
- 1148 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 14.14.10-14.17.27, EN 01406875-77 [“There was a case that I heard that within an hour one young member, who was about 20 years old, actually killed 70 people, and that was the record.”].
- 1149 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 11.13.10-11.15.45, EN 01406841-42.
- 1150 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.49.50-10.51.55, EN 01406833-34 [“The Long Sword Group was divided into smaller groups and they headed to various villages where the Cham people resided and by about 7.00 or 8 o’clock that evening, all the Cham within the commune had been arrested. [...] Every Cham person had been arrested by that time including children”], 11.34.53-11.38.33, EN 01406849-50 [“In 1977 -- and by that year my uncle had nine children, eight of whom were arrested and in fact his other child was hidden by the unit chief [...]. They actually lived in Damnak Chrey village and the[y] arrested the children and the wife were transported to Wat Au Trakuon pagoda. One of his children, it could be the third or the fourth whose name I cannot recall, actually fell off the horse cart and in fact he was tied and they did not stop the horse cart to pick him up but he was dragged along behind the horse cart until they reached Au Trakuon pagoda. People saw it and it was rather tragic but nobody dared do anything, everybody minded his

or her own business.”], 14.33.14-14.35.17, EN 01406883 [“When there were arrests made, the whole family members were also arrested together with the spouse or the husband.”], 14.38.16-15.04.22, EN 01406885 [“all members within the family would be arrested. Young children, baby, older people, everyone from the – within the family were arrested.”]; **D219/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 10.10.12-10.12.23, EN 01431098 [“I saw all the Cham people including young children were being walked. No one was left behind.”], 11.26.16-11.30.46, EN 01431118-20 [“When I returned from my work and while I was having my gruel, I saw people being transported or walked, including young children. However I saw the event from a distance and I did not know where those people had been taken from. [...] I saw the events with my own eyes. All the people could see it. Sometimes during meal time at noon, while we were having gruel, we saw those people being transported and I could see young children, I could see pregnant women, they were all taken into the pagoda and surely if such event was happening during the time, at night time the loudspeaker would be played”], 15.21.02-15.24.00, EN 01431157 [“I already testified to the effect. My house was 200 metres from the pagoda and people were arrested, including pregnant women and young children. And by night-time, the music was played over the loudspeaker, and I knew in my head back then that people were being killed. I also mentioned already the sound of people screaming.”], 15.58.55-16.01.00, EN 01431172 [“from 1977 to 1979. Actually, not only the Cham people were killed, but also the Khmer people. After the execution of the Cham people, all types of the Khmer people including pregnant women and small children were taken to be killed. The execution took place on a daily basis.”]; **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 14.34.37-14.37.18, EN 01430895 [“Yes, their hands were tied to string and as for children, young children their hands were not tied, four or three years old children.”], 15.40.02-15.42.14, EN 01430917 [“Children, small children, were thrown onto ox carts, and for older Cham people, they were pushed onto the ox carts.”]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A71-72, EN 01035850 [“When I worked with Han [for about five to six months before the Khmer Rouge Regime collapsed] [...] The parents of Cham children were taken to be killed first and then they arrested the children to be killed.”]; **D117/63** Say Doeun Written Record of Interview, 6 August 2014, A34, EN 01044602 [“For Lon Nol soldiers and new people, only men were arrested. [As] for the Cham [people] men, women, and children were arrested.”]; **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 4 August 2014, A9, EN 01044609 [“I came across an event one day in 1978. While I was walking to work, I accidentally saw the Khmer Rouge leading Cham people up from a boat which was anchored on the bank of the Mekong River into Wat Ou Trakuon Pagoda. I think there were about 500 Cham including men, women and children.”]; **D219/290** Sor [Sa] Chhcang Written Record of Interview, 28 April 2015, A13, EN 01111787 [“Those prisoners were both male and female, including children who were all ethnic Cham.”]; **D6.1.414** Tay Koemhun Written Record of Interview, 24 November 2008, EN 00251013-16 [“I was forced to join the revolution while I was plowing ground in 1977 [...] I knew some of the prisoners. [...] There was ThoI, my adopted older brother, and there was Lim Srun, my cousin. Both of them were arrested along with their entire families, including the wives and children. [...] There were small children [prisoners]. All the people saw this, because there were hundreds of them there at mealtime.”]; **D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A16 and A18, EN 00506029-30 [“Most detainees were the 17 April people. One week later, I transported 80 children to Aur Trakuon. They were the children of the previous 130 detainees. [...] One day, I transported 600 male adolescents from Kang Ta Neung to Aur Trakuon. We used two machine boats for transporting. In the same night, after finishing transporting all 600 adolescents, I returned and transported 400 adolescents from mobile units to Aur Trakuon as well.”]; **D1.3.11.46** Seng Kuy OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210481-82 [“I believe this was around mid-1977 [...] The people arrested were women and children [...] The Cham woman and children that I was asked to take to O Trau Kuon were all the Cham who were left in my village, so there were no Cham left after that day.”]; **D3/5.1** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210429 [“My uncle took people that were tied up to O Trau Kuon in an ox-cart, and delivered them there. He only did this once. [...] He told me that he had transported a family of 4, parents and children. When they reached the commune office, they were tied up.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219209, Amin Maryam Interview [“In 1978 they started taking measures to destroy the Cham, every last one. I saw this purge with my own eyes when they sent me to Wat O Trakuon. They arrested me because I had left my unit to go get a sleeping mat from home. After one night at O Trakuon pagoda I was released back to my unit. While I was there, I saw a large group of children, some who could not yet walk, some who could. Their parents had already been killed. I knew that most of them were Cham children from my village, and others were the children of the April 17 people. The Khmer Rouge

- tossed some children in the air and speared them with knives. Some were bashed against tree trunks and then thrown in pits on top of the piled bodies of adults.”].
- 1151 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 11.13.10-11.15.45, EN01406841-42 [“I asked Moeun about the young children, the babies who were with the mothers and I was told that some young babies or children were smashed against the trees and some had their legs torn apart and that some children were not killed yet, but they were just tossed, torn and thrown into the pits together with the adults”]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A13, EN 01111787 [“For small children, the guards at that security office gripped their feet and beat them against the temple to death.”], A14, EN 01111787 [“I would like to confirm that I saw the events when the prisoners were being tied up and tortured. I also saw the children being beaten against the temple to death.”]; **D6.1.190** Him Man Written Record of Interview, 11 August 2008, EN 00242091 [“I did not see that [the killing of children by swinging them against tree trunks or house pillars in 1978] with my own eyes, but others told me that they had seen it.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219209, Amin Maryam Interview [“In 1978 they started taking measures to destroy the Cham, every last one [...] Some [children] were bashed against tree trunks and then thrown in pits on top of the piled bodies of adults.”], EN 00219216 [“Children without parents were running around through the villages. The Khmer Rouge grabbed their feet and smashed them into tree trunks or house pillars, killing them. They marched us to Wat O Trakuon, their killing site [in 1978].”].
- 1152 **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219209, Amin Maryam Interview.
- 1153 *See, e.g.*, **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210472 [“One of [the prisoners at Wat Au Trakuon] starved to death and was brought to be buried. I believe that the individual pits that were located around the Wat are likely to be people who starved, as when prisoners were killed it was usually in larger numbers.”].
- 1154 *See* VI. Crimes and Crimes Sites – H. Wat Au Trakuon Security Centre – 4. Crimes – Other Inhumane Acts – a) Inhumane Conditions of Detention.
- 1155 *See* the VI. Crimes and Crimes Sites – H. Wat Au Trakuon Security Centre – 4. Crimes – Torture section above, particularly **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A13, EN 01111787 [“Some prisoners died during the interrogation.”], A23, EN 01111789 [“prisoners died during the interrogation because they did not confess. They were tortured to death.”].
- 1156 **D219/363** Hak Sophal Written Record of Interview, 12 June 2015, A4, EN 01128232 [“We [the CGP Mapping Team] never excavated the graves or counted the bones.”]; **D6.1.381** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 23 June 2009, EN 00348094 [“After 1979 there was no official exhumation of the graves here.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208396 [“When the memorial was constructed, only 17 bags of bones were retrieved.”]; **D1.3.10.5** Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 17 October 1995, EN 00208310 [“These graves were partially excavated in 1982, and the bones placed in a memorial near the Wat.”]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211165 [“The memorial seems to contain hundreds and quite possibly thousands of long bones.”].
- 1157 *See, e.g.*, **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A23, EN 01044619 [“Many months after the Khmer Rouge regime collapsed, I went to Wat Ou Trakuon Pagoda. At that time, I saw that people went there to dig for gold.”]; **D6.1.190** Him Man Written Record of Interview, 11 August 2008, EN 00242091 [“After 1979, villagers and I went to look at the grave pits which the villagers had dug to look for gold.”]; **D6.1.381** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 23 June 2009, EN 00348094 [“many people came here to dig these graves in a bit to search for other valuable objects. [...] Later on, my father walked to collect the remaining bones on the ground and placed them at the location where the memorial stupa is standing now.”].
- 1158 **D6.1.381** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 23 June 2009, EN 00348095 [“After 1979, I saw a document of the prisoner list; at that time the villagers dug the ground and found an approximately-200 liter water concrete container at the trunk of the khvet tree situated 20 metres away from the south fence and about 40 metres in the west entrance of the pagoda compound. In that water concrete container, papers filled half of the container; I saw the prisoner list among those papers. Those names were hand-written on pieces of paper; the number followed before each name; so, I looked at the last number of the page, which made it easy (for me) to assess the real number of the prisoners. This list identified the name of each prisoner as new people or

base people. [...] I did not know [where that document was]. The people just took the concrete container for use and I did not know where the papers had been lost to.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208395 [“The prison registers were found by the people after 1979, but the paper was used for various purposes and also they were afraid the KR would come back for the evidence. They were various exercise-books, with one thicker than the other. There were sheets attached inside as well. There was no order from the new authorities to destroy them. Simply, the people were afraid the KR would come back. Paper was used to smoke cigarettes. There were reports about each prisoner, with their name, age, origin, from which birth place, job, sex etc.”]. See also **D219/619** Written Record of Investigation Action, 30 November 2015, EN 01181175, Om Hol Interview [“he personally found and read documents which had lists of names of people who [...] were to be killed including his own name with the names of his family.”] further confirming that prison records at one time did exist.

1159 **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 13.51.32-13.53.30, EN 01456508 [“If [prisoners arriving at Wat Au Trakuon] came by motorboat, 50 people or 100 people arrived at a time by boat.”]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.36.33-09.38.40, EN 01406812 [“On the road, I saw people being taken into the pagoda on a daily basis. Most people were taken inside the compound of the pagoda, but not out of the compound of the pagoda.”]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A27-28, EN 01035845 [“Yes, as I remember, there was only one temple building [used to detain prisoners], and the number of each prisoner intake was around fifty. [...] I did not know clearly about [whether prisoners were taken in every day or every week] because I was not always at the pagoda.”]; **D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A16, EN 00506029 [“Later on [when Han was the chief of Wat Au Trakuon], I transported [on the machine boat] other 130 detainees whose hands were also tied up and connected to each other in line. [...] Most detainees were the 17 April people. One week later, I transported 80 children to Aur Trakuon. They were the children of the previous 130 detainees.”], A18, EN 00506030 [“One day, I transported 600 male adolescents from Kang Ta Neung to Aur Trakuon. We used two machine boats for transporting. In the same night, after finishing transporting all 600 adolescents, I returned and transported 400 adolescents from mobile units to Aur Trakuon as well.”]; **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 4 August 2014, A9, EN 01044609 [“I came across an event one day in 1978. While I was walking to work, I accidentally saw the Khmer Rouge leading Cham people up from a boat which was anchored on the bank of the Mekong River into Wat Ou Trakuon Pagoda. I think there were about 500 Cham including men, women and children. Those Cham people had been sent from the upper areas, probably from different locales in Kampong Cham Province. I would say there were more than 500 people because the boat I saw was like a ferry.”], A11, EN 01044609 [“Q: How did you know that those Cham would be sent to Wat Ou Trakuon Pagoda afterwards? A: Because that was the dock of Wat Ou Trakuon Pagoda.”]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A14, EN 01111787-88 [“I observed that more people, from 50 to 100 persons a day, were brought to be detained at the security office. They were the 17th April people and the families of the ethnic Cham. Those who committed minor wrongdoings during their work at other bases were also arrested and brought to that security office.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A98-100, EN 01179834-35 [“Approximately 50 persons [were arrested] from all sections. [...] From agriculture, industry, handicrafts, textiles, commerce, and logistics. They were then replaced by Southwest Zone cadres. [...] Some were sent to Wat Ou Trakuon Pagoda. Some were sent to Kor Security Office.”]; **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210488 [“[In August 1977], all the Cham in every village in my commune were gathered and arrested. [...] I was asked to lead 200 to 300 Cham and walk them to the O Trau Kuon temple.”]; **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208396 [“Prisoners were brought by horse-cart or oxcart at night, some 5 carts each night, with 2-3 up to 8 persons in each. They were brought from Roka Kay, Peang Chikong and Angkor Ban communes - nearly 10,000 Chams from those communes in 1977.”].

1160 **D219/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 15.21.02-15.24.00, EN 01431157 [“When the Cham people were arrested and placed into the pagoda, at night-time the music was played over the loudspeaker and the Cham people disappeared. And then they brought more people in. If the old ones had not been killed, there would not have been available space as both the Khmer and the Cham people were brought in on a daily basis.”]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A14, EN 01111787-88 [“Sometime[s] I also noticed that when the Khmer Rouge ran out of shackles to put on the prisoners they sent the prisoners, who had been detained earlier, to be killed in daytime before they accepted the new prisoners.

When they were informed that new prisoners would be brought in they would sen[d] the current prisoners out to be killed.”]

1161 **D219/702.1.91** Tay Koemhun, T. 16 September 2015, 11.25.48-11.27.17, EN 01409060 [“everybody knew that if people were called to go to Au Trakuon pagoda, it means their fate would be sealed there.”]; **D219/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 10.44.58-10.47.06, EN01431104 [“Those who were brought into that pagoda never returned. They were brought in, and disappeared. That’s all I know.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210472 [“Prisoners were rarely released from Wat O Trau Kuon - maybe 1 in a 100. I knew of a few others who were also released, but they are all dead now. When I was released [in 1977, about a year before the fall of the regime], the guards told me that I was lucky and that being released was a rare case. Local people knew that also.”]; **D1.3.11.6** Chea Maly OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210435 [“The Cham were killed between mid-1977 and mid-1978. Most of them were brought to O Trau Kuon.”]. See also para. 313 and the VI. Crimes and Crime Sites – H. Wat Au Trakuon Security Centre – 4. Crimes – Murder section.

1162 **D1.3.10.5** Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 17 October 1995, EN 00208309-10 [“The certified document obtained from the DHQ gave the number of mass graves at this site as 467, and estimated the number of victims executed there as 32,690.”]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211164, Om Vantha Interview [“There were many burial pits, each of which was half the size of this office. [...] Now, the area is a plantation, but it is in front of the wat.”]; **D6.1.469** Statistical Research of Pol Pot’s Crime Scenes in Kang Meas District, 17 October 1994, EN 00422158 [lists that for “Voat Ou Tra Kuon” in Peam Chi Kang Commune, there were 467 pits”]; **D219/363** Hak Sophal Written Record of Interview, 12 June 2015, A12-13, EN 01128234 [the witness was a member of the CGP Mapping Team that wrote a report on Kampong Cham Province: “Generally, we got all the documents from the local areas. When we returned, we had to give all of them to the DC-Cam. Q: We would like to check the information regarding Wat Au Trakuon Pagoda (ERN 00208309-EN). This document was taken from the district office, and it states that there were 467 mass graves in Wat Au Trakuon Pagoda, at which 32,690 people were killed. Do you know what formed the basis of this figure? A: [...] I knew that the local authorities gave documents to our working group, but I was not responsible for collecting them. I am sure that if the names of the documents are listed in the report, this means that the documents were really given to the DC-Cam as usual.”]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A28, EN 01111790 [“After the Khmer Rouge regime collapsed, I saw pits located about 100 metres to the east of that Wat Au Trakuon Pagoda.”]; **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210489-90 [“Many burial pits were found in the plantation area next to O Tra Kuon. I saw them myself. [...] The pits covered almost 1 hectare of land, the whole plantation. I estimate there were around 200 larger pits. There were more small pits than large pits, possibly as many as 1,000. The large pits were around 5 by 4 metres squared, and the depth was more than 2 metres.”].

1163 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 11.18.24-11.19.55, EN 01406843 [“For Cham people, large pits, each of which was about 10 square meters, were dug because there were many of them. One pit can fit 70 or 80 people.”], 11.19.55-11.25.00, EN 01406844-45 [“After 1979 [...] I went to watch them while they were unearthing the pits in which Cham people had been buried. [...] as for the Cham people, each of the pits was 10 square meters big and as deep as my neck so I could see that there were the heads of children and adults of Cham people within the pits.”]; **D1.3.11.6** Chea Maly OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210433 [“Some pits had 5 bodies and some others contained 50 to 100 bodies. The pit sizes ranged from 2 by 2 metres to 5 by 5 metres.”]; **D3/5.1** Bao Troab OCP Statement, 5 August 2008, EN 00210430 [“There were bones at the pits around O Trau Kuon. I saw them only after the fall of the regime when there were ceremonies. Many thousands of skulls were found there, maybe as many as Tuol Sleng.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210472 [“I believe that the individual pits that were located around the Wat are likely to be people who starved, as when prisoners were killed it was usually in larger numbers.”].

1164 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 11.23.30-11.25.00, EN 01406845 [“In the former regime, before the security centre had not been established, there were no grave pits. There were also no remains of dead people. It had been a plantation where people had grown crops. [...] There was no grave in that area. That area was once a plantation.”].

1165 See the evidence cited in fn. 1109 above.

- 1166 **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211163 ["The District Office has no documentation about the Khmer Rouge period or what happened at Wat O Trakuon. They just collected and preserved the remains in a stupa at the Wat. The remains there were more than 20,000. He knows this because someone counted the skulls. The remains were collected between 1979 and 1982. The remains were found in the area surrounding the Wat. They do not include the other people who were killed in the district. The team that collected the remains was comprised of people from the district committee, the Wat committee, and the office of cults and religions."].
- 1167 **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, 00211164, Om Vantha Interview ["He knows there were more than 20,000 remains at O Trakuon because it was the district security office and people were killed there from all over the district. The estimate of 20,000 comes from the number of pits. There were approximately 100 people in each pits and the pits covered an area of 2 to 3 hectares. Originally, there were 2 or 3 stupas of remains, now there is only 1 left. He thinks that there are additional remains that were never dug up. He was in charge of collecting the remains at the time because he was commune chief. We ask him if we can formally interview him and if he can show us the location of the burial pits, but he refuses. He says that he is very busy and does not have the time to talk to us."].
- 1168 **D219/702.1.83** Seng Kuy, T. 10 September 2015, 09.42.43-09.52.25, EN 01431025-28 [the witness attended a meeting at the Wat Au Trakuon pagoda in either 1981 or 1982, where they were informed by the [Kang Meas] district chief that the people killed by the Khmer Rouge at Wat Au Trakuon was estimated to be around 30,000]. See also **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 14.16.20-14.17.45, EN 01456521 ["it was said and documented at that time that there was over 30,000 dead bodies in that area [Wat Au Trakuon]. This number is written on a stupa built to keep their remains."]; **D38** Seng Kuy Written Record of Interview, 14 July 2011, EN 00722236 ["I didn't know [Wat O Trakuon Pagoda] well, but through my participation in a ceremony after the regime's collapse, officials of the state of Cambodia told people that the number of victims killed here was approximately 30,000. However, this figure was just estimated by some officials, not an official statistics."]; **D117/62** Kong Yoeun Written Record of Interview, 4 August 2014, A12, EN 01025204 ["From what I heard, more than 30,000 people, most of them had been the new people and unproductive with work or lazy to work, were arrested and taken to be detained and killed in Wat O Trakuon."]; **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210489 ["Mouen [a security guard at Wat Au Trakuon] told me in 1978 that approximately 30,000 people had been killed at O Trau Kuon."]; **D219/619** Written Record of Investigation Action, 30 November 2015, EN 01181175, Om Hol Interview ["he stated that after the liberation he was one of the people that took the census of the people in the district and they found that almost thirty thousand people had been killed."].
- 1169 **D1.3.10.5** Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 17 October 1995, EN 00208309-10 ["Wat O Trau Kuon, Khum Peam Chi Kong, 030701/02/03 [...] The certified document obtained from the DHQ gave the number of mass graves at this site as 467, and estimated the number of victims executed there as 32,690. These graves were partially excavated in 1982, and the bones placed in a memorial near the Wat."].
- 1170 **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208395, Mao Huo Interview ["When I asked if the figure given by DC-Cam was at all reliable - 32,690 victims and 467 pits - he replied that the exact number he checked was 39,007 + 1 as he was a witness to the last that was killed. The total was then 39,008. He does not know why so many people were killed."]. Note that Locard indicated in his report that he was skeptical of this figure and of the DC-Cam estimate.
- 1171 **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 10.39.38-10.41.30, EN 01474928 ["Q: What type of people were arrested after the Southwest cadres arrived? A: The New People were arrested"]. 11.10.23-11.11.51, EN 01189169-70 ["Former Lon Nol soldiers, as well as the New People, were arrested [by the Long Sword Militia]."]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 11.27.48-11.30.20, EN 01406847 [in Peam Chi Kang Commune: "the first targeted enemies of the Khmer Rouge were New People or 17 April People and those who had served in the Khmer Republic and royalist regimes. [...] New People, 17 April People, the former civil servants of the monarchy and republic regimes and even those who were working in different mobile units, were repressed, mistreated and arrested."]; 15.27.15-15.29.37, EN 01406897 ["The Pol Pot regime was a genocidal regime, so any other races than Khmer people would be considered their enemies, including the Cham people, the Vietnamese, the Chinese and even the New People, the ones that were liberated in 1975."]; **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 15.06.41-15.09.49, EN 01430903 [in Angkor Ban 2 Village, Kang Meas District: "New People came to settle from Phnom Penh, and there were

about 10 families. And later on, they disappeared and never returned. And that happened in 1977, when they were told to work elsewhere, and they never returned. So, it was my conclusion that there was a purge going on in 1977.”], 15.43.38-15.48.01, EN 01430919 [“There were New People evacuated from Phnom Penh, and about ten families were deposited to live in my village. And these New People disappeared from time to time, and no more New People from Phnom Penh [remained] in my village. And I think perhaps they had been taken away and killed. [...] All I know is that New People did not commit any wrongdoings. They were working very hard in the field, with Base People.”]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A49, EN 01035848 [“Most of the people, who had been arrested, were in Kang Meas District. There were also new people among them.”]; **D219/402** Tuy Khuy Written Record of Interview, 4 July 2015, A6, EN 01147859 [“Those seven victims [who the witness transported to Wat Ou Trakuon on Kan’s orders] [...] were new people evacuated from Kampong Cham and Phnom Penh.”]; **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210487 [“1977 was a year where intensive killing occurred. People from mobile work brigades had been arrested at all work sites. They arrested new people [...] An came to the Pring Chrum worksite. [...] While he was there, An asked how many new people [...] were working at the site. [...] Nauy [the unit chief] told me that Ta An asked them to gather up the new people and Cham so they could be taken to their local bases. Nauy seemed to know that this meant that people would be brought to O Trau Kuon.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210471 [“I was one of the two targeted classes of people [in 1977, when the witness was arrested and held at Wat Au Trakuon for one day and one night]. The first class was new people. I was a former businessman, so I was also targeted. I was a merchant before the Khmer Rouge period.”].

D117/65 Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A12, EN 01044617.

D1.3.11.47 Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210489.

D219/702.1.88 Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.32.50-10.34.23, EN 01406827.

D6.1.986 Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A16, EN 00506029 [“Later on [when Han was the chief of Wat Au Trakuon], I transported [on the machine boat] other 130 detainees whose hands were also tied up and connected to each other in line. [...] Most detainees were the 17 April people. One week later, I transported 80 children to Aur Trakuon. They were the children of the previous 130 detainees.”].

D6.1.413 Hok Hoeun Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251304 [“There were [new people]. They were evacuees from Phnom Penh. [...] They welcomed them, and when they first arrived, they put them in the pagoda. [...] They told them to go study, meaning they arrested and killed them. [...] They took them all away and killed them. And they selected people in the village according to their biographies and took them along too.”].

See VI. Crimes and Crime Sites – H. Wat Au Trakuon Security Centre – 4. Crimes – Murder.

D219/702.1.88 Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 13.53.39-13.53.10, EN 01406866-67 [“Moeun [...] was engaged in the killing of [...] the New People and the 17 April People.”]; **D219/402** Tuy Khuy Written Record of Interview, 4 July 2015, A6, EN 01147859-62 [“Those seven victims [who the witness transported to Wat Ou Trakuon on Kan’s orders] were Khmer and Cham. They were new people evacuated from Kampong Cham and Phnom Penh. [...] I heard the militiamen saying that those moved to Wat Ou Trakuon Pagoda were killed there. I heard the two militiamen talking after I had transported the seven people to Wat Ou Trakuon Pagoda.”]; **D117/62** Kong Yoeun Written Record of Interview, 4 August 2014, A12, EN 01025204 [“From what I heard, more than 30,000 people, most of them had been the new people and unproductive with work or lazy to work, were arrested and taken to be detained and killed in Wat O Trakuon.”]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A19, EN 01044618 [the witness was a member of the Long Sword group who arrested new people and took them to Wat Au Trakuon: “Q: Do you know what happened to the prisoners who were sent to Wat Ou Trakuon Security Office? A: At the time, I neither entered the premises of Wat Ou Trakuon Pagoda nor saw the killing of prisoners firsthand, but I heard that prisoners were killed and buried around the pagoda compound.”], A22, EN 01044619 [“I know that many people were killed at Wat Ou Trakuon Security Office, but I do not know the actual number.”]; **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210489 [“New people and local people were also killed at O Trau Kuon, but mostly new people. The number of new people killed at O Tra Kuon was more than the number of Cham killed. The new people were killed starting at the beginning of the Khmer Rouge regime. The amount of killing increased after the Southwest cadres arrived. The new people were accused of being feudalists and ranking officers of the Lon Nol regime.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210471 [“New People were undressed before being

executed. I saw piles and piles of clothes, personal belongings and mats all around the killing pits. I was one of the two targeted classes of people [in 1977, when the witness was arrested and held at Wat Au Trakuon for one day and one night]. The first class was new people. I was a former businessman, so I was also targeted. I was a merchant before the Khmer Rouge period.”]; **D5/1598** Nai Mom Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01170618 [“My older brother [...] was then studying medicine in Phnom Penh. He was evacuated to Kampong Cham. The he was tied up and taken away by militiamen at night. A military man named Comrade Phon told me that my brother had been killed at Ou Trakuon miserably by having his throat cut with a sugar palm stem.”].

1179 **D1.3.11.6** Chea Maly OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210434 [“I saw people digging up the burial pits at the Wat. There was talk that the pits might contain valuable things like gold. [...] Half were local people and half were new people. The local people dressed in black. Some of the clothes of the people killed and found there could be used again, so that is why I think some of the bodies did not have clothes. Most of those found were new people. I cannot say exactly how many bodies were found.”]. See also **D5/1599** Theng Chea Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01192807 [“Soon after the fall of the regime, they had a meeting. I had a chance to enter Wat Ou Trakuon Pagoda, where I saw thousands of dead bodies, whose skulls looked like coconut shell, in the graves. [...] There was a mixture of dead bodies, including the elderly, the young, the ‘new’ people, and the ‘old’ people.”].

1180 **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A44-45, EN 01056219 [“I received an order from Grandfather An to collect Cham people and Lon Nol soldiers. I did not know what happened to them eventually. [...] Grandfather An gave the orders during the monthly meetings. During the meetings, Grandfather An gave the same orders to other district secretaries.”]. *Contra* A37, EN 01056218 [“I never received orders from Grandfather An to arrest anyone.”], A39, EN 01056219 [“I would like to clarify that Grandfather An did not order me to arrest those people, but I am not sure if Grandfather An give direct orders to Grandfather Sy, my deputy, to do this work.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A58, EN 01059286-87 [“At that time, persons responsible for lists and documentation in each district were summoned to take part in that meeting. He explained points to be recorded and emphasized the composition of the people, for example, Cham, Chinese, Yvon, former first and second lieutenants and so on ... I did not talk with others about the list I had developed previously. We just said to one another, ‘We will be busy with another list’.”].

1181 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun T, 14 September 2015, 11.27.48-11.30.20, EN 01406847 [“the first targeted enemies of the Khmer Rouge were New People or 17 April People and those who had served in the Khmer Republic and royalist regimes. Not only Cham people were smashed, but also New People, 17 April People, the former civil servants of the monarchy and republic regimes and even those who were working in different mobile units, were repressed, mistreated and arrested”].

1182 **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 11.10.23-11.11.51, EN 01474938-39 [the witness was formerly part of the Long Sword Unit: “Q: Is it correct, Mr. Witness, that in addition to the New People and Cham who you identified earlier, that you also received orders to arrest former Lon Nol soldiers? A: Former Lon Nol soldiers, as well as the New People, were arrested.”], 11.15.20-11.16.47 [“Q: And where did the Long Sword Unit take the people who were arrested; what was done with them after they were arrested? A: They were sent to Au Trakuon pagoda.”]; **D6.1.413** Hok Hoeun Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251304 [“They took them all away and killed them. And they selected people in the village according to their biographics and took them along too. Q: Who were the people with bad biographics who were taken away? A: Those people [who] had been captains or majors in the military or had been commandos. Q: They had worked during the Lon Nol era? A: Yes! [...] Q: What happened after they were arrested and taken away? A: They arrested them and brought them to the pagoda. Q: Then what? A: They were killed in front of the pagoda.”].

1183 **D5/1488** Phann Chhan Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145606 [“They detained me there at Ou Trakuon office (Spean Yvon) for one year. [...] They interrogated Lon Nol's soldiers and excommissioned officers. During interrogation, they always tortured the detainees to get the answer who they worked for, but those victims still answered that they did not know.”]. Note that the Civil Party did not specify when he was imprisoned at Wat Au Trakuon, but based on the evidence of when the pagoda was turned into a security centre, even if his imprisonment began at that time (April or May 1976), part of his imprisonment would have overlapped with the time Ao An was in charge of Sector 41.

- 1184 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.04.38-10.10.47, EN 01406822 ["I recall An who was in charge of the sector actually convened a meeting at Wat Au Trakuon. Kan was there but he did not take a stand, and it was An who spoke [...] at length during the meeting. He spoke about cadres in the North Zone and accused them of being traitors."], 10.12.51-10.15.34, EN 01406825 ["The meeting that was held at Au Trakuon pagoda was actually held [...] inside the compound [...] on the west side of Au Trakuon pagoda's main shrine building."], 15.21.37-15.24.52, EN 01406895-96 ["[An] spoke at length about the arrest of the former cadres who were accused of betraying Angkar. [...] On the issue of the arrest of the so-called traitors, they did not of course tell us the reasons for the arrest. What was the need for that? We were ordinary civilians and the announcement he made was about the arrest of those former cadres since they were betraying Angkar and they were betraying the revolution, and they did not give us any specific reasons for the betrayal. And of course people did not dare to ask any follow up questions."]; **D76** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 25 August 2011, A14, EN 00740714-15 ["Q: Did he mention about the ground for the arrest of old cadres? A: Yes, He did. He said that 'they were the traitors of Angkar', but I did not know who the Angkar was."]; **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210487 ["An also told us not to be afraid because of the arrest and execution of the previous cadre, because they were enemies and disloyal to Angk[a]r. The old cadre had been arrested and killed immediately when the Southwesterners arrived. An said that the prior cadre had been 'smashed' because they were disloyal to Angk[a]r and the revolution."].
- 1185 **D6.1.400** Samrit Muy Written Record of Interview, 20 October 2008, EN 00235508 ["in early 1977, they held a meeting at the Peam Stadium. All the villagers had to attend. The Sector Committee [Secretary] An and the District Committee [Secretary] Kan convened the meeting and told us to work hard for *Angkar*. Then they said that there were enemies among the people. After that meeting the arrests accelerated, both night and day."].
- 1186 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.45.16-09.50.20, EN 01406815-16 ["When the Southwest zone cadres arrived they were working together with the previous security cadres. Khun was still in the position of the security centre chief at that time. Two or three months later I heard that Khun was reassigned to the upper level office and Horn was put in as the security chief. [...] All the cadres in senior management and leadership positions during that time were arrested and killed, and only low level officials, who made the arrests of people from different places, were left and kept for use. Only the previous managers of the security centre were arrested. And Horn had controlled the Au Trakuon pagoda security centre since the previous chiefs of the security were gone. [...] After the arrival of the Southwest Zone people in the 304 Zone, chiefs of sangkats and militia had all been arrested and killed. These people, who had previous positions in the district and communes, had all been arrested."], 11.27.48-11.30.20, EN 01406846-47 ["Even the Khmer Rouge cadres themselves – old and new cadres – were also monitored and arrested because of links."]; **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 10.31.34-10.32.55, EN 01474926 ["Q: Were any of the former cadres in Kang Meas district or Peam Chi Kang commune – were they arrested when the Southwest group arrived? A: Some of them were arrested."]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A13, EN 01111787 [approximately two years after April 1975: "I was transported to Wat Au Trakuon Security Office. [...] I was detained in a temple with six or seven other prisoners who had been the cadres and two other soldiers who had quit the army."]; **D5/1095** Penh Va Civil Party Application, 14 September 2011, EN 01184976-77 ["The first office chairperson arrested Sam Meng along with Sam Meng's wife and their 5 children. Sam Lai and Sam Lai's wife and their children were also arrested. Many cadres were arrested too. Sam Aun *alias* Sam Lei the second office chairperson went to tie them up at night. Sam Lei's father was also taken as well as a younger sibling-in-law, children, nephews and nieces. In total 10 people were taken to be killed. Many other cadres suffered the same fate. On 20 October 1977 *Angkar* discharged me and sent me to live in my home town collective. I saw those people being transported in ox-carts to Wat Ou Trakuon Pagoda which was also a killing site."].
- 1187 **D6.1.986** Mai Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A16, EN 00506029 ["When our machine boat arrived in Aur Trakuon, the soldiers made a signal to allow us to dock there and unload the detainees, whose hands were tied up. I can recall that when I first transported 22 detainees who were group chiefs and village chiefs. On the machine boat, there were 4 militiamen guarding all along. I knew that those detainees were group chiefs and village chiefs because I used to distribute salt to them. I knew that next morning, all of those detainees detained in Aur Trakuon were all taken away and killed. I knew about that because Han and Dan who were the chiefs of Aur Trakuon Prison told me personally."].

- 1188 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A93-95, EN 01179834 ["[Ao An] summoned the people to meetings at his house and then arrested them. Those remaining were arrested by his soldiers [...] I saw him send his soldiers make the arrests. I saw him arrest those people. [...] They were held at gunpoint and arrested straight away.], A98-100, EN 01179834-35 ["Approximately 50 persons [were arrested] from all sections. [...] From agriculture, industry, handicrafts, textiles, commerce, and logistics. They were then replaced by Southwest Zone cadres. There was an office, probably the Industry Office that was a water jar production site. Many persons from that office were arrested. [...] Some were sent to Wat Ou Trakuon Pagoda. Some were sent to Kor Security Office.], A105, EN 01179836 ["I do not know who was sent where [from Ta An's house]. I only know that some were sent to Wat Ou Trakuon Pagoda in Kang Meas District. I heard this from Industry Office people who came to collect rice from my office. Those who were arrested and brought from remote areas, for example, Prey Chhor District, were sent to Kor Security Office.], A108, EN 01179836 ["Those who were gathered together and sent to Ta An's house were sent to Kor Security Office. Workers at the Industry Office in charge of making pots and water jars were sent by boat to Wat Ou Trakuon Pagoda. That prison was only used for people who lived in Kang Meas District."].
- 1189 See the evidence cited in fn. 1077 above. See also **D5/1607** Gninn Khon Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01195792 ["My third child, Chorn, aged 12, climbed a palm tree to drink palm juice due to his hunger. He was arrested by the Khmer Rouge and was taken to au Trakuon at 9 a.m. Before he was arrested, he was seriously and mercilessly beaten."].
- 1190 **D36** Chea Maly Written Record of Investigation, 14 July 2011, EN 00722232 ["Q: Who had power to send people to the security centre? A: The one who had power was the chief of the security centre. The most important were reports on wrongdoing from unit [...] leaders to the district."]; **D5/1613** Huon Heng Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01152384 ["My husband, Eng Meng Leng, was a teacher during the Lon Nol regime in Ou Dar. Prey Totueng. [...] In 1978, because of jealousy, some local people accused my husband of being a capitalist and a feudalist. At 2 a.m. he was arrested, tied up, and loaded onto a horse cart headed for Ou Trakuon, which was a security office, and disappeared forever."]; **D5/1612** Chory Choreb Civil Party Application, 14 March 2014, EN 01145669 ["My younger brother, aged 25, who [was] working in a mobile unit, caused a papaya tree at Paoy Kob Chkhae to collapse on a person named Sophea. He was arrested and taken to Ou Trakuon at 3 p.m. and has disappeared ever since. His hands were tied behind his back, and he was taken away on a horse-drawn carriage. The person who arrested him was Din, a dining hall chairman."].
- 1191 **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 14.50.48-15.11.10, EN 01430901-04 ["Regarding the arrest of Cham people, what I – all I know is that in 1977, the arrests and purges were conducted by the Khmer Rouge in a widespread manner in the village and throughout the country, that is all I know. [...] They did not do anything wrong, and they strived to work very hard. [...] I made that statement that in 1977, the killing became widespread because other people said in the areas that they lived in, the Khmer Rouge purged the Cham people on a massive scale. [...] During the Pol Pot regime, which was led by the Khmer Rouge group, they only wanted to have one pure race. They even killed their own Khmer people, so they would not spare any other ethnicity, including the Cham race."]; **D117/58** Muy Vannay Written Record of Interview, 3 July 2014, A43-44, EN 01035847 ["I just knew that they had a plan to kill all the Cham. [...] I heard it through word of mouth.], A72, EN 01035850 ["they had a plan to kill all the Cham people. The parents of Cham children were taken to be killed first and then they arrested the children to be killed."]; **D6.1.363** Leav Loas Written Record of Interview, 9 April 2009, EN 00339936 ["There were Cham people in my commune. The Cham people rarely survived because both those who had made mistakes and those who had not, the Cham people were killed. I did not see the killings, just saw the Khmer Rouge coming to call one family away at a time, and the Cham population became less and less. Later on, they gathered them all. The Cham people were arrested in 1978."]. See also para. 357.
- 1192 **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 15.06.41-15.09.49, EN 01430902-03 ["I myself was not aware on the [reasons for] arrest of the Cham people. And the Cham people who were arrested were innocent Cham people. They did not do anything wrong, and they strived to work very hard."]; **D219/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 10.06.02-10.10.12, EN 01431097 ["I was resent to live in the cooperative, and that was the [time] that the arrest of the Cham people started. [...] It happened in 1977. [...] All the Cham people were arrested except one family, that is, husband and wife."]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Witness Interview, 30 September 2014, A12, EN 01063608 [former Kampong Siem District Secretary: "I did not know why those people were arrested; for example, all Cham people were arrested without any reason. I

did not support the arrests of Cham people, but I had an obligation to follow the upper echelon's orders.”]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A13, EN 01044617 [the witness was a member of the Long Sword group who carried out arrests: “The arrests of ethnic Cham people were a little bit different - all the people in each family were arrested at the same time and immediately they were sent to Wat Ou Trakuon Pagoda. [...] The arrests of ethnic Cham people were conducted in the same way as those of Khmer people. The reason for arrests was not given.”]; **D6.1.363** Leav Loas Written Record of Interview, 9 April 2009, EN 00339936 [“There were Cham people in my commune. The Cham people rarely survived because both those who had made mistakes and those who had not, the Cham people were killed. I did not see the killings, just saw the Khmer Rouge coming to call one family away at a time, and the Cham population became less and less. Later on, they gathered them all. The Cham people were arrested in 1978.”]; **D6.1.702** Man Heang Written Record of Interview, 10 December 2009, A9, EN 00421085 [“Once in early 1977, security people came down and arrest the Cham. Later the security people came to arrest other Cham, sometimes during the daytime and sometimes during the night.”]; **D1.3.11.6** Chea Maly OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210435 [“The Cham were killed between mid-1977 and mid-1978. Most of them were brought to O Trau Kuon.”].

1193 See **VI. Crimes and Crime Sites – I. Persecution and Genocide of the Cham – 2. Genocide of the Cham – Implementation of the Genocide in the Central Zone by Southwest Cadres**; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A51 and A58, EN 01059285-87 [“I created a list of the names of the Cham, the former Lon Nol soldiers, and those former village and commune chiefs. [...] Q: Did you know if [an] ethnic Cham name lists like the one in Kampong Siem District were compiled in other districts? A: To my knowledge, others were also compiled. After I submitted the name list I had written up to Prak Yut, they called me to attend a meeting chaired by Ta An in Prey Totueng. At the time, persons responsible for lists and documentation in each district were summoned to take part in that meeting. [Ao An] explained points to be recorded and emphasized the composition of the people, for example, Cham, Chinese, Yuon, former first and second lieutenants and so on”]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.22.45-15.25.57, EN 01438514 [representatives from Kang Meas district were in attendance at the meeting where Ao An instructed the representatives to make lists and send the lists to the sector level].

1194 **D6.1.399** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 20 October 2008, EN 00235517 [“This arrest of the Cham people took place following the order from the district secretary, who was Kan; and he was the one who gave the order.”]; **D6.1.700** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 9 December 2009, A8 and A10-12, EN 00423723-24 [“unit chairman Nauy made a list of the Cham who worked in the Cheung Prey work site. About two or three months later, the Cham minority were arrested at once. Nauy said that it was upper echelon, but he did not say their names. [...] The letter said to compile the names of the Cham minority, detailing how many males and females there were. [...] The letter was signed by Pheap, the newly-appointed district deputy chairperson. Pheap was Kan's wife.”]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.41.47-10.46.38, EN 01406830-32 [“As for Nauy, the unit's chief, he was from the same village that I was and I was rather close to him. He showed me a list of Cham people but he did not tell me what they would -- or they were going to do to those Cham people. There was a list showing the Cham people as one group and the Khmer people as another group. [...] Nauy received the instructions from the chief of sangkat or the chief of commune. [...] The list was made while I was still working at the worksite and the arrest of the Cham people took place a long time later about three or four months after I was back in the village [...] I was assigned to go along with the Long Sword Group [...] Cham people were arrested in around 1977, although I'm not clear which month it was.”]; **D6.1.702** Man Heang Written Record of Interview, 10 December 2009, A5, EN 00421084 [“Those who hid their backgrounds were able to survive; those who told the truth were killed. They began to distinguish people by class. The people were asked if they were ethnic Khmer or Cham.”].

1195 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.47.40-10.51.55, EN 01406832-33 [“the palm tree climbing group, was assigned to go with the Long Sword Group [...] and when I almost reached the main road, I saw Cham people being arrested. I saw a woman who was still taking a bath with a young child being dragged to the gate of the pagoda and I was instructed to guard her and Cham people were rounded up and brought in gradually to the area where I was standing and I was assigned to guard those Cham people and I was warned if any Cham escaped that my life would be at risk. [...] The arrests were rather sudden, the Cham people did not realise that they were the target of the arrests. So they dragged those Cham people from their homes and put them into one location and lined them up on the road and I was assigned to guard them. [...]”]

there were also members of the Long Sword Group who were present at that location to guard the Cham people who had been arrested. [...] The Long Sword Group was divided into smaller groups and they headed to various villages where the Cham people resided and by about 7.00 or 8 o'clock that evening, all the Cham within the commune had been arrested. [...] Every Cham person had been arrested by that time including children", 10.51.55-10.57.40, EN 01406834-36 [the witness estimated that 400 to 500 Cham people in Peam Chi Kang Commune were arrested at the time], 10.59.40-11.02.18, EN 01406837-38 ["After all the Cham had been collected, they were instructed to walk to the [Wat Au Trakuon] pagoda and I was assigned to walk behind them while other members of the group were walking in front. [...] Not only did I see the Cham people entering the pagoda, but I also entered the temple where the Cham people were detained. I actually walked up the stairs to the temple myself. I saw them with my own eyes."]; D219/702.1.89 Samrit Muy, T. 15 September 2015, 10.06.02-10.10.12, EN 01431097 ["I was resent to live in the cooperative, and that was the [time] that the arrest of the Cham people started. [...] It happened in 1977. [...] All the Cham people were arrested except one family, that is, husband and wife."]; D219/702.1.84 Muy Vanny, T. 11 January 2016, 10.30.22-10.32.11, EN 01456480-81 [in Sdau Commune, Kang Meas District: "Q: Could you please tell the Chamber what happened to the Cham who were in your unit, in your district mobile unit? A: [...] I saw them being tied up and walked away while I was returning to my sleeping quarter on an ox cart. [...] And when I returned to the sleeping quarter, [...] there were no Cham members of the unit left. There were only the Khmer people there. So it's my understanding that they already knew who the Cham people were and who the Khmer people were, and they took away only the Cham people."]; D117/65 Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A12-13, EN 01044617 [the witness was a member of the Long Sword group who carried out arrests: "Doeun, the Long Sword group chairman, received namelists of people to be arrested from the Commune Committee, who received them from the District Committee. At first, only the new people who had made mistakes were arrested. Ethnic Cham people were also arrested. [...] When they went down to make arrests, I was assigned together with one or two other members to conduct the arrests of people. [...] When we arrived, we arrested only those that had to be arrested. We tied them up, and it was not necessary to tell them any reason. We took them straight to Wat Ou Trakuon Pagoda. [...] The arrests of ethnic Cham people were a little bit different - all the people in each family were arrested at the same time and immediately they were sent to Wat Ou Trakuon Pagoda. [...] The arrests of ethnic Cham people were conducted in the same way as those of Khmer people. The reason for arrests was not given."]; D6.1.363 Leav Loas Written Record of Interview, 9 April 2009, EN 00339936 ["There were Cham people in my commune. The Cham people rarely survived because both those who had made mistakes and those who had not, the Cham people were killed. I did not see the killings, just saw the Khmer Rouge coming to call one family away at a time, and the Cham population became less and less. Later on, they gathered them all. The Cham people were arrested in 1978."]; D6.1.702 Man Heang Written Record of Interview, 10 December 2009, A9, EN 00421085 ["Au Trakuon District Security personnel came to round up the Cham. [...] The unit chairmen were not told in advance about those arrests for fear they would tell the people in their units to flee. Once in early 1977, security people came down and arrest[ed] the Cham. Later the security people came to arrest other Cham, sometimes during the daytime and sometimes during the night. There were more than 20 but less than 30 Cham in my group that had come from Sach Sau village. Not one among them is still alive. I don't know why those Cham were arrested."]; D117/58 Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A72-73, EN 01035850-51 ["The parents of Cham children were taken to be killed first and then they arrested the children to be killed. [...] There was a group of security guards coming to our accommodation at Sdau Village, Sdau Commune, Kang Meas District. They ordered the chairman of the unit to select all the Cham people and call for a meeting at a house. After that all the Cham people were tied up and sent out from that place. [...] The next morning, they told us that all the Cham children were sent to Wat Ou Trakuon Pagoda."]; D6.1.414 Tay Koemhun Written Record of Interview, 24 November 2008, EN 00251020 ["They arrested the Cham successively. Sometimes they followed and arrested the Cham at the plowing sites. [...] They had them speak first [to know they were Cham]. For instance, they had me raise my hand and speak. So, they were able to know who was Cham and who was not."]; D1.3.11.6 Chea Maly OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210435 ["The Cham were killed between mid-1977 and mid-1978. Most of them were brought to O Trau Kuon."]; D219/619 Written Record of Investigation Action, 30 November 2015, EN 01181174-75, Om Hol Interview ["The team went next door and spoke with Om Hol [...] he personally witnessed many Chams and Khmer people being led to Wat Au Trakuon. He stated that Chams were rounded up almost every night for a long time and each time he saw 20 to 30 going by."].

- 1196 **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 13.51.32-13.55.17, EN 01456508-09 [in 1978 when the witness worked for Horn at Wat Au Trakuon: “Q: Were the Cham a majority or were the Cham a minority among the Wat Au Trakuon prisoners? A: They were a majority. There were not so many Khmer people”].
- 1197 **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 4 August 2014, A9, EN 01044609 [“I came across an event one day in 1978. While I was walking to work, I accidentally saw the Khmer Rouge leading Cham people up from a boat which was anchored on the bank of the Mekong River into Wat Ou Trakuon Pagoda. I think there were about 500 Cham including men, women and children. Those Cham people had been sent from the upper areas, probably from different locales in Kampong Cham Province. I would say there were more than 500 people because the boat I saw was like a ferry.”]. A11, EN 01044609 [“Q: How did you know that those Cham would be sent to Wat Ou Trakuon Pagoda afterwards? A: Because that was the dock of Wat Ou Trakuon Pagoda.”]. See also **D219/82** Riel Neang Written Record of Interview, 21 November 2014, A20, EN 01067801 [“I never witnessed the arrests of old cadres and new people, but I saw Cham people being transported in horse carts and boats during the rainy season to O Trakuon and Cheung Prey.”].
- 1198 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.59.40-11.02.18, EN 01406837.
- 1199 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 14.28.43-14.31.01, EN 01406881 [“As for the Cham young children [...] once they were in the temple, their ankles were shackled and they were not cuffed at all. There were no handcuffs during the regime, but their hands could be tied. However, there were shackles, and the shackles were used. People were detained in shackles in a row of 30 to 40 or 50.”]; see also the evidence cited in fn. 1114 above.
- 1200 **D1.3.11.16** Henri Locard, *Kompong Cham: West Bank of the Mekong (Old North Region)*, 5 June 2007, EN 00208396, Mao Huo Interview [“Prisoners were brought by horse-cart or oxcart at night, some 5 carts each night, with 2-3 up to 8 persons in each. They were brought [to Wat Au Trakuon] from Roka Kay, Peang Chikong and Angkor Ban communes - nearly 10,000 Chams from those communes in 1977.”].
- 1201 **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210472.
- 1202 **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.51.54-10.54.00, EN 01419048 [“[The Cham prisoners arrested with Him Man and Him Cheah] were not put in prison. They were not interrogated, and there were no written record of their confessions, or lists of their names. They were not detained, but they were killed.”]; **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 13.58.13-13.59.56, EN 01456511 [“They did not interrogate Cham people, unless there was an issue with the arrestee they would be interrogated.”]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 03 July 2014, A79, EN 01035851 [“There was no interrogation of the Cham prisoners. They were taken to be killed after they had been detained for three or four days.”]; **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 04 August 2014, A9, EN 01044608 [“It was my understanding those prisoners were not kept long in the pagoda. They were taken to be killed immediately after they arrived at the pagoda.”]; **D6.1.191** Ysa Osman, *The Cham Rebellion*, EN 00218503, Him Man Interview [on the same day that the group of Cham were arrested in 1978 (from which Him Man and his wife managed to escape): “That night the killing began. [...] Just before dawn, the killing was over.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210472 [“Most of the people taken to O Trau Kuon were Cham. Cham people were not detained for long. They were just brought up and then sent to the killing pits. The 3 Cham who were arrested before me were no longer in the prison when I was taken there later that same day.”].
- 1203 **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 14.07.50-14.09.24, EN 01474963-64 [“Yes, I heard of the plan that no Cham, no single Cham shall be spared. [...] The commune told us about it. [...] it was Pheap [...] I cannot recall her words.”]; **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 14.50.48-15.05.36, EN 01430900-01 [“Regarding the arrest of Cham people, what I – all I know is that in 1977, the arrests and purges were conducted by the Khmer Rouge in a widespread manner in the village and throughout the country, that is all I know.”]. 15.06.41-15.09.49, EN 01430902-03 [“the Cham people who were arrested were innocent Cham people. They did not do anything wrong, and they strived to work very hard.”]; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.51.08-09.53.38, EN 01419031-32 [“The Khmer Rouge policies saying that when you dig out the grass, you had to dig all the roots, so when the parents were considered enemies, their children would have no chance of survival unless those children were living in hiding anywhere in a Cambodian family or they changed their identities that they were not Cham children. So the killing of children happened not only at Au Trakuon. This had happened in other places like Krouch Chlumar and other places during the DK period.”]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 16.05.51-16.07.20, 01405983-84 [“In Kampong Siem the way they killed the Cham people was different, and in Kang Meas there was another execution site for the Cham people at the Au Trakuon Pagoda. For the youth who did

not [...] return to the native village were rounded up in one place. They were interrogated. They were asked about their ethnicity and some of them told the truth that they were Cham people and some were concerned about their safety and they did not know which answer to respond, so they said – some said they were Khmer or some said they were half-blood as their mother or father was Cham. So those who responded that they were mixed blood or they were Cham would be placed in one group and those who responded as Khmer they were placed in another group. And for those who responded that they were Cham or of mixed blood, they were killed.”]; **D219/702.1.91** Tay Koemhun, T. 16 September 2015, 13.50.02-13.51.42, EN 01409070 [“If they mistook me for a Cham person and arrested me I would have been killed. I would be killed if they thought I was Cham.”]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A43-44, EN 01035847 [“I just knew that they had a plan to kill all the Cham. [...] I heard it through word of mouth”], A66, EN 01035849 [“Yes, at that time, I heard they had a plan to kill all the Cham people. There was only one Cham couple who survived the killing because they had escaped from the village where they lived before the arrests. I knew this story after the Khmer Rouge Regime collapsed. And they are still alive now.”], A72, EN 01035850 [“I knew Cham people were taken from the mobile unit from Ou Trakuon pagoda] Because, as I said at the beginning, they had a plan to kill all the Cham people. The parents of Cham children were taken to be killed first and then they arrested the children to be killed.”].

1204

D219/702.1.82 Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.51.54-10.54.00, EN 01419048 [“(Cham prisoners arrested with Him Man and Him Cheah) were not put in prison. They were not interrogated, and there were no written record of their confessions, or lists of their names. They were not detained, but they were killed.”]; **D6.1.413** Hok Hoen Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251304 [“I don’t know why, but right away all the Cham were taken away. [...] They arrested them and brought them to the [Wat Au Trakuon] pagoda. [...] They were killed in front of the pagoda. [...] I did not see it. When they were killing, they played a loudspeaker to confuse [cover the noise].”]; **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 4 August 2014, A9, EN 01044607-08 [“I was once ordered to transport Cham people to Wat Ou Trakuon Pagoda by Yung, who was the deputy chairperson of the Sach Sou Village Cooperative. [...] It was my understanding those prisoners were not kept long in the pagoda. They were taken to be killed immediately after they arrived at the pagoda.”]; **D6.1.192** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 11 August 2008, EN 00242087 [the witness lived metres away from Wat Au Trakuon: “every single day I saw them transport prisoners along the road in horse carts. [...] Every day at dusk, from when the sky darkened until 10 or 11 at night, I heard them playing loudspeakers so they could kill people at a bamboo grove east of the pagoda. [...] The highest number of killings [at Wat Au Trakuon] were in 1977. Most of the victims were new people, but in September 1977 many Cham were killed.”]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A66, EN 01035849 [“Yes, at that time, I heard they had a plan to kill all the Cham people. There was only one Cham couple who survived the killing because they had escaped from the village where they lived before the arrests. I knew this story after the Khmer Rouge Regime collapsed. And they are still alive now.”], A72, EN 01035850 [“they had a plan to kill all the Cham people. The parents of Cham children were taken to be killed first and then they arrested the children to be killed.”], A79, EN 01035851 [“There was no interrogation of the Cham prisoners. They were taken to be killed after they had been detained [at Wat Au Trakuon] for three or four days.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210472 [“People who were taken to O Trau Kuon were walked through past the eating hall on the road that goes from the river to the Wat. [...] Sometimes whole families would be brought to be killed if a serious mistake was committed, especially Cham.”]; **D1.3.11.47** Seng [Sen] Srun OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210488 [“It was around 6:30 pm when I left the Cham at O Trau Kuon. Around 8 or 9 pm that night, the Cham were walked to be killed over in the slaa plantation next to the Wat. [...] When I returned home after walking them to the temple and was about to take my clothes off, I heard the music being played. The music played until nearly 11 pm. The next morning, when I went to go work on the palm trees, there were no people at the temple anymore. Around 6 or 7 am that morning, a close friend of mine named Moeun, who was also a palm tree worker and security officer, told me that they had been busy killing people the night before until 1 am. I asked him how they could kill such a large amount of people. Moeun told me that young children were killed by smashing them against a tree then throwing them into a pit.”]; **D1.3.11.6** Chea Maly OCP Statement, 06 August 2008, EN 00210435 [“The Cham were killed between mid-1977 and mid-1978. Most of them were brought to O Trau Kuon.”]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211167-68 [“Ma Huor claims to have seen the killing of Chams in this

location [Wat Au Trakuon]. He says they were buried in pits on the eastern side of the burial site. He says the killings occurred during the day time and that he came here to tend cows and saw the Chams being killed.”].

1205 **D6.1.413** Hok Hoeun Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251305 [“Q: How do you know they killed those Cham people? A: The militia told me. When the militia came out of the pagoda, they told the people about the killings. That group in the pagoda was called the security group.”].

1206 See para. 329.

1207 **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A72-73, EN 01035850-51 [“The parents of Cham children were taken to be killed first and then they arrested the children to be killed. [...] There was a group of security guards coming to our accommodation at Sdau Village, Sdau Commune, Kang Meas District. They ordered the chairman of the unit to select all the Cham people and call for a meeting at a house. After that all the Cham people were tied up and sent out from that place. [...] The next morning, they told us that all the Cham children were sent to Wat Ou Trakuon Pagoda.”]; **D117/64** Thong Kim Khun Written Record of Interview, 4 August 2014, A9, EN 01044609 [“After they caught all the Cham men, they came to the village and continued arresting the Cham wives and children. I came across an event one day in 1978. While I was walking to work, I accidentally saw the Khmer Rouge leading Cham people up from a boat which was anchored on the bank of the Mekong River into Wat Ou Trakuon Pagoda. I think there were about 500 Cham including men, women and children.”]; **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A13, EN 01111787 [“Before I was taken to be detained at [Wat Au Trakuon], around 20 prisoners who were the ethnic Cham were taken to be killed. [...] Those prisoners were both male and female, including children who were all ethnic Cham.”]; **D76** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 25 August 2011, A31-32, EN 00740716 [“Yes, about 300 of them [Cham people, were killed]. [...] Even women and children were also arrested. [...] It was Han. I think it was Han who ordered the killing.”]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A13 and A19, EN 01044617-18 [“The arrests of ethnic Cham people were a little bit different - all the people in each family were arrested at the same time and immediately they were sent to Wat Ou Trakuon Pagoda. In fact, Wat Ou Trakuon Pagoda was officially named Wat Monisaravoan Pagoda. The arrests of ethnic Cham people were conducted in the same way as those of Khmer people. The reason for arrests was not given. [...] I neither entered the premises of Wat Ou Trakuon Pagoda nor saw the killing of prisoners firsthand, but I heard that prisoners were killed and buried around the pagoda compound.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219209, Amin Maryam Interview [“In 1978 they started taking measures to destroy the Cham, every last one. I saw this purge with my own eyes when they sent me to Wat O Trakuon. They arrested me because I had left my unit to go get a sleeping mat from home. After one night at O Trakuon pagoda I was released back to my unit. While I was there, I saw a large group of children, some who could not yet walk, some who could. Their parents had already been killed. I knew that most of them were Cham children from my village, and others were the children of the April 17 people. The Khmer Rouge tossed some children in the air and speared them with knives. Some were bashed against tree trunks and then thrown in pits on top of the piled bodies of adults.”]; **D1.3.11.31** Moeng Peng Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210472 [“Sometimes whole families would be brought to be killed [at Wat Au Trakuon] if a serious mistake was committed, especially Cham.”]; **D1.3.11.46** Seng Kuy OCP Statement, 07 August 2008, EN 00210481-82 [“I believe this was around mid-1977. [...] The people arrested were women and children. [...] The Cham woman and children that I was asked to take to O Trau Kuon were all the Cham who were left in my village, so there were no Cham left after that day.”], EN 00210481-82 [“The Cham women and children were tied with rope by their hands and put in the back of ox-carts. [...] The 15 or 16 Cham women and children who had been arrested were in 5 or 6 ox-carts. One ox-cart could carry about 3 people.”].

1208 **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A32, EN 01111790 [“To my understanding, because there were many prisoners at the [Wat Au Trakuon] security office some prisoners were taken to be killed at different places. For example, the 20 ethnic Cham were killed at the riverside. I became aware of this after the Khmer Rouge regime collapsed.”]; **D219/320** Paor San Written Record of Interview, 12 May 2015, A17, EN 01112020-21 [“I just heard that one group of ethnic Cham was taken to be killed at the riverbank, but it was only just a gossip amongst the workmates. One of my neighbours said that he heard a lot of human cries at the riverbank. Everyone was frightened and dared not talk about it. I did not witness anything; I just heard that people were taken to be killed that night. I heard so from my neighbours. A few years later, I saw human bones at the riverbank. Right after they were killed, I smelled dead bodies when the wind blew and carried the stench from the river. This made me become even more frightened.”].

- ¹²⁰⁹ **D219/290** Sor [Sa] Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, A34, EN 01111790 ["To my knowledge, all prisoners at Wat Au Trakuon Security Office lost their lives at that very place."]. *See also* **D6.1.414** Tay Koemhoun Written Record of Interview, 24 November 2008, EN 00251021 ["Q: Were all the Cham here killed? A: Yes. They probably killed them all. [...] I am not able to make an estimate. It is true that the Cham were killed."]; **D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A33, EN 00506032 ["In principle, if one person was killed, the whole family would also be killed. In my village, all Cham people were killed."]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219193, Mat Saren Interview ["In 1978 they began to kill off the Cham people. This time the killing was carried out publicly, not done secretly like before. The killing was known to the Khmer people wherever it was carried out, and they whispered the news to us. They killed the Cham in every village in Kang Meas and Kampong Siem districts. Those who survived were the people who had been evacuated away to far-away areas."].
- ¹²¹⁰ **D219/217** Chhen Ham Written Record of Interview, 11 March 2015, A147, EN 01088550 ["In Kang Meas District, all the Chams were killed. Only one Cham family with two members survived. One of them was Him Man."], A151, EN 01088551 ["After the liberation, many people said that only two Chams survived from Au Trakuon."]; **D219/687** Mao Saroeun Written Record of Interview, 15 February 2016, A28, EN 01214821 ["Most of the Cham people were taken to be killed at Trakuon Pagoda, in Peam Chi Kang Commune, Kang Meas District. Throughout Kang Meas District, almost all of the Cham people were killed. Only one of them has made it alive. His name is Ta Man."]; **D36** Chea Maly Written Record of Interview, 14 July 2011, EN 00722232 ["Q: As you mentioned Cham matters and you once said in a previous interview that [all] Cham in this district were killed except a Cham family. Which district were you referring to? A: Kang Meas district. In the commune where we are now, only one [Cham] family survived for [they] ran away to live in the lake."]. *See also* **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A66, EN 01035849 ["There was only one Cham couple who survived the killing because they had escaped from the village where they lived before the arrests. I knew this story after the Khmer Rouge Regime collapsed. And they are still alive now."].
- ¹²¹¹ **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 14.48.07-15.09.49, EN 01430899-903. *See also* **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211170 ["The Khmer Rouge evacuated some Cham people to other places. Those that were left here were killed. The Cham people who live here now came here after 1979. The Cham who were living here during the Khmer Rouge period were killed. Unprompted, the commune chief [Seng Kuy] says that he participated in bringing Cham people by ox-cart, including children, to a location near Wat O Trakuon. He dropped them at the riverside, at the Wat gate, approximately 700 meters from the Wat compound."].
- ¹²¹² **D303** Written Record of Further Appearance, EN 01213485 [Genocide is charged on the basis of three underlying acts: killing members of the group; causing serious bodily or mental harm to members of the group; and deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part].
- ¹²¹³ **D303** Written Record of Further Appearance, EN 01213486-87 [The sites and specific underlying offenses at each site are as follows: Kok Pring Execution Site: religious persecution through murder and extermination; Tuol Beng Security Centre and Execution Site and Wat Angkuonh Dej: religious persecution through imprisonment, murder, extermination, and other inhumane acts (inhumane conditions of detention); Wat Au Trakuon Security Centre: religious persecution through imprisonment, murder, extermination, torture, and other inhumane acts (enforced disappearances, physical abuse of prisoners, and inhumane conditions of detention); and Wat Batheay Security Centre: religious persecution through imprisonment, murder, extermination, torture, and other inhumane acts (inhumane conditions of detention, forced labour, and physical abuse of prisoners). Details of the specific crimes underlying from the Wat compound."].
- ¹²¹³ **D303** Written Record of Further Appearance, EN 01213485 [Genocide is charged on the basis of three underlying acts: killing members of the group; causing serious bodily or mental harm to members of the group; and deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part].
- ¹²¹³ **D303** Written Record of Further Appearance, EN 01213486-87 [The sites and specific underlying offences at each site are as follows: Kok Pring Execution Site: religious persecution the charges of persecution are discussed in the individual crime base section of this brief.]. The Co-Prosecutor does not seek indictment on the charges of religious persecution through the other inhumane acts of forced labour and physical abuse of

- prisoners at Wat Batheay Security Centre, nor on the charges of religious persecution through torture or the other inhumane act of physical abuse of prisoners at Wat Au Trakuon Security Centre.
- 1214 **D6.1.595** Michael Vickery, *Cambodia 1975-1982*, EN 00396927; also cited in **D325/2.1.4** Ben Kiernan, *Orphans of Genocide: The Cham Muslims of Kampuchea Under Pol Pot*, EN 01199563.
- 1215 **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237956; **D325/2.1.4** Ben Kiernan, *Orphans of Genocide: The Cham Muslims of Kampuchea Under Pol Pot*, EN 01199563; **D219/879.1.17** Hean Sokhom et al., *Ethnic Groups in Cambodia*, EN 00489300, EN 00489314; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 09.44.36-09.46.25, EN 01405895, 10.54.07-10.55.57, EN 01405915; see generally **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678631-36. See also **D6.1.1105** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678632.
- 1216 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 11.10.02-11.11.58, EN 01405921, 09.44.36-09.46.25, EN 01405895; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 15.57.41-16.01.35, EN 01246673-74; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, EN 01222009; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 11.31.10-11.33.53, EN 01430664-65; **D6.1.1105** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678632; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678632; **D219/879.1.17** Hean Sokhom et al., *Ethnic Groups in Cambodia*, EN 00489371, EN 00489353, and EN 00489316.
- 1217 **D6.1.1105** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678632 [“In 1936 it was estimated there were eighty-eight thousand Chams in Cambodia, and by 1975, two hundred fifty thousand.”]; **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslims under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078450 [“It is estimated that prior to 1975, the Cham, who are Muslims, comprised 10% of Cambodia’s population (roughly 700,000 of the country’s 7,000,000 people).”], EN 00078450, fn. 5 [the estimate that there were 700,000 Cham in Cambodia prior to 1975 is based on, *inter alia*, interviews with Zakariya Adam, Under Secretary of State of the Ministry of Cults and Religious Affairs, who claimed he had seen statistics on the Cham population compiled by former Grand Mufti Raja Thipadei Res Lah; Van Math, a senator who heard General Les Kosem (who had compiled statistics and conducted research on the Cham throughout the country) announce that the Cham population was 700,000; and Uknha Sos Kamry, Chief of Highest Council for Islamic Religious Affairs (Grand Mufti) in Cambodia, who stated, “According to the memories of Cham elders, prior to 1975 there were 700,000 Cham and 220 Cham villages”; and a report entitled “Statistics of the Cham Minorities” by the Department of Minorities, Office of the National Council of the Front, which stated that the Cham numbered 700,000 in 1974], EN 00078450-51 [discussing additional reasons that the author’s research differs with Kiernan’s estimate on the number of Cham before 1975 and is more accurately estimated to be 700,000]; **D219/879.1.2** The Phnom Penh Post, *How many Cham killed important genocide evidence* (letter from Ysa Osman), 10 March 2006, EN 01199557 [“My own estimate is supported by extensive field research I conducted with the Cham, while Kiernan’s and Vickery’s are based on French calculations from 1874 and 1936.”], EN 01199558 [“According to the current official figures given by the chairman of the Highest Council for Islamic Religious Affairs in Cambodia [...] there are now 510,000 Cham living in Cambodia. [...] Since the Cham population in most regions is lower than it was before the Khmer Rouge [...] My figure of 700,000 Chams living in Cambodia prior to 1975 would then seem to be quite plausible”]; **D6.1.197** Dr. Ewa Tabeau and They Kheam, Demographic Expert Report entitled *Khmer Rouge Victims in Cambodia, April 1975-January 1979: A Critical Assessment of Major Estimates*, 30 September 2009, EN 00385312 [discusses the differences between Ben Kiernan and Ysa Osman’s figures and concludes, “We might accept Kiernan’s opinions as the most convincing. However, these views are uncertain too [...] due to a lack of reliable statistical sources on ethnic groups in Cambodia in the 1970s.”].
- 1218 **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslims under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078544; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 10.59.42-11.01.05, EN 01246612. See also **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 10.42.10-10.43.40, EN 01246604.
- 1219 **D325/2.1.4** Ben Kiernan, *Orphans of Genocide: The Cham Muslims of Kampuchea Under Pol Pot*, EN 01199568; **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslims under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078544, fn. 377; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 11.22.32-11.25.48, EN 01430662; **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 13.59.28-14.01.32, EN 01142038-39; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 09.32.22-09.33.56, EN 0145890-91; **D325/2.1.4** Ben Kiernan, *Orphans of Genocide: The Cham Muslims of Kampuchea Under Pol Pot*, EN 01199568; **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslims under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078545, EN 00078544.

- 1220 **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslims under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078545, EN 00078577. See also **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.11.31-10.34.32, EN 01419039-40; **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 09.07.25-09.09.55, EN 01452516; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.55.57-10.57.47, EN 01405916; **D219/702.1.47** Kob Math Transcript of Audio Interview, 5 June 1985, EN 00667274.
- 1221 **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 11.08.09-11.10.45, EN 01419054-55; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219115.
- 1222 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 11.17.25-11.19.32, EN 01405923-24; **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslims under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078576; **D6.1.1105** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678632.
- 1223 **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslims under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078546, EN 00078465, fn. 55.
- 1224 **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslims under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078544; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 13.36.54-13.38.55, EN 01405931; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 15.57.45-15.59.52, EN 01430715; **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 14.04.15-14.06.05, EN 01142040. See also **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 11.28.40-11.30.40, EN 01419062.
- 1225 **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslims under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078544.
- 1226 **D219/879.1.17** Hean Sokhom et al., *Ethnic Groups in Cambodia*, EN 00489333; **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslims under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078544.
- 1227 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 13.33.00-13.35.30, EN 01405930; **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 14.01.32-14.04.15, EN 01430884; **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslims under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078544, fn. 378; **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237956; **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 14.25.00-14.26.48, EN 01409271; **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 14.01.32-14.04.15, EN 01142039.
- 1228 **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 09.09.55-09.11.48, EN 01188497; **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237956; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219189, Ly Ysa Interview; **D219/879.1.17** Hean Sokhom et al., *Ethnic Groups in Cambodia*, EN 00489372 ["Traditionally, that is pre-1975, Cham men usually shaved their heads and wore a *kopiah* (skull cap or fez) and dressed in a sarong in public."].
- 1229 **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 11.16.50-11.19.17, EN 01419057-58.
- 1230 **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslims under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078545. See also **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.57.46-10.00.25, EN 01419034-35.
- 1231 **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 11.28.37-11.31.10, EN 01140827; **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslims under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078578. See also **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.57.47-10.59.45, EN 01405916-17, 13.35.30-13.36.54, EN 01405931.
- 1232 **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 14.23.18-14.25.00, EN 01409270; **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 11.33.27-11.34.45, EN 01216625; **D219/494.1.1** Sen Sophon, T. 27 July 2015, 15.44.50-15.46.50, EN 01122714; **D179.1.2.32** David Chandler, T. 20 July 2012, 15.46.39-15.48.38, EN 00827434-35; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 11.22.32-11.25.48, EN 01430662; **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 14.01.32-14.04.15, EN 01142039; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.57.47-11.01.18, EN 01405916-17; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678635. See also **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.59.45-11.01.18, EN 01405917.
- 1233 **D219/792.1.1** Sos Romly, T. 6 January 2016, 15.29.15-15.33.50, EN 01449829; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.57.47-10.59.45, EN 01405916-17, 11.06.14-11.07.56, EN 01405919; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.09.42-10.34.32, EN 01419039, 10.09.42-10.11.31, EN 01419038-39, 10.36.20-10.38.08, EN 01419041-42, 11.08.09-11.10.45, EN 01419054-55; **D219/879.1.17** Hean Sokhom et al., *Ethnic Groups in Cambodia*, EN 00489331; **D6.1.1105** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678632.

- 1234 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.27.52-09.30.05, EN 01145929; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 11.31.10-11.33.53, EN 01140828; **D5/387/4.1** Meas Soeurn, T. 29 June 2016, 15.10.38-15.12.33, EN 01341137; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 11.22.42-11.25.39, EN 01419060; **D6.1.705** Meas Soeurn Written Record of Interview, 18 December 2009, A53, EN 00425891; **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237956; **D325/2.1.4** Ben Kiernan, *Orphans of Genocide: The Cham Muslims of Kampuchea Under Pol Pot*, EN 01199567; **D219/879.1.17** Hean Sokhom et al., *Ethnic Groups in Cambodia*, EN 00489320.
- 1235 **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237956.
- 1236 **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.57.46-10.01.32, EN 01419035; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 11.15.13-11.19.32, EN 01405922; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219074.
- 1237 **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 15.57.47-16.01.15, EN 01141499; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 11.17.25-11.19.32, EN 01405923; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.57.46-10.00.25, EN 01419034-35; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219074; **D219/879.1.17** Hean Sokhom et al., *Ethnic Groups in Cambodia*, EN 00489348. See also **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 09.36.18-09.38.15, EN 01216583.
- 1238 **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219074. See also **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 11.19.32-11.21.13, EN 01405924; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 11.10.45-11.13.38, EN 01419055-56.
- 1239 **D219/879.1.17** Hean Sokhom et al., *Ethnic Groups in Cambodia*, EN 00489336 ["During the Khmer Republic, the Islamic community of Cambodia was led by the 'Supreme Chief of the Islamic Religion of the Khmer Republic,' a worthy named Oknya (Khmer title for 'the Esteemed') Haji Abdoullah bin Idres, also known as Haji Reslah. He was assisted by two adjutants and counseled by General, now also Haji, Les Kosem. The Supreme Chief presided at annual meetings of *imam*, *hakim* (religious officials) and other Muslim notables to consider communal questions."]; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.01.32-10.01.42, EN 01419035-36; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, 10 October 1999, EN 01222010; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 11.01.05-11.03.01, EN 01246612.
- 1240 **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, San Teimnah Interview, EN 00219185. See also **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.38.08-10.39.20, EN 01419042.
- 1241 See, e.g., **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219062 ["Kroch Chhnar district has long been considered the heartland of Cambodia's Cham Muslims. According to legend, it was the first place the Cham people settled after emigrating from Vietnam, which had been a center of the great ancient civilizations of Champa."].
- 1242 **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678632 ["[The Cham] are concentrated in about seventy villages near the banks of the Mekong and Tonle Sa in Kampong Cham province in the east and Kampong Chhnang and Pursat in the west. [...] By 1940 Kampong Cham province boasted forty mosques for its thirty-three thousand Muslims"]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219062 ["Today, [Kroch Chhnar] district is home to a high concentration of Cham Muslims"].
- 1243 **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219062 ["many religious leaders of Cambodia's Islamic community have also lived [in Kroch Chhnar District]."].
- 1244 **D219/702.1.79** It Sen, T. 8 September 2015, 09.07.55-09.10.24, EN 01433790 ["It started in 1973. [...] In 1973, the situation became intense; thus, both the Khmer and the Cham were not allowed to go to school anymore, and schools were closed down."]; **D6.1.182** It Sen Written Record of Interview, 9 July 2008, EN 00242094 ["I was born in Ampil village and I lived there when the Khmer Rouge came in for the first time in 1973. I was a student at that time but they closed the schools and they ordered all students to plough."]; **D6.1.191** Ysa Osman, *The Cham Rebellion*, EN 00218502 ["In 1972 the Khmer Rouge took control of my village. At that time they were extolling Islam, holding it up as being equal to Buddhism. I heard them announce that Islam and Buddhism and the revolution were really all one and the same."]. See generally **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678635-36.
- 1245 **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219069 ["After years of an escalating process of 'cooperativization' across Cambodia during the era of Democratic Kampuchea (1975-1979), the system was propagandized to be a success."].

1246

D219/702.1.80 Ysa Osman, T. 9 February 2016, 11.22.51-11.24.38, EN 01405925 ["But starting from 1973, there were changes: Cham were arrested and detained"], 11.30.32-11.32.30, EN 01405929 ["The effect on Cham people did not start from April 1975; it started earlier since 1973, as I told you earlier that the Khmer Rouge required them to stop practising their religion in 1973."]; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.39.20-10.41.35, EN 01419043 ["Even prior to 1975 and that it could be in 1973, the Islamic religion was closed. There were no Islamic schools for Cham students. There were no longer any tuons, and mosques were shut down as well. So by 1975, the Islamic schools were completely shut down."]; **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 14.02.25-14.04.40, EN 01403683 ["She was tasked to raise pigs, three pigs, but she was afraid of raising pigs and she became sick. She did not dare touch pigs, she only mixed rice bran and gave it to the pigs. If she didn't do it, she would be accused of opposing Angkar"]; **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahnat, T. 9 March 2016, 11.31.53-11.33.27, EN 01216624 ["Yes, the Khmer Rouge actually forced us to raise pigs."]; **D219/702.1.96** Or Ho, T. 19 May 2015, 15.50.20-15.53.57, EN 01099017-18 ["However, in 1973 and 1974, Cham people were evacuated and Cham people were not allowed to go to their mosque to pray"]; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 13.47.56-13.50.48, EN 01430674 ["No. Rather, actually we were allowed to wear our traditional clothing. However, for daily prayers and fasting, it was strictly restricted. For traditional clothing it does not cause any trouble to all of us. We were allowed to wear our traditional clothing at that time."]. *But see*, **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 11.25.48-11.28.37, EN 01140827 ["From the time that the Khmer Rouge took control of the country, the Khmer Rouge forced us to speak Khmer and not to speak our Cham language. And that happened since 1971 or '72."]; **D6.1.105** Mat Ysa Written Record of Interview, 14 August 2008, EN 00242078 ["Then all the Hakem (religious leaders) and the Tuon (teachers of Islam) were arrested. We could perform religious worship secretly. [...] They wanted [to] eliminate all religion, including Islam and Buddhism. [...] Islamic leaders were arrested and killed. In a meeting they told us that respect for and use of languages of foreign countries were improper."]; **D6.1.54** Ben Kiernan, *Cambodia: The Eastern Zone Massacres*, EN S 00048852-53 ["in early 1976, they said to us: 'Chams who eat pork, and are prepared to raise and slaughter pigs, will be spared. [...] In August 1978, over 100 families of Chams and Khmers from El's village were executed, including the Chams whom the Khmer Rouge had in 1976 promised to 'spare'."]; **D6.1.191** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00218502-03, Him Man Interview ["In 1972 the Khmer Rouge took control of my village. At that time they were extolling Islam, holding it up as being equal to Buddhism. I heard them announce that Islam and Buddhism and the revolution were really all one and the same. In 1973, once the people trusted them, the Khmer Rouge turned on the Cham. [...] The Khmer Rouge wanted to put an end to religion. Islam was the main target for them to eliminate. They forbade the Cham to worship or to speak their language, and they compelled the Cham to eat pork. Those who did not follow these orders were killed. They announced regularly, 'There are no more Cham; we are all now one nation, a nation of Khmer. We all eat the same food and eat together.'"]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219075 ["According to firsthand accounts, the Khmer Rouge also began to shut down mosques and forbade public communal prayer in 1973. Throughout Kroch Chhmar, Muslim women were coerced to uncover and cut their hair, and Khmer Rouge cadres attempted to collect and burn copies of the Qur'an. In some locations such as Koh Phal, the Khmer Rouge announced that Muslims would be forced to raise pigs and eat pork."]; **D219/702.1.51** Sop Kahtidja Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00667248 ["Cham were forced to take care of pigs."]. *See also* **D219/792.1.1** Sos Romly, T. 6 January 2016, 15.33.50-15.36.44, EN 01449830 ["In 1974, hakims had been called to commune office. They were arrested and detained at Krouch Chhmar security office and then three other tuons, who were knowledgeable, were also called and taken away. [...] Between 1970 and '74, we were allowed to go and do the worship. The situation was not so tense during that period."].

1247

D219/702.1.80 Ysa Osman, T. 9 February 2016, 11.22.51-11.24.38, EN 01405925 ["And in 1974, there were more arrest[s] and the number kept increasing"], **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.11.36-09.13.50, EN 01419016-17 ["The killing between 1977 to '78 was more serious and intensified. It means the killing was done discriminately, that meant whoever was considered Cham or Cham related was subject to be killed."].

1248

D1.3.17.5 Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678635.

1249

D1.3.17.5 Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678635 (*internal brackets and emphasis removed*).

1250

D219/702.1.79 Sos Min, T. 8 September 2015, 14.12.02-14.14.10, EN 01433856 ["Under their initial control, their policy or leadership was so good. They made a propaganda for us to join their action in order to liberate

the country; they respected our religion, and that happened before 1975. However, everything changed after April 1975 -- that is, after the liberation of Phnom Penh.”]; **D219/792.1.1** Sos Romly, T. 6 January 2016, 15.39.20-15.41.15, EN 01449831 [“Starting from 1975, mosques were closed down. We were not allowed to pray or worship, and we were banned from reciting the scripts from the Holy Book Koran.”]; **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 14.20.34-14.21.44, EN 01452588-89 [“Regarding the ban of religious practices, it was banned after the Khmer Rouge took over Phnom Penh and then they started to restrict the religious practices. All mosques were closed down.”]; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.11.36-09.13.50, EN 01419016-17 [“The killing [...] started since 1973. [...] from '75 to '77, the scale of the killing was also different. [...] between 1977 to '78 was more serious and intensified. It means the killing was done discriminately, that meant whoever was considered Cham or Cham related was subject to be killed.”]; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 09.24.30-09.26.26, EN 01246580 [“After the fall of Phnom Penh, we were not allowed to eat at our own home. We had to eat communally at a common kitchen. And we were not allowed to continue our religious practice”]; **D6.1.120** Sos Kamri Written Record of Interview, 10 September 2008, EN 00225496 [“At the beginning they didn't restrict the Islamic religion or the Cham culture.”]; **D219/888.1.8** Preap Sokhoeurn, T. 24 October 2016, 09.10.44-09.13.01, EN 01362061 [“The Cham people living in the union in 1975 were no longer considered Chams. They were like ordinary people. They were not allowed to practice their Cham religion.”].

¹²⁵¹ **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.13.50-09.15.18, EN 01419017 [“As for the period between '75 to '77, the target of the killing was similar to that of the Khmer people. It means those who opposed the regime, those who refused to obey the instructions or those who opposed the Revolution, those who refused to eat pork or those who refused not to speak Cham or to change their names, they were the targets of the killing between this period of '75 through early '77”]; **D6.1.182** It Sen Written Record of Interview, 9 July 2008, EN 00242095 [“No explanation was made by the Khmer Rouge and those who refused such practices would be killed.”]. *See also* **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 14.20.34-14.21.44, EN 01452588-89 [“Regarding the ban of religious practices, it was banned after the Khmer Rouge took over Phnom Penh and then they started to restrict the religious practices. All mosques were closed down.”]; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.11.36-09.13.50, EN 01419016-17 [“The killing [...] started since 1973. [...] from '75 to '77, the scale of the killing was also different. [...] between 1977 to '78 was more serious and intensified. It means the killing was done discriminately, that meant whoever was considered Cham or Cham related was subject to be killed.”]; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 09.24.30-09.26.26, EN 01246580 [“After the fall of Phnom Penh, we were not allowed to eat at our own home. We had to eat communally at a common kitchen. And we were not allowed to continue our religious practice”]; **D6.1.120** Sos Kamri Written Record of Interview, 10 September 2008, EN 00225496 [“They had the Cham people to get a short hair cut, and banned them from speaking the Cham language. This ban and discrimination were intensified after the liberation of Phnom Penh on 17 April 1975.”].

¹²⁵² **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237957. *See also* **D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.22.25-09.24.50, EN 01452688. *See generally* **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678542-51.

¹²⁵³ **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 13.58.18-14.00.42, EN 01403681.

¹²⁵⁴ **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.46.55-10.48.57, EN 01419046 [“And there were also Khmer witnesses who saw such a document or written instructions from the sector to the district and the district to the lower level, and I was told about that.”]; **D219/702.1.79** It Sen, T. 8 September 2015, 09.15.34-09.16.38, EN 01433792 [“The order came down from the upper level to the village chief and to the group chief. The order actually came down from the Angkar above to the village chief and the group chief to impose restrictions on the practice of religion.”]; **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 15.35.47-15.38.56, EN 01403709 [“Q: How was it communicated to you that you were not allowed to use your Korans, or to wear your clothes or to have your hair long, who told you this and how was it told to you? A: It was Angkar. Angkar was believed to be from the top. Angkar prohibited all of us from wearing head scarf or traditional clothes and from worshipping, and we were instructed to cut our hair short, we were not allowed to practice, to use Korans; Angkar from the upper level ordered such prohibition. I did not know who Angkar was but, I only know that it was Angkar”]. *See also* **D219/702.1.52** Sufeeyan Idres Transcript of Audio Interview, 25 December 1984, EN 00667254 [“No, village cadre said ordered from the Angka. He thinks the cadre were afraid of the Chams plotting against them.”].

1255

D219/792.1.12 Sos Kamri, T. 6 April 2016, 10.57.02-10.58.33, EN 01246611 ["There were meetings held to explain [to] us about the abandonment of religion. We were told not to practice our religions and try to work for the regime's interests."]; 10.58.33-10.59.42, EN 01246611 ["In relation to the meetings concerning religions and other issues, they happened very – quite often in villages and in other locations where we were informed of the ban on religion."]; **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 13.58.18-14.00.42, EN 01403681 ["The meeting would take place once every month or even earlier than that and we were told not to speak Cham language. Our religion was abolished, we were prohibited from practising our religion and we were not allowed to do any prayers. We were not allowed to study the prayers"]; **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 14.19.39-14.22.30, EN 01433859 ["They had their principles and instructions. And whenever they wanted to impose those instructions, we would be called to meetings so that those instructions would be relayed, and subsequently imposed. Usually, the cooperative chief or the commune chief would present such impositions."]; **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 11.30.00-11.31.53, EN 01216623-24 ["We were called to an open meeting where the announcement was made. [...] They announced that we should not believe in our superstitious religion. We were prohibited to practise our Islamic religion."]; 15.12.06-15.14.54, EN 01216659 ["Yes, I attended the meeting. All the youths were called to attend the meeting. Women were instructed to cut their hair short. I mean the Cham women. And they were prohibited from wearing the head scarf."]; **D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.21.17-09.24.50, EN 01452688 ["In 1975, the cooperative made an announcement for the Cham people to cut their hair short and not to cover -- not to use scarf to cover their head and that we were forced not to live in a group [...] The announcement was made in Antak Kouy village, Khmar commune in Bakan district, Pursat province. The announcement made by the Khmer Rouge was done right there in the village, and my family was evacuated to Tram Seh cooperative."]; **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 09.09.55-09.11.48, EN 01452516 ["There was a ban imposed in the meeting, and we were told that the religion was useless and considered reactionary"]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.03.15-10.05.37, EN 01405903 ["later on, another [rebellion] took place in 1975. It took place probably in September."]; 10.39.00-10.41.21, EN 01405909 ["there were district chief, Ta Pha (phonetic), and district cadres from the district including the security forces who went to Kaoh Phal area to call a meeting."]; 10.44.10-10.47.12, EN 01405912 ["The five conditions are the following: Number 1: The women who are Cham have to cut their hair short following the revolutionary style and that they have to stop wearing head scarf. Second: The Koran, which is foundation the Islamic religion, shall entirely be gathered and burned. Three: All the Cham people in Kaoh Phal village have to raise pigs and eat pork. And the next condition is they stop -- they have to stop [worshipping] God, and all the mosques have to be closed down. And the last condition imposed is the Cham men and women have to marry other ethnic groups and not with the Cham people. These five conditions were imposed; however, the Cham people living in Kaoh Phal did not accept any of them."]; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 13.44.03-13.47.14, EN 01419068-69 ["As for the Khmer Rouge regime, the fifth condition that was imposed on Kaoh Phal villagers was that the Cham men had to marry Khmer women; likewise, the Cham women [had] to marry Khmer men. But in practice, it did not actually happen because after the imposition of the conditions, rebellions took place and as a result, the Cham people were evacuated. And for that reason, since the Cham did not live in a community, the fifth condition was rarely imposed as the Cham people lived [mingled] with the Khmer people and this is based on my research."]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219119, Res Tort Interview ["Later a Khmer Rouge messenger came to tell the village that on 12 September 1975 they would come to the village to call a meeting. [...] They called everyone to the mosque."]; confirmed by **D6.1.374** Res Tort Written Record of Interview, 19 May 2009, EN 00340202 ["The meeting was led by the person named Phung. He ordered the collection of *Qur-an*. [...] The Khmer Rouge cadres came to the village with other twenty armed soldiers and were in military uniform. As for the cadres, they had pistols. The soldiers brought a rope with them to tie the forty people; they had already planned it."]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219115-16 [in September 1975: "The Khmer Rouge sent word that they were entering the village again on a certain day during that month, and declared that they would be calling a 'meeting' at that time. This would be an important meeting, according to the communique, one that all must attend without fail."]; EN 00219119, Res Tort Interview ["from that point on, all Cham would have to marry non-Muslims."]; confirmed by **D6.1.374** Res Tort Written Record of Interview, 19 May 2009, EN 00340202; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219120, San Sulaiman Interview ["on a Wednesday during Ramadan 1975 at 1:00 p.m., eight cadres arrived to convene

- another meeting. One of the eight was Cham, Ta Yok.”], EN 00219126, Mat El Interview [“In 1975 many Kroch Chhmar cadres held a meeting in the village mosque. [...] one of the cadres got up and announced, ‘There is no benefit to adhering to religion, so it must be stopped.’”], EN 00219130, Chet Sman Interview [“On the tenth day of the Islamic month of Ramadan in 1975, the district-level cadres of Kroch Chhmar called a meeting of the villagers of Koh Phal. [...] The Yok who came from Trea made fun of the villagers for not abandoning Islam. At 6:00 p.m., the time for late afternoon prayer and breaking the fast, they kept the meeting going.”]; **D6.1.376** Kae Noh Written Record of Interview, 20 May 2009, EN 00340181 [“After they burned the *Qur-ans*, the Khmer Rouge cadres assembled people to attend a meeting and told them that if the people joined them, they would live easier lives, but they did not tell what would happen to us.”].
- 1256 **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 13.40.13-13.43.13, EN 01430671 [“The order came down to villages, and village chiefs and security guards of Ampil village and Preaek Krouch village went around to confiscate all the Korans. The order came down from the upper echelon.”]. See also **D219/702.1.79** It Sen, T. 8 September 2015, 09.15.34-09.16.38, EN 01433792 [“The order came down from the upper level to the village chief and to the group chief. The order actually came down from the Angkar above to the village chief and the group chief to impose restrictions on the practice of religion.”], 09.24.29-09.27.14, EN 01433796 [“Kob Sath was a village chief at the time -- that is, during whose term many people were evacuated and arrested. He was there as a village chief. He was the one that ordered us to eat pork; we understood that he received such an order from the upper level.”], 10.55.42-10.57.32, EN 01433828 [“The order came down from the upper level to the commune chief and the village chief to chase us from the village. They were ordered not to issue us food ration if we continued to stay in the village.”], 11.09.02-11.10.43, EN 01141449 [“It was the security force, the village chief, and the commune chief who gave us that order. And they said that the order came from the upper level, and the order came through the chain of command for us to go.”]; **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 14.19.39-14.22.30, EN 01433859 [“They had their principles and instructions. And whenever they wanted to impose those instructions, we would be called to meetings so that those instructions would be relayed, and subsequently imposed. Usually, the cooperative chief or the commune chief would present such impositions.”]; **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 15.38.56-15.40.20, EN 01403709 [Meetings in Svay Klileang commune].
- 1257 **D219/702.1.109** Him Man, T. 28 September 2015, 11.20.00-11.23.18, EN 01403669-70 [meetings in Sach Sou village in Peam Chi Kang where instructions were given from Angkar at the “upper level”].
- 1258 **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 15.38.56-15.40.20, EN 01403709.
- 1259 **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 13.58.18-14.00.42, EN 01403681. See also **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 14.29.11-14.31.21, EN 01409272 [“no one was allowed to pray in the mosque anymore [...] we were explicitly prohibited from praying”]; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 10.57.02-10.58.33, EN 01246611 [“There was a ban, and close observation or surveillance was implemented at the time to prevent us from practising our religions”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219212, Ismail Maisam Interview [“Every night members of the militia hid under the raised houses, listening for the sound of anyone praying.”], confirmed by **D6.1.175** Ismael Maisam Written Record of Interview, 7 July 2008, EN 00242110.
- 1260 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 15.39.25-15.41.04, EN 01431685 [“for religion there was a ban, no Islam was allowed to be practised.”]. See also **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 13.49.13-13.50.50, EN 01405936 [“during the DK regime the religious belief and practices were entirely abolished and the Cham people were forced to eat pork and to speak Khmer language.”]; **D6.1.531** Math Ly Transcript of Audio Interview, EN 00436857 [“They forbid worship, all religion.”]. **Central Zone: D219/702.1.75** Ban Seak, T. 5 October 2015, 10.54.10-10.55.21, EN 01409550 [“To my knowledge they [the Cham] were prohibited from practising their religion”]; **D1.3.28.14** Ruin Him Transcript of Audio Interview, 24 December 1984, EN 00053461 [“From 1973 in Kratie Cham could not practice religion.”]; **D6.1.190** Him Man Written Record of Interview, 11 August 2008, EN 00242090 [“Islam was eliminated”]; **D6.1.191** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00218503, Him Man Interview [“At 3 o’clock in the afternoon the Khmer Rouge began evacuating all the Cham throughout Kang Meas district. Most of them were former residents of Sachso Village, Antong Sar, and Angkor Ban. That amounted to hundreds of people.”]; **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 10.28.18-10.30.22, EN 01456480 [“Religion was prohibited, and that applied to the Cham and to the Khmer people.”]; **D1.3.11.46** Seng Kuy OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210482 [“When the Khmer Rouge first arrived here, the Cham men were told to do fishing, and the women farming. They were not allowed to wear traditional clothes or practice

their religion.”]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14. September 2015, 09.32.11-09.33.55, EN 01406810 [“Cham people were prohibited from practising their religion.”]; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 09.24.30-09.26.26, EN 01246579-80 [“we were not allowed to continue our religious practice.”]; **D6.1.120** Sos Kamri Written Record of Interview, 10 September 2008, EN 00225496 [“They didn’t allow the practicing of Islamic religion or the Cham culture.”]; **D219/702.1.96** Or Ho, T. 19 May 2015, 10.04.42-10.09.56, EN 01098950-51 *confirming* **D6.1.407** Or Ho Written Record of Interview, 18 November 2008, EN 00250047 [“Their religion was closed down, and they were not allowed to worship.”]; **D219/702.1.7** Meas Layhuor, T. 25 May 2015, 15.52.48-15.54.05, EN 01123214 [“they were not allowed to practice their religion”]; **D219/702.1.106** Meas Layhuor, T. 26 May 2015, 14.10.03-14.11.33, EN 01101816-17; **D6.1.410** Meas Layhuor Written Record of Interview, 20 November 2008, EN 00244165 [“They did not let the Cham practice their religion; they had to do everything like the ethnic Khmer.”]; **D6.1.193** Sman At Written Record of Interview, 12 August 2008, EN 00242082 [“They did not permit us to practice religion”]; **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 14.15.14-14.16.56, EN 01430889 [“Q: As far as you are able to ascertain, were the Cham allowed to practice their religion while they were living in Angkor Ban Village Number Two? A: No, it was not allowed.”]; **East Zone: D6.1.1050** Statement submitted by Amnesty International to the UN Sub-Commission on Prevention of Discrimination and Protection of Minorities, *Allegations of Human Rights Violations in Democratic Kampuchea*, August 1978, EN 00271509-10 [“The refugee alleged that the Muslim families were later separated, each forced to live with larger groups of non-Muslims, forbidden to meet or assemble in a group and to practice religion”]; **D219/702.1.47** Kob Math Transcript of Audio Interview, 5 June 1985, EN 00667269-70 [“Q: What was Khmer Rouge policy toward Cham? A: He has put more pressure to Cham people and Islamic religion, all the Cham customs and traditions. They did not allow Cham to do at all as ceremonies of festival, marriage. [...] They saw ‘religion is no good’, useless, so don’t believe in it, we have to believe in our organization.”]; EN 00667272 [“Cannot practice Islam religion, because they do not want to have any religions in their regime and if they have kept the people to do anything with religion. It is difficult, and religion is a useless thing.”]; **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 09.07.25-09.09.55, EN 01452515 [“In 1975, Khmer Rouge started to close down mosques in Trea village and Korans were not allowed to use any more. And Cham women were required to cut their hair short in contrast to the Islamic tradition, and worship at home was not allowed to be practised.”]; 14.20.34-14.21.44, EN 01452588-89; **D6.1.1245** Srong Muhamed Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053301 [“Not allowed to practice religion. All religion was banned.”]; **D219/702.1.76** Ban Seak, T. 6 October 2015, 10.59.38-11.01.45, EN 01435837-38; **D6.1.386** Ban Seak Written Record of Interview, 6 July 2009, EN 00360759 [“the Muslim Chams were not allowed to pray”]; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 11.22.32-11.25.48, EN 01430662 [“And we were not allowed to do our daily prayers and fasting. The restriction began in 1970.”]; 13.38.09-13.40.13, EN 01430670 [“When they arrived, there were no more prayers and fasting.”]; **D6.1.182** It Sen Written Record of Interview, 9 July 2008, EN 00242095 [“We were not allowed to obey Cham religion”]; **D219/702.1.86** Math Sor, T. 13 January 2016, 09.43.08-09.45.03, EN 01414984-85 [“our religious practices were abolished [...] they did not allow us to practise Cham religion.”]; **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 15.30.30-15.33.05, EN 01433880-81 [“Everything to deal with the religion was forbidden. We were not even allowed to speak the Cham language.”]; **D6.1.108** Sos Min Written Record of Interview, 16 August 2008, EN 00242073 [“They did not allow any religious practice at all.”]; **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 09.38.15-09.40.52, EN 01216584-85 [“We were prohibited from practising our religion”]; 11.28.52-11.30.00, EN 01216623 [“We did not dare to practise our religion or pray.”]; **D6.1.106** Van Mat alias Sales Ahmat Written Record of Interview, 15 August 2008, EN 00242067 [“They did not allow our religious practice and they forced us to eat pork. We could not meet or practice our customs and traditions at all.”]; **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275164 [“They did not permit us to observe our religion or traditions.”]; **D6.1.111** Sa Nau Written Record of Interview, 17 August 2008, EN 00242061 [“They forbid us from respecting religion; then they began to arrest the religious leaders and the educated.”]; **D6.1.376** Kae Noh Written Record of Interview, 20 May 2009, EN 00340182 [“The Khmer Rouge abolished all religious practices.”]; **D6.1.378** Chhi Ly Written Record of Interview, 20 May 2009, EN 00340173 [“They did not allow religious practices, both Buddhism and Islam.”]; **D219/792.1.4** Man Sles, T. 29 February 2016, 13.40.09-13.41.52, EN 01452734 [“we were not allowed to pray”]; **D219/792.1.1** Sos Romly, T. 6 January 2016, 15.39.20-15.41.15, EN 01449831-32 [“Starting from 1975, mosques were closed down. We were not allowed to pray or worship, and we were banned from reciting the scripts from the Holy Book Koran.”]; **Northwest Zone: D219/702.1.52**

Sufeyan Idres Transcript of Audio Interview, EN 00667254 ["The KR policy was banning all religion. No Cham practiced even in secret, because they were afraid they would be killed."]; **D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.16.51-09.18.47, EN 01452686 ["They forced the Cham people to abandon their religion"]; **D219/702.1.2** Zakreyah Transcript of Audio Interview, 22 January 1984, EN 00855135 ["Some who continued to practice religion were killed by KR. [...] Not allowed, KR was very strict. At first, religion was tolerated, but by May 1975 the policy was strict. The reason was one should not believe what one could not see."]; **D1.3.28.16** Savee Bin Kasim Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053139 ["KR eliminated the practice of all religions."]; **D1.3.28.16** Hul Man Transcript of Audio, September 1984, EN 00053146 ["No, we could not practice. A few tried to practice, but only the very devout. 2 families, in December 1978, were criticized and threatened with death if they persisted."]; **D219/702.1.46** Abdullah Transcript of Audio Interview, July 1985, EN 00667260 ["Cham religion was banned. [...] Not allowed to speak Cham, not allowed to practice religion, had to eat pork."]; **North Zone: D6.1.1252** Iep Toh Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053246 ["Q: What was the Khmer Rouge policy toward Cham? A: Not allowed to pray or practic[e] Cham religion. Not allowed to speak Cham. Cham had to work very hard, same as Khmer. If prayer continued, after the 3rd time they were caught, they would be killed. This is what he heard, Cham had to eat pork."]; **D219/702.1.49** Peang Romly Transcript of Audio Interview, 20 May 1985, EN 00667218 ["in 1974-1975 they did not allow them to do that [live together] also about practice religion."]; **Southwest Zone: D219/702.1.48** Mak Katheet Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00667211 ["But in August 1975 the district, srok and village leaders banned Cham religious practice."]; **D1.3.28.16** Savee Bin Kasim Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053139 ["KR eliminated the practice of all religions."].

1261 **D219/792.1.1** Sos Romly, T. 6 January 2016, 15.39.20-15.41.15, EN 01449832 ["The meetings were held among the village chief and commune chiefs and religion was considered reactionary."]; *See also* **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 09.09.55-09.11.48, EN 01452516 ["we were told that the religion was useless and considered reactionary"]; **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237956 ["These exotic people were twice doomed, for their 'foreign race' and their 'reactionary' faith. For generations they had avoided being absorbed into the society of Buddhist Khmers. The Cham had always lived apart in Cambodia"]; **D6.1.458** Math Ly DC Cam Interview, 27 March 2000, EN 00441581. *See also* **D1.3.20.2** DK Constitution, 5 January 1976, EN 00184838 ["Every citizen of Kampuchea has the right to worship according to any religion and the right not to worship according to any religion. Reactionary religions which are detrimental to Democratic Kampuchea and Kampuchean people are absolutely forbidden."]; **D6.1.1073** Kaing Guek Eav alias Duch Responses, EN 00251374, fn. 1 ["For example, Article 20, Chapter 15 of the DK's Constitution, the first sentence which reads 'Every Cambodian has the right to believe in any beliefs or religions,' was a lie. It was written to conceal the essence of the second and, in particular, the third phrase."]; **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslim under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078543 ["Under this article of their Constitution, the Khmer Rouge aimed to carry out a pure revolution to eliminate religions from Cambodia."]; **D179/1.2.32** David Chandler, T. 20 July 2012, 15.48.38-15.49.26, EN 00827435 ["there's no religion that the Khmer Rouge didn't think was 'reactionary.' [...] the Constitution itself, by indirection, after first making phrase that would be pleasing to an overseas audience, then made it clear that there was really no patience or tolerance for religious activity. And this, of course, what – one of the things that set the Cham aside."]; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 09.26.26-09.28.28, EN 01246580.

1262 **D6.1.531** Math Ly Transcript of Audio Interview, EN 00436866 ["all religions were eliminated. Cambodia had three religions, first Buddhism, second Islam, third Christianity. No one was allowed to have faith. Any believers were smashed by Pol Pot."]; **East Zone: D6.1.193** Sman At Written Record of Interview, 12 August 2008, EN 00242081 ["The Khmer Rouge came to my village in 1973. [...] From the very beginning, they were not good people. They forbid the practice of religion. They gathered up our Qurans and had us cut our hair short. [...] They always arrested people during the daytime, especially on Fridays, when the males worshipped at the Cham mosque. They arrested people, tied them by their hands into lines, and walked them to the District Security Office at Krauch Chhmar."]; **D219/702.1.47** Kob Math Transcript of Audio Interview, 5 June 1985, EN 00667271 ["He knew one man named Naseath that was taken and killed and the main reason that he was killed because of adhered in religion. He was criticized once twice time before he was killed like stop practicing and worshipping. Eat the pork meat and this was happened in 1977, February and was killed by the Khum sapper team."]; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 13.38.09-13.40.13, EN 01430670

["Those who dared to do daily prayers were arrested and disappeared. Two or three people were not allowed to have an assembly. From then on, we were under strict surveillance."], 13.43.13-13.45.00, EN 01430672 ["No one dared to do so. If anyone did dare to resist the order, they would be arrested and taken away. We did not dare to resist, or we would be taken away. They came to listen to us every night underneath our house. We were not supposed to talk about anything at our home at night. Whenever they heard anyone talking, they would go into that house and arrest those people immediately."]; **D219/702.1.51** Sop Kahtidja Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00667249 ["The Haikum in Bong Prruil, Mr Ajcheese Ma-el, was evacuated to live with interviewee in Taibai Koksrok. He pretended to be crazy so he could pray. The KR said that because he continued to pray, defying the ban on Cham religion, he must be taken to become 'fertilizer'. The Haikum was taken to be killed about 8 months before HS liberation. His wife was taken as well."]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678638 ["Ismael recalls, 'Once they banned religion, people gave it up. ... There was no resistance here as in Krauchhmar and Peareang. ... We did not dare to continue religious activity because they came and watched us, and would take us away and kill us, if we did.'"]; **Northwest Zone: D219/702.1.2** Zakreyah Transcript of Audio Interview, 22 January 1985, EN 00855135 ["Some who continued to practice religion were killed by KR. One man, Usos, from Smany Bhat, was killed by the KR in April 1976. He was caught praying and tied up and taken away to unknown place, presumably to be killed."]; **D219/702.1.52** Sufeeyan Idres Transcript of Audio Interview, 25 December 1984, EN 00667253-54 ["The Haikum from Narraah was killed in Tapon, Sankeye, Battambang in 1977 (late). He was educated in Egypt and was possibly killed for his biography, but he also combined to practice religion after KR came to power. [...] Many were killed, some for allegiance with Lon Nol, some for a Mr. Usokh was killed for practicing Cham religion in 1977. He estimated that 10 people were killed in this village. 1 family of 3 were killed because they continued to practice religion"]; **D1.3.10.1** Weekly Report of Sector 5 Committee, 21 May 1977, EN 00342709 ["for this situation, we have taken special measures, that is, look for their string, look for the head of their movement in order to sweep clean"]; **Central Zone: D219/702.1.109** Him Man, T. 28 September 2015, 11.15.00-11.17.15, EN 01403668 ["We were not allowed to pray or to worship anymore, and if somebody tried to do it secretly and was caught, then the person disappeared"]; **D6.1.193** Sman At Written Record of Interview, 12 August 2008, EN 00242082 ["My uncle and his family were killed during that era because he worshipped."]; **Southwest Zone: D6.1.1235** Mat Sman Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053218 ["KR killed his grandfather. The interviewee was away with his company and is not sure of the date. His mother told him that a KR spy saw his grandfather praying and reported the incident. His grandfather lived in Svey Leu and was taken to Po tonle village and executed."], EN 00053221 ["1975-1977 they could pray secretly, but 1978 it was impossible. There was a meeting in March 1978 [...] [the Khmer Rouge] said if KR saw anyone pray they would kill them. People were very afraid after the meeting. Before 1978, Cham would only be criticized for praying. After March 1978 KR would kill one for praying. His grandfather was killed after this time."].

1263

D277/1.7 Stephen Heder, *Reassessing the Role of Senior Leaders and Local Officials in Democratic Kampuchea Crimes*, EN 00661479 ["As for Islam, CPK policy was similar to that for Buddhism: practice of the religion was to be ended and the top level of the Phnom Penh-based Islamic religious hierarchy was to be smashed, killed like high-ranking *bandasak*. Often leading Islamic officials were executed in Cham-populated rural areas long under Communist control to which they were evacuated. Also killed in many places were evacuated members of the second-tier Islamic elite: hakim, haji and tuon (judges, men who had made the pilgrimage to Mecca and scribes), apparently being treated like lower-ranking *bandasak* and this subject to systematic extermination. [...] Immediate post-17 April executions of Islamic dignitaries in these relatively small and isolated Cham settlements went hand-in-hand with assaults on practice of Islam and on Cham identity -- sometimes accompanied by discrimination in food rations and work assignments -- and executions of those who resisted or refused to comply with de-Islamization and de-Chamization"]; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.11.36-09.13.50, EN 01419016-17 ["And the killing between 1973 to '75 was meant for those who were knowledgeable in religion, religious leaders, religious students, intellectuals or those who were respected in the community or those who were also wealthy."], 10.50.05-10.51.54, EN 01419047-48 ["In cases of the arrest and detention of the Cham people, it happened since 1973. In 1973, some Cham people who had roles in their leadership, including hakim, haji and tuon were gathered. Haji referred to those who went on pilgrimage to an Arabic country. For example, they were rounded up in 1973, in Krouch Chhmar district, these people were gathered up and detained in a district security centre near Krouch Chhmar market."], 13.48.30-13.52.22, EN 01419069-70 ["In fact, the previous

mufti, as well as his first and second deputies, were killed”]; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, 10 October 1999, EN 01222010 [“Several generations of leaders came and went under this structure and the elders say that this ended when the Khmer Rouge regime came to power in 1975 and with the killing of the last religious leader. [...] We had gone without a religious leader for 20 years from 1975 to 1996.”]; **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237957 [“After the Khmer Rouge victory, the attack against the Chams became open and systematic. The religious and community leaders of the Chams were hunted down and murdered.”]; **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslim under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078570-72 [list entitled ‘Important Islamic Leaders Who Died During the Democratic Kampuchea (DK) Regime’]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678637 [list entitled ‘Death Toll of Islamic Leaders in Democratic Kampuchea’]; **Phnom Penh: D219/702.1.48** Mak Katheet Transcript of Audio Interview, 13 September 1984, EN 00667212 [“There was no Haikum in his village, barong Usoh, who was Haikum in Chrang Chamreas, Phnom Penh, was killed by KR after he was identified by other Chams as a Cham leader.”]; **Central Zone: D1.3.28.14** Ruin Him Transcript of Audio Interview, 24 December 1984, EN 00053460 [“This was after the Cham community had a conflict with KR in Angkor Bhan and were evacuated to Kratie, with the Haikum killed.”], EN 00053463 [“Haikum was killed in 1973 in Angkor Bhan, after being accused of planning to defect to Lon Nol controlled area.”]; **D6.1.191** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00218502, Him Man Interview [describing events in 1973: “That year the Khmer Rouge evacuated about twenty families from my village to provinces that were far away. They were all well-educated in Islam and they were the religious leaders of the village.”]; **D219/702.1.50** Sann Yu Sof Transcript of Audio Interview, 9 June 1985, EN 00667235-36 [“some Muslim teachers, when they put more pressure who lead about religion was taken to prison and killed so all the people who are the rest have to follow them. [...] He knew one man, his name is Hosen [...] [he] was a Muslim teacher, he saw then they came and took that men but he did not when they took that man to kill. He heard that he was killed at Toun Pang Sway area”]; **D6.1.54** Ben Kiernan, *Cambodia: The Eastern Zone Massacres*, EN S 00048831 [“Ibrahim pointed out that of 11 haji (Mecca pilgrims) from his village, nine went to the Central Zone where they were all executed”]; **East Zone: D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 09.49.50-09.51.15, EN 01452531 [“Before 1975, there were haji.”], 09.14.30-09.16.14, EN 01452518 [“I only knew that they held different positions.”], 09.48.28-09.49.50, EN 01452530-31 [“Hakims were arrested in early 1975.”], 09.55.08-09.56.13, EN 01452533-34 [“Q: Do you know if they survived the regime? A: All of them were arrested and taken away by the Khmer Rouge.”], 09.56.13-09.59.02, EN 01452534-35 [“All the three religious teachers: one named Sos Sleiman, he was a student coming from Egypt. He went to study the religion in Egypt. And then another one is Sos Yaskos. He went to study the religion in Malaysia. And he came to teach in Trea village. And another one’s name was Brohim, Ibrohim. He was a teacher, religious teacher, and he was trained in the village and was a learned person in the village. Q: Do you know what happened to them between April ’75 and 1978? A: All the three were arrested.”]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678635 [“By December 1974, arrests of Cham leaders in Trea village or Krauchhmar district provoked a rebellion.”]; **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 09.34.37-09.36.18, EN 01216582-83 [“After Pol Pot came to control the country, hajis, tuons had been sent away and killed.”], 09.42.08-09.44.08, EN 01216586 [“Religious teachers, as well as intellectuals, had been arrested. At the time, they had been sent to a security centre in Krouch Chhmar district, and they never returned.”], 09.45.52-09.47.23, EN 01216587 [“Haji, hakim and tuons were all arrested. No one left.”], 14.24.37-14.26.42, EN 01216647 [“I saw them coming to arrest the people, to arrest the leaders of the tuons, hajis and hakims”]; **D219/702.1.86** Math Sor, T. 13 January 2016, 11.06.24-11.08.38, EN 01415012-13 [“Hakim was taken away and killed, and his name was San.”]; **D219/792.1.1** Sos Romly, T. 6 January 2016, 15.33.50-15.36.44, EN 01449830; **D6.1.111** Sa Nau Written Record of Interview, 17 August 2008, EN 00242061 [“There were many changes. They forbid us from respecting religion; then they began to arrest the religious leaders and the educated. I saw events many times, but they did not arrest me.”]; **D6.1.105** Mat Ysa Written Record of Interview, 14 August 2008, EN 00242078 [“Then all the Hakem (religious leader) and the Tuon (teachers of Islam) were arrested. [...] Buddhist monks were forced from their robes, but they were not killed. To the contrary, the Islamic religious leaders were arrested and killed.”]; **D6.1.1245** Strong Muhamed Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053298-99 [“He stayed in Prey Veng, where his father was killed by KR for being a Haikum. Interviewee says ‘all’ Haikums and Muslim leaders were killed. The ‘head of Chams’ in Chrang Chamres was killed at the same time with his father in 1975. His father was killed

with boiling water. The Cham leader from Chrang Chamres was Kes Abdullah. [...] He says that all Haikums were killed during KR during April and May 1975. His father was a Haikum and killed in Prey Veng during this time, along with other Cham religious figures.”]; **D219/702.1.51** Sop Kahtidja Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00667249 [“The SW KR killed the Haikum.”]; **D1.3.28.13** Rim Sarah Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053305 [“The Haikum in Koh Sautin, as well as the Imam, were taken to Koh Kabai village in 1975, soon after April, and killed. Koh Kabai was where Cham religious leaders and others who were targets were taken to be questioned and killed.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219075 [“in 1973, the members of these new hakim committees were called to undertake 40 days of political training at Rokar Khmor. It is not known whether Sos Man attended as well. Three months later the religious leaders who had been called to attend the meetings were arrested. So Man was arrested in the following year and executed.”]; **D6.1.1050** Statement submitted by Amnesty International to the UN Sub-Commission on Prevention of Discrimination and Protection of Minorities, *Allegations of Human Rights Violations in Democratic Kampuchea*, August 1978, EN 00271509; **Northwest Zone: D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 10.43.51-10.45.44, EN 01452710-11 [“Religious scholars of Islam were taken away and killed during the Khmer Rouge regime, but I did not know where they were killed or where they were detained. But I just knew that if they happened to know any religious scholar in Islam, they would be taken away and killed. That was what I knew.”]; **Southwest Zone: D1.3.28.10** Muhamed Ali Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053272 [“He had no Haikum in his village in Battambang in Cha village, in Takeo the Haikum was taken by KR to be killed.”]; **D1.3.28.16** Savee Bin Kasim Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053137 [“The Haikum in Prey Reng was killed in June 1975. The Haikums name was Moot Lee.”]; **D6.1.1241** Saleh Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053278 [“He [Haikum] was killed in September 1977 for praying. Before 1977, he prayed secretly. He was caught 2 or 3 times but was only criticized. Interviewee saw him tied up and taken to Po-tonle village.”]; **West Zone: D1.3.28.2** Abraham Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053266 [“As soon as KR took control, they closely scrutinized all Cham, but particularly the Haikum. His Haikum was killed, but he isn't sure when.”].

1264

D1.3.17.8 Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslim under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078451 [“They forced the collection of the Qur-an and *Keitap* (a book teaching Islam and explaining the Qur-an)”]; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 13.35.56-13.39.18, EN01419065-66 [“As for the texts related to religion or related to the history were the subjects to be burned and that was the clear instruction especially in Krouch Chhmar district by the Khmer Rouge. In particular, Koran was the main target.”]; **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237957 [“Copies of the Islamic religious book, the Koran, were destroyed.”]; **Central Zone: D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 10.40.13-10.42.10, EN 01246604 [“The holy book, there were no longer holy book or religious books. And stuff -- I mean holy books had been destroyed, and those who had the holy books with them, they did not dare to use those holy books. And some people, Cham people, destroyed and burned down their holy books”]; **East Zone: D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 09.40.52-09.42.08, EN 01216585 [“All of holy books of Koran had been collected and burned. Some were used as toilet paper. All of them had been burned. Religious texts of Muslim people had been burned.”], 11.30.00-11.31.53, EN 01216624 [“Some people actually hid the Koran text in a big jar or under the ground. And the rest were collected from each house and destroyed.”]; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 13.40.13-13.43.13, EN 01430671-72 [“The Korans were gathered -- collected and burned. They confiscated the Koran from every house.”]; **D219/792.1.1** Sos Romly, T. 6 January 2016, 15.36.44-15.41.15, EN 01449830-32 [“In 1975, Korans were collected and placed in Hakim's houses. Later on the Korans were taken away to the commune office where they were destroyed.”]; **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 09.07.25-09.09.55, EN 01452515-16 [“In 1975, Khmer Rouge started to close down mosques in Trea village and Korans were not allowed to use any more.”]; **D6.1.375** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219119, Res Tort Interview [“One day they called me to a meeting at Ampil village. At that meeting they ordered me to collect all of the Qur-ans from every house in Koh Phal. I gave them no reply. When I returned to the village, I did nothing to carry out that order. The Khmer Rouge were angry with me. [...] As they were leaving they arrested me and sent me to the prison at the Kroch Chhmar security office. I was released after six months and ten days.”], confirmed by **D6.1.374** Res Tort Written Record of Interview, 19 May 2009, EN 00340201-02 [“I would like to confirm that I had given this interview, and the information in this interview is correct.”]; **Northwest Zone: D219/702.1.52** Sufceyan

1263

Idres Transcript of Audio Interview, 25 December 1984, EN 00667253 ["Korans were burned in Preyt Trop in May 1977. KR announced that all Korans were to be turned in, some were withheld, and KR went to the houses. This was Khum cadre from the South West. who had been in power about 20 days."].

D1.3.17.1 Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237957 ["Mosques were destroyed or desecrated, used, like pagodas, as granaries, pigsties, or prisons."]; **Central Zone: D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 14.29.11-14.31.21, EN 01409272-73 ["Rice was also stored in the mosque [...] rice and its grinder were placed in the mosque"]; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 10.40.13-10.42.10, EN 01246604 ["They used that mosque to whatever they think they should. For example, they used that mosque to hold stuff and to be the dining hall."]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.33.55-09.36.33, EN 01406811 ["Regarding mosques, in 1976, those mosques were turned to be shelters for Khmer people and Cham people were placed to live together with Khmer. Cham mosques were turned into warehouse for storing food supplies and rice. Cham people were not allowed to enter the mosques."]; **D6.1.413** Hok Hoeun Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251307 ["The mosque was closed."]; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, 10 October 1999, EN 01222006 ["mosques were used for different purposes, for instance, they were used as places for thrashing rice or raising animals."]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678642 ["Two of the three village mosques had been destroyed, the third used as a pigsty, then a warehouse. According to the PRK report, a village dignitary, Haji Yousos Aony, had been 'condemned to live and eat with pigs in a pig-sty until his dead in July 1975.'"]; **East Zone: D219/792.1.4** Man Sles, T. 29 February 2016, 14.24.05-14.26.00, EN 01452749-50 ["At that time no one went to pray at the mosque as the Khmer Rouge prohibited us from doing so and actually cattles were put in the mosque as well as tobacco was stocked in the mosque."]; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 13.40.13-13.43.13, EN 01430671-72 ["Muslim women and elderly Muslim ladies were assigned to weave Krama and perform other agricultural activities within the mosque."]; **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 09.40.52-09.42.08, EN 01216585 ["That mosque had been transformed into the place to keep cattle or cows."]; **D219/702.1.47** Kob Math Transcript of Audio Interview, 5 June 1985, EN 00667270-71 ["In Thont Village the mosque was remove the roof and make again and use as a [illegible] [illegible] stopping the rice and the other side they use to feed the pig that Cham people do not like and the reason why they do that because they do not want to have any religion in their regime and this was ordered from district cadre. This mosque was removed in September [or] October 1976 [...] Another mosque in that area that is bigger than Thhot area was removed also and that mosque was all removed except the [illegible]. That they build it again and use that place as a communal dining room and later on when they build another dining room already. They kept that [place] to feed the pig, too and this happened in February 1977. The reason and order was the same."]; **D219/702.1.50** Sann Yu Sof Transcript of Audio Interview, 9 June 1985, EN 00667234 ["First they allow to worship once a week and later on they stopped and took the mosque to be a barn."]. EN 00667236 ["This mosque was closed at the end of 1973 [...] Cham people could not use and they say they will use this mosque to be a barn"]; **D1.3.28.13** Rim Sarah Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053305 ["In Koh Sautin village in Kompong Cham half the mosque was torn down and the other half was used as a prison."]; **Southwest Zone: D1.3.28.7** Loah Treh DC-Cam Statement, 16 June 1985, EN 00053442-3 ["This mosque was broken down some parts and they took that place to keep the old engines and machines also feed the worms there [...] and also keep the yard of the mosque to be a place for feed the pigs [...] this was ordered from Khum cadre and another mosque in Barain village Saan district and Kandal province was broken down all over the mosque. This happened in 1978"]; **D219/702.1.48** Mak Katheet Transcript of Audio Interview, 13 September 1984, EN 00667212 ["Some mosques were used to raise pigs, but most were destroyed."]; **D1.3.28.16** Savee Bin Kasim Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053137 ["The mosque was destroyed in Prey Rong. Mosques in the countryside were torn down more than in the city. The mosque [in kandal] was destroyed in 1975."]; **D6.1.1235** Mat Sman Transcript of Audio Interview, 10 September 1984, EN 00053218-19 ["The mosque at Cham leu was used as a corn warehouse. The mosque at Cham Krown was destroyed in 1977. From 1975-1977 it was used as a place to raise silkworms. [...] In 1977 [...] the mosque was ordered destroyed. [...] The mosque at Cham Krown was ordered destroyed because unlike the other mosques it served no purpose. It was not being used for storage or other productive use, so it had to be destroyed."]; **Northwest Zone: D118/147.1.7** Meu Peou Civil Party Application, 12 January 2008, EN 01205013 ["During the regime, our mosques were destroyed or converted to pigsties."]; **D1.3.28.16** Hul Man Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053144 ["In Srok Sankeye, there were two mosques. One was used as a

- kitchen. The other was used to raise pigs.”]; **D219/702.1.52** Sufeeyan Idres Transcript of Audio Interview, 25 December 1984, EN 00667253 [“Narrea Village, Battambang Province. 2 mosques, one was used for a stable for pigs and one was used as a hospital. [...] from 1975-77 they were used as a warehouse.”]; **D1.3.28.10** Muhamed Ali Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053272 [“All the mosques were destroyed except for some that were used for farm purposes, such as storing animal, feed, etc.”]; **D219/702.1.49** Peang Romly Transcript of Audio Interview, 20 May 1985, EN 00667218-19 [“everything was finished (religion, talking Cham language, the mosque). [...] They had remove that small mosque and took all the furniture to make other things”]; **West Zone: D1.3.28.2** Abraham Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053266 [“All the mosques had to be destroyed. The mosques that were not destroyed were used to store human and animal manure for fertilizer.”]. See also **D6.1.1104** Ben Kiernan, *How Pol Pot Came to Power*, EN 00487502 [“In 1977 Islamic practices were ‘totally forbidden [and] local KR cadres constantly threaten[ed] to destroy all mosques by the end of 1974.’”].
- 1266 **Central Zone: D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 09.24.30-09.26.26, EN 01246579 [“Before the fall of Phnom Penh, we could provide religious teaching. However, that was banned after the fall of Phnom Penh.”]; **East Zone: D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Alumat, T. 9 March 206, 09.36.18-09.38.15, EN 01216584 [“And after Khmer Rouge came into the country, we were not allowed to study.”].
- 1267 **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 11.04.15-11.06.30, EN 01246614 [“about 80 to 90 per cent of mosques were completely ruined and needed to be rebuilt.”]. See also **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslim under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078567 [chart that lists the total number of mosques destroyed during DK].
- 1268 **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 14.17.17-14.19.39, EN 1433858-59 [“the regime started to impose restrictions on our religion, [...] daily prayers and fasting”].
- 1269 **D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.31.13-09.33.44, EN 01452692 [“After he passed away, no one of my relatives went to hold any ceremony for my father’s funeral. During the regime, there was no religion, there was no ceremony held for any dead people.”]; **D219/702.1.51** Sop Kahtidja Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00667248 [“In 1976 the new policy began, banning the practice of Cham religion and language completely, as well as prohibiting traditional burial. If someone died in a hospital, their bodies were not returned.”]; **D6.1.458** Math Ly DC Cam Statement, 27 March 2000, EN 00441578-79 [“I spoke about Cham, the dead soldiers who died near Cham village and were requested to be buried by Cham. In Cham tradition, a body is buried with their head to the north and foot to the south and body on their side facing the west. If Cham body was buried like that of Khmer, the head could be placed to the east or west. I made a request and then Ta Chea Sim said he would review it.”], EN 00441579 [“[Pol Pot replied] ‘that since we had joined the revolution, how the body was buried was up to the revolution.’”]; **D6.1.599** Karl Jackson, *Cambodia 1975-1978*, EN 00394155-56 [“Cham dead were buried ‘upside down,’ that is, not facing Mecca – an extreme sacrilege to the Cham of Cambodia.”].
- 1270 **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslim under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078451 [“They also forced the consumption of pork”]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 13.36.54-13.38.55, EN 01405931-32 [“The Khmer Rouge was well aware that the Cham people did not eat pork but they forced the Cham people to eat pork although during the Khmer Rouge regime there were not enough meat to feed people, but still the Khmer Rouge made soup that contained pork and forced the Cham people to eat pork. In some cases, Cham people faced execution when they refused to eat such meat.”]. **Central Zone: D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 14.29.11-14.31.21, EN 01409272-73 [“we had to eat pork.”]; **D219/702.1.109** Him Man, T. 28 September 2015, 09.35.05-09.37.16, EN 01403642 [“During the period, Cham people were forced to eat pork”]; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 11.08.05-11.09.53, EN 01246616 [“Q: And was pork given to the people to eat at the time? A: I believe no one could avoid that including myself”]; **D219/702.1.96** Or Ho, T. 19 May 2015, 10.04.42-10.07.16, EN 01503131, *confirming* **D6.1.407** Or Ho Written Record of Interview, 18 November 2008, EN 00250047 [“The ethnic Cham were forced to eat pork.”]; **D6.1.376** Kae Noh Written Record of Interview, 20 March 2009, EN 00340183 [“In Kampong Thom province, they beat us with a stick if we did not eat pork.”]; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, 10 October 1999, EN 01222006 [“They were forced to do things prohibited by the Islamic religion or Cham traditions, such as eating pork. [...] If the Chams did not eat it they would have no food to eat. [...] some people could really not swallow pork and they vomited or became sick.”]; **D1.3.28.14** Ruin Him Transcript of Audio Interview, 24 December 1984, EN 00053461-62 [“Cham were not forced to eat pork until 1976. [...] From 1975 on Cham and Khmer were treated the same, except for

Cham could not speak their own language and had to eat pork.”]; **D219/702.1.50** Sann Yu Sof Transcript of Audio Interview, 9 June 1985, EN 00667235 [“they also force Cham people to eat pork meat. [...] if anybody do not eat they accused as their enemy and there are some people who was taken and killed because of this problem.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219212, Ismail Maisam Interview [“They forced us to eat pork. On days when pork was used in the dining hall, the Khmer Rouge kept a coil of rope handy, ready to tie up any Cham who refused to eat it. We had to eat it if we wanted to stay alive.”]; **East Zone: D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 14.17.17-14.19.39, EN 01433858-59 [“In 1975, the regime started to impose restrictions on our religion, forced consumption of pork”]; **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 14.21.20-14.23.22, EN 01403688-9 [“they released us and before that they had a party in which they killed a pig and cooked it in a curry soup for us. That day I had to force myself to eat pork”]; 15.21.54-15.24.40, EN 01403703-04 [“Only our group, the group of 30 women were instructed to eat that pork soup. And Ho of course did not eat the soup with us. But, he had the soldiers there watching us and seeing whether we were eating the pork soup or not. If we did not eat that pork soup, they would know that we were Cham. So, we had to forcibly eat the soup”]; **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 09.38.15-09.40.52, EN 01216585 [“we were forced to eat pork.”]; 11.31.53-11.33.27, EN 01216624-25 [“And later on, they were forced to eat pork. And some of them dare not refuse and they ate pork and then, later on, they vomited.”]; **D219/702.1.86** Math Sor, T. 13 January 2016, 11.32.42-11.33.57, EN 01415021-22 [“And that morning, they actually killed a pig and instructed us to eat”]; **D6.1.376** Kae Noh Written Record of Interview, EN 00340182; **D6.1.112** Sok Preun Written Record of Interview, 18 August 2008, EN 00275391 [“they forced them to eat pork”]; **D219/702.1.47** Kob Math Transcript of Audio Interview, 5 June 1985, EN 00667269 [“Also about forcing to eat the pork meat was happened in 1977 too often.”]; **D6.1.1245** Srong Muhamed Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053298-99 [“Cham could not eat the pork, which was served twice a day. Some Cham were forced to eat pork at gunpoint by KR. [...] Cham were treated differently than Khmer. Cham had to eat pork, often in soup.”]; **D6.1.181** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00204415, Math Sor alias Ahmad Sofiyah Interview [“The Khmer Rouge killed a large pig and made soup for us in order to test us. As we ate they watched us closely. Everyone tried to eat everything in her bowl so they would not be suspected of anything.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219200, No Sates Interview [“During that time Hor made pork soup for everyone at every meal. We tried to act natural when we ate so Hor would not suspect us. Hor was not yet convinced.”]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678639 [“From early 1977, Chams were ‘really forced’ to eat pork. [...] Chams were ‘put aside’ if they did not eat it, meaning they were to be killed. [...] We were called ‘protestors’ and ‘enemies’ if we did not eat the pork. Hakkem Los was killed for refusing to eat pork. [...] ‘Anyone who refused to eat it was called an enemy, a ‘class enemy’ is what they said. ‘You are not shedding the customs and habits of the feudal system. This means you are resisting the revolution.’”]; **Northwest Zone: D347/2.1.41** Huon Choeun, T. 18 October 2016, 10.48.54-10.52.12, EN 01385521-22 [“The Cham people had a different ways of living from us. They did not eat pork, and in that time, they were forced to eat pork. Some of them refused to eat and, as a result, they were punished. Some of them were killed. [...] I told them not to worry because at my area, they did not have to eat pork, but they had to follow orders. [...] whatever food that was given, they had to eat it [...] if there was pork, we had to eat pork together.”]; **D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.22.25-09.24.50, EN 01452688-89 [“The Khmer Rouge forced the Cham people to eat pork.”]; 09.26.22-09.29.41, EN 01452690 [“I had to eat pork, and whatsoever required by the Angkar because I was so scared, I had to force myself to eat pork so that I could survive.”]; **D5/1660/3.1** Hun Chun Ly, T. 6 December 2012, 15.43.12-15.46.08, EN 00869000 [“And for the sick Cham people who could not go to work, their ration would be cut, and they were also forced to eat pork.”]; **D118/106** Huon Choeun Written Record of Interview, 22 September 2013, A59, EN 00978427 [“The Cham did not eat pork, but in the cooperatives, the Cham were forced to eat pork.”]; **D1.3.28.19** Yatogope Bin Ali Transcript of Audio Interview, January 1985, EN 00053192 [“Cham were forced to eat pork at the same time communal dining was instituted in 1976.”]; **D1.3.28.10** Muhamed Ali Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053272 [“Cham were [...] Forced to eat pork, and not allowed to dress in Cham clothes.”]; **D118/147.1.7** Meu Peou Civil Party Application, 12 January 2008, EN 01205013 [“They forced Muslims to eat pork. If we did not eat it, [...] they would kill us.”]; **Southwest Zone: D5/803/3** Loep Neang, T. 3 April 2015, 15.41.38-15.43.20, EN 01483692 [“my unit chief knew that I did not eat pork, but I was forced to eat it with gruel. I did not dare to refuse as all my siblings had already been taken away; thus, I

tried to eat it, to swallow it. I was afraid that I would be the next in line to be taken away.”]; 15.46.46-15.48.31, EN 01483693-94 [“In my religion, we are prohibited from eating pork, but we were threatened to eat. We were forced to eat and we had to eat, they stood behind me armed with weapons. They gave us the food and they stood there to make sure that I ate the food. And only after I had finished the food did they walk away from me. In order to survive, I had to force myself to eat it.”]; 15.56.16-15.58.03, EN 014383698 [“It was the unit chief and the militia who forced me to eat pork. [...] Every time they killed a pig, I was forced to eat pork. And every few days, they would kill a pig and then I was forced to eat pork.”]; **D1.3.28.16** Savee Bin Kasim Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053136 [“Chams were forced to eat pork”]; **D6.1.1241** Saleh Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053278 [“KR forced Cham to eat pork. His company of boys [...] had to eat pork. In communal dining, in 1977, KR put 8 Cham together and forced them to eat pork soup. This policy of forcing Cham to eat pork began in January 1977. They would be beaten if they refused.”]; **D219/702.1.46** Abdullah Transcript of Audio Interview, 21-22 January 1985, EN 00667260 [“Not allowed to speak Cham, not allowed to practice religion, had to eat pork. Some older Cham continued to practice religion secretly. If people refused to eat pork, they would be warned twice and sometimes disappear after the third infraction.”]; **North Zone: D6.1.1252** Iep Toli Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053246 [“This is what he heard, Cham had to eat pork.”]; **West Zone: D1.3.28.2** Abraham Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053265 [“Cham were forced to eat pork. Pork was served [approximately] every 10 days.”]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 01150150 [“By 1976, the Chams were being forced to eat meals that included pork, on pain of withdrawal of the salt ration or even death.”].

1271 **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 11.09.06-11.12.23, EN 01409239-41 [“Some people were weeping while they were eating pork.”]; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 14.10.23-14.12.54, EN 01430681-82 [“could not take it so they vomited after they ate it”].

1272 **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 11.30.40-13.34.04, EN 01419062-64 [“In fact, the Khmer Rouge did not have enough pork to supply to the co-operative, but the Khmer Rouge still try to find way to force the Cham people in the co-operative to eat pork, despite the inadequate pork supply.”]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 01150142 [“Mat added that the Democratic Kampuchea authorities had ‘forced us to eat pork on rare occasions when meat was available’”].

1273 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 13.40.38-13.42.14, EN 01405933 [“they said that they were forced to eat pork and to raise pigs and if they dared to refuse they would be killed. And there were [...] cases when people, when the Cham people refused and those people were taken away and killed.”]; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 11.30.40-13.34.04, EN 01419063 [“And those Cham people who resisted their instruction to eat pork, they were killed and those who followed the order survived.”]; **D347/2.1.41** Huon Choeun, T. 18 October 2016, 10.48.54-10.52.12, EN 01385521 [“They did not eat pork, and in that time, they were forced to eat pork. Some of them refused to eat and, as a result, they were punished. Some of them were killed.”]; **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 11.09.06-11.12.23, EN 01409239-41 [“we were forced at gun point [...] At that time we were threatened if we were not to consume the pork then we would shot”]; **D219/702.1.109** Him Man, T. 28 September 2015, 09.37.16-09.39.07, EN 01403642-43 [“I was within group of people. If I refused to eat pork, I was afraid that the bullet would be shot -- I would be shot or I would be beaten with a stick. So it applies to other people. If we refused to eat pork, we would risk our lives. We had to eat pork in tears [...] There was an announcement that if one refused to eat pork, that person would be considered opposing Angkar. They had to eat pork while weeping to save their own lives.”]; **D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.29.41-09.31.13, EN 01452691 [“My father died because he was a Cham person who adhered to his religious practice, and he didn’t abandon his religion when he was forced by Angkar. They forced him to eat pork, but he refused, so Angkar gave him a last warning that he had to eat pork. And if he could not eat pork, then there would be nothing for him to eat. [...] They used his case as an example to scare other Cham people.”]; **D6.1.193** Sman At Written Record of Interview, 12 August 2008, EN 00242082 [“they forced us to eat pork and dog meat. Anyone who refused was beaten. I was beaten once because I refused to eat it.”]; **D6.1.376** Kae Noh Written Record of Interview, 20 May 2009, EN 00340182 [“They forced me to eat pork; they held a big stick to threaten us to eat.”]; EN 00340183 [“In Kampong Thom province, they beat us with a stick if we did not eat pork.”]; **D118/106** Huon Choeun Written Record of Interview, 22 September 2013, A59, EN 00978427 [“Some Cham agreed to eat pork; those who refused to eat pork were taken to be killed.”]; **D219/702.1.50** Sann Yu Sof Transcript of Audio Interview, 9 June 1985, EN 00667235 [“they also force Cham people to eat pork meat. He himself also have

to force their mind to eat because if anybody do not eat they accused as their enemy and there are some people who was taken and killed because of this problem. He knew one man, his name is Hosen [...] [he] was taken and killed [in 1977]."; **D6.1.1235** Mat Sman Transcript of Audio Interview, 10 September 1984, EN 00053217 ["He refused to eat pork and to work harder per order of KR as a result. [...] In 1977 Cham who refused to eat pork were taken from Svey Leu to Po Tonle across the river and killed.]; **D6.1.1241** Saleh Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053278 ["KR forced Cham to eat pork. His company of boys, (8 Cham, 150 Khmer) had to eat pork. In communal dining, in 1977, KR put 8 Cham together and forced them to eat pork soup. This policy of forcing Cham to eat pork began in January 1977. They would be beaten if they refused.]; **D6.1.54** Ben Kiernan, *Cambodia: The Eastern Zone Massacres*, EN S 00048852-53, Interview of EI ["in early 1976, they said to us: 'Chams who eat pork, and are prepared to raise and slaughter pigs, will be spared.'"]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678638-39 ["When communal dining was introduced they were forced to eat the same as everyone else, including rice gruel sometimes containing a few morsels of pork fat. Two old [Cham] men in Maesor Prachan refused to eat with the rest of the hamlet. After a week of boycotting communal dining, the two were arrested and shot." [...] Several more Muslims were executed in 1976 or 1977 for stating that they would not eat pork, as many more in 1978. In all, five men and three women from the village were executed for their opposition to eating pork. Though rarely if ever served in the communal mess halls anyway, pork was opposed by Muslims on principle: 'In fact we never saw pork, but it was an excuse for the Khmer Rouge to kill people who said they would not eat it.'"]; EN 00678645 ["By 1976, the Chams were being forced to eat meals that included pork, on pain of withdrawal of the salt ration or even death.]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219176 ["Those who refused to [eat pork] were arrested, according to countless oral testimonies. A document dating to 1977, coming from the leadership of the party committee in Battambang, reported on the problems caused by the Cham newly evacuated to the area from Phnom Penh who were resisting orders by refusing to eat pork. The document reads, 'To address this situation, we have formulated a plan; specifically, we will investigate their [Cham Muslim] networks and identify their leaders for extermination.' Samas Karim was one Cham Muslim who was sent to [...] S-21 (Tuol Sleng Prison), for his refusal to eat pork."].

1274 **D219/336** Toam Cheah Written Record of Interview, 24 May 2015, A47, EN 01117990.

1275 **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678496; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431648 ["All Chams were expected to stop using their 'foreign' language and renounce their religion."].

1276 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 13.44.12-13.45.53, EN 01405934-35 ["the majority were forced to eat pig, to eat pork and to stop speaking Cham language."], 13.49.13-13.50.50, EN 01405936-37 ["the Cham people were forced to eat pork and to speak Khmer language."]; **Central Zone: D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 14.13.14-14.15.14, EN 01430887-88 ["they did not speak the Cham language anymore, they started speaking the Khmer language."], 14.16.56-14.19.32, EN 01430889-90 ["It was imperative for them to speak the Khmer language. They actually secretly spoke the Cham language to one another at the beginning of their arrival and after that the Cham language was completely banned and they had to speak the Khmer language."]; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 09.26.26-09.28.28, EN 01246580 ["After the Khmer Rouge took control, we could not speak our Cham language openly. However, we could speak to one another when we were not observed"]; **D219/702.1.7** Meas Layhuor, T. 25 May 2015, 15.52.48-15.54.05, EN 01500298-99 ["they were not allowed to speak Cham"]; **D6.1.120** Sos Kamri Written Record of Interview, 10 September 2008, EN 00225496 ["They had the Cham people to get a short hair cut, and banned them from speaking the Cham language."]; **D1.3.28.14** Ruin Him Transcript of Audio Interview, 24 December 1984, EN 00053460-62 ["Cham were not allowed to speak Cham, and were 'criticized' if they did. [...] Cham could not speak their own language"]; **D1.3.11.46** Seng Kuy OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210482 ["They were not allowed to speak the Cham language. They were afraid to do so because they might be killed if they didn't follow the rules and adapt to the Khmer village."]; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, 10 October 1999, EN 01222006 ["Those who continued to practice Islam and adhered to Islamic traditions – for example, speaking the Cham language or wearing Cham clothes – were considered to have committed the gravest offense, and were labelled 'enemies'. [...] there was a ban on speaking the Cham language. Obviously, we [continued] to secretly speak the Cham language at home, but never in public"]; **D6.1.405** Chuop Non Written Record of Interview, 17 November 2008, EN 00244158 ["They did not let them speak the Cham language."]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the*

Villages, EN 00219212, Ismail Maisam Interview ["The Cham language was prohibited too."], confirmed by **D6.1.175** Ismael Maisam Written Record of Interview, 07 July 2008, EN 00242110; **East Zone: D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 14.17.17-14.19.39, EN 01433858-59 ["we were not allowed to speak the Cham language."], 15.30.30-15.33.05, EN 01433880-81 ["Everything to deal with the religion was forbidden. We were not even allowed to speak the Cham language."]; **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 09.38.15-09.40.52, EN 01216585 ["We were prohibited from practising our religion and not allowed to use Cham language."], 11.33.27-11.35.46, EN 01216625 ["They spoke Khmer. We were banned from speaking the Cham language. [...] Of course it was beyond difficulty, but what could we do? If we were to speak Cham, we would be taken away and killed, so we tried to force [ourselves] to speak Khmer language for our communication. And some Cham people did not speak Khmer fluently."]; **D6.1.376** Kae Noh Written Record of Interview, 20 May 2009, EN 00340182 ["We were not allowed to speak Cham language; they beat us if we spoke."]; **D219/702.1.86** Math Sor, T. 13 January 2016, 09.45.03-09.47.02, EN 01414985 ["We were ordered to speak Khmer language."]; **D6.1.182** It Sen Written Record of Interview, 09 July 2008, EN 00242095 ["We were not allowed to obey Cham religion and to speak Cham language"]; **D219/702.1.47** Kob Math Transcript of Audio Interview, 5 June 1985, EN 00667270 ["they do [not] allow Cham people to speak [their] own language."], EN 00667272 ["He cannot talk Cham language in the public area [...] they did not allow to do that because they want to have only one nation and language"]; **D6.1.1245** Srong Muhamed Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053301 ["Not allowed to speak Cham language"]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678638 ["Anyone could be arrested for using a language other than Khmer"]; **Southwest Zone: D1.3.28.7** Loah Treh Transcript of Audio Interview, 16 June 1985, EN 00053441 ["they had prohibited [...] all the Cham to speak Cham language."], EN 00667204 ["they do not want to speak Cham language because they want to have only Khmer"]; **D219/702.1.48** Mak Katheet Transcript of Audio Interview, 13 September 1984, EN 00667212 ["He spoke Cham very secretly. If KR found out, they would kill him."]; **D1.3.28.16** Savee Bin Kasim Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053136 ["Cham were not allowed to speak Cham."], EN 00053139 ["The village leader ordered the group leader to implement the rule [prohibiting the Cham language]."]; **D6.1.1241** Saleh Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053277 ["They were allowed to speak Cham until the middle of 1976. [...] the ban on speaking Cham began in mid 1976. In his company of boys, the ban began in January 1977."]; **Northwest Zone: D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.18.47-09.21.17, EN 01452687 ["We were forced to abandon our religion and not to use our Cham language. If anyone spoke our language, Angkar would take that person away and executed him or her, and that terrified us."]; **D1.3.28.10** Muhamed Ali Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053272 ["Cham were prevented from speaking Cham."]; **D219/702.1.2** Zakreyah Transcript of Audio Interview, 22 January 1984, EN 00855135 ["Q: Were you able to talk Cham language? If not, who said? Why? A: No. According to the village leader, reason, only one nation, Khmer, and the Chinese and Cham would be able to plot against the state."]; **D1.3.28.16** Savee Bin Kasim Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053136 ["Cham were not allowed to speak Cham."]; **D219/702.1.46** Abdullah Transcript of Audio Interview, 21-22 January 1985, EN 00667260-61 ["not allowed to speak Cham language. [...] One cousin in 1977 was caught speaking Cham and food was withheld from her"]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678645 ["To Hosan recalls that in early 1976, his cooperative chief in Battambang announced that only the Khmer language was permitted."]; **D1.3.28.13** Rim Sarah Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053307 ["She was not allowed to speak Cham."]; **North Zone: D6.1.1252** Iep Toh Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053246 ["Not allowed to speak Cham."]; **D219/702.1.49** Peang Romly Transcript of Audio Interview, 20 May 1985, EN 00667218-19 ["everything was finished (religion, talking Cham language, the mosque). [...] this strict order came down in 1976, middle of the year, including do not allow to speak Cham language."]; **Sector 505: D6.1.387** Toulas Sma Written Record of Interview, 10 July 2009, EN 00353498 ["the Khmer Rouge did not allow us to speak the Cham language"]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678639 ["In Sambor district, the prohibition on speaking Cham language was imposed in 1977. First and second offenses were punished with reeducation sessions, but a third meant death."].

¹²⁷⁷ **East Zone: D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Alunat, T. 9 March 2016, 11.33.27-11.34.45, EN 01216625 ["If we were to speak Cham, we would be taken away and killed"]; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 13.43.13-13.45.00, EN 01430672 ["We were not allowed to speak the Cham language at all; only the Khmer language was allowed to be spoken at that time. The rule was also applied to young children. It would

be your luck if they did not hear you speak Cham; but if they did, you would be taken away for refashioning immediately.”]; **D6.1.531** Math Ly Interview with Steve Heder, 1990, EN 00436857 [“They stopped speaking Cham, and anyone who spoke Cham was tied up for the fire ants to bite for one night.”]; **Northwest Zone: D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.18.47-09.21.17, EN 01452687 [“If anyone spoke our language, Angkar would take that person away and executed him or her, and that terrified us.”]; **Central Zone: D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 14.19.32-14.21.29, EN 01430890 [“I did not see anyone impose such restrictions. However the Cham people themselves decided not to speak the Cham language anymore and they had to make themselves speak the Khmer language as they were afraid of being punished for speaking the Cham language. Or if there was restriction on the Cham language, I was not aware of that.”]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 13.49.13-13.50.50, EN 01405936 [“the Cham people were forced to eat pork and to speak Khmer language.”]; **D1.3.11.46** Seng Kuy OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210482 [“They were not allowed to speak the Cham language. They were afraid to do so because they might be killed if they didn’t follow the rules and adapt to the Khmer village.”]. The prohibition on the Cham language has had effects even until this day in reducing the number of Cham who know the language.

1278

D1.3.17.1 Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237858 [“Bright clothes, jewelry, and any ‘extravagance’ of dress were forbidden [during DK]. Black or drab-colored pajamas and sarongs were the uniform. [...] these rules hit the Muslim minority, the Chams, especially hard.”]; **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslim under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078451 and EN 00078544 [“Forcing Muslims to commit acts absolutely forbidden (haram), [...] forcing females to cut their hair short or not cover their heads”]; **Central Zone: D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 14.13.14-14.15.14, EN 01430887-88 [“When they arrived to live in my village, they no longer wore their distinctive dress”]; **D219/702.1.109** Him Man, T. 28 September 2015, 11.15.00-11.17.15, EN 01403668 [“Before the regime fell, we could not wear any Cham traditional dress. We had to wear the same dress as that of the Khmer people”]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.32.11-09.33.55, EN 01406810-11 [“And as for their clothes, they were not allowed to wear traditional clothes for Cham people. They were required to wear the same clothes as Khmer people.”]; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 09.24.30-09.26.26, EN 01246580 [“In my village, after it was under the control of the Khmer Rouge, we were not allowed to wear our customary clothing. We had to wear the same clothing provided by the Khmer Rouge.”]; **D1.3.11.46** Seng Kuy OCP Statement, 07 August 2008, EN 00210482 [“They were not allowed to wear their traditional clothes or practice their religion.”]; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, 10 October 1999, EN 01222006 [“Those who continued to practice Islam and adhered to Islamic traditions – for example, speaking the Cham language or wearing Cham clothes – were considered to have committed the gravest offense, and were labelled ‘enemies’. [...] They [...] altered clothing styles. The wearing of religious attire, sarongs, religious shirts and fez was strictly prohibited.”]; **D1.3.28.14** Ruin Him Transcript of Audio Interview, 24 December 1984, EN 00053460 [“Cham were not allowed to dress traditionally.”]; **D219/702.1.50** Sam Yu Sof Transcript of Audio Interview, 9 June 1985, EN 00667234 [“[They] do not allow all the people and he himself wear the clothes as the Cham way at all they want them to wear.”]; **East Zone: D219/702.1.47** Kob Math Transcript of Audio Interview, 5 June 1985, EN 00667272 [“Cannot wear Cham clothes, they want to have only one uniform black one and the order came down step by step from the higher organisation.”]; **D6.1.1245** Strong Muhamed Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053301 [“Not allowed [to wear Cham dress]. Only allowed to wear black.”]; **D6.1.531** Math Ly Interview by Steve Heder, 1990, EN 00436856-57 [“they gathered up the sarongs and stuffed them in bags. [...] Sector 20 ordered us to burn the sarongs, they had all villages burn all the sarongs.”]; **Southwest Zone: D219/702.1.48** Mak Katheet Transcript of Audio Interview, 13 September 1984, EN 00667212 [“No [Cham dress could not be worn], KR wanted Chams to stop all customs. They wanted Cham to be like Khmer.”]; **D1.3.28.16** Savee Bin Kasim Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053136 [“Cham were not allowed to dress according to Cham customs.”], EN 00053139 [“In May 1975, KR implemented the ban on both dress and language.”]; **D1.3.28.7** Loah Treh Transcript of Audio Interview, 16 June 1985, EN 00053441 [“they do not allow Cham people to dress the Cham way”], EN 00053446 [“Could not wear Cham dress, because they do [not] want to have more nation in their regime, only Khmer, and they want all the people wear in one uniform, black one, and this was said by village cadre.”]; **Northwest Zone: D1.3.28.10** Muhamed Ali Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053272 [“Cham were prevented from speaking Cham, forced to eat pork, and not allowed to dress in Cham clothes.

- Cham customs were banned. This was all per order of 'Anka'.": **D1.3.28.16** Savee Bin Kasim Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053136 ["Cham were not allowed to dress according to Cham customs.": **North Zone: D6.1.1252** Iep Toh Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053248 ["No [witness was not allowed to wear Cham dress], per order of the village and group chief.": **West Zone: D1.3.28.2** Abraham Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053268 ["Not allowed [to wear Cham dress] per order of the group and village leader.":
- 1279 **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslim under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078451 ["They forced the collection of the Qur-an and *keitap* (a book teaching Islam and explaining the Qur-an), the *Sarong* and the fez, and the *Mahkna* (a longer prayer garment for women).": **Central Zone: D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 14.29.11-14.31.21, EN 01409272-73 ["we were explicitly prohibited from [...] wearing headdress": **D6.1.405** Chnop Non Written Record of Interview, 17 November 2008, EN 00244158 ["the women could not cover their heads with scarves.": **East Zone: D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 09.12.43-09.14.30, EN 01452517-18 ["No, we were not allowed to wear headgear or scarf.": **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 15.12.06-15.14.54, EN 01216659 ["Yes, I attended the meeting. All the youths were called to attend the meeting. Women were instructed to cut their hair short. I mean the Cham women. And they were prohibited from wearing the head scarf.": **Northwest Zone: D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.21.17-09.22.25, EN 01452687-88 ["In 1975, the cooperative made an announcement for the Cham people to cut their hair short and not to cover -- not to use scarf to cover their head": **D219/702.1.2** Zakheyah Transcript of Audio Interview, 22 January 1984, EN 00855135 ["Not allowed to cover the head, women must cut their hair, not allowed to wear Cham traditional dress. All must dress in black.": **D1.3.28.13** Rim Sarah Transcript of Audio Interview, August 1984, EN 00053307 ["During KR she was not allowed to cover her head"]:
- 1280 **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslim under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078451 ["They also [...] made females cut their hair short": **East Zone: D219/792.1.4** Man Sles, T. 29 February 2016, 13.40.09-13.41.52, EN 01452734 ["Second, we, Cham people, were told and instructed the Cham women to cut their hair short and we were not allowed to pray.": **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 11.22.32-11.25.48, EN 01430662 ["After the Khmer Rouge took control of us the Cham people in 1970's, the Cham women were forced to cut their hair short. Women were no longer allowed to keep their hair long.": 13.38.09-13.40.13, EN 01430671 ["Comrade Seng, who was from the Southwest Zone, was a very strict man. He was the person who imposed restrictions on private cooking and short haircut for the Cham women": **D219/702.1.86** Math Sor, T. 13 January 2016, 09.43.08-09.45.03, EN 01414984-85 ["we were ordered to cut our hair short": **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 09.07.25-09.09.55, EN 01452515-16 ["And Cham women were required to cut their hair short in contrast to the Islamic tradition": **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 09.38.15-09.40.52, EN 01216585 ["And people were required to cut their hair short": 15.12.06-15.14.54, EN 01216659 ["Women were instructed to cut their hair short.": **D6.1.182** It Sen Written Record of Interview, 9 July 2008, EN 00242095 ["women were required to have very short haircut.": **D6.1.531** Math Ly Interview by Steve Heder, 1990, EN 00436856 ["June or July 1975, when they began to have a unit to cut hair.": **Southwest Zone: D1.3.28.7** Loah Treh Transcript of Audio Interview, 16 June 1985, EN 00053441 ["They forced all the Cham women to keep the hair short.": **D219/702.1.48** Mak Katheet Transcript of Audio Interview, 13 September 1984, EN 00667211 ["After August 1975, Chams were told to cut their hair.": **Northwest Zone: D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.53.41-09.57.33, EN 01452699-700 ["women were told to have their hair cut short and to live in a normal life as Khmer people.": **D219/702.1.2** Zakreyah Transcript of Audio Interview, 22 January 1984, EN 00855135 ["women must cut their hair.": **Central Zone: D219/702.1.109** Him Man, T. 28 September 2015, 11.15.00-11.17.15, EN 01403668 ["we also had to cut our hair in the same way as the hair of the Khmer people.": **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 10.39.10-10.40.13, EN 01246603-04 ["Hair was to cut short. I mean females had to cut their hair short.": **D6.1.120** Sos Kamri Written Record of Interview, 10 September 2008, EN 00225496 ["They had the Cham people to get a short hair cut, and banned them from speaking the Cham language.": **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, 10 October 1999, EN 01222006 ["They were forced to cut their hair short because typically Cham women knotted their hair in a chignon.": **D219/702.1.50** Sann Yu Sof Transcript of Audio Interview, 9 June 1985, EN 00667234 ["Also they want all the [Cham] women to keep the hair short.":
- 1281 **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 14.17.17-14.19.39, EN 01433858-59 ["In 1975, the regime started to impose restrictions on our religion, forced consumption of pork, and daily prayers and fasting"]:

D219/792.1.4 Man Sles, T. 29 February 2016, 14.10.45-14.12.37, EN 01452744-45 ["As I have just stated, due to the abolishment of the Islamic religion, the Cham people in my village rebelled for the survival of our religion. It was a life and death rebellion."], 15.00.50-15.01.53, EN 01452756-57 ["We decided to rise up against the Khmer Rouge because they killed many Cham people. Therefore, we decided to rebel in the whole village."], 15.09.50-15.12.05, EN 01452760-61 ["First, it was because many Cham people had been killed. Second, we were not allowed to practice our religion, the religion of our Allah. For this reason we rebelled against the Khmer Rouge for the sake of our religion and Cham people as a whole. We were no longer afraid of death."], 15.13.20-15.16.22, EN 01452761-62 ["They had to rebel for the sake of our religion and Holy God, or Allah."]; **D6.1.178** No Sates Written Record of Interview, 8 July 2008, EN 00274703-04 ["We had to live our lives following the Khmer ways; not the Cham ways. [...] everyday life had become stricter day by day."]; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, 10 October 1999, EN 01222008-09 ["The revolt or insurrection resulted from the psychological persecution experienced by the Chams, in particular, in relation to their food and the ban on their culture and tradition. [...] During Ramadan, the Khmer Rouge suppressed the Chams, banned fasting, prayers, forced Cham women to cut their hair short. The villagers [could not] take it anymore and revolted."]; **D6.1.102** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00221859, Man [Zain] Sen Interview ["Also during 1975 all practice of Islam was strictly forbidden."], confirmed by **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275163; **D325/2.1.7** Sos Min Civil Party Application, 25 October 2007, EN 00893529 ["the Khmer Rouge began gradually applying stricter rules, such as not allowing the Cham Muslim community to worship or practice religion five times a day or Ramadan (the Month of Fasting)."]; **Forced to Eat Pork: D219/792.1.4** Man Sles, T. 29. February 2016, 14.12.37-14.15.13, EN 01452745-46 ["We, the Cham people, were prohibited from eating pork but when they cooked food or they cooked gruel they actually put pork with oil in the gruel. And when we were given pork with gruel we actually tried to get rid of the soup and ate only the rice. Some people could not bear the smell of the pork while others tried to eat in order to survive. I drank only the soup for survival."]; **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 14.17.17-14.19.39, EN 01433858-59 ["In 1975, the regime started to impose restrictions on our religion, forced consumption of pork, and daily prayers and fasting"], 14.19.39-14.22.30, EN 01433859 ["We were forced to eat the food that we could not eat. And if we did not eat, we would be accused of not giving up [...] our religious practice. And that would be subject to be monitored. If we opposed any of the principles they imposed, then we would be accused of being an enemy of Angkar."]; **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275163 ["They announced that we had to eat pork"]; **D325/2.1.7** Sos Min Civil Party Application, 25 October 2007, EN 00893529 ["The food provided included pork, or the meat of other animals prohibited by Islam."]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219075 ["In some locations such as Koh Phal, the Khmer Rouge announced that Muslims would be forced to raise pigs and eat pork. By the time of the rebellions at Koh Phal and Svay Khleang in 1975, survivors interviewed for this research claimed that such points had become official policy enforced by the Khmer Rouge."]; **Prohibited from speaking Cham language: D219/792.1.4** Man Sles, T. 29 February 2016, 14.12.37-14.15.13, EN 01452745-46 ["Q: Thank you. And what about your language? Were you allowed to speak your Cham native language freely? A: From that day onward we did not dare to speak our language and of course when we did not see them we would quietly speak our language."]; **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 14.17.17-14.19.39, EN 01433858-59 ["We were not allowed to speak the Cham language."]; **D325/2.1.7** Sos Min Civil Party Application, 25 October 2007, EN 00893529 ["Women were not allowed to wear scarves on their heads or to speak the Cham language."]; **D6.1.531** Math Ly Interview, 1990, EN 00436857 ["They stopped speaking Cham, and anyone who spoke Cham was tied up for the fire ants to bite for one night."]; **Ban on Traditional Clothing: D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 15.33.24-15.35.47, EN 01403707-08 ["in 1975 [...] Regarding clothing, we had only black skirts, trousers or shirts, no traditional Cham clothes were allowed, we had to wear the same clothes as Khmer people were wearing at the time"]; **D325/2.1.7** Sos Min Civil Party Application, 25 October 2007, EN 00893529 ["Women were not allowed to wear scarves on their heads or to speak the Cham language."]; **Cham women forced to cut hair: D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 15.35.47-15.38.56, EN 01403709 ["Q: Were Cham women allowed to continue wearing their hair long? A: They had short hairs at the time; they could not have long hair in that regime."]; **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 14.17.17-14.19.39, EN 01433858-59 ["Cham women were forced to cut their hair short."]; **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275163 ["They announced that [...] Cham women had to cut their hair short."]; **D6.1.104**

Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00221898, Teh [Zain] Sren Interview ["Ta Yok ordered the women to cut their hair"], confirmed by **D6.1.103** Teh Sren Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275379; **D6.1.102** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00221859, Man [Zain] Sen Interview ["Ta Yok [...] announced that the women must cut their hair"], confirmed by **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275163; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219164, Msas No Interview ["In 1975 the Khmer Rouge took two measures against us: first, they forced women to cut their hair; second, they collected our Qur-ans from our houses for burning."]. **Prevented from Using the Mosque:** **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 13.42.41-13.44.26, EN 01403676 ["In 1975 it was chaotic, there were no religions. There were no Cham tradition and religion. The practising of religion was prohibited; Cham people were not allowed to practice their religion or to pray within the mosque"]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.36.52-10.39.00, EN 01405908-09 ["[The Chams] were forced by the Khmer Rouge to close their mosques, to stop their five times a day worshipping their God and to relinquish their traditional attire, and to do things contradictory to the faith of Islam."]; **D219/792.1.4** Man Sles, T. 29 February 2016, 14.24.05-14.26.00, EN 01452749-50 ["At that time no one went to pray at the mosque as the Khmer Rouge prohibited us from doing so and actually cattles were put in the mosque as well as tobacco was stocked in the mosque."]; **D6.1.102** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00221859, Man [Zain] Sen Interview ["Also during 1975 all practice of Islam was strictly forbidden. The doors to the mosque were closed. [...] the Khmer Rouge recorded the names of those who went to the mosque to pray. That evening they arrested those whose named appeared on that list.'], confirmed by **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275163. **Korans Collected and Burned:** **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 15.33.24-15.35.47, EN 01403907-08 ["Korans were collected and burnt down, we were not allowed to have the possessions of Korans. But, I don't know where they took the Koran texts to and Korans were not allowed to be kept in houses."]; **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 15.57.47-16.01.15, EN 01433891-92 ["And as for the Korans, they were collected and placed in their office. People were not allowed to read the Quran. All the Korans in any size were confiscated."]; **D6.1.378** Chhi Ly Written Record of Interview, 20 May 2009, EN 00340171 ["In 1974, they called all the people to attend a meeting and collected knives and swords as well as Qur'ans. Later on, they burned all the Qur'ans."]; **D6.1.194** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00218594, Sman At Interview ["During the 1975 Ramadan, the Khmer Rouge forbade the people of Koh Phal to pray, burned their Qur-ans, and forced the women to cut their hair. [...] they seized our Qur-ans and burned them."]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219125 ["cadres came into the village and gathered up all the Qur-ans from each home. No one dared to hide them. The Qur-ans were placed in the place of worship [surao] and later district cadres came and burned them."]; **D6.1.104** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00221898, Teh [Zain] Sren Interview ["All our Qur-ans had to be seized and burned, they said.'], confirmed by **D6.1.103** Teh Sren Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275379; **D6.1.102** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00221859, Man [Zain] Sen Interview ["Qur-ans were collected and burned"], confirmed by **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275163; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219157, Toulas Mein Interview ["They forced us to [...] hand over our Qur-ans for burning.'], EN 00219164, Msas No Interview ["they collected our Qur-ans from our houses for burning."]. **Arrest of Religious Leaders:** **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 15.55.25-15.57.47, EN 01433891-92 ["I could say that Hakims during the Pol Pot time were arrested and they were the first targets of arrest by the Khmer Rouge. [...] Hakims and other Muslim leaders including Tuons, Muslim teachers in Islamic religion were all arrested in 1974."]; **D219/792.1.4** Man Sles, T. 29 February 2016, 13.40.09-13.44.40, EN 01452734-35 ["At that time, Khmer Rouge people arrested the religious leaders, hakim, haji, Deputy Assist and tuon and among them, there was my father. [...] my father had been arrested and he was sent to the district hall. Since that time, we have never seen him again."]; **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 15.40.20-15.42.37, EN 01403709-10 ["You mean hakim in 1975; all hakims were gathered and sent away. I do not know where hakims or tuon were sent to"]; **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275162 ["Village chief El Kao was arrested and disappeared. I did not know the reason they arrested him. The new person who came to replace him as village chief was Zen Usman, but two or three months later, they arrested him and he disappeared. Then a new village chief, Sales Mat, replaced him."]; **D6.1.108** Sos Min

Written Record of Interview, 16 August 2008, EN 00242072 ["The Khmer Rouge arrived in my village in 1972 but at the beginning they did not impose too strict measure. I could continue my school but things started changing little by little. They began to mistreat the religious leaders and religious educated group."]; **D6.1.102** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00221858, Man [Zain] Sen Interview ["In 1974, others were arrested. The Khmer Rouge chose those who had a good knowledge of Islam along with former officials from the Sangkum Reastr Niyum regime. About sixty were arrested during this stage. [...] In late 1974 the arrests increased. None of the *hakim's* clerical assistants or 'ten-household group' leaders escaped this sweep. Over two hundred people were arrested in this one action."], confirmed by **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275163; **D219/883.1.5** Man Sles Civil Party Application, 27 October 2009, EN 01089919 ["Khmer Rouge soldiers released most of the arrested people except five persons [...] These five men were senior persons working in the Village, including a village chief and a deputy of the religion clan."]. See also **Arrest of Villagers: D34.1.2** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219124, Chi Ly Interview ["They began arresting people, one group after another, and sending them to the district prison. [...] In 1975 the Khmer Rouge started arresting villagers again. [...] They captured a villager named Osman and took him away."], confirmed by **D6.1.378** Chhi Ly Written Record of Interview, 20 May 2009, EN 00340170; **D6.1.193** Sman At Written Record of Interview, 12 August 2008, EN 00242081 ["They forbid the practice of religion. [...] They gathered up our Qurans and had us cut our hair short. [...] Meng was the Subdistrict Security Chairman. He was responsible for the arrests of many people. They always arrested people during the daytime, especially on Friday, when the males worshipped at the Cham mosque. They arrested people, tied them by their hands into lines, and walked them to the District Security Office at Krauch Chhmar."]; **D289.1** No Sates, T. 29 September 2015, 09.13.15-09.17.54, EN 01409358-59 ["those who were arrested never returned. And that was the root cause of rebellion that took place in Svay Khleang. They were afraid that the arrest would continue. For that reason, they had no choice but to rebel. [...] They said they would rather die than get arrested, detained and mistreated. [...] Because by that time, every single night, about 20 or 30 of them would be arrested and taken away by the Khmer Rouge. Who on earth could put up with that kind of torture?"]; 10.44.25-10.46.47, EN 01409384-85 ["The arrests started before the rebellion in fact. So they were successive arrests, and the rebellion took place because Cham people had been successively arrested since 1975"]; **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 14.19.39-14.25.21, EN 01433859-61 ["if anyone violated any of the principles, the person would be accused of being enemy. For that reason, people were tied up and arrested almost every night. I can say that out of the 30 days in a month, there were at least 20 days where people were arrested and tied. Between four and ten people were arrested every night."], 14.29.32-14.32.02, EN 01433862-63 ["Due to the extremely difficult living condition and we were thinking that if we did not revolt and if we did not do anything, then our days would come, that's when we would be taken away and killed. For that reason, we gathered up amongst the seven of us and we organized a revolt [...] We knew that we would be killed [...] We thought that being shot dead was a better option compared to being taken away and killed."]; **D219/792.1.4** Man Sles, T. 29 February 2016, 14.26.00-14.39.45, EN 01452750-54 ["Regarding the arrest, the arrest had occurred from 1973 up until 1975, at which there was a rebellion. [...] I did not have the figure at the time but what I know is that many people kept disappearing. [...] Yes, there were others who were arrested together with my father. In fact, about 50 to 60 people were arrested at the time."]; **D219/883.1.5** Man Sles Civil Party Application, 27 October 2009, EN 01089919 ["one day Khmer Rouge soldiers came to arrest 50-60 Cambodian Muslims [...] There were 20 Khmer Rouge soldiers coming to arrest them."]; **D6.1.102** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00221858, Man [Zain] Sen Interview ["In late 1973 the Khmer Rouge began arresting the villagers at Svay Khleang. [...] telling them Angkar had called them to a meeting. [...] no further news was heard of them [...] In 1974, others were arrested. [...] About sixty were arrested during this stage. [...] In late 1974 the arrests increased."], confirmed by **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275163; **D6.1.104** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00221898, Teh [Zain] Sren Interview ["By 1974, the Khmer Rouge were constantly making arrests and were increasing pressure against Islam."], confirmed by **D6.1.103** Teh Sren Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275379; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219147, Smas Sa Interview ["Before the rebellion the Khmer Rouge were arresting people almost every night. Some nights they took four or five people."], EN 00219148, Lep Vanmath Interview ["the Khmer Rouge made many arrests in Svay Khleang, from twenty to fifty at a time."], EN 00219158, Hak Mat

Interview ["There were [many more] arrests after that. [...] In 1975 there were more arrests and increasing pressure against Islam."]. EN 00219164. Ly Touman Interview ["Many arrests were made; eighty to a hundred were taken at a time."]. **Rebellions: D289.1** No Sates, T. 29 September 2015, 09.17.54-09.19.29, EN 01409359-60 ["Yes, that is correct. The day of the rebellion was the day of the Raya celebration. They were planning to round up all the Cham people on that Raya day. And the plan was to round up those Cham people who went to pray in the mosque on that Raya day. That was their plan. For that reason, there was a rebellion against that plan."]; **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 13.37.26-13.39.06, EN 01403674 ["In 1975 there was a rebellion at Svay Khleang and I was then evacuated to Khsach Prachheh Leu"]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.03.15-10.05.37, EN 01405902-03 ["And later on, another one took place in 1975. It took place probably in September. That was the rebellion in Kaoh Phal village in Krouch Chhmar district. And then, two weeks later, that was probably in October, at that time, the Cham people was under full control of the Khmer Rouge regime and, at that time, they had no calendar or watch or clock to tell about the date. [...] In Islam, it was during the Ramadan month based on the Islamic calendar. That was on the 29 of the Ramadan month.], 10.36.52-10.39.00, EN 01405908-09 ["Those in Kaoh Phal didn't accept such instructions, and then the suppression started in 1973"], 10.39.00-10.41.21, EN 01405909-10 ["but the villagers in Kaoh Phal refused to do that. They still held on to their religious faith, their customary tradition.], 10.47.12-10.51.15, EN 01405912-14 ["He shouted to everyone or -- or called everyone for pray and then the situation became chaotic as the villagers, who were attending the meeting stood up. They no longer listened to the speech made by those cadres. Then there were those backup forces appeared.], 13.59.38-14.01.24, EN 01405940-41 ["No, there was none. Those who were involved in the rebellion were the villagers themselves. Even when the rebellion took place at Kaoh Phal, those Cham people living in other areas, for example in Svay Khleang, was not -- were not aware of that rebellion. So there was no coordinated rebellions that took place here or there.], 13.52.55-13.54.08, EN 01405937-38 ["The purpose of the rebellion was to seek freedom, the freedom to practice their religious belief and to preserve their traditions. That was the demand and it was the demand for freedom and not with the intention to overthrow the Democratic Kampuchea regime."]; **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 16.02.53-16.05.50, EN 01433892-3 ["the rebellion at Kaoh Phal occurred 15 days before the rebellion at Svay Khleang. So the Svay Khleang rebellion occurred 15 days after the rebellion on Kaoh Phal."]; **D219/702.1.79** It Sen, T. 8 September 2015, 09.34.50-09.37.12, EN 01433800-01 ["As for people on Kaoh Phal, they resisted when they were told not to do daily prayers and fasting. The whole villagers from Kaoh Phal rose up and resisted the restrictions imposed by the Khmer Rouge"]; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 13.40.13-13.43.13, EN 01430671-72 ["And for this reason, there was a rebellion in Kaoh Phal. The Muslims armed with machetes and swords fought against the military members of a division. There was an uprising in Kaoh Phal because of the confiscation and destruction of the Korans.], 13.55.51-13.58.28, EN 01430676-77 ["And it was because we were not allowed to practise our religion that there was a rebellion at that time; and as a result, they brought in troops to curb the rebellion."]; **D5/387/4.1** Meas Soeurn, T. 29 June 2016, 15.10.38-15.12.33, EN 01341136-37 ["There was an event where many workers in Sector 21 knew that there was a rebellion by the Muslim people to oppose the Khmer Rouge government at the time. I heard about that rebellion spearheaded by the Muslim people to oppose the local authority in Krouch Chhmar district.], 15.14.39-15.17.19, EN 01341138-39 ["that event could be result of internal conflicts since the Muslim people and the Khmer people went along rather well in their daily activity. And previously, they were not mistreated. But I believe they were mistreated by the local authorities and that they could no longer stand it."]; **D6.1.424** Sau Seimech Written Record of Interview, 12 December 2008, EN 00274335-36 ["they called a meeting and assigned forces to suppress those rebels. [...] Sokh Sath organized the troops to suppress the Cham rebellion. [...] In Trea Subdistrict, Svay Khleang Subdistrict, and at Koh Phal. All three places were suppressed at the same time."]; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, 10 October 1999, EN 01222008-09 ["The revolt or insurrection resulted from the psychological persecution experienced by the Chams, in particular, in relation to their food and the ban on their culture and tradition. [...] The first villages to be suppressed by the Khmer Rouge were Koh Phol and Svay Khleang villages in Krouch Chhmar district. This was in 1975 and had to do with the ban of the Ramadan. [...] During Ramadan, the Khmer Rouge suppressed the Chams, banned fasting, prayers, forced Cham women to cut their hair short. The villagers could [not] take it anymore and revolted. The fighting between the Khmer Rouge and the Chams occurred during the months of Ramadan."]; **D277/1.7** Steve Heder, *Reassessing the Role of Senior Leaders and Local Officials in Democratic Kampuchea Crimes*, EN 00661480 ["These attempts by the CPK in Krouch Chhmar to make a ban in Islam

stick provoked open and armed defiance of Party authority by devout Muslims in two villages in September-October 1975, which was repressed by massive retaliation that soon affected the Cham population of the whole country.”]; **D6.1.104** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00221898, Teh [Zain] Sren Interview [“One day in September 1975, on the Raya holy day Leim, the cooperative chairman told me that sixty people were going to be arrested that night. [...] Some defiant youths began sharpening their swords, hatchets and knives in preparation to fight the Khmer Rouge. [...] They chased the Khmer Rouge representatives and killed one of them [...] At dawn, the Khmer Rouge began firing on the village.”], confirmed by **D6.1.103** Teh Sren Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275379; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219121, San Sulaiman Interview [“This meeting forced the villagers to miss their 4 o'clock [ásr] prayer and it went on past the 6 o'clock [maghrib] prayer time, which was also the time for the meal that would break the fast for that day. [...] Unable to tolerate this any further, another villager stood up and voiced the call to prayer. The villagers got up and left to do the ablution for their prayers.”], EN 00219127, Mat El Interview [“After the meeting, the villagers refused to quit practicing Islam. [...] Man was arrested and sent to the subdistrict prison [...] The villagers got ready too, with knives and swords. [...] many were shot dead.”], EN 00219130, Chet Sman Interview [“At 6:00 p.m., the time for late afternoon prayer and breaking the fast, they kept the meeting going. The villagers got up to leave to go for prayer.”], EN 00219119-20, Res Tort Interview [“Ta Pha went on to the fourth point of his plan, which was the stopping of all Islamic prayer and closing the mosque. [...] The people were silent, did not utter a word. But after the meeting they did not permit Ta Pha to arrest the forty elders and they did not carry out that five-point plan. So the Khmer Rouge grew angry.”], confirmed by **D6.1.374** Res Tort Written Record of Interview, 19 May 2009, EN 00340202; **D6.1.102** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00221859, Man [Zain] Sen Interview [“One day during October 1975, on the religious holy day called ‘Raya,’ prayer was permitted in the morning at the mosque. But the Khmer Rouge recorded the names of those who went to the mosque to pray. That evening they arrested those whose names appeared on that list. [...] Then drumbeats from the mosque sounded the signal for the villagers to rise up together and rebel. [...] At 8 o'clock the next morning, an armed Khmer Rouge force headed for the village from the west. They attacked the rebels.”], confirmed by **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275163. See also **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 13.50.50-13.52.55, EN 01405937 [“The Khmer Rouge did not respond to their appeal and as a result, the protestors were angry and then they burned an office.”]; **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 13.39.22-13.41.40, EN 01452570-71 [“What I can recall is that in late 1973, there was a minor rebellion in Trea 5 village, not in my village, in Trea commune. At that time there was a round of arrests and some 20 people were arrested and taken away in a vehicle.”]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.03.15-10.05.37, EN 01405902-03 [“And let me talk about the small rebellion which took place in Trea village, in 1973. Later on, I do not – and we do not know the specific dates and month when it took place, but we just knew that it took place in 1973.”]; **D6.1.185** Sos [Suf] Romly Written Record of Interview, 10 July 2008, EN 00223087 [“There was a small revolt in the village in 1973 after a religious leader tried to escape from an arrest. [...] A district hall was burned down. [...] Approximately twenty people were arrested and thrown onto the truck. [...] The killing situation was getting worse from then until 1975.”]; **D1.3.17.5** Ben Kieman, *The Pol Pot Regime*, EN 00678635 [“By December 1974, arrests of Cham leaders in Trea village of Krauchhmar district provoked a rebellion. Casualty figures are unknown, but a Cham-dominated insurgency known emerged in Region 21, in association with local Sihanoukists and Vietnamese.”]; **D117/36.1.23** Philip Short, *Pol Pot*, EN 00396454 [“In November 1973, a Cham revolt had broken out in the East, in protest against the communists' attempts to force them to abandon their customs and live in co-operatives like everyone else.”].

1282

D1.3.3.3 Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219117 [“The following day, according to accounts, the Khmer Rouge bombarded the village all day long with artillery fire. Homes, the mosque, and schools all burned to the ground. Cham defenders lunged and hacked at the attackers, but were shot when their knife and sword blows missed. Hundreds of Cham defenders died and the wounded filled the village.”], EN 00219120, Res Tort Interview [“All of the grown men of the village grabbed their knives, the long-handled knives we used to cut plants, along with their swords, and headed out to defend the borders of the village. [...] the Khmer Rouge entered the village and gunned down hundreds of people.”], EN 00219123, Ya Sos Interview [“The villagers grabbed their knives, hatchets and swords to defend the village perimeter. The Khmer rouge bombarded the village with artillery and burned the mosque

1283

and tens of houses.”], EN 00219127, Mat El Interview [“The villagers got ready too, with knives and swords. Then the Khmer Rouge initiated a large-scale fight by firing artillery into the village and invading a little bit at a time. The villagers fought back, but many were shot dead. In the end, the villagers did not have the means to resist any further.”], EN 00219157, Toulas Mein Interview [“We had only two firearms, [...] [o]ther than that, we had only swords, hatchets and knives to defend ourselves. [...] At least two hundred, maybe three hundred, villagers were killed.”].

D219/702.1.81 Sos Min, T. 9 September 2015, 10.00.48-10.03.00, EN 01430834-35 [“It’s about right the number. I - however, I cannot say the casualties reached 500. Perhaps it was below or a little bit above that number.”]; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 14.02.08-14.04.42, EN 01419074-75 [“In the rebellion even in Svay Khleang, many of my relatives lost their lives. My grandparents were told to go out of the village but they refused to do so. They were still staying at their home, saying that was their house and village, so they refused to leave. When we returned, they were still there. In fact, there were many Cham people who refused to leave the village like my grandparents. They were the elderly and the women who just gave birth. They could not travel. However, when we came back in 1979, we didn’t see many of them alive.”], 14.08.32-14.10.55, EN 01419076-77 [“In 1979, when we returned, I saw houses left empty. I kept waiting to see a return of my uncle, my aunts, my cousins, second cousins, and my neighbours. We did not know where they had gone. We keep waiting a year or two or three years and no one has returned. Then I assumed that they were all died or killed because it was a large village of more than 1,000 families.”]; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 13.53.29-13.55.51, EN 01430675-76 [“Those who resisted were smashed or shot dead and some of them had their throats cut. Most Muslim men were killed. Only Muslim women remained.”]; **D6.1.109** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00218582, Sos [Ponyamin] Min Interview [“Hundreds of villagers were wounded or killed.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219118 [“The next morning the Khmer Rouge attacked even more aggressively, now supported by many types of artillery. Koh Phal shook. Boats patrolled up and down the river, strafing the villagers who were hiding along the bank. By afternoon, the Khmer Rouge had entered the village. According to eyewitnesses, they fired at men, women, children and the elderly and infirm. [...] Based on witness estimates, there were approximately 900 survivors after the fighting had ended, and about 1,000 people had died.”], EN 00219121-22, San Sulaiman Interview [“Despite their numbers, the villagers rushed toward the attackers without hesitation, and large numbers of them were shot down by the Khmer Rouge. I carried bodies of the dead and the wounded. I saw piles of dead, so many I could not carry them all. Blood flowed like water. Houses were destroyed by artillery fire. The villagers could not withstand such an attack, and by 4:00 p.m. they had fled in retreat, some in boats, some swimming. All those who tried to flee in boats were captured and killed down to the last person.”], EN 00219123, Ya Sos Interview [“[The Khmer Rouge] shot and killed indiscriminately, and people piled up on top of one another as they died. At 3:00 p.m., attackers swooped in from all directions and almost wiped out the whole village. Some villagers swam for their lives.”], EN 00219125, Chi Ly Interview [“Two days later at 2 o’clock in the afternoon, the soldiers came back to the village. A fierce clash occurred, and thirty-seven villagers were killed. Eleven died on the battlefield east of the village and twenty-six to the west. The defense was broken and scattered.”], EN 00219120, Res Tort Interview [“the Khmer Rouge positioned their artillery around Koh Phal Island [...] they began shelling the village. [...] Only 183 survived out of the 1,864 original inhabitants. In the bamboo groves around the village I found forty-nine mass grave pits.”], confirmed by **D6.1.374** Res Tort Written Record of Interview, 19 May 2009, EN 00340202; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219157, Toulas Mein Interview [“At least two hundred, maybe three hundred, villagers were killed.”], EN 00219158, Hak Mat Interview, [“At dawn the Khmer Rouge soldiers attacked and hundreds of people were killed throughout the village.”], EN 00219162-63, Ly Touman Interview [“At about 8 o’clock the next morning the Khmer Rouge began firing into the west side of the village. Bullets fell like rain. We had our knives and swords in hand. They gunned down many villagers. We had one rifle that we had taken from a Cham Khmer Rouge soldier who had come to visit his family in the village.”], EN 00219165, Msas No Interview [“At 8 o’clock the next morning the Khmer Rouge started firing into the village from the west. At first there were many defenders there, but later almost all of them had been killed. At 2 o’clock in the afternoon the Khmer Rouge launched a big raid, and by 6 o’clock almost all the defenders had fallen and the attackers entered the village.”], EN 00219186, San Teimnah Interview [“The Cham killed the subdistrict leader [during the uprising at Svay Khleang], and the Khmer Rouge killed countless hundreds of us. [...] As the rebellion was being defeated by the Khmer Rouge, there was chaos because they were shooting down

villagers left and right.”); **D6.1.102** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00221859, Man [Zain] Sen Interview [“the Khmer Rouge moved us out along with the rest who also remained [survived] – about two hundred families.”]; **D6.1.194** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00218594-95, Sman At Interview [“That afternoon the Khmer Rouge approached from the east and clashed again with the defenders there. Seven defenders died on the spot, including my uncle Sen. [...] On the fourth day, beginning at 7 o’clock, the Khmer Rouge bombarded the village with hundreds or thousands of shells and then attacked from all sides. [...] The casualties mounted. Blood flowed like water. I had never seen anything like it. I carried bodies to their graves. I came upon a pile of bodies in a low spot to the west of the village and carried them in one after another. I must have carried in and buried twenty-five bodies that day. [...] On the fifth day, the Khmer Rouge raided the village once again. Beginning at dawn, the ground quaked with the reverberations of artillery. Automatic fire from boats raked the river banks. The fighting this day was ghastly since the attackers penetrated into the village and shot people indiscriminately. The defenders still would not surrender. I continued to carry out my task of recovering and burying bodies. [...] I found so many villagers lying dead and wounded that I could not carry them all. A slope running down to the river nearby the dock flowed with blood, so much that the river water nearby ran red. On this day I was only able to bury forty-six out of the hundreds of bodies that were scattered on the battlefield.”]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678637 [“[Sen Mat] cited the Koh Phol events, claiming ‘1,108’ Chams had been gunned down with artillery and heavy machine guns. Eight people survived and escaped that night, after being left for dead on the spot, he said”]; *See also* **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.49.50-10.53.23, EN 01405913-14 [“So there were more victims at Kaoh Phal since they were fired upon by weapons and artillery and there were countless death of the villagers there. There were 30 or 40 dead bodies in each pit and even those who carried the dead bodies sometimes were hit”]; **D6.1.376** Kae Noh Written Record of Interview, 20 May 2009, EN 00340182 [“Those dead bodies were buried in two mass graves in the centre of Koh Phal village.”]; **D6.1.193** Sman At Written Record of Interview, 12 August 2008, EN 00242082 [“when I went back there, there were remnants of broken houses and many grave pits. [...] I saw only the bones and clothing of the victims near the pits.”]; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, 10 October 1999, EN 01222008 [“In Koh Phol, there was a pit where Khmer and Cham victims were buried. I personally saw 48 pits that have been preserved to this day.”]; **D325/2.1.5** Din Paet DC-Cam Statement, 11 December 2011, EN 00726177 [“many Cham were killed because artilleries were also used”].

1284 *See* **VI. Crimes and Crime Sites – I. Persecution and Genocide of the Cham – 1. The Cham as a Distinct Religious and Ethnic Group – Increased Persecution and Dispersal of the Cham.**

1285 **D219/792.1.7** Alexander Hinton, T. 15 March 2016, 14.26.26-14.27.53, EN 01218288-89 [“I did not mean to imply that it was solely because of the rebellions that they were targeted. [...] people are clearly, in Cambodia, aware of the differences between – identity differences of Cham and ethnic Khmer [...] When you had the rebellions those differences became more accentuated”]; **D219/792.1.6** Alexander Hinton, T. 14 March 2016, 15.05.53-15.06.54, EN 01217336 [“what I think happened over time is the consciousness of the Cham as a group became increasingly suspect. Eventually, they were viewed as a threat and targeted. So it didn’t stem from overt racism but, in fact, from their inability to sharpen their consciousness as a group by the fact they rebelled.”], 15.23.16-15.25.15, EN 01217346; **D219/792.1.8** Alexander Hinton T. 16 March 2016, 16.02.08-16.03.51, EN 01219571 [“In this case, it seems that after the rebellions, eventually Chams began to be targeted because they were Chams. Initially, there was an awareness of who they were but, again, as with other groups there’s the potential to sharpen the consciousness [...] eventually they were viewed as being less likely to do so and began, for that reason, to disappear in greater numbers”].

1286 **D219/792.1.7** Alexander Hinton, T. 15 March 2016, 14.22.47-14.23.42, EN 01218286-87.

1287 **D179/1.2.32** David Chandler, T. 20 July 2012, 15.56.13-15.57.27, EN 00827438-39.

1288 **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, A23, EN 01076946-47. *See also* **D179.1.2.32** David Chandler, T. 20 July 2012, 15.46.39-15.48.38, EN 00827434 [“I think what angered the Khmer Rouge about the Cham and about their – was their stubbornness at holding on to their religion [...] they saw people who were refusing to abandon their religion, refusing to accept the ‘new religion’ of the Khmer Rouge.”].

1289 **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 14.35.04-14.36.54, EN 01409274-75 [“I heard from others about the rebellion [...] And from that time onward, the situation was becoming worse for Cham people.”]; **D219/702.1.109** Him Man, T. 28 September 2015, 11.12.39-11.15.00, EN 01403667-68 [“I only heard about Kaoh Phal, and not about any other rebellions – rebellions elsewhere. And the situation in my village became

- even worse after we heard about what happened there.”]; **D219/792.1.8** Alexander Hinton, T. 16 March 2016, 16.02.08-16.03.51, EN 01219571 [“So, again, this is one modality and as I’ve stressed before, you need to look at temporal and spatial variation. I brought up the term ‘cumulative radicalization’ as well in relationship to the Cham case in contrast to the ethnic Vietnamese case which seemed to be somewhat different, where over time you sort of have a Plan A, a Plan B and a Plan C.”]; **D219/792.1.7** Alexander Hinton, T. 15 March 2016, 14.27.53-14.28.59, EN 01218290 [“there were things taking place before 1975, but I think the rebellions themselves contributed to this process of cumulative radicalization by which they increasingly became targeted”]. **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.41.35-10.43.20, EN 01419043-44 [“Q: Based on your research, can you inform the Chamber when the religious practice and the religious school or study were completely shut down? A: It was completely closed after the event of rebellions in Svay Khleang and Kaoh Phal. By that time, the Cham people were evacuated from their community and dispersed along with the Khmer people in various locations. When they no longer form a big community and only a few families were allowed to live in each village or cooperative, they were subject of being monitored whether they forfeit their religion. And if not, they would be taken away for killing. So I would conclude that a complete shutdown took place after the rebellions in those two villages. The close-down actually started early. However, some people attempted to teach in smaller forms in covert -- that is, in -- within the Cham community. It was difficult for the Khmer Rouge to send a few people to control the entire community which consisted of thousands of people. But the complete shutdown took place after the rebellions.”]; **D6.1.180** Math Sor (Ahmad Sofiyah) Written Record of Interview, 8 July 2008, EN 00274707 [“They stopped us from going to school. We transplanted rice seedlings and harvested rice crops until they evacuated all the villagers out of the village. When they first came into the village they were not bad. We had to live and work as a team. Later we were not allowed to practise our religious belief. We had to have our hair cut short. Our living conditions became increasingly difficult after the Cham had rebelled [against the Khmer Rouge] and after all the Cham villagers had been forced to flee from their village.”]; **D6.1.705** Meas Soeum Written Record of Interview, 18 December 2009, A53, EN 00425891; **D277/1.7** Stephen Heder, *Reassessing the Role of Senior Leaders and Local Officials in Democratic Kampuchea Crimes*, EN 00661480 [the rebellions were “repressed by massive retaliation that soon affected the Cham population of the whole country.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219126, Kae Noh Interview [“All of the women who had been steadfast and refused to cut their hair were now forced to do so, without exception.”], confirmed by **D6.1.376** Kae Noh Written Record of Interview, 20 May 2009, EN 00340180.
- ¹²⁹⁰ **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 14.24.30-14.28.59, EN 01419083-84 [“But if we looked at the real situation after the rebellions took place, immediately the Khmer Rouge called all the Cham to meetings in each village. And during the meeting they threatened the Cham people. They told the Cham to relinquish their religion, stop speaking their languages and not to rise up against the Khmer Rouge, like the ones took place in Svay Khleang and Kaoh Phal villages. They called the meeting in every village. Not long after, these villagers were evacuated.”]; **D219/702.1.109** Him Man, T. 28 September 2015, 09.30.38-09.33.09, EN 01403640-41 [“I heard there was a meeting. I did not go to attend that meeting. I was digging up the dirt. I was in the village. I learned the information from Tam, the village chief, who was the one who made the announcement that Cham was the first enemy. The situation on Kaoh Phal was very bad. That was why at that time, we heard about Cham people being the first enemies. Why I heard about this? Because at that time, Kaoh Phal was referred to as Kaoh Phes because they were afraid that there would be rebellions in other places following the situation in Kaoh Phal, which was already tarnished with a bad reputation. That’s why they were very careful about all Cham people.”]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 14.07.33-14.08.56, EN 01405943-44; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam, 10 October 1999, EN 01222008. See also **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 September 2016, 09.12.43-09.16.14, EN 01452518.
- ¹²⁹¹ **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 10.39.46-10.51.22, EN 01409231-34 [“I am [currently] living in Sach Sou village, Peam Chi Kang commune, Kang Meas district, Kampong Cham province. [...] Q: Thank you. What about after 1975, after 17 April 1975, where did you live? A: I was still living in Sach Sou Village [in Sector 41]”].
- ¹²⁹² **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 10.56.51-10.59.13, EN 01409236-37.
- ¹²⁹³ See, e.g., **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 09.41.12-09.49.40, EN 01246586-90 [forced transfer of 1,2450 Cham families, with only 50 allowed to remain in Spueul]; **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 09.50.20-09.52.25, EN 01216589 [“People on Kaoh Phal island had been sent away, and it was quiet on that island after the rebellion.”], 14.27.52-14.30.16, EN 01216649 [“And in 1979, there was no

one remaining there. There were only trees.”]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 11.24.38-11.25.39, EN 01405926 [“the Cham people were evacuated from their villages and the Cham community were abolished, so the evacuation of the Cham people were different from the evacuation of the Khmer people.”]; **D219/702.1.79** It Sen, T. 8 September 2015, 09.39.42-09.41.50, EN 01433803-04 [“in 1975 Cham people were evacuated because of the rebellion.”]; **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 15.44.27-15.47.06, EN 01403711-12 [“We were told to leave and then we were informed over the loudspeaker that they wanted to search for enemies and we were informed over the loudspeaker that if we did not leave the villages, we would be considered enemies. At that time we had to leave, we laid down knives or any weapons and left the villages. At that time they shot, they fired bullets to all of us during the rebellion at Svay Khleang.”]; **D289.1** No Sates, T. 29 September 2015, 09.24.33-09.26.33, EN 01409362-63 [“So by that time, all the Cham people in Svay Khleang village had been cleansed and purged.”]; **D219/792.1.4** Man Sles, T. 29 February 2016, 15.01.53-15.04.45, EN 01452757-58 [“At that time, the Central Zone soldiers came to the village. Both of them would have been killed if the Eastern Zone soldiers had come to my village.”]; **D6.1.120** Sos Kamri Written Record of Interview, 10 September 2008, EN 00225496 [“The evacuation was conducted quietly. One day, in the morning, I saw many ox carts arriving in the village to transport people out. They kept only 53 Cham families. [...] At the beginning there were just 27 families, and about one month later 41 more families arrived; so there was a total of 68 families of the evacuees arriving [in my village]. After the evacuation there were many arrests”]; **D6.1.183** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00204441-42, It Sen Interview [“Ten days after the revolt at Koh Phal, my family and about half the others in Ampil village were sent away by boat by the subdistrict chief. He told us that we were going to live in Battambang, but the boat put us ashore at Stung Trang. There we were broken into smaller groups. Some of those groups were sent away in trucks, some in carts, and some had to walk.”]; **D325/2.1.1** Telegram 15 from Sao Phim to Pol Pot, 30 November 1975, EN 00766762-63 [“In principle the zone must hand over fifty thousand [50,000] people to the North Zone. In this regard, the remaining Cham in the East Zone amount to more than one hundred thousand [100,000]. We have deported only the Cham from along the river and the border”]. See generally **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219174 [“After the uprisings in the Cham villages of Koh Phal and svay Khleang, the Khmer Rouge broke up Cham communities across Cambodia. They had evidently determined that allowing the Cham to continue to live together could lead to further uprisings, so they began to relocate the Cham from their ancestral homes.”], EN 00219130, Chet Sman Interview [“On the final day they announced that all the villagers had to leave. [...] One week later the survivors from Koh Phal were divided into four groups. The first group was sent to Baray, the second to Karbei Kriek, the third to Charavak Dek and the fourth to Phkar Daung.”]; **D6.1.531** Math Ly Interview with Steve Heder, EN 00436856. See also that Koh Phal is also Romanized as “Kaoh Phal”.

¹²⁹⁴ **D277/1.7** Stephen Heder, *Reassessing the Role of Senior Leaders and Local Officials in Democratic Kampuchea Crimes*, EN 00661481.

¹²⁹⁵ **D277/1.7** Stephen Heder, *Reassessing the Role of Senior Leaders and Local Officials in Democratic Kampuchea Crimes*, EN 00661481.

¹²⁹⁶ **D325/2.1.1** Telegram 15 from Sao Phim to Pol Pot, 30 November 1975, EN 00766763 [“The transfer is in principle designed to disperse the Cham as per our previous discussion.”]. See also **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 14.16.53-14.19.25, EN 01419079-80 [“So I believe that the figure and the information on this document to ease the tension in the Eastern Zone; was meant to deport the Cham people from their communities. If the Cham people were allowed to stay there might be other rebellions, so they should be evacuated to different locations. As I said again and again, the evacuation of 1,000 families of Cham people was not to place them in a group or a community in another area, the evacuation was meant to disperse or separate them to live in different places so that the Cham people would lose their identity.”]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 13.49.13-13.50.50, EN 01405936 [“So there were some young people who were born in 1979 or after 1979, they could not speak Cham language. Even my sister and I also have some problems in speaking Cham language because after I spent more than three years in the regime, I lost my memory of some of my languages. This happened to younger generation, but for elder people, they have no problem.”].

¹²⁹⁷ **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 11.20.58-11.22.42, EN 01419059-60 [“The suppression severely affected the Cham people. Children were no longer allowed to live with the parents, so they could not speak the Cham language. The children -- the Khmer Rouge labelled the children as the children of the

Revolution [...] for the Cham children; they were not allowed to speak Cham and they lived separately from their parents, so they lost the opportunity to listen to the history of Cham from their parents and as a result, they lost their identity.”]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 14.08.56-14.11.24, EN 01405944-45 [“When they were relocated to new areas, the first thing for them is that they lost their sense of community and it would be easier for them to be supervised. Then they could be monitored whether these three families of Cham continued to speak their Cham language. If they were forced to eat the pork they had to follow that instruction.”]; **D219/792.1.11** Ysa Osman, T. 24 March 2016, 10.06.38-10.08.26, EN 01236629 [“And through my research, only the Cham people were evacuated at that stage, as they were involved in the rebellion. So the Khmer Rouge would not allow the Cham people to live in a -- as a community in order to avoid any further rebellion. For that reason, they were evacuated. And this does not mean that they were evacuated to an area where Cham people were living. In fact, they were evacuated and dispersed to various villages to live mingled with Khmer people [...] to abolish their identities”]; **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237957 [“none of the Cham villages were allowed to remain intact. Chams were dispersed to predominantly ‘Khmer’ cooperatives and forced to integrate.”].

1298 See, e.g., **D325/2.1.1** Telegram 15 from Sao Phim to Pol Pot, 30 November 1975, EN 00766762-63 [“In principle the Zone must had over fifty thousand [50,000] people to the North Zone. In this regard, the remaining Cham in the East Zone amount to more than one hundred thousand [100,000].”]; **D219/792.1.1** Sos Romly, T. 6 January 2016, 15.29.15-15.31.40, EN 01449828-29; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 14.00.44-14.05.29, EN 01430678-79 [“There were around 100 boats loaded with people to Stung Trang district. [...] there were no Khmer people [being transported] All were the Cham people who were moved.”]; **D6.1.185** Sos [Suf] Romly Written Record of Interview, 10 July 2008, EN 00223087 [“nearly all the Cham were evacuated. Only 15 percent of the Cham population, including me, were kept there.”]; **D6.1.183** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, It Sen Interview, EN 00204442 [“I observed that there were only ten Cham families left in the village, out of the hundreds that used to live there.”].

1299 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 14.19.06-14.20.54, EN 01405947-48 [“We observed that the Cham people were evacuated regardless whether they were part of the rebellion or whether they live in Krouch Chhmar district. It happened elsewhere in Chhloung, in Krouch Chhmar, in Kang Meas and in Kampong Siem districts. They were all evacuated”].

1300 **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 14.03.18-14.05.29, EN 01430679 [“No, there were no Khmer people. All were the Cham people who were moved. They were all Cham people, that is, when we were moved out of Krouch Chhmar.”]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.51.15-10.53.23, EN 01405914 [“Those who survived the ordeal were arrested and sent to Roka Khnaor commune. [...] they were all sent to detain differently in Chhuk commune, Krabei Kreak Village, Phka Doung village, Chravak Daek village, and Baray village as enemies were”]; **D219/702.1.7** Meas Layhuor, T. 25 May 2015, 14.29.18-14.31.43, EN 01500273-74 [“Yes, there were Cham people working with us. However, those Cham people had been evacuated from the East Zone -- that is, from Kampong Cham. And they were assigned to work in the mobile units together, working with us.”]; **D5/387/4.1** Meas Soeun, T. 29 June 2016, 15.12.33-15.14.39, EN 01341137-38; **D6.1.440** Um Chi Written Record of Interview, 14 January 2009, EN 00282345 [“Yes, evacuees arrived at my village, probably 20 families, including some Cham as well. The Cham who were evacuated there came from Krauch Chhmar District, Kampong Cham Province.”]; **D6.1.111** Sa Nau Written Record of Interview, 17 August 2008, EN 00242061 [“In 1975, they evacuated me to live on the opposite river bank”]; **D6.1.387** Toulas Sma Written Record of Interview, 10 July 2009, EN 00353493 [“my family and I were evacuated to Sector 555 in Sambaur village, Sambaur commune, Sambaur district, Kratie province. Other people from my village were evacuated, but to different provinces like Kratie province, Battambang province, and other provinces.”]; **D6.1.705** Meas Soeun Written Record of Interview, 18 December 2009, A53, EN 00425891; **D6.1.705** Meas Soeun Written Record of Interview, 18 December 2009, A53, EN 00425891 [“Many more Cham people were evacuated from villages.”]; **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275163; **D6.1.1245** Srong Muhamed Interview, August 1984, EN 00053301; **D6.1.54** Ben Kiernan, *Cambodia: The Eastern Zone Massacres*, EN S 00048831 [“Many of the Cham from Ibrahim’s subdistrict were evacuated to the Central Zone in late 1975, while the rest were sent to neighboring villages of Tbaung Khumum in groups of five families.”]; **D325/2.1.2** Telegram 15 from Sao

- Phim to Pol Pot, 30 November 1975, EN 00766762 [“the zone must hand over fifty thousand [50,000] people to the North Zone”].
- 1301 **D219/702.1.96** Or Ho, T. 19 May 2015, 14.07.11-14.09.03, EN 01503169-70; **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 10.47.32-10.56.51, EN 01409234-35 [the Civil Party was evacuated along with half of the villagers from Sach Sou Village, around 200 or 300 Cham families]; **D6.1.414** Tay Koemhun Written Record of Interview, 24 November 2008, EN 00251014; **D219/702.1.105** Kong Uth, T. 25 June 2015, 09.34.05-09.37.09, EN 01503874-75; **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 15.11.10-15.12.07, EN 01430904 [“And during the period of the Democratic Kampuchea, Cham people were no longer allowed to live in villages One and Three respectively. And they had been evacuated elsewhere during that regime. But, I did not know when they were evacuated during the period between 1975 and 1979.”]; **D219/702.1.91** Tay Koemhun, T. 16 September 2015, 10.33.20-10.36.12, EN 01409040-41 [discussing Peam Chi Kang commune: “Yes, that is correct. During the Khmer Rouge period, Cham families were brought to the village.”], 10.40.20-10.43.05, EN 01409043 [“Q: In 1979 when the Khmer Rouge were defeated, those Cham were no longer in your village. Is that what you’re saying? A: Yes, that is true.”]; **D219/82** Riel Neang Written Record of Interview, 21 November 2014, A4, EN 01067798-99; **D6.1.413** Hok Hoeun Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251306 [“They evacuated them here from Sach Saur Village. Sach Saur Village was a village where the Cham lived.”]; **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 14 September 2015, A26, EN 01152375 [“Initially those Cham families were brought from communes along the Mekong river [...] they placed all of them together at Trapeang Ruessei Village.”]; **D1.3.28.14** Ruin Him Transcript of Audio Interview, 24 December 1984, EN 00667231 [“Q: Were you evacuated? If so, to where? When? A: From 1973 to KS, Down Village, Khum Rohteah/Srej Preyt Prosah Srok, Kratie Province.”]; **D219/702.1.50** Sann Yu Sof Transcript of Audio Interview, 9 June 1985, EN 00667234 [“they evacuated him and other the other Cham people at that area to live in Kampong Thom Province”].
- 1302 **D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.16.51-09.18.47, EN 01452686-87 [“I was forced to evacuate my native village. Also, during the Khmer Rouge regime, I was forced to separate from my family members, from my relatives, from my native village as well.”], 09.53.41-09.59.04, EN 01457699-700 [“We were told to leave for different locations. [...] We were not allowed to live in one same place. My family was told to live in Tram Seh which was different location from others, so we were sent to different location for different work.”]; **D118/147.1.7** Meu Peou Civil Party Application, EN 01205012; **D219/702.1.48** Mak Katheet Transcript of Audio Interview, 13 September 1984, EN 00667211 [Mak Katheet transferred within Kandal province and then transferred to Preah Vihear province]; **D1.3.28.20** Zakreyah Transcript of Audio Interview, 22 January 1985, EN 00053154 [“In Cham Leu and other villages in Kathom, some Cham were moved out of their villages, and Khmer would be moved in, so as to get a mix.”]; **D1.3.28.16** Savee Bin Kasim Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053139 [“At that time all the villages were dispersed.”]; **D219/702.1.52** Sufeyan Idres Transcript of Audio Interview, 25 December 1984, EN 00667254 [“Cham villages were dispersed. He knows of no Cham villages that remained intact. Cham were dispersed with 3-5 families going to Khmer village. This was an order from ‘high up’”]; **D219/702.1.49** Peang Romly Transcript of Audio Interview, August 1984-June 1985, EN 00667220; **D219/702.1.46** Abdullah Transcript of Audio Interview, EN 00667260; **D6.1.1241** Saleh Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053279 [“In January 1977, the KR dispersed all the Cham in Tuol Sankeye, sending them to different villages.”]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678643 [“They were evacuated from their homes for a second time. This time the ten Cham communities were dispersed over three subdistricts. [...] inhabitants were scattered among eight villages in Tralach subdistrict.”], EN 00678644 [“One hundred fifty Cham families from this area were evacuated to the North in 1975; only forty-three incomplete families survived. Others went to the Southwest and West. [...] The other large Cham community in the capital was Chnui Changvar, across the Sap river east of Phnom Penh. In 1940, Ner reported three hundred Cham households there. By 1975, when the village was evacuated, they may have numbered about nine hundred families.”].
- 1303 **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 13.58.28-14.00.44, EN 01430677 [“They were the district committee, the commune committee, village chief and the village security guards who ordered all of us to leave our village by boats in order to be transferred to Battambang at that time.”]. See also **D6.1.103** Teh Sren Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275380 [“they evacuated us by boat to Banteay Chey. [...] In 1978, they evacuated us to the Chup Rubber Plantation. [...] Later they evacuated us to Stong District,

Kampong Thom Province.”]; **D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.49.53-09.52.23, EN 01452968 [“We were told to leave our native villages. We had to abandon our belongings, houses, lands that we owned.”].

1304

D219/702.1.80 Ysa Osman, T. 9 February 2016, 14.07.33-14.08.56, EN 01405943-44 [“in Kaoh Phal they were relocated immediately and in Svay Khleang they were detained for a few months before they were relocated and then the Cham people who lived in other villages were relocated in about -- at the same time. [...] That happened in around November 1975.”]; 14.12.35-14.14.54, EN 01405945-46 [“Some of them were sent to the northern part while some remained in the East Zone.”]; **D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.53.41-09.59.04, EN 01452699-701 [“What I knew is that my family members were forcibly transferred from our native to live in Tram Seh (phonetic) cooperative where there were no other Cham people. [...] My family was told to live in Tram Seh which was different location from others, so we were sent to different location for different work.”]; **D6.1.1050** Statement submitted by Amnesty International to the UN Sub-Commission on Prevention of Discrimination and Protection of Minorities, *Allegations of Human Rights Violations in Democratic Kampuchea*, August 1978, EN 00271509-10 [“on 15 February they were taken away in 25 trucks driving towards Battambang. Half-way, at Pursat on 16 February, seven of the trucks took the road to Liaj, while the other 18 headed towards Mong Resei.”]; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 13.55.51-13.58.28, EN 01430677 [“My families together with other villagers throughout the village were evacuated at that time to Battambang province, some to Stung Trang, and some others were transferred to Preaek Achi and to Kratie. For my villagers and my families, we were sent to Preaek Achi. Everyone was evacuated from the village at that time.”]; **D1.3.28.16** Hul Man Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053146 [“Many families from Kam[p]ong Cham and Kampong Thom were brought to Battambang”]; **D5/1660/3.1** Hun Chhunly, T. 6 December 2012, 15.40.50-15.46.08, EN 00868999; **D6.1.1240** Rim Sarah Transcript of Audio Interview, EN 00053307 [“Cham were forced to live among Khmer people. She does not know specific villages because she was a new person in Battambang and unfamiliar with the area”]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678642 [“In July 1975, 710 families were evacuated from Region 25 by boat across the country from south to north to Samrong in Preah Vihear. They included one hundred families of Chams [...] two-thirds of them perished after deportation to an inhospitable area.”]. See also **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 14.12.35-14.14.54, EN 01405945-46 [“For those who were considered to have weak tendencies and did not seem to oppose against the lines of the parties then they would be allowed to remain living in the village and the Khmer people were also relocated elsewhere to come and live in their villages.”]; **D6.1.531** Math Ly Transcript of Audio Interview, 1990, EN 00436856 [“Third, the evacuations: bringing in ethnic Khmer and placing the Cham in Khmer villages.”]; **D277/1.7** Steve Heder, *Reassessing the Role of Senior Leaders and Local Officials in Democratic Kampuchea Crimes*, EN 00661479 [“in some places they found Cham communities already broken up”]; **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 10.53.49-10.56.51, EN 01409235-36 [“After the evacuation, there were only 30 Cham families remained living in the village”]; 11.15.26-11.18.11, EN 01409242 [“The Khmer Rouge actually allotted Khmer people to live, mingle with the Cham people in that village”]; **D6.1.191** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00218503, Him Man Interview [“In 1975 they evacuated villagers once again, but on a much bigger scale this time. Only about thirty families were not evacuated.”]; **D6.1.403** Cheu Than Written Record of Interview, 23 October, 2008, EN 00235483 [“they moved the Khmer people to live in those Cham villages.”].

1305

D219/702.1.80 Ysa Osman, T. 9 February 2016, 14.12.35-14.14.54, EN 01405945-46 [“For Kaoh Phal villagers, they were relocated to four villages in Chhuk commune.”]; **D6.1.193** Sman At Written Record of Interview, 12 August 2008, EN 00242082 [“after two days they split us up and sent us to four separate locations”]; **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 09.48.55-09.52.25, EN 01216588-89 [“It was after the rebellion when I saw large number of military boats. Before that time, there was one or two military boats guarding or travelling. [...] They were not sent to Battambang province, but to Kampong Thom province. Villagers in Chumnik had been sent to Kampong Thom in 1996 (sic).”]; 14.27.52-14.30.16, EN 01216648-49 [“The Pol Pot soldiers came to repress people in Kaoh Phal who rebelled against them and then they transported the wives and children of those people involved in the rebellion by boats, and I did not know where they were taken to. They went along Roka Klmaor creek near Chumnik village. And I heard the fishermen say that they saw villagers from Kaoh Phal being taken into the forest, but they did not know where they were taken to.”]; **D6.1.378** Chi Ly Written Record of Interview, 12 May 2009, EN 00340172 [“The people were herded to a place near the river bank, and then were transported by boat to a number of

villages.”]; **D6.1.377** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219126, Kae Noh Interview [“all of the villagers of Koh Phal were evacuated. On the first day the Khmer Rouge [...] sent them to Phkar Daung. On the second and third days they selected those who had been active in supporting the first group, and sent them to Krabei Kriek and Charavak Dek. On the fourth day those remaining and thus considered loyal to Angkar were sent to Baray.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219127, Mat El Interview [“The Khmer Rouge penetrated the village [Koh Phal] and divided the people into four categories which they called ‘first-class enemies’ through ‘fourth-class enemies.’ Then they evacuated the villagers according to their assigned categories. First-class enemies were sent to Phkar Daung, the second class to Krabei Kriek, the third to Charavak Dek, and the fourth to Baray [all of these villages were in Dambe district at the time; today they are in Chhouk subdistrict, Kroch Chhmar district]. My family went to Krabei Kriek, since we had been designated as second-class enemies, as had about 25 other families.”], EN 00219131, Kaup Requiyyah Interview [200 Cham families from Koh Phal were sent to Phkar Daung], EN 00219212, Ismail Maisam Interview [“Because the Cham of Koh Phal were steadfast and refused to abandon Islam [...] they forcibly evacuated all the Cham throughout Kampuchea.”], EN 00219125, Chi Ly Interview [“The survivors [...] were then sent off to four other villages in Chhouk subdistrict: 36 families to Baray; 42 families to Charavak Del; 27 families to Krabei Kriek; and 60 families to Phkar Daung.”], confirmed by **D6.1.378** Chhi Ly Written Record of Interview, 12 May 2009, EN 00340170; **D6.1.376** Kae Noh Written Record of Interview, 20 May 2009, EN 00340182 [“My group was sent to Baray. [...] We were transported by boat to Phum Ti Prampi village, Roka Khnaor commune, Krouch Chmar district, Kampong Cham province.”].

1306

D219/702.1.79 Sos Min, T. 8 September 2015, 14.12.02-14.14.10, EN 01433856-57 [“before 1975, I was living in Svay Khleang -- that is, in my home village. And after 1975, I was evacuated to Svay Kambet village, Seda commune, Dambae district in Kampong Cham province.”], 15.18.30-15.20.35, EN 01433876-77 [“we were evacuated by boats to live elsewhere, including Stueng Trang, Baray, Dambae, and many more that I cannot recall, but not to return to our native village.”], 15.30.30-15.33.05, EN 01433880-81 [“I [was] involved in three evacuations to Suong and to Kampong Thom”]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.10.39-10.12.56, EN 01405906-07 [“And some of them were evacuated to mingle with Cambodian people in the East Zone, and some were evacuated to the North.”], 14.07.33-14.08.56, 14.12.35-14.14.54; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 14.02.08-14.04.42, EN 01419074-75 [“We did not know when and how they were killed. My family, like other Cham people in Svay Khleang, were sent out and separated to be detained in separate places. At the beginning the small children were allowed to be with the mother or the parents. [...] It was so fortunate that a few families of Cham people including mine were sent from Svay Khleang to Kratie province.”]; **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 13.44.26-13.47.28, EN 01403676-77 [“In 1975, Cham people were evacuated. My villagers and I, within the Svay Khleang province”]; **D6.1.105** Mat Ysa Written Record of Interview, 14 August 2008, EN 00242077 [“After the rebellion, aside from making arrests, they sent a number of villagers away by boat to Koh Ta Sauy and to Kampong Thom Province. Almost all of the original villagers were evacuated away, and they told us that we had to relocate to different villages and subdistricts.”]; **D219/792.1.4** Man Sles, T. 29. February 2016, 13.50.36-13.54.04, EN 01452738 [“I felt a bit relieved 10 or 15 days later because I was allowed to get together with my family members and wife. And after we met, we were sent to live in Stueng Trang district, Soupheas village. My wife and I, together with the three-month infant, were together. For my mother and my three other siblings were sent to Roka Khnaor. We were not allowed to stay together. [...] Then I was sent to Soupheas village, Stueng Trang district with my wife and the infant. After we arrived, Angkar, at that place, asked our background; what I did in the past regime and in reply, I said I was a fisherman. My wife was sent to work in the field like other women and as for my infant, he or she was sent to stay with the grannies.”], 15.06.20-15.08.28, EN 01452758 [“They [the villagers] said my mother and siblings were sent to Stueng Trang district to be killed. They were taken on a motorboat and the killing happened at Boeng Kachaut (phonetic).”]; **D219/883.1.5** Man Sles Civil Party Application, EN 01089920 [“after the rebellion stopped, the Khmer Rouge soldiers began the evacuation of all the people from Svay Khleang village to the district town of Krouch Chhmar district.”]; **D6.1.102** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00221859, Man [Zain] Sen Interview [“My family and about 100 others were moved in ten boats to Dambe district.”], confirmed by **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275163; **D6.1.108** Sos Min Written Record of Interview, 16 August 2008, EN 00242073 [“they evacuated us by boat. We were transported day and night for 24 hours and finally the boats reached Chi

Theang in Dambae district. Later, they had us walk to Svay Kambet village, Sida commune, Dambae district”; **D6.1.103** Teh Sren Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275380 [“they evacuated us away by boat to Banteay Chey. [...] In 1978, they evacuated us to the Chup Rubber Plantation. [...] Later they evacuated us to Stong District, Kampong Thom Province.”]; **D6.1.104** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00221898, Teh [Zain] Sren Interview [“My family was then evacuated to Banteay Chey [...] with about ten other families.”]; **D6.1.179** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00204453, No Satas Interview [“After the revolt against the Khmer Rouge in 1975, they moved everyone away. My family was one of about thirty sent to Khsach Praches Leu in Kroch Chhmar subdistrict and district.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219144, EN 00219150, EN 00219157, EN 00219159, EN 00219161, Ly Hak Interview [“We were told us we were going to Battambang, but the trucks stopped at Saupheas Village.”], EN 00219163-64, Ly Touman Interview [“about thirty families, mine included, were sent by boat from Wat Daem Chrey to go off to the east. [...] The last stage of the journey took us to Tuol Sambat Village in Dambe district.”], EN 00219165, Msas No Interview [“My family was evacuated by boat, along with thirty other families, to Prek A-Chi village.”], EN 00219167, EN 00219168, EN 00219181, EN 00219186, EN 00219190, EN 00219201; **D219/883.1.2** Sos Min Civil Party Application, EN 00893530 [“all the villagers of Svay Khleang were sent by the Khmer Rouge leaders (names unknown) to Dambae district to be mixed with Cambodians in Stueng Trang District of Kampong Cham Province and in Kampong Thom Province’s Baray and Santuk Districts.”].

1307 **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 13.58.28-14.00.44, EN 01430677 [“They were the district committee, the commune committee, village chief and the village security guards who ordered all of us to leave our village by boats in order to be transferred to Battambang at that time.”]; **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 09.31.55-09.34.37, EN 01216582 [“Q: Are you able to estimate how many Cham families there were in Chumnik before the arrival of the Khmer Rouge? A: It was -- there were more than 10,000 Cham living in that village. [...] there were around 10,000 villager in Chumnik commune -- village, rather.”], 09.55.42-09.56.55, EN 01216592 [“About 50 per cent of them had been sent to work.”], 11.04.22-11.05.40, EN 01216612-13 [“Because the evacuation policy actually took place earlier, so thousands of people had been evacuated. And usually, every four to ten days, there were between four to five motorboats used for the purpose of the evacuation. The evacuation never stopped.”].

1308 **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 09.42.50-09.45.13, EN 01452528-29 [“I told him that the Cham were evacuated to Central Zone. And then he asked me if any Cham were still living in the village and then I told him that about only 80 to 85 per cent were evacuated. There were around 15 or 20 per cent left in the village.”], 14.40.06-14.42.35, EN 01452596-97 [“He asked me where the owners of those houses had gone and I told him that they had been evacuated to the Central Zone since late 1975.”].

1309 **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678733 (*emphasis omitted*). See also **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 14.19.06-14.20.54, EN 01405947-48 [“They were evacuated from their native villages to live mingled with the Khmer people, and family members were separated at the new areas.”]; **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 11.35.46-13.31.57, EN 01216626 [“We were separated. We were not allowed to live together with our wives and children.”]; **D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.16.51-09.21.17, EN 01452686-87 [“I was forced to separate from my family members, from my relatives, from my native village as well. [...] was by myself without my parents or my family members. [...] We were separated from our family members to go and live in various battlefields and to work whatever was ordered by Angkar.”], 10.54.34-10.56.22, EN 01452714-15 [“Khmer children were also separated from their parents, but we were different. The Khmer children, they were in the children unit with other Khmer children, but I was the only Cham boy in the unit. [...] During the Khmer Rouge regime, as long as they were the Cham, it did not matter whether they were adults, children or old people, they would be segregated from the group. The Cham people were not allowed to live together.”]; **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 15.43.47-15.45.55, EN 01433885-86 [“I can say that after the crackdown, the Khmer Rouge gathered all the villagers and placed us in one location. Everyone was apprehended. Only later on were we separated, and transferred to various locations. And after the screening and taking of a specific number of us, the remaining people were further sent away to other villages, communes and districts as I mentioned earlier on.”]; **D219/702.1.48** Mak Katheet Transcript of Audio Interview, EN 00667213 [“There was an organized attempt to prevent Cham from being relocated together. Only about 15 Cham were allowed on each truckload of 500. Then the Chams would be separated as they got to Preah Vihear.”]; **D6.1.387**

- Touloas Sma Written Record of Interview, 10 July 2009, EN 00353493 ["Other people from my village were evacuated, but to different provinces like Kratie province, Battambang province, and other provinces."]; **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275164 ["The villagers in those villages were all ethnic Khmer. Some had us live in rice storage huts. Some had us sleep underneath their houses. They did not permit us to observe our religion or traditions."]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219175-76 ["they were split into smaller groups of four to five families each. These groups were then sent to live with Khmer families in that district or in other locations, often in Kratie or Kampong Thom provinces."]; **D325/2.1.7** Sos Min Civil Party Application, 25 October 2007, EN 00893530 ["After being released from the detention centre, all the villagers of Svay Khleang were sent by the Khmer Rouge Leaders (names unknown) to Dambae District to be mixed with Cambodians in Stung Trang District of Kampong Cham Province and in Kampong Thom Province's Baray and Santuk Districts. Most of them were made to live in villages with Khmer populations."]; **D1.3.28.7** Loah Treh Transcript of Audio Interview, August 1984-June 1985, EN 00053440 ["They took all the Cham people from their own village to live among Khmer people and this happened in 1977."]; EN 0053446 ["with Khmer people maybe 3-4 family in one village. All this villagers was dispersed in 1977 of March."]; **D1.3.28.2** Abraham Transcript of Audio Interview (August 1984-June 1985, EN 00053268 ["Cham villages were dispersed, forcing Cham to live in Khmer villages. He says about 5 Cham families to each village. In his village, about 5% were Cham."]; **D1.3.28.14** Ruin Him Transcript of Audio Interview, 24 December 1984, EN 00053462 ["he was separated from his parents. He worked for a company of boys. From 1973 to 1975 he lived with his parents, from 1975-1978 he was separated. In 1978-1979 a new policy was instituted allowing for a visit home every 10 days."]; **D6.1.1241** Saleh Transcript of Audio Interview, August 1984- June 1985, EN 00053279 ["The Cham children in his company were not allowed to live together or speak together to prevent them from speaking Cham. These policies began in January 1977."].
- 1310 **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, 10 October 1999, EN 01222006 ["It was forbidden for two Chams to meet alone. If they discovered two or three people meeting alone they would conclude that something secret was going on or that plans were being made to rise up against Angkar."]; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 09.28.28-09.30.30, EN 01246581 ["Besides the workplace, in the village, we could not gather in large numbers."].
- 1311 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 15.32.33-15.36.34, EN 01431682-84.
- 1312 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 14.08.56-14.11.24, EN 01405944-45 ["They had to live under the house of the Khmer families in those villages."]; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 14.05.29-14.08.22, EN 01430679-80 ["we were placed into various houses belonging to the Khmer people. And each Cham family was put to live mingled with each family of the local Base People who were Khmer there."]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14. September 2015, 09.27.52-09.30.05, EN 01406809 ["In 1976, the Cham people were separated and mixed with the Cambodian -- with the Khmer people in various villages. They were segregated to live among the Khmer people."]; 09.30.05-09.32.11, EN 01406809-10 ["In Sach Sou village, Cham people still lived there, not all of them were moved out. But, they were separated and spread out to live in various villages and not allowed to be concentrated."]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219212, Ismail Maisam Interview ["The people of my village were sent to live in the open spaces under the raised houses of the Khmer people throughout Kang Meas district."]; confirmed by **D6.1.175** Ismael Maisam Written Record of Interview, 7 July 2008, EN 00242110; **D6.1.101** Man Sen Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275164 ["The villagers in those villages were all ethnic Khmer. Some had us live in rice storage huts. Some had us sleep underneath their houses."]; **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 16.10.37-16.12.28, EN 01433895 ["Q: Is it correct that some of the Cham people were required to sleep underneath the houses of Khmer families? A: That is correct from my understanding."]; **D6.1.378** Chhi Ly Written Record of Interview, 21 May 2009, EN 00340173 ["They placed the people to live in the villagers' houses, one or two families depending on the family size."].
- 1313 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.51.15-10.53.23, EN 01405914 ["Among the four villages, all villagers from two villages died due to malaria and a small number of survivors from malaria were relocated to the north part of the river."]; 14.12.35-14.14.54, 14.19.06-14.20.54; **D219/702.1.81** Sos Min, T. 9 September 2015, 09.04.33-09.05.55, EN 01430812-13 ["Indeed it was a high-risk area for malaria."]; **D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.16.51-09.21.17, EN 01452686-87 ["There was no proper form of living condition, no proper schooling, no religion. I was by myself without my parents or my family

members. I was at the mercy of Angkar, and they did not provide me with sufficient food to eat, and I had to work according to the orders of Angkar. I had to work day and night, and I became so skinny and bony because of the lack of food and the hard labour. And if I could not finish the work schedule, then I would be deprived of very little gruel that I was given. Life was so miserable. [...] I had to live under a tree without proper accommodation. I slept in the open. Sometimes I suffered from rain and mosquito bites. Life was so miserable.”], 09.26.22-09.33.44, EN 01452690-92 [“During the entire period of Democratic Kampuchea regime, I did not see my parents. I only heard that they were forced to eat thin gruel and, later on, due to lack of food, my father died first. And I did not even know where he died. I did not see him during his last breath. Furthermore, I was imprisoned. At that time, I was very determined. I devoted everything to the Angkar. I had to eat pork, and whatsoever required by the Angkar because I was so scared, I had to force myself to eat pork so that I could survive. [...] My father refused to eat pork, and he only drank water. And he had to secretly find tree leaves in the forest to eat, and that was terrible for him, living in such a situation. I would think that it would be better if they were to kill him and not to allow him to suffer such a terrible circumstance. [...] That was the time that his body became so emaciated. He also was by himself, and he died alone without the presence of any family member. I did not even know where he was buried.”], 09.44.50-09.48.04, EN 01452696-97 [“As for food ration, there was only watery porridge for all of us. We received one ladle of watery porridge [...] I was so skinny and bony. And during that regime, I could not sleep well at night and I did not have time to take a rest during the daytime. So it was a misery for me, and particularly I was so pity on my families who had suffered the same experience. So it was a misery.”], 11.21.08-11.22.34, EN 01452724 [“Amongst the 17, some died from lack of food. Some died from malaria, while others were killed by cutting their bodies open and salted.”], 14.07.03-14.09.03, EN 01452743-44 [“When I first went to visit my mother, she told me that my younger siblings had already been sent to work at the worksite and that they became so emaciated and that I would hardly recognize them if I were to see them.”], 14.17.00-14.18.34, EN 01452746-47 [“She was given the same food rations as the rest. It was not sufficient.”]; **D5/1660/3.1** Hun Chun Ly, T. 6 December 2012, 15.43.12-15.46.08, EN 00869000 [“by the end of 1976, a lot of people died. As for the Islam population who settled there, half of them died. And for the sick Cham people who could not go to work, their ration would be cut”]; **D6.1.103** Teh Sren Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275380 [“but others died from malaria and from using incorrect medicines.”]; Meu Peou Civil Party Application, 12 January 2008, EN 01205015 [“I was supposed to transplant three plauns of rice seedlings per day. If I failed to finish it, I would not be allowed to take any breaks and received no food rations to eat.”]; **D6.1.193** Sman At Written Record of Interview, 12 August 2008, EN 00242082 [“Baray was a strong malarial area. [...] Every single day, five to ten people died from malaria because there was no medicine to treat them. In total, about 40 people died there before they sent us to Taing Krasaing, Kampong Thom Province.”]; **D6.1.376** Kae Noh Written Record of Interview, 20 May 2009, EN 00340182 [“They gave very little food. Many Chams were infected by malaria and died of this disease. At that time, there were no hospitals for medical treatment. I also had malaria and was forced to work even when I was sick. I believed that they wanted me to die, but I did not die.”]; **D6.1.378** Chhi Ly Written Record of Interview, 21 May 2009, EN 00340173 [“At that time, there was no medical treatment; they gave only home-made medicine to patients.[...] Only nine people in my group died of malaria in Krabei Kreak village, but in Phkar Daung village, seventy percent of the village died of malaria.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219125, Chi Ly Interview [“People who were the former villagers of Koh Phal would die all the time in these four villages, falling victim to malaria. At Phkar Daung the death rate from malaria was the highest. Out of the 60 families who went there, almost none survived.”], EN 00219127, Mat El Interview [“My family went to Krabei Kriek, since we had been designated as second-class enemies, as had about 25 other families. At this new place, we began falling ill with malaria. As I recall, 42 people from Koh Phal had died from malaria in one year there. After 1979, 15 families survived to return home to Koh Phal.”], EN 00219131, Kaup Requiyyah Interview [after 200 Cham families from Koh Phal were sent to Phkar Daung: “almost all of the people from Koh Phal got malaria and hundreds died. A day did not pass without from one to four or five deaths. By the end of that one year at Phkar Daung, there were very few still alive.”]; **D6.1.531** Math Ly Transcript of Audio Interview, 1990, EN 00436857; **D6.1.458** Math Ly DC-Cam Statement, 27 March 2000, EN 00441578 [“There, there were many people dying of malaria.”]; **D277/1.7** Steve Heder, *Reassessing the Role of Senior Leaders and Local Officials in Democratic Kampuchea Crimes*, EN 00661480.

- ¹³¹⁴ **D277/1.7** Stephen Heder, *Reassessing the Role of Senior Leaders and Local Officials in Democratic Kampuchea Crimes*, EN 00661481.
- ¹³¹⁵ **D219/702.1.81** Sos Min, T. 9 September 2015, 09.08.40-09.10.26, EN 01430814-15 ["I know the truth because I was living there amongst those families, and some of the families died. I took care of some people there as well, and I was also involved in the burial of some of those people."]; *See also* **D325/2.1.7** Sos Min Civil Party Application, 25 October 2007, EN 00893530 ["Svay Kambet Village, Seda Commune, and Dambae District of Kam[p]ong Cham Province were in a malaria-prone mountainous area. As far as I know, in Svay Kambet Village, 50 per cent of the 20 families from my village died of malnutrition and malaria."]; **D6.1.108** Sos Min Written Record of Interview, 16 August 2008, EN 00242073 ["We did not have enough to eat. They provided us with rice gruel which was a bit better than the ones we had in the prison. As a result, the villagers still died of starvation."].
- ¹³¹⁶ **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 11.17.28-11.18.25, EN 01452560 ["Let me first ask you a question about something you said to the investigators, document E3/5196. The very first question you answer that the Khmer Rouge arrived in your village in 1970; is that correct? A: Yes, that's correct"]; *confirmed by* **D6.1.185** Sos [Suf] Romly Written Record of Interview, 10 July 2008, EN 00223086 ["I was born in Trea Ti Py village, and I have lived there until now. The Khmer Rouge arrived here in 1970."]; **D6.1.120** Sos Kamri Written Record of Interview, 10 September 2008, EN 00225495 ["I started school in 1962 in Or-mauk village (called Spcu), Chor-yo sub-district, Chamkar Leu district, Kompong Cham province until 1970 at which time the [situation at the] school became chaotic as a result of a 3-day demonstration and the coup d'etat by the Lon Nol regime. [...] The Khmer Rouge liberated the village at the end of 1970 or the beginning of 1971."]; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, 10 October 1999, EN 01222003 ["But, in 1972, the Khmer Rouge took control of my village."]; *See also* **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 09.20.52-09.22.32, EN 01246578 ["Khmer Rouge entered Akmok village prior to 1975. [...] by 1973, I taught young children at their houses. Q: Okay. So when the Khmer Rouge arrived, were you working on the plantation or were you teaching Cham children? A: I was teaching the children"].
- ¹³¹⁷ **D277/1.7** Steve Heder, *Reassessing the Role of Senior Leaders and Local Officials in Democratic Kampuchea Crimes*, EN 00661480. *See also* **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678641 ["They were mixed with base people there, but they were no longer recognized as base people themselves."].
- ¹³¹⁸ **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 14.17.30-14.19.06, EN 01405947 ["The Cham people were also relocated and they were also labelled as New People as they left their home towns to go and live elsewhere with other people."]; **D219/702.1.96** Or Ho, T. 19 May 2015, 14.10.37-14.12.52, EN 01503171-72 ["those who were transferred from Phnom Penh or Cham people, they were considered the depositee people. [...] People who had been transferred from Phnom Penh were considered 17 April People, all of them would be considered that way."]; **D6.1.444** Khiev Sokh Written Record of Interview, 15 January 2009, EN 00282328 ["The Cham were considered to be the same as the 17 April people."]; **D219/702.1.81** Sos Min, T. 9 September 2015, 10.15.34-10.34.39, EN 01430841-42 ["However, after 1975, we were referred to as New People because we were evacuated from our villages to another area [...] But we were called by that title by their chiefs and their people. They called us like that."]; **D219/702.1.50** Sam Yu Sof Transcript of Audio Interview, August 1984-June 1985, EN 00667235 ["He has put more pressure to Cham people and Islamic religion, all the Cham customs and traditions."]; **D6.1.1235** Mat Sman Transcript of Audio Interview, September 1984, EN 00053218 ["All Cham were treated as 'new' people, even if they were actually old people. By virtue of the fact that they were Cham they were treated as new people. If the Cham lived in a base village, they would be moved to live with the new people."].
- ¹³¹⁹ **D219/702.1.96** Or Ho, T. 19 May 2015, 09.21.05-09.26.48, EN 01503118-20 ["I became the village chief of Prey Sraeng in 1975. [...] I continued working until July 1978."].
- ¹³²⁰ **D6.1.407** Or Ho Written Record of Interview, 18 November 2008, EN 00250047; **D219/702.1.96** Or Ho, T. 19 May 2015, 10.04.42-10.09.56, EN 01503131-32 *confirming* **D6.1.407** Or Ho Written Record of Interview, 18 November 2008, EN 00250047. *See also* **D219/792.1.4** Meu Peou, T. 29 February 2016, 09.53.41-09.57.33, EN 01452699-700 ["Like other Cham families, my family, during the Khmer Rouge regime, was put in a group below the 17 April People group."].
- ¹³²¹ *See e.g.* **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 16.04.57-16.05.51, EN 01405983 ["In Krouch Chhmar village the Cham people were sent to be killed in Trea village. They were killed at a pit there or they were killed and dropped off into the Mekong River."]; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.38.30-09.41.04, EN 01419026-27 ["In fact, the corpses floating in the Mekong River at Krouch Chhmar, it

is correct, as stated by Ke Pich Vannak because in 1977, the Cham people were gathered for the purpose of purging. As I told you earlier, it was a purge which was indiscriminate. Any Cham would be the target. Previously, they would bury the corpses along the river in Trea village, but later, as the killing occurred many times, and the burial site was not good enough for all the corpses, so they changed their method of disposal of the corpses. They dropped the corpses into the Mekong river.”], 09.38.30-09.42.58, EN 01419026-28 [“The victims were tied up from 20 up to 30 people and they used the end of the string and tied up to a motorboat and on the other side to the last victim in the line, and therefore, those 10 or 20 or 30 people who were tied up could not escape or could flip from that incident. And the motorboats were driven across the river, and the victims were drowned to death in the river. And after that ordeal and the Khmer Rouge would untie them and drop them into the water as the Mekong river flows from Kratie to Kampong Cham and then to Phnom Penh.”]; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 14.18.50-14.21.11, EN 01430685 [“It was their policy to seriously mistreat us, the Cham people. We were absolutely prohibited from engaging in any prayer or worship after their arrival. If we were to make even a smallest mistake we would be arrested and killed. In fact, they were even stricter than their predecessors. The village chiefs or the commune chiefs in succession were arrested and killed after the arrival of the Southwest Zone cadres. Village chiefs and commune chiefs kept disappearing one after another.”], 15.17.05-15.19.45, EN 01430699 [“I noticed that people with blindfold were taken out of the houses, and led to the river. They then used a big rope to attach some 30 people together one after another, while the other end of the rope was attached to the back of a motor boat. And so when the boat got to the middle of the river, they released the rope with people attached to it into the river to drown those people.”], 16.03.20-16.05.20, EN 01430718 [“The wives were killed separately. The single grown-up girls were killed separately. The husbands were killed separately. The small children were killed along with their mothers. They killed the Cham people in these three different -- separate groups.”]; **D219/702.1.86** Math Sor alias Ahmad Sofiyah, T. 13 January 2016, 10.09.37-10.11.16, EN 01414995-96 [“After I returned from the mobile unit, my brothers and my father were called to build model houses, and that was the first batch sent on the first day. And on the second day, women were informed that the male group had already built houses thus, the women had to move in and live there.”], 10.45.45-10.47.11, EN 01415004-05 [“they were taken to a big pit about eight metres from the house and Cham people were killed in that pit.”], 10.53.30-10.54.55, EN 01415007-08 [“No, I did not see them again because they were killed into the pits. [...] There was a window, and I could see outside through the holes of the window. I peeped through the holes because I was scared. I wanted to know what they did to those who were taken away. They put wooden planks on top of the pit and they ordered those people to bend down and then they smashed them down into the pits. That is what I witnessed.”], 15.18.00-15.19.58, EN 01415056 [“It was a pretty large -- there was one large pit and there were about a few smaller pits.”], 11.02.35-11.04.51, EN 01415011-12 [“There were eight family members. I lost six siblings, then my father and my mother, so there were eight of them. And among them, two of my elder sisters were pregnant.”], 11.29.44-11.32.42, EN 01415020-21 [“The pit was pretty large and they placed a wooden plank near the pit and the people were asked to bend their head, then they hit them and they fell into the pit.”]; **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 09.31.57-09.33.45, EN 01452524-25 [“Later on, I saw about 20 pits near the district office. They were large and small pits.”], 14.27.31-14.28.35, EN 01452591 [“Regarding the pits, before there were neither pits nor graves and the land belonged to the villagers. The grave-pits started to be dug in mid-1978, and only after the liberation did I see the existence of the pits. But before that there were no such pits.”]; **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 14.07.16-14.10.30, EN 01403684 [“I was in Khsach Prachhch for about a fortnight then the Southwest group gathered all the Cham people and took them away. They told us that we were being relocated to the other side of the river that is to Stueng Trang as that area was abundant with food [...] my mother and the rest of my families got on a ferry”], 15.54.44-15.55.43, EN 01403715 [“People who were sent to Stueng Trang never returned”], 16.00.41-16.03.09, EN 01403717-18 [“All of them were gathered up including male, female, my two younger brothers, my sister, my grandmother, my mother, all of them were gathered up in groups, together with other villagers and they were sent away. Q: Did you ever see them again after that? A: No. They have disappeared ever since”]; **D1.3.17.53** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678716 [“The killings continued there. Over the next six months twelve families of Chams were executed, thirty people in all. [...] 1978 was the worst year for the killing of Chams, whom southwesterners singled out for execution. [...] Toward the end of the year, they killed thirteen families in the village.”]; **D6.1.415** Pen Sot Written Record of Interview, 25 November 2008, EN 00251070 [“There were some Cham at Office 3. But there were many Cham at Office 2 and 1.”]; **D6.1.1245** Srong Muhamed Transcript of Audio Interview,

August 1984, EN 00053302 [“1978 was the worst year. All though there was killing from 1975-1977, 1978 saw the worst the spate of killing.”]; **D6.1.85** Nayan Chanda, *Brother Enemy*, EN 00192435 [“Over sixty thousand Cham minority people- mostly in the Kampong Cham area- were massacred for their Islamic faith.”]; **D117/36.1.30** Trea Village Security Centre Site Identification Report, 30 June 2009, EN 00364803 [describes the security centre and witness statements of its use as an execution site]; **D117/35** Ban Seak Written Record of Interview, 24 March 2014, A45, EN 00984878 [“The security forces that conducted the purges were the soldiers of the Center- meaning those of Son Sen and the district military.”]; **D219/702.1.86** Math Sor alias Ahmad Sofiyah, T. 13 January 2016, 09.50.45-09.52.12, EN 01414987 [“we were all evacuated to Trea 2. That was the place where they had a plan to kill us.”]; **D6.1.185** Sos [Suf] Romly Written Record of Interview, 10 August 2008, EN 00223088; **D219/702.1.75** Ban Seak, T. 5 October 2015, 14.15.25-14.17.55, EN 01409582-83 [“Q: [...] During the time period that you were Krouch Chhmar district secretary, did you have authority yourself to make decisions on people to be executed and if not, who had authority to make such decisions? A: I did not have any authority to make such a decision and as I said from the outset, authorities and orders came from the upper echelon to smash all the so-called KGB or CIA agents.”]; **D6.1.181** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00204415, Math Sor alias Ahmad Sofiyah Interview [“I saw a cadre walking one girl to a pit only 8 meters from the house. A plank stretched across the pit. The cadre laid the girl face down on the board and cut her throat from behind with a skinny blade and dropped the body into the pit.”]; **D6.1.110** Sos Romly Written Record of Interview, 17 August 2008, EN 00242064 [“Today I pointed out to the investigator of the Khmer Rouge Tribunal the 1975 site of the Khmer Rouge Commune Office at Trea 2 Village [...] In May 1978, they took that site for use as their District Office instead. [...] All the houses surrounding the District Office were used to detain prisoners, and the area south of the District Office was used as a killing and burial site. In 1979, they discovered hundreds of bodies in pits there.”]; **D117/36.1.31** Sleth Toat Written Record of Interview, EN 00348097 [“About one month after the fall of Pol Pot's regime [...] at a region near the river bank [...] we dug into the ground, we found more than 20 pits. The biggest pit was about three metres in square, in which it contained from 20 to 30 corpses”]; **D1.3.10.5** Report on CGP Mapping Team Visit to Kampong Cham Province, 17 October 1995, EN 00208307 [“At Tria II we were shown the bones from two of five mass graves sticking out from the river bank. The other three mass graves which are located under a grove of lemon trees nearby have not been excavated.”].

- 1322 **D6.1.105** Mat Ysa Written Record of Interview, 14 August 2008, EN 00242077 [“Many arrests occurred in 1975 after the rebellion of the ethnic Cham at Koh Phal. After that rebellion the arrests in this village increased, both day and night. Those prisoners, Cham villagers, both men and women, had their arms tied behind their backs and were walked along the road in lines and taken to Krauch Chhmar Security Office.”].
- 1323 See e.g. **D219/792.1.6** Alexander Hinton, T. 14 March 2016, 13.51.54-13.52.56, EN 01217310 [“And then there was a second -- according to someone who worked there, there was a second person, who came from Kampong Cham city and was in charge of the security centre -- I believe his name was Phal; I'd have to check to be sure -- who brought people from the East Zone to be killed there, so that was the same place. But there were also, at all the different levels, as part of the organization, right there in terms of the zones had security forces, security centres and it went all the way down to the district level.”]; **D219/792.1.4** Man Sles, T. 29 February 2016, 14.02.35-14.07.03, EN 0145274243 [“I went to visit them again and I didn't see them, so I asked the villagers and I was told that my mother and three younger siblings had been sent away and killed. [...] First of all, I lost my father and later on, I lost my mother and three younger siblings, so this was a compounded effect on top of the loss of my father.”], 15.06.20-15.08.28, EN 01452758-59; **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 10.59.13-11.02.49, EN 01409237 [“People started to disappear, either individually or as a whole family and that happened continually. People kept disappearing”]; **D219/702.1.109** Him Man, T. 28 September 2015, 10.55.50-10.58.44, EN 01403661 [“Some Cham people were sent to that worksite. They never returned afterwards. Some villagers were sent to work in a worksite along National Road Number 6. They never came back after they were sent”]; **D219/702.1.7** Meas Layhuor, T. 25 May 2015, 15.45.41-15.49.03, EN 01123212 [“I knew through the village chief. He told me that these people were put at Baray Choan Dek and they never came out of this security site again. I was in a mobile unit, the people who were transported in trucks and in ox carts at night-time”]; **D6.1.410** Meas Layhuor Written Record of Interview, 20 November 2008, EN 00244165 [“At that time they were playing a loudspeaker there. I knew they were killing people, because I saw them transporting people by ox-carts into that site. I saw them transport people into that site many times; during the day they were transported by trucks, and at night they

were transported by oxcarts. Most of those transported into that security site were new people or Cham. [...] No one is still alive. Those who entered that site never survived.”]; **D219/702.1.72** Uth Seng, T. 3 June 2015, 09.48.40-09.52.08, EN 01498928-29 [“In Kang Sau village, there were Cham families, ten families perhaps. I do not remember the statistics. One day I saw scarves, clothing and Cham sarongs and these kind of material were given to each house in the village and I knew they were Cham belongings. When I went to eat a meal the next day I did not see any Cham anymore. Amongst the ten Cham families, there was only one Cham individual survived the period because she was sent to work in the sector mobile unit at the 1st January Dam worksite.”]; **D6.1.443** Uth Seng Written Record of Interview, 14 January 2009, EN 00282357 [“The Cham people were also killed during that era. One day when I was awakening, all the Cham in my village suddenly disappeared. There were ten Cham families in my village, and of the ten families, just one person was still alive; at the time, she was [away] working in the district mobile unit.”]; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 09.49.40-09.52.05, EN 01246590 [“All of us, including I, myself, used to see the dead body because the killings were widespread”], 10.43.40-10.44.26, EN 01246605 [“Yes, I saw the pits where dead bodies were buried. [...] I saw that they were called out and then disappeared”], 11.27.21-11.28.42, EN 01246622 [“On my side, about 30 per cent of my relatives disappeared; however, on my wife’s side, there were 80 per cent of those who disappeared”], 15.08.43-15.09.56, EN 01246654 [amongst 53 Cham families, 14 were killed]; **D6.1.120** Sos Kamri Written Record of Interview, 10 September 2008, EN 00225497 [“I used to see them arresting many people day and night. [...] Those corpses were Cham and Khmer [...] In my village the majority of the victims were Cham”]; **D6.1.388** Kang Ut Written Record of Interview, 8 October 2008, EN 00233533 [“Cham people were among those who disappeared.”]; **D6.1.986** Mat Toulouh Written Record of Interview, 7 April 2010, A33, EN 00506032 [“In my village, all Cham people were killed.”]; **D219/289** Penh Va Written Record of Interview, 25 April 2015, A13, EN 01111782 [“About 25 Cham were killed in front of my house on the Mekong River.”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A6-7, EN 01057759-60 [“I knew that they were Cham because they lived nearby. Small children were the ones who tied up those people. [...] They had sent that Cham man to work in a different village at the time; but one day and one night after his family was arrested, they allowed him to return from the worksite. I saw him walking to the Commune Office [...] I never saw him again after that.”]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678642 [“He said that the Chams were not to be spared. ... In three days we were to be rounded up and got rid of, he said. [...] In July 1977 in Kravar subdistrict, twenty families of Chams were loaded onto security trucks from Kam[p]ong Thmar and Svay Tong and driven off, never to return.”]. See also **D219/702.1.105** Kong Uth, T. 25 June 2015, 10.34.26-10.37.02, EN 01503887-88.

1324

See e.g. **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678717 [“Later in the year [1978] Mok arrived in the area [...] He ordered many killings, of truckloads of people. [...] Back in Mok’s native Southwest, 1978 saw the execution of former Cham cadres in Treang district (Region 13) who had earlier been dismissed from their posts.”], EN 00678644; **D219/792.1.4** Men Peou, T. 29 February 2016, 09.33.44-09.35.50, EN 01452693 [“My uncle was accused of having betrayed Angkar. He was arrested as a result and, later on, he was killed. He was chopped into pieces alive, and his body was salted. The child of my great-uncle, Torm Malei (phonetic), knew about his death. My uncle used to take care of me. Torture was inflicted on him. He was suffering from a great deal of misery before he died.”], 10.06.24-10.43.51, EN 01452703-10 [“In Tram Seh cooperative, I only knew that Cham people who came from other locations, possibly from Phnom Penh, to live in Tram Seh cooperative, the entire family of that Cham was killed. [...] I accidentally witnessed the execution at Tuol Sleng, or Sleng Hill. [...] I did not witness when they were dressing or the clothes that they were wearing. I only saw their bags of clothes scattered all over that place. I saw their white caps, scarves and krama. That’s why I came to the conclusion that they were Muslim. [...] There were around four or five dead bodies, and I was not clear about how many more dead bodies were there. I heard from other children that the people who were killed were Cham brought from the neighbouring houses of my house. [...] I saw the dead bodies near Tuol Sleng where people were brought for execution [...] Tuol Sleng had a paddy field nearby. Those family members were taken to the paddy field, and executed there.”], 11.06.45-11.14.17, EN 01452719-21 [“I knew not because I was told by other children. However, I witnessed the dead bodies myself after they had been executed. And then a child running to me and told me that the Cham family had just been executed there and asked me whether I had seen the bodies. [...] Actually, the bodies passed the stage of decomposition. They were shriveled, and I noticed their identities when I saw bags of clothing scattered in the area, including sarong. Usually, a Cham or Muslim religious people would go with a bag of their traditional attire. [...] I refer first to the attires on their dead bodies as well as, secondly, a bag of clothes and

- their white caps like the one I am wearing and their long shirts and sarongs. And I also saw head scarves for Cham women. [...] I knew that they were a group of Cham people who were killed in the forest at Tuol Sleng. I did not stand there and witness the entire execution, and I knew that they were Cham from my observation of the scattered objects and clothing.”], 11.21.08-11.22.34, EN 01452724-25 [“Amongst the 17, some died from lack of food. Some died from malaria, while others were killed by cutting their bodies open and salted.”]; **D219/336** Toam Cheah Written Record of Interview, 24 May 2015, A67, EN 01117992 [“In Trach Kraol I saw the Khmer Rouge taking two women to be killed. They used bamboo stick to push into their anus up to their mouth. Both women were Khmer Muslim.”].
- 1325 **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678639 [“An ethnic Chinese in Region 24 recalls Chams living near his village until the Southwest takeover: ‘They were killed in 1977, a family of eight people. I saw it. The Khmer Rouge said the Chams were not of Khmer nationality: they were an enemy nationality, because they had rebelled in 1975.’”]. See also **D6.1.54** Ben Kiernan, *Cambodia: The Eastern Zone Massacres*, EN S 00048884 [“But in 1977 the net was cast wider, and ‘middle class’ people were taken away for execution. ‘They questioned me three times in one month about my background.’ Further, a family of eight ethnic Chams from a nearby village was executed for belonging to ‘an enemy nationality’. ‘I saw this’, Heng claims.”].
- 1326 **D219/702.1.109** Him Man, T. 28 September 2015, 09.30.38-9.33.09, EN 01403640-41.
- 1327 **D219/702.1.109** Him Man, T. 28 September 2015, 10.09.24-10.12.01, EN 01403652-53.
- 1328 **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678637 (internal ellipses omitted). See also **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 10.06.30-10.07.54, EN 01246596 [“During every meeting held by the Khmer Rouge, the subject of enemies was raised. [...] Cham people were also one type of enemies”], 10.12.50-10.14.15, EN 01246599 [“Yes, I recall that. I think during the first meeting in Bos Khnaor, they only mentioned about the enemies. They did not specify the types of the enemies. However, regarding the Cham people, that was at a later stage of the meeting, and that was the account in that book”], 10.12.50-10.14.15, EN 01246599, 14.03.05-14.06.03, EN 01246637 [witness attended multiple meetings where the topic of Cham as enemies was raised], 15.40.15-15.42.17, EN 01246667.
- 1329 See generally, **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431653-65 [“Genocidal regimes manufacture difference in a number of important and interrelated ways, including the crystallization, marking, organization, bodily inscription, and mimetics of difference. [...] In many contexts [...] difference is institutionalized at centers of death like the Nazi concentrations camps and Tuol Sleng. [...] A analogous process [to that carried out in Nazi Germany] of manufacturing difference may be seen in most modern genocides, including the one that took place in Cambodia.”]; **D219/792.1.6** Alexander Hinton, T. 14 March 2016, 11.27.56-11.31.55, EN 01217298 [“I think at different historical periods in Cambodia, attacks on Vietnamese – ethnic Vietnamese have been linked to political context of upheaval even before and after the DK period, as an example, in this local context.”]. See also **D6.1.549** Minute of Divisional and Independent Regiment Secretary-Under Secretary’s Meeting, 16 September 1976, EN 00184338; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219176.
- 1330 **D277/1.7** Steve Heder, Reassessing the Role of Senior Leaders and Local Officials in Democratic Kampuchea Crimes, EN 00661479.
- 1331 **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 14.36.54-14.39.40, EN 01409275-76; **D6.1.191** Ysa Osman, *The Cham Rebellion*, EN 00218503, Him Man Interview [“They announced regularly, ‘There are no more Cham; we are all now one nation, a nation of Khmer. We all eat the same food and eat together.’”]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678643 [“There are no Vietnamese, Chinese, Javanese – only the Khmer race. Everyone is the same.”].
- 1332 **D6.1.54** Ben Kiernan, *Cambodia: The Eastern Zone Massacres*, EN S 00048830 [“the policy was clearly one of assimilation of the Chams, who were no longer to be recognised or tolerated as a distinct national minority. This was a relatively early manifestation of the racist ideology which was to lead to such tremendous violence”].
- 1333 **D219/702.1.97** Or Ho, T. 20 May 2015, 14.02.21-14.04.14, EN 01100022.
- 1334 **D325/2.1.4** Ben Kiernan, *Orphans of Genocide: The Cham Muslims of Kampuchea Under The Pol Pot Regime*, EN 01199575 [internal ellipses omitted]. See also **D6.1.54** Ben Kiernan, *Cambodia: The Eastern Zone Massacres*, EN S 00048830 [“the policy was clearly one of assimilation of the Chams, who were no longer to be recognised or tolerated as a distinct national minority. This was a relatively early manifestation

of the racist ideology which was to lead to such tremendous violence, for instance in 1978 when it was directed at the entire Eastern Zone population accused of having ‘Khmer bodies but Vietnamese minds.’”]; **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237948 [“The Khmer Rouge confused the idea of race with that of culture, creed, language, and nation, as had the Nazis. They arbitrarily decided that Cambodia’s minorities — the Chinese, the Chams, the ethnic Thais, and, on occasion, even the hill tribespeople — were a threat to the health and vitality of the Kampuchean nation. Their solution was to decree the assimilation of all people into a super-race of Kampuchean worker-peasants.”]; **D219/702.1.47** Kob Math Transcript of Audio Interview, 5 June 1985, EN 00667272 [“The reason why they did not allow to do that because they want to have only one nation and language [...] this order was said from higher organisation.”]; **D219/702.1.2** Zakreyah Transcript of Audio Interview, EN 00855135 [“Q: Were you able to talk Cham language? If not, who said? Why? A: No. According to the village leader, reason; only one nation, Khmer, and the Chinese and Cham would be able to plot against the state.”].

1335 **D219/702.1.93** Him Man, T. 17 September 2015, 14.36.54-14.39.40, EN 01409275-76 [“They wanted to make all of us into one flesh and one spirit. They wanted to convert the Cham into Khmer”]. See also **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 15.09.49-15.11.10, EN 01430903-04 [“During the Pol Pot regime, which was led by the Khmer Rouge group, they only wanted to have one pure race. They even killed their own Khmer people, so they would not spare any other ethnicity, including the Cham race.”], 13.59.28-14.01.32, EN 01430883-84 [“after Khmer Rouge had taken control of the area, Cham people were merged with Khmer people. Traditional clothes, religions, were abolished at the time and they were turned into Khmer people.”].

1336 **D6.1.742** *Revolutionary Flag*, April 1978, EN 00519842.

1337 **D219/792.1.4** Man Sles, T. 29 February 2016, 15.18.16-15.20.55, EN 01452762-63 [“eradicate Cham race from Cambodia.”]. See also **D6.1.742** *Revolutionary Flag*, April 1978, EN 00519842.

1338 **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.11.36-09.13.50, EN 01419016-17, 14.43.28-15.03.33, EN 01419090-91 [“And the killing of the Cham people and their race was almost wiped out, and that happened in around 1977 and ‘78.”]. See also **D277/1.7** Stephen Heder, *Reassessing the Role of Senior Leaders and Local Officials in Democratic Kampuchea Crimes*, EN 00661484 [“top leadership [had] concluded that Cham were beyond reeducation, and therefore must be totally exterminated, as such.”].

1339 **D219/702.1.81** Sos Min, T. 9 September 2015, 09.21.12-09.23.13, EN 01430819-20 [“As I have just said, I know it because I lived through it. I lived under their control and that’s what I saw while I was living through it. And I witnessed what happened under their short-lived administration at the time.”]; **D6.1.108** Sos Min Written Record of Interview, 16 August 2008, EN 00242073 [“The cadres from the Central Zone were cruel people and they imposed very harsh measure against us. Then they started indiscriminate killing against the East Zone people, including the Cham and Chinese on an accusation of being a person with ‘Vietnamese head on Cambodian body’.”]. See also **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 11.28.52-11.30.00, EN 01216623 [“And there were successive replacements of these people. And the situation became stricter after each successive replacement. At the end, they were killing everyone.”]; **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 13.56.53-13.58.18, EN 01403680 [“I was sent to live in Khsach Prachheh Leu and I was there until the arrival of Southwest Zone cadres. The Southwest cadres attacked the East Zone. Upon their arrival, we were gathered; I lived in Khsach Prachheh Leu for a period of over two years, nearly three years. I was living there in 1975, 1976 and perhaps 1977 during which the situation was becoming tense.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219177 [“The Khmer Rouge forces of the Southwest and Central Zones attacked the Khmer Rouge forces that were in the East Zone in 1977 [...] In 1978 there was an announcement that the Cham were now ‘liberated’ from oppression in the region of Kampong Cham [...] Cham Muslims returned to Kroch Chhmar in 1978 as they were told to do, many in fact believing that their situation would now improve. Right after this, however, waves of killings of Cham Muslims began, as if according to a plan that had already been set in place.”]. See also **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013 A38, EN 01056227 [“Approximately in February 1977, the Southwest Zone sent their cadres to replace the old cadres in Kampong Siem district.”]; **D219/702.1.86** Math Sor alias Alunad Sofiyah, T. 13 January 2016, 09.54.30-09.58.12, EN 01414988-90 [describing events after the Southwest cadre arrived: “At that time, we were evacuated to Trea Pir, and they asked us who were Cham, who were Khmer.”].

- 1340 **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.17.38-09.20.57, EN 01419018-19 ["Between 1977 to '78, there was no plan by the Cham or the Cham who lived in the area, to rise up against the regime. As I said, by that year, the Cham were not allowed to live as a community. They were dispersed into various areas to live, mingled with the Khmer people. There was no longer mosques or Cham communities. They therefore did not have the forces to coordinate any plan or to initiate any rebellious activity at all."]; 10.51.54-10.54.00, EN 01419048 ["after the Cham actually forfeited their religion, their identity and adopted themselves to live the way the Khmer Rouge wanted and they were still killed."]; **D219/792.1.11** Ysa Osman, T. 24 March 2016, 13.42.10-13.43.13, EN 01236661-62 ["In 1977 [...] specific target was noted. Cham people, although they followed the revolution and stopped believing or practicing their religion and living in different parts from their families, communities"].
- 1341 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 09.46.25-09.48.20, EN 01405896 ["And based on what I heard what was really happened to Cham people, and I found that Cham people were gathered and brought for execution"]; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.51.08-09.53.38, EN 01419031-32 ["The Khmer Rouge policies saying that when you dig out the grass, you had to dig all the roots, so when the parents were considered enemies, their children would have no chance of survival unless those children were living in hiding anywhere in a Cambodian family or they changed their identities that they were not Cham children. So the killing of children happened not only at Au Trakuon. This had happened in other places like Krouch Chhmar and other places during the DK period."]; 10.50.05-10.51.54, 01419047-48 ["And between 1977 to '78, the Cham people were not the subject to be arrest and detained, but they would be rounded up at each location. Hundreds of Cham in groups were sent to be detained provisionally for a day or two before the previous batches were all killed. Then their turn would come."].
- 1342 **D216/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 14.18.40-14.20.12, EN 01431140-41. *See also* **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 15.54.44-15.55.43, EN 01403715 ["What I can recall is that upon their arrival, they had bad treatments on people, even one committed a minor mistake he or she would be taken away. They came to purge Cham people, all Cham people had to be collected and we were told that we had to relocate to live at Stueng Trang for instance, because at Stueng Trang there were sufficient food, rice to eat and there was abundant of work at Stueng Trang. People who were sent to Stueng Trang never returned"]; **D219/290** Sor Chheang Written Record of Interview, 28 April 2015, EN 01111787 ["Before I was taken to be detained at that temple, around 20 prisoners who were the ethnic Cham were taken to be killed. They were told that they were taken to other places. Those prisoners were both male and female, including children who were all ethnic Cham."]; **D6.1.414** Tay Kimhuon Written Record of Interview, 24 November 2008, EN 00251021 ["Q: What did they do to the prisoners they took inside the pagoda? A: They killed them in front of the pagoda."]; **D1.3.28.14** Ruin Him Transcript of Audio Interview, December 24 1984, EN 00053463 ["Many Cham were killed in these two districts during 1977. Many cousins and nephews were killed as well, at least 50, in Angkor Bahn village and Khom Miha District. People were taken to a village named Wat oh Takooon. He saw 4 mass graves in this village after HS. Khmer and Cham were brought here."]. *See also* **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 10.39.38-10.41.30, EN 01474928 ["What had happened was that there were arrests. They arrested people [...] The New People were arrested, and also the Cham."]; 13.59.57-14.02.09, EN 01474960-61 ["Q: to your knowledge, were there any Cham people left in Peam Chi Kang commune by the end of the Khmer Rouge regime? A: No, there was none."]; 14.09.24-14.11.04, EN 01474964-65 ["I made arrests for Cham people for one time only."]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, EN 01044617 ["The arrests of ethnic Cham people were a little bit different - all the people in each family were arrested at the same time and immediately they were sent to Wat Ou Trakuon Pagoda; **D1.3.11.6** Chea Maly OCP Statement, 6 August 2008, EN 00210435 ["The Cham were killed between mid-1977 and mid-1978. Most of them were brought to O Trau Kuon."].
- 1343 **D219/484** Prak Yut Written Record of Interview, 21 August 2015, A9, EN 01151271
- 1344 **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A30, EN 01152376.
- 1345 **D219/702.1.85** Say Doeun, T. 12 January 2016, 14.07.50-14.09.24, EN 01474963-64 ["Yes, I heard of the plan that no Cham, no single Cham shall be spared."].
- 1346 **D219/702.1.83** Seng Kuy, T. 10 September 2015, 10.17.48-10.19.46, EN 01431038-39 ["when Run arrested those Cham people they said, 'We will kill all the Cham people and will not spare anyone. '". On the scale of the killings in Kang Meas District, *See* VI. Crimes and Crime Sites – H. Wat Au Trakuon Security Centre – 4. Crimes – Genocide and Persecution on Religious Grounds – Cham Muslims section above.

- 1347 **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 14.40.06-14.42.35, EN 01452596-97 ["It was in 1977. I did not personally discuss with him in the meeting. He asked me where the owners of those houses had gone and I told him that they had been evacuated to the Central Zone since late 1975. And at the time he added that in the future those Cham people would be smashed until no one was left."]. See also **D6.1.185** Sos [Suf] Romly Written Record of Interview, 10 July 2008, EN 00223089 ["in 1977, a regional security cadre from region 21, East zone, told me, without knowing I was Cham, that the remaining Cham people would be soon killed."].
- 1348 **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 14.32.30-14.35.38, EN 01456528-29 ["I heard from those people who were working in the Pagoda"].
- 1349 **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 14.26.04-14.28.50, EN 01456525-26. See also **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 13.51.32-13.53.30, EN 01456508 ["I heard people say that there was a plan to round up the Cham people"]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A43 and A66, EN 01035847 and EN 01035849.
- 1350 **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 10.33.38-10.35.23, EN 01216600 ["At that time, Chumnik commune chief told the chiefs of the mobile units that they needed to go to join the meeting in the Central Zone with the zone leader, Ke Pauk."], 10.37.16-10.39.02, EN 01216601 ["I was waiting outside, and I heard on the microphone that every sector had to attend the meeting about the East Zone. After the purge, they would appoint different people to be in charge of the East Zone. They were all from the Central Zone. That was all."], 10.43.15-10.45.40, EN 01216604 ["I heard from the loudspeaker that the new chiefs assigned to the East Zone needed to implement the policy of the Angkar regarding the smashing of the Cham [...] because Angkar gave the instruction to smash 100 per cent of the Cham and the targeted group that needed to be smashed needed to be the ones who betray the Angkar, regardless of their ethnicity, whether Cham or Khmer."], 10.45.40-10.47.40, EN 01216605 ["I only heard that when the attendees returned to their bases, they needed to implement and achieve a hundred per cent of the Angkar's policy."], 13.31.57-13.36.35, EN 01216627 ["The zone chief, Ke Pauk was presiding over that meeting."], EN 01216630-31 ["The questions were asked about Cham, Khmer and the plan was to purge East Zone cadres. [...] all traitors needed to be smashed."], 13.35.14-13.36.35, EN 01216628 ["The -- in principle, all of the East Zone, including the Old and Base People, Cham and Khmer, had to be purged"]; **D6.1.106** Van Mat alias Sales Ahmat Written Record of Interview, 15 August 2008, EN 00242068 ["The evacuation began in 1976 and continued until 1978 before the liberation. Such meeting was conducted to evaluate the implementation of Cham race cleansing plan in order to assess a degree of their outcomes."]; **D40** Van Mat Van Mat alias Sales Ahmat Written Record of Interview, 15 July 2011, EN 00722240 ["The meeting was attended by commune, district and sector level [cadres], asking how much percentage the party's plans had been implemented, especially by mobile brigades. [...] I heard through a loudspeaker the name of Ke Pauk being introduced. [...] They were speaking about enemies in general, regardless of Cham or Khmer or Chinese descent. Shortly after the meeting no incidents occurred, but about two or three days later, activities kicked off. The meeting reminded the low echelon to implement policies set by the upper echelon. [...] [The meeting] didn't give specifications, but it only spoke of 'smashing' and there were boatloads of people shipped away, most of whom were Cham. Generally speaking, regardless of any race, as long as a person was accused of being a traitor [...] I just knew that it was ordered by the upper echelon. [...] Some sectors replied that they had completed 50 percent while some other said they had completed 80 percent."]. See also **D179/1.2.4** Prak Yut, T. 25 January 2012, 14.41.25-14.43.21, EN 00774126 ["Q: When you were holding the position as the Secretary of the District of Kampong Siem, had you ever attended meetings with the zone committee or secretaries? A: I attended meetings with them. Q: Do you remember the head of the zone? A: Ke Pauk. He already deceased"]; **D179/1.2.5** Prak Yut, T. 26 January 2012, 14.04.14-14.06.08, EN 00774570 ["They were secretary committees, for example Sector 41, Sector 42, and he was the chief because he was the zone committee."], 15.44.07-15.45.15, EN 00774598 ["At the beginning, I was called to a meeting chaired by the zone committee. Later on, he also called another meeting in Kampong Siem, and I was asked to execute his plans and instructions"]; **D179/1.2.6** Prak Yut, T. 30 January 2012, 13.44.00-13.45.52, EN 00998847 ["I participated in the meeting in the Central Zone"]; **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.55.40-09.57.24, EN 01441029 ["The meetings were held at the office of Ta Pauk (phonetic) in Kampong Cham. The sector committee and the zone committee were there to attend to the meetings, and that is to review the work plans, namely, the dry season rice production or the building dykes. And the meetings were held there at the zone's office. And that happened every three month."]; **D6.1.730** Prak Yut Written Record of Interview, 21 July 2009, EN 00364081 ["I attended a meeting once a month like in Kampot with Ke Pauk, the

- Central Zone com.”]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A56-60, EN 01056230 [“I attended the zone level meeting at the office of *Grandfather* Pauk in Kampong Cham province; the meeting was held once in every three months. The meeting was chaired by Ke Pauk. [...] Ke Pauk chaired the meeting, and the secretaries of the sectors and the districts made a report about general situation in the districts and the sectors.”].
- 1351 **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 10.45.40-10.47.40, EN 01216605. *See also* **D179/1.2.5** Prak Yut, T. 26 January 2012, 14.06.08-14.08.04, EN 00774570 [“the zone committees could devise solutions for the problems, for all types of problems.”], 15.44.07-15.45.15, EN 00774598 [“I was asked to execute [the zone secretary’s] plans and instructions.”], 14.02.41-14.04.14, EN 00774569 [“I was the secretary of Kampong Siem district. I reported to the sector, and my report was in writing. I did that once a month. It was about the plan implementation within the district. I also reported on the situations.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A1, EN 01059272 [“I reported to Prak Yut every single week. I produced the reports myself and took them to Prak Yut at the Kampong Siem District Office. Other communes in the Kampong Siem District did the same thing I did.”]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A6, EN 00966997 [“We gathered together at the district office of Kampong Siem. [...] I always participated in meetings with her at the commune and district level and took notes for her.”].
- 1352 **D6.1.120** Sos Kamrei Written Record of Interview, 10 September 2008, EN 00225497. *See also* **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 10.34.32-10.36.11, EN 01246602 [“I can recall one document, one document which states about the situation of enemy, and the enemies included Cham as well”], 14.07.12-14.13.52, EN 01246638 [“I was given that book which discussed about the enemy situation”] *confirmed by* **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219177; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Interview, 10 October 1999, EN 01222005.
- 1353 **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678642.
- 1354 **D179/1.2.32** David Chandler, T. 20 July 2012, 16.02.14-16.03.42, EN 00827441.
- 1355 **D179/1.2.32** David Chandler, T. 20 July 2012, 16.03.42-16.04.58, EN 00827442. *See also* **D6.1.54** Ben Kiernan, *Cambodia: The Eastern Zone Massacres*, EN S 00048830 [“This was a relatively early manifestation of the racist ideology which was to lead to such tremendous violence”].
- 1356 **D219/792.1.7** Alexander Hinton, T. 15 March 2016, 14.28.59-14.30.35, EN 01218290-91.
- 1357 **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 09.42.58-09.44.40, EN 01419028-29, *confirming* **D1.3.17.2** DK Ministry of Foreign Affairs, *Black Paper*, EN 00082514-15 [DK Government statement, September 1978: “In 1693, the Vietnamese ‘swallowed’ the whole Champa by annexing the region of Phan Thiel. The Cham race was totally exterminated by the Vietnamese [...] The Cham race was totally exterminated by the Vietnamese”]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678633 [“The Cham race was exterminated by the Vietnamese.” This appears to be Democratic Kampuchea’s *only* official statement about them], EN 00678641 [“Ya Mat [...] claims that ‘In 1975 there was a phrase that they used to instruct us’: ‘there was a document saying that now, if we did not eat [pork], they would not let us ‘live in the revolution.’ They would abolish us (*romleay caol*). There was no Cham race or Cham country. [...] In Vietnam they had all been abolished. In Champa they had all been abolished too. We had come to live in Kampuchea, but there were (to be) no Chams, no Chinese, no nothing. People who obey [...] survive.”].
- 1358 **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 14.14.56-14.16.35, EN 01403686-87, 15.11.12-15.16.50, EN 01403699 [“They were asked whether they were Cham, and if the response was yes, then they were taken off the house to the ground. And for us, when we said that we were Khmer, then we were allowed to stay on that house”], 14.16.35-14.18.51, EN 01403687 [“After they tied me up, they questioned me and asking whether I was Cham or Khmer and I said I was Khmer, then they used a torch to light up my face and asking me whether I was a Yuon or Vietnamese daughter, I protested that, ‘no’, and I still insisted that I was a Khmer person and after a few rounds of back and forth, they believed that I was a Khmer girl”], 14.21.20-14.23.22, EN 01403688 [“There were about 30 of us remained [...] I was detained there with other women for nine days. Then they released us and before that they had a party in which they killed a pig and cooked it in a curry soup for us. That day I had to force myself to eat pork”], 14.34.18-14.36.29, EN 01403693 [“The reason that I said I was Khmer is that if I had not said I was Khmer I would have been killed because Cham people were taken away and killed.”], 15.20.23-15.21.54, EN 01403703 [“Yes, that is correct. Those women were taken away and I never saw them returned. Those who said that they were Cham were taken off the house and away”]; **D289.1** No Sates, T. 29 September 2015, 11.19.49-11.22.23, EN 01409399 [“It was the

district chief who went up to the house and questioned us. The soldiers actually escorted the district chief and held the hammock ropes to tie us up. There were three of them together, two soldiers and the district chief. And his purpose was to make sure that there was no mistake in bringing along Khmer women, and that's why he questioned each one of us.”]; **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.45.59-10.46.55, EN 01419045-46 [“And for the youth who lived -- assimilated with the Khmer people and whose parents had been killed, those youth were gathered by the Khmer Rouge together with the Khmer youth and then they asked who were Khmer and who were Cham, and then they had to raise their hand. And after they answered whether they were Cham, they were half-blood or they were Khmer, they would be separated and, later on, the Cham and half-blood Cham were taken away and killed. And that happened in Trea village, and I learned of this account from a survivor who was there. In order to survive, that person told the Khmer Rouge a lie that she/he was a Khmer child.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219198-99, Mao Maisam Interview [“Hor asked each of us, ‘What is your race?’”], EN 00219202, Saleh Saros Interview [Hor questioned the witness and other girls, separating the Cham from the mixed race and the Khmer]; **D219/702.1.86** Math Sor, T. 5 January 2016, 10.33.16-10.35.22, EN 01414998-99 [“After they had tied us up, they asked us how many of us were Cham and how many Khmer, and how many of us were children of mixed marriage. If anyone answered that they were children of mixed marriage, they would be placed into one group, and another group for those who said they were Khmer and a separate group for those who said they were Cham.”], 10.35.22-10.37.02, EN 01414999-5000 [“Those who gave the answer that they were children of mixed marriage, they were taken away. So about 20 -- of 30 people in the house, 20 were taken away to be killed”], 10.51.18-10.53.30, EN 01415006-07 [“As I told you that the situation was -- at that time was scary, so I was so fearful and I just tried to give the answer in a way that I can save my life because those who gave the answer that they were Cham or children of mixed marriage were taken away, so I gave the answer that I was Khmer in order to save my life.”], 11.25.19-11.28.13, EN 01415019-20 [“They actually asked how many Cham were in our group and how many Khmer were or whether there was mix blood. These were the questions that they asked us and, after that, they took those people, one or two at a time, of the house, as I testified earlier.”], 15.03.38-15.05.35, EN 01415050-51 [“They came to call me and then later on when we were on the house they went up to the house with Ho.”], 15.09.05-15.11.00, EN 01415052-53 [“when we were in the house we were arrested by Ho’s subordinates. Ho was there watching the event. He did not make the arrest himself.”], 15.40.58-15.43.50, EN 01415064-65 [“Ho sat down and interrogated all of us who remained. So we were all sitting together.”]; **D219/702.1.91** Tay Koemhun, T. 16 September 2015, 10.51.02-10.53.58, EN 01409046-47 [“At that time, they thought I was a Cham person. They pointed the weapons to my neck and at that time, they realized I was Khmer and they left, they went away.”].

1359 **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 11.28.52-11.30.00, EN 01216623 [“The previous Angkar knew that I was Cham, but the later group did not know that I was Cham.”]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 16.03.20-16.04.57, EN 01405982 [“So in ‘77 and ‘78, it was very difficult for the Khmer Rouge to identify who was Cham and who was Khmer since they mingled among the Khmer people. The children belonged to the children’s unit, they already forgot Cham language. The youth belonged to the mobile units, men with men and women with women, and the old people lived with the Khmer old people.”].

1360 **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219177 [“Cham Muslims were now instructed to return to their home villages from the locations to which they had been evacuated in 1975, just after the rebellions at Koh Phal and Svay Khleang.”]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 16.02.20-16.03.20, EN 01405981-82 [“In 1977, it was difficult for the Khmer Rouge to distinguish the Cham from the Khmer people, by late 1975, the Cham people had been evacuated to live, mingle, with the Khmer people, and that started after the rebellions.”]; **D219/702.1.77** It Sen, T. 7 September 2015, 14.15.01-14.16.48, EN 01430683 [“It was not long after we arrived at Ampil village. It was only about a fortnight. And actually, we had stayed at Preaek Achi village for about three years. And when it was announced that we could return to our native village, we then returned to Ampil village, and about a fortnight later, Comrade Seng made an announcement that we were to be relocated to Trea village, and people were taken to be killed there.”], 15.59.42-16.02.01, EN 01430716; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219205, It Sen Interview [“In 1978 the cadres of the Central Zone came in and set up a new administration structure. [...] They announced that those people who had come from far away should now go back home to their places of birth.”], confirmed by **D6.1.182** It Sen Written

- Record of Interview, 9 July 2008, EN 00242095 ["We all knew that we would be killed. However, we could not return to our village; women and children were not allowed to go with us."]; **D219/702.1.50** Sann YuSof Transcript of Audio Interview, 9 June 1985, EN 00667237 ["They had made a big meeting where his father lived after. They asked who want to go back and live in their own nature village at that time there are approximately 11 families of Cham people [...] After two days that they was sent all that people away, there was one old women her name is Mah who was sent also with his father [...] she say all the people was sent away they not send to anywhere but took to be killed"]; *See also* **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678641 ["In early 1977, Ibrahim was working in a mobile fishing detail in Stung Trang on the mekong, opposite Krauchmar. A second roundup of Chams from both sides of the river began when officials 'spread the rumour that Malaysia was exchanging gasoline for Chams.'"]
- 1361 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.59.16-15.00.23, EN 01438505 ["They actually made a list of those people"]; **D117/65** Sok Meng Ly Written Record of Interview, 26 August 2014, A12, EN 01044617 ["Doeun, the Long Sword Group chairman, received namelists of people to be arrested from the Commune Committee, who received them from the District Committee. At first, only the new people who had made mistakes were arrested. Ethnic Cham people were also arrested."]; **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 15.55.43-15.56.59, EN 01403716 ["The Southwest cadres ordered the village chiefs or other people who were working in the district or villages to identify who were Chams and who were not Cham and the list or the reports would be sent to the Southwest cadres. They wrote down lists of Cham people to be sent to Southwest cadres"]; **D219/702.1.86** Math Sor, T. 5 January 2016, 10.00.44-10.02.51, EN 01414991-92, *confirming* **D219/702.1.109** Him Man, T. 28 September 2015, 15.55.43-15.56.59, EN 01403715-16 ["The southwest cadres ordered the village chiefs or other people who were working in the district or villages to identify who were Cham and who were not Cham and the list or the reports would be sent to the Southwest cadres. They wrote down lists of Cham people to be sent to Southwest cadres."]
- 1362 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.25.57-15.28.23, EN 01438515 ["Because they did not believe thus they wanted us to go to the village directly to record who were bad people and good people"], EN 01194256 ["Because they did not believe so they – thus they want us to go to the villages directly to record who were bad people and good people"]
- 1363 **D219/702.1.109** No Sates, T. 28 September 2015, 14.14.56-14.18.51, EN 01403686-87 ["There were about 300 or 400 of us in that house altogether. After they tied and lined us up, they questioned us, asking whether we were Cham or Khmer. Then if somebody answered that she was Cham, then she would be taken out from the line, escorted by an armed person either with a weapon or with a knife and they left [...] I said I was Khmer, then they used a torch to light up my face and asking me whether I was a Yuon or Vietnamese daughter, I protested that, 'no', and I still insisted that I was a Khmer person and after a few rounds of back and forth, they believed that I was a Khmer girl. So then they took away all those people who answered that they were Cham and there were about only 30 of us and then they untied us and they said that we were lucky as he was there to question us and that we were Khmer"]; **D289.1** No Sates, T. 29 September 2015, 11.19.49-11.22.32, EN 01409400 ["We told him lies. But, he believed it. We told him that we were Khmer, although we were not a Khmer. But at that time, we spoke the Khmer language without any accent at all."]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219199, No Sates Interview ["The eight members of my family were all killed. I was the sole exception because I disguised myself as being of another race."]; **D219/702.1.86** Math Sor, T. 5 January 2016, 10.33.16-10.35.22, EN 01414998-99; **D6.1.181** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00204414, Math Sor alias Ahmad Sofiyah Interview ["The cadre asked, 'What race are you?' I lied, 'I am Khmer.' The cadre recorded my answers in his book. Then the prisoner next to me was asked the same questions."]
- 1364 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 15.59.23-16.00.20, EN 01405980. *See also* **D219/792.1.8** Alexander Hinton, T. 16 March 2016, 16.03.51-16.05.18, EN 01219571.
- 1365 *See, e.g.,* **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678638-39 ["Several more Muslims were executed in 1976 or 1977 for stating that they would not eat pork, as many more in 1978."]; **D6.1.595** Michael Vickery, *Cambodia 1975-1982*, EN 00397049.
- 1366 **D6.1.54** Ben Kiernan, *Cambodia: The Eastern Zone Massacres*, EN S 00048852.
- 1367 **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.45.07-10.45.59, EN 01419045 ["whether they were women, whether they were children or whether they agreed to eat pork or whether they could no longer speak Cham."]
- 1368 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 16.02.20-16.03.20, EN 01405981.

- 1369 **D219/702.1.91** Tay Koemhoun, T. 16 September 2015, 10.51.02-10.53.58, EN 01409046-47 ["At that time, they thought I was a Cham person. They pointed the weapons to my neck and at that time, they realized I was Khmer and they left, they went away."].
- 1370 **D219/702.1.91** Tay Koemhoun, T. 16 September 2015, 13.50.02-13.51.42, EN 01409070 ["If they mistook me for a Cham person and arrested me I would have been killed. I would be killed if they thought I was Cham."].
- 1371 **D219/792.1.6** Alexander Hinton, T. 14 March 2016, 14.03.34-14.04.25, EN 01217316 ["And they would mention people getting killed. I would say, 'How many families?' and they would say, 'Oh, they took all the Cham.'"].
- 1372 **D219/702.1.48** Mak Katheet Transcript of Audio Interview, August 1984-June 1985, EN 00667213 ["Kratie was a good place. Preah Vihear was a good place. Beside these two, all other provinces were bad. [...] 1978 was also worst for killing."]; **D1.3.28.20** Zakreyah Transcript of Audio Interview, 22 January 1985, EN 00053155 ["1978 - worst for killing."].
- 1373 **D342/1.1.13** Henri Locard, T. 28 July 2016, 15.22.40-15.25.03, EN 01346884 ["they were arrested not to be brought to prison but to be executed without any further ado"]. See also **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.50.05-10.51.54, EN 01419047-48 ["the Cham people were not the subject to be arrest and detained [...] They were sent to be detained provisionally for a day or two before the previous batch were all killed."].
- 1374 See para. 9 above.
- 1375 **D219/59** Mom Sroeurng Written Record of Interview, 18 November 2014, A5, A7, and A8, EN 01053868-69 ["The Southwest group lied to the village and the unit chairmen saying that they were being transferred to work at another place, but in fact they took them to be killed. After that the deputy village chairman called the people to a meeting and falsely stated that the Cham brothers and sisters and the new people had to be transferred to work in another village, but in fact they were all taken to be killed [...] The new people and Cham people were killed after the Southwest group arrived. [...] They all were taken to be killed. They were arrested when it was dark. They were transported by horse cart. [...] The next day I saw the clothes of those who had been taken to be killed at the cooperative dining hall kept to be distributed to the people. The arrests were made many times, once every three to four days, from three to four families at a time, until all were gone."]; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 10.43.40-10.44.26, EN 01246605 ["I saw that they were called out and then disappeared"]; **D6.1.363** Leav Loas Written Record of Interview, 9 April 2009, EN 00339936-37 ["There were Cham people in my commune. The Cham people rarely survived because both those who had made mistakes and those who had not, the Cham people were killed. I did not see the killings, just saw the Khmer Rouge coming to call one family away at time and the Cham population became less and less. Later on they gathered them all. The Cham people were arrested in 1978." Stating that about 100 families were arrested in this way]; **D117/37** Leng Ra Written Record of Interview, 23 April 2014, A12, EN 01072507 ["I saw the people under arrest. [...] They escorted those arrestees during the day. They escorted those people to an undisclosed place. [...] Once Loeng arrived, he ordered the arrests of those Cham and Vietnamese people"]; **D117/43** Sbond Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A8, EN 01034899 ["I used to see the arrests of about 30 ethnic Cham each time until no ethnic Cham remained around the end of 1977."]; **D219/702.1.50** Sann Yu Sof Transcript of Audio Interview, August 1984-June 1985, EN 00667237 ["This one is a big village and there is a lot of Cham people live there, there are about 10 families (60 persons) were killed and this happened in 1977 in February or March."].
- 1376 **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 10.44.26-10.46.15, EN 01246606 ["during 1977, arrests and detention happened very -- in a larger -- in a massive scale, rather"]; **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 13.51.32-13.53.30, EN 01456508 ["Sometimes there were many of them [prisoners transported to Wat au Trakuon] but on some other occasions there were a few of them. [...] If they came by boat, 50 people or 100 people at a time by boat."]; **D219/702.1.89** Samrit Muy, T. 15 September 2015, 10.06.02-10.10.12, EN 01431096-98 ["In late 1976 or early '77, I was sent to live in the cooperative, and that was the time that the arrest of the Cham people started. [...] All the Cham people were arrested except one family"]; **D219/82** Riel Neang Written Record of Interview, 21 November 2014, A19; **D219/59** Mom Sroeurng Written Record of Interview, 18 November 2014, A8, EN 01053869 ["They all were taken to be killed. [...] they all had been arrested long before the Vietnamese arrived. Children and elders were among those arrested. The cooperative rulers did not explain why all them were arrested."]; **D6.1.461** Sos Kamri DC-Cam Statement, EN 01222006. See also **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 14.00.58-14.03.36, EN 01456512-13 ["Q: Were all the Cham who arrived at the pagoda executed? A: Yes, it's true."], 14.06.20-14.07.05, EN

- 01456515 ["But I took a quick look and found it very cruel because hundreds of people I had seen suddenly disappeared in the next morning and I did know how they were treated or what happened to them."], 14.12.48-14.16.20, EN 01456518-20 ["I assumed that those people were taken out to be killed, not sent to anywhere else. [...] Then I asked where the people were sent and then they told me that the people were all sent to be killed."], 14.25.06-14.28.50, EN 01456524-26 ["I only saw that the main temple was full of people. And of course I was only a teenager and not responsible for that area so I could not tell you the exact number. However, I could only say there were many people there. [...] The majority of them were Cham people"]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A79, EN 01035851 ["No. There was no interrogation of the Cham prisoners. They were taken to be killed after they had been detained for three or four days."]; **D13.11.31** Moeng Pang Hao OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210472 ["Cham people were not detained for long. They were just brought up and then sent to the killing pits."].
- 1377 **D219/792.1.6** Alexander Hinton, T. 14 March 2016, 13.51.54-13.52.56, EN 01217310 (*emphasis added*).
- 1378 **D219/702.1.90** Yean Lon, T. 16 June 2015, 14.09.00-14.10.29, EN 01430493 **D6.1.370** Yean Lun Written Record of Interview, 23 April 2009, EN 00330719 ["The orders to arrest people were given from the district and provincial levels. They sent a letter to Thlang, and Thlang orally gave me the order."].
- 1379 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.47.13-14.49.42, EN 01431668-69; **D219/484** Prak Yut Written Record of Interview, 21 August 2015, A2, EN 01151268 ["There were many Cham families living there but I cannot provide you with the exact number of Cham people there."]. *See also* **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.57.17-14.59.16, EN 01438504.
- 1380 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.14.17-09.17.03, EN 01441015-16 ["It did not start yet when I arrived, so it happened at around late -- at a later part of that year."], 09.39.03-09.41.05, EN 01441023-24 ["In 1977, the year that I went to Kampong Cham, I took her along with me. And after I was there for about half a year and then there was the incident of purging Cham"]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, A22, EN 01063610 ["I received the orders during monthly meetings of the Sector with participation of all the district committees."]; **D117/70** Prak Yut Written Record of Interview, 28 May 2013, A45, EN 01056219 ["Grandfather An gave the orders during the monthly meetings. During the meetings, Grandfather An gave the same orders to the other district secretaries."], A29, EN 01056217 ["The meeting was held once a month every month in Prey Chhor District."]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A25, EN 01056225 ["Grandfather An told us to attend a monthly meeting on situation in our districts"], A48, EN 01056228 ["During a monthly meeting, Grandfather An ordered me to identify Cham people and Lon Nol soldiers in each commune."]; **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 15.50.42-15.55.03, EN 01431689-91 ["The meeting with Ta An happened at his place in Sector 41, and the decision regarding the treatment of the Cham [...] he told us during the meeting [...] Regarding the receiving of the order at the meeting, so there were the four district committees -- attended that meeting."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A100, EN 01059298 ["Regarding the arrests of the Cham, former Lon Nol soldiers, and former village and commune chiefs, that was a special case. That was why Ta An gave a direct order to Prak Yut."]. *See also* **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.26.31-14.30.23, EN 01438498 [meetings were held at Prey Chhor with Ta An, Prak Yut and Ta Mok]; **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2012, A28, EN 00966992 ["She came to attend the meetings in Prey Chhor two to three times per month."].
- 1381 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.43.10-14.45.30, EN 01431667 ["There was an order from the sector level to us to purge the Cham."]. *See also* **D219/484** Prak Yut Written Record of Interview, 21 August 2015, A1, EN 01151268 ["I would like to confirm that I received this order from Ta An. I would also like to confirm that the order I received was from the upper level, for instance zone level."]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A13, EN 01063608 ["I attended a meeting at the Sector level which decided arrests of Cham people. I also knew that Cham people were arrested after that meeting."], A21, EN 01063610 ["Yes, it was the order to make arrests and smash at the same time, but we carried out execution of all the Cham people after we had already arrested people of other elements."]; **D117/72** Prak Yut Written Record of Interview, 21 June 2013, A6, EN 01056235 ["Grandfather An did not tell me any reason. He just told me to target Cham people and former Lon Nol soldiers and arrested them."].
- 1382 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.22.59-09.25.42, EN 01441018-19.
- 1383 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 15.52.45-15.56.42, EN 01431690-91; **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.29.22-09.31.43, EN 01441020-21 ["Referring to the meeting convened by the sector

where all the district heads were called to attend, indeed, I attended the meeting. [...] So indeed, we all attended that meeting”].

1384 See, e.g., **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 15.56.42-15.58.45, EN 01431691-92 [“His name was Kan of Kang Meas district.”]; **D219/702.1.84** Muy Vanny, T. 11 January 2016, 11.31.02-11.33.40, EN 01456499-500 [“At that time, the – the person was known as the district chief and his name was Kan.”]; **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 09.51.35-09.54.40, EN 01406817-18 [I would like to tell the Chamber that during the time that the previous cadres were all arrested, the Southwest cadres came to take control. First, at the sector level, it was Comrade An. But, I do not know his surname. He was known by the name, An. He was the chief of Sector 30. And within Kang Meas district, Kan had overall supervision of Kang Meas, and his wife’s name was Pheap, who was the deputy.”]; **D117/58** Muy Vanny Written Record of Interview, 3 July 2014, A10, EN 01035843 [“Yes, I remember Kan. He was the chairman of Kang Meas.”]; **D1.3.11.46** Seng Khuy OCP Statement, 7 August 2008, EN 00210483.

1385 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.49.42-14.50.24, EN 01431669 [“The upper echelon instructed me to identify all Cham people within that commune.”], 15.41.04-15.43.34, EN 01431685-86; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A25, EN 01056225 [“Grandfather An told us to attend a monthly meeting on situation in our districts”]; **D117/73** Prak Yut Written Record of Interview, 27 October 2013, A4, EN 01056238 [“One day, Ta An came to meet me, and gossiped to me that the Centre Committee had begun to arrest Cham people, and he ordered me to list the names of all Cham people in my district.”]. See also **D6.1.413** Hok Hoeun Written Record of Interview, 23 November 2008, EN 00251306 [“The orders came from the upper level.”]. Regarding Ke Pauk’s instructions to identify and purge the Cham: **D219/792.1.5** Van Mat alias Sales Ahmat, T. 9 March 2016, 10.45.40-10.47.40, EN 01216605 [“I only heard that when the attendees returned to their bases, they needed to implement and achieve a hundred per cent of the Angkar’s policy.”], 13.31.57-13.33.09, EN 01216627 [“The zone chief, Ke Pauk was presiding over that meeting.”], 13.41.00-13.42.45, EN 01216630-31 [“The questions were asked about Cham, Khmer and the plan was to purge East Zone cadres. [...] all traitors needed to be smashed.”], 10.37.16-10.39.02, EN 01216601 [“And at the meeting, Ke Pauk spoke on the microphone. [...] I was waiting outside, and I heard on the microphone that every sector had to attend the meeting about the East Zone. After the Purge, they would appoint different people to be in charge of the East Zone. They were all from the Central Zone. That was all.”]; **D40** Van Mat alias Sales Ahmat Written Record of Interview, 15 July 2011, EN 00722240 [“The meeting was attended by commune, district and sector level [cadres], asking how much percentage the party’s plans had been implemented, especially by mobile brigades. [...] I heard through a loudspeaker the name of Ke Pauk being introduced. [...] They were speaking about enemies in general, regardless of Cham or Khmer or Chinese descent. Shortly after the meeting no incidents occurred, but about two or three days later, activities kicked off. The meeting reminded the low echelon to implement policies set by the upper echelon. [...] [The meeting] didn’t give specifications, but it only spoke of ‘smashing’ and there were boatloads of people shipped away, most of whom were Cham. Generally speaking, regardless of any race, as long as a person was accused of being a traitor [...] I just knew that it was ordered by the upper echelon. [...] Some sectors replied that they had completed 50 percent while some other said they had completed 80 percent.”]. See also **D6.1.106** Sales Alumat Written Record of Interview, EN 00242068.

1386 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.00.23-15.03.27, EN 01438498. See also **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A29-A30, EN 00966992; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A20, EN 01076946.

1387 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.04.43-15.07.35, EN 01438507 [“The list was made based on the reports from village chiefs that [were] sent to us so that reports indicated how many people that we belonged to the three groups I mentioned earlier”]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A19, EN 009677000. See also **D6.1.702** Man Heang Written Record of Interview, 10 December 2009, A5, EN 00421084; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors’ Stories from the Villages*, EN 00219210, Ismail bin Abu Samas Interview [“their cadres came and wrote down the names of every single Cham in the subdistrict”].

1388 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.59.16-15.00.23, EN 01438505 [“I actually used a typewriter to sum up the names on the list”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A49 and A51, EN 01059284-85 [“Yesterday I talked about the 300 person name list that I made and gave to Prak Yut. [...] Based on those lists, I created a list of the names of the Cham, the former Lon Nol soldiers, and those former village and commune chiefs.”].

- 1389 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.49.39-15.51.19, EN 01438525.
- 1390 **D219/792.1.8** Alexander Hinton, T. 16 March 2016, 16.05.18-16.06.12, EN 01219572-73 ["the case of the Kampong Siem district where their names were marked in ledgers and everyone knew exactly who the ethnic Cham were and orders came down and then they were taken away."]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A19, EN 00967000 ["I know that the commune chief asked the village chief to write down the names of all people in the village in two notebooks. The village chief was required to provide detailed information about them such as their race and biography. One notebook would be kept in the village [office] and the other in the commune [office]. I know that those people whose names were listed down were falsely told that they would be taken to work at the Rubber Plantation Union. But actually they were taken away and killed."] *See also* **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A22-23, EN 01076946 ["I heard Prak Yuth tell Rom to check to see if any Cham remained or not, and if any Cham remained, Rom had to report that to Prak Yuth. I heard them talking when Yeay Yuth arrived at the commune office. [...] In district meetings, they said that the Cham were from a different religion and were not considered Khmer, so the Khmer Rouge feared that they would rebel later."]; **D117/33** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 14 November 2013, A4, EN 00967004 ["For example he, [Nan] ordered me to make a detailed list of the population in Krala Commune such as males, females, young, old, ethnic groups, 'new people' or former Lon Nol's soldiers. [...] I wrote all those names in a book and handed the book over to Nan. [...] A man, Say, helped me make a list of all the population."]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A37, EN 01098554 ["In Kampong Siem [...] Prak Yuth said to me that I should go to Krala Commune. [...] Then I went to Krala Commune where I carried soil with the elderly there. I was assigned to prepare the lists of names of people in the commune."]; A56-58, EN 01098556 ["I prepared this list of names. It contained the names of men, women, and children. [...] it contained their names which include their villages, their ages and gender. [...] I asked the village chiefs to bring me this information."]; A59 and A61, EN 01098556 ["They recorded the population of each village in a notebook which they brought to me. I never examined the book. I never prepared the lists myself. I asked another to prepare them for me. [...] The village chiefs brought the notebook to us. I asked Say to make a copy of the list from the book. The list was then sent to the district cadres."]; A66, EN 01098557 ["I prepared these lists twice. After I left the district, Uncle Nan asked me to prepare a list. Two or three months later he asked me to prepare a second list. That was the last list I was asked to prepare before I left the district in August 1978."]; *But see* **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A64, EN 01098557 ["I was not ordered to identify the Cham people"].
- 1391 **D219/702.1.88** Seng [Sen] Srun, T. 14 September 2015, 10.38.40-10.41.47, EN 01406829-30 ["In fact in the mobile unit, they had already identified as to who were the Cham people and who were Khmer people. [...] They actually had a list of how many Cham people were working in that mobile unit and we were living together with the Cham people and they knew who were Cham and who were not."]; 11.45.32-11.47.05, EN 01406854 ["he only asked me to make the statistics and to list the number of the Cham people in the mobile unit, but I never saw the letter. I only heard that such list was compiled."]; 11.49.12-11.51.40, EN 01406855-56 ["Regarding the letter for the compilation of the statistics of the Cham people, I know about the compilation but I did not read the letter and as I said, in the mobile unit there were people who were close to Nauy and who were close to me and I learnt of that information from them. And the person who actually read the letter to Nauy told me that the instruction was to compile lists of Cham men and Cham women and I did not know what they would do to the Cham people. Although I say that I did not read the letter myself but the person who read it to Nauy was very close to me. We were his favourite people and I learnt the information from him."]; **D6.1.700** Seng [Sen] Srun Written Record of Interview, 9 December 2009, A8, EN 00423723 ["In 1976 unit chairman Nauy made a list of the Cham who worked in the Cheung Prey work site. About two or three months later, the Cham minority were arrested at once."]; A12, EN 00423724 ["The letter said to compile the names of the Cham minority, detailing how many males and how many females there were."].
- 1392 **D117/33** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 14 November 2013, A4-6, EN 00967004-05 ["For example, [Kampong Siem District Committee Member Nan] ordered me to make a detailed list of the population in Krala Commune such as males, females, young, old, ethnic groups, 'new people' or former Lon Nol's soldiers. [...] I wrote all those names in a book and handed the book over to Nan. Q: Did someone help you with making that book? A: A man, Say, helped me make a list of all the population. Say was from Kampong Siem. He was crippled in one leg."]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias

Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A37, A55-60, and A73, EN 0109855457 ["In Kampong Siem, less than a month after I gave birth to my child, Prak Yuth said to me that I should go to Krala Commune. She told me that I should not stay at the district office as we were under surveillance. Then I went to Krala Commune where I carried soil with the elderly there. I was assigned to prepare the lists of names of people in the commune. [...] My elder cousin had me work at Krala Commune and I received orders from Nan. The latter had me work with people in a section of the commune while they were responsible for the other section. I knew they were committee members of Krala Commune. I was ordered to prepare a list of names of those in the commune. [...] I prepared this list of names. It contained the names of men, women, and children. Q: How did you prepare it? A: I made this list so it contained their names which include their villages, their ages and gender. Q: To collect this information, did you travel from village to village and go from door to door? A: No, didn't. I asked the village chiefs to bring me this information. Q: How did they bring this information to you? Did they transcribe it or did they report it to you orally? In what form did they provide you with the information? A: They recorded the population of each village in a notebook which they brought to me. I never examined the book. I never prepared the lists myself. I asked another to prepare them for me. Q: What was the name of the person who prepared the list for you? A: His name is Say. [...] When Nan asked me to prepare a list of names I met the village chiefs, and ask them to prepare it for me."].

1393 **D117/33** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 14 November 2013, A7, EN 00967005 ["Q: After you gave that book to Nan, did you observe any arrests of people? A: Sometimes I saw many people being arrested, but I was not formally informed about those arrests."].

1394 **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A19, EN 00967000 ["I know that the commune chief asked the village chief to write down the names of all people in the village in two notebooks. The village chief was required to provide detailed information about them such as their race and biography. One notebook would be kept in the village [office] and the other in the commune [office]. I know that those people whose names were listed down were falsely told that they would be taken to work at the Rubber Plantation Union. But actually they were taken away and killed."].

1395 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.40.10-14.43.10, EN 01431666-67 ["I was not involving myself in the killings that it came from the order from the upper echelon to me."].

1396 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.40.10-14.43.10, EN 01431666-67 ["The order came from Ta An. [...] I simply relayed the order to my subordinates [...] And after people at the lower levels would carry out the order they reported to me that now those people have already been purged and then I reported back to Ta An."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A55, EN 01059286 ["I heard from Phen that he had reported to Prak Yut, and then Prak Yut reported to Ta An on her own. He said this only in reference to the 300 people whose names were on the list. For those who had been arrested and reeducated at their bases, I did not know whether or not Prak Yut had to report about them to Ta An."].

1397 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.14.17-09.17.03, EN 01441015-16 ["The list of the names of Cham people was prepared by Si, the deputy district chief. I, myself, did not draw up the list. However, the deputy went to the lower chain of command to carry out the order. [...] Si came from Takeo province."]; 09.18.14-09.20.45, EN 01441016-17 ["because of my limited knowledge in literature, I assigned [Si] to be the chief to help report about all matters within the district."]; **D117/71** Prak Yut Written Record of Interview, 19 June 2013, A52, EN 01056229 ["After I reported to Grandfather An, he gave an order to me, and I ordered Sy to organize the arrests."]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A14, EN 01063608-09 ["For example, we had a meeting at the Sector level, and the Sector level gave an order to smash Cham people. I was the district chief, and I received that order. Then I delegated the work to Si, my deputy chairman, to implement. Si was the one who contacted the villages and communes to compile the names and count the number of all the Cham people and took them to be killed at Tuol Beng. After I delegated the work to Si, my deputy chairman, I was not interested and did not follow up to look at where at Tuol Beng those Cham people were taken to be killed. Si just reported to me that the orders had been carried out, and I reported to the Sector level accordingly."]; A26, EN 01063611 ["when the orders were fully carried out, all the commune chiefs reported personally to me. Then I discussed this with Grandfather Si and made a report to be sent to Grandfather An at the sector level."]; **D117/73** Prak Yut Written Record of Interview, 7 October 2013, A10, EN 01056239 ["I would delegate this task to my deputy, Sy. [...] Sy cooperated with the chief of Vihear Thom commune whose name was Ta Chea."], A12, EN 01056240 ["I received orders from the Sector Committee to identify, for example, former Lon Nol soldiers and Cham people in my district. Then, I delegated this task to my deputies, namely, Nan and Sy. After they listed the

- names of those people, I sent the names to the Sector Level.”]. *See also* **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A8, EN 00966998 [“I remember that Ta Si was Prak Yut’s deputy. [...] Nan was the third in command”]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.24.23-14.26.31, EN 01438498 [passed on messages from Prak Yut to Ta An “once in a while”]. *See also* **D219/702.1.94** You Vann, T. 18 January 2016, 09.17.45-09.20.05, EN 01431592-93 [“There was a mechanism in place for me to make such a report.”].
- 1398 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.49.16-09.51.39, EN 01441026-27 [“After we carried out our instructions, in fact, Si made a report to me, and I further relayed the report to the sector secretary. That is how it worked.”]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A14, EN 01063608-09 [“After I delegated the work to Si, my deputy chairman, I was not interested and did not follow up to look at where Tuol Beng those Cham people were taken to be killed. Si just reported to me that the orders had been carried out, and I reported to the sector level accordingly.”], A26, EN 01063611 [“[I] made a report to be sent to Grandfather An at the sector level.”]; **D219/792.1.2** Prak Yut, T. 20 January 2016, 09.37.34-09.39.58, EN 01438619 [“The subordinates implemented the order and, after the implementation, I submitted the report up the line to Ta An”].
- 1399 **D219/484** Prak Yut Written Record of Interview, 21 August 2015, A8, EN 01151270 *confirmed by* **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.51.39-09.55.40, EN 01441027-29 [“I made the reports to be sent to the sector level. There were no telegrams used. In fact, messengers rode bicycles to deliver the report to him. No telegram was used.”].
- 1400 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A106, EN 01059299 [“Yes, they followed his orders, so they had to report back to him after they carried out the orders. [...] Sometimes they detailed the names of those killed, and sometimes they wrote only the number. They wrote names of those killed, and they also detailed ethnicity or composition”].
- 1401 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.07.35-15.09.00, EN 01438508, 15.10.50-15.12.25, EN 01438509 [“those whose names were on the list had disappeared”].
- 1402 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.16.38-15.18.42, EN 01438511 [“Q [...] Are you saying that all of the people mentioned on the list disappeared? A: Yes”].
- 1403 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A18, EN 01059275-76 [“I noticed many disappearances, especially the Cham.”].
- 1404 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.14.55-15.16.38, EN 01438510 [“Q: So for example, in a situation where two Cham parents were on the list, would only they disappear, or would their children disappear as well? A: In some cases, the whole family disappeared”].
- 1405 **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A33, EN 01076949 [“Only individual persons were sent to Wat Angkuonh Dei Pagoda, but when they arrested entire families such as the Cham or the 17-April group, they killed them at the base.”].
- 1406 *See* **D219/492** Written Record of Acts of Investigations, 7 September 2015, EN 01138987 [Trean Commune] [“For Trean Commune, with an average of 25 families in each of the 12 villages, at least 6 members for each family, we are close to 1800 victims.”].
- 1407 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.49.42-14.50.24, EN 01431669.
- 1408 **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.47.13-14.49.42, EN 01431668-69 [“During the purge, I only knew that Cham people had been taken away and killed. I was told by him, based on the instructions from the upper echelon.”].
- 1409 **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A20, EN 01063610 [“This order was carried out not only in other communes in Kampong Siem District but also in other four districts.”]; **D219/484** Prak Yut Written Record of Interview, 21 August 2015, A8, EN 01151270 [“I would like to clarify that I received orders from the sector level to arrest and kill all of those Cham. The orders I received were very clear about killing those Cham. After that, I sent those orders on to the commune level and my deputies at district level. I do not know how or where those Cham were killed. After the killings of the Cham people were completed, I received a report from my or the militia chief about the number of Cham they had killed.”], A13, EN 01151272 [“Q: Could you confirm that similar arrests and killings of Cham also happened in other communes and districts? A: Yes.”].
- 1410 **D219/484** Prak Yut Written Record of Interview, 21 August 2015, A9, EN 01151271 [“I would like to clarify once again that the orders I received were very clear: they stated that we must kill all the Cham. I had no choice other than to carry out orders.”]. *See also* **D219/702.1.85** Say Docun, T. 12 January 2016, 13.57.15-

- 13.59.02, EN 01474959 ["He told us that the order came from the upper echelon."], 14.09.24-14.12.13, EN 01474964-65 ["She said the orders came from the upper echelon to the commune level and then she relayed those orders to us."], 15.24.09-15.25.23, EN 01474983-84 ["She told us by herself that she went to have a meeting at the upper level and she relayed the order to us. [...] She simply told us that it came from the upper level."].
- 1411 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.13.30-14.16.44, EN 01438493-94 ["Q: As far as you know, was the district military ever involved in making arrests? A: They did, from what I knew, [...] I was a messenger delivering messages to Prak Yut and that's what Prak Yut had told me"].
- 1412 **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A22, EN 01076946.
- 1413 **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 14 September 2015, A26, EN 01152375 ["They did not transport them all in one day. They transported them a few at a time over a period of many days using the cooperative's ox cart."], A30-31, EN 01152376 ["Yeay Yuth, who was the District Committee, said, 'The Cham are the enemy of *Angkar* because they plan to rebel, so *Angkar* has to smash them.' She said, 'If any Cham remain, this must be reported so they can be swept clean, because this is the plan of the upper-echelon.' [...] Q: Did any Cham still live in your village after that? [...] A: No, there were not. No Cham remained."]; **D117/46** Iem Channy Written Record of Interview, 9 May 2014, A22-23, EN 01032982 ["one night, the chairperson of Trapeang Ruessei Village, Ret, threw a huge party [...] They invited all villagers, especially hundreds of Cham ethnics [...] The next morning I observed that it was quiet in Trapeang Ruessei Village, and all Cham ethnics, the old and the young, disappeared [...] Q: Do you remember when that party was thrown? A: That party was thrown in 1978, but I do not remember the season, or month clearly."]. See also **D219/119.1.2** Phlong Han Written Record of Interview, 23 March 2012, EN 00797011 ["It is true that in the village there were Cham families. A messenger brought an order saying that all of the families, men, women, and children, had to be put on to ox carts and taken elsewhere [...] These families disappeared forever."].
- 1414 **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 14 September 2015, A30, EN 01152376.
- 1415 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.12.25-15.14.55, EN 01438510 ["I knew that the military from the district level and the sector level joined hand together in the arrest."]; **D219/702.1.94** You Vann, T. 18 January 2016, 11.06.14-11.07.34, EN 01431628 ["I did not hear anything about that. That was up to the joint cooperation between the district army and the sector army."].
- 1416 **D219/702.1.87** You Vann T. 14 January 2016, 14.16.44-14.20.45, EN 01438496 ["Q: And do you know whether the district security forces had an office? A: Yes, they did; it was located in Chamkar Beng village. Q: And do you know whether there was a detention facility at that office or elsewhere that belonged to district security? A: The security office was at the Chamkar Beng (phonetic); people were detained there."]; **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2013, A20, EN 00966991 ["Well, there was one security office located in Chamkar Robeng Village, Krala Commune, Kampong Siem District. It was located to the west of Angkuonh Dei pagoda and Ny was its chief."]; **D219/120** Prak Yut Written Record of Interview, 30 September 2014, A1-3, EN 01063605-06 ["Kampong Siem Security Office was located at Tuol Beng. [...] There were two buildings at the security office. One building was for sleeping [...] Another building was a kitchen."]; **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A9, EN 00966998 ["The then old District Security Centre was located to the west of the pagoda, which was located at Tuol Beng Village, Krala Commune, Kampong Siem District. It was an execution site."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A16, EN 01059275 ["Ni, like me, was from Takeo. We attended monthly meetings at the District Office together, but Prak Yut had separate meetings with the military and the Security Office. I do not know how many prisoners were at Tuol Beng."], A98, EN 01059297 ["District Military went to various villages to arrest three or four people from this or that village and took them to the Tuol Beng Security Office."], A105, EN 01059299 ["Ni was responsible for Tuol Beng Security Office, but he was stationed at the District Military Office. A few days later, I heard Ni say that sector soldiers had come to kill two or three people."]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A18, EN 01076945 ["Tuol Beng used to be a security office."], A20, EN 01076946 ["When they relocated the security office from Tuol Beng to Wat Angkuonh Dei Pagoda, they took remaining prisoners who were former Lon Nol soldiers along. The Cham were taken to be killed at the same time with the Lon Nol soldiers and officials."]; **D117/43** Sbond Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A9, EN 01034900 ["To my knowledge, Wat Angkuonh Dei was a medicine manufacturing site, whilst the security office was at Tuol Beng where people were killed."]; **D117/47** Aok Chanty Written Record of Interview, 10 May 2014, A8, EN 01032989-90 ["They had already used Tuol Beng security office as a killing

field before the Southwest cadres arrived, and they had already begun to kill the people one by one. It became a huge and dreadful killing field after the Southwest cadres arrived.”]. See also **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A14, EN 01034078 [“Q: Did Prak Yut know about the security office and killing site at Tuol Beng? A: Definitely, it was under her management in which she was on the committee of Kampong Siem District.”].

1417 **D117/43** Sbond Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A8, EN 01034899.

1418 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.19.31-14.20.45, EN 01438496 [“I only knew that former soldiers, the Cham people, and the Vietnamese people were detained there, but I did not know how many of them were detained and a period after their detention, they disappeared.”]. See also **D219/792.1.6** Alexander Hinton, T. 14 March 2016, 13.51.54-13.52.56, EN 01217310 [“then there was someone who was related to her named Rom, in this area -- anyways, ran a centre and they -- the -- a number of people were taken away who belonged to the categories that we talked about.”].

1419 **D117/43** Sbond Yann Written Record of Interview, 7 May 2014, A14-15, EN 01034900-01 [“I went there after the Khmer Regime collapsed. I saw them digging up many pits including a three-square-metre one where 50 bodies were found. There were two large pits in Tuol Beng Village. [...] As I remember, there were two large pits and around 20 smaller and larger pits than these.”].

1420 **D117/31** You Vann Written Record of Interview, 11 November 2012, A32, EN 00966992 [“Phon, chief of the district army, was the person responsible for arresting them. I was not involved in the arrest.”].

1421 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 14.57.17-14.59.16, EN 01438504-05 [“I did not know what happened to them, but I heard that they were purged. Q: And who told you that they were purged? Who did you hear that from? A: I heard it from the military commander of the district army. Q: Was that Phon, or Phaen? A: It was Phon”].

1422 **D219/792.1.6** Alexander Hinton, T. 14 March 2016, 14.02.58-14.03.34, EN 01217316 [“In addition I interviewed some local cadre, including someone who worked at Rom’s office. And he is the one who in the book talks about getting the order to take ethnic Vietnamese and Chams.”]; **D219/792.1.7** Alexander Hinton, T. 15 March 2016, 09.39.38-09.44.08, EN 01218212-14 [expert testified to interviewing Khmer Rouge cadre Teap who had worked at the sub-district office in Krala and had become aware of a letter from Prak Yut to arrest all Cham to smash them]; **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431596 [“Teap, a cadre who worked at Rom’s subdistrict office, described a letter the office had received from Grandmother Yit’s district headquarters in mid 1977”].

1423 **D6.1.943** Alexander Hinton, *Why Did They Kill? Cambodia in the Shadow of Genocide*, EN 00431596.

1424 **D219/792.1.7** Alexander Hinton, T. 15 March 2016, 09.43.15-09.44.08, EN 01218213-14 [“In my interviews with villagers, ethnic Vietnamese were saying, ‘Oh, there was maybe one in our village, and that person was taken away’ versus the Cham families that were much larger numbers”], 10.00.08-10.02.04, EN 01218222 [“I went through and did this survey and people talked about the number of families who were killed [...] large numbers of Cham families”], 15.48.51-15.50.04, EN 01218321 [“I went through and I talked to the villagers. I went to every household in the village [...] and they would mention explicitly over and over again that the Chams were taken”].

1425 **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A13, EN 01034078 [“I saw many ethnic Cham being arrested and walked in queues.”].

1426 **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A13, EN 01034078.

1427 **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A11, EN 00966999.

1428 **D219/702.1.83** Seng Kuy, T. 10 September 2015, 10.15.33-10.17.48, EN 01431037-38 [“They did not want any Cham people or other ethnicities to live in the country.”].

1429 **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 15.09.49-15.11.10, EN 01430903-04

1430 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A58, EN 01059286-87 [“At the time, persons responsible for lists and documentation in each district were summoned to take part in that meeting.”], confirmed by **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.19.48-15.24.56, EN 01438512-13, 15.32.34-15.34.53, EN 01438517 [“They selected all the commune chiefs within the sector to attend that meeting and then that announcement was made during that meeting.”].

1431 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.19.48-15.22.45, EN 01194253-54, confirming **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A58, EN 01059286-87 [“At the time, persons responsible for lists and documentation in each district were summoned to take part in that meeting. He explained points to be recorded and emphasized the composition of the people, for example, Cham, Chinese,

- Yuan, former first and second lieutenants and so on”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A102, EN 01059298 [“they planned the preparation of the next lists by classifying the backgrounds as before.”].
- 1432 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.25.57-15.28.23, EN 01438515 [“Because they did not believe thus they us to go to the villages directly to record who were bad people and good people.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A102, EN 01059298 [“During that meeting, Ta An said we had to go to villages directly, compile the names, and make the list”].
- 1433 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.24.56-15.25.57, EN 01438515 [“He only instructed us to make the lists and send the lists to the sector level”].
- 1434 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.25.57-15.28.23, EN 01438515. *See also* **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A60-61, EN 01059287 [“I regularly saw Ta Mok visit Sector 41. [...] He went to Prey Chhor once or twice a month.”].
- 1435 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.21.40-15.22.45, EN 01438513 [“the list was not generated yet because the Vietnamese arrived”].
- 1436 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.33.53-09.34.53, EN 01441021-22 [“Regarding the arrest of Cham people, whether we need to kill them or not [...] I reported that some Cham people needed to be smashed and some who were good element needed to be kept. [...] it doesn’t mean that the killing took place for all Cham. Those who were good, did not oppose or not sabotage in the district were spared. So we – we purge only the bad elements that cause problem.”]. *See also* **D219/792.1.2** Prak Yut, 20 January 2016, 09.13.48-09.15.44, EN 01438609-10 [“among those Cham people [...] the bad elements caused troubles in the villages and commune [...] they expressed their opposition and they were considered difficult”].
- 1437 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.22.59-09.25.42, EN 01441018-19 [“on the issue of purging the Cham people, I, myself, alone, did not have the discretion to carry out the purge without the order from the upper echelon. [...] I, myself, did not have the authority to make any arbitrary arrests without allowing the upper echelon to know about this.”].
- 1438 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.36.30-09.39.03, EN 01441022-23. *See also* **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2016, 14.45.30-14.47.13, EN 01431668 [“I myself was also wondering why the Cham – the name of the Cham people were wanted to be purged. But the order came from the upper echelon, so I simply implemented it.”], 15.50.42-15.52.45, EN 01431689-90 [“regarding the decision toward the Cham people, I simply followed the order because he was my superior.”].
- 1439 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.39.03-09.41.05, EN 01441023-24 [“there was an order from the upper echelon to purge Cham people.”].
- 1440 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.41.05-09.43.09, EN 01441024-25 [“I said we should all keep quiet on this matter”]. *See also* **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A6, EN 01034075 [“I remember that Phea whose original name was Deu Maroun was Cham.”].
- 1441 **D117/73** Prak Yut Written Record of Interview, 27 October 2013, A5, EN 01056238 [“When I saw the letter, I was shocked to spot Phea’s name in it. I contacted Uncle An, and he said that Phea was like my biological daughter because I promised to her parents that I would take care of her. Uncle An agreed not to have Phea listed because she was the only Cham who worked and lived with me. But he ordered me to list other Cham people.”] (*emphasis added*); **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.43.09-09.47.48, EN 01441025-26 [“And what I said here may be I was individualistic that I only thought of one person. [...] I knew that [asking An to make an exception for Pheap] was not a proper act to do because I could not save all the Cham people within the district. However, that’s what I did.”].
- 1442 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.41.05-09.43.09, EN 01441024-25 [“I decided to keep Pheap alive till today.”].
- 1443 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.47.48-09.49.16, EN 01441026 (*emphasis added*).
- 1444 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 09.44.57-09.47.48, EN 01441025-26 [“I could not save all the Cham people within the district.”].
- 1445 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 10.38.49-10.41.22, EN 01441038 [“Only Pheap was spared and – concerning the remaining Cham, I do not know who else was spared”].
- 1446 **D117/32** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 12 November 2013, A11, EN 00966999; **D117/27** Deu Raun alias Phea Written Record of Interview, 26 September 2013, EN 00977415 [“I heard Prak Yut talking to some people whose ranks were similar to hers, saying that she had received a letter from the upper level ordering her to arrest me because I was Cham. [...] About one month later, she called and told me that I

had only two choices – first, being sent to jail in Battambang, or second, being killed there. [...] The letter was sent from the sector level, and only my name was mentioned: everyone knew I was Cham.”], EN 00977413 [“[In Kampot] Prak Yut asked why we had been arrested. The reason was that we had been suspected of not following the policies of *Angkar*. So, Prak Yut objected to our arrest and proposed that we work for her at the sewing office.”]; **D219/284** Peau [Pov] Sarom alias Rom Written Record of Interview, 9 April 2015, A51, EN 01098555 [“I was advised not to stay in one place for too long. I asked her what would happen. She told me that we lived with uncertainty on a daily basis. There was no stability in our living. We might be imprisoned or killed some day.”], A103 and A105, EN 01098560 [“There was a Cham woman living with my elder cousin. She asked me to take her to live near my place and help hide her. This Cham woman had sewing skills. [...] An elder woman told me that the Cham people would not be spared. She told me to take this Cham woman named Phea to live with me. She was in tears while telling me this. The Cham people were seriously mistreated during that time.”].

144*

See, e.g., **D219/702.1.81** Seng Kuy, T. 9 September 2015, 15.29.31-15.31.48, EN 01430912-13 [“After the Pol Pot regime was toppled in 1979, in Angkor Ban villages One and Three, no Cham people came to live yet. There were no Cham people at all.”]; **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 09.41.12-09.56.42, EN 01246586-89 [of 1,2500 only 20-25% survived the regime]; **D219/702.1.78** Sos Romly, T. 8 January 2016, 11.16.11-11.17.28, EN 01452559-60 [“Q: You responded that in your Trea village, there were approximately 200 families of Cham ethnics and the total population in the eight village were nearly 1,000 families. So after the liberation day of 7 January 1979, for those Cham who I returned back to the village, surviving the regime, could you estimate how many families were there at that time? A: After 7 January 1979, one month after that, I returned to my village and I saw about 500 families coming back.”]; **D219/702.1.79** Sos Min, T. 8 September 2015, 15.09.16-15.11.42, EN 01433873 [“Before 1975, there were 1,242 families living in Village 5.”], 15.39.35-15.41.15, EN 01433883 [“Later on I learnt very well that only 170 families remained in Svay Khleang village. Among the original figure of 1,242 families, only 175 families remained in that Svay Khleang village; and if those new families who came to live in those empty houses in Svay Khleang were to be included, there could be a total of 195 families in the village by then.”]; **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 10.12.56-10.36.05, EN 01405907 [“We did not know the total number of people. However, we had the figure of families. To my recollection, there were over 1,240 families, and I think this figure is mentioned somewhere in my book.”], 15.38.30-15.46.32, EN 01405973-75 [“My family returned to our home village. [...] It’s only very few families who returned to the home village. I was young then but older people did the count and asked each other how many families of us survived and we did the counting and then we found only 120 families. And in 1975 there were 1,240 families. So the loss is not 1,220, it is 1,120. [...] There are 10 Cham villages as stated on page 121, and these villages are located in Kampong Cham, Kampong Thom, and Kandal provinces. Previously, there were a lot of Cham people who lived in these large villages although I did not have the exact figures for the Cham people. However, after the Khmer Rouge collapsed, none of the villagers returned to these villages. [...] And after that, these 10 villages no longer were called the Cham villages. In reality, these villages had been historically the Cham villages since they fled Champa, but with the total loss of their community members, they abandoned their villages and currently they are also known as the villages where the Khmer people reside and not the Cham people.”]; **D219/792.1.4** Man Sles, T. 29 February 2016, 14.20.11-14.22.39, EN 01452747 [“There were about 800 to 1,000 Cham families living in Svay Khleang at the time. This is my personal conclusion only as I did not have any statistics or real figures but from what I learned from Haji and Hakim, there were about 1,000 Cham families.”]; **D219/702.1.81** Sos Min, T. 9 September 2015, 11.34.34-11.36.10, EN 01430865-66 [“Q: [...] You refer to the total number of the Cham families living in Villages 5 and 6, maybe plus those Cham people living in Village 7. And in the same document, you said, ‘There were 1,242 Cham families. And that figure was in 1970.’ Are you still standing by your statement that this figure was in 1970 or after 1970? A: It is my understanding that that is a correct figure.”], 11.45.16-11.50.18, EN 01430869-70 [“After the liberation, I stand by the number of families in Village 5. However, I must say that the figure might not be as precise as it was. It could be 70 families living in a village and - rather, 170 families living in one village plus 25 more families living in Svay Khleang, so the figure could be 195 families.”]; **D219/702.1.47** Kob Math Transcript of Audio Interview, EN 00667273 [“Q: How many Cham in your village before Pol Pot? A: [...] There are approximately 1000 people before Pol pot [...] After Pol Pot there are only 400-500 left”]; **D1.3.10.23** Report on OCP Mission to Sector 41 (Operation Riverland), 8 August 2008, EN 00211169, Him Srin Interview [“He tells us that before he left for the East Zone there were 300 Cham families in Sach So village and that when

he returned only Kae Man and Him Chea were left.”]; **D6.1.108** Sos Min Written Record of Interview, 16 August 2008, EN 00242074 [“In 1972 and before the liberation, I was asked to prepare population statistics of villages 5 and 6 of Svay Kleang commune. I know that there were 1242 families in total but after the liberation [in 1979] there were only 170 families of people”]; **D6.1.103** Teh Sren Written Record of Interview, 13 August 2008, EN 00275381 [“In my village before the rebellion, there had been a total of more than one thousand families. After the rebellion, almost all the adult males in the village had been killed.”]; **D1.3.3.3** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219114 [“Prior to the Democratic Kampuchea regime, Koh Phal held 1,864 residents. After the regime fell and the surviving residents came back home, it held only 183 people [there are significant differences in the figures that former villagers have given for the populations of Koh Phal before 1975 and after 1979. The author uses the estimate given by Res Tort on the assumption that he, as the former village chairman, would have the most accurate recollection”], EN 00219124-25, Chi Ly Interview [“I was a member of the [Koh Phal] village committee at that time [1976]. I [still] have the documentary statistics to prove that there had been 267 families [once living there], totaling 1,306 persons.”]; confirmed by **D6.1.378** Chhi Ly Written Record of Interview, 21 May 2009, EN 00340170-71 [“Q: In the interview with Mr. Ysa Osman, you said that you had the statistical document showing that there were 267 families with the total number of 1306 people living in Koh Phal at that time. Do you still have this statistical document? A: I lost this statistical document. In my work as the village committee, I made a record of the population statistics. The figure I gave in the interview in 2001 is correct. During my interview in 2001, I had the statistical document. Q: After the Khmer Rouge regime fell, how many families returned to Koh Phal village? A: There were ninety-six families returning to Koh Phal village. Other families died and were killed. More than half of the population died and were killed during the Khmer Rouge regime”]; **D6.1.377** Ysa Osman, *The Cham Rebellion: Survivors' Stories from the Villages*, EN 00219126, Kae Noh Interview [“By 1979, villagers of Koh Phal who had been scattered all over had returned to come home. They totaled 70 families then. Before, there had been 400 to 500 families”], confirmed by **D6.1.376** Kae Noh Written Record of Interview, 20 May 2009, EN 00340180; **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslim under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078568-69 [chart depicting number of Cham who disappeared in selected villages, 1975-1979]; **D219/702.1.52** Sufeeyan Idres Transcript of Audio Interview, EN 00667255 [“Q: Do you know how many Cham lived in Kampuchea before Pol Pot? A: More than 100,000[.] Q: Do you know how many Cham lived in Kampuchea after Pol Pot? A: 60,000 or 40% died.”]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678640 [“By 1975, the Cham population had reached two thousand families, in seven villages. ‘All have perished,’ the new PRK government claimed in 1983. It has not been possible to confirm this assertion, but the one independent account available from Kompong Siem district is suggestive”], EN 00678644; **D219/492** Written Record of Acts of Investigations, 7 September 2015, EN 01138989 [“I know that 3720 persons were killed there, Chams and New people”].

1448 **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678640 [footnote 98 indicates these five villages were Antong Sot, Angkor Ban, Khsach Sor, Svay Tahen Krau, and Svay Tahen Khnong].

1449 **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 15.09.56-15.12.11, EN 01246655. See also **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678496 [“One local peasant recalls: ‘Some Cham villages completely disappeared; only two or three people remained.’”], EN 00678638 [“The Democratic Kampuchea death toll in [Khmer] Islam seems to have been 40 to 50 percent of its population or about 300 out of 650.”].

1450 **D219/492** Written Record of Acts of Investigations, 7 September 2015, EN 01138987.

1451 **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslim under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078568.

1452 **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslim under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078569.

1453 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 15.35.13-15.37.00, EN 01405971 [“The number of families that lost, in total, is about 99 percent of family died of execution, of illness and starvation”].

1454 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 15.35.13-15.37.00, EN 01405971-72 [“So traditionally, the Cham people would come back to their community or their villages in order to know whether their family members and community villager are living and return.”].

1455 **D1.3.17.8** Ysa Osman, *Oukoubah: Justice for the Cham Muslim under the Democratic Kampuchea Regime*, EN 00078567 [chart listing the number of Cham killed during DK, including their name, position, and duty]; **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678637 [chart depicting death numbers of Cham leaders].

- See also **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.06.00-10.08.40, EN 01419037-38 ["The Cham people lived as a community as a minority, not as the majority. That's why we needed a leader. We needed a knowledgeable person, and we needed mosques for prayers. So when we lost the religious leaders, we lost someone who knew about religion. This impacted on the young people who could not study religion in an in-depth way. We could gain good knowledge only when we had good, knowledgeable teachers, so when we lost these good teachers, we were affected. During the Khmer Rouge, the Khmer Rouge killed knowledgeable religious scholars and teachers, and, as a result, the Cham people lost the basis that they could gain knowledge and they became -- they became weak and they lost someone who could guide or teach them about religion, so they became -- the Cham people became illiterate, and low educated. This has had an impact on the younger generation up to now."].
- 1456 **D6.1.197** Ewa Tabeau, *Demographic Expert Report*, EN 00385311-12 ["We might accept Kiernan's opinions as the most convincing"]
- 1457 **D1.3.17.5** Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678731 [depicted in table of Approximate Death Tolls in Democratic Kampuchea 1975-1979". See also **D325/2.1.8** Ben Kiernan, *Genocide and Resistance in Southeast Asia*, EN 01199611-16; **D6.1.85** Nayan Chanda, *Brother Enemy*, EN 00192435 ["Over sixty thousand Cham minority people -- mostly in the Kompong Cham area -- were massacred for their Islamic faith"].
- 1458 **D6.1.197** Ewa Tabeau, *Demographic Expert Report*, EN 00385311.
- 1459 **D6.1.595** Michael Vickery, *Cambodia 1975-1982*, EN 00397109 ["Cham were viewed with 'awe and fear' by the Khmer majority"].
- 1460 **D219/702.1.80** Ysa Osman, T. 9 February 2016, 09.42.11-09.44.36, EN 01405894 ["In order to indicate the figure for you, based on my research, I don't have the documentation that recorded the figure or indicate the exact number of Cham people at all."], 09.55.52-09.57.20, EN 01405900 ["Through the sources of my research, it indicates that the Cham people who survived the killing is approximately 200,000."], 14.23.28-14.25.14, EN 01405949-50 ["But based on my findings, witness gave the estimated figure, there were 700,000 Cham people before the Khmer Rouge or in Lon Nol period. The scholars, Ben Kiernan and Vickery, would base on their documents -- the document they found. However, if you would like him to prove based on his document, it will be hard for them to prove."]; **D219/879.1.2** The Phnom Penh Post, *How many Cham killed important genocide evidence*, 10 March 2006, EN 01199557-58 [analysis and evidence presented by Ysa Osman as to Cham numbers being greater than that demonstrated by Ben Kiernan]. See also **D6.1.531** Mat Ly Interview by Steve Heder, EN 00436875 ["I tell you frankly that as for the Cham, previously there were more than 700,000 according to the documentation"].
- 1461 **D219/792.1.12** Sos Kamri, T. 6 April 2016, 13.59.41-14.01.40, EN 01246635.
- 1462 **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 10.54.00-10.55.45, EN 01419048-49 ["even for the survivors, they were under severe trauma and depression, and this kind of feeling remains with them till today."]. See also **D219/702.1.82** Ysa Osman, T. 10 February 2016, 11.20.58-11.22.42, EN 01419059-60 ["The suppression severely affected the Cham people. Children were no longer allowed to live with the parents, so they could not speak the Cham language. The children -- the Khmer Rouge labelled the children as the children of the Revolution [...] or the Cham children; they were not allowed to speak Cham and they lived separately from their parents, so they lost the opportunity to listen to the history of Cham from their parents and as a result, they lost their identity."].
- 1463 **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037042 [quoting Laura McGrew from "Cambodian Women and Year Zero", *On the Record: Women of Southeast Asia Fight Violence*, Issue 5, 1999: "If, in a Cambodian village of 1,000, there was an average of two group marriages during the four years that the Khmer Rouge were in power, with 15 women involved in each ceremony - this would mean that as many as 210,000 women could have been forced into marriage out of a population of seven million"]; **D310/1.1.11R** DVD, *Red Wedding*, 2011, 59:52 ["It is estimated that at least 250 000 women were forced to marry during the Khmer Rouge regime."].
- 1464 See, e.g., **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *"I Want to Tell You": Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449489 ["The consistency of the description of the ceremonies across geographical areas indicates a top level policy of forced marriage. There were some variations in how strictly the local administration applied the policy. [...] Even in this area however, it is clear the policy existed, the variation was only in the implementation."]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost*

Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime, EN 01037033 [“Mass forced marriage procedures (involving three to hundreds of couples) were organized, systematic and widespread, as described by case study respondents.”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045709 [“Previous research and the Khmer Rouge’s own documentation show that the regime forced many single or widowed people to marry for ‘Angkar’. [...] In order to subordinate the role of family and religion in people’s lives, the regime assumed complete control over the selection of spouses to be married, arrangements for marriage, where couples would live and consummation of the marriage. Through these practices, the Khmer Rouge exerted widespread and systematic control over the population.”]; **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 15.00.49-15.04.24, EN 01361813-14 [“Q: So my question is, in light of what you’ve told us today, in light of the studies you have done and the studies you are doing, the studies of these others, other authors, in your opinion, were forced marriages occurring in Democratic Kampuchea in most provinces during that period of time? A: Yes, that’s correct.”].

D303 Written Record of Further Appearance, EN 01213489.

See **XI. Charges**.

D310/1.1.1 CPK Publication, *Revolutionary and Non-Revolutionary World Views Regarding the Matter of Family Building*, reprinted from 2 February 1974 on 2 June 1975 (“Family Building policy document”).

D179/1.2.8 Kaing Guek Eav alias Duch, T. 20 March 2012, 11.13.29-11.16.30, EN 00792999 [“I think this ideology was already written in a song [...]. They say that parents could only create you, but Angkar would be the one who controlled you and who owned you.”]; **D219/702.1.140** Kaing Guek Eav alias Duch, T. 2 September 2009, 14.27.58-14.31.18, EN 00374564 [“They regarded children, or the children of the cadres or the peasants, as the property of Angkar and Angkar were their parents.”]; **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 15.13.40-15.16.17, EN 01370017 [the Civil Party attended a meeting in Phnom Penh in 1975 at which Khieu Samphan instructed “that we should not have any feelings towards our parents and that we should detach ourselves from our parents”, 15.16.17-15.19.38, EN 01370017 [“As for the parents and siblings, we were completely detached from one another [...] Angkar said [...] we were under the supervision of Angkar, and that we should not look for the parents because Angkar was the parents.”]; **D219/883.1.83** Him Huy, T. 4 May 2016, 09.23.50-09.25.50, EN 01302834 [the witness was a guard at S-21: “During the study sessions [at S-21], there were many participants, including myself, [who were instructed] that we were the children of Angkar and not the children of our parents, although our mothers were the ones who bore [...] us, but it was Angkar who were our real parents and that we had to implement any instruction or activity imposed by Angkar.”]; **D6.1.358** Ma Sa Em Written Record of Interview, 28 March 2009, EN 00322024 [in Phnom Srok District, Banteay Meanchey Province, Northwest Zone: “In the meeting [a Phnom Srok district member] said that ‘[...] We are the children of Angkar.’”]; **D219/370.1.5** Henri Locard, *Pol Pot’s Little Red Book: The Sayings of Angkar*, EN 00394900-01 [“in this revolutionary society, the very nature of the nuclear family was transformed. [...] The only social relation—and equally, emotional relation—that counted was the vertical relation of filial affection toward—in truth, submission to—the *Angkar*. At the same time, the Khmer Rouge kept other words of kinship (‘uncle,’ ‘aunt,’ ‘brother,’ etc.) in order that the revolutionary society be seen as ‘one big family,’ with the *Angkar* at its head, at once tutor and parent of an entire people that they had infantilized. All affection and love that a son or daughter had for his or her mother and father, and that parents had for their children, had to be transferred to the *Angkar*.”]; **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237930-31 [“As in many societies relatively untouched by modernity, Cambodians are extremely attached to their families. That was the primary loyalty, certainly the most threatening to Angkar. Nearly all directives of the Khmer Rouge led somehow toward the dissolution of the family.”]; **D117/36.1.23** Philip Short, *Pol Pot: The History of a Nightmare*, EN 00396533 [“The family continued to exist but [...] [t]ies between individual family members were diluted within the larger community. ‘Mothers should not get too entangled with their offspring,’ Pol told the Central Committee.”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421891 [“One of the policies of the *Angkar* was to destroy traditional Cambodian family structure. For centuries, Cambodian people had established the close ties among family members with extended members and their livelihood was agriculture based. There was mutual trust between family members, and the community was strongly unified. The KR regime tried to destroy that traditional structure for the rapid achievement of the revolution.”]; **D6.1.595** Michael Vickery, *Cambodia 1975-1982*, EN 00397102 [“DK policy was immeasurably more strict than the

pre-revolutionary norms it mirrored, and it served to modify, not destroy, the family through transferring parental authority over adults to the state and breaking down the extended family into nuclear units. The latter was the DK family ideal, and the destruction of large extended families as cohesive groups probably was an element of deliberate policy.”].

1469 **D310/1.1.1** Family Building policy document, EN 00417942-43 [“we consider matters of family as being inseparable from matters of the entire nation and people. [...] So, building our revolutionary families is not just for our personal interests or happiness or to have children and grandchildren to continue the family line. Importantly, it is so that the revolution may achieve its highest mission, to liberate the nation, the people, and the poor class and then advance toward socialism and communism, which are societies in which people no longer exploit other people.”]; **D342/1.1.8** Elizabeth Becker, T. 9 February 2015, 13.35.32-13.37.45, EN 01453629 [“except for in the model co-ops, I didn’t see [traditional] family groupings and there was no disguising that it was by and large discouraged so they would be working, working, working, as they kept saying, ‘Work is their major resource’.”]; **D219/370.1.5** Henri Locard, *Pol Pot’s Little Red Book: The Savings of Angkar*, EN 00394900 [“The Angkar willed that all family ties be more utilitarian and less emotional. It was a matter of producing children.”]; **D117/36.1.23** Philip Short, *Pol Pot: The History of a Nightmare*, EN 00396533 [“Marriage - not merely between Party members [...] but between any two people - was a Party, not an individual affair”].

1470 **D342/1.1.8** Elizabeth Becker, T. 9 February 2015, 13.35.32-13.37.45, EN 01453629 [“children were no longer living with their families by and large -- they were sent on [...] to] what they called Children’s Brigade. And, at one point I saw a row of very young children gathering firewood and that was called the Children’s Brigade. Other times, you’d see a truckload of what looked like, sort of, pre-teens, teenagers, and by gender, they would be either young girls or boys, and they would be in brigades.”]; **D315.1.4** Ry Pov, T. 12 February 2015, 11.28.55-11.29.54, EN 01452130 [in Tram Kak District, Takeo Province, Southwest Zone: “At that time men were separated from women, and we were put into different groups according to our age. For example, children will be grouped into the children’s unit and for the adults would be put into the adults group, and we could not live or mingle together”]; **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016, 14.24.54-14.29.35, EN 01385299-300 [in Siem Reap Province, North Zone: “During Khmer Rouge regime, husbands and wives and children were all separated from each other. The children were in the children’s mobile unit. The mothers were in the female units and the husbands were in the male units and for the very small ones and infants they were with elderly women. [...] They put us to work in different locations and even our children, they were not allowed to come back home. They stayed at their worksites.”]; **D6.1.670** Khim Pang Written Record of Interview, 27 October 2009, A16, EN 00411492 [in Sre Praing, Takeo Province, Southwest Zone: “I was married and had 4 children. My wife and children were not allowed to live with me in Sre Praing. They lived in another house in Ta Phem village.”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421891 [“each family member was separated from each other to contribute to the revolutionary cause. Children were separated from their parents to work in mobile groups or as child soldiers.”]; **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322866 [“After the wedding ceremony, most couples were separated for forced labor in different areas and they were not allowed to live together. [...] In many cases, a wife was allowed to stay in her own village, while her husband was sent away from his wife and children. [...] Therefore, they could not have a marriage life per se.”]; **D310/1.1.5** Katrina Natale, *“I Could Feel My Soul Flying Away From My Body”: A Study on Gender-Based Violence during Democratic Kampuchea in Battambang and Svay Rieng Provinces*, EN 00992134 [“Husbands, wives, parents and children were often separated into distinct work units or even moved to different geographic locations.”].

1471 **D219/888.1.3** Kasumi Nakagawa, T. 14 September 2016, 09.43.49-09.45.27, EN 01361858-59 [“When the mothers were breastfeeding a child, a child was allowed to stay with the mother in the night and mostly over the lunch time, but except those time[s], mothers were forced to work in the field or in the farm away from even a very small baby. When the mother stopped breastfeeding, [the] mother was not allowed to see a child even during the lunch time. There was an old woman [...] taking care of a group of small children who were not yet able to work, and those were small, small kids.”]; **D342/1.1.9** Elizabeth Becker, T. 10 February 2015, 10.43.49-10.45.56, EN 01446919 [“Children were divided from their parents often at very young ages. That children were discouraged from seeing their parents as their authority figures, that it would be the Khmer Rouge, the cadre who would be the authority figure.”]; **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016,

14.08.13-14.09.33, EN 01385292 [in Siem Reap Province, North Zone: “After I delivered my baby I spent time, only one month and a half with my baby. But during that one month and a half, I did not stay close to my baby at home because I was assigned to grind rice at the cooperative.”]. 15.11.46-15.14.03, EN 01385309 [“my children were not considered as my children anymore because they were separated away from me. They were managed by Angkar. For the children aged two or three years old were looked after by elderly women. I had no children with me.”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421891 [“Children were separated from their parents to work in mobile groups or as child soldiers. The Angkar educated child soldiers to spy [on] what their parents were saying against the Angkar to dissolve the tie between children and parents.”]; **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322875 [“Mostly women were not allowed to rest for weeks at a time [after childbirth], and the shortest rest was three days. Ms. Cham Saroum, Ms. Lann Kimhuan and Ms. Nheak Nen were all ordered to go back to work only after 3 days after childbirth. [...] Basically, the KR needed as many laborers as possible for the revolution, so any person who could work should work.”]. EN 01322878 [“During the KR regime, children were commonly removed from their parents and stayed in a group with the KR. Ms. Eng Lim, 63 years old recalled, ‘I was allowed to take care of my baby only at night after I came back from work. Nighttime for me was a time to breastfeed my baby.’ Ms. Savorn also recalls, ‘At the regular nightly meeting the KR soldiers told us [...] that they wanted to brainwash children about the KR policy since children were small.’”]; **D310/1.1.5** Katrina Natale, *“I Could Feel My Soul Flying Away From My Body”: A Study on Gender-Based Violence during Democratic Kampuchea in Battambang and Svay Rieng Provinces*, EN 00992134 [“Frequently, shortly after birth, newborns were given to others to be nursed and cared for, while their mothers returned to labor with work units during the day. Children were taught that Angkar, rather than their family, was the entity to which they owed respect and allegiance.”]; **D1.3.31.1** David Chandler *et al.*, *Pol Pot Plans the Future*, EN 00104076 [Pol Pot delivered before the Party Centre an explanation of the Party’s plan for 1977-1980, stating, *inter alia*: “mothers must not get too entangled with their children; there should be time (for the mothers) to go and work”].

1472 **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237929 [“they thought sex should be restricted because it took up too much time and detracted from the chores at hand, overnight industrialization and glorification of the motherland. [...] Young people were segregated by sex and expected to work, learn utter devotion to Angka, and forget about the opposite sex.”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *“I Want to Tell You”: Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449489 [“love and family relationships [...] were considered a distraction to the goals of the revolution.”].

1473 **D6.1.753** *Revolutionary Flag*, September-October 1976, EN 00450538 [“manifestations [of private ownership]: [...] organizing by one’s personal sentiments, by one’s family, by one’s clique, and not standing upon the political, ideological, and organizational line of the Party. So then, that is wrong.”]; **D310/1.1.1** Family Building policy document, EN 00417942 [“many youths have absorbed the world views of the oppressor class. They search out spouses or build families only out of personal material greed. That is to say, they seek out family interests or happiness by completely breaking from the interests and the fate of the entire nation and people.”]; **D322/8.1.14** CPK Publication, *Sharpen the Ideology of the Proletarian Class*, EN 00743806-07 [“Starting from the beginning of our struggle and, subsequently, during our political struggle and during the war, the private possession affected the revolution’s interest. For example, any ones who are concerned about their family’s interest too much always deviate from the revolution. They leave the revolution to live separately, seeking happiness in their family but not in the Party. Then, in one day, their quality is changed, and they have the conflict with the Party.”]; **D322/8.1.12** *Revolutionary Youth*, November 1975, EN 00522461 [“Sentiment possession: Only care about, sympathize with, and love their own family, friends, relatives and parents. [...] These are the wrong activities stemming from the individual possession stance, which is the ideology of the oppressive classes includ[ing] the imperialist, feudalism and capitalist.”]; **D1.3.22.1** *Revolutionary Youth*, October 1975, EN 00357909-10 [“There is still the ideology of personalism, seeing and thinking only [of] one’s personal surroundings, only one’s family and clique surroundings, not yet seeing far away and broadly all over the country, [...] and thinking even less of the interests of the entire nation”]; **D117/36.1.23** Philip Short, *Pol Pot: The History of a Nightmare*, EN 00396533 [“Similarly, if a man felt a sentimental attachment developing with a woman, he should ‘take a collectivist stand, and resolve it ... To do otherwise is to have a strong private stance.’”]; **D219/370.1.5** Henri Locard, *Pol Pot’s Little Red*

Book: The Savings of Angkar, EN 00394900 [“Let us all live as one huge new family and think only of the interest of the collective. [...] Give up all personal belongings; renounce your father, your mother, all your family.’ Here is one of [the] fundamental commandments of the society created by the Khmer Rouge, although it broke all the country’s traditions.”].

1474 **D6.1.753** *Revolutionary Flag*, September-October 1976, EN 00450539 [“No aspect of private ownership is good. [...] private ownership has always had a negative impact on the revolution. For example, anyone who thinks a lot about family interests always deceives the revolution, renounces the revolution, and lives separately seeking family happiness, not seeking happiness inside the Party.”].

1475 **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237929. See also **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421891.

1476 See, e.g., **D5/1704/3** Yos Phal, T. 27 May 2013, 15.34.58-15.39.19, EN 00916580-81 [in Takeo Province, Southwest Zone: “My fiancée was a woman whom I understood her well and she understood me well and we were ready to get married. [...] Then the unit chief said [that because] the older brother of the woman was smashed by Angkar, that Angkar would prohibit me from marrying her”]; **D219/888.1.8** Kul Nem, T. 24 October 2016, 14.24.56-14.26.27, EN 01362145 [in Monduliri Province, Northeast Zone, 1977: “I [already] had a fiancée at my village. [...] I agreed to the arrangement for [a different] marriage despite my unsettling feeling”]; **D342/1.1.18** Seng Socun, T. 29 August 2016, 15.06.45-15.08.32, EN 01369899 [the Civil Party was in charge of organising weddings in S’Dang District, Kandal Province, Southwest Zone: “I witnessed one case where a civilian youth fell in love with a soldier secretly, they violated the morality and they were arrested and shot dead”]; **D219/36** Chhuom Savoeun Written Record of Interview, 15 October 2014, A18-19, EN 01053603 [in Battambang Province, Northwest Zone, 1976: “two women [and two Khmer Rouge soldiers] were arrested, charged with a moral offense. [...] They said only husband and wife could have intimacy, and that intimacy outside of wedlock was a crime of immorality [...] Ta Chham said they could not be pardoned. After that Ta Chham said they had to be smashed. Then they had the four wrongdoers kneel in front of all the people, and Khmer Rouge soldiers beat those four wrongdoers to death”]; **D219/294** Moul Eng Written Record of Interview, 4 May 2015, A222-224, EN 01111848 [the witness was a soldier in Kaoh Andat District, Takeo Province, Southwest Zone: “Even I could not choose someone I loved to get married. Q: Were you in love with a relative of a Lon Nol soldier? A: Yes, I was. She was related to the Lon Nol soldier. Q: Were you prohibited from marrying her because her background was not cleared? A: Yes, I was.”]; **D119/131** Thang Thoeuy Written Record of Interview, 16 June 2014, A57, EN 1025296 [in Banteay Meanchey Province, Northwest Zone: “Q: Did you know why those 10 people were taken for execution? A: Because they were accused of committing moral offences.”]; **D6.1.591** Mour Setha Written Record of Interview, 19 August 2009, EN 00373370 [in Pursat Province, Northwest Zone: “While I was in the mobile unit in Bak Chuncheon Village, Bakan District, the Khmer Rouge arrested a man and a woman, tied them together and transported them for execution. The two persons were accused by the Khmer Rouge of loving each other which was considered as a moral offense at that time.”]; **D5/1050/3** Nap Somaly Written Record of Interview, 22 January 2015, A159-61, EN 01069373-74 [in Kampong Som Province: “Committing moral offenses meant having sex with someone secretly. [...] I could be taken to be killed if I made such a mistake.”]; **D6.1.688** Bun Thien Written Record of Interview, 17 August 2009, EN 00384409 [the witness attended a sector level meeting in Phnom Penh, 1977: “They’ talked about a one-husband-one-wife policy. Anyone committed moral offence would be smashed.”]; **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237858 [“Gaiety was suspect. Flirting was banned and punished as severely as gambling.”], EN 00237929 [“Any sex before marriage was punishable by death in many cooperatives and zones.”], EN 00237962 [“In Democratic Kampuchea a couple could marry only with the approval of cooperative elders; in practice that meant marriages were generally arranged by the party.”]; **D6.1.595** Michael Vickery, *Cambodia 1975-1982*, EN 00397102 [“Marriages in DK could be contracted only after securing the permission of the authorities”], EN 00397104 [“family relationships were subject to the same suffocating authority as all other aspects of life.”]; **D219/370.1.7** Gina Chon and Thet Sambath, *Behind the Killing Fields: A Khmer Rouge Leader and One of His Victims*, EN 00757496 [“The institution of marriage was also twisted under the Khmer Rouge to fit party needs. [...] The opinions of the prospective groom and bride did not matter. Marriage became a government policy and an institution that served the revolutionary cause.”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421891 [“Another

policy was the prohibition of ‘moral offence’. The crime of ‘moral offence’ included the relationship between men and women without the benefit of marriage. The punishment [...] depended on the degree of the relationship such as showing love towards the opposite sex. Also, a pregnancy without a marriage was a moral offence and regardless of the reason why a woman got pregnant, both man and woman were punished. Even a victim of [rape] was punished for committing a ‘moral offence’. As long as the relationship was not acknowledged by the *Angkar*, the perpetrators and victims were punished.”], EN 00421892 [“No marriage was carried out without an instruction by the *Angkar*. A slogan of the *Angkar* said, ‘*Angkar* endorses (your partner). If you do not obey *Angkar*’s discipline, you will be sent to a study session for a time’.”], EN 00421893 [“People were not allowed to make any objection to the decision of the *Angkar* and a marriage order was no exception. Refusal to marry could have resulted in torture, imprisonment or death.”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *I Want to Tell You: Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449476 [“The Government officially prohibited sexual relationships outside marriage as sexual relationships were a distraction to the aims of the revolution. If the *Angkar* discovered anyone breaking this rule, the *Angkar* could punish or kill both the man and the woman. The policy applied regardless of whether the sex was consensual or non-consensual; the *Angkar* would punish or kill both a victim and a rapist if it discovered the rape.”]; **D117/36.1.23** Philip Short, *Pol Pot: The History of a Nightmare*, EN 00396533 [“‘Free choice of spouses’ was explicitly condemned.”].

1477 **D310/1.1.1** Family Building policy document, EN 00417943. See also **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 15.19.38-15.23.29, EN 01370018 [referring to the above passage from the Family Building policy document: “The content of the document is consistent with what I experienced during the regime. We had to respect the opinion of the collective and that could not be changed.”]; **D310/1.1.1** Family Building policy document, EN 00417945 [“Only by handing over the family for the Organization, for the collective, to help educate and build and by having them go down into the fray inside the mass movement can our families prosper well in the direction of the Party.”].

1478 **D6.1.739** *Revolutionary Flag*, September 1977, EN 00486263 [“We must double our efforts and rapidly raise the standard of living of our people [...] so the Kampuchean population can increase in number rapidly enough to effectively defend and build our Kampuchea into a prosperous and developed country by leaps and bounds.”]; **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 13.48.56-13.51.10, EN 01369990 [the Civil Party attended a meeting in Phnom Penh in 1975 at which Khieu Samphan spoke: “Q: When [Khieu Samphan] said that older male and female youths should be arranged to get married, did he explain the reason why they should get married? A: He said that they should [...] get married so that they would produce children to – and [...] when they produce children, we will have more forces to defend our territory.”]; **D342/1.1.24** Say Naroeun, T. 25 October 2016, 11.06.54-11.08.48, EN 01371183-84 [at the Civil Party’s marriage in Chamkar Leu District, Sector 42, North Zone, 1975: “The announcement was made for me, and I was asked to repeat the words, that is, to bear as many children as possible since *Angkar* needed people to defend the motherland.”]; **D219/370.1.10** Nuon Chea Written Record of Adversarial Hearing, 19 September 2007, EN 00148699 [“Making revolution requires people, and building the nation also requires people.”]; **D117/36.1.3** Chuon Thi Written Record of Interview, 2 March 2010, A4, EN 00513314 [at a meeting of leaders and cadres in Kampong Chhnang Province, West Zone, June 1978, Pol Pot stated that “within 10 to 20 years we must increase number of population up to between 20 and 30 million in order to have enough forces to protect our country.”]; **D219/406** You Phnom Written Record of Interview, 10 July 2015, A188, EN 01139573 [the witness was a commune militiaman in Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone from 1977: “Q: Do you recall what Ta Tith said during the meetings? A: I recall that he told people to get married, have children, create new families, and create new soldiers.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 [“As part of the [Khmer Rouge] wedding ceremony, which took little more than five minutes, assigned husbands and wives [publicly] promised to have a child within one year. [...] The main purpose of the marriages was not to form privatized families as in a traditional context, but to ‘produce children to serve the revolution.’”].

1479 **D6.1.755** *Revolutionary Flag*, December 1976-January 1977, EN 00491435 [“So then, the essence of socialist revolution and building socialism is the goal of building the country well, defending the country well, and sorting out the livelihood of the people quickly. We need from 15 to 20 million people to meet the needs of our land.”]. See also **D6.1.739** *Revolutionary Flag*, September 1977, EN 00486262-63 [“we need to increase our Kampuchean population to 15 to 20 million over the next 10 years. [...] Today, our population,

which is nearly eight million, falls short of the country's potential need, which is for more than 20 million people. Therefore, our aim is to increase the population as quickly as possible.”]; **D6.1.1257** Ieng Sary Statement to the UN General Assembly, 11 October 1977, EN 00079815, paras 60 and 63 [“We are endeavouring very rapidly to improve the living conditions and the health of our people because we need a population of 15 to 20 million in 10 years’ time. [...] We have no reason to reduce the size of our population or to maintain it at its present level for, with close to 8 million inhabitants, our population is still far short of our country’s capacity, which has a need of more than 20 million people. This is why our objective is to bring about a very rapid increase in our population.”]; **D257/1/3.11** Pol Pot Statement at Meeting of CPK Central Committee Discussion with the Belgium-Cambodian Association Delegation, 5 August 1978, EN 00574566 [“The Communist Party of Kampuchea and the Government of Democratic Kampuchea plan to increase the number of its population from 15 to 20 [million] within 10 to 15 years.”]; **D310/1.1.11R** DVD, *Red Wedding*, 2011, 51:24-52:28 [audio footage of Pol Pot stating: “Today, our country is small and sparsely populated. The country has only eight million inhabitants. We’re still far from the potential of our country. In the coming ten years, we will need twenty million Cambodians. We have no reason to reduce the number of our people or to maintain it. Our goal is to increase the number of people as soon as possible.”]; **D6.1.745** *Revolutionary Flag*, September 1978, EN 00488637 [“Our policy to increase the population is receiving good results in its initial steps. [...] Presently, the birth rate is less than 13 per thousand since the numbers of infants and children dying has been greatly reduced. Thus, our population has increased beyond what it was before the coup. But this speed is not yet sufficient when compared to the objective of the Party, the aim to increase the population to 15 to 20 million within ten to 15 years.”]; **D219/370.1.10** Nuon Chea Written Record of Adversarial Hearing, 19 September 2007, EN 00148699 [“The Five Year Plan of the Party was to increase the population to 15 million”]; **D219/370.1.11** Summary of World Broadcasts, *Interviews with DK Leader (Nuon Chea) on Population Policy and Struggle against Vietnam*, 27 October 1981, EN S 00030349 [“Since 1975 Democratic Kampuchea has always required a rapid increase in its population. Thus, the four-year plan of 1977-1980 aimed at increasing our population to at least 15,000,000 within five to 10 years.”]; **D6.1.532** Khieu Samphan, *Considerations on the History of Cambodia*, 2007, EN 00498284 [“Philip Short was correct when he wrote: ‘Pol Pot did not intend to reduce the population. To the contrary, his aim was to increase the population by a factor of two or three. Specifically, he wanted the population of Kampuchea to rise to ‘15 to 20 million within ten years,’ the number that was required to accomplish the various plans that would bring strength and prosperity to the country.”].

1489

D117/36.1.3 Chuon Thi Written Record of Interview, 2 March 2010, A4, EN 00513314 [the witness attended a meeting of leaders and cadres in Kampong Chhnang Province, West Zone, June 1978: Pol Pot stated that “within 10 to 20 years we must increase number of population up to between 20 and 30 million in order to have enough forces to protect our country.” Pol Pot added that he “required arrangement for marriage to increase number of population by instructing lower echelons to arrange the wedding for people.”]. *See also* **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 13.47.14-13.51.10, EN 01369989-90 [in Phnom Penh, 1975: “[During the meeting at Ounalom Pagoda, Khieu Samphan] said that all female cadres needed to work for the state and those with the age above 19 from all ministries needed to be arranged to get married. [...] He asked all ministries to arrange marriage for all male and female youths. We should not [keep] them all without marriage, only those who were still young should be kept unmarried. [...] Not long after he said that, my forces were arranged to get married during the DK regime.”], 15.04.52-15.06.55, EN 01370012-13 [“Q: [...] Khieu Samphan said that the purpose of getting married [...] was to produce children? A: That’s what he said and [it was] not only him who said that. During all meetings that I attended they talked about the same thing, all cadres raised the same point during the study sessions or meetings.”]; **D219/406** You Phnom Written Record of Interview, 10 July 2015, A188, EN 01139573 [the witness was a commune militiaman in Kiriwong District, Takeo Province, Southwest Zone, from 1977: “Q: Do you recall what Ta Tith said during the meetings? A: I recall that he told people to get married, have children, create new families, and create new soldiers.”], A191-192 and 195, EN 01139574 [“Q: During the previously mentioned meetings, [you said] Ta Tith spoke of the necessity for people to get married. How many times did he say that? A: Frequently, many times. Q: When were those meetings held? A: Every single year. [...] Q: Who attended the meetings? A: The commune and district committees, village chiefs, ordinary people, the male and female youth.”]; **D219/398** Ruos Suy Written Record of Interview, 7 July 2015, A87-88, EN 01147811 [the witness was a cadre at the State Warehouse Ministry in Phnom Penh (*see* A23-24 and A30-31): he recalled two ministry leaders speaking about the need to increase the population through organised marriages]; **D219/370.1.7** Gina Chon

and Thet Sambath. *Behind the Killing Fields: A Khmer Rouge Leader and One of His Victims*. EN 00757496 ["Because they wanted to double the population, the Khmer Rouge wanted to increase the number of marriages. [...] Marriage became a government policy"].

1481 **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037079 ["Case studies suggest a spike in forced marriage in the second half of 1978."]. See also **D219/398** Ruos Suy Written Record of Interview, 7 July 2015, A77-78, EN 01147809 [the witness was a cadre at the State Warehouse Ministry in Phnom Penh (see A23-24 and A30-31): "The marriages began in 1976, but strict measures were implemented from 1977. However, I am not sure of the dates. Q: What do you mean by 'strict measures'? A: I mean that 100 couples per month had to get married."], A84 and A90-91, EN 01147810-11 ["Q: Where did the order to marry 100 couples per month come from? A: I think that it was issued by the ministry chairman. [...] I just know that [warehouse ministry chairperson] Rith alias Roeung ordered my chief, and my chief ordered me to prepare vehicles [to transport people to the ceremonies]. Marrying 100 couples a month did not mean those 100 couples had to get married at once. The wedding ceremonies could be held three times a month."]; **D219/243** Van Sang Written Record of Interview, 28 March 2015, A64, EN 01092992-93 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone (see A3-A4): "Forced marriages occurred in late 1977 and in late 1978. In late 1977, people were forced to get married once. By late 1978, the forced marriages happened again. However the number of people forced to get married in late 1978 was larger than that in late 1977. The forced marriages happened in my cooperative, yet I do not know about what happened regarding such marriages in other cooperatives."]; **D118/212** Meas Nakry Written Record of Interview, 1 April 2014, A113, EN 00985165 [in Sector 1, Northwest Zone: "[Forced Q:marriage] happened from 1977 to 1978. Angkar said that they needed the next generation of people."]; **D219/882.1.24** Peggy Levine, *A Contextual Study into the Wedding and Births under the Khmer Rouge: The Ritual Revolution*, EN 00482541 ["In keeping with what seems to have been a shift in Democratic Kampuchea in 1978 onwards solidifying Khmer Rouge wedding and post-wedding protocol, respondents spoke of a range of Khmer Rouge huts being built specific for wedding nights."].

1482 **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 14.26.47-14.28.40, EN 01361808 ["Q: Did the couples that were forcibly married -- did you hear accounts that said they were being monitored by the Khmer Rouge local authorities to ensure that the marriage was consummated? Did you hear accounts of that nature? A: Yes, I heard those stories, particularly by the people who were forced to marry against their will."]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *"I Want to Tell You": Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449490 ["The coercion was not limited to forcing people to marry but continued after the wedding ceremony. Newlyweds were required to spend the first and often three or more nights together. For couples who had never seen each other before, the first night of their marriage was difficult. Almost all the informants reported that they believed that the Angkar required that they had sex with their new spouse. Chhlop would come and observe under the 'honeymoon' houses arranged by the Angkar to see if the newlyweds were fighting and if they were having sex."]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 ["Married couples stayed with each other a few days following the wedding, often with Khmer Rouge spies, or chhlob, making sure they consummated the marriage with sexual relations."]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045677 ["Those forced to marry were also required by the Khmer Rouge to consummate the marriage. Almost all the ethnic minority respondents forced to be married reported being watched by the Khmer Rouge at night to ensure consummation."], EN 01045714 ["Because the purpose of forced marriage was to produce children for Angkar, newly wed couples were almost universally pressured to engage in sex under the watchful eye of the Khmer Rouge."]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421896 [one interviewee stated: "After the ceremony the soldiers came to observe us, ensuring that we loved each other and had sex, if not they would kill us. [...] My husband asked me first whether I loved him or not. I said, love or not, I had to follow Angkar or we would be killed. He thought this too."].

1483 **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 13.53.00-13.54.26, EN 01361793 ["after, maybe, three months or if he's lucky, one month, [the husband] came back to see the wife."]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045714 ["After [the initial phase of the marriage] some couples lived separately and were only allowed to come together every couple of months."]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the*

- Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 ["Then, the pair went back to their respective workgroups, meeting for conjugal visits every seven to ten days—or as long as months apart"]; **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237962 ["The puritanism of the regime restricted many newlyweds from living together and provided for conjugal visits a few times a month when the wife believed herself fertile."].
- 1484 **D1.3.17.1** Elizabeth Becker, *When the War was Over: Cambodia and the Khmer Rouge Revolution*, EN 00237929.
- 1485 **A259** Ta An's Application to Seise the Pre-Trial Chamber with a View to Annulment of Investigative Action Concerning Forced Marriage, 19 December 2014, para. 48, EN 01051826-27.
- 1486 **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037039 [quoting from May Ebihara's 1968 dissertation (Svay, a Khmer Village in Cambodia): "Marriages were largely arranged by parents, primarily mothers, and 'in most cases, the child's own inclinations and desires [were] taken into consideration and he/she [was] not forced into doing something distasteful.' In return, parents generally received 'obedience, deference, and devotion from their children.' Marriage relationships ranged from those of necessity or convenience to deep mutual 'sentiment and regard,' and are most accurately described as alliances between whole families rather than contracts between individuals."]; **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322864 ["Forced marriages found in this study can be distinguished from traditional marriages in Cambodia because there was no parental involvement in the process"]; **A259.1.5** Heuveline & Poch, "Do Marriages Forget Their Past? Marital stability in Post-Khmer Rouge Cambodia", *Demography*, February 2006, EN 01051848 ["In Cambodia, marriage traditionally follows an extended spouse-selection process, negotiated primarily by the parents of the potential spouses. Like in many other societies, parents' marital strategy is guided foremost by a concern over the social and economic status of the family their offspring's marriage associates them with. Parents also pay attention to the individual traits of the potential spouses because they believe that the compatibility of such traits is predictive of the stability of a subsequent union. Shared beliefs about what contributes to marital harmony and to a proper husband-wife relationship, however, are embodied in such compatibility norms, whose efficiency in improving marital stability can hardly be assessed."]; **D257/1/3.1.41** Annuska Derks, *Khmer Women on the Move*, EN 01151585 ["Ideally, marriage arrangements involve the families of both the young woman and the man, where reputation and economic position play an important role."].
- 1487 **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322854 ["Commonly a man's mother approached a woman's mother to inquire about a marriage proposal. It could be a proposal made by the boy himself or [his] parents may have chosen an appropriate bride for their son."]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037040 [quoting from May Ebihara's 1968 dissertation (Svay, a Khmer Village in Cambodia): "'According to ideal custom, a young man makes his own choice as to whom to marry and, once having decided, asks his parents to begin negotiations with the girl's family.'"]; **A259.1.5** Heuveline & Poch, "Do Marriages Forget Their Past? Marital stability in Post-Khmer Rouge Cambodia", *Demography*, February 2006, EN 01051849 ["Either the groom or his parents can initiate contacts with a potential bride's family, but a matchmaker is often involved in identifying an acceptable match."]; **D257/1/3.1.41** Annuska Derks, *Khmer Women on the Move*, EN 01151585 ["The betrothal procedures do not take place directly between the families on both sides, but through a go-between who, on behalf of the young man's parents, contacts the parents of the young woman, as well as the spirits, to ensure their acceptance of the new relationship"].
- 1488 **D219/882.1.24** Peggy Levine, *A Contextual Study into the Wedding and Births under the Khmer Rouge: The Ritual Revolution*, EN 00482484 ["According to tradition, an *achaa* sets the date of the marriage. [...] The wedding day is determined by the horoscopes of the bridal couple (with preference for the female's reading) as a way of indicating good fortune days and avoiding dangerous dates."]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037039 ["Ebihara points out the 'critical importance' of a couple's horoscope being examined by the *achha* [religious layperson] to assess astrological compatibility and to set the most auspicious wedding date."]; **A259.1.5** Heuveline & Poch, "Do Marriages Forget Their Past? Marital stability in Post-Khmer Rouge Cambodia", *Demography*, February 2006, EN 01051849 ["Parents also try to assess the compatibility

- of the potential spouses, in particular by consulting an *achar*, an elderly religious man who bases his evaluation on the astrological combination of the bride's and groom's respective birth timing.”].
- 1489 **A259.1.5** Heuveline & Poch, “Do Marriages Forget Their Past? Marital stability in Post-Khmer Rouge Cambodia”, *Demography*, February 2006, EN 01051849 [“Once engaged, the potential groom is expected to work for his in-laws (*twee bomrae*, in Khmer) during a prenuptial period of coresidency of up to a year. This arrangement can be thought of as a form of bridewealth, but it is also intended to test his personal qualities. The wedding is traditionally sealed by the acceptance of gifts from the potential groom to his future parents-in-law.”]; **D257/1/3.1.41** Annuska Derks, *Khmer Women on the Move*, EN 01151585 [“These betrothal procedures include negotiations concerning the bridewealth, which is variously called *cumnuun* (gift), *tlay tik doh* (price of the mother's milk), *tlay pteah* (price of a house), or *khanslaa* (payment during the wedding ritual with sword and betel).”]; **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322855 [Ms. Muy Kea recalled: “My father married again when I was 9 years old. His wedding was a huge celebration because he was rich. The second wife, my stepmother, required a lot of money from him for the wedding, as it was her first wedding ceremony.”].
- 1490 **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045714 [“traditional Cambodian weddings [...] typically run for two to three days”]; **D219/882.1.24** Peggy Levine, *A Contextual Study into the Wedding and Births under the Khmer Rouge: The Ritual Revolution*, EN 00482484 [“Across documented material, wedding rites have involved preparations for a ceremony that occur[s] within one to three days.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037039 [“Ebihara's two-volume 1968 dissertation provides one of the most comprehensive anthropological surveys of village life of the pre-Khmer Rouge period, including weddings and marriages. She describes weddings as elaborate ceremonies of multiple days that carried deep cultural meaning.”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, “I Want to Tell You”: *Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449488 [“Traditional Cambodian wedding[s] [...] involve lengthy ceremonies”].
- 1491 **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 14.15.48-14.17.12, EN 01370001 [on marriage practice before and after the Khmer Rouge regime: “Only [one] couple is celebrated [...] and they are surrounded by their relatives, parents and grandparents who all bless them. There are traditional procession and blessing.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037033 [“Traditional Khmer weddings were a means to validate and legitimize the union in the eyes of the community, the family, and, for the largely Buddhist population, in the ancestral realm. Traditionally, weddings and marriages were also a way to demonstrate the respect and obedience of children to parents, and both a marriage and the wedding event itself held spiritual meaning. For Buddhists, this included karmic consequences related to past and future lives.”], EN 01037039 [“LeVine discusses the importance of the cultural obligations during the wedding ceremony of making offerings to the ‘collective ancestral realm’ as a means of blessing the marriage.”], EN 01037039 [quoting from May Ebihara's 1968 dissertation (*Svav, a Khmer Village in Cambodia*): “Traditional weddings, ‘*riep kaa*,’ were the ‘most joyous, delightful and (along with funerals), the most extravagant...of all life-cycle ceremonies,’ involving carefully planned rituals and ornate traditional clothing for the bride and groom. The ceremony includes up to thirteen ritual acts. Actors in marriage arrangements and weddings included parents, relatives, friends, elders, monks, fortune tellers, musicians and villagers at some or all parts of the cultural rituals and celebration.”]; **D219/882.1.24** Peggy Levine, *A Contextual Study into the Wedding and Births under the Khmer Rouge: The Ritual Revolution*, EN 00482489 [“The monk is central to family and community's wellbeing from the beginning to end of the wedding rites of passage. Monks provide counselling for the couples, and make links to deceased ancestors as a way of honouring their presence during the celebration.”], EN 00482490 [“Music is played while paying homage to ancestors, tutors, and guardian spirits of the house and village in request for safe keeping of the couple, or when the master of ceremony floats tiny boats with banana leaves (*Kantoeng*) in a silver bowl just before the (symbolic) haircut.”], EN 00482491 [“In traditional weddings, [i]nstruments, pitch and vibration, and accompanying song bring richness to the community.”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045714 [“[Traditional Cambodian weddings] include extended family and friends, during which various religious and cultural rituals are performed, followed by a banquet.”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, “I Want to Tell You”: *Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449488

["Traditional Cambodian wedding[s] [...] [consist of] a large celebration involving the parents, family and friends."].

1492

D219/125 Srey Soeum Written Record of Interview, 16 December 2014, A140-142, EN 01067745 ["Q: Before the Khmer Rouge regime, what did a family do prior to marriage? A: [...] When a man loved a woman, he would tell his parents to make a marriage proposal for him. If the woman liked that man, they would get married. If the woman refused, she would not be forced like during the Khmer Rouge era. Q: If the woman did not love the man, what would happen? A: There was no issue. They did not get married."]; **D219/289** Penh Va Written Record of Interview, 25 April 2015, A1-2, EN 01111779-80 ["Prior to the Khmer Rouge regime, without their son's consent, parents would not propose a marriage for him. [...] In some cases, if a woman did not love a man, she could refuse to get married to him. Q: If a woman refused to get married, what would happen to her? A: Nothing would happen to her because she did not love him."]; **D219/406** You Phnom Written Record of Interview, 10 July 2015, A51-52, EN 01139555 ["Q: Prior to the Pol Pot era, who chose the husbands or wives? A: The subjects involved made their own choices. Q: Were their family members involved in the decision-making? A: Yes, the families were involved."]; **D219/83** Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A13, EN 01054033 ["If there was no Khmer Rouge regime, could you have chosen a man to marry? A: Yes, I could. I would have had the right to choose a man I loved and whom I wanted to marry."]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037033 ["Traditional marriages in Cambodia were most often arranged, by consent, by parents for their children. For men, who initiated the proposal, choice was provided; both men and women were customarily asked to consent to the match before the wedding took place. While half of respondents married before the Khmer Rouge reported that their traditionally arranged marriage was not their choice, none of these marriages were described in the sample as coercive, even when family pressure exerted great influence."], EN 01037039 [quoting from May Ebihara's 1968 dissertation (*Svay, a Khmer Village in Cambodia*): "Marriages were largely arranged by parents, primarily mothers, and 'in most cases, the child's own inclinations and desires [were] taken into consideration and he/she [was] not forced into doing something distasteful."], EN 01037039 ["generally, traditionally arranged marriages in Cambodia previous to the Khmer Rouge regime are largely described in the literature as being between consenting adults. Consent and the right to choose one's spouse is likewise stressed in Khmer Cham (Muslim) marriage arrangements."], EN 01037040 [quoting from May Ebihara's 1968 dissertation (*Svay, a Khmer Village in Cambodia*): "'According to ideal custom, a young man makes his own choice as to whom to marry and, once having decided, asks his parents to begin negotiations with the girl's family. When the latter receives a marriage proposal, the young woman herself is consulted and, again according to tradition, is free to accept or reject the offer.'"]; **A259.1.5** Heuveline & Poch, "Do Marriages Forget Their Past? Marital stability in Post-Khmer Rouge Cambodia", *Demography*, February 2006, EN 01051849 ["Parents are discouraged [...] from marrying a daughter against her will."]; **D257/1/3.1.41** Annuska Derks, *Khmer Women on the Move*, EN 01151585 ["These betrothal procedures include negotiations concerning the bridewealth [...] Marriage arrangements, however, do not take place without the consent of the spouse-to-be."].

1493

D257/1/3.1.5 Code Civil et de Procédure Civile Cambodgiens, 1920, FR 01151445, Art. 163 ["Le mariage est annulable lorsque le consentement de l'un des conjoints fut vicié, par erreur ou par contrainte."].

1494

D342/1.1.19 Chea Dieb, T. 30 August 2016, 14.15.48-14.17.12, EN 01370001 [the Civil Party was forced to marry a soldier in Phnom Penh, 1975].

1495

D219/115.1 Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045709 ["In order to subordinate the role of family and religion in people's lives, the regime assumed complete control over the selection of spouses to be married, arrangements for marriage, where couples would live and consummation of the marriage."]. See also **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 11.27.10-11.28.17, EN 01361780 ["The process of the marriages varied in many ways, but Khmer Rouge had absolute right to authorize the marriage."], 13.31.15-13.32.29, EN 01361784 ["during the Khmer Rouge time, in order to have a permission to marry, which legalized their relationship, they had to ask permission and approval from the Khmer Rouge."]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421892 ["No marriage was carried out without an instruction by the Angkar. A slogan of the Angkar said, 'Angkar endorses (your partner). If you do not obey Angkar's discipline, you will be sent to a study session for a time'. Marriage was not an individual matter, but was regarded as an important ceremony to make an

oath to the Angkar. Therefore, it was strictly controlled by the Angkar at the village level.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 [“Dy of the Documentation Center of Cambodia provides a comprehensive summary description of the dramatic difference of Khmer Rouge weddings compared to traditional weddings. Most men and women were not allowed to choose their partners and instead, Angkar, which claimed to be everyone’s parent, assigned spouses. Victims included both men and women.”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *“I Want to Tell You”: Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449488 [“People were not however free to choose their marriage partner as the Government instituted a policy whereby couples [were] selected by the Angkar and then married in mass ceremonies.”].

- 1496 **D342/1.1.24** Nget Chat, T. 25 October 2016, 09.12.35-09.14.46, EN 01371140 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, August 1978: “none of my relatives or family members knew that I got married that day, including my mother. It was Angkar who made the determination for me to get married.”]; **D342/1.1.20** Nop Ngim, T. 5 September 2016, 11.26.09-11.27.22, EN 01382729 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “Even my siblings, my parents did not know that I got married”]; **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 13.54.56-13.56.22, EN 01369992 [in Phnom Penh, 1975: “I never consulted with my parents or siblings because they were living far away from me, although I wanted to ask for permission to visit them but they did not allow me to do so. So I simply followed the order from Angkar.”]; **D219/125** Srey Soeum Written Record of Interview, 16 December 2014, A118, EN 01067742-43 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “I worked at the front line, and my parents stayed at home in the village. At that time, I made a request to the Cooperative Committee. I asked him, ‘Can I tell my parents?’ He answered, ‘There is no need! Angkar makes the arrangements for the children of Angkar.’”]; **D219/302** Khoem Choem Written Record of Interview, 5 May 2015, A16, EN 01111890 [in Moung Russei District, Battambang Province, Northwest Zone, October 1978 (see A21): “I told [Northwest Zone cadre Ta Yin] that I would not get married unless he went to ask for my parents’ consent first. He replied that there was no need to ask them for I was Angkar’s daughter, and that if I was asked to get married, I had to follow the order.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body: A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 [“Family members [...] were not consulted in marriage arrangements or matches.”]; **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322845 [“The forced marriages were different from traditional arranged marriages because parents had no power in the decision process of their daughters’ marriage, but instead, the KR became ‘parents’ to those who were marrying.”].
- 1497 **D342/1.1.18** Seng Soeun, T. 29 August 2016, 09.55.14-09.56.58, EN 01369841 [the Civil Party was in charge of organising weddings in S’Dang District, Kandal Province, Southwest Zone: “I simply followed the order from the district chief [...] that I needed to collect the biographies from the male mobile units and female mobile units and then decided whom should be arranged to get married. I simply followed the instruction from the district committee.”], 09.59.46-10.01.08, EN 01369843 [“the instruction from the district committee, which was relayed to me, that New People should be matched only with New People, while the Base People would be matched to the Base People.”]; **D342/1.1.19** Seng Soeun, T. 30 August 2016, 11.17.43-11.18.43, EN 01369972 [“The two mobile units, that is, the male and female mobile units, according to the plan of the district committee, had to select, let’s say, 20 to 30 couples or 25 couples on one particular occasion. Then the respective mobile units would select the numbers and submitted those names to Phon (phonetic) and Phon (phonetic) would [assign] me to match those people based on where they lived and their age range and that the men had to be three to five years older than the women and that’s what I did.”]; **D118/242** Khoem Boeun Written Record of Interview, 21 May 2014, A112, EN 01057695 [the witness was the Cheang Tong Commune chief in Tram Kak District, Takeo Province, Southwest Zone (see A17, A22-24): “The Party decided, but they arranged for the new people to marry the new people, while the old people had to marry the old people.”], A120, EN 01057697 [“It was my understanding that the new people were no-good. They were the enemy and were not as valuable as the old people. Thus they were not allowed to marry the old people.”]; **D219/882.1.24** Peggy Levine, *A Contextual Study into the Wedding and Births under the Khmer Rouge: The Ritual Revolution*, EN 00482531 [“I plotted couple’s demographic data according to their status at the time of the wedding, and the only trend I found was that new people tended to be paired with new people or new-base people”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *“I Want to Tell You”*:

- 1498 *Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449488 ["The couples were almost always of the same class, for example only 'new' people were married to 'new' people."].
 See, e.g., **D219/702.1.139** Kaing Guek Eav alias Duch, T. 16 September 2009, 09.08.45-09.11.46, EN 00378697 ["I was the cadre of the Democratic Kampuchea. And I had no right to get married with any people who were evacuated. I had no right to get married to the 17th of April people, people who were evacuated from Phnom Penh. I would like to reiterate that the wife I got married to was the candidate, a member of the CPK."]; **D342/1.1.20** Nop Ngim, T. 5 September 2016, 10.45.36-10.47.52, EN 01382713 [the witness was the deputy district secretary in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, when she was forcibly married in 1978: "My husband and I had good biographies. That's why we were matched."].
- 1499 **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 13.58.20-14.02.17, EN 01369994 [at her forced marriage in Phnom Penh, 1975: "Among the 12 couples, the female sides were also female combatants and the male sides were also male combatants, but the male combatants were all handicapped. Because they could not fight [against] the enemy any longer, they were brought in to get married. Some of them lost legs, some lost one arm; some had one eye blind. Many of them could not walk properly. All were handicapped soldiers."]; **D118/296** Hoem Chhongly Written Record of Interview, 26 August 2014, A24, EN 01044726-27 [in Battambang Province, Northwest Zone: "sometimes women in these resolute mobile units were forced to marry disabled former Khmer Rouge soldiers. The women in the resolute mobile units were evacuated from Phnom Penh and other Sectors. [...] I knew one case of a beautiful woman named Dieb who was forced to marry Pek Kuok, a disabled former soldier of the Khmer Rouge regime."]; **D219/655** Khay Chhany Written Record of Interview, 20 January 2016, A24, EN 01207529 [in Battambang Province, Northwest Zone, 1978: "It was a law of those days. It was prescribed that the handicapped or amputated soldiers were permitted by their leaders to get married."]; **D219/294** Moul Eng Written Record of Interview, 4 May 2015, A227, EN 01111848 [the witness served as the Bavel District Secretary in the Northwest Zone: "two women disagreed to get married. Ta Chay [Sector 5 Secretary] had instructed me to consult with the two women on the reasons of their being married to disabled soldiers. I explained to them that they had a patriotic responsibility to marry and care for the soldiers who had become disabled because they engaged in the fighting for the nation."]; **D219/406** You Phnom Written Record of Interview, 10 July 2015, A136-137, EN 01139567 [the witness was a commune militiaman in Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone, from 1977: "Yes, *Angkar* arranged marriages for handicapped soldiers. Q: Did *Angkar* have reasons to arrange marriages for the handicapped soldiers? A: To raise their morale, to let them know that *Angkar* had not abandoned them. Despite being disabled, *Angkar* still looked after them."]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A35, EN 01076950 [the Civil Party Applicant was a member of the Krala Commune Committee in Kampong Siem District (Sector 41, Central Zone) from June 1977: "My wedding was 33 days before the Vietnamese came. At that time there were 17 couples, of which three couples among them were forced to get married. The three grooms were the former Khmer Rouge soldiers who were disabled. When they returned home, the commune chief arranged their marriage, choosing brides [for] them regardless of whether or not the brides agreed."]; **D219/24** Preap Sokhoeum Written Record of Interview, 8 October 2014, A12, EN 01050562 [in Prey Chhor District, Sector 41, Central Zone, 1977: "At that time, they forced me to marry a handicapped man whom I did not love"], A24, EN 01050566 ["Q: Why did they choose a handicapped person to marry you? A: Back then, the handicapped people were the ones who had made sacrifices on the battlefield, so they selected those people to marry women as an incentive for those handicapped soldiers."]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 ["Other details and variances mentioned by researchers is the practice of marrying beautiful young women to disabled Khmer Rouge soldiers"]; **D219/370.1.8** Norodom Sihanouk, *Prisoner of the Khmer Rouge*, EN 00632939 ["Then, with the same degree of innocence, [Khieu Samphan] confessed to the existence of forced marriages (the he claims are not forced). Young girls chased from Phnom Penh and other towns in April 1975 forced into unions with the 'Khmer Rouge heroes', [...] the severely injured, the disabled veterans, the one-eyed, the blind, the armless, the one-legged and even individuals without legs. Whereas Khieu Samphan asserted that the young ladies were 'fervently patriotic' (*sic*) and 'accepted, by way of their marriage, to care for the well-being of the heroes who had sacrificed themselves for the nation', my wife and I had shivers down our spine thinking about the horror of those forced marriages."].
- 1500 **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 14.01.21-14.02.40, EN 01361796 ["There are many patterns but most commonly both men and women they were informed that they were going to marry early in

the morning or one day before, afternoon or one day before. And the marriage ceremony was conducted by the evening of that day. So it was very short, within 24 hours.”]; **D342/1.1.18** Seng Soeun, T. 29 August 2016, 09.56.58-09.59.46, EN 01369842 [the Civil Party was in charge of organising weddings in S'Dang District, Kandal Province, Southwest Zone: “For those who would be arranged to get married, they were not aware [...] in advance about their marriages. It was their chiefs who were aware of this and who would call on them to the wedding ceremony place [...] I can confirm that those couples were not informed beforehand about the fact that they would be arranged to get married.”]; **D219/702.1.110** Khin Vat, T. 30 July 2015, 09.36.43-09.39.39, EN 01444741 [in Kampong Chhnang Province, West Zone, 1977: “I was told that at 5 a.m. the next morning, I had to be ready to depart for Kampong Chhnang [for the wedding ceremony].”]; **D219/62** Preap Kap Written Record of Interview, 3 November 2014, A51, EN 01053911 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “We did not actually know about the wedding ceremony in advance. We just heard about it from Ta Mok in the morning, who told us to be prepared.”]; **D219/356** Van Nak Written Record of Interview, 4 June 2015, A60, EN 01116334 [in Battambang Province, Northwest Zone, July 1978: “When the Southwest Zone cadres arrived, Roeum, who was a Northwest Zone cadre and chairperson of district hospital, told us that the medics had to get married. We were summoned for a meeting at 2100 and we were told about this marriage. [...] At 2300 of the same night, the wedding ceremony was arranged for us.”]; **D191.1.23** Kao San Civil Party Application, 28 June 2009, EN 01320633 [in Tuk Meas District, Kampot Province, Southwest Zone, 1976: “When [Angkar] had me marry Comrade Y Yoeun, they did not ask if I agreed in advance [...]. They told me three days in advance that Angkar was going to arrange for me to take an oath with Comrade Y Yoeun even though we did not [know] each other at all.”]; **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322863 [“Women who were commanded to marry were simply informed by the KR and then ordered to attend the ceremony. According to this study, in most cases of forced marriage, women were ordered to attend a meeting or the marriage ceremony in the morning and then, were married by nightfall. Thus, making the first encounter with their future spouse and marriage occur all on the same day.”], EN 01322863 [Ms. Touch Oun said: “My wedding was very sudden and a surprise to me. One day, the KR called me, and they ordered me to get married. They [...] told me on the day of the marriage.”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045710 [“Being asked to marry by the Khmer Rouge typically involved a person being approached while working and told that a spouse had been selected for them. Those approached were often given at most a few hours or days in which to decide whether or not to marry”], EN 01045712 [“A large number of respondents were given very little notice of their impending marriage; sometimes a week, sometimes a day or two.”].

1501 **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 13.47.50-13.49.55, EN 01361791 [“The wedding ceremony was very different from the weddings before the Khmer Rouge. To put it [simply], it was just like a meeting. People were mobilized to have a meeting and, indeed, many men and women were called for meeting and it was a wedding.”]; **D219/888.1.8** Nget Chat, T. 24 October 2016, 15.58.07-16.00.00, EN 01362179 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, August 1978: “It was Uncle Sun [who took me to be married], but he did not tell me that I would go to get married, I was simply told to go to the rear battlefield with him. So I followed him and when I arrived at Boeng Klmar, I saw many people were already there. They were about my age. And I was told that I would be required to get married. I had no idea which man I would be matched up with.”]; **D342/1.1.20** Nop Ngim, T. 5 September 2016, 11.19.05-11.20.48, EN 01382726 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “None of us was aware of anything on the day of the marriage. Even for the men’s side, they did not know that they had to marry that day. [...] I did not know, at all, about the marriage and I was wondering why we were called to attend a meeting and in fact, I did not go [at] first, then I was told that I should go; otherwise, Uncle would get upset, so I went. I did not know that was a wedding day.”]; **D219/702.1.10** Cheang Sreimom, T. 2 February 2015, 09.25.18-09.27.16, EN 01146856 [in Nhaeng Nhang Commune, Takeo Province, Southwest Zone, 1977: “And even on that wedding day, we were only called to attend that meeting and we were not even aware that it was our wedding. And only then we were informed that we were chosen to be married.”]; **D219/234.1.7** Tae Ry Written Record of Interview, 18 February 2015, A117, EN 01079944 [in Boeng Srei, Kampong Som Province, 1975: “They told us to attend a meeting. All the women in the unit had to go; however, when we arrived at the meeting venue, they called out the names of the women who had to marry. They had not told us that it was a wedding.”]; **D6.1.648** Uk Phorn Written Record of Interview, 22 August 2009, EN 00372932 [in Angkor Chey District, Kampot Province, Southwest Zone, 1975: “Initially Angkar called me to a meeting;

when I arrived, they arranged for me to make the marriage vows.”]; **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322863 “[Ms. Pout Mery recalled how the] KR called her to go to their meeting room but she did not understand what was going on. ‘The KR instructed all the couples there to shake hands and make an agreement that we love each other from now on, and that was it. My marriage ceremony was done like that.’”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037053 “[15 [16 %] of the respondents did not know before the wedding procedure that they were to be married.”].

¹⁵⁰² See, e.g., **D219/494.1.14** Mean Loeuy, T. 2 September 2015, 14.14.51-14.17.50, EN 01484349 [in Thnal Dach Village, Banteay Meanchey Province, Northwest Zone, 1977: “In the marriage, some couples did not know each other in advance”]; **D219/702.1.110** Khin Vat, T. 30 July 2015, 09.36.43-09.39.39, EN 01444741 [in Kampong Chhnang Province, West Zone, 1977: “I did not know the man, my future husband, at that time, and I only learned of his name when I met him in the evening on our wedding day. We had never seen each other before that time.”]; **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 13.54.56-13.56.22, EN 01369993 [in Phnom Penh, 1975: “We knew each other only on the day that we were matched up. I did not have any knowledge about him before the wedding.”]; **D219/46** Sorn Vanna Written Record of Interview, 17 October 2014, A81-88, EN 01050680-81 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: the Civil Party Applicant was forced to marry a woman he had never seen before in a ceremony for 70-80 couples]; **D219/511.1.2** Chhouk Rin Written Record of Interview, 16 June 2015, A71, EN 01118174 [in Kampot Province, Southwest Zone, 1976 (see A1 and A75): “I was assigned to get married without any prior information. I did not know my bride.”]; **D118/304** Phos Chhlean Written Record of Interview, 5 September 2014, A56, EN 01045513 [at a mass wedding ceremony in Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone: “Some people even mistook their partners because they did not know each other.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body: A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 “[Often couples were complete strangers, forced to commit to each other at mass wedding officiated by actors of the Khmer Rouge state.”]; **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322864 “[Similar to the marriages before the KR regime, in most cases, women met their husband for the first time at the wedding.”]; **D310/1.1.11R** DVD, *Red Wedding*, 2011, 7:49-8:13 [Pen Sochan: “We didn’t know each other. I didn’t know where he lived. I didn’t know where he came from.”].

¹⁵⁰³ **D219/406** You Phnom Written Record of Interview, 10 July 2015, A146, EN 01139568 [the witness was a commune militiaman in Kouk Prech Commune, Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone, from 1977: “There were two types of marriages, requested and assigned.”]; **D219/234.1.7** Tae Ry Written Record of Interview, 18 February 2015, A97 and A107-114, EN 01079942-43 [in Kampong Som Province, 1975: a soldier requested to marry the witness and a wedding ceremony was subsequently arranged]; **D119/131** Thang Thoeuy Written Record of Interview, 16 June 2014, A65 and A68, EN 01025297-98 [in Banteay Meanchey Province, Northwest Zone, 1977: “I was forced to get married to my husband. [...] my husband requested the unit chief or the group chief, and the unit chief or the group chief made the request to the upper echelon.”]; **D219/257** Sek Chaot Written Record of Interview, 2 April 2015, A4, EN 01095829 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “The situation was different among us. Some couples already knew each other, and they made a request for the marriage. But some other couples were chosen to be married by the leaders. [...] In my case, I chose my bride on my own.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037033 “[The case study interviews indicate that many men had opportunity to request a spouse during the regime, this being reported by half of all responses.”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421894 “[several cases were reported that the KR soldiers/officials were given privileges to choose a wife [...] The Angkar provided a special award to [handicapped] soldiers: to select a woman whom they prefer to get married with”]; **D219/882.1.24** Peggy Levine, *A Contextual Study into the Wedding and Births under the Khmer Rouge: The Ritual Revolution*, EN 00482531 “[According to the soldier respondents, if a soldier had a pre existing relationship with a base or new person or was attracted to someone, he could make a request to a leader, which was often granted”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045732 “[Even in the situation of forced marriage in which both men and women could be victims, there were some female respondents who reported that their

- spouse had arranged for the marriage, being a Khmer Rouge soldier or official. No men reported that their female spouse arranged for their marriage.”].
- 1504 **D5/1704/3** Yos Phal, T. 27 May 2013, 15.37.03-15.39.19, EN 00916581 [in Takeo Province, Southwest Zone: “the unit chief said [...] that Angkar would prohibit me from marrying her [his fiancée prior to the KR regime] because I was the son of Angkar and it was up to Angkar to organize the marriage.”]; **D219/488** Moeng Veth Written Record of Interview, 1 September 2015, A164-165, EN 01170600 [the witness was a soldier in Sector 505, Kratie Province, 1977-1978: “Sometimes when a man proposed marriage to Woman ‘A’, at the actual ceremony, he had to marry Woman ‘D’. [...] In some cases, when names were called for people to stand up in rows and if the proposed couples could not stand in their proper positions, they held hands with different people. Then they could not reject that person. [...] I never saw someone daring to refuse because everyone followed the policy of the Party.”]; **D310/1.1.5** Katrina Natale, “*I Could Feel My Soul Flying Away from My Body*”: A Study on Gender-Based Violence during Democratic Kampuchea in Battambang and Svay Rieng Provinces, EN 00992156 [“another female respondent in Svay Rieng reported that even when Khmer Rouge cadre requested certain brides, these requests were not always granted.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037065 [an interviewee forcibly married during the DK regime recalled: “A man cannot simply request from the woman. Angkar had to allow the request, and they looked up our history and family background to make sure it is similar before they approve.”].
- 1505 **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 13.49.55-13.51.17, EN 01361792 [“Q: [Were] there any Buddhist rituals at the wedding ceremony; was there any religious element as was present in the pre-DK period? A: The Khmer Rouge abolished the religion, so there was no religious ceremony at all and no monks present at [...] the wedding.”]; **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016, 14.23.08-14.24.54, EN 01385298 [in Siem Reap Province, North Zone, 1975: “the marriage ceremony [of my first marriage] during Sankum Reastr Niyum was different from the one during the DK regime. During my first marriage my parents asked for the dowry of 60,000 riels and there were 100 guests attending and the wedding ceremony was conducted based on our tradition by having achar or clergyman and traditional music to accompany it. But during the second marriage there was none of this. There was no music and there was 60 couples who were married at the same time. [...] in the old days after the marriage [...] guests were fed with feasts, with a lot of food. But during the wedding in the Khmer Rouge regime, we were given water lily soup to eat. So they were quite different.”], 14.24.54-14.27.47, EN 01385298-99 [“During my first marriage there were monks who came to bless us. The achar or clergyman also blessed us and at the time when the guests came to attend our meeting to congratulate us, there were many guests and the wedding ceremony were also blessed by our parents from both sides.”]; **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 14.14.05-14.15.48, EN 01370000 [in Phnom Penh, 1975: “[T]here were no traditional procession of prayer or blessing. We were called – our names were called out to match up with the male side. Then Angkar gave us some instructions and then we had to salute the Party’s flag. That’s basically the process. It lasted for less than an hour.”]; **D118/276** Uk Him Written Record of Interview, 14 July 2014, A34, EN 01031764 [in Takeo Province, Southwest Zone, 1975: “When they forced me to get married to my second husband, I said that how [could I] get married and live with him because we did not follow traditional ceremony; I was afraid that ancestors would harm us.”]; **D219/99** Khet Sokhan Written Record of Interview, 27 November 2014, A83, EN 01077083 [in Kampot Province, Southwest Zone, 1978: “I felt regret because I was not able to have a proper ceremony in accordance with our tradition.”]; **D219/125** Srey Socum Written Record of Interview, 16 December 2014, A168, EN 01067748 [in Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “No *achar* (layman) and no relatives were present. We just shook hands during the marriage, and that was it!”]; **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322865 [“Most marriage ceremonies during the KR regime were just like a meeting held by the KR leaders or village chief. Similarities were found regardless of location of marriages. Mostly, there were no special meals, no music, and no family members in attendance.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body: A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 [“Traditional clothes, dancing, singing and religious ceremony were prohibited. Couples were married in the typical Khmer Rouge costume of black uniform and tire sandals. [...] [The wedding ceremony] took little more than five minutes”, EN 01037033 [“Parental participation and ancestral rites were excluded, resulting in karmic consequences.”]; **D219/882.1.24** Peggy Levine, *A Contextual Study into the Wedding and Births under the Khmer Rouge: The Ritual Revolution*, EN 00482478 [“Most gravely, the Khmer Rouge ruptured the sequence

of ritual actions, such as in the Cambodian practices of contacting a fortune teller before deciding the wedding date, or giving offerings to deceased ancestors and ingesting betel nut after the couple is united. [...] The Khmer Rouge forbade all celebrations and sacred seasons, and attacked traditions involving luck, merit, and protection, while neglecting ancestors.”], EN 00482491-92 [“Throughout my study, people spoke about the absence of music in general, and musical instruments as a grave loss for them during their DK weddings. In traditional weddings, [instruments], pitch and vibration, and accompanying song bring richness to the community. [...] An *achaa* told me that music is also a calling to the gods for fortune and protection.”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045713 [“Respondents’ accounts of marriage procedures were surprisingly similar. Typically, the marriage procedure itself was extremely short and without any celebration.”], EN 01045714 [“This is in stark contrast to traditional Cambodian weddings, which typically run for two to three days and include extended family and friends, during which various religious and cultural rituals are performed, followed by a banquet.”].

1506

D219/888.1.2 Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 13.47.50-13.49.55, EN 01361791 [“There was no [participation] from the family members, relatives, or friends, but only those who were marrying because it was [a] mass ceremony.”]; **D342/1.1.24** Nget Chat, T. 25 October 2016, 09.12.35-09.14.46, EN 01371140 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, August 1978: “My elder sibling was at Khnar Totueng, too, but my sibling did not attend because we did not know about the plan of the arranged marriage. Also we were at various battlefields, and none of my relatives or family members knew that I got married that day, including my mother.”]; **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 13.59.18-14.02.17, EN 01369995 [in Phnom Penh, 1975: “There were no parents or relatives in that ceremony.”]; **D342/1.1.20** Nop Ngim, T. 5 September 2016, 11.22.20-11.24.12, EN 01382728 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “none of us had any relatives or siblings [attend] the wedding ceremony; only some members of the female unit from the salt field attended the ceremony. There was no relative.”]; **D219/301** Soeung Chanthan Written Record of Interview, 4 May 2015, A16, EN 01111882 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone, August 1978: “Kan asked me why I did not want to marry. I told her that I did not want to marry in my parents’ absence. Comrade Kan told me that my parents’ presence was not necessary because I was the child of *Angkar*.”]; **D219/302** Khoeun Choem Written Record of Interview, 5 May 2015, A25, EN 01111891 [in Moung Russei District, Battambang Province, Northwest Zone, October 1978 (see A21): “My parents were not allowed to attend the wedding. If I had requested for my parents to attend the wedding, I would have been taken to be re-educated.”]; **D219/125** Srey Socum Written Record of Interview, 16 December 2014, A156, EN 01067747 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone, October 1978 (see A91): “My parents did not find my marriage legitimate because they were not present during the marriage ceremony.”]; **D219/234.1.7** Tae Ry Written Record of Interview, 18 February 2015, A118, EN 01079944 [in Boeng Srei, Kampong Som Province, 1975: “Q: Did your family members attend the wedding? A: No, they did not.”]; **D219/55** Hao Yan Written Record of Interview, 27 October 2014, A38, EN 01053838 [in Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone, between 1976 and 1978: “At that time, they did not permit other people to attend, only the ones who were to marry.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 [“Family members were not allowed to attend the wedding”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045713 [“In every case except one, family did not attend. Many respondents found this very upsetting.”]; **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322864 [“Ms. Sak Chansonyn, 77 years old, recalled her suffering when her daughter was forced to marry during the KR regime. [...] I felt so much pain because I could not attend my daughter’s wedding ceremony.”], EN 01322864-65 [“Almost all wedding ceremonies were prepared by the KR. Parents and relatives were not allowed to attend.”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, “*I Want to Tell You*”: *Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449488 [“The *Angkar* did not notify or invite the families of the newlyweds”].

1507

D342/1.1.21 Mom Vun, T. 16 September 2016, 13.38.11-13.40.24, EN 01385281 [at her marriage ceremony in Siem Reap Province, late 1975: “There were cadres; namely, Rom (phonetic), Son (phonetic), and Sea, and the rest were bodyguards for these three people and the rest were those 60 couples. There was no presence of parents from any couple.”]; **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 13.54.56-13.56.22, EN 01369992 [in Phnom Penh, 1975: “My parents and siblings did not attend the ceremony. Only the *Angkar* people attended it.”]; **D219/406** You Phnom Written Record of Interview, 10 July 2015, A60, EN 01139556 [the witness was

a commune militiaman in Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone, from 1977: “Q: Who was present during the wedding? A: The militiamen chairman, the commune committee, the commune-level male youth chairman, and the commune-level female youth chairperson. Sometimes, even the unit chairpersons also attended the weddings”; A63-64, EN 01139557 [“Q: Did militiamen attend the weddings? A: Yes. Q: When militiamen attended a wedding, what were their roles? A: They had no functions; they just listened so that every ministry would be represented.”]; **D219/3** Keu Seung Written Record of Interview, 10 September 2014, A112, EN 01047111 [at a mass wedding in Sangkai District, Battambang Province, Northwest Zone, after the arrival of the Southwest Zone cadres (see A107): “I saw cadres from the commune and village level participating in the wedding.”]; **D219/413** Sok Nou Written Record of Interview, 9 July 2015, A7, EN 01135049 [at two mass weddings in Sangkai District, Battambang Province, Northwest Zone: “I do not remember when the [weddings] took place; I only know that the events took place under the Southwest group’s control. Ta Loek was one of the cadres present during those events.”]; **D219/62** Preap Kap Written Record of Interview, 3 November 2014, A29, EN 01053907 [in Samlaut District, Battambang Province, 1978: “my wife told me that Ta Tith and Ta Mok also attended my wedding ceremony.”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045713 [“Cadre were often in attendance, sometimes in large numbers.”].

1508

Standing Committee, Zone Leaders, and Ministry Officials: **D219/702.1.5** Khiev Neou, T. 21 June 2012, 14.02.29-14.03.53, EN 00820854 [the witness was Ta Mok’s nephew, who married in Takeo Province, Southwest Zone, 1977: “Ta Mok organized this marriage for me – for my couple.”]; **D342/1.1.20** Nop Ngim, T. 5 September 2016, 11.06.50-11.07.54, EN 01382720-21 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “It was Ta Mok who actually organized the wedding for us”]; **D315.3.1** Chou Koemlan, T. 26 January 2015, 13.53.00-13.54.00, EN 01403001 [in Tram Kak District, Takeo Province, Southwest Zone: “Q: [...] Who, in your opinion, organized the marriage ceremonies? A: To my knowledge, it was the party of the Angkar who instructed them to make a resolution to become husband and wife, but it was only Ta Mok, who was a representative of Angkar, but I did not know from where he received that instruction.”]; **D219/62** Preap Kap Written Record of Interview, 3 November 2014, A47, EN 01053911 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “The announcement of the would-be couples was made by Ta Mok. [...] Ta Tith, Sector 1 Representative, gave guiding opinions to the newly-wed couples.”]; **D219/268** Nam Phorn Written Record of Interview, 9 April 2015, A69, EN 01098487 [at a forced marriage ceremony in Battambang Province, Northwest Zone: “Ta Mok arranged for his subordinates, who were the Southwest Zone people and took them to get married in Battambang.”]; **D219/294** Moul Eng Written Record of Interview, 4 May 2015, A20, EN 01111829 [in Takeo Province, Southwest Zone, 1978: “Ta Mok had arranged my wedding in Takeo Province.”]; **D219/454** Chum Neou Written Record of Interview, 13 August 2015, A4, EN 01151155 [in Phnom Penh, 1976: “They had each couple sit facing each other. To one side were three chairmen (all of whom were men) who presided [over] the ceremony. To the other side were the guests, personnel from the units. One of the chairmen was from a ministry, but I do not recall which ministry. It was the Ministry of Logistics, but I do not recall his name. Another chairman read the announcement.”]; **D123/1/2.7a** Ma Chhoeun DC-Cam Statement, 18 May 2007, EN 00969949 [in Kampong Som Province, circa 1977-1978: “Dany: Who gave instruction for you to get married? Vat [Chhoeun’s wife]: Ta Mut.”]. **Leaders from the sector level or below:** **D119/131** Thang Thoeuy Written Record of Interview, 16 June 2014, A70, EN 01025298 [in Banteay Meanchey Province, Northwest Zone, 1977: “[Preah Net Preah District Secretary] Yeay Chaem supervised the whole wedding. During that time, she told us loudly to hold each other’s hand.”]; **D219/471** Toem Phal Written Record of Interview, 21 August 2015, A71, EN 01154815 [in Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone, 1977: “The announcement was made during a meeting at the Kiri Vong District Office. Ta Sieng, who became district secretary in replacement of Ta Tom, made the announcement. Couples of the arranged marriage sat and listened to the announcement, and then they had to come forward and exchange their respective vows. My marriage was also arranged at that time.”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045713 [“The procedure was overseen by Khmer Rouge cadre.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037064 [“All wedding procedures were arranged and officiated by Khmer Rouge actors at various levels, including leadership positions.”].

1509

D219/888.1.2 Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 13.47.50-13.49.55, EN 01361791 [“The wedding ceremony was very different from the weddings before the Khmer Rouge. To put it [simply], it was just like a

meeting.”]; **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016, 14.23.08-14.24.54, EN 01385298 [in Siem Reap Province, North Zone, late 1975: “there was 60 couples who were married at the same time.”]; **D6.1.688** Bun Thien Written Record of Interview, 17 August 2009, EN 00384409 [in Takeo Province, Southwest Zone: wedding ceremonies were “held in the same manner as holding a meeting”]; **D219/307** Pall Yung Written Record of Interview, 9 May 2015, A45, EN 01111926 [in Kampong Ko, Battambang Province, Northwest Zone, 1978 (see A37 and A40): “For me, I did not think that this was a wedding ceremony. They just ordered us to hold each [other’s] hands and they did not prepare anything to [look] like a wedding ceremony.”]; **D219/413** Sok Nou Written Record of Interview, 9 July 2015, A7, EN 01135049 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone: “I saw the events twice at Wat Reang Kerei Pagoda, but I do not remember the number of couples in each wedding. I did not consider those ceremonies as wedding ceremonies because each couple was just told to hold each other’s hands and there was no food to serve.”]; **D219/55** Hao Yan Written Record of Interview, 27 October 2014, A38, EN 01053838-39 [in Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone, between 1976 and 1978: “They had the people who were to get married sit close to one another, and they matched those people without any reception party. [...] Sometimes up to 20 to 50 couples married in one night.”]; **D219/16** Mech Nanh Written Record of Interview, 18 September 2014, A123, EN 01034112 [at forced marriage ceremonies in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1976 and 1977: “During a meeting, they announced that this comrade had to hold that comrade’s hand. No big ceremony was held.”]; **D6.1.359** Chhocung Uo Written Record of Interview, 29 March 2009, EN 00316786 [at Trapeang Thma Dam, Banteay Meanchey Province, Northwest Zone: “I [myself] attended a marriage ceremony. There were about one hundred couples getting married in one ceremony.”]; **D219/723** Lim Saloeun Written Record of Interview, 28 February 2016, A17, EN 01218610 [“80 couples got married on the same day.”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045713 [“Anywhere from three or four couples to hundreds of couples were married at any one time.”]; **D219/370.1.5** Henri Locard, *Pol Pot’s Little Red Book: The Sayings of Angkar*, EN 00394888 [“Marriage was replaced by austere, collective, civil ceremonies”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037064 [“Khmer Rouge forced wedding procedures were described by the sample as mass events of up to hundreds of couples.”].

1510 **D219/888.1.6** Pen Sochan, T. 12 October 2016, 13.55.20-13.58.03, EN 01361419 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: “At that time, after we finished work and we were required to sit down in rows, none of us were happy because we were tired and hungry and worse, we were forced to get married. We did not get to talk to each other”]; **D219/494.1.2** Mam Soeurin, T. 28 July 2015, 15.50.47-15.53.32, EN 01124433 [at Trapeang Thma Dam, Banteay Meanchey Province, Northwest Zone, 1977: “the marriage took place at night time.”]; **D219/723** Lim Saloeun Written Record of Interview, 28 February 2016, A17-18, EN 01218610 [in Sector 4, Northwest Zone (see A6), 1978: “To save time, 80 couples got married on the same day. [...] If only a marriage of [one] couple was organized at a time it would have wasted the cadres’ time. Harvesting rice and carrying earth could not be interrupted by the weddings.”]; **D219/406** You Phnom Written Record of Interview, 10 July 2015, A54, EN 01139556 [the witness was a commune militiaman in Kouk Prech Commune, Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone, from 1977: “[The Khmer Rouge] wanted people to spend less time for their weddings, because they had a lot of work to do. They did not want to waste time and resources on wedding ceremonies.”]; **D219/55** Hao Yan Written Record of Interview, 27 October 2014, A38, EN 01053838 [in Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone, between 1976 and 1978: “Most of the time marriages were arranged at night.”]; **D219/356** Van Nak Written Record of Interview, 4 June 2015, A60, EN 01116334 [in Battambang Province, Northwest Zone, July 1978 (see A28-29): “At 2300 [in the] night, the wedding ceremony was arranged for us.”]; **D219/528** Lonh Lun Written Record of Interview, 28 September 2015, A113, EN 01168081 [in Moung Ruessei District, Battambang Province, Northwest Zone, after the arrival of the Southwest Zone cadres (see A51-52 and A104-106): “They held the ceremony at a supply warehouse near a rice [storage] warehouse in Sambok Ak Village of Kampong Kou Cooperative at 4.00 p.m. or 5.00 p.m.”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045712 [“In a few cases, respondents had been called to a meeting at the end of the workday, at which time they were forced to engage in a marriage procedure.”], EN 01045713 [“Typically, the marriage procedure itself was extremely short [...] Marriage procedures were often held at night, after the work day. Many people had only their dirty work clothes to wear.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced*

- Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037064 [“Most forced marriage wedding procedures in the sample took place at night after the workday and lasted only a few minutes.”].
- 1511 **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 14.06.25-14.08.09, EN 01361799 [“when they were brought to the wedding ceremony place, they were ordered to sit in one line, females in one line and males in one line. And normally, the person that you are marrying is in front. They were matched together already or sometimes they were given the numbers”]; **D342/1.1.20** Nop Ngim, T. 5 September 2016, 10.45.36-10.47.52, EN 01382713 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “we were made to sit separately, male and female, and then we were called to hold each other’s hands”]; **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 13.59.18-14.02.17, EN 01369994 [in Phnom Penh, 1975: “During the marriage ceremony, first they paired us up because we did not know each other. We knew each other only after we heard the announcements of our names”]; **D219/888.1.6** Pen Sochan, T. 12 October 2016, 13.47.16-13.48.57, EN 01361415 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: “I saw people sitting in rows; female on one side and male on another side.”]; **D219/42** Chech Sopha Written Record of Interview, 13 October 2014, A98, EN 01050635 [in Sangkai District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “they suddenly told me that I should not go anywhere that day and that I should go to a meeting at the pagoda. When I reached the pagoda I saw men already there. Then they had me sit in a line opposite the men’s line. You had to marry the man you happened to sit across from.”]; **D219/294** Moul Eng Written Record of Interview, 4 May 2015, A20, EN 01111829 [in Takeo Province, Southwest Zone, 1978: “During [my] wedding, they called us by name, and we walked around, looking for our partner, whose name was announced earlier.”]; **D219/454** Chum Neou Written Record of Interview, 13 August 2015, A4, EN 01151155 [in Phnom Penh, 1976: “During the ceremony they had us sit. They had each couple sit facing each other.”]; **D219/46** Sorn Vanna Written Record of Interview, 17 October 2014, A81, EN 01050680 [in Sangkai District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “They did not tell me that I would get married, but they chose people from the mobile unit to sit in two rows, men in one row and women in the other.”]; **D219/234.1.7** Tae Ry Written Record of Interview, 18 February 2015, A96, EN 01079942 [in Boeng Srei, Kampong Som Province, 1975: “I was among the 17 couples. I sat opposite the man whom I had to marry in order to exchange marriage vows.”]; **D219/300** Im Bunchhoeun Written Record of Interview, 2 May 2015, A6, EN 01111874 [in Sangkai District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978 (see A5): “They ordered men and women to be seated in lines facing each other in the collective rice hall. [...] The Khmer Rouge ordered us to be married and make a resolution by saying that we were husband and wife”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *“I Want to Tell You”: Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449488 [“The Angkar called people to attend ceremonies and the couples stood in lines, the women on one side and the men on the other. [...] The couples, who often had never seen each other before, joined hands”]; **D118/285** Nop Ngim Written Record of Interview, 12 August 2014, A68, EN 01044685-86 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “Then Ta Mok announced the name of each soldier and woman to stand up, and Ta Mok told them to hold hands.”].
- 1512 *See, e.g.*, **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 14.06.25-14.08.09, EN 01361799 [“when they were brought to the wedding ceremony place. [...] if there are too many people you cannot see who is the husband”]; **D219/494.1.14** Mean Loeuy, T. 2 September 2015, 14.14.51-14.17.50, EN 01484349 [in Thnal Dach Village, Banteay Meanchey Province, Northwest Zone, 1977: “some couples did not know each other in advance, and after the marriage they could not even find their spouses.”]; **D219/494.1.3** Mam Socurm, T. 29 July 2015, 10.01.32-10.03.29, EN 01437792 [at Trapeang Thma Dam, Banteay Meanchey Province, Northwest Zone, 1977: “I can say that on some occasions, right after the wedding ceremonies, because it was dark and the brides and grooms did not know each other well, they went off with a different spouse.”], 10.06.15-10.08.19, EN 01437794-95 [“For example, after the event, [...] a man [...] said that there were so many couples that it was hard for him to know which bride was his. [...] Having heard that, I realized that many men and women were married at the time. I didn’t attend any of the marriage ceremonies myself but I was told by the men who got married at the time. [...] some of them could not identify their brides and which rooms they were supposed to check in.”]; **D118/304** Phos Chhean Written Record of Interview, 5 September 2014, A56, EN 01045513 [at a mass wedding ceremony in Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone: “Some people even mistook their partners because they did not know each other.”]; **D6.1.359** Chhoeung Uo Written Record of Interview, 29 March 2009, EN 00316786 [at Trapeang Thma Dam, Banteay Meanchey Province, Northwest Zone: “I [myself] attended a marriage ceremony. There were about one hundred couples getting married in one ceremony. Some couples lost their partners at the end of

- the ceremony because there were too many pairs at the same time.”]; **D310/1.1.11R** DVD, *Red Wedding*, 2011, 7:49-8:13 [Kim Chhean Lay: “When they forced you to marry, you couldn’t see each other’s faces?” Pen Sochan: “It was as dark as it is now. We didn’t see much when we entered the canteen.”].
- 1513 **D342/1.1.20** Nop Ngim, T. 5 September 2016, 10.45.36-10.47.52, EN 01382713 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “we were called to [...] voice our commitment or resolution. We had to make our resolution before the Party and Angkar by holding our hands.”]; **D342/1.1.19** Chca Dieb, T. 30 August 2016, 13.59.18-14.02.17, EN 01369994-95 [in Phnom Penh, 1975: “And then each of the couples had to make the commitment to their marriage and we had to make commitments in front of the symbols of the Angkar that was the sickle and the rice. [...] Angkar gave us instructions to follow and simply adhere to the disciplines of Angkar [...] and to strive to work hard to build the country.”]; **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016, 13.38.11-13.40.24, EN 01385281 [in Siem Reap Province, North Zone, late 1975: “Cadres who married us, the 60 couples, made an announcement that the newlywed couples had to [...] take care of one another, and to strive to engage in production to increase the produce, so that our economics could develop and that we could smash the enemies [...] each couple was called, later, to make a commitment.”]; **D219/494.1.14** Mean Loeny, T. 2 September 2015, 14.09.40-14.14.51, EN 01484349 [in Thnal Dach Village, Banteay Meanchey Province, Northwest Zone, 1977: “During that ceremony, they announced that today it is the marriage for the 63 couples, so all of you have to respect the line of Angkar. And after the announcement, we were told to hold each other’s hands, and we were instructed to make resolution, and to make sure that we followed the line, or guideline, of Angkar, and we were told to complete and achieve three tonnes of rice per hectare.”]; **D219/300** Im Bunchhoeun Written Record of Interview, 2 May 2015, A6, EN 01111874 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978 (see A5): “The Khmer Rouge ordered us to be married and make a resolution by saying that we were husband and wife and we would respect *Angkar*’s orders.”]; **D118/285** Nop Ngim Written Record of Interview, 12 August 2014, A68, EN 01044685-86 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “Ta Mok told them to hold hands. He announced that they would be husband and wife from that day on [...] Then he had those newly-wed couples to verbally [exchange] vows and resolutions to follow *Angkar*’s orders.”]; **D219/511.1.2** Chhouk Rin Written Record of Interview, 16 June 2015, A84, EN 01118175 [in Kampot Province, Southwest Zone, 1976 (see A1 and A75): “In the wedding ceremony, the men and women held each other’s hands and made a resolution to live together.”]; **D6.1.688** Bun Thien Written Record of Interview, 17 August 2009, EN 00384409 [in Takeo Province, Southwest Zone: “the [b]rides and grooms stood up and showed their commitment (that was following Angkar and living with the family for the rest of their life).”]; **D6.1.343** Yi Laisav Written Record of Interview, 2 February 2009, EN 00288642 [in Preah Net Preah District, Northwest Zone, 1978: “they called us to sit next to each other then they had us stand up and make a statement of determination. They told us to stick to monogamy rule and make determination to serve Angkar.”]; **D267.1.1** Seng Ol Written Record of Interview, 2 December 2009, A34, EN 00413908 [the witness married couples in Nhaeng Nhang Commune, Tram Kak District, Takeo Province, Southwest Zone, before June 1978: “they had each couple stand up and make a resolution that they accepted one another as a couple on into the future and would strive to increase production and to obey Angkar.”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045713 [“They were arranged in pairs and each couple was asked to ‘pdaj-gna’, that is, determine to commit to each other and work hard for Angkar.”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *“I Want to Tell You”: Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449488 [“The couples, who often had never seen each other before, joined hands and then recited a commitment statement, pledging faithfulness to their spouse and to *Angkar*.”].
- 1514 See, e.g., **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016, 13.38.11-13.40.24, EN 01385281 [in Siem Reap Province, North Zone, late 1975: “Cadres who married us, the 60 couples, made an announcement that the newlywed couples had to love one another, to take care of one another, and to strive to engage in production to increase the produce, so that our economics could develop and that we could smash the enemies and we had to produce more children for Angkar.”]; **D342/1.1.20** Nop Ngim, T. 5 September 2016, 11.07.54-11.11.18, EN 01382722 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “[Ta Mok] organized the marriage for us. [...] He advised us to go along well together [...] It was on the day of the ceremony.”]; **D219/888.1.8** Kul Nem, T. 24 October 2016, 15.11.34-15.14.20, EN 01362158 [in Monduliri Province, Northeast Zone, 1977: “They said that if we did not produce children for Angkar, then we were against the law”]; **D342/1.1.19** Chca Dieb, T. 30 August 2016, 13.59.18-14.02.17, EN 01369995 [in Phnom

- Penh, 1975: “Angkar gave us instructions to [...] love one another”]; **D219/125** Srey Soeum Written Record of Interview, 16 December 2014, A97, EN 01067740 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone, October 1978 (*see* A91): “At that time, they said [...] ‘May the men and women holding hands create children to build the country.’”]; **D118/285** Nop Ngim Written Record of Interview, 12 August 2014, A68, EN 01044686 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “[Ta Mok instructed us] to love each other forever.”]; **D5/1663** Sok Pha Civil Party Application, 13 June 2008, EN 01155033 [in Kampot Province, Southwest Zone, 1977: “My brother Vit Roeun told me that he got married one evening during rainy season, 1977. Ten couples were wed in Prey Nob District Office. [...] The couples made a vow to love each other for the rest of their lives and to produce babies for *Angkar*.”].
- 1515 **D342/1.1.24** Say Naroeun, T. 25 October 2016, 11.08.48-11.10.21, EN 01371183-84 [in Chamkar Leu District, Sector 42, North Zone, 1975: “Q: When you heard that you had to bear as many children as possible, did you therefore think that it was then necessary to consummate the marriage in order to make this possible? A: I thought that if I did not consummate the marriage with my husband, then I might risk being taken away and killed”]; **D219/888.1.6** Pen Sochan, T. 12 October 2016, 14.30.45-14.32.06, EN 01361430 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: “The phrases used at the time were [...] ‘If we did not love each other, we did not consummate the marriage, then we would be tortured and killed.’”]; **D219/257** Sek Chaot Written Record of Interview, 2 April 2015, A17, EN 01095830 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone: “Q: Does the phrase ‘get along’ mean consummating your marriage? A: Yes, it does.”]; **D219/406** You Phnom Written Record of Interview, 10 July 2015, A46 EN 01139554 [in Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone, from 1977: “Q: When you said they did not get along well does that mean they did not want to sleep together? A: Yes.”].
- 1516 **D342/1.1.24** Nget Chat, T. 25 October 2016, 09.27.30-09.28.26, EN 01371146-47 [in Pursat Province, Northwest Zone, August 1978].
- 1517 **D219/294** Moul Eng Written Record of Interview, 4 May 2015, A209, EN 01111847 [in Kaoh Andaet District, Takeo Province, Southwest Zone, 1978 (*see* A9): “I was told that if I did not agree to get married I was opposing the *Angkar*.”]; **D219/899.1.5** Moeng Vet, T. 27 July 2016, 10.08.23-10.09.41, EN 01347044-45 [in Kiri Vong District, Takeo Province, Southwest Zone, 1975-77: “According to the Party’s policies, if we were to disobey the Party’s line, it meant we opposed the Party. [...] If I was arranged to marry someone and I refused, then I would be considered as opposing the Party, and people were afraid of doing that.”]; **D6.1.846** Heng Lai Heang Written Record of Interview, 23 November 2009, A26, EN 00414567 [the Civil Party was forcibly married in Sector 505, Kratie Province, 1976: “Some couples who did not like each other and were forced to marry and did not dare to refuse because they would be accused of being traitors.”]; **D219/8** Yang Sokhom Written Record of Interview, 15 September 2014, A163, EN 01047790 [the witness was a member of the Samraong Cooperative Committee, Pursat Province, Northwest Zone, 1977-1979: “Q: They would accuse those who refused to get married of being the enemy, correct? A: Yes, they would.”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, “*I Want to Tell You: Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*”, EN 00449488 [“Those who refused to marry were considered an enemy of *Angkar*. As Chanya said, ‘If you didn’t accept the spouse, you were not a person who loves the *Angkar* and you are known as the enemy against the nation.’”].
- 1518 *See, e.g.*, **D342/1.1.20** Nop Ngim, T. 5 September 2016, 10.41.32-10.43.35, EN 01382711 [the witness was the Samlaut Deputy District Secretary and was forcibly married in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “if I had refused, I would have been killed, so I had to bear the situation”]. 14.10.56-14.12.12, EN 01382746 [“I was afraid, I didn’t dare to refuse [the marriage]. [...] I was afraid of being arrested and sent for re-education”]; **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016, 11.28.09-13.31.21, EN 01385277 [in Siem Reap Province, North Zone, 1975: “because we were afraid to be killed, that’s why we accepted to get married”]; **D342/1.1.18** Seng Soeun, T. 29 August 2016, 10.04.26-10.06.50, EN 01369845 [the Civil Party arranged marriages as the S’Ang District Office Chairperson in Kandal Province, Southwest Zone, *circa* 1978: “if someone protested about that, the person would disappear”]. 10.14.35-10.15.40, EN 01369848 [the Civil Party was himself forcibly married: “Q: [...] You said earlier that you accepted to get married because you were afraid of Phon (phonetic). What were you afraid of exactly? A: It is difficult to describe about the situation of fear during the regime. Everyone was under their leadership, and it is a very difficult situation during the regime. Sometimes, people died or disappeared without reasons, and that’s what made us think that if we were forced or instructed to marry, then we just simply did.”]; **D219/888.1.8** Kul Nem, T. 24 October 2016, 14.28.57-14.31.18, EN 01362147-48 [the Civil Party was forcibly married in Kaoh

Nheaek District, Monduliri Province, Northeast Zone, 1977: “I was scared of death. [...] Had I dared to be courageous, I would have died.”); 15.20.57-15.22.48, EN 01362162 [“If Angkar arranged [for me to marry] anyone, I would agree because inside I was afraid and I did not dare to oppose Angkar’s instructions because I was afraid of death.”], 15.24.14-15.26.14, EN 01362164 [“Of course, the fear came from inside me because that’s what I observed. People made mistakes and they were arrested and taken away.”]; **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 14.08.09-14.09.50, EN 01361800 [“a lot of times, particularly in 1977-1978 when people were already terrorized by the Khmer Rouge, by saying no, by refusing, it might mean their death, that they would be killed. So many people could not even say no”]; **D219/888.1.8** Nget Chat, T. 24 October 2016, 16.02.04-16.06.35, EN 01362180-81 [the Civil Party was forcibly married in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, August 1978: “they said that if I opposed I would be sent to the upper level. [...] I felt afraid that I would die and leaving my children behind [...] I cannot find any words to describe my feeling, but what I can tell you is that when I saw them, I felt intimidated and frightened.”], 16.06.35, EN 01362182 [“when they said we would be taken to the upper level, they meant we would be taken to our death”]; **D6.1.846** Heng Lai Heang Written Record of Interview, 23 November 2009, A30, EN 00414567 [the Civil Party was forcibly married in Sector 505, Kratie Province, 1976: “I was only 18 years old, and I did not want to get married, but since it was the arrangement, I was scared to lose my own life. If I had not followed the arrangement my life and my family lives would be in trouble.”]; **D219/294** Moul Eng Written Record of Interview, 4 May 2015, A210, EN 01111847 [the witness was forcibly married in Kaoh Andet District, Takeo Province, Southwest Zone, 1978 (see A9): “I would risk being killed if I disrespected Angkar’s decision.”]; **D219/406** You Phnom Written Record of Interview, 10 July 2015, A40, EN 01139553 [the witness was a commune militiaman in Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone, from 1977: “Q: Why did some people not dare refuse? A: They were afraid of being tortured and killed.”]; **D219/46** Sorm Vanna Written Record of Interview, 17 October 2014, A90, EN 01050681 [the Civil Party Applicant was forcibly married in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “If we had [refused], they would have taken us to be killed.”], A97-102, EN 01050682-83 [the witness described how a man who refused to get married was used as a cautionary tale for other workers: “Q: How did you know that the man refused that marriage arrangement? A: Because they raised his case in a meeting by saying, ‘This comrade refused. You must not follow his example.’ Then they took that man away. [...] Not only the man, but also the woman was taken away.”]; **D5/1050/3** Nap Somaly Written Record of Interview, 22 January 2015, A154, EN 01069373 [in Kampong Tralach District, West Zone, November 1978: “Q: Why did you not refuse to get married at that time? A: I was afraid of being killed.”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, 2014, EN 01045710 [“One third of these respondents submitted to be married when asked. These respondents unanimously indicated that they feared either they or family members would be killed, they would be assigned more difficult work or would be relocated for refusing.”].

¹⁵¹⁹ See, e.g., **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 14.18.16-14.20.09, EN 01361804-05 [“people’s lives were filled with terror. They were terrified and they were scared all the time. So it could have been impossible to raise their voices to say no.”]; **D342/1.1.20** Nop Ngim, T. 5 September 2016, 11.00.52-11.03.00, EN 01382718 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “Q: So was Leng also forced to marry a handicapped soldier? A: Yes, she was forced, too, and she didn’t dare to do anything. She just kept her mouth shut as well – as we were all at the time because we were instructed to do so.”], 11.13.12-11.15.00, EN 01382723 [“I had no options but to go along with Angkar’s plan.”]; **D219/888.1.6** Pen Sochan, T. 12 October 2016, 13.45.49-13.47.16, EN 01361415 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: “I had to get married because the party required me to do so.”], 13.53.28-13.55.20, EN 01361418 [“If you objected, you would be refashioned. So when I heard the word ‘refashioned’, I walked to them and let them put on the skirt for me, they used banana vine to tie it, and then I went to sit down in a row.”]; **D219/888.1.8** Kul Nem, T. 24 October 2016, 14.24.56-14.26.27, EN 01362145 [in Kaoh Nhaek District, Monduliri Province, Northeast Zone, 1977: “I agreed to the arrangement for the marriage despite my unsettling feeling, since I had a fiancée at my village.”], 14.28.57-14.31.18, EN 01362148 [“Although I had the pain, I kept it to myself and I had to show that I respected the organisation and I did that in order to survive.”]; **D219/494.1.11** Yi Laisov, T. 20 August 2015, 14.02.00-14.04.02, EN 01134220 [in Preah Net Preah District, Sector 5, Northwest Zone, 1978: “I did not want [to marry] at all. I was too afraid to reject the marriage.”]; **D219/888.1.8** Nget Chat, T. 24 October 2016, 16.02.04-16.03.42, EN 01362180 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, August 1978: “I looked at the face of my spouse and he’s very old.

I was only 20 years-old and he was over 40, about 18 years older than me, but I did not dare to protest or say anything”]; **D219/398** Ruos Suy Written Record of Interview, 7 July 2015, A83, EN 01147810 [the witness was forcibly married in Phnom Penh and facilitated hundreds of forced marriages as deputy chairman of the State Warehouse unit under the Ministry of Commerce during the DK regime: “Some people who were assigned to get married did not dare to refuse the assignment because of fear from being mistreated or fear of bad things happening to them. When they asked for agreement from them, they just answered in agreement because of fear. Although from outside it seemed that it was not a forced marriage, in fact they forced people to accept, including myself.”]; **D219/42** Chech Sopha Written Record of Interview, 13 October 2014, A104, EN 01050636 [the Civil Party Applicant was forcibly married in Sangkai District, Battambang Province, Northwest Zone, September 1978: “None of them refused it because the parents from both sides told them not [to] refuse to avoid being taken to be killed.”], A114, EN 01050637 [“*Angkar* had decided that we were not allowed to refuse and that we must get married.”]; **D219/46** Sorn Vanna Written Record of Interview, 17 October 2014, A90, EN 01050681 [the Civil Party Applicant was forcibly married in Sangkai District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “No one dared to refuse.”]; **D342/1.1.17** Sou Sotheavy, T. 23 August 2016, 15.14.21-15.16.23, EN 01369725 [the Civil Party was forcibly married in Bati District, Kampong Speu Province, Southwest Zone, 1978: “There was none of the 107 couples who refused, however, we could see that some people shed their tears quietly, especially the women. As for men, some of them also wept although they did not dare to speak out]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, “*I Want to Tell You*”: *Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449488 [“in DK people had no choice but to marry the person chosen for them.”].

1520

1521

D219/888.1.8 Kul Nem, T. 24 October 2016, 14.24.56-14.26.27, EN 01362145.

D219/888.1.2 Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 14.12.51-14.14.14, EN 01361801-02 [“There are two patterns. One was that the Khmer Rouge or the village chief explicitly said so that they would be killed or a family member was killed if they refused”]; **D219/494.1.11** Yi Laisov, T. 20 August 2015, 14.05.02-14.09.02, EN 01499107 [in Preah Net Preah District, Sector 5, Northwest Zone, 1978: “I told my unit chief that I did not want to get married and he replied, ‘Please be careful, you would be killed’. [...] I was told that if I refused to go back to my village and get married, my family, the whole family would be killed.”]; **D219/702.1.104** Chum Samoeurn, T. 24 June 2015, 14.25.08-14.27.34, EN 01478287 [in Chhouk District, Kampot Province, Southwest Zone, 1978: “When I was forced to get married, I refused and I was threatened that [...] if I had been caught smiling at a man, I would have risked being killed.”]; **D342/1.1.17** Sou Sotheavy, T. 23 August 2016, 14.32.49-14.37.09, EN 01369717-18 [in Bati District, Kampong Speu Province, Southwest Zone, 1978: “It was the unit chief who forced me, threatened me to marry. If I did not agree, I would be taken to study. I would be taken to be killed. [...] every time I talk about this I feel so tense, because every time that we protested or disagreed with them we were threatened that we would be taken away to be killed.”]; **D219/268** Nam Phorn Written Record of Interview, 9 April 2015, A72, EN 01098487 [in Sangkai District, Battambang Province, Northwest Zone: “I heard Ta Mok threaten two young women from the Southwest Zone that if they did not agree to get married to the old handicapped cadres, the girls would be sent to the battlefield.”]; **D118/234** Tum Nga Written Record of Interview, 13 May 2014, A67, EN 01055608 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: “Chum, militant militiamen, [...] said that if I did not agree to marry they would take me to be killed.”]; **D219/294** Moul Eng Written Record of Interview, 4 May 2015, A209-210, EN 01111847 [in Kaoh Andet District, Takeo Province, Southwest Zone, 1978 (see A9): “Q: When you were ordered to wed did you or any other people dare to oppose it? A: I did. I opposed it because I did not love my future-to-be wife. [...] I was warned of the consequence if I still wished to challenge it. Q: Did you feel this was a warning and that if you did not respect *Angkar*’s wish you face a consequence? A: Yes, I did. I would risk being killed if I disrespected *Angkar*’s decision.”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421918-19 [“The following is a story from a female respondent who described how she was forced to marry when she was only 17 years old. [...] [My current husband] had some connection with a commune chief and it was difficult for me to refuse. I did not love my husband so I said that I would die instead, but they would not allow me to. They said that dying is not enough but they must put a shame on me before they kill me. They said that they would take off my clothes in front of a crowd of men from the whole village and then they would kill me. Therefore, I had no choice but to agree to be his wife.”], EN 00421920 [“The following story is about a friend of an informant, named Thang. The informant and Thang were both base people in Takeo province and often met and chatted about various

issues. ‘One day, Thang was ordered to marry a brother of a sister-in-law. She did not love him and so refused to follow the order. However, she was threatened by a village chief that if she refused, she would be tortured.’”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037033 [“Penalties for refusing to marry [...] included verbal threats”]; EN 01037038 [“According to the sample for this research, [...] in all cases, the system was coercively enforced through real or threatened punishment—‘re-education,’ imprisonment, sexual violence and torture, or death.”]; EN 01037052 [69.1% of respondents were verbally threatened for refusing to marry during the KR regime]; EN 01037053 [“72 of respondents (75.0%) reported being forced to marry despite it not being their choice due to verbal threats”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045677 [“Of the 42 respondents who initially refused to marry, 35 were threatened or punished in some way.”]; EN 01045711 [“People were threatened with relocation to a more dangerous area, with more difficult work, re-education, or with the execution of them and/or their family members”]; EN 01045713 [“Two women described being forced to marry at gunpoint and their resulting fear”]; **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322863 [“Ms. Non Nuon was forced to marry three times during the KR regime, to three different men. She was forced and threatened and she had to start a new life with her husband at a new house, [...] Some women were also threatened [with] death if they refused to accept the offer. Some women said it was not only a threat to her life, but a threat [to] her entire family if she refused the KR’s order.”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *“I Want to Tell You”: Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449488 [“Those charged with organizing the marriages met refusals with threats of violence or actual violence”].

1522

D219/888.1.2 Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 14.16.57-14.18.16, EN 01361803-04 [“I heard many stories of the punishment of refusal to the marriage. One of the recent ones I heard was from Ratanakiri. She was in the child group in Kong Koh Chhmar (phonetic) and she was 15 years old when she was forced to marry. That was the end of 1978. [...] she was sent to the reeducation camp for three months. Then the Vietnamese came. And also in my research in ‘Motherhood at War’ [...] I recall now one woman in Siem Reap that I interviewed. She told me she was sent to the reeducation camp because she refused the marriage”]; **D219/8** Yang Sokhom Written Record of Interview, 15 September 2014, A164, EN 01047790 [the witness was a member of the Samraong Cooperative Committee in Pursat Province, Northwest Zone, 1977-1979: “Those who did not agree to get married would be taken away to study.”]; **D118/238** Kol Set Written Record of Interview, 16 May 2014, A116, EN 01040482 [the witness was a CPK militiaman in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone: “Q: What happened to those who refused to marry or sleep together? A: Those people were called for re-education, and they disappeared later. They did not call those people to be tempered or reformed. They just took them to be re-educated directly.”];

[REDACTED]

D118/257 Chhat Phan Written Record of Interview, 12 June 2014, A132-134, EN 01031966 [in Pursat Province, Northwest Zone, date unknown: three female acquaintances of the witness who refused to get married were re-educated once or twice but were killed when they continued to refuse]; **D5/1050/3** Nap Somaly Written Record of Interview, 22 January 2015, A141, EN 01069371 [in Kampong Tralach District, West Zone, November 1978: “There was a beautiful girl I think may have been a student. She was ordered to marry to a disabled militiaman. She refused and was slapped several times until blood came out from her mouth and she was taken to be re-educated.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037038 [“in all cases, the system was coercively enforced through real or threatened punishment—‘re-education,’ imprisonment, sexual violence and torture, or death.”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421892 [a former Khmer Rouge soldier stated: “I spoke to Angkar because I did not agree with this (the marriage), then Angkar took me to prison.”]; **D219/134** Net Savoeun Written Record of Interview, 22 December 2014, A53, EN 01059982 [in Svey Rieng Province, East Zone, 1978: “When the chairwoman of the women’s unit came to tell women to marry, she told each of them that they had to marry; if anyone refused, the women’s chairwoman would take them to be

refashioned.”], A55, EN 01059983 [“Q: How do you know about the refashioning of those who refused to marry? A: Because we worked in the same mobile unit.”].

1523

D219/234.1.7 Tae Ry Written Record of Interview, 18 February 2015, A97-107, EN 01079942-43 [in Boeng Srei, Preah Sihanouk Province, 1975: the Civil Party Applicant told her unit chief that she would not marry a soldier who had asked to marry her. That night, she was taken at gunpoint to a location near the worksite, where the unit chief told two soldiers to do whatever they wanted to her because she was “stubborn”. The soldiers beat her until dawn and told her that if she had followed the orders of the unit chief, she would not have been beaten. They then ordered her to go back to work and the wedding ceremony was held a week later.]; **D118/194** Ruos Narin Written Record of Interview, 28 February 2014, A54, EN 00986734-35 [in Pursat Province, Northwest Zone, 1977: the Civil Party Applicant confirmed an excerpt from her Civil Party Application recounting how her friend refused to marry and was subsequently sent to Trach Kraol Prison and beaten and tortured]; **D118/276** Uk Him Written Record of Interview, 24 July 2014, A22, EN 01031762 [in Tram Kak District, Takeo Province, Southwest Zone, 1975: “I refused to get married. Then the Khmer Rouge walked me around the village for three days and beat me with a bamboo stick.”]; **D5/1050/3** Nap Somaly Written Record of Interview, 22 January 2015, A141, EN 01069371 [Kampong Tralach District, West Zone, November 1978: “There was a beautiful girl I think may have been a student. She was ordered to marry to a disabled militiaman. She refused and was slapped several times until blood came out from her mouth and she was taken to be re-educated.”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045712 [“In 10 cases, respondents were tortured for refusing to marry. In the following case, the woman’s husband was executed just prior to her being asked by the regime to marry. When she refused, she was imprisoned and tortured”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037033 [“Penalties for refusing to marry [...] included [...] actual physical punishment, such as beatings, rape, sexual slavery, and death.”], EN 01037038 [“in all cases, the system was coercively enforced through real or threatened punishment—‘re-education’; imprisonment, sexual violence and torture, or death.”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421892 [“Objection to an order to marriage given by the Angkar might have resulted in torture or death”], EN 00421919 [one interviewee stated: “I was a new person in Battambang province and my husband was killed shortly after Khmer Rouge took [...] power. [...] I was forced to marry a soldier, together with approximately 30 couples. I refused to follow the order, and then Angkar took me to a field and beat my legs until both legs were broken. Angkar also pulled out my fingernails, but I still refused to marry.”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *“I Want to Tell You”: Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449488 [“Those charged with organizing the marriages met refusals with threats of violence or actual violence, including beatings [...] Phala reported being chained up and beaten.”].

1524

D342/1.1.21 Mom Yun, T. 16 September 2016, 11.16.02-11.24.42, EN 01385273-75 [in Siem Reap Province, North Zone, 1975: the Civil Party refused to marry and was subsequently raped at gunpoint by five CPK cadres. Two days later, she was married.]; **D118/191** Nget Chat Written Record of Interview, 26 February 2014, A92-93, EN 00986721 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, August 1978: the Civil Party and another woman, Comrade Rin, refused to get married. Soldiers brought them to a forest and raped Comrade Rin. The witness was not raped after she begged for mercy.]; **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 14.12.51-14.14.14, EN 01361802 [“Q: Did you hear any accounts or you referred to some in your reports of women that were raped because they refused to marry; is that correct? A: Yes, I think in my first research I heard that story. And I also heard a woman who had to witness another woman’s rape because she refused to marry.”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421893 [a female respondent: “they told me I had to marry but I refused. They took me to the forest and raped me. After they raped me I said to them, ‘kill me’ ... I said, ‘six of my children have already died so please dig a hole and bury me together with my four remaining children’ but I won’t agree to marry ... Now I am almost mad.”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *“I Want to Tell You”: Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449488-89 [“Some of the interviewees however reported the use of rape to coerce or punish women who refused to marry. Chanthly explained how she was taken to a *monty santesok* (security prison) when she refused to marry the husband the Angkar selected for her. Inside the *monty santesok* a soldier [...] took her to see women who had been raped: ‘All the ladies were naked. They had no

clothes on, and the three soldiers were also naked. Those ladies cried, and the soldiers stuffed *kramas* (traditional scarves) into their mouths. They laid those women on beds, and they tied their arms and shackled their legs to the beds ... They asked me, 'do you want to imitate these women? They have already been raped' ... I was so shocked that I decided to marry my husband.' Lena described seeing her niece raped because she refused to marry a husband selected by the *Angkar*."]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037033 ["Penalties for refusing to marry [...] included [...] actual physical punishment, such as beatings, rape, sexual slavery, and death."]; EN 01037038 ["in all cases, the system was coercively enforced through real or threatened punishment—'re-education': imprisonment, sexual violence and torture, or death."].

1525

D342/1.1.21 Mom Vun, T. 16 September 2016, 11.16.02-11.24.42, EN 01385273-75 [in Siem Reap Province, North Zone, 1975: "Q: [...] And you stated that two couples refused to get married and then they were taken away and killed, and do you happen to know the names? A: It was Comrade Thol and Comrade In. They refused to get married and they would rather die."]; **D342/1.1.18** Seng Soeun, T. 29 August 2016, 10.04.26-10.06.50, EN 01369845 [the Civil Party arranged marriages as the S'Ang District Office Chairperson in Kandal Province, Southwest Zone, circa 1978: "if someone protested about that, the person would disappear."]; **D118/257** Chhat Phan Written Record of Interview, 12 June 2014, A132-134, EN 01031966 [in Pursat Province, Northwest Zone, date unknown: three acquaintances of the witness who refused to get married were re-educated once or twice but were killed when they continued to refuse]; **D219/18** Phan Chhean Written Record of Interview, 29 September 2014, A40-50, EN 01047735 [in Pursat Province, Northwest Zone: the Civil Party Applicant "knew of cases" in which people were taken to be killed after they refused to marry.]; **D219/182** Uon Heav Written Record of Interview, 10 February 2015, A80-84, EN 01079791 [in Pursat Province, Northwest Zone, date unknown: witness saw Khmer Rouge cadres kill a man and woman because the woman had refused to marry the man. The cadres forced the man and woman to dig a pit and then beat them with a bamboo club until they died.];

D301/2.1.21 Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037033 ["Penalties for refusing to marry [...] included [...] actual physical punishment, such as beatings, rape, sexual slavery, and death."]; EN 01037038 ["in all cases, the system was coercively enforced through real or threatened punishment—'re-education': imprisonment, sexual violence and torture, or death."]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421892 ["Objection to an order to marriage given by the *Angkar* might have resulted in torture or death"]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *"I Want to Tell You": Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449488 ["Those charged with organizing the marriages met refusals with threats of violence or actual violence, including beatings, hard labor and even death. [...] Sokhanya said that 'I knew if I refused the marriage I would be beheaded because I saw this many times.'"]; EN 00449489 [Lena described seeing her niece raped because she refused to marry a husband selected by the *Angkar*. [...] Lena never saw her niece again and assumes the soldiers killed her after the rape."].

1526

D219/888.1.8 Nget Chat, T. 24 October 2016, 16.02.04-16.03.42, EN 01362181 [the Civil Party was forcibly married in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, August 1978: "My [first] husband was just taken away to be smashed. I was still weeping."]; **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016, 11.13.35-11.16.02, EN 01385271-72 [in Siem Reap Province, North Zone, 1975: "[My husband] was sent for re-education and never returned until now. [...] two or three months after that, I was forced to remarry."]; **D118/276** Uk Him Written Record of Interview, 24 July 2014, A14, EN 01031760 [in Tram Kak District, Takeo Province, Southwest Zone, 1975: "[M]y husband was called to attend study sessions and disappeared since then. Approximately one month later they forced me to remarry"]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045709 ["Previous research and the Khmer Rouge's own documentation show that the regime forced many single or widowed people to marry for 'Angkar'. This sometimes followed execution by the Khmer Rouge of a person's husband or wife from a previous marriage, particularly if the spouse was deemed an enemy of the revolution."], EN 1045712 [describing a case in which a Khmer Krom woman's husband was executed just prior to her being asked by the regime to marry].

- 1527 See, e.g., **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037033 ["Resistance to forced marriage and enforced conjugal relations was common. The majority of respondents (70.2 %) refused requests to marry at least once, but in the end virtually all (97.2%) were forced to marry, and virtually all (97.0%) reported the marriage was not their choice."]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045677 ["Of the 42 respondents who initially refused to marry, 35 were threatened or punished in some way. Of those who initially refused, all except two eventually married either that spouse or a subsequent spouse selected by the Khmer Rouge."].
- 1528 **D342/1.1.17** Sou Sotheavy, T. 23 August 2016, 15.49.56-15.52.36, EN 01369739 [in Treang District, Takeo Province, Southwest Zone: "When I was at my native homeland in 1975 and '76, there were cases of forced marriage but the transgender people would refuse even though they had to commit suicide. They would commit suicide by drinking the poisonous substance. They refused to get married."]; **D6.1.846** Heng Lai Heang Written Record of Interview, 23 November 2009, A26, EN 00414567 [in Sector 505, Kratie Province, 1976: "Some people [forced to marry] committed suicide either by drowning into the water or poisoning themselves."]; **D219/655** Khay Chhauy Written Record of Interview, 20 January 2016, A11-14, EN 01207526-27 [in Battambang Province, Northwest Zone, 1978: several women forced to marry handicapped soldiers "hanged themselves" after the ceremony].
- 1529 See, e.g., **D315.2.4** Em Phocung, T. 16 February 2015, 13.43.11-13.47.10, EN 01472120 [in Takeo Province, Southwest Zone: "My story was rather strange compared to other stories because even [though I denied] to get married I did not have any problem. [...] And as for me, I categorically rejected, it was a strange story because I was not mistreated, and I got no problem, although I disagreed to get married. Q: [...] Do you think the fact that the village elders had known you, that had an impact on your ability to refuse marriage? A: Local people helped me because I became a monk since I was a young child, and they knew me. And those villagers have told the cadres I was a monk"]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *"I Want to Tell You": Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449489 ["There were some variations in how strictly the local administration applied the policy. As Sophon explained: 'I declined to marry two times on the pretext that I lacked a dress or a scarf but I decided to marry when they asked the third time ... In that area people were not forced to marry as they did at others. Some areas were very strict that people could not deny their orders, but Kampong Trach district where I lived was not so strict, that is why I could reject their order.'"]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 ["There may have been regional variances as to how the Khmer Rouge policy of forced marriage was implemented. This may help to explain Ponchaud's recounting of how young men and women in the general community were 'equal and free to choose their mates,' and when at least 10 couples have gone through the formalities of requesting permission from *Angkar*, the 'canton chief set the date and place for the communal wedding.'"], EN 01037052 [17.6% of respondents experienced not consequences for refusing to marry during the KR regime]; **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322864 ["It was very difficult to escape from forced marriage. But some women reported they refused and it was accepted. Ms. Shout Soat, 78 years old, also recalled a KR soldier wanted her daughter as his wife: 'I gave him gold so that he would not force my daughter to marry him'. Ms. Era also remember[ed] a similar incident of how her sister escaped forced marriage. [...] Therefore, if the KR accepted such bribes, it was possible to escape forced marriage. Forced marriage might not have been strictly imposed in some areas, while others had very severe rules."].
- 1530 **D219/488** Moeng Veth Written Record of Interview, 1 September 2015, A162-164, EN 01170600 [the witness was a soldier in Sector 505, Kratie Province, 1977-1978: "They allowed those who loved each [other] to make a request to marry. Such couples were called 'the proposed couples'. [...] The proposal was from the man [...] The women could not refuse."]; **D219/207** Long Chhoeum Written Record of Interview, 25 February 2015, A8, EN 01088505 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone, from 1978: "Mostly, men proposed to *Angkar* to marry this or that woman. Women did not know about the proposal nor agree to it. The base cadres decided on, and prepared, the marriage."]; **D219/414** Mao Heang Written Record of Interview, 10 July 2015, A12, EN 01135063 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone: "To my knowledge, the male side proposed the marriages to *Angkar* before *Angkar* decided to arrange them. *Angkar* was not the initiator of the marriages. However, if the female side was dissatisfied with a marriage, there may have been some persuasion for them to agree."]; **D219/234.1.7** Tac Ry Written Record of

Interview, 18 February 2015, A97-107, EN 01079942-43 [in Boeng Srei, Kampong Som Province, 1975: the Civil Party Applicant was beaten for her initial refusal to marry a soldier who had asked to marry her]; **D119/131** Thang Thoeuy Written Record of Interview, 16 June 2014, A65 and A68, EN 01025297-98 [in Banteay Meanchey Province, Northwest Zone, 1977: “I was forced to get married to my husband. [...] my husband requested the unit chief or the group chief, and the unit chief or the group chief made the request to the upper echelon.”]; **D310/1.1.5** Katrina Natale, *“I Could Feel My Soul Flying Away From My Body”: A Study on Gender-Based Violence during Democratic Kampuchea in Battambang and Svay Rieng Provinces*, EN 00992156 [“one female respondent in Battambang commented that ‘[i]n that regime, if the man suggested someone to marry, they could accomplish this, even if the woman did not want to. She had to agree because of Angkar.”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421894 [a former child soldier interviewed by Kasumi Nakagawa stated: “You can marry anyone you love but you have to ask her and then suggest to the Angkar. If she did not agree then the Angkar would force her.”], EN 00421895 [a victim of forced marriage recalled: “The man who I married was a Khmer Rouge soldier. The top leaders forced me to marry him since he loved me and asked the top leaders to make me marry him.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037065 [an interviewee who was forcibly married during the DK regime recalled: “When a man made a request, the leader of the male youth group made a list of the men’s names and the women’s names, and then they sent the request to the leader of the female youth group, and then at the meeting she would announce, ‘Oh [Comrade A], there is a man who requests marriage to you...Angkar now will marry you to this man.’”].

1531 See, e.g., **D219/317** Eam Vuy Written Record of Interview, 19 May 2015, A69, EN 01112004 [in Banteay Meanchey Province, Northwest Zone, date unknown: “We were given five days to consummate our marriage. I lived with my husband for only five days.”]; **D6.1.842** Tes Ding Written Record of Interview, 10 September 2009, EN 00377171 [in Kampot Province, Southwest Zone, 1978: “So, we had to live together for one or two days before they would permit us to return to our units.”]; **D219/494.1.3** Khin Vat, T. 29 July 2015, 15.31.16-15.33.32, EN 01437854 [in Kampong Chhnang Province, West Zone, 1977: “After I got married to my husband and after I spent a week there [with him], I was asked to return. And I had to return because that was the instruction.”]; **D219/702.1.104** Chum Samoeun, T. 24 June 2015, 15.29.08-15.31.55, EN 01478303 [in Chhlok District, Kampot Province, Southwest Zone, 1978: “Three days after my marriage I went to work in [a] different place from that of my husband.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 [“Married couples stayed with each other a few days following the wedding, often with Khmer Rouge spies, or chhlob, making sure they consummated the marriage with sexual relations.”].

1532 **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 13.53.00-13.54.26, EN 01361793 [“Khmer Rouge provided a small hut for the newlywed couples to stay for, my research shows, maybe maximum one day -- one week, so it depends like maybe three days to one week. The newlywed were allowed to stay in that hut for the evening, but during the daytime, they had to work somewhere separately and after, perhaps, one week, they were already removed”], 14.21.43-14.23.15, EN 01361806 [“for those people who were forced against their will to marry [...]. They were prepared a hut to stay a night or several nights together. So they were instructed to stay together overnight in those places and mostly they were instructed to consummate the marriage”]; **D219/888.1.8** Ngét Chat, T. 24 October 2016, 16.03.42-16.06.35, EN 01362181 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, August 1978: “Q: After you got married, did they give you a place to consummate your marriage? A: After the marriage, we walked back at night time. I went to the battlefield to tell my children what happened and I returned. And we were given a small shelter for each couple to spend the night.”]; **D219/888.1.4** Peggy Levine, T. 10 October 2016, 15.56.43-15.57.34, EN 01362050 [“Again, in my sample, the reason I will keep going back to Kandal is that that is the area that had most of those what I call, honeymoon huts or wedding huts. That was the area that had the most being built, again, during that very harsh time.”]; **D219/300** Im Bunchhoeun Written Record of Interview, 2 May 2015, A6 and 10, EN 01111874-75 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “each couple took a vow together and went to the huts already prepared for us.”]; **D219/356** Van Nak Written Record of Interview, 4 June 2015, A34, EN 01116332 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “Huts were built for the newly married couples including myself to live. Two couples were made to live in one hut.”]; **D219/882.1.24** Peggy Levine, *A Contextual Study into the Wedding and Births under the Khmer*

1533

Rouge: The Ritual Revolution, EN 00482541 [“In keeping with what seems to have been a shift in Democratic Kampuchea in 1978 ~onwards solidifying Khmer Rouge wedding and post-wedding protocol, respondents spoke of a range of Khmer Rouge huts being built specific for wedding nights.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 [citing Sokyhm Em’s research “Revolutionary Female Medical Staff in Tram Kak District” published in *Searching for the Truth* 35 (2002). De Langis states: “Em describes the small houses prepared for the couple following the Khmer Rouge era wedding”].

D219/888.1.6 Pen Sochan, T. 12 October 2016, 14.39.32-14.41.30, EN 01361434 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: “[Militiamen] were mobilized at night time to keep monitoring on the newlywed couples, whether they consummated the marriage or not. It was a game to them.”]; **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016, 13.43.25-13.47.43, EN 01385283 [in Siem Reap Province, North Zone, 1975: “the militia people could hear us, then three of them got into the house and threatened us to sleep with one another.”]; **D315.1.4** Ry Pov, T. 12 February 2015, 13.52.54-13.54.40, EN 01452141 [in Tram Kak District, Takeo Province, Southwest Zone: “And we were also instructed to monitor the activities of the newlywed couples, whether they got along well or they actually consummate their marriage. And then we can inform the units nearby.”]; **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 14.26.47-14.28.40, EN 01361808 [“Q: Did the couples that were forcibly married -- did you hear accounts that said they were being monitored by the Khmer Rouge local authorities to ensure that the marriage was consummated? [...] A: Yes, I heard those stories, particularly by the people who were forced to marry against their will.”]; **D118/238** Kol Set Written Record of Interview, 16 May 2014, A114, EN 01040482 [the witness was a militiaman in Bakan District, Northwest Zone: “They ordered me to go around and listen and investigate the new-married couples, and then I had to report to them. They wanted to know who talked about *Angkar* and who refused to sleep together after their marriage.”]; **D219/294** Moul Eng Written Record of Interview, 4 May 2015, A212, EN 01111847 [in Kaoh Andaet District, Takeo Province, Southwest Zone, 1978 (*see* A9): “We had to consummate our marriage because they kept observing our relationship to see if something was out of the ordinary.”]; **D219/406** You Phnom Written Record of Interview, 10 July 2015, A20-24, EN 01139551 [the witness was a commune militiaman in Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone, from 1977: “Q: When they [*sangkat*] had you work as a reporter on newlywed husbands and wives, what kinds of information were you looking for? [...] A: [...] I looked to see if the newlyweds slept together. Q: Was the commune chief the person who ordered you to investigate the newlyweds? A: The commune chief ordered the militia chairman. Then the militia chairman told his militia colleagues. [...] I reported to the militia chairman [...] [who reported to] the commune committee. [...] They analysed all information they received to see if it followed their plans and objectives and if the people obeyed or not.”]; **D119/142** Sem Nuon Written Record of Interview, 11 August 2014, A65, EN 01044821 [in Prey Veng Province, East Zone, date unknown: “Yes, they kept an eye on us at our home to make sure that we agreed to live with each other as husband and wife and talked to each other.”]; **D219/12** Muy Vuochleang Written Record of Interview, 17 September 2014, A40, EN 01047690 [in Battambang Province, Northwest Zone, 1977: “the militiamen eavesdropped under the houses”]; **D219/356** Van Nak Written Record of Interview, 4 June 2015, A70, EN 01116335 [in Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “We were not allowed to raise a pet dog which we would let it sleep under the house. That would make it possible for the militiamen to spy on us.”]; **D219/300** Im Bunchhoeun Written Record of Interview, 2 May 2015, A10, EN 01111875 [in Sangkae District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “The militiamen who were armed observed us at night. [...] If they heard that we did not get along well with each other, they would report it to their chief”]; **D118/248** Ly Lonn Written Record of Interview, 30 May 2014, A118, EN 01034988 [in Bakan District, Northwest Zone, 1978: “They ordered a militiaman to hide and listen to me and my wife. And that militiaman was not allowed to sleep.”]; **D6.1.682** Phneou Yav Written Record of Interview, 12 November 2009, A32, EN 00410250 [in Takeo Province, Southwest Zone, date unknown: “I saw the wedding of 20 couples; some of them had known each other, but some had not. After the wedding, the militiamen eavesdropped at the houses at night to know if they got on well or not.”]; **D118/258** Ruos Him Written Record of Interview, 11 June 2014, A89, EN 01000661 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone: “After their marriage the Khmer Rouge would assign someone to spy on them. The spy would sneak and hide under a stilt house of a new couple to take an audio record. An audio record was submitted to their superior.”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421896 [one interviewee stated: “After the ceremony the

soldiers came to observe us, ensuring that we loved each other and had sex”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *“I Want to Tell You”: Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449490 [“Chhlop would come and observe under the ‘honeymoon’ houses arranged by the Angkar to see if the newlyweds were fighting and if they were having sex.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 [“Married couples stayed with each other a few days following the wedding, often with Khmer Rouge spies, or chhlob, making sure they consummated the marriage with sexual relations.”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045677 [“Almost all the ethnic minority respondents forced to be married reported being watched by the Khmer Rouge at night to ensure consummation.”], EN 01045714 [“Because the purpose of forced marriage was to produce children for Angkar, newly wed couples were almost universally pressured to engage in sex under the watchful eye of the Khmer Rouge.”].

1534

D219/888.1.2 Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 14.23.15-14.24.57, EN 01361806 [“Q: From speaking to witnesses did you come across accounts of witnesses that didn’t want to consummate the marriage but were in fear not to do so? A: Yes, both men and women. They said that they didn’t want to. Not all but some explicitly said that they didn’t want to and they had to for their survival.”], 14.36.55-14.38.06, EN 01361812 [“Q: When -- just going back with the consummation of the marriage, in your opinion when the woman or man was instructed or ordered to be married, were they able to exercise full and free consent in terms of having sexual intercourse with their partners in that DK period? A: No, I don’t think so. The consent to the marriage, the forced marriage, was of course not their own free will and the decision to sexuality was also not their own. They were terrified and they were scared. So it was not from their genuine decision, both men and women.”]; **D219/888.1.8** Kul Nem, T. 24 October 2016, 15.08.17-15.10.02, EN 01362156-57 [in Mondulakiri Province, Northeast Zone, 1977: “We were afraid, so we had to consummate the marriage and that happened three days after the marriage. I had to think during the initial three days and then after that I decided to consummate the marriage because we had been monitored. Q: You said that you decided to consummate the marriage. Was your young wife in agreement? A: Because we were to get married and we both were afraid and that’s what we had to do and that’s what we had to respect them, otherwise we would risk being killed or tortured.”]; **D219/294** Moul Eng Written Record of Interview, 4 May 2015, A212, EN 01111847 [in Kaoh Andaet District, Takeo Province, Southwest Zone, 1978 (see A9): “We had to consummate our marriage because they kept observing our relationship to see if something was out of the ordinary.”]; **D6.1.682** Phneou Yav Written Record of Interview, 12 November 2009, A32, EN 00410250 [in Takeo Province, Southwest Zone, date unknown: “I saw the wedding of 20 couples [...] After the wedding, the militiamen eavesdropped at the houses at night to know if they got on well or not. At that time, no couple dared to not get on well because they were afraid of death.”]; **D219/12** Muy Vuochleang Written Record of Interview, 17 September 2014, A40-41, EN 01047690 [in Battambang Province, Northwest Zone, 1977: “A: The militiamen eavesdropped under our houses. Q: What would have happened if any couple (husband and wife) had not slept together? A: No, they had to agree to that. If they had not, they would have been taken to be killed.”]; **D219/361** Leuy Toeurs Written Record of Interview, 10 June 2015, A128, EN 01113718 [in Banteay Meanchey Province, Northwest Zone: “The militia monitored us. If we did not consummate our marriage we would be taken away to be killed.”]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045714 [“Of the 40 ethnic minority respondents who married when they were first asked, 36 said that they felt forced to have sex because they were watched by Khmer Rouge cadre who patrolled sleeping areas at night.”]; **D310/1.1.4** Bridgette Toy-Cronin, *“I Want to Tell You”: Stories of Sexual Violence during Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00449490 [“Sophon, who was eventually forced to marry after refusing twice, said that after the wedding ‘the chhlop came to see whether we had sex or not if not they would take us to be educated. We were both willing to have sex because we were afraid of Angkar’”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421896 [one respondent stated: “After the ceremony the soldiers came to observe us, ensuring that we loved each other and had sex, if not they would kill us. I saw them through some holes of the wall of my house. [...] My husband asked me first whether I loved him or not. I said, love or not, I had to follow Angkar or we would be killed. He thought this too. So we kept living with each other. The first night we did not have sex because I was very frightened and ashamed but we had sex the third night.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN

- 01037054 ["Why did you feel forced to have sex after the wedding? [...] 32.6% Surveillance; 16.3% Fear of punishment"].
- 1535 **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 14.24.57-14.26.47, EN 01361807 ["Q: [...] My question is, is that type of account common or isolated where a husband would beat his new wife if she didn't consummate the marriage? Is that a common story or an isolated one? A: It's very difficult to answer to your question because it depends on the individual. Apparently, some men used violence. It could be because he was also scared that he has to consummate the marriage and that drove him to use the violence against his wife. But I also met men who were very scared and who could not do it"]; **D219/888.1.6** Pen Sochan, T. 12 October 2016, 14.22.27-14.24.17, EN 01361428 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: "When we came from our work site and saw each other, he [my husband] listened to the militiamen and that he had to mistreat me and since I wore layers of trousers and the militia knew and the militia told him whatever he had to do, he had to rape me"], 15.05.01-15.06.39, EN 01361436 ["During the third night, he tore my pants and shirt away while the militiamen were standing there and watching and I could not do anything because my hands were tied. He then raped me. [...] And those militiamen who were watching us said that it was good that we could produce children for Angkar."], 15.43.09-15.44.41, EN 01361452 ["[the militiamen] said that if we [...] held each other's hand, we were considered husband and wife, and that my husband had to successfully rape me"] and **D342/1.1.23** Pen Sochan, T. 13 October 2016, 11.47.48-11.49.53, EN 01383665 and **D310/1.1.11R** DVD, *Red Wedding*, 2011, 09:42-10:12 [Pen Sochan recalled: "My husband made me suffer. The first night he grabbed me and ripped my clothes. He hurt me and asked them to spy on us. He tied my hands behind my back. I couldn't move. I wore two pairs of pants, he tore them. He tore everything [...] He took off [f] all my clothes and he managed to hurt me"]; **D219/243** Van Sang Written Record of Interview, 28 March 2015, A82, EN 01092994 [in Pursat Province, Northwest Zone: "some men got some scratches on chests and faces due to the fight when the women did not agree [to] consummate their marriage."], A83-87, EN 01092994 [in 1977, the Civil Party Applicant's friend, Chen, told the witness that he had raped his wife, and had he not raped his wife: "he would not have been able to consummate their marriage."]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421892 [one female respondent stated: "My second husband was a new person. At the first day after the wedding, he beat me because I did not love him and refused to have sex ... he hit me on the thighs with his hands so I couldn't struggle and it made it easier for him to have sex with me."], EN 00421896 [another respondent stated: "When I refused to have sex with him after the marriage, he reported it to the cadres, then they came to catch me and then in the house they forced me to take off my clothes in order that the man (the husband) can rape me."]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 ["Forced marriages included sexual violence in that sexual relations to consummate the marriage was also forced. Researchers have documented this practice. [...] Ye discusses how the order to consummate marriages led to rape and sexual violence for many women by their assigned husbands."]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045677 ["Some husbands also forced their new wives to have sex. Forced sex in forced marriages was very distressing for male and female victims alike"]; **D219/738.1.35** CDP Questionnaire No. 92 Transcript, 29 November 2013, A12, EN 01221163 ["My husband forced me to have sex by having told me that if I didn't agree to sleep with him he would inform it to 'Angkar', the 'Me Kang' (kind of Khmer Rouge cadre)."]].
- 1536 See, e.g., **D289.7** Prak Doeun, T. 2 December 2015, 15.56.47-15.58.56, EN 01435607-08 [in Kampong Chhnang Province, West Zone, 1977 or 1978: "from my recollection, there were two couples who were caught not to consummate the marriage. And the rest, although they might or might not consummate the marriage, they kept quiet."]; **D219/882.1.24** Peggy Levine, *A Contextual Study into the Wedding and Births under the Khmer Rouge: The Ritual Revolution*, EN 00482540 ["Nearly thirty percent (55 of 192) stated that they were under surveillance; most said that they pretended to have sexual relations by lying close to each other."].
- 1537 **D219/888.1.6** Pen Sochan, T. 12 October 2016, 14.30.45-14.32.06, EN 01361430 [after the Civil Party refused to consummate her forced marriage in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: "The phrases used at the time were what [Comrade Om] just said, 'If we did not love each other, we did not consummate the marriage, then we would be tortured and killed.'"], 14.39.32-14.41.30, EN 01361433 ["I remember that from the words of Comrade Om that if I continued to refuse, I would die."]; **D6.1.682** Phnecou

Yav Written Record of Interview, 12 November 2009, A32, EN 00410250 [in Takeo Province, Southwest Zone, date unknown: “If any couple did not get on well, and it was known by the militiamen, they would report to the upper echelon. Next morning, they were called to be advised; they were threatened that they would be taken to some places such as being taken to keep at Krang Ta Chan.”]; **D6.1.842** Tes Ding Written Record of Interview, 10 September 2009, EN 00377170 [in Kampot Province, Southwest Zone, 1978: “We were told, ‘Angkar has the eyes of a pineapple.’ So, Angkar was able to know everything. If we did not get along with our mates, Angkar would tell us that they would take us for re-education.”]; **D219/36** Chhuom Savoeun Written Record of Interview, 15 October 2014, A28, EN 01053606 [in Battambang Province, Northwest Zone, late 1978: “After marriage, the militia monitored us at home [...] [I]f the male party said the female party refused to get along, the Khmer Rouge would order the couple to have intercourse”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037054 [48.8% of respondents said they felt forced to have sex after the wedding because they were verbally threatened]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045714 [“Some [of the respondents forcibly married and monitored by militiamen] were threatened by the Khmer Rouge if they did not consummate the marriage.”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421896 [a respondent stated: “When I refused to have sex with him after the marriage, he reported it to the cadres [...] They said if I do not agree they will kill me. If I agree to have sex with him they will leave. So I had to agree because I had no choice.”].

1538

D219/888.1.6 Pen Sochan, T. 12 October 2016, 14.30.45-14.32.06, EN 01361430 [after the Civil Party refused to consummate her forced marriage in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: “during the first night, I was re-educated.”]; **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016, 13.43.25-13.46.03, EN 01385283 [in Siem Reap Province, North Zone, 1975: “[T]he militia people could hear us, then three of them got into the house and threatened us to sleep with one another. They pointed their guns at us. We were ordered to take off our clothes so that we could consummate the marriage. [...] We had no choice but to take off our clothes, but then I still refused to consummate the marriage. They threatened us again and they used the torch on us and they actually got hold of his penis and to insert it into my thing. It was so disgusting, but we had no choice.”]; **D315.2.5** Phneou Yav, T. 17 February 2015, 10.55.51-10.59.11, EN 01477058 [in Takeo Province, Southwest Zone, date unknown: “They wanted to know whether the couple consummate[d] their marriage, and if they did not do that, they were called for reprimand or for education. Any couple who get along or consummated the marriage are fine and they can go to work as usual in their respective units.”]; **D219/12** Muy Vuochleang Written Record of Interview, 17 September 2014, A41, EN 01047690 [in Battambang Province, Northwest Zone, 1977: “Q: What would have happened if any couple (husband and wife) had not slept together? A: [...] If they had not, they would have been taken to be killed.”]; **D118/258** Ruos Him Written Record of Interview, 11 June 2014, A89, EN 01000661 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone: “After their marriage the Khmer Rouge would assign someone to spy on them. [...] It will be fine for a couple who get along well but any couple who didn’t would be immediately taken for execution.”]; **D219/64** Peou Koeun Written Record of Interview, 12 November 2014, A73, EN 01053956 [in Battambang Province, Northwest Zone: “some couples did not get along with each other, so they were taken to study and disappeared”], A79-80, EN 01053957 [in 1977: “A man named Chhit did not get along with his wife, so he was sent away to study. Another woman named Veut [...] did not get along with her husband; she was also sent to study.”]; **D119/131** Thang Thoeuy Written Record of Interview, 16 June 2014, A77-82, EN 01025299 [in Banteay Meanchey Province, Northwest Zone, 1977: two or three women in the Civil Party Applicant’s unit were taken by the militia to be killed in the forest because they refused to consummate their marriages.]; **D118/223** Koem Huoy Written Record of Interview, 21 April 2014, A39, EN 01057645 [in Pursat Province, Northwest Zone, date unknown: “They forced [the Civil Party Applicant’s younger sister] to get married, but she did not consent to sleep with her new husband. Then they took her to be killed.”]; **D219/36** Chhuom Savoeun Written Record of Interview, 15 October 2014, A28, EN 01053606 [in Battambang Province, Northwest Zone, late 1978: “After marriage, the militia monitored us at home [...] If the woman [repeatedly] refused, they would take the woman to be killed.”]; **D219/336** Toam Chea Written Record of Interview, 24 May 2015, A71-73, EN 01117993 [in Trach Kraol prison in Pursat Province, Northwest Zone, 1977 or 1978: a couple forced to get married in the prison was sent to stay in a small hut for three nights, where militiamen spied on them. The couple was then killed because they did not

consummate the marriage.]; **D219/243** Van Sang Written Record of Interview, 28 March 2015, A82, EN 01092994 [in Pursat Province, Northwest Zone, date unknown: “There was a case in Bat Kokir [in Pursat Province]. The husband named Nang and his wife named Pheap did not get on well because Pheap did not agree to consummate her marriage. Then the Khmer Rouge took Pheap to be killed.”]; **D219/42** Chech Sopha Written Record of Interview, 13 October 2014, A125, EN 01050638 [in Sangkai District, Battambang Province, Northwest Zone, September 1978: “Q: What happened to those who did not sleep together after their marriage? A: They punished them by sending the men for re-education, but those men never returned.”]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421896 [one interviewee stated: “After the ceremony the soldiers came to observe us, ensuring that we loved each other and had sex, if not they would kill us.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 [citing Sokyhm Em’s research “Revolutionary Female Medical Staff in Tram Kak District” published in *Searching for the Truth* 35 (2002). De Langis states: “Em describes [...] the punishment or disappearance faced by couples who ‘refused to accept each other’ in the nights following the wedding”].

1539

D219/888.1.3 Kasumi Nakagawa, T. 14 September 2016, 09.35.18-09.38.43, EN 01361855-56 [“The overall goal of the Khmer Rouge, to my understanding, was to achieve the revolution. And for that, the people had to engage in the hard labour. [...] Because of this strategy, husband and wife had to be engaged in a labour in a different place, and mostly, husband was assigned to work in the group unit which is far away from their own house, what they call mobile team that they are moving around the locations depending on the plan of the Khmer Rouge. This is what I said, that the husband and wife were separated.”]; **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 13.53.00-13.54.26, EN 01361793 [“[A]fter, perhaps, one week, [the newlyweds] were already removed meaning most often husband were taken away or husband were forced to move very far to engage in the hard labour”]; **D219/702.1.104** Chum Samoeun, T. 24 June 2015, 15.29.08-15.31.55, EN 01478302-03 [in Chhouk District, Kampot Province, Southwest Zone, 1978: “Three days after my marriage we went to work in different locations. [...] We lived separately at that time.”]; **D219/494.1.3** Khin Vat, T. 29 July 2015, 15.31.16-15.33.32, EN 01437854 [in Kampong Chhnang Province, West Zone, 1977: “After I got married to my husband and after I spent a week there, I was asked to return. And I had to return because that was the instruction. So I got separated from my newlywed husband and returned to Pochentong. I could not refuse since I had to adhere to that instruction.”]; **D219/301** Socung Chanthan Written Record of Interview, 4 May 2015, A22-23, EN 01111882-83 [in Sangkai District, Battambang Province, Northwest Zone, August 1978: “[After the marriage ceremony] they had us to go live in our respective homes. At that time, I went to live in a house with my husband’s mother and younger sister. [...] We lived together, but we did not consummate our marriage. I lived in that house for three nights, then they sent me to work in a different location in Thnei Village with other married women, and my husband worked in the village with a fishermen’s group. We did not stay together at nights. I stay[ed] with other married women, and he stayed with his fishermen’s group.”]; **D219/317** Eam Vuy Written Record of Interview, 19 May 2015, A69, EN 01112004 [in Banteay Meanchey Province, Northwest Zone, date unknown: “We were given five days to consummate our marriage. I lived with my husband for only five days.”]; **D6.1.842** Tes Ding Written Record of Interview, 10 September 2009, EN 00377171 [in Kampot Province, Southwest Zone, 1978: “So, we had to live together for one or two days before they would permit us to return to our units.”]; **D6.1.142** Chea Leng Written Record of Interview, 18 December 2008, EN 00279254 [in Pursat Province, Northwest Zone: “Q: After being married, could the husbands and wives live together? A: The Khmer Rouge let them live together for two or three days, then split them up and sent them to their respective units.”]; **D117/36.1.23** Philip Short, *Pol Pot: The History of a Nightmare*, EN 00396534 [“After a marriage had been consummated the couple often lived apart.”].

1540

D219/888.1.2 Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 13.53.00-13.54.26, EN 01361793 [“[A]fter, maybe, three months or if he’s lucky, one month, [the husband] came back to see the wife.”]; **D342/1.1.17** Sou Sotheavy, T. 23 August 2016, 15.28.06-15.30.28, EN 01369730-31 [in Bati District, Kampong Speu Province, Southwest Zone, 1978: “[E]very 10 days we were allowed to meet each other.”]; **D6.1.842** Tes Ding Written Record of Interview, 10 September 2009, EN 00377171 [in Kampot Province, Southwest Zone, 1978: “A month or two after we had lived [apart], Angkar told us to meet one another again. If we refused to meet again, Angkar would ask, ‘What is the reason for this?’”]; **D6.1.846** Heng Lai Heang Written Record of Interview, 23 November 2009, A33, EN 00414568 [in Sector 505, Kratie Province, 1976: “[W]e would meet

- once every two weeks or once a month.”]; **D6.1.142** Chea Leng Written Record of Interview, 18 December 2008, EN 00279254 [in Pursat Province, Northwest Zone: “Q: After being married, could the husbands and wives live together? A: [...] The Khmer Rouge permitted them to meet [their spouses] for a single night once every ten days.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037041 [“Then, the pair went back to their respective workgroups, meeting for conjugal visits every seven to ten days-or as long as months apart”].
- 1541 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A82, EN 01059293 [in Kampong Siem District: “I am not clear [on when I heard Ta An talking to Prak Yut about marriage instructions], but at the time, I had been mobile unit commander for about a year after I arrived in the Central Zone-that was at the very end of the Khmer Rouge regime. Prior to the conversation between Ta An and Prak Yut about organizing marriage, there had been no weddings. Weddings started taking place after Ta An had announced this.”].
- 1542 **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A27-28, EN 01167888-89 [in regard to meetings in Prey Chhor District, late 1977 (see A17-19): “Ta An [...] spoke about marriage planning. They planned to raise new forces, to increase the population to 15 or 20 million in the next 15 or 20 years. [...] He said that this was the Asian plan, referring to Pol Pot’s plan.”], A159, EN 01167916 [“Their plans were to increase the number of people aged between 15 and 20 to 20 million and to fight for and retake Prey Nokor and Khmer Surin by 2001. Ta An said this, but he said this only once.”].
- 1543 **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A138, EN 01167912 [In regard to meetings at Prey Chhor District, late 1977 (see A17-19): “Q: Yesterday you said that during meetings, Ta An spoke about the plan to increase the population. How did he intend to achieve this goal? A: By marrying off workers from ministerial offices and cooperatives. He specifically mentioned this point.”].
- 1544 See the evidence cited in fns 1497 and 1499 above. In regard to the rule mandating that spouses sleep together to produce children, see **VI. Crimes and Crime Sites – J. Forced Marriage and Rape – 4. Marriages During the DK Regime – National Implementation of the Marriage Policy – d) Forced Consummation (Rape)**.
- 1545 See **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.36.18-15.38.30, EN 01438519, read in conjunction with **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A81, EN 01059292 [in Kampong Siem District: “At the time, the Cham were ordered to marry fellow Cham, and the children of former Lon Nol soldiers were ordered to marry children of former Lon Nol soldiers. Khmer married Khmer. Ta An imposed this rule. Ta An told this to Prak Yut at the District Office, and I was also present at the time. Ta An said, ‘When you comrades arrange marriage for them, you have to select them according to their elements/composition.’ But, he did not give reasons. This rule was applicable to both ‘new’ and ‘old people.’”].
- 1546 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.40.03-15.43.25, EN 01438521 [in Kampong Siem District: “Q: [...] Do you remember Prak Yut telling you that Ta An had made this rule that husbands and wives had to sleep together for national progress? A: Yes, that’s what I heard and that is for the progress and the development of the nation.”]; **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A139, EN 01167912 [at meetings in Prey Chhor District, late 1977 (see A17-19): “[Ta An] said that after their marriage, people should love each other as married couples and had to produce children.”].
- 1547 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.34.53-15.38.30, EN 01438518-19 [the witness worked as a messenger for Kampong Siem District Secretary Prak Yut and later served on the Ro’ang Commune Committee in that district: “Q: Were there any rules about who could marry whom [...]?” A: The Khmer people would marry Khmer people and the Cham people would marry the Cham people so he [Ao An] did not want to have a mixture of the race.”], 15.36.18-15.40.03, EN 01438519-20 confirming **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A81, EN 01059292 [“At the time, the Cham were ordered to marry fellow Cham, and the children of former Lon Nol soldiers were ordered to marry children of former Lon Nol soldiers. [...] Ta An told this to Prak Yut at the District Office, and I was also present at the time.”]; **D219/702.1.94** You Vann, T. 18 January 2016, 10.53.47-10.55.00, EN 01431623 [“Prak Yut announced on the microphone that the marriage should be [taking] place between people of the same ethnicity. [For] people of different ethnicity, the [marriages] were forbidden.”]; **D219/888.1.8** Preap Sokhoeum, T. 24 October 2016, 10.33.18-10.36.19, EN 01362089 [after being forcibly married in Prey Chhor District, 1977: “I did not feel happy because I did not want to get marriage and as a Cambodian woman, I did not want a marriage ceremony that was not arranged by my parents.”]; **D117/68** Va Limlun

Written Record of Interview, 15 September 2014, A23-24, EN 01046941-42 [in Kampong Siem District, late 1977: “Even if the ‘new people’ loved the ‘old ones’, they did not allow marriage for them. [...] I think they did not allow [other nationalities] to marry Khmers.”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A22, EN 01057763 [in Kampong Siem District, 1977: “Normally in Cambodia before the Khmer Rouge, most marriages were arranged by the parents. However, during that regime everything was decided by the Khmer Rouge.”], A78, EN 01057773 [“the old people married old people, and the new people married new people.”], A80, EN 01057773 [“If a man wished to marry a woman, he could make a request to *Angkar*. However, they could marry only women in their same category.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A39, EN 01076951 [in Kampong Siem District, from June 1977: “Yes, there were [rules on who had to marry whom] on this case. People at the base could marry only people at the same base. New people could only marry new people. According to the rules and regulations, only people from the same class could marry each other.”]; **D219/293** Cheam Pao Written Record of Interview, 4 May 2015, A30, EN 01111820 [in Prey Chhor District, 1977: “[My unit chief] informed other people that Comrade Phal and I could not get married because we had different family backgrounds. That is why the Khmer Rouge did not force me to marry Comrade Phal”], A38-39, EN 01111822-23 [“Q: To the best of your knowledge are there any similarities or differences between the Khmer Rouge wedding and Khmer weddings prior to the Khmer Rouge regime? A: [...] If a man loves a woman then he needs to go and ask the woman’s parents for her hand in marriage. For example, I can talk about my son’s case. Our relatives and my son brought cakes and fruit to the woman’s house. We had a discussion and asked permission from her parents for the marriage. We had to establish a connection before we approached the woman’s parents and their house directly. That was to allow the woman’s family to have some time to prepare themselves and their house before our arrival. [...] Q: Were all the ceremonies you mentioned moment ago practiced during the Khmer Rouge regime? A: No, they weren’t.”]; **D219/24** Preap Sokhoeum Written Record of Interview, 8 October 2014, A13, EN 01050563 [in Prey Chhor District, 1977: “[Comrade Ni Li] asked me why I was crying if they were taking me to get married, and I told her that it was because the marriage was not being arranged according to Khmer tradition, and the parents were not aware of it.”], A22, EN 01050565 [“I expected my parents to join in my partner selection and wedding. I did not want to marry a handicapped person, but my parents were not allowed to join in the partner selection and marriage.”]. See also in regard to the JCE charge: **D219/702.1.106** Meas Layhuor, T. 26 May 2015, 09.28.41-09.30.21, EN 01478056-57 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1978: “Q: Regarding the 24 other couples who were with you during the ceremony when you made a commitment, who chose for them? [...] A: New People would be matched without going through a proposal made to the parents. They would select some female to get married with some men.”].

1548 **D117/68** Va Limlun Written Record of Interview, 15 September 2014, A18, EN 01046941 [in Kampong Siem District, late 1977: “Chhen (Um), chairperson of the middle-aged unit, forced me to marry.”]; **D219/24** Preap Sokhoeum Written Record of Interview, 8 October 2014, A23, EN 01050566 [in Prey Chhor District, 1977: “The union chairperson Sau made the decisions [on the marriage arrangements]. I did not know whether he initiated the idea or he received orders from a higher level.”], A34, EN 01050569 [“Back then, the unit chairperson was the one who facilitated the wedding when the chairperson of a men’s unit wanted any women to marry men. They ordered the chairperson of a women’s unit to select women to match with the men. I knew it because in my unit (the union), there were monthly meetings chaired by Li. In the meetings, Ni Li asked us if anyone wanted a family (husband). None of the women said yes. Li told us that Sau had advised her to select the oldest women in the unit to marry.”]; **D219/687** Mao Saroeung Written Record of Interview, 15 February 2016, A72, EN 01214825 [in Prey Chhor District, after the arrival of the Southwest cadres: “The group leader came to tell me [I was getting married].”]. See also in regard to the JCE charge: **D219/702.1.105** Kong Uth, T. 25 June 2015, 10.54.00-10.56.18, EN 01503894 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1977: “The chief of the unit, Bon (phonetic), arranged the marriage for all of us.”].

1549 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A2, EN 01059272 [the witness worked as a messenger for Kampong Siem District Secretary Prak Yut and later served on the Ro’ang Commune Committee there: “Commune Chief Ta Nan was the one who made proposals for the couples to be married in the district. The Commune Committee did not have the right to arrange marriages on its own. [...] Sometimes Prak Yut led wedding ceremonies, but when she was absent due to her duties in Phnom Penh, commune chiefs made the arrangements.”]; **D219/323** Mut Sophon Written Record of Interview, 15 May 2015, A28, EN 01113699 [in Kampong Siem District, 1977: “Yeay Yuth once asked the commune committee to look for

a woman to be my wife.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A37, EN 01076950 [the Civil Party Applicant was a member of the Krala Commune Committee in Kampong Siem District from June 1977: “Generally, the commune arranged marriages. The commune did not have to report to the district about those weddings. The commune not only arranged marriages for youths, but also forced widows to marry widowers as well.”]; **D219/405** Chhim Bunseray Written Record of Interview, 29 June 2015, A52, EN 01148844 [in Prey Chhor District, after the arrival of the Southwest cadres: “The commune chief organised the wedding”]; **D219/609** Samrith An Written Record of Interview, 17 November 2015, A41, EN 01185819 [in Prey Chhor District, no date given: “Q: Who organised the wedding ceremony? A: The Sangkat chief. That was what we heard and knew, but the upper echelons might have been involved too.”]. See also in regard to the JCE charge: **D5/1168** Oam Pove Civil Party Application, 13 October 2009, EN 01143527 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, 1978: “That marriage was arranged by the commune chief and four or five militiamen.”].

1550 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.32.34-15.34.53, EN 01438518 [in Kampong Siem District: “Q: So is it correct that the authority to approve marriages rested at the district level? A: I did not understand that well, but this is my understanding as well.”]; **D219/323** Mut Sophon Written Record of Interview, 15 May 2015, A28, EN 01113699 [in Kampong Siem District, 1977: “At that ceremony, there were two women who were taken to be shown to Yeay Yuth. She had to select one of them for me. Yeay Yuth was not satisfied with either of the two women, and she decided to select my current wife for me, who was at the time, already engaged. [...] Yeay Yuth saw her walking and selected her for me straight away.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A36, EN 01076950 [in Kampong Siem District, late 1978: “At that time, Prak Yuth had already selected the women before informing the commune to arrange the wedding for the disable[d]. Those disabled soldiers were sent from the Sector to the district to be taken care of. I think the idea of arranging the marriages was Prak Yuth’s. [...] I knew Prak Yuth selected the brides for the soldiers for that particular mass wedding.”]; **D219/191** Keo Voeun Written Record of Interview, 19 February 2015, A10-11, EN 01079859-60 [the witness was a member of the Krala Commune Committee in Kampong Siem District, 1977-1978: “Q: Did you have to ask for permission from Prak Yuth before you arranged the marriage? A: Yes, that is right. Rom might have been the one who asked for permission. She went to meet Prak Yuth regarding this matter. I do not know whether or not Rom had to give the name list of the people who had to get married in advance. I also did not know if Prak Yuth had to ask for permission from other cadres or not. Q: After the wedding was finished, did you have to report it to Prak Yuth? A: Yes, I did.”]; **D5/678** Than Yang Civil Party Application, 22 February 2012, EN 00981085 [in Kampong Siem District, 1978 (see WRI for date): “Yeay Yut, the district committee chief, was the person who forced me to get married.”]. See also in regard to the JCE charge: **D219/762** Saray Hean Written Record of Interview, 19 May 2016, A129, EN 01309808 [in Sector 42, Central Zone, 1978: “The organization [of weddings] was that if it was at district level, the District Secretary did the weddings.”].

1551 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A116-125, EN 01179838-39 [the witness attended a marriage ceremony of five women from the Commerce and Logistics offices who were forced to marry disabled men in Prey Chhor District: “Q: Who decided who would marry whom? A: Ta An, the Sector Committee. He organised the wedding ceremony.”], A129, EN 01179839 [“Q: How do you know the women did not want to get married? A: I lived with them. They were forced to marry disabled men[.] That made them unhappy.”]. See also **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A159, EN 01167916 [the witness worked at the Commerce Office in Prey Toteung, Prey Chhor District: “Ta An was strict. For example, when people in ministerial offices fell in love with each other, he would have them reprimanded. He called them to his Sector Office and told them that they had committed moral misconduct. Koan [Sector Logistics Office Chairman] was reprimanded by Ta An, and I was also reprimanded by Ta An because we dared to fall in love with someone, which amounted to moral misconduct. [...] After they warned us of this, they married us off. This was not a punishment; they were trying to satisfy us.”].

1552 **D219/435** Touch Chamroeun Written Record of Interview, 30 July 2015, A23-38, EN 01142987-89 [the witness, who was accused of committing a moral offence, was carrying earth as punishment at Anlong Chrey (Tuol Kok Khou) dam in Prey Chhor District when he was arrested by two armed men in late 1978: “they stopped at Ta An’s office, where I saw Ta An. [...] Ta An told me to get married to my wife the next day.”], A77-79, EN 01142994 [“Q: [...] I want to know how you felt when he held the wedding for you. A: I was afraid and did not dare to refuse, because Ta An said that I had to get married”], A226-227, EN 01143013

["When Ta An forced you to get married, do you think that you could have refused? A: I do not think so. [...] I would have died if I refused. I would have been in trouble."].

1553 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A26, EN 01059278 [the witness worked as a messenger for Kampong Siem District Secretary Prak Yut and later served on the Ro'ang Commune Committee there: "Q: Did Prak Yut and Ta An ever correspond about marriage arrangements? A: Ta An had district level authority to arrange marriages on his own. I know this because Prak Yut wrote a request to Ta An that 10 couples be married in Kampong Siem District. Ta An always approved and allowed the marriages. Prak Yut made requests once a month or once every two or three months to arrange marriages at the district depending on the number of couples."]; **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 11.26.00-11.28.21, EN 01441056 ["Q: Madam Witness, did you have authority as district secretary to approve marriages or did you have to obtain approval from the sector in order for people to be married? A: I did not have that authority. For the marriage of other people, I had to meet with the sector secretary; however, regarding the exception of my younger brother, I made that decision by myself [...] As for other marriages, it had to be decided by the sector."].

1554 See para. 430 above.

1555 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeun, T. 20 October 2016, 14.25.17.27-14.29.27, EN 01361548-49 [in Prey Chhor District, 1977: "we were called to attend the meeting, [...] the women were instructed to sit in a row, while the men were instructed to sit in a separate row. [...] And we did not know that we would get married at that time."]; **D219/24** Preap Sokhoeun Written Record of Interview, 8 October 2014, A34, EN 01050569 ["The women were very shocked because we did not know what would happen to us. The men and women who were assigned to get married were not aware of it until the wedding day."]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A26, EN 01057764 [in Kampong Siem District, 1977: "Some people knew in advance about their wedding. However, I did not. I only learned of it on the wedding day."], A28, EN 01057764 ["In the morning, they called me to attend the meeting. After that, they called out names of each couple to come up and exchange vows."]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A24, EN 01072528 [in Kampong Siem District, after Prak Yut arrived: "The people did not know about their wedding in advance. They called the names of couples who had to get married. My marriage was arranged in the same way."], A26, EN 01072529 [in Kampong Siem District, 1978: "I was taking rice to cook when to my surprise they called me to get married. [...] Rom did not tell me that I had to get married. Rom just ordered us to sit on chairs arranged in rows, and men and women were seated one after another."]; **D219/323** Mut Sophon Written Record of Interview, 15 May 2015, A28, EN 01113699 [in Kampong Siem District, 1977: "Suddenly, someone came and told me that I was to get married. [...] A district messenger came to see me while I was repairing machines in the garage. He told me that I was to be married and that I had to attend this wedding ceremony at the dining hall located in the former school compound nearby."]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A27, EN 01046943 [in Kampong Siem District, late 1977: "My hand-holding ceremony was held a few days after Chhen had informed me."]; **D219/83** Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A8, EN 01054031 [in Kampong Siem District, 1978 (see A3): "The unit chairperson came to tell me the evening when I was to get married."], **D219/687** Mao Saroeung Written Record of Interview, 15 February 2016, A71, EN 01214825 [in Prey Chhor District, after the arrival of the Southwest cadres: "I was told to go to the wedding; I had no prior notice. When I reached the venue, I was trapped into the marriage."]; **D219/405** Chhim Bunserey Written Record of Interview, 29 June 2015, A58, EN 01148845 [in Prey Chhor District, after the arrival of the Southwest cadres: "The unit chief walked around to inform the to-be-married people the day before the wedding that they would be wed."]. See also in regard to the JCE charge: **D219/888.1.1** Om Yoeun, T. 22 August 2016, 15.41.00-15.44.38, EN 01361713-14 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, 1977: "They told me only when we arrived at the scene. [...] Q: [...] were you aware beforehand that you would be wed? No, I knew about this only when I arrived. Q: What did they tell you? A: They said that, 'Comrade, you have to get married.'"]; **D219/702.1.105** Kong Uth, T. 25 June 2015, 10.56.18-10.59.10, EN 01503894-95 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1977: "Q: How were you informed that you had to get married? Do you remember when you were informed by your unit leader that he had arranged a marriage for you to this young man from your village? A: For example, if tomorrow I had to get married, I would be told one day before that. Q: If I understand your testimony properly you have said that you were informed the day before your marriage; is that correct? A: Yes, that is correct"]; **D5/1168** Oam

- Pove Civil Party Application, 13 October 2009, EN 01143527 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, 1978: “I did not even know about this marriage arrangement until the declaration day.”].
- 1556 **D219/47** Khauv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A14-16, EN 01050696 [“I married in Prey Chhor after I had returned from Kampong Siem. [...] They did not tell us in advance. My unit chief just told me to go to join a party the next day.”].
- 1557 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 14.25.17-14.27.27, EN 01361548 [in Prey Chhor District, 1977: “we did not know each other before”], 15.06.30-15.08.15, EN 01361559 [“I almost forgot his face when he returned for his next visit. And one day when my husband came to visit me, somebody said why I did not go to receive him, but because I forgot his face already”]; **D219/24** Preap Sokhoeurn Written Record of Interview, 8 October 2014, A34, EN 01050569 [at her forced wedding ceremony in Prey Chhor District, 1977: “Sometimes, when they could not find the people whose names had been selected to get married, [...] they selected new people instead.”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A27, EN 01057764 [in Kampong Siem District, 1977: “I did not know [my husband before the wedding day] although we worked in the same unit.”]; **D219/323** Mut Sophon Written Record of Interview, 15 May 2015, A28, EN 01113699 [in Kampong Siem District, 1977: “Suddenly, someone came and told me that I was to get married. I did not [know] what my would-be wife looked like. [...] At that ceremony, there were two women who were taken to be shown to Yeay Yuth. She had to select one of them for me. Yeay Yuth was not satisfied with either of the two women, and she decided to select my current wife for me, who was at the time, already engaged.”]; **D219/83** Suon Yin Written Record of Interview, 24 November 2014, A8, EN 01054031 [in Kampong Siem District, 1978 (see A3): “Prior to that night [when they got married], I had never met my husband.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A113, EN 00179837 [in Prey Chhor District after the arrival of the Southwest Zone cadres: “I heard that people were forced to get married. They were paired up during the wedding ceremony. The couples had not known each other at all prior to the ceremony.”], A116-126, EN 01179838 [regarding the five sector workers in Prey Chhor District who were forced by Ao An to marry disabled men: “They did not see their husbands-to-be beforehand.”]; **D219/405** Chhim Bunserrey Written Record of Interview, 29 June 2015, A53-54, EN 01148844 [in Prey Chhor District, after the arrival of the Southwest Zone cadres (see A50-51): “Q: To the best of your knowledge, did each of them know who they would get married to in advance? A: No, they did not know. They only said that twelve men and women would get married tomorrow, but they did not know who would be with whom. [...] They only learned who would marry whom when *Angkar* announced that Woman A would marry Man B.”]; **D219/47** Khauv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A18, EN 01050697 [in Prey Chhor District, 1978: “Q: Had you ever met your partner before getting married to [him]? A: No. Men and women lived separately then, and worked in different units.”], A23, EN 01050697 [“Both the men and the women were from Lvea Commune, but they did not know each other in advance.”]; **D5/1337** Khauv [Khov] Net Civil Party Application, 22 January 2010, EN 01143721 [“I was 20 years old, and my husband, Neang Nen, was 21 years old. The four other couples were of similar age. They came from different villages, and did not know one another.”]. See also in regard to the JCE charge: **D219/888.1.1** Om Yoeun, T. 22 August 2016, 15.42.39-15.47.01, EN 01361714 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, 1977: “Q: [...] were you aware beforehand that you would be wed? No, I knew about this only when I arrived. Q: What did they tell you? A: They said that, ‘Comrade, you have to get married.’ [...] Q: When they told you that you would get married, did they tell you who or what was the name of your husband? A: No, they did not tell me. [...] only after we entered the ceremony and then they announced such a thing.”], 15.54.28-15.56.06, EN 01361718 [“we did not know each other and he was not the guy I loved.”]; **D5/1168** Oam Pove Civil Party Application, 13 October 2009, EN 01143527 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, 1978: “We had not known or loved each other before, but we did not have the right to object to *Angkar*’s arrangement.”].
- 1558 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 15.39.06-15.40.48, EN 01361572 [in Prey Chhor District, 1977: “I heard from others that handicapped men were allowed to marry women as an incentive because they had engage[d] in the battlefields and had liberated the country. So those handicapped men would be allowed to marry to beautiful women.”]; **D219/293** Cheam Pao Written Record of Interview, 4 May 2015, A31, EN 01111820 [in Prey Chhor District: “In late 1977 and early 1978, I witnessed one incident personally. The Khmer Rouge brought their handicapped former soldiers who had lost their legs and arms. They were taken to the commune office by truck. I did not know where those handicapped soldiers were brought in from. The Khmer Rouge put them at the commune office and had them select any women they

liked. Over the next three or four days, those selected women were taken to marry those handicapped soldiers at the different sections where the soldiers served.”].

1559 **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A146-148, EN 01167914 [in Prey Chhor District: “Q: You mentioned a group of disabled people multiple times. I want to know where those people went when Ta An and the Southwest group arrived. A: They were veterans who were injured and declared disabled after being admitted to hospital. They were sent to work in various ministerial offices. Q: Were they able to get married? A: Yes. They had the right to marry beautiful girls of their choice. Q: Why did they have such rights? A: Because they had fought in the past, they had these privileges. Set and Heng, both deceased, said during a meeting that disabled veterans had the right and privilege to marry women of their choice.”].

1560 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 11.26.00-11.28.21, EN 01441056 [“Q: Madam Witness, did you have authority as district secretary to approve marriages or did you have to obtain approval from the sector in order for people to be married? A: I did not have that authority. For the marriage of other people, I had to meet with the sector secretary; however, regarding the exception of my younger brother, I made that decision by myself [...] As for other marriages, it had to be decided by the sector.”]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.32.34-15.34.53, EN 01438518 [the witness worked as a messenger for Kampong Siem District Secretary Prak Yut and later served on the Ro’ang Commune Committee there: “The village chief raised the proposal to the commune level and then it was raised to the district level. Later on the wedding ceremony would be held at the district’s office. Q: So is it correct that the authority to approve marriages rested at the district level? A: I did not understand that well, but this is my understanding as well.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A2, EN 01059274 [“Commune Chief Ta Nan was the one who made proposals for the couples to be married in the district. The Commune Committee did not have the right to arrange marriages on its own.”], A26, EN 01059278 [“Prak Yut wrote a request to Ta An that 10 couples be married in Kampong Siem District. Ta An always approved and allowed the marriages. Prak Yut made requests once a month or once every two or three months to arrange marriages at the district depending on the number of couples.”]; **D219/191** Keo Voeun Written Record of Interview, 19 February 2015, A10, EN 01079859 [the witness was a member of the Krala Commune Committee in Kampong Siem District, 1977-1978: “Q: Did you have to ask for permission from Prak Yuth before you arranged the marriage? Yes, that is right. Rom might have been the one who asked for the permission. She went to meet Prak Yuth regarding this matter. [...] I also did not know if Prak Yuth had to ask for permission from other cadres or not.”]. *See also* in regard to the JCE charge: **D219/762** Saray Hean Written Record of Interview, 19 May 2016, A130, EN 01309808 [in Sector 42, Central Zone, 1978: “members of mobile brigade fell in love, they would make a request the chairperson, which then came to the District, and the District would [arrange] the wedding for them.”].

1561 **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A26, EN 01059278.

1562 *See, e.g.,* **D219/191** Keo Voeun Written Record of Interview, 19 February 2015, A11, EN 01079859-60 [“Q: After the wedding was finished, did you have to report it to Prak Yuth? A: Yes, I did. [...] I think the identities of those people who had to get married were sent to higher levels in advance.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A3, EN 01059272 [the witness was a member of the Krala Commune Committee in Kampong Siem District, 1977-1978: “After wedding ceremonies, Commune Chief Nan had me write reports about numbers of couples from my commune married at the District Office.”], A27-28, EN 01059278 [the witness, a messenger for Prak Yut who delivered letters to Ta An in Prey Toteung (*see* A23), confirmed that Prak Yut sent reports or letters to Ao An that informed him of “the numbers of couples to be married” and also of the number of births. In the witness’s recollection, “the more couples [in the reports] the better, to save time for work.”].

1563 *See the evidence cited in fn. 1504 above.*

1564 *See, e.g.,* **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A80, EN 01057773 [in Kampong Siem District, 1977: “If a man wished to marry a woman, he could make a request to Angkar. However, they could marry only women in their same category.”], A85, EN 01057774 [“Some base people were not as pretty as the new ones. Thus, some base people wished to be married to the new ones because the new people were attractive, but Angkar rejected that. I also experienced that myself regarding people who wished to be married to a person in a different category than themselves. A man requested to be married to me but, as he was a teacher, Comrade Thi did not allow the marriage because he did not have a good background.”]; **D219/24** Preap Sokhocum Written Record of Interview, 8 October 2014, A34, EN 01050569

[in Prey Chhor District, 1977: “In some cases, a man loved a woman he knew and asked the chairperson to get married. When the unit chairperson did not permit them to get married, they protested, and they arrested both of them.”]. See also in regard to the JCE charge: **D342/1.1.17** Om Yoeun, T. 23 August 2016, 09.06.45-09.07.54, EN 01369646 [in Chamkar Leu District (Sector 42) in late 1977 or early 1978: “One day before the wedding day, I was told that I was proposed. [...] At that time, he was known as Om Phon (phonetic). When he came to visit me, he noticed me, and he proposed to me. However, on the day that I got married, it was another man.”].

1565 See VI. Crimes and Crime Sites – J. Forced Marriage and Rape – 4. Marriages During the DK Regime - National Implementation of the Marriage Policy – b) The Ceremony.

1566 **D219/293** Cheam Pao Written Record of Interview, 4 May 2015, A38-39, EN 01111822-23 [in Prey Chhor District: “Q: To the best of your knowledge are there any similarities or differences between the Khmer Rouge wedding and Khmer weddings prior to the Khmer Rouge regime? A: [...] The wedding ceremony took place at the woman’s house and there were about 500 guests. Generally speaking weddings last for one day and one night. There are many small ceremonies such as chewing betel nuts, paying homage to the parents, cutting hair, and bringing gifts to the bride’s family. Chewing betel nuts is the symbol of building a connection between the families of the bride and the groom. [...] Q: Were all the ceremonies you mentioned moment ago practiced during the Khmer Rouge regime? A: No, they weren’t.”]; **D219/159** Ni Huon Written Record of Interview, 29 January 2015, A118, EN 01067866 [in Prey Chhor District after the Southwest cadres arrived: “They did not perform any ceremony. After they had matched us, they had us leave.”]. See also in regard to the JCE charge: **D219/702.1.105** Kong Uth, T. 25 June 2015, 11.06.26-11.10.47, EN 01503898 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1977: “Q: Can you explain to us to what extent the ceremony you attended during which you were married differed from or was similar to wedding ceremonies that were organised before the Democratic Kampuchea regime [...]? A: It was not similar in nature at all. Currently, there would be a procession of offering, there would be a session where it was called haircut ceremony and there would be sermons given by the monks, etc. The list of activities was at length compared to a very brief ceremony held during the regime.”]; **D219/702.1.106** Meas Layhuor, T. 26 May 2015, 15.21.25-15.23.40, EN 01478132 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1978: “Before [the Pol Pot regime], the marriage was organised rather differently [...] there was orchestra or musical band to accompany the ceremony and that did not happen during the Pol Pot regime.”]; **D219/888.1.1** Om Yoeun, T. 22 August 2016, 15.50.40-15.54.28, EN 01361717 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, late 1977 or early 1978: “Q: Were there any Khmer traditional music to accompany the wedding ceremony? A: No. Q: What about monks who gave – who bless the couples? A: No, there were no monks. Q: Was there the ‘bach phka sla’ (phonetic) blessing during that wedding ceremony? A: No, no. It was not like nowadays. Q: What about the dress? Did you dress in the wedding costumes? A: We wore black clothes with krama around our neck.”].

1567 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeun, T. 20 October 2016, 14.27.27-14.31.22, EN 01361549 [in Prey Chhor District, 1977: “We were weeping, we wanted to have the presen[ce] of our parents. [...] During the wedding, none of my parents or relatives attended”]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A32, EN 01072530 [in Kampong Siem District, 1978: “I wanted a wedding ceremony like that of today with parents and relatives attending. My parents did not attend my wedding.”]; **D219/83** Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A12, EN 01054032 [in Kampong Siem District, 1978: “Generally, parents arranged weddings. But in this wedding, everything was decided by the Khmer Rouge and sometimes parents did not even know that their children were getting married. I was angry because my parents were not present at that wedding. Also, in the wedding, there was no traditional music.”]; **D219/47** Khauv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A17, EN 01050696 [in Prey Chhor District, 1978: “Our parents did not attend that party.”]; **D5/1571/3.1** Ven Lan Civil Party Application Supplementary Information Report, 13 June 2016, EN 01297477 [in Kampong Siem District, August 1978: “There was no parent or relatives to attend the ceremony”]. See also in regard to the JCE charge: **D219/702.1.105** Kong Uth, T. 25 June 2015, 11.06.26-11.08.25, EN 01503897 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1977: “Q: And did your parents attend the wedding ceremony? A: No, they were not in attendance. They were not called to attend the ceremony, only the individuals to be married were called.”]; **D219/888.1.1** Om Yoeun, T. 22 August 2016, 15.50.40-15.52.38, EN 01361716-17 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, late 1977 or early 1978: “Q: During that wedding, did the parents of the brides and grooms also participate? A: No.”]; **D342/1.1.17** Om Yoeun, T. 23 August 2016, 10.59.28-11.03.04, EN 01369678 [“My parents were not aware

- of my marriage because [they] lived at a different place from mine. I did not have time to go and invite my parents and sibling to join my wedding.”]; **D219/702.1.96** Or Ho, T. 19 May 2015, 14.37.52-14.39.46, EN 01503183 [the witness was the chief of Prey Srangae Village, Baray District, Sector 43, Central Zone, from 1975 to July 1978: “The parents did not attend the marriage and parents were not informed”]; **D5/1168** Oam Pove Civil Party Application, 13 October 2009, EN 01143527 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, 1978: “They did not inform my parents or my relatives.”].
- 1568 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.34.53-15.36.18, EN 01438518 [in Kampong Siem District: “usually the village chiefs of those people who were to be married would be present together with Prak Yut.”]; **D219/888.1.7** Preap Sokhoeum, T. 20 October 2016, 14.25.17-14.27.27, EN 01361548 [at her forced marriage in Prey Chhor District, 1977: “There were representatives from the big units who were there with the chief of the union and the chief of the union was the top person who chaired the wedding.”], 15.41.55-15.43.36, EN 01361573 [“During the wedding day, the people who were present on the day were only the unit chief and other couples, there were no guests.”]; **D219/687** Mao Saroeung Written Record of Interview, 15 February 2016, A85, EN 01214826 [in Prey Chhor District, after the arrival of the Southwest cadres (A68): “The wedding was attended by Theng [the chairperson of the blacksmith workshop where the witness worked], and Ta Cheb, a group leader at the garage”]; **D219/405** Chhim Bunseray Written Record of Interview, 29 June 2015, A61, EN 01148844 [in Prey Chhor District, after the arrival of the Southwest Zone cadres (see A50-51): “Q: Did high-level cadres attend the wedding? A: No, only the commune chief, commune deputy, and village chief.”]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A30, EN 01072529 [at her forced marriage in Kampong Siem District, three months before the arrival of the Vietnamese: “Q: Did any cadres attend the wedding? A: [...] Rom [the deputy district secretary] was also present.”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A28, EN 01057764 [in Kampong Siem District, 1977: “Yeay Yut presided over that ceremony. Comrade Voeun and Comrade Rom also presented their remarks.”]; **D219/47** Khauv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A16, EN 01050696 [at her forced marriage ceremony in Prey Chhor District, 1978: “The Trachak Village chairperson, my unit chief, and two militiamen attended that party.”]; **D5/1337** Khauv [Khov] Net Civil Party Application, 22 January 2010, EN 01143721 [“Six or seven of Angkar’s cadres attended the wedding, but I did not know them, nor remember their names, except Elder Comrade Than”]; **D5/1486** Chea Soeun Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145579 [at his forced marriage ceremony in Kampong Siem District, 1977: “In attendance were Ta Phim (cooperative committee), Ta Kai (Vihear Thum commune’s deputy chief), and Ta Khai (mobile unit chief).”]. See also in regard to the JCE charge: **D219/702.1.96** Or Ho, T. 19 May 2015, 14.37.52-14.39.46, EN 01503183 [the witness was the chief of Prey Srangae Village, Baray District, Sector 43, Central Zone, from 1975 to July 1978: “Militiamen and village chiefs were the guests in the ceremony and there were villagers who went to look at it, only these people and the couples who were to be married were at the ceremony or at the wedding place.”].
- 1569 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeum, T. 20 October 2016, 14.25.17-14.27.27, EN 01361548 [in Prey Chhor District, 1977: “the chief of the union was the top person who chaired the wedding.”]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A26, EN 01046942 [in Kampong Siem District, time not specified: “Sometimes, I saw two, five, or ten [‘base people’] couples get married. They were mobile unit members. Unit chiefs chaired the hand-holding ceremonies.”], A27, EN 01046942 [at her ceremony in Kampong Siem District, late 1977: “Chhen [chairperson of the middle-aged unit] presided over my hand-holding ceremony.”].
- 1570 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.32.34-15.36.18, EN 01438518 [in Kampong Siem District: “Q: [...] once a marriage was approved, who would preside over the wedding ceremony? A: It was Prak Yut with the respective village chiefs where those people came from.”]; **D5/1498** Kas Hon Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01090075 [forcibly married in Kampong Siem District, 1977: “The cooperative chief presided over that wedding ceremony”].
- 1571 **D219/191** Keo Voeun Written Record of Interview, 19 February 2015, A7, EN 01079859 [the witness was a member of the Krala Commune Committee in Kampong Siem District, 1977-1978: “I saw two weddings when I lived in Krala Commune in 1977 or 1978. They arranged a wedding ceremony for four or five couples each time. The wedding was held in the Commune Office. [...] Rom and I were the chairwomen at that wedding. No cadres from the District Office attended that wedding.”]; **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A16, EN 01034078 [in Kampong Siem District, 1978: “Sometimes the commune chief led [the] wedding ceremonies”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview,

11 February 2015, A35, EN 01076950 [in Kampong Siem District, late 1978: “At that time, the commune chief was the honour guest, and Yeay Yuth had already left. The commune chief presided at our wedding.”]; **D219/405** Chhim Bunseray Written Record of Interview, 29 June 2015, A58, EN 01148845 [in Prey Chhor District, after the arrival of the Southwest cadres: “During the wedding ceremony, the commune chief gave the speech, not the unit chief.”].

1572 **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 13.38.44.04-13.41.08, EN 01441062 [the witness was the Kampong Siem District Secretary and was a member of the Sector 41 Committee: “I, myself, [was] also involved in the wedding ceremony where 10 couples were organized to get married.”]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.32.34-15.36.18, EN 01438518 [the witness worked as a messenger for Kampong Siem District Secretary Prak Yut and later served on the Ro’ang Commune Committee there: “Q: [...] once a marriage was approved, who would preside over the wedding ceremony? A: It was Prak Yut with the respective village chiefs where those people came from. [...] for a [...] fewer number of couples then [Ao An] would let Prak Yut be presiding over the ceremony.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A2, EN 01059272 [“Sometimes Prak Yut [...] led wedding ceremonies”]; **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A16, EN 01034078 [in Kampong Siem District: “sometimes Prak Yut [led wedding ceremonies].”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A28, EN 01057764 [in Kampong Siem District, 1977: “Yeay Yut presided over that ceremony. Comrade Vocun and Comrade Rom also presented their remarks.”]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A29-30, EN 01072529 [in Kampong Siem District, three months before the arrival of the Vietnamese: “Yut presided over the wedding, and Rom was also present.”]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A131, EN 01364071 [at the Sector 41 office in Prey Chhor District: “Q: You said that one time you saw many couples being forcibly married in the sector [41]. Who presided at that time? A: It was Bang Aun who was the presiding Com at this marriage hand-holding ceremony in the sector.”]. See also in regard to the JCE charge: **D219/762** Saray Hean Written Record of Interview, 19 May 2016, A129, EN 01309808 [in Sector 42, Central Zone, 1978: “The organization was that if it was at district level, the District Secretary did the weddings.”].

1573 **D219/504** Sat Pheap Written Record of Interview, 17 September 2015, A33, EN 01167889 [the witness worked at the sector commerce office and was forced to marry in Prey Chhor District, 1978: “I saw [Ta Pauk] twice - once at a meeting and once at my wedding.”], A140, EN 01167912 [“Q: You said that Ke Pauk presided over your wedding. What did he say at the time? A: He told us to love each other and live in unity.”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A62, EN 01111976 [“Q: Why did Ke Pauk become the presiding officer of that ceremony? A: The wedding ceremony was held after the sector conference. I saw Ke Pauk as the presiding officer. Then I saw a Party flag on display as well.”].

1574 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.34.53-15.36.18, EN 01438518 [the witness worked as a messenger for Kampong Siem District Secretary Prak Yut and later served on the Ro’ang Commune Committee there: “For many couples, between five to 10 couples, Ta An was present. However, for a few number -- fewer number of couples then he would let Prak Yut be presiding over the ceremony.”]; **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 13.38.44-13.41.08, EN 01441062 [the witness was the Kampong Siem District Secretary and was a member of the Sector 41 Committee: “Q: [...] Is it correct that Ta An would preside where there were ceremonies involving five to 10 or more couples? A: [...] I personally acknowledge that Ta An participated in the wedding ceremony and I, myself, [was] also involved in the wedding ceremony where 10 couples were organized to get married.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A31, EN 01059279 [“Sometimes, I went [...] when Ta An was chairing a wedding ceremony at the Prey Totueng District office”]; **D219/435** Touch Chamroeun Written Record of Interview, 30 July 2015, A39-40, EN 01142989 [forcibly married in Prey Chhor District, late 1978: “Q: Did Ta An attend the wedding? A: Yes. Q: Did he preside over the wedding? A: Yes.”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A126, EN 01179839 [at the wedding of 5 sector workers forced to marry disabled men in Prey Chhor District: “[Ta An] presided over the ceremony.”].

1575 See para. 433.

1576 See, e.g., **D219/888.1.7** Preap Sokhoeun, T. 20 October 2016, 15.45.25-15.46.51, EN 01361574-75 [at her wedding ceremony in Prey Chhor District, 1977: “There were 15 couples including my couple. [...] I did not count because I felt afraid at that time. [...] I was told that there were 15 couples on that day. [...] 12 couples got married later on after my wedding.”]; **D219/24** Preap Sokhoeun Written Record of Interview, 8 October 2014, A25, EN 01050566 [in Prey Chhor District: “Fifteen couples [were] married [at the same time as

me].”]; A32, EN 01050568-69 [“The weddings happened frequently. I remember that the weddings happened in 1976, 1977, and 1978. I remember that there were 50 couples in the first wedding, 40 couples in the second wedding, 20 couples in the third wedding, and 15 couples in the last wedding, which was my wedding.”]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A24, EN 01072528 [in Kampong Siem District, three months before the arrival of the Vietnamese: “At that time, there were 150 couples getting married including myself.”]; **D219/323** Mut Sophon Written Record of Interview, 15 May 2015, A28, EN 01113699 [in Kampong Siem District, April 1977: “There were sixty-five couples who were arranged to get married at the time on that day.”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 14 January 2010, A20, EN 01057763 [in Kampong Siem District, 1977: “Q: [...] Is it true that you were one of 57 couples married? A: Yes, that is true.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A35, EN 01076950 [the Civil Party Applicant was a member of the Krala Commune Committee in Kampong Siem District from June 1977 and recalled his own wedding ceremony in late 1978: “At that time there were 17 couples, of which three couples among them were forced to get married.”]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A3, EN 01044582 [forcibly married in Kampong Siem District, 1977: “they arranged a wedding ceremony for me along with other 10 couples”]; **D219/463** Pen Thol Written Record of Interview, 10 August 2015, A23, EN 01151240 [in Kampong Siem District, near the end of the regime: “At that time, they arranged the wedding for only two couples. [...] However, they had just arranged a wedding for 60 couples before my wedding. The wedding was celebrated under the administration of the Southwest cadres.”]; **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A15-16, EN 01034078 [the Civil Party Applicant agreed to her wedding in Kampong Siem District in 1978, but others at the ceremony had been forced into the marriage: “on my wedding day, there were 72 couples getting married.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A32-33, EN 01059279 [the witness attended two wedding ceremonies presided over by Ao An in Prey Chhor District: “Those to be married were already aware of their partners. [...] One time there were seven couples, and the other time there were eleven couples. Those couples were all ‘base people.’”]; **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A34, EN 01152376 [the Civil Party Applicant attended two forced marriage ceremonies in Kampong Siem District after the arrival of the Southwest cadres (see A35-36): “There were about 20 couples in a wedding.”]; **D219/287** Hai Taun Written Record of Interview, 23 April 2015, A28, EN 01100843 [in Prey Chhor District: “collective marriages took place on several occasions throughout the Khmer Rouge regime.”]; **D219/405** Chhim Bunserey Written Record of Interview, 29 June 2015, A52, EN 01148844 [the witness attended a mass wedding ceremony in Prey Chhor District after the arrival of the Southwest cadres (see A50-51): “There were around twelve couples in that wedding.”]; **D5/1486** Chea Soeun Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145579 [in Kampong Siem District: “In 1977, among 65 other couples, I was ordered to get married”]; **D5/655** Khy Srean Civil Party Application, 18 December 2009, EN 01320609 [in Prey Chhor District (see EN 01320608): “In 1977, my elder sister, Khi Hean, was forced to get married. Her wedding was not held according to Khmer tradition. At that time, 60 couples were forced to get married at the same time.”]; **D5/172** Nhip Try Civil Party Application, 3 December 2009, EN 01195901 [in Kampong Siem District, 1978: “I was forced to get married alongside 19 other couples.”]; **D5/172.1** Nhip Try Civil Party Application Supplementary Information, 5 May 2010, EN 01195898 [“In 1978, they forced me to marry Ngem Sokan. Twenty couples were wed on that day.”]; **D191.1.64** Ou Yan Civil Party Application Supplementary Information, 5 April 2010, EN 01195896 [in Kampong Siem District, 1977: “I was forced to get married in 1977 to Ou Chhoan. There were 48 couples who were [wed] that day: they were 17 April people.”]; **D191.1.52** Mech Man Civil Party Application Report, 30 April 2010, EN 00564495 [in Kampong Siem District: “The applicant saw 8 to 15 couples be forcibly married in Chamkar Samseb Village, Kokor Sub-district in 1977.”]; **D5/1571** Ven Lan Civil Party Application, 17 August 2013, EN 01190424-25 [in Kampong Siem District: “they forced me to get married when I was just 15 years old. [...] they had me go to Krala and they forced me to get married to Thel Than. [...] There were eight couples being wedded at the same time.”]; **D5/1571/3.1** Ven Lan Civil Party Application Supplementary Information Report, 13 June 2016, EN 01297477 [“In August 1978 she was forced to get married [...] There were about 8 couples who were forced to marry in Banteay Thma Village, Kampong Siem District, Kampong Cham Province.”]; See also in regard to the JCE charge: **D5/1495** Chluon Savoeun Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145651 [in Cheung Prey District, Sector 41, Central Zone: “In July 1978, I was forced to get married with the same blood-line spouse whose older brother was a former soldier too. In total, there were 71 couples.”]; **D219/888.1.1** Om Yocun, T. 22 August 2016, 15.50.40-15.52.38, EN 01361716 [forcibly married in

- Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, late 1977 or early 1978: “Q: On the day of your marriage [...] How many couples were arranged to get married on that day? A: There were 12 couples.”]; **D219/702.1.105** Kong Uth, T. 25 June 2015, 10.54.00-10.56.18, EN 01503894 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1977: “It was Angkar [who] arranged my marriage. There were 25 couples in that marriage.”]; **D219/702.1.96** Or Ho, T. 19 May 2015, 13.52.33-13.54.28, EN 01503164 [the witness was the chief of Prey Srangac Village, Baray District, Sector 43, Central Zone, from 1975 to July 1978 and confirms that he arranged marriages for 30 to 40 couples at a time]; **D6.1.410** Meas [Laihuo] Layhuor Written Record of Interview, 20 November 2008, EN 00244165 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone: “They did not allow traditional marriages during the Khmer Rouge era. They selected the names and asked whether or not they agreed. [...] I was married during 1978; there were 25 couples on that occasion.”].
- 1577 **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A24, EN 01072528 [150 couples, Kampong Siem District, three months before the arrival of the Vietnamese]; **D219/323** Mut Sophon Written Record of Interview, 15 May 2015, A28, EN 01113699 [65 couples, Kampong Siem District, April 1977]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A20, EN 01057763 [57 couples, Kampong Siem District, 1977]; **D219/463** Pen Thol Written Record of Interview, 10 August 2015, A23, EN 01151240 [60 couples, Kampong Siem District, under administration of the Southwest cadres]; **D117/42** Khoem Neary Written Record of Interview, 6 May 2014, A16, EN 01034078 [72 couples, Kampong Siem District, 1978]; **D5/1486** Chea Socun Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145579 [65 couples, Kampong Siem District, 1977]; **D5/655** Khy Srean Civil Party Application, 18 December 2009, EN 01320609 [60 couples, Prey Chhor District, 1977].
- 1578 **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A24, EN 01072528.
- 1579 **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.34.53-15.36.18, EN 01438518 [the witness worked as a messenger for Kampong Siem District Secretary Prak Yut and later served on the Ro’ang Commune Committee there: “For many couples, between five to 10 couples, Ta An was present. However, for a few number -- fewer number of couples then he would let Prak Yut be presiding over the ceremony.”]. *See also* **D219/702.1.95** Prak Yut, T. 19 January 2016, 13.38.44-13.41.08, EN 01441062 [“Q: [...] Is it correct that Ta an would preside where there were ceremonies involving five to 10 or more couples? A: [...] I personally acknowledge that Ta An participated in the wedding ceremony and I, myself, [was] also involved in the wedding ceremony where 10 couples were organized to get married.”].
- 1580 *See paras* 433-434.
- 1581 *See, e.g.,* **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 14.25.17-14.27.27, EN 01361548 [in Prey Chhor District, 1977: “the women were instructed to sit in a row, while the men were instructed to sit in a separate row. And they put the tables in the middle and each table was reserved for two couples. [...] Then they announced the couples’ names; if there was our name, and then the name of the man, it means that we had to stand up and go to the table.”]; **D219/24** Preap Sokhoeurn Written Record of Interview, 8 October 2014, A23, EN 01050566 [in Prey Chhor District, 1977: “Sau was the one who made the announcement [...] It was the first time that I heard the name of the person I was marrying.”]; **D219/47** Khauv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A17, EN 01050696-97 [in Prey Chhor District, 1978: “The village chairperson and the unit chairperson ordered the men to sit in one row and the women sat in another row. Then they called the names of the men and women who had to get married.”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A28, EN 01057764 [in Kampong Siem District, 1977: “In the morning, they called me to attend the meeting. After that, they called out names of each couple to come up and exchange vows.”]; **D219/405** Chhim Bunserey Written Record of Interview, 29 June 2015, A52, EN 01148844 [at a mass wedding ceremony in Prey Chhor District after the arrival of the Southwest cadres: “The women and men were sitting in two rows, facing each other and wearing black clothes. The commune chief called the woman and man who were matched to walk towards the stage”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A133, EN 01179839 [at the wedding of 5 sector workers forced to marry disabled men in Prey Chhor District: “[Ao An] announced who would be married to whom”]; **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A44, EN 01111975 [in Prey Chhor District, 1978: “During the wedding ceremony, the women and men were arranged to sit separately. Then the master of the ceremony declared the names of the couples”].
- 1582 *See, e.g.,* **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A44, EN 01111975 [in Prey Chhor District, 1978: “Then the master of the ceremony [...] asked [the couples] to hold hands to become spouses.”]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A25, EN 01044588 [in Kampong

Siem District, 1977: “At that time, men and women sat near each other as couples and then the unit chief of the village announced we would be couples. Then they ordered each couple to get up on stage to make a proclamation one by one; we made a resolution to cultivate crops by following the plan of *Angkar* for getting more produce.”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A28, EN 01057764 [in Kampong Siem District, 1977: “they called out names of each couple to come up and exchange vows.”]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A26, EN 01046942 [in Kampong Siem District, late 1977: “First they called the groom, and then they invited the bride to make their vows to live together forever without divorce.”]; **D219/83** Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A8, EN 01054032 [at her forced marriage in Kampong Siem District, 1978: “[The couples had to vow to love each other for their whole lives.”]; **D219/405** Chhim Bunseray Written Record of Interview, 29 June 2015, A52, EN 01148844 [in Prey Chhor District after the arrival of the Southwest cadres: “The commune chief called the woman and man who were matched to walk towards the stage to make a resolution. They made a quick resolution, saying that they would accept each other as spouses. The next couple did the same until it was finished.”]; **D5/1337** Khov Net Civil Party Application, 22 January 2010, EN 01143721 [in Prey Chhor District, 1978: “each couple sat facing each other, held each other’s hands and exchanged marriage vows.”]; **D5/1498** Kas Hon Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01090075 [in Kampong Siem District, 1977: “The cooperative chief presided over that wedding ceremony, during which we were ordered to stand up and make our resolution.”]; **D191.1.36** Khy Hcan Civil Party Application Supplementary Information, 5 April 2010, EN 01140028 [in Kampong Siem District, late 1977: “They had us stand up and make our vows.”]. See also in regard to the JCE charge: **D5/1495** Chhuon Savoeurn Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145651 [in Cheung Prey District, Sector 41, 1978: “they made us vow to accept one another as husband and wife.”]; **D219/702.1.96** Or Ho, T. 19 May 2015, 14.39.46-14.42.18, EN 01503183-84 [the witness was the chief of Prey Srangae Village, Baray District, Sector 43, Central Zone, from 1975 to July 1978: “Angkar would introduce those who were to get married and the couples would also be asked to make a resolution to follow Angkar.”].

1583 See the evidence cited in fn. 1510 above.

1584 See, e.g., **D219/293** Cheam Pao Written Record of Interview, 4 May 2015, A35, EN 01111822 [in Prey Chhor District: “During the Khmer Rouge regime, the wedding ceremonies took place at 1800 because the Khmer Rouge did not want to waste their working hours. The ceremonies lasted for about one hour.”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A29, EN 01057764 [in Kampong Siem District, 1977: “Q: What happened after the wedding ceremony? A: We had lunch and continued to work until late afternoon.”]; **D5/1337** Khov Net Civil Party Application, 22 January 2010, EN 01143721 [in Prey Chhor District, 1978: “The wedding ceremony was held from 7.00 a.m. to 9.00 a.m.”].

1585 **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A29, EN 01057764.

1586 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 14.27.27- 14.31.22, EN 01361549-50 [in Prey Chhor District, 1977: “During my marriage, we were not allowed to make a commitment; [...] our representatives and the representatives from the men’s unit were there. And the representatives spoke on our behalf in term of our commitment while we were sitting and listening to them.”]; **D219/24** Preap Sokhoeurn Written Record of Interview, 8 October 2014, A22, EN 01050565-66 [“Back then, they married 40 or 50 couples at one time [...] but they selected representatives from the unit to represent the brides and grooms by making a vow on their behalf.”]. See also, generally, **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 13.49.55-13.51.17, EN 01361792 [“I didn’t specifically ask how long [the ceremony] was for each individual, but I would assume that, maximum one hour, because when they said there were 100 couples who were marrying in one wedding, they told me there were representatives who were making an oath because if every 100 couples were making oath, it is more than one hour already and everybody said the wedding ceremony was very short.”]. See also in regard to the JCE charge: **D219/702.1.105** Kong Uth, T. 25 June 2015, 11.04.25-11.06.26, EN 01503897 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1977: “Q: [...] Why didn’t you [make a resolution]? A: Because I was not called to do it [...] only the representative of the married couples was asked to make a resolution followed by a speech by the chairperson [...] Q: And did the representative represent all of the couples and speak on behalf of the couples? Am I correctly grasping the essence of your testimony? A: Yes indeed [...] The selected couple spoke or make the commitment on behalf of the 25 couples.”].

1587 **VL Crimes and Crime Sites – J. Forced Marriage and Rape – 4. Marriages During the DK Regime - National Implementation of the Marriage Policy – c) Lack of Consent.**

1588

See e.g., **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 15.04.09-15.06.30, EN 01361557-58 [the Civil Party was forcibly married in Prey Chhor District, 1977: “Q: Did they instruct you that you had to marry that man or that there would be a consequence if you did not, or alternatively, can you tell the Chamber whether you dare to refuse to that marriage? A: Under the regime, nobody dared to oppose the Angkar or the Party whether we could or could not go along with one another, we could not show it in public. We had to keep it to ourself. If we expressed ourselves, we would end up dead. [...] if we did not obey the disciplines or orders, then we would be killed like animals.”], 15.21.44-15.23.05, EN 01361564-65 [“I only felt the terror and fear. [...] At the time, there was nothing besides the killings. We could see and hear about the killing almost on a daily basis and we were instilled with such a constant fear.”]; **D219/24** Preap Sokhoeurn Written Record of Interview, 8 October 2014, A19-20, EN 01050565 [“Q: Back then did you want to get married? A: No, I did not. Q: Did you think that you had a choice? A: If I had a choice, I would have refused the marriage, but I did not. Back then, we did not have rights to refuse their orders. [...] When they arranged my marriage, although I did not know my husband, I had to marry him.”]; **D219/323** Mut Sophon Written Record of Interview, 15 May 2015, A28, EN 01113699 [the witness was forcibly married in Kampong Siem District, 1977: “I dared not refuse for fear of execution. Everyone was afraid of being killed.”]; **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A130, EN 01364071 [the witness worked at the Sector 41 office after the Southwest Zone cadres arrived: “Q: When they were paired off for marriage did they have the right to reject it? A: It seemed to be impossible. Whatever was said was how it was.”]; **D219/83** Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A6-7, EN 01054031 [in Kampong Siem District, 1977 and thereafter: “I never heard of anyone who dared to refuse to get married. They were too scared to do so. [...] Q: Why were the people afraid? A: We were afraid of people being killed. In my area, many people were taken to be killed [...] at night I heard the sound of people being marched along the road past my house, and the next morning the people in my village had disappeared. [...] Their disappearances began in 1977 or 1978. [...] They were arrested for no reason. They were just killed.”]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A35, EN 01072530 [in Kampong Siem District, three months before the arrival of the Vietnamese: “I had no choice. I dared not say that I did not want to get married because I was afraid of being re-educated [...]. ‘Taken to be re-educated’ meant my chairperson met with me and told me not to do anything else wrong or I would get killed. I was afraid because I heard this from my group chairperson during group meetings.”]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A30, EN 01044589 [forcibly married in Kampong Siem District, 1977: “They taught me to follow or respect the arrangements of Angkar. Refusing was equal to opposing to the orders of Angkar, so they would surely have taken me to be tortured or there may have been even more serious trouble.”]; **D219/435** Touch Chamroeun Written Record of Interview, 30 July 2015, A226-227, EN 01143013 [in Prey Chhor District, late 1978: “Q: When Ta An forced you to get married, do you think that you could have refused? A: I do not think so. [...] I would have died if I refused. I would have been in trouble.”]; **D219/159** Ni Huon Written Record of Interview, 29 January 2015, A111-112, EN 01067866 [in Prey Chhor District, after the Southwest cadres arrived: “Q: When they told you that you were going to be married to that man, how did you feel? A: I was frightened, but I did not dare refuse because I was afraid of being taken away and killed. Q: Did you want to marry that man? A: No, I did not.”], A115-116, EN 01067866 [“A: I saw them taking people away at night, so I did not dare to refuse [to marry]. Q: Did they take people away because those people refused to get married? A: There were many reasons they took people away. Some people committed mistakes, and others just said something wrong.”]; **D219/288** Chheun Lai Sim Written Record of Interview, 24 April 2015, A33, EN 01111776 [in Prey Chhor District after the arrival of the Southwest cadres: “due to their being pressured to get married they had to get married to men who they did not love.”]; **D219/47** Khauv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A16, EN 01050696 [in Prey Chhor District, 1978: “When I arrived there, the village chairperson told me, ‘You have to get married.’ I said, ‘I do not want to get married.’ The village chairperson said, ‘Angkar has already arranged the names, so you cannot refuse.’ So I did not dare refuse because I was afraid that they would take me to be killed.”], A26, EN 01050698 [“there was a woman in my village who got married with a disabled man. When they walked past us, we saw that the husband had a crippled leg. We asked his wife why she agreed to marry that man, and she answered, ‘You know exactly what would have happened to me if I had refused.’”]; **D191.1.64** Ou Yan Civil Party Application Supplementary Information, 5 April 2010, EN 01195896 [the Civil Party Applicant was forcibly married in Kampong Siem District, 1977: “At that time, we were all afraid of being taken to be killed, and so we just followed their orders.”]; **D5/1571/3.1** Ven Lan Civil Party Application Supplementary Information Report,

13 June 2016, EN 01297477 [in Kampong Siem District, August 1978: “Before her marriage, there was a Militia man named Thai [who] threatened her that ‘Wear clothes and go to get married’[.] [S]he refused the order but Thai asked her [...] ‘Do you want to fight with Angkar?’. Because of being scared of being taken to be killed, she agreed to accept marriage arranged by Angkar.”]. See also in regard to the JCE charge: **D219/702.1.105** Kong Uth, T. 25 June 2015, 10.59.10-11.01.51, EN 01503895 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1977: “Q: Did you feel free back then to refuse the marriage? A: I did not dare to refuse the marriage and if I dared to do so I would be accused of opposing them. I would be accused of being against Angkar, I had to accept that.”]; **D219/762** Saray Hean Written Record of Interview, 19 May 2016, A110, EN 01309805 [the witness was a Southwest Zone cadre sent to Sector 42, Central Zone in 1978: “Q: Could any assigned pairs refuse to wed? A: No, not even one in 100.”]; **D5/1168** Oam Pove Civil Party Application, 13 October 2009, EN 01143527 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, 1978: “We had not known or loved each other before, but we did not have the right to object to *Angkar*’s arrangement. If we rejected the marriage, we would have been taken to be educated or killed for disrespecting *Angkar*.”].

1589 **D219/24** Preap Sokhoeum Written Record of Interview, 8 October 2014, A21, EN 01050565 [the witness was forcibly married in Prey Chhor District, 1977: “Before my marriage, if someone refused to get married as requested by *Angkar* and fled, they chased down that person to be killed. I saw it happen to a woman in my unit named Proeung. She refused to get married and fled from the union to the cooperative. Later the union arrested her from the cooperative saying that she had disobeyed *Angkar*’s rules. [...] later they tied her up and loaded her on an ox-cart. She disappeared after that. I saw them arrest her with my own eyes. The ones who took Proeung away were militiamen or security guards. [...] Because of this experience, I was very frightened.”]; **D219/47** Khauv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A16-17, EN 01050696 [in Prey Chhor District, 1978: “I did not dare refuse because I was afraid that they would take me to be killed. [...] Because I heard that people who refused to get married would go missing a few days later. I heard that they took those people to be killed.”]; **D5/172** Nhip Try Civil Party Application, 3 December 2009, EN 01195901 [in Kampong Siem District, 1978: “The chief of Kampong Siem Mobile Unit sent anyone who refused to get married back to prison. Therefore, I agreed to that arranged marriage because I feared that I would be sent back to prison.”]. See also in regard to the JCE charge: **D219/888.1.1** Om Yoeun, T. 22 August 2016, 15.47.01-15.50.40, EN 01361715-16 [in Chamkar Leu District, late 1977 or early 1978: “I did not dare to protest any longer because I observed that there were cases where people protested or refused to get married and then they disappeared. [...] Mostly, they disappeared when they were told that they would be sent to Baek Chan or to 41 (phonetic) and they disappeared since then. [...] Based on my observation, I saw many cases of people who disappeared because they refused to get married.”].

1590 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeum, T. 20 October 2016, 15.25.20-15.27.07, EN 01361566-67 [in Prey Chhor District, 1977: “I was scared because I was threatened that I would be either killed or put in a prison. They don’t use the word ‘imprisoned’ but they said I would be sent to Sop security office”]; **D5/172** Nhip Try Civil Party Application, 3 December 2009, EN 01195901 [in Kampong Siem District, 1978: “The chief of Kampong Siem Mobile Unit sent anyone who refused to get married back to prison. Therefore, I agreed to that arranged marriage because I feared that I would be sent back to prison.”].

1591 See, e.g., **D219/888.1.7** Preap Sokhoeum, T. 20 October 2016, 15.25.20-15.27.07, EN 01361566-67 [forcibly married in Prey Chhor District, 1977: “I was scared because I was threatened that I would be either killed or put in a prison.”]; **D219/24** Preap Sokhoeum Written Record of Interview, 8 October 2014, A12, EN 01050562 [“They said that if I did not agree to get married as arranged by Angkar, Angkar would kill me. This story was heard by my father, and he sent word to me to encourage me to get married because if I did not agree, they would take me to be killed. It was like that at that time. The killings were intense.”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A30, EN 01057765 [in Kampong Siem District, 1977: “No, I did not [want to marry my husband]. It was my idea that I would not accept him, but Angkar said if I did not accept him: ‘You, comrade, will go to a new worksite.’ So I had no choice. After hearing that, my mother told me to follow Angkar because she feared that Angkar would take me to be killed.”]; **D219/83** Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A8, EN 01054031 [in Kampong Siem District, 1978 (see A3): “[The unit chairperson] said I had to get married, but I said that I did not want to. Then he said that I could not refuse, or all of my family members would be killed.”]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A27, EN 01046942-43 [in Kampong Siem District, late 1977: “I dared not refuse [Chhen’s] order [to marry] because he warned me that I would be killed like my older brothers if I refused.”]; **D5/13** Va Limhun Civil Party Application, 14 January 2010, EN 01133256 [“At

that time, they threatened me that I didn't marry, I would be killed.”]; **D5/1675** Bit Sok Civil Party Application, 27 October 2007, EN 01155068-69 [in Kampong Siem District, 1978 or 1979: “The first time, Ieng, a village chief, came to force me to marry him, but I refused to. At that time, he threatened that if I did not agree to marry him, he would kill me. Three months later, Ieng sent me to work at Truoy Chek Dam for a month. Later [...] Angkar proposed me to get married for the second time, but I still refused. Then they bullied me and told me to dig two square metres earth. A while later, Angkar asked me to get married for the third time; and they threatened me saying that if I did not agree with the marriage proposal, I would have to dig two square metres earth to bury myself. At that time, I was very fearful that they would take me to be killed. So, I agreed to marry him.”]; **D5/1571** Ven Lan Civil Party Application, 17 August 2013, EN 01190424 [in Kampong Siem District, August 1978 (*see* **D5/1571/3.1** where she confirmed the date): “They threatened me that if I did not agree to get married, they would take me to be killed.”]; **D191.1.36** Khy Hean Civil Party Application Supplementary Information, 5 April 2010, EN 01140028 [in Kampong Siem District, late 1977: “They forced and threatened my father, Huon Lim, to allow me to get married. They accused my father of belonging to the oppressor class because he owned farm land and cattle. I did not dare to reject the Khmer Rouge’s arrangements because I was afraid that they would kill my family.”].

¹⁵⁹² **D219/24** Preap Sokhoeurn Written Record of Interview, 8 October 2014, A12, EN 01050562 [in Prey Chhor District, 1977: “At that time, they forced me to marry a handicapped man whom I did not love [...] When I refused, they sent me to be educated.”]; **D219/47** Khaiv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A17, EN 01050696 [Prey Chhor District, 1978: “I heard that people who refused to get married would go missing a few days later. I heard that they took those people to be killed.”]; **D5/172** Nhip Try Civil Party Application, 3 December 2009, EN 01195901 [Forcibly married in Kampong Siem District, during or after 1978: “The chief of Kampong Siem Mobile Unit sent anyone who refused to get married back to prison.”]. *See also* in regard to the JCE charge: **D342/1.1.17** Om Yoeun, T. 23 August 2016, 09.15.51-09.18.26, EN 01369650 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, prior to the Civil Party’s marriage in late 1977 or early 1978: “I had a cousin named Heng Vanny, alias Voeun. She was forced to marry a husband. She refused for one or two times, and she was taken away and killed. And in the afternoon of the day she was killed, I noticed that somebody was wearing her shirt because I noticed that her name tag was on that shirt.”]; **D219/888.1.1** Om Yoeun, T. 22 August 2016, 15.49.16-15.50.40, EN 01361716 [“I saw many cases of people who disappeared because they refused to get married.”]; **D6.1.408** Van Sorn Written Record of Interview, 19 November 2008, EN 00244170 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1978: “If we objected and did not agree with them, they would take us for refashioning.”].

¹⁵⁹³ **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A40-41, EN 01076951. *See also* **D219/702.1.94** Prak Yut, T. 18 January 2015, 14.40.10-14.43.10, EN 01431666 [“Regarding the question they asked me about the killings in my district, I would like to clarify to all of you that [...] it came from the order from the upper echelon to me. [...] I did not carry out the order myself. The order came from Ta An [...] I was not involved in the killing. I simply relayed the order to my subordinates”].

¹⁵⁹⁴ **D219/315** Sat Pheap Written Record of Interview, 18 May 2015, A111-113, EN 01111979-80 [in Prey Chhor District, 1977: “In another case, a woman who worked at the sector commerce was forced to get married with a disabled soldier. Two or three days after the marriage she committed suicide by taking an overdose of medicine. [...] It happened at my workplace, at the sector commerce office. [...] It was in early 1977.”].

¹⁵⁹⁵ **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A115 and A135, EN 01179837 and EN 01179840 [in Prey Chhor District: “The weddings were held after the arrival of the Southwest group. Women were forced to marry the disabled. Some of them refused to accept marriage and committed suicide. [...] [Two women] committed suicide on the night of their wedding before their husbands could sleep with them. When their husbands were not around they swallowed saluy salat, which is as hot as liniment.”].

¹⁵⁹⁶ *See* para. 434 above.

¹⁵⁹⁷ **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 15.32.17-15.34.06, EN 01361569 [in Prey Chhor District, 1977: “On the wedding day, I heard the Party’s leader [say] that Angkar wanted to increase the force, so marriage would have to be arranged so that children could be produced and the population could be increased. So after the wedding we were required to love each other, produce the children for the Party and live together.”]. 15.34.06-15.36.18, EN 01361570 [“Comrade Sau did say that Angkar wanted more forces to engage in the revolution and to build the country, and the wedding was meant to produce more children in order for the Party to have more members.”]; **D219/171** Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A44, 01076952 [in Kampong Siem District, late 1978: “At the end of my wedding, they told

us what to do as a husband and wife. If any couple did not get along with each other, they would be accused of being against Angkar or betraying Angkar. They did not say directly we had to have sex, but we all understood [w]hat they meant by that. When Prak Yuth was the chairperson of the wedding, she also said the same thing.”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A32, EN 01057765 [in Kampong Siem District, 1977: “Normally, after the wedding ceremony they instructed us to go to our house in the village and live together as husband and wife there. Comrade Vocun and Comrade Rom said this in front of all the couples.”]; A36, EN 01057766 [“Q: In my country, living together as husband and wife means having intercourse with each other. Is it the same in Cambodia? A: Yes, it is.”]; **D219/47** Khauv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A30, EN 01050699 [in Prey Chhor District: “Q: When you said ‘get along with or sleep with the husband,’ what did you mean? A: When I said it, I meant having sex with one’s husband.”]; **D219/24** Preap Sokhoeum Written Record of Interview, 8 October 2014, A35, EN 01050570 [in Prey Chhor District, 1977: “During the wedding, they told us that we were husband and wife and had to respect each other.”]; A40, EN 01050571 [“Q: Did Angkar order the couples to have sexual intercourse directly or did you understand it yourself? A: Angkar or Sau advised the women that after the marriage that they had to sleep with their husbands and that we had to wear skirts, not trousers. They always advised us like that whenever we met during the three nights, although they never gave us skirts; they only gave us trousers. I understood from this advice that they wanted us to have sexual intercourse with our family (husband).”]; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A133, EN 01179839 [at a forced marriage ceremony at the Sector 41 Logistics Office in Prey Chhor District after the arrival of the Southwest cadres: “[Ta An] told each couple to get along with each other and not to argue.”]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A34, EN 01059279 [at two wedding ceremonies presided over by Ao An in Prey Chhor District: “Ta An was the one who advised the couples to live happily together”]; **D5/1337** Khov Net Civil Party Application, 22 January 2010, EN 01143721 [in Prey Chhor District, 1978: “Elder Comrade Than [...] told each couple to love each other, to take care of each other, to work hard to serve *Angkar* and the Party.”]; **D219/159** Ni Huon Written Record of Interview, 29 January 2015, A149, EN 01067870 [at a mass wedding ceremony in Kampong Siem District, after the Southwest cadres arrived: “The chairpersons told them to live with and love each other.”]; **D219/502** Muok Sengly Written Record of Interview, 4 September 2015, A37, EN 01152377 [at two forced marriage ceremonies in Kampong Siem District after the arrival of the Southwest cadres: “Yeay Yuth and Comrades Loeung and Siem presided over the weddings. They encouraged each couple to love each other and create babies for *Angkar*. They said that during both weddings I attended.”]. See also in regard to the JCE charge: **D342/1.1.24** Say Naroeun, T. 25 Oct 2016, 10.49.44-10.51.27, EN 01371175-76 [forcibly married in 1975, and her sister in 1978, in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone: “[As part of the wedding vows, authorities instructed the couples that] we had to love each other from the time onward [...] and to produce babies, as many as possible, in order to meet the targets of Angkar. The Angkar needed more people to defend our country better. [...] We had to repeat those words.”], 10.53.07-10.54.55, EN 01371177 [“My pregnancy was not out of my decision or planning, but it was the target by Angkar that we were required to produce children.”].

1598

D219/171 Nhim Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A44, 01076952.

1599

D219/138 You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015, A31 and A34, EN 01059279; **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A133, EN 01179839.

1600

See, e.g., **D219/47** Khauv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A28, EN 01050698 [in Prey Chhor District, 1978: “After the wedding, they ordered each couple to stay in a room. They turned a long hall into separate rooms, putting walls between each room for those couples.”]; **D219/24** Preap Sokhoeum Written Record of Interview, 8 October 2014, A36, EN 01050570 [in Prey Chhor District, 1977: “At 7 p.m. [the night of the wedding], Sau [the union chief] told a messenger to call me from my unit and told me that I had to sleep in a hall with my husband. [...] I stayed in the house or hall with my husband. We were allowed to sleep with each other for three nights after the marriage”]; **D219/293** Cheam Peou Written Record of Interview, 4 May 2015, A33, EN 01111821 [in Prey Chhor District after the arrival of the Southwest cadres: “The Khmer Rouge permitted the newlyweds to have one week off so that they could stay together. [...] After spending their first night[s] together as husband and wife, they were separated and put to work”]; See also in regard to the JCE charge: **D219/702.1.105** Kong Uth, T. 25 June 2015, 11.10.47-11.13.00, EN 01503899 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1977: “We were told to stay together for three days and after that we went our different ways to do our work assignments”]; **D219/762** Saray Hean Written Record of Interview, 19 May 2016, A111, EN 01309805 [the witness was a Southwest Zone cadre who

moved to Sector 42 of the Central Zone in 1978: “[After the wedding the husband and wife] stayed together maybe three or four nights, and then they were separated to work at their respective tasks.”]

1601 See VI. Crimes and Crime Sites – J. Forced Marriage and Rape – 4. Marriages During the DK Regime - National Implementation of the Marriage Policy – d) Forced Consummation (Rape).

1602 See, e.g., D117/60 Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A45, EN 01044591-92 [in Kampong Siem District, 1977: “In that regime, they taught us to abide by and comply with the discipline of *Angkar* on all matters, not just on the wedding matter. When they ordered us to do something, we had to follow. If not, they would accuse us of opposing *Angkar*. Because of the previous experience, after they arranged the wedding ceremony for us, all of us understood ourselves that we had to live with each other as couples.”], A41, EN 01044591 [“All of us felt frightened and awkward [...] But, in order to stop them from tracking us and so to avoid trouble, we had slept together as spouses that night. Furthermore, all of us knew that something wrong would happen to any couples whom *Angkar* regarded as not getting on well with each other.”]; D219/159 Ni Huon Written Record of Interview, 29 January 2015, A135, EN 01067868 [in Prey Chhor District after the Southwest cadres arrived: “We both felt so afraid. If we had refused to hav[e sexual intercourse], we would be taken to be killed.”]; D219/171 Nhin Kol alias Say Written Record of Interview, 11 February 2015, A44-45, EN 01076952-53 [the Civil Party Applicant was a member of the Krala Commune Committee in Kampong Siem District from June 1977: “I did not remember how and which couple was tortured, but as I told you yesterday if they did not get on well with each other, they would have serious problems. We all knew in advance that after marriage, we had to sleep with our partners. This message was circulated before my marriage, so we told each other by word of mouth.”]; D219/47 Khauv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A32, EN 01050699 [in Prey Chhor District, 1978: “The people who had got married before me told me before I got married that if I did not agree to get along with my husband, they would report and torture me. This is the reason why I agreed to have sex with my husband.”], A16, EN 01050696.

1603 See, e.g., D219/888.1.7 Preap Sokhoeum, T. 20 October 2016, 14.31.22-14.33.00, EN 01361550 [in Prey Chhor District, 1977: “After we got marri[ed], we were constantly under surveillance, they looked inside the window, they stood outside and we were told to stay together and consummate our marriage. They conducted surveillance the whole night. When we walked outside the room, we saw them there and if I often went outside, I would be asked where I was going”]; D117/60 Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A33-34, EN 1044589-90 [in Kampong Siem District, 1977: “Q: You said they ordered the militia children to monitor whether the new couples got along well with each other or not. What did you mean by the phrase ‘got along well with each other’? A: At that time, the Khmer Rouge trained the children to surveil the people. [...] All these children were militiamen who monitored under peoples’ houses at night.”]; D219/113 Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A45, EN 01057768 [in Kampong Siem District, 1977: “Yes, we were monitored every day. I never saw them spying on us when we stayed together, but my mother and other elder people talked about this all the time.”]; D219/83 Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A19, EN 01054034 [in Kampong Siem District, 1978 (see A3): “They spied on us after we made our vows. If they found out that we did not have sexual intercourse with each other as husband and wife, they would take us to be killed.”]; D117/68 Va Limlun Written Record of Interview, 15 September 2014, A34, EN 01046944 [in Kampong Siem District, late 1977: “After the hand-holding ceremony ended, my mother and my mother-in-law took me to my mother-in-law’s house. At that time, we realised that militiamen were following us to our house because my older brother-in-law who lived nearby told us.”], A35-37, EN 01046944-45 [“We slept together at my mother-in-law’s house the first night. We had no emotions at the time, but if I had refused it would have been made known to Chhen, and Chhen would have killed me. [...] [My husband] was shy, and I was afraid. Q: Why were you afraid? Because there had been an example among the ‘base people.’ That couple was Yeay Yim and Ta Nan. They had not sleep together after the marriage day. Later their not getting along was known to others, and they both were called to be re-educated.”] A48, EN 01046947 [“The militiamen still kept their eye on us for a long time too. I found this out from my older brother-in-law who had seen militiamen around my house every night. [...] We constantly lived in fear”]; D219/405 Chhim Bunseray Written Record of Interview, 29 June 2015, A56, EN 01148845 [in Prey Chhor District after the arrival of the Southwest cadres: “The new couples were secretly observed and eavesdropped on by militiamen under their houses for two or three days. If any couples had arguments or disagreed with each other, they would be taken to be educated once or twice. After education, if they still could not get along with each other, they would disappear.”]; D219/159 Ni Huon Written Record of

Interview, 29 January 2015, A135, EN 01067868 [in Prey Chhor District after the Southwest cadres arrived: “After the sun set, people came to monitor our activity by hiding under our house.”], A136-137, EN 01067869 [“A: [We knew that people hid under our house] [b]ecause dogs were barking and when I looked under my house, I saw people trying to eavesdrop. If we had said anything wrong, they would have reported us to the upper echelon. Q: Do you mean to say that because they spied on both of you, you had to sleep with your husband? A: Yes, I do.”], **D219/47** Khauv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A28, EN 01050698 [in Prey Chhor District, 1978: “After the wedding, they ordered each couple to stay in a room. [...] At night, two village militiamen spied on us. I knew this because the couples who had been married for four or five months before I did told me that if the wives did not agree to sleep with the husbands, the militiamen would report it to the village chief and the commune chief.”], A29, EN 01050699 [“When I stayed there, I looked through the holes in the palm-leaf wall and saw the militiamen there, just as people had told me.”], A39, EN 01050700 [“A woman who got married after me told me that there were 2 militiamen listening to them secretly while they were staying in that hall. That woman told me that, even if her husband had only one leg or one eye, she would not dare to refuse to have sex with her husband.”]; **D5/1337** Khauv [Khov] Net Civil Party Application, 22 January 2010, EN 01143721 [in Prey Chhor District, 1978: “On the first night, I did not agree to live as husband and wife, but I did not dare to scream because the militiamen walked around to eavesdrop on us.”]; **D219/687** Mao Saroeung Written Record of Interview, 15 February 2016, A81-82, EN 01214825-26 [in Prey Chhor District after the arrival of the Southwest cadres (see A67-69 regarding timeframe): “We were forced to consummate our marriage. [...] Well, if we didn’t agree to consummate our marriage, we would be in trouble. Spies kept their watchful eyes on us. They were afraid that we would not consummate our marriage.”]; **D5/1491** Dan Mom Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145642 [in Kampong Siem District: “In 1978, I was assigned to marry [...] After the marriage, they assigned militiamen to monitor us in order to check whether we got along well with each other or not. Otherwise, we would be ‘re-educated’, or other actions would definitely be taken on us.”]; **D5/1498** Kas Hon Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01090075 [in Kampong Siem District, 1977: “After the wedding, during the honeymoon, the militiamen followed us up in order to make sure whether consummate our marriage.”]; **D5/172.1** Nhip Try Civil Party Application Supplementary Information, 5 May 2010, EN 01195898 [in Kampong Siem District, 1978: “On the night of the day when we made our vows, militiamen spied on us to ensure that we consummated our marriage. If they had found out that any couple did not do so, that couple were taken to be killed.”]. See also in regard to the JCE charge: **D219/702.1.106** Meas Layhuor, T. 26 May 2015, 09.46.36-09.48.56, EN 01478064 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1978: “Q: [...] Did you have the impression back then that the militiamen were monitoring the fact that you consummated your marriage with your husband? A: Perhaps so. They came to watch over whether we got along with each other and whether we consummated our marriage. [...] We were not the only couple being watched over by militiamen, the militiamen would come to watch over every newlywed couple.”]; **D342/1.1.17** Om Yoeun, T. 23 August 2016, 09.18.26-09.20.29, EN 01369650-51 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, late 1977 or early 1978: “at night time, the guards monitored us. And if we did not consummate our marriage, then measures would be taken. And for that reason, I agreed to sleep with my husband because, during the night time, I went downstairs -- went out the house to relieve myself, and I noticed that there were militiamen there.”]; **D5/1168** Oam Pove Civil Party Application, 13 October 2009, EN 01143527 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, 1978: “After eating, they ordered me to stay at a mobile with my husband. During the night, some militiamen patrolled the area because they wanted to know whether we loved each other or not.”].

¹⁶⁰⁴ **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A41, EN 01044591; see also A3 regarding the time frame and location.

¹⁶⁰⁵ **D219/888.1.8** Preap Sokhoeurn, T. 24 October 2016, 10.47.05-10.48.43, EN 01362095 [in Prey Chhor District, approximately two months after the Civil Party’s marriage in 1977: “[Local authorities] simply gave a general advice that anyone who did not get along with the spouse would have the same fate like Comrade Rin [who disappeared after she did not get along with her husband]. They raised about that during a meeting. [...] It was Comrade Thav who emphasized that point. Thav said that any female comrades who were arranged to get married must follow Angkar’s order, had to get along with her spouse. Anyone who did not get along with each other would face the same fate like Comrade Rin.”]; **D219/83** Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A21-22, EN 01054034-35 [in Kampong Siem District, 1978: “A village militiaman told me that after the wedding I had to have sexual intercourse with my husband, because if I did

not have sexual intercourse with my husband, we would be taken away. At that time, the phrase 'being taken away' meant 'being taken to be killed.' That militiaman told me after the wedding and again after my husband came to visit me for the first time because I had refused to have sexual intercourse with my husband. [...] The unit chief, Chut, [also] told me that if we did not agree to take each other as husband and wife, we would be taken to be killed. He told us after the wedding because he knew that we had not gotten along together. Those were the exact words that he said to me."], A24-A25, EN 01054035 ["Around half a month after they told me, I had sexual intercourse with my husband [...] I did not like him, and he also knew that I did not want to have sexual intercourse. However, he was also under the same pressure as me. I told him what they had told me."]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A29, EN 01057764-65 [in Kampong Siem District, 1977: "Later Comrade Rom and Comrade Voeun patrolled various units to find the newlyweds who still stayed there. Comrade Rom came to my mobile unit on horseback with her messengers. She then asked me why I had not gone with my husband. I responded that I preferred to stay in my unit. She said it was not right to do so. Then she asked me if I was not satisfied with the marriage. I did not respond. However, later she said that if I did not agree to the marriage, 'Would you rather go to a new worksite?' I thought those words meant they would take me to be killed. She did not say anything more, and then she had the messengers send me to my husband's place."]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A41-42, EN 01072531-32 [in Kampong Siem District, late 1977: "Q: Why do you think that you would have been punished if you had refused living with your husband? A: My village chief threatened me every day. One month after getting married, he said that when *Angkar* ordered us to do something, we had to do it. I was afraid of being re-educated [...] Q: When you said that you lived together as husband and wife, what did you mean? A: I meant that we lived [together] and had sexual intercourse."], A43, EN 01072532 ["The chief of my village told me to have sexual intercourse with my husband. He said that my husband had met him and told him that I refused to have sex with him (my husband). If I remained stubborn, the village chief would report to upper echelon and they would come to take me away that night. When they used the word 'upper echelon,' we understood that they referred to Yut and Rom."]; **D219/24** Preap Sokhoeurn Written Record of Interview, 8 October 2014, A36, EN 01050570 [in Prey Chhor District, 1977: "Sau [the unit chief] told a messenger to call me from my unit and told me that I had to sleep in a hall with my husband. [...] When I was reluctant, Sau warned me, 'Look at those who were reluctant and disappeared.'"]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A42, EN 01046946 [in Kampong Siem District, late 1977: "My unit chief, Chhen, told me straightaway that after the hand-holding ceremony, if I did not get along with my husband, I would be taken to be killed. He raised the case of Yim and Nan as an example, and he warned me that if I had the same problem as those two, I would be killed."].

1606 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 14.35.06-14.37.33, EN 01361552 [in Prey Chhor District, after the Civil Party's 1977 wedding: "One day, there was [an] oxcart coming to get me [...] that happened at 10 p.m. [...] [After the oxcart took me to Prey Toteung] there were Ta Horn (phonetic) and Yeay Kim (phonetic) [...] they said that comrade, in this period, after the marriage, you had to have sexual intercourse; otherwise, you would be killed if you opposed Angkar. They repeatedly said that to me."].

1607 **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A43, EN 01072532.

1608 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 15.27.07-15.27.53, EN 01361567 [Prey Chhor District, prior to the Civil Party's 1977 wedding: "At that time, I knew that some people who got married did not go along together because they had their fiancé at the village. And the women did not agree to go along with the man she was arranged to be married to and, later on, she disappeared from the union. [...] [The name of one person who refused to get married and then disappeared] was Proeung, Comrade Proeung."]; **D219/888.1.8** Preap Sokhoeurn, T. 24 October 2016, 09.21.45-09.23.38, EN 01362065 ["Comrade Proeung got married already and the husband was Oeun, who was short and had a slim build. And she said she did not want to have him as a husband because he looked like a kid. She refused and kept refusing and, later on, both of them, Proeung and the husband, disappeared."]; **D219/702.1.87** You Vann, T. 14 January 2016, 15.41.44-15.45.38, EN 01438521-22 [in Kampong Siem District: "Yes, there were [people who refused to sleep together]. They would be refashioned for one and for two times and then they would agree to do so. [...] When they agreed to sleep with one another then they did not disappear."]; **D219/138** You Vann Written Record of Interview, 8 January 2015 A78, EN 01059291 [the witness worked as a messenger for Kampong Siem District Secretary Prak Yut and later served on the Ro'ang Commune Committee there: "Some couples did not get along well, meaning that they did not agree to sleep together as a couple. Mostly, the husbands

came to complain to me that their wives did not agree to sleep together. Later, I told the village chiefs to take them to be re-educated sending both the husband and wife to meet with the village chief in person. [...] If the first reeducation by village chiefs failed, they would be sent to see the commune chiefs to be re-educated in the same way. In the end, some couples agreed to sleep together and have children together.”], A81, EN 01059292 [“Children of Cham or former Lon Nol soldiers who married and did not get along after being re-educated by village chiefs, would surely disappear if they still did not get along.”]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A31, EN 01044589 [in Kampong Siem District, after the Civil Party Applicant’s marriage in 1977: “Some other couples did not get on well with each other, and after the Khmer Rouge had investigated and learned that, they were taken to be educated. They ordered militiamen to track any couples who did not get on well with each other and to report them to the unit chief of the village so that the chief would take them to be educated.”], A35, EN 01044590 [prior to the witness’s marriage in 1977: “Q: You said the couples who did not get on well with each other were taken to be educated. Did you see that first-hand or hear it from others? A: I saw a couple in my village taken to be educated because they did not get on well with each other.”], **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A69-71, EN 01057771-72 [in Kampong Siem District: “Q: [...] Were there any cases of forced marriage in which [couples] did not agree to live with each other as husband and wife? And what happened to those couples? A: Such cases happened a lot. Later Angkar called them for re-education, and those couples did not have any choice other than living together. [...] When a wife was summoned to be re-educated. That meant they called her for a meeting and Angkar would ask her why they did not agree to live with each other. In some cases they reduced their food rations until they agreed to live together. [...] I also talked directly to those who were called to attend re-education meetings”]. See also in regard to the JCE charge: **D342/1.1.17** Om Yoeun, T. 23 August 2016, 09.11.33-09.14.42, EN 01369648-49 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, late 1977 or early 1978: “[When my husband left the room because I resisted consummating the marriage] [h]e went to report the matter to his chief. [...] Then Comrade Phan called me to see him. [...] I was called to a quiet room, and when I was in the room, I was questioned why I didn’t consent to have sex with my husband. He did not ask me further, then [Comrade Phan] simply forced upon me and raped me in that very room. [...] He said that if he -- he raped me and I shouted, then I would be shot dead. And after that warning, after the rape, that I had to shut my mouth and that I had to agree to live with my newlywed husband.”], 11.11.12-11.12.54, EN 01369682 [“I was asked the reasons that I refused to consummate the marriage, and then I told him the reasons and then he forced upon me and he wanted to -- to rape me. I resisted, but I failed. And he had a pistol with him. And I was afraid that I would be killed. For that reason, I let him raped me. And that was also the reason that I decided to live with my husband because I was afraid that I would be killed.”].

D219/888.1.8 Preap Sokhoeun, T. 24 October 2016, 10.47.05-10.48.43, EN 01362095 [Comrade Thav said that female comrades had to get along with their spouse or face the same fate as Comrade Rin]; **D219/24** Preap Sokhoeun Written Record of Interview, 8 October 2014, A21, EN 01050565 [in Prey Chhor District, prior to the witness’s 1977 wedding: “Because of this experience [of seeing someone in my unit taken away for refusing to have sex], I was very frightened.”], A27, EN 01050567 [“Back then, if any side showed that he or she did not want to live with their partner, Angkar would kill both people without asking who created the problem. I knew that because, before that, Angkar had taken a married couple who had not agreed to live with each other. We saw it as a model. That was why we were frightened. In the union, many couples were killed. For example, Neary Rin disappeared from the unit. When I asked Ni Li, ‘Where has Comrade Rin gone? Why?’ Comrade Li told me that they had taken her because she had not agreed to have sexual intercourse with her partner after the wedding.”], **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A35-37, EN 01046944-45 [in Kampong Siem District, late 1977: “we slept together at my mother-in-law’s house the first night. We had no emotions at the time, but if I had refused it would have been made known to Chhen, and Chhen would have killed me. [...] I was afraid. Q: Why were you afraid? A: Because there had been an example among the ‘base people.’ That couple was Yeay Yim and Ta Nan. They had not sleep together after the marriage day. Later their not getting along was known to others, and they both were called to be re-educated.”], A38-41, EN 01046945-46 [“Initially Yim had not consented to sleep with Nan. Several months later, Ta Nan told his friends about this, and the unit chief learned of the matter. Then the unit chief called them both to be re-educated. [...] They told them both, ‘After you two held one another’s hands as a couple, you have to get along well and live together for life.’ [...] If they still had not gotten along [after being refashioned], they would [have] been killed.”].

1609

- ¹⁶¹⁰ **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 14.37.33-14.39.18, EN 01361553 [in Prey Chhor District, 1977: “On that night, my husband was trying to convince me and touch me, but I did not allow him to touch my body. But if I tried to jump from the back door, he said if I jumped, there would be someone there to catch me. And I could see there was a person around the house. [...] And a little bit later, I went up into the house and then my husband convinced me to sleep and I slept very tightly on that night and when I woke up, I saw his hands on my body. I tried to resist him. At that time, he tore my clothes, my shirt, my trousers, and took off my bra and then he raped me. I shouted. I was shouting at the time and he asked me not to shout because he said that he and I became husband and wife already. That was the first day that he raped me.”], 15.12.50-15.15.38, EN 01361561 [“I did not know whether Angkar instructed him to do that [rape] or not, the only thing I knew was that he, himself, did that to me for his own purpose, but when I cried and started to scream and he said that what he did was following Angkar’s instructions otherwise we both would be killed. So I did not know whether Angkar instructed him to do or whether he did it on his own initiative.”]; **D219/24** Preap Sokhoeurn Written Record of Interview, 8 October 2014, A43-45, EN 01050572-73 [the witness described the rape and said, “Back then, I did not agree to sleep with him for the first five or six nights. One night, he tore my clothes apart and told me that if I was not willing to have sexual intercourse with him, he had to use force. I did not know what to do except cry. After the rape, he apologised me by telling me that he followed Angkar’s direction. He said to me, ‘According to our Khmer tradition, people have sexual intercourse when they are married.’ [...] At [the] time I did not want to have sexual intercourse with him.”], A48, EN 01050574 [“Q: When your husband told you that he had followed Angkar’s order, did you think that it was true? A: According to his personality as I knew it, I did not believe that he told a lie. If he wanted to rape me, he would have done so right after the wedding. He explained to me that he pitied me because I was young, but he had to obey Angkar’s order.”]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A42, EN 01072532 [in Kampong Siem District, late 1978: “We had sex with each other the first time at night and the next day after getting married. At the beginning, I did not want to do it. That is why it happened on the second night. My husband threatened me that if I disagreed, he would complain. If my husband complained to the village chief, I would have been arrested and re-educated. If I had continued to refuse having sex with him, they would have held a public meeting to inform other people not to follow me. In that meeting, the village chief would have warned that if we continued to disobey Angkar, they would take us to be killed because Yeay Yut organised the wedding for us, but we were stubborn.”], A45-47, EN 01072532-33 [“Q: How did you feel when you had sexual intercourse that you did not want? A: I felt afraid. I cried, but my husband covered my mouth so that other people would not hear. After that, I always had that kind of feeling, but I dared not tell anyone. Q: Did you continue having sex with your husband during the three months? A: Yes, I did. Q: Did you want to have sex? A: No, I felt afraid. I continued to be afraid, and to cry during the three-month period.”]. See also in regard to the JCE charge: **D342/1.1.17** Om Yoeun, T. 23 August 2016, 09.08.47-09.11.33, EN 01369647-48 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, late 1977 or early 1978: “when I entered the room, my husband was there. [...] I was frightened. I resisted his advance. He was upset [...] He simply wanted to rape me violently.”], 11.11.12-11.15.02, EN 01369682-83 [after the Civil Party refused to have sex with her husband, he informed the village chief, who subsequently raped the witness and threatened her with death. The witness then agreed to sleep with her husband.]; **D5/1168** Oam Pove Civil Party Application, 13 October 2009, EN 01143527 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, 1978: “After eating, they ordered me to stay at a mobile with my husband. During the night, some militiamen patrolled the area because they wanted to know whether we loved each other or not. That same night, my husband forced me to have sex with him, saying that if I denied him, he would tell Angkar. After hearing this, I was so terrified that Angkar would know and take me to be killed. So I agreed to follow his words.”].
- ¹⁶¹¹ **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 14.37.33-14.39.18, EN 01361553, 15.12.50-15.15.38, EN 01361561.
- ¹⁶¹² See para. 440 above and the evidence cited therein.
- ¹⁶¹³ See, e.g., **D219/47** Khauv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A28, EN 01050698 [in Prey Chhor District, 1978: “[After the wedding] [w]e lived with each other for a week, and then they separated us from each other.”] and **D5/1337** Khauv [Khov] Net Civil Party Application, 22 January 2010, EN 01143721 [“we were separated to work at our respective workplaces. I went to Boeung Kravan Cooperative, Lvea Commune, whilst my husband went to Boeung Touch Cooperative.”]; **D219/687** Mao Saroeung Written Record of Interview, 15 February 2016, A81, EN 01214825 [in Prey Chhor District after the arrival of the

Southwest cadres: “[After the wedding] [m]y wife was sent to her sewing section while I returned to my workshop.”]; **D219/293** Cheam Pao Written Record of Interview, 4 May 2015, A33, EN 01111821 [in Prey Chhor District after the arrival of the Southwest cadres: “The Khmer Rouge permitted the newlyweds to have one week off so that they could stay together. [...] After spending their first night[s] together as husband and wife, they were separated and put to work in their own units.”]; **D219/83** Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A27, EN 01054035 [in Kampong Siem District, 1978: “My husband came to visit me once a week or a month until the Vietnamese arrived.”]; **D5/13** Va Limhun Civil Party Application, 14 January 2010, EN 01133256 [in Kampong Siem District, late 1977: “Two or three days after the marriage, I was separated from my husband.”]; **D191.1.67** Peanh Srun Civil Party Application Supplementary Information, 20 August 2010, EN 00596482 [in Kampong Siem District, 1977: “After the ceremony the applicant didn’t live with his wife because everyone had to work separately.”]; **D191.1.36** Khy Hean Civil Party Application Supplementary Information, 5 April 2010, EN 01140028 [in Kampong Siem District, late 1977: “After the wedding, we did not live with each other.”]; **D5/655** Khy Srean Civil Party Application, 18 December 2009, EN 01320609 [in Prey Chhor District (*see* EN 01320608): “In 1977, my elder sister, Khi Hean, was forced to get married. [...] One day later, they separated those couples to work in different places.”]. *See also* in regard to the JCE charge: **D5/1495** Chhuon SaVoeurn Civil Party Application, 19 March 2014, EN 01145651 [in Cheung Prey District, Sector 41, Central Zone, 1978: “[The 71 couples married at the wedding] did not live with one another after marriage.”]; **D342/1.1.17** Om Yoeun, T. 23 August 2016, 09.15.51-09.18.26, EN 01369650 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, late 1977 or early 1978: “Q: After you were threatened and resulted in you being raped, did you return to live with your husband and did you continue to live with your husband and, if so, where? A: He remained in the military unit while I was transferred back to my old civilian Unit 7.”]; **D219/702.1.105** Kong Uth, T. 25 June 2015, 11.10.47-11.13.00, EN 01503899 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1977: “We were told to stay together for three days and after that we went our different ways to do our work assignments”]; **D219/762** Saray Hean Written Record of Interview, 19 May 2016, A111, EN 01309805 [the witness was a Southwest Zone cadre who moved to Sector 42 of the Central Zone in 1978: “[After the wedding the husband and wife] stayed together maybe three or four nights, and then they were separated to work at their respective tasks.”].

1614

See, e.g., **D219/702.1.94** You Vann, T. 18 January 2016, 13.38.33-13.40.20, EN 01431640-41 [the witness worked as a messenger for Kampong Siem District Secretary Prak Yut and later served on the Ro’ang Commune Committee there: “I allowed [married couples] to go [visit each other] upon their request.”]; **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 15.10.15-15.11.22, EN 01361560 [in Prey Chhor District, 1977: “After we got married, Comrade Sau convened a meeting and we were told that for the newly married people you could not sleep together, stay together every time, and that there would be an arrangement for us to meet, that is, we could meet three nights per month and if we did more than that we would be disciplined. And that also happens to other couples who got married later on.”]; **D219/24** Preap Sokhoeurn Written Record of Interview, 8 October 2014, A34, EN 01050570 [“Back then, they ordered the newly-wed couples to sleep with each other once a month.”]; **D219/113** Keo Theary Written Record of Interview, 8 December 2014, A50-51, EN 01057768 [in Kampong Siem District, 1977: “We met every one, two, or three weeks. We had to ask for permission from the worksite chairperson by saying that we requested to ‘visit home’. My husband needed to ask for permission from his group chief to visit home to see me. [...] If we did not ask for their permission, they would not allow us to visit home either.”]; **D219/47** Khauv Net Written Record of Interview, 20 October 2014, A41, EN 01050700-01 [in Prey Chhor District, 1978: “My husband came to my parents’ house once a month. And I asked for permission to leave my unit to go to my house, and I stayed at my house for two days. During those two days, we did not work. After that, I returned to my unit and my husband returned to his fishing unit.”]; **D219/687** Mao Saroeung Written Record of Interview, 15 February 2016, A81, EN 01214825 [in Prey Chhor District after the arrival of the Southwest cadres: “We saw each other once every half a month or once a month.”]. *See also* in regard to the JCE charge: **D219/702.1.105** Kong Uth, T. 25 June 2015, 11.10.47-11.13.00, EN 01503899 [at the 1st January Dam, Sector 42, Central Zone, 1977: “we were allowed to meet each other every tenth day.”]; **D342/1.1.17** Om Yoeun, T. 23 August 2016, 09.15.51-09.20.29, EN 01369650-51 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, late 1977 or early 1978: “Between 10 to 15 days, we were allowed to meet each other. [...] Yes, we [would have sexual intercourse]. I was afraid that I was being monitored because when we came there were

- seven or eight others who also came and I was afraid that I was being monitored. [...] And if we did not consummate our marriage, then measures would be taken.”].
- 1615 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 15.06.30-15.08.15, EN 01361558 [in Prey Chhor District, Sector 41, Central Zone, 1977: “After I got married, I was scared. I was thinking every moment, I could not sleep well, I could not eat well”]; **D219/888.1.1** Om Yoeun, T. 22 August 2016, 15.54.28-15.56.06, EN 01361717-18 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, late 1977 or early 1978: “I was terribly worried. I did not want to get married to my husband. [...] I did not like him. I was forced to get married so I was so angry and I could not eat.”]; **D342/1.1.24** Nget Chat, T. 25 October 2016, 09.14.46-09.17.45, EN 01371141 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, August 1978: “My body shook, my heart was pumping blood quickly. However, I dared not to weep. And when we were told to make a commitment, I just said what I was told to do. I almost fainted.”]; **D342/1.1.24** Say Naroeun, T. 25 October 2016, 10.39.00-10.41.03, EN 01371172 [in Chamkar Leu District, Sector 42, North Zone, 1975: “I started to know that perhaps it was a marriage ceremony, so I started to feel fearful. My body was trembling. My body was cold because I was so fearful. I kept on sitting still, but I knew that the condition inside my body was strange.”].
- 1616 **D342/1.1.24** Say Naroeun, T. 25 October 2016, 10.39.00-10.41.03, EN 01371172.
- 1617 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 15.06.30-15.08.15, EN 01361558; **D219/888.1.1** Om Yoeun, T. 22 August 2016, 15.54.28-15.56.06, EN 01361717-18. *See also* **D342/1.1.20** Nop Ngim, T. 5 September 2016, 11.00.52-11.03.00, EN 01382718 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “And I was very upset, and we all were very upset and we didn’t eat meals for three or few days after the ceremony. We were all forced to get married. We did not want to get married at that time.”].
- 1618 **D219/888.1.1** Om Yoeun, T. 22 August 2016, 15.54.28-15.56.06, EN 01361718 [Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, late 1977 or early 1978: “Q: What aspect that you were disappointed or upset about? A: Because we did not know each other and he was not the guy I loved.”]; **D342/1.1.20** Nop Ngim, T. 5 September 2016, 10.41.32-10.43.35, EN 01382711 [in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: “I got married in Samlaut among other 40 couples. [...] Some of them even cried during the wedding. Some ran away. Two people ran away. [...] I also cried. I was disappointed, very disappointed since I had never seen my would-be husband before the marriage day”], 10.50.31-10.53.10, EN 01382715 [“Everyone got angry, frankly speaking. Everyone got angry because we were asked to get married. All women got angry.”]; **D219/888.1.8** Nget Chat, T. 24 October 2016, 16.02.04-16.06.35, EN 01362180-81 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, August 1978: “I looked at the face of my spouse and he’s very old. I was only 20 years-old and he was over 40, about 18 years older than me [...] I cannot find any words to describe my feeling, but what I can tell you is that when I saw [him], I felt intimidated and frightened.”]; **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 14.14.05-14.15.48, EN 01370000 [in Phnom Penh, 1975: “When Angkar organized the marriages I was not happy and I had only tears – actually I wept almost every day. I felt the pain but I could not do anything.”]; **D219/888.1.6** Pen Sochan, T. 12 October 2016, 13.42.57-13.45.49, EN 01361414 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: “At that time, I was very young and I was also scared.”], 15.39.05-15.40.30, EN 01361450 [“Both the male and the female side wept. Every one of the 12 couples including me who were paired-up to get married on that day were not informed beforehand.”]; **D219/888.1.8** Kul Nem, T. 24 October 2016, 14.27.44-14.28.57, EN 01362146 [in Monduliri Province, Northeast Zone, 1977: “During the wedding day, I went there and I respected the organization; although I, myself, felt the sorrow and pain inside me.”]; **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016, 15.49.18-15.51.07, EN 01385326 [in Siem Reap Province, North Zone, late 1975: “I knew that they were all forced [to marry] because the 60 couples all wept, they all wept. When we were standing together, we all wept, and only when [the cadres] arrived then we wiped our tear and stopped weeping. [...] Anyone would weep, regardless whether you were a single virgin or whether you are a widow. [...] All 60 of us stood together and wept.”]; **D342/1.1.17** Sou Sotheavy, T. 23 August 2016, 15.14.21-15.16.23, EN 01369725 [in Bati District, Kampong Speu Province, Southwest Zone, 1978: “There was none of the 107 couples who refused, however, we could see that some people shed their tears quietly, especially the women. As for men, some of them also wept although they did not dare to speak out.”]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A26-27, EN 01072529 [in Kampong Siem District, Sector 41, Central Zone, late 1978: “I was very disappointed. [...] The women who got married were 22 to 23 years old and [the] men were 35 years old. Some did not like their spouses and cried during the wedding.”]; **D219/83** Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A9, EN 01054032 [in Kampong Siem District, Sector 41, Central Zone, 1978: “I felt angry because I did not like that wedding, and I did not love my

husband.”], A40, EN 01054037 [“At the time, I felt angry and sad. About four to five years later, I felt angry once in a while.”]; **D219/687** Mao Saroeun Written Record of Interview, 15 February 2016, A78, EN 01214825 [in Prey Chhor District, Sector 41, Central Zone, after the arrival of the Southwest cadres: “I felt as if I were being taken to be killed.”]; **D117/60** Sum Pet Written Record of Interview, 4 August 2014, A31, EN 01044589 [in Kampong Siem District, Sector 41, Central Zone, 1977: “it felt troubled [...] My wife also felt frightened”]; **D6.1.676** Cheang Sreimom Written Record of Interview, 11 December 2009, A8, EN 00410264 [in Takeo Province, Southwest Zone, 1977: “I was very shocked when I was told that they arranged the wedding for me that night. Ol told me that I had to marry Tri Tuoch. [...] I hated him very much. I did not have other choices. I cried in my mind, and I was very sad.”]; **D219/99** Khet Sokhan Written Record of Interview, 27 November 2014, A84, EN 01077083 [in Kampot Province, Southwest Zone, 1978: “I felt very upset inside my heart, and I also secretly cried, but I did not let anyone know I was crying.”].

D342/1.1.21 Mom Vun, T. 16 September 2016, 15.49.18-15.51.07, EN 01385326.

D219/687 Mao Saroeun Written Record of Interview, 15 February 2016, A78, EN 01214825.

D219/888.1.3 Kasumi Nakagawa, T. 14 September 2016, 09.25.06-09.26.36, EN 01361850 [“When I asked the specific question about the time of the marriage in the Khmer Rouge, they don’t have any happy memory. They were very sad to look back on the past, and they were -- many were very angry that they were forced into the marriage. Some had -- as I said yesterday, some still had -- have had mental or physical problems that they had to carry on until today or emotional trauma that they had to carry on today.”]; **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 14.17.12-14.20.00, EN 01370001-02 [the Civil Party was forcibly married in Phnom Penh, 1975: “Every time I think of what happened that I did not like my husband, that I was organized to marry him by Angkar, I feel the pain in my chest. I could not find the right words to describe the pain.”]; **D5/190/5** Em Oeun, T. 23 August 2012, 15.57.58-15.59.41, EN 00841957 [the Civil Party Applicant was forcibly married in Sector 20, East Zone, 1977 or 1978: “If I recall my past, I sometime cannot hold my tears. And I was a man; I suffer from it, but I could also imagine the feeling of the lady; she was suffering from it as well.”]; **D342/1.1.24** Nget Chat, T. 25 October 2016, 09.18.45-09.20.50, EN 01371142-43 [the Civil Party was forcibly married in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, August 1978: “Q: [...] when you were separated from your husband, and [...] forced to marry another man without your knowledge, can you tell the Chamber the pain or the suffering that you endured? A: I endured the pain the most. I told my children that it was a great misery, and it stays inside me.”]; **D219/83** Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A15, EN 01054033 [the witness was forcibly married in Kampong Siem District, Sector 41, Central Zone, 1978 (see A3): “Q: Do you feel angry or unhappy when you think of that marriage? A: Yes. Q: If you could divorce your husband, would you marry another man after the divorce? A: The people in the village would not say anything [...], but I would not want to marry again. I would rather live alone than live with a man I did not love.”]; **D310/1.1.11R** DVD, *Red Wedding*, 2011, 26:15-26:38 [Pen Sochan, who was forced to marry in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: “If I talk about it, I cry. The tears flow like the words. I feel so much regret. If I talk about it, I start to cry. [...] So I try to hide this story and suffer all alone.”].

D219/101 Sorn Kao Written Record of Interview, 29 November 2014, A48, EN 01075228 [in Kampot Province, Southwest Zone, 1976: “I did not love him since I had been engaged with another man in another village. Due to the fact that my fiancé lived in another village, my marriage with him was not allowed, so I had to get married with a man in the same village.”], A57, EN 01075229 [“Q: You loved one man and married another man. How did you feel at that time? A: I felt sad, but because I was afraid of them, I dared not refuse.”]; **D219/306** Soen Ban Written Record of Interview, 8 May 2015, A16, EN 01111916 [in Battambang Province, Northwest Zone, February 1978: “My fiancée was forced to get married with another man. I was not happy but I had no choice. I was afraid that if I did not follow their orders they would take me to be killed”]; **D219/217** Chhen Ham Written Record of Interview, 11 March 2015, A120, EN 01088548 [in Prey Chhor District, Sector 41, North Zone, 1976: “I would like to describe it as follows: At 2.00 p.m., I was to attend a meeting. About 15 minutes later, they came to ask me, ‘Do you want to get married?’ I replied, ‘I do not want to get married yet.’ Then they said, ‘You have to get married.’ I replied, ‘I have already had a fiancé. Can I marry my fiancé?’ They replied, ‘No, you cannot.’ I still insisted, ‘I do not agree to get married.’ Then they drove a motorbike to the sector office. About 30 minutes later, they came back, held my hands, and asked me, ‘I want to ask you a short question: Who are you living with now?’ I replied, ‘I am living with *Angkar*.’ They threw a set of clothes and a scarf to me, and then we travelled to the wedding venue at about 6.00 p.m. Neither of us had ever known each other before. They called us to exchange

- resolution, but I did not agree and told them, 'I do not agree. Let others make the resolution instead of me.'"]. See also **D219/323** Sophon Mut Written Record of Interview, 15 May 2015, A28, EN 01113699 [in Kampong Siem District, Sector 41, Central Zone, 1977: "My current wife was a former mobile unit worker who lived behind the school. Yeay Yuth saw her walking and selected her for me straight away. Yeay Yuth knew that at that time, she and her fiance were supposed to get married that day. So Yeay Yuth told them that they would not be getting married because that woman had already been selected to marry me. She told my wife's fiance to choose another woman. He cried."].
- 1623 **D219/888.1.8** Kul Nem, T. 24 October 2016, 14.24.56-14.27.44, EN 01362145-46 [in Monduliri Province, Northeast Zone, 1977: "I did not know what to do since I had a fiancée at my village. So, after the three-day period, they asked me again and I replied that I agreed to the arrangement for the marriage despite my unsettling feeling, since I had a fiancée at my village. Because I did that in order to survive [...] And when I went to my village, my fiancée remained unmarried and I apologized to her that I had married another woman and that would mean that it's a dishonour on my side to her. She did not blame me. And of course, this unsettling feeling remains with me until the present day."].
- 1624 **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016, 11.13.35-11.16.02, EN 01385272 [in Siem Reap Province, North Zone, late 1975: "After my husband was called for re-education, that is, two or three months after that, I was forced to remarry. I refused because I was afraid that my husband would return, but they said that I had to remarry someone else."], 11.16.56-11.18.38, EN 01385273 ["Upon hearing that [I had to remarry], I was afraid; I was worried because my husband had just left and if he were to return, then there would be big trouble."]; **D118/276** Uk Him Written Record of Interview, 14 July 2014, A14, EN 01031760 [in Tram Kak District, Takeo Province, Southwest Zone, 1975: "my husband was called to attend study sessions and disappeared since then. Approximately one month later they forced me to remarry"]; **D310/1.1.6** Kasumi Nakagawa, *Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime: Stories of Survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)*, EN 00421893 [one respondent stated: "My husband was a French soldier. They hanged my husband. Five months later they told me I had to marry"]; **D219/115.1** Rochelle Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045709 ["Previous research and the Khmer Rouge's own documentation show that the regime forced many single or widowed people to marry for 'Angkar'. This sometimes followed execution by the Khmer Rouge of a person's husband or wife from a previous marriage, particularly if the spouse was deemed an enemy of the revolution."], EN 1045712 [describing a case in which a Khmer Krom woman's husband was executed just prior to her being asked by the regime to marry.].
- 1625 **D342/1.1.24** Nget Chat, T. 25 October 2016, 09.56.48-09.58.09, EN 01371161 [in Bakan District, Northwest Zone, August 1978].
- 1626 **D219/888.1.6** Peggy Levine, T. 12 October 2016, 09.06.41-09.08.45, EN 01361351 [in regard to forced marriages: "What I discovered was that there was a dramatic change in the ritual structure, in the access people had to rituals formally. Many sought rituals secretly, sometimes at the risk of feeling very afraid. [...] I was interested in what particular texture or kind of anxiety people experienced by not having a particular kind of protection that is embedded for centuries in Cambodia."], 09.12.00-09.13.14 ["I think that word [dread], in many ways, describes the experiences that people spoke about"]; **D342/1.1.20** Nop Ngim, T. 5 September 2016, 11.27.22-11.28.00, EN 01382729 [forcibly married in Samlaut District, Battambang Province, Northwest Zone, 1978: "Frankly speaking, of course, in my heart, I wanted my marriage to be held according to the tradition, but how could I do? I had no choice. I wanted it to be held according to our practice, but I had no choice."]; **D342/1.1.19** Chea Dieb, T. 30 August 2016, 14.15.48-14.17.12, EN 01370001 [forcibly married in Phnom Penh, 1975: "Of course I felt upset when I thought of the way that I was married [as compared] to the current practice. I am upset with my destiny."]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A44, EN 01046946 [forcibly married in Kampong Siem District, Sector 41, Central Zone, late 1977: "Yes, I was disappointed that I had not been able to marry traditionally. However, due to fear, I was able to accept it accordingly."]; **D219/83** Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A4, EN 01054030 [forcibly married in Kampong Siem District, Sector 41, Central Zone, 1978 (see A3): "I expected that my wedding would be a normal wedding with traditional music. I wanted to get married to a man that I loved. A couple should have the right to choose to whom to get married. However, I had no choice"]; **D219/99** Khet Sokhan Written Record of Interview, 27 November 2014, A83, EN 01077083 [forcibly married in Kampot Province, Southwest Zone, 1978: "I felt regret because I was not able to have a proper ceremony in accordance with our tradition."]; **D219/115.1** Rochelle

1627

Braaf, *Sexual Violence against Ethnic Minorities during the Khmer Rouge Regime*, EN 01045727 ["respondents continue to live with regret and sorrow that they were not able to marry traditionally or someone that they loved."]. EN 01045727 [Khmer Krom female respondent: "I've been disappointed as from my birth to adulthood [that] I couldn't get married legally and in accordance with the tradition as well, so different from other people. What suffering I had!"]; **D219/738.1.43** CDP Questionnaire No. 107 Transcript, 30 November 2013, A44, EN 01221260 [the respondent was forcibly married in Sangkac District, Battambang Province, Northwest Zone, 1975: "Q: You were forced to get married to a man who didn't please you. Any rituals were not introduced in your marriage. Have all these caused any impact on your mental health since? A: I am really angry with them. At that time, I didn't dare to cry, I didn't say anything about it. Now, when I hear Khmer traditional wedding music for the wedding ceremony I get upset."]; **D219/882.1.24** Peggy Levine, *A Contextual Study into the Wedding and Births under the Khmer Rouge: The Ritual Revolution*, EN 00482424 ["This study uncovered a type of spirit-based anxiety related to the breakdown of protective rituals, which continues to interfere with some respondents' sense of safety and predictable future."], EN 00482475 ["Respondents emphasised that absence of rituals during the Khmer Rouge led them to worry about themselves, their family, and ancestors. Rituals are tied to the mundane, and the sacred and magical. Overtime, I was able to document the relationship between the absence of ritual participation and people's distress."].

D219/888.1.2 Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 15.33.50-15.35.32, EN 01361828 ["I have many accounts from the women who were married and whose parents were not there. They were very sad. They regretted that their parents were not there to stay with them and they still carry on this legacy [of] remorse until now."]; **D219/444.1.8** Chum Neou, T. 24 August 2009, 10.31.10-10.34.14, EN 00370660 [in Phnom Penh, 1976: "We were noticed in the morning that the marriage would be at 2 p.m. I was shocked and I asked [...] them whether my relatives or my parents were invited from the village. He said 'no.' So I was not happy during my marriage on the wedding day. But because the time was set [...] I could not refuse and I was explained [...] that we should regard Angkar as our parents who arrange our marriage and we should just agree to the proposal. So actually I was tearful during the wedding day. I was upset that none of my relatives from my village was informed."]; **D219/888.1.6** Pen Sochan, T. 12 October 2016, 13.55.20-13.58.03, EN 01361419 [forcibly married in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: "That's the point that made me [suffer]. That wedding took place without the participation of my siblings and relatives. None of my relatives was aware of the marriage."]; **D219/494.1.11** Yi Laisov, T. 20 August 2015, 14.14.31-14.16.03, EN 01499110 [forcibly married in Paoy Char Commune, Battambang Province, Northwest Zone, late 1978: "A: My relatives or siblings did not attend the wedding at the time. Q: How did you feel at the time when you saw no one from your family in the wedding? A: I was really disappointed because my parents were not allowed to attend the occasion at the time."]; **D219/494.1.3** Khin Vat, T. 29 July 2015, 15.38.30-15.40.38, EN 01437857 [forcibly married in Kampong Chhnang Province, West Zone, late 1977: "It was unfortunate enough that my parents were not aware of my marriage; moreover, I had to remain committed, and ready to endure all sorts of hardship ahead."]; **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016, 15.49.18-15.51.07, EN 01385326 [in Siem Reap Province, North Zone, late 1975: "there was no permission at all from our parents, they just mixed and matched us, and that's how we all wept."]; **D117/68** Va Limhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A20, EN 01046941 [in Kampong Siem District, Sector 41, Central Zone, late 1977: "I would have been happier if my parents had arranged the marriage for me no matter if the groom were rich or poor."]; **D219/738.1.35** CDP Questionnaire No. 92 Transcript, 29 November 2013, A44, EN 01221163 [in Battambang Province, Northwest Zone, 1978: "I was so angry that I was forced [...] to get married and my parents weren't involved in my marriage."]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037042 ["Toy-Cronin points out how many of her respondents complained bitterly that 'their parents were not allowed to fulfill their traditional role in arranging the wedding and attending the ceremony.' Forced marriages were considered by many victims as disobedient acts against parents and ancestors"], EN 01037043 ["Other women attempted to remedy the damaged 'karmic status' of the forced marriage by remarrying with choice and with the involvement of the ancestors and parents through traditional ceremonies."], EN 01037075 ["Disappointment is the prevailing emotional response of case study interviewees to their forced marriages – at having lost the opportunity to exert control over a major life decision such as marriage and to not have that life decision validated and legitimized by family and ancestors."].

- 1628 **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037073.
- 1629 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 15.06.30-15.08.15, EN 01361558 [in Prey Chhor District, Sector 41, Central Zone, 1977: "the only thing that I was thinking is [...] that if I did not go along well with him and Angkar knew about it, Angkar would send me to be killed, but I tried to behave myself not to allow any of my peer to know my true feeling."]; **D342/1.1.17** Om Yocun, T. 23 August 2016, 09.15.51-09.20.29, EN 01369650-51 [in Chamkar Leu District, Sector 42, Central Zone, late 1977 or early 1978: "I was afraid that I was being monitored [...] at night time, the guards monitored us. And if we did not consummate our marriage, then measures would be taken. And for that reason, I agreed to sleep with my husband"], 13.34.47-13.36.01, EN 01369693 ["I did not shout nor did I protest because I was frightened. So I agreed to – I finally agreed to let him do it. But I was so upset. I was so angry"]; **D342/1.1.24** Say Narooun, T. 25 October 2016, 10.48.09-10.49.44, EN 01371175 [in Chamkar Leu District, Sector 42, North Zone, 1975: "Q: How did you feel when you consummated your marriage with the man whom you did not love? A: I felt difficult to breathe in my heart because in my whole life, I never encountered such an incident. And as a Khmer woman, nothing is more important than our body. Although I was fearful and trembling, I thought to myself that I had to give my body to my husband in order to fulfil the requirement of Angkar. It was so painful for me."]; **D219/888.1.8** Nget Chat, T. 24 October 2016, 16.03.42-16.06.35, EN 01362181-82 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, August 1978: "We consulted among each other [about whether to consummate the marriage] that we should not oppose and we should [keep] quiet because there were young militiamen walking nearby listening to us. [...] So we did not dare to make any noise. We kept quiet because we saw cases where people were taken away to be killed. So we did not dare to even whisper to each other."]; **D219/702.1.104** Chum Samoeurn, T. 24 June 2015, 14.25.08-14.27.34, EN 01478287 [in Kampong Chhnang Province, West Zone, 1978: "after the marriage we were asked to go to our sleeping quarter – that is, our room, my whole body was trembling and I was very afraid and I told him, 'please don't do anything to me', and the man did not do anything to me, I was fortunate enough for that. Then I heard footsteps outside the room, I began to tremble again."], 14.29.45-14.31.35, EN 01478289 ["There were militias who came to eavesdrop on us, but they did nothing. I did not know whether these militias were armed because I did not see them, I only heard their footsteps. [...] They wanted to know whether we consummate[d] the marriage."], 14.31.35-14.32.40, EN 01478290 ["In fact we did not consummate our marriage as I was afraid of him. Of course we Cambodian girls would not willingly give ourselves to the men that we just knew and for that reason my body was trembled and I actually begged him to keep a secret that we did not consummate our marriage."]; **D117/68** Va Linhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A36 and A42-43, EN 01046945-46 [in Kampong Siem District, Sector 41, Central Zone, late 1977: "Q: Did your husband wan[t] to sleep together? A: He was shy, and I was afraid. [...] My unit chief, Chhen, told me straightaway that after the hand-holding ceremony, if I did not get along with my husband, I would be taken to be killed. [...] Q: How did you feel after the first night having slept with your husband? A: I was still frightened, and I was always thinking of when I would be taken to be killed."].
- 1630 **D342/1.1.24** Say Narooun, T. 25 October 2016, 10.48.09-10.49.44, EN 01371175; **D219/702.1.104** Chum Samoeurn, T. 24 June 2015, 14.25.08-14.27.34, EN 01478287 and EN 01478290.
- 1631 **D117/68** Va Linhun Written Record of Interview, 15 September 2014, A43, EN 01046946.
- 1632 **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 14.31.22-14.35.06, EN 01361550-51 [in Prey Chhor District, Sector 41, Central Zone, 1977: "I often went outside, I would be asked where I was going. At that time, I did not have any feelings toward my partner. I lied to them that I went out to relieve myself. I actually went outside to pass the time so that I did not have to be near with the man. [...] I did not have any feeling to have sexual intercourse with the man whom I did not love. When he was sleeping, I would sit up and if he sat up, I would go outside because I was afraid he would force himself on me. When I was at the union, I usually went outside. I rarely slept near him."]; **D219/702.1.10** Cheang Sreimom, T. 2 February 2015, 09.27.16-09.29.40, EN 01146857 [in Nhaeng Nhang Commune, Takeo Province, Southwest Zone, 1977: "We had to decide to follow and to agree and to be together regardless whether there was love in between the couple. Although we physically stayed together as a husband and wife, but inside, our feeling was different. But because of the fear, we decided to follow the instruction of Angkar, otherwise we would be in danger – that is, fatal danger."]; **D5/190/5** Em Oeun, T. 23 August 2012, 15.55.36-15.59.41, EN 00841957-58 [in Sector 20, East Zone, either 1977 or 1978: "it was very difficult at the time. My wife did not love me either, so, whenever we stayed together at night, we [cried] to each other. [...] And I was a man, I suffer from it, but I

could also imagine the feeling of the lady; she was suffering from it as well. And when we – at night, we discuss to each other, and if we refused [to consummate], then we would be killed eventually. So we had to force ourselves in order to satisfy those who arranged for us. So we had to concede to this. It took me approximately two weeks or so to decide to consummate the marriage with my wife. This was the suffering I had to endure at that time.”], 15.59.41-16.01.45, EN 00841958 [“We understood that we would be under constant watch, days and nights, and we thought that we would be killed if we did not express our love to one another, just to pretend we love one another to please the others.”]; **D219/494.1.3** Khin Vat, T. 29 July 2015, 15.38.30-15.40.38, EN 01437856-57 [in Kampong Chhnang Province, West Zone, late 1977: “My husband advised me not [to] say anything as he would not harm me although I did not love him, and I would be dead if I happened tell anyone that I did not love him. He said people who were living around us were actually monitoring us, and trying to listen to us. Having heard that, I got scared. I then forced myself to accept him as my husband. On the other hand I also felt pity on him.”]; **D219/306** Soen Ban Written Record of Interview, 8 May 2015, A33, EN 01111917 [in Battambang Province, Northwest Zone, February 1978: “it was very hard for me to have to get married with the person I did not love. But because I was afraid of being killed, I had to do it.”]; **D310/1.1.9R DVD**, 2013 *Women's Hearing with the Young Generation on Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime*, 24 September 2013, 08:36-08:47 [Mom Vun, who was forcibly married in Siem Reap Province, North Zone, late 1975, recalled: “At night when we were going to bed as a couple who did not love each other, we told each other now we pretend to live together until we were free, when we could live separately.”]; **D5/1169** Ing Mom Civil Party Application, 4 August 2009, EN 01143535 [in Tonle Bet District, Kampong Cham Province, East Zone, 1978: “During the Khmer Rouge regime, they abused me physically and emotionally by forcing me to marry a man I did not love [...]. Forcing myself to live with a person I did not love was extremely hard.”].

1633 **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 15.50.21-15.51.20, EN 01361834 [“a loss of parental consent to the husband was a big traumatic experience and now that she was forced to actually have the relationship, sexual relationship, with the man by breaking her virginity without her parents’ consent [...] put her into another traumatic experience.”]; **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 15.41.55-15.43.36, EN 01361573 [in Prey Chhor District, Sector 41, Central Zone, 1977: “As a woman, I usually respected the tradition and adhere[d] to the advice of my parents that I should only give my virginity to the man only when my parents were present [at the wedding], but at the time, my parents were not there. I still feel regret today. I should not have lost my virginity without the presence of my parents in the wedding day according to Cambodian tradition and customs.”].

1634 **D219/888.1.2** Kasumi Nakagawa, T. 13 September 2016, 15.45.55-15.48.27, EN 01361832-33 [“forcing a man to rape somebody is [an] inhuman act. Not all men could do it, first of all, but they were forced to do that. And the fear is unmeasurable how he was scared if he failed to do it. And many women were apparently very scared or they were showing the emotion that they don’t want to accept the husband. And under such terrible circumstances, men had to complete it. [...] And I’m sure that it impacted over the marriage life, that the husband might have been feel[ing] guilty to the wife or [...] scared that his wife would never love him and that might have remained as a scar or a trauma for a long period of time”], 15.48.27-15.51.20, EN 01361833-34 [“Some rape happened in a very violent way as I have documented. The husband used violence, but some rapes were not violent as I documented, but the men were forced to rape their wife and the wife had to be raped by the husband. This leaves a lot of traumatic experience for the wife.”]; **D219/888.1.7** Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 15.11.22-15.15.38, EN 01361561-62 [in Prey Chhor District, Sector 41, Central Zone, 1977: “I cried and I said my father would not allow any man to do that to me because I was a woman and that he was a man, but he says that that was Angkar’s instructions and that he had to follow that instruction. I kept weeping that night, throughout the whole night. [...] I hurt physically and morally. First, it was the pain that he inflicted upon me physically, and second, morally I was hurt[.] I did not intend to have a husband and wife relationship at all and there was nothing I could do besides weeping and I regretted for what happened and that I betrayed my father’s words. So all these things added together caused me [to worry] and I could not sleep and I could not eat and I became pale.”]; **D219/888.1.6** Pen Sochan, T. 12 October 2016, 14.22.27-14.24.17, EN 01361428 [in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: “he beat me during the very first night. I begged him and I wore two layers of pants and I begged him to stop mistreating me. So that night, he slapped me; he beat me up, but he didn’t do anything else since I begged him. I wept and after that, since he was also exhausted; then he slept”], 14.39.32, EN 01361433 [“On the third night, I remember[ed] that from the words of Comrade Om that if I continued to refuse, I would die. On

that night, I went [in to] sleep there, but I still did not want to do it. I wore two trousers and there were three militiamen [who] came to tie my hands to a pillar [...] and I was raped successfully [by my husband]. I was bleeding for more than one month as a result of that incident.”], *see also* the documentary focused on Pen Sochan’s experience in which she describes her anguish: **D310/1.1.11R** DVD, *Red Wedding*, 2011, 11:00-11:34 [“I feel sorry for myself because I was forced to marry! [...] I feel sorry for my body. And I hate them. I want to cut the parts of my body that my husband touched at that time. Without tranquilizers, I can’t sleep. I take them every day.”], 26:15-26:38 [“If I talk about it, I cry. The tears flow like the words. I feel so much regret. [...] So I try to hide this story and suffer all alone.”]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A45 and A47, EN 01072532-33 [in Kampong Siem District, Sector 41, Central Zone, late 1978: “Q: How did you feel when you had sexual intercourse that you did not want? A: I felt afraid. I cried, but my husband covered my mouth so that other people would not hear. After that, I always had that kind of feeling, but I dared not tell anyone. [...] I continued to be afraid, and to cry during the three-month period. [...] when I think of this experience, I almost shed tears.”].

D219/888.1.7 Preap Sokhoeurn, T. 20 October 2016, 15.12.50-15.15.38, EN 01361561-62.

D301/2.1.21 Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037059.

D301/2.1.21 Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037059. *See also* **D219/738.1.4** CDP Questionnaire No. 16 Transcript, 13 November 2013, A44, EN 01220833-34 [Khmer Krom respondent forcibly married in Kirivong District, Takeo Province, Southwest Zone: “I have nursed these sufferings and hatreds of A Pot (called Pol Pot with anger). We were forced to [...] sleep with husband, and the village militiamen spied into my sexual activity. I have got me[n]tal depression.”]; **D267.1.78** Yim Sotheary, *The Past and Present of Forced Marriage Survivors*, EN 01003539 [regarding a respondent who was forcibly married in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, late 1977: “She used to regularly experience suicidal thoughts”], EN 01003560 [in regard to another respondent who was forcibly married in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1977: “Sometimes she thinks about killing herself but it is impossible because she worries a lot about her children and their future life.”], EN 01003572 [a respondent who was forcibly married in Battambang Province, Northwest Zone, 1977: “has never thought of getting married again as she’s afraid that a new man might hurt her and her children.”]; **D310/1.1.11R** DVD, *Red Wedding*, 2011, 11:00-11:34 [Pen Sochan, forcibly married in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: “I want to cut the parts of my body that my husband touched at that time. Without tranquilizers, I can’t sleep. I take them every day.”], 20:36-21:16 [“What happened under the Khmer Rouge remains in my heart forever. I can’t sleep at night. I have nightmares, I wake up with headaches and dizziness. [...] My whole life I will carry my sufferings from the Khmer Rouge time.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037073 [respondent from Case Study 8, a Muslim Khmer woman, told researchers: “It is because of forced marriage that I can’t marry a better man. I did not remarry after the divorce because I was afraid my next husband would harm me again and might not be good to my children.”].

D342/1.1.22 Mom Vun, T. 20 September 2016, 09.49.26-09.51.21, EN 01370078 [in Siem Reap Province, North Zone, late 1975: “I was asked to get married with my husband, and I was forced to consummate my marriage with my husband like a pig. It is a[n] indefinable shame for me.”]; **D342/1.1.21** Mom Vun, T. 16 September 2016, 14.39.23-14.41.16, EN 01385304 [“Q: Earlier, you glossed over the shame that you talked about when you were talking about your first night together and how the militiamen took your husband’s member and put it inside of you. [...] Given the context of having to have sex and having to do it while being watched by militiamen [...] Can you tell us what effect this had on you and your self-confidence afterwards? A: After that day I felt humiliated. I felt the pain. I wanted to protest but I did not dare because I was afraid I would be killed. And I just pretend[ed] it was my bad luck, the only humiliation that I face in this life.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037035 [“case studies illuminate the internalized disappointment and shame many victims carry as a result of the assigned match.”], EN 01037076 [“Self-blame and isolation [...] are a few of the costs paid by women due to the stigma attached to Khmer Rouge forced marriages”], EN 01037076 [noting that in certain cases, feelings of shame are intrinsically linked to the fact that victims did not experience a traditional Khmer wedding, and that their marriages were not approved by family and ancestors.]; **D267.1.78** Yim Sotheary, *The Past and Present of Forced Marriage Survivors*, EN 01003539

[the respondent was forcibly married in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, late 1977: “[Lay Kimchean] felt like she was not a valuable or strong person, and would always compare herself to other people, getting upset because she felt lonely, weak, as she was forced to marry. She thought that because of these reasons people did not value her as a person.”], EN 01003560 [the respondent was forcibly married in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1977: “[Om Yan] continues to suffer from this marriage, and feels that she is not a valuable person and that is why her husband’s family does not accept her.”], EN 01003572 [the respondent was forcibly married in Battambang Province, Northwest Zone, 1977: “Ms. Pheap [...] feels she had shamed her children by failing to marry a good man.”].

1639

D342/1.1.21 Mom Vun, T. 16 September 2016, 11.13.35-11.16.02, EN 01385272 [“I did not dare to speak about the second marriage because I was ashamed of it. [...] when I was called to attend a TPO forum, younger women spoke openly about forced marriage and when I observed that then I raised my hand and I said that I was also forced to marry and that’s how it went.”], see also the video of the TPO forum featuring Mom Vun at **D310/1.1.9R** DVD, *Women’s Hearing with the Young Generation on Gender-Based Violence during the Khmer Rouge Regime*, 24 September 2013, 09:42-10:04 [Mom Vun: “I feel so embarrassed and regretful in my life. I was so unfortunate to suffer all this. I will never forget even when I die. I can’t hide it anymore, I want the public to know it.”]; **D219/83** Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A39, EN 01054037 [the witness was forcibly married in Kampong Siem District, Sector 41, Central Zone, 1978 (see A3): “Q: Do your children know about your marriage [being forced]? A: No, they do not because I do not want them to know about this. I have never told my family members or friends about this because I think that telling them has no merit.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037035 [“Parents in particular reported in case studies difficulty in sharing the truth about the forced marriage with children born out of the union. Of those who have not shared their forced marriage experience with others, more than half (52.6%) reported feelings of shame, while more than one-third (36.8%) reported fear of stigma and discrimination.”]; **D267.1.78** Yim Sotheary, *The Past and Present of Forced Marriage Survivors*, EN 01003572 [a respondent forcibly married in Battambang Province, Northwest Zone, 1977: “Ms. Pheap feels ashamed talking to others (especially her neighbors) or being reminded about her experience of forced marriage.”]; **D310/1.1.12R** DVD, *Women and Transitional Justice*, 2012, 04:00-04:09 [“Often survivors have not spoken of their experiences due to feelings of shame for themselves and their families, and fear of discrimination.”]; **D310/1.1.11R** DVD, *Red Wedding*, 2011, 25:45-26:11 [Pen Sochan, who was forced to marry in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone, 1978: “If I talk about it to my children, who love me, they will be ashamed. [...] I will regret it all my life. That’s why I don’t talk about it to anyone, not even to my children.”].

1640

D342/1.1.22 Mom Vun, T. 20 September 2016, 09.49.26-09.51.21, EN 01370078 [the Civil Party was forcibly married in Siem Reap Province, North Zone, late 1975: “I was looked down [on] by others.”]; **D219/136** Than Yang Written Record of Interview, 22 December 2014, A57-58, EN 01072534 [the Civil Party Applicant was forcibly married in Kampong Siem District, Sector 41, Central Zone, late 1978: “My daughter knew that I was forced to get married. She felt the pain of that. People looked down on both children and parents who were forced to get married. [...] It affected us. Some people said that I got married because I was afraid of having no husband. But I explained to them that I was forced to get married.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037059 [“Respondents reported forced married couples being looked down upon and ostracized by the community, with one respondent saying, ‘There is a lot of discrimination against my family because I was forced to marry during the Khmer Rouge time.’”], EN 01037076 [“It seems women in particular have carried the shame and stigma associated with forced marriages, which translated into a more general devaluation of women’s social status. [...] Shame and blame shifted [o]nto (female) victims by the community is mentioned in the majority of interviews with the women in the sample.”], EN 01037076 [“loss of access to spiritual arenas, love and rituals of love: loss of emotional support and economic opportunities are a few of the costs paid by women due to the stigma attached to Khmer Rouge forced marriages [...] Children also faced community stigma and discrimination. [One respondent recounted:] ‘Some people in the village do not want their children to marry my children. I heard this with my own ears.’ [...] [another female respondent stated:] ‘My daughter and son are also not invited to be in wedding parties, as a bride’s maid and groom’s man, because they have no father. Even at my own daughter’s wedding, I could not participate in the rituals [...] All because I made a mistake with that marriage [...] This affects both

children and mother for the rest of our lives. If Pol Pot had not forced me to marry, I could have had a traditional wedding and my children and I would now have a good reputation.”]; **D310/1.1.12R** DVD, *Women and Transitional Justice*, 2012, 04:08-04:41 [forced marriage victim Hang Orn explains: “My community says I’m not a good woman. They say I didn’t get married traditionally. They look down on me. Moreover, they look down on my kids, too. For weddings, they don’t ask us to be bridesmaids. They don’t consider us as normal like everyone else.”].

1641 **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037036.

1642 **D342/1.1.24** Say Naroeun, T. 25 October 2016, 11.15.50-11.17.20, EN 01371186-87 [the Civil Party was forcibly married in Chamkar Leu District, Sector 42, North Zone, 1975: “After the liberation year, I decided to remain in the relationship because I had pity for my child, who was born during the war time. On the other hand, I am a Cambodian woman. I do not want to see my child having a second father or for me to have a second husband. And for that reason, I remained in relationship, although my feeling hurt. Everything was done for the sake of my child, and I tried to survive with the pains that I carry every day.”]; **D219/888.1.8** Kul Nem, T. 24 October 2016, 14.39.41-14.42.55, EN 01362152 [the Civil Party was forcibly married in Monduliri Province, Northeast Zone, 1977: “Q: Earlier, you spoke of the fact that you had a fiancée in the village and that you saw her after the regime. Did you think, at any point, after the regime of getting separated from your wife? A: I wanted to separate from her, but I could not because we got married already. I did not dare, I was afraid. I had to stay with her because I thought that my mother was a woman and my wife was also a woman, so I chose to apologize to my fiancée and compensated to her with 3 ‘chi’ (phonetic) of gold after the Vietnamese liberated the country”]; **D219/83** Suon Yim Written Record of Interview, 24 November 2014, A14, EN 01054033 [the witness was forcibly married in Kampong Siem District, Sector 41, Central Zone, 1978 (see A3): “[After the Vietnamese arrived] I wanted a divorce, but my husband did not agree, so I decided to stop thinking about divorce. If only one side wanted a divorce, they could not divorce. This was not a legal requirement, but we lived in the same house with each other, so if I wanted a divorce I had to leave this village. We have two children. [...] I did not want my children to have a difficult life, so I decided to continue living with him.”]; **D267.1.78** Yim Sotheary, *The Past and Present of Forced Marriage Survivors*, EN 01003549 [Heng Kuylang was forcibly married in Battambang Province, Northwest Zone, 1977: “Despite the forced circumstances of their marriage, she and her husband are still together to this day. The relationship with her husband is not good and they do not love each other. [...] The biggest reason she feels unable to break up with her husband is the children. [...] Their marriage, at one point, nearly ended. She couldn’t do it because she did not want others to look down on her children as the children of a single mother.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis et al., *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037043 [“Toy-Cronin’s research discusses the variety of reasons as to why couples may have remained together, focusing attention on women: a desire to maintain the family unit especially when children were born out of the marriage, financial necessity, a need for protection and mutual care, or the influence of cultural norms against separation.”], EN 01037071 [“Children are mentioned as a prime motivation by all of the interviewees when recounting marriages that remained intact for at least for a period of time.”], EN 01037075 [“Some couples remained together out of love, for the sake of children or out of a sense of duty.”], EN 01037079 [“More than one-half of all respondents (53.1%) stayed in their forced marriages after the fall of the Khmer Rouge regime, largely motivated by children born in the marriage, as described in case studies. Other motivations to stay in the marriage included pity, trans-generational karmic consequences, the importance of shared traumatic experiences during the regime, and, after all, love.”]; **D219/882.1.21** Kasumi Nakagawa, *Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime*, EN 01322857 [“It was socially unacceptable for women to remain single.”], EN 01322885 [“Ms. Bun Phalla was forced to marry and consequently had a baby girl from the forced marriage, and she stayed with her husband after the KR regime. About this marriage, Ms. Bun said, ‘My husband loved me and took good care of our children. That was why I stayed with him.’ Many women shared the same view as her when asked why they remained married to a man whom they were forced to marry. She never loved this husband that she was forced to marry, but until his death a few years ago they stayed together as a couple. Some women also said that they preferred to keep stability in their lives, particularly when they already had a child.”]; **D219/882.1.24** Peggy Levine, *A Contextual Study into the Wedding and Births under the Khmer Rouge: The Ritual Revolution*, EN 00482550 [noting that pity for the other person was one of the reasons given for staying with a spouse: “the person with tertiary or secondary

education tended to pity the partner who had less education. Those who had city-life experiences tended to look down on (or pity) those who never lived in the city. Also, those with surviving parents tended to pity partners whose parents had died, particularly if both parents had died.”].

1643 **D5/1234/4.1** Sieng Chanthy, T. 1 March 2016, 10.46.05-10.47.17, EN 01454555 [the Civil Party’s sister was forcibly married in Svay Rieng Province, East Zone, 1978: “Yes, [my sister and her husband] are still husband and wife, but the – but her husband constantly harms her physically and psychologically. He is always drunk, and causes all sorts of problems each and every day. My sister has to endure all of these things, but both of them still live together for the sake of her children and grandchildren. My sister bears the suffering, and lives with her husband.”]; **D219/738.1.13** CDP Questionnaire No. 56 Transcript, 26 November 2013, **A44**, EN 01220941 [the respondent was forcibly married in Bakan District, Pursat Province, Northwest Zone: “Though I live with my husband until today, we have many problems. He always threatens/bullies the children. For sex, I only agree to have sex with him after his threat/bully.”]; **D301/2.1.21** Theresa De Langis *et al.*, *Like Ghost Changes Body - A Study on the Impact of Forced Marriage under the Khmer Rouge Regime*, EN 01037075 [“Those marriages that did remain intact, even for a period of time, were likely to be abusive, according to the case study interviews (and validated by quantitative study results).”], EN 01037071 [“Abusive forced marriage can be expected to be among the hardest to dissolve due to retaliation, economic dependency, fear of relinquishing children and trauma resulting from the abuse.”], EN 01037079 [“Many of the forced marriages that remained intact are reported as dysfunctional, with more than half (52.9%) in the survey sample reporting spousal abuse”]; **D267.1.78** Yim Sotheary, *The Past and Present of Forced Marriage Survivors*, EN 01003549 [Heng Kuylang was forcibly married in Battambang Province, Northwest Zone, 1977: “Despite the forced circumstances of their marriage, she and her husband are still together to this day. [...] The biggest reason she feels unable to break up with her husband is the children. Ms. Kuylang endures suffering from abuse of a mental, physical and sexual nature.”].

1644 Case 001-**E188** *Duch* TJ, para. 480; *Tadić* AJ, para. 188; *Nahimana* AJ, para. 478.

1645 Case 002-**D427** Closing Order, para. 1431; *Gacumbitsi* AJ, para. 60; *Seromba* AJ, para. 161. *See also* ICC Statute, art. 25(3)(a) confirming that a perpetrator may commit crimes “through another person”. The concept of perpetrator-by-means is recognised by the world’s major legal systems. *See, e.g.*, Model Penal Code (US, 1962), section 2.06(1)-(2); Archbold: *Criminal Pleading, Evidence and Practice* (UK, 2007), §18-7.

1646 As set out below, under ECCC Law, art. 4, “attempts to commit acts of genocide; conspiracy to commit acts of genocide; [and] participation in acts of genocide” are punishable at the ECCC.

1647 *See VII Law – A. Crimes – 1. Genocide – Actus Reus* section below.

1648 *Krstić* AJ, para. 20; *Croatia v. Serbia*, para. 132; *Al Bashir* First Arrest Warrant Decision, para. 139; Darfur Commission Report, para. 491.

1649 Although the Genocide Convention and ECCC Law use the term “ethnic”, much of the jurisprudence refers to “ethnic” groups, in keeping with modern linguistic usage.

1650 *Stakić* AJ, paras 16-28; *Karadžić* TJ, para. 541; *Brđanin* TJ, para. 685; *Al Bashir* First Arrest Warrant Decision, para. 135; *Bosnia v. Serbia*, paras 193-196.

1651 *Stakić* AJ, para. 28; *Karadžić* TJ, para. 541; *Brđanin* TJ, para. 686.

1652 *Krstić* TJ, para. 556; *Brđanin* TJ, para. 682.

1653 UNGA Resolution 96(I), 11 December 1946, UN doc. A/RES/96(I), p. 188 (*emphasis added*).

1654 The Relations between the Convention on Genocide on the one hand and the Formulation of the Nurnberg Principles and the Preparation of a Draft Code of Offences against Peace and Security on the Other, 12 April 1948, E/AC.25/3/Rev.1, p. 6 [“[genocide] aims at the systematic extermination of human groups. ... The victim of the crime of genocide is a human group”].

1655 ICJ Genocide Advisory Opinion, p. 23 [“The origins of the Convention show that it was the intention of the United Nations to condemn and punish genocide as ‘a crime under international law’ involving a denial of the right of existence of entire human groups.” (*emphasis added*)].

1656 *Croatia v. Serbia*, paras 87, 504; *Bosnia v. Serbia*, paras 161, 194, 422.

1657 *See, e.g.*, *Krstić* AJ, para. 36 [“its perpetrators identify entire human groups for extinction”].

1658 *See, e.g.*, *Akayesu* TJ, para. 522; *Kayishema* TJ, para. 99.

1659 *Krstić* TJ, para. 556.

1660 *Jelisić* TJ, para. 69.

1661 *Akayesu* TJ, paras 511, 516, 702; *Musema* TJ, para. 162.

1662 Darfur Commission Report, paras 498, 501.

- 1663 *Gacumbitsi* TJ, para. 254; *Semanza* TJ, para. 317; *Blagojević* TJ, para. 667; ISIS-Yazidi Report, para. 105; Darfur Commission Report, paras 499-501.
- 1664 *Kamuhanda* TJ, para. 630; *Semanza* TJ, para. 317; *Rutaganda* TJ, para. 373; *Musema* TJ, para. 163; *Krstić* TJ, para. 557.
- 1665 *Stakić* AJ, para. 25; *Musema* TJ, para. 161; *Rutaganda* TJ, para. 56; *Brdanin* TJ, para. 683; *Krstić* TJ, para. 557; *Jelisić* TJ, para. 70; *Kayishema* TJ, para. 98; ISIS-Yazidi Report, para. 104; Darfur Commission Report, para. 499.
- 1666 ISIS-Yazidi Report, para. 104; Darfur Commission Report, para. 511.
- 1667 *Brdanin* TJ, para. 683; *Musema* TJ, para. 161; *Rutaganda* TJ, para. 56; *Kayishema* TJ, para. 98; *Krstić* TJ, para. 559.
- 1668 *Bagilishema* TJ, para. 65.
- 1669 *Akayesu* TJ, para. 512.
- 1670 Schabas, *Genocide in International Law* (2000), 115; Shaw, *Genocide and International Law*, in Yoram Dinstein, ed, *International Law at a Time of Perplexity (Essays in Honour of Shabtai Rosenne)*, pp. 797-820 at p. 807.
- 1671 *Oppenheim's International Law*, Vol. 1, p. 857 (Robert Jennings & Arthur Watts eds., 9th ed. 1992).
- 1672 *Krstić* TJ, paras 559-560. The finding that Bosnian Muslims were a protected group was not disturbed on appeal. See *Krstić* AJ, paras 6, 15.
- 1673 *Blagojević* TJ, para. 667. The Trial Chamber did not specify that the Bosnian Muslims constituted a national group. Rather, it found them to simply be a 'protected group', citing the *Krstić* Trial Judgment in support.
- 1674 *Brdanin* TJ, paras 734-736. The Trial Chamber found there to be two protected groups: Bosnian Muslims and Bosnian Croats but provided no conclusion or analysis as to which of the four groups the Bosnian Croats fell under. At fn. 1784, the Trial Chamber confirmed that the Bosnian Croats "didn't have a motherland. They didn't have any prospect to be supported by other communities outside Bosnia-Herzegovina and its own nationality as Bosnian Muslims".
- 1675 *Popović* TJ, para. 840.
- 1676 *Karadžić* TJ, para. 2574.
- 1677 *Tolimir* TJ, para. 750, confirmed on appeal: *Tolimir* AJ, para. 185.
- 1678 See, e.g., *Blagojević* TJ, paras 94, 155, 674; *Popović* TJ, paras 991, 995, 1193, 1194, 1331, 1398, 1426; *Tadić* TJ, paras 56-57, 83; *Brdanin* TJ, paras 58, 80, fn. 93; *Tolimir* TJ, paras 159, 813, 1190; *Karadžić* TJ, paras 32, fn. 60 [the Chamber acknowledging that the term "ethnic" may not comprehensively describe the distinguishing features of Bosnian Muslims, Bosnian Croats and Bosnian Serbs, since other factors such as religion and nationality were relevant to the definitions of the groups, but confirming that it would use the term "ethnic" throughout the judgment "for the sake of brevity"], 603, 2598.
- 1679 *Bosnia v. Serbia*, para. 196.
- 1680 *Akayesu* TJ, para. 513; *Kayishema* TJ, para. 98. To describe the intangible term "culture", the UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights has provided: "The Committee considers culture ... encompasses, inter alia, ways of life, language, oral and written literature, music and song, non-verbal communication, religion or belief systems, rites and ceremonies, sport and games, methods of production or technology, natural and man-made environments, food, clothing and shelter and the arts customs and traditions through which individuals, groups of individuals and communities express their humanity and the meaning they give to their existence." See UNESCO, Committee on Economic, Social and Cultural Rights, General comment No. 21 – Right of everyone to take part in cultural life, E/C.12/GC/21, paras 12-13. The Universal Declaration on Cultural Diversity, 2 November 2001 (Preamble) defines culture as "the set of distinctive spiritual, material, intellectual and emotional features of society or a social group, and that it encompasses, in addition to art and literature, lifestyles, ways of living together, value systems, traditions and beliefs".
- 1681 *Akayesu* TJ, paras 170-171, 702.
- 1682 *Al Bashir* First Arrest Warrant Decision, para. 137.
- 1683 *Akayesu* TJ, para. 514; *Kayishema* TJ, para. 98.
- 1684 IMT Judgment, p. 304.
- 1685 ICEAFRD, art. 1(1).
- 1686 *Akayesu* TJ, para. 515; *Kayishema* TJ, para. 98.
- 1687 ISIS-Yazidi Report, paras 103-105.
- 1688 *Karadžić* TJ, para. 542.

- 1689 *Karadžić* Rule 98bis AJ, para. 23, referred to in *Karadžić* TJ, para. 542. However, the scale of atrocities is relevant to the assessment of the *mens rea* of genocide.
- 1690 *Nahimana* AJ, para. 496; *Muhimana* TJ, para. 500; *Brđanin*, TJ, paras 689-690, 692. See also ICC Elements of Crimes, art. 6(a)-(e), Element 2, as applied in *Al Bashir* Second Arrest Warrant Decision, paras 10-12.
- 1691 *Bagilishema* TJ, para. 65; *Gacumbitsi* TJ, para. 255; *Muhimana* TJ, para. 500; *Ndindabahizi* TJ, paras 468-9; *Kajelijeli* TJ, para. 813; *Seromba* TJ, para. 318; *Rutaganda* TJ, para. 56.
- 1692 *Kayishema* AJ, para. 151; *Stakić* TJ, para. 515; *Muvunyi* I TJ, para. 486; *Kajelijeli* TJ, para. 813; *Krstić* TJ, paras 572, 711 (see also *Krstić* AJ, paras 256-259); *Seromba* TJ, para. 317; *Semanza* TJ, para. 319.
- 1693 *Semanza* TJ, para. 320; *Tolimir* AJ, para. 203 [referring specifically to mental harm].
- 1694 *Tolimir* AJ, para. 203 [referring specifically to mental harm]; *Bagosora* TJ, para. 2117; *Semanza* TJ, paras 320-322; *Bagilishema* TJ, para. 59; *Akayesu* TJ, para. 502.
- 1695 *Seromba* AJ, para. 46; *Tolimir* AJ, para. 203 [referring specifically to mental harm].
- 1696 *Seromba* AJ, para. 46; *Karadžić* Rule 98bis AJ, para. 33; *Bagosora* TJ, para. 2117; *Gacumbitsi* TJ, para. 291; *Ntagerura* TJ, para. 664.
- 1697 *Seromba* AJ, para. 46; *Muhimana* TJ, para. 502.
- 1698 *Akayesu* TJ, para. 503 citing *Eichmann* Judgment (Israel, 1961).
- 1699 *Tolimir* AJ, para. 227; *Akayesu* TJ, para. 505; *Kayishema* TJ, para. 116; *Stakić* TJ, para. 518.
- 1700 *Tolimir* AJ, para. 225; *Kayishema* TJ, para. 548.
- 1701 *Tolimir* AJ, para. 228; *Kayishema* TJ, paras 115-116; *Akayesu* TJ, para. 506; *Brđanin* TJ, para. 691.
- 1702 *Tolimir* AJ, para. 225 [quoting TJ summary of jurisprudence]; *Brđanin* TJ, para. 691.
- 1703 The definition of genocide in Article II of the Genocide Convention, and in the Statutes of the ICTY, the ICTR and the ICC (ICTY Statute, art. 4; ICTR Statute, art. 2; ICC Statute, art. 6) contain the phrase “as such” immediately following the words “national, ethnical, racial or religious group”. This is also reflected in the French version of the ECCC Law [“On entend par crime de génocide, qui est imprescriptible l'un quelconque des actes ci-après, commis dans l'intention de détruire, en tout ou en partie, un groupe national, ethnique, racial ou religieux, comme tel ...” (emphasis added)].
- 1704 *Jelisić* TJ, para. 66; *Kayishema* TJ, para. 91; *Croatia v. Serbia*, paras 132, 139.
- 1705 See para. 476.
- 1706 *Brđanin* TJ, para. 698; *Sikirica* Acquittal Judgment, para. 89; *Stakić* TJ, para. 521.
- 1707 *Bagilishema* TJ, para. 64; *Jelisić* TJ, para. 79; ILC 1996 Draft Code (with commentaries), p. 45. See further *Blagojević* TJ, para. 665; *Brđanin* TJ, para. 698.
- 1708 See, e.g., *Niyitegeka* AJ, para. 50; *Akayesu* TJ, para. 521.
- 1709 *Niyitegeka* AJ, para. 53.
- 1710 *Bosnia v. Serbia*, para. 187. See also *Jelisić* TJ, para. 79; *Akayesu* TJ, para. 522.
- 1711 *Jelisić* TJ, para. 79;
- 1712 *Karadžić* Rule 98bis AJ, para. 22; *Stakić* AJ, paras 33-35; *Croatia v. Serbia*, para. 130.
- 1713 *Krstić* AJ, Partial Dissenting Opinion of Judge Shahabuddeen, para. 48.
- 1714 See, e.g., *Krstić* AJ, para. 25; *Karadžić* TJ, para. 553; *Croatia v. Serbia*, para. 136.
- 1715 *Blagojević* TJ, para. 666.
- 1716 *Krstić* AJ, Partial Dissenting Opinion of Judge Shahabuddeen, para. 49.
- 1717 *Krstić* AJ, Partial Dissenting Opinion of Judge Shahabuddeen, para. 50. See further *Düsseldorf 1999* Judgment, para. 38. “[D]er Tatbestand [des Gesetzes] [setzt] nicht zwingend voraus, daß der Täter die körperliche Vernichtung, die physische Zerstörung der Gruppe anstrebt. Es reicht aus, daß er handelt um die Gruppe in ihrer sozialen Existenz (“als solche”), als soziale Einheit in ihrer Besonderheit und Eigenart und in ihrem Zusammengehörigkeitsgefühl zu zerstören.” Unofficial translation: “It is not necessary that the perpetrator seeks the physical destruction of the group. It suffices that he acts to destroy the social existence of the group (“as such”), in its capacity as a social unit with its peculiarities and feeling of belonging together.”]. *Jorgić* Judgment, paras 20, 22, 28, 33; Nazi and Nazi Collaborators (Punishment) Law 1950, art. 1(b)(6) [considering “destroying or desecrating Jewish religious or cultural assets or values” to be genocidal acts, if performed with the requisite intent].
- 1718 Genocide Convention, art. II(e).
- 1719 3 Official Records of the General Assembly Summary of the Sixth Committee (1948) (83rd Meeting), p. 195 (Venezuela).

- 1720 *Krstić* AJ, Partial Dissenting Opinion of Judge Shahabuddeen, para. 50. *See also* *Düsseldorf* 1999 Judgment, para. 38.
- 1721 3 Official Records of the General Assembly Summary of the Sixth Committee (1948) (83rd Meeting), p. 195 (Venezuela). *See also* 82nd Meeting, p. 186 (Greece and France) (classifying the forced transfer of children as cultural genocide).
- 1722 ISIS-Yazidi Report, para. 148.
- 1723 *Blagojević* TJ, para. 666; *Krstić* AJ, Partial Dissenting Opinion of Judge Shahabuddeen, paras 45-58; *Tolimir* AJ, para. 254; *Düsseldorf* 1999 Judgment, para. 38.
- 1724 *Krstić* AJ, para. 31.
- 1725 *See* **Bolivia**: Penal Code - promulgated by Decree Law No. 10426 of August 23, 1972, art. 138; **El Salvador**: Penal Code Of The Republic Of El Salvador (Decree N° 1030) - 1973, art. 361; **Ethiopia**: Penal Code of Ethiopia of 1957, art. 281; **Guatemala**: Penal Code of Guatemala, Decree No. 17-73 (1973), Chapter IV, art. 376; **Nicaragua**: Penal Code of the Republic of Nicaragua (1974), art. 549.
- 1726 ISIS-Yazidi Report, para. 159.
- 1727 *Tolimir* AJ, para. 254; *Karadžić* TJ, para. 553; *Krstić* AJ, paras 33, 133; *Krstić* TJ, para. 580; *Blagojević* AJ, para. 123;
- 1728 *Krstić* AJ, Partial Dissenting Opinion of Judge Shahabuddeen, para. 53.
- 1729 *Bosnia v. Serbia*, para. 344, quoting *Krstić* TJ, para. 580.
- 1730 *Krstić* AJ, Partial Dissenting Opinion of Judge Shahabuddeen, para. 35. *See further* Final Report of the Commission of Experts, Established Pursuant to Security Council Resolution 780 (1992), UN Doc. S/1994/674, 27 May 1994, para. 94.
- 1731 *Seromba* TJ, para. 319; *Semanza* TJ, para. 316; *Bagosora* TJ, para. 2115.
- 1732 *Karadžić* TJ, para. 555; *Krstić* AJ, para. 8; *Bagosora* TJ, para. 2115; *Gacumbitsi* AJ, para. 44; *Bosnia v. Serbia*, paras 198, 200-201; *Croatia v. Serbia*, para. 142. (*Emphasis added.*)
- 1733 *Krstić* AJ, para. 12; *Karadžić* Rule 98bis AJ, para. 66.
- 1734 *Krstić* AJ, paras 8, 12, 28-29; *Karadžić* TJ, para. 555; *Bosnia v. Serbia*, para. 200; *Croatia v. Serbia*, para. 142.
- 1735 *Krstić* AJ, para. 14; *Bosnia v. Serbia*, para. 201.
- 1736 *Karadžić* TJ, para. 555; *Krstić* AJ, paras 8, 12; *Tolimir* TJ, para. 749; *Jelisić* TJ, para. 82; *Bosnia v. Serbia*, paras 193, 198; *Karadžić* Rule 98bis AJ, para. 66.
- 1737 *Jelisić* TJ, para. 82; *Sikirica* Acquittal Judgment, para. 77; *Milošević* Acquittal Decision, para. 132.
- 1738 *Jelisić* TJ, paras 80, 83; *Krstić* TJ, paras 589-590; *Bosnia v. Serbia*, para. 199.
- 1739 *Krstić* AJ, para. 13; *Karadžić* TJ, para. 555; *Tolimir* TJ, para. 749; *Bosnia v. Serbia*, para. 199; *Croatia v. Serbia*, para. 142.
- 1740 *Karadžić* TJ, para. 555; *Krstić* AJ, para. 14.
- 1741 *Karadžić* Rule 98bis AJ, para. 80, citing *Gacumbitsi* AJ, para. 40; *Rutaganda* AJ, para. 525; *Kayishema* AJ, para. 159.
- 1742 *Tolimir* AJ, para. 254; *Krstić* AJ, para. 33. *See also* *Croatia v. Serbia*, paras 162-163, 478; *Bosnia v. Serbia*, para. 190.
- 1743 *Karadžić* TJ, para. 550; *Karadžić* Rule 98bis AJ, para. 80; *Tolimir* AJ, para. 246; *Popović* AJ, para. 468; *Iiategekimana* AJ, para. 133; *Jelisić* AJ, para. 47; *Seromba* AJ, para. 176; *Gacumbitsi* AJ, paras 40-41; ISIS-Yazidi Report, para. 152.
- 1744 *Gacumbitsi* AJ, para. 43; *Kamuhanda* AJ, paras 81-82; *Karadžić* TJ, para. 550; *Tolimir* TJ, para. 745.
- 1745 *Seromba* AJ, para. 176.
- 1746 *Karadžić* TJ, para. 550; *Stakić* AJ, para. 55; *Karadžić* Rule 98bis AJ, para. 56; *Tolimir* AJ, paras 246-247; *Mpambara* TJ, para. 121. *See further* *Croatia v. Serbia*, para. 419. *See also* VII. Law – A. Crimes – 1. Genocide – Mens Rea – 1. Intent to Destroy the Group “As Such” section above.
- 1747 *Popović* AJ, para. 430; *Jelisić* AJ, para. 48; *Kayishema* AJ, para. 138; *Simba* AJ, para. 260.
- 1748 *Jelisić* AJ, para. 48; *Semanza* AJ, para. 260; *Rutaganda* AJ, para. 525; *Bosnia v. Serbia*, para. 373.
- 1749 *Karadžić* TJ, para. 554; *Simba* AJ, paras 88, 269; *Kayishema* AJ, para. 161; *Stakić* AJ, para. 45; *Jelisić* AJ, para. 49.
- 1750 *Kayishema* AJ, para. 149; *Akayesu* TJ, paras 192-193; *Muhimana* AJ, para. 32; *Rutaganda* AJ, para. 537; *Ntabakuze* AJ, para. 241.
- 1751 *Ndindabahizi* AJ, para. 135; *Mpambara* TJ, para. 8.

- 1752 *Krstić* AJ, para. 32.
- 1753 *Krstić* AJ, para. 32.
- 1754 Black's Law Dictionary, 9th ed. (2009).
- 1755 See, e.g., *Kayishema* AJ, para. 185; *Musema* TJ, para. 114; *Kamuhanda* TJ, para. 588; *Čelebići* AJ, para. 351.
- 1756 ECCC Law, art. 29^{new}.
- 1757 ECCC Law, art. 29^{new} ["The fact that any of the acts referred to in Article[] 4 ... of this law were committed by a subordinate does not relieve the superior of personal criminal responsibility"].
- 1758 *Krstić* AJ, paras 138-139.
- 1759 General discussion of those modes of responsibility is found below. See VII. Law – B. Modes of Responsibility – 1. Individual Criminal Responsibility section.
- 1760 Case 002-D97/15/9 PTC JCE Decision, para. 49; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 511; Case 002-E100/6 TC JCE Decision, para. 22; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 690.
- 1761 *Tadić* AJ, para. 188; *Rwamakuba* JCE Genocide Decision, para. 31.
- 1762 See, e.g., *Karadžić* TJ, para. 5831; *Karemura* TJ, paras 1616-1617, 1623, 1628, 1634, 1639, 1644, 1648, 1653, 1657-1658.
- 1763 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 101-104; Case 002-D427/2/15 Nuon Chea and Ieng Thirith Closing Order Appeal Decision, para. 133; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 176; Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 283-296; Case 002-D427 Closing Order, paras 1299, 1306, 1313.
- 1764 ECCC Law, art. 5; Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 106.
- 1765 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 711-721; Case 003-D87/2/1.7/1/1/7 PTC Nexus Decision; Case 002-E95/8 TC Nexus Decision; Case 003-D87/2/1.7/1 OCIJ Nexus Decision.
- 1766 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 298; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 178; *Kordić* AJ, para. 666; *Kunarac* AJ, para. 86; *Nahimana* AJ, paras 916-918; *Taylor* TJ, para. 506.
- 1767 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 298; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 178; *Nahimana* AJ, paras 916, 918; *Kordić* AJ, para. 666; *Taylor* TJ, para. 506.
- 1768 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 299; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 178; *Kunarac* AJ, para. 86; *Tadić* AJ, para. 251; *Sesay* TJ, para. 77.
- 1769 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 300; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 179; *Kunarac* AJ, para. 93.
- 1770 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 300; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 179; *Kordić* AJ, para. 94; *Nahimana* AJ, para. 920; *Taylor* TJ, para. 511.
- 1771 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 300; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 179; *Blagojević* TJ, para. 545.
- 1772 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 300; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 179; *Kordić* AJ, para. 94; *Nahimana* AJ, para. 920; *Sesay* TJ, para. 78.
- 1773 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 179; *Kordić* AJ, para. 94.
- 1774 Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 305, 308; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 182; *Kunarac* AJ, para. 91; *Taylor* TJ, para. 507.
- 1775 *Akayesu* TJ, para. 582; *Bisengimana* TJ, para. 48; *Tadić* TJ, para. 639; *Limaj* TJ, para. 186; *Blaškić* TJ, para. 214; *Kordić* AJ, para. 421.
- 1776 *Blaškić* TJ, para. 214.
- 1777 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 738; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 304; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, paras 185-186.
- 1778 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 187; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 312; *Vasiljević* TJ, para. 33; *Semanza* TJ, para. 330.
- 1779 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 312; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 187; *Mrkšić* TJ, para. 441; *Kunarac* TJ, para. 423.
- 1780 D347.1 ICJ Decision on Status of State's Own Armed Forces. The Co-Prosecutor adopts the position set out by the International Co-Prosecutor in his recent filing on this issue: D306/2 Submissions on Status of State's Own Armed Forces.
- 1781 From their inception, CAH were intended to protect the human rights of every national of a state, including military personnel, against the widespread or systematic brutality of governmental or other organisations. In the 1919 Commission Report on the responsibility of Germany and its allies for crimes committed during World War I, the Commission recognised a species of international crime "against the laws of humanity" (see, e.g., 1919 Commission Report, pp. 113, 115) applicable to the attacks by Turkey against its own nationals, chiefly Armenians, on its own territory. In formulating those conclusions, the Commission

relied on evidence that the Turks had targeted Armenians *within the Ottoman army* by disarming Armenian soldiers, transferring many to labour brigades and subjecting many to eventual execution. See 1919 Commission Report, pp. 112-113 and Annex I, p. 30, referring to the report of the British Commission under Viscount Bryce on the Treatment of Armenians in the Ottoman Empire, in particular “A Summary of Armenian History up to and Including the Year 1915 - Part VI: The Deportations of 1915: Procedure”, paras 3, 4, 7.

1782 **D347.1** ICIJ Decision on Status of State’s Own Armed Forces, paras 35-43; **D306/2** Submissions on Status of State’s Own Armed Forces, para. 8.

1783 **D347.1** ICIJ Decision on Status of State’s Own Armed Forces, paras 44-45; **D306/2** Submissions on Status of State’s Own Armed Forces, para. 9.

1784 **Right to life:** ICCPR, art. 6(1); ECHR, art. 2; UDHR, art. 3; **Freedom from torture:** ICCPR, art. 7; UDHR, art. 5(2); ECHR, art. 3; **Freedom from cruel, inhuman or degrading treatment:** UDHR, art. 5; ECHR, art. 3; ICCPR, art. 10; **Freedom of choice in marriage:** UDHR, art. 16; ICCPR, art. 23(3); **Freedom from forced labour:** ICCPR, art. 8(3); ECHR, art. 4; **Freedom from slavery:** ICCPR, art. 8(1); UDHR, art. 4; ECHR, art. 4; **Freedom from arbitrary arrest or imprisonment:** UDHR, arts 9, 10; ICCPR, arts 9, 14; UDHR, art. 3; ECHR, arts 5, 7; **Freedom of thought, conscience and religion:** ICCPR, arts 18, 27; UDHR, art. 18; ECHR, art. 9; **Freedom from discrimination:** ICCPR, art. 26; UDHR, arts 2, 7; ECHR, art. 14; ICEAFRD.

1785 UDHR, preamble (recital 1) [“recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of *all members of the human family* is the foundation of freedom, justice and peace in the world” (*emphasis added*)], art. 2 [“*Everyone* is entitled to all the rights and freedoms set forth in this Declaration, *without distinction of any kind*, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status.” (*emphasis added*)]; ICCPR, preamble (recital 1), art. 2; ICEAFRD, preamble (recital 3) (“*all human beings* are equal before the law and are entitled to equal protection of the law against any discrimination”); ECHR, arts 1, 14 (*see also Engel* Judgment, para. 54 [“the Convention applies in principle to members of the armed forces and not only to civilians”]; *Grigoriades* Judgment, para. 45 [“Article 10 does not stop at the gates of army barracks. It applies to military personnel as to all other persons within the jurisdiction of the Contracting States”]).

1786 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 738, 740; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 183; Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 305-306; *Milošević (Dragomir)* AJ, paras 50-51, 58; *Blaskić* AJ, para. 113; *Mrkšić* AJ, para. 31; *Taylor* TJ, para. 507.

1787 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 740; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 311; Case 002-E313 Case 002/01 Judgment, paras 187, 194; *Popović* AJ, para. 569; *Martić* AJ, paras 307-314; *Mrkšić* AJ, paras 28-29, 32-33; *Tolimir* AJ, paras 141-143; *Taylor* TJ, para. 507.

1788 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 311; Case 002-E313 Case 002/01 Judgment, paras 187, 194; *Mrkšić* AJ, paras 28-29; *Martić* AJ, paras 311, 313-314.

1789 ECCC Law, art. 5.

1790 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 744-745; Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 313-314; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 188. Despite differences in wording, Article 3 of the ICTR Statute provides for a similar requirement, adjudged by the Tribunal to be a jurisdictional requirement, and not one required by CIL: *Akayesu* AJ, paras 464-465. Although the ICTR made reference to these grounds as “discriminatory”, the SCC has held that it is not bound by the ICTR’s characterisation of its own jurisdictional requirement. See Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 748.

1791 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 752-753; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 318; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 190; *Kunarac* AJ, paras 85, 99; *Martić* AJ, para. 316.

1792 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 752; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 319; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 191; *Kunarac* AJ, paras 85, 99; *Taylor* TJ, paras 513, 515.

1793 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 318; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 190; *Kunarac* AJ, para. 100; *Mrkšić* AJ, para. 41; *Semanza* TJ, para. 326.

1794 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 754.

1795 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 319; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 191; *Kunarac* AJ, para. 102; *Taylor* TJ, para. 513.

1796 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 319; *Limaj* TJ, para. 190; *Taylor* TJ, para. 513.

1797 *Kordić* AJ, para. 99; *Tadić* AJ, paras 248, 252.

- 1798 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 319; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 191; *Kunarac* AJ, para. 103; *Sesay* TJ, para. 90.
- 1799 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 319; *Kunarac* AJ, para. 103.
- 1800 See Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 411, and citations therein; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 331; Case 002-D427 Closing Order, para. 1314, fn. 5186. Murder was also criminalised under Cambodian Law in 1975: 1956 Penal Code, Articles 501, 503-508.
- 1801 See Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 411; Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 765.
- 1802 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 412; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 331; Case 002-D427 Closing Order, para. 1374; *Milošević (Dragomir)* AJ, para. 108; *Taylor* TJ, para. 412; ICC Elements of Crimes, art. 7(1)(a), Element 1; *Bemba* TJ, para. 87.
- 1803 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 420; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 413; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 332; *Lukić* AJ, paras 149, 208, 249, 316; *Bemba* TJ, para. 88.
- 1804 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 331; *Milutinović* TJ (Vol 1), para. 137; *Čelebići* TJ, para. 424, fn. 435; *Taylor* TJ, para. 413.
- 1805 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 413; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 332; Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 420; *Šainović* AJ, para. 545; *Dorđević* AJ, para. 763; *Bemba* TJ, para. 88. Circumstances from which deaths can be inferred include (i) incidents of mistreatment directed against the victim; (ii) patterns of mistreatment and disappearances of other individuals; (iii) a general climate of lawlessness at the place where the acts were allegedly committed; (iv) the length of time that has elapsed since the person disappeared; and (v) the fact that the victim has failed to contact other persons that he or she might have been expected to contact, such as family members. See Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 332; *Krnjelac* TJ, para. 327; *Brima* TJ, para. 689.
- 1806 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 420 citing *Stakić* TJ, para. 201. See also Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 421.
- 1807 *Krnjelac* TJ, para. 329.
- 1808 ICCPR, art. 6(2) [*“In countries which have not abolished the death penalty, sentence of death may be imposed only for the most serious crimes in accordance with the law in force at the time of the commission of the crime and not contrary to the provisions of the present Covenant and to the [Genocide Convention]. This penalty can only be carried out pursuant to a final judgement rendered by a competent court. (emphasis added)*]. The Human Rights Committee has confirmed that executions carried out in breach of the fair trial guarantees contained in the ICCPR will breach ICCPR, art. 6(2). See *Mbenge v. Zaire*, para. 17 [*“the failure of the State party to respect the relevant requirements of article 14(3) leads to the conclusion that the death sentences pronounced against [Mbenge] were imposed contrary to the provisions of the Covenant, and therefore in violation of article 6 (2).”*]; ECHR, art. 2(1) [*“Everyone’s right to life shall be protected by law. No one shall be deprived of his life intentionally save in the execution of a sentence of a court following his conviction of a crime for which this penalty is provided by law” (emphasis added)*]; ACHR, art. 4(2); GCs Common Article 3 [*“the following acts are and shall remain prohibited at any time and in any place whatsoever ... the carrying out of executions without previous judgment pronounced by a regularly constituted court, affording all the judicial guarantees which are recognized as indispensable by civilised peoples” (emphasis added)*].
- 1809 ICCPR, arts 6(1) [*“Every human being has the inherent right to life. This right shall be protected by law. No one shall be arbitrarily deprived of his life”*]. 4(2) [*“No derogation from [art. 6] ... may be made under this provision”*]; ECHR, arts 2(1), 15(2) [*“No derogation from Article 2, except in respect of deaths resulting from lawful acts of war”*]; ACHR, arts 4, 27(2) [*“The foregoing provision [regarding derogation of obligations in times of war, public danger, or other emergency that threatens the independence or security of a State Party] does not authorize any suspension of ... Article 4 (Right to Life)”*].
- 1810 ICCPR, art. 6(2).
- 1811 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 412; *Dorđević* AJ, paras 551-552; *Akayesu* TJ, para. 588; *Brima* TJ, para. 690.
- 1812 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 409-410. See further Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 412; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 333; Case 002-D427 Closing Order, para. 1379; *Kvočka* AJ, paras 259, 261; *Milošević (Dragomir)* AJ, para. 108; *Semanza* AJ, para. 320; *Brima* TJ, paras 688, 690.
- 1813 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 415 and citations therein; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 334; Case 002-D427 Closing Order, para. 1314, fn. 5187.

- 1814 See Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 415.
- 1815 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 525; *Seromba* AJ, para. 189; *Ntakirutimana* AJ, para. 516.
- 1816 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 334; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 416; Case 002-D427 Closing Order, para. 1382; *Seromba* AJ, para. 189; ICC Elements of Crimes, art. 7(1)(b), Elements 1-2.
- 1817 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 416; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 335; Case 002-D427 Closing Order, para. 1382; *Seromba* AJ, para. 189; *Ndindabahizi* AJ, fn. 268; *Brđanin* TJ, para. 389.
- 1818 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 416; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 335; Case 002-D427 Closing Order, para. 1382; *Brđanin* TJ, para. 389; *Krstić* TJ, paras 498, 503; ICC Statute, art. 7(2)(b); ICC Elements of Crimes, art. 7(1)(b), Element I.
- 1819 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, paras 421-424.
- 1820 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 421; *Ntakirutimana* AJ, para. 521; *Gacumbitsi* AJ, para. 89; *Sesay* TJ, para. 132.
- 1821 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 421. See further *Justice Judgment*, pp. 1046, 1053-1054, 1079 (the accused were found guilty of CAH including extermination even though there were no findings beyond a reasonable doubt of each individual unlawful killing.); *Gacumbitsi* AJ, para. 89 (finding that there was no need to prove the deaths of individuals named in the indictment to secure a conviction for extermination, rather that a finding beyond reasonable doubt that “many refugees were killed” suffices); *Kajelijeli* TJ, para. 886.
- 1822 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 421; *Ntakirutimana* AJ, paras 518, 521, cited with approval in *Stakić* AJ, fn. 552; *Sesay* TJ, para. 132; Case 002-D427 Closing Order, para. 1382.
- 1823 *Rukundo* AJ, paras 187, 189; *Stakić* TJ, paras 654-655; Case 002-D427 Closing Order, para. 1382.
- 1824 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 551; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 416; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 336; Case 002-D427 Closing Order, para. 1383; *Lukić* AJ, para. 537; *Ndindabahizi* AJ, para. 135.
- 1825 *Lukić* AJ, para. 537; *Krstić* TJ, paras 79, 84, 426, 505; *Ntakirutimana* AJ, para. 521.
- 1826 For example, in *Lukić* AJ, paras 540-544, the killings of “59 persons” and “at least 60 persons” were sufficiently large-scale to constitute extermination. In *Brđanin*, the killing of between 68 and 300 individuals “in light of the circumstances in which they occurred, [met] the required threshold of massiveness for the purposes of extermination” (*Brđanin* AJ, para. 472). Similarly, the ICTR has found the killing of about 30-40 individuals to be sufficiently large-scale to amount to extermination (*Setako* TJ, para. 481 (this finding was upheld on appeal, *Setako* AJ, para. 301)).
- 1827 *Ndindabahizi* AJ, para. 135.
- 1828 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 527-528.
- 1829 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 416; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 336; *Lukić* AJ, para. 538; *Sesay* TJ, para. 132.
- 1830 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 551; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 416; *Lukić* AJ, para. 538.
- 1831 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 551; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 416; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 337; *Lukić* AJ, para. 538; *Nahimana* TJ, para. 1061.
- 1832 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 551; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 416; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 337; *Lukić* AJ, para. 538; *Stakić* TJ, paras 639, 653.
- 1833 See Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 519-520, citing ILC 1996 Draft Code (with commentaries), p. 48.
- 1834 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 337; *Musema* AJ, para. 366; *Stakić* TJ, para. 639.
- 1835 *Lukić* AJ, para. 538, citing *Krstić* TJ, para. 501.
- 1836 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 552 [“The events that form the basis for the accused’s responsibility must be found to “constitute one and the same crime sharing the same *actus reus*”].
- 1837 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 521-522, 525, relying on *Krstić* TJ, para. 503; *Ntakirutimana* AJ, para. 522; *Gacumbitsi* AJ, para. 86.
- 1838 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 520.
- 1839 *Stakić* AJ, paras 260-261.
- 1840 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 527-528; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 419; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 337; *Stakić* AJ, para. 259.
- 1841 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 131-132, 139, 144, 152, 161-162 and citations therein; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 342; Case 002-D427 Closing Order, para. 1314, fn. 5188.
- 1842 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 161-162.

- 1843 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 152-153; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 342; Case 002-D427 Closing Order, para. 1392; *Kunarac* AJ, paras 116-117; *Sesay* TJ, paras 197-198; ICC Statute, art. 7(2)(c); ICC Elements of Crimes, art. 7(1)(c), Element 1.
- 1844 Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 154; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 342; *Kunarac* AJ, para. 119; *Sesay* TJ, para. 199.
- 1845 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 344; *Kunarac* AJ, para. 123; *Sesay* TJ, para. 203.
- 1846 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 155-156. Although the notion of enslavement centred on ownership is not coterminous with “chattel slavery”: Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 155; *Kunarac* AJ, para. 117.
- 1847 Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 156.
- 1848 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 157-158.
- 1849 *Kunarac* AJ, paras 121, 356; *Taylor* TJ, para. 447.
- 1850 Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 342, 344; *Kunarac* AJ, para. 119; *Krnojelac* TJ, para. 359; *Simić* TJ, para. 85; *Sesay* TJ, paras 199, 202.
- 1851 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 344; *Krnojelac* AJ, paras 194-195; *Sesay* TJ, para. 202; *Taylor* TJ, para. 448.
- 1852 *Sesay* AJ, para. 1082; *Kunarac* AJ, para. 119; Case 002-D427 Closing Order, para. 1394.
- 1853 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 343; *Kunarac* AJ, para. 120; *Sesay* AJ, para. 734; *Taylor* TJ, para. 447.
- 1854 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 343; *Kunarac* AJ, para. 120.
- 1855 *Krnojelac* AJ, para. 194.
- 1856 *Kunarac* AJ, para. 120; *Krnojelac* AJ, paras 194-195.
- 1857 *Krnojelac* AJ, paras 193-195.
- 1858 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 152-153; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 345; Case 002-D427 Closing Order, para. 1395; *Kunarac* AJ, paras 116, 122; *Taylor* TJ, para. 446.
- 1859 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 347; Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 317-327, 332 and citations therein; Case 002-D427 Closing Order, para. 1314, fn. 5190; *Krnojelac* TJ, para. 109 and citations therein.
- 1860 Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 328-332.
- 1861 A more descriptive name for the crime would be “imprisonment without due process” or, as the ICTY Trial Chamber in *Karadžić* articulated, “arbitrary imprisonment”: *Karadžić* TJ, para. 519.
- 1862 Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 347-348; Case 002-D427 Closing Order, para. 1403; *Kordić* AJ, para. 116; *Krnojelac* TJ, paras 113-115.
- 1863 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 348; *Krnojelac* TJ, para. 114; *Ntagerura* TJ, para. 702.
- 1864 *Ntagerura* TJ, para. 702.
- 1865 *Ntagerura* TJ, para. 702; ICCPR, art. 9(2); ECHR, art. 5(2).
- 1866 *Krnojelac* TJ, para. 121; *Ntagerura* TJ, para. 702; ICCPR, art. 9(2); ECHR, arts 5(2), 6(3)(a).
- 1867 *Krnojelac* TJ, para. 121; *Ntagerura* TJ, para. 702.
- 1868 ECHR, art. 6(3)(c).
- 1869 ICCPR, art. 9(3); ECHR, arts 5(3)-(4); *Kulomin v. Hungary*, para. 11.3.
- 1870 ICCPR, art. 9(4); ECHR, art. 5(4).
- 1871 ECHR, arts 5(3), 6(1); ICCPR, art. 9(3).
- 1872 ICCPR, art. 14(2); ECHR, art. 6(2).
- 1873 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 350; *Simić* TJ, para. 64; *Krnojelac* TJ, para. 115.
- 1874 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 188, 196, 205-206; Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 342-351 and citations therein; Case 002-D427 Closing Order, para. 1314, fn. 5191.
- 1875 1956 Penal Code, art. 500.
- 1876 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 211-212; Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 352-356.
- 1877 Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, para. 355; Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 196, 205.
- 1878 *Belgium v. Senegal* Judgment, para. 99, citing exclusively human rights and IHL instruments concluded before 1975. See UDHR (1948), art. 5; GC I (1949), arts 3, 12, 50; GC II (1949), arts 3, 12, 51; GC III (1949), arts 3, 17, 87, 130; GC IV (1949), arts 3, 32, 147; ICCPR (1966), art. 7; 1975 Declaration on Torture. See also ECHR (1950), art. 3; ACHR (1969), art. 5(2); *Furundžija* TJ, paras 143-146.
- 1879 International instruments expressly proscribing derogations from the prohibition against torture include ICCPR, arts 7, 4(2); ECHR, arts 3, 15(2). See also *Ireland v. United Kingdom* Judgment, para. 163 [“The Convention prohibits in absolute terms torture and inhuman or degrading treatment or punishment,

- irrespective of the victim's conduct. Unlike most of the substantive clauses ..., Article 3 ... makes no provision for exceptions and, under Article 15 para. 2 [...], there can be no derogation therefrom even in the event of a public emergency threatening the life of the nation." (emphasis added)]
- 1880 Case 001-F28 Duch AJ, paras 191-192, 195-196, 201, 205; Case 001-E188 Duch TJ, paras 353-354; Case 002-D427 Closing Order, para. 1409; 1975 Declaration on Torture, art. 1; Kunarac AJ, paras 142-144, 149; Čelebići TJ, para. 468; Ntagerura TJ, para. 703; ICC Elements of Crimes, art. 7(1)(f), Element 1. See also 1984 Torture Convention, art. 1.
- 1881 Case 001-E188 Duch TJ, para. 355; Kvočka TJ, para. 143.
- 1882 Case 001-E188 Duch TJ, para. 355; Kvočka TJ, para. 143.
- 1883 Case 001-E188 Duch TJ, para. 355; Krnojelac TJ, para. 182.
- 1884 Krnojelac TJ, para. 182.
- 1885 Case 001-E188 Duch TJ, para. 355; Kunarac AJ, para. 149.
- 1886 Case 001-E188 Duch TJ, para. 355; Kunarac AJ, para. 150.
- 1887 Kunarac AJ, para. 149; Kvočka TJ, para. 143; Brdanin TJ, para. 483.
- 1888 Case 001-E188 Duch TJ, para. 355; Kvočka TJ, para. 148; Brdanin TJ, para. 484.
- 1889 Case 001-E188 Duch TJ, para. 355, Čelebići TJ, para. 467; Kvočka TJ, para. 151; Krnojelac TJ, para. 255.
- 1890 Hajrulahu Judgment, paras 101-102.
- 1891 See, e.g., Estrella v. Uruguay, paras 1.6, 8.3, 10; Maritza Urrutia v. Guatemala, paras 58.6, 85, 94.
- 1892 Kayishema TJ, para. 153.
- 1893 Case 001-E188 Duch TJ, para. 355; Kunarac AJ, paras 150-151.
- 1894 Kunarac AJ, para. 150.
- 1895 Case 001-E188 Duch TJ, para. 355; Kvočka TJ, para. 144.
- 1896 Kunarac AJ, para. 148; Kvočka TJ, para. 284; Semanza AJ, paras 248, 286.
- 1897 Case 001-F28 Duch AJ, paras 191-192, 195-197, 205; 1975 Declaration on Torture, art. 1.
- 1898 This issue is irrelevant to the adjudication on the current case as all of the acts of torture alleged were committed by officials or foot soldiers of the regime. However, as a point of law, the Co-Prosecutor submits that, while the reference to torturers being officials of a state reflects CIL as far as the obligation of States is concerned, the ICTY and ICTR have correctly rejected the public official requirement in customary international criminal law. The 1975 Declaration on Torture, and later 1984 Torture Convention, were addressed to States and sought to regulate their conduct. In that context, it is understandable that they deal with the acts of individuals acting in an official capacity, however, as a CAH it is illogical to distinguish individuals who are public officials from others who are not but who commit the same acts, with the same intent and with the same consequence for victims whose suffering is hardly relieved by the knowledge that the individual is not a public official.
- 1899 Case 001-F28 Duch AJ, paras 191-192, 195-196, 201, 205; Case 001-E188 Duch TJ, para. 358; Case 002-D427 Closing Order, para. 1413; 1975 Declaration on Torture, art. 1; Krnojelac TJ, para. 179; Furundžija TJ, para. 162.
- 1900 Case 001-F28 Duch AJ, paras 192, 205; Case 001-E188 Duch TJ, para. 356; Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, para. 355; 1975 Declaration on Torture, art. 1; 1984 Torture Convention, art. 1; Kunarac AJ, paras 142, 144; Ntagerura TJ, para. 703. Although the SCC has held that the definition of torture contained in the 1975 Declaration on Torture is reflective of CIL in 1975, and highlighted the narrower purpose stipulation that omits express reference to the discriminatory reasons contained in the 1984 Torture Convention (Case 001-F28 Duch AJ, para. 192), the Co-Prosecutor notes that the purpose stipulation contained in the 1975 Declaration on Torture is representative rather than exhaustive (Čelebići TJ, paras 470-472) and does not therefore preclude acts or omissions conducted on discriminatory grounds.
- 1901 Case 001-E188 Duch TJ, para. 356; Čelebići TJ, paras 470-472.
- 1902 Case 001-E188 Duch TJ, para. 356; Kunarac TJ, para. 486.
- 1903 Case 001-F28 Duch AJ, paras 216-225 and citations therein; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 426; Case 001-E188 Duch TJ, para. 374; Case 002-D427 Closing Order, para. 1314, fn. 5193.
- 1904 Case 001-F28 Duch AJ, paras 261, 279-280; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 426. Religious persecution was a crime under Cambodian Law in 1975. See 1956 Penal Code, arts 209-210.
- 1905 Case 001-F28 Duch AJ, paras 257, 261-262, 271; Case 001-E188 Duch TJ, para. 376; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 427; Case 002-D427 Closing Order, para. 1415; Stakić AJ, para. 327; Nahimana AJ, para. 985.

- 1906 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 244-245, 253-254, 257-259, 261; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, paras 432-433; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 378; *Kordić* AJ, paras 102, 671; *Blaškić* AJ, paras 135, 138; *Popović* AJ, para. 766; *Nahimana* AJ, para. 987 [confirming that it is the cumulative effect of all the underlying acts of persecution that must reach a level of gravity equivalent to that for other CAH].
- 1907 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 258, 260; *Krnjelac* AJ, para. 219; *Brđanin* AJ, para. 296.
- 1908 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 244-245, 261; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 433; *Nahimana* AJ, para. 985; *Brđanin* AJ, para. 296.
- 1909 *Brđanin* AJ, para. 295.
- 1910 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 433; *Nahimana* AJ, para. 987.
- 1911 Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 259.
- 1912 Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 259.
- 1913 Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 254, following a review of jurisprudence at paras 242-253.
- 1914 Some of which have been cited with approval by the ECCC Trial Chamber. See Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 378.
- 1915 *Kordić* TJ, para. 206.
- 1916 *Kvočka* AJ, paras 323-325; *Kvočka* TJ, paras 190-192; *Stakić* TJ, paras 758-760, 807-808.
- 1917 *Karadžić* TJ, paras 530-534; *Blaškić* AJ, paras 146, 149.
- 1918 *Krnjelac* AJ, paras 198-203.
- 1919 *Krnjelac* AJ, para. 222; *Blaškić* AJ, para. 153.
- 1920 *Karadžić* TJ, para. 514; *Krajišnik* TJ, paras 755-756; *Nikolić (Dragan)* SJ, para. 69.
- 1921 *Gotovina* TJ, para. 1839.
- 1922 *Brđanin* AJ, paras 294-297; *Stanišić & Župljanin* TJ, Vol. I, paras 91-92.
- 1923 *Nahimana* AJ, paras 986-988.
- 1924 ICCPR, arts 18, 27; UDHR, art. 18; ECHR, art. 9.
- 1925 Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 267; Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 667; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 427.
- 1926 Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 267; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 377.
- 1927 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 272-273; Case 002-F36 Case 002/01, paras 667, 669, 690. See also Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 428; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 377; Case 002-D427 Closing Order, para. 1415; *Karadžić* TJ, para. 498; *Kvočka* AJ, paras 363, 366, 455; *Blagojević* TJ, para. 583.
- 1928 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 274-276; Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 667; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 428.
- 1929 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 272-273; *Kvočka* AJ, paras 363, 366, 455; *Simić* TJ, para. 49; *Stakić* TJ, para. 734.
- 1930 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 678.
- 1931 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 669.
- 1932 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 669; Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 272; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 430, fn. 1290 and citations therein.
- 1933 Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 272; Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 669.
- 1934 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 236-240; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 427; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 379; Case 002-D427 Closing Order, para. 1423. See also, e.g., *Stakić* AJ, paras 327-328; *Nahimana* AJ, para. 985.
- 1935 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 379; *Kordić* AJ, para. 111; *Blaškić* AJ, para. 165; *Karadžić* TJ, para. 500.
- 1936 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 379; *Kordić* AJ, para. 111; *Blaškić* AJ, para. 165.
- 1937 *Simić* TJ, para. 51.
- 1938 *Karadžić* TJ, para. 500; *Popović* TJ, para. 967.
- 1939 *Kvočka* AJ, paras 232-233.
- 1940 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 576; Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 371, 379-385, 395-396, 398 and citations therein; Case 002-D427/2/15 Nuon Chea and Ieng Thirith Closing Order Decision, paras 156-157, 165; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 435; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 367; Case 002-D427 Closing Order, para. 1314, fn. 5194. See also *Stakić* AJ, paras 315-316, fn. 649; *Brima* AJ, para. 183, fn. 275.

- 1941 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 577-586; Case 002-D427/2/15 Nuon Chea and Ieng Thirith Closing Order Decision, para. 165; Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 396, 398; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 435; *Stakić* AJ, para. 315.
- 1942 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 576.
- 1943 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 584; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 436; Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 371, 378; Case 002-D427/2/15 Nuon Chea and Ieng Thirith Closing Order Decision, para. 156; *Stakić* AJ, paras 315-316.
- 1944 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 576, 578; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 437; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 367; *Stakić* AJ, paras 315-316; *Kordić* AJ, para. 117; *Brima* AJ, paras 183, 198.
- 1945 Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 395-396; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 367; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, paras 438, 440; D257/1/8 Forced Marriage Considerations: International Judges, para. 15; *Krajišnik* AJ, para. 331; *Brima* AJ, para. 198; *Lukić* TJ, para. 960; ICC Elements of Crimes, art. 7(1)(k), Element 2.
- 1946 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 580.
- 1947 See, e.g., Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, para. 397; Case 002-D427/2/15 Nuon Chea and Ieng Thirith Closing Order Decision, para. 166. See also D257/1/8 Forced Marriage Considerations: International Judges, para. 18.
- 1948 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 369; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 438; D257/1/8 Forced Marriage Considerations: International Judges, para. 16; *Kordić* AJ, para. 117; *Lukić* TJ, para. 961.
- 1949 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 590.
- 1950 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 369; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 438; *Vasiljević* AJ, para. 165; D257/1/8 Forced Marriage Considerations: International Judges, para. 16 quoting Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 369.
- 1951 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 369; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 439; *Vasiljević* AJ, para. 165; *Lukić* TJ, para. 961, fn. 2887.
- 1952 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 584-585.
- 1953 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 585.
- 1954 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 589 (*emphasis in original*).
- 1955 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 589.
- 1956 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 590.
- 1957 *Kupreškić* TJ, para. 566; *Kvočka* TJ, para. 208.
- 1958 *Kupreškić* TJ, para. 566; *Kvočka* TJ, para. 208.
- 1959 *Blaškić* TJ, para. 239; *Kayishema* TJ, para. 151.
- 1960 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 370; *Muvunyi I* TJ, para. 528; *Kvočka* TJ, para. 208; *Tadić* TJ, para. 730.
- 1961 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 581 citing *Krnjelac* TJ, para. 133.
- 1962 *Muvunyi I* TJ, para. 528; *Brima* AJ, paras 184, 186.
- 1963 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 581 citing *Naletilić* TJ, para. 245; *Blaškić* TJ; *Kordić* TJ, para. 773.
- 1964 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 581 citing *Kupreškić* TJ, para. 819; *Kayishema* TJ, para. 153; *Brima* AJ, para. 199.
- 1965 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 581 citing *Kenyatta* Confirmation of Charges Decision, paras 270-273.
- 1966 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 581 citing *Kenyatta* Confirmation of Charges Decision, paras 276-277.
- 1967 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 581 citing *Kenyatta* Confirmation of Charges Decision, para. 280.
- 1968 *Akayesu* TJ, para. 697; *Brđanin* TJ, para. 1013.
- 1969 D303 Written Record of Further Appearance.
- 1970 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, paras 456-458.
- 1971 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 370; *Krnjelac* TJ, para. 133; *Kvočka* TJ, para. 209.
- 1972 *Blaškić* AJ, para. 155; *Karadžić* TJ, para. 514; *Krajišnik* TJ, paras 745-747, 755-756; *Stanišić and Župljanin* TJ, paras 203, 226-227, 678-679, 681, 683, 701; *Kvočka* TJ, para. 209.
- 1973 *Prlić* TJ, Vol 3, paras 1159, 1161, 1164, 1167-1168, 1170-1172, 1176-1178, 1181-1182, 1184, 1192-1194, 1197-1199, 1201-1202, 1204-1205; *Limaj* TJ, paras 288-289, 333, 652; *Čelebići* TJ, para. 1119. See further, *Prlić* TJ, Vol 3, paras 1102-1111, 1114-1116, 1118-1120, 1124-1126, 1129-1130, 1132-1133, 1135-1137, 1140-1142, 1145-1147, 1149-1150, 1152-1153 [finding the treatment also constituted the offence of inhuman treatment as a grave breach of the Geneva Conventions].
- 1974 *Karadžić* Rule 98bis AJ, paras 48-49; *Brđanin* TJ, para. 691; *Kayishema* TJ, paras 115-116.

- 1975 *Brima* AJ, paras 198-201; *Sesay* TJ, paras 2306-07; Case 002-D427 Closing Order, paras 1314, 1442-1443, fn. 5195.
- 1976 UDHR, art 16(2) ["Marriage shall be entered into only with the free and full consent of the intending spouses"].
- 1977 See, e.g., 1962 Convention on Consent to Marriage (the Preamble of the Convention recalls article 16 of the UDHR). Article 1 states that "[n]o marriage shall be legally entered into without the full and free consent of both parties"; ICCPR, art. 23(3) ["[n]o marriage shall be entered into without the free and full consent of the intending spouses"]; ECHR, arts 8 [details the "right to respect for private and family life", stating that "[e]veryone has the right to respect for his private and family life", and "[t]here shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as in accordance with the law"], 12 [deals with the "right to marry", providing that "[m]en and women of marriageable age have the right to marry and to found a family"].
- 1978 *Brima* AJ, para. 196; *Sesay* AJ, paras 735-736.
- 1979 *Brima* AJ, para. 195.
- 1980 *Brima* AJ, para. 190.
- 1981 *Brima* AJ, para. 201.
- 1982 *Brima* AJ, para. 195.
- 1983 *Sesay* AJ, para. 736; *Stakić* AJ, para. 281.
- 1984 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 363; *Gacumbitsi* AJ, para. 151; *Taylor* TJ, para. 416. Although this finding relates to rape, it is equally applicable in the context of forced marriage.
- 1985 *Krnojelac* AJ, para. 194.
- 1986 *Sesay* AJ, para. 736. See also *Kvočka* AJ, para. 396; *Kunarac* AJ, paras 132-133; *Muhimana* TJ, para. 545; *Krnojelac* AJ, paras 194-195, 226-233.
- 1987 *Brima* AJ, para. 190.
- 1988 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 183, 213; Case 002-D427/2/15 Nuon Chea and Ieng Thirith Closing Order Decision, para. 154; Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 364-365, 371.
- 1989 Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, para. 372; Case 002-D427/2/15 Nuon Chea and Ieng Thirith Closing Order Decision, para. 154.
- 1990 ICTY: ICTY Statute, art. 5(g); *Kunarac* AJ, para. 179; ICTR: ICTR Statute, art. 3(g); *Akayesu* TJ, para. 596; SCSL: SCSL Statute, art. 2(g); *Sesay* TJ, para. 144; ICC: ICC Statute, art. 7(1)(g).
- 1991 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 207-208, 211; Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 355, 366; *Akayesu* TJ, para. 687.
- 1992 *Akayesu* TJ, para. 598 [defining rape as "a physical invasion of a sexual nature, committed on a person under circumstances which are coercive"].
- 1993 Referring to the factual findings in Case 002-D427 Closing Order, para. 858.
- 1994 Case 002-D427 Closing Order, para. 1431; see also para. 1427.
- 1995 As reflected in the ICC Elements of Crimes, fn. 15. See fn. 1997 below.
- 1996 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 362; *Kunarac* AJ, para. 127.
- 1997 ICC Elements of Crimes, art. 7(1)(g)-1, Element 1. At fn. 15, it is clarified that "the concept of 'invasion' is intended to be broad enough to be gender-neutral".
- 1998 Requiring others to have sexual intercourse with one another has also been found to constitute sexual assault punishable as an underlying act of persecution as a CAH. See *Brđanin* TJ, paras 1012-1013.
- 1999 *Kunarac* AJ, paras 127-128; *Taylor* TJ, para. 416.
- 2000 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 363; *Kunarac* AJ, paras 129-130; *Taylor* TJ, para. 416; *Brima* TJ, para. 694.
- 2001 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 363; *Kunarac* AJ, para. 128; *Gacumbitsi* AJ, para. 155; *Taylor* TJ, para. 416.
- 2002 *Sesay* TJ, para. 148; *Taylor* TJ, para. 416. See also ICC Elements of Crimes, art. 7(1)(g)-1, Element 2, fn. 16.
- 2003 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 363; *Gacumbitsi* AJ, para. 151; *Taylor* TJ, para. 416.
- 2004 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 364; *Muhimana* AJ, paras 48-49; *Sesay* TJ, para. 149.
- 2005 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, paras 444-448 and citations therein; Case 002-D427 Closing Order, paras 1314, 1470-1471, 1476, fn. 5197; *Brima* AJ, para. 184; *Kupreškić* TJ, para. 566; *Kvočka* TJ, paras 206-209; *Gotovina* TJ, para. 1838. In *Gotovina* TJ, paras 1838-1839, the ICTY Trial Chamber found that enforced disappearances, carried out on discriminatory grounds, and for which the general elements of CAH are fulfilled, constitute the crime of persecution.
- 2006 ICC Statute, art. 7(1)(i).

- 2007 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 448; Case 002-D427 Closing Order, para. 1471; *Gotovina* TJ, para. 1837; ICC Statute, art. 7(2)(i); ICC Elements of Crimes, art. 7(1)(i), Elements 1-4; ICPPED, art. 2.
- 2008 See, e.g., Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 372-373; *Kvočka* AJ, para. 435; *Brima* AJ, paras 184, 205-206; *Tadić* TJ, paras 728-730; *Blaškić* TJ, paras 239-242; *Lukić* TJ, paras 977-981, 989-991; *Muvunyi I* TJ, paras 528, 530.
- 2009 See, e.g., *Krnojelac* AJ, paras 186, 188; *Lukić* TJ, paras 1024-1026, 1038-1040; *Tadić* TJ, para. 710; *Kupreškić* TJ, para. 594.
- 2010 See, e.g., *Čelebići* TJ, paras 548-552; *Orić* TJ, paras 352, 412-425; *Tadić* TJ, paras 725-726; *Lukić* TJ, paras 977-981, 989-991; *Taylor* TJ, paras 434-435, 1210, 1227-1231, 1277, 1289-1291, 1353-1354.
- 2011 See, e.g., *Lukić* AJ, paras 631-634; *Krnojelac* TJ, paras 130-131, 194, 196, 200, 202, 204, 208-209, 211, 213-215, 219-220.
- 2012 *Lukić* AJ, para. 634; *Krnojelac* TJ, para. 176.
- 2013 *Krnojelac* TJ, para. 359; *Sesay* TJ, para. 202. Note that there are in fact some circumstances where individuals may be lawfully made to work without compensation. See *Krnojelac* AJ, para. 200 [the work required of a person in the ordinary course of lawful detention is not regarded as forced or compulsory labour]; *Blaškić* AJ, para. 597 [forced labour may not cause serious mental or physical suffering or injury or constitute a serious attack on human dignity; the labour may not be connected with war operations or have a military character or purpose]; *Krnojelac* TJ, para. 360 [regarding conditions and safeguards that must be observed].
- 2014 This has been the approach used in analysing whether forced labour constitutes enslavement, but also addresses all of the relevant criteria applicable outside of the context of enslavement. See, e.g., *Krnojelac* TJ, paras 359, 372; *Sesay* TJ, para. 202.
- 2015 *Krnojelac* TJ, paras 359, 372; *Sesay* TJ, para. 202; *Taylor* TJ, para. 448.
- 2016 *Krnojelac* AJ, paras 194-195; *Krnojelac* TJ, paras 359, 372; *Krajišnik* TJ, paras 758, 815; *Sesay* TJ, para. 202.
- 2017 *Krnojelac* TJ, para. 373.
- 2018 *Kunarac* AJ, para. 123; *Sesay* TJ, para. 203. Both cite the WWII case *US v. Oswald Pohl and Others*, Judgement of 3 November 1947, reprinted in *Trials of War Criminals Before the Nuremberg Military Tribunals under Control Council No. 10, Vol. 5* (1997), p. 970.
- 2019 See the VII. Law – A. Crimes – 2. Crimes Against Humanity – Specific Offences – 3. Enslavement section.
- 2020 See, e.g., Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 378; *Krnojelac* AJ, paras 199-203; *Blaškić* AJ, paras 154-155; *Krajišnik* TJ, paras 760-761, 816-818.
- 2021 As set out in the VII. Law – A. Crimes – 2. Crimes Against Humanity – Specific Offences – 7. Other Inhumane Acts section.
- 2022 Case 002-D97/15/9 PTC JCE Decision, para. 49; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 511; Case 002-E100/6 TC JCE Decision, para. 22; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 690.
- 2023 Case 001-D99/3/42 Case 001 Closing Order Decision, para. 132; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 507; Case 002-D97/15/9 PTC JCE Decision, para. 37; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 690; *Tadić* AJ, paras 196-201; *Vasiljević* AJ, para. 97; *Gacumbitsi* AJ, para. 158.
- 2024 Case 001-D99/3/42 Case 001 Closing Order Decision, para. 132; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 507; Case 002-D97/15/9 PTC JCE Decision, para. 37; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 690; *Tadić* AJ, paras 202-203; *Vasiljević* AJ, para. 98.
- 2025 Case 002-D97/15/9 PTC JCE Decision, paras 57-72; Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 511-512; Case 002-E100/6 TC JCE Decision, para. 22; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 691; Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 779-789, 807-810.
- 2026 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 1093; Case 002-D97/15/9 PTC JCE Decision, para. 72; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 512; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 691.
- 2027 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 791-807; Case 002-D97/15/9 PTC JCE Decision, paras 77, 83, 87-88; Case 002-E100/6 TC JCE Decision, para. 38.
- 2028 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 508; Case 002-D97/15/9 PTC JCE Decision, para. 38; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 692; *Tadić* AJ, para. 227; *Brđanin* AJ, para. 430; *Munyakazi* AJ, para. 160; *Brima* AJ, para. 75.
- 2029 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 508; *Tadić* AJ, para. 227; *Vasiljević* AJ, para. 100.

- 2030 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 508; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 692; *Brđanin* AJ, para. 430; *Nizeyimana* AJ, para. 318.
- 2031 I.e. this purpose must be shared. It is not sufficient that the alleged members of the plurality separately have the same purpose. See *Brđanin* AJ, para. 430; *Sesay* AJ, paras 1034, 1140.
- 2032 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 807 [“the common purpose ‘amounts to’ the commission of a crime if the commission of the crime is the, or among the, primary objective(s) of the common purpose”].
- 2033 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 808 [“the common purpose ‘involves’ the commission of a crime if the crime is a means to achieve an ulterior objective (which itself may not be criminal)”] citing *Brima* AJ, para. 80.
- 2034 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 789, 814; Case 002-D97/15/9 PTC JCE Decision, para. 38; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 508; Case 002-E100/6 TC JCE Decision, para. 17; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 692; *Tadić* AJ, para. 227; *Vasiljević* AJ, para. 100; *Munyakazi* AJ, para. 160; *Brima* AJ, para. 75.
- 2035 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 808 (*emphasis added*).
- 2036 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 809 (*emphasis added*).
- 2037 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 789; Case 002-E100/6 TC JCE Decision, para. 17; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 696; *Sesay* AJ, para. 300. See also *Taylor* JCE Appeal Decision, para. 15, fn. 63; *Brima* AJ, paras 76, 80.
- 2038 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 1075.
- 2039 *Rwamakuba* JCE Genocide Decision, para. 25. See also *Brđanin* AJ, para. 425; *Sesay* AJ, paras 106, 316.
- 2040 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 508; *Tadić* AJ, para. 227; *Brđanin* AJ, paras 417-419; *Šainović* AJ, para. 609.
- 2041 Case 002-D97/15/9 PTC JCE Decision, para. 38; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 508; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, paras 692-693; *Tadić* AJ, para. 227; *Stakić* AJ, para. 64; *Munyakazi* AJ, para. 160.
- 2042 *Simba* AJ, para. 250.
- 2043 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 508; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 693; *Tadić* AJ, paras 227, 229; *Šainović* AJ, para. 985; *Sesay* AJ, para. 611.
- 2044 *Šainović* AJ, para. 1823; *Kvočka* AJ, para. 192.
- 2045 *Kvočka* AJ, paras 112-113, 276; *Krnjelac* AJ, para. 81; *Simba* AJ, para. 296. Although it may be an indicator of a co-perpetrator’s contribution.
- 2046 *Popović* AJ, para. 1615.
- 2047 Case 002-D97/15/9 PTC JCE Decision, para. 38; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 508; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 693; *Tadić* AJ, para. 229(iii); *Brđanin* AJ, para. 427; *Popović* AJ, para. 1378; *Krajišnik* AJ, para. 218; *Simba* AJ, para. 250; *Sesay* AJ, paras 611, 1034.
- 2048 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, paras 983-984.
- 2049 *Kvočka* AJ, paras 187, 421. See also Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 693.
- 2050 *Sesay* AJ, paras 1035, 1063.
- 2051 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 980; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 692; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 508; Case 002-D97/15/9 PTC JCE Decision, para. 38; *Brđanin* AJ, paras 427, 430, 432; *Simba* AJ, para. 303; *Sesay* AJ, para. 611.
- 2052 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 810 [“it is sufficient to establish that accused were held criminally liable for crimes committed in the course of the implementation of a common purpose to which they had made some kind of contribution beyond being a bystander”]; para. 980; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 508; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 692; *Brđanin* AJ, para. 430; *Popović* AJ, para. 1378; *Simba* AJ, para. 303.
- 2053 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 508; Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 980; *Kvočka* AJ, para. 98; *Sesay* AJ, para. 401.
- 2054 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 693; Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 980; *Kvočka* TJ, paras 292, 311; *Kvočka* AJ, paras 101, 192; *Krstić* TJ, para. 642.
- 2055 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 980 citing *Kvočka* AJ, para. 95; *Šainović* AJ, paras 920, 970-972; *Krajišnik* AJ, para. 217.
- 2056 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 984.
- 2057 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 982 citing *Krajišnik* AJ, paras 216-217.
- 2058 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 1040; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 225; *Brđanin* AJ, paras 410-414, 418, 430; *Krajišnik* AJ, para. 225; *Đorđević* AJ, para. 165; *Sesay* AJ, paras 398-400.
- 2059 *Brđanin* AJ, para. 413; *Martić* AJ, para. 169; *Sesay* AJ, para. 414.
- 2060 *Brđanin* AJ, para. 410; *Sesay* AJ, para. 414.

- 2061 *Krajišnik* AJ, para. 226; *Popović* AJ, para. 1414; *Sesay* AJ, para. 414.
- 2062 *Krajišnik* AJ, para. 226; *Popović* AJ, para. 1414; *Sesay* AJ, para. 414.
- 2063 *Martić* AJ, paras 169, 195; *Stakić* AJ, paras 79-85; *Sesay* AJ, para. 414.
- 2064 *Martić* AJ, paras 195, 205; *Sesay* AJ, para. 414.
- 2065 *Šainović* AJ, para. 1368; *Kvočka* AJ, para. 144.
- 2066 *Sesay* AJ, paras 414, 907.
- 2067 *Brdanin* AJ, paras 415, 418.
- 2068 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 809.
- 2069 *Karadžić* Rule 98bis AJ, para. 79; *Krajišnik* AJ, para. 226. *See also* *Brdanin* AJ, para. 410.
- 2070 *Karadžić* Rule 98bis AJ, para. 79.
- 2071 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 1042.
- 2072 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 1042.
- 2073 Intent for JCE I, a form of committing, encompasses both (i) direct intent that the crime be committed (*dolus directus* of the first degree), and (ii) awareness that the crime will occur in the ordinary course of events, or phrased another way, awareness of a substantial likelihood that it will occur (*dolus directus* of the second degree). *See* Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 1054; *Lukić* TJ, para. 900; *Limaj* TJ, para. 509; *Kvočka* TJ, para. 251. *See also* ICC Statute, art. 30(2)(b). This definition of intent is consistent with the *mens rea* requirements of the other direct modes of responsibility: planning, instigating and ordering.
- 2074 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 1082.
- 2075 Case 002-F36 Case 002/01 AJ, para. 1053; Case 002-D97/15/9 PTC JCE Decision, paras 37, 39; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 509; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, paras 690, 694; *Tadić* AJ, paras 196, 220, 228; *Brdanin* AJ, para. 365; *Šainović* AJ, para. 1470; *Popović* AJ, para. 1369; *Munyakazi* AJ, para. 160; *Sesay* AJ, paras 474-475.
- 2076 Case 001-E188 *Duch* TJ, fn. 897; Case 002-E100/6 TC JCE Decision, para. 16; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 694; *Kvočka* AJ, para. 110; *Krnojelac* AJ, para. 111.
- 2077 *Popović* AJ, fn. 2971; *Krnojelac* AJ, para. 100.
- 2078 *Šainović* AJ, para. 1491; *Kvočka* AJ, para. 276; *Sesay* AJ, para. 906.
- 2079 *Popović* AJ, para. 1369; *Đorđević* AJ, para. 512; *Krajišnik* AJ, paras 202, 697.
- 2080 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 694; *Kvočka* AJ, paras 97, 188.
- 2081 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 698; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 518; *Taylor* AJ, paras 368, 494; *Kordić* AJ, para. 26; *Milošević (Dragomir)* AJ, para. 268; *Nahimana* AJ, para. 479.
- 2082 *Taylor* AJ, para. 494; *Boškoski* AJ, para. 154.
- 2083 *Boškoski* AJ, fn. 418; *Taylor* AJ, para. 494.
- 2084 *Bagilishema* TJ, para. 30; *Semanza* TJ, para. 380.
- 2085 *Nahimana* AJ, paras 958-959; *Brima* AJ, para. 301; *Blaskić* TJ, para. 279.
- 2086 *Kanyarukiga* AJ, para. 258.
- 2087 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 518; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 698; *Kordić* AJ, para. 26; *Nahimana* AJ, paras 479, 492, fn. 2116; *Sesay* AJ, paras 687, 1170.
- 2088 *Sesay* AJ, para. 769; *Taylor* AJ, para. 494.
- 2089 *Boškoski* AJ, para. 172; *Taylor* AJ, paras 493-494.
- 2090 *Taylor* AJ, para. 493; *Boškoski* AJ, para. 171.
- 2091 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 519; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 698; *Kordić* AJ, paras 29, 31, 112; *Boškoski* AJ, paras 68, 174; *Milošević (Dragomir)* AJ, para. 268; *Nahimana* AJ, para. 479; *Taylor* AJ, para. 494.
- 2092 *Galić* TJ, para. 172; *Čelebići* TJ, para. 328.
- 2093 *Boškoski* AJ, para. 67.
- 2094 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 522; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 700; *Kordić* AJ, paras 27, 32; *Taylor* AJ, paras 368, 589; *Nzahimana* AJ, para. 146.
- 2095 *Seromba* TJ, para. 304; *Mpambara* TJ, para. 18.
- 2096 *Akayesu* AJ, paras 478-483.
- 2097 *Nahimana* AJ, para. 595; *Taylor* AJ, para. 589 upholding *Taylor* TJ, para. 472; *Brdanin* TJ, para. 269.
- 2098 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 522; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 700; *Taylor* AJ, para. 589 upholding *Taylor* TJ, para. 472; *Brdanin* TJ, para. 269.
- 2099 *Semanza* AJ, para. 296.

- 2100 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 522; *Mpambara* TJ, para. 18; *Galić* TJ, para. 168.
- 2101 *Karera* AJ, para. 318; *Boškoski* AJ, para. 75.
- 2102 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 522; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 700; *Kordić* AJ, para. 27; *Karera* AJ, para. 317; *Taylor* AJ, para. 589.
- 2103 *Kordić* AJ, para. 27; *Nyiramasuhuko* AJ, para. 3327; *Nahimana* AJ, paras 480, 502, 660.
- 2104 *Boškoski* AJ, para. 172; *Taylor* AJ, para. 493.
- 2105 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 524; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 700; *Kordić* AJ, paras 29, 32; *Boškoski* AJ, paras 68, 174; *Nahimana* AJ, para. 480; *Taylor* AJ, para. 589.
- 2106 *Boškoski* AJ, para. 67.
- 2107 Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 527-528; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 702; *Kordić* AJ, paras 28, 32; *Milošević (Dragomir)* AJ, para. 267; *Nahimana* AJ, para. 481; *Renzaho* AJ, para. 315; *Taylor* AJ, para. 589.
- 2108 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 527; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 702 and citations therein; *Kordić* AJ, para. 28; *Galić* AJ, para. 176; *Renzaho* AJ, para. 315; *Sesay* AJ, para. 164.
- 2109 *Seromba* AJ, para. 202; *Kamuhanda* AJ, para. 75.
- 2110 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 527; *Boškoski* AJ, para. 164; *Setako* AJ, para. 240. Whether such authority exists is a question of fact: *Semanza* AJ, para. 363. See also *Gacumbitsi* AJ, para. 182 [ordering “requires merely authority to order, a more subjective criterion that depends on the circumstances and the perceptions of the listener”].
- 2111 *Semanza* AJ, para. 363; *Setako* AJ, para. 240.
- 2112 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 527; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 702; *Boškoski* AJ, para. 160; *Kamuhanda* AJ, para. 76.
- 2113 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 527; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 702; *Galić* AJ, para. 178; *Kamuhanda* AJ, para. 76; *Ndindiliyimana* AJ, para. 291; *Sesay* AJ, para. 164.
- 2114 *Galić* TJ, paras 171, 741; *Milošević (Dragomir)* AJ, paras 272-273.
- 2115 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 527; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 702; *Milutinović* TJ (Vol 1), para. 87; *Blaškić* TJ, para. 282; *Taylor* AJ, para. 589, upholding *Taylor* TJ, para. 476.
- 2116 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 527; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 702; *Boškoski* AJ, para. 160; *Iiategekimana* AJ, para. 67; *Taylor* AJ, paras 368, 589.
- 2117 *Taylor* AJ, para. 589, upholding *Taylor* TJ, para. 477; *Milutinović* TJ (Vol 1), para. 88.
- 2118 *Kordić* AJ, paras 28, 32; *Blaškić* AJ, para. 42; *Milošević (Dragomir)* AJ, para. 267; *Nahimana* AJ, para. 481; *Nyiramasuhuko* AJ, para. 1895; fn. 4448; *Taylor* AJ, para. 589.
- 2119 *Milošević (Dragomir)* AJ, para. 267.
- 2120 *Boškoski* AJ, para. 172; *Taylor* AJ, para. 493.
- 2121 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 528; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 702; *Kordić* AJ, paras 29-30; *Martić* AJ, paras 221-222; *Boškoski* AJ, para. 68; *Renzaho* AJ, para. 315; *Taylor* AJ, para. 589.
- 2122 Aiding and abetting are not synonymous; aiding involves the provision of assistance, while abetting involves facilitating, encouraging, advising on or providing moral support to the commission of a crime (Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 533; *Milutinović* TJ (Vol 1), fn. 107; *Akayesu* TJ, para. 484; *Gacumbitsi* TJ, para. 286).
- 2123 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 533; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 704; *Blaškić* AJ, para. 46; *Šainović* AJ, para. 1649; *Popović* AJ, paras 1732, 1783; *Taylor* AJ, para. 368.
- 2124 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, paras 707-710; *Taylor* AJ, para. 481; *Šainović* AJ, paras 1649, 1663; *Popović* AJ, para. 1758; *Stanišić & Simatović* AJ, paras 106, 108.
- 2125 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 534; *Krstić* AJ, para. 143; *Brđanin* AJ, para. 355.
- 2126 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 534; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 704; *Tadić* AJ, para. 229(ii); *Brđanin* AJ, para. 263; *Seromba* AJ, para. 57.
- 2127 *Tadić* AJ, para. 229(ii); *Kalimanzira* AJ, para. 87; *Brđanin* AJ, para. 263.
- 2128 See, e.g., *Tadić* AJ, para. 229(iii); *Gotovina* AJ, para. 127; *Ntawukuliyaqvo* AJ, para. 214; *Taylor* AJ, para. 481.
- 2129 *Popović* AJ, paras 1740, 1783; *Nahimana* AJ, para. 149; *Taylor* AJ, para. 522.
- 2130 *Lukić* AJ, para. 438; *Kalimanzira* AJ, para. 86; *Taylor* AJ, para. 475.
- 2131 Given the overarching requirement that assistance, encouragement or moral support must have a substantial effect on the commission of the crime, the necessary causal link cannot exist where assistance is provided *exclusively* after the time of perpetration. However, as long as the requirement of substantial effect is fulfilled, conduct such as an agreement made *before or during* the commission of a crime, of assistance to be

- provided after the fact, may suffice. See Case 002-E313 Case 002/01 TJ, paras 712-713; *Blagojević* TJ, para. 731; *Furundžija* TJ, para. 230; *Aleksovski* TJ, para. 62; *Brđanin* AJ, para. 277.
- 2132 *Mrkšić* AJ, para. 81; *Ntagerura* AJ, para. 372; *Fofana* AJ, para. 72.
- 2133 *Šainović* AJ, para. 1687; *Brđanin* AJ, paras 273, 277 [referring to the ‘silent spectator’]; *Ndahimana* AJ, para. 147; *Kayishema* AJ, paras 201-202 [referring to the ‘approving spectator’]; *Sesay* AJ, para. 541.
- 2134 *Ibid.* See also, e.g., *Muvunyi I* AJ, para. 80.
- 2135 *Blagojević* AJ, para. 195; *Nahimana* AJ, para. 672; *Sesay* AJ, para. 541.
- 2136 *Popović* AJ, para. 1812; *Mrkšić* AJ, paras 49, 146; *Nahimana* AJ, para. 482.
- 2137 *Šainović* AJ, para. 1677; *Nyiramasuhuko* AJ, para. 2205.
- 2138 *Popović* AJ, para. 1741; *Šainović* AJ, paras 1679, 1682, fn. 5510; *Mrkšić* AJ, paras 97, 100.
- 2139 *Krstić* AJ, para. 140; *Seromba* AJ, paras 57-58.
- 2140 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 535; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 704; *Blaškić* AJ, paras 45-46, 49-50; *Popović* AJ, para. 1732; *Nahimana* AJ, para. 482.
- 2141 *Blaškić* AJ, para. 50; *Šainović* AJ, para. 1772; *Nahimana* AJ, para. 482; *Sesay* AJ, para. 546.
- 2142 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 704; *Šainović* AJ, para. 1772; *Ndahimana* AJ, para. 157; *Brima* AJ, para. 244. As the ICTY Appeals Chamber explained in *Šainović*, “[t]he degree of knowledge pertaining to the details of the crime required to satisfy the *mens rea* of aiding and abetting will depend on the circumstances of the case, including the scale of the crimes and the type of assistance provided”: *Šainović* AJ, para. 1773.
- 2143 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 535; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 704; *Popović* AJ, para. 1830; *Krnjelac* AJ, para. 52; *Blagojević* AJ, para. 127; *Ndahimana* AJ, para. 157; *Fofana* AJ, para. 367; *Vasiljević* AJ, para. 142; *Krstić* AJ, para. 140; *Ntakirutimana* AJ, paras 500-501.
- 2144 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 535; *Milutinović* TJ (Vol I), para. 94.
- 2145 Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 476-478; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, paras 714, 718-719; Case 002-D427/2/15 Nuon Chea and Ieng Thirith Closing Order Decision, paras 190-232; Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 413-460; Case 002-D427 Closing Order, paras 1307, 1318-1319, 1558.
- 2146 ECCC Law, art. 29^{new} contains the specific requirement that the superior must have “effective command and control or authority and control over the subordinate.” This is consistent with the case law of the *ad hoc* Tribunals where it has been held that, for criminal liability to arise on the basis of a superior-subordinate relationship, it must be shown that the superior had effective control over the perpetrators. This same interpretation has been used by the ECCC Trial Chamber. See Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 540; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 715.
- 2147 ECCC Law, art. 29^{new}; Case 002-D427/2/15 Nuon Chea and Ieng Thirith Closing Order Decision, para. 191; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 538; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, paras 715-716 and e.g. *Gotovina* AJ, para. 128; *Gacumbitsi* AJ, para. 143; *Sesay* AJ, paras 842, 873.
- 2148 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 477; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 720; Case 002-D427/2/15 Nuon Chea and Ieng Thirith Closing Order Decision, paras 230, 232; Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 418, 459-460; Case 002-D427 Closing Order, paras 1319, 1558; *Čelebići* AJ, para. 195; *Kajelijeli* AJ, para. 85; *Brima* AJ, para. 257.
- 2149 Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 477, 540; *Čelebići* AJ, paras 193-197, 303; *Halilović* AJ, paras 59, 210; *Nyiramasuhuko* AJ, para. 995; *Brima* AJ, paras 257, 289.
- 2150 ECCC Law, art. 29^{new}; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 540; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 720; *Čelebići* AJ, paras 196-197, 303; *Blaškić* AJ, para. 69; *Gacumbitsi* AJ, paras 143-144; *Fofana* AJ, para. 175.
- 2151 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 540; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 715; *Popović* AJ, para. 1857; *Nahimana* AJ, para. 625; *Brima* AJ, para. 257.
- 2152 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 720; *Aleksovski* AJ, para. 76; *Bagilishema* AJ, para. 50; *Brima* AJ, para. 257.
- 2153 *Čelebići* AJ, paras 197-198; *Bagilishema* AJ, paras 50, 52, 55; *Kajelijeli* AJ, para. 87; *Nahimana* AJ, paras 605, 785.
- 2154 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 720; Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, para. 459; *Strugar* AJ, para. 254; *Bizimungu (Augustin)* AJ, para. 115.
- 2155 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 541; *Halilović* AJ, para. 66. Although *de jure* control is neither necessary nor sufficient to prove effective control, it constitutes *prima facie* a reasonable basis for assuming that an accused has effective control over his subordinates. See, e.g., *Čelebići* AJ, para. 197; *Hadžihasanović* AJ, paras 20-21; *Nahimana* AJ, para. 625; *Ntabakuze* AJ, para. 169.

- 2156 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 541; *Halilović* AJ, para. 66.
- 2157 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 541; *Strugar* AJ, paras 253-254, 256; *Nyiramasuhuko* AJ, paras 1000, 2109. However, the absence of proof of orders is not demonstrative of a lack of effective control, and the fact that subordinates might perpetrate crimes independently of orders does not show that a superior lacks the ability to prevent or punish those crimes. See *Bagosora* AJ, para. 472.
- 2158 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 541; *Strugar* AJ, paras 260-262.
- 2159 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 541; *Čelebići* AJ, para. 206.
- 2160 *Popović* AJ, para. 1857.
- 2161 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 543; *Bagilishema* AJ, para. 37; *Kordić* TJ, para. 427; *Taylor* TJ, para. 497.
- 2162 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 544; *Blaškić* AJ, para. 62; *Popović* AJ, paras 1910, 1912; *Nahimana* AJ, para. 791; *Sesay* AJ, paras 852-853.
- 2163 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 715; Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 544; *Popović* AJ, para. 1910; *Strugar* AJ, para. 298.
- 2164 *Strugar* AJ, para. 304.
- 2165 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 544; *Čelebići* AJ, para. 226; *Blaškić* AJ, paras 62-64; *Bagilishema* AJ, paras 34-35; *Taylor* TJ, paras 498-499.
- 2166 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 544; *Čelebići* AJ, para. 226; *Blaškić* AJ, para. 406; *Taylor* TJ, para. 499. (*Emphasis added.*)
- 2167 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 544; *Čelebići* AJ, para. 238; *Bagilishema* AJ, para. 42; *Nahimana* AJ, para. 791.
- 2168 *Čelebići* AJ, para. 239.
- 2169 *Blaškić* AJ, paras 56-57.
- 2170 *Nahimana* AJ, para. 865; *Bagosora* AJ, paras 384, 399.
- 2171 ECCC Law, art. 29new; Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 545-547; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 716; *Boškoski* AJ, para. 230; *Popović* AJ, para. 1943; *Nahimana* AJ, para. 484; *Sesay* AJ, paras 502, 842.
- 2172 Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 720.
- 2173 *Blaškić* AJ, para. 77; *Hadžihasanović* AJ, paras 38-40.
- 2174 *Bizimungu (Augustin)* AJ, para. 104; *Bagosora* AJ, para. 685.
- 2175 Case 001-E188 *Duch* TJ, para. 545; Case 002-E313 Case 002/01 TJ, para. 716; *Blaškić* AJ, paras 72, 417; *Halilović* AJ, para. 63; *Orić* AJ, para. 177; *Hadžihasanović* AJ, para. 33; *Kavishema* AJ, para. 302; *Bagosora* AJ, paras 672, 683.
- 2176 *Boškoski* AJ, para. 231; *Popović* AJ, para. 1928; *Bagosora* AJ, para. 672.
- 2177 *Bagosora* AJ, para. 672.
- 2178 *Halilović* AJ, para. 182; *Boškoski* AJ, paras 230, 234-235; *Hadžihasanović* AJ, para. 154; *Popović* AJ, para. 1932; *Bagosora* AJ, para. 510.
- 2179 Rule 67(3)(c).
- 2180 2008 Code of Criminal Procedure of the Kingdom of Cambodia, Art. 247(3).
- 2181 Case 002-D427 Closing Order, 16 December 2010, EN 00604836, para. 1321.
- 2182 Case 001-D99 Closing Order, 18 August 2008, EN 00210815, para. 130.
- 2183 Case 002-D427 Closing Order, 16 December 2010, EN 00604836, para. 1321.
- 2184 Case 002-D427 Closing Order, 16 December 2010, EN 00604837, para. 1323.
- 2185 Case 002-D427 Closing Order, 16 December 2010, EN 00604837, para. 1323.
- 2186 Rule 87(1).
- 2187 Case 002-D427 Closing Order, 16 December 2010, EN 00604836, para. 1321.
- 2188 2017 Criminal Procedure Code of the French Republic, Art. 177 [“Si le juge d’instruction estime que les faits ne constituent ni crime, ni délit, ni contravention, ou si l’auteur est resté inconnu, ou s’il n’existe pas de charges suffisantes contre la personne mise en examen, il déclare, par une ordonnance, qu’il n’y a lieu à suivre.”].
- 2189 Case 002-D427 Closing Order, 16 December 2010, EN 00604836, para. 1322.
- 2190 ICC Statute, art. 61(5) [“At the hearing, the Prosecutor shall support each charge with sufficient evidence to establish substantial grounds to believe that the person committed the crime charged. The Prosecutor may rely on documentary or summary evidence and need not call the witnesses expected to testify at the trial.”].

- 2191 *Al Mahdi Confirmation Decision*, para. 15, *citing*: *Lubanga Confirmation Decision*, para. 37; *Abu Garda Confirmation Decision*, para. 39; *Banda & Jerbo Confirmation Decision*, para. 31; *Mbarushimana Confirmation Decision*, para. 41.
- 2192 *Al Mahdi Confirmation Decision*, para. 18, *citing*: *Lubanga Confirmation Decision*, para. 39; *Katanga & Ngudjolo Confirmation Decision*, para. 65; *Bemba PTC Decision on Charges*, para.29; *Abu Garda Confirmation Decision*, para. 37; *Mbarushimana Confirmation Decision*, para. 40; *Muthaura et al. Confirmation Decision* para. 52; *Ntaganda Confirmation Decision* para. 9; *Gbagbo Confirmation Decision* para. 19; *Bemba et al. Confirmation Decision* para. 25; *Blé Goudé Confirmation Decision* para. 12; *Ongwen Confirmation Decision*, para. 17.
- 2193 MICT Rules of Procedure and Evidence, Rule 48(B) [“The Prosecutor, if satisfied in the course of an investigation that there is sufficient evidence to provide reasonable grounds for believing that a crime within Article 1, paragraph 4, of the Statute has been committed, shall prepare and forward to the Registrar an indictment together with supporting material, for confirmation by the Judge.”]; ICTY Rules of Procedure and Evidence, Rule 47(B) [“The Prosecutor, if satisfied in the course of an investigation that there is sufficient evidence to provide reasonable grounds for believing that a suspect has committed a crime within the jurisdiction of the Tribunal, shall prepare and forward to the Registrar an indictment for confirmation by a Judge, together with supporting material.”]; ICTR Rules of Procedure and Evidence, Rule 47(B) [“The Prosecutor, if satisfied in the course of an investigation that there is sufficient evidence to provide reasonable grounds for believing that a suspect has committed a crime within the jurisdiction of the Tribunal, shall prepare and forward to the Registrar an indictment for confirmation by a Judge, together with supporting material.”].
- 2194 *Ntakirutimana Preliminary Motion Decision*, para. 6.
- 2195 Updated Statute of the International Criminal Tribunal of the former Yugoslavia, updated in September 2009, Article 19(1) [“Review of the Indictment - The judge of the Trial Chamber to whom the indictment has been transmitted shall review it. If satisfied that a prima facie case has been established by the Prosecutor, he shall confirm the indictment. If not so satisfied, the indictment shall be dismissed.”]; Statute of the International Criminal Tribunal for Rwanda, Article 18(1) [“The judge of the Trial Chamber to whom the indictment has been transmitted shall review it. If satisfied that a prima facie case has been established by the Prosecutor, he shall confirm the indictment.”].
- 2196 *Kordic et al. Indictment Review Decision*, p. 4; *Milosevic et al. Indictment and Application Review Decision*, para. 2; *Rajic Indictment Review*, p. 6.
- 2197 ECCC Agreement, arts 1, 2; ECCC Law, arts 1, 2 *new*.
- 2198 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 46-57.
- 2199 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 52, 61.
- 2200 Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 57 (internal citations omitted).
- 2201 **D298.1** ICIJ Personal Jurisdiction Decision, para. 27.
- 2202 United Nations Security Council Resolution 1534 (2004), 26 March 2004, UN Doc. No. S/Res/1534, paras 5-6; United Nations Security Council Resolution 1503, 28 August 2003, UN Doc. No. S/Res/1503, preamble recital 7.
- 2203 ICTY Rules of Procedure and Evidence, Rule 11*bis*. Rule 11*bis*(C) references Security Council Resolution 1534 and states that the ICTY will consider the “gravity of the crimes charged” and the “level of responsibility of the accused” in deciding whether to transfer cases. *See also* *Milošević (Dragomir) Referral Decision*, paras 1-3.
- 2204 *Lukić Referral Decision*, paras 26-28.
- 2205 *Fofana Personal Jurisdiction Decision*, para. 22.
- 2206 ICC OTP, *Paper on some policy issues before the Office of the Prosecutor*, International Criminal Court, September 2003, p. 7.
- 2207 Case 001-E188 *Duch* TJ, paras 22-24.
- 2208 Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 71.
- 2209 Case 003-D48 Personal Jurisdiction Decision I, para. 15; Case 003-D49 Personal Jurisdiction Decision II, para. 15.
- 2210 Case 001-F28 *Duch* AJ, para. 62.
- 2211 *Ademi Referral Decision*, para. 28.

- 2212 *Janković* Referral Decision, para. 19; *Ademi* Referral Decision, para. 28; *Kovačević* Referral Decision, para. 20; *Lukić* Referral Decision, para. 27; *Todović* Referral Appeal Decision, paras 13, 16. The ICTY Appeals Chamber has emphasised, however, that too much stress should not be placed on the local character of the crimes, since local leaders may in fact wield significant influence warranting their inclusion within the category of those most responsible. See *Lukić* Appeal Decision, para. 22.
- 2213 *Lukić* Referral Decision, para. 27.
- 2214 *Lukić* Referral Decision, para. 27.
- 2215 *Janković* Referral Decision, para. 19; *Kovačević* Referral Decision paras 12, 20; *Lukić* Referral Decision, paras 27 and 29; *Rašević* Referral Decision, para. 23; *Todović* Referral Appeal Decision, para. 25.
- 2216 See *Ntaganda* Article 58 Appeal Decision, para. 76.
- 2217 *Ademi* Referral Decision, para. 29; *Lukić* Referral Decision, para. 28; *Lukić* Appeal Decision, para. 21.
- 2218 *Ademi* Referral Decision, para. 29; *Kovačević* Referral Decision, para. 20; *Milošević (Dragomir)* Referral Decision, para. 23; *Lukić* Referral Decision, para. 28; *Lukić* Appeal Decision, para. 21.
- 2219 *Milošević (Dragomir)* Referral Decision, para. 23; *Lukić* Appeal Decision, para. 21.
- 2220 *Lukić* Referral Decision, para. 28; *Ademi* Referral Decision, para. 29.
- 2221 *Ademi* Referral Decision, para. 29.
- 2222 *Milošević (Dragomir)* Referral Decision, para. 23.
- 2223 *Milošević (Dragomir)* Referral Decision, para. 23.
- 2224 *Kovačević* Referral Decision, para. 20.
- 2225 Case 001-F28 *Duch* AJ, paras 76-77 citing *The First Session of the Third Term of the Cambodian National Assembly*, October 4-5 2004, p. 23; Case 002-E188 *Duch* TJ, para. 19 citing Group of Experts Report at para. 109.
- 2226 *Milošević (Dragomir)* Referral Decision, para. 22; *Lukić* Referral Decision, para. 28.
- 2227 The Co-Prosecutors have previously described their position in relation to the statute of limitations for the crimes within the jurisdiction of the ECCC pursuant to Article 3^{new} before the Trial Chamber and Pre-Trial Chamber. The Co-Prosecutor respectfully refers the CIJs to Case 002-E51/5/3/1 Co-Prosecutors' Joint Response to Defence Rule 89 Preliminary Objections, 21 March 2011; Case 002-E51/7/1 Co-Prosecutors' Submission on Statute of Limitation for National Crimes, 27 May 2011 ("OCP Statute of Limitations Submission"); Case 002-D427/1/17 Co-Prosecutors' Joint Response to Nuon Chea, Ieng Sary and Ieng Thirith's Appeals Against the Closing Order, 19 November 2010.
- 2228 Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 271-292, 297.
- 2229 Criminal Code of the Kingdom of Cambodia (1956), promulgated on 21 February 1955 (Kram No. 933NS) ("1956 Penal Code"), arts 501, 503, 504, 505, 506, 507, 508.
- 2230 1956 Penal Code, art. 500.
- 2231 1956 Penal Code, arts 209, 210.
- 2232 1956 Penal Code, art. 109 provides, in relevant part, that "[a] perpetrator shall not be punishable in respect of a felony committed more than ten years previously" (unofficial translation used by the Trial Chamber and adopted by the PTC. See Case 002-E187 Decision on the Defence Preliminary Objection Concerning the Statute of Limitations of Domestic Crimes, 26 July 2010 ("TC Statute of Limitations Decision"), fn. 13). See also 1956 Penal Code, art. 111 (indicating that the prescriptive period starts to run at the time the alleged acts were committed) and arts 112-114 (providing that any act of investigation or of prosecution interrupts the time limit, which resumes after the last such act (in the case of a felony), for a new period of 10 years).
- 2233 Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 285-286, citing, *inter alia*, Case 001-E187 TC Statute of Limitations Decision, paras 14, 16-17, 27, 29 (confirming that statutes of limitation do not run where the judicial institutions are not functioning), 19, 20, 25 (findings of the three Cambodian Trial Chamber Judges regarding lack of judicial capacity in Cambodia until at least 24 September 1993).
- 2234 Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, para. 286, quoting Case 001-E187 TC Statute of Limitations Decision, para. 20.
- 2235 ECCC Law, art. 3.
- 2236 ECCC Law, art. 3^{new}.
- 2237 Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, para. 287.
- 2238 Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 288-292.
- 2239 Case 002-D427/1/30 Ieng Sary Closing Order Decision, paras 279-280.

- 2240 Case 001-E187 TC Statute of Limitations Decision, in which the three-Judge majority of Judge Nil Nonn, Judge Thou Mony and Judge Ya Sokhan found that the statute of limitations had been suspended until at least 1993, whereas Judge Silvia Cartwright and Judge Jean-Marc Lavergne concluded that the limitation period had expired in 1989, and that the purported extension in 2001 was therefore impossible.
- 2241 The same issue is currently subject to an appeal before the Pre Trial Chamber. See Case 004/1-D308/3/1/1 International Co-Prosecutor's Appeal of Closing Order (Reasons), 9 August 2017.
- 2242 Case 002-D198/1 Order Concerning the Co-Prosecutors' Request for Clarification of Charges, 20 November 2009, para. 6.
- 2243 Case 002-D198/1 Order Concerning the Co-Prosecutors' Request for Clarification of Charges, 20 November 2009, para. 10.
- 2244 D242 Written Record of Initial Appearance, EN 01096767; D303 Written Record of Further Appearance, 14 March 2016, EN 01213491.
- 2245 Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia, Internal Rules (Rev. 9), as revised on 16 January 2015, Rule 67(1).
- 2246 See, e.g., D121/4/1/4 Considerations of the Pre-Trial Chamber on Ta An's Appeal against the Decision Denying his Requests to Access the Case File and Take Part in the Judicial Investigation, 15 January 2014, Opinions of Judges Chang-Ho Chung and Rowan Downing, para. 9 ["principles of natural justice and procedural fairness require that any party or other concerned individual whose rights or interests may be affected by accorded the right to be heard prior to such decision being made"], *citing with approval, inter alia*, Case 002-E163/5/1/13 Decision on the Co-Prosecutors' Immediate Appeal of the Trial Chamber's Decision Concerning the Scope of Case 002/01, 8 February 2013, para. 42 ["The need to respect the right to be heard in criminal proceedings [...] is dictated by common sense and the interests of meaningful justice and conforms with comparable international legal standards."], International Court of Justice, *Australia v. France*, Judgment (Nuclear Tests Case - Dissenting Opinion of Judge Sir Garfield Barwick), 20 December 1974, p. 391 ["In any case the Applicant must have been entitled to make submissions as to all the matters involved in the decision of the Court."], ECtHR, *Niderost-Huber v. Switzerland*, Application No. 18990/91, Judgment, 18 February 1997, para. 29 [emphasising that the "litigants' confidence in the workings of justice [...] is based on, *inter alia*, the knowledge that they have had the opportunity to express their views on every document in the file"].
- 2247 See para 15 *supra*.
- 2248 See para 15 *supra*.
- 2249 D1.3.29.7 Kaing Guek Eav alias Duch UNHCHR Interview, 4-6 May 1999, EN 00184998 ["Concerning Ke Pauk, he was a full rights member of the central committee, chairman of the Central Zone, and later when he went to fight the Yuon he was the deputy commander under Professor Son Sen (deputy commander of the high command headquarters of the army)."]; D6.1.379 Ke Pich Vannak Written Record of Interview, 4 June 2009, EN 00346158 ["In the [Central] Zone, Ta An took over my father role because my father was busy with his work on the battlefields along with the border."]; D1.3.30.13 Telegram 02 from Comrade Pauk to Respected Committee 870, 12 April 1978, EN 00185199-200 [describing fighting in the East Zone]; D1.3.30.16 Telegram 10 from Comrade Pauk to Beloved and Missed Committee 870, 4 May 1978, EN 00185254 [describing fighting in the East Zone]; D1.3.30.17 Telegram 11 from Comrade Pauk to Missed Brother, 6 May 1978 [describing fighting in the East Zone]; D6.1.1105 Ben Kiernan, *The Pol Pot Regime*, EN 00678698-703 [describing Ke Pauk's involvement in fighting in the East Zone]. See also D1.3.30.3 Telegram 16 from Comrade Pauk to Respected and Loved Chief of 870 [describing the situation in Oudar Mean Chey].
- 2250 D1.3.15.2 Article by Timothy Carney entitled *The Organisation of Power* in book by Karl Jackson ed entitled *Cambodia 1975-1978 Rendez Vous with Death*, 1989, EN 00105143 ["In the region and sector committees, the deputy secretary was the military chairman as well. He could order the troops out. Both the secretary and the deputy had authority over civil and military affairs."]; D1.3.15.1 Craig Etcheson Written Record of Analysis, 18 July 2007, EN 00142827 ["Zones were governed by three-person Party Committee composed of Secretary, a Deputy Secretary responsible for security, and a Member responsible for economics."]; D1.3.32.1 DC-Cam DK Prison List, 23 August 2006, EN 00194822-25.
- 2251 D1.3.15.2 Article by Timothy Carney entitled *The Organisation of Power* in Book by Karl Jackson ed entitled *Cambodia 1975-1978 Rendez Vous with Death*, 1989, EN 00105151-00105152 [identifying Central Zone Deputy Secretary An as one of the likely members of the Central Committee based on "his important

position”], EN 00105140 [“At the top, the Central Committee, as of August 1978, had about thirty members [...] counting full and candidate members [...]. Most were regional and sector secretaries and deputy secretaries or, presumably, senior commanders.”]. **D1.3.36.1** Khieu Samphan Written Record of Interview of Charged Person, 13 December 2007, EN 00156750-51 [“In the central committee, the only persons who had real power were the chairman of the military unit and the zone secretary and sector secretaries. [...] The central committee consisted of more than 30 members, but I don’t remember the names of all those members.”].

2252 See para. 78 *supra*.

2253 See para. 79 *supra*.

2254 See, e.g., para 80 *supra*.

2255 See para. 86 *supra*.

2256 See para. 61 *supra*.

2257 See paras 19 and 31 *supra*.

2258 See paras 9-72 *supra*.

2259 See paras 441-461 *supra*.

2260 See para. 279 *supra*.

2261 See paras 128, 157, 262-263, 323-326 *supra*.

2262 See paras 129-134, 158-163, 177-187, 216-222, 232-238, 264-268, 294-295, 327-334, 404.

2263 See paras 133-134, 162-163, 189-192, 217-218, 237, 265, 337 *supra*.

2264 See paras 284-291 *supra*.

2265 See paras 134, 162, 191, 217-218, 238, 264-267, 338-339 *supra*.

2266 Genocide Convention, arts 4-5.

2267 See para. 275 *supra*.

2268 Some of those who can be named based on the evidence on the case file include the following: Kang Meas District: Pheap, secretary of Peam Chi Kang Commune; Kampong Siem District: Si, secretary of Kaoh Mitt Commune (and Prak Yut’s deputy); Chea, secretary of Vihear Thom Commune; You Vann, secretary of La’ang Commune (also transliterated as Ro’ang); Loeung, secretary of Krala Commune prior to Rom’s appointment; Rom, secretary of Krala Commune (and Prak Yut’s cousin); Nan, secretary of Kokor Commune; Kim, secretary of Rumchek Commune; Moeun, secretary of Koh Tontin Commune; Van, secretary of Ampil Commune; Hum, secretary of Kokor Commune; and Phan, secretary of Trean Commune.

2269 Some of those who can be named based on the evidence on the case file include Phon, chief of the district military for Kampong Siem District; Phaen, Phon’s deputy in the Kampong Siem District military; Ni, a cadre in either the military or security structure of Kampong Siem District; and Han, the chief of security for Kang Meas District.

2270 Some of those who can be named based on the evidence on the case file include May, Huot, Sae, Pon, and Lay.

2271 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025311 [“Dara: Was there anything in Kampong Cham which prompted them to transfer you there? An: They said that they sent me to Kampong Cham because all the leaders there had become traitors. Dany: Who said that at that time? An: Ta Mok did.”].

2272 See “Ao An’s Order to Prepare a Second List Shortly Before the Vietnamese Invasion” subsection.

2273 See paras 17, 306 *supra*.

2274 See para. 17 *supra*.

2275 See para. 17 *supra*.

2276 **D219/731** Nhem Chen Written Record of Interview, 15 March 2016, A90, EN 01224112 [“Q: Did you know who was in charge the killings of cadres? A: It seemed there were orders from above. KE Pork called the sectors, and Ta An ordered the security office to dig up the grass roots and all.”].

2277 See para. 18 *supra*.

2278 See paras 19-20 *supra*.

2279 See para. 21 *supra*.

2280 See para. 24 *supra*.

2281 See para. 27 *supra*.

2282 See paras 27 and 34 *supra*.

2283 See para. 27 *supra*.

2284 See para. 32 *supra*.

- 2285 See para. 34 *supra*.
- 2286 See para. 41 *supra*.
- 2287 See para. 43 *supra*.
- 2288 See para. 41 *supra*.
- 2289 See paras 43 and 45 *supra*.
- 2290 See paras 47-50 *supra*.
- 2291 **D219/855** Nhem Chen Written Record of Interview, 27 October 2016, A42, EN 01374646 ["Q: What did Ta An say about Wat Phnom Pros Pagoda? A: He said that when further letters were issued by our comrades to arrest the East Zone people, the arrestees could be placed at his place where they would be given some good food to eat as parts of the political ploy and manipulation. After that they would be loaded onto the trucks and sent for execution at Phnom Pros Phnom Srei."].
- 2292 See para. 172 *supra*.
- 2293 **D219/582** Toy Meach Written Record of Interview, 2 September 2015, A83-87, EN 01179832-33 ["Q: You have mentioned that after the congress, there was killing. How many people were killed? A: About five persons were killed. That site was able to hold four or five persons. They probably did not want to take them to a higher-level location. Therefore, they then and buried them close by. Q: What do you mean when you said that 'they did not take them to a higher level place'? A: In this case there were only four or persons, so they did not want to take them to be killed at Kor Security Office. For this reason they killed those people and buried them close by. Q: What does 'higher-level' mean? A: Higher level, meaning Kor Security Office. Q: Did you know who gave the orders to kill those people? A: Ta An, the Sector Chairman. The Sector Office was there, and the soldiers were his."].
- 2294 **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A33-37, EN 01224087-88 ["Q: Who ordered the killings of those [prisoners transferred to Kor Security Centre]? A: The orders came from Sector Chairman. Q: What was the name of the Sector Chairman? A: His name was Ta An. Q: As for you personally, were you present when Ta An issued the orders to kill those prisoners? A:35: I was there personally when Ta An ordered the military to tell security. Q: Was Ta An at the security office when he ordered the killings? A: He was in the Inner Office. He ordered the military to go to security. Q: When Ta An gave orders through the military, where were you? A: I was in the Inner Office with him."].
- 2295 **D219/837** So [Sau] Saren Written Record of Interview, 22 September 2016, A75-77, EN 01364062-63 ["I did see one event involving the pregnant wife of someone in the sector military, her husband, was arrested. The wife of this person in the military kept coming often to ask Ta An about her husband. Ta An ordered his military to take [her] to be killed and to cut her stomach open. Q: Was this event at Wat Ta Meak Pagoda or somewhere else? A: At the sector office, but in the paddy fields out back. Q: So the person who killed that lady was Run. Is that correct? A: I do not know who the killer was. Someone came to tell me about this. I only knew that she had already been taken to be killed."].
- 2296 **D219/732** Nhem Chen Written Record of Interview, 17 March 2016, A30-40, EN 01224087-88 ["Q: When they were transported from the Sector Office to Kor Security Office did the transported people walk freely? They were called and placed in trucks and told that they would go to study or to attend meetings, like that. Upon arriving at Kor Security Office, they were called one by one to go inside room and then tied up. [...] shortly afterwards they were taken to be executed right away that night or the following night. Q: Who ordered the killings of those people? A: The orders came from Sector Chairman. Q: What was the name of the Sector Chairman? A: His name was Ta An. Q: As for you personally, were you present when Ta An issued the orders to kill those prisoners? A: I was there personally when Ta An ordered the military to tell security. [...] Q: Did Ta An ever go to that Security Office? A: He did. Q: Did you go with him? A: Yes. I went. Q: What did Ta An go there for? A: He wanted to know whether his orders were fully implemented or not. That was all he wanted to know."].
- 2297 See para. 52 *supra*.
- 2298 See para. 307 *supra*.
- 2299 See para. 307 *supra*.
- 2300 See paras 56-59 *supra*.
- 2301 See para. 60 *supra*.
- 2302 See paras 61-62 *supra*.
- 2303 See para. 73 *supra*.
- 2304 See para. 73 *supra*.

-
- 2305 See para. 73 *supra*.
 2306 See para. 73 *supra*.
 2307 See para. 73 *supra*.
 2308 See para. 274 *supra*.
 2309 See para. 274 *supra*.
 2310 See para. 281 *supra*.
 2311 See para. 74 *supra*.
 2312 **D191.2** Ao An DC-Cam Statement, 1 August 2011, EN 01025311-13 ["Q: You were transferred to Kampong Cham. Why were you transferred to Kampong Cham? A: Ah, it is difficult to speak about that. Q: Was it a plan or anything else? A: It was Ta Mok's decision. Q: Was there anything in Kampong Cham which prompted them to transfer you there? A: They said that they sent me to Kampong Cham because all the leaders there had become traitors. Dany: Who said that at that time? An: Ta Mok did."].
 2313 See para. 12 *supra*.
 2314 See para. 18 *supra*.
 2315 See para. 18 *supra*.
 2316 See paras 40-42 *supra*.
 2317 See paras 40-46 *supra*.
 2318 See para. 49 *supra*.
 2319 See para. 50 *supra*.
 2320 See para. 52 *supra*.
 2321 See para. 52 *supra*.
 2322 See para. 53 *supra*.